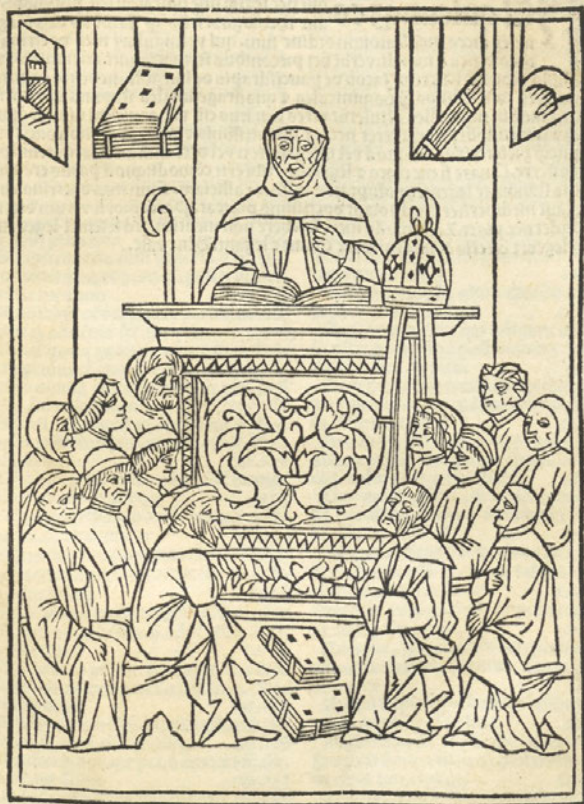
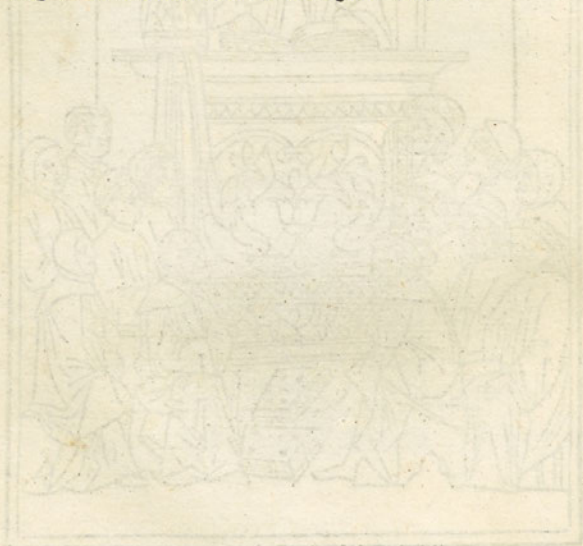

Sermones dñicales de tpe ⁊ de scis p totuz an
 nū. eximij doctoris fris Jacobi d voragie
 ordis p̄dicatoꝝ. quōdā archiepi Ja
 nuēsis. cū registro eorūde i p̄ri.

T **U** quicumq; es qui hec legis: siue p̄dicator: seu philosoph⁹:
ne ex sacro p̄dicatorum ordine sum. qui vt singulari mea doctrina ⁊
theologica ⁊ morali: verbi dei p̄conibus sermocinantium numerosita
te confusus prodesse valerem Jacob de paucis draps de burgofrancho meos aure
os sermones tam festiuos q̄ dominicales ⁊ quadragesimales imprimi curauit: ⁊
quantuz sue sibi imbecilles attulerūt vīres conatus est: vt hoc meum diuinū opus
omnes a se mendositate excuteret nec a castigatissimis ⁊ venerabilibus conecrou
bus quicq; p̄termisus est quod vel integritate: vel decorem: aut claritatem ipsi
possit asserre. Quare si me emes ⁊ leges: hoc tibi erit cōmodū: quod paruo ere com
paratus summa te legentes voluptate ⁊ vtilitate afficiam. Cum mea doctrina cui
cunq; aut mediocriter erudito: aut doctissimo placeat. Parce oro: si verum dicere
non pudet nec piget. Lege modo me: ⁊ fatebere non mentitū. sed si semel leges rur
sum releges: ⁊ ceteris consules: vt me emant ⁊ legant. Bene vale.

Incipit Tabula in Sermones de tē-
pore preclarissim sacre theologie docto-
ris fratris Jacobi de voragine ordinis
predicatorum secundum ordinem alphabeti tangens
materias generales in singulis sermoni-
bus contentas.

Absinentia mul-

tiplex est: do. in. xl. ser. iij. cir-
ca principium car. 43

Absinere expedit aliqui ab his que licita
sunt: ibidem circa medium car. 43

Absinentie utilitas triplex est ibidem
car. 43

Absinendum est ab actu matrimoniali
quatuor temporibus: dominica post tri. ser. ij.
circa principium car. 100

Accedere volens ad magnam dominicam: liberet
securus in societate ducit: quos illius dominici
amicos esse cognoscit: dominica. ij. in. xl.
ser. ij. in principio car. 45

Accipitur tria sunt genera. et secundum hoc
tria genera raptorum: do. xl. post trini. ser.
i. circa medium car. 128

Accusabunt omnes creature peccatorem in iudi-
cio: do. ij. aduentus ser. ij. cir. fi. car. 6

Accusatores quatuor erunt in iudicio
pro peccatoribus. s. angelus: demones: propria
peccata et omnia elementa: dominica. xxij. post
trini. ser. i. cir. finem car. 165

Actui informant ut operibus miseri-
cordie insistant: dominica. xxv. sermo. ij. circa
principium car. 177

Aduentus prima dominica non habet idem euange-
lium apud omnes in plerumque car. 1

Aduentus triplex ponit: dominica. i. adue-
tus ser. iij. circa finem car. 4

Aduentum regis annunciant tres le-
gati: dominica. i. aduentus: sermo. i. cir-
ca principium car. 1

Aduentu ad iudicium promouet quadru-
plex creatura: dominica. ij. aduentus: ser. i.
in principio car. 4

Adulatorum vitare debemus quadru-
plex ratione: dominica. xxij. ser. ij. circa
principium car. 170

Adulteri multi sunt et quomodo multiplex pec-
cat: do. xi. ser. i. cir. medium car. 128

Adulterius graue peccatum est: do. xvij. ser.
ij. cir. medium car. 153

Aduocat bonus tria habet: s. eloquē-

tia: sapientia et constantia. In die pentheco-
stes ser. iij. circa prin. car. 89

Alger aptus ad seminandum quomodo dis-
poni debet: dominica. iij. post octa. epi. ser.
mo. i. circa principium car. 26

Alger dei est mundus. i. serui dei in mu-
do: dominica. iij. post octa. epi. ser. ij. circa
principium car. 27

Agros tres dedit nobis deus: do. i. lx.
ser. i. cir. finem car. 34

Altare super quod orationes offerimus
est christus: quia dicimus per christum dominum
nostrum. dominica. vi. post trini. ser. ij.
circa medium car. 113

Altare est cor nostrum super quod ele-
mosynas immolamus: ibidem circa fi-
nem car. 114

Allegationes quinque facit dyabolus
in iudicio contra peccatorem: dominica. xxij.
ser. i. circa finem car. 165

Almois quatuor signa deus humano
generi ostendit: dominica palmarum ser. ij.
circa principium car. 60

Almo sumus omnes alios excedit: dominica
xij. ser. ij. cir. medium car. 135

Amici pauci sunt qui diligunt amicum
in vita: paucissimi post mortem. In die
pasche. ser. i. in prin. car. 62

Amicitia cui sit facienda: qualiter et pro-
pter quid: dominica. ix. post trini. sermo
ij. cir. principium car. 123

Amicitia aliqua est bonorum cum bonis:
aliqua malorum cum malis: aliqua bonorum
cum malis et e converso: ibidem car. 123

Non potest alicui esse amicus qui sibi
est inimicus: ibidem. Et infra in verbo
Utilis car. 123

Amicitia est cum pauperibus facienda:
ut recipiant nos in eterna tabernacula:
ut supra circa medium car. 124

Amicitia vera quatuor impositat: dominica
xx. ser. ij. circa prin. car. 160

Angelus. In angelo tria reperiuntur:
dominica tertia aduentus: sermo. ij. cir-
ca finem car. 8

Angeli triplicem cibum ministrarunt:
dominica in. xl. ser. ij. in fine car. 42

Angeli gaudet triplici de causa de no-
stra queritione. dominica. iij. post trinita. ser.
ij. circa principium car. 105

Angeli sunt hominibus maiores respectu corporis

ruptibilitatis: s; alio respectu sūt mīno
res. dñica. xvij. f. i. circa pñcipium et
mediū. car. 151.

De ágēlis quattuor legunt: quos salo,
mon i pñcipio facit. ibidē. car. 151.

Angeli pacis amare sēbūt: z quō hoc i
tēlīgēdū sit cōturbatō s; eos cadere non
possit. dñica. iij. post trinitatem. f. iij. in
pñ. car. 104.

Alia nra trīpñr audit. dñica. iij. aduen
tus. f. ij. circa mediū. car. 11.

Alia corpī incarcerationē trīs de cāis. domi
nica. iij. aduēt. f. iij. circa mediū. car. 9.

Alia nra pñcipare debem dñō z quō
in ea sunt tres camere in quibus habi
tat pñcipius: z spūs sanctus. dñica. iij. ad
uētus. f. iij. circa pñ. car. 12.

Alia postquā xpō desposata fuerit: cōci
pere z pere dñica. iij. post pascha. f. iij.
circa mediū. car. 75

Alia est filia dei trīplici iure. dominica
xxij. ser. ij. circa pñcipium. Et nota
bene. car. 173

Anna z ioseph in tres partes dñulserūt
bona. sua. dñica. vij. post trinit. f. iij. circa
mediū. car. 118

Aplo z quadruplex stat. dñica. iij. post
pascha. f. i. circa pñ. car. 72

Appuit xpō quinquies in die resurrectio
nis dñica pñcipia post pascha f. i. circa pñ
cipium. car. 66

Aqua spūs sci trīplicē sitm extinguit
dñica. xvij. f. ij. circa mediū. car. 149

Arbor tria hz: radice: stipite: z ramos:
z quō hō dē arbor do. vij. post tri. f. iij. in
pñcipio car. 120

Arbor: mala vt faciat bonos fructus
quattuor sunt necessaria. ibidem circa
mediū. car. 121

Arbores atque fructus bonos non fa
ciunt. ex quattuor causis. ibidem circa
finem car. 121

Arguēdus ē pctōr: arguēdī sūt nō ope
rātes. arguēdī sunt iudicia dei cōtēnen
tes z nō timentes dñica. iij. post pascha
f. ij. in me. car. 77

Arguē debet mūdū illi qui sūt spū dei
plēti: de pctō infidelitatis: q: nō credūt
in xpō: de iusticia quā nō hnt: z de extre
mo iudicio qd nō timent dñica. iij. post
pascha f. iij. p totū car. 78 79

Aristoteles post mortē cuidā discipulo
suo appuit dicens: q: nihil āpli sciebat
nisi penā quā sentiebat do. x. post trinit.
f. ij. in fine car. 123

Arūdo nō sūt iōānes dñica. iij. aduen
tus f. ij. circa pñ. car. 8

Articuli fidei duodecim p duodecim
aplos ponunt dominica. xxi. f. iij. per to
tum car. 164

De articulis fidei bonus Sermo ibi
dem car. 164

Ascēdit ad celos xpō pp tria do. xxi. f.
ij. circa mediū car. 164

Asina ē caro nra: z quō illa trīpñcter
mortificat dñica palmarū f. i. circa pñ
cipium car. 58

Aspis dñ se sentit incātarī: tres habet
astutias. Unā q: de cauerna nō egredit.
Scdā: q: in terrā vnā aurē fugit. Ter
tiam: q: cū cauda alā obturat do. xij. f.
ij. circa mediū. car. 132

Auaritia i cogitatōe. in intēctōe: i af
fectōe dominica. l. ser. ij. circa pñcipi
um car. 33

Auar. seu cupidus differt a pñcipio do.
xvij. f. ij. circa mediū car. 149

Auarus siue cupidus pecunia nō sa
tiatur: ostenditur quattuor exēplis. ibi
dem car. 149

Audire deū nō vult pctōr oib. modis
do. iij. in. xl. f. ij. f. fi. car. 49

Auditores verbi dei quattuor cōditio
nes habē debēt do. v. post trinit. f. i. circa
pñcipium car. 109

Audit bñ qui pñcipit sonū a superiori.
ab inferiori zē. domi. xij. sermo. l. circa fi
nem car. 131

Auditores informant domi. xv. ser. ij.
circa finē car. 178

Aues tribus de cāis ad dños suos nō
reuertunt dñica palmarum ser. ij. circa
mediū car. 60

Apñimo renascit hō. i. spūaliter
b nascit. z quare puer ter in aqua
mergit. De sancta tri. ser. ij. circa
finem car. 93

Beatitudo sm epīcuros ponit i corpo
ris voluptate. sm stoicos in aie virtute
sm piparhēticos i exteriori honestate. s;
sm xpianos in dei cognitiōe z vñdō do.
xij. f. i. circa pñ. 134

Beati oculi q vident que vos videtis: ibi
thema.
Bt̃i hēbūt triplicē visionē. s. corpales:
spūalē: & intellectuālē. ibidē cir. ii. car. 135
Beelzebub vñ nomē traxerit. & vñ or-
tū habuerit idolatræ cultus: statuat in-
stitutō do. iiij. in. xl. f. ij. i pri. car. 50
Bñdictio cibi pcedē dz: & seg dz spūal
lectio: seu resectio: & subseg grax actio.
do. iiij. i. xl. f. ij. i fi. car. 53
Bñficia tria sunt de qb^o hō regratiat
deo. s. q^o deus pp hoīem creauit pcepto-
rū adimpletio: & humilis cōfessio do. xij.
f. ij. p totū car. 133
Bñficia dz q^o facē potius idigētī pau-
peri q diuiti pp tria do. xxv. fer. ij. cir-
ca finem car. 178
Bñfactores isomanf. ibidē car. 178
Blasphemia tribus modis pmitit in
deū do. xix. f. ij. circa mediū car. 156
Bonitas dei ē cēntialis: vniuersalis et
pura do. xlij. f. ij. circa prin. car. 135
Bonoz tria sunt genera. s. infima: me-
dia: & suprema: que & quō petere debem^o
dominica. v. post pascha ser. i. circa prin-
cipium car. 79
Bonī post hāc vitā cognoscēt malos &
malī malos. Itē bonī cognoscēt malos
& ecōuerso dñica. i. post trī. f. ij. circa me-
diū car. 97
Bonī mediocrit̃ edificāt i purgato-
rio de triplici mā. Valde bonī edificāt
in celo de triplici materia do. lx. post trī
ni. f. ij. circa finē car. 124
Adauer multū fetet pp quattu-
or do. xxliij. sermo. ij. circa prin-
cipium car. 174
Campane pulsant qñ tēpestates cōci-
tant. do. palmarū f. ij. in fi. car. 62
Camelus of avarus do. viij. post trī. f.
ij. circa principū car. 120
Camera patris ē memoria: filij intelli-
gētia: spūs sci volūtas. do. xxij. f. ij. cir-
ca mediū car. 170
Chananeā dñs adpniam adduxit ne
mulieres viderent a bñficijs suis exclu-
se do. ij. i. xl. f. i. i prin. car. 44
Canis dñ pctorū multiplex do. ij. in. xl. f.
ij. circa mediū car. 46
Cande quindecim in matutis qd re-
presentat: & quare vsqz ad vñā extingui-

tur die pasche f. ij. circa pri. car. 63
Lantica letitie. f. alleluta: glia in excel-
sio: te deū laudamus subitē do. i. lxx.
ij. circa pri. car. 32
Laro nostra mortificat tripl̃r do. pal-
marū f. i. circa pri. car. 58
Laro falsus ppheta tria falsa sua det
dominica. viij. post trī. f. ij. circa me-
diū car. 119
Laro qñ dñas rōi nūc ē pax turpis & p-
uersa & p̃tērio multa do. xx. fer. ij. circa
principū car. 159
Larcer deserti: corpis mūdī: tyrānī do.
ij. aduentus sermo tertius circa medi-
um car. 9
Larcerē mundi sancti vīri quadrupli-
ci cā exte desiderāt do. ij. aduentus. f.
ij. circa mediū car. 9
Larcerē tyrānoz sancti vīri patiunt
pp tria. ibidē circa finē car. 10
Lharitas seu dilectio virtus necessaria
ad salutem dominica. xxiij. fer. ij. circa
finem car. 174
Castitas vtrū melius sit castitatē suare
q infimoniū p̃trahere do. lx. fer. i. circa
mediū car. 122
Lecitas spūalis quinqz peccatis idu-
cis do. l. fer. ij. in pri. car. 37
Leci sunt pctōres do. infra octa ascen-
sionis fer. ij. circa finē car. 87
Lecus si ceco ducatū p̃stat abo i foueaz
cadūt. Et de hoc pulchra declaratio do
mnica. iij. post trinitatē sermo primus
circa finē car. 106
Lhaos multiplex pōt intelligi. domini-
ca prima post trī. sermo tertius circa
mediū car. 97
Leloq virtutes mouebunt i iudicio. i.
angelonū dñica. ij. aduentus. fer. prim^o
in fine car. 5
Lelū respicere debemus: qñ ibi habem^o
amicū thesaurū. auxiliū: & palatiū do.
xij. f. i. circa me. car. 131
In celo duo sunt que non pñt cōmoue-
ri. s. deus & angelus: & in terra vñū scilz
xpianus populus do. xxi. fer. ij. circa pri-
cipium car. 162
Lelo ē satietas plena. ibi totus hō qñ-
qz sensibus satiabat in vñōe xpī dñica
xxv. f. ij. circa mediū car. 178
Lena quadruplex compalis: spūalis: in

Tabula

fernalis: z celestis do. ij. post tri. s. ij. cir.
 ca principiu car. 101
 Cena celestis prepaui trinitas. p. ponē
 do tria fercula: fili? ponēdo tria: z spūs
 scūs tria. ibidē. c. fi. car. 102
 Cena ista prepaui de? z ad eā tā mul-
 tos vocauit: vt ciuitas celestis ciuib? im-
 pleret ibidē car. 102
 Christus: vide in lfa. x. p. totū
 Libus materialis: spūalis: z celestis do-
 minica. iij. aduentus sermo tertius an-
 te finem car. 12
 Libū triplicē hūerūt fili? israel dū exi-
 rent de egypto do. iij. post tri. s. ij. circa
 finē car. 104
 Libū triplicē prepaui deus hōi s. q.
 hō triplē cōsiderat do. vij. post tri. s. ij.
 circa prin. car. 117
 Libū fructū dedit de? hōi ante pecca-
 tū. Et hoc triplicū fructū. d. xvj. s. iij.
 circa prin. car. 178
 Libus dedit deus hōi post pctm. s. ole-
 ra herbarū ibidē car. 178
 Libū esum carntū z piscū dedit deus
 hōi post diluuiū ibidē car. 178
 Libū dedit deus hōi i padiso fructus
 vteri virginis ibidē car. 178
 Libus mūdi spūalis. s. appetitus diut-
 tiarū: deliciarū: z honorū nō satiat: quō
 eim gō satiare de ymbria: vērō: z fetore
 ibidem car. 178
 Licatrices vulnerū xps seruauit in car-
 ne alia de cā post resurrectionē in mun-
 do. alia nūc in celo: z tūc in iudicio do.
 s. post pascha s. iij. c. pī. car. 68
 Licatrices thome palpādas xps exhi-
 buit ibidē car. 68
 Litatē triplici ad iudiciū vocabimur
 do. xij. s. ij. i. prin. car. 166
 Litari examinabunt maxime i quattu-
 or: pio de bonis nobis cōmissis z c. sibi
 dem car. 166
 Liuitatē hīerlem destruxerūt Tyrius z
 Nespasianus. do. x. s. ij. cir. pī. car. 125
 Liuitates tres hūit xps. vnā in qua na-
 tus. s. bethlec. alia in qua nutrit? s. naza-
 reth. tertiā i qua quersat? s. capharnau
 do. xix. s. i. circa mediū. car. 155
 Clamat ad deū hō quattuor: s. cāte do.
 xij. s. ij. cir. finē car. 139
 Cognosce quis ex visu: ex amictu: ex i.

gressu ex fletu dominica. x. s. pī. circa
 prin. car. 124
 Collitru fecit xps de sanguie suo do. l.
 s. ij. cir. mediū. car. 38
 Cōmedatio aduersarij: hōis āgel? do.
 iij. aduentus. s. ij. i. prin. car. 8
 Cōmedebāt atq solū in die semel: z dī
 cebat cena dñica. ij. post trini. ser. iij. cir.
 prin. car. 101
 Comestio. In comestioe quattuor sunt
 masticatio: traectio: digestio: z diriuatō
 z quō xps post resurrectionē comedebat
 quātū ad duo die pasche sermo. iij. cir.
 mediū car. 65
 Cōpassio fuit socia z familiaris xpi in
 vtero z extra vterū do. ij. in. xl. s. ij. cir. fi-
 nem car. 46
 Cōiugati instruunt do. infra octa. nati-
 uita. do. ser. i. in prin. car. 13
 Coniugio tribus modis quis vti. In
 die pēthe. s. ij. cir. prin. car. 88
 Cōiugia nulla erūt in alia vsta domi-
 ni. s. i. cir. prin. car. 151
 Cōiugiū: vide plura isert? in ēbo ma-
 trimoniū car. 159
 Cōuersionē nram nō debemus differ-
 re vsq ad senectutē: nec vsq ad mortē
 die pasche s. ij. cir. mediū. car. 64
 Conutritū spūale quinqz panes pīnet
 dominica. iij. in. xl. sermo tertius i prin-
 cipio car. 53
 Cōtuita lauta z dīcata sine culpa vix
 fieri possunt dominica. i. post tri. s. i. cir.
 mediū car. 95
 Cōtuita nostra hēre debēt tpantiam z
 frugalitatē: honestatē: z pietatē domi. ij.
 post tri. s. iij. cir. prin. car. 101
 Cōtuitū corpale: spūale: celeste: quō de
 us pīpauit dñica. vij. post trini. s. iij. cir.
 prin. car. 117
 Cōtuitū. In quiuio bñdictio cibi pce-
 dere debz: z sequi spūalis lectio seu refe-
 ctio: z subsequē gfarū actio do. iij. in. xl. s.
 ij. in fine car. 53
 Cōgregati i noie iesu multas vtilitates
 assequūt domi. i. post pas. sermo. ij. c. ir
 mediū car. 67
 Cōfessio hōis ipedif qdruplici viculo
 do. xii. s. iij. cir. fi. car. 133
 Cōsiliarij stulti sūt mūdus: caro: diabo-
 lus do. in passiōe s. iij. cir. pī. car. 57

Cōsiliarius bonus tria in se hēre debz:
z tria vstare: de sancta trīnī. f. secundus
cir. pñm. car. 92

Cōsiliariū sapiētez quilibet querat ibi
dem car. 92

Cōsiliū. Circa pñm pōt eē triplex rep.
hēio do. vii. post tri. f. i. cir. pñ. car. 115

Cōsolat dñs triplr discipulos tribula
tos dñica infra octa. ascē. sermo primus
circa pñm. car. 83

Cōsolato: nř ē spūs scūs: cut? p̄solatio
nē luzuriosi: supbi: z auari recipe si pñt
In die pēthē. f. iij. cir. mediū car. 90

Cōsolatio vera nō ē nisi in deo: z d̄ deo
ibidem car. 90

Cōsolatōes scōrū in pñti vita hñt ipse
ctionē: admixtionē: z interruptionē do.
xviij. f. ij. cir. mediū car. 162

Cōtēplatiū oculos cordis ad deū eri
gāt do. xxv. f. ij. cir. pñ. car. 177

Chorda d̄ sex filis dyabolus trahit ad
suppliciu infernale. do. iij. f. xl. f. iij. cir.
ca finem: 54

Lo: nřm prepare obemus dño. do. iij.
aduētus f. iij. cir. pñm. car. 12.

Lo: dñs tres sunt camē que sunt hīra/
culū sancte trīnī. ibidē. car. 12

Lo: fatū z iracūdi: sicut olla bulliens
quattuor: mala facit. dominica. xxi. ser.
iij. cir. pñm. car. 167

Choreas ducēdo vānt hoīes laudant
dyabolū. do. l. f. iij. cir. medi. car. 39

Chorea hui? mūdī ducit ad choreā in
ferni: z pūnat chorea celi car. 39

Choree sunt arma dyaboli que īsturiā
tur illi pacto qđ factū ē in baptismo re
nūciando pompis dyaboli. ibidem vsqz
ad finem. car. 39

Corpus d̄z subijci suo supiori. f. ascē: seu
rōi sed iste ordo puerit. dñica. xv. ser. f. i.
cir. mediū. car. 141

Corpa dñatorū cōburunt: z nō consu
munt qđ oñ dif quinqz exēplis pulchris
do. xv. f. iij. cir. fi. car. 142

Corpus serui dēi valet in quadruplici
statu do. xxiij. f. i. in pñ: car. 172

Contgā: calciamēti solue qđ dñ dñica
iij. aduētus f. i. cir. finē car. 11

Conectio delinquētū ē mīscordīa sp̄i
ritualis. do. iij. post tri. f. secundus circa
finem. car. 107

Contgē volēs qñqz debet considerare
ibidem car. 107

Credēdū ē magis scripture q̄ hominī
vīuo vel mortuo: vel ēt angelo. do. i. post
tri. sermo tertio? cir. finē car. 98

Chriſtus: de q̄ multa sub lra. x. p totū.
Chriſtiani mali dicunt falsi pphē do.

viii. post tri. f. i. cir. finē car. 119

Cruces portant: z cāpane pulsanť quā
dō cōcitant tēpestates do. palmarū ser.
iij. in fine car. 62

Crudelitas ī cōsiliario ē vitāda. Sepe
enim dātes crudelita pñtia ptra alios. sit
per eosmet deuoluūt: z de hoc pulchri
exēplū. do. de tri. f. iij. cir. me. car. 92

Cupiditas seu p̄cupiscētia radix oīuz
maloz. dñica. xviij. sermo tertius cir. fi/
nem car. 154

Curiōsi hoīes volētes alta z celestia in
dagare sunt qđib? repellēdi vt pulchie
d̄ do. xv. f. iij. cir. medi. car. 143

Omnati triplici vīsiōe care
bunt z hēbunt ordinationes
ī supplicijs do. iij. post oct.
epi. f. iij. cir. pñm. car. 28

Dānati hēbūt diuersitatē in penis do.
iij. post octa. epiphāne. f. iij. circa me/
diū. car. 29

Dānati lōgesunt a deo triplr. d. iij. post
tri. f. i. cir. mediū. car. 102

Dānatorū corpa p̄burunt: z tñ nō p̄su/
munt: oñ dif quinqz pulchris exēplis
do. xv. f. iij. cir. finē car. 142

Dānati hēbunt ligatas manus z pe
des dominica. xx. sermo tertius circa fi
nem car. 160

Dādū nō ē malis: z qđ d̄: ne dederis i.
p̄lo triplr intelligit do. ix. post tri. f. iij.
cir. fi. car. 124

Decias bñ soluētes quadruplr remu
nerantur domi. xi. sermo primus circa
finem car. 128

Decimas non persoluentes tria mala
incurrūt ibidē Et nota car. 128

Decimarum solutio pñm ē de iure na/
turali: pñm de iure diuino: pñz de iure
positiuo dominica. xxiij. sermo scdus
in fine car. 170

Decima. Uīde verbū deo reddē: z red.
dere deo 171

Dedicatō tēplī d̄ qđ p̄dicat volēs h̄z bonū

Tabula

sermonē i dñica. x. f. iij. per totū. car. 127
 Denarius signat bñam vitaz q̄druplici
 rōe dñica in. lxx. f. i. circa mediū car. 30
 Demōes n̄ s̄t sibiūps p̄trax̄ neq3 se mu
 tuo expellunt. dñica. iij. in. xl. ser. i. circa
 principium. car. 47
 Demones officia sua valde ordiata ha
 bēt ad malū. vnus. n. p̄st sup̄bie. f. luci.
 ser. alius auaritie. f. māmona alius luxu
 rie. f. asmodeus alius cogitatōibus imū
 dis. f. beelzebub. d. iij. f. i. xl. ser. iij. in prin
 cipio car. 50

Uide in verbo dyabolus.
 Deo reddamus q̄ sua sūt. z q̄ cesaris ce
 sari. dñica. xxiij. f. ij. circa finē. car. 170

Deus odit tria genera hominū do. xix.
 ser. iij. circa prin. car. 156

Deus alicui sēp dormit alicui sp̄ vigi
 lat dñica. iij. post octa. epi. f. i. circa me
 dium car. 24

Deus triplici noīe s̄m triplicē t̄pis va
 rietatē vocat dñica. xvi. ser. ij. circa prin
 cipium car. 143

Deo reddere debemus q̄ dei sūt circa h
 oliz erat tres opiones aliq̄ p̄ sufficit ob
 sequiū p̄sonale aliq̄ cu3 hoc reale aliq̄ p̄
 vltra h̄c ēt sp̄uale dñica. xxiij. ser. iij. cir
 ca finem car. 171

Deos alienos multi hodie faciūt dñi
 ca. xviij. ser. iij. circa prin. car. 153

Deuotio mulier̄ on̄dis q̄tū ad tria In
 die pasche ser. i. circa prin. car. 62

Dextera dei describit̄ z quō x̄ps sedere
 b̄r ad dextera dei p̄is dñica. v. post pa
 scha ser. iij. in fine car. 83

Dignitas dei ē sp̄s sc̄us z quō dñica. iij.
 in. xl. ser. i. circa mediū car. 47

Dignit̄ signat sp̄s sc̄um dñica. xij. post
 trin̄ i. ser. ij. circa mediū car. 132

Dilectio dei z p̄xim̄ ē totius legis im
 plecto. z oīs scientie p̄fectio. dñica. xij. f.
 mo. ij. circa prin. car. 135

De dilectōe dei tria vidēda sūt. f. cā mo
 dus z fructus ibidem car. 135 z 136

Ad diligendum tria nos inducunt ibi
 dem car. 135

Diligēdi modus triplex q̄t sup̄ oīa pp
 se z sine modo ibidē circa finem car. 136

Diligēdi fructus ibidē car. 136

Diligēdi mōus quo ad deū z p̄ximū vt
 ligam̄ dñica. xviij. f. i. circa me. car. 151

Diligere bz quis sc̄ipm quadrupliciter
 ibidem car. 151

Ad diligendū sex sūt q̄ naturalr mouēt
 f. pulchz bonū honestū sile vtile delecta
 bile que oīa sūt in deo dñica. xviij. sermo
 ij. circa principū car. 152

Dilectio q̄druplex. f. carnalis nālis so
 ctalis z rōis ibidē circa finem car. 152

Dilectio triplex. f. vbal̄ p̄cordial̄ z real̄
 dñica. xx. ser. iij. circa prin. car. 160

Uide verbū charitas car. 174

Dyabolus h̄uit tres vxores. f. vanitatē
 cupiditatē z carnalitātē: de q̄bus tres fi
 lias genuit. f. sup̄bia auaritiā z luxuriā
 quas maritauit z generos suos vxat in
 p̄niti p̄ vitia in futuro p̄ supplicia dñica
 ij. in. xl. f. i. circa mediū car. 44

Dyabolus opprimit corpus vt sic veni
 at ad opp̄sionē aīe ad q̄ vitis sex facill̄s
 f. suggestione delectatōe p̄sensu ope con
 suetudine necessitate z illa vincere debe
 mus p̄ sex arma ibidem car. 45

Dyabolus aduersarius noster accusa
 bit nos in iudicio cum quinq3 allegatio
 nibus dominica secūda aduentus s̄mo
 ij. in fine car. 6

Dyabolus seminauit ignorantiā culpaz
 z miseriā dominica quarta post octauaz
 epi. ser. i. circa principū car. 26

Dyabolus p̄ximū hominē de tribus ten
 tauit z vicit Similiter tentauit x̄ps z vi
 ctus est dominica prima in. xl. sermo. i. i
 principio car. 40

Dyabolus dicit̄ serpens dñica. iij. i. xl.
 ser. iij. circa prin. car. 50

Dyabolus falsus p̄pheta arguit in cor
 de hominis peccata mortalia esse leuia.
 dominica octaua post trī. sermo. ij. circa
 principū. car. 119

Dyabolus hōi mortent̄ immittit sugge
 stionē de fide z articulis fidei. Et hoc be
 ne nota. dominica. x. sermo secūdus cir
 mediū car. 126

De hoc vide plura supra in verbo de
 mones car. 47. z. 50

Dyabolus ad sanctū Antoniū dixit se
 facere multa opera virtutibus similia.
 sola humilitate dempta. dñica. iij. in. xl.
 ser. iij. in medio car. 50

Dyabolus vocat serpens coriuz z por
 cus. In die penthe. f. ij. circa fi. car. 89

Dimittite et dimittet vobis. Date et dabit vobis. dominica. iij. post tri. f. i. circa medium car. 106
 Dimittite facilliter iniurias et diligite inimicos. dominica. iij. post tri. fmo. iij. circa mediu car. 108
 Discipulorum tres sunt differentie. dnica iij. in. xl. f. ij. circa mediu car. 52
 Disciplinatus fuit xps triplr. dnica in passione. f. i. circa mediu car. 55
 Stringere vias dni debemus. dnica. iij. aduentus f. ij. in fine. et etiam ser. iij. circa principiu car. 12
 Diuitie. Circa diuitias quattuor modis qd culpa incidere pot qd reprehensibiles se dnica. i. post tri. f. i. circa prin. car. 94
 Diuitie no sut nre sz nobis accomodate vt ostendit p exmplu ibide car. 94
 Diuitys qd multiplr vtit dnica. xv. f. i. circa principiu car. 141
 Diues moisi triplrct morte paup vnica diues incurrit tormenta paup gete. dnica. i. post trinit. f. i. circa finem car. 95
 Diuitis peccatu qdruplex. f. auaritia. vanagloria. gula. et inuiscordia. dnica f. post trinit. ser. ij. circa prin. car. 96
 Utz melius sit diuitias ptinere q cas retinere dnica. ix. post tri. sermo. i. circa principiu car. 122
 Documenta tria refert se bñs Augustinus a beato Ambrosio didicisse. dnica ij. post trinit. sermo. iij. circa prin. car. 101
 Doctrina bona no attribuit doctoz sz spu sancto. Et hoc deducit triplrct exmplo. In die pentheco. sermo. iij. circa finem 3 car. 90
 Docens salubriter dz qtuor hñe. f. vita pfecta. doctrina clara. charitate succedam. et in his pseuerantia. dnica. x. fmo iij. in fine car. 127
 Domus. Quattuor de causis qd expellit de domo pducta. dnica. iij. in. xl. f. ij. circa principiu car. 48
 Domu nostram pparare debemus dño i. Cor. nostrum seu anima nram et quo in ea sunt tres camere. in qbus habitat pater filius et sps sanctus dominica quarta aduentus sermo. iij. circa prin. car. 12
 Domus anime tria hz solaris. domini. ca. iij. in. xl. ser. ij. circa prin. car. 49
 Domus dei ad quadruplex officiu fa

cta est. dominica. x. sermo. iij. circa principium car. 126
 Domus mea domus oronis vocabitur ibidem car. 126
 In domo dei seu ecclesia ponit de oculi suos. nomen suum. et cor suum. ibidem car. 126
 Vide in verbo replu dedicatio ecclesia per totum.
 Dominebat oim oēs i peccatis dnica. f. aduentus f. i. circa prin. car. 1
 Domine dyabolus in loco obscuro frigidus et humido dnica. i. aduent. ser. i. circa prin. car. f.
 Domine piculosum ē tribus generibz hominu. dnica. iij. post octa. epi. f. i. circa finem car. 27
 Dnica de rosa. et dnica de panibus. dnica. iij. in. xl. ser. i. i prin. car. 51
 Dnica in passione. id ē in passione. qd ad mortē fuit xps sniatus. do. i passione ser. i. in prin. car. 54
 Dñs duobus nemo pot fuisse. et q sunt illi dñi. dnica. xv. f. i. circa prin. car. 141
 Dubia in meliorem prem sunt interpretanda. dnica. iij. post tri. sermo. i. circa medium car. 106
 Duces bñ et vñs regere volentes quq debent hñe. et de hoc nota pulchra exempla. d. xxiij. f. iij. c. p. z. m.
 Ecclesia est in tres partes diuisa. Una est in mudo. Alia in celo. Altera in purgatorio dnica xxi. ser. iij. circa finem car. 164
 Ecclesia siue pgregatio fidelu dñ celu. dnica. xx. f. i. circa prin. car. 157
 Ecclesia ē celu spuale et corpus misticu. qd notat dnica. vij. post tri. fmo. iij. circa finem car. 118
 Ecclesia militans p fundamēto hz xps dnica xxi. f. iij. c. i. car. 164
 Edificant qda tabernaculu in celo quda in inferno. qda in purgatorio. do. ix. post tri. f. iij. circa finem car. 124
 Elementa triplr pñt pñ derari. et de ip foru qualitatibus. dnica. xxiij. ser. i. circa prin. et mediu car. 137
 Elementa quattuor sūt portatores mortuorū ad sepulchra. dominica. xvi. fmo i. circa mediu car. 144
 Elementa facta fuerūt imunda sz xps

Tabula

ea mundauit dominica. xix. sermo. i. cir-
ca principium car. 154
Elemosyna ē corporalis misericordia ad
quā inducit nos xp̄s. verbo. p̄m̄o. z exē-
plo do. iij. post tri. f. ij. c. i. car. 107
Elemosyna tribus modis v̄d̄it. nō tñ
d̄z vendi sed dari gratuite z in v̄tra-qua
multū fructū affert. do. iij. post tri. f. ij.
circa finem car. 109
Elemosyna ē recta intentōe cordis dā-
da. dominica. vi. post trini. sermo. ij. cir-
ca finem car. 114
Elemosyna dicitur semen q̄ seminari d̄z
sapienter fidelē z p̄feueranter do. in. lx.
ser. ij. circa mediū car. 42
Elemosyna d̄z instar seminis ēē occul-
ta pura z irrigua ibidē circa fi. car. 42
Elemosyna expellit demonē in vita in
morte z post mortem. do. iij. in. xl. ser. iij.
circa finem car. 50
Elemosyna est telum sicut oleū lucet
ne sicut sol dicit z sicut aia corp̄. do. iij. i
xl. f. ij. circa mediū car. 53
Elemosynarū largitio ē sp̄s misericor-
die. do. iij. post trini. sermo. i. circa medi-
um car. 106
Elemosynas dare debemus ex conside-
ratione magni p̄m̄i ibidē i. fi. car. 106
Emplastrū fecit xp̄s de corpe suo. d. in
l. f. ij. circa mediū car. 42
Epulari splendide z delicate p̄dit tem-
perantia z parit vitia. do. i. post tri. f. i. cir-
ca mediū car. 95
Equus nimis delicate nutritus recalcit-
trat. dominica. iij. in. xl. sermo. iij. circa
mediū car. 50
Euangelia quattuor sunt instrumenta
p̄ que xp̄s nos assecravit. do. xxiij. ser.
ij. circa mediū car. 173
Euangeliorū dictator est sp̄s sanctus.
z etiam filius Notarij sunt quattuor euā-
geliste quorū lingua sp̄s sanctus tanq̄
calamus vsus fuit ibidem car. 174
Eucharistie sacramentū manducat tri-
pliciter dominica. iij. in. xl. sermo. iij. cir-
ca principium car. 53
Excusant se mali homines qui nolunt
sētinare multis modis. dominica quar-
ta in quadragesima sermo p̄m̄us circa
mediū car. 51
Excusat se q̄s ab iniuncto opere trib⁹

de causis. dominica. v. post tri. s̄mo. i. cir-
ca mediū car. 109
Excommunicatio quāuis sit iniusta z ini-
qua tñ est timenda seruanda z patiet̄er
ferenda q̄ meret q̄ hoc faciēdo do. i. f. i. tra-
octa. ascensionis. f. iij. circa p̄m̄i. car. 86
Excoīcatōis piculū est triplex. p̄m̄um
q̄ dyabolo tradit. scdm ē gratie dei sub-
tractio. tertiu q̄ est morbus cōtagiosus.
ibidem car. 86
Excoīcatōis dānū triplex ibidē car. 86
Excoīcatōis infamia in tribus apparet.
ibidem car. 86
Excoīcato p̄ticipantes peccant multi-
pliciter in excoīcatōre in excoīcatū
in seip̄os z in eos quorū occasione excoī-
catus ē ibidem car. 86
Ralsarij lraz bullaz monetaz
p̄d̄ez z mensuraz puniēdi
sunt. d. v̄lij. post trini. s̄mo. i. i
p̄ncipio car. 118
Ab istis falsarijs dñs attendere admo-
net. ibidem
Falsarij qui sūt mystice ibidē car. 118
Falsi p̄phete de q̄bus tria t̄gunt̄ frau-
dulentia seuitia notitia ibidē car. 118
Falsus p̄pheta triplex dyabolus. caro.
mundus. dominica. viij. post tri. s̄mo. ij.
circa principium car. 109
Falsitatis magister p̄t̄ quis ēē quattu-
or modis s̄z xp̄s fuit magister veritatis.
q̄d ostendit quattuor modis do. xxiij. f.
i. circa mediū car. 169
Fatuus est honores z p̄speritates hui⁹
vite querere. dominica palmar. f. iij. cir-
ca finem
Feb̄ris p̄ quo d̄libet peccatus mortale si-
gnatur dominica. xxi. sermo sc̄dus circa
principium car. 162
Feb̄rum sicut diuerse sunt species sic
etiam diuerse species peccatorum. ibi-
dem car. 162
Feb̄ris quotidiana signat peccatū gu-
le vel peccata venialia ibidem car. 162
Feb̄ris effimera signat trā ibidē car. 162
Feb̄ris p̄m̄ua auaritia ibidē car. 162
Feb̄ris quartana signat sup̄bia v̄ luxu-
ria ibidem car. 163
Feb̄ris ethica signat tristitiam ibidē cir-
ca mediū car. 163
Senex autē quāto t̄pe vsuit z quō mori

kur. dominica. xxi. sermo. iiii. circa medi-
um car. 164
Festū qdam facere volūt an vigi. d. iiii.
post pa. f. ii. in prin. car. 73
De festo hic multi vel et venire ad festū
alibi ibidem car. 73
Festū multū factū hic in vigilia z an su-
turo sp erūt in vigilia. do. xxi. f. iiii. cir-
ca medium car. 175
Fetor causat a quattuor. d. xiiii. f. i. cir-
ca principiu car. 172
Fetor tollerabil causat ex multis pec-
catis dominica. xvii. fmo. i. circa medi-
um car. 148
Fide sancte trinitatis p̄r z filius z spi-
ritus sanctus nos docuerūt. Et iō eorū
testimoniu fideliter ē admittēdū. De scā
trini. f. iiii. cir. finem car. 94
Fides ista z p̄fessio si eā deuote recepe-
rimus maxime ad tria valet. f. ad demo-
nū expulsiōē tribulationū p̄pulsatiōem
z malorū p̄futatōnem z conuersiōnem.
ibi. car. 94
Utrū melius sit h̄re fidē magnā an opa
magna. do. ix. post tri. sermo primus cir-
medium car. 122
Fides reguli triplicē h̄uit gradū sicut
quelibet alia virtus. f. in triū incrementū
z p̄fectiōem. do. xxi. f. i. c. mediū car. 161
Fidel. xii. articuli p. xii. aplos ponunt.
do. xxi. f. iiii. p totū car. 174
De articulo fidei ibidē bonus f. car. 174
Uide plura de fide in v. trinitas p totū
Fides v̄tus necessaria ad salutē. dñica
xxiii. f. ii. circa medium car. 174
Filia archisynagogi plangit. de q̄ tria
dicunt. do. xxiii. f. i. cir. finē car. 172
Filia defuncta significat aīam p pecca-
tū mortuā ibidē f. iiii. in prin. car. 174
Filiū debēt p̄ntes nutrire z fouē ad qd
inductimur p̄cepto verbo exēplo z p̄missi-
one. sed adhuc instinctu nature. Et de
hoc tria exēpla Valerii. do. xvi. ser. iiii. i
fine car. 147
Filiū instruit deo seruire do. i. fra octa.
natiuitatis f. i. cir. fi. car. 13 z 14
Filius Marie instruit filios qualiter se
h̄re debeant erga parentes. do. i. fra octa.
epi. f. i. cir. mediū car. 16
Filius plus diligit p̄fem q̄ infem do.
xvi. f. iiii. c. mediū car. 146

Filiū z filie quo ad seruitutē z libertatē
sequūt veniē. i. infem ibidē car. 146
Finē in oibus rebus p̄meditare q̄ vtile
sit z de hoc pulchre exēplū. de scā trinita-
te f. ii. cir. principiu car. 92
Fleuit xps sup infmēs periculū. do. x. f.
mo. i. cir. mediū z prin. car. 125 z 124
Glendi seu plorandi sūt tres. f. mortui.
farui z impli ibidem car. 125
Glendi sunt plati z clerici qm cadūt ibi
dem car. 125
Glendus est peccator d. xvi. fmo. prim⁹
cir. finem car. 145
Gomice prudētia seu sapiētia a nobis
est imitāda. do. ix. post trini. f. ii. cir. prin-
cipium car. 122
Gomice sapia consistit in quattuor ibi
dem car. 122
Gortissima tria recipiunt. f. deus celū ter-
ra do. viii. post trini. f. i. cir. prin. car. 118
Gorum triplex ē. f. iusticie misericordie z
mixtū do. xxi. f. i. cir. prin. car. 165
Grater n̄r est q̄libet xpianus quē si offē-
dimus reconciliare debemus do. vi. post
tri. f. ii. cir. prin. car. 113
Grates nostri angeli ibidem circa fi-
nem car. 114
Grater n̄r ē spūs scūs ibidē car. 114
Fragmēta colligi debuerūt triplici d. cā.
dominica septima post tri. fmo. iiii. circa
finem car. 118
Fructuū triplex differentia scilicet tri-
cesimus sexagesimus z centesimus. do.
mnica in sexagesima fmo tertius circa
medium car. 35
Fructus centesimus debetur virgini
martyri z doctori seu p̄dicatori domi-
nica quarta in quadagesima fmo pri-
mus cir. mediū car. 51
Fructus aperti sunt tres a quibus co-
gnoscuntur falsi p̄phete. dominica octa-
ua post trinitatem. sermo primus circa
medium car. 119
Fundamentū ecclesie militantis ē xps
do. xxi. f. iiii. in prin. car. 163
Ad istud fundamentū apostoli posue-
runt duodecim lapides idest duodeciz
articulos fidei. ibidem per totū car. 164
Funis peccatorūz conficitur ex multis
filis. dominica prima aduentus fmo. ii.
circa finem car. 3

Tabula

Furie tres sūt: libido: cupiditas: et ira.
 dñica palmarū. f. i. circa finē. car. 59.
 Furio graue pñm ē respectu di. respe-
 ctu pximi: respectu sui. dñica. xviij. ser.
 ij. circa finē. car. 154.
 Eludēt āgeli et tota trinitas
 g dñā cōuersiōe triplici cā. dñi
 ca. iij. post trī. ser. ij. circa pñ.
 cipiū. car. 104.
 Baulsi sūt oēs creature supiores et infe-
 riores atq; medie. In die pasche ser. ij.
 circa mediū. car. 64.
 Behēna vnde dī et quō centrū terre ma-
 gis ē elongatū et obscurū. dñica. vi. post
 trī. ser. ij. circa finem car. 115.
 Generatio quintuplex: que nō pōt fieri
 nisi per verbū. dominica. lx. sermo. ij. cir-
 ca mediū car. 42.
 Semiflexiones facere debemus dō. dō
 minica. xxiij. ser. ij. in fi. car. 171.
 Gladī amoris. dñica ifra octa. natui-
 tatis dō. f. ij. circa finē car. 14.
 Gladī triplicat i dñatis. dō. vi. post
 trī. f. ij. cir. fi. Dēs q acceperint gladīū
 gladīo pibunt ibidē car. 115.
 Gradus triplex scz incipiētū: pñcten-
 tū: et perfectōrū dominica in. lx. sermo
 ij. circa mediū car. 114.
 Grates referēde sūt suis bñfactoribus
 dō. xxv. ser. ij. in fine car. 178.
 Gulosus trib⁹ fac iniuriā. f. nature: pñue
 tudini hūane et ordiatōi vine dō. i. post
 trī. f. ij. cir. mediū car. 96.
 Erodes ātipas ioānē baptistā
 h i viculis posuit triplici causa
 dō. ij. aduēt⁹. f. i. i. p. car. 7.
 Hō cōstat ex duplici substātia. f. corpe et
 aīa. dō. i. xl. f. i. cir. pñ. car. 40.
 Hō qdruplex. f. brutalis: rōalis: angeli-
 cus et diuinus. dñica palmarū sermo. i.
 circa principium car. 58.
 Hōi ddit dñs tria s quibus vult pensio-
 nem hēre. scz corpus: aīam: et res tpales
 dō. ij. in. xl. ser. ij. circa pñm. car. 48.
 Hōiem creauit de⁹ vt sūmū bonū itel-
 ligeret: itelligēdo amaret et. Et ideo ab
 amore terrenorū ad amorem celestīū q-
 tuor modis hō a xpō inducitur dō. xv. ser.
 mo. i. in pñ. car. 140 et 141.
 Hō ē filius dei triplici iure. Primo pp
 generatōem ad filitū dñē quā pñm hō

deturpauit. Scōo ppter imitātōes. Ter-
 tio pp hīditaris succēssionē dō. xxiij. f.
 ij. circa pñm. Et nota bñ. car. 173.
 Dominū octo genera informant domi-
 nica. xxv. ser. ij. circa pñm. car. 177.
 Hōi cuilibet angelus ad custodiā dele-
 gat. dominica. ij. post trī. ser. ij. cir. pñ.
 cipiū. car. 104.
 Hōiem fecit deus rectū. et ipse imiscuit
 se infinitis qñibns dō. vij. post trīni. ser.
 mo. i. circa mediū car. 116.
 Hō per se pōt i peccatū ire s; nō per se
 redire offēditur quattuor exēplis. Et no-
 ta bene dō. vij. post trīni. sermo. ij. circa
 mediū. car. 120.
 Hō nascitur ad laborem. dō. xi. ser. ij.
 circa mediū car. 130.
 Hōi dedit deus aīam: corpus et res vt
 qōlibet obedat suo superiori: quāuis a
 mūdo iste ordo puerit dō. xv. sermo. i.
 circa mediū car. 141.
 Dominū tria genera s; Aug. describit
 dñs i euāgelio valde boni. valde mali:
 mediocriter et. d. xv. f. ij. i pñ. car. 142.
 Hōies erunt angeli similes in aīa vi-
 ta et nulla erunt ibi coniugia. dō. xviij.
 ser. i. circa pñm. car. 151.
 Hōies erūt i pñā maiores angelis inq-
 tū hēbūt deū tanq; frēm: et iuxta hoc q-
 tuor legunt s āgelis. ibidē. car. 151.
 Dominū tria genera de⁹ odit. dō. xix. f.
 ij. circa pñm. car. 156.
 Hōies carentes sensu quattuor mala
 non sentinnt. ibidē.
 Hōies are scēt in iudicio. dō. ij. aduēt⁹
 sermo. i. cir. finem car. 5.
 Dominū quattuor genera are scēt tpe
 antichristi. ibidē car. 5.
 Hōies supia ifra ante retro et vbiq; ha-
 bentes āgustias cōfusi erūt i iudicio. d.
 ij. aduēt⁹ ser. ij. in fi. car. 6.
 Hō inimicus ē diabolus. dō. iij. p ocl.
 epi. ser. i. cir. finē car. 27.
 Hō nescit vtrū odio vel amore dign⁹ sit
 et hoc scia certitudinis. tamē ex aliqbus
 signis pōt plecturare. dō. ifra octa. ascē.
 ser. i. circa mediū. car. 84.
 Homines aliq sūt valde bñi. aliq valde
 mali. aliq mediocriter bñi et mali. dō.
 ifra octa. ascen. f. ij. cir. med. car. 85.
 Hō ponēs ingēniū suū circa qttuor regē

plet cōfufionem. qñ. f. vult fcire. quid ē i
fūmo. qd in imo. qd fuit i pto. z qd erit
in vltimo. de fācra trīnitate fēmo. iij.
circa finē car. 49

Hō latine dī. grece antropos. i. arbor
euerfa. do. vij. pōst trīn. fēmo. iij. f. pī.
cīpio car. 120

Hō dī villicus. i. econom⁹. feu dīspēfa
tor. q trīa a deo recepit dīspēfanda. fcilz
res tpales. corpus z aiām. do. ix. pōst trī
nī. fēmo. i. cīr. pīn. car. 121

Hoīs mēbra. Quēfio apud fapientes
mota ē qd eēt mēbrū in hūano corpe ma
gis iſatīabile. Et vāry vario mō rēpōde
rūt. tādez in oculus dī illō. do. xi. fē. iij.
circa mediū car. 129

Hoīem trīa expellūt dōmo. fūm⁹. ma
la vxor. z iſtilicidīum. domī. xv. fēmo
iij. circa pīn. car. 143

Hoīem trīa faciūt inq̄ſetū. f. ſuperbīa.
auarīctā. iracūdiā. do. xvij. fēmo. iij. cīr
ca mediū car. 150

Homīcīdīū multīs mōīs p̄mittit. do.
vi. pōst trī. f. iij. cīr. fi. car. 115

Hoīe canonice quō ſūt ſolū ē dē. z rō q̄
re ſepties. Dñica. x. fē. iij. cīr. fi. car. 127

Hoſpitale vel eſt purgatorīū. do. xxij. f.
iij. circa mediū car. 168

Hūlītas fuit mater xpī. domī. ij. xl. f.
ij. in pīn. car. 45

Hūlītas virtus neceſſaria ē ad ſalutē.
do. xxij. fē. ij. in fi. car. 174

Humīlītas eſt vīa p̄ quam itur ad nu
ptias ſpūales z celeſtes. domī. xvij. fmo
iij. cīr. finem car. 150

Quāto. n. q̄s ē hūlīor. tanto in grā z
glōīa erit maior. z hoc q̄ttuor exēplīs
oſtendit. ibīdem car. 150

Hūlītas deo multū placet. diabolo vī
ſpīcet. z homīnī p̄deſt. Valēt. n. homī
nī ad grām infuſionē. virtutū p̄ſerua
tōem. dīuīnōrū reuelatōem z iudīcīs pla
catōz. do. xi. fē. iij. cīr. fi. car. 130

Humīlītas. Duo ad hūlītatē nos īdu
cunt. f. p̄fīderatīo nſī z p̄fīderatīo dī do.
xi. fē. iij. cīr. pīn. car. 130

Interrogauit quīdā quēdam phīz dī
cens. quīd fui. quīd ſum. z qd ero. rñdīt
ſperma ſetīdū. vas ſtercorū. z cīq̄ vermt
um. ibīdem car. 130

Hūlītauit ſemetīpſuz xp̄s vſqz ad mor
tem. ibīdem.

tem. ibīdem.

Hūlīter equitauit xp̄s p̄ trīa. do. pal
maz. fē. ij. cīr. mediū. car. 60

Jeſus ſaluator miſerator z p̄ce
ptor. vide inferius in vbo chrl
p̄ tōnī

Jeſus p̄dīſ ſeu amītrīſ p̄ īncp̄a letītā
dīſtractionē vānā fīdūciā z īgnorāttām.
do. īfra octa. epī. f. ij. cīr. pīn. car. 16

Jeſus miſus recuperat p̄ mūdānī gau
dīj exclufionē. cordīs pacīficatōem. duo
tam oīdēm. z cōpletaz ſatīſfactōem. ibī
dem cīr. mediū car. 17

Jeſus recuperatus cuſto dīſ. ibīdem in
fīne. car. 17

Jeſus querendus ē ſuo tpe z loco z ſuo
modo. domīnīca īfra octa. epī. per to
tum. car. 15 z 16

Jeiunīū q̄drageſīmale obſeruam⁹ multī
plīcīrōne. domīnīca. xl. fēmo. iij. cīr
pīncīpīum car. 43

Jeīunādo dīerū noſtroz decīmas da
mus. ibīdem. car. 43

Jeīunare alīqñ op̄a līctīſ. Ibīdem
cīrca mediū. car. 43

Jeīunū trīplex ē vſlītas. ibīdē. car. 43

Jeīunū hz duas aſas quibus in celū a
ſcendīt. f. elemoſynā z oīdēm. do. iij.
in. xl. fē. iij. cīr. mediū. car. 54

Jeīuna quattuor genera hoīum dīſtī
culter ſerre p̄nt. do. vij. pōst trī. fēmo. i.
cīr. finem car. 116

Jeīunare libēter deberemus p̄ trīa.
do. xi. fē. i. cīr. finem. car. 128

Jeīuno bīs in ſabbato. i. l. ſeptīana dī
xit pharīſeus. ibīdē car. 128

Infamatio nō ē tīmēda qñ a turpībūs
hoībūs ē orta. domī. īfra octa. aſcen. f.
ij. cīrca mediū. car. 86

Infamatio ſeu vitupatio puerōz hoīm
ē vite nſe approbatīo vt quadruplīcī ex
emplo deducit. ibīdē car. 86

Infern⁹ multas hz p̄ceſſīōes ſuperboz
auarōz. luxurioſoz. do. l. fēmo. iij. cīr
ca mediū car. 39

In inferno poſitī ſicut onēs: quō hoc
multiplicīter intelligītur. domī. xiiij. fē
mo. iij. cīr. med. car. 140

Ad inferna deſcēdere voluit chrlſt⁹ p̄
pter trīa. domīnīca. xxi. fēmo. iij. cīr
ca mediū. car. 164

Tabula.

In inferno ē fames ppetua. tāta ē tāta
do. xxv. ser. iij. cir. mediū. car. 178
Infirmi sanabiles ē isanabiles. do. iij.
post tri. ser. i. cir. prin. car. 102
Infirmis spūalis triplex cā. do. xxi
ser. i. circa mediū. car. 161
Infirmis quinqz mōis cōtingunt.
do. xix. ser. iij. in prin. car. 156
Inurias remittere dēmus ex p̄sidera-
tōe magni pīculi ē magni exēpli. domi.
iij. post tri. ser. i. cir. fi. car. 106
Iniust multi sūt in hoc mundo. do. xi.
ser. i. cir. mediū. car. 128
In misericordia peccasti dñus. do. i.
post tri. sermo. ij. cir. mediū ē etiam cir-
ca finem car. 49 ē 97
Intellectus. Per sensibilia iducimur
ad intellectū. dominica. xx. sermo. i. i
principio. car. 154
Inuitati sunt omnes fideles. s. q̄ aliq
non uenit sunt quinqz cāe. do. xx. f. i.
circa mediū. car. 158
Ierusalē destruxerūt. Titus ē Uespa-
sian⁹. do. x. f. ij. circa prin. car. 125
Impossibilitas exercēdi laboris ostēdit
cū or iā ultra. i. post mortē non poteris
villicare. dominica. ix. post tri. sermo. i.
circa finem car. 122
Ioculatorū naturā multi habēt q̄ sem-
per uellent comedere d̄ alieno nūquā de
suo. sic multi uellēt q̄ deus petā dīmisse-
ret: grām ē gloriā exhiberet: s; nolunt
penitentia; facere. domi. in. xl. sermo. ij.
circa mediū car. 42
Joānes de victu ē uestitu non curauit.
do. iij. aduētus. ser. i. in fi. car. 8
Joānes baptista quattuor magnas uir-
tutes habuisse dī. domi. iij. aduētus. f. ij.
circa prin. car. 8
Joānes i quadruplici carcere fuit i hoc
mūdo. dominica. iij. aduētus. ser. iij. cir.
principium car. 9
Joānes itrauit desertū ut sensus suos
mūdos euaret ibidē car. 9
Joāne putabāt iudē eē xp̄m. do. iij.
aduētus. f. i. cir. prin. car. 10
Joānes negabat se eē helyam ē ppham
quare ē quō. ibidē. car. 10
De joāne multa. do. iij. aduētus in tri-
bus sermonibus. ē etiam dominica q̄r-
ta. car. 78 9 10 11 ē 12

Ira ē iracūdia exēcat hoīem. domi. i.
ser. ij. cir. prin. car. 38
Utrū ira ē cetere passiōes cadāt i sapiē-
tē. alr stoyci. alr p̄spatetici. alr xp̄iani sen-
tūt. do. vi. post tri. f. iij. in prin. car. 114
Ire pctm h; tres gradus. s. i aīo. in ex-
teriori signo. ē contumelioso uerbo. ibi-
dem. car. 114
Iudēt dispergi non p̄sumari debuerūt
tribus de causis. domi. x. sermo. ij. circa
prin. car. 123
Iudeorū secte tres erāt. s. pharisei. sadu-
cei. ē essei. do. xviij. f. i. cir. prin. car. 150
Iudēt fecerūt duas q̄des ad xp̄m. ibidē.
Iudex sapiēs quadrupl̄ pcedit in iu-
dicio. do. ij. aduēt⁹. f. iij. i prin. car. 6
Iudex d; a trib⁹ uicys eē imūns. s. ira.
uino ē cupiditate. ut pulchre ostēdit p ex-
empla. do. xxi. f. i. cir. prin. car. 161
Iudiciū quo dībz quattuor personas
requirit. domi. ij. aduentus. sermo. ij. in
principio. car. 5
Iudiciū quattuor mōdis corumpi cō-
suevit. s. timore. amore. odio. ē munere.
ibidem. car. 5
Iudiciū extremi discussio itra nos ē q̄
iudex d; aīam tanq̄ reā ad iudiciū p̄uo-
care. do. ix. f. ij. cir. prin. car. 122
Iudiciū tpe laborare ē mēdicare seu mu-
tuare nō possumus. ibidē. car. 122
Iudicādoū quattuor erūt ordies. do.
xxi. ser. iij. cir. mediū. car. 49
Iudicio quattuor accusatores accu-
būt pctōres. domi. xxi. sermo. i. circa fi.
Et nota car. 165
In iudicio diaboli faciēt q̄nqz allega-
tōes p̄tra p̄cōem. ibidē. car. 165
Ad iudiciū citabit de⁹ triplici citatōe.
monitoria. p̄ceptorā: ē pemptoria: do.
xxij. ser. ij. circa prin. car. 166
Iudicio rōnem reddere opz d̄ quattu-
or. s. d̄ bonus nobis p̄missis. d̄ malis a no-
bis p̄missis. d̄ malis nobis d̄missis. ē de
bōis a nobis omisissis. ibidē. car. 166
Iudicio tali examinatos p̄uincet atqz
sniām diffinitiuā p̄feret. ibidem vsque
ad finem. car. 167
Iudicare possumus manifesta seu no-
ta. s; occulta diutno iudicio sunt re-
inquenda. Ambigua uero in meliorem
partem interpretanda. do. iiii. post tri. f. i.

f. circa mediū. car. 106
 Judicare nō debemus corda hoīm. aut
 intentōem. neq3 ē futura. ibidem. f. iij.
 circa mediū. car. 108
 Manifesta ēt aliqui excusare debemus.
 nō iudicare. ibidē. car. 108
 Juratū modū altū h3 deus: alium hō.
 Deus tres modos habuit. filz z homo
 tres modos habuit. do. v. post pascha. f.
 i. circa finem. car. 80
 Juratū nobis xp̄stus triplr. d. xliij.
 ser. ij. circa mediū. car. 173
 Juramentū hō tribus de causis nō ser.
 uat. ibidem. car. 173
 Iustitia nec amore: nec odio: nec timore:
 nec p̄cepto rectū consiliū derelinqt. de s̄a
 cta tri. f. ij. cir. princī. car. 92
 Iustitia scribarū z phariseorū erat si.
 mulatoria mercenaria tepida z secura.
 do. vi. post tri. ser. i. cir. prin. car. 112
 Iustitia scribarū z phariseorū erat di.
 minuta. z nō cohibebat alium. s3 iustitia
 euāgelica ē perfecta. z oīa p̄cepit. ibi.
 dē circa finē. car. 113
 Iustitie p̄fecta signa. ibidē car. 113
 Iustificatio impij. malus opus q̄ crea
 re celū z terram. do. xix. sermo. ii. circa
 mediū car. 156
Labora instāter quecunq3 pōt
 facere manus tua. domi. xx. f.
 ij. in fine. car. 161
 Laborādī rō in hoc tpe ē q̄
 apud inferos: nec opus nec rō neq3 sa.
 p̄tētia est. ibidem car. 161
 Laudatio dei d3 fieri corde ore z ope:
 do. i. aduētus ser. i. cir. fi. car. 2
 Laudatio seu digna laus plura regit
 do. i. aduētus. f. iij. in prin. car. 3
 Laudant deū illuati: s3 ceci blasphe.
 mat. do. i. f. iij. in prin. car. 39
 Laudant mūdū vāti hoīes p̄ diuersos
 ludos z leptas letitias. ibidē. car. 39
 Laudāt vāti corpus suum p̄ diuersas
 epulas. ibidē. cir. medi. car. 39
 Laudāt vāti diabolu diuersas ducen.
 do choreas. ibidē. car. 39
 Laudare debemus deū ante cibū. inter
 cibandū z post cibum. domi. iij. i. xl. ser.
 ii. in fine car. 49
 Laudare se nullus d3. nec velle ab alio
 laudari in hac vīta. d. ii. post pascha. ser.

f. circa princīpium. car. 69
 Laudat scriptura aliter ab eo q̄ nescit
 lras. aliter ab eo qui nouit lras z sensum
 do. xxv. ser. i. cir. princī. car. 175
 Lex moysayca differt ab euāgelica mul
 tipliciter. domi. iij. post trinit. sermo. i.
 circa princīpium. car. 105
 Letitia magna occidit hominē subito.
 z d3 hoc pulchrū exemplū. do. x. sermo. i.
 circa princīpium. car. 124
 Leprosus h3 oēs sensus corporis conu
 p̄tos. domi. ii. post octa. epi. sermo. i. cir.
 princīpium. car. 21
 Lepia ē morbus cōtagiosus z periculo
 sus: ac fetidus. do. ii. post octa. epi. ser. ii.
 cir. prin. car. 22
 Lepia corporale qnq3 mōis curata legi
 mus ibidē cir. fi. car. 22
 Lepia corporis magna egritudo: maior
 lepra mētis do. xliij. f. i. in prin. car. 137
 Lepia significat peccatū triplci de cā.
 ibidem. car. 137
 Lepia morib3 fetidus. sitibūdus: cōta
 giosus. ibidē vsq3 ad finē car. 138
 Lepia morbus icurabilis ab hominabi
 lis z vliis. sic z p̄ctm. do. xliij. sermo. ii. cir
 ca prin. z mediū car. 138
 Lepia curat tribus mōis. ibidē circa
 mediū. Et curatōis lepre effectus. circa
 finem. car. 139
 Liberalitas dīna appet i tribus. P̄lo
 i inuitādo nos ad petēdū. Scōdo animā
 do ad magna. Tertio assecurādo nos d3
 petitis. do. v. p̄ pas. f. ii. cir. fi. car. 81.
 Ligati sūt oēs i inferno. In celo at solu
 tiones. s3 in mūdo quidā ligati ex toto: q
 dā ex toto soluti. qdā ex pte soluti: z ex
 pte ligati do. xx. f. i. cir. fi. car. 158
 Lingua hebrayca fuit prima. z erit vl
 tima. Dominica in. xl. sermo tertius cir.
 mediū. car. 43
 Linguam celestem h3 qui nō loquitur
 pia z scurrilia ibidem car. 43
 Lingua de3 hoī dedit ad tria offā. do. i
 xl. f. ii. circa mediū. car. 49
 Lingue tres sunt sc3 dīna hūana z dia
 bolica ibidem car. 49
 Linguagium triplex reperitur s̄m qd
 deus fecit tres prouincias: celestē: terre
 stre z infernale. In die penthecostes
 ser. iij. circa mediū. car. 90

Zingue pectā in aīa puniens. do. i. post tri. ser. ij. circa m. car. 96
Lingua custodire debemus: et cauere a multiloquio pp̄ quatuor. dñica. xxiij. ser. ij. circa principium. car. 17
Lilium agri induit veste candida. do. xv. sermo. i. circa finem. car. 141
Loquendi ratio qua dr̄ipartita. est aut enim bonum bene: aut malū male: aut bonū male seu malū bene p̄fer. dñica. vi. post tri. ser. iij. circa mediū. car. 115
Luna obscurabit in iudicio: et luna illuminatur a sole dñica. ij. aduentus ser. i. circa medium. car. 4
Lupi triplex officiz possit: scz rapere: dispergere et mactare dñica. ij. post pascha ser. i. circa mediū. car. 69
Lupi: idest dyabolus: officiz est oues occidere: quas tripliciter occidit dñica. ij. post pascha ser. ij. circa me. car. 71
Lupi vespertini: matutini: meridiani: ibidem circa fi. car. 71
Luxuria deficiat et cōsumit corpus: atq; excecet et facit cito senescere et mori: dñica. l. ser. ij. circa me. car. 38
Luxuriosus est feridior latrina: dñica xij. sermo. ij. circa principū car. 132
Algum dicitur aliquid quatuor in modis: dñica. vij. post tri. ser. iij. circa principium car. 117
Alii conuēt triplici d̄ cā: do. ifra oct. natiuitatis dñi ser. iij. circa pn. car. 14
Alii bonos tripliciter psequunt scz p odia cordiū: per iniurias op̄e et exprobrationes verborū: dñica. iij. post trinit. ser. iij. circa mediū car. 108
De malis hoib⁹ quatuor p̄cipue bona de⁹ elicit: do. xv. f. iij. circa finē car. 143
Amonia iniquitatis sūt dñit̄e pauperibus erogāde: dñica. ix. post tri. ser. iij. circa medium. car. 124
Amonia vero dicit iniquitatis quatuor de causis: ibidez car. 124
Amenthetel: phares: domus dñica. xxiij. ser. ij. circa finem car. 170
Ana dei quō i desro pñie accipi pōt do. in. xl. f. ij. circa pñcipū car. 41
Anus dei hz quq; dignos: idest effectus. p̄mus ē p̄lex. i. collatio virtutis et. dñica. xij. f. i. circa mediū. 131. Et s̄f̄r dñica. xxiij. f. i. circa finē car. 137

Mare signat mūdū tribus de cāse dñi ca. xix. f. i. circa medium car. 154
Maris p̄fusio trib⁹ mōis fiet i iudicio: do. ij. aduentus ser. i. circa finē car. 5.
Maris aqua tribus modis potest fieri dulcis: ibidem car. 5
Sic in sanctis v̄ris tribulationes dulcorant: ibidem car. 5
Martha fuit liberata a sanguis fluxu p̄ xps: do. xxiij. ser. ij. in pain. car. 173
Matres instruunt quō se habere debeant ad filios: dñica infra octa. epi. ser. i. circa principū car. 15
Matres quomodo dolebūt de negligētijs: ibidem car. 15
Matrimoniu triplex est: scilz carnale: spūale et medium: dñica. i. post octa. epi. ser. ij. in principio car. 19
Matrimonio tribus modis q̄s v̄tis. In die penthe. ser. ij. circa prin. car. 38
Matrimoniu i padiso institutū ē. Et regule viri atq; mulieris pulcherrime: dñica ij. post trinita. f. ij. circa pn. car. 99
Utrūz melius sit castitatem seruare q̄ matrimoniu contrahere: dñica. ix. post trinit. ser. i. circa mediū car. 122
Matrimoniu habet tria bona: que sūt proles: fides et sacramentū: dñica. xvij. ser. iij. circa principū car. 149
Matrimoniu inter deū et animā fit per fidem: et quō in illo tria bona reperiunt: ibidem car. 149
Matrimoniu carnale habet triplices vnionem: ibidez car. 150
Matrimoniu debet in opere habere puram intentionē propter prolem: do. xx. ser. ij. cir. medium car. 159
Matrimonialis actus aliquādo habz culpaz mortalem: aliquādo culpā mortaliſsimaz: ibidem car. 159
Ude plura i ebo Cōtugiu car. 159
Medic⁹ molestia morbi trib⁹ modis scilz re pōt. d. vij. post tri. f. ij. cir. m. car. 117
Mereri potest homo quatuor modis: do. iij. post pas. ser. ij. cir. fi. car. 74
Mercenarius pastor: aliquis cognoscitur per tria signa. dñica. ij. post pascha ser. i. cir. principū car. 69
Merces nautis religionis sūt tres: scz obedientia: castitas et paupertas: dñica. v. post tri. ser. ij. cir. mediū car. 110

Abissus est consumatio seculi. messores
sunt angeli: dñica. iij. post octa. epi. ser.
i. circa finem car. 27

Aeditatio mortis camera aie mūdā:
do. iij. aduētus: f. iij. cir. me. car. 12

Aeditatio passionis dñice: memoria
mortis. et meditatio celestis glorie pari-
unt bona opera: dñica. iij. post pascha:
sermo. ij. circa medium car. 74

Ailuns insidias aubus domesticis et
pullis et significat superbū: dñica. xxiij.
sermo. iij. cir. medium car. 175

Astracula et si ante xpm facta sunt: ta-
men xps in abūdantia fecit: dñica. iij. ad-
uentus: ser. i. cir. medium car. 7

Astracula ne publicarent xps tribus
de causis precipiebat: dominica. xij. ser.
i. circa finem car. 131

Astracula que faciebat xps aliquibus
fuerunt occasio infirmitatis: aliquibus
ocasio sanitatis: et hoc triplr: dominica
xix. ser. ij. circa prin. car. 155

Circa miraculum paralitici quem xps
sanauit ponunt quinqz differentie per-
sonarū: ibidem car. 155

Misericordia dei pmedat: dñica infra
oct. nat. ser. ij. in medio car. 15

Misericordia xpi inquantuz deus est:
causatur in eo a tribus: dominica. ij. in
pl. ser. i. cir. principium car. 44

Misericordia xpi inquantuz est homo
et filius dauid: causatur in eo etia a tri-
bus: ibidem car. 44

Ad miserēduz trā inducūt: do. iij. post
tri. ser. i. cir. finem car. 103

Misericordia inducit hominez in cele-
stis regni eterna possessione: dñica. iiii.
post trinit. ser. i. cir. prin. car. 106

Die tres sunt spēs: ibidē car. 106

Misericordia copalis p̄sistit in elemo-
synarū largitōe: ad quā iducimur verbo
pmo et exēplo. Verbo triplr. p̄misso tri-
plr et exemplo omniūz creaturaz: dñica
iiii. post trinit. ser. ii. cir. prin. car. 107

Misericordie opus xps p̄sultit: p̄cepit
et requirit: ibidem car. 107

Misericordia dei oliz in celo tātū fuit
deinde apud iudeos: postea in aula vir-
ginis et tandem in toto mūdo: dñica. vii.
post trinit. ser. ii. in prin. car. 116

Misericordie dei promptitudo causa

motiua et effectus: et quomodo misereri
propius est dei: ibidem car. 116

Misericordia. Quis est hō q nō deside-
rat misericordiā dei. Rñio: Tu qui per-
manes in peccatis: ibidē car. 116

Quare deus punit et dñaticum est mi-
sericors: et quis eum inuitum cogit dam-
nare: ibidem car. 116

Misericordia nra gnālis xps iducit ad mī-
serēduz: do. xlii. f. iij. cir. finem car. 140

Misericordia dei dicitur magna qua-
tuor modis: dominica. vii. post trinit. ser.
iii. cir. principium car. 117

Misericordia dei est quadra: id est qua-
tuor angulos habēs: dominica. xi. s̄mo
ii. circa medium car. 129

Misericordie triplex effectus oñdatur
dñica. xvii. ser. i. cir. finem car. 148

Doneta multiplici emf regnū celoz.
dominica. xv. ser. i. cir. finem car. 141

Doneta: imago et superscriptio in ho-
mine in extremo iudicio examinantur:
dñica. xxiij. ser. ii. cir. medū car. 170

Donumentū triplex: s̄m q triplex est
mois et triplices portatores: dñica. xvi.
ser. i. circa principiu car. 144

Dois xpi trib⁹ vicib⁹ itētata fuit: do.
in passione: ser. ii. circa prin. car. 55

Donificatur caro nostra triplr: dñica
palmarū ser. i. circa prin. car. 58

Doctus apud aliquos cū tripudio ad
tumulū deferunt. Sed qñ pueri nascun-
tur a parētibus desent. de sancta trini-
tate ser. ii. circa medium car. 192

Dois sanctorū hominū natale vocat:
quia egredientes in celo nascunt: ibidē
circa finem car. 193

Doctus possunt scire ea que in mundo
geruntur triplr: dominica. i. post trinit.
ser. iii. circa finem car. 98

Dois triplex: scz corporis et aie: et vtri-
usqz. f. gehēne. et s̄m hoc monumentum
triplex et triplices portatores: dominica
xvi. ser. i. circa principium car. 144

Doctus tres suscitauit xps: et quid si
gnificēt illi tres: dominica. xxiij. ser. iij.
in principio car. 174

Doctus meditatio camera anime mū-
dat: dominica. iiii. aduentus sermo. iij.
circa medium car. 12

Doctus in alio seculo exñtes non pñt
b

deo satisfaccere: nec p teiunia: nec per ora
tiones: nec p elemosynas. do. fr. post tri.
ser. i. cir. fi. z ser. sequit cir. prin. car. 122
Sotus est triplex. scilicet circularis: obli.
quus z rectus: sic z via: do. iij. aduētus
ser. ij. cir. finem car. 12
Multi loquū vitare debem? z linguā
custodire propter quatuor: dñica. xxiij.
ser. ij. cir. principium car. 170
Multiplicauit xps panes frangendo:
bñdicendo z gratias agendo in pñtuo
vbi qtuor millia hoīum satiauit: do. vij.
post trinit. ser. iij. circa mediu 117
Mulieru regula matrimonialis ha.
bet. v. pulchra capitula: dñica. ij. post tri.
nit. ser. fi. cir. finem car. 100
Mulier in gubernādo bz hēre sapiaz:
diligētia z pudentia: ibidez car. 100
Mulieres naturali magis patiūtur z
cōpatiunt q viri. dominica. xvi. ser. iij.
circa principium car. 146
Mulier mater magis diligit filium q
pater. certus enim scit filium suum esse
q pater: ibidem car. 146
Mulier plures defectus habet q vir:
ibidem car. 146
Mulieres naturaliter sunt inuide z ci
to mutantur: dñica. iij. post pascha: ser.
iij. circa mediu car. 75
Mulier pñas z parturēs: quadri
pliciter potest cōsiderari: dñica. iij. post
pascha ser. i. circa prin. car. 72
Mulieres anferes dicte sunt. z q peri
culosum est eas videre: dñica. i. post pa
scha: ser. ij. circa mediu car. 67
Mulieres chananeam xps induxit ad
penitentia. Unde illa petijt sapienter: in
stanter: humiliter z seruenter: dñica. ij.
in. xl. ser. i. circa prin. car. 44
Item filia eius vexabatur a dyabolo:
ibidem car. 44
Mulier chananea habuit tres inimi
cos car. 44
Item habuit fidem magnam quatuor
modis: ibidem car. 44
Mulier emorissa: de qua tria dicunt:
dñica. xxiij. ser. i. in prin. car. 172
Mūdus tris pmitit amatoribus suis
scilicet lōgenitātē: satietatē z suauitatē: s; tri
buit tādē breuitatē: vacuitatē z acerbita
tē. p. iij. post pascha. s. ij. cir. fi. car. 75

Mūdus vt falsus ppheta tria suadet:
pcupiscentia carnis: pcupiscentia ocu
lorum z superbiam vite: dominica. viij.
post trini. ser. ij. in fi. car. 120
Mūdo reddē obem? q sua sūt z q celsa
ris celsari: do. xxiij. ser. ij. cir. fi. car. 170
Munus a corde: ab ore: a manu: ab ob
sequio: dominica. vi. post trinit. ser. ij. cir.
ca mediu car. 133
Murmuratio ex mltis causari potest:
do. in. lxx. ser. i. cir. fi. car. 30
Murmurabat ptra xpm iudei de duo
bus: dominica. iij. post trinit. ser. i. circa
mediu car. 103
Mutus dicif peccator: q non laudat
deum: non orat: non pñtetur: dominica
xij. ser. ij. circa finem car. 132
Mutuū est totuz qd a deo accepimus:
Sed de natura mutui ē vti ad illū vsu
ad quem res mutua est: dñica. xij. ser.
iij. circa principium car. 136
Natiuitas triplex: scilicet natura
lis: spūalis z celestis. z quō
trīa sūt in natiuitate carna
li que faciūt ad humilitatē:
de sancta tri. ser. ij. cir. me. car. 92
Nauicula signat penitētia p quam bz
ad portū salutis deducif: dñica. iij. post
ocra. epiphie: ser. i. in prin. car. 23
Nauis ecclesie describitur quātum ad
ocra: dominica. iij. post ocra. epiphanie:
ser. ij. per totum car. 25
Nauis crucis xpi: que causa: qd veluz:
quis mercator z que merces: do. iij. post
ocra. epi. ser. iij. circa prin. car. 25
Nauis dī pñia qd duplici rōe: dñica. v.
post trinit. ser. ij. circa prin. car. 110
Nauis religionis bz merces triplicē. scilicet
castitatis: obediētē z paupertatis: ibide
circa mediu z finem car. 110
Nauis signat religionē siue penitētia:
do. xix. ser. i. circa prin. car. 154
Nauem istaz quatuor venti tentationū
impellūt: ibidem car. 154
Nequā seruus vocatus est ppter duas
nequitias quas habuit: dñica. xxiij. ser.
iij. circa principium car. 167
Nox nālī ē obscura: frigidā z humidā
do. i. aduētus. s. i. cir. prin. car. 1
Nuptie pñēdabiles sūt pp mltas: do. i.
post oct. epiphie: ser. i. cir. me. car. 15

Nuptie q̄dā sunt spūales: q̄dā celestices:
 dñica. xvij. ser. iij. cir. prin. car. 149
 Preparatio ad nuptias consistit in tri-
 bus: ibidem car. 150
 Uta veniēdi ad nuptias spūales z cele-
 stes ē humilitas: ibidē cir. finē car. 150
 Nuptias fecit deus pater filio: dominī-
 ca. xx. ser. i. cir. principiu car. 157
 Nuptie celestes in q̄bus multa sercula
 apponunt. primum vltia: que trip̄s cau-
 sas. scōz sanitas: que causat a tribus. ter-
 tiuz virtus. quartu copia diuitiaz: gntū
 gloria. sextū honoz. septimū pax. octauū
 oia bona: ibidē circa finem car. 158
Oblatōes q̄uis sint volūtarie
 tñ in duobus casibus necessa-
 rio sunt soluēde: dominica
 xxij. s. ij. in fine car. 171
 Obedientia multiplex: dñica. iij. aduen-
 tus: ser. ij. cir. finem car. 9
 Obedientia q̄ magni meriti z q̄ multi-
 plex: dominica. v. post trinit. ser. ij. circa
 finem car. 111
 Obligati sum⁹ deo ad q̄tuor p̄soluēda
 dñica. xxy. ser. ij. circa prin. car. 166
 Occidunt hominē tria: scz letitia: tristi-
 tia z ira: cum exēplis: dominica. x. ser. i.
 circa principium car. 124
 Decisio triplex est: dominica. xvij. ser.
 iij. circa medium car. 153
 Decisio corporis nō est tñēda propter
 xpm ex quatuor rōnibus: dñica ifra ocf.
 ascēsiōis: ser. iij. in fine car. 86
 Oculi dei multiplex z quomodo oliz
 habuit clausos: dominica. iij. in xl. ser.
 ij. in prin. car. 52
 Oculi alig hñt retro se: alig ante se
 alig a dextris: alig a sinistris: dñica. iij. in
 xl. ser. ij. circa medium car. 49
 Oculoz porte sunt claudēde: z circa il-
 los quatuor atēdenda sūt: dñica. i. post
 pascha: ser. ij. cir. medium car. 67
 Oculi itellect⁹ z affectus demones a
 pctōibus effodunt: dñica. iij. post pa-
 scha: ser. iij. circa medium car. 79
 Oculi depredant animam: dñica. xxiij.
 ser. ij. circa finem car. 139
 Oculū sibi eruit voluit p̄: p filio vt lex
 seruaret: do. xxiij. s. ii. cir. pn. car. 171
 Oculos sibi eruit democritus pp tria:
 dñica. xxy. ser. ii. circa prin. car. 177

Odū dimittere est nra spūalis: do. iij.
 post trinit. ser. ii. circa mediū car. 107
 Odium oparat somaci babilonis: ti-
 nee z apt. ibidem car. 107
 Officiuz omnū sanctorū z angelorum
 in celo est laudare deuz: dominica. xxy.
 ser. iij. in fine car. 139
 Omnis res ptinet tria. s. substantia: vir-
 tutes z operationē. dominica. iij. adue-
 tus. s. i. circa principiu car. 10
 Omnipotēs est deus: z tñ nīhil pōt fa-
 cere inspiciter: nīhil crudelr: nīhil inīu-
 ste: dñica. xxi. s. iij. cir. prin. car. 163
 Omnipotēs deus. z si omnia possit de
 potentia absoluta: non tamen de poten-
 tia ordinata: ibidem car. 163
 Operarij alij boni: alij mali: dominica
 in. lxx. ser. i. circa medium car. 30
 Oparij in vinea mittunt pp tria: dñica
 in. lxx. s. ij. circa medium car. 31
 Operarijs merces promittit: z quomo-
 do tres sunt differentie op̄ariorū: ibi-
 dem circa finem car. 31
 Opera de genere bonorū in pctō mor-
 tali facta: sunt tanq̄ felacetum z abstin-
 thium: dñica in. xl. s. ij. cir. me. car. 42
 Opera de genere bonorū. s. elemosyne:
 orōnes z sciuntia plus valent vltus diet
 in penitētia q̄ centum annorū facta in
 peccato mortali: ibidem car. 42
 Opus dei triplex: scz creatio: redēptio
 z glorificatio: que omnia bene fecit: dñi-
 ca. xij. ser. iij. cir. prin. car. 139
 Oratio est petitio decentium: dñica. xi.
 ser. i. circa prin. car. 127
 Oratio ad deum peruenire non potest
 nisi habeat duos comites. s. fidem z hu-
 militatez: dominica. ij. post octa. epipha-
 nie: ser. iij. cir. mediu car. 23
 Oratio clamosa quomodo sit z quomo-
 do diuina miseratio eam sequit: domi-
 nica. iij. post octauam epiphanie: ser. i.
 circa medium car. 24
 Oratio nra tres p̄ditōes habere v3: do-
 minica palmarū: ser. i. cir. finem.
 Oratio nra si exaudiri v3 quatuor sunt
 necessaria. primo q̄ petant digna. secun-
 do q̄ petat cum instantia. tertio habea-
 mus innocētiāz vite. quarto discretione
 in petitōe: dominica. v. post pascha: ser.
 i. circa principium z medium

Orātes qui in petis sūt tribus siles sunt
ibidē circa mediū

Orādū quāvis sit oī tpe: tñ ecclia trīa
tpa elegit scz añ ascēsiōē: inter ascēsiō.
nē z pēthecostē z post penthecostē: z ibi
dē: quō hūana negligētia repēdit do.
v. post pas. f. ij. cir. prin.

Orōnes sunt valde vtilēs z fructuosē:
deo placite: angelis grate: dyabolo ini-
mice: z hōi necessarīe. ibidē

Orādū ē sine intermissiōe tribus mōis ibi
dē cir. finem

Orōes nras trīa impediūt ne exaudiā
scz pusillanimitas: repēditas: z temeritas
dominica. v. post pascha ser. iij. cir.
cap. prin.

Orō ē sicut incensuz do. vi. post tri. f. ij.
circa mediū

Orōes nre aliqñ nō exaudiunt trībus de
cais: z de hoc exēpla do. x. sermo. iij. cir.
ca mediū

Orādū ē aliē p tpalibz q spūalibz do.
xi. f. i. circa prin.

Oravit trībus vicibus xps do. xi. ser. i.
circa prin.

Orans cū attēdō: deuotōē: z cōtinuatō
ne videbit deum dominica. xij. ser. i. cir.
ca mediū.

Oranda seu petēda sunt prio spūalia:
postremo temporalia dominica. xv. f. ij. in
fine.

Per orōes scōm sepe deus dat gratias
pctōi dūmodo quattuor: in se habeat do
minica. xix. f. ij. cir. princ.

Orant p nobis scī do. xxiij. f. ij. cir.
mediū

Ordo in inferno triplex reperitur do.
quarta post octa. epipha. f. ij. cir. me-
diū car. 28

Ordo ē nō dē cē in inferno quantū ad
trīa ibidem car. 29

Oratus nūmus mulierū reprehēsi-
lis ē quadruplici rōne. dñica. ii. post tri.
f. ii. cir. prin. car. 100

Osanna. i. obsecro salua ex corrupto z
integro dñica palmarum sermo. i. cir.
finē car. 59

Oves xpi trīa signa hñt do. ij. post pas.
f. i. cir. mediū z finē car. 70

Quibz ppant sui vel pp sex que i out-
bus replunt do. ij. post pascha ser. tertius

cir. principū

car. 71

Oves isti pascunt i dilectōe z fructiōe
summe suauitatis: in eternitate ppetue
securitatis ibidē cir. fi. car. 72

Patētia fuit soror xpi in morte
z in vita nūquā eum deserens
do. ij. in. xl. sermo secundus cir.
principū car. 45

Patētia cōstitit in tribus ibidē car. 45

Palmitū trīa sunt genera do. h. lxx. f.
i. circa prin. car. 29

Panibus qnqz satiant qnqz milia ho-
minū do. iij. in. xl. f. i. circa mediū. z do.
xxv. f. i. circa mediū z qd isti panes signi-
ficant ibidē car. 51 176

Panes multiplicant multiplici i man-
bus xpi: in manibus discipulorū do. iij.
in. xl. f. ij. circa mediū car. 52

Panis pntalis: sacralis: mālīs: infer-
nalis: z celestis dñica. iij. in. xl. ser. iij. p
totum car. 53

Panis sacramentalis māducat triplr.
do. iij. in. xl. f. ij. circa prin. car. 53

Panis verbi dei cōfortat do. xxiij. f. i.
circa finem car. 173

Parentes instruunt se gerere erga fi-
lios dñica infra octauā natiuitatis f. i.
circa finem car. 13

Parentes plus diligunt filios qz dili-
gant ab eis dñica. xvi. sermo tertius circa
mediū car. 146

Paruit quidā mōstrū: qdā tñ filias: q-
dam solū masculos do. ij. post pascha f.
ij. circa mediū car. 75

Parit ecclia cū ad celum transfinit.
dñica. iij. post pascha sermo tertius per
totum car. 76

Parabola distīnit z quō dñs sepius in
pabolis locutus est dñica in. lx. ser. i. in
principio car. 36

Paralytis quid sit: z quid p paralyti-
cū signat dñica. ij. post octauā epipha. f.
ij. circa principū car. 23

Paralytis multiplr causat dñica. xix.
f. ij. circa mediū car. 155

Paralytis grauis morbus quem tria
mala pcomitant. dominica. xix. cir. prin-
cipium f. iij. car. 156

Paralyticus sanat dñica. xix. f. i. circa
mediū z finem car. 155

Passiōē dñi ipe xps longe ante pēdi-

xit: et tñ discipuli intelligere nō poterāt
do. in. l. f. i. in prin. car. 36

Circa passiōē dñi quinqz tradunt scz
traditio: illusio: flagellatio: pspurio: et
occisio: et illa qnqz que passus ē a iudeis
quotidie patit a malis hominibus ibi
dem car. 36

Passiōis cā fuit duplex do. in passio/
ne f. i. circa pñcipiū car. 54

Passiōis efficacia celū apuit et deum
reconciliavit dñica in passiōe sermo. l.
circa medūm car. 55

Pastor bonus ē xp̄s cūctus tria ponit
signa dñica secunda post pascha ser. i.
circa pñcipiū car. 69

Pastoris officiū ē pasce verbo. exēplo:
et spali subsidio dñica. ij. post pascha f.
ij. circa pñcipiū car. 70

Pater amat nos: et hoc p quinqz signa
manifestavit dñica. v. post pascha f. ij.
circa pñcipiū car. 82

Peccatū hz tres dñas scz in corde i fa
cto: et p̄suetudine do. xxiij. fmo tertius
circa pñcipiū car. 174

Peccatū assimilāt mortuo triplici cau
sa ibi dem car. 174

In pctō quinqz sunt scz actus: delecta
tio: macula: volūtas praua: et reatus siue
obligatio ad penā eternā: et nota bñ do.
xxij. f. ij. in fine car. 168

Peccatū ipedit oēs virtutes aie: clau
dit virtutē audituā: deordinat virtutes
affectiuā: debilitat virtutē opatiuā: et
obdurat virtutē memorat suā do. ij. post
octa. epi. f. i. p totū car. 21

Peccator p cordā de sex filis trahit ad
suppliciiū infernale do. iij. in. xl. f. tertio
circa finem car. 54

Pctōrū finis pñcipiū ex multis filis do.
l. aduentus sermo secundus circa finem.
Et nota bene car. 3

Pctōrū accusatores tres hēbit i iudicio
do. ij. aduētus f. ij. circa finē car. 6

In pctōre tria cōsideramus scz naturā
culpā et penam: do. iij. aduētus ser. scōs
circa finem car. 12

Pctm signat p leprā triplici cā dñica
ij. post oct. epi. f. ij. circa pñm. car. 22

Pctā quinqz sunt que inducūt spūales
cecitate do. l. fmo scōs in pñ. car. 37

Pctā sunt colligata et vnūz trahit ad

altud et vnū nō remittit sine alio: qd nō
bñ do. xl. f. ij. ante medūm car. 43

Pctā quattuor maxime ordem impedit
unt quare ab ip̄is ē exēdū do. ij. in. xl. f.
ij. circa pñcipiū car. 46

Pctā ipedit p̄solatiōes spūs sci: et d h
tria pulchra exēpla. In die pēthecostes
fmo tertius cir. medūm car. 90

In quolibet pctō pōt ēē gradus culpe
sili et pene do. vi. post tri. sermo tertius
circa pñcipiū car. 114

Pctm i hōie tria mala facit in famata
deo elōgat et excecāt do. xi. f. ij. circa pñm
cipiū car. 129

Item ista nīmia elongatio facit errare
circa tria ibidē car. 129

Pctōres et eoz edita lducunt i officio
missē vt nullus desper do. in. lxx. fmo. iij.
circa pñcipiū. car. 32

Pctōr dī canis multiplici rōe do. scōa i
xl. fmo tertius cir. pñm. car. 46

Pctōres sūt nocui sibi p̄sibi triplici
do. iij. post pas. f. ij. cir. medūm car. 78

Pctōres a deo longe sunt duplici mō.
do. iij. post tri. f. i. cir. pñm. car. 102

Pctōr in morte circūdat: coangustat: et
ad terrā p̄ternit. do. x. f. ij. c. m. car. 126

Peccare dimittit aliq solū pp verecun
diā humanam dominica. xi. f. ij. cir. pñm
cipiū car. 129

Peccare pōt quis p se: sed non pōt p se
resurgē vt pulcherrime deducit quattu
or exēplis do. viij. post tri. fmo secundus
circa medūm car. 132

Itē dñica. xij. fmo scōs: cir. pñ. car. 120

Pctm excecāt hōiem triplici rōne do.
xi. f. ij. circa medūm car. 129

Pctā non sufficit dimittere: nisi quis
p p̄tritionē: p̄fessionē: et satisfactiōē ea
deleat: et hoc ostēdit tribus exēplis gre/
gorij do. xvij. f. i. cir. fi. car. 148

Pctā hñt p̄nexionē et vnū trahit aliud
qua druplici cā. do. xiiij. f. i. cir. fi. car. 138

Item de hoc dñica in. xl. f. ij. ante me/
dūm car. 43

Pctm signat p leprā et quō curatur le/
pra pcti: vide in verbo lepra car. 22

In pctō tria sunt scz die offensa: macu/
la: et obligatio ad eternā penā. do. xix.
f. ij. circa finē car. 157

Itē quātum ad illa tria deus remittit

Tabula

sed sacerdos quatuor ad alia tria remittit
ibidem car. 157
Pena dimissa redeunt rectitudinē nō quā
tū ad maculā vel reatū: s; quātū ad igrā
titudinē do. xxij. f. i. circa me. car. 165
Pena redire dicunt in quattuor casu
bus ibidez car. 165
Pecorū magna dñia ibide car. 165
Peciores quattuor accusatores hēbunt
in iudicio ibidem car. 165
Pecorū fuit de mala cogitacōe in malaz
delectationē: de mala delectatōe i p sen
sum opus: in p̄suetudinē: in necessitate
et tandem in despationē: qd nota bñ dñica
xxij. f. i. cir. p̄cipiū car. 172
Pecorā a quolibz plangi d; seu plorari
do. xxij. f. i. circa finem car. 172
Pecorū cū sit infirmus nō pōt p se acce
dere ad deum. et sō opz vt alioz meritis
adducat. d. xij. f. i. circa prin. car. 131
Pecorū nō ē statim abscēdus s; curan
dus do. xij. f. iij. circa prin. car. 136
Pecū incōmoda seu incōueniētia que
facit p̄ctm dispositiua ad p̄ctm: et reme
dia cōtra p̄ctm ibide car. 136
Peciores casus cōparat sagene piscis:
fractōi vitri: et casui elephantis do. xij. f.
f. ij. circa prin. car. 138
Pecorū p̄motuū intelligit eo q̄ instar
mortui ē frigidus: p̄derosus: et fetidus
do. xvi. ser. i. circa p̄incipi. car. 144
Pena triplex ē quā hūit xps. d. palma
rum. f. ij. cir. prin. car. 59 i fine
Pena damni et pena sensus dñica. xxij
f. i. circa mediū car. 165
Pena substantialis in inferno ē vna: q̄
uis alias diuersa. ibide car. 165
Pena sensus et pena dāni et vtraq; eter
na ibide f. iij. circa medi. car. 165
Pena eterna punit hō p̄ trāsitoria cul
pa quadruplici rōe: et hoc ē bñ notādus
do. xxij. f. iij. cir. finē car. 168
Pena bz suū gradū quēadmodū et cul
pa dñica. vi. post trini. sermo. iij. cir. p̄i
cipium car. 114
Pne tres sunt ptes. f. p̄trito: p̄fessio: et
satisfactio: p quibus remissio culpe: col
latio gr̄e: et pmissio gr̄e dñica. xl. ser. ii.
circa mediū. car. 42
Penitētia d; tabula seu nauis quadru
plici rōe dñica. v. post tri. ser. ii. circa p̄i

cipium. car. 110
Penitētia seu satisfactio minor: rutilus
ipontē q̄ maior trib? de cāis do. xxij. ser.
ij. circa finē car. 168
Penitētia p̄portionata valet ad dñis
sionem culpe et pene do. xij. f. iij. circa fi
nem car. 137
Pniām assumptā sepe segt magna ten
tatio do. iij. post octaua epiphantie ser. i.
circa prin. car. 23
Pñionarius malus expellit de domo
cōducta do. iij. in. xl. ser. ij. circa p̄inci
pium car. 48
Pepones: poni: cepe: et allia nobis in
mētē ve nunt et quid signāt do. vij. post
tri. f. i. cir. mediū car. 115
Persecutorū duo sunt genera scz vitu
patū: et adulantū: et q̄ adulatores vita
re debemus do. xxij. f. ij. cir. p̄i. car. 170
Perturbatio triplex ē do. iij. aduēt?
f. iij. cir. mediū car. 12
Pharisei dicunt diuissi a ceteris iude
is i quibusdā obseruatijs do. xi. ser. i. cir
ca prin. car. 127
Pharise? q̄ ascēdit in tēplū hūit bonū
p̄incipiū: malū p̄gressus: et petiores exitū
ibidem car. 127
Phariseus iste tria mala ceteris iposu
it: cōtra dicebat se habere tria bona ibi
dem car. 128
Phariseorū malitia in tribus ostēdit
dominica. xvij. sermo. i. circa p̄incipi
um car. 147
Pharisei et herodiani p̄siliuz interunt
p̄tra xpm dominica. xxij. sermo. i. circa p̄incipi
um car. 168
Pignus triplex dedit nobis xps ad as
securandū nos dñica. xxij. ser. ij. circa
mediū car. 173
Piscatores aliquādo capiūt magnam
multitudinē piscū: aliquando paucos:
multis de cāis do. v. post tri. f. ij. circa
p̄incipium car. 111
Plorat serus dei pp quattuor domini
ca. iij. post pascha sermo p̄imus circa
medium car. 73
Politia vt bene et vtiliter regat debz
princeps quinq; habere ad vtiliter regē
dum dominica. xxviii. ser. iij. circa prin.
et mediū car. 171
Pontifex d; xps quattuor de cāis do.

minica in passione s'mo. ij. circa principium
car. 55

Porte p quas extrahunt mortui sunt
qu q's sensus dñica. xvi. sermo. i. cir. me/
dium car. 144

Pratū frigiditatis et caloris ubi pascitur
oues infernales quoz pastor ē dyabolus
dominica. xliij. sermo tertius circa me/
dium car. 140

Prebendas et beneficia xps in cruce di/
stribuit dominica in passione sermo. ij.
circa finem car. 56

Predicatorū vox et clamor qualis debz
ēē dominica. liij. aduentus sermo. ij. cir/
ca principium car. 11

Predicantes semp totū id qd pceperūt
seu p'cogitauerūt p'licitate grauant cor/
da auditorum dominica. liij. in. xl. ser. i.
i fine car. 51

Predicatores dei vocant piscatores: ve/
natores: et vindemiatōres: do. v. post tri.
s. liij. circa prin. car. 111

Predicantes seu p'dicatores: verba q po/
pulis predicant nō seipsos: sed a deo se/
hēre recognoscant dñica. xxv. sermo. ij.
cir. medium car. 177

Prelatus aliqui debz ēē maior aliquan/
do minor aliqui equalis suis subditis.
dñica. liij. in. xl. s. ij. cir. p'f. car. 52

Prelati plus curāt de decimar' subtra/
ctione et iniuriarū irrogatiōe q de sub/
ditorū p'ditione. dominica. xvij. sermo. i.
circa medium car. 143

Prelati informant vt debitā formā in/
consigendo teneāt dñica. xxv. ser. ij. circa
medium car. 177

Precipi nō dz a prelato nisi quod cōti/
net honorē dei: edificatiōē aut vtilita/
tem p'ximi dñica. v. post tri. ser. i. circa
medium car. 109

Preceptor verus ē xps do. xliij. s. liij. cir/
ca medium car. 140

De decē p'ceptis dei sermo bon' dñica
xviij. s. liij. car. 153

Predicatio: de qua pulchre questio/
nis dñica. xv. ser. liij. circa principium et
medium car. 143

Premiū t'pale: spūale: celeste dominica
liij. post tri. sermo secūdo circa principium
um car. 107

Primitie solui debent secundum con,

suetudinē prouincie et indigentia mi/
nistrozum ecclesie dominica. xxiij. ser. ii.
in fine car. 171

Princeps capituli locum tenet. alii me/
briozum locum diuersimode. At autem
princeps bene regat quinque requirunt/
tur dominica. xxiij. ser. iii. cir. principium
quod nota. car. 171

Princeps a tribus vitis debet ēē imu/
nis scilicet: ira vino: et cupiditate: et hoc
ostēdit exēplis do. xxi. ser. i. cir. principium
um car. 161

Processio triplex celebratur dominica
palmarum sermo tertius circa principium
um. car. 61

Propheta quidam dei: quidā dyabolus:
dominica. liij. aduentus sermo. ii. circa
medium car. 7

Propheta triplr accipi pōt. dominica.
liij. aduentus sermo. i. circa principium
um. car. 10

Propheta falsus: requirē sup'ius fal/
sus ppheta

Prophetia triplex inuenit' dominica
octaua post trinitatem ser. ii. in principi/
pio. car. 116

Prosperitas mundana lune assumit'
quadruplici de cā do. xli. sermo. liij. cir/
ca principium car. 136

Prouidentia seu prudentia cōmenda/
tur: q filii huius seculi sunt p'udētiō/
res dominica. ix. post trinita. ser. ii. circa
finem car. 123

Prudentia triplex ibidē car. 123

Prescientia dei cum falli non possit
dum p'fessit aliquem damnandū: vtruz
illum oporteat dānari do. xv. ser. ii. i. cir/
ca prin. et medium car. 143

Pulchra responsio questione repellit/
dum queritur. Quare deus creat vel
nasci p'mittit q's scit ēē dānādos ibidē:

Publicanus t'z t'pū peccatū: peniten/
tiū: et iustozū do. xl. ser. li. cir. p'f. car. 129

Publicanus fatietatē hausit. pharise'
autem citiens rediit quadruplici causa
ibidē cir. finē car. 129

Pueri instruunt vt crescant in virtute
domi. infra octa. nati. sermo. i. prope fi/
nem. car. 14

Pueri in vtero postquā ad p'plemētuz
puenerint exte appetunt: q nō iucuntur

sufficiens nutrimentū sic et sancti vtri in
celo cupiunt nasci cū ibi cupiunt satiari
do. iij. post pascha. f. iij. circa fi. car. 76
Psalteriū decē chordarū triplīcī de cā
portat. do. iij. f. iij. circa me. car. 108

Quadragesimale ieiuniorū ap
probatū fuit p legē moysayca
pphetica et nūc p euāgelica
do. in. xl. f. iij. cir. pñ. car. 42

Quadragesimario numero seruum deo
de opibus nris ibidē car. 43

Quadragesimali tpe generalē smonē
facere volens poterit pāicare smonē se
cundū de dominica. iij. post tri. Et etiam
smonē scdm de dominica. v. post trinita
tem car. 110

Quadraturam ciuitatis faciunt fides
spes charitas et bona opa do. iij. in. xl. f.
ij. cir. pñ. car. 49

Questio est aliquoties questione repel
lenda iuxta modū xpī in euangelio do.
xv. f. iij. cir. pñ. et me. car. 143

Et nota ibi pulchras questiuiculas Au
gu. de minimis et manifestis de qbus et si
milibus si hoīes curiosi ratōes reddere
nesciunt desinant celestia et alia ingere.

Questiōes tres mouit vnus ad miche
am pphetam de obsequio deo faciēdo. Et
respondit ppha. Indicabo tibi hō qd
sit bonū vtiqz facere et c. do. xxiii. f. iij. cir
ca finē car. 171

Ratōem reddere opz de quar
tuor nobis pmissis. do. xxii. f.
mo. ii. circa principium et me
dium car. 166

Ratōem reddere opz similr de malis a
nobis factis et de malis hominibus pp
deū nō dimissis ibidē car. 166

Rōne habita examinatos pūncet et cir
ca eos sententiam diffinitiuaz pferet ibi
dem car. 167

Rōnis districta requisitio fit post mortem
vel in iudicio qualr hō dispensauit res
corpus et animā et quō ante illud examē
inci dūt questiones tres que p interlocu
toriam sniam dirimunt do. ix. post tri. f.
i. cir. me. car. 121

Raptores multi sunt. do. xi. f. i. c. medi
um car. 128

Recreat ppls ieiunio fatigatus tripli
ci remedio do. iiii. l. xl. f. i. c. pñ. car. 51

Recreatio aliquoties licita ē et exēpluz
de sancto Antonio ibidē car. 51

Rectiduatō piculosa ē do. iiii. in. xl. f. i.
cir. medium car. 48

Recōciliare fratri tuo iuxta modū offē
sionis. do. vi. post tri. smo primus circa
finem car. 113

Reddere que sunt dei deo et q sunt cesa
ris cesari quō inquirīt a xpō do. xxiii. f.
i. cir. circa medium et finem car. 169

Remedia tria ptra vitia do. in. xl. smo
ij. cir. principium car. 41

Remedia quinqz p̄sueuit xp̄s h̄se ptra
tram iudeorū. do. in passione s̄mo. iij. cir.
medium car. 57

Remittit deus totalr liberalr facit. do.
xxij. f. iij. cir. medium car. 167

Regnū celoz primo querendus et tunc
alīa adijcient do. xv. s̄mo primus circa
finem car. 141

Regnū celozum venale est et multiplici
moneta p̄paf ibidē car. 141

Regnū celozū aliqñ signat p̄ntē ecclesi
am siue p̄gregatōez fidelitū do. xx. f. i. cir
ca principium car. 157

Reliquie peccatorū sunt mala cogitatio
et delectatio que sunt dispēde do. xxv.
f. i. cir. finem car. 177

Reliquie bonarū cogitationū sunt con
seruande ibidē car. 177

Reliquie ciborū et diuitiarū sūt paupibz
erogande ibidē car. 177

Reprehēsiō ordinata tria requit. f. cul
pam discretōnem et c. do. iij. post pascha
f. iij. cir. principium car. 78

Resuscitatio multoz p xp̄m facta notat
do. xvi. f. ij. cir. principium car. 145

Ad spūalem resuscitatiōem tria dispo
nunt do. xxiiij. f. iij. cir. me. car. 175

Resuscitatiōem esse verā tria ostendunt
ibidē car. 175

Resurget die tertia et q sint illi tres di
es et de lentia resurrectōis do. i. l. f. i. cir.
finem car. 37

Resurrectiō xpī est figura nostre resur
rectōis spūalis die pasche s̄mo. ij. circa
medium car. 64

Resurrectiōe xpī facta quadruplici tpe
est quesitus die pasche f. ij. in fi. car. 64

Resurrectiō xpī sicut quadruplī facta
ē sic et resurrectiō spūalis fit. f. cū veloci

tate veritate p̄tate ⁊ integritate ⁊ quomō
x̄ps post resurrectōem comedebat quan
tū ad duo die pasche .f. .ij. .cl. .p̄i. .car. 64

Resurgens x̄ps letificauit mellos ⁊ for
tauit timidos erroneos illuinauit do. .f.
post pascha. .f. .i. .cl. .p̄i. .car. 65

Rex x̄ps quattuor in se h̄uit. d. palmar
.f. .ij. .c. .p̄ncipius .car. 59

Rex dicit deus do. .xx. .f. .i. .c. .p̄i. .car. 157

Rex dicit qui regit p̄p̄m sapient̄ rē pu
blica humil̄ ⁊ seipm̄ innocent̄ do. .xxi. .f.
.i. in p̄ncipio .car. 161

Rex a tribus v̄t̄is d̄z esse immūns ibi
dem .car. 161

Regunt male seip̄sos corpus animaz ⁊
res ip̄ales ⁊ multi ⁊ isti venūdatur do.
xxij. .f. .i. .c. .p̄ncipium .car. 165

Rex dicit x̄ps ⁊ liberalis i debiti dimis
sione ibidem .car. 165

Regere volens politia quinqz d̄z habē
d. .xxij. .f. .ij. .c. .p̄i. .car. 171

Rosa artificialis tria continet do. .iiij. in
xl. .f. .i. .cl. .p̄i. .car. 51

Sabbatum nūc dicit dominica
⁊ quare dicit feria secunda se
ria tertia die pasche .f. .mo. .i. .cl.
ca p̄i. .car. 62

Sabbatum triplex est. .f. .sp̄is peccatis
⁊ eternitatis dominica. .xviij. .f. .ij. .cl. .me
dium .car. 153

Sacrificium matutinum meridianum
⁊ vesptinum dominica quinta post pa
scha .f. .mo. secundus circa p̄i. .car. 51

Satietas semiplena est in mundo ple
na in celo esuriet in inferno dominica
iiij. in quadagesima .f. .mo. secundus circa
finem .car. 53

Sattari non potest infernus terra siti
ens ⁊ ignis ardens Item tria alia insa
tabilia sunt oculus auris ⁊ cor domini
ca tertia post pascha .f. .mo. tertius circa fi
nem .car. 76

Satietas plena semiplena plenissima
dominica septima post trinitatem .f. .ij. .c.
finem .car. 117

Satietas magna in turbis ibidem cir
medium .car. 117

Satietas seu saturitas plēa erit in pa
tria do. .xviij. .f. .ij. .c. .finem .car. 150

Sattari nō p̄t̄ tria v̄de v̄bū tria
Sacerdos bonus vocat angelus ma

lus dyabolus dominica decima .f. .mo. p̄i
mus. .c. .finem .car. 125

Sacerdotes hoīes facti sunt. p̄pter se.
sed sacerdotes ordinati p̄pter te. .f. .v̄ta
eorum ip̄sōz ē ordinatio autem ⁊ doctri
na tua est dominica. .iiij. post tr̄i. .f. .ij. .cl.
p̄ncipium .car. 108

Sacerdotiū ⁊ p̄as stomacho quo lāguē
te omnia membra languent do. .x. .f. .ij. .c.
p̄i. .car. 126

Salua hominis seium ē venenū sp̄it̄
sicut ⁊ ieiuniū dyabolo do. .ij. .an. .xl. .f. .i. .c.
finem .car. 45

Salua sapiam signat dominica. .xij. .f.
.i. .cl. .medium .car. 131

Salua triplex dominica. .xij. .f. .mo. .ij. .c.
finem .car. 132

Sancti de inferno educti vbi fuerūt v̄
qz ad ascensionē die pasche. .f. .ij. .c. .medi
um .car. 64

Sancti in frontibus h̄uit tria nota scri
pta. .f. .cl̄us eternus filius do. .xix. .f. .mo. .f.
cir. finem .car. 155

Sanctificat nos sp̄s sc̄us in die peni
the. .f. .ij. .c. .finem .car. 90

Sēctificat nos sp̄s sc̄us in die penthe. .f.
ij. .cl. .finem .car. 90

Sanguis x̄pi h̄uit duplicē v̄tutē in mū
do do. in passione. .f. .i. .c. .me. .car. 54 i f̄i

Sanguis x̄pi h̄uit v̄tutē in inferno ibi
dem. .c. .finem .car. 59

Sapia triplex distinguit̄ noctua super
flua necessaria domini. .ix. post tr̄i. .f. .ij. .c.
finem .car. 123

Sapientis est in oīb̄s rebus pensare
finem ⁊ de hoc pulchri exēplū de sancta
trini. .f. .ij. .c. .p̄i. .car. 92

Sapia dyabolica mūdāna ⁊ diuīa do.
xij. .f. .ij. .c. .finem .car. 132

Saluauit nos x̄ps a p̄ctis tribz mōs.
saluauit nos ⁊ a dyabolo ⁊ a p̄ca domi.
xiiij. .f. .ij. .c. .p̄i. ⁊ medium .car. 139

Saluare vult deus sc̄it ⁊ p̄t̄ do. .xxi. .f.
ij. .cl. .p̄i. .car. 163

Scire volēs qd ē in sūmo qd in īmo cō
fusione recipiet̄ sc̄a tr̄i. .f. .ij. .c. .f. .car. 94

Scientia omnis diuidit̄ in naturalem
moralem ⁊ rationalem dominica. .xiiij. .f.
ij. in p̄i. .car. 135

Scholaria multiplex v̄sa do. .vi. post
tr̄i. .f. .i. .cl. .p̄i. .car. 112

Scorpiones et apes pungūt do. xxiij. f. car. 170
 ij. cir. medium
 Scriptura sacra ē speculū et facies do. car. 134
 xiiij. f. i. cir. mediū
 Scriptura sacra duplicem h3 intellectu. f. lialcm et misticuz domi. xxv. f. ii. in prin. car. 177
 Seminauit dyabolus ignorantia cul pam et miseria do. iij. post epiphania car. 26
 f. i. cir. prin.
 Seminauit ecōtra celestis agricola sapientia gram et gloria ibidez car. 26
 Seminat deus bona s3 dyabolus z3a nia sup seminare pcurat do. iij. post octa. epi. f. ij. cir. finem car. 28
 Seminator bono qrtuor in se hie bz do. in. ix. f. i. cir. prin. car. 33
 Semen triplex ex vtero vginis xps potavit ibidem car. 33
 Sensus corpales q diligenter custodit quattuor magnas vtilitates acgrit do. iij. aduersus f. iij. cir. prin. car. 9
 Ad illos venit xps q portas sensuū suoru claudūt do. i. post pascha fmo scōus cir. mediū car. 67
 Sensus qnq3 sunt porte p quas extra hūit mortui d. xvi. f. i. cir. in. car. 144 f. ii.
 Sensus qnq3 plene satiant in celo do. xxv. f. iij. cir. medium car. 178
 Sensualitate rōi subicere debemus. z quō in domo aīe deus posuit viz et mulierē dñam et ancillā domi. vi. post tri. f. ij. in fine car. 114
 Sensualitas seu caro quādo dominat rationem tunc est pax turpis et perversa. dominica. xx. f. ij. cir. prin. car. 159
 Sensualitas restringi debet vt subdit informens dominica. xxv. fmo scōs. cir. mediū car. 177
 Sensualitas ceca est. igit rō eā ducere bz ibidem car. 177
 Senes instruunt in timore dominicali fra octauam nativitatē domini sermo f. cir. mediū car. 13
 Senectus habet multas miseria idēo suuentus est deo vanda do. viij. post tri. f. ij. cir. finem car. 120
 Sententia aliqua tribus modis dicit i iusta dominica infra octa. ascensiois. f. iij. cir. prin. car. 86
 Sententia distinctiva in iudicio qdru

plici auxilio subleuari potest dominica xxiij. fmo. ij. cir. mediū et nota Non autē sic in extremo iudicio ibidē car. 167
 Securos nos reddit xps pēba et p m. instrumenta quattuor euāgelista do. xxiij. f. ij. cir. mediū car. 173
 Septima hora signat fidem trinitatis in quattuor ptibus mundi pdicanda vt p timorē seu vñū donū spūs scī do. xxi. f. ij. cir. finem car. 163
 Septuagies septies quō intelligit do. xxiij. f. i. in prin. car. 164
 Sēpēs nisi capite teneat totus statiz elabit et quomodo sēpēs infernalis habet corpus caput et caudam scilicet suggestionem consensum et opus do. in. xl. sermo. i. cir. finē car. 41
 Serpens p quattuor expellit do. iij. in xl. ser. iij. cir. prin. car. 50
 Serpentis astutias. vide in ver. aspis.
 Seruire debemus deo de vocib⁹ nris d rebus nostris et exemplis cordibus et operibus dominica palmarū sermo. iij. cir. principium car. 61
 Serui dei sunt in merore et plorant propter quattuor do. iij. post pascha f. i. cir. medium car. 73
 Serui dei hnt hic gaudium et solatio nem semiplenam sed ista in tribus deficiunt ibidem. cir. finē car. 73
 Serui dei sup omnia in hac vita tria d fiderant scilicet amorem dei confirmatō nem eius et aliquem modū sciendū hoc in die penthe. f. i. in prin. car. 83
 Serui dei corpus valet in quadrupli ci statu dominica. xxiij. fmo primus in principio car. 172
 Seruire debemus deo cum munditia cordis cum iusticia boni operis et cum rectitudine intentionis et cum longanimitate dominica sexta post trinita. f. ij. cir. finem car. 114
 Seruire duobus dominis nemo pot. et seruire diuistijs est. deum negare do. xv. fmo. i. cir. prin. car. 141
 Similitudo triplex est inter xps et nos dominica. xviij. f. ij. cir. medium car. 152
 Syrene dulces animas i peccatis doz mīre faciunt dominica. xxiij. sermo secundus circa medium car. 170
 Societas qui a malis societatibus se

sep̄at quattuor mala p hoc v̄stat do. xli. f. mo. i. circa prin. car. 131
 Sol obscurabit in aduētu iudicii do. in aduētus fmo. i. circa prin. car. 4
 Sol p poros terre penetrat do. xliij. f. mo. i. circa medium car. 172
 Sol dupl̄r d̄f ortus & q̄ noīe solis xps̄ intell̄git die pasche fmo. i. circa prin. car. 62
 Sollicitudo multiplex do. xy. circa medium fmo. i. car. 141
 Sollicitudo d̄ncin sup̄ suam p̄hibet d̄ns ibidem car. 141
 Sollicite ambulare cum deo do. xxiij. fmo. iij. in fine car. 172
 Sonus triplex in celesti patria resona bit do. xxv. fmo. iij. circa finem car. 179
 Spiritus d̄uinus humanus malign⁹ angelicus dominica in. xl. fmo. ij. circa principium car. 41
 Sp̄s sanctus missus est in eruditōne p̄tra ignorantia do. iij. post pascha fmo. ij. circa finem car. 78
 Sp̄s sanctus p̄cedit a patre & filio. & quomō causatus est error grecoꝝ d̄cētū a solo patre p̄cedere q̄ ḡdez error aucto ritatibus sanctorū doctoꝝ & ratioibus cō suta do. infra octa. ascensionis fmo. ij. circa principium car. 84
 Sp̄s sanctus ad nos mittit & quō ad eius aduentū nos p̄parare debemus ibi dem 85 & et in die pentheco. sermo. i. in principio car. 87
 Sp̄s sancti missio recolit duplici cau sa do. infra octa. ascensionis ser. ij. car. 85 & quomō tūc sit sp̄s sancti p̄missio. sed i die p̄thecostes exhibitio ibidē car. 87
 Sp̄s sanctus p̄figurat p columbā ibi dem circa mediū car. 88 & infra octauā ascensionis car. 285
 Ad hoc q̄ sp̄m sc̄m ad nos venientē possumus recipere disp̄dere & p̄parare nos debemus p tr̄a in die penthe. fmo. i. in principio car. 87
 Sp̄s sanctus maxime cū tribus pec catis nō pōt stare. s. duplicitate carnali tate & elatōe ibidem car. 87
 Sp̄s sanctus est ignis q̄ p tr̄a confer uatur ibidem circa mediū car. 87
 Sp̄s sc̄i manifestatio ibidem car. 88
 Sp̄s sanctus in triplici signo seu sp̄e

appuit & quare hoc ibidē circa fi. car. 88
 Sp̄s sanctus ad quosdā venit s̄z mā sionem nō facit ad quosdā nunquam ve nit ad aliquos aut̄ venit & mansione fa cit & hoc solū ad illos qui habent corda & corpora arida in die p̄thecostes fmo. ij. circa principium car. 88
 Sp̄s malignus simil̄ modo mansio nē facit cum suis ibidē t̄ fine car. 89
 Sp̄s sanctus ē aduocatus noster con solator noster sanctificator & instructor i die penthecostes sermo. iij. circa prin. car. 89
 Status hominis in vita i morte & post mortem & in hoc triplici statu xps̄ suos d̄lexit dominica. i. post pascha fmo. iij. circa principium car. 68. Nam s̄m istum triplicē statū describit d̄ncs & paup̄ do. i. post tri. ser. i. circa prin car. 94
 Status triplex. s. incipientiū p̄ficienti um & perfectōꝝ do. in. xl. sermo. iij. circa medium car. 36
 Status triplex. s. p̄ugatoꝝ viduarum & virginum ibidem car. 36
 Status hoīs est piculosus quosumcū q̄s enī se vertit dolores & picula resp̄ cit do. in. i. ser. iij. circa medium car. 39
 Status iustificatōis & p̄uariatōis do minica. xxiij. sermo. iij. circa princip. um car. 174
 Stelle cadent de celo in iudicio domi nica. ii. aduentus fmo p̄m̄us circa me dium car. 4 in fine.
 Stoici dicunt iram & ceteras passiones nō posse cadere in sapientem dominica sexta post trinitatem sermo. iij. circa prin cipium car. 114
 Stomachus anime purgandus est do minica. viij. post tri. sermo tertius circa medium car. 118
 Stultus tacere si pōt in die penthe. ser iij. circa prin. car. 89
 Surculus truncus infertus totam eius virtutem in suam trahit qualitatē domi nica. viij. post tri. f. iij. circa fi. car. 121
 Surd⁹ & mut⁹ ad d̄ucit ad xpm̄ & ab eo curat do. xli. fmo. i. circa prin. car. 131
 Surdū faciūt aliquē tr̄a peccata. Ite3 surdī sunt similes asp̄dī qui dum sentit se incantari tres h3 astutias do. xli. fmo. ii. circa principium car. 132

Surduſ ē peccator: q̄ q̄ttuor magnas
voces audire nō pōt. do. xij. ſer. ij. circa
mediū car. 133

Suſcipim⁹ libēter quattuor genera
pſonarū ſc̄z dños p̄pinquos bñficos ⁊
amicos dominica. i. aduēt⁹ ſermo. i. cir-
ca mediū deſt in fine

Suſcepim⁹ p̄ncipē libēter p̄p quinqz
do. i. aduēt⁹ ſer. ii. in p̄in. car. 2.

Suſcitāt viuus mortuū: ⁊ aliqñ mortu-
us mortuū: die paſche ſer. iij. cir. ſi. iii.
de ſup̄a reſuſcitatio car. 65

Supbia totū genus hūanū occupauit:
do. i. ſ. ii. circa p̄ncipiū car. 37

Superbie ſeu tñonis quattuor ſpēs ſūt
quarū quelibet hūiliat: do. xi. ſermo. iij.
circa p̄ncipiū car. 130

Tabula p̄ima moysi q̄tiet tria
p̄cepta de dilectōe dei: ſz ta-
bula ſc̄da q̄tinet ſc̄ptē que p̄ſi-
nēt ad dilectionē p̄ximi: do.
xviii. ſer. iij. circa p̄ncipiū car. 153

Tacere aliquādo ē bonū: aliqñ nō: do.
xvii. ſer. i. circa p̄ncipiū car. 147

Tenebre ſup̄iores: inferiores: interiores
⁊ exteriores ⁊ ſūt iſternales: ecōtra vero
in celo lux ē vbiqz. do. xx. poſt tri. ſer. i.
circa finem car. 158

Tenebre exteriores ſūt extra oēm diē ⁊
q̄ triplex eſt ordo diē ⁊ noctū: do. xx.
ſer. i. circa finem car. 158

Tps quadrupl⁹ pōt cōſiderari. ſi in m̄,
do: in iudicio in celo ⁊ i iſerno: do. iij. p̄
paſcha ſer. ij. circa mediū car. 74

Templi: xp̄a de tēplo expulſe venden-
tes ⁊ ementes. dominica decima ſermo
i. circa finē car. 125

Itē cōſuetudo xp̄i fuit qñ intrauit hie-
ruſalez: mox intrauit tēplū: do. x. ſer. iij.
in p̄in. iii. de domus car. 126

Terra magnā p̄ſſurā gentiū hēbit in
iudicio: domi. ii. aduentus ſermo. i. cir-
ca finem car. 5

Terra bona ⁊ terra mala triplex: do. in
lx. ſer. iij. in p̄ncipio car. 35

Terra bona triplex: vna p̄fert fructū
tricesimū: alia ſexageſimū: alia centeſi-
mū: ibidem circa mediū car. 36

Terra cognoscit per ſectiōem ⁊ reple-
tōem: per colorē ⁊ p̄ ſaporē: do. in. lx. ſer.
iij. in fine car. 36

Terra tota reſpectu celſi ē quidā pun-
ct⁹: d̄ ſc̄a tri. ſer. ij. circa finē car. 93

Terra viuentiū peregrinātum moriē-
tium: domi. xxiij. ſermo. iij. circa p̄in-
cipiū car. 174

Teſtes quattuor contra pctōres crūt i
iudicio: dominica. ij. aduentus: ſermo
ij. in fine car. 6

Teſtis tres cōditiōes hēre debet: ⁊. quō
apostoli p̄hibuerūt teſtimonium ch̄iſti
dominica iſra octa. aſcenſionis. ſermo
ij. in fine car. 85

Teſtis falſus tres offendit: domi. xvij.
ſermo. iij. circa finem car. 154

Tentaui diabolus xp̄m: dñica in. xl. ſ.
i. circa p̄ncipiū car. 40

Tentatiōes diaboli xp̄s vicit tripliciter
⁊ q̄ et⁹ exemplo nos vincere debem⁹:
ibidem car. 40

Tentatiōnū quattuor ſunt genera qui-
bus etiam diabolus ch̄iſtū tentare vo-
luit ſed nō valuit. domi. in. xl. ſermo. iij.
circa finem car. 43 in fine

Tentatoz quattuor ſūt genera: dñica
iij. in. xl. in p̄in. ſer. i. car. 47

Tentat quis deū eius auxilio ſe ſubmit-
tēdo qñ p̄ hūanū auxiliū cuadere pōt. do.
xv. ſer. i. circa mediū car. 141

Tentatiōe in tempeſtate nauis imminēte
quattuor fieri debent: domi. xix. ſermo. i.
circa mediū car. 154

Timor virtus neceſſaria ad ſalutē. do.
xxiij. ſer. ii. cir. medi. car. 174

Timor plurimū valet. nā ad timoratos
xp̄s venit. domi. i. poſt paſcha ſermo. ij.
circa finem car. 67

Timor multipl⁹ cauſat. do. xij. ſer. iij.
circa finem car. 137

Titum ⁊ veſpaſianū in iudeā miſit im-
perator: dominica. xxiij. ſermo. i. in p̄in-
cipio car. 168

Tres ſunt qui errare nō poſſunt ſcilicet
deus angelus ⁊ propheta: de ſc̄a tri. ſer.
iij. circa p̄ncipiū car. 93

Tres ſpēs odiuit anima mea: paupem
ſuperbum: diſtitem mēdacem: ⁊ ſenē ſa-
tium. dominica in paſſiōe ſermo. iij. cir-
ca mediū car. 57

Tribulatio quadruplex iuenit. p̄ima
tyrānōū. ſc̄da h̄ereticōz. tertia hypocrī-
tarū. quarta antich̄iſti. do. ij. aduentus

ser. i. in medio. car. 5.

Tribulatio hoīs tripl'r pōt p̄siderari
aut put p̄is. aut put p̄erita. aut put
futura. domi. infra octa. ascen. sermo. ij.
circa finem. car. 85

Tributū triplex debemus deo d̄ rebus
elemo syna: de ala orōnem: z de corpore
mortificatōnem. do. v. post pascha. ser. ij.
circa p̄ncipiū car. 84

Tributū z vectigal dēmus cessari: do.
xiiij. ser. iij. p̄ prin. car. 171

Tria expellūt hoīem de domo: fumus:
mala vxor: filicidūm: do. xv. sermo. iij.
circa p̄in. car. 143

Tria sunt insatiabīlia: oculus: auris:
cor: domi. iij. post pascha sermo. iij. circa
finem car. 76

Tria alia insatiabīlia: ifernus: terra si
tens: z ignis ardens ibidē. car. 76

Tria alia insatiabīlia scz ifern?: os vul
ue: z terra: do. xiiij. sermo. i. cir. medium
z etiam dominica. xvij. sermo. ij. cir. p̄in
cipium car. 138 z 143

Tria sunt genera hoīuz quos d̄s odit.
dominica. xix. sermo. iij. cir. p̄in. car. 156

Tritū cū exteriuz hz ruborē: interius cā
dorem. dominica. iij. post octa. epi. ser.
i. circa mediū. car. 27

Tritū cū d̄s tripl'r p̄siderat. do. iij. post
octa. epi. ser. iij. circa finē car. 29

Trititia occidit hoīem paulatim. do.
x. ser. i. circa p̄in. car. 124

Turbe videntes miracula tīmerūt trī
plici de causa: domi. xix. sermo. ij. circa
finem car. 156

Adit ad eum qui se misit x̄ps
per multas vias z multos cir
cuitus. Item per carnem in
mūdū: de mūdo in patibulū
de cruce tumulū: in celū: ad iudiciū.

Itē in apostolos mittit sp̄m sc̄m. Itē
quotidiē ad sc̄os vīros reuertit: domi.
iij. post pascha. s. i. p̄ totū car. 76

Uana oīa hūius mūdi in morte euane
scunt vt p̄s per multa exempla: do. xiiij.
ser. ij. cir. p̄in. car. 138

Ubiqz erūt angustie tpe iudiciij. do. ij.
aduētus ser. ij. in med. car. 6

Ubiqz se vertit h̄s videt sua picula:
sursum: deorsum: ante: retro. do. in. l. ser.
ij. circa mediū car. 39

Ubiqz videre pōt pctōi: cecus a d̄o d̄s il
luminatus. s. a dextro: a sinistris. an. re
tro. do. iij. in. xl. ser. ij. cir. finē. car. 49

Ubiqz in celo nati magna lucē hēbunt
supra: infra z intra: de sancta trīni. ser.
ij. in fine car. 95

Ubiqz malleus p̄terēs pctā: do. xvij. s.
i. circa mediū car. 148

Vendēdo nobis regnū celoz deus d̄i
mittit se a nobis decipt. de scā trīni. ser.
i. circa mediū car. 91

Vēter gulosi ē saccus stercor: do. in. l.
ser. ij. circa mediū car. 39

Veritas odiū parit: odiosa ē superbi.
luxuriosis: auarīs: do. in passione sermo
i. circa p̄in. car. 54

Verecūdia virtus necessaria ad salutē
do. xiiij. ser. ij. cir. med. car. 174

Vermiū tria genera que corodūt. do.
xiiij. ser. iij. cir. p̄in. car. 175

Verbū dei d̄s semē multis rōnibz. do.
in. lx. ser. ij. in p̄in. car. 34

Verbum dei hz virturē calefactiua: in
tritina z generatiua. ibidē. car. 34

Circa verbū dei triplex piculū: ibidē in
medio. car. 34 in fine.

Verbū dei sanat sp̄uales morbos z quō
auditores verbi dei quattuor habere de
bent. dominica. v. post trīni. ser. i. circa
medium z finē. car. 110

Verbū in corde ē z manifestat p̄ vocem
do. iij. aduētus ser. i. cir. me. car. 10

Vestimēta aīe sūt bona opa. do. i. aduē
tus ser. i. circa finē car. 2

Vestis triplex. Itē ē antiqua z noua.
dominica prima aduentus ser. iij. in me
dio. car. 3

Vestes defert quis tribus de cāis: do.
iij. aduēt? sermo. i. cir. p̄in. car. 8

Vestes pulchras asinnere dēmus spon
so similes: dominica. iij. aduētus. s. iij.
circa finem car. 13

Vestib? nemo glari d̄z: do. i. post trī. s.
i. circa mediū car. 95

Vestius p̄ciosaz pctm: do. i. post trī.
ser. i. circa mediū car. 96

Vestes sordidas abjicere z pulchras in
duere: dominica prima aduentus. ser. i.
circa p̄in. car. 1

Vestis ouina triplex ē. do. viij. post trī.
ser. i. circa p̄in. car. 118

Tabula.

Uessis nuptialis ē charitas. domi. xx.
ser. i. circa medi. z sermo. iiii. circa medi/
um. car. 158 z 160
Uex illū xpi debemus assumere. do. i. ad
uērtus ser. i. cir. mediū car. 1
Uia ē triplex. s. circularis: obliqua. z re
cta. do. iiii. aduēt⁹ s. ij. cir. fi. car. 12.
Uia dñi quadrupl^r spasi: do. iiii. aduē
tus ser. iij. in prin. car. 12
Uia triū diez ab egypto: do. iij. post tri.
ser. ij. cir. finē car. 104
Uictores fuerūt romani ppter tria. s.
fidē sciam z exercitatem: do. xxiij. s. ij.
circa mediū car. 171
Uiduarius tria sunt genera: z quō istru
unt exēplo ecclesie vidue: do. infra octa.
natiuitatis domini sermo. i. circa prin/
cipium car. 13
Uidua a qua mortuus desectur dē ec
clesia. dominica. xvi. sermo pimus cir.
fines car. 145
Uidemus nūc obscure tunc autē claret
dominica. v. post pascha sermo. ij. circa
finem car. 82
Uillicus pōt dñi quilibz hō. de isto vil
lico quattuor ponūtur: do. ix. post tri. s.
i. circa prin. car. 121
Uidue decipiūtur: molestātur. do. xvi.
ser. iij. circa mediū car. 147
Uidue debent tria vicia sugere: societa
tem: loquacitatē: z curiositatem. ibidem
nota. car. 147
Uiduis aliquādo expedit carere viris
z pueris: ibidē car. 147
Uinū ex aqua miraculose factum opti
mū: do. i. post octa. epipha. sermo. i. cir.
finem car. 18
Uinea est ecclesia seu vniuersitas fide
lium.
Uinea signat asiam seu cōsciam. z quō
in ea laboranduz: do. in. lxx. ser. ii. circa
pīncipium car. 31
Uinea: nām vīndemiare opz. z quō
tres sunt mali vīndemiatōres: ibidē cir
ca finem car. 31
Uiri regula matrimonialis habet qua
tuor capitula. do. ij. post tri. sermo. ij. cir.
pīncipium car. 100
Uir z mulier inter se. vide vxor.
Virginitas est preciosus thesaurus: z
quomodo virgines instruitur. do. infra

octa. natiuitatis domini sermo. i. circa
mediū car. 13
Virtutes que profunt z necessarie sunt
ad salutem sunt quinqz. s. verecūdia: fi
des: timor: dilectio z humilitas. do. xx.
iij. ser. ij. cir. mediū car. 174
Vissio dei sanctos letificat z in amore ē
flāmat. dominica. vi. post trini. sermo. iij.
in fine car. 115
Vissio alia vie: alia patrie: do. xij. ser. i.
cir. prin. car. 134
Vissio patrie triplex: ibidē car. 134
Vita pīens nō hz veritatē sed falsita
tem: incertitudinem: z imperfectem. do.
infra octa. ascensionis sermo. i. cir. prin
cipium car. 83
Vita alia actiua: alia cōtēplatiua: alia
composita ex vtraqz. domi. xij. sermo. i.
circa mediū car. 134
Vite duo sunt signa. s. sensus z motus
do. xij. s. ij. cir. mediū car. 137
Vita nra brevis z caduca ē: z vapor ap
parēs est: si adam adhuc vlucreret: z hō
die moreret. quid ergo vite lōgitudō illi
profuit. do. xxi. s. i. cir. fi. car. 162
Vtrum seruatum diu durat: s. vita hu
mana quantūcūqz seruetur durare nō
potest. In die penthecostes sermo. i. cir.
mediū car. 87
Vnguēni triplex spūale: die pasche. s.
ij. cir. mediū car. 63
Vocati sumus a quinque. do. in. lxx. s.
ij. cir. mediū car. 32
Vocati tres sūt die: do. ij. post tri. s.
i. circa mediū car. 99
Vox dñi Joānes z quare. Itē vox poste
rior ē verbo: do. iiii. aduentus. ser. i. circa
mediū car. 10
Vox alta clara z suavis est pfecta. do.
iij. aduētus ser. ij. circa prin. car. 11
Vox quō naturaliter pcedit verbum:
ibidem car. 11
Vox Joānis baptiste quomodo fuit p
fecta ibidem car. 11
Vox predicatoris qualis debet esse. ibi
dem car. 11
Vox tube iudicialis tripliciter clama
bit. dominica. xij. sermo. iij. circa medi
um car. 133
Vox xpi suauissima in celesti patria re
sonabit. do. xxv. s. iij. cir. fi. car. 179

Uxor triplex seu sonus in celesti patria
audietur. ibidem car. 179
Usurarius et auarus vendit deū: bñtaz
virginē et oēs sanctos: dominica. xxi. ser.
ij. circa mediū car. 162
Utilis quō iste mihi ē: qui sibi met ē in
utilis: de sancta trinitate ser. ij. cir. prin-
cipium car. 92
Uulneribus quinqz decoctus ē panis
sacramentalis: domi. iij. in. xl. ser. ij. cir.
principium car. 53
Uulnera recēta suēterata: putrida: ali-
ter et aliter sanant: do. i. post pascha: ser.
mo. iij. cir. mediū car. 68
Uulnerū ostēsiōne xp̄s thomā in fide
solidauit. dominica. i. post pascha: ser.
ij. cir. fi. car. 68
Uulnerū ostēsiōne xp̄s tribulatū letifi-
cauit: desperatū certificauit: et tēp̄dū in-
flāmauit: ibidē car. 68
Uulnera diuersa diuersimode sanant
do. ij. post tri. s. ij. cir. prin. car. 103
Uxorē ducere pōt q̄s q̄ttuor d̄ cās. do.
prima post oct. epi. s. i. cir. fi. car. 19
Uxor qualis sit ducēda: qualiter bona
cognoscēda: qualiter diligēda: qualiter
custodiēda: et qualiter castiganda: do. i.
post octa. epi. s. ij. p. totū car. 20
Uxor qualis uita post mortem uiri sit
eligēda: ibidē cir. finē car. 21
Uxores tres uiduate pulcherrime rñ-
derūt quare nō uellēt pcedere ad scōas
nuptias: ibidē i. fine car. 21
Uxor: plus d̄ q̄s bonitatē i. vxore dilt-
gere q̄ pulchritudinē. do. xx. sermo. ij. i.
principio car. 158
Uxor d̄z viro obedientia et subiectionē
ibidem car. 158
Uxor i. domo aīe ē caro seu sensualitas
et rō ē vīr. qñ autem caro dñaf rōnt tunc
ē par turpis et pueria atqz cōtētiō mul-
ta: ibidem car. 158
Uxor et vir sibi tria d̄bēt ibidē car. 158
Uxor seu mulier habet quattuor retrā
hēta. s. timorem: custodiā: verecūdiam:
et confusiōnē: vīr autem vnum solū h̄z:
ibidem car. 158

Oristus icōgruo vsu per x̄p̄
scribitur. sed s̄m rectā orto-
graphiā p̄ ch̄ scribi d̄z.
Xps habuit verū corp⁹: ve-

ram animā et verā dēltatē: do. ij. p. octa.
epi. ser. i. cir. finē car. 21
Xps ē dñs n̄r p̄p̄inquis: benefic⁹ et amf-
cus. dominica prima aduentus ser. i. circa
mediū car. 2
Xpm regē nostrum suscipere debemus
propter quinqz. do. i. aduentus ser. ij. cir-
ca prin. car. 2
Xps est frater noster: do. i. aduent⁹. s.
ij. cir. mediū car. 2
Xps ē p̄ sanguineus n̄r: et mansuetus
ibidem car. 2
In xp̄o sunt tria: diuinitas: sapientia:
et veritas: do. ij. aduentus. sermo. i. circa
principiū car. 4
Xps apparebit in forma humana cum
societate in iudicio et omnia examinabit
dominica secunda aduentus sermo. ij.
cir. principiū car. 6
Xps ueniet cum potestate multa ad sē-
tentandū et cū maiestate ad exequēdū:
ibidem car. 6
Xps illudicitur a tribus generibus ho-
minum: dominica in. l. sermone. i. circa
principiū car. 37
Xps cōtra quinqz incōmoda portauit
quinqz remedia. ibidem sermo. ij. circa
mediū car. 38
Xps quattuor vīcibus esuriuit: do. i. xl.
ser. ij. cir. mediū car. 42
Xpus tentari voluit: ibidem per to-
tum car. 42
Xps ieiunauit quadraginta diebus et de
ieiunio multa. domi. in. xl. sermo. iij. per
totum car. 43
Xps et diabolus sunt p̄trarij in volūta-
te et operatione. do. ij. in. xl. ser. i. circa
mediū car. 48
Xps aliqui fugiebat: aliqui occurrebat:
aliqui se occultabat. do. in. passione. s. iij.
cir. prin. car. 57
Xps p̄ hec nobis dedit exēplū fugiēdi
honores: desideradi aduersa: et vitandi
furgia. ibidem car. 57
Xps discipulos erroncos in fide p̄fir-
mauit per omnes quinque sensus. domi-
nica. i. post pascha sermo. i. cir. mediū et
finem car. 66
Xps uenit ad quinqz genera p̄sonarū
et illos refecit. do. prima post pascha ser-
mo. i. cir. prin. car. 66

Tabula

Xpi familia triplicez habuit differen-
tiaz. Ab aliquibus eniz recedit z nunq̃
redit. Ab aliquibus recedit z redit. Ab
aliquibus nunq̃ recedit: dñica. iij. post pa-
scha. ser. i. circa medium. car. 73

Xps qui est verus sol multos circuitus
z multas vias facit: dñica. iij. post pa-
scha. ser. i. per totum car. 76

Xps certificat nos de sua temporali z
eterna generatide: dñica. v. post pascha:
ser. ij. circa medium car. 81

Xps factus ē speculū dei: dñica. v. post
pascha. ser. iij. circa finem car. 83

Xps dñi soli medius: iudex: dñica. iij.
post trinit. f. i. circa mediu car. 103

Xps est nobis oīa: dñica. iij. post trinit.
ser. ij. circa principium car. 103

Xpm accedere debemus: sicut vulnera-
ti ad medicū: estuati ad refrigerantez;
grauati ad reuelatores: mortui ad viuisi-
catores: peregrini ad ductore: tenebrosi
ad illuminatores: famelici ad cibatores:
ibidem per totum car. 104

Xps de oībus doctoribus huius mudi
non cepit nisi vnū. de oībus nobilibus
nisi vnū. de potentibus nisi tres. de diui-
tibus nisi vnū: dñica. v. post trinit.
ser. iij. circa finem car. 112

Xps frater: mīster z dominus noster
dominica. vi. post trinitatez: ser. ij. circa
medium car. 114

Xpi humilitas: pietas: liberalitas: pa-
ter: dñica. vij. post trinit. ser. i. circa princi-
piū z medium car. 115

Xps habet potentia: sapientia z volun-
tatem nos saluandi: dominica. xliij. ser.
iij. circa principium car. 139

Xps saluator: miserator z preceptor: in
uocat a decē leprosis: dñica. xliij. ser. iij.
circa principiu z medium car. 139

Xpi magna misericordia: potentia z sa-
pientia ostenditur: dominica. xix. ser. ij.
circa finem car. 156

Xps lignū vite sanauit per visum z ta-
ctū: dñica. xliij. ser. i. cir. finē car. 172

Xps quadruplicē gerit personā: dñica
xxv. ser. i. in principio car. 176

Volatrie cultus: a sumo rege
assyriorū ortus habuit: do. iij.

in. xl. ser. iij. in pn. car. 49

Ydropicus h3 tres miseras

do. xvij. ser. i. circa mediu car. 148

Ydropisim intelligere possumus sitis
siue appetitum delictarū z honoīz ac
diuitiarum: dominica. xvij. sermo. ij. cir-
ca principium car. 148

Ymago quadruplex fit in sensibilibus:
z quomodo homo dicit ad imaginē dei
factus tribus modis: dñica. v. post pa-
scha. ser. iij. circa medium car. 82

Ymago dei dicunt viri sancti per ipse
siones ibidem circa finem car. 83

Ymagines dei z suprascriptionē in no-
bis custodire iuramur: dñica. xliij. ser.
ij. circa medium car. 170

Ymago moneta z suprascriptio i iudi-
cio examinabunt ibidem car. 170

Ymago triplex est. Una interior a deo
ipressa. Alia steris: supinducta. Tertia
exterior: trāsformata: ibidez car. 170

Ymago trinitatis fm tres psonas ē me-
morā: intelligētia z volūtas. Ut memo-
ria sit camera patrie. Intelligētia filij.
Et volūtas spūs sancti: ibidez car. 170

Ypocrite sunt falsi pphete: z isti eccle-
sia periculose ipugnant: dñica. vij. post
trinit. ser. i. circa medium car. 119

Ypocrite cognoscunt per actū: per vo-
cem: per cibū: ibidem car. 119

Elus nimius z zelus tepidus
z discretus: dñica. i. post octa.
epi. ser. i. cir. prin. car. 18

Zelotipia reprehensibilis est tā
in vtro q̃ in vxore: ibidem car. 18

Zizania habet vim acutaz: ventosam z
venenosam dñica. iij. post octauas epi.
ser. i. circa medium car. 72

Zizania oriuntur ex tribus causis: do-
minica quarta post oct. epi. sermo. ij. cir-
ca principium ca. 127

Explicit Tabula Dominicalis

Sermones aurei et pulcherrimi varij scripturarum doctrinis referti: de tpe p totu annu: ppilati et editi ab eximio sacre theologie doctore fratre Jacobo de voragine ordinis fruz pdicatoru: quoda archiepo Januensi: feliciter incipiunt.

Incipit prologus eiusdem fratris Jacobo de voragine: in eisdem suis de tem pore sermones.

sculu et ad laudem suam dirigat et ad legem utilitatem conuertat et mihi ad meritum prouenire concedat. Amen.

ExPLICIT Prologus.

Dominica prima aduentus domini Sermo primus.

Amabile
labilis
qz vite
dursus
salubri
eruditio
ne nos
admo
net. re
bus no
incube
re per
turus. sz

ea opari semper in terris quorum fructus per seueret in cellis: dicente domino. Operamini non cibum qui perit sed qui manet in vitam eternam. Inoperta igitur fratrum instantia. non improba temeritatis audacia me induxit ut de euangelij dñicalibus que leguntur per annum circuli aliquam facere ppilationem sermonum. Et quantum vires meas iudicij libra discuties inueniam me scientie tenuis et ingenij tardioris. spero tamen quod imperfectum meum et supplebit diuina bonitas et coadiuuabit fraterna charitas. et excusabit sincera quam gero voluntas. De quolibet autem euangelio dñicali tres sermones componam ad honorem in diuine trinitatis. gloriose virginis marie dei. et beati dñici patris nostri. Quia vero in prima dñica aduentus non est idem euangelium apud omnes sed diuersimode dicitur a diuersis. ideo in primo sermone ipsius dñice prophetice assumptionis auctoritate. per quam inducimur ut Christo aduenienti. et cordis preparamus hospitium et sibi occurramus per obsequia gratiarum. Et quoniam ordinem predicatorum dei sui miseratide precessus. ideo ad beatum Dominicum postulanda suffragia deuotius assurgo. ut ipse apud dei misericordiam exorare dignetur quatinus presens opus

Repara
re in oc
cursum dei
tui israel
el. Amos
stij. Quia
do rex vlt
aliquis pñ
ceps max
ie digni
tatis ad
ciuitates

aliqua est venturus. diuersi nunc premissum tur ipsius regis annunciantes aduentum ut ad ipsum reuerenter suscipiendum omnes se preparent et disponant. Rex iste magnus est dominus noster Iesus Christus qui isto tempore est venturus in carne secundum ecclesie representationem. et ideo debemus nos preparare et reuerenter sibi occurrere iuxta verbum premissum quo dicitur preparare in occursum dei tui israel. Ideo sancta mater ecclesia hodie in missa tres solennes nuncios et legatos mittit qui istius regis aduentus nobis annuncientur ad ipsius susceptionem solliciti nos inuolent: videlicet

per Sanctum Paulum apostolum.

per Zachariam prophetam.

per Et Mattheum euangelistam.

Paulus namque in epistola sua legatio. nec facit ostendens quales debent esse illi qui istum regem debent suscipere annunciantes et proponens quod tria eos facere oportet. Primo. non debet dormire sed vigilare cum dicit Roma. xiiij. Hora est iam nos de somno surgere. nox precessit: dies appropinquauit. Olim quidem fere omnes in peccatis dormiebant et a bono opere torpebant. Nec mirum quod in nocte erant. In nocte quidem tria sunt que dormire faci-

Dominica prima aduentus domini

tunt et somnū inducūt. s. obscuritas: frigiditas: et humiditas. Nox quidē natura, luter est obscura: frigida et humida. Obscuritas quidē somnū inducit. Unde homines dormire volētes loca obscura querunt. Frigiditas et somnū inducit. Un in hyeme et in frigida cōplexione somnū profundus laudabilis est: in p̄traria vero suspectus. Humiditas et causat somnū. Nā scdm philosophū vapor humidus a cibis resolutus duz ad cerebrū ascendit somnū inducit. Hinc est q̄ pueri magis dormiūt q̄ senes: q̄ plus abūdant in humiditate. Nō fuit ergo mirū si antiq̄ dormiebāt: q̄ erant in obscuritate ignorantie. in frigiditate dilectōis diuine et humiditate carnalis cōcupiscentie. Diabolus quidē in his tribus locis dormit. s. in loco obscuro: frigido et humido. et sō secus dormire ceteros faciebat. Job. xl. Sub ūbra dormit. ecce obscuritas ignorantie. In secreto calami. Ecce frigiditas dilectōis diuine. In locis humentibus. Ecce humiditas carnalis cōcupiscentie. Sed ista nox tā precessit et dies appropinquauit. et ideo tā nō est dormiendū sed vigilandū. Aduenit. n. vera lux que obscuritatē ignorantie expulit et splēdore sapientie adduxit. Ysa. ix. Populus qui ambulabat in tenebris vidit lū. mag. Aduenit verus ignis q̄ frigiditatē fugauit: et totū mūdū in dei amore accēdit. Luc. xij. Ignē vent mittere in terrā. et quid volo nisi vt ardeat. Aduenit verus sol qui omnē nebulā carnalis cōcupiscentie in animo exsiccauit et ab omni humore ipsius cōcupiscentie carnalis animā arefecit. Ecce. xliij. Asperti sunt thesauri sapientie. s. solares radij. et auolauerūt nebule sicut aues. ¶ Secūdo apostolus annūciat q̄ debemus vestes sordidas abijcere et pulchras induere: ostēdens q̄ debemus abijcere tria genera vestīū. s. sordidaz. s. vestem nigrā cuz dicit: abijctimus opera tenebrarū. vestē imundā cum subdit: nō in cōmestatiōibus et ebrietatibus. nō in cubilibus et ipuicitijs. Et vestem laceratā cum subdit: non in cōtentione et emulatiōe. Vestē nigrā facit auaritia. Auarus. n. nigredinē p̄trahit cor: poralē ex eo q̄ sollicitudinē vitur. et spi-

ritualē: q̄ cū pecunia sit lutū idē anima coinquinat. et q̄ sic sūt denigrati et fedati a deo minime cognoscūt. Thren. iij. Denigrata est sup carbones facies eorū et nō sunt cogniti in plateis. Vestē imundāz facit luxuria que est penitus odēnda. Un iudas in canonica sua: Odiētes eā que est carnalis maculatā tunicā. vestē laceratā facit supbia. Un dicit Prover. xij. Inter supbos semp iurgia sunt. Abiectionis sordidis victorū vestibus: mouet apostolus vt induamur vestes virtutū et bonorū operū. Quas qdē virtutes vocat indumēta: arma et lucē dicens: idua mur arma lucis. Dicitur autē indumēta: q̄ virtutes peccata operant. i. Pef. iij. Charitas opit multitudine peccatorū. Dicunt arma: q̄ animā ab istis deemonū custodiūt. Un de elemosyna Ecce. xxi. Sup scutū et super lanceaz aduersus inimicū tuū pugnabit. Dicunt lux: q̄ lucidū et ornatū faciūt. Un dicit dñs anima virtutib⁹ ornata. ps. Altit regina a dextris tuis. ¶ Tercio apostolus nūciat q̄ Xpi vexillū debeam⁹ assumere dicēs: Induimini dominū nostrū iesū Xpm. Istud vexillū est Xps in cruce affixus cuius memoriā in cordibus debem⁹ semper retinere. Hasta istius vexillī ē lignū crucis. Velum est caro Xpi cruci affixa. Que triplici colore fuit depicta. s. albo: rubeo et nigro. Laro enim Xpi et fuit albiſſima per innocentie puritatē. et fuit rubea per sanguinis asperſionē. et fuit nigra per mortis liuorē. Unde si ipsa caro loqui posset dicere posset. Cant. i. Nigra sum ppter liuorē: sed formosa ppter innocentie decorez. Sicut pelles Salomonis ppter sanguis asperſionē. Ille pelles erat pelles arietū rubricate. ¶ Post q̄ ecclesia misit apostolū qui annūciat quales debēt esse illi qui debēt istū regē suscipere. Altit scdm uunciū. s. Zachariā prophetā qui nobis annūciat quare et ppter quid istū regēz debeamus suscipere dicēs: Dicit filie syon. Ecce rex tuus venit tibi māfactus. ¶ Circa hoc sciendum q̄ libenter suscipimus quattuor genera personarū. s. vios p̄p̄nquos: et beneficos: et amicos. Libenter igit Xpm suscipere debemus: q̄ ipse est dñs et rex

noster quod notat cū dicit: ecce rex. De hoc ipse sibi perhibet testimoniū dicens Joā. xii. Vos vocatis me magister et domine et bene dicitis. sum et nūc. Eiusdē xvij. Tu dicis quia rex sum ego. Nec sūt ista verba superbie: iactatīe vel elatiōis sed salutifere instructiōis. Deus enīz sup̄ peribire nō potest. Superbire. n. est sup̄ alios ire. Homo igitur superbire potest: q̄ super se alios habet. Eccl. v. Excelsior est altus. Similiter et angelus sup̄ perbiuit: q̄ sup̄ se deū habuit. Deus autēz sup̄bire nō potest quia super oēs est. Cū dicit tuus. i. de tua stirpe p̄genitus. Gen. xxxvij. Frater enīz et caro nostra ē. Berni. Puto q̄ iam me despiciere nō poterit os ex ossibus meis et caro de carne mea. Humana igitur natura in magna puritate et reuerētia est habenda. Tū q̄ ad dei imaginē est facta: tūz q̄ nature angelice coequata: tūz q̄ a filio dei assūpta. Cū dicitur bñficus noster cū dicit: venit tibi. i. ad utilitatē tuā. Homo quidē amiserat faciem dei: habitationē celi: et tenebatur in carcere lympi. S3 dicitur Job. xxxij. Si fuerit pro eo angelus loquens. i. Christus qui dicit magni consilij angelus deprecabit dominū et placabilis ei fiet. et videbit faciem eius in tubulo. Ecce q̄ acquisiuit homini faciem dei: liberavit animā suā vt non pergeret in interitū. Ecce q̄ eripuit eū a carcere inferni. Sed viues lucez videret. Ecce q̄ sibi acquisiuit lucidū locū celi. Cū dicitur eo est amicus noster cum dicit: māsuetus. Ipse enīz inter nos sicut amicus inter amicos māsuetus et humiliter cōuersatus fuit. Matth. xi. Discite a me q̄ mitis sū et humilis corde. Qui enīz oliz erat leo feruens modo factus est agnus māsuetus. Legit q̄ rhinoceros nulla violētia capi pōt: s3 in sinu virginis requiescit et totalliter māsuescit. Sic et deus leo ferocissimus in sinu virginis requiescēs factus est agnus. Cū postq̄ apostolus nūciauit quales debēt esse illi a qbus rex iste ē suscipiendus. Et postq̄ p̄pheta subiunxit quare et p̄pter qd sit suscipiendus. misit ecclesia tertiū nūciū. i. euāgelistā Matthē q̄ annūciat quā sit suscipiendus. et

hoc exēplo turbat. Cū primo igitur suscipiendus est cū opib⁹ charitatis. qd notat per hoc q̄ vestimēta sua psternebāt i via: vestimēta anime spūalia sūt bona opera. Apoc. xvi. Beati qui vigilat et custodit vestimēta sua ne nudus abulet. Ista vestimēta in via psterminimus quādo nostrā paupibus et viatorib⁹ peregrinīs cōmunicam⁹. Eccl. xi. Adhuc panē tuū sup̄ trāsēntes aquas et post multa tpa inuenies illū. Panē nostrū super trāsēntes aquas mīstus? quādo paupibus pegrinātibus elemosynas nras damus. Dicitur q̄ serpēs in vestimēto insilit et nudū fugit. Sic et diabolus ē i illis diuitijs que nunq̄ paupibus cōcānt. Ab illis autē fugit q̄ paupibus dīstribuūt. Cū secundo cū puritate et mūditiā cordis. qd notat per hoc q̄ sibi obuiauerūt euz ramis oliuaz. Sunt quidā tanq̄ lignū putridū: quoz cōsciētia imūdictaz omnīū est sentina Job. i. Cōputruerūt iūmēta in stercore suo. Quidā tanq̄ lignū arduū. quoz cōsciētia omnī humore deuotionis est vacua. ps. Frustrā tāq̄ testa virtus mea. Quidā tanq̄ lignū viride istar oliue. quoz cōsciētia virore omnīū virtutū est amena. Prouer. xi. Iusti quasi virens foliū germinabūt. Cū tertio euz trūphali victoria. qd significat per hoc q̄ cū ramis palmarū sibi obuiauerunt. Alij autē recte ramos portare possunt: qui vincūt diaboli etus suggestionibus resistendo. Jac. iij. Resistite diabolo et fugiet a vobis. Qui vincūt mūdiz fidē cum opibus seruādo. i. Joā. v. Hec est victoria que vincit mūdiz fides nostra. Qui vincūt corpus p̄p̄iū ipsuz castigando. i. Corin. ix. Castigo corpus meū et. Cū quarto cū laude diuina. qd notatur per hoc q̄ Christū laudabant dicentes: osanna filio David et. Ista laudatio d3 fieri ore: corde et opere. De laude cordis dicit Eph. v. Cantātes et psallētes in cordibus vestris domino. Laudatio autēz oris non valet sine laude cordis. Ysa. xxix. Appropinquat populus iste labijs suis: cor autē eorum longe est a me. Nec viraq̄ valet sine tertiā. i. laude operis. Matth. xij. Nō omnis q̄ dicit mihi dñe dñe. quō ad laudem cordis et oris intra

bit in regnū celoz. s; q facit volūtātē pa-
tris mei qui i celis ē. quo ad laudē ope-
ris. ipse intrabit in regnū celoz.

¶ Sermo secundus.

Ecce rex tuus venit tibi
māsuētus sedēs sup asinaz &
pullū filiū subiugalis. Mat.
xxi. Si aliquē principē ad nos vēturus
scimus ipm pp qnqz libētē & reuerēter
suscipe debemus. ¶ Primo pp statū qñ
s. ēēt psona sublimis. ¶ Scdo pp affectū
qñ. s. ēēt ppinquus vel affinis. ¶ Tertio
pp bñficiū qñ. s. veniret vt nō rapet no-
stra s; retribueret sua. ¶ Quarto pp of-
ficiū. qñ sciremus q nō hz officiū seuerē
iusticie s; pie misericordie. ¶ Quinto p
pter comitātū: qñ sciremus q nō ducit
secū exercitū grandē vel crudelē s; mi-
tē & clemētē. Istis quinqz de causis regē
nrm dñs Iesus xpm in carnē scōz eccēlie
rēpresentationē tpe isto vēturū reuerēter
suscipe nos opz. ¶ Primo ppter statūz.
q: iste rex ē valde excellēs & sublimis: qd
notat cū dī: Ecce rex. Apoc. xix. Hñs in
vestimēto & in semore suo scriptū rex re-
gū & dñs dñantiū. Multī tñ negāt ipsūz
ēē regē. Jo. xix. Nos nō habemus regēz
nisi cesarē. Christus dī chāssimē vncr.
Cesar dī a cedendo. Tales igit respūit
Christū regē vngētē & eligūt sibi diabō-
lū cedentē. Iste rex triplex hz regnū. de
quo dī Phil. ij. In nosē Jesu oē ge. fle.
cele. ter. & infer. hz ēt tres dñas militūz
quoz qdā sunt decertātes. Istos ponit i
regno terrestri. De quoz numero erat q
dicebat Eph. vi. Nō ē nobis colluctatō
aduersus car. & san. rē. Alij sunt milites
triūphantes. Istos ponit in regno cele-
sti quibus post victoriā dat coronam. ij.
Thimo. v. Nō coronabīs nisi q legi. cer.
Alij sunt succūbētes & terga. vertentes.
Istos collocat in carcere infernali. ysa.
xliij. cōgregabunt in cōgregatōe vnius
fascis in lacū & claudēt ibi in carcere.
¶ Scōz libētē debemus ipm suscipere
ppter affectū q: ipse ē frater nr. qd notat
cūz dī. tuus. i. de tua origine pcreatus.
Noluit enīz xps parentelā cōtrahē cum
nā angelica: s; humana. heb. ij. Nusquā
enīz angelos apprehēdit. s; semē abrahe

apphēdit. ¶ Ex quo vī q inter deum &
hoiēm ē maior fraternitas q̄ inter deū
& angelū: maior affinitas: maior cōsan-
guinitas: & maior cognatiōis firmitas.
Fraternitas quidē que tñ causat ex alte-
ro parentū firma ē: s; que ex vtroqz cau-
sat firmissima ē. Angelus ē frater Lhi-
sti tñ ex pte pñs eterni qui ē pētia xpi:
s; p eternaz gnātiōē. & angeloz: s; per
eternā creatiōē. Homo vero ē xpi fra-
ter & ex parte patris eterni qui ē xpi pa-
ter p eternaz gnātiōē. & hois p creati-
ōē. & ex pte matris. q: virgo beata fuit
mī xpi & nra. Tñ xps nusquā vocat an-
gelos fratres suos: sed hoies. dicēte ps.
Narrabo nomē tuū fratribus meis. Le-
gatur Ben. xliij. Nō ioseph in suo cōi-
uiō maiorē partē dedit Beniamin q fra-
ter suus erat ex vtroqz parēte q̄ ceteris:
qui tñ fratres sui erant ex altero parē-
te: q: xps duplicē refectionē hōi dabit. s.
in sua diuinitate & in sua humanitate.
Angelos aut tñ in sua diuinitate reficit
¶ Scdo ē maior affinitas. Magna qdē
affinitas p̄trahī quādo quis filiā suā
alicui dat vel accipit. S; maior quādo
vtrōqz mō ē. Deus filiaz suaz. i. imaginē
suā & similitū dñi suaz angelo dedit qñ
ipsa ad imaginē suaz creauit. Domini ve-
ro imaginē suā dedit & insup sororē nraz
i. humanaz nām filio suo accepit He-
re. ij. Recordatus sum tui miserās adole-
scentiā tuā: & charitatē despōsitiōis tue.
Eiusdē. xxxi. In charitatē ppetua dilexi
te: iō attraxi te miserans. Tñ dī in psa:
Charitari noluit verbū dei altius nubē
non potuit caro gloriofus. ¶ Tertio est
maior cōsanguinitas. Magna qdē con-
sanguinitas est qñ quis alteri attinet ex
vna linea cōsanguinitatis. Maxima ve-
ro qñ ex duobus. Quī deus angelum ad
imaginē suaz creauit: tūc quodāmodo
de sua pgenie cū fecit. hōiem vero & de
suo genere fecit. Juxta illud Act. xvj.
Ip̄ius eim genus sumus. Genus ergo
cū sumus dei rē. & insup de nro genere
fecit se. Roma. i. Qui factus ē ei ex semi-
ne Dauid scdm carnē. ¶ Quarto ē ma-
ior cognatiōis firmitas. Lū enī tñ triplex
sit cognatiō. s. legalis que ē per adoptiō-
nē spūalis que ē per baptisimi regenera-

tionē. carnalis que ē p carnis ppagatio
nē. Angelus attinet xpo cognatōe lega
li: q; deus eos i filios adoptauit. Hō ve
ro attiet xpo cognatōe legali: q; de eos
in filios sibi adoptauit. Eph. i. Predesti
nauit nos in adoptōe filioꝝ p iesu xꝑꝑ
Et spūali q; eos in baptismo in filios re
generauit. Jo. iij. Nisi quis renat⁹ fuerit
denuo ꝛc. Et carnali: q; xꝑꝑ ex pꝑente
hoīs nasci voluit: ꝛ carne ꝛ sanguinē ac
cepit. Heb. ij. Quia igit pueri cōcaue
rūt carnī ꝛ sanguinē: ꝛ ipse filius participa
uit eis dē. Tercio debem⁹ ipꝑ suscipere
pꝑ bñficiū qđ notat cū dī: venit tibi. i. ad
vtilitatē tuā. Nō enim venit vt auferret
nostra: sed vt daret sua. Omnia eim que
habuit nobis dedit. s. regnū suū in pos
sessionē. Matth. xxv. Possidete paratū
vobis regnū a cōstitū. mū. Corpus suum
in refectionē. Jo. vi. Caro mea vere ē ci
bus. Sanguinē suum in ablutionē pec
catorū. Apoc. i. Lauit nos a peccatis no
stris in sanguine suo. Eliniaz suā in re
demptionē. Joan. x. Animaz meā po
no p ouibus meis. Et diuinitatē suā in
fruitionē. Joā. xvij. Hec ē vita eterna vt
cognoscant te solū verū deū ꝛ quem mi.
Iesu xꝑꝑ. Quarto debemus ipsū li
beter suscipere ppter officium: q; non
habet officiuꝝ seuerē iusticie sed pie mi
sericordie qđ notat cū dicit: Māsuetus.
p Circa qđ sciēdū q; quedā māsueto
ē a natura. Unde dicit pꝑs q; homo est
animal māsuētū a natura. Quedā a gra
tia que ē quedā virtus infusa. Prouer.
ij. Māsuētis aut dabit grām. Quedam
ab humana industria: siue in lōga expe
rientia: sicut aialia domestica dicimus
māsueta. i. manu affluta. Xꝑꝑ igit dicit
māsuetus a natura diuina: q; deus natu
raliter ē mansuetus ꝛ pius. ps. Tu aut do
mine inauis ꝛ mitis. Et a natura huma
na: q; de mansuetō patre. s. Dauid nat⁹
est. ps. Memēto dñe Dauid: ꝛ oīs man.
eius. p Secūdo fuit mansuetus a gra
tia. Spiritus eiꝑ sanctus adeo cū vñxit
q; mansuetū eūꝑ totaliter fecit. ysa. lxi.
Spiritus dñi super me eo q; vñxerit me
ad annūciandū ꝛc. p Tercio factus ē mā
suetus a magna experientia: q; longo tē
pore nostras infirmitates ē expertus. ꝛ

i deo factus ē valde mansuetus. Et sicut
auis domestica statim currit ad ostēsi
onem carnis: ꝛ ouis domestica ad ostēsi
onem rami virentis. Sic xꝑꝑ adeo ē do
mesticus q; statim ad quodlibet deside
rium cordis nostri occurrit: ideo moue
mur Sophonie. ij. Querite iustū: queri
te mansuetū. Quinto debemus ipsū
libenter suscipere ppter comitatū. quia
ducit comitatū secū humileꝑ quod nota
tur cū dicit: sedens super asinaz ꝛ pullū
hierō. Per asinam significat synagoga
iudeorū que iugū legis trahit. Per pul
lum ecclesia gēriū que tāquā filia syna
goge fuit genita. Christus igitur sup asi
nam ꝛ pullū sedit: q; vtrūq; populū sibi
cōiunxit. Uterq; tamē ligatus erat funi
bus peccatorū. quia sicut dicit Rom. iij.
Non eim est distinctio: oēs enīꝑ peccau
erunt. Iste funis sepe cōficiť ex multis fi
lis. Naz mala cogitatio parit delectatio
nem. Delectatio consensum. Consensus
operationē. Operatio cōsuetudinē. Cō
suetudo cordis duritatē: Duritia neces
sitatē. Necessitas desperationē. Despera
tio mortē eternam. Sed dixit dominus
discipulis suis: soluite ꝛ adducite mihi.
Peccator enim soluit a deo per infusio
nem gratie prouidentis. ps. Dominus
soluit cōpeditōes. Et a seipso merito cō
tritionis. ysa. lviij. Solue fasciculos de
primentes. Et a ministris dei potestate
iurisdictionis. Matth. xvi. Qcūq; sol
ueris sup terram erit solutū ꝛ in celis.
Sermo tertius. Benedīca eadeꝑ.

Benedict⁹ qui ve
nit in nōe dñi. Iste turbe vi
dentes magnalia ꝛ crebra mi
racula que xꝑꝑ faciebat ꝛ maxime audi
entes q; Lazarū quatrīduanū suscitaue
rat prout habet Joā. xij. Sibi obuiaz p
cesserunt. ꝛ ipm eūꝑ ramis ꝛ frondibus
dignis laudibus extulerūt dicentes: Be
nedictus qui venit in nōie dñi. In qui
bus verbis tria ponunt. p Primo enim
ponit iparū barbarū digna laudatio. cū
dicit Benedictus. p Secūdo ipsius lau
dationis ratio. cum subdit. Qui venit.
p Tercio ipsius rationis explanatio. cū
cōcludit. In nōie dñi. Causa autē

Ista fuit digna ex parte laudantis. lau-
dati. rei laudande. ⁊ modi laudandi.
¶ Ex pte laudatis nūc laus ē digna. quā
do ille qui laudat dignus est laudare.
qꝛ sicut dicit Eccl.v. Nō ē speciosa laus
in ore peccatoris. Tūc autē est idigna qñ
nō est a deo missus. ps. Peccatori autē di-
xit deus. Quare tu enarras ⁊c. Isti autē
erant digni laudare ex eo qꝛ xpm imita-
bantur fide ⁊ deuotione. Unde dicitur
Matth.xxi. Vidētes pueros clamātes:
Osanna ⁊c. Isti enī dicebātur pueri. nō
tātum ppter etatez sed maxime propter
inocētiā ⁊ puritatem. ¶ Secundo fu-
it digna ex parte laudati. Tunc enī est
digna ex parte laudati. quando ille qui
laudatur est dignus laudari. Unde dicitur
de indignis laude. ps. Laudas pecca-
tor in desiderijs anime sue. Christus au-
tem nō tm̃ laude nostra ē dignus: sꝫ etiā
omnē laudez excedit angelicaz ⁊ huma-
nam. Eccl.xliij. Benedicētes deū exalta-
te eum quonā potēs ē. maior est eīz om-
ni laude. ¶ Tercio fuit digna ex parte
rei laudāde. Tunc enī ex parte rei lau-
daude laus est digna quādo quis lauda-
tur de re digna. Uñ dī de his qui de ma-
lis laudabā. Ysa. liij. Popule meus q
beatum te dicunt ipsi. te decipiunt. Isti
autēz christū laudabant de re que omni
laude digna erat. s. qꝛ in nomie dñi vene-
rat. ¶ Quarto fuit digna ex parte mo-
di laudādi qꝛ fiebat ab illis qui p̃sebāt
⁊ qui sequebant. ⁊ etiāz qui comitabant
Illi quidē qui p̃ceslerunt. s. patriarche ⁊
ppbete eū cuꝫ magno desiderio expecta-
bāt. Bernar. sup Lanf. Desideriū patrū
suscipiatū xpi in carnē aduētum frequē-
tissime cogitās cōpungo ⁊ cōfundo in
memetipso. ⁊ nūc vix p̃tineo lacrymas
ista pudet corporis tēporisqꝫ miserabiliū
tēporū horum. Lut naqꝫ nostruz tantum
ingerat gaudiū gratie huius exhibitio:
quātum accēderat veteres desiderata. p-
missio? Locomitantes. i. apostoli eiꝫ ver-
bis audīssime pascebant. miracula ad-
mirabantur ⁊ exēpla imitabantur. Nos
autem qui sequimur debemus ipsuz sem-
per habere in ore per gratiarū actionez.
ps. Sēper laus eiꝫ in ore meo. Et in corpo-
re per mortificationē. i. Corin. vi. Empti

enim estis precio magno. Et i corde per
meditationē. Deut. vi. Meditaberis se-
dens in domo tua ⁊c. Et in opere p̃imi-
tationē. Quia secū dñi Aug. Summa chri-
stiane religionis ē hūc imitari quē col-
mus. ¶ Secundo ponit huius laudatio-
nis ratio. cū dicit: qui venit. Ideo enī
eum laudabant quia in mundū venerat
⁊ nostraz redēptiōez procurabat. Ex quo
igitur ad nos venit per carnis susceptio-
nē scdm ecclesie representationē debemꝫ
nos ornare ⁊ sibi reuerēter occurrere as-
sumendo vestes albas. deauratas. siue
rubeas ⁊ varias. Vestis alba ē ipsa puri-
tas. de qua dicit Apoꝫ. iij. Vestimētis al-
bis induarīs vt nō appareat cōfusio nu-
ditatis tue. Vestis deaurata est ipsa cha-
ritas. Sicut enī aurum non potest
putrescere sic ⁊ charitas non potest de-
ficere. i. Corin. xij. Charitas nunquā
excidit. Est ⁊ charitas vestis rubea quia
facit animam rubentem. id est igne amo-
ris feruentem. Vestis varia est virtutū
diuersitas. De hac triplici veste dicitur
in psal. Assitit regina ⁊c. Beata est igi-
tur illa aīa que xpo aduēnti occurrat
cum veste alba puritatis. cū veste deau-
rata siue rubea charitatis. ⁊ cuꝫ veste va-
ria multiplicis virtutū. De tali anima
dicitur Prover. vlti. Stragulatam ve-
stem fecit sibi. ecce vestis varia virtu-
tum. nam secū dñi Ido. Stragulata ve-
stis ē vestis discolor sic dicta eo qꝛ i stra-
tu vel amictu sit apta. Byssus ecce vestis
alba puritatis. Et purpura indumentū
etus. ecce vestis rubea charitatis. Ve au-
tē illi ⁊ sterū ve qui sibi ecōtrario occur-
reret cū veste nigra sanguinolēra ⁊ sordī-
da. Quis hō ē qui ferre posset si sibi de
vltramarinis partibus veniētī vxor oc-
curreret habēs vestes nigras sanguino-
lentas ⁊ sordidas. Nōne eā calcibus tū-
deret. ⁊ tāquāz insanāz ⁊ adulterāz re-
pudiaret. Illa enī anima habz vestem
nigrāz que nō habz candorē puritatis:
sed nigredinē peccati mortalis. Non est
enim olla taz nigra qꝫ anima in peccato
mortalī posita. Natū. ij. Facies oīum
sicut nigredo olle. Ideo tales asequā-
do dī hac vīta exēnt. nec a deo nec ab an-
gelis cognoscunt. sꝫ tāquāz ignote abij-

clumf. Thienoz. iiii. Benigrata ē sup car
bones facies eorū. nec sunt cogniti i pla
teis ſcilz hieruſalē celeſtis. Illa habz ve
ſtem ſanguinolētaꝝ que nō habz veſtem
aureā ſiue rubeaz charitatis ſed habet
cor ſanguinolūtu p odiū peruerſe volū
tatis. Tales cū ſua veſte igne infernali
cōburent. Yſa. ix. Veſtimētuz mixtū ſan
guine erit in cōbuſtione ⁊ cibus ignis.
Illa habz veſtē ſordidam ⁊ pannofam:
que non habet varietateꝝ virtutū ſz va
rietatem vitorū. Iſtaꝝ autē pānoſaz ve
ſtem apoſtolus abiciendaz admonet di
cens: Romā. xij. Abijciamus opera te.
⁊c. Sed poſſet aliquis dicere: Poſſum
habere vtrāqꝝ ſcilz veſtem nouaz virtu
tum ⁊ veterēz vitorū. Ad quod domin⁹
reſpondet dicens Matth. ix. Nemo im
mittit cōmiſſuraz pāni rudis in veſtimē
tum vetus ⁊c. Tercio ponit huius ra
tionis explanatio. cuꝝ dicitur. In nomi
ne domini. Et poteſt hoc intelligi de tri
plici aduentu. videlicet de aduentu in
carnem. quia tunc venit in nomie domi
ni iſteſt ad notificandū nomē domini.
Joan. xvi. Pater manifeſtaui nomē tu
um ⁊c. Vel de aduentu ad iudiciū. ⁊
tunc venit in nomine domini iſteſt i po
reſtate domini. Joan. v. Potēſtatē dedit
ei iudiciūz facere. quia filius hominis ē
Vel de aduentu in mentes: qui eſt p pec
cati remiſſionem ⁊ virtutis inſuſionem.
⁊ tunc venit in nomine domini iſteſt in
gloria domini. ps. Propter nomen tuuz
domie ppitriaberis pecca. me. mul. ⁊c.
Quia gloria virtutis eorū tu es. Ad iſtū
autē tripliceꝝ aduentuz designandū ec
cleſia in primo reſpoſorio in matutinis
tres verſus decantat. C Unus designat
aduentū xpī in carneꝝ quo dicit: Quiqꝝ
terrigenē ⁊ filij ho. ⁊c. Per terrigenas
intelligunt peccatores qui ſuam ſequū
tur origenez. quia ſicut ſunt geniti d ter
ra ita affectant terrena. Per filios ho
minum intelligūt iuſti qui rationales
ſunt: ⁊ rationabiliter viuunt. Utriſqꝝ
vtilē eſt audire aduentuz chriſti in car
nem. ⁊ iuſtis vt animenſ ad gratiā. Vi
cit ergo ppheta: Nos terrigenē ⁊ filij ho
minū audite iſtud magnuz ⁊ grande mi

raculum quia ſimul in vnum iſteſt i ea
dem perſona diues ⁊ pauper. Chriſtus
enim quātū ad naturaz diuinaꝝ fuit val
de diues. quantū vero ad humanaꝝ: val
de pauper. Iſtud tangit apoſtolus vi
dens. ij. Corinth. viij. Scitis gratiaz vo
mini noſtri ieſu chriſti: qui cuꝝ diues eēt
ppter nos egenus factus eſt. C Secun
dus verſus designat aduentū chriſti in
mentes. quo dicit: Qui regis iſrael intē
de. Iſrael interpretat vir videns deum.
Quis eſt animal manſuetū Joſeph in
terpretat augmentatio. Chriſtus igitur
veniens in animaz per gratiaz facit ip
ſam eſſe iſrael. i. ipaz videre deū per fidē
⁊ tandē per ſpeciez. i. Corinth. xij. Uide
mus nunc per ſpeculuz in enigmate ⁊c.
Facit ipſaz eſſe ouem per manſuetaz cō
uerſationem. Gal. v. Fructus autēz ſpi
ritus manſuetudo. fides ⁊c. Facit ipſaz
eſſe Joſeph per operuz bonorū augumē
tationem. Gen. xlix. Filius accreſcēs Jo
ſeph. C Tertius verſus designat adue
ntum chriſti ad iudiciū quo dicit: Excita
domine potentiaz tuam ⁊ ve. vt ſal. ſa.
nos. Nōdo eiꝝ dormit dei iuſticia. quia
peccatores non punit. Vigilat autē mi
ſericordia: quia omnes ad miſericordiā
reſcipit. Yſa. xxx. Expectat nos deus vt
miſereat noſtri. In iudicio autē domi
et eius miſericordia. Matth. xxv. Clau
ſa eſt ianua ſcilz miſericordie. Vigilabit
autem iuſticia. ps. Lum accepero temp⁹
ego ⁊c.

C Domnica ſecūda aduentus domini.
Sermo primus.

Quoniam ſunt ſigna i ſo
le ⁊ luna ⁊ ſtellis. ⁊ in terris
preſſura gentiuz ⁊c. Luc. xxi.
In precedenti dominica actum eſt de
aduentu Chriſti in carnem qui eſt adue
tus amoris. In hac dominica agitur de
aduentu Chriſti ad iudiciū qui eſt ad
uentus timoris: vt amor ad bonum nos
iūſtet. ⁊ timor a malo nos renocet. Quā
do autem aliquis rex ad bellum eſt pro
ſecturus: omnes cōmouentur vt ſecum
proficiſcantur. Sic rege Chriſto ad iudi
cium veniēte oēs creature pariter mō
uēt: ⁊ ptra malos armant. In hoc igit

euangelio ponit 2mo motio quadruplicis creature. s. Creature celestis: Terrestris: Rónalis Et intellectualis. C^o Primo ná q³ ponit 2mo motio creature celestis cū dī: Erunt signa in sole et luna et stellis. Que aut sunt ista signa hic n̄ expmī: s. Dat. xliij. determinat vbi sic dī: Sol obscura bit: et luna nō dabit lumē suū: et stelle cadent de celo. Signū in sole: est obscuratio solis. Que quidē obscuratio quattuor modis accipi pōt. P^o Primo quātū ad lucis puationē. Tūc. n. fiet ecliphs vniuersalis que auferet lucē oībus ptibus terre qđ in nulla alia ecliphs fieri cōsueuit. Illa. n. ecliphs ab alijs differet. tūz q³ erit vniuersalis. tū q³ diu durabit. tū q³ nō fiet p^o lūne iterpositionē: sed lucis supueniētis p^o nūntia vtrutē. et hoc faciet sol in signū meroris p^o morte humani generis. Chrys. Quolibet patrefamilias moriēte dom^o eius turbat: familia plan git: et nigris vestib^o se induit. Sic humana genere ppter qđ facta sunt oīa desiciēte: celi misteria lugēt: et cadore depositi tenebris induunt. P^o Secdo quātū ad maioris lucis supueniētiē. Nā scđz dīe ro. sol obscurabit nō diminutiōe sue lucis: sed maiore luce supueniēte. Chrys. Sicut in hoc seculo luna et sidera mor obscurantur orto sole: sic in gloriosa Xpi apparitiōe sol obtenebrescet: et luna non dabit ppriū tubar. P^o Tercio quātū ad metaphorica locutionem: vt sit sensus. Sol obscurabit. i. tā seuera erit vindicta iudicis qđ et sol ipsaz respicere non audebit. Aug. Merore diei iudicij et tormenta peccatū: neq³ sol: neq³ luna: neq³ astra cetera respicere poterūt. sed retrahēt splēdore suū. Non qđ clemētiora sint dei iudicio: s. qđ oēs creature in maloz vindicta. et dei sui iudicio pertimescāt. P^o Quarto qm̄ ad mystica significatiōes. Mystice. n. sol est Xps q tunc erit valde obscurus: q³ nec p^odicatōe nec miraculis clarescet. Apoc. vi. Sol factus est niger: tanqđ saccus cilicinus. Antixps aut erit valde clarus: q³ vbiq³ de eo p^odicabit: et miracula facē videbit. In sole aut scđm Aug. tria cōsiderant. s. qđ est: qđ lucet: et qđ caler. Similr et in Xpo tria sūt. s. diuinitas sua: sapiētia et veritas sua: boni-

tas et grā sua. Quātū ad ista tria sol obscurabit: q³ nullus audebit ipm cōfiteri eē deū: sed vōtēz pur. ipz nō fuisse doctorez veritatis: sed magistrū erroris. ipm nō habuisse spm sanctum: sed spm malignū. P^o Scđm signū est obscuritas lune. Per lunā significat ecclesia: que tūc obscura erit. q³ nec miraculis radiabit: nec doctriē splēdore fulgebit. Quātū aut deus potuerit lune lumē ppriū cōicare sicut et soli. Velut tū vt luna a sole illu minaret trib^o de causis de dicit Damas. li. ij. s. pp pulchritudinez ordinis armonie. ppter mutū subministratiōē lucis et ppter humilē subiectiōem. Est. n. sic a sole illumiā luna. nō vt ab ipotēte deo dare sibi ppriū lumen non posset: sed vt rithm^o et ordo seruet creatoris regētis. et vt erudiamur tribuere nobis inuicē: et vt erudiamur subijci. primo qđ dīato. ri et gubernatori oīum. Deinde his q ab ipso ordinati sunt pncipibus. Appellat aut Dama. rithmū et ordinē plebitudine quandā et armoniā que dī esse in vniuerso. Est enī quoddā corpus qđ a nullo lumē recipit: sed alteri infundit: sicut sol. Est aliud qđ recipit: s. nō infundit: sicut terra. Et iō vt eēt Rithm^o et armonia oportuit qđ esset terciū qđ recipiat et infundat: sicut luna. Ista aut superior triplex ratio tūc remouebit. Et iō tūc luna ecclesie nō imerito obscurabit. Tūc enī remouebit oīs pulchritudo et ordinatio qm̄. s. antixps exaltabit: et Xps humiliabit. Ecclē. x. Positū stultū in dignitate sublimi: et diuītē sedere deorsus. Tūc remouebit mutua subministratio: qđ oēs diliger ppriā vtilitatē: et nō fraternā charitatē. y. Thimo. iij. In nouissimis diebus instabit tēpora pculosa: et crūt vniuersales in seipsos amātes. Dat. xliij. Albi dabit iniquitas et ref. cha. mu. Tūc remouebit subiectio obediētiē: q³ tūc regna et iperia recedent ab obediētia ecclesie et a fide. u. Thessa. ij. Nisi venerit dissentio primū. i. Thimo. iij. In nouissimis diebus discedet quidā a fide. Chrys. Sicut hō circa mortē multas patit fantasias: sic mūdus i exitu multos patiet errores P^o Tercū signū est qđ stelle cadēt de celo Sed nō videt qđ hoc posset esse: cū earū

substantia sit incorruptibilis. Et scdm Origenem multe earum sint maiores terra: et id eas terra capere non possit. Sed dicendum quod stelle tribus modis accipiuntur. scilicet proprie militum dinarie et transmutarie. In quantum accipiuntur proprie dicuntur cadere dupliciter. Aut igneas comas emittendo: quia omnia sidera stationaria et erratica magnas de se comas emittunt ut viciniora esse aduentum indicent. aut lumen retrahendo: quia per aliquid quot dies ante iudicium retrahetur suum lumen: ut minime videantur. Iohannis. iij. Stelle retraxerunt suum lumen. Stelle autem similitudinarie dicte sunt quedam impressiones et conuersiones in aere generate: quod tunc frequenter per aerem discurrunt ad terrores malorum. Sap. v. Ibi sunt directe emissiones fulgurum. stelle transmutarie dicte sunt sancti. Multi. n. qui sancti esse videbantur de celo. i. de ecclesiis cadunt. Legimus autem stellas cecidisse per tria. scilicet per caudam draconis ut habet Apoc. xij. per terremoto ut habet eiusdem. vij. et per cornu hirci ut habet Dan. vij. Antichristus. n. quosdam decipiet per miraculorum operationem et istos trahit per caudam draconis. Si cut. n. cauda operit bestie turpitudinem: sic falsa miraculorum operatio operiet Antichristi iniquitatem. Quosdam per donorum largitionem: istos decipiet per fremorem. Glosa super illud Dan. x. Terra diuiset grauitate. Quos. n. Antichristus suo terrore subjugare non poterit: auaritia subiugabit. Quosdam per penam et tormentorum illationem: istos decipiet per comu hirci. Bre. Robustos quippe antichristus interficiet: dum eos qui mente iuncti sunt corporaliter vincit. Secundo ponitur motus creature terrestris tam terre quam maris cum dicitur: Et in terris pressura gentium etc. Tunc. n. erit maior pressura gentium quam vnquam fuerit in terra. Quadruplex. n. tribulatio inuenitur. Prima. n. fuit tyrannorum. secunda hereticorum. tertia hypocrisis. quarta erit antichristi ceteris maior. Unde dicitur Dan. vij. Videbam in visione noctis: et ecce quatuor bestie magne ascendebant de mari. Prima quasi leona. Ista est crudelitas tyrannorum. Secunda similis est ursus. Ista est versutia hereticorum. Tertia quasi pardus. Ista est varietas et dolus hypocrisis.

Quarta est terribilis et fortis nimis. Ista significat antichristum. Confusio autem maris tribus modis accipi potest. Primo propter maris eleuationem et depressionem. Nam sicut dicit Hieronimus. se inuenisse in annalibus Hebreorum mare. xv. cubitis super montes eleuabitur: et alio die sic depressum ut vix apparere possit. Ista autem talis eleuatio et depressio sine multa confusione et senitu fieri non valebit. Secundo propter nouam et iauditam maris turbationem. Bre. Confusio maris et fluctuum necdum noua exorta est: sed dum iam multa preueniata completa sunt. dubium non est quin sequantur pauca que restant. Tercio propter maris inuolutionem. Nam ab igne qui faciem iudicis precedet mare purgabitur et noua forma assumet. Epoca. xv. Vidi tamquam mare vitreum. Ista autem talis purgatio per ignem sine multo strepitu et sonitu fieri non valebit. Tercio ponitur commotio creature rationalis: cum dicitur: Arescentibus hominibus etc. Quattuor autem de causis planta arescere consuevit. Aut propter modicam terre profunditatem: Marci. iij. Quia non habebat altitudinem terre etc. Aut propter radicis siccitatem: sicut per Ione. iij. dederat: Aut propter sterilitatem sicut per Isaiam. i. sicut nea sterili cui Christus maledixit et statim aruit. Aut propter eius nimietatem. Jac. i. Exortus est sol cum ardore. et arescit fenus. Quattuor autem genera hominum tempore antichristi arescent. Primo qui non erunt profundati in dei dilectionem. ij. Thes. ij. Cuius aduersus etc. Et subdit eam eo quod charitatem dei non receperunt. Secundi qui erunt siccii et vacui in fide quasi in radice. Luc. xviij. Filius hominis venies putas lueniet fide super terras. Tercij qui erunt steriles in bono opere. Mat. xxij. Sicut in diebus Noe etc. Quarti gerunt esuati igne male concupiscentie. Unde de his qui tunc erunt dicitur. i. Th. ij. Non erunt incontinentes. Et de antichristo dicitur Dan. xi. Quod erit in concupiscentia seminarum. Quarto ponitur commotio creature intellectualis: id est angelorum dum dicitur: Nam virtutes celorum mouebuntur. Ista autem commotio causabit ex tribus. Primo ex timore cuiusdam reuerentie. Job. xliij. Soluine celi contremiscent.

Reda. Quid faciūt tabule quādo cōtre/
mīscūt colline. Quid igit virgula dīserit
patit cū cedrus paradisi timore cōcutit
C Secūdo ex pparatiōe pugne. Et quā/
tūz ad hoc sic loquit Lhris. dicēs: Si rex
pcessurus ad bellū cōtra aliquā expedi/
tiōē mādāt in populo dignitates om/
nes mouent z exercitus concitat. tota ci/
uitas feruet. quanto magis regi celesti
exurgente iudicare viuos z mortuos an/
gelice virtutes cōmouebūtur terribiles
mīnistri terribilē dñm precedētes. ante
ipsūz fulgura viua precedēt p cādelis:
honēda tonitrua p tubis. C Tertiō ex
honore diuine vindicte. Job. xli. Lū sub
latus fuerit timebūt angeli. Lhr̃y. Quā
uis angeli confesj sibi non sint videntes
tamen infinitas multitudines condemn/
nari non intrepidē illic stabunt.

C Sermo secūdus. Beoodem.

Tunc videbunt fi
liū homis ventētem zc. Si/
cut dicit Ihs. in lib. de sum/
mo bono. In quolibet iudicio quattuor
psone requirūtur. s. iudex: reus: accusa/
tor: z testis. Et qz istud euāgelij de aduē/
tu xpi ad iudiciū loquit: ideo iste quat/
tuor psone in isto euāgelio exprīmūtur.
C Persona iudicis: cū dicit: Tūc vide/
fi. ho. zc. C Persona rei cū dicit: Are/
scitibus ho. pre. ti. z cō. C Persona ac/
cusatoris cū dicit. Erūt signa i sole z lu/
na. C Persona testis cū dicit: Nāz vir/
tutes celoz moue. C Primo igit perso/
na iudicis. idest xpi. qui in forma homis
iudicabit. vt bonis det p̃solationē: z ma/
lis turbatōez. Bern. Jō pī misericordiā/
rū z deus totius cōsolatōis vult p homi/
nē hoies iudicare. vt in tāta p̃turbatiōe
maloz bonis fiduciaz p̃stet similitudo
nature. Iste autē iudex ita iuste iudica/
bit qz iudiciū suum nullomodo cōmpt
potērit. C Quattuor: nāqz modis vt di/
cit Ihs dōms. cōmpti iudiciūz p̃suevit. s.
timore: amore: odio: z munere. Cōmpt
qdē timore. Unde dī Ecē. vij. Noli que/
rere velle fieri iudex nūi virtute valcas
irrupere iniquitatē: ne forte extimescas
faciē potētis. Ihs dōms. Aut metu potē/
tis veritatez occultat eiusdem veritatis

iraz sibi puocat: qz plus p̃timefcit hoies
qz diuinaz trepidat maiestātē. C Scōo
cōmpti munere. Ecē. xi. Encenia z co/
na excecāt oculos iudicis. August. Usqz
adeo cupiditatis insolent maluz vt tam
ex cōsuetudīne vendant leges: cōmpt
iura. snia ip̃a venalis sit. z nulla tam cā/
possit eē sine cā. C Tertiō cōmpti odio
C Quarto amore. De istis duobus dicit
Lhr̃yso. Priuatus amor z priuātū odijz
rectū iudiciū nō cognoscūt. Brego. Ju/
dicare digne de subditis nequeūt qui i
subditorū causis odiū vel gratiaz sequūt
tur. Iudex autēz eternus nullo istorū
cōmpti poterit. Non timore: quia po/
tētissimus est. Job. xxiij. Nūquid timens
arguet te z veniet tecū ad iudiciū: immo
quāto potētiores erunt: tanto cōtra eos
seueriorē sentētiāz p̃ferret. Sap. vi. Po/
tentes potētēz totmēta patientur. Non
amore: quia iustissimus ē. ideo cōtra fra/
tres suos falsos scilz xpianos durā sen/
tentiam pmulgabit. vnde nihil valebit
ets fraternitas. ps. Frater nō redimet.
Nihil nature cōformitas. ideo subditur
redimet homo. Nihil precū multiplici/
tas: ideo subdit. nō dabit deo placatio/
nem suaz. Nihil sanguinis xpi preciosi/
tas: ideo subdit. z p̃ciū redē. anime sue.
Nō munere. qz ditissimus ē. Prouer. vi.
nō acquiescet cuiusquā precibus: nec su/
scipiet p redēptiōe dona plurima. Ber/
nar. Veniet dies illa i qua valebūt plus
pura corda qz astuta verba. z cōsciētia
bona qz marsupia plena. Augu. Expe/
cratur dies iudicij z aderit ille equissi/
mus iudex qui nullus potentis perso/
nam accipit cuius palatuz nullus ep̃os:
vel abbas: vel comes: auro vel argento
cōmptere poterit. Lhr̃y. Tūc nec diuitie
p diuitibus vel parētes pro filiis inter/
cedent: nec āgeli sicut solebāt p homini/
bus faciēt verbū: quia verū iudiciū iudex
non recipit misericordiāz. Non odio: qz
optimus est. In eo eiz qui optimus est:
odium cadere nō potest. Ipse eim crea/
tor oīa diligit que creauit. Sap. xi. Bili/
gls omnia que sunt: z nihil odij eorum
que fecisti. Et qz diligit: id cō dolore z cō
passione punit. Ysa. i. Heu heu cōsola/
bor super hostibus meis: z vindicabor d

inimicis meis. ¶ Secundo ponuntur re-
ides peccatores damnadi. cū dicif. Arc/
scētibus hominibus pre. ff. z cōsu. Ipi eiz
tunc in timore z cōfusiōe erūt. sicut oīē/
dit Grego. dicēs: O q̄ anguste erūt tūc
vīe reprobōrū. Superius erit iudex tra-
tus. inferius horēdū chaos a dextris pec-
cata accusantia: a dextris infūxta demo-
nia ad suppliciu trahētia. Intus cōsciē-
tia mordēs: foris mūdus ardēs. Quo su-
giet igitur miser peccator. Nō enim po-
terit ascendere sursum: q̄ ibi iudex frat?
de cuius ore pcedet gladius bis acutus.
Apoē. vi. Dicēt montibus z collibus ca-
dite super nos: z abscondite nos a facie
sedentis super thronū. Nec poterit fu-
gere a dextris: quia ibi sūt peccata. Ber-
nar. Tunc loquētia simul peccata dicēt.
Tu nos egisti: opera tua sumus. z nō te
deseremus: sed tecū ad iudiciū perge-
mus. Nec a sinistris: quia ibi sunt demo-
nes accusantes. Aug. Presto tūc erit oīa
bolus recitās quicquid fecerimus. z in
quo die. z in quo loco peccauimus. z q̄/
quid omisimus quod facere debuimus.
Nec poterit se abscondere intra se: q̄ ibi
erit vermis cōsciētie remordens. ysa. vi.
Uermis coram nō morif. Nec poterit
fugere ad mūdum: quia ibi erit ignis ar-
dens. ps. Ignis ante ipsum pcedet. Nō
restat igit nisi vt in fornacez descendat.
¶ Tertio ponuntur accusatores. qd nota-
tur cū dicitur. Erūt signa in sole zē. Om-
nes enim creature peccatozē accusabūt.
¶ Scīēdum autē q̄ tres accusatores cō-
tra peccatores stabunt. ¶ Primus crit
totus mundus omnia scilz elementa: z
omnes creature. De elemēto aque dicif
Exod. xv. Submersi sunt quasi plūbum
in aquis vehemen. De tribus alijs ele-
mentis dicitur Joan. xx. Deuorabit eos
ignis qui non succendit. Reuelabūt ce-
li iniquitates eius. idest celus aerē qd
obtenebrabit. Et terra cōsurget aduer-
sus eum: q̄ fortissime cōcutietur. De ali-
is creaturis dicit Chrys. super Matth.
In illo die nūp̄l est quod respōdeamus
vbi celum z terra. sol z luna. dies z no-
ctes. z totus mundus stabūt aduersus
nos. In testimoniū peccatorum nostrorū
¶ Secundus accusator erit propriū sce-

lus. Omnia enim peccata que modo sūt
occulta extra profiliēt: z suus accusabūt
actorem. Si quidez tūca vestimentorūz
accusabit vanagloriosum. erugo auri z
argenti: accusabit auarū. Iniquūz edifi-
cium: accusabit vsurarium. De duobus
pūnis dicitur Jac. v. Diuitie vestre pu-
trifacte sunt: z vestimēta vestra a tineis
cōmesta sunt. aurūz z argētum vestrum
eruginauit z erugo zē. De tertio Alba-
chuc. ij. Lapis de pariete clamabit: z li-
gnū quod est inter tūcturas edificij
rēspōdebit. ¶ Tertius accusator erit
dyabolus. Aug. Diciturus est cōtra nos
aduersarius noster. Equissime iudex iu-
dica hunc esse meum ob culpam: qui tu-
us esse noluit per gratiaz. Tuus est per
naturā: meus per miseriaz. tuus ob pas-
sionem: meus ob suasionē. tibi inobedi-
ens a te accepit immortalitatis stolam: a
me accepit hanc pannosaz qua indutus
est tunicaz: tuam vestē dimisit: cuius mea
huc venit. Equissime iudex iudica hunc
meum eē: z meū damnādū esse. Vbi si
diligenter attēditur. dyabolus ponit
quinqz allegationes per quas peccato-
rem secus dānandū ostendit. Quattuor
ponuntur testes. cum dicitur. Virtutes
celorum mouebuntur. idest angeli no-
bis ad custodiaz deputati. Tres autē te-
stes tunc peccatozē habebit. ¶ Unū su-
pra se scilz deus. Hiere. xxx. Ego suz iu-
dex z testis tuus dicit dominus. ¶ Se-
cundum intra se scilz cōsciētiā. Augu.
Quisquis futurūz iudiciū times: pie-
sentem corripē cōsciētiā. Sermo enīz
causē testimoniū cōsciētiē tue. ¶ Tertiu
iuxta se. s. angelū ad custodiaz depu-
tū. Job. xx. Reuelabūt celi. i. angeli inig-
tatē eius. nō dī hic q̄ virtutes celorū mo-
uebunt. i. angelice pates cōmoueunt
vt pccatores accusent: z cōtra eos testimo-
nium ferant.

¶ Sermo tertius vnde supra.

Tunc videbunt filium ho-
minis veniēte in nu-
be cū potestate magna z ma-
iestate. Sapiēs iudex qdrū-
pliciter in iudicio suo procedit. Ipe cū
causas z culpas in iudicio diligēter exa-
minat: examinatas ponderat. pōdera-

tas sentētiat: sniatas executōi demādat. Taliter in extremo iudicio index eter-
nus pcedet. Jō in verbis pmissis de ipso
quattuor legunt: *Scz q̄ appetit i for-
ma humana. q̄ nō veniet cuz societate
decora. q̄ Lū potestate multa. q̄ Et maie-
state magna.* Apparebit igit i forma hu-
mana: ad examinādū. veniet cū socie-
te decorā: ad pōderādū. cū potestate mul-
ta ad sentētiandū. z cū maiestate magna
ad exequēdū. Primo igit apparebit
in forma humana ad examinādū: iō dī-
tūc videbūt filiū hominis. Eius inquantū
ē filiū hoīs p̄p̄iū ē examinare. sicut ha-
betur. *Matt. x. xv. Lū venerit iquit fili-
us hominis in maiestate sua.* Deinde ponit
examinatio ab ipso fīda. Esurui inquit
z nō dedistis mihi mādu. zc. De ista exa-
minatōe dicif *Job. xix. Lausaz quaz ne-
sciebas. i. quaz me nescire ostēdebas: di-
ligētissime examinabā.* Examinabit qui
dem oīa cogitata. *Sap. i. In cogitatio-
bus impij interrogatio erit.* Origenes.
In illa die cogitatōes accusabūt aīas vī
defendēt. nō vtiqz cogitatōes que tunc
erūt: sed iste que nūc sunt in nobis. qua-
rū note quedā z signacula in corde nro
relinquunt velut in carta: que i ocul-
to cordis posita in illa die reuelari dicū-
tur. Scōo examinabit oīa verba non
tū maliciofa: sed etiaz ociofa. *Matt. xy.
De omni verbo ocioso zc.* Tercio exa-
minabit oīa facta. *Eccl. vlt. Lūcta que
fiunt adducet de⁹ in iudiciū zc.* Quar-
to oīa bona neglecta. *Bern. De tēp⁹ no-
bis impēsuz requiret a nobis qualif sit
expēsū.* Quinto oīa crimina ignora-
ta. *Un̄ rogat ppheta. Ignorātiās meas
nē memineris.* Scōo veniet cum socie-
te decorā ad pōderādū. cū dicif: *Veniē-
tem in nabe. i. cū sanctorz societate. q̄ di-
cuntur nubes: q̄ fuerūt a terrenis eleua-
ti: z in celestibus cōuersati.* De quib⁹ nu-
bibus dicif *Apoē. i. Ecce venit cū nubi-
bus.* Iudex eim principalis postquā cāz
examinant cōferre cuz suis assessoribus
cōsuevit. que culpe sint graues. que le-
ues. que mediocres. vī secū dū grauita-
tem vel leuitatē culpe: deī grauitas vel
leuitas pene. Sic z xps postquā culpas
examinauit. ipas de cōsilio scōroz pōdē-

rabit. nō qz nō habeat grauitatis vel le-
uitatis culpa z plenā noticiāz. sz vt in
hoc scis faciat honorē z gloriā. ps. Glo-
ria h̄ ē oībus sanctis eius. Et iterum vt
faciat in eis iudiciū zc. De ista pōdera-
tiōe fīda dī. *Prover. xvi. Pōdus z sta-
tera iudicia dei sunt.* Solēt cāpsores mo-
netas in statera pōdere. z eas quas i-
uenerūt pōderis nullius. i. nullius valo-
ris vel minoris pōderis in ignē pūcūt
vel icidūt. Illas vero quas inuentit equa-
lis vel maioris pōderis. i. thesauro. i. in
archa reponūt. Oēs homines qui i iudi-
cio extremo assistent. aut erūt oīo vacuū:
aut semplenti: aut pleni: aut suppleti. il-
le ē vacuus qui nulla opa meritoria se-
cum portauit: z in peccatis vitā finiuit.
Talis in statera diuini iudicii appendet
z sibi dicet illud. *Mat. v. Appēsus es in
statera. z inuentus es nihil habens.* Iste
pūciet in fornacē inferni. q̄ Ille autē est
semplenus. q̄ p̄ca quidē cōmisit: z ad
penitētiā cōuersus ē sz morte pūctus:
satisfactiōe cōdignam agere nō pot u-
it. vel etiaz penitētiāz sibi iniunctaz suf-
ficienter nō expleuit. Talis similiter appē-
detur z sibi dicet. *Appēsus ē in statera:
z inuentus es minus habens.* Iste pū-
cetur in fornacē purgatorij. Post iudici-
um aut qm purgatorij non erit. illi qui
tales inuenient igne qui pcedet faciem
iudicis purgabunt. q̄ Ille vero ē plen⁹
qui quātū deliquit. tū satisfecit. qui z si
nō habuit magna pfectōis opera. habu-
it tū ea que sufficiunt ad dimissionē cul-
pe: z acquisitionē glorie. Talis similiter
appēdet z sibi dicet. *Appēsus es in sta-
tera: z inuentus es satis habens.* Ille
vero ē supplenus qui opa pfectionis ha-
bit. z qui sup satisfactiōe multa meri-
ta cumulauit. Talis similiter appēdetur
z sibi dicet. *Appēsus es in statera z iuen-
tus es multum habēs.* Isti duo in celesti
thesauro reponent. Tercio xps veni-
et cū potestate multa: ad sentētiandū. z
hoc qm dicit: *Discedite a me maledicti i
ignē eternū zc.* Ex qua snia māsse col-
ligif q̄ sit cōtra reproboz implacabilis
ira dei. Dato etiaz qz damnati sibi dicāt.
Non sumus dñe digni regnum vestrum
posidere: sz placeat vobis vt ad pedes

vestros possumus manere. Rñdebit. Bt/
scēdite a me zc. Dato etias q sibi dicant
Et si nos a vobis repellitis: saltē benedi
ctionem vraz nobis detis. Ipse eis econ
uerso suaz maledictionē dabit dicens:
Ite maledicti. Dato q sibi dicat. Saltē
ad aliquē locū cōsolationis z refrigerij
nos mittatis. Rñdebit. Ite in ignē. Ba
ro q subiungant. Dñe saltē breuē termi
num nobis pstituat. Respōdebit. Eter
nū. Dato q iter dicant: saltē dñe aliquē
bonus dominū nobis ibi pñficiatis q cle
menter nos regat. Respōdebit. Qui pa
ratus ē diabolo. Dato q subiūgāt. Sal
tem aliquaz bonā societate nobis detis
cū quibus possumus cōsolari. Respōde
bit. Et angelis eius. Quasi diceret. pro
vmo habeatis diaboliū maiorem: pro
socijs vestris habeatis demones mīno
res. C Quarto xps veniet cum maiesta
te magna ad exequēdū. Postquā eis sen
tentiam dederit. ipse eaz executiōi demā
dabit. De qua executiōe dī Mat. xxv.
Et ibunt hi in suppliciu eternū: iusti au
tem in vitaz eternā. Utrobiz aut taz in
inferno q i celo apparebit maiestas dei
i. magna z gloriosa iusticia dei. Apparet
quidē z relucet in inferno. Tob. xij. Ostē
dit maiestātē suaz in gētē peccatricē. ps.
Deus maiestatis innotuit. Pulchr⁹ eis
stat latro in patibulo q staret in regis
solio. Seruus in cloaca q in camera pt
cta. Porcus in luto q in prato florido.
Latro ē superbus qui illud qd est dei p
prium scilz gloriaz sibi auferre conatur
Ysa. xliij. Gloriaz meā alteri non dabo.
Seruus est auarus: De quo dicit Ephe.
v. Avaritia qd est idolorū seruitus. Por
cus est luxuriosus. Prouer. xi. Circulus
aureus in naribus suis. mulier pulchra
z fatua. Dagsi igit relucet maiestas z
iusticia dei in eo q istos ponit in infer
no q si eos poneret in celo. Aug. Pecca
tores in supplicijs ordinātur. vi nūquaz
sit dedecus culpe sine decore iusticie. Ap
parebit etias maiestas dei in celo. Glo
ria enim sanctoy maiestas vocat. Tum
quia erit generaliter magna. ps. Reple
bitur maiestate eius omnis terra. Tum
quia erit perpetualiter firma. Dicit eim
maiestas quasi magnitudo stans. Tum

q: erit ineffabiliter lucida. Baruth. v.
Adducet deus israel cū iocūditate i lu
mine maiestatis sue.

C Dominica tertia aduentus dñi. Ser
mo primus.

O Am audisset Joā
nes in vinculis opera christi zc.
Matth. xi. Herodes anti
pas Joānes baptista in vinculis posuit
triplici de causa. C Primo ex eo q ipuz
reprehēdebat q philippo fratri suo he
rodia dez vxore abstulerat. z ideo ad sug
gestionem ipsius herodiadis ipm incar
cerauit. sicut inuist. Marci. vi. C Scū
do ex eo q sicut dicit iosephus: q iusti
ciam z sobrietatē z baptismuz predica
bat. z ideo multus cū populus sequeba
tur. Herodes vero cum cēt alienigena
z populo odiosus: tumultuū populū pti
mescens. ipm in carcerē cōiecit. C Ter
tio ex eo q ioānes quēdaz magnum re
gem post se vcturū predicabat. Et cum
romani ordinassent ne aliquis sine sena
tus auctoritate rex nominaret. offensaz
Cesaris timuit. z ideo ipm in carcerem
vinculauit. De quibus vinculis euz au
disset miracula z opera christi: duos di
scipulos ad ipsum misit. In isto autem
euangelio principaliter tria tanguntur
scilz Joānis interrogatio. Chastū respō
sio. Et Joānis cōmendatio quaz. s. xps
fecit. C De interrogatiōe aut ioānis ali
ter sentit Greg. aliter Ambro. aliter Hila
rius z Chrysō. Greg. eim dicere videt q
ioānes dubitauit vtrum xps in infernū
per seipsum descensurus esset. z iō scire
voluit vtrum sicut per se in mūdū vene
rat: ita per se ad infernū claustra descen
deret: vt ipm venturū inferno denūciat
quē tam venisse mundo nūciauit. Sed
icōueniēs ē dicē q Jo. d hoc dubitau
rit q vocē pñs audiuit. q spūm scēz sup
ips veniētē isperxit. q cū digito demonstr
auit. Nō ē ergo verisile vt illud ignore
rit qd minores pphete sciuerūt. Zachari
as eiz cognouit hoc dicēs. ix. Tu quoq
in sanguie testamēti tui emisisti vinctos
zc. Jo scōz Amb. nō fuit ista dubitatio i
credulitatis qualem habuerunt iudei.
Nec tarditatis qualē post resurrectionē

habuerūt discipulū: sed pietatis. Uñ dicit Ambro. Joānes: non in fide sed pietate dubitauit: sicut & Petr⁹ dicens: Propter istos tibi sis dñe non tibi fiet hoc. Unde Joannes dubitauit. i. ad modū dubitatis se habuit. Sicut & pater filio in peregrinatione pergenti. & ita in itinere cōstituto ex quodā pietatis affectu dicit: Nūquid fili charissime me relinquis? Sic Joānes pietatis qdā affectu iterrogabat: q̃ filius dei ad inferni claustra descendere: ideo nō dubitabat: sed ad modū dubitantis se habebat. Dilatius autē & Chyso. dicitur & verius videtur: q̃ Joānes nō dubitauit sed salutē discipulorū cōsuluit. Sciēs enī mortē suam vicinam: eos ad xpm̃ misit: vt ab eo certificarentur: & ab eo conuerterent. Habebat enī ipsi discipuli tres dēsecrū. C Primo q̃ xpo erat inuidi & emuli pio magistro suo idīserete zelātes. Unde dixerūt Jo. iij. Rabbi qui erat tecū trans iordanē. ecce hic baptizat. C Secūdo erat rudes: & ad intelligēdum ignari. q̃ cū Joānes de xpi sublimitate sepe eis pdicasset: ipsi intellegere non valebāt. Unde dicit ibidem: Ipsi vos mihi testimoniū phibetis q̃ dixerim. Nō suz ego xps. & illi oportet credere. C Tercio erat xpo incredulitas: cui patet Matth. ix. Vbi se pharisei cōtra xpm̃ associauerūt dicentes: Quare nos & pharisei ieiunamus frequēter. discipuli autē tui non ieiunāt. In xpo autē tria pmedābilia erant. Exēpla vite: p q̃ iūdos edificabat. verba sapiētie per q̃ rudes instruebat. & miracula glorie p que incredulos cōuertebat. Assit ergo eos Joannes ad iesum vt viderēt exempla sue sanctitatis & vite per que iūdi edificarentur. Audirēt verba sue sapiētie per que rudes instruerent. Et viderēt miracula glorie per que increduli quēterent. Nō autē misit oēs: q̃ vbi multitudine ibi cōfusio. Assit vero duos vt in ore duorū testiū staret omne verbū. & vt ostenderet xpi capitis se esse mēbrū q̃ discipulos suos binos mittebat. C Scōdo ponitur xpi mīrio cū dicit: Euntes renūciate Joāni que audistis & vidistis. Nō est intelligēdū q̃ xps statim eis rñderit: sed q̃ prius in eorū pñtia multos infirmos curauerit.

Uñ dicit Lu. viij. In ipsa hora multos curauit a liquoribus suis & plagis & spiritibus malis: & cecis multis donauit visum. Et tūc dixit eis: Euntes renūciate Joāni. C Hiero. Lessēt verba & ventum ad facta. Chyso. Assit ioannes discipulos ad xpm̃ vt miracula eius viderēt q̃ tot fecit vt paucorū alas lucraret: q̃ melius ē apud dñm vnus iustus q̃ totus mūdus peccātibz plenus. Hoz autē miraculorū qdā fuerūt corpalia: quedā spūalia. Ponit ergo pmo corpalia dicens: Ceci vidēt. Quāuis autē multi pphete fecisse legant miracula. p ista tñ certificatur q̃ ipse sit messias i lege pmissus triplici rōne. C Prio rōne ppheticē que dicit Ysa. xxv. Bē⁹ ipse veniet & sal. nos. Tūc apertis oculi cecorū: aures surdōrū patebūt: tūc saliet sicut ceru⁹ claudus & apra erit ligua mutorū. C Scōdo rōne multitudine & abūdatie. Quāuis. n. ante xpm̃ multa miracula facta fuerint: xps tñ in abūdantia ipsa fecit. Joan. xv. Si opera non fecissem in eis: scilz in abūdantia que nullus alius fecit. C Tercio ratione singularis potētie: q̃ xps solo ipso miracula faciebat. Uñ dicit Ambro. Si thobias lumē recepit hoc fuit angeli nō hoīs medicina. Si helias mortuū suscitauit: ipse rogauit. Si heliseus leprosus mūdauit: valuit figura mysterij n̄ auctoritas pcepti. Pñt autē he infirmitates spirituali itelligi. Ceci. n. sūt q̃ peccat per ignoratiā: claudi q̃ p ipotentia: leprosi q̃ p malicia: surdi q̃ p consuetudinē lōgā: mortui q̃ p finale ipentitiā. Deinde ponit miracula spūalia que sūt ppria deo. C Unū qdō consistit in quērsiōe peccātis a culpa cū dicit: paupes euāgelizant. i. per euāgeliū illuminant & quertunt. Ysa. lxi. Euāgelizare paupib⁹ misit me. Sūt autē poti⁹ mētio de paupib⁹ q̃ de diuitibus: q̃ paupes facili⁹ quertunt. Tū q̃ diuitijs supbia ē anexa. Et scdm̃ Grego. Tumor mētis est obstaculū veritatis. Tū q̃ cor: diuitis ē plenus sollicitudine dñib⁹ seculi q̃ suffocāt verbum dei. Tū q̃ diuites hñt solatōes tpales: & tō paupēdū spūales C Scōs miraculū spūale cōsistit in fide vera cū dicit: Bñs ē q̃ nō fuerit scādalizatus in me. Est autē scādalum grece id qd

obex latine. Obex autē est lapillus in terra occultatus in quez iprouidus viator ipugit. Lapis iste est xpi diuinitas in terra nostre mortalitatis abscondita. q̄ multis fuit occasio scādali: dū vidētes hoīez passibilē si credebāt eius diuinitatē. Ex hoc aut verbo scōz glo. nūcios istos tangit q̄ xpm nō credebāt: s; puz hoīez ipz eē putabāt. Ista at miracula spūalia sūt maiora q̄ corpalia. Mai⁹ ē. n. scōz Aug. iustificare ipiuz q̄ creare celum et terrā. Plus ē viuificare aīam i eternū victurā q̄ suscitare carnē itēz morturā. Plus ē in aīa reformare imaginē dei q̄ in corpe reparare materiā vilis limi. C Tertio ponit q̄mēdatio iōānis cū dī: Illis autē ab eūribz tē. Noluit aut xps iōannē excusare vel q̄mēdare in pūtia nūcioz tripli ci de causa. C Primo q̄ nō erat necesse cū iph scirēt q̄ iōānes illā q̄stionē nō fecerit dubitādo. sed in persona ipsōz interrogādo. C Secundo q̄ discipuli credebant iōannē esse xpm. et ideo si tā magna p̄conia a xpo audiuisent in suo errore potius p̄firmati fuissent. C Tertio ne videret in quādā adulationē loquit Chryso. Blādiores in faciē laudant vel corā domesticis. vir aut sapiēs q̄n laudatur in faciē: flagellat in corde. Excusat aut ipm quadrupl. Quidā aut poterāt iōāni iponere incōstantiā et leuitatē q̄ modo quasi sciēs p̄dicaret: mō quasi nesciēs interrogaret. Contra hoc dicit q̄ nō est arūdo vt modo flectat v̄to p̄sp̄ritatis: modo ipellat v̄to aduersitatis. Bre gorius. Arūdo iōānes nō erat quē a statura sui rectitudine nulla rez varietas inflectebat. Alij poterāt sibi iponere adulationē q̄ in p̄sentia eū q̄mēdabat: et in absentia se eū nō cognoscere ostēdebat. Cōtra quod dicit iōannē nō mollibus vestitū. Adulatores enim in aula regum morant vt bene pascatur et vestiant. Vñ et ab aula adulatores dicti sunt. iōānes aut de victu et vestitu nō curauit. et ideo adulatoz nō fuit. Alij poterāt sibi imponere prophetie ip̄fectionē q̄. s. habuit tantū p̄phetie sp̄m de p̄senti nō de futuro. Cōtra qd dicit p̄phetā: et dico vobis et plus q̄ p̄phetam. Quasi diceret. Prophetie sp̄s habuit et de futuro et de

p̄terito et de p̄senti. Alij poterāt sibi opponere aliquā dubitationē. Cōtra qd angelū eū vocat. Angelus. n. eubitare nō potest. Tū q̄ est cōfirmatus in virtute dei. Tū q̄ videt semp faciē dei. Tū q̄ audit semp veritatē a deo. iōannes ergo similis fuit angelo: et q̄ in ytero matris sanctificatus fuit: et q̄ sp̄m sanctū vidit: et q̄ vocem patris audiuit.

C Bñica. ij. aduēt⁹ vñi Sermo scōz.

Quid existis in deserto videre arūdinē vento agitātā tē. Cōmēdatio que fit ab aduersario est firma. que fit ab homine sancto ē fide digna. que fit ab angelo ē certa. que fit a deo est p̄bata. ij. Cor. x. Nō. n. q̄ seipm q̄mēdat ille p̄batus ē: sed quē deus q̄mēdat. iōānes igit q̄mēdatus fuit ab herode aduersario: q̄ sicut dī Marci. vi. eū metuebat: et eū virū sanctū et iustū sciebat esse. et ideo talis cōmēdatio fuit firma. Cōmēdatus ē ab hominibus bonis. q̄ sicut dī Matt. xxi. Dēs eū sicut p̄phetā habebāt. et ideo talis cōmēdatio fuit fide digna. Cōmēdatus fuit ab angelo q̄ dixit Luc. i. Eris enim magnus corā dño tē. Et ideo talis cōmēdatio fuit certa. Cōmēdatus fuit a xpo vt in euāgelio hodierno habet: et ideo talis cōmēdatio fuit probata. Volens autē xps ipm q̄mēdare duo de ipso negat. s. q̄ nō fuit arūdo nec mollibus vestitus. Duo aut affirmat. s. q̄ fuit p̄pheta et q̄ fuit angelus. Et ideo quattuor magnas virtutes ipm habuisse dicit. C Prō nā q̄ habuit magnā in mēte firmitatē. ideo dicit ipm arūdinē nō fuisse. Arūdo qdē radices in arena hz. Illi igit sūt arūdo: q̄ radices amoris figit in terrenis. Edificiū seu planta in arena fundata tria timet. s. ventū: pluuiā et flumen: vt habetur Matt. vii. Per ventū igitur qui ab aere venit tētatio demonis intelligitur qui in aere cōmoratur. Per pluuiā que de celo descēdit intelligitur aduersitas que a deo venit. Per flumē quod in terra fluit intelligitur persecutio quā terrenus tyrānus infligit. Facile est igitur videri quis sit arūdo in arena: et quis sit firma colūna in petra. Si enim ventus

tetationis aliquē frangit arūdo fuit. Si
tetationi resistit: colūna firma pmanlit.
Si pluuia diuine aiaduersionis aliquē
aspererit: z ille ipatēs extitit: arūdo fu
it. si patēs fuit: colūne firmitatē habuit
si ad flumē altitius psecutōis aliqs era
dicatur arūdo fuit. si solidus pseuera
uerit: colūna extitit. Beat⁹ igit⁹ Joānes
nō fuit arūdo: s; firma colūna. Passus
est eniz ventū qñ iudei pō Xpō ipm re
cipe voluerūt: sed nō potuit flecti. Pas
sus est pluuia qñ deo pmittēte fuit icar
ceratus: sed nō potuit pmoueri. Passus
est flumē qñ decapitat⁹ fuit: sed nō po
tuit a soliditate iusticie eradicari. C Se
cūdo habuit magnā in corpore asperita
tē: ideo dicit ipm mollib⁹ vellibus indu
tū nō esse. Scōz aut⁹ Chrysō. T ribus de
causis pōt qz vestes deferre. p̄. Primo p
pter ostētatōnē vaneglorie: sicut ille di
ues q induebat purpura z bysso. p̄. Se
cūdo ppter infirmitatē necessitatis hu
mane. sicut pater Ben. iij. Ubi deus Ade
z vxori sue tunicas pelliceas fecit: vt. s.
nuditatē suā tegerēt z frigus arcerent.
p̄. Tertio pp mortificationēz carnis nfe
sicut legi. iij. Reg. i. De Hella qui zona
pellicea accinct⁹ erat. Joānes igit⁹ nō se
rebat vestes suas pp ostētatōnē: qz non
erāt vestes vanitatis sed vilitatis. Sta
bat ēt i dserto vbi a nemine videret. Ne
mo aut⁹ sicut dicit Grego. Pulchras ve
stes portare appetit: vbi a nemine vide
re se credit. Nec ferebat eas simplr pro
pter humanā necessitatē: qz vestes de pt
lis cameloz facte cū sint frigide ad fri
gus expellēdū nō iuentunt idonee. Fe
rebat aut⁹ eas pp carnis mortificationē:
z tñ mortificatōe nō indigebat q in vte
ro sanctificat⁹ fuerat. q nunq̄ pctm cō
miserat: q angelicā vīa ducebat. Quid
ergo nos dicturi sumus q imūdi nasci
mur. q pctā multa pmittim⁹. q sepe bu
talē vitā ducimus. z tñ nullā carnis mo
lestiaz pati volumus? C Tertio habuit
magnā in ore veritatē: ideo dicit ipm fu
isse ppheta z plusq̄ ppheta. Lū eniz q
dā pphete fuerint de p̄terito: vt moy
ses. Quidā d futuro: vt Ysaas. Quidā
de p̄sentī occulto: vt Elisābeth. Joānes
aut⁹ oēs istas tres pphetias habuit. scilz

de p̄terito: qz xpī natiuitatē d spūs sancto
factā eē nouit. Joā. iij. Qui de terra ē de
terra loquit. qui de celo venit sup. o. est.
De p̄nti qz cognouit ipm eē filiū dei. Jo.
i. Ego vidī z testimonū p̄stui. qz hic ē
filius dei. Et de futuro cū dicit ipz i ara
crucis esse imolandū. Joā. i. Ecce agnus
dei zc. p̄. Circa hoc aut⁹ scendū q sūt q
dā pphete dei. qdā dyaboli. qdā fuerūt
pmo. pphete dyaboli: sed postea facti sūt
dei. Et qdā pphete dei: sed postea facti
sūt dyaboli. p̄. Prophete dei sunt q istar
ioānis sunt pphete. quātū ad tps p̄terī
tū: p̄ns z futur. qui. s. tēpus p̄terituz bñ
expēderunt. z p̄sens bene expēdūt. z fu
tur bene expēdere intēdūt. C Alij vero
sunt pphete dyaboli quātū ad tps p̄ete
ritū: qz ipm in vanitatib⁹ p̄sumperunt.
sed postmodū facti sunt pphete dei: qz
z p̄ns tps deo dant: z futurū dare ppo
nūt. Dicit. n. Ber. q vere penitēs de tpe
nihil p̄dīt: qz p̄teritū recuperat p satisfā
ctionē. z p̄ns tenet p bonā opationēz. z
futur p imobilez volūtātē. C Alij sunt
pphete dyaboli: qz p̄teritū male cōsum
pserūt. z p̄ns male expēdūt. futur autē
qō oīno dubiū est deo dare volūt dīcen
tes: adhuc penitētā agā. Talis ppheta
fuit balaā de quo dī Numeri. xij. q aīst
Adorāta aīa mea morte iustoz: z hāt no
uissīma mea hoz similita. Nō. n. dīdera
bat habuisse bonā vitā iustoz p̄teritaz
Nec habere bonā p̄ntēz: sed tñ futuraz
C Quarto habuit magnā in vita sancti
tatē. iō dicit eū fuisse angelū. In angelo
aut⁹ tria reperiūt. s. essentie puritas: obe
diētie velocitas: z seruens charitas. p̄s.
Qui facit angelos spūs: ecce quāta pu
ritas. Substantia. n. spūalis de se purissi
ma est. Et ministrōs tuos. ecce q̄ta obe
diētie velocitas. Ignē vrētē. ecce q̄ ser
uēs charitas. Tā pur⁹ aut⁹ ē āgelus q a
dionysio speculū purū vocat. Sic ioan
nes tāte puritatis extitit q oēs nostras
ipuritates in eo possum⁹ speculari. Ibi
eniz auari speculari possunt deformita
tez cupiditatis sue: qz oīa terrena contē
p̄lit. Ibi supbi deformitatē elatōis sue:
qz pfundē se humiliant. Ibi imūdi de
formitatē cupiscētie sue: qz virgo exti
tīt. Ibi gulosi deformitates voracitatis

sue: qui abstinē sust. Ibi vanigloriosi de
 fornicatōe abstinē sust: qui de peris camelo
 rum velle su portauit. ¶ Secundo habuit ser
 uenitē charitatē: per quam omnia despectu.
 Cant. viij. Si dederit homo omnem substantiā
 domus sue per dilectōem: quasi nihil despi
 ciet eā. Ideo peruenire potest sibi illud. Hic
 re. xij. Reliqui domū meā: dominum heredita
 tē meā: dedit dilectā animā meā in manus
 inimicorum meorum. Luce. n. est filius sumi sa
 cerdotis et vnicus patris sui: ipse tamen domi
 num paternā deseruit: hereditatē sibi de
 bendā prepresuit et heremū intravit: et tandē
 animā suā per iusticiā in mortē dedit. ¶ Ter
 tio habuit proprietā obediētia. Est autē que
 dā obediētia in persperis. et hec non dicitur ha
 bere aliquid de suo. Quedā in aduersis: et
 hec dicitur here de suo. Quedā in medijs: et
 hec aliquid dicitur here de suo. et nihil dicitur here
 de suo. Preceptū sibi fuit quoddam ma
 gni honoris: vt. sci xristum baptizaret. et hec
 obediētia nihil habuit de suo: qui humiliter
 ter recusabat. Preceptum sibi fuit a spiritu
 sancto quoddā magne difficultatis: vt
 scilicet hicos fugeret et desertum intraret. et
 hec obediētia multū habet de suo: quia
 protinus obediuit. Preceptum sibi fuit
 quoddā quod habeat dignitatez et diffi
 cultatem: scilicet officii predicationis quod
 quis dicitur et est dignissimū: qui fuit officii xristi
 et est laboriosum. Ioānes autē illud offi
 ciū sibi noluit vsurpare cū est officii vi
 gnū: et tamen noluit recusare cū esset officii
 laboriosum. Non enim seipsū mittere vo
 luit: sed vsque ad annū. xxx. expectauit: et
 tunc deo precipiente obediuit. Unde dicitur
 Luc. iij. Factū est verbū domini super Ioānnem
 zacharię filiū in deserto. et venit in om
 nem regionē iordanis predicans baptismum
 penitentię in remissionē peccatorum.

¶ Sermo tertius.

Az audisset Io
 annes in vinculis opa xristi
 sui et. Multi audierūt ver
 ba xristi et eis non profuit: quia sibi credere
 noluerūt. Hebrei. iij. Non profuit eis ser
 mo auditus non admixtus fidei. Alij vi
 derunt miracula xristi et eis non pro
 fuit: quia ea peruerterūt. Matth. xij. In
 beelzebub principe demoniorum cycit de.

monia. Alij viderunt sanctitatē et opera
 xristi et eis non profuit: quia ea imitari
 contēpserunt. Sapientia. ij. Grauis est etiaz
 nobis ad videndū: quoniam diffimilis est
 alijs vita illius. Ioānes autē in carce
 re positus et verba xristi referri audie
 bat cum reuerētia. et miracula eius cum
 admiratōe multa et sanctitatē et opera
 eius cū deuotōe magna. et ideo suo icar
 natōis oblitus et de salute discipulorum
 sollicitus. discipulos ad cū misit vt au
 dierent verba eius quibus instruerent. vt
 derēt miracula eius quibus peruerterētur
 et sanctitatē et opera eius quibus edificarentur.
 ¶ Notandū autem qui Ioānes
 in quadruplici carcere fuit in hoc mun
 do. ¶ Primus est carcer deserti: in quo
 propter deū se multo tēpore icarcerauit
 vt sensu suos mundos seruaret quos in
 xristi obsequiū debebat suo tēpore manci
 pare. Sciebat enim qui in mundo sensus
 suos cōseruare non potuisset mundos: qui
 vsus sibi sepe corripitur: vanitates au
 dēdo. Auditus: verba detractorum audi
 endo. Olfactus: vartos odores exhiben
 do. Os: vana sepe loquēdo. Et manus:
 eas sepe ad illicita extēdendo. Voluit
 igitur in deserto fugere vt mundos ser
 uaret oculos quibus spiritus sanctū in spe
 cie colūbe: et deui filiū erat aspectus. Au
 res: quibus vocē patris erat audieturus
 Os: quo xristi testimoniū erat platurus.
 Olfactus: quo xristi odor erat persenturus.
 Et manus: quibus xristi erat baptizaturus
 et digito ostensurus. Quis igitur sensus
 suos corporales diligēter custodit quat
 tuor magnas vtilitates ide acquirit: quas
 ponit propheta dicens: Si mei non fuerint
 dominati. Vocat autē omnes sensus pro
 prios qui tūc non dominātur quādo sub
 rationis dominuso coercētur. ¶ Prima
 vtilitas est preseruatio a maculis futu
 ris. ideo dicit. Tūc imaculatus ero. Ideo
 sanctus Job vt ab illis maculis futuris
 se preseruaret dicebat Job. xxxi. Perpigi
 sedus cū oculis meis et. Sicut enim vi
 citur Hieremias. ix. Ascēdit mors per fenestrā
 nostrā: ingressa est domū nostrā. ¶ Secun
 da vtilitas est emūdatio a delictis pre
 teritis. non tantū paruis et magnis sed et
 maximis. ideo subditur: et emūdabor a

deli.ma. Ideo idem ppheta postq̄ ex in
canto aspectu in delictū maximū cecide
rat. sensus suos postmodū custodiuit: ⁊
ideo mūdari pmeruit. Sed q̄ ipsos per
se custodire nō sufficit a deo custodien
dos petijt dicēs: Auerte oculos meos ne
videat vanitātē in via tua ⁊c. ⁊ Tertia
utilitas est: q̄ orōnes talitū sūt deo placi
te. ⁊ ideo subdit: Et erūt vt pplaceat elo
quia oris mei. Propter hoc monet nos
deus vt in cubiculum cordis iremus:
⁊ ostia sensuum foras claudamus. Ysa.
xxvi. Uade popule meus intra in cubicu
la tua ⁊ claudē ostia super te. ⁊ Quarta
utilitas est: q̄ meditatioēs nostre sūt deo
accepte. Jō subdit: ⁊ meditatio cor. m. i
con. tuo. Jō sancti viri tēpus nocturnū
eligūt ad meditandū: q̄ tūc non ipediū
tur distracōe sensuū. ps. In matutinis
dñe me. in te. Idē: Meditatus sum no
cte cū cor. C Sedā est carcer corporis p
prij. Deus enīz aīaz quodāmodo corpo
ri icarcerauit: qm̄ ipsaz spūales substantiā
carni vniuit. Nō maxime tribus de cau
sis fecit. quaz pmas duas ponit Greg.
nazāzenus. ⁊ Prima est vt aīa in carne
⁊ per carnem merita multa conquire
ret. Plura enīz sūt in qbus aīa per car
nez mereat. in qbus sine carne mereri nō
posset. sicut est ptra carnales pēpiscen
tias decertare: ieiunare: peregrinationē
assumere ⁊ martyriū sustinere. ⁊ Secda
est vt aīa carnē ipsaz tanq̄ fidelis custos
de cōseruaret ⁊ custodiret. ⁊ ea in sup
nis sedibus collocaret. Caro enīz per se
beatitudis susceptiua nō est: nisi mediā
te aīa stolā immortalitatis idueret. ⁊ Ter
tia ē vt deus vniuersūz spū pferet. Luz
enīz sit quedā creatura pure corporalis:
sicut creatura isensibilis. quedam pure
spūalis: vt angelus. oportuit adhuc vt
dei vniuersūz ppleret q̄ alia fieret crea
tura que carne ⁊ spūritū eēt pposita vt
est homo. Deut. xxxii. Dei perfecta sunt
opera. Ab isto in carcere corporis sancti
viri educi desiderāt triplici de cā. iuxta
illō ps. Educ de carcere aīaz meā ad p̄
tendū nomini tuo ⁊c. ⁊ Primo enīz ex
re desiderāt vt assequatur mentis iocū
ditatē. In isto. n. carcere sunt semp i tri
sticia. sed exuti in letitia semp erunt. Et

ideo ppheta postq̄ dixit: Educ de custo
dia siue de carcere aīaz meā. statim sub
iunxit. Ad p̄tendū nomini tuo. i. vt lau
det ⁊ glorificet nomē tuū. Ysa. xrv. Bau
diū ⁊ letitia obtinebūt. ⁊ fugi ⁊ do. ⁊ ge
mitus. ⁊ Secūdo vt assequatur pp̄ quo
rū ⁊ amicorum societate. Unde subdit:
De expectatū iusti. Hinc est q̄ quādo san
cti moriunt ad patres suos siue ad po
pulū suū apponi debēt. Ben. xxv. Mor
tuus est abrahā in senectute bona. posi
tusq̄ est ad populū suū. ⁊ Tercio vt asse
quatur possēssionē ⁊ domorū suarū ⁊ to
tius hereditatis plena facultatē. Unde
subdit: donec retribuas mihi. ps. Tu es
q̄ resti. here. me. ⁊ Tertius est carcer mū
di de quo sancti viri quadruplici de cā
extre desiderant. ps. Deu mihi q̄ icola
tus meus p̄longatus est ⁊c. ⁊ Primo
q̄ ista peregrinatio est nimis lōga. quod
notat cum dī: Deu mihi q̄ inco. me. p̄
lon. est. Licer. n. sit vita breuis amanti:
tamē nimis lōga videt. Vbi dicit glosa
ibidē. Et si tēpus sit breue amāt: desi
rio tamē nimis longū esse videt. ⁊ Se
cūdo q̄ sancti viri habent hic hospita
liuosa. quod notat cum dī: Habitant in
tabernaculo cedar. Ista. n. litterā expo
nit glo. Dī autē tabernaculū a taberna
sicut dicit huguitio. eo q̄ nō sit domus
stabilis sed ad tēpus duras. sicut sit in
mūdinis. Sicut ⁊ sancti viri nō habent
hic ciuitatē manentē sed futurā inq̄rūt.
sicut dī Heb. xij. ⁊ Tercio q̄ habēt vias
tenebrosas. qd̄ notat cum dī: Cedar. qd̄
interpretat tenebre. Job. xxxvij. Nos qp̄
pe iuoluimur tenebris. ⁊ Quarto q̄ ha
bēt societate pueras. quod notat cū dī:
Lumhis q̄ oderūt pacē eram pacificus.
Habet. n. malos socios. s. mūdū: carnē
⁊ dyabolū. Mūdus eos p̄turbar per op
pressionē. Joan. xvi. In mūdo p̄ssuraz
habebitis. Caro per ipugnationē. Bal.
v. Caro concupiscit aduersus spūm. Et
dyabolus inmittēdo dissensionē. Matt.
xij. Venit inimicus homo ⁊ sup̄semina
uit zizanīā. ⁊ Quartus est carcer tyrānt
in quo Joā. positus fuit ppter veritatē
triplicē. ⁊ Primo pp̄ veritatem iusticie
quā defendebat. Dicebat enim Herodi
Darci. vi. Nō licet tibi habere vxorem

fratris tui. 7 Secūdo ppter veritatē do-
ctrine quā predicabat. Nā scōz Josephū
vidēs herodes populi multitudinē
ipm sequētē eū in carcere posuit. 7 Ter-
tio ppter veritatē vite quā tenebat. Si-
cut enīz serpētes odorē vinearū fugiūt.
7 noctue lucē solis non sustinēt. Sic tu-
del vitā iōannis imitari nō volētes. ipz
dyabolo ascribebant. Matth. xi. Venit
iōānes nō māducās neqz bibēs. 7 dicūt
demoniū hz. Istū autē carcere tyrānoz
sancti viri pariēter portant: scientes q
ex tribulatiōibus pscntia vite tria bona
acquirūt. Primo dei misericordiā expur-
gantē. Grego. Quod lima ferro 7 flagel-
lū granorū 7 foinar auro. hoc facit tribu-
latio vīro iusto tē. 7 Secūdo dei gratiā
dulcorantē. Unde ipsi psecutores apes
vocant. ps. Circūdederūt me sicut apes.
Alpes. n. l3 pūgant: tñ mella componūt.
Sic etiā quāuis caro iusti tribulatiōibz
crucifistamē eius anima dulcedine gra-
tie saginat. 7 Tercio dei gloriā letifican-
tes. Unde Augusti. in libro quinquaginta
homeliar. psecutores vocat torcularia 7
molas. sanctos autē qui psecutionē pa-
riūtur vocat vīnū 7 oleū. Postmodū in
fine cōcludit. Cōsidera q illi q te perse-
quunt apud deū. velut mole aut torcu-
laria deputātur. Tu vero quasi olina 7
quasi vīa legitima paruo tēpore pressu-
raz molarū sustinere cogeris: sed postea
vel sine fine remanebit opprobrium vel
tu felici cōsumatione transibis ad re-
gnū tē.

Epistola quarta Sermo primus.

Miserunt iudei ab
hierosolymis sacerdotes 7 le-
uitas ad iōannē vt īterroga-
rent eū Tu qs es. Joā. ij. In isto euange-
lio plurā ordinē querenda occurrunt.
7 Primo quare iudei potius opinabāt
de iōāne q esset xps ipse de dño iesu xpo.
Ad hoc rīdet Ehyf. q hoc fuit triplīcī
de cā. Primo ppter habitus asperitatē.
Xps. n. ferebat vestes cōmunes. Iōānes
autē vestes de pīllis cameloz confectas.
7 Secūdo propter victus parcatē. qz
xps panem 7 vīnū cum peccatoribus co-
medebat 7 bibebat. Iōānes autē habuit

durissimū victum 7 vitabat cōsortia pec-
catorū. 7 Tercio ppter genus illustre: qz
xpm de fabro progenitū esse credebāt. 7
de paupere muliere natū esse sciebant.
Iōannē vero filiū sumi sacerdotis cō-
gnoscebat. 7 Scōda qō est qre iōānes ne-
gavit se ēē Heliā cū dñs dicat Matth. xi.
Et si vultis recipere ipse est Heliās. Ad qō
dicendū q scdm Dionys. i. omni re repe-
riunt tria. s. substantia: virtus 7 opatio.
Iōānes igit nō fuit heliās quātū ad sub-
stantiā: fuit tñ heliās quātū ad virtutē 7
operationē. Habuerūt. n. ambo easdem
virtutes. s. tēperantiā in abstinēdo. fortī-
tudinē in cōstater reprehēdēdo. pruden-
tiā in pphētizādo. 7 iusticiā in veritatē
defendēdo. Quia Joā. iusticiā defendit
vsqz ad mortē: 7 Heliās vsqz ad mortis
pminatiōē. sicut ps. iij. Reg. xix. Quā-
do Jezabel mortem sibi pminata est tē.
7 Habuerūt et ambo eandē opationē. s.
idē officiū: qz vterqz fuit precursor. sed il-
le in secūdo aduētū. iste in primo. 7 Ter-
tia questio est quare negavit se ēē pphē-
tam cū dñs dicat eū non solū esse pphē-
tam sed 7 plusqz pphētā. Ad qō dicen-
dum q pphēta triplīr accipi potest. aut
generalr: aut spālīter: aut lingualr. Pri-
mo potest accipi generalr pro quolibet
pphēta. 7 tūc dixit se non ēē pphētā. s.
tantū: qz plusqz pphēta erat: tanqz si ali-
quis diceret de Impatore q nō esset rex
scz tantū: qz est plusqz rex: qz Imperator. 7
tamē in veritate est rex: qz omnis ipera-
tor est rex: sed nō omnis rex ipator. Sic
iōānes dixit se nō esse pphētā qz erat
plusqz pphēta. qz omnis plusqz pphē-
ta est pphēta. sed nō oīs qui est pphē-
ta est plusqz pphēta. Secūdo potest ac-
cipi pphēta spālīter: scilicet pro pphē-
ta: id est pro messia in lege promissō. De
quo dicitur Deut. xvij. Prophetam su-
scitabit vobis dominus de fratribz ve-
stris ipsum tanquā me audieritis. Et quā-
tum ad hoc veritatem dixit quādo pro-
phetam se non esse asseruit. Tercio po-
test hic accipi pphēta singulariter. Et
sic secundū Mesiam accipitur pro He-
līso pphēta: qui apud iudeos antho-
nomatice pphēta dicebatur: et eximī-
us pphētarum. propter plenitudinē.

nem spūs sancti pphetā dicit miracula facienda. quē in duplo acceperat ab helia. Ipse ē baptisma figurauit qñ Naaman septies in iordāe lauare fecit. Credebāt igit in dñe iōānez helisē ēē. Tū qñ baptizabat. Tū qñ tāta spūs sancti plenitudinē habebat. Quātū ad hoc etiā iōānes verum dicit qñ pphetā ē se negauit. Nō erat igit iōānes helias vel heliseus. sed vtroq; maior. Nā in helia fuit spūs simplex. in heliseo duplex. vt habet. iij. Regū. ij. In iōāne vero triplex. qñ ppheta. vlt in vtero qñ xpm agnouit. In mūdo qñ xpm digito demonstrauit. In limbo quādo aduentū xpi sancto pñbus nuntiāuit. Maior igit fuit qñ helias et heliseus: qñ helias habuit spm ppheticū tantū in vita. heliseus in vita et morte: quando scilz mortuus mortuū suscitauit iuxta illud Eccl. x. lviij. Mortuū pphetauit corpus eius. Iōānes autē habuit et ante vitā et in vita et post vitā. C Quarta questio ē quare iōānes vocat ppheta et plusquā ppheta. Ad quod dicēdū qñ pphetarū quidā habuerūt spm ppheticū in vita. pterito. quidā de pñti occulto. quidā de futuro. Iōānes autē de omni tēpore habuit spm ppheticū. Unde dicit Iōāns. i. Ipse ē qui post me venturus ē. Ecce pphetia de futuro. Qui ante me factus ē. Ecce pphetia de pterito. Cuius non sum dignus soluere corrigias calciamēti. Ecce pphetia de pñti occulto. Vel pōt dici qñ iōānes dicit plusquā ppheta. qñ ceteri pphete habuerūt spm ppheticū in vita. Ipse autē vt supra dictū ē habuit et ante vitam et in vita et post vitā. C Quinta qō ē quare appellauit se vocem. Cuius prima ratio ē: qñ verbum in corpore ē. sz manifestatur per vocē dicentis: et ponit in corde audientis. Et sicut nihilominus verbum adhuc remanet in corde dicentis et audientis: vox trāsit. Sic et xps qui est verbum in corde patris ad nos venit. et iōānes spm nobis manifestauit. Et sic xps remanet in corde patris per eternā generationē. et in cordibus nrīs per fidem. et iōānes trāsivit per mortē. Secūda ratio ē. quia sicut verbum prius ē qñ vox. et tamē vox vñt et pñt verbum: sic xps fuit ante iōānem. Unde ipse dixit Iōā. i. Prius me

erat. tñ iōānes pcessit xpm Luce. i. Ipse pcedet ante illū ēē. Tercia ratio est. qñ sicut vox cōiuncta ē verbo: nec tamen ē verbum. sic iōānes multa sanctitate cōiunctus fuit xpo. nec tamē fuit xps. Nā xps sponsus fuit. Iōānes amicus spōsi. vt dicit iōā. iij. Christus fuit sol. iōānes lux. cifer: vt dicit iob. xxxviij. Christus fuit ignis iōānes facula: vt dicit Eccl. xviij. Ecce qñ tā similitudo fuit iōānis ad xpm. et tā mē nō fuit xps. C Sexta qō ē quare dixit iōānes de xpo: qui post me venturus ē cū tñ iam venisset. Et quare dixit qñ ante me factus ē. Aut enim hoc itelligit in quātū homo. et tūc nō vñt verū. quia xps nō ē factus hō ante iōāne: sz ecōuerſo. Aut in quātū deus. et tūc similis nō ē verū: qñ deus nō ē factus. Dicēdū autē qñ xps post iōāne erat vterurus: qñ post ipm erat pceditur et baptizaturus et moriturus. Nō autē dicit ante me factus ē. pōt itelligi in quātū homo et in quātū deus. Nam in quātū homo factus ē ante eū nō tēpore sed dignitate. vt dicat ante eum factus ē. id est sibi platus. In quātū autē deus ē: ante eū factus ē. Et in tēpore: qñ ab eterno. et dignitate. qñ ē super oīa deus. imo et ē et ante abāā. Io. viij. Ante quā abāā fieret ego sum. imo et ante luciferū. ps. Ante luciferū genuit. Et tūc factus iproprie accipit. qñ nō ē factus sed genitus. C Septima qō est: quare dixit me diu ſteti et. Ad qñ dicēdū qñ caro humana in nobis ē terra. Eccl. iij. De terra facta sunt oīa. et in terram pariter reuertent. In xpo autē ē mediū terre. ps. Deus autē rex noster ante ſecula et. In medio terre. id est in carne humana. Natura enim humana habuit duo extrema. Unum quo fuit sub inocētia. Aliud quo fuit sub miseria. Caro autem xpi cū vtroq; extremo picipauit: et ideo mediū terre fuit. Nā de pmo statu accepit inocētiā. De ſecūdo penaltare ē miseria. et tō dixit ſtetit. qñ nūquā cecidit ſedit vñt iacuit. Ledit quis per peccatū: ſed et p oculum facit p cōſuetudinē lōgā in malo. In xpo autē niſi iſtorū fuit. et tō ſemp ſtetit. C Octaua questio ē: qualiter itelligit quod dixit: Non sum dignus vt ſoluam eius corrigiā calciamēti. Ad

quod dicitur quod potest intelligi ad literam. quod propter christi sublimitatem et suam paruitatem non reputabat se dignum christo et infamum seruitium exhibere. Vel per hoc voluit incarnationis mysterium designare. In christo quidem est diuinitas. caro et anima. Per pedem signat diuinitas. quia sicut pes totum corpus sustentat. sic et diuinitas omnia portat. Hebr. i. Portasque omnia verbo virtutis sue. Per calcamentum intelligit. caro mortalitati subiecta quodammodo diuinitati vestis effecta. Unde dicit Grego. Venit ad nos diuinitas calciata. Per corrigias signat eius astringit. sicut corrigia calciamenti pedis astringitur. sic mediante astringit carnis diuinitas sociatur. Qui igitur non cognoscit medium. non cognoscit aliquod extremum. In hoc quod dixit se non esse dignum scilicet sufficientem cognoscere christi animam. dat intelligere quod non fuit sufficiens cognoscere nec carne de virgine genitam. nec diuinitatem eternam. Vel in hoc quod dixit se non esse dignum corrigiam calciamenti soluere. dat intelligere se non esse dignum christi sponsam. id est ecclesiam usurpare. Et istud dicit secundum morem legis. Nota ut habetur. Deut. xxv. Calciamentum detrahebatur ab illo qui sponsam ducere recusabat. et ille qui detrahebat. ipsam sibi in sponsam accipiebat.

¶ Sermo secundus. De eodem.

Quo vox clamantis in deserto. dirigite viam domini. Joa. i. Apud iudeos tres opiniones de Joanne esse videbantur. Quidam enim dicebant ipsum esse christum. propter nuntias eius sanctitatem. et baptizandi auctoritatem. Alii dicebant ipsum esse Heliam propter habitationem in deserto. abstinentiam cibis. asperitatem indumentis. et feruorem zelus. Alii dicebant ipsum esse aliquem magnum prophetam de prioribus suscitatum propter gratias prophetandi. sicut glossa inuere videtur. Ideo ad ipsum nuntius direxerunt. ut super his ab eo discerent veritatem. Et cum respondisset se non esse christum. neque Heliam. neque prophetam. dixit se esse vocem. Ego inquit vox clamantis in deserto etc. Ut dicit se ad tria missus fuisse scilicet ad

precedendum. ad clamandum. et ad dirigendum. ¶ Primo ad precedendum cum dicit Ego vox. Sicut enim vox naturaliter precedit verbis. sic Joannes precessit christum. Christus enim verbum est patris omnipotentis. Joa. i. In principio erat verbum. et verbum erat apud deum. et deus erat verbum. Cuius verbi Joannes se vocem dixit. quia eius precursor et preceps erat. ¶ Secundo ad clamandum. cum subiungit. Clamatis in deserto. ¶ Tercio ad dirigendum cum subdit. Dirigite viam domini. ¶ Primo igitur dicit se missus esse ad precedendum. quia christum predicando et baptizando precessit. Ideo dixit. Ego vox. De voce autem sic dicit Isidorus in libro etymologiarum. Perfecta vox est alta. clara et suavis. Alta. ut clamare in sublimi sufficiat. Clara ut aures audientius adimpleat. Suavis ut animis audientius blandiat. Et subdit. Si aliquis ex his defuerit. perfecta vox non erit. Talis fuit vox predicationis Joannis. Fuit enim alta. quia primus de altis et celestibus predicauit. Cum dixit Matth. iij. Penitentiam agite. appropinquare eum regnum celorum. Nusquam enim in tota sacra scriptura auditu fuerat nominare regnum celorum. nisi cum Joannes hoc ipsum primo nominauit. ¶ Secundo fuit clara. Illa predicatio est obscura que fit verbo. sed obscurat malo exemplo. Quicquid enim in Joanne fuit. vox clara et predicatio sonora extitit scilicet doctrina eius. et conuersatio eius. et passio eius. Nam doctrina eius predicabat fidei veritatem. conuersatio magna sanctitatem. passio magnanimitatem. ¶ Tercio fuit suavis et maxime quando loquebatur cum bonis. Chrysostomus. Sermo Joannis seuerus fuit et lenis. Nam cum populo iudeorum viriliter et feruenter. cum rege audacter. cum principibus discipulis leniter conferebat. Talis debet esse vox cuiuslibet predicatoris scilicet licet alta. quia non debet descendere ad terram. id est ad terrenum commodum. nec ad fauorem humanum. sed fursum eleuari ad deum. Talis erat vox apostoli qui dicebat. i. Thessa. ij. Non enim aliquando fuimus inter vos in occasione auaritie. deus testis est. Ecce quia non descendebat ad terrenum commodum. Nec querentes ab vo

minibus gloria. Ecce quoniam non descēdebat ad fauorē humanū. Sed facti sumus par-
uuli in medio vestri. Ecce quia non intē-
debat nisi tantū honorē diuinū et fructū
animarū. ¶ Secūdo debz eē vox suauis
vt p̄dicer seruētē: quo ad tepidos. Vul-
ter quo ad duotos. Et sapīetē quo ad
oēs. secūdū. n. philosophū. Voces sunt
notē earum passionū que sunt in anima
Ex hoc enī signū ē q̄ cor suū fuit inflā-
matum igne charitatis diuine. Vulcora
tū melle deuotionis interne. Et illustra-
tum lumine sapientie. Hinc est q̄ in ar-
cha Moyſi erant virga: māna: et tabule
Quia i predicatorē debet eē virga acris
correctōnis: quo ad tepidos. Māna dul-
cis exhortatiōis: quo ad deuotos. Et ta-
bule discretōis: quo ad omnes. ¶ Ter-
tio debet eē clara. Partes enim vocis
sunt vt syllabe: quia oīa que sunt i pre-
dicatore debēt eē predicatīa. Alias eius
vox siue doctrīna nō est clara. i. Thim.
itiū. Exemplum esto fidelīū in verbo. i. cō-
uersatione. in charitate et c. Hiero. super
Ezo. vbi loq̄ de veste sacerdotali. Om-
nia inquit sacerdotis debent esse voca-
ta: vt veritatem quā mente cōcipit: habi-
tu resonet. vt quicquid agit. quicquid
loquitur: de eternis sit. ¶ Secūdo Ioan-
nes fuit missus ad clamandū. Ideo dī:
clauantis in deserto. Dicit enim Remi-
gius et Chry. super hunc locū. q̄ tribus
de causis clamamus. s. quādo loquimur
longe positīs. aut quādo loquimur sur-
dis. aut quādo loquimur ex ira. Predi-
catores igitur debent clamare. nō tantū
ore: sed etiam maximo cordis seruire.
¶ Primo quādo loquuntur peccatori-
bus qui longe recesserunt a deo. Et ideo
post eos debēt clamare et dicere illis ysa.
xlvj. Redite p̄uicatorēs ad cor et c. Et
licet dicat Prover. xv. Longe ē domi-
nus ab impijs. Deus tamē iniquā se elō-
gat ab homine: sed homo a deo. Et sup
hoc Dionysius ponit exemplum dicens
Si enim nauis impingat in petram pe-
tra videbit elongari: et tamen petra imo-
bilis permanet: et nauis se elongat: et q̄-
to fortius impingit: tanto magis se elon-
gabit. Peccator contra deū se impigit:
quando peccatū mortale cōmittit. et tūc

a deo se elongat et deus immobilis stat. q̄-
to grauius peccat tanto amplius se elō-
gat. ps. Longe a peccatorib⁹ salus. et ta-
men peccator elongādo se a deo: appo-
pinquat ad deū. Sicut homo volens se
elōgare a celo: appropinquit ad celū: q̄ si
elōgat se ab oriente appropinquit ad occi-
dentem. et si ab austro: appropinquat ad
aquilonē. q̄ oriens et occidens in deo:
sunt eius misericordia et iusticia: auster
et aquilo: eius gratia et potentia. Qui igitur
se elongat se ab eius misericordia: ap-
propinquat ad eius iusticiā et quī elon-
gat se ab eius gratia: appropinquat ad
eius potentia. Sicut patuit in Jona qui
voluit fugere deū precipientē: et inuenit
deū punientē. ps. Quo ibo a spiritu tuo
et quo a facie tua fugiā. Qui igitur vult
redire ad deū: opz q̄ redeat a deo ad de-
um. i. a deo irato: ad deū placatū. Ad dō
punientē: ad deū miserantē. ¶ Secūdo
predicatores debēt clamare: quia loquū-
tur surdis. Anima tripliciter audit. aut
quādo intelligit. aut quādo intellecta
approbat et diligit. aut quādo intellecta
opere perficit. Peccator autē ē surdus.
quia nec verba dei vult intelligere. ps.
Noluit intelligere vt bene ageret. Aut si
intelligit non sibi placet: s. displicet. Ec-
cle. xxi. Audiet luxuriosus: et displicebit
ei. Aut audiendo nō cōplet: id reprehē-
ditur. Esa. xlvj. Qui apertas habet au-
res nōne audiet. De talibus dicit psal-
mista: Sicut aspidis surde. et obturan-
tes aures suas. Aspis ne audiat incantan-
tes. vna aure et claudit euz terra. altam
euz cauda. Auarus claudit aures suā
euz terra: terrenā nimis diligendo. Lō-
tra quod dicit Hiero. xxij. Terra terra
terra: audi verbū domini. Et dicit terra
ter. q̄ avarus hz terraz in ore de terre-
nis loquēdo. in corde de terrenis medi-
tando. et in manibus: ppter terrena om-
nia faciēdo. Ac si dicat ppheta. Tu aua-
re qui habes terram in ore: in corde. et in
manibus: terraz ipsaz p̄tice: et verbū dei
ad cor tuum intrare permittit. Claudiet
etiam aliā aurē cum cauda. id est cū spe
longioris vite. Sed sepe decipitur: quia
vita sibi subito abbreviat. Job. xxi. Du-
cunt in bonis dies suos: et in puncto ad

inferna descendunt. Tertio predicator debent clamare: quia debent loqui ex ira per zelum. Psalmista. Zelauit super iniquos etc. Debemus tamen ad peccatores habere amoris: odium: et compassionem. In peccatore enim tria considerant scilicet natura: culpa: et pena: cuius spiritus anima est obligata. Considerando igitur naturam: debemus ipsum diligere. Considerando eius culpam: debemus ipsum odire. Unde dicit Augustinus. Cum dico homo malus. duo dico. homo et malus. In quantum homo est diligendus. In quantum malus: est obediendus. Considerando enim eius penam cui est obligatus: et eius periculum in quo est positus: debemus sibi compati et condolare. Psalmista. Ad id preuari cam etc. Tertio Joannes dicit se missum ad dirigendum. cum ait. Dirigite viam domini. Sicut autem dicit Dionysius. Triplex est motus scilicet circularis: obliquus et rectus. Eodem modo possumus dicere quod triplex est via scilicet circularis: obliqua: et recta. Per circularem viam vadunt amatores mundi. Psalmista. In circuitu impij ambulant. Eodem ibidem id est cupiditate rerum temporalium. qui septem dierum repetitione volunt. et ideo nunquam perueniunt ad octavam. id est ad gloriam que dabitur in octava. Per viam obliquam vadunt vanigloriosi: qui in his que faciunt obliquas intentionem gerunt: volentes ab hominibus videri atque laudari. Matth. xxiij. Omnia opera sua faciunt: ut videantur ab hominibus. Per viam rectam vadunt humiles et modesti. quia omnia a deo tamquam a principio recognoscunt. et ad ipsum tanquam ad finem cuncta reducunt. De quibus hic dicitur: Dirigite viam domini etc. sicut habetur Esa. xl. Unde Joannes ista verba assumpsit. Et subditur. Rectas facite in solitudine semitas vestras. Rectamentum est cursus medius non exit ab extremis. Deus est alpha et o principium et finis. sicut dicitur Apoc. i. Ille igitur ab istis extremis non exit. qui sicut omnia a deo habere se nouit. sic ad ipsum omnia opera sua dirigit et solummodo sibi placere intendit.

¶ Sermo tertius.

Dirigite vias domini etc. Quando aliqua persona honorabilis in primo expectamus: quattuor facere consuevimus scilicet. Viam dirigere. Hospitium preparare. Epulas ordinare. Et vestes pulchras assumere. Et quia in primo expectamus saluatoris aduentum in carne secundum ecclesie representationem. Ideo ista quattuor studeamus sibi spiritualiter exhibere. Primo namque debemus sibi viam dirigere et preparare. Qualiter autem ista via sit preparanda determinat. Esaie. xl. Vox clamantis in deserto parate viam domini. Omnis vallis exaltabitur et omnis mons et collis humiliabitur: et erit praua in directa. et aspera in vias planas. Ex quibus verbis habetur quod via domini quadrupliciter preparatur. scilicet de fossa eleuando. tumentia comprimendo. tortuosam rectificando. et aspera remouendo. In anima nostra nimis timor aliquando inducit magnam fossam et vallē desperationis. nimia vero spes et fiducia inducit nimium fumorem presumptionis. Per montem presumptionis et tumorem voluit tre lucifer et cecidit. Per vallem diffidentie et desperationis fuit Cayn et reprobatus fuit. Eleuandus est igitur nimis timor ad spem. Deprimenda est nimia presumptio ad timorem. Legitur de proprietatibus autum quod sunt quidam accipitres qui aues non capiunt nisi in aere. Et sunt quidam qui non capiunt nisi in terra. Columba vero naturaliter hoc cognoscit. et ideo si fugatur ab accipitre capiente in aere. statim ad terram se deiecit. Si vero ab accipitre capiente in terra. in aere se tenet et sic euadit. Sic anima quando temptatur ab accipitre infernali de nimia fiducia vel presumptione. statim debet se ad terram deicere per timorem et humilitatem. ¶ Si autem temptatur diffidentia. debet se subleuare ad spem. Psalmus. Ascendunt usque ad celos et descendunt usque ad abyssum etc. Secundo debemus vias preparare: vias tortuosas rectificando ut scilicet tortuo-

sam intentionē nō habeamus. sed ad rectū finē. s. ad deū oīa dirigamus. Collo. iij. Omne quodcūq; facitis in verbo aut in ope oīa in noīe dñi facite. C Tercio debemus viā preparare. oīa praua ī corde remouēdo. s. lapides supbie. Superbia cūm istar lapidīs cor durū facit. Job. xli. Cor eius īdurabit q̄si lapis. Lutus luxurie. Eccl. x. Dis fornicatio quasi lutū in via gculcabit. Et spīnas auaricie q̄būt semē spūale in aīa suffocare. Luce. viij. Simul exorte spīne suffocauerūt illud. C Scōdo debemus domū dignā et hospitiū p̄parare. s. cor nostrū. Ambrosius ī libro sermonū. Bomos antīmax vestrarū ad omētis bonorū opēz floribz. eas repleatis precioso castitatis odore. In ista domo sūt tres camere que debēt ēē pure et mūde. s. memoria: itelligētia et voluntas. In memoria habitat pater. In itelligētia filius. In volūtate spūsanctus. De memoria. n. scōz Augu. est mater. itelligētia. n. nīhīl cognosceret nīsi memoria sibi īfluēret. Sīc voluntas generat a memoria et itelligētia. Nemo. n. aliqd vult nīsi illud ī memoria habeat: et nīsi itelligētia aliqualr cognoscat. et sic memoria est mater itelligētie. Itelligētia est ples memoriē. voluntas vero pcedit ab vtroq; Et ideo p quādā appropationēz pater habitat ī camera memoriē. filius ī camera itelligētie. spūsanctus ī camera volūtatis. In camera igit memoriē pater habitat per bñficiōz dei continuā recordationē. ps. Memor fui dei et delectat⁹ suz. Maxime. n. tria ī memoria hēre debemus. s. dei bñficia ad regrandū. peccata nostra ad dolēdū. et mortē nostra ad pēuēdēdū. Beus. xxxij. Ut nā saperent. i. cū sapore cognoscerēt dei bñficia: et itelligerent sua pēta. atq; nouissima pūderēt. s. mortē. Ista aut talis meditatio camerā scopat et mundat. ps. Adedat⁹ sum noc. cū cor. xē. In camera itelligētie habitat filius p fidē verā et sapiētia dīuina. Ephe. iij. Habitare xps p fidē ī cordibz vestrīs. In hac autem domo itelligētie nō debemus ponere sapientia diabolicam que mors est aīe. Ro. ma. viij. Sapiētia carnis mors ē aīe. Hīe re. iij. Sapiētes sunt vt faciāt malū. bñ

autē facere nescierūt. Nec sapientia mūdanā qz vana est. Sap. xij. Vani sūt oēs hoīes ī qbus nō est sapientia siue sciētia dei. Debemus aut ibi ponere sapientia dei: qz vīta est aīe. Que scōm Aug. ī duobus p̄sistit. s. ī cognitiōe dei et ī cognitiōe sui. Vñ ait ī libro soliloquiorū dī cēs: Deus semp idē es si nouerim te nouerim me. Ista aut sapiētia q̄ est p fidē domū itelligētie purgat et mundat. Act. xv. Fide purificas corda eorū. In camera volūtatis habitat spūsanctus p amorē Vñ postq̄ dixit dñs Joā. xij. Si qs diligit me sermonē meū seruabit et. subdit: Et ad eū veniemus et mansionē apud eū faciemus. s. per amorē. Ab ista aut camera volūtatis oīs p̄urbatio est tollenda: qz iste hospes nō habitat nisi ī domo pacifica et qeta: verūm cū triplex sit p̄urbatio. Una meritoria a qua qs turbat⁹ q̄ra vicia et pēta. ps. Zelatus sup iniq̄os et. Alia phibita. De qua dī. i. Joā. ij. Qui odit fratrem suū homicida ē. Alia pmissa: vbi subdit⁹ mor⁹ animi sine quo p̄sens vīta nō ducit. qz dicit Hiero. Qui nulla animi p̄urbationē mouet vt simpliciter dicat aut deus aut lapis est. Ideo primā p̄urbationē. s. meritoria ī hac camera volūtatis debemus seruare. Scōz. s. p̄ phibita debemus abycere. Tercia. s. pmissa īquātū possumus tpare. C Tercio debem⁹ cibos preparare videlz materiales: spūales et celestē. P̄mū. s. materiales pparem⁹ ī pauperū refectionē. Xps. n. ī paup̄e se reputat esurire et pascl. Mat. xxv. Esurius et dedit et. Scōm. cibū. s. spūalem debem⁹ preparare ī nīi iustificationē. De quo dī Joā. iij. Deus cib⁹ est vt facia volūtate patris mei. Istū cibū xps hostiatim vadit querēdo dīcēs Apoca. iij. Ego sto ad ostiū et pulso. siqs aperuerit mihi ianuā intrabo ad illū et cenabo cū illo et ipse mecum. In ista. n. cena peccator dīz ponere tres pres. s. p̄tritionē: cōfessionē et satisfactionē. Deus aut tres altas pres ponit. s. remissionē culpe: iustificationē gratie et collationē glorie. Sz nulli sūt similes ioculatorib⁹ q̄ semp volunt comedere de alieno et nunq̄ de suo. Sic ēt tales libēter vellēt q̄ deus pres suas apponeret. z ipsi nīhīl apponere vellēt.

¶ Tertiu cibū. s. celestē debemus spara-
re in dei laudatōe. ps. Nūquid māduca-
bis carnes thau. zc. Et dī cibis celestis:
q: sanctis talē cibo in celo pascuntur. ps.
Beati q: habitāt in domo tua zc. Aug. in
li. de ci. dei. Ipse erit finis dei derior no-
stroz. qui sine fine videbit: sine fastidio
amabit: sine fatigatione laudabit. Sigs
amicū suū libetē videret: illa visio q:
q: finit. sigs amat ille amor q: sigs in fasti-
diuz vertit. si quis laudat vel canit sepe
ex tali actu fatigat. Sz tūc nec visio no-
stra habebit finē: nec amor fastidii: nec
laus fatigationē: sed continuū feruorē.
¶ Quarto obemys assumere vestes pul-
chras spōso cōsimiles. Xps. n. habuit q:
tuor paria vestitū. s. vestes albas. Apoca.
ij. Ambulabūt meū in albis. Rubeas.
ysa. lxij. Quare rubū est idumētū tuū
deauratas z varias. ps. Altitit regina:
idest xpi aia que corpus suūz laudabit
rexit in vestitu deaura. circū. varietate.
Per hūc modū xpi spōsa. i. quelibet fide-
lis aia d: habere vestes albas per mīdi-
tie cōseruationē. Apoc. ij. Vestimentis
albis induaris vt nō ap. cōsu. nu. t. Ru-
beas p dñice passionis meditationē. ij.
Reg. i. Vestiebat vos coccino in delictijs
deauratas p: seruentē charitates. ps.
In fimbrijs an. circū. varle. Et varias p
virtutum multiplicitatē. Ezec. xvi. Ve-
stuit te discoloribus.

¶ Dñica isra oct. natiuit. dñi Sermo. i.

Quant Joseph et
Maria mater Jesu admiran-
tes super his que dicebatur
de illo Luce. ij. Non solū verba xpi fue-
rūt nobis in documentū z ea que fecit fu-
erunt nobis in exēplū. sed et ea que cir-
ca eū z ppter eū facta sūt magnū nobis
pferūt fidei mysteriū. sicut patet in euan-
gelio to dieo vbi plures psonē ponū-
tur que sūt nobis ad instructionē z isor-
matōē. Jbi. n. instrunt pūgari vidue
virgines z senes z pueri parentes z filij
¶ Primo quidē ibi instruntur pūgari. z
hoc in Maria z Joseph inter quos fuit
vex matrimonij. nū sine pūxtione cor-
porum Maria quidē honorabat spon-
sum suū eū sibi p:ponēdo. Luc. ij. Ecce

pater tu. zc. Et sibi obediens erat: sicut
qū tam pregnās fecit in bethleem iuit: z
postmodū in egyptū pperauit. Joseph
honorabat spōsam suā tanq: matrē dñi
sui. Uxor igit debet obedire viro suo. i.
Pet. ij. Mulieres subdite sint viris su-
is: sicut Sara obediebat Abrahā dñz eū
vocans. Viri autē debēt vxores suas ho-
norare. Jbidē. Virisimilē cohabitantes
scdm sciētia quasi iūmiori vasculo mu-
liebū spartietes honore. Ambo autēz. s.
vir z mulier debēt se invicē precordiali
amore diligere. Quod enim vir vxorem
suam diligere debeat precordiali amore
ostenditur ex prima formatōe: q: mulier
formata est de parte corporis viri iuxta
corad inuendū q: vir debet vxorē dili-
gere precordiali amore. Quod vero mu-
lier virū amore precordiali diligere de-
beat: ostēditur ex ecclesie institutōe que
ordinauit vt in quarto digito spōse an-
nulus iponatur. Bēnt enim naturales
q: quedā vena a corde pcedit que in di-
gito quarto respōdet: ideo igit annulus
in quarto digito ponit: ad inuendū q:
vxor virū diligere precordiali amore
tenet. ¶ Scdo instrunt vidue. Et hoc p
annū viduā pphetissaz. Dicit autē Aug.
in li. de vita xpiana q: sūt tria genera vi-
duaz. Trīa inqt eē genera viduaz non
ignorare te credo. ¶ Primo qdē est pfe-
ctissimū z celestī pmo dñtinatū: qd die ac
nocte deditū ē orōnib: z ieiunijs. De q:
bus apłs. i. Thimo. v. Viduas honora q:
vere vidue sūt. Aliud qd iēndit cure do-
mus. z filijs alēdis: nec tñ peccatis ob-
noriū. Aliud qd itē dicit epulis z delictijs:
quod eterne morti seruat z pene. De quib:
bus Apostolus. i. Thimo. v. Vidua que
in delictijs est viuēs mor. ē. ¶ Et quāvis
ad oēs spectet oratōibus insistere: pect:
puetamē hoc conuenit illis que vere vi-
due sunt. Sicut ostēdit Augu. triplici-
ter in epistola ad probā de orado deum.
¶ Primo exēplo ipsius anne vidue de
qua dī q: nō discedebat de tēplo ieiū. z
oīo. seruit. deo die ac nocte. ¶ Scdo exē-
plo aliterius vidue iportune instantis cui
dā iudiciū vt eam vidicaret de aduersa-
rio suo. quā dñs cōmemorauit dum ad
semp orandū z nō desistēdū nos admo-

nult vt habet Luc. xviij. Hoc est ostendit
 Aug. auctoritate apostoli qui ait. i. Thi
 mo. v. Que vere vidua est et desolata spe
 ret in dño et insitet oñibus nocte ac die.
 Ideo aut apostolus dicit vidua desola
 ra secundu Augu. ibide. Quia nõdu app
 hedit illam vitã vbi est veru certuqz sola
 tium. **T**ertio instruitur virgines in
 hoc q ipsa ana virginitate vsqz ad mñi
 moniũ dī cōseruasse. p qd vaf intelligi q
 muliera virginitate suam vsqz ad ma
 trimoniũ corporale vel spirituale debet
 custodire. et tunc spōso carnali vel spiri
 tuali siliatam fidē seruare. Est eis ygi
 nitas p̄ciosus thesaurus: et cū cautela et
 diligētia seruandus. Et hoc maxie pp va
 sis fragilitatē. Nō eim ē iste thesaurus i
 vase ferreo: sed fictili. ij. Cor. iij. Hēmus
 thesaurũ istũ in vasis fictilibus. Propter
 istius thesauri impreciabilitatē: q non
 pōt in equũ vel in melius pmutari. Ecē.
 xvi. Nō ē digna pōderatio cōt. anime.
 Propter istius thesauri irrecupabilita
 tem. Quāuis enim xps multa miracula
 fecerit. et multos mortuos suscitauerit.
 tñ virginitatē perditã nulli iniqua resti
 tuere voluit. Hiero. Cū oia possit deus:
 virginitē tñ non pōt suscitare post lapsus
 Illud aut sepe dī homo uō posse facere:
 quod nūquaz facit quāuis possit. sic de?
 dī hoc facere non possit: q hoc nūquam
 voluit facere. **Q**uarto instruitur se
 nes: et hoc per Symeonē senē. De quo i
 ter cetera dī q erat timoratus. Illi enim
 qui in tota vita sua deo seruierunt: pñt d
 deo multũ cōfidere. Illi vero qui tantũ in
 senectute. pñt de deo multũ timere. In
 veteri lege deus p̄ceperat q sibi animal
 imaculatũ offerret quātũ ad caput: cor
 pus: et caudã. Caput in homie est p̄ma
 etas. s. adolescētia. siue iuuentus. Lau
 da ē vltima etas. s. ipsa senectus. Corpus
 est etas media inter has. s. etas virilis.
 Qui igitur dant deo suam iuuentutē vi
 rilem etatē et senectutem: isti offerūt deo
 caput: corpus: et caudã. Isti deo multuz
 possunt cōfidere. Qui vero dant mun
 do suam iuuentutē: sed postmodũ deo
 etatem virilem et senectutes: isti auferūt
 caput. dant tamē corpus et caudam. Isti
 possunt timere et cōfidere. Timere: quia

caput hostie detraxerunt. Cōfidere: q
 corpus et caudaz obtulerunt. Qui autem
 dant solummodo deo caudaz. isti possunt
 timere multũ. ps. Seruite deo in timore
 et exultate ei cū tremore. quasi dicat. Vos
 qui totam vitaz deo dedistis: seruite do
 mino in letitia. Vos qui etatē virilem et
 senectutem deo obrulitis exultate ei: s
 cum tremore: q tuēturē sibi abstulistis.
 Vos qui tñ senectutē deo dedistis: serui
 te ei cum timore. **Q**uinto instruitur
 pueri per hoc qd dī. Puer aut accresce
 bat et. Sicut eim pueri crescūt p etatē:
 sic debēt crescere p virtutē. Si eim dīes
 post aurora non cresceret: inutilis esset.
 Quasi aurora ase ē grā incipiens. Sicut
 igitur aurora crescit in lucem: et de luce
 in perfectũ diem. Sic anima de grā inci
 piente debz crescere in p̄cientē: et de p̄
 ficiente in perfectaz. Prouer. iij. Iusto
 ruz semita quasi lux splendens. Ecce au
 roza gratie incipit p̄cedit. Ecce lux
 gratie p̄cientis: et crescit vsqz ad perfe
 ctum diē. Ecce dies gratie cōsumantis.
Sexto instruitur parētes qualiter er
 ga filios debēt se habere. in hoc. s. q pa
 rentes xpi spm puerũ ad tēplum pduxerunt.
 p quod ipsi parētes instruitur vt fi
 lios suos a pueritia instruāt vt ad eccle
 siaz vadāt: et dei mādara custodiāt. Pue
 ri enim tāquaz mollis cera de facili ad
 omne bonum adducunt. sed postquã in
 malitijs indurant: vix ad bonum reuo
 cant. Prouer. xxij. Adolescēs iuxta vias
 suã: etiã cū senuerit nõ recedet ab ea. An
 de ppheta in p̄sona puerorũ et iuuenum
 dicit: factũ ē cor meũ tanquã cera li. Sz
 in p̄sona illoz qui tã in durati sunt: sub
 dit. Aruit tāquã testa virtus mea et. La
 les enim ab omni humore grē exsiccant.
 Iō dicit: Aruit tāquã testa et. Et q nun
 quã aut raro cōstent. iō subdit. Et lin
 gua mea adhe. fauctibus meis. Et sepe i
 suis malitijs mortuif. iō subdit. In pul
 mor. dedu. me. **S**eptimo instruitur
 filij q ppter dolorem parentũ non di
 mittant quĩ deo seruiant quod notat
 per hoc q Symeon dixit matri sue. Tu
 am ip̄sius animaz pertrāsibit gladius.
 Filius enim dei nõ dimisit quĩ crucem
 ascēderet. et quĩ in ea vsqz ad mortem

persisteret: quāvis sciret q̄ gladius do-
loris in eam suam perforaret. A mīse autē
se absentavit vt operibus dei insisteret:
quāvis sciret q̄ de sua absentia multuz
mater doleret. Luc. ij. Pater tuus & ego
do. quere. te. Per hoc igit filij instruunt
q̄ nō debeant dimittere ppter dolorem
parentū q̄m penitēte cruce ascendāt.
& quā in ea vsq; ad finē vite sue pmane-
ant. & quā spūalia & dei opera terrenis
vilitatibus p artū semp preponāt. Die
ro. in epistolis: Licet paruulus ex collo
pendeat nepos in gutture. licet sparso
crine & scissis vestibus ybera quibus te
nutrīuerat mater ostendat. licet in lūni-
ne pater iaceat: per calcatum perge pa-
trem. cōtemptra matre. sicisq; oculis ad
vexillum crucis euola. soluz pietatis ge-
nus ē in hac re esse crudelem. Gladium
tenet hostis vt me pīmat: & ego de mīsis
lachrymis cogitabo.

¶ Sermo secundus. Ecce eodem.

Quid dixit symeō ad ma-
riam mīse filius. Ecce positus
est hīc in ruīnā: & in resurre-
ctionem multoz in israel. & in signū cui
cōtra dicitur. Et tuam ipsius animā p-
transibit gladius. Symeon spiritu dei
plenus pphetizauit ista de christi pas-
sione & resurrectione: & de maximo que
beata virgo habitura erat dolore. In q̄-
bus verbis quattuor tangunt. ¶ Unuz
quod spectat ad nos scilz incussio ma-
gni timoris. ¶ Tria que spectāt ad vir-
ginem. s. titulus magni honoris: affectus
magni amoris: & gladius magni dolo-
ris. ¶ Primo ex parte nostri noratur in-
cussio magni timoris: cum dicitur. Ecce
positus est hīc in ruīnā. Christus enim su-
it in ruīnam malis. qui suis salubribus
documentis ad suam perditionē vtunt.
Tales enim excecant ex luce. moriuntur
ex odore. & infirmantur ex medicamine.
Ista tria exempla adducuntur a sanctis
¶ Primum adducit Chrysostomus. dicens
q̄ quando lux splēdet & sol radiat: ocu-
los debiles conturbat. Augusti. Oculis
egris: odiosa est lux: que sanis est amabi-
lis. Tales sunt sicut noctue & vesperti-
liones: que excecant a luce. ¶ Secundū

adducit ap̄ls dicens. ij. Cor. ij. Christi bo-
nus odor sumus. hīs qui salui sunt. & hīs
q̄ percut. Alijs qdē odor mortis in mor-
tem. Alijs odor vite in vitam. Tali odo-
re moriebat iudas qui ait Joā. xij. Qua-
re hoc vnguentū nō ve. &c. Inter lincaris.
Iste mortis bono odore de quo alij vīuit
Tales sunt filies bufonib; & serpētib;
q̄ odore vinee ferre non pnt: s; fugiunt.
¶ Tertio exēplū adducit Greg. dicens:
Celestis medicus egros nō respicit quos
de medicamento deteriores fieri videt.
De talibus dicitur Dīe. li. Lurauimus
babylonem & non est curata: dereliqui-
mus eam. Etisdē. xxx. Insanabilis ē fra-
ctura tua: pessima plaga tua. ¶ Secūdo
ex parte virginis ponit titulus magni
honoris in hoc q̄ mater xpi nominatur.
Magnus honor eūdem filiū habere cū
deo. Magnus honor matrem ē illius
in terris: cuius ē deus pater in celis. Ip-
se etiaz filius eā tanquāz matrem charis-
simā honorauit in natiuitate sua: q̄ sal-
ua virginitate de ea nasci voluit: qd̄ nul-
li alteri cōcessum vnquāz fuit. Unde dī:
Sicut sidus radiūm pferit: sic virgo fili-
um. Itē vt sol nō violat vitru per qd̄ ta-
mē intrat. Sic de ple pia manet imacu-
lata Maria. In vita sua: q̄ sibi obediēs
fuit. Luc. ij. Erat subditus illis. In mor-
te sua: q̄ eā iocū sollicitē cōmendauit.
vt habet Jo. xix. Post resurrectionē sur-
am: quia sibi prius apparuit. Unde vi-
cit Sedulius. Semp virgo manēs se vi-
sibus astant luce palam omnibus domi-
nus prius se obtulit. Et post ascensionē
suā: q̄ in suā gloriā eā deduxit: & ad de-
ptera suā eā suscepit. ps. In voluntate tua
deduxisti &c. ¶ Tertio ex parte virginis
ponit affectus magni amoris. cū dicit.
Tuā ipsius animā ptransibit gladius. Nō
tribus modis intelligi potest. Priō sic:
tuam ipsius animā. id est tuam ipsam
animā. vel animā ipsius que est tua. vel
animā tuā que est ipsius. Et hoc noratur
nō per naturam idiusque substantiā: s;
per virtutē & vīticulum charitatis iūctū
se. De sola enim anima beate virginis di-
ci potest q̄ sit filij. & cōuerso: q̄ nūquāz
fuerūt nec ēē possunt due aīe tā singula-
ri amore cōiungere. Erat etiam aīa virginis

sic filij sic per amorē vnita q̄ tota in filij amore erat cōuerſa. Sicut enim ferrum missum in ignē totū ignis efficit: sic marie anima charitate succēsa tota effecta ē charitas: q̄ tota erat liquefacta. Sicut enim aurū ad calorē ignis totum liqueſcit: sic eius anima igne amoris inflāma ta tota erat liquefacta. Lant. v. Elia mea liquefacta ē. Tota erat languida. Amor enim spūalis facit aīam lāguidā & infirmam: in amādo terrena. Sed forte & robustam in amādo celestia. ij. Cor. xij. Cum enim infirmor tūc fortior sum & potens. Et q̄ aīa vīrgis tota ab amore mūdi defecerat & dei amore plena erat: ideo se languidam eē dicebat. Lā. v. Nūciate dilecto &c. Quarto ex parte vīrginis ponit gladius magni doloris. cū dicit: Pertrāſit gladius. In hoc q̄ dī gladius ostēdit q̄ dolor fuit magnus. In eo q̄ dī aīam: ostēdit q̄ dolor fuit itim⁹. In eo q̄ dī prānsibit: ostēdit q̄ fuit trāſitus. q̄ in gaudiū ē cōuerſus. ps. Ad vespērū demo. ſle. &c. Et quoniam nō pōt aliquid sine multo dolore amitti q̄ cū multo fuerat amore possessum: id vīdeamus quātus infīs ad filium fuit amor: & tūc vīdere poterimus quātus etiam dolor fuit. Si quidē i xpo triplex fuit substantia scilz caro: aīa: & diuinitas. Erat igit̄ inter mēm & filiū triplex cōiunctio scilz carnis ad carnē se cū dū naturā. antequā ad aīam secū dū amicitia. spūs ad deitatem secū dū grām. Amabat igit̄ vīrgo beata xpm amore nature tāquam filium suū. amore amicitie: tāquā amicū suū. amore grē: tāquā creatorē suū. Dessecabaf igit̄ caro vīrgis vīdēs carnē xpi tam crudeliter laniari: vulnerabaf esus aīa: vīdēs aīam xpi tā grauiter cōtristari: lantabaf spūs eius vīdēs deſtatem xpi tā ignominioſe tractari. Iste aut̄ gladius qui amicitie pertrāſiuit. secundum Ambro. fuit gladius diuini sermonis. De quo dī Heb. iij. vīnus ē sermo dei & efficit & pēne. omni gladio aīa. Itum gladium p̄ ſun de inſerſum habuit. quia dei myſteria p̄fundius ceteris penetrauit: & verba dei ſemp in corde medullit⁹ portauit. Lu. ij. Maria aut̄ cōfer. &c. Secū dū aut̄ Bernar. Iste gladius fuit gla-

dus amoris. Unde ait ſup Lañ. Est ſagitta electa amor: xpi: qui aīam marie non trānsiuit: ſed ſta prānsiuit vt nullā in pectore vīrginali particulam vacuā amore dereliquerit. Secū dū aut̄ Bedā. Iste gladius fuit gladius doloris quem diſſice paſſionis tpe ſuſtinuit. Unde ait: Gladius doloris diſſice paſſionis et̄ animā pertrāſiuit: q̄ nō potuit vīdere filius crucifigi. ſine affectu materni doloris: & ſi ſperaret reſurrecturū. Bernar. Tu aīam prāſiuit vis doloris: & ideo te pluſquā martyrē nō imerito prēdicam⁹ in qua nimirū ſenſum corporee paſſiōis exceſſit affectus durissimi doloris. Baſmaſcenus. Dolores quos effugit piēs tēpore paſſionis ſuſtinuit.

Sermo tertius de eodem.

Ecce poſitus eſt hic in ruinā & in reſurrectio nem multorū in iſrael: & in ſignum cui cōtradicitur. In deo duo ſunt ſcilz miſericordia & iuſticia. ps. Duo hec audiuit. Quia prās dei ē: & tibi dīe miſericordia. In hominibus autē puerſis ē multa malitia: q̄ nec iuſticia & dei formidant: nec miſericordia eius deſiderāt. In verbis ergo premiſſis. C Primo ponitur dei iuſticia cū dī: Ecce poſitus eſt hic in ruinā. C Secūdo cōmendatur dei miſericordia. cū ſub diſ. Et in reſurrectione multorū in iſrael. C Tertio ostēditur hoīs malitia. cū ſub diſ. Et in ſignum cui cōtradicitur. C Circa primū notādū q̄ ſuſtū ē vt hoīs malī ruant. i. corruāt. Triplici de cā. C Primo q̄ nīſis ſe onerant. ſ. onere diuinitat: peccatorū: & turbationū. Quod eis diuſitie onerent & aggrauent: dī Abachuc. ij. Ne q̄ cōgregant nō ſua: vſquequo aggrauant cōtra ſe denſus lutū. Quod peccata onerent dī in psalmo. Iniquitates mee ſupgreſſe ſunt caput meū. Ad turbatiōes & ire malorū ſunt graues. dī Prouer. xxvj. Graue ē ſaxū & oneroſa ē arena: & ira ſtulti viroꝝ grauior. Iſtud triplex onus addeponē dū nos mouet apoſtolus dicens Heb. xij. Deponentes oē pōdus: quo ad primū. & circūſtans nos peccatū: quo ad ſecū dū. p̄ paciētia & curramus ad p̄p̄o.

situ nobis certamē zc. quo ad tertium.
 C Secūdo iustū est q ruant: q debilitat
 se appo diat. Appo dīando enim se mun
 do: appo diat se rei fluxibili. Ideo ipsi
 assimilant fluuiō. ij. Regū. xiiij. Dēs mo
 rimur: z quasi aque dilabimur que non
 reuertunt. Appo diant se rei debilitate: deo
 assimilant baculo arū dīneū. Esa. xxxvi.
 Ecce cōfīdis sup baculū arū dīneū. Ap
 po diant se rei exposite casus: sō assimilā
 tur parieti inclināto. ps. Tāquā parietī
 inclināto: z macerie depl. Qui aut appo
 diat se deo cadere nō potest: q appo di
 at se petre firmissime contra fluxibilita
 tē. ps. Petra refugīū herīnacijs. i. heri
 cīs. hoc ē peccatoribus. Appo diat se tur
 ri fortissime cōtra dōbilitatē. Prou. xviij.
 Turris fortissima nomē dñi zc. Appo
 diat se mōti cōtra casus facilitatē. psal.
 Qui cōfīdunt in dño sicut zc. C Tercio
 iustū ē q ruant: q per viāz tenebrosam
 z lubricā ambulāt. ps. Stāt vie eorū te.
 z lu. zc. Non ē ergo mirū si tales conuāt
 q: interiorius hñt cecitatē cordis. Rom. i.
 Obscuratū ē insipiens cor eorū zc. Ideo
 dī: Stant vie illoz tene. Prou. iij. Uia
 ipsoz tenebrosā: nesciūt vbi conuāt. Ex
 terius hñt lubricū carnis. Jō sub dīf. Et
 lubricū. Thien. iij. Lubricauerūt vesti
 gia nostra: in itinere plateaz nřarū. Je
 re. xxxviij. Dimiserūt in ceno z lubrico
 pedes meos. Interior etiaz habent im
 pulsum rērationis. sō sub dīf. Et āgelus
 dñi persequēs eos. Istū impulsū etiaz
 hñt viri sancti. sz dñs eos defendit. ps.
 Impulsus euerfus sum vt caderē: dñs
 sustulit me. C Secūdo cōmendat dei mī
 sericordia: cū dī. Et ī resurrectionē mul
 toz. Resurrectio aut dī respectu casus q
 pēssit. Illud enim resurgit quod prius
 cecidit. Magna enim deī misericordia
 ostēdit qñ illū qui in peccatū cecidit re
 surgere facit. q: hō pōt per se ī peccatū
 tressed non potest per se a peccato redī
 re. ps. Spiritus vadens z non rediens.
 Chryso. Nisi dñs deus valīda manu mi
 sericordie sue solueret peccatorē vsqz ad
 mortē ī pēcto suoz vīnculis pmanebit.
 Sz multi sūt q semp volūt ī pēcto dor
 mire. Quos apostolus increpat dicens:
 Eph. v. Surge qui dormis z exur. a mor

z illu. te xps. Alij sūt q semp volūt sedē.
 i. a bonis opibz torpē. z niquā abula
 re. i. p bōa opa se exercitare. Jo. xij. Am
 bulate dñ lucē habetis zc. Alij sunt qui
 semp volūt māducare z delitijs vacare.
 Hier. xxxi. Usquequo delitijs dissolue
 ris filia repa. Ista tria genera hominū
 ppheta repachēdit dicens: Surgite post
 quā sederitis: q māducatis panē dolo
 ris. Alī si dicat: Surgite postq sātis vor
 miuistis ī pēctis: postq dñ sedistis vacā
 tes ab opibus bonis: postq sātis mādu
 castis vacantes delitijs. Et sic amodo vt
 gilare. qui tā diu dormiuiistis. Amō am
 bulate. qui tam diu sedistis. Amō do ie
 iunare. qui tā diu manducauistis. Et dicit
 panē doloris: q delitie corporales q nūc
 delectabiles vident. in futurū: in dolorē
 z ī amaritudinem cōuertent. Job. xx.
 Panis ei? in vtero illi? vertet ī fel aspi
 dū īntrīnsecus. C Tercio ostēdit totū
 malicia zc. cū dī. In signū cui cōtradice
 tur. Vbi duo vidēda sunt. C Priō qd ē
 istō signū. C Secōdo quāsi ei ptradicitur.
 Istud aut signū ē xps. s quo dī Esa. xij.
 Sup mōtē caliginosū leuate signū. Mōs
 caliginosus ē mūdus: q errore excecā
 pspēra mūdi tāquā vera bōa appetebat
 z aduersa tāquā vera mala refugiebat.
 Sz sup istū mōtē caliginosū leuatū est
 signū ī quo tria sunt scripta z depicta. s.
 hūilitas: paupertas: z carnis aspiras. De
 quo dī Luc. ij. Et hoc vobis signū. Inue
 niētis infantē: ecce quāta hūilitas. Qui
 eiz erat sine picipso: ifans vnus dicit eē
 voluit. Esa. ix. Paruulus nobis natus
 ē. pātis īuolutū. Ecce quāta paupertas.
 Ber. Dei fili? ī cui? arbitrio erat eligere.
 ipse elegit qd molestius ē pferatim puu
 lo z paupis mris filio. q vix pānos hñt
 ad īuoluēdū. Ecce certe cū tanta neces
 sitas eēt: nullaz audito fieri pellū īnen
 tionē. Positum īn pceptio. Ecce quāta
 carnis asperitas. Idē. Chyristus qui non
 fallitur z si elegit qd carni molestius ē.
 id ergo melius id vtilius. id magis ad
 eligendū. Et si quis aliud doceat vel
 sentiat: ab eo tāquam a seductore cauē
 dum est. Et sic chrystus verbo z exēplo
 docuit bonā transitoria. s. diuitias: deli
 tias: z honores non eē vera bona: nec

Dominica infra oct. epiphanie

esse amada: Paupertate vero molestias corporis et sui contemptu non esse vera mala nec esse timenda. Aug. sup. illud Debie. xij. Qui proposito sibi gaudio etc. dicit. Omnia terrena bona contempsit. Locus ubi continentia demonstraret: et omnia terrena mala sustinuit. que sustinenda precipiebat: ut nec in illis querere tur felicitas: nec in istis timere infelicitas. Secundo videndum est qualiter isti signo contradicant. Siquidem humilitati que est in signo et vexillo Christi depicta contra dicunt superbi. Ecce. xij. Sicut ab initio minatio est superbo humilitas: sic execratio diuini paupertas. Carnis molestie contra dicunt voluptuosi. Ecce. xxi. Audiet luxuriosus et displicebit ei. Paupertati contra dicunt auari. Mat. xix. Tu audisset adolesecens verba tristis abiit. erat enim habens multas possessiones.

Dominica infra octauas epiphanie domini Sermo primus.

Quam factus est

Jesus annorum duodecim ascendit illis hierosolymam secundum consuetudinem diei festi etc. Luc. ii. secundum Aug. Non solum verbi verba sunt nobis documenta. sed etiam verbi facta sunt nobis exempla. Et ideo ea que hic dicta et facta sunt a verbo eterno et de ipso verbo non solum nobis sunt in documentum instructio: sed etiam exemplum imitatio. In prefato euangelio instruit mater matres. qualiter debeat se habere ad filios. Instruit filius filios qualiter se debeat habere ad parentes. Instruit mater et filius omnes alios qualiter se debeat ad seipsos. Primum igitur mater instruit matres quod ad filios habeat discretum amorem: timorem et correctionem. Tunc amor discretus est matris ad filium quando a pueritia cum imbutis salutaribus disciplinis. Sicut virgo beata filium imbutabat dum ipsum a sua pueritia ad dei festa ducebat. Preceptum enim fuerat filiis israel Exo. xxij. quod tertio anno. scilicet in aprilis iunio et septembri. festa celebraret. scilicet pascha: pentecostem et zenobegiam. Et quantum longe positi a diaboli insinuationibus pro minoribus causis possint remanere a festo tamen pasche nul-

lus poterat se excusare: nisi infirmitas vel casus inevitabilis interueniret. Et quia ista erat paschalis solennitas. Ioseph et Maria hierosolymam ascenderunt et puerum secum ad templum dei duxerunt. Sed multe tamen matres sunt que filios suos vel filias citius ducunt ad choreas quam ad ecclesias. Vult eas potius ducere ad choreas quam ad ea que sunt ecclesiis. ps. Preuenerunt principes consuncit. ps. in medio etc. Ducunt autem ipsas ad choreas mundi ubi puella saltauit et Joannem decapitari fecit. Tandem ducuntur ad choreas inferni ubi de calore ad frigus: de frigore ad calorem perpetuo saltabunt. Job. xxiij. Ad nimium calorem transeunt ab aquis nitui. Et nihilominus peribunt choreis celi: de quibus dicitur: Qui pascis inter lilia etc. Secundo mater de filio debet habere matrem timorem ne scilicet in potestate dyaboli deueniat. Beata tamen virgo sicut dicitur gl. timuit ne sicut herodes filium suum infantem occidere voluit: sic factum tam puerum alii occideret. Timebat ergo et dolebat: ne forte in potestate archelai filij herodis deuenisset. Sed multe sunt matres que sciunt filios suos ab herode: id est a demone tamen occisos. et parum timere ac dolere videntur. Doler mater si lupus asporat porcum suum: et non dolet si lupus infernalis auferat filium suum. Doler si cadit asinus et non dolet si cadit filius. Berni. Cadit asinus et est qui subleuet. perit anima et non est qui curet. Sed tales multum dolent quando filios suos ad infernale patibulum coram suis oculis ducti videntur. Et tunc eis dici poterit illud Luc. xxiij. Filie hierusalem nolite flere super me etc. Glebunt quidem super Christum ut inducat eum ad compassionem. Glebunt super seipsas quod non adhibuerint erga filios suos debitas correctiones. Glebunt super filios quos videbunt traditos in eternam damnationem. Primum ergo lachrymas deus remouet: ne super ipsum ploraret quod non possunt eum ad misericordiam inclinare. Alias duas concedit: ut super seipsas et filios suos plorarent. Ac si dicat dominus. Nolite flere super me: quia nunquam me ad misericordiam filius vestris inclinare poteritis. sed flete super vos: quia eos non correxistis et super

filios vestros quos in tornentis perire videtis. Tercio debet matres habere ad filios debitam correctionem. quod notatur in hoc quod beata virgo dixit filio suo. Fili quid fecisti nobis hic? Non. n. filius male dicit nec eductus: sed ratione facti quere. Quod est contra multos parentes qui filios nimis exaspant: et super eos nimis clamant: et nimis eos vitupant. Eph. vi. Et vos patres nolite ad iracundiam provocare filios vestros etc. Adhuc. n. filij sunt corripiedi cum lenitate: mali cum severitate. Omnes autem cum mentis tranquillitate et cum discretione. ij. Thimo. iij. Argue obsecra: increpa etc. Mali. n. sunt arguedi et increpandi: boni obsecrandi. Deus autem cum omni patientia tolerandi: et cum doctrina id est discretione moderandi. Secundo filius instruit filios quasi se habere debeant ad parentes. Habet autem homo tres parentes. i. celestes: spirituales et carnale. Puer autem Iesus ad patrem celestem se habuit reuerenter: quoniam ipsum et eius negotia parentibus carnalibus proponebat dicens: Quid est quod querbatis me. etc. Aug. Quidam est genitor: sed proponendus est creator. C Secundo ad patres spirituales. i. legis doctores se habuit sapienter. Et hoc in tribus in quibus volentes addiscere instruit et informat. Primo in eo quod eos tanquam nesciens audiebat. Eccl. vi. Si visceris audire sapiens eris. Secundo in eo quod tanquam discere cupiens eos interrogabat. Deut. xxxij. Interroga patrem tuum etc. Tercio in eo quod tanquam ex auditis et interrogatis informatis sapienter respondebat. Eccl. v. Si est tibi intellectus responde proximo etc. Tercio ad carnales parentes se habuit obedienter cum dicis. Et erat subditus illis. Ber. Quis quibus deus hominibus. Augustinus. Homo erubescat esse superbus quod humilis factus est deus. Ex his instruimur quod ad patrem celestem debemus nos habere cum reuerentia. Ad patres carnales bonos cum obediencia. Ad patres spirituales: id est ad platos cum subiectione. In hoc reprehenduntur quidam scilicet: qui habentes prelatos minus peritos et subiecti designantur. Petrus qui interpretatur agnoscens seruo pontificis amputavit auriculam: quia scientia in clerico et religioso sepe

auferit obedienciam. Tercio mater et filius instruit nos omnes quasi nos habeamus ad nos ipsos. Et hoc in quinque. Primo ut ad ecclesiam libenter eamus. quod notat per hoc quod Christus ad templum suum dicitur et in templo inuenimus. Libenter. n. filius in domo patris sui manebat. Unde et veniens hierusalem: primo ad templum ibat. Lix. Propterea erat boni filij ut veniens hierusalem: primo curreret ad domum patris sui. Ille igitur qui libenter stat in ecclesia: signus est quod sit filius dei quod stat in domo patris sui. Ille vero qui libenter stat in taberna: si gnus est quod sit filius dyaboli: quia in domo patris sui moratur. C Secundo per versus ad finem sacri ministerij in ecclesia persistamus. quod notat per hoc quod dicit. Consumatisque diebus etc. Sed multi sunt perituri facientes. Refert Hieronimus in dyalo. de quodam monacho qui in oratione stare non poterat. quod sanctus Bernardus dictus confideras vidit dyabolum in forma pueri manere qui per simulas vestimentis de ecclesia extraherebat. Sicut. n. angelus deuotos ad ecclesias inducit: adducit: custodit: reductos ad propria reducit. Iuxta illud Iudith. xij. Luitodiu me angelus domini. et hinc eunt et ibi permanet et inde huc reuertetur. Sic dyabolus quosdam ad ecclesiam adducit ut multes conspiciat quosdam ibi detinet. vbi vanis rumoribus inseruat: quosdam recedente facit: ne omnem versus ad consummationem audiat. Tercio ut fugiamus turbas si Christus amittere nolumus. Beata. n. virgo in turba filium perdidit. Legit in vitasparum quod quidam sanctus in oratione quasi saluus fieri posset. Et audiuit. Fuge: tace: quiesce. Hec. n. sunt radices non peccandi. Legit Luc. xix. quod Zacharias Christum in turba videre non poterat sed in domo sua getus conspexit. Interrogatus quidam pharisaeus quid esset homini magis inimicus? Respondit: alter homo C Quarto ut verba dei in corde retineamus. quod notat per hoc quod dicit. Maria autem conseruabat omnia verba hec. Verba. n. dei in corde recordata a peccatis nos retrahunt. ps. In corde meo abscondi eloquia etc. Ad velociter currendum et frequenter opandus nos pugunt. Eccl. xij. Verba sapientum quasi flos etc. Ad amorem dei accendunt. ps. Sagitte potent. acu. etc.

¶ Quinto vt semp de bono in melius p
ficiamus. qđ notat p hoc qđ dī q̄ Iesus
proficiebat etate & sapi. rē. Sūť & nos fi
cut p̄ficimus p etatē debemus p̄ficere &
virtute in virtutē. p̄s. Ibi de virtute in
virtutē. Debemus ēť p̄ficere in sapiētia
id est i sapida sciētia vt spūalia nobis sa
piat & terrena desipiat. Eccl. vi. Sapien
tia scđm nomē eius ē. Debemus ēť profi
cere apud deū & hoies in gr̄a. i. in gratio
sa fama. Matt. v. dñ: Luceat lux v̄ra rē.
Et sic erim⁹ virtuosī quo ad nos: saporo
si quo ad deū: & gratiosi quo ad p̄ximū.
¶ Sermo secūdus. De eodem.

Remanſit puer ie
sus in hierusalē rē. Quamul
ti sunt q̄ perdūt Iesū. ¶ Jō
vile ē scire ea p q̄ p̄dit vt euent. ¶ S
vtilius est scire ea p q̄ p̄ditus recupatur
¶ Utissimū est scire ea p q̄ recupar⁹ cu
nodis. ¶ Sūt igit quedā p que ille amit
tit. & illa sunt q̄tuor. ¶ Primo. n. amit
tit p ineptā leticiā qđ notat p hoc q̄ bea
ta v̄rgo de terra sua expulsa in egypto
fugata in tāta tribulatōe posita filiū nō
p̄didit at postq̄ ad festiuitatē inſit ip̄s
amisit. p qđ dat itelligi q̄ Iesus sepe in
aduersitate custodit: in p̄ſperitate p̄dit.
Ecce Dauid a Saul p̄secutus: deū non
deſeruit. Postmodū aut in regno poſi
tus: in adulteriū & homicidiū cecidit.
P̄ſperitas. n. mūdā est sicut v̄num
purū qđ cito inebriat: sed aduersitas mix
ta est sicut v̄mū mixtū qđ sobrietatē ge
nerat. Ad litterā ēť in magnis festiuita
tibus sepe Iesus p̄dit. Lū. n. iſtitute fue
rūt festiuitates ad vtilitatē aiarū: vani
hoies eas quertūt ad voluptatē corporū
Tales. n. festiuitates a deo reprobat̄.
Amos. v. Odiui & pieci festiuitates v̄ſas
Quasi diceret: Vestre sūt & nō mee. imo
ab ip̄so deo in quadā abhōiatōe habēt
Mal. ij. Disſipa sup vultū v̄strū ſtercus
solēnatū v̄ſtray a demonib⁹ derident
Thren. i. Uiderūt cū hostes: & deriserūt
ſabbata eius. ¶ Scđo amittit p deſidiū
& distractionē nimīā. qđ notat p hoc q̄
parētes cū amiserūt: ex eo q̄ a hierusalē
receserunt & se turbis inſiſſerūt. Qui
eiz recedit a tranquillitate cordis: & dat se

tumultui mūdane turbationis: deſaciľ
Iesū p̄dit. Legit. iū. Reg. xvij. Qđ heli
as manēs in ſolitudie delicate a dño pa
ſcebat. sed ad turbas se transferens: v̄ſe
aquā & bucellā panis obtinuit. quia quā
diu hō est in gere interna delectatōe pa
ſciť. sed manēs in turbatōe tali v̄ſtatōe
p̄uaf. V̄inc est ēť q̄ filij israel māna re
cipe nō potuerūt: niſi poſtq̄ mare trāſie
rūt: q̄ nullus pōt recipe ſpūalem p̄ſola
tione & dulcedinē: niſi trāſeat mētis tur
bationē. ¶ Tercio amittit p vanā fidu
ciā. Viri. n. ad festiuitates ſbat̄ ſcorſuz: &
mulieres ſcorſuz. Pueri aut poterāt ire
cū viroq; parētum. Jō Ioseph ēť crede
bat q̄ cēt cū matre: & mater credebāt q̄
eſſet cū ioseph. Et sic ip̄m ex tali fiducia
amiserūt. Quidā. n. nimis p̄ſidūt in ſuo
ſenſu & sapiētia. sed nemo Salomone ſa
piētior: q̄ in decept⁹ ſuit. Quidā p̄ſidūt
nimis in fortitudie ſua & p̄ſtātia: sed ne
mo Sansone fortior: nec Perro p̄ſtātior
q̄ dicit Aſat. xxvi. Dñe tecū parat⁹ ſuz
& in carcerē & in mortē ire: & tñ vterq; ce
cidit. Quidā nimis p̄ſidūt in diuitiarū
tēporaliū & ſpūaliū opulentiā: sed nemo
diuite illo qui i duebat purpura & byſſo
tpaliter diuitior. & nemo Dauid ſpūaliter
locupletior: & tñ vterq; cecidit. Quidā
nimis p̄ſidunt in dei miſericordiā: niſi
cogitantes d̄ iuſticia. Tales ſub ſpe venie
multa p̄ctā p̄mittūt: ſicut Eldā q̄ p̄ſenſit
v̄xori ſue ſub ſpe venie obtinēde. Dñs ta
les dñs alloquit̄ dicēs Hiere. ix. Nō glo
rief sapiēs in ſapiētia ſua: quo ad p̄mos
Et non gloriēť fortis in fortitudie ſua:
quo ad ſecūdos. Et nō gloriēť diues in
diuitijs ſuis: quo ad tertios. Sed in hoc
gloriēť q̄ gloriā ſcire & noſſe me: q̄ ego
ſum dñs q̄ facto iudicū & iuſticiā in ter
ra. quo ad q̄rtos: q̄ debēt ip̄m cognoſce
re nō tñ miſericordiē: sed ēť iuſtū iudicē
¶ Quarto amittit p ignorantiā: qđ notat
p hoc qđ dñ: Et nō cognouerūt parentes
eius. Si. n. cognouiſſent: nūq̄ ip̄m ami
ſiſſent. Sic peccator xpm ſepe amittit: q̄
periculū ſuū nō cognoscit. Eſa. v. Pro
pterea captiū⁹ ductus eſt p̄p̄s meus: q̄
nō habuit ſciētia. Nulla piculoſior inſir
mitas: q̄ illa que nō ſentit. Peccator. n.
eſt iſirmus vſq; ad mortē: sed tamē non

cognoscit egritu dñe sua. Dis. n. peccator ignoras ē et excecatus tenebris peccatorū: et iō medicū nō q̄rit. Est. n. sicut freneticus q̄ ridet et parētes plorat. Sic peccator letat et angelus lachrymatur. Ysa. xxxij. Angeli pacis amare flebunt. Et si cut litargicus qui suus sōnus videt dulcis: et tamē est mortalis. Job. xx. Lū enī dulce fuerit in ore eius malū abscondit illum. Tales sunt similes illi de quo legitur in historia Balaz qui ad ramū arboris pēdens et subitus se baratrū hñs: et cōmeslātōi fuit et mellis de ramo pēdētis se dabat: et de suo piculo non cogitabat. C. Secūdo sunt quedā p que Iesus amissus recupat. Et illa sunt q̄ttuor q̄si p̄traria q̄ttuor p̄dictis. C. P̄rio. n. recuperat p mundant gaudij exclusionē: qd notat p hoc qd dī: Dolētes q̄rebam? te. Sicut. n. inepta letitia xpm facit p̄dere: sic salubris tristitia ipsum facit iuenire. Ber. Quō iuentā te bone iesu in gaudio quē maf dolēs vix iuenit. Joā. xx. Maria stabat ad monumētū foris plorās: et q̄ plorauit ideo inuenit. Hier. vi. Luctū vngēnit: fac tibi plactū amari. Nullus ergo speret se posse inuenire Xpm gaudēdo: quē mater inuenit dolēdo. Magdalenā lachrymādo: oēs tāq̄ vngēnitū lugēdo. C. Scōdo recuperat p cor: dīs pacificationē: qd notat p hec q̄ in hierusa: lez: que interpretat visio pacis redierunt. Qui enim Xpm amisit per cor: dīs turbationē: recuperare pōt per mētīs pacificationē. Deus enī cū sit amator pacis: nō habitat nisi in corde pacifico. ps. Fact⁹ est in pace locus eius. Videmus q̄ imago hominis nō cōspicit in aqua turbida vel cōmota: sed in aqua limpida et tranquilla. Sic deus nō vī a corde turbido: sed pacifico et quieto. Hinc ē q̄ etiā apostoli receperūt spm̄ sanctum sedētes. i. a tumultibus quiescētes. C. Tercio recuperat p deuotaz orationē: qd notatur p hoc q̄ Maria filij recuperat in tēplo: qd erat domus orationis. Unde Matt. xxi. Domus mea domus oratōis vocabitur. Deus enī alq̄s amittit p pctm̄: qd sit p ignorantia. Sic amisit cū Paulus qui dicit. i. Thimō. i. Ignorans feci: et in incredulitate. Aliq̄n per peccatuz: qd sit

per infirmitatē humanā. Sic amisit euz Petrus qui dū mori timuit xps negauit. Aliq̄n p peccatū: qd sit p certam malitiā. Sic amisit eum Dauid: qui adulteriū et homicidiū cōmisit. Sed oēs isti p orationem ipm̄ recuperauerunt. Nā Paulus tribus dieb⁹ et noctibus orauit. Unde dixit dñs Ananie Act. ix. Ecce. n. orat. De Petro dicit Matt. xxvi. Egredus foris fleuit amare. Dauid orationē triū syllabarū fecit: et misericordiā pmeruit dicens ij. Regū. xij. Peccaui. C. Quarto recuperatur per completam satisfactionē: qd notatur p hoc q̄ Iesus post tridū inueniunt. Prima dies est cōtrictio. Secūda confessio. Tertia satisfactio. Exo. ij. Ibimus viam triū dierum: vt sacrificemus domino deo nostro. C. Tercio sunt quedā per que Iesus recuperatus custoditur: vt semp nobiscū sp̄bitare dignetur. Ipse autem habitat in descensu in nazareth cum Maria et Joseph. Unde dicitur. Et descēdit cum eis et venit nazareth. Habitat quidē in dñe: id est in valle humilitatis. ps. Valles. i. humiles: abūdabunt frumēto: illo scz frumento: de quo dicit Joan. xij. Nisi granū frumēti cadens in terrā. Habitat in nazareth. i. in flore puritatis. ps. Tu autē in sancto habitas. Sanctus enī id est qd pur⁹. Lant. ij. Ego flos capī. Ecce qz diligit florē puritatis. Et filiū conuallū. Ecce qz diligit vallē humilitatis. Habitat cū Joseph. i. cum illis in quibus est augmentus sanctitatis. ps. Ibunt de virtute in virtutē. Habitat cū Maria. i. cum illis qui habēt lucē fulgidē quersa tionis: quia Maria illuminata interpretatur. Matt. v. Sic luceat lux vestra coram hominibus. i. Joan. i. Deus lux est: et tenebre in eo nō sunt vllē. Ideo nō habitat cū tenebrosus: quia lux euz tenebris stare nō potest. y. Loxint. vi. Quis so cietas lucis ad tenebras.

C Sermo tertius vt sup. a.

Pater tuus et ego
dolentes q̄rebamus te. Multi sunt qui Iesus q̄runt: s3 nō inueniunt: qz nō quērūt ei suo tpe et loco et mō. C. Est ei3 pmo q̄rēdus suo tpe: quia

post triduum est inuentus. Et prima dies fuit ipse ante legem: tunc patriarche eum quaesierunt: sed eum inuenire non potuerunt. Unde dicebat unus eorum Exo. iij. Obsecro disse mitte quem missurus es. Et secunda dies fuit ipse sub lege: tunc prophete eum quaesierunt: et eum inuenire non potuerunt. Unde dicebat unus eorum Esa. lxiiij. Utinam diruperes celos et descenderes. Et tertia dies ipse est per prophetas. Et in ista die Iesus inuenitur. Esa. lv. Querite dominum: dum inueniri poterit. invocate et. Et quarta dies est ipse per hanc vitam: tunc dantur eum inuenire non potest. quatenus eum querat. Sicut. n. ille qui ficus vel vinas extra tempus quereret: non inueniret. Sic illi qui extra tempus prophetas querunt: inuenire non possunt. Ios. vij. Queritis me et non inuenietis. Dantur quidem deum inuenire et non inueniret. Inueniret quidem tanquam si diceret torqueter: sed non inueniret tanquam patre miserat. Legitur. Reg. xiiij. Absalon versus ad annuiter. In quo regem David videre non potuit. In quo anno ipsum non inuenit: sed tribus lanceis vulnerat fuit. Non quidem deum non inuenit in tempore legis nature: nec in tempore legis scripte: sed tamen in tempore legis gratie. In quo autem tempore. scilicet post hanc vitam deum non inueniret ad penitentiam: sed tamen ad penas. Qui tunc etiam tribus lanceis vulnerabuntur. Una lancea est vermis conscientie. Secunda est ignis gehene. Esa. lvi. Vermis eorum non morietur: et ignis eorum non extriguetur. Tertia lancea est puatio visionis diuine. Esa. ij. Secundum aliam translationem. Tollat ipse ne videat gloriam dei. Et secundo Iesus querendus est suo loco. Ioseph autem et Maria non potuerunt ipsum inuenire apud seipsos: nec in comitatu hominum mundanorum: nec inter cognatos et notos: sed solummodo in templo dei. Est. n. quadruplex amor. scilicet priuatus: mundanus: domesticus et diuinus. Non poterant igitur Ioseph et Maria Iesus inuenire apud seipsos: quia non inuenitur in amore proprio et priuato. Talis enim amor. scilicet fuit est amor valde periculosus: quia multorum malorum est effectus. i. Thimo. iij. Instabunt tempora periculosa: et erunt homines seipsos amantes. cu. cla. et. Et secundo non inuenitur in comitatu hominum mundanorum: quia non inuenitur in amore mundano sed potius mundus ne inuenia-

tur impedit Ios. xij. Spiritus veritatis quem mundus non potest accipere et. Et inuentum perdere facit. quia est sicut faciens pertusus. Aggei. i. Qui merces congregauit misit eas in faciem pertusum. Et tertio non inuenitur inter cognatos et notos: quia non inuenitur in amore domesticum: id est in amore parentum. Bernar. Quo modo bone Iesu iter cognatos meos te inuenia: qui iter tuos minime es inueniens. Deuterono. xxxij. Qui dixit patri suo et matri sue: nescio vos. Et fratribus suis ignoro vos et nescio et. Et quarto autem inuenitur in templo dei: id est in amore spirituali et diuino. Ios. xiiij. Si quis diligit me seruum meum seruabit et. Et pater meum diligit eum. et ad eum veniemus: et mansionem apud deum faciemus. Primos autem tres amores relinquit deos: et quartum retinendum amonet dominus. Luce. xiiij. Si quis venit ad me et non odit patrem suum. Hoc refertur ad amore domesticum. Parentes enim odiendi sunt: quando sunt mali. vel quando filios a seruitute dei auertunt: quia sicut dicit Mattheus. x. Inimici hominis domestici eius. Sequitur. Adhuc autem et animam suam. Hoc refertur ad amore proprium et priuatum. Nullus enim debet diligere animam suam. id est animalitatem et carnalem vitam suam sed eam odire. Ios. xij. Qui odit animam suam et. Et sequitur. Et qui non batulat crucem suam. Hoc refertur ad amore mundanum. Ille enim crucem suam batulat qui crucifixus est mundo et mundo sibi. Gal. vi. Adhuc mundus crucifixus est et. Sequitur. Et venit post me. Hoc refertur ad amorem spirituale et diuinum. Venit inquit post me. non amando terrena sed desiderando celestia. sicut ego amo et desidero. Non sicut Adama qui terrena dilexit et celestia deseruit. i. Luce. xv. Primum homo. scilicet Adama de terra terrenus. Secundus homo. scilicet Christus de celo celestis. Et tertio querendus est suo modo. Qui quidem modus triplex est. Primo. n. debet quiri socialiter. quod notatur in eo quod dicit. Pater tuus et ego. Ioseph interpretatur augumentum et significat opera bona quae semper debent augeri. Maria interpretatur illuminata: et significat fidei quae est illuminatio mentis. Interpretatur etiam stella maris: et significat charitatem. Sicut. n. ceteris stellis occidentibus illa non occidit: sic ceteris virtutibus deficientibus charitas non

143

deficit. i. Loy. xij. Charitas non excidit. Cū tali igitur societate iesus est credendus. et tūc inueniunt. s. cū fide vera. opatōe sollicita et charitate succēsa. Si. n. alter istom defuerit: inueniri nō poterit. Nā sine fide opera deo nō sunt accepta. Heb. xi. Sine fide impossibile est placere deo. Si ne opibus aut fides ē mortua. Jac. ij. Fides sine opibus mortua ē. Fides autē et opera sine charitate inutilia sūt. i. Loy. xij. Si distribuerō in cibos pauperes etc. Scōdo dicit queri lachrymabiliter: quod notat ex eo qd beata virgo dixit: dolentes querebamus te. Triplici de cā sic beata virgo dolebat. Primo qd scōm. Digne timebat ne ipsam deferēs ad celos rediussit. Secūdo timebat scōm aliquos ne longe ad partes remotas abiisset vt alijs natōibus p̄dicaret. Tercio timebat scōm glo. ne in manus successoris herodis deuenisset. His tribus de causis sancti sepe lachrymabiliter eum querunt. Primo cū lachrymis deuotiōis quas fundunt per sollicitā deuotionē: quādo se ad tēpus eis subtrahit. et quodāmodo eos deferens in celū ascendit. Cuius reuerfione desiderāt dicētes eū propheeta: Redde mihi letitiam salutaris tui. Secūdo eum querūt cū lachrymis contritiōis: quas fundūt ppter peccata que aliquādo cōmiserūt ppter que se ab eis tūc totaliter elōgauit. Prouer. xv. Lōge est dñs ab impijs. ps. Lōge a peccatoribus salus. Tercio querunt eum cū lachrymis passionis: quas fundūt p miserijs et malitijs peccatorum qui se sum in manu herodis. i. demonis tradūt. et quātū est i eis occidūt. Heb. vi. Rursus crucifigē. sibi metipsis si. dei. Tercio dicit queri desiderabiliter. qd notat in eo qd dicit: Querebamus te. et nihil aliud extra. Ipsus. n. habēs in ipso omnia possidemus. Sap. viij. Venerūt mihi omnia bona etc. Sed illi qui volūt sine ipso habere diuitias et delicias et honores: eum nō inueniūt sed potius amittūt. Job. xviij. Nō inueniūt in terra suauiter viuētium. i. carnalium et delitiosorum. Abyssus dicit: Nō est in me. i. humana cupiditas que fundus non habet. quia sicut dicit Eccl. v. Auarus nō implebit pecunia. Et mare loquitur:

Nō est mecū id est tumēs supbia. Superbus etz instar maris semp p̄tra alios feruet. semp intumescit. semper est in motuurbatione. Esa. lvij. Loy. ipi quasi mare feruēs qd quiescere nō potest. Dominica prima post octauas epiphanie Sermo primus.

Nuptie facte sūt in chana galilee. et erat mater iesu ibi etc. Joā. ij. Scōm Bedā. Bñs interesse voluit nuptijs: vt statū matrimoniale sua p̄nta approbaret. Approbauerat prius statū virginale in eo qd de intemerata virgine nasci voluit Approbauerat statū vidualē in eo qd ab auiua vidua bñdici cognatus fuit. Nō restabat nisi vt statū conjugale sibi approbaret: vt p hoc daret itelligi qd in quolibet istorum statuum pōt hō saluari. Est tñ gradus in his tribus statibus scōs Bedā. Bona est singt castitas cōiugalīs. melior cōtinētia vidualis. optima pfectio virginalis. Nuptie autē iſte de quibus in isto euāgelio agit quadrupl̄r p̄mendabiles sūt. Primo dant. n. a loco: a conuiuiō: a p̄uiuis et a mīstris. Siquidē in loco notat magna mysterij cōgruitas. in p̄uiuis magna vini p̄ciositas. in p̄uiuantibus magna nobilitas. in seruicibus magna strenuitas. Cū primo enī p̄mendatur a loco: in quo notatur magna mysterij cōgruitas quod notatur in eo qd dicuntur facta fuisse in chana galilee. Chana enī est nomen ville in p̄uincia galilee. Chana autē zelus interpretatur. Ex hoc enim innuit qd vir et vxor debent mutuo se zelare. Est autē triplex zelus. scilz nimius: tepidus et discretus. Zelus nimius est zelotipia. et talis rep̄ehēibilis estit in viro. Eccl. ix. Non zeles mulierē sinus tui qd in vxore. Eccl. xvi. Dolor cordis et luctus: mulier zelotipa. Refert Hiero. in libro p̄tra Iouinianū. qd qdā nobilis roman⁹ vxorē hēbat a foris gratiosā s3 itus cū viro nimis litigiosā atq3 zelotipā. quā vir a se expulit et eiecit. Lūg3 rep̄ hēderet qd vxorē sic gratiosā expulisset: ille pedē p̄tēdit dicēs: Cū dēts hoc calciamētū a foris quidē est multū pulchrum: et

tamē intus me premit. Calciamēti qui /
dem videris somnolitate exteriorē: s; nō
videtis meā mole istā interiorē. Refert
Seneca q; socrates habuit duas vxores
nimis zelotipas & cōtentiosas. adeo q;
quādā die in ipm impetū faciētes ad ter
ram eū deiecerūt. Alia ē vice cū vna illa
rum multa in eū inulseret tonitrua pmi
nationū ille dissimulās abijt. & iuxta mu
rū domus sedere cepit. Illa vero aquaz
imūda sup caput eius fudit. Sed socra
tes nihil ex hoc exasperatus caput ter
gere cepit dicēs: Sciebā q; post tonitrua
pluvia sequeret. Lū aut amici ei cōsule
rent vt eas expelleret. Respōdit. Disce
in domo patietia vt ipsam in foro exhi
beam. C Secūdus ē zelus tepidus quā
do. s. vxor scit virū suū somnicantē. & ta
men sustinet. dissimulat: & tacet. Et iste
zelus tam tepidus ē valde noctuus. De
bent enim vxores viros suos fomicarios
quattuor modis coercere vt dicit Aug. i
li. omel. C Primo eos amonēdo. C Se
cūdo obiurgando. & si nō p sint charita
tiue amonitiōes faciant duras obiurga
tiones. C Tertio ecclesia interpellando
Si enim nec p amonitiōes vult respice
re. nec per obiurgatiōes abstinere: debet
vxor ecclesie vel epī auxiliū interpellare
maxime si peccatū notoriū ē. C Quarto
ad deū recurrēdo. Si enim nihil horum
valet. & ille in duritia sua pmanet: debet
vxor ad viros spūales & ad orationē cō
fugere. Quēdā aut sunt que tacent tri
placet de cā. vt ibidē Augu. onidit. s. aut
timore pterrite: quia a viris flagellari ti
mēt. sed plus debent timere deū precipi
entem q; virū flagellantē. Periculosi
enim ē incidere in manus dei viuētis.
& ipotētis: qui pōt corpus & animā mī
tere in gehēna ignis: q; incidē in man
hōis mortalis & ipotētis. qui tantū ha
bet prātem in corpus & nō in animā. Aut
blandis adulatōibus emollite. q; eas vi
ri laudant q; patietē eos portant. Que
tū patietia ē mala & saluti viroz cōtra
ria. Aut falsa rōe seducte. C Trib^o enim
rōibus vt ibidē Augu. ostēdit. viri vxor
es ad tacēdū inducere conant. Una ē
qua dñt. Nos sumus viri & vos femie. Et

ridet Augu. Impat femie vt ferat adul
terū viri: qui nō vult fere adulterā vxorē.
Ego inquit q; sum vir. si vir es vince
libidine tuam. Alia ē qua dñt. Nos su
mus dñi & vos ancille. Ad quod respon
det Aug. In ceteris ancille estore viroz
vestroz: sed vbi ventū fuerit ad hoc qd
dicit apostolus. Vir nō h; prāte sui cor
poris sed mulier. Clamare p re vestra.
C Tertia ē qua dñt. Nos sumus capita
& vos mēbra. Ad qd respondet Aug. Si
caput es duc sed vide quo eas. Noli ire
quo nō vis vt sequat te pedissequa tua.
Et q; possent alique vxores dicē ex quo
vir mihi fidem non seruat. nec ego libi
seruabo. Respōdet Augu. Noli pudē. Dis
cissime femine imitari viros vestros. aut
vobiscū viuāt. aut soli pereat. Impudi
co viro nō d; mulier seruare pudicitiaz
s; xpo. C Tertius zelus ē ordinatus &
discretus qñ scilz vir & vxor ordinat se
diligūt. Epī. v. Viri diligite vxores ve
stras: sicut & xps dilexit ecclesiā. Ibidē.
Viri debēt diligere vxores suas. vt cor
pora sua. Ibidē. Unusquisq; vxorē suā
vt seipm diligat. D; igit vir diligē vxorē
suā. sicut xps dilexit ecclesiā. vt si
qñ fornicat & penitet: ipam recipiat. sic &
xps animā penitētē recipit & grāz sibi red
dit. Sicut corpus suū vt nunquam corp
alteri diuidat. Sicut seipm vt precordia
li amore eaz diligat. C Secūdo iste nu
ptie cōmendabiles sunt a cōtuitio i quo
fuit vini magna pcositas. Credit enim
q; illud vinū magis fuerit pcosius q;
vnuquā fuerit ab aliqua vite pductū. Bi
cit eim Chrys. q; miracula que fecit xps
semp ad melius terminant q; natura fa
cere possit. Unde si xps panes multipli
cauit. si visum restituit. si aquā in vinū
mutauit & huiusmodi. melius semper
cit q; natura facere potuerat. Mutata ē
igit aqua in vinū quātū ad substantiam
saporē. colorē. & odorē. Aqua putrida ē
carnalis immūditia. in qua viri porcini cō
morant. li. Perf. ij. Suis lora in volupta
bro luti. Lū quidā lasciuus iuuenis py
thagore dicēt se malle cū mulieribus q;
cū philosophis cōuersari. Et sues inquit
libentius in ceno q; in aqua pura morāt
Vinum aut deo grātū: matrimoniu le

glitine seruatu. Si igit ista aqua putri-
da aliquis erat infectus postquam in ma-
trimonio ē cōiunctus. mutet aquas car-
nalis inmunditie in vinis infimontialis
pudicitie. Mutet aquā quātū ad substā-
tiā vt eam iā nō hēat in opē. Mutet quā-
tū ad saporē. vt iam eā nō habeat in vo-
luntate nec in delectatōe. Cōtra hoc fa-
ciebant illi qui quāuis de egypto pecca-
tū recessissent quātū ad opationē. ramen
adhuc videbant illud retinē quantum
ad volūtātē. Nume. xi. In mentē nobis
veniūt cucumeres pepōes porri ⁊ cepe ⁊
allea. Mutet q̄tū ad calorē vt non habe-
at eam in mala specie habendo. s. cū ali-
qua suspectam familiaritatē. i. Thes. v.
Ab omni specie mala abstinete vos. Mu-
ter quātū ad odorē. vt vitet mali occa-
sionem. i. malos societatem. Sic ut enim
malus odor inficit: sic mala societas mo-
res corrumpit. i. Cor. xv. Corūpūnt bo-
nos mores colloquiā mala. C Tercio iste
nuptie cōmēdabiles sunt a cōiuantib⁹
i quibus fuit magna nobilitas. Fuerūt
cū ibi Iesus Maria ⁊ discipuli. Circa
quod sciendum: q̄ quattuor d̄ causis po-
test quis vxorem ducere. Prīa est ppter
officium. i. prolis ppagationē. ⁊ sic ma-
trimonium fuit institutum i paradiso
ante peccatū: quādo dixit domin⁹ Bēn.
i. Crescite ⁊ multiplicamini zē. Secūda
ē ppter solacium ⁊ rei familiaris adiu-
torium sine aliqua cōmixtione corporū
⁊ tale m̄imontium fuit inter Ioseph ⁊
Mariam. Tertia est ppter remediū.
Unde dicit apostolus. i. Cor. vii. Me-
lius ē nubere q̄ viri. Quarta est ppter
viciū voluptatis. ps. Comparatus est
tumē. insi. zē. Quādo ergo quis matri-
monium cōtrahit ppter officium inter
eos est iesus qui fuit virginis ples. Quā
ppter solacium. inter eos ē Maria que
similiter ppter eandem causā post ma-
trimoniū contraxit. Quādo ppter re-
mediū. inter eos sunt discipuli qui sub
disciplina infimontialis seipsos coerce-
bant. i. Cor. vii. Propter fornicatio-
nem vnusquisqz sua in vxorem habeat.
Quando vero ppter carnalem volupta-
tem. inter eos est dyabolus qui dicitur
asino deus. Tob. vi. In eos qui confugia

sta suscipiunt vt sue libidini vacent. si-
cut equus ⁊ mulus habet potestātē de-
monium. Quarto iste nuptie cōmēda-
biles sunt a seruitoribus in quibus fuit
magna nobilitas ⁊ maxime in archis-
trachino qui erat princeps aliorum mini-
storum. Triclinium dicitur domus ha-
bens tres ordines mensarum. Voluit
enim domin⁹ vt de isto vino tria scri-
retur. C Prīmo q̄ non erat naturale sed
miraculose factum. Et quātū ad hoc
habuit testes ministros qui hydrias ad
impleuerunt. ⁊ vinum effuderūt. C Se-
cundo q̄ erat vinum verum: ⁊ quantū
ad hoc voluit vt hydrie essent testes. Si
enim secūdu Lhyryst. in vasis varijs
hoc miraculum fuisset factum forsitan
credetur q̄ ibi feces remansissent. ⁊ q̄
non esset vinum verum. sed aqua colora-
ta. C Tertio q̄ esset vinum bonū. ⁊ quā-
tū ad hoc voluit habere testem archi-
triclinium qui erat sctus ⁊ sobrius. ⁊
ideo de sapore vini melius poterat iudi-
care.

C Sermo secūdus de eodē.

Nuptie facte sūt
in chana galilee zē. Quan-
tus heretici miseri mētant
carnale infimontiu ē illictū. eoz tamen
falsitas manifeste apparet. Si enim illi-
cituū ē. nec deus ipm in paradiso in-
stituit. nec de vrgine matre despōsa-
ta nasci voluisset. nec ipm sua ⁊ matris
sue ⁊ discipulorum suoz presentia ⁊ mi-
raculo decorasset. C Notandū autē ē
circa hoc q̄ ē triplex m̄imontiu. Prīmum
ē carnale qd ē inter virum ⁊ vxorē: qd ē
humano generi valde vtile si modo de-
bito quis eo vtatur. Per hoc eiz homo
a p̄cto cōser uat. i. Cor. vii. Propter
fornicationē vnusquisqz suas vxorē ha-
beat. Per hoc legitima ples suscipitur
que alias illegitima cēfere. Bēn. i. Cre-
scite ⁊ multiplicamini zē. Per hoc ho-
mini obsequiū exhibet. q̄ sicut dicit Eccl.
xxvii. Abi nō ē mulier ingemisset eger
Per hoc bona hominis fideliter cōser-
uant. Ibidem. Qui possidet mulierem
bonā sēhoat possessionē bonā. Istō autē
m̄imontiu celebratū ē in chana galilee.

q: ipi piuges debet iusce se diligere et iusce se zelare. **N**o quide ostendit p auctoritate et p roem et p quadam significatione. Per auctoritate quide qua dicitur **Ecccl. xvj.** In tribus bñplacitu est spiritui meo: que sunt probata coram deo et hominibus. **C**oncordia fratru: amor proximo: vir et mulier sibi bene consentientes. **I**sta autem tria inter eos requiruntur. **A**mor interius in corde: concordia exterius in pacifica cohabitatione. et consensus tam interius quam exterius in bona operatione. **S**ecundo hoc idem ostendit ratio. **M**aioris enim ad minorem debet esse conortio et disciplina. minoris ad maiorem obedientia et reverentia. equalis ad equalem amicitia mutua. **S**i igitur facta fuisset mulier de capite hominis. videretur quod deberet esse maior. et vir minor et quod ad ipsam spectaret viri conortio. **S**i de pede videretur quod viri debet esse ancilla. et quod viro tanquam ancilla debet in omnibus obedire. **S**ed facta est de latere tanquam equalis et soror: ut inter eos dilectio et amicitia perseveret. **I**sta tamen equalitate per peccatum ex parte mulier amisit quoniam deus sibi dixit: sub viri potestate eris. **T**ertio hoc ostendit per quadam significationem. id est per anuli subarrationem. **I**lle enim anulus significat coniunctionem viri et uxoris per verum amorem. **D**ebet autem ille anulus esse aureus. rotundus. et in quarto digito positus. et tamen unus. **A**ureus quidem ostendat quod amor ille debet excellere et maiori tate. **S**i enim aurum excellit omnia metalla: sic et amor ille ceteros amores. **B**e. ne. ij. **H**oc nunc os ex ossibus meis etc. quia obrem derelinquet etc. **R**otundus autem ut ostendatur quod ille amor debet habere perpetuitatem. ut nunquam finiat nisi per mortem. **I**n quarto vero digito positus ut ostendatur quod ille amor debet habere solidaritatem. **D**icitur enim quod medietas: quod quedam vena a corde procedit quod in quarto rident. **U**nus autem tamen a sposo ponitur et non duo ut ostendat amoris singularitatem. **I**n ceteris enim habet vultu habet socium nisi in amando uxorem. **I**sti autem in matrimonium sanctos. **E**lu. triplex est bonum. scilicet fides quam sibi mutuo servare tenent. ples quod debet suscipi et religiose educari et sacris. id est inseparabilis et indivisibilis quo ad perpetuam cohabitationem. **C**ontra primum bonum faciunt adulterantes quod debita fide sibi non servant. **C**ontra se

cum dum faciunt aborsus sibi procurantes quod homicide sunt esse de. **C**ontra tertium faciunt trucidare et supbia. **P**roprium enim hominis vultu est supbia. mulieris tracidia. **E**cccl. x. **N**on est creata hominibus supbia neque tracidia naturae mulierum. **Q**ui igitur vir est superbus et mulier tracidia. pacificari non possunt. et ideo sepe ab invicem separantur. **E**t sanctos in matrimonium est spirituale. quod est iter deum et alius. **E**t istud matrimonium in duas ratificatur: et consumatur. **I**n duas autem per sponsionem et fidem. **O**see. ij. **S**pōsabo te mihi in fide. **I**sta autem initiatio fit in baptismo. ubi est sponsio ex parte sponsae quod diabolo et populo ei: abrenunciare permittit. et est fidei datio ex parte sponsi. id est christi quod ibi percipit christiana fides. **M**ulti autem fragunt sponsionem istam quam fecerunt cum deo. et faciunt pactum cum diabolo. **O**see. x. **S**erietis sedus cum me datio. id est cum diabolo quod est me datus et populo ei. **E**t secundo istud in matrimonium spirituale ratificatur. que ratificatio fit in presentia per verba de presentia quod est contra perassantes. quod voluit quod semper durent sponsalia in futuro. **P**roue. ij. **N**e dicas amico. id est christo vade et reuertere et cras dabo tibi: cum statim possis dare. **A**mb. **S**i aux tibi offeram non mihi dicis cras venia: sed iam exiges. **N**emo differt. imo nullus excusat. redemptio autem permittit. et nemo festinat. **D**e ista de sponsatione dicitur **O**see. ij. **S**ponsabo te mihi in iusticia et iudicio et misericordia et misericordibus. **I**usticia et iudicium debent esse ex parte penitentis. ut quantum deum offendit in peccatis tamen de se iudicium in iusticia faciat in penitentia lamentis. **A**d Ro. vi. **S**icut exhibuisti membra tua servire inmunditie: et iniquitati ad iniquitatem ita nunc exhibe membra tua servire iusticie in sanctificationem. **M**isericordia et miseratioes sunt ex parte dei quod alias peccatrice recipit: et gratias suas sibi restituit. **L**egit Numeri. xij. quod **M**oyses ethiopsissas quodam habuit uxorem: scilicet. **D**e quod sic dicitur **B**er. **M**oyses quodam ethiopsissam duxit uxorem: scilicet non potuit ei mutare colorum. **C**hrisostomus vero quia adamavit adhuc ignobilis et sedam gloriam sibi exhibuit non habere maculam etc. **E**t Tertio in matrimonium spirituale consumatur per gratias perfectas. **E**t sicut in matrimonium consumatur bonum fidei plis et sacris: sic in isto spirituali matrimonio debet esse bonum fidei ne quia diabolus nunquam suscipiat.

Sz de multi di Esa. lviij. Juxta me. i. me
scire z videte discoopuisti te. i. voluntate
z ofensus apuisti. z suscepisti adulter. i.
diabolū. Bonū plis: vt p bona opera se
exerceat. i. Thim. ij. Saluabit mulier p
filiōz gnationē si pmanferit in fide. i. p
bonoz ope multiplicatiōez z fidē. Un
z in veteri lege maledicte erant steriles
Nō a carnalib⁹ filijs. sed ab opibus bo
nis. Bonū facit: vt aīa nūquā a xpo se di
uidat. Christ⁹ eiz ab aīa nūquā sepat: nī
si prius ab ipso aīa diuidat. Hic. ij. Quid
iuuenerūt i me pīes vīi iniquitatis: q; clō
gauerūt se a me zc. Immo si aīa ab ipso
sepat: mox a deo recedat. Et iudez. iij.
Vulgo dī. Si dimiserit vir vxorem. z re
cedens ab ea duxerit alterā nūquid re
uertetur ad eā vltia. Tu at fornicata es
cum amato. zc. Tercio mīmonituz ē
quasi medū qd ē inter deū z humanam
nāz. Et sicut i mīmonio carnali ē triplex
vnto. vna q ē scōz ofensus aīoz. Scōa q ē
scōz pmixtionē copoz. Tercia que ē p
diuinitatē habitatiōē aboz. sic z i isto
spūali mīmonio ista triplex vnto repit.
Est eim xps copulatus ecclesie p perpe
tuam charitatē. Hiere. xxxi. In charita
te perpetua dilexi te: z iō zc. Per nāc cō
iunitatē. Heb. ij. Nūquā eiz angelos ap.
Et inseparabilitatē. Mat. vl. Ecce ego vo
bis cū suz zc. Nūquāz etiam natura diu
na sepata ē ab humana. imo ē in morte
diuinitas erat cōiuncta carnī in sepul
chro: z aīe in limbo.

¶ Sermo tertius. Be eodem.

Nuptie facte sūt
in chana galilee. Querit
archolus Theophrast⁹ phs
vtrū sapiēs ducere debeat vxorē. Et cuz
distinguit si pulchra eēt. si bene morigera
ta. si nata ex honestis parētibus: si z ipa
sana z diues. Si aliqū sapientē posse int
re mīmoniu: statim intulit. Nec eiz raro
in nuptijs vniuersis cōcordat. Nō ē igit
vxor ducēda sapienti. Ex his ergo habet
q sapiēs nō debet ducere vxorē: aut de
bet ipsam ducere bonam z honestā. Cir
ca hoc ergo sex sunt videnda. C Prio
qualis vxor sit ducēda. C Secūdo qua
liter bona vxor sit cognoscēda. C Tercio

qualiter diligenda. C Quarto qualiter
custodienda. C Quinto qualiter casti
ganda. C Sexto qualis vīra post mor
tem viri sit ab ipa eligenda. C Circa pri
mum notandum q florum qui vxores
accepturi sunt quidam sunt lasciuī z va
ni. quidam cupidī z auari. quidam sapi
entes z discreti. Lasciuī z vani non que
runt in vxore nisi pulchritudinē. Que
tamē pulchritudo in muliere est pericu
losa. Prouer. xi. Circulus aureus in na
ribus suis: mulier pulchra z fatua. Est
deceptoris z vana. Prouer. vlti. Fallax
grā z vana ē pulchra. zc. Querit supradic
tus archolus phs put refert Hiero. cō
tra Iouinianū. Si vir debeat ducē vxorē
rem pulchram aut turpē. Et responder.
Pulchra cito adamat: sed a facile cōtēnt
tur. Bifidū est custodire quā oēs amāt
Molestū ē possidere: quā nemo dignat
hic. Adinorū mī miseris deformis hī q
foamosa seruet. Legit Hester. xv. q ipa
roseo colore z micatibus oculis ad regē
intrauit credēs ex hoc regē placare z ip
sum iclmare: sed rex eaz vidēs in furo
rem maximū est motus. Tūc regina ti
mens coauit: z in palorē color ille muta
tus fuit. Rex vero vidēs eam sic pallidā
deposuit iram z ipam recepit in gratiaz
Per qd dāt intelligi q mulieres que se
colorat deo displicēt. Que aut ex abstine
tia efficiunt pallide deo placēt. Cupidī
aut z auari non querūt in vxore nisi di
uitias. Lpiz. sup. Mat. Tu iuuenis qn
vxorē ducere vis noli quere diuitē z bñ
morigerata: q; boni mores diuitias sem
per acquirunt. diuitie aut bonos mores
nūquam fecerunt z gloriosior est paup
tas fidelium: q diuitie peccatorum. In
terrogauit quidam Themistiu phm. cut
nā libentius filiam suam traderet i vxorē
rem. An pauperi: sed scia z moribus or
nato. an locupleti: pag pbat. Qui re
spondit. Malo inquit hoīem indigentē
pecunia q pecuniā indigētez viro. Que
rit supradic⁹ archolus phs quid sit me
lius. An ducē vxorē pauperē pacificāz:
an diuitē litigiosā. Et respondit. Pau
perem inquit alere difficile ē: diuitēz ser
re tormentum. Et quāvis non determi
net quid sit melius. Salomon tamen

determinat qui dicit. **N**ō melius est vultu
 cere vxorē pauperē et pacificā q̄ diuitē et
 litigiosā. **Prouer. xxi.** Melius ē sedere
 in angulo domatilis q̄ cū muliere litigio
 sa et i domo q̄muni. **Sapientēs** autē respi
 ciūt in vxore ad sapientia eius: sciētēs il
 lud **Prouer. xxiij.** Sapientēs mulier edifi
 cat domū suā: insipientēs quoq; extructam
 manibus destruet. **Eiusdē. xix.** Domus
 et diuitie dant a parētibz. **Adiō** autē p
 pte vxor: puidēs. Respicitū ē ad boni
 tatē eius. **Eccl. xxvi.** Mulieris bone bea
 tus vir. **Nō** dixit mulieris pulchre: nec
 mulieris diuitis: s; mulieris bone. **E** Se
 cūdo vidēdū est qualr vxor bona sit co
 gnoscēda. **Isid.** ostēdit **Chrys.** sup **Mat.**
 dicēs: **Nō** ille q̄ vult vxorē accipe dz cō
 siderare si hz ambos parētes bonos vel
 ambos malos: vel vnū bonū et alterū ma
 lū. Si ambo sunt boni: secure eā accipit
 at. Si autē ambo mali: oīno deuitet. Si
 vero alter bonus et alter malus quid fa
 cturus sit timeat. Verūtū si pater est bo
 nus et mater mala: magis cōuenit timē.
 si vero cōuerso: minus. Et rō ē q; puel
 le magis p̄sueuerūt puerfari cū matribz
 q̄ cū patribz. et ideo magis p̄sueuerūt
 imitari mores maternos q̄ paternos.
¶ Tercio vidēdū est qualr sit diligēda.
 Laudēdus ē enīz amor: nimius et iordina
 tus. **Seneca.** **Alinoz** nimī formosē mulie
 ris ratōis obliuio est: et infanie p̄sumus.
 Turbat consilia: alios et generosos spūs
 frangit. a magnis cogitatōibus ad hu
 millimas detrahīt. Refert idēz **Seneca**
 cognouisse se quēdā bonorātū vīz q̄ exi
 turus in publicū cū fasciā vxoris sue se
 colligabat. et nec pūcto qdē hore p̄sitta
 ē: carere potera: portionēq; nullā nisi
 alterius tactā labijs vīz vxor haurie
 bāt. Et subdit **Seneca:** **Origo** qdēz amo
 ris honesta erat: sed magnitudo defor
 mis. Nihil autē interest cū ex honesta cā
 quis infantat. **Un** sextus in sententijs.
Adulter quidē est in suaz vxorē amator
 ardētior: In alienā qdē vxorē oīs ama
 tor turpis est: et in suā nimius. Nihil rur
 pius q̄ amare vxorē tanquāz adulterā.
¶ Quarto vidēdū est qualr sit custodiē
 da. Querit supradictus areolus si vxor
 sit custodiēda vel nō. Et rñdet: **Quid** p

dest diligēs vxoris custodiā eūz seruārī
 ipudica nō possit. Pudica non debeat.
Lertū est autē q; vxor pudica et pbata nō
 indiget custodia. Refert **Hieronym⁹** in
 libro p̄tra **Iouinianū** q; duellius q; p̄m
 rome nauat certaminē trīphauit cū iā
 senex eēt audiuit exprobari sibi os festi
 dū. Lūg vxorē p̄queficio eēt quare nūq̄
 se monuiss; vt huic victo mēderetur. **S**e
 cissez inq; illa nisi putasset oībuz homi
 nibz sic os osere. In hoc magna sua pu
 dicitia monstrat que nūq̄ sic alicui bo
 mini cū facie appropinquat: vt discernē
 posset status odorē. Talis nō indiget
 custodia. Refert ibidē de quadā virgine
 thebana: que dū a quodā vtolata fuisset
 iugulauit ipm postea dormiētē et postea
 se interfecit. Narrat et **Ang.** in libro de
 ciuitate dei. de **Lucretia** quā **Sext⁹** tar
 quintus filius regis romanorū vtolauit.
 quā cū vir flētē iuenisset et eā saluasset.
Rñdit. **Quid** salutis ē mīseri amissa pu
 dicitia. Verūtū corp⁹ ē violatū nō aīus.
 Et ne vlla ipudica exemplo **Lucretie** vt
 uat cultellū arripuit et se interfecit. **Ta**
 les (q; que sic habebāt firmū ppositum
 castitatis: custodiēde nō sunt. Ille autē q;
 suspecte sunt custodiēde sūt. Et quāuis
 ipudice oīno non possint custodi: p̄nt
 tū a multis malitijs ipediri. **Un** dñs dī
 xit mulieri fornicarie **Osee. ij.** Ecce ego
 sepiā vias tuas sp̄mīs: et semitas suas si
 inuenierit: et sequet amatores suos: et non
 apphēdet eos. Ille qdēz ipudice vxoris
 vias sp̄mīs sepiat: qui multas cautelas et
 ipedimēta sibi opponit. **Eccl. xxvi.** In fi
 lia nō aduerētē se firma custodiā: in
 uēta occasione abutaf se. **¶** Quinto vi
 dendū est qualr sit castigāda. **Isid.** do
 cet **Chrys.** sup **Mat.** dicēs: **Tribus** inq;
 modis vxor: male mouēgerata castigari
 dz. Primo docēdo secūdū deū. Si autē ti
 morē dei nō sentit ipropando vt vel ho
 mines erubescat. Si autē nec pudorē sen
 tit frequēter p̄fusaf: faciat illi qdē precipit
Salomō. **Lor** dūz in baculo p̄cute. **Pri**
 o ergo inq; **Chrys.** **Alimonez** q; sepe p̄fici
 doctrina sufficit. Deinde p̄fundez q; fre
 quēter pudor est frenū vicioz. Tercio iu
 stū est vt castiget tanq̄ ancilla q̄ erube
 scere nescit vt libera. **¶** Sexto vidēdū ē

qualis vita sit ab ipsa post mortem viri eligenda. Ad qđ dicēdū qđ tutius est vt vt tam eligat viduālē. Mortuo. n. viro mulier d3 se semimortuā reputare: cū ambo fuerint vna caro: tđ tanqđ semimortua amplius nubere nō d3. In aliquibus ēt autibus locū inuenit: vt postqđ vna mortis reliqua alteri nō sociat. Ber. Pudeat ad negotiū honestatis rationē nō posse inuenire in hoīe: qđ natura pōt i volucre Sup hoc Hiero. ptra Iouiniani addū: cū exēplū de tribus matronis romanis que post amissū virū accipe noluerunt scdm. Quarū vna dicebat marcia catho- nis: que interrogata quare scdm nō acci- peret virū: Rñdit se nō inuenire virū qđ velit eā ppter seiscd pp sua. forte qđ erat turpis & diues. Secūda dicebat valeria qđ cū interrogaret quare scdm nō accipe- ret virū. Rñdit se hoc facere nō posse qđ vir suus nō erat mortuus: sed viuus. qđ diu enim ipsa viueret vir suus secum in corde pariter viueret. Tertia dicebatur amica: que cū a parētibz virgeret vt se- cundū acciperet virū eo qđ tuuentis & diues ēēt. Rñdit se hoc non posse facere: qđ bo- num habnerat virū: & ideo si scđz acciperet ille ēēt bonus aut malus. Si bonus se np esset in timore ne ip̄s perderet. si malus semp esset in dolore eo qđ post bo- num virū malū inuenisset.

Cl. Bñica. ij. post oct. epiphie. Sermo. i.

Ecce leprosus ve-
nīes adorabat eū dicens: Do-
mine si vis potes me mūdare
Mat. viij. Per istū leprosus s3 mūdatus
intelligere possum? quēlibet p cōrem s3
iustificatū. Circa cuius curatōē tria po-
nunt. s. spēs morbi: modus curatōis: & pe-
ritia medici. Spēs morbi fuit lepra: per
quā pcrnū intelligit. Leprosus. n. h3 oēs
sensus corpis viciatos atqz corruptos.
h3 n. vīfuz caliginosus: odoratus obtu-
sus: auditū clausus: palatū fo: dinatū: in-
flatus & debilis manū. Sicut. n. lepra cor-
rūpt oēs sensus corpales: sic & pcrnū ipe-
dit oēs virtutes aīe spūales. Primo cum
pcrnū corrūpit oēs virtutē intellectuā qđ
ē vīfuz aīe. Sap. ij. Excecauit eos mali-
cia cor. Fides eīz ē oculus dexter aīe: qđ

pcrnū excecāf. Legit. i. Reg. xi. qđ Naas
āmonites dixit filiūz tabes galaath. In
hoc seriā vobiscū sedus: vt eruam oīum
vīm oculos dextros. Habēs enim oculū
dextrū erutū nō est aptus ad pugnandū
qđ nec pōt videre oculo dextro cū sit eru-
tus. nec finistiro cū sit clipeo tectus. Sed
si finistru oculū erutum haberet adhuc
posset pugnare: qđ cū dextro oculo pos-
set videre. Oculi dexter aīe vt dictū est
fides est. finistru vero sunt opa bona. Ipa
aut opa bona sine fide inutilia sūt. Heb.
xi. Sine fide ipossibile ē placere deo. Fi-
des aut sine opibus in casu valere pōt:
qđ scđz deest opandi facultas est tñ opari
dī volūtas. Lū fide igit sine opibus pōt
aliqui hō ptra dyabolū pugnare. Lū ope-
ribz autem sine fide pugnare nō pōt.
Unde apłs nos ammonet vt cōtra dyā-
bolū assumamus opera: sed pncipaliter
fides. Eph. vi. In oībz sumētes scutū fi-
dei in quo possitis omnia tela neqsimē
igneā extinguere. Scđo peccatū claudīt
in aīa virtutē auditū: vt vocē dei pcr-
pientis vel āmonētis audire nō possit
Sicut entz aīa dicit videre qđ aliqd per
se itelligit: sic & dī audire qđ aliqd ab
alio cognoscit. auditus eīz in hōīe aliqui
ipedit ab iterio: sicut qđ nerui audibiles
opilatur. aliqui ab exterior: sicut qđ
aliqui obstatulū in aure ponit. aliqui par-
tim ab exterior: ptz ab iterio: sicut qđ
ex acre exteriori corrupto in finistru audi-
tus aliqđ corrupto generat. Supbia igit
in aīa ipedit spūales auditū ab iterio:
qđ est in mēte. Supbus eīz nō vult audire
vocē dei nisi a tergo. Dicit. ij. Terte-
rūt ad me tergū & nō faciē. Ysa. xxx. Au-
diēt vocē post tergū monētis. Auaritia
ipedit ab exterior: qđ pōt ibi terrā cupi-
ditatis. Istā terrā remouēdā ammonet
vīs deus dicēs Dicit xij. Terra terra
terra au di sermone dñi. Luxuria ipedit
ptim ab iterio: & ptim ab exterior. Ip-
sa entz pcupiscētia iterius radicitur in
anima: sed foris apparet p signa impu-
dica. Eccl. xvi. Fonticulus mulieris in
extollētia oculorūz & in palpebris illius
cognoscit. Tales. n. vocē dei audire cō-
rēnunt. Eccl. xxi. Audiet luxuriosus &
displicebit ei. Terto peccatum obstruit

virtutē memoratiua: q̄ est quasi olfactus
aie. Cū eim debēt odorare diuinas sua-
uitates: odorat fetētes carnalitates. ysa.
liij. Erit p suauit odore fetor. Cū debēt ha-
bere in memoria bñficia dei. h̄z in memo-
ria iniurias p̄imi. Cū tñ dī Eccl. x. Om-
nis iniuria p̄imi tui ne memineris. Cū
deberet eē memor suoz peccatoz ad vo-
lendu. iuxta illud ysa. xxxvij. Recogi-
tabo tibi oēs ānos meos zc. memor ē po-
tius ad declarandū. Quarto peccatum
deordinat virtutē affectiua: que ē quasi
palatū aie: q̄ non sapiūt sibi spūalia sed
terrena. Prouer. xxvij. Anima saturata
f. amore terrenoz repleta calcabit fauuz
i. dulce amorē celestium. ysa. v. Ne q̄ di-
citis bonū malū: z malū bonū. ponētes
tenebras lucē: z lucē tenebras. ponētes
amarū in dulce: z dulce in amarum. Il-
li dicunt malū eē bonum: z bonū malū.
qui dicūt diuitias eē bonas. que multo-
rum maloz sunt cause. z paupertatē eē
malā quam xps docuit z seruauit. vñ se-
cundus p̄bs interrogatus qd eēt paup-
tas. Rñdīt odibile bonū. Illi dicūt tene-
bras eē lucē: z lucē tenebras. qui opa vi-
tiosa laudant: z virtuosā vituperāt. cū
tñ dīcal Roma. xij. Abijciamus opa te-
ne. z indu. ar. lucis. Illi ponūt amarū in
dulce: z dulce in amarum. qui malū ha-
bere p̄sciam turbidā q̄ getā. Greg. Nice-
nus. Mala p̄scia seq̄t se. imo nō recedet
a se. vix pōt foris aliq̄d eē remediū qñ
intus ē vlnus inclusum. Quinto p̄ctm
debilitat virtutē opatiua que ē quasi ma-
nus aie. Facit eim ipam eē p̄grā ad ope-
randū. Prouer. xvi. Abscōdit p̄iger ma-
nus suas sub asella sua zc. Eiusdem. xi.
Manus in manu nō erit inocēs malus.
Sancti viri hñt manus ab inuicē sepa-
tas. cū vna manu cōtra diabolu p̄lātes.
cū alia bñ opantes: Necmie. tiij. Una ma-
nu faciebant op: z altera tenebāt gladi-
um. P̄igri aut hñt eas cōiunctas: q̄ nec
volūt p̄lari nec opari. In futuro aut ha-
bebūt eas ligatas. Matth. xxij. Ligatis
manibus z pedib⁹ zc. Scōo ponit mo-
dus curadi cū dī: extēdēs manus tetigit
eū dicēs: Volo mudare. Vbi notatur q̄
xps hñt vey corpus: verā aiam: veram
deitatē. Triā aut circa isū leprosoz ostē-

dit. s. tactū. Tetigit igit eū. Affectū volo-
ris dicēs: Volo. Et p̄tatiū effectū dicēs
Mudare. In tactu notat q̄ hñt verum
corp⁹. Cōtactus eim nō ē nisi duoz cor-
poz. In effectu notat q̄ hñt verā aiam
Affectus eiz z p̄passio tñ sunt in aia nō
in corpore nec in deitate. Vñ dicit Aug.
Qñ nobis cōpateris nos sentimus cō-
passionis effectū. tu vero sentis affectū.
In p̄tatiū aut effectū notat q̄ habuit
verā deitatē ex eo q̄ in instati ipm mun-
dauit. qd nulla vīr⁹ creata facē potuiss-
set. Ista aut tria. s. corp⁹: aia: z deitate: z
secū portauit vt de his tria remedia facē
p que tres homīs infirmitates sanaret.
Nō qdē patiebat tumore supbie: vulnera-
tionē mortalis culpe: z fetorē cōsuetudi-
nis p̄auē. ysa. i. Vlnus. Ecce vuln⁹ cul-
pe mortalis. Et liuor. Ecce putredo con-
suetudinis. Et plaga tumens. Ecce tu-
mor elatiōis. Nō sunt circūligata zc. Scē
igit xps de carne sua ēplastrū quo tumo-
rē supbie frangēt z maturaret. Empla-
strū eim fit de herbis z floribus. Et caro
xpi sicut z nra fuit herba z flos. ysa. xl.
Dīs crao feni zc. Augu. Ecce hēs hñili-
tatis exēplū: supbie medicamētū. Be sus
aia fecit vas vnguētariū in quo oīa ge-
nera vnguētoz reposuit. vt vulnera no-
stra sanaret. ps. Unxit te deus zc. Ecclē.
xxxvij. Unguētarius faciet pigmenta
suauitatis. Deitatez vero habuit tāquā
balsamū p̄ciosum: vt suo odore oēm feto-
rē expelleret. Eccl. xliij. Sicut cynamo-
mū z balsamū zc. Istū odorē in sua pas-
sione mortui z putridi sentiētes cōtinuo
surrexerūt. Tertio ponit peritū medicū
In hoc eim cōsistit peritū medicū vt in-
firmū tam sanatū instruat q̄ caueat sibi
a cōtrarijs. z vīas cōseruatiū. Cōtrari-
um sanitatis spūali ē humanū fauorē ap-
petere. Istud xps ab isto infirmo sanato
phibet dicē. Ut de nemini dixeris. Cō-
seruatiū sanitatis ē oīa deo attribyē. z
sacrificiū laudis sibi offerre. Istud p̄-
cepit dicēs: Offer munus tuū. i. sacrifici-
ciū. Istud. s. sacrificiū de quo dī in ps.
Sacrificiū laudis hono. me. Nihil enī
nobis p vanā gloriā debemus attribue-
re. s. oīa deo offerre. De oibus eim ope-
ribus nris deus vult vt habeamus totū

meritū. Proxim⁹ hēat bonū exēplū. Et
tpe vult hīe laudē ⁊ gloriā. Tria eim sibi
deus reseruauit. ⁊ nulli creature vnquā
cōicare voluit. s. glia. ysa. xlvij. Bliam
meā alteri nō dabo. Vindictā. Rom. xij.
A sibi vindictā ⁊ ego re. Et ptatē iudi-
ciarīa. Jo. v. Ptatē dedit ei tu. sa. xē.
Gloria aut sibi auferūt vanigloriosi. De
qbus dī Jo. v. Quō potestis vos credere
q gloriā ab inuicē accipitis ⁊c. Vindictā
sibi auferūt supbi ⁊ iracūdi qui de inu-
rijs sibi illatis vindicare se volūt: cuz tñ
dicat. Eccl. xxvij. Qui vindicare se vult
a dño inueniet vindictā. Iudicū sibi au-
ferunt temerari ⁊ presumptuosi: qui de
occultis alioz cordū iudicare volunt:
cū dicat. l. Cor. iij. Nolite an tps iudica-
re quousqz veniat dñs q il. abscon. te. ⁊
ma. sa. cōfi. cor.

¶ Sermo scōs vt supra.

Omine si vis potes
me mūdare
⁊c. Ad infirmū ptinet medi-
co apire morbū ⁊ petere sani-
tatis bñficiū. Ad medicū ptinet libera-
re infirmū exhibere suffragiū. Ad vtrūqz
ptinet cauere recididū: vt scilz ⁊ medic⁹
infirmo. ⁊ infirmus sibiip̄s caueat ne recid-
diuū incurrat. Per istū igit leprosum
pctō significat. ad cuius curatiōē sa-
cta tria fuerūt: vnū ex pte sua. s. morbi i-
sinuatiō: ⁊ sanitatis postulatō: cū dicit:
Dñe si vis potes me mūdare. me. s. lepro-
sum. Sanatis iformatio. Significat aut
pctm leprā triplici de cā. Primo quia
lepra ē morbus ptagiosus. sic ē peccatū
Sicut eim leprosus gnāt leprosus corpo-
raliter. Sic vn⁹ peccator generat alium
spiritualiter. l. Cor. xv. Cōm̄pūnt bo-
nos mores colloquia praua. Quando
sanī stant cū sanis: in sanitate mutua se
cōseruat. Quādo vero leprosi stāt cum
leprosis magis ac magis se viciant. De
quo modicū est curādum. Quā vero sa-
nī com leprosis stāt vel ecōuerso: sanī se-
pe inficiunt a leprosis. Leprosi autē in
multis adiunātur a sanis. Jō nō ē peri-
culosum leprosis stare cū sanis: sed peri-
culum ē sanis stare cū leprosis. Sic qñ
boni stāt cū bonis: mutuo ad bonū se p-
uocat. Vnus eiz ab alio addit humilita-

tem: ⁊ ab alio p̄tetatē: ab alio patientia:
ab alio obediētiā. Prover. xxvij. Ferrū
ferro acuit. ⁊ hō exacuit faciē amici sui.
Quā aut mali stant cum malis: mutuo se
ad malū incitāt. ps. Bies diei eru. verb.
i. bonus bono dat bonū documētum. Et
nox nō. indi. sci. i. malus malo dat ma-
lā doctrinā: ⁊ sic pctores efficiunt. Nō
quidē iustū ē postquā sanari cōtēnunt.
Apoē. xxij. Qui nocet noceat adhuc. ⁊
q in sordibus ē ⁊c. Quā vero boni stāt cū
malis vel ecōuerso: nō ē piculū malis s. z
vtilē: q sepe meliorant. Est aut piculum
bonis: q sepe viciātur. Prover. ij. Qui
cū sapiētibus gradis sapiēs erit. amic⁹
stultoz ⁊c. Jō nō dixit dñs babilonis ⁊
chaldeis vt recederēt de medio populi
sui. sed dixit populo suo vt recederet de
medio babilonis ⁊ de terra chaldeoz.
Hiere. l. Recedite de medio babilonis
⁊c. Scōo pctm significat p leprā: quia le-
pra ē morbus piculosus. Ceteri eiz mor-
bi cōm̄pūnt pte corpis. Iste at inficit to-
tum corpus: ⁊ iō ab hominibus valde ti-
metur. Sz peccatū ē periculosius: q cor-
pus ⁊ animā inficit ⁊ cōm̄pūnt ⁊ iō valde ē
timēdū ⁊ fugiēdū. Ecē. xxi. Quasi a fa-
cie colubū fuge pctm. Dētes leonis ven-
tes eius interficiētēs alas hoīum: quasi
rōphea bis acuta oīs iniquas. Et asimi-
lat hoc pctm colubro: ⁊ dentibus leōis ⁊
rōphee bis acute. Per colubū luxuria
designat. Bī enim coluber quasi colens
ymbrā vel coluber qñ lubricus. Luxu-
riosus eim ymbrā. i. tenebras amat. Job
xxij. Oculi adulteri obseruat calig-
nem dīcēs: Nō me videbit oculus. Et de
pcto in pctm lubricat. Thren. iij. Ubi
cauerūt vestigia nra in itinere platearū
nrarum. Per dētes leonis intelligitur
auarus. Istud enim qd est in ore leonis
nūquā excutit. Sic illud qd rapit auar⁹
vel vsurarius rix aut nūquā restituitur
Notādū aut q dētes p̄mi dñr p̄cissores
seqntes dñr canini. vltimi dñr molarēs
Sūt. n. q bōa paup̄ p̄cidūt. n. tñ oīa au-
ferūt: sz pte dimittūt ⁊ pte tollūt. Isti sūt
dētes p̄cissores. Alij sūt q p̄ puncta p̄tra-
iusticiā ⁊ veritatē latrāt sicut mali aduo-
cati. Isti dñr dētes canini. Alij sūt q vni-
uersa p̄minūt ⁊ p̄molūt: sic tīrām ⁊ vsu

rarii. Isti dñr dētes molles: qui oīa at
terūt & cōmolūt. ysa. iij. Quare atteritis
populū meū: & faciē pauperū cōmolitis
zē. Sz certe sicut dī in ps. Dentes eorū &
molas leonū cōfringer dñs zē. Per rom
pheam bis acutā intelligit supbia q̄ dī
bis acuta: siue q̄ affligit hoīem in corpo
re opprimēdo. & in rebus spoliādo. siue
q̄ odiosa ē deo & hoībuz. Eccl. x. Odibī
lis corā deo & hoībuz ē superbia: siue q̄
occidit aīam morte culpe & morte gebē
ne. Tercio peccatū significat p lepra: q̄
ē morbus fetidus & abhominabilis. Et
iō leprosi ab alijs separant. & q̄ abhomi
nabiles sunt. & q̄ fetentes. Sic & pecca
tores sunt abhominabiles & fetentes. &
iō sepant a bōis. & quo ad locū & quo ad
meritū: & quo ad cōsortiū. Quo ad lo
cū q̄ dē: q̄ deus quattuor loca fecit. s.
celū. terrestre paradīsum. mūdū. & infer
num. In celo talis leprosus stare nō po
tuit: q̄ q̄cto lepra superbie in p̄lo an
gelo inuēta fuit: de celo eiecūs ē. Nec ī
paradīso terrestri: q̄ q̄cto in adāz fuit
inuēta lepra peccati inobediētie de para
dīso fuit expulsus. Nec ē in mūdo isto
tales leprosi stare p̄mittunt: sed tandem
oēs eyciunt. ps. Ut lu. pla. dele. Et ideo
non restat nisi vt in inferno gest eorū le
prosa includant. ysa. xliij. Congre
gabunt ī cōgregatōe vniūsa sciscis in la
cum: & claudēt ibi ī carcē. Secundo
sepātī sunt a bonis quātū ad meritū: q̄
nullā p̄cipiatōē h̄nt meritoriam: que
sunt a sanctis in ecclā militante. Et iō
nec dyabolo p̄nt resistē. & si cadūt si p̄nt
resurgere: nec in bonū p̄nt se mutuo cō
fouere. Eccl. iij. Delius ē duos simul
ēē q̄ vni. Si vnus ceciderit ab alio sul
cietur. Et si quis spūa pualuerit aduersus
aliū: duo resistēt ei. Et si dormierint duo
fouebunt mutuo. Tercio sepabunt a to
tis quātū ad cōsortiū. In hac enīz vita
lz sint sepātī quātū ad meritū: nō tamen
quātū ad cōsortiū: q̄ mixti sunt boni &
mali. sed in futuro fiet sepatio. & quātū
ad cōsortiū: & quātū ad locū: & quātū
ad p̄mū. Matthei. xij. Erībunt angeli
& sc. ma. zē. Ecce sepatio quātū ad p̄sor
tium. Et mittēt eos in caminū ignis. Ec
ce sepatio quātū ad locū. Ibi erit flet⁹

& stridor dētū. Ecce sepatio quātū ad
p̄mū. Illi eīz erūt semp in luctu. sancti
autē semp in gaudio. Secūdo ex pte me
dici fuit benigna curatio: cum dī. Extrē
dens manū tetigit eū dicens zē. Unū no
tandum q̄ lepram corpales quinqz mo
dis curatū legimus. Primo p absurdē
sicut p3. iij. Reg. v. ī naaman. Et signat
lachrymarū effusione. ps. Lauabo p sin
gulas noctes zē. Secūdo p ostēsiōē si
cut p3. Luc. xvj. in decem leprosis qbus
dñs dixit: Ite & ostēdite vos sacerdoti
bus. Et sic eūdo mūdā fuit: & significat
cōfessionē. ps. Cōfitebor aduersus me zē.
Tercio per sepationē: sic p3. Numeri. xij.
in maria sorore moysi: que septē diebus
separata fuit. Et significat excoicationem
q̄ instat catherij d3 ēē medicinalis: sicut
p3. i. chor. v. De illo fornicario quē apō
stolus excoicauit. Quarto p inclusionē:
sicut p3. Exo. iij. in manu moysi que de
sinn extracta leprosa apparuit: sed in si
num reposita mūda fuit. Sic multi qui
in seculo spūali leprosi erāt: mūdantur
spūaliter qñ claustrū ingreditur. Quātū
to p tactum sicut p3. hīc. Est autē triplex
tactus. Unus ē pure corporalis: quādo. s. &
q̄ tangit & q̄ tangit ē corpus. Et iste fu
it in xpo valde virtuosus. Luc. vij. Om
nis turba querebat eū tangē zē. Secū
dus ē p̄mū corporalis & p̄mū spūalis: in
quo q̄ tangit ē corpus: & q̄ tangit ē spū
ritus. Et iste ē tactus tribulatiōis in illi
cte. Job. ij. Tange os eius & carnem zē.
Tertius ē pure spūalis. in quo q̄ tan
git & q̄ tangit ē spūs. Et iste tactus ē in
spiratiōis interne. i. Reg. x. Elbīt cū saul
pars exercitus quoz tēgit deus corda
Iste igit leprosus tactu p̄mū spūalis. &
p̄mū corporalis fuit tactus. qñ ad sui cor
reptionē fuit a deo lepra percussus. Tac
tu pure corporali quādo manū xpi eius
carnē tēgit & mūdauit. Tactu pure spū
rituali quādo deus salubre ppositū sibi
infudit & sanitatē corpis & aīe impetra
uit. Tercio ex parte medici & infirmi d3
ēē cantā pūsiō: nē in recidiū peccatū la
bas. Et ad hoc tria sunt necessaria. Unū
ē humane laudis vitatiō. iō dī. Uide ne
mini dixeris. Aliud ē pura cōfessio. Jō
subdit. Uade ostēde sacerdoti. Tertium

Et elemosynarū largitio: id subditur. Et offer munus. Siquidē cōtēptus laudis aīam cōseruat i merito. Mat. vi. Pater tuus q uidet i absco so red. tū. Lōfēsio aīam custodit a dyabolo. ps. Ne trahe. aīas. cōf. Elemosyna grām cōseruat in corde iusto. Eccl. xvi. Elemosyna vīri tāquā facculus cū ipso. zc.

¶ Sermo tertius.

Pater meus facit paraliticus in domo zc. Sicut p leprosum. ita p paraliticū peccator significat. Circa curationē aut istius paralitici tria notant. Nam ex pte in firmi notat magna miseria. Ex pte mediatoris magna orōis instātia. Ex parte medici magna curatōis potētia. Cuiusmo igit notat ex parte infirmi magna miseria: q: erat paraliticus. Est aut paraliticus dissolutio mēbroz priuās ipa mēbra: alioq quātū ad sensuz tū aliquādo motū tū: alioq quātū ad vtrūq. Et iō p paraliticū recte peccator designat. sunt enī qdā palitici quātum ad sensuz quāuis nō quātū ad motū. sicut heretici q dēo qdē recte nō sentiūt p fidē veram: z mouent tū ad aliquā opatōem simulatam. Dē quibz dī Roma. i. Tradidit illi deus in reprobu sensum. Sap. xxi. Vanī sunt sensus hominis zc. Alij sunt paralitici quātū ad motū: s; non quātū ad sensuz. sicut mali xpiani: qui dē deo sentiunt recta: sed nō mouēt se per bona opera. Tales sunt similes simulachris: que pedes hñt: s; nō mouent. ps. Pedes habēt z nō ambulabūt. ysa. xli. Querit quō statuāt simulachri qd non moueat. Alij sunt paralitici quātū ad vtrūq: qui nec fidē habēt nec opa. Isti sunt tāquā arbores autūales infructuose. bis mortue. vt dī Jude. i. Tūc igit paraliticus pfecte sanat qñ sensus mēbroz restituit motus. reddidit: z in sanitate pfecta pfirmat. Sic ē peccator qui ē paraliticus: pfecte sanat quando habet sensum fidē rectū. motū bone opatōis sollicitū: z in his pfeuerantiā z finē debitū. De his tribus dī Act. xvi. In ipso viuimus mouemur z sumus. Ecce q: a deo habemus vitam motū z cētātam. Illi habent vi-

tam qui hñt fidē rectā. q: sicut dī Rom. i. Iustus ex fidē uiuit. Illi hñt motū: q hñt opationē sollicitā. Illi hñt cē spūale qui in vtroq cōseruant p firmā constantiam. Cūdo ex pte mediatoris. i. Centurionis notat magna orōis instātia. Ista aut eius oratio habuit anexam fidē. Tū dixit dñs de eo. Non inueni tātam fidē in israel. Hoc aut dī secūdū cōmune vsum loquēdi. vt si quis intrat domū aliquāz cū societate si nullū ibi inuenit dicit: Non inueni aliqū in domo ista. In tali mō loquēdi nō pnumerat se cū venientes. Sic z dñs dicens. Non inueni tantā fidem in israel: nō cōprehendit discipulos se sequentes. Item habuit humilitatem. Unde pte nūcia humilitate dixit se non ē dignū vt christus sub eius tectum intraret. Augu. dicendo se ē indignum: prestitit se dignum non in cuius parietes: sed in cuius cor xps intraret. Chrys. Quia indignum se fecit suscipiendo xpī in domo. dignus factus est in regno. Oratio enī ē sicut nuncius celestis: quē ad deum destinamus. ps. Intra in conspectu tuo oratio mea. Bl. b. dem. Magna virtus orationis. que quasi quedā persona ad deū intrat z mandatum pcrāgit quo caro nequit puenire. Oratio eū ad deū peruenire non pōt nī si habeat duos comites supra dictos. s. si dem a dextris. Marci. xi. Omnia quecūqz orantes petieritis credite q accipietis zc. Et humilitatem a sinistris Eccl. xxxv. Oratio humilitatis se nubes penetrat. Oratio igit hereticorum ad deum non ascēdit. quia non habent fidem catholicam. Nec oratio superboz: quia nō habēt humilitatem verā. Nec orō malo ruz xpianoz. quia non habent fidē formatam. Oratio vero istius centurionis meruit exaudiri. z ppter astantē fidē. z assistētē humilitatē: z ipellentē charitatem: quia eaz effundebat p fraternas lute. Chrys. sup Matth. Pro se orare nature ē p alijs gratie. Pro se orare necessitas rē cogit. Pro altero autē charitas fraternitatis orat. Dulciōr ē aut aī deū orō nō quā necessitas rei transmittit: s; quāz charitas fraternitatis orat. C Ter tio ex pte medici notat magna curatōis

potētia: q; solo verbo curauit. Tria enīz
verba xps dixit: que fuerūt cā curatōis.
Unū fuit verbū humilitatis z beniuolē
tie cū dixit: Ego veni z curabo cū. Bre.
Magna humilitas q; seruū dignatus ē
visitare. Ad filiū reguli noluit venire ne
diuitias honorare videret. Ad seruū
mox ire p̄sensit: ne seruile p̄ditionē sper
nere videret. Seneca. Quādamodū stil
lus est q; equū em̄ptur⁹ nō ipm aspiciet. s; z
stratū z frenos: sic multissim⁹ est q; hoīez
aut ex veste aut ex p̄ditōe estimat. Scōz
verbū fuit veritatis z sapientie cū dixit:
Multi veniet ab oriēte z occidente: z re
cubēt cū Abrahā z c. Ista fuit magna ef
ficientia q; vidit z p̄uidit multos saluan
dos ab oriēte z occidente: z et ab aglone z
meridie. Ab oriēte qdē veniūt z peniten
tia agūt in sua iuuetute. Ab occidente q; i
sua senectute. Ab austro q; sūt iter pspe
ra: z tñ ibi seruiant t̄pantiā. Ab aglone q;
sūt iter aduersa: z tñ ibi seruāt patiētia.
Unū sub typo ecclesie fuit dictūz Jacob.
Ben. xviij. Dilataberis ad oriētem z se
ptentrionē: z occidētē z meridiē. Tertius
fuit verbū virtutis z potētie cum dixit.
Uade z sicut credidisti tibi: sanā⁹
ē puer ex illa hora Ec. viij. Sermo ill⁹
p̄tate plenns ē. Deus. n. facit oīa verbo
suo. ps. Dixit z fac. sunt. ipse inā. zc. Vo
lūtatē sua. ps. Oīa q̄cūq; voluit dñs fe
cit zc. Differt aut multū in opatōe sua
creator a creatura. Agens. n. creatū. aut
opaf cuz motu mora z labore sicut hō z
cetera aīalia. Aut cū mora z sine labore.
sicut sol z cetera luminaria. Deus autēz
opaf sine mora z sine labore z motu: q;
solo suo verbo z volūtatē. Nō solo ver
bo ipse opaf testat ipse centurio dicens:
Dic tñ verbo z sanabit puer meus. Nō
sola volūtatē testatur leprosus dicens: Si
vis potes me mūdare. Nos aut nō sana
mur: q; verba sue potētie non timemus:
cū tñ dicat dierē. x. Quis nō timebit te
o rex gētiū. Nec ad sapientia eius erube
scim⁹: icū tñ oēs n̄fos cogitatus z opa vi
det. Heb. iij. Oīa nuda z apta sūt oculis
eius. Et ei⁹ benignitatē p̄tēnimus. Ro.
ij. An diuitias bonitatis eius z patiētie
z loganimitatis eius p̄tēnimus. Iste autē
cētūro fuisse meruit exaudiri a xpo: q;

z verba sue potētie habuit in timore. z
verba sue sapientie habuit i honore: z ver
ba sue benignitatis habuit in amore.
Cōnīca tertia Sermo primus.

Ascendēte Iesu
in nauiculā secuti sunt eū dī
scipuli eius. Matth. vly. Se
pe p̄tingit q; qñ quis penitētia inchoat.
gratū tētāt eū pulsāt: nec deus ipsūz
statiz liberat. Ideo recurrere v; ad deū
p; seruētem orationē z taz p̄seuerātē in
stare donec ip̄terret dei m̄serationē. Tā
ta aut gratia sepe cū p̄sequit q; ipse etiā
in ammirationē excitat. Ista oīa in isto
euāgelio p; ordinē exp̄munt. p; Primo
enīz post penitētie assumptio cū dī: Ascē
dēte Iesu in nauiculā. Luc. n. deus i na
uiculā ascēdit qñ q; sue salutis audius
pniam facere incipit. Per nauiculā qdē
pnia designat: q; p; ipsam hō ad portū sa
lutis deducitur. Et quicūq; extra istam
nauem inuenitur ad portum salutis nō
perueniet: sed ip̄suz vnda infernalis in
uoluet. Ideo significata est per archam
Noe: q; illi qui in eā ascēderūt fuerūt sal
uati. Qui vero nō ascēderāt fuerūt sub
mersi. In hoc tñ distat illa archa ab ista
scōz sūaz Chrys. i l. d. laudib⁹ pauli. q; i
illa archa lup⁹ itrauit z lup⁹ exiuit. leo
itrauit z leo exiuit. corn⁹ itrauit z corn⁹
exiuit. hoīes itrauerūt z hoīes exierunt:
q; nec lupo potuit auferre suā rapacita
tē: nec leoni suā ferocitatē: nec coruo suā
voracitatē: nec hoīb⁹ suā mutare huma
nitatē. S; q̄cūq; scōz cū dē Chrys. itrat i
hanc archā p̄niet: si erat lupus mutat in
agnū: q; si erat raptor: vel auarus: d̄mit
tīt rapinā z in d̄uit innocētia: q; nulli no
cet: s; oībus p̄dest. Si erat leo: mutat in
ouē: q; si erat elatus p; supbia: efficit mī
suetus p; humilitatē verā. Si erat corn⁹
mutat in colūbam: q; si appetebat p̄tus
carnes: mō pura grana appetit. i. si ap
petebat carnales voluptates: modo ap
petit spirituales refectiones. Si instat
corus differebat suam conuersionē pro
crastinādo. Iuxta illd Soph. ij. Vox can
tantis in fenestra coruus in sup̄liminart
modo facit eā gemitibus ad deū clamā
do. Iuxta illud ysa. lix. Quasi colūbe

meditantes gememus. Aug. Ista res est q̄ multos occidit. dū dicunt semper cras & cras & claudis ostiū. & manēt foris cū voce conuina: q̄ noluerūt habere gemitum colūbinū. Itē hoies scōs eūdē Lhryf. in ista nauī p̄nie mutant in āgelos. Angelī. n. ex nā h̄nt excellētē puritatē. ex officio autē deo h̄nt assistere: & nobis mīstra re. Sic & serui dei in nauē p̄nie ingressi: ad similitudinē angelorū puritatē mētis & corporis seruati: h̄ntes p̄ gratiā qđ habēt angelī p̄ naturā. Insup̄ deo assistūt p̄ excessus p̄templatōis & proximo mīnistrāt p̄ descēdēdo eis p̄ sobrietatē discretois. ij. Cor. v. Si uemēte excedim⁹ deorū siue sobrii sumus uobis. ¶ Scđo p̄niam assipitā sepe sequit magna tētatio: qđ notat cū dī: Et ecce motus magn⁹ ē factus ī marī. Ecc. ij. Sili accēdēs ad seruitutes dei: ista ī timore dei rē. Lōmotio autem maris triplici de cā accēdere consueuit. Aliqñ a cā sup̄iori hoc est a stellis: & maxime erraticis scđm Augu. in li. de uita beata. Ista ē cā inuīt ī epistola Jude. Fluct⁹ seuī maris dispumātes suas p̄stus fionē sīdera: errāta: qbus pcellatenebrae ē p̄seruata. Aliqñ accidit a cā inferiori: hoc est ab īpso fundo maris: qñ nīmis feruet & bullit. Ista causa tāgīt Job xli. Ubi dī de leuiathā. Seruescere faciet qñ ollā p̄fundū maris: & ponet qñ cum uinguēta bulliūt. Aliqñ accidit a cā media. i. a p̄to ab aere ueniēte & yndas maris p̄cutiēte. Ista autē cā tangit Bañ. vij. Videbā ī uisidēma. nocte & e. iij. v. c. cē. Turbatio igit tētatio ī seruīs dei aliqñ accidit a cā sup̄iori. i. a deo p̄mittēte ad īpsoy humilitationē & ḡre cōstruatōez: sicut accidit ī paulo: q̄ dixit. ij. Cor. xij. Ne magnitudo reuelationū extollat me: datus est mibi sī. car. mee rē. Aliqñ ab inferiori cā. i. a tyrāno aliquo psequēte. Mat. xxij. Ex illis occidētis & crucifigētis rē. Aliqñ a cā media. i. a demone seutēte: qui ī aere caliginoso morat. sicut p̄z ī Job qđ p̄cussit vlcere pessimo. Ista sunt illa tria de qbus dicit Mat. vij. Descendit pluuia & uē. & flu. rē. Per pluuiā que de celo descēdit: intelligit aduersitas a deo īmissa. Per flumē qđ per terrā fluit: intelligit persecutio a tyrāno.

terreno inflicta. Per uentū q̄ ab aere uenit: intelligit tētatio a dyabolo destina. Ista autē turbatio maris tā seuā fuit: ut ēt nauicula opiret fluctib⁹. Remigt⁹ īn home. His pcellis tētationū & tribulationū solet concuti fides: spes & charitas. Quas pcellas sic deus pmittit ī surgere: ut pene splēdor fidei obtenebrescat: spei celsitudo p̄tabescat: & flāma charitatis frigescat. Tercio ī ipsa tribulationē & tētatione sepe fit auxiliū diuini subtrahitōis. qđ notat cū dicit. Ipe uero dormiebat. Ubi notandū qđ deus alicubi semper dormit: alicubi semper uigilat: alicubi quādoq; dormit: quandoq; uigilat. In īferno quidē semper dormit: q̄ uānatos p̄petue obliuioni tradit. Job. xxiij. Oblitus est eius misericordia. In celo semper uigilat: q̄ sanctos semper custodit & coronat. Bañ. iij. Ecce uigil & sanct⁹ descēdit de celo rē. In p̄nti autē qñq; uigilat seruus suos a tribulationib⁹ & tētationibus custodiendo. Ideo dixit p̄pheta: Ecce nō dormi. neq; dor. rē. Aliquando dormit eos tribulationib⁹ exponēdo. Ideo dicit ibidē p̄pheta. Exurge quare obdor. dñe rē. Quarto p̄ ipsa tētatione & auxiliū diuini subtractiōis dī fieri clamosa oratio. qđ notat p̄ hoc qđ accesserūt & suscitauerūt eū dicētes. Dñe salua nos perim⁹. Scđm Lhryf. Xps fecit ī mari magnas turbationē ut magna turbatio magnus discipulis icuteret timorē: & magnus timorē duceret eos ad clamosaz orōnez: & clamosa oratio induceret Xpm ad magnā miraculi opationez: & magnū miraculū induceret hoies ad fidem & amirationē. Est igit xps tēpore tētatiōis clamosis precib⁹ excit adus. Augustin⁹. Excita Xpm ī corde tuo. uigilet fides tua. tranquillet cōsciētia tua: & liberabitur nauis tua: Idē. Ideo presumunt iusti ī ecclesia ut p̄essi clamēt clamātes exaudiantur: exauditi glorificēt deū. Iste autē clamor non dī fieri uoce tñi. iuxta illud. Uoce mea ad dñm clamaui. Nō tñi corde. iuxta illud. Clamaui ī toto corde meo: exaudi me dñe. S; ēt ope: ut īsistat ieiunij: elemosynis & macerationi corporis. Ione. iij. Domines & iumenta & boues & pecora non gustent quicq; rē.

Et clamet ad deū in fortitudine. ¶ Quinto post clamoraz orationē sequit̃ diuina miseratio. qđ notat cū dicit̃. Tūc surgēs impauit vētis z mari: z facta ē tranquillitas magna. Ipsa. n. tribulatio ē sicut qđ dā tēpestas qđ mentē q̃turbat. Est sicut qđ dā pluuiat: qđ multas lachrymas generat. Est sicut quoddā nubilū qđ mētē obscurat. Sed xps nris orōibus excitatus expellit oēm tēpestatē: z succedit mira tranquillitas. Expellit oēm pluuiā lachrymarū z remanet mira iocūditas. de hīs duob⁹ dī Thob. iij. Post tēpestatē trāquillū factis z post zc. Expellit oē nubilū z remanet mira serenitas. Dat. xvi. Scđ vespe dictis serēnū erit. rubicūdū ē. n. celum. Per vespe pñs vita. p mane aut̃ inchoatio vite eterne figurat̃. In vespe igit̃ pñtis vite in sanctis viris ē celū rubicūdū idest cor: multis tribulatioib⁹ laceratū. S3 in mane vite eterne hēbūt serenit̃. i. cor iocūditatibus exsilaratū. ¶ Sexto de tanta mētis trāquillatōe causat̃ magna ammiratio. qđ notat p hoc qđ dī: Porro hōes illi mirati sūt zc. Ammirat. n. hō d tāta facilitate. Eccl. xliij. In sermone elus siliit vētus. ps. Tu dñaris pñti maris zc. Ammirat d pñtina tāta amaritudinē z subsecuta tāta dulcedine. ps. Scōm multitudine dolorū me zc. Ammirat de pñtina difficultate z subsecuta facilitate. Ber. in sermo. Turbat alius quis vehemēter: seu corpālē quouis scōmodo seu tribulatōe aliq̃ seculari: seu acedia spūs z animi quadā defectōe languescēs: iā tēari incipit supra quā valeat sustinere. arbitror sane velut gbusdā manib⁹ huiusmodi hōes iter dū ab angelis supportat: vt quodāmo nō sentītes trāseāt: que tāto tpe foumābāt nec par mirerent postmodū: tā sup posteriorē facilitate. q̃ sup priorē difficultate.

¶ Sermo secundus. De eodez.

Ascendēte Iesu in nauiculā zc. Oliz deus fecerat nauē inocētē in q̃ posuit Ildā vt cū illa ad celestē patriā tenderet: s3 illa nauis naufragi⁹ ptulit qñ Ildā peccauit. Deinde fecit nauēz synagoge quāz terrenis mercibus onerauit:

q̃ iudeis tñi terrena pmissit. Sed ista nauis etiā naufragiū ptulit: qñ gubernatorez eius. i. xpm iudeus occidit. Jō fecit tertiā nauē. i. sanctā ecclesiā qđ admodū nauis in pñcipio fuit arcta: quia paucos habuit credētes. In fine ē. i. tpe antixpi erit angusta: quia tūc pauci erūt fideles. In medio aut̃ est lata: qmō fides ē multū dilatata. De ista autē nauē ecclesie dicit Chrys. sup. Dat. Nauigat ecclesia in structa fideli gubernaculo felici cursu. p huius seculi mare hñs deū gubernatorez. angelos remiges. portās choros omnīū sanctorū erecta in medio ipsa saluta ri arbore crucis i qua euāgelice fidelē la suspēsa: flante spūs sancto ad portū paradisi z securitatē getis eterne deducit. Ubi Chrys. describit nauē ecclesie q̃tuz ad octo. Primo q̃tū ad mare qđ h3 trāsire cōt dicit̃. Quia nauigat p huius seculi mare. Dñus. n. iste dī mare. z mare pñculos⁹ dī: q̃ in eo multi naufragiū patiunt̃. In mari sicile vbi ē scilla z carbīdīs vix de cētū nauibus pīt vna. In isto mari vix de q̃ttuoz atab⁹ liberatur vna. Aug. Amas seculum absozbebit te. amatores suos vorare nouit nō portare. Jō rogat ppheta dicēs: Nō me dmergat tēpestas aque zc. Tria rogat. s. aut qđ nō dmergat: aut qđ nō absozbeat: aut qđ nō includat. Illi dmergunt in aquā tēpestuosā qđ cadūt in mortālē culpā sed tñ adhuc pñt liberari. Illi absozbenť a pfundo: qđ longā q̃suetudinē sunt pfundati i pctō. Et isti aliqñ ex maxia dei misericordia liberant̃. ps. Dixit dñs ex basan: querta quer. zc. Sed tūc puteus os suū riget z claudit. qđ pfunditas pctōz aīaz in despatōez delecerit. Dicit tamen Aug. verbo alludēs. Non vrgēbit sup te puteus os suū: si tu nō clauseris pñtē dō os tñū. Scđo describit nauē q̃tū ad gubernatōē cū dicit̃: Hñs deū gubernatōrē. Jō nō pōt naufragiū sustinere. Non eīz timēda est tēpestas quā pater miserit: cordiaz h3 in manu sua cohstēs eā cum videret expedire. Job. xxxviij. Quis eīz pclusit hostiis mare zc. Ber. Quāticūq3 scuit tribulatio non putes te derelictū: sed memineris scriptū ē. Cum ipso sup in tribulatōe. Ysa. xliij. Luz traheris

per aquas tecti ero zc. Aliqñ in iste nau-
ta pñittit hanc nauē tērationū fluctibus
opirine hō secur se reddat. sz semp d se
timeat: sz spēs suā in deo ponat. Bern. in
sermonibz. Nūsq̃ est securitas frēs: neqz
in celo neqz in paradiso: multomin⁹ in
mūdo. In celo agelus cecidit sub pñtia
diuinitatis. Aldā in padiso de loco volu-
ptatis. iudas in mūdo de schola salua-
toris. discipuli et fuerūt in piculo in pñ-
tia saluatoris. Pōt ēr dici q̃ ista nauis
ecclesie hz q̃ttuor gubernatores. s. quat-
tuor virtutes. Nā prudētia ipsam regit
ab anteriori qñ a pñ. q̃ eius ē cauere a
pñsulis vcturis. Iusticia a posteriori qñ
a puppi. q̃ eius ē satisficere de peccatis.
vñ z cāc q̃ aliqñ emergūt in navi cernūt
audiunt z iudicant in puppi. Tēperan-
tia a dextris ne nimis resoluat vel secu-
ra se reddat in pñsperis. Fortitudo a fini-
stris ne frangat z succubat in aduersis.
Tertio describit ipsam q̃ttū ad remiges
q̃ hñt ipsaz deducere dīcēs: Angelos re-
miges. Remigāt. n. āgeli z ecclesia dedū-
cūt cū tribus ordinibz remoz. s. cū pur-
gatiua: illuminatiua z pfectiua. Nā scdm
Diony. angelz hñt nos purgare: illumi-
nare z pficere. Tūc igit angeli nauez ec-
clesie versus portū paradisi cū hīs tribz
ordinibus remoz trahūt. qñ alios purgāt
a culpa. alios illumināt in fide vera. al-
ios pficiūt i opatōe sollicita. Ista tria no-
tant Act. xij. in liberatōe petri. Dī enim
ibi q̃ angelus qñ lumē in habitaculo re-
fulsit: cathenas fregit: z ipm excitauit
dīcēs: surge velociter. Tūc angelus illu-
minat habitaculū qñ cor nrm p verā fi-
dē irradiat. Tūc cathenas frāgit qñ ne-
xus peccōz dissoluit. Tūc velociter exci-
tat qñ ad bene opandū sollicitat. Quar-
to describit eā q̃ttū ad onus: qd hz deser-
re cū dī: Portas choros otium scōz. Isti
aut chorī scōz q̃ a navi ecclesie portātur
in tribus gradibz z statibus distinguūt
sz virginali: viduali z mñimoniali: qñ
ē in aliquo istoz statuū. nō ē in nauē ec-
clesie q̃ttū ad meritū sz extra. z ideo sub-
mergit. Isti tres chorī z status saluādo-
rū significant p illos q̃ in ista nauicula
q̃tinebant. Ibi. n. erāt Iesus z discipuli
eius z totes ammirātes. Per Iesuz intelli-

gunt illi q̃ hñt virginalē inocētia. Per
discipulos illi q̃ seruāt q̃tinētia vidualē
Per ceteros hoies illi q̃ seruāt mñimo-
nialē mūdicia. Isti sunt tres virt de q̃b⁹
dī Ezech. xiiij. Si fuerint tres viri isti in
medio eius noe Bantel z iob ipsi iusti-
cia sua zc. Per noe q̃ cū timore rexit ar-
chā intelligunt pūgati q̃ suā regunt sa-
milia. Per Bantelē intelligunt q̃ virgina-
lē seruāt mūdicia. Per Iob significatur
penitētes q̃ seruāt q̃tinētia. Quinto de-
scribit eā q̃ttū ad arborē: q̃ in navi erigit
dīcēs: Erecta in medio ipsa saluari ar-
boe crucis. De ista arboe dī Eze. xxvij.
Cedru de libano tulerūt vt facerent tibi
malū. Sunt aut duo genera cedroz. s. q̃
nascit in libano q̃ ē valde alta z odorife-
ra. Et significat crucē q̃ adeo alta fuit q̃
ei virtus ad celū ascendit: adeo odorife-
ra q̃ patrē reconciliauit. Est alia cedrus
maritima q̃ poma pducit triplicē substā-
tia hñtia. Quaz pma ē calida. media tē-
perata. vltima frigida. Ista igit cedrus
maritima est crux sancta q̃ prulit pomū
idest xpm in quo fuit triplex substātia. s.
deitas: aia z caro. Pma. s. deitas fuit
valde calida: q̃ otum vctoz pñptiua: z
oīuz cordiū inflammatiua. Heb. xij. De⁹ nñ
ignis psumēs ē. Media. s. aia fuit valde
tpata: q̃ oēs virtutes in ea suuz tenere
mediū: nec vnq̃ aliq̃ ad suuz declinauit
extremū. Vltima. s. caro fuit frigida: q̃
ab oī pcupiscentia penit⁹ aliena. Sexto
describit eā q̃ttū ad velū qd ē ea suspēdis
cū dicit. In q̃ euāgelice fidei vela suspē-
sa. Velū igit i hac arboe suspēsus: ē ipa
doctrina euāgelica. Sed q̃ vela regalia
psueuerūt esse diuersoz colorz: iō q̃ttuor
euāgeliste istō velū texuerūt z diuersos
colores apposuerūt. Matthe⁹. n. aptius
egit de xpi incarnatōe: q̃ facta ē ex īnita-
dei charitate. Marc. xxxi. In charitate
ppetua dilexi te zc. Et iō Mattheus ap-
posuit ibi colorē rubē. q̃ p colorem ru-
bē ignita charitas designat. Lucas ap-
ti⁹ egit d xpi passiōe i q̃ fuit xps denigra-
tus. Apo. vi. Sol fact⁹ ē niger tāq̃ face-
cilicū. Et iō lucas apposuit ibi colorē
nigrū. Marc⁹ apti⁹ egit de xpi resurre-
ctōe: i q̃ xps fuit cādid⁹ z fulgidus. Vñ
z āgelus q̃ ei⁹ resurrectōez nūciare venit

in cādida veste appuit. Et iō marcus ibi
apposuit colorē albu. Joānes apti⁹ egit
d⁹ xpi diuitiate q⁹ ē aurea. iuxta illd⁹ Lanf.
v. Caput eius aurū optimū. Caput xpi est
de⁹. vt dī. i. Lor. xi. Et iō ioānes ibi posu
it colorē aureū. Septio describit eā q⁹tu
ad vētū q⁹ ipellit cū dicit. Flante spūscō
zē. ps. Spūs tuus bonus zē. de isto vēto
spūs dī. iij. Reg. xix. Ecce spūs grādīs z
fortis subuertēs mōtes z petras: nō ī spū
dñs z p⁹ spm⁹ p⁹ mortō. nō ī p⁹ mortōe dñs:
z post p⁹ mortōe ignis. nō in igne dñs. z
post ignē sibi illas aure tenuis. z ibi dñs.
Est. n. qdā spūs malus q⁹ p⁹est supbie. s.
lucifer. Et iste ē d⁹ q⁹ dī spūs grādīs z for
tis zē. Est ali⁹ q⁹ p⁹est auaricie. s. māmona
Et iste. f. de q⁹ sub dī. Et post spm⁹ p⁹mo
tio. s. terrenoz. Est ali⁹ q⁹ p⁹est carnali cō
cupiscētie. s. asmodeus. Et iste ē de quo
sub dī. Et post p⁹ mortōe ignis. s. luxu
rie. Dyabolus. n. p⁹mo mentē occupat p
supbia: deide ipsam illaqat p⁹ auaritiaz.
Tādē ipsaz īslamat p⁹ malā p⁹cupiscētia.
H³ igit dyabolus naues suas. Una ē na
uis supboz: q⁹ ducit a lucifero. Alia aua
roz: q⁹ ducit a māmona. Alia luxurioso
rū: que ducit ab asmodeo. In nūlla ista
rū ē dñs. S³ deus h³ nauē humilitis pau
per z mūdōz: q⁹ ducit a spūscō q⁹ est sibi
lus aure tenuis. Ipse enīz delectat: cum
sit sibi illas. z refrigerat cū sit aura: z trā
quillat cū sit tenuis. p⁹ Octauo describit
eam quātū ad portū ad quē deducit euz
dicit: Ad portū para dīsi: z securitatē ge
tis eterne d⁹ ducit. In portū. n. naute sūt
securi a piratis z vētis. Sūt q⁹ti: a labo
rib⁹ p⁹lūis. Sūt opulēti ex mercib⁹ de
portatis. Vñ port⁹ a portatis mercibus
nomē accepit. Sic ē illi q⁹ sūt ī portu ce
lestis patrie sunt securi a tētatōnibus
hostis: quieti a laboribus p⁹lūis: z opu
lenti ex mercibus bonis. Ysa. xxxij. Se
debūt populus meus ī pulchritudine
paciē. Ecce q⁹ quieti. In tabernaculis fi
ducie. Ecce q⁹ securi. Et ī requie opu
lenti. Ecce q⁹ opulenti.

¶ Sermo tertius.

Ascendēte Jesu
in naiculā zē. Scdm beati
Hierō. in originali sup Matt.

Quotiēscūq⁹ turba dñm p⁹paimebat: ipse
trīa refugia habebat. s. desertū: montē z
nauē. De refugio deserti dī Matt. vi.
Venite seorsuz ī desertū: z regescite pu
sillū. Erāt. n. q⁹ veniebāt z redībāt multi
z nec spaciū māducādī habebāt. De re
fugio montis dī Matt. v. Videns iesus
urbas ascēdit ī montē. De refugio na
uis dīscī Luc. v. Luz turbe irruerent ī
eum zē. Et sequitur. Ascendit autem ī
vnam nauē que erat symonis zē. Quo
tiens ergo opprīmimur a tumultibus
cogitationum: tētatōnum vel sollicitu
dīnum. debemus refugere ad desertum
penitētie: q⁹ ibi iueniemus quietē z re
fectionē. Joan. xvj. In mūdo pressuraz
habebitis: ī me autē paces. Matt. x. x.
Venite ad me oēs q⁹ laboratis z onerati
estis: z ego reficiā vos. Ad montē ha
bitationis superne. De quo monte dīscī
ī ps. Dñe qs habitabit ī tabernaculo
tuo zē. Ad illū mōtem debemus refuge
re deserto z conuersatōe. Phil. iij. No
stra p⁹uersatio ī celis est. Ad nauez cru
cis dīscī: de qua dī mystice hic. Ascēde
te iesu ī naiculā. i. ī crucē suā: p⁹ quā
mare p⁹itis seculi transiit. Dīscipulī ē
oēs fideles d⁹bet eū seq. Iuxta illd⁹ Mat.
xvi. Si qs vult post me venire abneget
zē. De ista aut naicula crucis q⁹q⁹ sūt
vidēda. Primo q⁹ fuerit eius cā. Scdm q⁹
fuerit eius arbor. Tertio qd fuerit eius
veluz. Quarto q⁹ fuerit eius mercator.
Et q⁹to que fuerint eius merces. C⁹ Lir
ca p⁹mū notādū q⁹ eius cā fuit quadru
plex. s. efficiēs: materialis: formalis z fi
nalis. Efficiēs: cā fuit ipa beata trīnitas
sez p⁹ q⁹ ibi posuit suā potētia īquātuz
p⁹ baculū crucis hostē potēter percussit.
Ysa. xxx. A voce dñi p⁹uebit astur virga
pcussus. Numeri. xxij. Exurget virga
ex israel: z pcutiet oēs dū. zē. Fil⁹ ibi po
suit suā sapiētia: īquātū diaboli astutia
p⁹ crucis mūscipulā decepit. Aug. Venit
redēptor: noster: z victus est deceptor. Et
qd fecit redēptor: captiuator n⁹ro. Terē
dit mūscipulā. s. crucē suā: z posuit ī ea
escā sez sanguinē suū. Ille aut voluit ra
pere sanguinē n⁹stri debitoris: p⁹ qd re
cessit a debitoribus. Spūs sanctus ibi po
suit suā misericordiā. ad Titū. iij. Nō ex

opibus iusticie que fecimus etc. Lā matē
 rialis fuit aduersitas lignoz: q: de quat
 tuor differentiis lignoz ppaginata fuit
 crux. Pes. n. siue truces q in terra fige
 bas fuit de cedro. Stipes q in altū erige
 bas fuit de cypresso. Brachia siue lignuz
 trāsuerfale fuit de palma. Tabula super
 posita fuit oliua. Per ista quattuor li
 gna significant quadruplex crucis effi
 cacia. Prima est q: malas cogitatōes
 fugat. qd significat per cedrū: cui⁹ odor
 fugat serpentes. Secda est q: in tribu
 latōe pstatā prestat. qd significat per cy
 pressuz: que nullius vēti impulsu comam
 amittit. Tertia est: q: de hoste trium
 phat. qd significat per palmā: qua victo
 res coronabant. Quarta est: q: amari
 tudinē penetrētē tēperat. qd significat p
 oliuā cuius liquor doloris vulnerū dul
 corat. In his quattuor casibus cōsueu
 mus nos crucis signaculo pmunire: vel
 cū aliqua turpis cogitatio se ingerit: vel
 cū aliq: periculū subito emergit: vel cū
 aliq: fantasima dyabolici sensibus no
 stris se obijcit. vel cū aliq: dolus nos ar
 ripuit: vel cū aliq: timor nos inādit. Lā
 formalis ē: q: ad instar nauis in pncipio
 fuit angusta: in medio lata in fine stricta
 Sic fuit angusta in pncipio: vt caput ibi
 locū nō haberet vbi sustētare. Sic fuit
 arta in fine: vt pes sup pedē poneretur.
 Sic fuit lata i medio: vt brachia in lōgū
 extēderent. Lā finalis fuit: vt genus hu
 manū p mare huius seculi secure transi
 ret. Iste. n. mūdus est mare: vallis ⁊ flu
 uius. iō parauit nobis crucē tanq̃ na
 uicula: scala ⁊ pontē. Quia. n. mundus
 est mare in quo multi pscitant: ideo de
 dit nobis crucē tanq̃ nauicula: vt p eaz
 securi transeamus: ⁊ saluari possimus.
 Sap. xiiij. Exiguo ligno credūt homines
 aīas suas: ⁊ trāsēntes mare: p ratē libera
 ti sūt. Quia est vallis dedit nobis crucē
 tanq̃ scala: vt de valle miserē possimus
 ascēdere ad montē habitātōis eterne.
 Ista scala significata est Gen. xxviii. Vbi
 dicitur q: Jacob vidit scalam stantē su
 per terrā ⁊ cacumē eius tangēs celum.
 Quia est fluuius: dedit nobis crucē tan
 q̃ pontē siue baculū quo securi transea
 mus: siue trāsūadare possimus. Heb. ix.

Xps assistens pōtifer etc. Sūt enīz pon
 tifer scz pontē faciēs: in quo ponte ipsa
 crux fuit p trabe: caro xpi suspēsa p ta
 bulā apposita: quattuor clauis firmata.
 Est etiā baculus iuxta illud Gen. xxvij.
 In baculo meo trāsiui iordanē istuz etc.
 Secūdo vidēdū est q fuerit arbor in
 ista nauicula. Arbor quidē ctus fuit xps
 Sicut. n. in naut arboris fiat erecta: sic in
 cruce caro xpi fuit extēsa. de ista arbore
 dicit Ezech. xxvij. Cedrū de libano tūle
 runt: vt facerēt tibi malū. Assimilat eīz
 xps cedro. nō tātūz ppter sui sublimita
 tem: sed ē ppter fructus qualitātē. Po
 ma enīz cedri in aliqua sui parte sūt dul
 cia: in alia acetosa. In alia inter dulce ⁊
 acetosuz sūt media: p que significat tres
 in xpo substantie. Eius. n. diuinitas fuit
 dulcissima. Eius caro fuit amaritudine
 plena. Ysa. i. Alplāta pedis vsq: ad ver
 ticē: nō ē in eo sanitas. Eius anima etiā
 fuit dolore plena. inquātū carne relicta
 pattebat. ⁊ fuit dulcedine repleta: iqua
 tum diuinitate fruebat. ps. Concidisti
 saccū meum. Ecce amaritudo. Et circū
 me leti. Ecce fructio. Tercio vidēdūz
 est qd fuerit velū. De isto velo dē Ezech.
 xxvij. Byssus varia de egypto conrexta
 est tibi in velū. Istud igit veluz dē fuisse
 variū: q: cōtextū de colore albo rubeo ⁊
 atreo. Lolor albus ē ctus caro mūdissi
 ma. Lolor rubeus ē ctus anima in char
 tate seruētissima. Lolor aure⁹ est ctus di
 uinitas pciōsissima. Lā. v. Blect⁹ me
 us cādīdus ⁊ rubicūdnus. Candidus pp
 carnis puritatē. Rubicūdnus pp aīe cha
 ritatē. Electus ex milib⁹: ppter diuinaz
 maiestātē. Quarto est vidēdū qd in
 ista nauicula fuit mercator. Ipse. s. xps.
 De quo dicit Prouer. vi. Facta ē q̃li na
 uis istitoris de longe portās panē suuz.
 In ista autē naut iste mercator: portauit
 panēz suum. i. seipm qui dicit Ioan. vi.
 Ego suz panis viuus etc. Et portauit de
 longe. Istud autē de longe dicit distātiā
 locorū: q: de celo in terram. Vel dicit di
 stantiam naturarū: q: iste panis constat
 ex natura diuina ⁊ humana: que in sīnū
 tuū distāt. Vel dicit distātiā meritorū: q:
 nulla nostra merita meruerunt vt deus
 ad nos veniret ⁊ hō fieret. De isto autēz

pane dñi. Hier. xi. Mittamus lignū i pa-
nem eius. i. mittamus panē celestē in li-
gnū eius. i. in crucē. Quanto vidēdū
ē que sint merces quas iste mercator por-
tauit. De quibus mercibus sic dicit Au-
gu. super illud Heb. ij. Et liberaret eos
qui timore mortis zc. In isto enim secu-
lo maligno qd abūdat nisi nasci: labora-
re z mori. De sunt merces religionis no-
stre: z ad tales merces mercator ille de-
scendit. Et q: ois mercator dat z accipit
dat qd habet: z accipit quod non habet.
Christus in ista mercatura dedit z acce-
pit. Accepit a nobis qd hic abūdat. s. na-
sci: laborare: z mori. Dedit renasci: surgē
z in eternū regnare. Ex his pz q xps a
nobis tres merces accepit. s. nasci: labo-
rare: z mori. De prima merce dñi Ysa. ix.
Parvulus natus ē nobis zc. De secun-
da. ps. Paup sum ego z in labo. zc. De
tertia Phil. ij. Factus est obediens vsqz
ad mortē zc. Nobis aut dedit tres suas
merces. s. renasci: resurgere: z in eternū
regnare. De prima Jo. i. Dedit eis ptatē
fi. zc. Joā. iij. Nisi quis renatus fuerit ex
aqua z spū zc. De secūda Jo. v. Ego re-
suscitabo eus i nouissimo die. De tertia
Luc. xij. Nolite timere pusillus grex zc.
Enica quarta. Sermo primus.

Simile est regnū
celoz hominū qui seminavit
bonū semen in agro suo. Dat
thet. xij. p. Ista parabolam de seminan-
te bonū semen: z supsemināte zizania do-
minus p semetipm exposuit. secū dñi cu-
tus expositionē in isto euangelio plura
vidēda occurrunt. p. Primo vidēdum
ē quis ē iste qui seminavit: q: filius hominis
dyabolus quidē in mūdo seminaverat
tria semina pestifera. s. ignorātiā: culpā
z miseriā. Ideo d celo venit celestis agri-
cola portans tria semina illis contraria
s. sapiētia: grām: z gloriā. De quibus dñi
Jo. i. Vidimus gloriā eius zc. Ecce se-
men glorie. Plenum gratie. Ecce semen
gratie. Et veritatis. Ecce semen sapi-
entie. Primo igitur dyabolus semina-
uerat: ignorātiā z ob hoc mūdos erat
tenebrosus. ideo christus portavit sapi-
entiam illuminatē. Joā. i. Lux in tenebris

lucet zc. Roma. xij. Non precessit: dies
aut appropinquavit. Secūdo dyabolus
seminaverat culpā: z ob hoc mūdos
erat frigidus. Hier. vi. Sicut frigidam
facit cisterna aquam suam. sic frigidam
facit malicia atam suam. ideo xps porta-
uit gratiam inflāmantē. Luc. xij. Ignē
veni mittere in terrā zc. Tertio dyabo-
lus seminaverat miseriā: z ob hoc mū-
dos erat ignominiosus. Ad tantā qui-
dem miseriā z ignominia homo deve-
nerat q: iumentis similis factus erat.
Ideo xps portavit gloriā exaltantē.
Ideo quidē hoies exaltavit q: qui erat
iumentis similis. fecit eum fratrem su-
um. angelis sociū. regē celestem. z omni-
bus creaturis prelatum z principē. Ista
tanguntur in ps. Quid est homo q me-
mor es eius zc. Ac si dicat. Licet homo
esset vills cōditōis. tamē tu memor eius
fuit: z eus visitasti quādo cū ipso parē-
telam cōtraxisti. z quāto cum paulomi-
nus ab angelis mīnueris ppter naturā
cōruptibilem. tamē cū adequasti eis per
gloriā cōsimiles. ps. Gloria z hono. co-
ronasti eū. quia fecisti eū regē celestem.
z cōstituiisti eū super opera manū tuā:
q: fecisti eū omnibus creaturis prelatus
z principē. Secūdo vidēdū ē quis
sit ager: quia mūdos. In isto tamē agro
sunt sepe purgines malariū cōcupiscē-
tiarum punctidēs seculariū sollicitudi-
nū. z destructa sepes quinqz sensū. De
istis tribus dñi Prover. xxiij. Per agrū
hois pigri transiit: z p vineā viri stulti.
z ecce totū repluerat vitice zc. Ut ergo
cor nrm sit ager aptus ad seminādū de-
bemus euellere viticas male cōcupiscen-
tie z plātare mīrtū tpantie. Ysa. lv. Pro-
vitica crescit mīrtus. Vitica aut vocata
ē ex eo q tactu adurit. z ē ignee nature
z puriginē generat. z iō cōcupiscētiā
carnalē designat. Virtus scdm Jsid. dñi
a mari ex eo q in terris maritimis na-
scitur. Et ē nature tpatisime. z signifi-
cat cōtinentiam. Tūc igit p vitica cre-
scit mīrtus: qū in carne in qua oriebatur
puritus cōcupiscētie: ois nitor: pud-
icitie. Debemus ēt eradicare spinas pun-
gentiū sollicitudinū z facē cor nouum.
Hier. iij. Nouate nobis novale: z noli

te ferere super spinas. Bebeamus etiam edificare circa sensus corporis sepe custodire. Eccle. xxvij. Sepe aures tuas spinis. Eccl. x. Qui dissipat sepe mordebit eum coluber. s. infernalis. Tertio videtur quod quid sit triticum. quod filii regni. Triticum enim exterius habet ruborem: interius cadorem. Panes enim de tritico mille cibis admixtus mille saporum erit receptivus. Sic et servi de exterius ad primum habent charitatem: interius in corde habent puritatem. Considerando est infinita opera et beneficia dei. infinitum ide habuit sapor. Lani. v. Dilectus meus cadidus et rubicundus electus ex milibus. Cadidus pro puritate: rubicundus pro charitate. Electus ex milibus pro tam multiplici sapore. Quarto videtur dicitur quod fuit zizania: quod filii nequam. Zizania eis tria habent. s. vim acutam. vetosam et venenosam. In quantum habent vim acutam significat auaritia. Auari enim sunt valde acuti ad decipiendum. s. Sicut nouacula acuta est. Sicut enim nouacula acuta ducta per caput: cito et totaliter radit. sic auarus simplices cito et totaliter spoliat et decipit. In quantum habent zizania habent vim venosam significat superbiam. Prover. x. Qui nititur mendacijs hic pascit vetos: id est segues aues volantes. Superbus eis nititur mendacijs adulationum: et segues vetos suarum ambitio. n. Vetus eis de eo quod violentus venit: et tunc subito definit. Sic ambitio sepe in magnitudine venit: et cito deficit. Talis est sequeles aues volantes suorum desideriorum. Quis enim secundum Iherosolymam deus ab a quo est sine et via: quod non habet certam viam. sed per aera vagando discurrens. Sic et superbi per varia desideria discurrens: et nihil stabile in mente figunt. In quantum autem zizania habent vim venenosam significat luxuriam. Deut. xxxij. Venenum aspidum insanabile. Aspidem enim deus ab aspergendo: quod venenum spargit: et significat diabolum qui semper venenum spargit luxurie quod deus insanabile. Aspidem autem ne audiat: cantatoris vocem ymaginem aurem in terram figit. alias cum cauda claudit. Hoc est duplex causa quare sepe luxuriosi non sanant. Una est quod habent copiam diuitiarum terrenarum que sunt materia luxurie. Et hoc est aurem cordis in terram fidere. Alia quod promittunt sibi longam vitam. Et hoc est caudam in aurem ponere.

Quinto videtur dicitur quod qui sunt homines doctores. quod plati negligentes. Tria autem sunt genera hominum quibus periculosus est dormire. s. pastores. gregis gubernatores natiui. ianitores obsequii vrbis. Periculosum igitur est quod prelati dormiant. Primum quod sunt domini ei gregis pastores. unde dicebat iacob quod fuerat pastor. Gen. xxij. Fugebat somnum ab oculis meis. Luc. ij. Pastores erant in regione eadem vigilantes. Secundo quod sunt natiui ecclesie gubernatores. Prover. xxij. Eris sicut dormiens in medio maris. Tertio quod sunt vrbis ecclesie ianitores. Ecclesia eis est modo obfessa a demonibus et tyrannis: et ideo periculum est si isti ianitores dormierint. Unde primum ianitor reprehenditur. Mar. xij. Simo dormis. Hoc significatur est. ij. Reg. iij. Ubi dicitur quod ostiaria purgas triticum obdormiuit: et sic interfecit et isoboth. Sexto videtur quod quis sit inimicus hominum: quod diabolus. Scimus eis Bre. Inter malos quod caput eorum tanta est unitas et consocietas quod aliqui membra appellantur nomine capitis. Jo. vi. Unus ex vobis diabolus est: aliqui caput nomine membrorum: sicut hic ubi diabolus vocatus est homo. Sic inter bonos et christum caput. secundum Augustinum. tanta est unitas quod aliqui membra vocantur nomine capitis. ps. Non lite tangere christum meos. Aliqui caput assumit personam membrorum. Act. ix. Saule saule quid me persequeris. Secundo primo videtur quod quid sit messis: quod consociatio seculi. Sancti enim vestri modo se minant cum labore qui labor est tantus quod aliqui fletus inducit. ps. Etes sicut et flebant. Expectant autem cum patientia et timore. De patientia dicitur Ia. v. Ecce agricola expectat preciosum fructum terre. Sunt in timore: quod multa pericula seminibus iminent. Joel. i. Residuum eruce comedite locusta: residuum locuste comedite buncus. Metunt vero cum gaudio et exultatione. ps. Qui seminat in lacrymis. Abali autem merent in dolore. Job iij. Vidi eos qui operantur iniquitatem et seminant dolores et metunt eos. Octavo videndum est qui sunt messorum: quod angeli. Ad quos tria expectabant sicut ex primo evangelio colligitur: s. messio. collectio. et ligatio. Messio erit in separatione malorum a bonis transitorijs. que secundum Augustinum.

tanto amore dilexerunt q̄ membra sua
ea fecerunt. Et id sicut dolet hō in mēbri
abscissione. sic tolebit in eoz separatione.
Collectio erit in segregatōe reproborū
a bonis. Mat. xij. Exhibēt angeli ⁊ sepa-
bunt malos de medio iustoz ⁊ c. Alliga-
tio erit in associatōe reproborū cū repro-
bis. Reg. Sic i domo p̄is māsides mul-
te sunt. p̄ diuersitate virtutis. sic vana-
tos diuerso supplicio gēbēne ignis su-
biicit disparitas criminis.

¶ Sermo secundus.

Omine nōne bo-
semē seminasti in agro tuo
⁊ c. Ager iste sunt corda fide-
liū q̄ sūt ager albedemach. h̄ ē ager san-
guinis ex eo q̄ xps eoz alas suo sangui-
ne ppauit. In isto agro diabolus sepe se-
mina mala spargit. Nō eīm tēptat ma-
los sed bonos: q̄ scdm̄ Reg. Illos pulsa-
re negligit quos geto iure possidē se sen-
tit. Bonos aut sicut alibi dicit idē Reg.
affi dua tēptatione impugnat vt saltem
redio vincat. Serui igit patrissimilias
sunt sicut plati. ⁊ doctores sciētes agrus
istū tā care a xpo ēptū: ⁊ tā bene femina-
tū: ⁊ tñ vidētes in eo semē p̄taratum.
querūt ⁊ dicūt. Dñe nōne bonū semē se-
minasti in agro tuo ⁊ c. Ubi tria tagun-
tur. P̄mo tagit p̄posita q̄d cū dī: Dñe nō-
ne bonū semen ⁊ c. Scdo p̄posite q̄ntas
āmirationē cū dī. Uñ ergo h̄z zizania. Ter-
tio ip̄i q̄ōis ⁊ amirationis dīrermiatō. cū
dī. Inimic⁹ hō hoc fecit. Circa p̄mū notā-
dū q̄ ager dei sic xps expōit ē mūdus. s.
serui dei q̄ sunt de mūdo quātū ad habi-
tationē. Iuxta illud Jo. xvij. Et hi i mū-
do sunt. s. tñ sūt in celo quātū ad con-
uersationē. iuxta illud Phil. iij. Nostra
cōuersatio in celis ē. Ite ē ille ager de
quo dī Josue. xv. Qd̄ ara suasa ē a vi-
ro vt petēt a p̄e suo agrū ⁊ dīxit: Terrā
australe ⁊ arētē dedisti mihi. iūge ⁊ irri-
guam. Beditq̄ et irriguā superius ⁊ in-
ferius. Ista sunt illa tria. s. corpus. ani-
ma. ⁊ sp̄ritus que ponit apostolus dīcēs
I. Thessal. v. Ipse aut̄ deus pacis sancti-
ficer nos p̄ oīa vt iteger. ⁊ c. Ista aut̄ tria
a dño cū suspicijs petē debem⁹. Illi h̄nt
terraz australe ⁊ arētē q̄ h̄nt corp⁹ aridū

idest ab omni carnali concupiscentia ex-
catum. Bēn. i. Congregentur aque idest
carnales concupiscentie in locum vñū
idest in matrimonio. Et in virginibus ⁊
in continentibus. appareat arida idest
caro ab omni libidine exsiccata. Illi ha-
bent irriguum inferius. quorum anima
sepe pro nīmia tribulatiōe afflicta emit-
tit lachrymas doloris. Ioan. xvi. Amen
amen dico vobis quia plorabitis ⁊ flebi-
tis ⁊ c. Illi habent irriguum superius
quorum sp̄ritus p̄e desiderio celestium
sepe emittit lachrymas deuotionis. Que-
runt mihi lachryme mee ⁊ c. Talis igit
ager sic aridus in corpore. sic irriguus i
ferius in anima. sic irriguus sup̄ i sp̄-
ritu. aptus ē ad pducēdū liliū rosam ⁊
violam. Nā in corpore arido. s. mortifica-
to crescit liliū castitatis ⁊ pudicitie. Est
aut̄ peiorior talis ariditas q̄ cōiugalīs
secunditas. Ysa. lvi. Nō dicat eunuchus.
Ego lignum aridū. Nomē sempiternū
dabo eis. Istud nomen sempiternū ē il-
lud de quo dī Sap. iij. O quā pulchra ē
casta generatio cum claritate ⁊ c. In aia
irrigua per amaritudinē nascit rosa pa-
tientie. quia sicut dicit Biego. Abel ager
ēē non valet quez Layn malitia nō exer-
cet. Au. Ois malus aut iō vsult vt cori-
gat aut iō viuit vt p̄ ip̄z bōi exerceat. In
sp̄u irriguo p̄ deuotionē nascit viola cō-
templationis superne. Ysa. xvi. Sp̄ritus
mens in p̄cordijs meis ⁊ c. Secun-
do ponit p̄posite q̄ōis amirationē cū dī:
Unde ergo h̄z zizania. Ad istā questioē
pōt respōderi q̄ p̄ter cām quā pōit vo-
minus dicens. Inimicus hō hoc fecit.
Sunt alie tres cause ex quibus zizania
ouuntur. Primo ex cultorum negli-
gentia: quādo agrū purgare negligunt.
Lū tritico emiz cōsuerūt crescē ziza-
nia sicut dī hic. Palee que tñ nō sunt re-
cōdende cū tritico. Hiere. xxij. Quid pa-
leis ad triticū dicit dñs. Et spine. Mat.
vij. Simul exorte spine suffocauerunt
illud. hec aut̄ inter se ita differunt. quia
zizania non sunt de semine tritici. In
herba tamen assimilantur tritico. Pa-
lee vero sunt de semine tritici: in fructu
tamen tritico nō assimilant. Spine aut̄
nō sunt de semine tritici nec in aliquo as-

similant sed noceant. Semē tritici ē fides dei. Ex qua oīa bona opa nra nascuntur. Tritici sunt zizania. q: nō nascunt ex semine tritici. i. ex fide dei. Assimilant tñ tritico. i. catholicis in herba. i. in cōuersatione simulata. Mat. vii. Attendite a falsis pphetis q veniūt ad vōs zc. Ista talia zizania sunt cōburenda sicut dicit hic. Palee vero sunt falsi xpiani qui lz nascant ex semine tritici. i. ex fide dei. nō tñ hñt fructū boni opis. Et quāvis palee pñt tritico. tñ nō recedant in horreo cū tritico. Sic ēt tales quāvis pñt bonis tñ q: non sunt boni in igne eterno cremabunt. Mat. iij. Paleas aut cōburet igni zc. Isti sunt similes illis de quibus dicit Judic. xij. q nō poterant dicere seboletū quod iterprat spica. s: cheboletū qd iterprat palea. Spine vō sunt hoīes impij qui nec fidē vident hñe nec opa. z insup bonos psequuntur. aut in psonis vt tyrant. aut in rebus vt vsurarij aut in vita p malū exēplū. sicut mali plati. Tales ēt spine cōburent. ysa. xxiiij. Spine cōgregate igni cōburent. C Secundo nascunt zizania ex aeris corruptione. z signat maloz societate. que bonos corrūpit. Et vbiq: ē periculosa z dānosa. s. in celo: in mūdo: z in inferno. Nā in celo mala societas luciferi fecit alijs confortijs perdere regnū celi. Apoc. xij. Lauda draconis trahēbat tertia partem stellarum. Una pars angelorum fuit illorum qui deo assistunt. Alia illorū qui deo ministrant. Tercio illorū qui deo noluerunt assistere nec ministrare. Et istaz ptem traxit. C Secūdo dānosa ē in inferno. Nā societas demonū dānatis facit honorem. Job. xx. Uadent z venient super eū horribiles. Societas ppinquo rum facit eis dolores. Jō diues nolebat vt fratres sui ad infernū descēderēt. ne ei dolorem augerent. Societas autem omnium z singulorum facit eis stuporem. ysa. xij. Unusquisqz ad proximum suum stupebit zc. C Tercio est nociua i mundo. Adale enīz sunt i mundi z ideo alios inquinant. Eccl. xij. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. Sunt tenebrosi. ideo aliq: obscurant. ij. Corinth. vi. Que societas lucis ad tenebras. Sūt

corrupti: ideo alios corrumpunt z dicāt i. Corinth. xv. Corrupūt bonos mores colloquia mala. C Tercio nascunt zizania ex terre malicia. Proce dīt quidem ex terra aliqñ humor: venenosus: aliqñ do grossus. aliqñ subtilis: aliqñ subtilissimus. atqz purissimus. C Quedā igit semina nascunt ex humore venenato sicut zizania. Isti sunt luxuriosi. Unde dicitur de veneno per quod luxuria defignatur. Prover. xxiij. Quasi regulus venena diffundet. Venenum dicitur a venā: quia per venas vsqz ad cor discurrit. Vene autem anime sunt quinqz sensus corporis. Una est visus in quo tunc venenū popitur quādo ex impudico aspectu cōcupiscentia generat. Alia vena est auditus qui tūc venenū haurit: qñ colloquiū mulieris ipm inficit. Et sic p tales venas istud venenū ad cor vadit z ipsuz extinguit. p Alia generant ex humore grosso sicut mīrica. Isti sunt supbi q nascuntur ex humore grosso. i. ex spū inflato. De quibus dicit Apostolus Col. ij. Inflatus sensu carnis sue. Augu. O pellets inflata quo tēdis. O santes fetida qd inflaris. Sed ista pellis inflata in morte detumescet z dirumpet. Sap. iij. Viri pet eos inflatos sine voce. p Alia generatur ex humore subtili sicut miliū. qd licet sit vile tñ ē subtile ac tenue. Isti sūt auari qui sunt valde subtiles ad decipiēdū simplices. Hiere. iij. Sapientes sunt vt faciāt mala: bene autē facere nescierūt. Tales tā subtiles in morte stulti apparebūt ysa. xij. Cōfundent plectētes z texētes subtilia. p Alia generat ex humore subtilissimo z purissimo sicut triticum. Isti sunt sancti viri qui a mundo suscipiunt subtilissimū humorē. i. purissimū amorē. amātes mūdū non ad supfluitatē: s: ad necessitatē. i. Thimo. vi. Hñtes alimēta z quibz tegamur zc. C Tercio pontur questionis z amirationis determinatio. cum dicitur. Inimicus homo hoc fecit. Ubicūqz deus seminat: diabolus zizania superseminare pcurat. Nam seminavit deus in agro supremo idest in celo naturam angelicam. Ador ibi lucifer superseminauit superbiam. seminavit deus in agro medio. idest in terris

Dominica. iiii. post oct. epiphanie

paradiso naturā humanā. mox ibi dyabolus supseminauit inobediētiā. Seminauit deus in agro iūmo. i. in mūdo pacē et fraternā charitatē. mox ibi dyabolus supseminauit inuidiā et malā volūtātē: sicut p3 i Chai n et Abel. Seminat deus quotidie in agro iūterior. i. in mente bona pposita: et dyabolus superseminat carnalia desideria. Seminat deus i agro exterior. i. i corpe mūditiā et puritatē: supseminat dyabolus inūditia et carnalitātē. Et iō bene dī de eo p3ouer. vi. hōmo apostata vir iūtilis gradif ore pueri: et in oī tpe surgia seminat. Dyabolus hō dī: q3 hōic3 viciit. Sicut ab affrica dī Scipio africanus: q3 deuicit affricā. Et est apostata q3 a deo apostatauit. Et ē in iūtilis imo valde nociuus. Et gradif ore pueri: q3 mēdax ē et pater eius.

CSermo tertius. De eodem.

Colligite primū zizania et alligate ea in fasciculos ad pburēdū eē. Nolu it dñs vt zizania ante messē eradīcarētur: q3 de q3druplici eradīcatōe itelligēdū est. Aut de eradīcatōe vniuersali et oī moda que fienda est tpe messis. i. in fine seculi. Iō dī: Sinite viraq3 crescere vsq3 ad messē. Aut de eradīcatōe pēpīitata et dubia: vt qñ non est certū de aliquo q3 sit zizania qñis aliquib3 signis appeat. Un dicit glo. ibidē. Hoc vī p3rariū verbo apostoli q3 ait: auferite malū ex vobis. Sz sicut lolii et triticū quādiu in herba sūt paz distāt: ita monet dñs ne de ambiguo iudicemus. Aut de eradīcatōe picuiosa: vt qñ nō pñt eradīcari zizania sine piculo tritici. Iō dicit dñs: Ne forte eē. Aut de eradīcatōe libidīnosa: vt qñ ex libidine vīndictē vel motu patiētiā vel let q3 malos auferre: q3 tūc patiētiā est seruāda. Jac. v. Patiētes effote fratres mei eē. Quāuis igit zizania simul cū tritico crescāt in agro: non tñ cū illo simul recōdūt in horreo. sz triticū in horreo recōdit: et zizania igni p3urent. In verbis igit pmissis duo ponitur. s. pena reprob3 et gloria beator3. Pena reprob3 ponit cū dī: Collige primū zizania eē. Gloria beator3 cum dī: Triticū autē colligite

eē. C Circa impior3 autez penā dñs trīa ponit. s. separationē a bonis: ordinatiōne in supplicijs: et diuersitatez in penis. C Separatio a bonis tangit cū dicitur: Colligite. i. tollite et auferite eos de medio: ne cū sanctis societate habeant et ne videāt faciē dei. Utrūq3 autē ē magna pena. s. amittere dei visionē et societate angelicā et sanctor3 in qbus pstat tota beatitudo ipsoz sanctor3. Dicit aut Aug. super Gen. ad lram q3 sancti habebunt triplicē visionē. Corporeālē: q3 videbūt Xpi humanitatē et sanctos in corpibus glorificatis: et cellū nouū et terrā nouā. Spūālē: q3 videbūt angelos et aīas beator3. Et intellectuālē: qua videbūt ip3 deū. Dāna tñ aut ista triplicet visione carebūt. Locutū ei3 habebūt visionē corpālē: qua videbūt corpora dānatoz denigrata: rotūda et cōbusta. Et talis visio faciet in eis magnū stuporē. Visionē quo dāmō spūrituālē habebūt: qua videbūt horribiles et teterrimos demones. Et talis visio faciet in eis magnā et horribilē tracūdā et furore. Visionē vt ita dicā intellectuālem q3 videbūt lucifer3 q3 est quasi deus et dñs infernalis. Et talis eē visio faciet in eis magnū et horribilē dentiū stridorē. Vidēdo. n. tā horribilē atq3 terribilē dñ3 stridēbūt dētib3 p3e pauore. ps. Peccatores videbūt. tria. s. predicta: et ex hoc irascēt. Ecce quātus furor. Dentib3 suis fremet. Ecce quātus stridor dentiū. Et tabescet. Ecce quātus stupor. C Scdō dānati habebunt ordinatiōne in supplicijs. q3 notat cū dī: Alligate ea in fasciculos. Dī. in moral. Si nullus in supplicijs ordo seruādus est: cur pburēda zizania in fasciculos ligant. Sz nimirū fasciculos ad pburēdū ligare: est hos q eterno igni tradēdi sūt pares parib3 sociare: vt quos si milis culpa ingnat: par et pena p3stringat. Et sic videt q3 in inferno erit ordo. Sz p3rariū videt q3 dī Job. x. Ubi nullus ordo sed sempitern3 honor i habitat Sz dīcēdū q3 est ibi ordo: et nō ē ibi ordo. Est. n. triplex ordo. Prim3 vīuine iusticie. Aug. Peccatores in supplicijs ordinant: vt nunq3 sit de dec3 culpe sine deco re iusticie. Et hoc ostēdit Aug. triplici exēplo. Pulex. n. relucet gēma in an

nulo incarcerationa. pulchre latro appet in furca. pulchre seru⁹ manet i cloaca. Sic diuina iusticia pulchre lucet in carcere infernali. Pulchre pctōr q⁹ ē latro a se fue: stat in patibulo dyaboli. Pulchre idem pctōr q⁹ est seru⁹ dyaboli manet in cloaca gehēnali. *P* Scōs est ibi ordo supplicio: rū: q⁹ nō oēs equali puniūt: sicut iuxta mēsuram pcti daf mēsurā supplicij. Deut. xxv. Pro mēsurā peccati erit p⁹ plagaru⁹ modus. *T*ertius ē ibi ordo peccatūz: q⁹ illi q⁹ fuerūt siles in culpa sociabūtur in pena. Zac. xij. Plāget terra. s. infernalis familie: z familie seorsuz. Nā seorsuz plāctū faciet familia supboz: seorsum familia luxuriosoz: seorsuz familia auarorū. Sic aut ibi nō ē ordo q⁹ tū ad tria. *P*rimo q⁹ elementa z cetere creature ibi nō seruāt distinctōez suā: sed oia sunt q⁹ mixta z cōfusa. ps. Ignis sulphur z spiritus pcellaz pars calicis eoz. Ideo infernus vocat chaos Luce. xvi. *S*cōo q⁹ dānari nō seruāt ibi locū suū. Res. n. dī iordinata q⁹ frequēter mutat locum. De dānatis aut dī Job. xliij. Ad nīmū calōrē: transibūt ab ags nīmū. *T*ertio q⁹ ibi elemēta nō seruāt p⁹petates suas. Nā p⁹petas ignis est glaciē z niuē resolue. Tūc aut nō resoluet. Sap. vi. Nix z glacies sustinebāt virtutē ignis: z nō ta: befebāt. Propetas aque est ignē extinguerē: tūc aut nō extinguet. Sap. xix. Ignis in aqua valebat supra vstrutē suā z aq⁹ extinguetis nāe obliuiscēbat. Pro: p⁹petas aeris ē lumē recipe. Tūc aut nullo mō recipiet. Et iudē. xviij. Nec syderū lūpidissime flāme illuminare poterāt illā noctē horēdā. Pro: p⁹petas terre ē infimū locū tenere. Tūc autē peccator habebit terrā sursum z deorsum: a dextris z a sinistris. Infernus. n. credidit eē in cētro terre. vbi vndiq⁹ terra vallatus erit peccator. Job. xx. Reuclabūt celi iniquitatē eius zē. Tūc terra aduersus pctōrē p⁹surget: q⁹ ne vnquā euadat eum custodiet. *T*ertio dānari habebūt diuersitatē in penis: q⁹ nō equali sed p fasciculos puniēnt. In inferno. n. ē calix ire dei plen⁹ Apoc. xvi. Babylon magna venit in me morā ante deū dare illi calicē ire iudicis gnatōis eius. Et est ibi fluuius igneus

Ban. vij. Fluui⁹ igneus rapidusq⁹ egrediens a facie eius. In calice igit ire dei qdā bibūt tū in superficie q. s. nō sic grauter peccauerūt. Alij vsq⁹ ad mediū: qui grauius deliquerūt. Alij vsq⁹ ad pfundū z vsq⁹ ad feces q. s. fuerūt pfundati in fecibus peccatoz. Ysa. li. Usq⁹ ad fundū calicis soporis bibisti zē. Est etiā ibi fluuius igneus: i quo nō oēs equali puniunt. Qd significatū ē Ezech. xlvij. vbi dī: Mēsus est mille cubitos: z traduxit me p aquā vsq⁹ ad talos. Rursus mēsus est mille: z traduxit me p aquā vsq⁹ ad gēna. Rursus mēsus est mille: z traduxit me p aquā vsq⁹ ad renes. Et mēsus ē mille p torrentē quē non potui p⁹asire. q⁹ itumuerūt aque pfundi torrentis q⁹ nō potuit trāsudari. Ecce p⁹beta ponit in isto fluuiō qdrupticē mēsuratōnē. Alicubi attingit vsq⁹ ad talos: alicubi vsq⁹ ad gēna: alicubi vsq⁹ ad renes: alicubi vsq⁹ ad caput z sup caput. In talis aut est p⁹ncipiū z inchoatio. In gēnibus deābulatio. In renibus carnalis delectatio. In pfunditate submersio. Sūt igit qdā qui de nouo peccare ceperūt: z sine p⁹ia recesserūt. Isti ponent in isto fluuiō vsq⁹ ad talos. Alij sūt qui de malo in p⁹ius ābulauerūt z p⁹ecerūt. Isti ponent vsq⁹ ad gēna. Alij sūt q⁹ p⁹ter pctā spūalia: vt est supbia z inuidia. z p⁹ter pctā ē t⁹palia: vt ē vīrsu. addiderūt pctā carnalia. Isti ponent vsq⁹ ad renes. Alij sunt q⁹ in oīa pctā p longā p⁹uetudinē se imerserūt. Isti ponent in pfundo habētes istū fluuiū vsq⁹ ad caput z sup caput. Quia. n. pctā sup capita eoz ascēderūt. Iuxta illud ps. Iniquitates mēe p⁹gressē sunt zē. Iustus est vt ēt pena sup eoz caput ascēdat. *C* Scōo ponit gloriā beatoz cū dī: Triticū aut cōgregare in horēū meū. *N*otādū aut q⁹ triticū dei tripl⁹ pōt p⁹iderari. *P*rimo put ē in agro: significat electos q⁹ dei seruāt p⁹cepta. Triticū. n. in agro fructuz facit. aliud tricesimū. aliud sexagesimū. aliud centesimū: vt habet Marc. iij. Tūc aut tales fructū tricesimū generāt. q⁹ cū si de trinitatis decē p⁹cepta dei obseruant. Tūc faciunt fructū sexagesimū q⁹ seruāt dei p⁹cepta z sex misericordia opa

Domica in septuagesima.

dei. Tunc faciat fructum ceterisimū qñ oīa ista faciūt: nō p lau de mūdī. s; p gloria dei. Ceterisimū enim numerus de sinī, s; tra transit ad dexterā. C Secō cōside, ras triticū put ē in area: z signat viros pfectos q dei seruāt cōsilia. area eim reli gionē signat. Triticū aut in area a trib^o purgat. s; a paleis: ab asiris: z a p̄mixto ne pulueris. Multī sunt religiosi q hñt cū secularibus nūmā societate. Et hoc ē triticū eē cū paleis: iō sunt purgādi. Die re. xxiij. Quid paleis ad triticū dicit do, minus. Alij hñt nūmā mox leuitatem: z hoc ē triticū eē cū aristis que sunt leues z aride. q; tales in moribus hñt leuitatē z i affectib^o ariditatē: iō sunt purgādi. Luc. iij. Lutus vētilabū i manu eius z purgabit areā suā zc. Alij hñt nūmā ter renorū cupiditatē. z hoc ē triticū eē cum puluē. Et iō purgādi sunt: altas diabo lus eos cribat. i. rotat. z currere facit d cupiditate i cupiditatē. Luc. xxiij. Ecce sathanas expetiuit vos vt cribaret sicut triticū. Tribū i eiz a currēdo nomē acce pit: eo q triticū currat p ipm. C Tercio q̄siderat triticū put ē in boveo. z signat sc̄los q put sunt in glīa: vbi sunt isimul cō iuncti: z a vētis tētatōnū z tēpestatib^o psecutionū securi. Tria aut sunt necessa ria vīte hūane. s. triticū vīnū z oleū. Ista tria dabunt sc̄lis i glīa. ps. Al fructu fru mētī vīnī z olei multiplicati sūt. Frumē tū h; reficē oleū delectare: vīnū iocūda re. Sc̄i igit reficiēt i vīdē hūanitatis delectabūt i p̄tēplāōe diuinitatis: z iocū dabunt i p̄ntia tā bfe societatis.

C Dñica i septuagesima. Sermo p̄m^o.

Simile ē regnū celoz ho minū p̄familias q exiūt p̄io mane pducē opari os i vineā suā zc. Matth. xx. Dñs n̄r sepe ad turbas in pabolis loq̄ bat: vt boni z hñles itelligerēt: mali at z supbi itelligē nō possent. Ad itelligen tia aut istius pabole plura p ordinē sunt vidēda. C P̄io q̄ sit ista vinea. Et dicen dū ē q vinea signat ecclīam: siue vntuer sitatē fidelitū. ysa. v. Vineā domini saba oth domus israel est. Ista autem vinea tot palmites protulit quot sanctos ha buit. C Distinguit autē dñs tria genera

palmitū. vt h; Jo. xv. Quidā enī sūt vt ti. t. xpo adherētes p fidē: s; nō ferentes fructū p opationē. De qb^o dicit: Dēz pal mitē tu me. s. manētē p fidē. nō ferētē fructū per opationē. tollet eū. s. p; me us de cōsortio bfoz z ponet eū in cōsor tiū dānatoz. de talibus v; Sapiciē. iij. adulterine plātationes nō dabūt radi ces altas. Vocant aut adulterine plan tationes palmitēs ad radicem vītis cre scētes: qui sunt infructuosi z immatura les. C Secūdi palmitēs sunt qui nec vī ti adherēt per fidē: nec fructificant per opationē. De quibus subdit. Siquis in me nōn manserit mittef foras sicut pal mes. z colligent eum sc̄licz angeli: z in ignē mittēt z ardet. Isti sunt heretici z sc̄ismatici qui ab ecclīa sunt p̄cissi. Tā p̄mī palmitēs. s. infructuosi. q̄ secūdi. s. p̄cissi ad nibel sunt apti: nisi ad ignem. Ezech. xv. Sisti homis quid fiet de ligno vītis ex oībus signis nemoz. Nunquid tollat de ea lignū vt fiat opus. aut fabri cabitur ex ea paxillus vt dependeat ex eo qd̄cūq; vas. Ecce igni datum ē in escā In talibus enim hoībus nō ē lignum alicutis virtutis per qd̄ fieri posset al: quod opus meritorū: nec paxillus. i. vī ta emineat: ad quam vasa sub dītoz pos sint pēdē p exēplū. Et iō ex quo sibi nō sunt vītēs p opa meritoria: nec alijs per exēpla: nō sunt apti nisi ad iēc dīa. Ter tiū palmitēs sunt q vīti semp adherēt: z fructū faciūt. De qb^o d; Qui manet in me z ego i eo. hic fert fructū multū. Ta les eim multū fructificant. Tum quia a patre qui est agricola purgant. Ibi dē oēm qui fert fructum purgabit eum sc̄i licet pater meus vt fructū plus afferat. Tum q; a filio qui est vītis vera humor ifundit. Hiere. xvj. Erīt tāquā lignum qd̄ trāsp̄lantat super aquas: qd̄ ad hu morem mittit radices. Tū q; a spūsan cto q est solaris radius vīte maturant z excoquuntur. Lañ. i. Botrus cypri dilect^o meus in zc. Ad istam enim d; q sol ra dio recto locū illū engadū respicit: z iō vīas excoquit. z p̄ciosum vinum facit. C Secō vidēdū ē quis sit iste pater fami lias. Et dicēdū ē q deus trīnitas q habz tria palacia. in qbus h; tres familias.

Primum celū: vbi ē familia filiorū. ps. si-
lii tui sicut nouelle &c. Secundū ē mūdus
vbi ē familia militātia. Job. vij. Milita-
tia ē vita hoīs sup terrā. Tertiu ē ifernū
vbi ē familia icarceratorū. ysa. xliij. Lō-
gregabunt in cōgregatōe vnius factis i-
laciū: & claudent ibi i carcē. Vel pōr dicit
q̄ iste tres familie sūt tres status saluan-
dorum. scōlugari. cōtinētes. & virgines.
Qui nō ē i aliquo istoz triū statuū: non
ē de familia dei sed diaboli. C Tercio vi-
dendū ē qui sunt isti oparij. Et discendū
est q̄ sunt fideles. Hoz tamen tria sunt
genera: de quibus dī Apoc. iij. Utinam
frigidus es: aut calidus es: s; q̄ tepidus
es &c. Quidam enim operant fide-liter &
seruenter: isti sunt calidi & boni operarij
Ponit autem Lxx. super. Matth. tria
signa per que boni operarij discernunt
a malis. C Primum est: quia bonus ope-
rarius prius aspicit opus: & postea cibū.
malus autem prius habet oculum ad ci-
bum q̄ ad op⁹ iniunctū. Sic & serui dei
in opibus suis prius itēdunt dei gloriā:
& postmodū vtilitatē suam. mali autem
econuerso. Secundū ē q̄ bonus operari-
us totum diem expēdit circa opus sien-
dum modicū autē temporis circa cibū.
Malus autem parum vult operari. & to-
ta die comedere & leuari. Sic & serui
dei totum tempus debent expēdere cir-
ca spūalia procuranda: modicus autem
circa tpalia acqrenda. mali autē ecōuerso
faciunt. C Tertiu est: q̄ bonus operari-
us si forte opus non pōt perficere: erube-
scit mercedem petere vel corā dño appa-
rere. malus autē siue perficiat: siue non:
pudenter se ingerit: & mercedem petit.
Sic etiam serui dei si forte aliqua carnis
fragilitate impediti aliq̄ opus dei nō fa-
ciunt apparere corā deo i oīsibus erube-
scunt nec p illo opere mercedem a deo
sperare psumūt. mali autē si i nihil boni
faciūt: audacter se ingerūt. & de dei par-
tia & longanimitate nimis presumunt. Alij
opant negre. Isti sunt frigidi & mali ope-
rarij. de quibus sic dicit. Aug. sup ps. Dīe
hō miser nolo me cōtinere a malo: & vo-
lo videre dīca bonos. Si operarius tu⁹
tibi diceret. En vasto istaz vineam addu-
xisti me ad vineam vt faciam eā & putez.

& pōda oīa ligna vtilia: vt si qd colligas
hēas: & cū fecero istū reddatur es mihi
laborē meū. Nōne isanū illū dicerēs: & d
domo tua illū expellēs anquā ad falcē
manū mittēt. Tales sunt hoīes q̄ facē
volut mala: & dīes bōas vidē. Alij sūt q̄
opant negligēt. Isti sūt tepidi oparij q̄ se
pe sūt peiores q̄ fridi. Alij. n. calida qn cō-
gelat forti⁹ & gelat q̄ frida. ex eo q̄ frig⁹
maiorē resiliētaz ibi inuenit. & iō virtutē
suā ibi fortius īprimūt. Silt & ferruz ou-
rum & fridū pp eandē cām fortius ignif
q̄ stipula. Eodem modo qn boni efficiūt
mali: peiores sūt ceteris: quia dyabolus
i eis fortius īprimūt suam maliciā p
pter maiorē quā ibi inuenit resistētiā.
Mali autē qn cōuertunt seruētiōres sunt
tepidis: q̄ deus fortius in eis suā impi-
mit grām. Ideo dī Eccle. xlij. Melior ē
mīgas viri q̄ benefaciēs mulier: q̄ qn
querit vir iniquus seruētiōs operatur
q̄ mollis & tepidus. C Quarto vidēdū
ē que sint iste hōes. Et dicēdū q̄ si vinea
accipiat allegorice p ecclesia. tūc secūdū
Breg. mane fuit ab Adam vsq; ad Noe.
Tertia a Noe vsq; ad Abrahā. Sexta ab
Abrahā vsq; ad Moysen. Nonā a Moysen
vsq; ad aduentū dñi. Undecima ab
aduentū dñi vsq; ad finē mundi. Si ve-
ro vinea accipiat moralr p animā: tunc
secūdū Breg. mane ē intelligēda pue-
ritia que pax clarescit sicut lux matuti-
na. Tertia ē intelligēda a adolescentia: q̄
pfiti in calore etatis & splendore cogni-
tionis. Sexta ē intelligēda iuuetus: que
plene calet & lucet sicut sol in meridie.
Nonā ē intelligēda senectus ppter expe-
riētiā multā quā inuenit senium:
que incipit decrefcere in calore & cogni-
tione. Undecima ē intelligēda etas de-
crepitorum que iuxta occasus est. Quia
igitur deus ad bonā vitam: alios in
pueritia: alios in adolescentia: alios in
iuuentute: alios in senectute: alios in de-
crepita etate pducit. Iō diuersis hōis
oparij i vineā vocā. C Quito vidēdū ē
q̄ sit iste denari⁹. Et dicēdū q̄ scōz Re-
migiū. Iste vn⁹ denari⁹ q̄ oībus dat si-
gnat vnā beatā vitā que ab oīb⁹ picipit
i qua nō viuet vn⁹ alio min⁹ vel plicius
& in ibi erūt multe diuersitates meritorū

Dominica in septuagesima.

Bñ aut denarius q̄druplici rōe. p̄ P̄rio rōne nois. Denarius enī dī a decē ex eo q̄ olim decē vsuales valebat. Et iō vita illa bñ denarius dī. q̄ p̄ obseruatione decalogi dat. Mat. xix. Sī vis ad vitaz ingredi serua mādata. p̄ Scdo rōe ima- gīnis. Imago enī dī in beatis impri- met p̄ a similitōez ad deū: z trāsforma- tiōe in ip̄s. ij. Cor. iij. Nos aut reuelata facie glīam dñi speculātes: in eādē ima- gīnē transformamur zc. Tercio rōe scri- pturē q̄ ibi erit plena sciētia z cognitō veritatis. i. Cor. xiiij. Nunc cognosco ex pte tūc aut cognoscā sicut z cognitō suz. Quarto rōe figure speritice. q̄ ibi erit plena possessio eternitatis. Joā. x. Ego vitā eternā do eis. Sexto vidēdū est q̄s sit iste pcurator. Et dicēdū q̄ est xps īquātū hōi nā īquātū deus ē: p̄famili- as isti vinee ē cū pte. Est ipse pcurator: q̄ ipse sicut dicit glosa it̄rlinearis. P̄- oīa dedit sibi i manus. Oīa scilz celestia terrestria z infernalīa. Nā celestibus p- curat iustā remunerationē. Matt. xxv. Venite bñ dicti p̄ies mei zc. Terrestrib⁹ pcurat p̄nā pp̄tiationē. i. Jo. ij. Aduo catū habemus apud patrē Jesum xpm iustū: z ip̄e ē pp̄iciatio zc. Infernalibus pcurat eternā punitionē. ps. Rege eos i virga ferrea zc. Septimo vidēdū ē q̄ sit ista murmuratio. Et dicēdū q̄ mur- muratio ex multis causari pōt. P̄rio ex motu impatiētīe. de qua dī. i. Cor. x. Neqz murmuraueritis sicut quidā eorū murmurauerūt. z perierūt ab exterminia- torē. Ista talis murmuratio nō erit iter sc̄os. Bre. Regnū celoz nullus murmu- rans accepit: nullus q̄ accepit murmu- rare pōt. Scdo cārī pōt ex magna de- siderij intēdōe. Est eīz magna desiderij i- tentio quedā cordis murmuratio. Et ta- lis murmuratio erat i antiquis p̄f̄b⁹ qui nīnīs intēte suā liberationē affectabāt. Un̄ dicebat vnus eoz. Ysa. lxxiij. Utināz dirūperes ce. z de. Ista talē murmuratō nē hñt aīe sc̄oz: q̄ dicunt Apoc. vi. Us- quequo dñe sc̄us: z verax nō iudicas z vindicas sanguinē n̄m. Tercio cārī pōt ex lōga expectatōe z cordis suspē- sione. Et ista ēt fuit in antiquis p̄f̄b⁹. Bre. Accipietes murmurabāt: quia atq̄ p̄ies

in isernū descēdētes a gloria dilati sunt. Quali ergo post murmuratōez denariū accipiūt: q̄ post lōga isernū tpa ad regnū gaudia pueniūt. Quarto cārī pōt ex amiratōe diuīe clemētie. Et ista murmu- ratio ē aliqū iter sc̄os vīros. q̄ videntes q̄ deus tam copiose z citius remunerat tar de veniētes q̄ sibi lōgo tpe seruētēs quodānō murmurāt: deī sup hoc libera- litatē z misericordiā amīrātes. Un̄ z pe- trus murmurare potuisset q̄ latro ipso citius ad regnū puenit. Et tali ēt mur- muratione itelligi pōt qd dī h. Quarto cārī pōt ex amiratione diuīne patien- tie. Et hanc ēt hñt sancti viri q̄ vidētes malos in hac vita florere quodānō mur- murant: deī sup hoc patiētiam amīran- tes. Hierē. xij. Iustus qdē tu es dñe si dī sputē tecū: quare via ip̄ioz p̄sperat: bñ est oībus qui p̄uaricant z inique agunt. Elbacuch. i. Quare respicis cōtēptores z taces cōculcāte ip̄io iustiorē se. Vel p̄ accipi ista murmuratio p quādā suppo- sitionē. quasi dicēt. Dato q̄ sic murmu- rarent. talit̄ rīdēret eis. Et qd iustū fue- rit dabo vobis.

p̄ Sermo secūdus. De eodem.

Te et vos in vineam meaz: z qd iustū fuerit dabo zc. Ista ver- ba dixit dñs vinee illis q̄ sta- bant ociosi in foro. Magnū qdē piculū ē ocīū sectari. q̄ diabolus quos ociosos in- uenit mox ad opus suūz assumit. Unde monet Hiero. Sēp aliqd boni facito vt te dyabolus inueniat occupatū. Aliqñ tñ dyabolū puenit. z ociosos ad laboriū admittit. sicut hīc qñ dixit: Ite z vos in vi- neā meā zc. Et in hoc oñ dñs magna dei misericordiā. Labor eīm fuit īnflct⁹ ho- mīnī pp̄ p̄c̄m. Gen. iij. In sudore vult⁹ tul zc. Et tñ ip̄m laborē iustis p̄uertit in meritū. ps. Labores manū tuaz q̄ mā- du. zc. Aug. d̄ ciuitate dei. Ineffabili dei misericordiā ip̄a pena vītoz trāsīt in ar- ma virtutū. z fit iusti meritū supplicium peccatoz. In verbis igit̄ p̄missis tria sunt vidēda. P̄rio quid p vineā signī- ficet. Scdo pp̄ qd opari in vineā mit- tant. qd notat cū dī. Ite z vos zc. Ter- tio que merces eis p̄mittit. qd notat cū

di: Et qđ iustū fuerit dabo vobis. ¶ Circa prīmū notādū qđ p vineā scđm Bern. aia siue cōfētētia significat. In vinea igitur aie nre laborandū ē: vt apūtem² palmites luxuriantes carnalis pcupiscētie. Lañ. ij. Tps putatōis aduenit. Projiciamus lapides supbie. Ysa. v. Lapidēs elegit ex ea. z extirpemus spīnas auaritie. Un^o ibidē de vinea maloz. Ascendent sup ea vepres z spine. In tali igit vinea sic purgata nascunt bone gēme. boni flores. bone vuc. z bonū vini. de quib² dicitur Bern. xl. Uidebā corā me vitē in qua erat tres ppagines z crescere paulatim in gēmas. z post flores vvas maturescere. Tuli ergo vvas z expressi in calicez. z tradidi poculū pharaoni. Gēme bone sunt cogitatōes bone. Sicut eim gēme sunt pncipiū z origo oīum fructuū in vineis: sic bōe cogitatōes sunt pncipiū z origo oīum bonoz opoz in aia. Pncipiū enīz hō aliqd boni faciat: illud cogitatione ptractat. Ecclō. ij. Cogitauit a vino abstrahē carnē meā. Et tñ illud pncipiū a nobis hēre nō possumus. sz a deo petē debemus. ij. Lor. iij. Nō qđ sufficētes simus cogitare aliqd a nobis: quasi ex nobis zc. Flores aut boni sunt bone volūtates. Lhy. Bōe volūtates sic sunt apud deū suauēs: quēdamodū odoriferi flores. Sicut aut ex gēmis nascuntur flores: sic ex bonis cogitatōibus bōe volūtates. Et sicut flores scđz Lbry. nō pnt pcedere nisi prius pcedant gēme. sic nec quis pōt habere bonā volūtate: nisi pri^o hēat bonā cogitationē. Dicunt aut flores a fauonto. qui ē vētus qui greco nomine zephyrus appellat. qui flores generat z cōseruat. z venit ab occidēte: z ideo mortē z occasuz hoīs repñtat. Vel dicuntur flores scđm Jsid. quasi fluidi ex eo qđ cito resolunt^r. z maxime ab austro ppter aquaz abundantiā. Un^o auster: quasi hauriens aquas vocat. p qđ dat intellīgī qđ bone volūtates generant z cōseruat p mortis memoriā: resoluntur aut z dissipant a nīmīa rerū abundantiā. Vuc aut bone sunt fructus bonoz operum. Sicut enim vuc nascunt ex floribus: sic bona opera nascunt ex bonis volūtātibus. Ecclō. xliij. Flores mei fructus.

honoris z honestatis. Dicunt autē vuc scđm Jsid. quasi humide: ex eo qđ intrinsecus humore sunt plene. Sic opera seruoz dei debēt eē humida. i. humore deuotionis z charitatis plena. Dicit. xxi. Inebitabo aias sacerdotū pinguedine. Vinū aut significat gaudiū cordis: qđ in pñti ex bonis operibus gnātur. Bō autē vinū scđz Jsid. a vena: ex eo qđ venas sanguine replet. Vene aut sunt potētē aie. Memoria enim replet gaudīo qñ reco- lit bona que fecit. Intelligētia qñ i statu salutis se eē cognoscit. Volūtas quādo in bonis opibus semp pseuerare intēdit. De isto gaudīo qđ i pñti ex bonis opibus gnātur dicit glo. sup illud ps. In custodiēdis illis retributio multa. Nō tñ p eis in futuro reddet pmiū: sed etiā hic in eoz custodia ē magnū gaudiū. ¶ Circa scđz. s. pp qđ oparij i vineā mittantur. ¶ Notandum qđ operarij in vineam mitti cōsueuerunt ad tria. scđ ad putandum: ad fodiendum: z ad vinde- miandum. Sic z nos vineam cōscientie nostre debemus putare omnia vitia recedendo. Dicit autē Amb. ad simplicia- num. Vineā recisa fructificat. semiputata frondefcit: neglecta luxuriat. Vineā igitur anime nostre bene recisa z putata ab omnibus vitijs z peccatis: fructificat per bona opera. Jo. xv. Omnem palmitem qui fert fructum purgabit eū vt fructum plus afferat. Osce. x. Vitis frōdosa israel: fructus adequatus ē ei. Illa est optima vinea in qua fructus folijs z folia fructibus adequantur. Et illa est optima anima in qua opa verbis: z verba operibus assimilantur. Iste autē fructus attenditur z foris per bonaz famā z intus per bonam cōscientiaz. Prouer. xxiij. Para foris opus tuum: z diligenter exerce agrum tuum. Sicut enim dicit Celsarius. Quid enim prodest si exteriora nostra possidet serenitas: z interiora nostra tēpestas. Vineā autem semiputata. i. anima negligenter purgata frondefcit: quia multa verba sed pauca opera gignit. Talis vinea ē maledicta. Hoc significatum est Matth. xxi. Vbi domus ficulne habenti sola folia maledixit. Immo talis vinea est eradicanda z

oburenda Luce. iij. Dis arbor que nō facit fructū bonū excideat & in ignem mitte-
tur. Uinea vero neglecta luxuriat i pal-
mites degenerat & siluestres: & i sup oī-
um ibi spine & vepres. Uñ dī Ysa. v. Nō
putabit & non fodiet: & ascēdent sup eā
vepres & spine. Vepres scdm Isido. dīcū-
tur quasi vī pcedētes. Spine dīcūtur a
spica: ppter acuitatē. Quī igit pscientia
non purgatur oriūtur ibi tērationes car-
nales animā vī pcedētes. i. violēter ca-
pientes. Oriūtur etiā ibi tentatōes spūa-
les acute animā perforātes. Talis ē vī-
nea effici siluestris q nō pferit vvas sed
labruscas. Ysa. v. Expectaui vt faceret
vvas: & fecit labruscas. Bī autē labrusca
a labris viar: q: tales anime efficiuntur
siluestres vt nīhil spūale sapiant. i. Cor.
ij. Animalis homo nō pcpit ea que sunt
spūs dei. Et efficiūtur demonibus pue:
vt per eas iccedant. Job. xix. Venerūt la-
trones: & fecerūt sibi viā per me. Secun-
do debemus ipsas vineas nostras fodere.
Sūt aut huius vinee fossores quatuor.
p̄ Primus est pudor qui habet terrā cor-
dis mollificare. Quādo eīz peccator co-
gitat suis status horribilitatē inde concī-
pit magnū ruborē. Ro. vi. Quē ergo fru-
ctum habuistis tūc in illis in qbus nūc
erubescitis. Talis ergo rubor terrā ani-
mē durā habet emollire. Job. xxiij. De-
amolliuī cor meū: & omnipotēs cōtur-
bavit me. p̄ Deinde accedit secūdus fos-
sor: scz dolor: qui cor emollitū habet scīn-
dere. Postq̄ enim terra dura emollita
fuerit facilius scīdī. Job. ij. Scīdīte
corda vestra & nō vestīnēta vestra scz tā-
tum. Quis eīm scīdīte corda scīdīte & ve-
stīnēta: dēst exteriora opera: sed nō ecō-
uerso. p̄ Deinde accedit tertius fossor. s.
timor: qui oēs lapides idēst oīa peccata
que in corde scīssō & defosso iuenerit ha-
bet extra p̄icere. Ecclē. i. Timor dñi ex-
pellit peccatū. p̄ Deinde accedit quar-
tus fossor. s. amor dei q omnes palmites
iffructuosos ad radicē vitis subortos. i.
omnes amores mūdānos habz euellere
& eradicare. Aug. Qui biberit de fluuio
paradisi cuius gutta maior est oceano:
restat vt in eo sitis mūdū penitus extin-
cta sit. Tercio debemus vineā nostrāz

vīndemiare. i. opera nostra colligere &
deo offerre. Sed hodie sunt tres mali
vīndemiatōres. s. auaritia: luxuria sup-
bia. ps. Vīndemiāt eam oēs q pretergre-
diūtūr viā: exterminauit eā aper de sil-
ua: & singularis ferns depastus est eam.
Ambulātes per viā sunt auarī qui non
cessant discurrere vt diuitias possint au-
gere. Et est inrabileq: in viā pedū q̄ro
q̄s senior: tāto debiliōr est. In viā autē lu-
croz quāto quis senior: tāto ardentior.
Aper de silua porcus ē siluestris: & signi-
ficat luxuriosus qui efficiit homo porcu-
sus & imūdus. Singularis ferus est su-
perbus q vult singularis esse & nullū su-
per se hēre. Et est ferus. i. crudelis: q ce-
teros vult opprimere & humiliare. Isti
tres vīndemiāt istā vineā: ita q xps vīx
in ea pōt alique respirare racemū. Michē
vij. Ne mibi q: factus sum: sicut q collī-
git in autūno racemos vīndemī. C. Lir-
ca tertū. s. mercedē que oparijs p̄mittit
p̄ Notādū q tres ponunt differētie ope-
rariōz. Quidā. n. sunt qbus dñs p̄misit
denariū diurnū: illis. s. q mane. i. in pue-
ritia deo seruierāt & semp p̄seuerauerūt
Denarius. n. diurn⁹ dī merces q debet
p̄ labore diurno. i. p̄ totā diē: hoc est per
totā etatē exhbīto. Est. n. labor matuti-
nus illoz. s. q in sua pueritia vel iuuen-
tute deo seruīre icipit: s. postea defici-
unt. Osee. vi. Misericordia vestra quasi
nubes matutina: & q̄si ros mane p̄tran-
siēs. Est labor vesp̄tin⁹ eoz. s. q in sua se-
nectute cū toto corde ad deū redeūt: q̄rū
seruitiū deus hz acceptus. ps. Eleuatio
manuū meaz sacrificiū vesp̄tinū. Est la-
bor nocturnus eoz. s. q male agūt. Joā.
ij. Oīs q male agit odit lucez &c. Talia
opa nocturna sūt abijciēda. Roma. xij.
Abijciamus opera tenebrarū &c. Est enīz
labor diurnus eoz: scz qui totā vitāz ha-
bent clarā & lucidā. i. Thes. v. Omnes
vos filiū lucis estis &c. p̄ Secūda differē-
tia est illoz operariōz qbus dñs p̄omi-
sit qd iustū est sicut illis qui tertia sexta
& nona hora venerūt: quos deus remu-
nerat vt iusticia regit cōsiderando mul-
titudinē operis. ps. Secūdū multū ma-
nuū operū mearū re. m. Radicez cha-
ritatis: q: deus nō respicit quātū sed ex

quāto: sicut p̄ in vidua que plus dedit: q̄ cum maiori affectu dedit: vt habetur Luc. xxi. Diuturnitatem laboris. Unde isti p̄quererentur dicentes: Pares illos nobis fecisti qui portauimus pondus diei et estus. Sap. xi. Omnia in numero et in mēsurā et in pondere disposuisti. Deus enim in remuneratōe non attēdit mēsurā tēporis: nec numerū operis. sed pondus amoris. ¶ Tertia differētia est illorū quibus dñs nihil p̄misit. illorū sc̄z qui in hora vndecima. hoc est in etate decrepita venerunt. Tales enim nihil ex debito petere p̄sunt: sed quicquid eis dñs donat ex gratia donat. Sufficit enī talibus se nibus q̄ a deo regnat. iuxta illud. Senex puer portabat: puer autē senex regēbat. Ad a deo nō derelinquant. ps. xlv. qz in senectam et senili deus ne derelin. quas me. Ad a deo non p̄ciant. ps. Ne p̄cias me in tēpore senectutis.

¶ Sermo tertius de eodem

O Am sero factus esset dixit dñs vinee p̄cura. tori suo. Per istā vineā intel ligere possumus penitentiā in q̄ p̄ diuersas horas operari p̄ducunt: dñi alij in pueritia: alij in iuuetute: alij in senectute cōuertunt. ¶ Ad istā autē p̄nīā assumēdā ecclesia hodie in officio misse nos iudicat verbis exēplis et p̄missis. ¶ Nā in eplā nos verbis exhortat ad currēdū p̄ p̄nīe opā: ad certādū p̄tra dyaboli tētamētā. In euāgelio autē ad laborādū in vinea. i. in p̄scīetia. ¶ Sc̄do iudicat nos in exēplis: ad ducēs nobis in exēplū tres magnos peccatores qui totum officiū misse p̄posuerūt: sc̄z dauid qui p̄posuit itroi. ruzine q̄s desperet p̄pter peccatū luxurie. Paulū qui cōposuit epistolā: ne q̄s desperet p̄pter peccatū supbie. Et mar. theū qui cōposuit euāgelii ne q̄s desperet p̄pter peccatū auaritie. ¶ Tercio ecclesia iudicat nos ad penitentiā p̄missis. Pro mittit enim laborātī denariū. Currenti brauiū. Et pugnātī coronāz. Istud autē tēpus septuagesime rep̄stat tēpus p̄uaricatōis ade: et tēpus nostre p̄nīe. Quia enim rep̄stat tēpus p̄uaricatōis ade ecclesia deponit cātica letitię. i. illa. B̄lla

in excelsis. Te deū laudam. Alia q̄des ē cāticū celestis patrię. Thobie. xlii. Per oēs vicos tuos: sc̄z hierlez Alia cātabit B̄lla in excelsis deo est cāticū letitię angelice: q̄ illud angeli i xp̄i natiuitate decantauerūt. Te deū laudam est cāticū vniuersalis creature: q̄ oēs creature ad laudādū deū illic itroducunt. Ideo illa tria cātica subitēnt ad ostēdēdū q̄ hō p̄pctm priuatus est celestis patrię: sc̄z cietate angelica: et laude diuina. Istud ē t̄ps rep̄stat t̄ps nostre penitētię: in qua q̄dē debem⁹ mutare letitiā in salubre tristitiā. Ec̄s. iiii. T̄ps flēdi et t̄ps ridendi. Viri enim p̄fecti h̄nt tres letitias: que p̄ illa tria cātica superius posita designātur. H̄nt enim corda leta: leta verba: et leta opā. Sed viri penitētes debēt letitias cordis p̄uere in amarā p̄tritionē. Letitiā oris: in peccatorū p̄fessionē. Letitiaz op̄s in laboriosas satisfactionē. Ip̄si autē penitētes per laborē penitētię: a deo recipiūt mercedē salutis eterne. De qua itelligit verbū superius positū: sc̄z Lum sero factū esset. Vbi sex ponūtur. ¶ Primo tēporis opportunitas cū dñi Lum sero factū esset. Per sero itelligit finis seculi vel mors cuiuslibet. In sero enī dñi es finis: homo in domū suā igredit⁹ et ab op̄ibus getat. Sic ē tunc finis dies mutabilitatis. Deut. xxxij. Adesse festinant t̄pa. Dicunt autē sc̄dm̄ Iudo. t̄pa a tependo. Vocātur ē t̄pūcula: q̄ nunq̄ stat. Nam in p̄nti sunt hoies tepidi in charitate fraternā: et currētes ad vicia et peccata. Adat. xxiij. Abū dabit iniquitas. Ec̄ce q̄ currētes sunt ad vicia. Et refrigescet charitas m̄ltorū. Ec̄ce q̄ tepidi i charitate fraternā. Tūc autē t̄pa festinat adesse: q̄ tūc sancti viri erūt stabiles i eternitate: et seruētes in amore. Tūc ē homo igredit⁹ in domum sue eternitatis. Ec̄s xij. Ibit homo in domū eternitatis sue: tūc ē homo getat a labore cuiuslibet op̄is. Apoca. xij. Amodo tā dicit sp̄s rē. ¶ Sc̄do ponit vocatīs curialitas cū dicit voca. Quasi dicat. Non expectes q̄ ip̄si mercedē petant: sed tu eos voca ad quietē: ad cenam et ad mercedē. Ad ista ciz trīa op̄arij p̄suerūt vocari. Nā sc̄z Ber. tria erūt i sanctis. i. reges a la

boze. et hoc est vocari ad requiem. ysa. xxxij. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis: in tabernaculis fiducie: in requie opulenta. Iocunditas de eternitate. et hoc est vocari ad cenam: quoniam erit tanta nova et tanta iocunda. Apoc. xix. Beati qui ad cenam nuptiarum agni vocati sunt. Securitas de eternitate. et hoc est vocari ad mercedem. id est ad denarium. In quo ratione iocunditatis eternitas designatur. Tertio ponitur remuneratorum dignitas cum de operariis. Ideo enim digni sunt eterna remuneratione: quoniam non fuerunt ociosi: sed in continuo labore. Ociosis enim non propter habere remunerationem suam nisi in inferno. Non enim propter etiam esse in mundo: quoniam locus est laboris. Job. v. Non nascitur ad laborem. Nec est in celo: quoniam bas laborantibus sicut per hic Prover. vlt. Laudetur ea in portis opera eius. Nec est in terrestri paradiiso: quoniam homo ibi positus fuit ad operandum. Beati. y. Ut operetur et custodiret illum. Nec est in purgatorio: quoniam ibi non purgant nisi laborantes. ps. In labore voluntas non sunt. Relinquit ergo qui erunt in inferno: quoniam non est locus ad operandum sed ad recipiendum. Ecclesiastes. Quodcumque poterit manus tua facere in statuere operare: quoniam nec opus est. Quarto ponitur debiti pietas cum de: Redde illis mercedem. id est denarium. id est vitam beatam quam per denarium significat. Primo quoniam tibi erit aperta claritas. Ideo de diurnus a dyan quod est claritas. iij. Cor. iij. In eadem imagine trans formamur de claritate in claritate. Nam de clara visione humanitatis intrabimus ad claram contemplationem divinitatis: et de clara contemplatione divinitatis transibimus ad clara visionem humanitatis. Secundo significat per denarium: quoniam ibi erit dulcis suavitatis. In hac enim vita nihil dulcius amat ab avaris: quam munus. Et in vita beata nihil dulcius amabit quam deus. Augustinus. de disciplina christiana. Video sic vos amore pecunie ut iubente amore pecunie labores suscipitis: ieiunia toleratis: mare transieritis: vetris et fluctibus vos permittitis. Sic me amate. plus volo amari a te dominus. in puerbis loquor: avaris loquor. Tertio designat per denarium: quoniam ibi est plena copiositas. Nam secundum opinionem vulgi habita pecunia habetur universa: quoniam in pecunia omnia continentur: et ipsa habita omnia ha-

bentur. Sic et in deo omnia continentur: et ipso habito omnia habentur. Exo. xxxij. Ego ostendam tibi omne bonum. Anselmus. Alma vni bonum in quo est omne bonum: et sufficit tibi. Iste autem denarius? de fuisse unus quoniam omnes habebunt idem celum ad habitandum: sed tamen ibi sunt diverse mansiones. Joa. xlij. In domo patris mei multa sunt. Omnes habebunt eandem claritatem ad contemplandum sicut tamen stella differt in claritate a stella. Sic et resurrectio mortuorum videtur. i. Cor. xv. Omnes habebunt eandem suavitatem et dulcedinem ad fruendum: sed tamen alia est dulcedo rosis: alia lactis: alia mellis. Ista tripliciter differens tangit ecclesia cum dicit: In illa die stillabunt mores dulcedinem. id est rorem dulcem: et colles fluunt lac et mel. Et est sumptus ioculis. vlt. Sicut enim in illis tribus est gradus in dulcedine: sic et in beatis gradus erit in divina suavitatem. Quanto ponitur penitentium magna consolatio cum de: Sic erunt novissimi in primi. Sepe enim illi qui ad penam tarde veniunt citius remunerantur quam illi qui tepere veniunt: quoniam citius de corpore exeunt. Et tunc enim latro est remuneratus quam petrus. Vel illi qui sunt novissimi in oculis suis: sunt primi in oculis dei. i. Reg. xv. Nonne cum paruulus esses in oculis tuis: caput in tribubus israel factus es. Vel illi qui sunt novissimi iudicio hominum sepe sunt primi iudicio dei: quoniam deus non considerat exteriora corporis sed interiora cordis. i. Reg. xvi. Non enim videt ea que parent: deus autem scrutatur cor. Vel poterit dici qui erunt novissimi in primi: et primi novissimi: quoniam sepe illi qui tarde ad penitentiam veniunt precedunt alios in fervore. Seneca. faciamus quod aliqui in itinere ferri consuevit: ut qui tardius exierunt velocitate prestant moras. Beda. Erunt primi etiam. Multi prius ferventes: postea torpent. Multi prius frigidi: postea inardescunt. Multi in seculo despecti. in futuro sunt glorificandi. Alii apud homines glorificandi: in futuro sunt damnandi. Sexto ponitur summum magna timoris confessio cum de: Multi sunt vocati etiam. Ad quos enim sumus vocati. Prius videtur et celestes reges et episcopi elegamur. i. Petri. ij. Vos estis gens electa: regale sacerdotium. Videmus autem quod ad electos regum et episcoporum multi vocantur et tamen unus solus eligitur: sic et multi vocantur

ad fidē: sed pauci eligunt ad regalē & celestem dignitatē. ¶ Scōdo sumus vocati vt in stadio ecclesie militātis: viā mādā, roꝝ dei curramus. Videmus autē q̄ multi vocant ad stadiū: sed tñ vnus accipit brauiū: vt dī. i. Lor. ix. Sic et multi sunt vocati vt p̄ viā fidei & mādatoꝝ dei velociter currāt: sed tñ pauci p̄seuerāt. Un⁹ enīz. i. p̄seuerās scōm glo. accipit brauiū siue palliū celestis victorie & dignitatis eterne. ¶ Tertio sumus vocati vt i area militātis ecclesie purgemur & emunde- mur. Luce. iij. Qui v̄tīlabrū i manu ei⁹ & purgabit areā suā. Videmus autē q̄ multū de palea relinqt: & par de tritico in horreo recōdit. Sic et sunt multi q̄ bonis opib⁹ vacui existentes reliquunt & p̄burunt. pauci vero in dei horreo recō- dent. Luce. iij. Lōgregabit triticū i hor- reū suū &c. ¶ Quarto sum⁹ vocati vt in domo celesti tanq̄ viui lapides edificē- mur. i. Petri. ij. Ipsi tanq̄ viui lapides supēdificamini domos spūales. Dom⁹ autē celestis nō edificat nisi de lapidibus p̄ctosis. Thobie. xij. Ex lapidib⁹ precio- sis ois circuit⁹ muroꝝ eius. Videm⁹ autē q̄ multi sūt lapides cōes: sed pauci sunt lapides p̄ciosi. Sic ad edificandū celestē domū multi sūt vocati: sed tñ lapides cō- munes sunt q̄ hñt tñ fidē & nō opa q̄ re- linquunt. & de eis dom⁹ ifernalis edifi- cat. Pauci autē sūt lapides p̄ciosi q̄ fidez hñt & opa: hi in celeste edificū assumunt. ¶ Quinto sum⁹ vocati: vt celestē patriāz introeam⁹. Videmus autē q̄ multi filioꝝ israel ad terrā p̄missiōis fuerūt vocati: sed pauci ad intrādū electi. Fuerūt enīm vocati ex egypto: hoc est educti sex milia p̄ter puulos & familiā quoz nō est nume- rus: sed tñ duo electi ad intrādū. Et rō est q̄: via q̄ ducit ad p̄ditiōem nimis ē la- ta. que autē ducit ad vitā est nimis angu- sta. Matt. viij. Lata porta & spatiosa via q̄ ducit ad p̄ditiōem: & multi sūt q̄ intrāt p̄ eā: q̄ angusta porta & arcta via q̄ ducit ad vitā & pauci sūt q̄ inueniūt eā &c.

Quoniam in sexagesima. Sermo primus.
Ei⁹ qui seminat

seminare semen suum. Luc. xviij. Lōsuetudo dñi fuit se-

pe in parabolis loqui ad turbas: vt mo- rez palestinorū vbi p̄dicabat gereret: vt diuina mysteria i dignis nō pāderet: vt bonis & humilib⁹ exercitādī se occasio- nē p̄beret: vt qd dicebat memorie melius ip̄primeret. Est autē parabola sicut Hiero. di- cit. Rex genere siue nā discrepantiū sub aliq̄ similitudine facta p̄paratio. Et sub dī Hiero. Parabola grece similitudo lati- ne dī: vt qñ qd itelligere volumus p̄ alt. quā p̄paratoꝝ idicamus: vt ferro aliq̄ dur: velocē v̄tīs p̄param⁹ & auib⁹. In ista autē parabola mētio fit de tribus. s. de seminatore: de semine & de terre varie- tate. ¶ In hoc autē p̄mo sermone agē s̄ seminatore. ¶ In scōdo de semine. ¶ In tertio de terre varietate. Seminatore autē p̄prie xp̄s est. Predicator. n. potius ē co- phinus seminatoris q̄ seminator. Aug. in li. de doctrina xp̄iana sic ait: Per quē ille seminat qd sum ego nisi cophin⁹ se- minatus. Ille in me ponere dignat⁹ est qd vobis sp̄argo. nolite attēdere ad vili- tatē cophini: sed ad charitatem semis & p̄tātē seminatoris. ¶ Ad bonū autē semi- natorē q̄ttuor regrun⁹ q̄ fuerunt in xp̄o. Et in p̄ntē euāgelio denotant. ¶ Primū est magna diligētia qd notat cū dī. Exyt Bonus. n. seminator: nō dī ocio torperei: sed ad agros seminādos frequenter exi- re. Sic xp̄s tanq̄ bonus seminatore exiuit. ¶ P̄mo de sinu patris & venit in agrū p̄teri virgialis. Et ibi tria semina semi- nauit. s. semē eternū: antiquū & nouū. s. diuinitatē suā q̄ est eterna. Larnē suāz q̄ est antiq̄. s. ab adam trāducta. Et aīaz su- am q̄ de nouo fuit creata. De his tribus semibus tanq̄ ex tribus farina: scz eter- na: antiq̄ & noua. factus ē ille panis cele- stis q̄ dicit Joā. vi. Ego sum panis viū⁹ q̄ de celo descēdit. Qd significatū ē Ben. xviij. Accelera tria fata file q̄misce. & fac subcinericio panes. Tūc ei⁹ sara. i. b̄ra virgo tria fata farine cōmifcuit: qñ xp̄m exitez in his tribus substātis de suis vi- scrib⁹ generauit. ¶ Scōdo exiuit de vte- ro virgīs & venit in mūdū portās secum tria semina. s. semē doctrine: gratie & mi- sericordie. Mūdus qdē erat multis er- rorib⁹ circūdatus: dei inimicus: & dyabo- li seru⁹. iō xp̄s de paradiso attulit semē

doctrinæ: vt oēs errores diaboli dissoluere. i. Jo. iij. In hoc apparuit filius dei vt dissoluat opa dyaboli. Propter hoc enim osm venit in mūdū vt. s. semē doctrinæ p mūdū spargeret. Luc. iij. Alijs ciuitatib⁹ op⁹ mē euāgelizare regnū dei: qz ad hoc missus suz. C. Scdō attulit semē gratiæ: vt mūdū dei inimicū iustificaret z recōciliaret. Eph. iij. Sra. n. cōis saluat i p fidē. Ad Titū. iij. Iustificati grā ipsi us heredes sumus. C. Tercio attulit semē misericordiæ vt mūdū de seruitute dyaboli redimeret. ps. Apud dñm misericordia z copiosa apud eū re. Ad Titū iij. Scd⁹ suā misericordiā saluos nos fecit. De his tribus dī. i. Cor. i. Qui fact⁹ ē nobis a deo sapiētia z iustitia: z sanctificatio z redēptio. Sapiētia iquātū mūdū illuminauit. Iustitia z sanctificatio: iquātū mūdū iustificauit z recōciliauit. Redēptio iquātū mūdū redemit. In huius significationē de xpi corpore dñ esset in cruce tres fontes emanauerunt. s. aq: sanguis z lachryme. Per aquā intelligit eius sapiētia siue doctrina qua mūdum ab errorib⁹ abluit. Eze. xxxvi. Effundaz sup vos aquā mūdā. Effluxit sanguis quo nos redemit. Apoca. v. Redemisti nos deo in sanguine tuo. Effluxerūt lachryme qb⁹ nos patri recōciliauit. Heb. v. Cū clamore valido z lachrymis offerēs exauditus ē p sua reuerētia. C. Tercio post suā resurrectionē exiit de mūdō z venit in celū. Et licet in agro celesti plantasset tñ lilia angelor⁹: post ascensionē tñ ibi plārauit rosas martyꝝ. Eccl. xxiij. Quali plātatio rose i hierico. Utolas p fessoz z lilia virginūz. Lañ. ij. Ego flos capri: quo ad primos. Lilia qualiū: quo ad scdōs. Vel pōt dici qz deus habz quattuor agros: scz celus: terrestre paraclisum: mūdū z virginis vterū. In celo seminauit naturā angelicā. Sed aliz eorū facti sunt tanq̃ terra secus viā. vuz supbe cogitantes p eos trāsitu fecerūt. z sic male volueris. i. supbia illud semē deuorauit. In terrestri paracliso seminauit primos parētes: sed qz nōdum habebāt altitudinē terre. i. plenitudinē gratiē cōsumate. oīto sole tentatōis dyabolice aruerunt. In agro mūdū seminauit genus

humanū: sed fere oēs a spīs diuiliariis z sollicitudinū suffocant. In agro vteri vrginalis seminauit sc̃pm: in quo fuit clausura oīmode custodiē. Altitudo terre. i. psumatio gratiæ: in qua nulle spīne sollicitudinis fuerūt mundane. Et iō eius terra fecit fructū tricesimū iquātū matrimonio pincta. Sexagesimū iquātū fuit postmodū vidua derelicta: z tamen semp erat virgo incorrupta. z cētesimū iquātū fuit virgo ppetua. C. Scdō regitur in bono seminatore magna peritiā. qd notat cū dī: Seminare semē suū. Peritiā autēz seminādī nō acquirīt ex vno actu seminādī: sed ex frequētī vsu seminādī. Xps. n. a pncipio mūdū seminare icēpit. Nā seminauit pmo patriarchas: postea pphetas: deinde apostolos: deinde martyres: deinde pfectores: deinde virgines. In sup in ipsis sua semina seminauit. Nā in patriarchis seminauit magnā fidē z misericordiā. In pphetis magnā sapiētia. In apostolis magnā plenitudinē gratiæ. In martyribus magnā pstantiā. In cōfessoribus magnā rēperatam. In virgibus magnā mūditā. Ista significant Ysa. xxiij. Nūqd tota die arabit arans vt seret pscudet ē faciet humū suū. Nōne cū adequauerit facies eius seret gith: z cymīnū sparget: z ponet triticū p ordnē z horeū z mīlū z vitiam in finibus suis. Gith scdm glo. est genus leguminis simile cymīno in quātitate: sed nigri coloris: z in pane dulcorādo spargit. Cymīnū est semen aromaticū z medicinalē. Triticū scdm Jfido. dī a tritura eo qz in arca terit⁹ z purum in horeo collocat. Vitia scdm eūde dī a victoria eo qz tunc victores ide coronabant. Alitū scdm eūde dī a multitudine. vel scd⁹ quosdā a mille: eo qz vni granū seminātū sepe in mille cōsurgat. Borden dī qñ aridus. Tunc igit⁹ deus seminauit gith: qñ patriarchas dedit q mūdum isipi dñ sua fide dulcorauerūt. Tūc seminauit cymīnū qñ pphetas pduxit q medicinalia verba habētes multos sanauerūt. Tunc seminavit triticū quādo apostolos dedit q tribulatōibus tritici reponi i horeo celesti purissimi meruerūt. Tūc seminavit vitia qñ martyres ptulit q victores ex-

stentes coronā vīte acq̄sierūt. Tūc seminauit milia: q̄n p̄fessor multitudinē ad-
dixit: que est tanta vt numerari nō pos-
sit. Apoc. vii. Vidi turbā magnā quādi
numerare nemo poterat. Tunc semina-
uit hordeū q̄n virgines protulit: que ab
oi humore p̄cupiscētie sua corpora desic-
cauerūt et arida fecerūt. Quotidie etiā
iste seminator corda nostra scindere non
cessat: et sancta desideria seminat. An p̄-
misit Ysa. xlviii. Nunqd tota die arabit
arans etc. C Tertio requir in seminato-
re bono magna puidētia: vt scz terrā di-
ligenter colat. q̄s notat cū dī: Allud ce-
cidit in terrā bonā: et ortū fecit fructum
centuplū. Tres enim agros deus nobis
dedit. s. corpus: aīam et pauperes: vt scz
corpus seminemus puritate et mūditiā.
Animā suauitate et duotōe līterna. Pau-
peres p̄tetat et misericordiā. Et si isti agri
taliter fuerint seminati: cētēsimū fructū
reddēt. Lētesimus enī fructus debetur
virgibus: que corpus suū diligēter exco-
luerūt. Sicut enīz numerus cētēnarius
de leua ad dexterā trāsīt: et circulū facit.
Sic virgitas hōiez de conditōe huma-
na transire facit in dignitatē angelicā et
celestē acq̄rit coronā. Debet et cōtēplati-
uit. An dī Ben. xxvi. Senuit aut ysaac
in terra illa: et senuit in illo anno centu-
plū. Ysaac qui interpretat risus signifi-
cat vt p̄tēplatiū q̄ facit risus deo: gau-
diū angelis: et ipse et gaudet i corde suo
Debet et pauperibus xp̄i: qui oīa p̄pter
deū reliquerunt et paup̄ibus dederunt.
Mat. xix. Ois qui reliq̄rit domū etc. cen-
tuplū accipiet et vitā eternā possidebit.
S; sicut dicit Chrys. Nō videt fuisse pui-
dentia secus ysa: vel supra petrā: vel in-
ter spinas semiasse. Et ad hoc triplex rō
assignat. p̄ Una est: q̄ sicut ille qui semī-
nat: sine diiudicatōe mittit semina: sic p̄-
dicator nō debet diiudicare diuites vel
pauperes: studiosos vel desidē. Roma. i.
Brecis ac barbaris: sapiētibus et insipien-
tibus debitor sum. p̄ Secūda rō: q̄ quātūz
ad seminatōez materialē scdm eundem
Chrys. Nō eēt puidētia in tali terra semī-
nare vbi frequēs eēt vīa: q̄ nō ē possibi-
bile vīā n̄ eē vīa: petrā fieri terrā: vel spi-
nas n̄ eē spinas. Quātū ad seminatōem

spūalez: puidētia est: q̄ ille qui erat vīa
pōt nō p̄culari: et ille qui erat petra po-
test terra pignus fieri: et in illo i quo erat
spine pūt ipse spine eradici. p̄ Tertia
rō est ob predicatorū cōsolatōē: vt non
contristent si semē suū in multis perire
viderāt: q̄ et in xpo sile accidisse videt.
Mat. x. Nō est discipulus sup magistrū.
C Quarto requir in bono semiatore ma-
gna patiētia: q̄s notat cum dī: Et fructū
afferūt in patiētia. Jac. v. Ecce agricola
expectat p̄ciosus fructū terre etc. Sepe
deus alicui inmittit aliq̄ bonū p̄positū
vel per suū predicatorē aliq̄ bonū ver-
bū: et tū patiēter expectat donec fructū
accipiat: aut tēporaneū in iuuētute: aut
ferotinu in senectute. Hoc significatū est
Luce. xlii. in ficulnea que per tres ānos
fructū non ferebat: et cum p̄cidēda eēt:
rogauit agricola vt quart⁹ annus expe-
ctaret. Prim⁹ annus est pueritia. Scōs
iuuētus. Tertius matura etas. Quart⁹
senectus. Ysa. xlii. Usqz ad senectā ego
ipse feraz: et vsqz ad canos ego portabo.
Deus enīz portat peccatores vsqz ad ca-
nos. i. vsqz ad maturitatē: et vsqz ad sene-
ctatē. i. vsqz ad senectutem.

C Sermo secūdus vnde sup̄a.

Semen est verbum
dei. Postq̄ dictū de semiatore:
re: dicēdū est hīc de semē. Est
aut semen verbū dei: q̄s xps de celo attul-
lit: et in terraz seminauit. Nisi enī hoc
semen xps attulisset: totus mūdus in su-
is sceleribus permāisset. Ysa. i. Nisi do-
minus exercitū reliq̄set nobis semen:
quasi sōdōma fuissēmus. Est aut duplex
semen mūdo necessariū. C Unum est q̄s
seminauit xps scilz verbū suū. C Ali-
ud quod ad seminare debet homo: scilz lar-
gitio elemosynarū. Sed primo vīdendū
est: quare verbū dei semen dicit. Et post
modū quare elemosyna semen vocatur.
C Dicit autē verbū dei semē: q̄ in semē
ne est calor: naturalis quo planta fouet.
Et humo: nutritiū quo planta nutri-
tur. Et est rō seminalis qua vnū semē ex
alio generat. Dicit verbū dei semē ex eo
q̄ habet virtutē calefactiua: nutritiua et
generatiua. H; quidē virtutē calefacti-

ua z inflāmatiua. Prouer. xxx. Dis sermo dei ignitus. ps. Ignitū cloquium tuum vehemēt. Sed si sermo dei ē ignitus z peccatores sunt frigidī. Hiēre. vi. Sicut frigidā facit eisterna aqua suā: sic frigidā fecit maliciā suā. quare ex verbo dei nō p̄tinus inflāmant. Ad hoc dicendū q̄ hoc accidit tribus de causis. C Prima quia ad istū ignē nō appropinquant sed aut corpe aut corde se elōgant. Qui aut appropinquant corpore attēte audiendo z corde deuoto intelligendo isti illuminant z inflāmur. ps. Accedit te ad cum z illuminamini. Deut. xxxij. Qui appropinquat pedibus eius: accipient de doctrina illius. Jo duo discipuli qui appropinquauerūt inflāmati erant dicētes Luc. vltimo. Nōne cor n̄m ardebat in te. C Secūda cā ē quia inter se z istū ignē ponūt magnū obstaculum z murū ferreū. s. mortale peccatū. Thre. iij. Opposui tibi nubem tibi ne trāseat oratio. Ezech. iij. Sume tibi sartaginē ferream. z pones eā murū ferreū inter te z ciuitatē. Peccatū enim mortale dē nubes: quia facit aīam tenebrosā. Et dicitur murus ferreus: q̄ facit aīam obstātam. Et dī sartago: q̄ facit aīam igne male cōcupiscēte inflāmatā. C Tertia causa est per longā cōsuetudinē peccandi sunt cōgelati. Et tō liquefieri p̄nt per mortē corporis. calcheri aut nō p̄nt per ignē gratie spūalis Eccl. xlij. Frigidus ventus aquilo flauit z cōgelauit cristallus ab aqua. Aquilo dē quasi aquas ligans. z vētus ē gelidus z siccus. Cristallus aut grece glacies latine dī. Per ventum igit aquilonarē itelligit diabolus a quo oē malū pcedit. Hiēre. i. Ab aquilo ne pandes omne malū. Et qui dicit ysa. xlij. Sedebo in lateribus aquilonis. Iste igit aglo ligat aquas gfarum ne fluāt i aīam. Facit ēt ipam aīam ab omni humore deuotionis sicca. z insup dei amore extinguēs: facit eam totam gelidā. Et dicit Ihs. q̄ terra maiori gelu cōstrigitur in sereno q̄ in nubilo: q̄ bonus cū incipit cōgelari forti⁹ cōgelat q̄ malus C Secūdo verbū dei dī semen: q̄ habet virtutē nutritiuā. Matth. iij. Non in olo pane viuit homo: sed in oī verbo q̄

pcedit zc. Est aut triplex periculum circa istū cibū. C Unū quādo quis cibū nō sumit. id est verba dei fastidit. ps. Dimisces abhōiata ē anima eoz zc. Si tales portis mortis sunt vicini caueant ne fiānt intranei. C Secūdū ē quādo quis cibum retinere nō pōt. Greg. Eterne mortis periculum formidate si cibū sancte exhortatiōis accipitis: z in vētre memorie nō tenetis. C Tertiu ē quādo iste cibū nō digerit. Tūc enim verbū dei non digerit sed in stomacho memorie crudū morat q̄n p opa nō implet. Iaco. i. Esto. te factores verbi zc. C Tertio verbū dei dī semē q̄ hz virtutē gnātiua. Iaco. i. Volūtariē enim genuit nos verbo veritatis. Est aut quintuplex gnātio q̄ non pōt fieri nisi per verbum. C Una ē naturalis: quē habet fieri per carnis ppagationē. Nullus enim filius pōt legitime generari nisi per verbū. i. nisi inter generantes prius iterueniat cōsensus verbi vt cum dicit vir: accipio te in meā: mulier accipio te i meū. C Secūda ē legalis: quē ē per adoptionē. Et ista simili habz fieri per verbum. i. per principis iperitū vel referiptū. Eodē modo generatō qua in dei filios adoptamur hz fieri p verbū i. Loz. iij. In xpo eiz iesu p euāgelii ego vos gēnt. C Tertia ē spūal: q̄ fit p baptisimi regni ationē. Et ista filii hz fieri p vbu vt cū dī: Ego baptizo te i nōm p̄is z filij z spūsc̄i Amē. Ali. Accedit vbu ad elemtū z fit sacz. Jo. iij. Nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ z spūsc̄o zc. Et posuit hic xps illō qd hz se p modū m̄is. s. aquā zsc̄ratā. z illō qd hz se p modū p̄is. s. spūz sc̄z. p modū at semis se hz vbu. C Quarta ē sacramentalis q̄ panis trāsūbstātiat i corp⁹ xpi. Et ista filii hz fieri p verbum: cum dicitur. Hoc est enim corpus meū: z Euseb. Inuisibilis sacerdos visibilis creaturas verbo dei secreta potestate cōmutat. C Quinta est substantialis: quia filius dei generat a patre. Et ista similiter habet fieri per verbum patris. psal. Eructauit cornū eū verbū bonū. Tūc enim pater verbum bonum eructauit: quando filium de sua substantia generauit. Circa istud autem semen verbi dei triplex periculum est cauedum. C Pri-

num ne quis seminet semen bonū ⁊ re-
colligat malum. Tales sunt predicator
res questuosi qui seminant verbū verita-
tis: ⁊ recolligūt spinas cupiditatis. He-
re. xij. Seminauerunt triticū: ⁊ spinas
mesuerūt. Secūdū ē ne alius semi-
net: ⁊ alius metat. Tales sunt predicator
res vane glorioſi qui verba seminat ex
bituiſ alij coſequuntur vtilitatem ⁊ ip-
ſi incurrunt ſterilitatem. Ipſi ſunt ſicut
cymbalum quod alijs prodeſt ⁊ ſibi no-
cet. Michee. vi. Tu ſeminabis ⁊ nō me-
tes. Tertium ē quando quis ſeminat
multū ⁊ recolligīt parum. Tales ſūt pre-
dicatores verbōſi qui ſemināt alijs ver-
ba multa ⁊ ipſi recolligunt parua opera
⁊ ideo recolligēt pua pīnia. Aggei. i. Se-
minasti multum: ⁊ intuliſti parū. ysa.
v. Trīginta modij ſementi faciunt mo-
dij tres. Tales enim in auditoribus
ſeminant trīginta modios: monētes vt
ſeruent fidem trinitatis cū decalogo p-
ceptoꝝ ⁊ ipſi vix fidem trinitatis ſeruant
Secūdo vidēdū eſt quare elemoſyna ſe-
men dicatur. Aſſimilat autem largitio
elemoſynarum ſeminationi: ratiōe ſemi-
nantis. ⁊ ſeminis. ⁊ terre ſeminande. Ra-
tione quidem ſeminantis: quia debz ſe-
minare ſapienter: fideliter: ⁊ perſeuerā-
ter. Inſipiens ſeminatoꝝ eſt: qui poſt ter-
gum ſemen ſactaret. ⁊ Sapienter autē
ſeminat qui ante faciē ſemē ſactat. Eſt
enim elemoſyna inſtar candele lumē p-
bentis: ⁊ ideo aīas in tenebras ire non
paritur. Thobie. iij. Ubi loquitur d ele-
moſyna. Nō patiet aīam ire in tenebras
Eſt inſtar pupille aīam dirigentis. Eccl.
xxix. Ubi loquit de elemoſyna. Bratiam
hoīs quaſi pupillā cōſeruabit. Eſt inſtar
ſeminis cēteſimū fructū reddentis: ſicut
dī hīc. Qui igiſ tñ poſt mortē elemoſy-
nas vult facere eiūs aīa cum de corpore
egredit lumen habet poſt tergū ſuum. ⁊
ideo viam qua itur in celū non poteſt
clare videre. Oculos hz poſt caput ſuū
⁊ ideo ſepe cōtingit in foueā purgatoꝝ
ipm incidere. Seminauit poſt doꝝ ſuū
⁊ ideo non poterit taz copioſum fructū
recolligere. ⁊ Secūdo debet ſeminare
fideliter. Ille fideliter ſeminat qui ⁊ ſibi
qđ ſuū ē accipit: ⁊ dño ſuo tributū red-

dit. Legiſ Beſi. xlvj. q. Ioseph dixit egyptijs. Accipite ſemina ⁊ ſerite agros qn-
tam ptem regi dabitis: reliquas quattu-
or pmitte vobis. De nſis enim bōis ope-
rſbus vult deus: vt quattuor ptes habea-
mus. Prima ē iocūditas conſciētie. ps.
Juſticie dñi recte letificantes corda. Se-
cūda eſt remiſſio culpe. Tertia ē vſitatio
mortis eterne. Quarta ē acquiſitio glo-
rie. De hīs tribus dī Thobie. xij. Ele-
moſyna a morte liberat: ⁊ ipſa ē que purgat
peccata: ⁊ facit inuenire vſitaz eternam.
Quinta autē pars eſt gloria. Illam autē
nō nobis: ſed deo dare debemus. ps. Nō
nobis dñe nō nobis: ſed nomini tuo da
gloriam. Berni. Si ſemen ſactū in terras
bonā fructū attuliſſe vī: illius ē gloria q
dat ſemē ſerēt. ſecūditatio terre: ⁊ ſemi-
ni incrementū. ⁊ Tertia dī ſeminare pſe-
ueranter. Eccl. xi. Māne ſemina ſemen-
tium ⁊ veſpere nō ceſſz manus tua. hoc
ē in iuuentute ⁊ ſenectute: ⁊ in pſperita-
te: ⁊ aduerſitate. Secūdo aſſimilatur
elemoſyna ſeminationi: ratiōe ſeminis.
Debet enim inſtar ſeminis eſſe occultus:
pura: ⁊ irrigua. Occulta quidem ab om-
ni laude humana. Eccl. xxxix. Conclu-
de elemoſynam in ſinu pauperū. Mat. vi.
Te autē faciente elemoſynas: nesciat ſini-
ſtra tua quid faciat dextera tua. Pura
ſine admixtione zizanie. i. rei aliene. Ec-
cle. xxxij. Qui offert ſacrificiū ex ſub-
ſtantia pauperū: quaſi qui victimat. fili-
um in cōſpectu patris ſui. Item irrigua
ſcilz ex interna compaſſiōe. ps. Euntes
ibant ⁊ flebant: mit. ſemina ſua. Job. xxx.
Glebā ſuper eum qui afflictus erat: ⁊ aīa
mea cōpatiebatur pauperi. Tertio ele-
moſyna cōparat ſeminationi: ratiōe ter-
re ſeminande: quia non debz cōmitti ter-
re perue ⁊ cōculcate. i. malis ⁊ ſcelera-
tis. qui ſunt demonibz peruī: ⁊ malis
tentationibus ꝑculcati. Nec terre petro
ſe. i. ſuperbis ⁊ in malo induratis. Nec
terre ſpinoſe i. deſt mundanis diuitijs lo-
cupleratis. Sed debet cōmitti terre bo-
ne i. deſt bonis manſuetis: ⁊ egenis. ysa.
xxxij. Beati qui ſeminatis ſuper omnes
aq̄s ſmittētes pedē bonis ⁊ aīni. Pau-
peres enim dicuntur aque tranſeuntes
dei: in quantum diſcurrūt ꝑpter neceſſi-

Dominica in quinquagesima.

tatem vite. Et dicuntur boues dei inquantum postat iugum penitentie. Et dicuntur asini et iumenta dei inquantum habet in se suavitatem et simplicitatem innocentie. Qui igitur super tales seminat sunt beati.

¶ Sermo tertius de eodem.

Quod antequam ceciderit in terram bonam, hi sunt qui corde bono et optimo audientes verbum dei sunt. Postquam visus est de seminatorem et semine videndus est hic de terre qualitate et varietate. Terra autem ista duplex est. Una est mala, alia bona. Terra mala triplex est. Una est secunda via, alia petrosa, tertia est spinosa. Terra secunda via si non claudis efficitur via. Terra petrosa si non propluit efficitur arida: et in modum petre dura. Terra spinosa si non colitur efficitur spinosa vel spinis plena. ¶ Est autem prima terra que efficitur via, et significat luxuriosos qui nulla claudis furantur nec in oculis suis: quia libenter videtur illicita nec in auribus suis quia libenter audiunt carnalia: nec in ore suo quia libenter loquuntur verba scurrilia, nec in corde suo: quia libenter cogitant in malum. Et quia nulla habent clausuram demonum eorum corda frequenter pambulant. Job. xix. Venerunt latrones et fecerunt sibi viam per me. Libenter ea demones perculcat. Eccl. ix. Dis mulier que est fornicaria: quasi stercus in via perculcabit. Libenter in ea habitant. Sunt etiam domos porci: et ideo libenter stat in corde immundo que florido. Ps. ij. Sus locuta est in voluptatibus luti. Sunt corvi, et ideo libenter stat in cadauere que in flore. Sic per corvum quem Noe de arca emisit: qui deuoratiorem cadauerem se dedit. Sunt serpentes infernales et ideo libenter stat in squamis spurcatis que in flore munditie. Serpentes eorum fugiunt odorem vinearum, et delectantur in squamis suarum immunditiam. In cordibus eorum luxuriosorum nullum bonum semine crescere potest: quia volucres, id est demones qui eorum corda perculcat: quia ea pambulant, quia ea habitant: omnia asportant. Dicitur autem demones volucres celi, siue per aeris inhabitatores: siue per nomen celestium: siue per velocitatem ad malum quia autem luxuriosi nullum bonum spirituale appetere possunt. ostendit Chrysostomus super Mat. per tale exemplum. Si leoni ostendas caprum viridem: eius appetit non excitat: quia non est in natura sua comedere herbas: sed carnes.

Sic et anima luxuriosa non inest ad desideranda celestia amenitates, sed carnales voluptates. I. Cor. ij. Aliis homo non precipit ea que sunt spiritus dei. ¶ Secunda est terra petrosa et significat superbos. Supbia enim facit cor poderosum: frigidum et durum. Tamen poderosum vel celi spiritus non potuerit sustinere. Lu. x. Tu debas sathanam quasi fulgur de celo cadere. Tamen frigidum vel nullus ignis diuini amoris spiritus possit calefacere. ps. Ante faciem frigidus est: quia sustinebit. Tamen durum vel nullus malle diuini timoris spiritus possit frangere: nulla unctio diuini amoris spiritus possit emollire. Ber. Cor. durum est quod nec cor punctione sciendi, nec pietate mollescit, nec mouet precibus, minus non cedit, flagellus non domat. In corde igitur superbos sic poderosus, sic frigidus, sic durus: nullum bonum semine crescere potest. Huius exemplum ponit Chrysostomus ubi supra. Si pluuia ingit super lapidem descendet, lapis a foris balneat, intus autem siccus existit. Si ei in pluuia verbi dei vel inspiratio diuine cor superbi attigerit, foris quidem remanet, intus autem iterare non potest. ¶ Tertia est terra spinosa. Et significat auaros. Diuitie enim spine dicuntur: siue qui sunt latibulum serpentium infernalium. I. Thim. vi. Qui volunt diuites fieri incidunt in laqueos dyaboli. Siue qui sunt magna ignis infernalis. Ps. xxxij. Spiritus congregare igni oburunt. Siue spiritus qui sub flore mundanie glorie pungit laborem acrentem: timore perueniunt: et dolore percedit. In corde igitur sic spinoso, id est latibulum demonum affecto, sic magna ignis infernalis pleno, sic laboribus timoribus et doloribus lacerato: semine dei fructificare non potest. Huius exemplum ponit Chrysostomus ubi supra. Si enim vasi aceto pleno gutta mellis infundas et mel perdis: et acetum non immutabis. Mel sunt verba dulcia dei, ps. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua super mel os meo. Spiritus sancti inspiratio preposita. Vasa acetosa sunt auarorum corda anxietatibus plena. I. quibus et doctrina celestis perdis et inspiratio suffocatur. ¶ Secunda autem terra s. bona sicut triplex est. Una est que profert fructum tricesimum. Alia vero sexagesimum. Alia que profert fructum centesimum. Unum dicit Mat. xij. Et facit aliud quidem tricesimum. Aliud sexagesimum. Porro aliud centesimum. Ista autem triplex differet.

tia fructuum tripliciter potest conside-
rari. C. Primo quatum ad tres status si-
delium: qui sunt incipientes pfectientes
et perfecti. Incipientes sunt taqua terra
que pfer fructum tricesimum. quia suffi-
cit illis vt habeant fidem trinitatis cum
impletione decalogi. Proficientes sunt
taquaz terra que pfer fructum sexage-
simum. qz no tñ habent fidē trinitatis: et
seruat decē precepta. Et etiam exhibent
se ad opera misericordie. Perfecti sūt tā
quam terra optima que profert fructus
centesimum: quia habent duplicem per-
fectionem: seruantes veteris legis prece-
pta et euangelica consilia. Istē triplex
gradus. s. incipientium. pfectientium. et
perfectoz tangit. Marci. iij. vbi dicit.
Altro enīz terra fructificat. Primo her-
bam. deinde spicam. deinde plenus fru-
ctum in spica. Que verba exponēs Bre-
go. super Ezech. dicit. Cum desideria bo-
na concipimus semen in terram mitti-
mus. Cum vero recta opera incipimus
herba sumus. Cum autem ad profectus
boni operis crescimus ad spicam perue-
nimus. Cum in eiusdem operationis p-
fectione solidamus plenum fructum in
spica pferimus. C. Secūdo pōt conside-
rari quatum ad tres status saluandōū
scilz cōiugatō: viduas: et virgines. Istā
rationem assignat Augu. in questionibz
euangelij dicens: Tricesimus fru-
ctus pertinet ad cōiugatō. nam et ip-
sa digitorum coniunctio: quasi molli se
osculo complectens et confederans ma-
ritum pingit et coniugem. Sexagesim⁹
ad viduas que in tribulatione et angu-
stia sunt posite vnde et in inferiori digi-
to depingunt. Centesimus ad virgines.
qui numerus de sinistra transiēs ad de-
xteram: et circulum faciens exprimit vir-
ginitatis coronam. C. Tercio potest con-
siderari quantum ad triplicem victorie
modum. Istam rationem assignat Au-
gu. ibidem. Quidam enī sic pugnant
cum amore mundi: vt eos amor mundi
non vincat. Isti habent tricesimum. Alij
sic pugnant: et sic supant: vt si denuo re-
surrexerit facile reprimat. Isti habēt se-
xagesimum. Alij sic extinguūt. s. amorez
mundi vt se oso nulla ex parte cōmoue

at. Isti hñt centesimū. Vel pōt dici scōz
Virgiliū et Palladiū qz terra bona per
tria cognoscit. C. Prio p fossionē et re-
pletionē. Si eis defecerit: erit reproba. si
adequata fuerit: erit mediocriter bona.
si supabū dauerit erit optima. Isti defici-
unt q multa mala cōmittūt: et pauca bo-
na faciūt. Isti sunt terra reproba. Heb.
vi. pferēs terra spinas et tribulos repro-
ba ē. Talibus dicit Bas. v. Appensus
es in statera. et inuētus es minus habēs.
Isti adequant qui quātus deo peccant
runt: tantum satisfaciunt. Roma. vi. Si
cui exhibuistis membra vestra seruire i-
mūditie et iniquitati ad iniquitatem. ita
nunc exhibete mēbra vestra seruire iusti-
cie in scificationē. Istis dicit. Appēsus
es in statera: et inuētus es satis hñs. Isti
supabū dāt qui opa pfectōis faciūt seruā-
tes mandata et cōsilia. Lu. x. Quo dūqz
superogaueris ego cū reddero reddam
tibi. Istis dicit: Appēsus es in statera: et
inuētus es multū hñs. C. Secūdo cogno-
scit p colorē. qz nigredo pinguedini ter-
re attestat. Isti sunt igit bona terra qui
se denigrāt. i. se despiciūt et humiliāt. Nū-
ger autem color visum congregat. albz
iuxta se positum magis cōmendat. et pu-
pillam oculi illuminat. Magis enim lu-
cet pupilla quādo est nigra qz si esset al-
ba. Sic et humilitas animam intra se cō-
gregat: vt supra se vel extra se non efflu-
at. ps. Non est exaltatum cor meū neqz
elati sunt oculi mei. Dignitatis adiuncta
ipam magis exornat. Eccl. ij. Quāto ma-
gnus es tanto humilia te in omnibus: et
coram deo inuēntes gratiam. Ber. Non
est magnum in abiectioe esse humilez:
magna p̄sus virtus ē humilitas bono-
rata: humilitas etiam in cōspectu dei fa-
cit animam clariozem: quia quanto ali-
quis est nigrior. i. humilior in conspe-
ctu sui. tanto maior in conspectu dei. i.
Reguno. xv. Nonne cum paruulus ef-
ses in oculis tuis. caput in tribus isra-
el factus es. C. Tercio cognoscitur p sa-
porē: quia debet gleba terre aqua aspi-
gi et si fuerit saporis amari vel salis ma-
la erit sed si dulcis bona. Amaritudo
anime ira est. Jacob. tertio quod si
zelum amarum habetis et contentio

Dominica in quinquagesima

nes sunt in cordibus vestris etc. Salsugo aie est auaritia. ps. Terra fructifera in salugine etc. Salsugo enim est salsus humor terre q ipsas sterile reddit. Nihil aut magis aiam sterile facit q auaritia. Tunc igitur est terra mala aie. qm vel est amara p tra vel salta p auaritia. Illi aut sunt bona terra q sunt dulces. i. q hnt dulcia corda. Prover. xvi. Dulcedo aie est sanitas ossu. Qui hnt dulcia verba. Eccle. vi. Verbum dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos. Qui hnt dulcia in msa sueta opa. Eccle. xi. Breuis in volatilibus est apis: et initium dulcoris h3 fructus eius. Eiusd. ij. In msaetudine opa tua pfecte: et sup hoium gloria diligetis.

Quinquagesima. Sermo pmi

Assumpsit iesus duo decim discipulos suos et ait illis: Ecce ascēdimus hie ierosolyma et consumabunt oia que scripta sunt de filio hois. Tradet enim gētibz et illud et flagel. et sp. Et postq flagella uerint occident eū et tertia die resurget. Luce. xviij. Sicut dicit Greg. Redēptor nri puidēs ex passione sua discipuloru: aios pturbādos: eis lōge ante passionis sue penā et resurrectionis sue gloriā predixit: ut cū morietē cernerēt: et resurrectionē eū nō dubitaret: et tñ ipsas xpi passio: nō intelligere nō poterāt. Ad tribus cau- sis accidit: ut dicit Beda. Prima ē: q cū nimis amabāt: et iō morte eius audire nō poterāt. Sicut mater que filiū diligit nimis tenere: nō pōt audire verbū de eius separāōe. Scda est: q credebāt ipm veruz deū eē: iō suspicari nō poterāt ipm mori posse. Tertia: q credebāt ipm pabolice loq: sicut eis sepe taliter loquebat. Duo igit xps discipulis p dicit. s. suam passionē et suā resurrectionē. Circa passionē autē quinqz ponūt: scz traditio: illusio: flagellatio: spūtio et occisio. Tradit enim ille q est virtus paterna. Illud aut q ē dei sapia. Flagellat qui est inocētia vera. Cōspuit q est dei gloria. Et occidit q est vita. Ista aut quqz que xps passus est a iudeis quotidie patit ab hoibz malis. C. Primi nāqz est traditio. Fuit aut traditus a iuda qui eū tradidit salutando:

amplexādo et osculādo et secū comedēdo. Sic et multi in ista qdragesima xpm salutabūt cū orationē dñica frequentabūt. Quoties enim pater nri digne dicimus: toties deū salutamus. Multi etiā xps amplexabūt brachio amoris et brachio timoris. Signū aut q hō xps amplectit brachio timoris est: qm vitat peccata. Prover. xv. Per timorē dñi declinat ois hō a malo. Signū q hō xpm amplectit brachio amoris est qm facit bona opa et deservat mādāta. Ioan. xiiij. Sigs diligite me sermone meuz seruabit. Multi et in ista qdragesima xpm osculabunt et xps eos. iuxta illud ps. Misericordia et veritas obuiauerūt sibi. Iusticia et pax osculate sunt. Veritas enī d3 esse ex pte peccatoris: misericordia ex pte dei. Si pctor de se dicit veritatē: peccata sua veraciter cōfitebimur: mox misericordia xpi sibi obuiat indulgēdo. Sif ex parte pctoris d3 eē iusticia: ex parte dei pax. Si enim pctor de se facit iustitia: se p pniām puniēdo mordeus ipm osculat: cū in amicitia recipiēdo. Multi et cū xpo comedēt qm corpus xpi recipiēt et tñ ad similitudinē iude xpm sic salutāt: sic amplectūt: sic osculāt: sic in mēsa associat: p ditione tradūt: dñi ad peccata redeūt: et xpm de corde expellūt et dyabolū introducūt. Fuit aut xps a tribus traditus. s. a iuda q eū tradidit per auaritiā. Un d3 Mat. xxi. Quid vultis mihi dare et ego vobis eū tradā. A iudeis q eū tradiderūt p inuidiā et malitiā. Mat. xxvij. Sciebat enī q p inuidiam tradidissent eū. Et a pilato qui eū tradidit ad crucifigendū p timorē et pusillā nimitatē humanā. Nam sicut habet Jo. xix. Cū iudei dixissent pilato. Si hūc dimittis nō es amicus cesaris. Pilatus timore eū tradidit. Omne eis peccatū aut sit per cupiditatē male ipsamantē. i. Thimo. vi. Radix oium maloz est cupiditas. Illi tradunt xpm cū iuda. Tales sunt symoniaci vsurari et auari. Aut sit per malitiā supernam gratiam persequerēt. Iit tradūt eum cū iudeis. Tales sūt iudei et maligni q dona spūs sancti i alijs psequunt. Aut sit per infirmitatē humanā aliqtenus inducentē. Iit tradūt eū cū pilato. Tales aut sunt timidi et pusilli

Ianimes q plus timēt tolem mortale q
deū viuū. Secūdo aut est illusio. Illu-
dit aut xps z irridet maxime a tribus ge-
neribus tolium. Primo a duris z ob-
stinatis. Prouerb. i. Vocauit z renūstis
eē. Et iō sine deus eos irridebit. Un ē
subdit: Ego quoq in iteritū vestro ride-
bo. Prouerb. iij. Illusioes sps deludet.
Diero. An putatis frēs q iocādo p̄dicēt
pphete: ridēdo loquant apli: xps ifanti-
liter gminet. Sed ioci nō sūt vbi toanē-
ta itercedūt. Ysaia serra secat. Daniel
leontib deuoādius exponit. Petrus in
cruce dei exēplo suspēdit. Si iocādo sūt
passi: credo q z iocādo sūt locuti. Sz tū-
meo ne fides vestra potius sit iocabilis
q ipsoz. Timeo ne iocādo nō saluemur
z rideat ipsi de nobis quēadmodū scri-
ptū est. Nūc hitat in celis irridebit eos.
Secūdo a recidiuis. Iūdo. Irrisor ē z nō
penitēs q adhuc agit qd penitet. Lū tali-
bus enī ludit dyabolus: sicut cattus cū
mure: quē aliquātulū abscedere pmittit:
sed mox sup eū ruit. Sic dyabolus pec-
catorē aliqñ pmittit penitere sz postmo-
dū facit eū ad peccata redire. Prouerb.
xiiij. Stultus illud it p̄m. i. dyabolus q
fuit iūtor peccati. Tertio a tepidis z
ociosis. Thren. i. Uiderūt ea hostes z de-
riferūt sabbata eius. Et dicit sabbata in
plurali. Tales eīm faciūt sabbatū quo
ad deū vacātes ab orōne. Faciunt ēt quo
ad seipfos vacātes a ystioz mortificatōe
faciūt isuper quo ad p̄tinuū vacātes a
bono ope. Et q: tales xpo illudūt dantes
sibi aquā tepidā ad bibēdū. iō hostes. i.
demonēs sabbata cor deridēt. Notādū
aut q xps quattuor vicibus fuit illusio.
Primo in domo cayphe sacerdotis cūz
velamine capitis: vt habetur Luce. xxiij.
Secūdo in domo herodis cū veste alba:
vt habetur Luce. xxiiij. Tertio a mili-
tibus i atrio p̄torij indutus purpura:
vt habet Mat. xxvij. Quarto a iudeis
in cruce q eius verba pueriebāt dicētes
Mat. xxvij. Vah q destruis tēplum dei.
Et eius fidē deridebāt dicētes ibidē. Si
rex israhel est dīcedat de cruce z credim⁹
ei. His q̄ttuor modis sacerdotēs mali vi-
dent xpo illudere. Primo cūz caypha
p amictū capitis: cū ipm amictū in capi-

te assumunt qui designat spem celestiu.
Eph. vi. Galea salutis assumite. Ipsi aut
nō seruūt in ecclesia p celesti retributōe
sed pro terrena cupiditate. Secūdo sibi
illudūt in veste alba cū herode cūz ip-
saz albam iduūt: que significat mūditiā
iuxta illud ps. Lauabis me z sup niuem
dealabor. Ipsi aut nō sūt mūdī: sz z mē-
te z corpe ipuri. Tertio i purpura cū
militib⁹ cū iduunt casulā purpureā q
significat latitudinez z feruore charita-
tis. Ipsi aut nō hnt vestē purpureā cha-
ritatis sz sanguinolētā rācoris. Quarto
cū iudeis in cruce q eius verba puer-
terūt z fidē deridebāt. Ipsi verba dei cō-
tēnūt cū stolā q significat gladiū. i. ver-
bū dei idigne assumūt: z scūtū fidei que
significat p manipulū despiciūt. Ephe.
vi. In oibus sumētes scūtū fidei. Ter-
tiu est flagellatio: in qua flagellatōe san-
guis de oibus mēbris xpi exiit. Sicut
rat pus oculis: sed tūc fleuit oibus mem-
bris. Xps. n. quadrupl⁹ in passōe fleuit
scz corde p imensitatē doloris. Thren. i.
O vos oēs q trāsitis per viā. Orielachy:
mosis verbis. Mat. xxvij. Deus me⁹ de-
us meus vt quid dereliquisti me. Oculis
per lachrymaz effusionē. Heb. v. Lū cla-
va. cc. Et tādem cū oibus mēbris. p san-
guis effusionē vel emanatōez: qñ scz fu-
it tā crudelr flagellatus. Notādū aut
q q̄ttuor vicibus iudei xpm flagellauē-
rūt. Primo in capite ipm arūdine p-
cutiēdo: vt habet Mat. xxvij. Secūdo i
facie eam velātes z pcutientes: vt habet
Luce. xxij. Tertio in collo colaphis
eū cedētes vt hētur Mat. xxvi. Quarto
to in toto corpore ipm flagellātes: vt ha-
bet Joā. xix. Flagellāt aut ipm hodie in
capite q psequūt platos ecclesie. Flagel-
lant in facie qui cōtemplatiui qui sūt
pulehior pars ecclesie p̄turbant in sua
gete. Flagellant in collo qui p̄dicatores
ipediūt a diuino sermone. Flagellant in
corpe qui actiui sūmtores molestāt in
sua operatōe. Sed de tali flagellatōe vi-
ct Aliqu. Quid sup̄bit ipis si de ipso
flagellū facit pater meus. pater flagello
filiū consp̄it: postea flagellū ad aburē-
dū in ignē mittit. Quarto ē p̄spitio.
Significat aut p̄spitio magnā vilipen-

sione. **U**n sup illud Job. xxx. Faciē meā
aspicere nō verent. **I**scit glo. Faciē con
spicere est iustos et in pñtia pñtare: et in
eorum cōtumelias verba fluxa. i. fluētes
salinas mittere. Ista autē cōspicito. i. vi/
lipensio aliquibus ad suffocandē et cō/
turbatōez ē: sicut legi de vr viro marie
sororis moysi q iudeoz sputis fuit suffo
catus. Aliqbus ē ad conecōez. qd signi/
ficatū est Deut. xxv. q qñ hō nolebat ac
cipe vxor fratris tui in faciē illius con/
spuebat. Et q est vxor fratris nři nisi pe
nitētia quā xps frater noster p nobis in
secepit: quā pñiam cum hō accipe renuit
deus ipm duris flagellis affligit: ex qb
ille sepe conecōez accipit. Aliqbus ve
ro est ad humilitatē. Sicut legi q dio
genes philosophus iuitatus a quodam
hūte turpē faciēs domū pulchrā: in fa
ciē eius spuit dices se nō vīdīse in tota
domo aliqd turpius i quo spūere posset
Hoc aut fecit pbs vr se recognosceret: et
de pulchritudine domus nō supbiret: s
de turpitudine pfone humilitatē hēret.
Aliqbus est ad illuminatōez et pfectum
virtutū: sicut i ceco nato: vr habet Joā.
ix. Tales erant apli. de qbus dī Act. v.
Ibāt apli gaudētes a conspe. concī. cē.
Quintū est occisio. Hāuit autē xps
quedā vulnera que fuerunt sibi occasio
mōtis. Primo. n. fuit flagellat⁹ itantuz
vt iter illa flagella alius expirasset. De
inde fuit in pedib⁹ et manibus pforatus
et tandē cū faz eēt mortuus in latere vul
neratus. Per corp⁹ xpi tūc itelligunt il
li de ecclesia q adhuc sunt infirmi et tpa
lia auferunt. Eccl. xxxiiij. Qui auferit in su
dore panē quasi q occidit primū suum.
Per manus itelligunt actiū. Isti occi
dunt cū in suis opatōib⁹ ipediunt. Pro
uerb. ij. Noli phibere eū bñfacere q pōt
si vales et ipse bñfac. Per pedes itelligū
tur pēplatus q suis orōnib⁹ totā eccle
sia sustētant. Istos illi occidit q orōnes
ne in ipsis effectū habeāt ipediūt. Sunt
et in ecclesia quidā mortui sicut virt pfe
cti. Col. ij. Mortui enī estis et vita ve
stra abscondita est cē. Istos illi occidunt
qui eos p̄turbare nō desinūt. **S**ecundo
ponit notitia resurrectōis cū dī: Et ter

tia die resurget. Ille igit qui ē mortuus
per peccatuz tertia die resurgat. Prima
dies est p̄itio. secūda p̄fessio. tertia sa
tisfactio. Vel tres dies sūt delectatio: cō
sensu et opus. Qui igit non resurgit a
delectatōe: resurgit a p̄sensu. et qui non
resurgit a p̄sensu: resurgat ab opere. Si
enī quartā diez addiderit: scz p̄suetudī
nem resurgere vix valebit. Hoc significa
tū est in lazaro quatrīduano. Leteros q
dem mortuos resuscitauit xps simplici
iussione. Istu autē suscitauit: orādo: cla
mando et lachrymando: vt daret itelligi
q illi q sūt in peccatis iūterati idigent
multoz orōnibus magnis cordis clamo
ribus: lōgis et diuturnis fletibus.

Sermo secūdu vnde sup̄a.

Oculus sedebat se
cus vias medicas. Per istū
oculū significat genus hūma
nū qd magnā incurerat cecitātē: sed illu
minari nō meruit nisi p xpi passionem.
Et id i isto euāgelio duo ponunt. scz in
firmitas cecitatis et remediūz passionis
xpi. **C**irca p̄mū notādum q sūt qnqz
pecta q spūale cecitātē iducūt. **P**rimū
tumor supbie. Breg. Tumor mētis est ob
staculū veritatis. Et iste tumor totuz ge
nus humanū occupauit. Primo. n. ha
buit ortū in celo: qm lucifer p̄tra dē in
tūmuit. Jō supbia ē nature celestis: et id
viros celestes aliqn inuadit. Deinde de
celo veniēs in paradīsz tuit: et ibi p̄mos
parētes inuasit q sup̄a seipos se elenauē
rūt et p̄tra deū itūmuerūt. Deinde de pa
radīso venit in mūdū: et mō p totū mun
dū iste mor⁹ supbie ē diffusus. Supbi
re. n. dī qñ sup̄ alios ire. Lucifer supbi
uit q sup̄ deū ire voluit. Adaz supbiuit:
q: sup̄ seipm tuit dñ scietia dei appetit.
Hofes supbiunt: q: sup̄ alios volunt ire.
Deus aut sup̄bire nō pōt: q: sup̄ aliū ire
nō valet: eo q sup̄ se nullū hēat. **S**cōz
est pulvis auaritie. Auarus. n. semp por
tat terrā in oculis. ps. Oculos suos sta.
decli. **U**n dī de talib⁹ q sūt nimia cupi
ditate cecī. Et sicut supbia totū gen⁹ oc
cupauit humanū: sic et auaritia. Hiere.
vi. A minore vsqz ad maiores oēs avari
tie studēt. Inter maiores et minores sunt

mediocres. Per minores intelligunt laici, per mediocres intelligunt clerici, per maiores intelligunt plati. Avaritia igitur a minore usque ad mediocres et maiores: quod iuvenit in laicis; viget in clericis; regnat in platis. Vel potest dici quod in domo aie sunt tres familie: scilicet minores, et iste sunt cogitationes. Mediocres vero: et iste sunt intentiones. Maiores: et iste sunt affectiones. Sunt igitur quidam quorum avaritia est in cogitationibus: quod dicitur etiam nocte cogitare non cessant: quasi si lucra possint acquirere et pecunias augere suas. Ecclesiastes. ij. Luctu dies eius laboribus pleni sunt et erumis: nec per noctem mente regescit. Alii sunt quorum avaritia est in intentionibus: quod in omnibus quod dicunt et faciunt semper aliquid lucrum vel emolumentum temporale intendunt. Prouer. xvij. Oculi stulti non in finibus terre. Oculi stultorum sunt intentiones eorum quod sibi semper sine praedictum temporale lucrum. Alii sunt quorum avaritia est in affectionibus: quod temporalia ardentius diligunt et spiritualia perpendunt. Vnde igitur videtur a minore usque ad mediocrem et maiorem omnes avaritiae student. Vnde alii terrena lucra cogitare non desinunt. Alii in omnibus quod agunt in temporale mercedem intendunt. Alii terrena ardentius diligunt et spiritualia perpendunt. Tertium est ignis iracundiae. ps. Supercidit ignis et non viderunt solem. Esai. 30. Sue mentis lumen iracundus excecatur. Sicut enim visus excecatur ad pelutem ardet: sic homo excecatur per iracundiam in flammam. Scd. n. Damasc. Ira est ebullitio sanguinis circa cor. Ex illa autem ebullitione fumositates ascendant quod oculos mentis obnubilat: quod impeditur a se autem ne possit cernere verum. Quia autem vas ad ignem nimis ebullit tribus remediis subuenit: aut per vas ab igne depositioem: aut per aquam frigide infusionem: aut per lignorum subtractionem. Sic est quoniam aliquis per iracundiam contra alium nimis ebullit ille contra quem irascitur: aut debet se totalem ab alio dividere. Prouer. xv. Non est homini quod sepat se a parentibus: omnes autem stulti miscentur et tumultibus. Aut dicitur verba refrigerantia et dulcia respondere. Prouer. xv. Rinsio mollis fragit iram. sermo durus excitat furor. Aut saltem dicitur tacere et nihil respondere. Verba enim quod iracundia non dens sunt ligna quibus ignis iracundiae amplius inflammas. Eccl. xxvij. Scdm

ligna silue sic ignis exardescet. Quando autem ligna verborum subtrahunt: tunc ignis ille extinguunt. Prouer. xvi. Non defecerit ligna extinguunt ignis. P. Quartum est semper tor luxurie. Hoc significatur est Thobie. ij. vbi dicitur quod ex stercore hirsutudinis suus est excecatus. Dicitur enim autem imunditia est desiccata: et significatur luxuria: quia nullum peccatum magis desiccatur quam luxuria. Homo quidem quattuor habet: scilicet corpus animam: famam et temporale substantia. Est igitur quoddam peccatum quod desiccatur corpus scilicet nimia tristitia. Prouer. xvij. Spiritus tristis exsiccat ossa. Est aliud quod desiccatur anima: scilicet inuidia. Nam inuidia si cur dicitur alibi rebus optimis marcescit. Prouer. xliij. Ultra carnis sanitas cordis: putredo ossium inuidia. Est aliud quod desiccatur fama: scilicet superbia. Eccl. x. Odi bilis deo et hominibus superbia. Est aliud quod desiccatur terrena substantia: scilicet prodigalitas et etiam vitium gula. Prouer. xxi. Qui diligit epulas in egestate erit. Et similiter Qui amat vinum et pingua non dirabitur. Luxuria desiccatur et consumit corpus: quod facit ipsum cito venire in senectutem vel mortem. i. Cor. vi. Qui autem fornicatur in corpore suo peccat. i. i corpore suo consumptionem et diminutionem. Consumit autem animam: quod omnia bona proposita et desideria annihilat et dissipat. i. Cor. ij. Aialis homo non percipit ea quod sunt spiritus dei. Consumit bonam famam. Vnde dicit Salomone Eccl. xlvj. Inclinaui femora tua mulieribus: et dedisti maculam in gloriam tuam. Consumit terrenam substantiam. Luc. xv. Dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose. P. Quintum est nimia abundantia et crassitudo terrene substantiae. Job. xv. Opuit faciem eius crassitudo. Hinc est quod Sedechias excecatur est in rebelata: quod interpretatur multa hec. sicut habetur. iij. Reg. xxv. Quia multitudo istorum temporalium facit hominem cecum. Hinc est quod effraim et manasses fuerunt fratres. Effraim. n. interpretatur fertilitas manasses oblitivus: quod nimia fertilitas seculi inducit oblivione dei. Sicut enim piosce aliqui ex nimia pinguedine excecantur. Et sicut in anseribus oculi consumuntur ne ex multitudine rerum visum ab ipinguitatibus retrahantur. Sic homines ex nimia abundantia rerum in aia excecant. C. Postquam

Dominica in quinquagesima.

visum ē de infirmitate cecitatis: vidēdū ē de remedio passionis: de quo in p̄ncipi p̄to euāgelij sit mērio spectabilis. Christus eim contra ista quinqz in cōmodo porta uit quinqz remedia. i. corpus: sanguinē: aiam: spūm humanū: z diuinitatē. Nam de corpore fecit emplastrū quo tumor superbie sanaretur. Sit autē emplastrum d̄ herbis medicinalibus que incidunt: cōteruntur z decoquuntur: z liquore spūnduntur aliquo. Herba medicinalis ē caro xpi qz sicut d̄ ysa. xl. Dns ca. se. Ista herba in cruce fuit incisa. Beinde i mortuario crucis pistillo passibz attrita. De his duobus. ysa. liij. Vulneratus est ppter iniquitates nostras. Attritus est ppter scelera nra. Beinde in furno crucis triplici igne fuit excocta: scilicet igne amoris. Jo. xv. Adorem hanc dissectionē nemo habz zc. Igne doloris. Thren. i. O vos oēs qui zc. Igne passionis. ps. Ossa mea si. cre. arue. zc. Beinde sanguine precioso fuit aspera. ysa. lxiij. Quare rubrum ē indumentum tuum. Istud igitur emplastrum factū ē de xpi carnis: sic scissa: sic attrita: sic decocta: sic perfusa. si sup apostema superbie ponat̄ dz ipsum statim maturare: mollescere: z frangere. Augu. Ecce habes humilitatis exemplū. supbie medicamētum. Jd. Que supbia sanari nō pōt si humilitate filij dei n̄ sanat. C Secūdo de sanguine fecit colliriū quo ignis iracūdiē rēperet. Nihil enim sic odiū z iracūdiā rēperare debet q̄ cōsiderare qz sanguis xpi pro suis crucifixoribz sic orauit. Siquidē xps orauit p eis verbis dicens: Luc. xxij. Pat̄ dimitte illis: qz nesciunt quid faciunt. Orauit lachrymis. Heb. v. Cum clamore valido z lachrymis offerens: exauditus est pro sua reuerentia. Orauit sanguine. Heb. xij. Accessistis ad sanguis aspersio: nem melius loquentem q̄ Abel. Orauit morte. Heb. ix. Noui testamenti media: to: est vt morte intercedente zc. Tale igitur colliriū tāte pietatis z charitatis i nobis refrigerare debet oēm ignē rancoris. Quis enīz de cetero cōtra inimicos suos odium tenebit qm̄ xps p suis inimicis verbis: lachrymis: sanguine z morte orauit. C Tercio de aia fecit vas ynguē

tarium: quo puluis auaritiē expiet. In isto eim vase tria ynguēta purgatiua cōtinentur. De quibus d̄ Jo. i. Vidimus gloriā eius glo. quasi vni. a. pa. ple. Ibi eiz gloriā ē. i. gloriā dei misericordiā. Ibi eim ē grā. Ibi ē veritas. Ibi sapia. Aluarus igitur qui habet oculos plenos pulueris auaritiē: vadat ad istud vas ynguentiū z yngat oculos ynguēto misericordie z grē z sapie. Tūc autē yngit ynguento misericordie quando inclinat a d̄ cōpassionē fraterne miserie. Tūc ynguēto grē quādo incipit tepescere ab amore terrenorū: z inardescere in amore celestium. Tūc ynguēto sapie qm̄ scit sapienter acquirere: sapienter retinere: z sapienter expēdere. C Quarto de spū suo humano fecit cōbū mellissimum: quo crassitudo terrenorū cōtēneret. Eccl. xxiij. Spūs meus super mel dulcis. Abel ē dulce in superficie: dulcis i medio dulcissimū i fundo. In xpo quidem ē triplex substantia. i. caro que ē quasi superficialis. Deitas que ē pfunda: z aia que ē quasi media. Abel igitur ē dulce in superficie: qz sancti ex cōsideratione carnis xpi hauriūt delectationes suauas. Est dulcis i medio: qz ex cōsideratione aie hauriūt delectationes suauiores. Est dulcissimū in fundo: qz ex cōtemplatione diuinitatis auriūt delectationes suauissimas. Talis igitur dulcedo omnes dulcedinē humanā facit insipidam. Chrysos. Vere nō hz sup terram qd̄ amere: qd̄ nū celeste i veritate gustauerit. C Quinto de diuinitate fecit balsamū quo fetor luxurie pelleret. Eccl. xxiiij. Quasi balsamū nō mixtū odor mens. O odor aut̄ isti? balsami tātus ē qz nō tñ infirmo: nō tantū mortuo: nō tñ corrupti: sed et fetidi sentire debent. Hoc significatū ē in lazaro qz triduo z fetido qz ipm̄ odorē sensit z reuixit. Prima dies ē delectatio z tunc aia ē infirma. Secūda ē cōsensu: z tunc est mortua. Tercia ē malū opus: z tunc est corrupta. Quarta ē mala psuetudo z tūc ē fetida. Qui autē odorem istuz nō sentit ē infirmo piculiosior: mortuo isensibilior: corrupto marcidior: fetenti abhominabilior.

C Sermo tertius de eodem.

Omnis plebs ut vidit dedit laudem deo. Postquā dñs cecū illuminauit. ois plebs que ibi aderat laudem dedit deo. Ex quo dat intelligi qd ille est illuminatus qd deū laudat. Ille cecus ē qd per verba vel malā vitā deum blasphemā. In istis autē oīebus homines vni nō tm̄ n̄ laudant deū s̄ et per suas vanitates blasphemāt deū. et laudāt infimicos det. s. mūdū: carnē: et dyabolū. Ideo ī isto euāgelto de xpī passiōe fit mentio: ut cōsideratōe passiōis dñice homines abstineant a tāta vanitate. Et laudant deū et honorāt mūdū excedēdo diuersos ludos et ineptas letitias. Et laudāt et et honorāt corpus ppriū pascēdo ip̄s p diuersas epulas. Et laudāt et honorāt dyabolū ducendo diuersas choreas. In his eim tribus vanitatibus expēdūt homines dies istos: et iō cū isto ceco nō sunt illuminati: sed cecitate inuoluti. Primo igit vani homines cū deberēt laudare deum. ipsi nō laudāt mūdū per diuersos ludos: et seprās letitias. Letitia eiz mūdū est sicut vinū purū qd cito lebiat nisi salubri tristitia tēperet. Juxta illud Ecclē. vij. Melius ē ire ad domū luctus q̄ ad domū cōsuij. Refert Tullius qd qñ aliq cōsules Romani redibant victores triplex honor eis fiebat. Primus qd ois populus sibi cū letitia obuiabat. Scd̄s qd oēs captiui quos ceperāt eius curruz iunctis manibus sequebātur. Tertius qd ipse victor idutus tunica iouis ī curru sedebat: quem quattuor eq̄ albi vsqz ad capitulū deducebant. Ne vero sup: se nimis eleuaret. Istum honorē triplr tēperabant. Et p̄io qd vnus homo seruū cōditōis secū ī curru ponebat: ut cui libz spes daret pueniēds ad talē honorē se pbitaseius mereret. Et Secūdo qd ille seruus eū colaphis cedebat dicēs: cognosce teipm. Et Tertio qd cuiuslibet libebat illa die īp̄m īferre oīa opprobria q̄ volebat. Si igit pagant suas sic letitias tēperabāt: multo fortius nos xpīant eas rep̄imere et tēperare debemus. et maxie triplct de cā. Et p̄io qd hoc nō competit loco. Summus eiz ī exilio qd deberem esse ī celoz: iō nobis ē flendū et nō gau

dendū. Augu. In valle sumus miserere vbi eo magis flendū ē quominus flendū. ps. Quō cantabimus canticū dñi ī terra aliena. Si virts sanctis durus ē ī exilijs cantica cantare de: qd dicendū est de illis q cantant cantica dyaboli. Nō igitur sumus ī exilio. iō ois mūdā letitia debet nobis ēē īportuna. Ecclē. xxij. Musica ī luctu īportuna narratō est. Et Secundo non competit tpi. Tempus eim vite p̄ntis nō est nisi cursus ad mortem. Aug. Nihil aliud ē tempus huius vite nisi cursus ad mortē. ī quo nemo vlt paululum stare vel tardius irre permittitur. sed omnes pari motu vrgentur. stultus antez esset ille qui ad mortis supplicium cum gaudio et solatio ire vel duci vellet. Tales sunt similes cygno qui dum moritur suauiter cantare perhibetur. Et Tertio non cōpetit statū. Status eim hoīs est periculosus et dolorosus. qz quocūqz se vertit periculū et dolorem īuenit. Nam si sursum respicit: videt celum quod amisit. Si deorsum: videt infernum qui omnes deuorare appetit. Si a sinistris aduersitatibz: videt qd vnus de nullis non euadit qui non cadat per impatientiam. Si a dextris prosperitatibz: videt qd de decem milibus vnus nō euadit qui non cadat per ītemperantiam. Juxta illud psal. Cadent a latere tuo mille et c. Si post se: videt peccatorū multitudinē que cōmisit. Si ante se: videt terribile dei iudiciū: in quo districtam rationem eum reddere oportebit. Unde legitur in vitas patrum qd cum quidam sanctus pater quēdam vane ridentes videret dixit eis: Reddatur sumus rationem de vita nostra coram deo et omni terra et tu rides. Et Secundo vani homines cum deberent laudare deum: laudant et honorant corpus suum. pascēdo ipsum per diuersas epulas. Istud antez virtum gule: et homini facit magnā laetituram et deo magnā iniuriā. Homini quidem triplctē facturaz facit. Et p̄ma est quia in corpore inducit magnam deformitatem: ex eo qd facit ventrē nimis tumētē. Dñs autē venter a vtero: ex eo qd sit plerūqz vento plenus. Bulosus igit quāto maiorē ventrem hūerit: tanto maior

vesica vëto plenaz: et maiorë saccū ster
coribus plenū ē repletū possidebit. Sic
et vesica vëto plena ē repleta acu pūcta
cito detumescit: sic et vëter gulosi pūcti
acu febili cito p mortē euanescent. Stult
t? quoqz eēt mercator ille q aux cū mul
to labore acquisitū in cistā iponēt: in q
in lutū puerit dū eē putaret et estimaret
Et qm vëter gulosi ē sicut saccus stercoz
Stult? ē eo q ea q cū multo labore acq
riti vëtrē ponit: quo vëtrē in lutū fert dū
puertē da eē cognoscit. C Secūda autē
factura ē: q in ducti sibi multā infirmita
tem et aliquādo mortem. Eccl. xxxvij. In
multis esctis erit infirmitas. Ibidē. Pro
pter crapulā multi perierūt. Qui autēz
abstīnens est adūcet vitaz. Pinguta eīz
corpa sunt modici sanguinis: que est cau
sa vite. Calor quippe nālis sepe p nimia
pinguedine suffocat. Uia et spūm ad
membra a nimia pinguedine impedit: et
sic mors sequit. C Tertia est quia indu
cit insaturabilitatem. Prouer. xij. Ven
ter impiorum insaturabilis. ps. fāmen
patientur vt canes. Lātis eīm postquaz
piecta sibi deuorauit: mox ad alia deuo
randa suspensus anhelat. Sic gulofus
postquam multa fercula deuorauerit ad
huc alia pcupiscit. imo et insaturabilior ē
q canis et quā cetere fere: q oīa spoliāt
elemēta. Nā a terra aufert gressibilia. ab
aq natabilia. ab aerē volatilia. Die. Tau
ri paucorū iugēz pascuis alūt. Unica sil
ua plurib? sufficit elephātib?. homo ve
ro terra et mari pascit. Ambro. in libro d
testunio. Quid insatiabilis ventre: ho
die suscipit: cras exigit. cū impletus fuerit
disputat de cōtinētia. cū digesserit vale
virtutibus dicit et querit luxurias. Int
epulas phia p dīcatur. Inter phos vīna
laudant. C Scdo facit deo iniuriā ex eo
q gulofus vëtrē suū deificat. Phil. iij.
Quoz deus vëter ē. Ubi dicit Aug. Hoc
ab homīne colit qd preceteris adamat.
Duius rationē assignat Hugo de sancto
victore dicens per similitudinē. Ven
ter deo comparatur. Solent enim dīs
templa construi: altaria erigi: ministri
ad seruendum ordinari: pecudes imo
lari: thura concremari. Deo si quidem
ventrē templum est coquina: altare men

sa: ministri cocti: simulatē pecudes cocte car
nes fumus icēsoz odor: sapor. Ista autē
idolatria quo ad aliqd pēior ē q idola
tria paganorū: q illi adorabant aurum
et argētū. Sīlofius vero adorāt saccū ster
corū. C Tercio vani hoīes cū dberēt lau
dare deū laudāt diaboli diuerfas ducē
do choreas qd valde fatuū ē quatuo: ra
tionib?. C Prima qz tales choree mūdi se
pe ducūt ad choreas inferni. In iferno
qdē sunt multe pcessiōes peccatoz. t. cō
gregatiōes supboz: auaroz: luxurioso
rū: q semp per cātum lugubriē decātabūt
Zach. xij. Plangent terra. s. infernalis fa
milie: et familie scorsum. Lantant autē
vnā cantationē sex versus lugubres cō
tinēre. Dicit eīm. Ne qz deū offendi: ve
qz diabolo cōfensi: ve qz natus sit: ve qz
male torqueor: ve qz mori nō valeo: ve qz
nūquam liberabor. Ad istas choreas in
fernales iste choree mūdiales sepe pdu
cunt. Job. xxi. Tenēt tympanū et citha
ram: et gaudēt ad sonitū organi. Ducūt
in bonis dies suos: et in pūcto ad iferna
pescēdūt. Quis signū ē: q iste choree tē
dunt ad sinistra. Prouer. iij. vias que a
dextris sunt nouit dñs. Peruerse autēz
sunt que a sinistris sunt. C Scda fatui
tas est: quia pīuant choreis celi. Ibi eīz
sunt choree sanctorum deo tubilantiūz.
Hymnus qui pascit inter lilia sep. cho
vir. Istis choreis celi pīuantur qui cho
reis delectant mundū. Unde refert Sic
go. in dialo go de quadam puella nobili
romana: que cum locis et cantilēis de
dita nimis eēt. Beata virgo cum multis
speciosis puelis indutis albis sibi appa
ruit. Et cum illa tam decoze pcessiōi af
sociare se velleret: phibuit beata virgo dī
cēs q donec eēt sic vaga tali pcessiōe eēt
indigna. Preceptū tgitur ei vt a locis et
leuitatibus se abstineret et sic diē tricesi
ma ad illam pcessionem veniret. Que
subito cūctis hoībus mīstantibus muta
ta fuit. et sic diē tricesima beato et felici fi
ne quieuit. C Tertia autē fatuitas est ex
eo q tales choree cedunt in iniuriā dñi
Dum q pactū in baptismo inītū fragūt
quo abrenūciare se diabolo et pōpis ei
oībus pīferunt. Tū q maiorē pmitāt
pceptū q si opi feruēt incuberet. Augu.

Melius est in diebus dñicis arare & fo-
dere q̃ choreas ducē. Tum q̃ festa san-
ctorum suis vanitatibus polluit. Ma-
gnam eim in iuriā choree deo fecerunt.
Quia ppham suū charissimū. s. Joānez
baptista occiderūt. In iuriā eim que fit
sanctis redūdat in deum. Luce. x. Qui
vos audit me audit: & qui iuos spernit
me spernit. Quarta fatuitas ē ex eo
q̃ ille choree sunt arma diaboli que in
hoc seculo exercent. Tribus enim mōis
diabolus in peccatum luxurie facit cor-
ruere. modo per visum. mō p colloquiū.
mō per tactum. In choreis aut ista om-
nia cōcurrunt. Nam ibi sunt verba lubri-
ca & modulatiōes cantuum. Ibi est fixa
visio facierū. Ibi ē tactus manū ignita-
rum. Et iō ex tali vicinitate & appropin-
quatiōe: mō p colloquiū. mō p visū. mō
p tactū sepe ignis accēdit: & mala cōcu-
piscētia inflāmant. Et quātūcūq; hō sit
fortis & durus tāquā ferrū. vel sit nālīf
frigidus tāquā lapis. vel sit cādīdus tā-
quā murus dealbatus tñ nō cōfidat nec
d̃ sua fortitudine nec d̃ sua frigiditate nec
de sua sanctitate. Siqdē ferrum in igne
positum emollescit: sic hoīes firmos in
suo pposito cōcupiscētie ignis emolle-
scere facit. Hīero. Ferreas mētes libido
domat. Ex cōcussione etiam duorū lapi-
dum frigidorū ignis excutitur: sic ex ni-
mīa familiaritate viroz & mulierum: lz
a principio videātur frigidū: sepe per cō-
cupiscētiā inflāmant. Quis igit frī-
gidior ēē poterit: q̃ qui in extremis labo-
rat. Unde refert Breg. in dialogo d̃ quo-
dam sacerdote agēte in extremis: cui cū
quedāz mulier facie appropinquaret vt
sciret si adhuc spiraret. Ille voce qua po-
tuit exclamauit. Recede mulier recede: tol-
le pallean adhuc visus igniculus. Mu-
rus etiam dealbatus quantus ex cande-
la non comburat: tamē denigratur. Sic
etiaz quāuis aliqui non cōburant ex cō-
cupiscētia. tamē ex nimīa mulieruz fa-
miliaritate denigrant i fama vel aliquo
modo in cōsciētia: quā nō hñt apud deū
sinceram. Hīero. Crede mihi nō pōt cu-
z deo toto corde ābulare qui seminaz ac-
cessibus copulat.

Quarta i quadragesima. Sermo p̃m.

Oactus ē Iesus in deser-
tu a spū vt tēta-
ret a diabolo. Mat. iiii. Sic
xps voluit mori vt p sua mor-
tē nraz destrueret: sic voluit tētari vt no-
stras tētatiōes superaret. Voluit eim tēta-
ri imediate post baptisimū: vt tētatis da-
ret cōsolatiōis remediū. Fuit eiz tētatiō
statim qñ fuit baptizatus. qñ a p̃e filius
fuit appellat⁹. qñ spūs sc̃s in specie co-
lūbe sup eū māsit. qñ celos aptos vidit.
qñ quadraginta diebus & quadraginta
noctibus ieiunauit. vt p hoc dēf intelli-
gi q̃ si aliquis tentat nō ē minus a pec-
catis mundatus. non est minus dei filia-
tione dignus. nō ē minus spū sc̃o dign⁹.
nō ē min⁹ celo dign⁹. nō ē min⁹ in sua pe-
nitētia deo acceptus. Tētari ergo voluit
xps vt nostras tentationes vinceret: vt
tentatis consolamen preberet: & vt dy-
bolo q̃ ip̃e ēēt filius dei occultaret. Scie-
bat quippe dyabolus p scripturas & p
phetias dei filiū in mundū ēē vēnūm
& suū sibi dñitū ablaturū. Audīes autē se-
cūdū Chy. in xpi natiuitate angelū pa-
storibus annūciātē: angelorū multitudinē
iubilātē. ioānē digito demonstrantē: p̃cēz
in baptisimā testificantē: spūm sanctuz
in specie colūbe descendētē. & nunc qua-
draginta diebus & quadraginta nocti-
bus: ip̃m ieiunantē cū ēē dei filium suspi-
catus ē. Sed postmodū vidēs eū esurire
ip̃m esse dei filium plurimum dubitauit.
Non enim credebat dei filium posse esu-
rire. Volens igitur experiri virum esset
dei filius an homo purus & sciens quā
primū hoīez tribus telis pstrauit: cogi-
tauit eisdez telis ip̃m aggredi. Et siqdē
vinci poterit homo purus appebit. Si
autē vinci nō poterit: dei filius ēē videbit.
Cū sicut dicit Breg. in omei. Diabo-
lus primū hoīem de tribus peccatis ten-
tauit & vicit. s. de gula: cum de fructu li-
gni vt tū ip̃sum manducare suauit. De
vana gloria: cum dixit. Eritis sicut dii.
Et de auaritia cum dixit. Scientes bo-
num & malum. Sicut enim auaritia est
appetitus immoderatus pecunie: sic
est ēt imoderatus appetitus scientie. Eo-
dem modo tentauit christum. Cū p̃mo

de gula dicens: Si filius dei es dic vt lapides isti panes fiant. Cogitabat enim intra se dicens: Si lapides i panes puertere poterit: dei filius erit. Si aut non poterit homo purus appebit. Sed xps scdm glossas resposus taliter temperauit: qd ipm dei filium esse no cognouit euz ait: Scriptum est. Non in solo pane uiuit homo: sed in oio verbo qd procedit de ore dei. Alie si dicat scdm glossam. Cum homo esset ex duplici substantia scilicet anima tanq supioris: et corpore tanq inferioris. et cibus aie sit verbum dei. et cibus corporis sit panis materialis. et tu suades mihi tñ de cibo substantie inferioris et non supioris: patet qd tua suasio tentatio est. Sed qd sic cu dyabolus vincere non potuit: cogitauit apud se dicens sicut ait Lhyso. Non iste faneus esse uidet. Sancti enim uiri et si non uincant de uirtu gule: sepe tñ uincunt de aliquo motu uane glorie. Et ideo ipm assumpsit: et cu supra pina culintepeli statuit. Nec mirz fuit secunduz Greg. Si permisit se tra assumi qm misit se crucifigi. Et alia glo. dicit. Quod enim permisit se assumi non fuit infirmitatis: sed patietie eius. In dyabolo aut non fuit uirtus sed in eo fuit magna superbia. Uel ipsa assumpcio potest intelligi de ductio. Dicit aut alia glo. qd uerisimile est dyabolū in humana specie appuisse: sed tñ xps sic egit vt ipse a nemine uideret. Erat eis pina: culuz loc: eminens: ubi scilicet erat cathedra doctor. Et ideo ipse dyabolus sedz glossam putauit ipm in sede doctor positus inani gloria posse extolli ubi multos fecerat eleuari. Dixit aut ei: Si filius dei es mitte te deorsus. Hoc dixit id vt ex taliproposicione et nulla secuta lesione factatiam icurreret. Uel vt ex hoc dyabolus suam prete agnosceret. Sz xps sic temperauit risum vt eu reliqueret dubium dicens: Non tentabis dominum deum tuum. Ubi dicit glossa. Suggestebat vt aliquo signo exploraret quantum apud deum posset: sed nemo deus tentare deum: quoniam ex humana ratione hz qd faciat. Nunc aut poterat aliter de templo descendere qd per factatiam se precipitare. postq aut defecit humana ratio: quid daret se deo non tetando: sed deuore supplicado. Uel postq nec per primam nec per secundam tetationem eu potuit cognoscere: transiit ad tertiam vt

salte ipm posset de auaritia supare. Dixit enim eu sup montem excelsum valde: et ostendit illi oia regna mundi. Non autem ista ostendit coram eius oculis huiusmodi adducendo: vel visum ampliado: vel ea que nesciebat sibi indicado. Sed di ostendisse tribus modis. Primo scdm Lhyso. ostendit ac si aliquis in loco excelso positus manum extenderet dicens: Ecce ex illa parte est Italia. et ex illa grecia: et ex illa africa. Uel secundum Rabanum ostendit qd uanitatem popem mudane quam ipse dyabolus diligebat quam speciosa sit et desiderabilis uerbis demonstrauit vt ad amanduz illa ipm iduceret. Uel scdm glo. ostendit quomodo regnabat in mudanis per diuersa uitia. In quibusda per supbia: in quibusda per auaritiaz: in quibusda per luxuria vt per exemplum multitudinis posset ad consentiendum eu facile inclinare. Cum autem oia regna mundi et gloria ostendisset dixit ei: Dec oia tibi dabo etc. Luc. iiij. Oia mihi tradita sunt: et cui uolo etc. Plane meritus est: qd dei sunt oia: et ipse retribuet uniuersa. Et quoniam illud pertinebat iniuria perditionis qui solus deus adorari: id dyabolus repulsi dicens: Uade sathana non terabis dominum deum tuum etc. Glo. id est uade in infernum qui paratus es tibi angelis tuis. Ex his patet qd dyabolus in tetando incipit a minimis: et pcedit ad maiora. Ad minima tetatio uidebat tetare de pane in magna fame. Maior fuit tentatio de uana gloria. Maxima de auaritia. Hoc significatu est ysa. i. ubi dicit: Alia planta pedis usqz ad verticem non est in eo sanitas. Dyabolus namq incipit a planta pedis. i. a minimis peccatis: et pcedit ad verticem id est usqz ad sensum rationis. Supradicte aut tentationes facte sunt in xpo tñ exterioris et non interioris. Vñ ait Grego. i. homi. Tribus modis tetatio oritur: suggestione: delectatione et consensu. Et nos cum tetamur plerumqz in delectatione et sensum labimur. Xps igitur tentari per suggestionem potuit: sed eius mentis peccati delectatio non momordit. Atqz ideo ois illa dyabolica tetatio foris: non itus fuit. Non adu aut per supradictas tentationes xps triplis uicibus sapienter resistendo: fortiter resistendo: et principis obusado. Sapienter quidem resistit euz tria scripture testimonia alle-

gaust. Hoc significatus est. i. Reg. xvij. In victoria quā David hūit de Golia. Ubi dicit glosa. David iterfecit Goliā tribus lapidib⁹ de toure: et xps dyabolū trib⁹ testimonij et lege pstrauit. Dyabolus suauit vt xps lapides i panes quertret. Sed xps econuerso panes sacre scripture quertit in lapides: quos ptra dyabolus fecit et prostrauit. Exemplo igit xpi iniurias nras debem⁹ vincere p sapiētia: p patientia: nō p potentia vel vindictā. Ille vincit p sapiām q iniuriati scit sapiēter et rōnabilr rīdere. Sap. vi. Melior ē sapiētia q vires: et vir prudēs melior q fortis. Prover. xxvi. Rīde stulto iuxta stultitiā suā. s. sapiēter ne sapiēs sibi videat. Ille vincit p paciētia q scit dissimulare et iras suā restringere. Eiusdē. xvi. Melior ē patiens viro fortis: et qui dñat aīo suo expugnatorē vibū. Eiusdē. xxvi. Ne rīdeas stulto iuxta stultitiā suā. s. patiēter: ne efficiaris eis similis. Ille vincit p potētiā q nō attēdit ad iustitiā: s; tñ ad potētiā p quā inuiste opprimit inocentes. Sap. li. Sit aut fortitudo nra lex iustitię. Qd. n. infirmū est: iuste iuenit. Ille vincit p vindictā: q effundit trā suā. Et talis potius vincit q vincat. Un legif de Alexādro q l3 fuerit victor: orbis terrarū: tñ a tribus pmissit se vinct. s. a pceptis scētia: a violentia et ab ira. Et qñs in p. prijs iniurijs patientē esse sit laudabile in iniurijs tñ del est vitupabile. Un sup illud: Uade sathanas. dicit Chrys. Exēplo xpi discamus nras iniurias equant: miter sustinere. Dei aut iniurias nec vif. q; ad auditū sufferre: q; in p. prijs iniurijs esse quēq; patientē laudabile est. In iurias aut dei dissimulare nimis ipsūm est. C. Scdō xps vicit tētarōes fortiter resistēdo. Sic et nos fortiter resistere debemus. Nā scdm Greg. Dyabolus cū cū resistit est debilis vt formica. Luz vero eius suggestio recipit fortia sicut leo. Jac. iij. Resistite dyabolo et fugiet a vobis. Dyabolus dī a dia qd ē duo et bolus qd est morsus: q; de homie vult facere duos bolos. s. corpus et aīam deuorādo. Et bñ dicit: fugiet a vobis. Al qbusdā. n. dyabolus nō erit: s; ibi regescit et dormit. s. in auaritia: in supbijs et i luxuriosis. Job. xl.

Sub vmbra dormit. Ecce vmbra auaritie. In secreto calami. Ecce vacuitas supbie. Supbus. n. l3 exterius videatur tumidus et inflatus: tñ iterius ē vacuus. In locis humētib⁹. Ecce turpitu do luxurie. Ab aliqb⁹ vero erit s; nō recedit sed ibi de ppe expectat. sicut ab illis q sepe patiunt recidiuū: ad quos se scit cito reuertir. Luc. xi. Reuertar in domū meā et. Ab aliqb⁹ vero erit et recedit: sed nō fugit: s; lēro passu iceat: sicut a tepidā quos nō plene deserit. Ab aliqb⁹ vero erit fugit et recedit: sicut a viris pfectis: qui scuto fidei: galea spei: lorica iustitię: gladio verbi dei muniti fortiter resistūt illi: et ipm in fuga quertunt. ps. Persequi inimicos meos et pprehendā. C. Tertio xps vicit tētarōes eis i suis iniurijs obuiando. Nā mox vt dyabolus ei tentatōes iserebat: eas repellēbat. Sic et hō qñ sentit prauas suggestiōes mox in suo intio eas d3 repellere: et nullū locū in aīo eis dare. Eph. iij. Nolite locū dare dyabolo. Hiero. Lubricus est antiqu⁹ serpens et nñ in capite teneat: totus statiz illabit. Serpens. n. isernalis h3 caput. s. suggestionē. h3 et corpus. s. p̄sensuz. h3 et caudā. s. p̄sumatōes opis. Ubi at ponit suggestionis caput: statiz ponit corp⁹ p̄sensuz et caudā opis: et iō in suo capite ē p̄terēdus. In aliqb⁹. n. est ille serpens qñ ad caput corp⁹ et caudā: q. s. hnt malas cogitatōes: p̄sensuz et opa. Aliq vero dimittūt mala opa in ista qdragesima: sed tñ post pascha ad eadē redire intēdūt. Isti amputat serpētī caudā et tñ adhuc viuūt in eoz cordib⁹ qñ ad corpus et caput. i. qñ ad suggestionē et p̄sensuz. Illi q pctm deserūt qñ ad p̄sensuz et opus. Isti aut amputat corpus et caudā: viuūt tñ adhuc in capite p malā suggestionē. Qñ aut suggestionē resistit: tūc caput amputat: et tunc nocere nō pōt. nec qñ ad ad caudā. i. opus malū. nec qñ ad corpus. i. ad p̄sensum. nec qñ ad caput. i. suggestionē: q; ex toto p̄ritus est. Is dī Scī. iij. Ipsa p̄teret caput tuū. i. suggestionē tuā qua dī caput. nō tñ: q; ē p̄ncipiū pcti: s; et dī caput a capiēdo: q; dīa bolus p suā suggestionē oēs capit. Et tu iñdiaberis calcaneo eius. i. morti eius q

Dominica in quadragesima

dē calcaneis. nō tñ qđ est finis hoīs: s; ē
qđ calcaneū dē a calcado. p qđ intelligit
mors bonorum. q calcauerunt terrena.
Vel dē a callo qui est durities pedū. per
quod intelligit mors in aloz q fuerūt du
ri in peccatis. dyabolus eim in fine isti
dīat: z malis: vt eos rapiat: z bonis si so
te aliqđ ius in eis lueniat.

C Sermo secundus.

O Actus ē iesus in
desertū zc. In pñti euāgelio
q̄ttuor spūs expmunt. s. spi
ritus diuinus: humanus: malignus z
angelicus. Spūs diuinus xpm in deser
tū deduxit. Spūs humanus ipm esurt
re fecit. Spūs malignus ipm tentauit.
Spūs angelicus sibi mītrauit. C Pñ
mus igit spūs scz diuinus xpm in deser
tū deduxit. Unde dī: Ductus ē iesus zc.
Eodē modo spūs diuinus in desertum
nos deducit: dū pñiam nos inchoare fa
cit. Istud desertū significat per illud de
sertū in qđ deus filios israel deduxit dū
eos de egypto eduxit. In quo qđ deser
to habuerūt qđā aspa scz itimeris fatiga
tione. z quedā suauis scz māne refectio
nem. Sic ēt serui dei exēutes de egypto
peccati ventre dicunt in desertū pñie sa
lutaris: in qua exterius debēt hēre aspe
ritatem: interius tñ hñt diuine p̄solatio
is suauitatē. Primo nāq; dicūt hēre pñiaz
aspera: ex eo q talis pñia melius curat
pcta. sicut dicit Lhry. sup Matth. tripli
ci exēplo: scz exemplo medici corruptos
humores curāts: exēplo agricolę vitio
sas herbas vel radices eradīcāts. exem
plo artificis: nodos lapidū p̄cidēts. Bi
cit enīz q aspa medicina humores coru
ptos melius euacuat. rāstrū ferreū vitio
sas radices melius eradīcat. ferrz duruz
nodos lapidū melius refecat. Pctō: n.
aliqui plenus est humorib; corruptis lu
xurie. ps. Putruerūt z corupte sunt ci
uitates mee. Aliquī habz malas radices
cupiditatis z auaritie. i. Thimo. vi. Ra
dix omnīuz maloz est cupiditas. Aliquī
habet nodos tumentis supbie. Job. xv.
Quid timent cōtra deū spūs tuus. Con
tra ista tria vitia sūt tria remedia. P̄
mū est carnis mortificatio que est tanq̄

medicīna amara purgās z euacuat oēs
corruptos hūiores luxurie. Eccl. xi. Ma
litia vnūs hōie obliuionē facit luxurie
magne. Valitta aut ibi vocat pena que
vere videtur cē mala. De hac medicina
amara dī ysa. xlii. Amara erit potio
bibētibz illā. P̄ Scdm est omnīū terre
noz despectio: que ē tanq̄ rāstrū ferreuz
euellēs radices malaz cupiditātū. Qui
enīz vult cupiditates abscindere z diuī
tias retinere: cū rāstro de palea hoc nū
tur facere. Sz qui ex toto eas abicit: fer
reum rāstrū apponit. Istū modum doce
bat dñs Mat. xix. Si vis p̄feci? cē vade
z vēde oīa que hēs z da paupib;. P̄ Ter
tium est mortis meditatio: z istud est tan
q̄ malleus ferreus p̄cidēs oēm tūmo
rez supbie. Ferrū enim a ferīdo vel a fir
mitate nomē recepit. Mors enīz dī ser
rea: siue quia omnia vitia ferit z domat.
Eccl. vi. Ademore nouissima tua zc.
Siue q; ē dura z inflexibilis: ex eo q nul
li parit. ps. Quis est homo qui viuīt z
nō videbit mortē. Quāuis aut serui dei
habeāt asperitatē pñie exterius: itus tñ
in isto deserto penitētie recipiūt diuine
p̄solatiois suauitatē. Osce. ij. Ducā eaz in
solitudinē: z loquar ad cor eius. Hoc si
gnificatū est vt dictū est de filiis israel q
sz in deserto habuerūt laborē durissimū
habuerūt tñ māna dulcissimū. Ip̄m tñ
māna recipe nō potuerūt donec defecit
eis farina egypti z donec trāsierūt mare
egypti. Per egyptū: que tenebra serpie
raf. aīa per pctm tenebrosa z nigra itell
gitur. P̄ Nū igit vult recipe māna dul
cedinis iternę: exeat de peccati tenebro
sitate. Un sup illud ps. Qui dat lumen
tis escā ip̄soz. dicit glo. q quādiu pulli
coruoz hñt plumas albas a parentibus
relinquūtur: z tūc roze celesti pascūtur.
Nū autē nigrescere icipiunt: tunc corui
eos pascere icipiūt. Sic ēt corui iferna
les pascūt animā qñ nigredie peccati est
isecta. Deus aut eā pascit qñ est puritate
z mīdita cādida. P̄ Scd nō potest q
māna dei in deserto pñie accipe nisi abij
ciat farinā egypti: que ē delectatio z cō
sensus peccati. Tales erat illi d qbus dī
Numeri. xi. q flagrabant desiderio car
nis: id est carnalitātū i quoz mētes sepe

veniebāt pom cepe ⁊ allia. Dicunt autē
pomi a ponigēdo: eo q̄ ponigunt .i. lon-
ge extēdunt. Lepe autē dicunt a cephas:
qđ est caput. Allia vero dicunt qñ olida
ab olēdo. Per poros igit significat aua-
ritia: que lōge extēdit. Juxta illud He-
re. vi. Dēs. n. a minore vsq; ad maiore aua-
ritie studēt. Per cepas intelligit supbia:
que est caput ⁊ initū peccatorū. Eccl. x.
Initiū oīs peti supbia. Per allia intelli-
git luxuria: q̄ fetida est. Eccl. ix. Oīs mu-
lier que est fornicaria: quasi stercus i via
p̄culcabit. Illi igit volūt redire in egyptum
vt comedāt poros cepas ⁊ allia: qui adhuc mūdū diligētes: diuitiis ap-
petūt: honores ambūt: ⁊ carnalibus de-
lectant. ⁊ Tercio nō pōt qđ istud māna
celesse in deserto p̄nē recipere nisi trāseat
mare egypti. i. nisi abijciat fluctuatōes
⁊ turbatōes animi. Hinc est qđ hō nō po-
test faciem suam in aqua speculari. Aut
qñ aqua est turbida. Aut qñ aqua est in-
quieta. Aut qñ hō se nō inclinat. Sic etiā
illa aia deū p̄tēplari non pōt. vel qñ agi-
tas ingēdine luxurie: vel qñ est plena
turbatōe per auaritiā. vel qñ se nō iur-
uat humilitate. Ista tria tangunt ysa.
lxi. scdm aliā trāslationē. Sup quē rege-
scet spūs meus: nisi sup humilē ⁊ q̄tū: ⁊
sermones meos tremēt. Nā humilitas
facit in aia icuruationē. Quies facit trā-
quillitatē. Timor adducit puritatē. Jux-
ta illud Eccl. i. Timor dñi expellit peccatū
C Scds est spūs humanus q̄ xpm fecit
esurire. Notādum qđ xps quattuor vici-
bus esuriit. ⁊ Vna nāq; vice esuriuit ⁊
non habuit qđ comederet nisi lapides
vrbic. Per lapides intelligunt hoīes du-
ri qui non p̄nt ad p̄niam frangi. Hoīes
frigidī qui non p̄nt igne diuini amoris
inflāmari. Homīes aridī ⁊ siccī qui nō
possunt rore diuine doctrine humectari
tales nō possunt incorporari a xpo sed a
dyabolo. Ipse enim cū sit lapideus lapi-
des sibi incorporat. Job. xij. Lor eius in-
durabit qñ lapis. ⁊ Allia vice: esuriuit
⁊ nihil habuit comedere nisi folia sicut
patet in ficulnea: de qua habet A Satib.
xli. Et sicut nō comedat lapides. i. corda
dura: ita nec folia. i. verba. Arbor qđ em-
pduct folia: gemmas: flores ⁊ fructus.

Folia sunt bona verba. Bēne sunt bone
cogitatōes. Flores sunt bone volūtates.
Fructus sunt bona opera. Sicut igitur
homo nō pascit de gēmis floribus ⁊ fo-
lijs sed de fructibus. Sic nec deus pasci-
tur de bonis verbis: nec de bonis cogita-
tionibus si nō est ibi aliud: nec de bonis
volūtatibus qñ opere nō implentur si p̄nt
ope impleri. Sed de bonis fructibus. i. bo-
nis opibus. Lati. ij. Fructus eius dulcis
guttur meo. ⁊ Tercia vice esuriuit scz i
cruce. Et tūc data sunt sibi fel: acetum ⁊
absinthiū. Tali cibo eū pascūt qui ope-
ra de genere bonorū imortalit peccato fa-
ciunt. Tres enī sunt ptes satisfactiōis
scz elemosyne: orōnes ⁊ ieiunia. Elemo-
sine facte in p̄nā sūt tanq̄ mel. facte in
mortalit peccato sūt tanq̄ fel. Oratōes ve-
ro facte in p̄nā sunt tanq̄ vinū optimū
Facte vero in pctō mortali sūt tanq̄ ace-
tus. Ieiunia facta in p̄nā sunt tanq̄ bal-
samū. Facta vero in pctō mortali sūt tan-
q̄ absinthiū. Hec autē intelligenda sūt cō-
paratiue. Plus eīz valēt elemosyne: ora-
tiones: ⁊ ieiunia vnius diei facta in p̄nā
q̄ centū annorū in pctō mortali exhibi-
ta. C Quarto xps esurit quotidie nrām
salutē ⁊ quēstionē. Lhyf. Sicut p̄cupi-
scibile est nobis comedere sic xpo salua-
re. Istū cibū intātū xps desiderat q̄ etiā
hostiam ipm mendicat. Apoc. iij. Ego
sto ad ostiū ⁊c. vsq; ibi ⁊ tpe meū. i. po-
nemus ad scotū siue ad symbolū. In ista
enī cena debet peccator: penitēs ponere
tres ptes ex pte sua. s. p̄titionē: p̄fessio-
nē ⁊ satisfactiōnē. Deus autē ponit tres
allas ptes ex parte sua. s. remissionē cul-
pe: collationē gratie ⁊ p̄missionē glorie.
Scz multi sūt de nā ioculator q̄ semper
volūt comedere de alieno ⁊ nūq; de suo:
q̄ vellent qđ deus eis pctā sua remitteret
⁊ gratiā p̄ferret ⁊ gloriā exhiberet. Ip̄s
autē nec volūt contritōes habere: nec cō-
fessionē facere: nec satisfactiōnē implere.
C Tertius ē spūs malign⁹ qui xpm ten-
tauit. Voluit autē xps tētari trib⁹ de cau-
sis. C Prō vt tētatis p̄solationē daret.
Fuit enī tētatus statim qñ fuit baptiza-
tus: qñ a patre fili⁹ ē appellat⁹. qñ spūs
scūs in specie colūbe super eū māsit. qñ
celū sibi ap̄tū fuit. qñ. xl. dieb⁹ ⁊ noctib⁹

Dñica in quadagesima.

ietunauit vt deſ intelligi q ſi aliq tēta-
tur. pp hoc nō ē minus a pſo mūdatus
nec ē min⁹ dei filiātōe dign⁹: nec minus
ſpū ſcō plen⁹: nec ē minus celo dign⁹:
nec ē min⁹ in pnia acta accept⁹. C Se-
cūdo voluit tentari vt de pugua ſpūali
certos nos recderet. Periculū ē cū ho-
mē iuxta ſe hēre ⁊ ignorare. Hiero. Tunc
maximē ipugnarīs eūz te ipugnarī ne-
ſcis. Poſſumus autē hoc certi ēē triſpī
Prīo p ſcripturē aſſertōēz. Job. vii. Ad-
litia ē vita hoīs ſup terrā. Ep̄. vi. Non
ē nobis colluc. aduer. car. 22. Scdo p to-
nūm tētationē: q ſi tētāt dñs: tentatur ⁊
ſeruus. Jo. xij. Non ē ſeruus maior do-
mino ſuo. Tertio p tētatores frequentē
apparitionē. Nam beato Martino i for-
ma cruenta beſiſe apparuit. Beato anto-
nio in ſpecie pueri nigrissimi viſus fuit.
Cūdam ē ſcō patri in ſpecie medici ſe
manifeſtauit ſerens diuerſas ampulas
dicēs: Siquis noluerit de vna ppinabo
ſibi de alia. C Tertio tentari voluit vt
tentatis ⁊ tribulatis melius miſereri ⁊
cōpati ſciet. Nemo eīz pōt moueri ad
cōpaſſionē ⁊ miſericordiā niſi alioz co-
gnoſcat miſeriā. Que quidem cognōſci
pōt: aut audiēdo: aut vidēdo: aut expē-
do. Si cū audio dici q paſſio illa ſit
magna pena: ſcō ſcō ⁊ cognōſco illud p
auditu. Si autē videro aliquē dictā paſ-
ſionē patiētē ⁊ in magna agonia cōſiſtē
ſe horribiliter ac terribiliter agitare: ⁊ que-
ruſoſis vocibus cōclamare: ſcō ⁊ cognō-
ſco illud p viſu. Si igiſ illā paſſionē in
corpe meo patior: ſcō illud ⁊ cognōſco
p expientia. Et iſta cognitio certior ē q
vne pdicere. Humanū eīz genus multas
olim tētationes ⁊ miſerīas patiebat. ⁊
iō ad deū clamabat: totū celū gemitib⁹
⁊ clamoribus ipebat. ⁊ tūc deus miſeri-
as ei⁹s quodāmodo ſciuit per audituz.
Exo. ij. Ingemiſcētes fili⁹ israel pp opa
vo. ſunt. ⁊ aſcē. cla. cor. ad dñm ⁊ au. ge.
cor. Dñs igiſ clamoribus eoꝝ excitatus
deſcēdit. ⁊. xxvij. anīs nobiſcū moratus
fuit: ⁊ ſic nraſ miſerīas vidit. ita q illō
qō pū ſciebat audiēdo poſtea ſciuit vi-
dēdo. Exo. iij. Viſi afflictoꝝ ppli mei q
ē in egypto ⁊ cla. cor. ⁊. deſcē. ſt. cum
de manib⁹ egyptioꝝ. Tādē nraſ tētatio

nes ⁊ miſerīas ſciuit p expientia: q: eas
aſſumpſit in ſe. Heb. iij. Nō eīz hēm⁹
pōſſicē qui nō poſſit cōpati miſerīa 22.
Aſſumpſit autē paupratē: tētationē: triſti-
tūdē: dolorē: ⁊ mortē: vt ſic fili⁹ nobis ſie-
ret. ⁊ nraſ miſerīas melius cognōſceret:
⁊ nobis meli⁹ miſereri ſciet. Heb. ij. Be-
buit eīz per oīa fratrib⁹ ſimilari vt mi-
ſeretur 22. Ibidē in eo eīz in quo paſſus ē
ip̄e ⁊ tētatus: potēs ē ⁊ eīz qui tentat au-
xiliari. C Quartus ē ſpū angelicus q
xp̄o miniſtrauit. Intelligit autē angeli
triplicē ſibi cibum miſtraſſe. C Prīo ci-
bum mālez qui conſiſtit i corporali refe-
ctōe quāz xp̄o eſurietī miſtraſſe credunt
quāz ē hēlye miſtrauerunt. vt habetur
ij. Regū. xix. C Secundo cibū ſpūale q
conſiſtit i puritatis delectatōe. Si enim
xp̄s paſcit ⁊ delectat i puritate hominū
iuxta illud Cañ. ij. Qui paſcit iter ſilia:
multo fortius i puritate angeloz. C Ter-
tio cibū celeſtez qui conſiſtit i dei lauda-
tione. iuxta illud ps. Nūqd mā dūcabo
car. ta. 22. Immo la deo ſacrificiū laudis
Iſtū cibū angeli deo ſemp miſtrāt. iuxta
illud Job. xxxvij. Tibi eras eūz me lau-
darent aſtra matutina ⁊ iubilaret oēs
fili⁹ dei.

C Sermo tertius de eodēz.

Cum ietunauit qua-
draginta dieb⁹
⁊ quadraginta noctib⁹ poſtea
eſuruit. In iſto euāgelio me-
tio ſit de tribus. ſ. de xp̄o ietunāte. d. dya-
bolo tētante. ⁊ de angelo miſtrate. Xps
nāq. xl. diebus ⁊ xl. noctibus ietunauit
Ietunū eīz quadageſimale approbatū
fuit p legē moſaycā ⁊ pphetiā. ⁊ xp̄s ip̄s
approbauit per euāgelicā legē. Moſes
eīz legiſlator ⁊ hēlyas eximius pphetaz
in iſto numero ietunauerūt. Iō iſti duo
ſoli in tranſfiguratiōe ſibi apparuerūt.
Chuſtus autē noluit ietunare pluſquam
illi: ne de⁹ a diabolo putaret. Nec min⁹
q illine pur⁹ hō videret. Et q ſecūdum
Breg. Dio xpi actio nra ē iſtruſto. ideo
⁊ nos iſtruimur vt exēplo xpi in iſto nu-
mero ſiſt ietunem⁹. De quo ietunio tria
ſunt vidēda. C Prīo de numero dieruz
ietunij iſtius. C Scdo de poſa ⁊ ſp̄e ietu-
nij. C Tertio de efficacia ⁊ vtilitate ietu-

nū. C Circa primū notandum q̄ istud
sciuntū i numero quadragenario obser-
uamus multiplici rōe. Quaz̄ vna sumit
a pte xpi. alie a pte nra. Christus eiz istū
numeri quadragenarii multipl̄ cōse-
cravit. s. sua cōceptiōe: qz. xl. septimāis
fuit in vtero virginis. Sua predicatiōe: qz.
xl. mēibus p̄dicauit in mūdo. Sua ieiū-
nij obseruatōe: qz. xl. diebus ieiunauit in
deserto. Sua passiōe: qz. xl. horis fuit i
sepulchro. Sua resurrectiōe: quia. xl. die
bus post resurrectiōem fuit cū discipulis
in mūdo. Alie ratōes sumunt a pte no-
stra. Nos eiz seruire debemus deo de cor-
pore nro: de aīa nra: de tpe nro: & de ope-
ribus nostris. Sed qz de his sepe deo ne-
gligenter seruimus: iō per hunc numerū
ieiunij sibi satisfacere debemus. C Pri-
o nāqz per hunc numerū deo seruimus de
corpore nro. Istam rōem assignat Brego. i
omek. dicens: In hoc mortali corpore ex
quattuor elementis subsistimus per cuius
volūtate preceptis discipis cōtrahimus:
q̄ per decalogū sunt accepta. Quia igit
per carnis desideria decalogi mādata cō-
replimus: dignum ē vt eandē carnē qua
ter decies assūgamus. C Secūdo p hūc
numerū deo de aīa nra seruimus. Nam i
aīa nra sunt septē virtutes: tres scilicet
theologicę. quattuor cardinales: p quas
deū trīnū & vnū cognoscere & amare de-
bemus. Quaternarius aut ppter quat-
tuor ipa aīa p̄stē vītraz designat qz ergo
nostro septenario aīe deo trinitatē i to-
ta nostra vīta nō seruimus: iō dignū ē
vt hoc quadragenario numero ieiune-
mus. C Tercio per hunc numerū deo ser-
uimus de tpe nro. Istā rationē assignat
Breg. dicens: A prima p̄nīca quadagesi-
me vsqz ad pacha sex hebdomade veni-
unt quaz̄ dies. xlii. sunt. Ex quibus dūz
sex dies dñici sine abstinentia abstrahunt
xxxvi. in abstinentia remanēt. Bū vero p
ccccxvi. dies annus ducit̄ quasi aīi deci-
mā deo damus. C Quarto per hunc nu-
merum seruimus deo de operibus no-
stris. Opera enim nostra debent esse
circa obseruationē decem mandatorum
dei & cōpletionem quattuor euangelioz
Istam rationem assignat Brego. dicens:
Cur in abstinentia quadragenarius nu-

merus custoditur: nisi bz virtus decallo-
gi p libros quattuor san cti euangelij im-
plet. C Secūdo vidēdū ē de vīa & spe-
cie ieiunij. Que quidē sunt sex. C P̄a
enim abstinentia est ab his que in se & re
cūdū se sunt mala. s. a vitijs & peccatis.
Ysa. lviij. Nōne hoc ē magis ieiunū qđ
elegi dissolue &c. Peccata eiz quodāmo-
do sunt colligata: quia vnum trahit ad ali-
ud & vnum non remittit̄ sine alio. iō
dī: Dissolue colligatōes impietatis. Quot
etiam homo habet genera peccatorū: tot
habet diuersitates fasciculorum que mē-
tem opprimūt: ideo subdit. Solue fasci-
culos dep̄rimētes. Peccata enim in vi-
uersas partes cor frangūt & in seruītūē
dyaboli redigūt. iō subdit. Dimitte eos
qui cōfracti sunt liberos Paruz igit ho-
mīni pdest abstinere a cibis nisi & absti-
neat a peccatis. Diero. Tūc p̄clara est
apud deū abstinentia corporis: cū aīm
ieiunat a vitijs. Quid enim pdest corp
attenuare abstinentia: cū aīus intumescit
supbia. Ihs. Qui a cibis abstinet & ma-
la agunt demones imstant. quibus esca
semp abest: & culpa semp adest. C Scda
abstinentia est abstinere ab his que sūt oc-
casio mali. s. a lasciuiis sensuum. De hoc
dicit Ber. in sermone quadagesime: Scilicet
sola gula peccauit: sola ieiunet. si autēz
peccauerunt cetera mēbra: cur nō ieiunē-
t & ipa. Deinde subdit. Ieiunet ocu-
lus a curiosis aspectibus. Ieiunet auris
a fabulis & rumoribus. Ieiunet lingua
a detractōe & murmuratiōe. Ieiunet ma-
nus a malis opibus. Ieiunet anima a vi-
tīs & p̄p̄ia volūtate. C Tercia abstinen-
tia ē ab his que hūt spēm mali. i. Thes.
v. Ab oī spē mala abstinete v̄s. & hoc ma-
xime pp scdulum p̄mōz. Spēm mali
hūt verba scurilia sepe dīcē & inūditias
nomiare. Lingua hebraica secūdū Ihs.
fuit prima: & erit vltima. Et dicit Rabbi
Moyses qz in illa lingua nullū vocabulū
ē ad nominādū aliquid inhonestum. Ex
quo tria notabilia eliciunt. Vnum qz vo-
cabula turpitu dīnū non fuerūt ab insit-
tutione diuina: sed ab inuentione huma-
na. Secūdū qz multū displicent deo ver-
ba scurilia: qz ea ponere noluit in lingua
quā hōi cōcreauit. Tercū qz ille hz lin-

guā celestem qui a talibus se seruat imu-
nē. **¶** Quarta abstinentia ē ab his q̄ sūt si-
mul: & spēs mali & occasio mali: sic ē va-
nus ornat⁹ & suspecta familiaritas mu-
lier. Unus eīz ornatus & h̄z spēm mali:
q̄: vī q̄ tales mulieres nō sunt pudice s̄
lasciue. Et ē occasio mali: q̄ sepe incau-
tos decipiūt. Suspecta ē familiaritas
mulier: & h̄z spēm mali & ē occasio mali.
Ber. Lū mulieribus sepe p̄sistē & se imu-
nē seruare: malus ē q̄ mortuū suscitare.
Qd̄ minus ē nō potes: qd̄ malus ē vīs
credam tibi. **¶** Quinta abstinentia ē ab
his que licita sunt. Licetū qd̄ ē ad vxō-
rē accedē: debitorēs repetē. aliquas p̄so-
lationes recipere: venatī vacare. Sed tñ
in aīa dragesimali tpe debem⁹ a talibus
abstinē. De p̄rio dicit Amb. Nullus oīo
ī q̄dragesima vxōrī sue ante octauā pa-
sche iūgat. Aug. ī sermone d̄ qua drage-
sima. Estote hīs dieb⁹ crebri⁹ ieiunātes
& paupib⁹ largius tribuētēs & vobismet
ipsis ip̄dētes & a p̄iugali copula absti-
nentes. De scōo dicit Grego. exponēs il-
lud verbū. Ysa. lviij. Ecce in die ieiunij
vestri inueniēt voluntas v̄ra: & debi. vesti-
re. Necq̄ eīm qui debitorē suū hoc qd̄ de-
bet repetit aliq̄smōdū facit: sed dignū
ē vt q̄sq̄ se in p̄nia macerat: et qd̄ iusse
sibi cōpetit interdicat. De tertio dicit p̄-
pheta. Renuit p̄solari aīa mea. Bernar.
Belicata est viuia p̄solatio: & nō dat ad-
mittētib⁹ alienaz. De quarto dicit Am-
bro. An illum ieiunare putas qui p̄mo
diluulo vigilans ad ecclesiā non vadit
sed surgēs seruos p̄gregat: retia dispōit:
canes p̄ducit saltusq̄ p̄lustrat. **¶** Sexta
abstinentia ē a cibo & potu. De qua sic di-
cit Amb. Donco & cōfessor vos vt nul-
lus vestrum nisi forte ifans & ihermus sit
vīq̄ ī pascha dñi nisi ī dominica dieb⁹
ante nonam māducat aut bibat. Augu.
Alijs diebus ieiunare aut remediū est
aut p̄misiū. In quadragesima non ieiū-
nare peccatū ē. Alio tpe: qui ieiunat: ac-
cipiet ī indulgētiā. In quadragesima q̄
pōt ieiunare & non ieiunat: sentiet pena
Tales qui ieiunare cōtēnūt: in futuro
fame & siti deficient. Ysa. lvi. Ecce serui
mei comedent & vos esuriētis: ecce serui
mei bibent & vos sitietis. Verū ē tamē q̄

p̄ vino hēbūt sel draconū & venenū ser-
pētū. Deut. xxxij. Sel draconū vinū cor-
t & ve. aspt. insa. Pro pane hēbūt ignit⁹
calculū. Prover. xx. Suavis est hōs pa-
nis mēdaci⁹: & postea īplebit os eius cal-
culo. Talis panis nō poterit masticari:
q̄ durus lapis ē: nec ī ore poterit tole-
rari: q̄ ignitus ē. nec ab ore poterit reij-
ci: q̄ oris īpletus. Pro pitātia vero ha-
bebūt sempiternū iheritū. ps. Moēs pec-
catorum pessima. Itē moēs depascet eos.
¶ Tertio vidē dū est de vtilitate ieiunij:
que triplex ē. **¶** Prima ē: q̄ hoc deus re-
cōciliat. Iustus exēplū hēmus Jone. iij.
ī nīntititis. Ubi dī. Hoies & iumenta bo-
nes & pecora nō gustēt q̄quā. Ubi dīc Am-
bro. Quale ē hoc xp̄ianū nō facere quod
pecudes fecerūt nisi q̄ stolidior ē pecu-
de q̄ idico sibi ieiunio a sacerdote non
ieiunat: pecus qd̄ declinat fouea: cauet
p̄ceptū. Tu autē non vis ieiunando pe-
riculū declinare qd̄ cernis. Desperatio
nis genus ē tūc manducare cum ieiuna-
re debeas: tūc gaudere cū debeas plo-
rare. **¶** Scōda ē: q̄ p̄ hoc hō ad p̄iam cele-
stem ducit. Hiero. cōtra iouinianū. Quā-
dū adā ieiunauit: ī paradiso stetit. Hic
ōī dicitur per ieiunij ad paradysum nos
posse reuertī: quā p̄ saturitatē fueram⁹
eieci. Grego. ī omel. A paradisi gaudi-
is per culpam gule cecidimus: ad hec p̄
abstinentiam resurgamus. **¶** Tertia est:
q̄ per hoc diabolus sup̄at. Diabolus eīz
ē serpens: est piscis: est lupus: est canis
Sicut eīm scdm Amb. Sputum hominis
ieiuni serpētem interficit: sic ieiunij dia-
bolum occidit. Et sicut piscis natat ī flu-
uijs & moritur ī sicco: sic dyabolus de-
lectatur ī ags delictaz & moritur ī sicco
abstinentie. Et sicut fames expellit lupū
a nemore: sic ieiunij expellit dyabolū
a corde. Et sicut aqua bulliens expellit
canem de cognat: sic orō feruens dyabo-
lū fugat de aīa. Mar. ix. hoc genus de-
monioy ī nullo pōt exire nisi ī oratiōe
& ieiunio. **¶** Secundo ī euangelio fir-
mentū de dyabolo tentante. Distīguir
aut Augu. sup̄ ps. Quib̄stat. quatuor
genera tētationū. **¶** Una ē leuis & oculi-
ta: que notat cum dī. Non timebīs a ti-
more nocturno. **¶** Alia leuis & apta: que

notas cū dī: A sagitta volāte i die. ⁊ Ter-
tia grauis ⁊ occulta: que notas cū subdi-
tuc. A negotio pambulante in tenebris.
⁊ Quarta grauis ⁊ apta: q̄ notas cū sub-
dif. Ab incurſu ⁊ demonio meridiano.
Ista q̄ttuor modis diaboluſ xpm tēta-
re voluit: ſz nō pualuit. C̄ Prio tētatōe
leui ⁊ apta: cū dixit: Dic at lapides iſti
panes ſiāt. Iſta eim tētatō fuit leuiſ: q̄
de cibo corpali ⁊ neceſſario. Et fuit apta
eo q̄ cibo ſpūali nullā faciebat mētiōē
C̄ Scō tētatōe leui ⁊ occulta q̄n iſtauit
eū ſup pinaculū tēplī. Tūc eiſ ō aliquo
motu vane gl̄ie eū tentare voluit: ⁊ tō ſu-
it tētatō leuiſ. ſz tñ p hoc ſuā prātē co-
gnoscere itēdebat: ⁊ ideo fuit occulta.
C̄ Tertio tētatōe graui ⁊ occulta: q̄n
eū tētauit de auaritia. Talis enim tenta-
tio ⁊ fuit grauiſ: q̄ de graui peccato: ⁊
fuit occulta: q̄ aliud prēdebat ⁊ aliud i-
redebāt. Prēdebat eiſ ſublimatiōē
ſz intēdebat eiſ pperuā deiectionem.
C̄ Quarto tentatiōe graui ⁊ maniſeſta:
q̄n tētauit eū de idolatria dicens: Dec
ora tibi dabo ſi cadens adoraueris me.
C̄ Tertio i euāgelio ſit mētiō de angelis
miniſtrātibz. Dec aut miniſtrato tripliciter
pōt iſtelligi ſcōm tres nās queſunt i xpo
vel de adoratiōe. vel de cōgratulatiōe: vel
de tpali ſubuectione. Nā ageli miniſtra-
bāt. i. ſupplicē adorabāt ⁊ hoc reſpectu
deitatis. Vel miniſtrabāt. i. ei pugnati cō-
gaudebāt: ⁊ hoc reſpectu aīe q̄ ſic pugna-
bat ⁊ vincebat. Vel miniſtrabāt. i. ſibi eſu-
rienti in cibo mālī ſubueſiebāt: ⁊ hoc re-
ſpectu carniſ. Sicut ēt oſim angeli he-
lye miniſtrauerūt: vr habetur. iij. Reg. xix.
Sz tñ helye miniſtrauerunt ad ſuū q̄dra-
genariſ p̄ficiēdū. Chriſto vero miniſtraue-
runt poſt ſuū quadragenariſ celebratū.
C̄ Būtea ſecūda. Sermo primus.

Queſſus ieſus ſe
ceſſit i pteo tyri ⁊ ſydōis. mat
th. xv. Bñs ieſus xps mltos
vīros ad penitētiā adduxerat: multos in
ſuis petitiōibz exaudierat: multos i corpe
⁊ aīa curauerat: ideoqz ne mulieres a ſu-
is bñficijs viderent excluſe: iſtaz mulie-
rem chanaeā ad pñiaz adduxit. Unde
cantat eccleſia. Qui chanaeā ⁊ publi-

canā vocaſti ad pñiaz. Iſtaz in ſua peti-
tione exauduit. ⁊ filia eiſ i corpe ⁊ aīa
ſanauit: vr p hoc daret iſtelligi q̄ aduen-
tus ſuus nō tñ fuit pp ſalutē vīroz: ſed
ēt mulierz. In iſto aut totali euāgelio de
q̄qz pñiis ſit mētiō. ſ. de xpo in quo
erat magna miſeratiō. C̄ Be muliere cha-
nanea: in qua fuit inſtans petitiō. C̄ Be
filia eiſ in qua erat magna vexatiō. C̄ Be
diabolo in quo erat malitioſa oppreſſio
C̄ Et de diſcipulis xpi: in q̄bus erat ma-
gna cōpaſſio. C̄ Primo igiſ ponit pſo-
na xpi in quo erat magna miſeratiō. Iō
dixit mulier. Miſere mei dñe ſit dāuid.
Quāuis eim ſecret eum eſſe potentem ſa-
pientem ⁊ iuſtum: tñ non recurrere ad
eiſ potentiam: vel ſapiam nec ad eiſ
iuſticiā: ſed ad eiſ miſericordiā: q̄ ſcie-
bat ipm ad miſericordiā eē p̄mptū. Quā-
qdem p̄mptitudinē miſericordiē hūm: ⁊
inquātū deus: ⁊ inquātū hō. Unā ſta mu-
lier vtrāqz miſericordiā petiit: ⁊ quā hz
inquātū deus cū dicit. Miſere mei dñe.
⁊ quā hz inquātū hō. cū dicit: ſit dāuid
Inquātū igiſ ē deus cauſat in eo miſeri-
cordia a tribus. C̄ Prio a natura diuina
cuius p̄pitiū ē miſereri ſemp ⁊ parcē. Si-
cut enim ignis naturaliter calorem habz:
ſic deus naturaliter habet miſericordiā ⁊
bonitatem. Unde dicit glo. Jo. ij. Deus
a natura miſericors patris ē ſaluare per
clemētiā quos nō pōt ſaluare per iuſtici-
am. C̄ Secūdo cauſat a cōſuetudine lō-
ga. q̄ a principio mūdi vſqz ad finē nō
ceſſauit nec ceſſabit miſereri p̄s. In eter-
num miſericordia eiſ. Idē. Aut in finē
miſericordiā ſuā abſcindet: quaſi dicēt
nō. Et q̄ lōga cōſuetudo veriſ i neceſſi-
tatē. ſicut dicimus de aliquo qui ſemper
p̄ſeuit eē liberalis: iſte neſcit aliter facē
Sic deo miſereri verſum ē quodāmodo
in neceſſitatē incōmutabilis volūtatis.
C̄ Tertio cauſat ab oīpotētia. Ex eo eiſ
p̄ de oīpotēs ē inueniſ miſericors. Quā-
tātō q̄s ē magna nimior: tātō ad miſeri-
cordiam p̄mptior. Amb. Procul ē a ma-
gnanimitis cupſditas vltionis: Quanto
aut quſ ē infirmior: tanto ad vindictā
p̄mptior. Unde mulier magis appetit
vindictam q̄ vīr. Quia igitur deus tam
magnanimus ⁊ potēs ē: lō tard⁹ ad vin-

dicta: et prius ad misericordiam vel ad veniam. Sap. xi. Miserearis osum quia omnia potes. Dio. Deus qui omnipotentia tua precando maxime et miserando manifestas. Inquam autem est homo et filius dauid habet proprium dominum miserandi a tribus. Primo ab vinctioe interna. ps. Anxit se deus deus tuus. Sicut. n. res rigida vinctioe efficitur mansuetas: sic deus qui prius erat durus factus est ex tali vinctioe mansuetus. ysa. lxi. Spiritus domini super me eo quod vinceret me. Secundo causas a progenie propria quia fuit de stirpe dauid qui fuit homo magne misericordie et mansuetudinis. i. Abach. ij. Dauid in sua misericordia persecutus est sedem regni in secula. Tercio causas ab experientia: quia ex seipso didicit alijs misereri. Eccl. xxi. Intellige qui sunt proximi tui ex teipso. Heb. v. Didicit ex his qui passus est obediencia. Secundo fit merito de chananea in quo fuit istans petitio. Petit. n. sapienter: instaret humiliter et seruenter. Sapienter quod petit perendo. scilicet quod erat sibi necessarium et deo gratum. Non enim petit diuitias: sed bonis oibus expoliata esset a iudeis. Nec vindicta inimicorum sed de terra sua esset expulsa. Nec libertate sed cum ceteris chananeis in seruitute a iudeis esset subjugata sed petit demonis expulsionem: a quo filia sua tenebat obsecra. Sed multe mulieres sunt que per curam de expulsionem demonis: multum autem de huius diuitijs. De vindicta insurys. De nobilitate generis. Secundo petit perseueranter: quia repulsa sepe non desistit. et ideo quod petebat obtinuit. Chrys. Vide quanta est instantia orationis. quia quod apostoli non obtinuerunt ipsa obtinuit. Necessaria quod in oratione est perseuerantia: sicut per exemplum mulieris vidue. Luc. viij. Deus. n. aliqui differunt dare triplicem de causam ut desideria seruientius augeant: ut habita carius possideant et ut possessa cautius custodiant. Grego. Sacra desideria dilatatio crescit. si autem dilatatio deficiat de desideria non fuerunt. Aug. Si aliqui deo tardius dat. promittat dona non negat. desiderata diu dulcius obtinent. cito autem data viscescunt: seruat tibi deus quod non cito vult tibi dare: ut discas magna magis desiderare. Tercio petit humiliter. ps. Respice in oratione humilium. Humilitas eius ora-

tionem plucta tria bona facit. Primum est quod ipsa in celum leuat et deducit. Secundum est quod usque ad deum eas appropinquare facit. Tercium est quod donec deus impleat illud quod petit non recedit. Ista tria notat Eccl. xxxv. Quod humilitatis se nubes penetrat ecce primum. Et donec appropinquat non poslabit. ecce secundum. Et non discedet donec respiciat altissimus. ecce tertium. Quarta petit desiderata: quod notat in clamore: non in oratione sed in cordis. Iste est autem clamor cordis: de quo dixit dominus moysi. Exo. xxiij. Quid clamas ad me. De illo clamore dicit propheta: Clamaui in toto corde meo. Et bene dicit in toto corde. Lumen in corde sunt duo. scilicet intellectus et affectus. Illi clamant in toto corde qui in sua oratione habent deuotionem et attentionem. Locus. xliij. Orabo spiritu orabo et mente. Illi clamant cum medio corde qui habent attentionem sed non sentiunt deuotionem. Osec. x. Diuisus est cor eorum ideo interibunt. Illi clamant cum nullo corde qui nec sibi habent intellectum per attentionem nec affectum per deuotionem. Mar. viij. Populus hic labijs me honorat. cor autem eorum longe est a me. Tales sunt de natura ranarum qui clamant ore: sed non sunt in palude immisitae. Tercio fit merito de filia in qua erat magna vexatio diaboli cum de: filia mea male a demonio vexata. Filia tota est filia dei per creatorem. sed diabolus vexat eam per tentatores. male autem vexat per malam operationem: et sic qui erat filia dei efficitur filia diaboli. Maxime autem quando habet in se superbiam anarithmam et luxuriam: que tres filie diaboli nuncupant. Diabolus. n. tres habet uxores siue concubinas. scilicet vanitatem cupiditatem et carnaliter. Et de his tribus tres filias promogenitas generauit. Nam de vanitate genuit superbiam. De cupiditate auaritiam. De carnalitate luxuriam. Has autem tres filias inaruit. Nam superbia inaruit tyrannos principibus et plaris. Auaritia inaruit mercatoribus: senibus et aduocatis. Luxuria mulieribus et iuuenibus petulantibus et viris porcinis. Istos autem tres suos generos. scilicet superbos: auaros et luxuriosos: diabolus vexat in presenti per diuersa vitia: et in futuro male vexabit per diuersa supplicia. Clamet igitur petitor et dicat. Filia mea male a demonio vexata. Diabo-

Ius tamē ab eorū veratōe non cessat: nī si prius tres supradictas filias suas pri-
mogenitas occidat. Occidat igitur super-
bus supbia. auarus auaritia. luxurio-
sus luxuria. et sic a demonio liberabitur.
Hoc signatus ē in Exo. xij. Ubi dicitur
q̄ pharao populū isrl̄ dimittere noluit
donec primogenita sunt occisa. Percus-
sit igitur dñs oēs primogenitū: a primogeni-
to pharaonis vsq; ad primogenitū ca-
pitulæ. Et oēs primogenitū iumentorū. Per
primogenitū pharaonis notat supbia. Per
primogenitū capitiue notat auaritia que
facit hoīes seruos pecunie. Per prime-
nitū iumentorū significat luxuria que fa-
cit hoīem bestialē. C. Quarto fit mentio
de diabolo i quo erat malitiosa oppōitio.
Diabolus enim oppōit corpus: vt sic ve-
niat ad oppōitionē aīe. Ad qd̄ et vritur
sex iaculis. s. suggestio: delectatio: p̄sen-
sio: opor: p̄suetudine et necessitate. S. ista
sex iacula fideles debēt vincere per sex
arma. C. P̄mo p̄ eodē qm̄ ē sagitta dei.
ij. Regū. i. Sagitta ionathe nūquā abiit
retro: s. h. Tūc sagitta orōis retro: s. h.
vadit qm̄ a debili et reptādo corde exiit: q̄
talīs orō debilitat diabolu p̄cutit. Iuxta
illud ps. Sagitte puulorū facte sunt pla-
ge eorū. C. Scdo p̄ ieiunū qd̄ est tyriaca
dei. Sicut eīz scdm̄ Amb. Salua hoīs
ieiunū ē venenū serpēt. Sic ieiunū ē ve-
nenum diabolo: et tyriaca hoīs ieiunant.
Mat. xvij. Hoc genus demoniorū nō eīz
cīz nīh in orōne et ieiunio. C. Tercio vin-
cit p̄ fidē que ē scutū dei. Eph. vi. Sumē-
tes scutū fidei etc. Et bñ dicit extingūere
fides cūm daf et nutrit i aq̄s baptisimi.
Et iō in ipsa oīa tela ignea extingūnt.
C. Quarto vincit p̄ p̄fessionē que ē q̄si i-
cātatio dei. Nñ eīz sacerdos p̄ctōez ab-
soluit. tūc diabolu iātare videt. S. de
multis dī i ps. Sicut aspīdis surde et ob-
tu. au. iij. C. Quinto vincit p̄ elemosynā
q̄ est lācea dei. Vñ dī d. elemosyna Eccl.
xxix. Sup scutū et lanceā aduersus in-
micū tuū pugnabit. C. Sexto vincit p̄
humilitatē que ē gladius dei qui ipm̄ su-
perbuū humiliat et vulnerat. ps. Tu hu-
milasti sicut vul. super. C. Quito fit mē-
tio de discipulis i quibus fuit magna cō-
passio. et iō rogabāt p̄ ea dicētes. Dūit

te cā. q̄ clamat post nos. Ex quo spera-
re debemus q̄ sancti orant p̄ nobis si eo-
rū suffragia deuote petamus. Nō q̄dez
ostendit auctoritate: rōne et reuelatione.
p̄ Auctoritate que habet. ij. Mach. xv.
hic est q̄ multū orat p̄ populo et vniuer-
sa sancta ciuitate iherlem. Hic ē frater
amator et populi isrl̄. Orat. n. sancti p̄
populo. Ideo dñs: Hic est q̄ multū orat p̄
populo. Orat p̄ clero. iō subdit: Et vni-
uersa sancta ciuitate iherlem. i. sancta ec-
clesia. Orat p̄ religiosis. iō subdit: Hic est
fratru amator. Orat p̄ p̄tēplatis. i. deo
subdit: Et populi isrl̄. p̄ Scdo hoc ostē-
dit rōne. Si. n. sancti tante fuerūt chari-
tatis q̄ p̄ nobis orabāt dum eēnt in in-
feria: manifestū est q̄ modo p̄ nobis orāt
vñ sunt in gloria: cū eorū charitas nō sit
diminuta sed augmentata. In p̄senti est
igniculus amoris. In futuro autēz erit
caminus charitatis. ysa. xxxi. Ignis est
in syon et caminus in iherlem. p̄ Tercio
hoc ostēdit reuelatiōe. Nā in festo oīum
sanctorū qdā vir sanctus p̄ reuelatiōe vñ
dñs q̄ beata virgo et oēs ordines scōz ad
deū p̄cessionatī accedebāt: et ipm̄ p̄ hu-
mano genere suppliciter adorabāt.

C. Sermo secundus de eodem.

Ace mulier cha-
nanea a finib⁹ illis egressa cla-
mauit dicens: Misere mei
fili dauid. Nñ aliq̄s ad aliquem regem
debet accedere libeter secus ducit in sua
societate quos amicos regis esse cogno-
scit. ista igitur mulier ad xpm̄ volēs acce-
dere et sanitatē p̄ filia obtinere. Illas se-
cum virtutes assūpsit q̄s xpo magis esse
gratas cognoscit. i. humilitatē: patiētia
fidē et p̄passionē. Sigdē humilitas fuit
mater xpi: patientia soror xpi. fides filia
xpi. cōpassio socia et familiaris christi.
C. P̄mo igitur accessit cum humilitate
fuit mater xpi. Et dī humilitas m̄ xpi
q̄ sicut dicit Bern. Beata maria ex vir-
ginitate p̄placuit: sed ex humili ate p̄ce-
pit. Quātūcūq; enīz virgo fuisset: i. hu-
milis nō fuisset xpm̄ nō p̄cepisset. Istam
igitur humilitatē ista mulier habuit quas
facto et verbo ostendit. Facto ipm̄ ado-
rando. verbo catellis se comparando:

inicas postulando: fideles dñcos suos vocando: et se indignā mensa filioꝝ reputādo. Humilitas autē multū valet ad obtinendū qđ peti. ps. Respexit in orōnem humiliū. Huius autem mulieris humilitas multū cōmendabilis fuit: qđ. s. cum ipsa eēt alienigena et iudei superbi: sciuit cōuersari humiliter cum iudeis superbis: et humiliū cū xpō humili. Duo qđ humili et vnus supb⁹ pacificari pñt. Duo atqđ superbi pacificari nō pñt. Duo enim corpora plana pñt ad iuicē applicari. Corpora sperici et corpus cōcauum pñt applicari ad iuicē: sed cōcauum recipit intra se spericū. Duo autem corpora sperica non pñt applicari nisi in pūcro. Sic etiam duo humiles et māfueri pñt ad inuicē pacificari. ps. Audiat mansueti et letentur. Vnus humilis et vnus supbus pñt ad inuicē pacificari. qđ humilis in terra humilitatē suā recipit et supportat illius tumiditātē. ps. Luz hīs qui oderūt pacem eras pacificus. Duo superbi ad inuicē pacificari non pñt. Pungere siquidem pñt. pacificari non possunt. Prover. xij. Inter supbos semperurgia sūt. C Secūdo assumpsit fecus patientiam que fuit soror xpī: qđ ipm nūquam deseruit: sed in vita et in morte ei sociata fuit. ysa. xliij. Tacui semper sicut patēs fui. Ista autē patientia in tribus consistit. Pōt autē iniuria hōi irrogari. aliquādo ī tpali subāstria: sic faciūt raptōres: et ē illa patia magna. Aliquī ī fama: sic faciūt criatores: et ista ē patia maior. Aliquī ī psona: et ista ē patia maxima sicut faciūt oppressores. Ista triplicem iniuriā non ī ferendam docet Joānes baptista dicens Lucē. iij. Ne intuemini cōcūctatis. i. non sitis oppressores in persona. Neq; calūntiam faciatis. i. non sitis criminatores in fama. Et cōtēnti estote stipendijs vestris. i. non sitis raptōres in temporalī subāstria. Ista autem triplicem patientiam ista mulier habuit. Videbatur enī habere tres inimicos. s. xpī: in deos: et dyabolum. Christus enim quoddam verbū sibi dixit: quod quo ad apparientiā videbatur sonare in infamiam quando ipam canem vocauit. Sed etiam ipsa qđ

lem iniuriā ipsa libenter audiuit quia sciebat xpī hoc dixisse non causaminiurandi sed pbandi. Unde etiam amplius se humiliter qđ se catellū appellauit. C Secūdo autē habuit iudeos inimicos qui sibi maxime inturiati sunt in terra: na substantia: qđ eas oībus suis bōis spolauerūt. Unde dicit hylarius qđ chanaan et terras in quibus iudei sunt prius incoluerūt quō vltimo bello cōsumpti vel in loca viciua dispersi vel in scrūtutem subiecti nomē tñ suū seruauerunt. Ex illis autē ista chananea fuit que iudeis admixta credit cognouisse ex lege xpī ex semine dauid nasciturū ēē. Marcī atqđ vij. legi qđ erat syrophenista genere. i. ex syris et phenicibus orta. Ista autē iniuria. s. bonorum suorum ablatiōe patenter portabat exemplū illorum de quibus heb. x. dicitur. Rapinam bonorum vestrorum cū gaudio suscepistis. p Tercio habuit ipsum dyabolum inimicum qui sibi in persona iniuriā inferebat dum filium suum male vexabat: quaz vexationem suam ppriam reputabat. S3 istam talem iniuriā nec libenter sicut priuam: nec patienter sicut secundam sed valde moleste ferebat. Sed qđ christeam reprehendit de hoc habuit magnā iustitiam. Si homo bona sua rapuit de hoc hūit patiētia. S3 qđ dyabolus ī domo sua hītare: de hoc patiam hēre non poterat: ideo ad xpī clamabat: misere mei etc. Hoc ē cōtra multos qui in aduersitatibus dei murmurāt. in pscutōnibus hōiū blasphemāt: sed si dyabolus in domo aīe sue hītat de hoc nō curat: nec ad deū clamat. Quā vero ista mulier fuit sic patēs: is obtinere meruit qđ petiuit. Eccl. i. Vtq; in tps sustinebit patiens etc. C Tercio assumpsit fidē que est filia xpī. Fides enim filia xpī dī: qđ ab ipso in cordibus nris generat. Ista autē fidē ista mulier habuit magnā. Vñ dñs dixit ei: O mulier magna est fides tua. Tūc autē ē magna qđ est cum obtinendū fiducia: quando est operibus cōiuncta: quando ē charitati admixta: et quando ē perseverantia et firma. Fides enim si nō est cum obtinēdi fiducia habet dubietatem. Et ista est fides debillum. de qua dē

Dat. xij. Modice fidel quare dubita
 fili. de hac fide q̄ sit magna sic dī Dat.
 xxi. Si habueritis fidem & non hesitaue
 ritis. Si non ē operibus coniuncta ha
 bet ceciositatem. Et ista ē fides malorum
 xpianorum. Iaco. ij. Fides sine operib⁹
 mortua est. Si non ē charitati admixta
 habet inutilitatem. Unde dī. i. L oīnt.
 xij. Si habuerō fidē ita vt montes trās
 feram &c. Et ista ē fides demonum qui
 charitatem habere non pūnt. De qua dī
 Iaco. ij. Demones credūt & cōtremiscūt
 Si non ē perseverans & firma habet pu
 sillanimitatem. Et ista ē fides instabilis
 De qua dī Luce. viij. Ad tempus credūt
 & in tpe tentatōis recedunt. Ista autē mu
 lier habuit fidem magnam his quattu
 or modis. Fuit enim cū obtinendi fidu
 cia: quia firmiter credidit & spauit q̄ fili
 am suam sanare posset. Fuit opibus cō
 functa: q̄ vacabat & operibus misericor
 die corpalsibus inquam firme filie sue
 seruiebat. & spūalibus inquantum ora
 tōibus isistebat. Fuit charitati admixta
 Tantam enim charitatē habebat q̄ iſr
 imitatē filie p̄p̄iam reputabat. Fuit p̄se
 uerans & firma: q̄ sepe repulsa fuit & tñ
 temp p̄seuerauit. C Quarto assumpsit
 secum cōpassionē que fuit socia & famili
 aris xpī. Contraxit enim secum familia
 ritatem i vtero & extra vterū. Job. xxi.
 Ab infantia creuit mecum miseria &c.
 Ista autem compassio debet radicari i
 corde per desiderium & affectionē. & de
 bet ostendi i ore per affabile exhortatio
 nem. & debet impendi i opere per mise
 rationis exhibitiōem. Ista triplex com
 passio ostenditur. ysa. lviij. Cum effu
 ris esurienti aīam tuam. ecce compassio
 cordis. Et aīam afflicta replueris: scilz
 verbis bonis & cōsolatorijs: ecce compas
 sio oris. Frange esurienti panem tuum.
 ecce compassio operis. Ista triplicem
 compassionem ista mulier habuit. Ma
 gnā quidem compassionē habuit i cor
 de quādo filie miseram suam p̄p̄iaz re
 putabat. Magnā i ore quādo ipsā a
 diabolo vexari querulis vocibus cla
 mabat. Magnā et in opere quando
 eius curatiōem tā iportunis vocibus ex
 prebat.

C Sermo tertius de eodē.

Miserere mei do
 mine filie dauid filia mea ma
 le a demonio vexat. Si de⁹
 pponeret viris i exēplū scōs qui p̄cesse
 runt forsitan se excusarent & dicerēt. Nō
 possumus sanctos imitari qui tot bonis
 spūs sancti sunt p̄seueranti. Rursus si p
 poneret semis i exemplū aliquos viros
 deo fortiter seruientes se forsitan excusa
 rent & dicerent. Nos cū sumus fragiles:
 viros imitari non possumus. Nunc autē
 ablata est excusatio vtriusq; viris & semi
 nis: dum istam mulierem alienigenā de
 bisem & iſriam i exemplum tantarum
 virtutum adducit. s. i. exemplum orōis
 sincere: humilitatis profundē: fidei ma
 gne: firmitatis atq; constātē. C Primo
 igitur pponit eam in exemplum orōis
 sincere. Tunc autem oratio est sincera
 quando effunditur ab anima que nullo
 peccato mortali est infecta. Talis erat
 oratio istius mulieris. De qua dicitur q̄
 egressa est a finibus tyri & sydonis. Ty
 rus interpretatur angustia. Sydon ve
 natio tristitia. q̄ peccatum & facit angu
 stiam conscientia: ducit ad tristitiam pe
 ne eterne. Siniis vero peccati sunt occa
 siones peccati: sicut malorū familiarita
 tes: loci oportunitates: respectus incau
 titē: pulatōes cōtinue: & huiusmodi a q
 bus et exundū ē. Sunt autem maxime
 quattuor: peccata que maxime orationē
 impediri: id tā ab ipis q̄ eorū finib⁹ exē
 dum ē. C Primū est imunditia luxurie.
 Sicut enī aliquis oculos auerteret ab ali
 quibus spurcijs: sic dūs oculos auerit
 ab orōibus factis ab imundis. ysa. i. Cū
 exēderitis manus vestras auertaz ocu
 los meos a vobis. Dan⁹ eīz vīe sangui
 ne plene sunt. i. imunditia luxurie. C Se
 cū dū est compassio auaritie. Sicut enim
 auarus auertit aures suas a petitōibus
 pauperum: sic deus auertit aures suas
 ab oratōibus auarorū. Prouer. xxi. Qui
 obtin. au. ad cla. paupe. & ipse cla. & n̄ ex.
 Unde dicit Lbys. q̄ i deo pauperes stāt
 ante fores ecclesiarum. ac si dicant: Si
 vultis q̄ de⁹ exaudiat vos cordis vris:
 exaudite nōs in petitionibus nostris.

Dominica.ii. in quadragesima.

Tertiu ē rancor oñi. Qui cū cor suū claudit ab aliquo nollēs eū diligere: de^o auertit ab ipso cor suū nō infundens sibi medelā gfe. Eccl. xxvij. Dō hominī seruat irā: et a deo querit medelam. Jñd. Sicut nullū pficit in vulnere medicamē tum. si adhuc in eo sit ferrū. ita nihil p^oficat oratio eius qui suorem seruat in pe^octore. C Quartū ē cōtemptus verbī dei. Qui enim a verbo dei auertit aures cor poris vel cordis ad audiendū vel intel^oligendū: deus auertit ab ipso aurem et cor ad exaudiēdū. Prouer. xxvij. Qui declinat aurem suam ne audiat legem: qñ ei^o erit execrabilis. C Secūdo ppo^onitur in exemplum humilitatis pfun^oda. Magna enī humilitas in ista mu^oliere apparuit. in hoc q non tantū canē sed catellū se nominauit peccatrice se eē recognouit que catellum se eē asseruit. Unde postquam fuit iustificata xps eam non canē sed mulierē vocauit. Aug. Pal^ous negauit et postea concessit qz cordis i^ospecto: mutata eam vidit quam munda uit. Et ideo non ait. O canis magna est fides tua: sed o mulier. Mutauit voca^obulum: quia mutatu vidit affectū. dicis autē peccator canis multiplici ratione. C Primo ppter suam impudicitia. Si^ocut enim canis etiam coram rege nō erubescit facere se dicitur suam. sic nec pecca^otor coram deo erubescit perpetrare iniquitatem: cum tamen deus omnia videat et cernat. Eccl. xxij. Oculi dñi multo lucidiores super solem circūspicientes vias hominū. C Secūdo pp iracūdiam. La^onis enim si auribus trahitur statim iras^ocit. Prouer. xxvi. Sicut qui apprehendit canem auribus: sic qui irascitur et impatiens cōmisceet rixē alterius. Si quis vero cani blandit: mor. cauda ap^oplaudit. Si autē baculo vel lapide ei mi^ouetur: territus fugit. Sic et stultus ho^omo in reprehendētem se irascitur: et ipm odit. Amos. v. Oñio habuerunt in porta corpiētem. Sed blandientem et ap^oplaudentem diligunt. et tñ dñs ysa. iij. Popule meus qui beatum te dicunt ipsi te decipiunt. Cōmīnante et flagellantez timetis: se saltem timore compescit. Pro^oner. x. Virga in dorso eius qui indiget

corde. et Tertio ppter insaturabilitatē. ps. Famē patient vt canes. Peccator eis nūquam satiat. sz vbiqz famē patit. Naz supbus patit famē ambitionū. Auarus famē diuitiaz: luxuriosus famē delictaz et Quarto ppter mordacitatē. Mordet eis et detrahīt. Na eim detractoris ē fetidum: qz alioz imūditas semp portat in ore. ps. Sepulchrū patens est guttur et. Jñ ē nociuū: qz ore canis rabidi dis^ofunditur venenū. ps. Venenum aspidū sub labijs eoz. et Quinto ppter reictorum deuorationē. Peccator enim ea que reiecit per cōfessionē iterū resumit p itera^otionē. Prouer. xxvi. Sicut canis qui reuertit ad vomitū suū: sic impiū dñs qui iterat stulticia suam. ij. Pet. ij. Lanis reuersus ad vomitum suum. Tales canes ab omnibus sunt cauendi. Phil. ij. At^odete canes: videte malos oparios. Tales canes a societate bonoz sunt penitus amouēdi. Eccl. xij. Que cōcātio homis sancti ad canē. Immo tales a ciuitate ce^olesti penitus sunt excludēdi. Apoc. xxiij. Foris canes et i pudici et yenefici. C Ter^otio nobis pponit in exēplū magne fidē. Quia eis magna fidē habuit: id qd peti^oit impetrauit. Unde dixit ei dñs: O mulier magna ē fides tua. fiat tibi sicut vis. Immo plus obtinuit qd petiuit. Nam si^olle sue sanitatē petiuit corpis. et nō solus obtinuit filie corporis sanitatē: sed etiaz mētis iustificationē et sibi ipsi plenā con^ouersionē. Sepe enī ppter fidē magnam petētis plus deus exaudit: et plus cōce^odit qd petat. et Sed notādū q aliquan^odo deus exaudit ad volūtātē: sed nō ad vtilitatē. Sicut mēdicus infirmos despe^oratos ad volūtātē exaudit: qz quicqd vo^olunt cōcedit. Per istum modū xps exau^odit demones petentes mīti in porcos. Marc. v. Habuerūt qd suam volūtātē sed nullā assecutū sunt ex hoc vtilitatez. Taliter et deus exaudit aliquos in hac vita de quoz salute desperat: dans eis cū^otra que volūt. Et id timēdū ē qñ hominī oīa ad nutuz succedūt: ne hoc sit eterne reprobatōis signum. Biego. Lōtinuus successus tpālū: cui denti simū ē repro^obationis indicium. et Aliquādo vero de^ous exaudit ad vtilitatē: sed nō ad volū^o

tatem. Sicut medicus infirmo vinū petenti de cutus salute non despat: nō concedit. In hoc enim pcurat suam vtilitatem: sūam nō cōpleat voluntatē. Per istū modū exauduit dñs paulū petētes stimulū amoueri. Est enim exauditus et nō exauditus. Non eizē exauditus ad voluntatē: qz nō ē factum qd volebat. Est aut exauditus ad vtilitatē: qz ad obseruationē humilitatis hoc vtile sibi erat. p Allqñ aut deus exaudit virosqz mō. s. ad voluntatē et vtilitatē. Sicut medicus infirmū: qz tam cōualuit petentē vinum et carnes exaudit. et sibi ista cōcedit. In hoc enim et suā voluntatē cōplet et suā pcurat vtilitatē. qz sibi vtile ē vt aīnō vīno vīat et carnibus reficiat. Sic exaudiunt de^o aplos qz infra ascēsiōē et pēthecostem orōibus vacabāt: vt eis spūs scs mitte retur. In hoc eiz et eoz cōpleta ē voluntas: et multiplex pcurata vtilitas. p Alii quādo vō de^o exaudit et quātū ad vtilitatem et voluntatē: et ēt supia postulatōez. Et sic exauduit salomonē. Ipse enīz petebat sapiētiā: et deus sibi respondit qd ēt sapiētiā dabat. et insup diuitias et gloriā cumulatib: vt habes. iij. Regū. iij. Aliqñ vero de^o neutro mō exaudit: nec quātū ad voluntatē: nec quātū ad vtilitatem: sicut pzin antiocho sceleratissimo. de quo dī. iij. Macha. ix. Qui tantam calamitatem ingēdit vt carnes eius effluerent: et vermēs de eius corpore scaturirent. Unde subdit. Orabat scelest^o deum a quo non ē misericordiaz cōsecutus. C Quarto pponitur nobis in exemplū firme cōstatiē. Chriſtus eīm pmo ad eā se habuit dūre: quādo nihil sibi respondit ac si ēt excōcātā. Deinde se habuit dūris: qñ dixit qz non erat de omnibus det: ex quo relinquit qz erat ouis diaboli. Deinde se habuit dūrisime: quando eam canē appellauit. Que aut ē mulier tam patiens quē non plurimū turbare si quis ei tāqz excōcātē loqui noller. siqz eā ouē diaboli appellaret si quis eam canem diceret. Hiego. Quāls quisqz apb se lateat cōtumelia illata pbat. Ista aut a deo taliter reprobata non murmurauit. non turbatiōē offēdit: sed potius reprobēdenti cōfēssit dicens: Etiam do-

mine. Nā et catelli edūt cē. p Sūt enim qdā qui qñ reprobēdunt sunt tanquāz cera mollis. Alij tāquā lapides: alij tanquā spine. Cera mollis quādo tangit statim cedit. et se duci pmitit. Sic multi sūt adeo māsueti qd si tāgūt. i. reprobēdunt statim obedūt et ad oē bonū se duci pmitunt. In quoz psona dicit ppha. Factū ē cor meū tāquā cera li. p Alii sūt sic lapides. Lapis eiz si tāgit nō cedit: s. tñ tangēt nō ledit. Sic et multi qñ reprobēdunt nō cedūt. i. se nō corigūt: s. i sua dūritia cōsistūt. Iuxta illud Job. xli. Cor ei^o indurabit sicut lapis. Unū tñ bonū habēt qz se reprobēdētes nō ledūt. i. verba male dictiōis in eos nō inferūt. p Alii sunt sic spine qz si tangunt nō cedunt: et insup tāgētes pūgūt. Sic sunt multi tam duri et tā ipariētes qz si reprobēdunt nō se corrigunt et insup verba cōtumeliē in se reprobēdētes inferūt. Et tō oportet qz reprobēdētes armēt se forti patiētiā: passiōē dñi caritē charitate ignita. Ista aut triplex armatura ptra viros spinosos. tāgit. ij. Regū. xxiij. Preuaricatores aut quasi spīe euellent vntuerſi. que nō tollunt manibus: si quis eas tangere voluerit armabitur ferro et ligno lanceato: igniqz succense comburent vsqz ad nihilū. Tales enim viri spinosi nō tollunt manibus. i. nō sustinēt qz reprobēdant ab aliqz. Et si qs eos voluerit tangē. i. reprobēdē oportet qz armet se lorica ferrea. i. forti patientia Ideo dī armabit ferro. Oportet et qz armet se dñice passionis memoria: tō subditur. Et ligno lanceato. Istud eiz lignū qd plantatū ē secus decur. cē. Istū lignū fuit lanceatū. i. in cruce lancea pfoiatū. Oportet et qz armet se charitate succensa. per quam cōburant et anihilent omnia verba maledictiōis ab illis viris spinosis plata: ideo subditur. Igniqz succense cōburent vsqz ad nihilū. Ista igitur mulier tante fuit patientie atqz constantie qz sepe fuerit exasperata et repulsa: tamen nec ad modū spine verba maledictiōis ptilit: nec ad modū lapidis dura extitit: s. ad modū cere apse duci pmitit.

Dominica. iiii. in quadragesima

Epistola tertia. Sermo primus.

Quod Ratiesus eijciens demonium: et illud erat mutus. Luc. xi. Quia diabolus et maxime isto tpe fideles tētare non desinit: ideo in his tribus officiis ecclesia sollicita et attētos eos reddit: ut ab eius insidiis et astutijs caueat. Eorum autē quos tentat quatuor sunt genera. Quosdā nāq; tētat sed nequaquam superat. sicut sūt viri spūales et fortes quorum tentatio significat per tentatōes xpī quē quidē dyabolus tētat: sed nequaquam superare potuit. Alios tētat et superat et per diuersa vitia vexat: sicut sunt in peccatis existētes: quorum tētatō significat per istā mulieris chananee: de qua dicit: Filia mea male a demonio vexata. Alios tētat et superat et vincit. sed tamen per p̄fessionē et contritōes eiectus fugit sicut sūt viri penitētes. horum tētatō significat per istum demoniacū: de quo dicit: Erat fesus eijciens demonium. Alios tentat et superat et ab eis postmodum eijcit: sed tamē ad eos adhuc redit. sicut sunt recidiuantes. horum tētatō significat per illud qd dicit. Lū imūdus spūs exiit. ab eo. Circa istud autē miraculū quatuor tangunt. scilicet demonis eiectio: calūniatoris confutatio: piculosa recidiuatio: et nostra instructio siue informatio. Circa primū notādū qd iste demoniacus non tamen erat mutus sed et erat cecus: ut dicit Mattheus. xij. Et scdm Chrysostomum filius erat surdus: qd scdm eundē oīs mutus nāliter surdus ē. Et factus diabolus ad modū latronis qd aliquā domū spoliare desideras ipsaz domū si lēter ingreditur: neq; eū audiat. lumē extinguit: neq; eū videat. et os obstruit: neq; clamet vel auxiliū petat. Sic diabolus in domū aīe ingressus claudit auditū cordis ne audiat verbū dei. extinguit lumē fidei et obstruit os ne emittat p̄fessionē peccati. Et sic iste fur ingreditur intus et furat in aīa oīa bona p̄posita et egreditur extra et furat omnia bona opa in corpore. Osce. vii. Fur ingressus est spoliās intus: latrunculus foras. Circa secundū. scilicet confutatio calūniatoris qui dicebat xpm in beelzebub principe demoniorum eijcere demonia. Circa notādū qd xps ostendit

per quattuor rōnes nō esse vera que dicebant. Circa prima sumit a pte demoniū. Et est talis. Si in aliqua familia vel ciuitate vel regno diuisio oritur: oportet qd cadat et ad nihilū redigat. Si igitur demones se mutuo expellūt sibiipsis p̄trarij sunt. et cū ita fuerint plures quā nūlla annorum qd sūt creati: ita debuissent ēē destructi et ad nihilū redacti. Sed videm⁹ qd stat et in malitijs suis regnāt: sūt igitur sibiipsis p̄trarij nec mutuo se expellūt. Ista rō adiunat p̄ illud qd dicit Hiero. Concordia pue res crescūt: discordia maxie dilabūt. Et scda rō sumit a parte ap̄lor et in deor. Et est talis. Filij vestri. scilicet ap̄li mei de vobis p̄geniti demones expellūt virtute nomis mei. Filij et vestri. scilicet exorciste vestri demones expellūt virtute exorcismi. Ego autē eicio in digito dei. scilicet virtute spūs sancti. Si igitur illos eiectōes deo attribuitis: meā quoq; filij deo attribue re debetis. Ista rō adiunat per illud qd dicit magister in hystoria scholastica. qd Salomon fecit quosdā exorcismos per quos exorciste in deor demones expellebat. Unde refert Iosephus se vidisse quendam exorcistā iudeū captū et ad Vespasia nū ip̄ratorē dū esset in obsidione in hierusalē adductū: et quēdā demonem eicisse. Et ut hoc p̄probaret p̄lūm aqua plena adduci fecit. precipiēs demoni qd dū exiret euerteret eā. qd et factū ē. Ideo inquit xps. Ip̄si filij vestri iudices vestri erūt. Nam ap̄li eorū erūt iudices p̄ sententia approbatōes et exorciste p̄ melioris vite p̄parationes. Sed si vos crederetis qd ego in digito dei. scilicet spūs sancto eicio demones: p̄fecto talis fides esset vobis via per quā ad regnū dei pueniretis. Dicit autē spūs sanctus digitus: qd in hōie est corpus et brachiū cū manu et digito. Corpus autē est per se. brachiū vero cū manu p̄cedit a corpore. Digitus vero p̄cedit ab vtroq; et tamē oīa sunt eiusdē nature. Pater igitur est tanq; corpus: qd a nullo est. Filius est tanq; brachiū et manus patris: qd ab illo p̄cedit: et pater p̄ illum oīa operat. Spūs sanctus est tanq; digitus qui processit a patre et filio: a quo et oīa bona dantur: et in oīs sunt eiusdē essentie. Et tertia rō sumit a pte xpī et ipsius dyaboli

boli. Et est talis. Byabolus eniz tāq̃ for-
tis armat⁹ mundū tanq̃ castrū tenebat
et pacifice possidebat: q̃ nullus p̃tradit-
cere sibi poterat. Sz ego fortior illo ip̃m
sup̃austicastrū cepi: demonē alligantiar
ma sua. i. tentamēta p̃fregi: spolia. i. san-
ctos patres q̃ erat in lyombo eripui et di-
uersis māsionib⁹ eos distribui. Ex quo
ignit sum eo fortior: et cū victū et ligatum
teneo: etus auxilio vel fauore nō indi-
geo. Ista ratio iuuat p̃ illud. ij. Petri. ij.
Et quo eniz q̃s sup̃atus est huius et seru⁹
est. Itē per illud dicitur. xlvj. Fortis ip̃e
git in fortē et ambo pariter p̃ciderūt. Le-
cidit x̃ps sed mox resurrexit. Byabolus
cecidit sed resurgere nunquam valebit.
C Quarta ratio sumit similit̃ ex parte
x̃pi et ipsius Byaboli. Et est talis. Ego et
Byabolus habemus p̃trarias volūtates
et p̃trariā opationē. Habemus qdē volū-
tatē p̃trariā: q̃ quis nō est mecū cōtra me
est. Ip̃se eniz mecū in nullo in volūtate
puenit sed p̃traria vult eoz que ego vo-
lo. Ego eniz volo omne bonū. Ille om-
ne malū. Ego amo humilitatē. Ille sup-
biam. Ego diligo castitatē. Ille luxuriā.
Habemus etiā p̃trariā opationē: q̃ quis
nō colligit mecū dispergit. Ego colligo
et cōgrego hōies ad fidēi vnitatē. Ille di-
spergit per errorem et scismatum varie-
tatem. Ego congreco ad vinculū chari-
tatis. Ille dispergit per odiū rancoris
et litis. Ego cōgrego ad virtutes. Ille di-
spergit ad vitia. Ista ratio adiuuat per
illud quod dicitur. i. Sath. vi. Nemo potest
duobus dñis seruire: scilz p̃trariis sibi
sp̃is et cōtraria precipiētib⁹. C Tercio
ponit q̃ sit periculosa recidiuatio cum
dicitur. Cum imundus sp̃s exierit ab
homine etc. Et potest intelligi de iudeis.
Et cōtinuatur ad superiora vt sit sensus
Vos dicitis q̃ ego egro de demonia in vir-
tute demoniz: sed ego possem de vobis
dicere q̃ vos prius habebatis vnū de-
monem: scilz ante legē qui vos faciebat
idolatrare. modo autē habetis septē. i.
deos qui vobis suadent vt me debeat⁹
persequi et occidere. Vel potest intelligi
de recidiuātib⁹ vt sit sensus: quāuis Bya-
bolum vicerim tamē nullus de se confi-
dat: q̃ multa adhuc habet p̃tatem: quia

quādo imundus sp̃s exierit ab homine
aliquo penitēte: vadit ad aliquos perfe-
ctiores: et iuētēs eos sine humiore vitio-
rū: redit ad p̃mos quos iuēnit inūdatos
frertus per p̃trictōes: et ornatos exteri⁹
p̃ satisfactōes: et tūc assumit oēs modos
tētandū: et tā neq̃re eos tētat q̃ sepe vin-
cit et superat. Dicunt autē demones sp̃s
inūdi. vel affectōe quia diligūt inūda.
vel p̃suasione: q̃ sua dēt inūda. vel habi-
tatōe: q̃ inhabitat inūda corda. C Quar-
to circa istō miraculū ponit nostra istrux-
ctio. Instruimur. n. q̃ sicut demon tūc
elect⁹ est corporali: sic ip̃s a nobis eijcia-
mus sp̃uali. Periculū. n. ē q̃ p̃mittim⁹
demonē in cordib⁹ n̄ris habitare. Sicut
eiz dicit Innocēt⁹ q̃rtus in q̃dā decre-
tali: vbi loq̃t d̃ iudeis et sarracenis. Tris-
tū q̃ malā exhibēt remuneratōes t̃o sp̃i-
tib⁹ suis. s. inus in pera: ignis in sinu et
serpēs in gremio. Per murē significatur
p̃ctm sup̃bie. Iste murus sup̃bie ascēdit in
celū et i agēls: sic oīa bona corosif q̃ de-
mones eos fecit. Dep̃it aut sup̃bia tres
filias. s. vanā gloriā: accidiā et fusiā.
C Primā. s. vanā gloriā misit i padisum
ad p̃mos penes. et sic eos corosif q̃ ni-
hil boni i eis dimisit. C Aliā. s. accidiā
misit ad eos dē. Be⁹. n. posuerat eos i pa-
radiso vt oparent. Sz Byabolus iuētēs
eos octoflos aggressus ē. C Tertiā. s. iut-
diā misit in mūdū iter duos fr̃es: et sic in
cayn oēm fr̃m amosē corosif q̃ fr̃es oc-
cidit. Tādē m̄s et filie sic totū mūdū oc-
cupāt et corodūt q̃ residuū sup̃bie cor-
rodit vanā gloriā. et residuū vane glie cor-
rodit inūdiā. et residuū inūdiē corodit
negligētiā. Jobel. i. Residuū eruce co-
medit locusta. residuū locuste comedit
bruc⁹. et residuū bruci comedit rubigo.
Eruca nascit d̃ olerib⁹ et ea comedit: et si
gnificat sup̃biā q̃ nascit d̃ bonis opib⁹ et
ea p̃sumit. Locusta scōz Iis. d̃ q̃n lōga
hasta et significat vanā gloriā q̃ tāq̃ lōga
hasta oēs p̃cutit. Brucus ē ferus locuste
anq̃ h̄at alas et est grantor q̃ locusta: q̃
tacēs in vno loco radicit⁹ oīa cōsumit et
significat inūdiā: que tacēs in corde in-
uidi ē si foris se nō extēdat vel ostendat
ip̃m corodit. Rubigo significat accidiā
q̃ aius hōis dum non exercet rubigino

sus efficit. Per ignē in sinu intelligitur peccatū auaritie. Ignis. n. si ligna apponunt semper auget. si subrahunt diminuit. si totalit̄ auferant extinguit. Sic ē de auaritia. Quāto enīz q̄s diuitias magis multiplicat: tāto auaritia magis inflamat. Eccl. xviij. scdm̄ lingua filie sic ignis exardescet: quī aut̄ q̄s paupib⁹ lar. glēdo dimittit: tūc ignis auaritie refregescit. Istā diminutōēz dñs docebat facienda Luc. xi. Nō sup̄est date elemosynā & ecce oīa mūda sunt vobis. Quī aut̄ q̄s ex toto diuitias abijcit & p̄tēnit: tunc iste ignis penitus deficit. Prouer. xvi. Luz defecerint ligna extinguetur ignis. Per serpentē in gremio significat peccatū luxurie q̄s venenū diffundit. Fugienda est igitur vicinitas serpētis. i. familiaritas mulieris. Hiero. Nulla securitas ē vici: nō serpēte dormire. pōt enīz fieri vt aliquādo non mordeat. & pōt fieri vt aliquis mordeat. Idē. Quis vnq̄ iuxta serpentem securus dormiuit. Nā & si aliquis non mordeat: timore tñ sollicitat. Maius autē est perire nō posse q̄ iuxta piculū non perisse. Tūc igit̄ iste serpēs venenū diffundit: qñ malā & cupiscētā accēdit. Est aut̄ venenū frigidū: amarū & caloris extinctiū. Sic luxuria tūc frigidā q̄ ignē diuini amoris extinguit. Biciā amara: q̄ in p̄sciētia amaritudinē facit. Biciā caloris extinctiua: q̄ animā occidit. Qui aut̄ ē taliter venenatus d̄z facere sicut ceruus qui postq̄ cū serpente pugnauit: venenū hausit ad fontē subito currit. Sic talis d̄z currere ad fontē lachrymarū. Per lachrymas. n. deponet oē venenum. ps. Sicut ceru⁹ desiderat ad fontes aquarū.

Sermo secundus.

Quā cū eiecisset demoniū loquit⁹ ē mut⁹. Ubi. cūq̄ abundat demonis malitia: ibi abundat & sup̄abundat diuina clemētia. In isto enīz demoniaco multum abundauit malitia d̄monis: q̄ cū tenebat obsessum: ipm̄ fecerat mutū & cecū. Et ē scdm̄ Lhy. surdū. & Sed dei misericordia intrāt in ipso abundauit q̄ demoniū de obsessio eiecit: loquela sibi restituit: lumen recupauit: auditū referauit. Per hūc

igit̄ hominem sic curatū itelligere possum⁹ peccōrez iustificatum. Qui deus spūaliter q̄ttuor sup̄radicta bñficia pcedit. & P̄mū est q̄ dyabolus ab eo expellit. Peccō enīz dyabolū in domū aie sue pducti. Sz xps ipm̄ tanq̄ malū p̄sonariū expellit. Sunt aut̄ q̄ttuor cause scdm̄ iura ppter q̄s pōt q̄s de domo conductā expelli. vī delz aut̄ qñ p̄sionē nō soluit. aut qñ domū in prauā officinā puerit. aut qñ domus ruinaz mīnat: & repatione indiget. aut qñ dñs domus habitatiōe caret. pp̄ istas quattuor cās dyabolus iuste de domo dei pōt expelli. C̄ P̄mo q̄ peccōem phibet ne p̄soluat p̄sionēz. Deus enim dedit homini tria: de qbus vult p̄sionē hēre. s. corpus & aīaz & res tpales. Nā de corpore vult hēre ieiuniū. de aīa deuoratiōēs. de rebus elemosynaz largitiōes. Dyabolus aut̄ phibet ieiuniū: q̄ sibi est venenū. Sic ē dicit Amb. Sputus hoīs ieiuniū est venenū serpētī. Prohibet oratiōes: q̄ sibi sunt icendū. Thob. vi. Loz dis eius piculā si sup̄ carbonēz iponas sum⁹ eius extricat oē genus demoniorū. Prohibet elemosynā: q̄ est lācea & iaculū. Uñ d̄ de elemosyna Eccl. xix. Sup̄scutū potēris & sup̄ lanceā aduersus inimicū pugnabit. Qui aut̄ nō pōt soluere istas tres p̄siones saltē soluat duas. Uñ dicit Aug. in lib. homel. Nō dicāt xpīa: nī comedam⁹ & bibam⁹. cras enīz moriemur. Sz dicāt ieiunem⁹ & donem⁹ & orem⁹. cras. n. moriemur. Qui aut̄ nō pōt dicere ieiunemus: saltē dicāt donemus & orem⁹. Ipsa enīz duo. s. elemosyna & ieiuniū orōnez deducūt in celū. Uñ dicit ipse Aug. sup̄ ps. Utis ad deū volare orationē tuā: fac illi duas alas. s. ieiunius & elemosynā. C̄ Secdo d̄z expellit: q̄ domū dei inturpē officinā puerit. Facit enim de ea stabulū dū ponit in ipā imūditas oīum peccōz. Iuxta illud Apoc. xvij. Facta ē babilon habitatio demoniorū: quo ad pctm̄ auaritie. Sicut enim demones nō cessant aīas decipere nec auari pauperes defraudare. Et custodia oīs spūs imundū: quo ad pctm̄ luxurie. Et custodia oīs volueris imūde: quo ad pctm̄ superbie. Istud ē signat̄ Zec. xi. Ubi d̄z q̄ petrus vidit linthēū i quo q̄drupedia &

176

serpētia terre ⁊ volucres celi erant. Per
 q̄drupedia itelligit pctm luxurie q̄ in
 corpore exerceat: q̄ ex q̄ttuor elementis
 pponit. Per serpētia terre itelligit pec
 catū auaritię: q̄ auari semp terrenis in
 cūbūt. Per volatilia celi itelligit pctm
 supbie: q̄ supbi p̄ alios semp volare
 volūt. Tercio d̄ expellit: q̄ domū dei
 destruit. ⁊ op̄ q̄ reparet. Deus. n. edifi
 cavit domū aie de lapidibus q̄dris ⁊ in
 q̄dro. Ysa. ix. Lateres ceciderūt: s̄ qua
 dris lapidib⁹ edificabimus. Apoc. xxi.
 Cititas in q̄dro posita est. Ista q̄dratu
 raz faciūt fides: spes ⁊ charitas ⁊ bona
 opa. Greg. Quātū credis tm̄ sp̄as. quan
 tū credis ⁊ sp̄as tm̄ diligis. q̄tū credis
 ⁊ sp̄as ⁊ diligis: tm̄ bñ op̄aris. Ista qua
 draturā dyabolus nitit̄ destruere: dñi fi
 dē: sp̄es: charitatē ⁊ bona opera laborat
 auferre. Juxta illd̄ Job. i. Vetus angustias
 a regione deserti p̄cussit q̄ttuor angulos
 dom⁹. S̄ d̄ q̄libet resistere: ⁊ de fide fa
 cere scutū. Eph. vi. In oib⁹ sumētes scu
 tū fidei. De spe galeaz: ⁊ de charitate lo
 ricā. i. Thef. v. Induti lorica fidei ⁊ cha
 ritatis ⁊ galeaz sp̄em salutis. Opera aut̄
 xpi d̄ ponere sup̄ oīa arma: tanq̄ regis
 insignia. Roma. xiiij. Induimini dñi no
 strū iesum xpm. i. quersationē ⁊ opa dñi
 nostri iesu xpi. C Quarto d̄ expellit: q̄
 deus domū ipsam anime vult inhabitare
 Bonus aut̄ anime h̄z tria voluit. Unū
 supius. i. sp̄m. aliud inferius sc̄z corp⁹.
 ⁊ tertiu mediu. i. aīam. De his tribus so
 larijs d̄. i. Thef. v. Ipse aut̄ deus pacis
 sanctificet vos per oīa: vt iteger sp̄us ve
 ster: ⁊ aīa ⁊ corpus sine querela in adue
 tu dñi nostri iesu xpi seruet. Deus enim
 in supiori solario. i. in sp̄u habitat qñ ip
 se sp̄us vacat supne p̄tēplatiōi. Tunc ad
 eū venit: ⁊ mātiōē apud eūz facit. Joā.
 xliij. Ad eū veniemus ⁊ mātiōē ap̄d eū
 faciemus. Habitat in solario medio. i. in
 aīa qñ ipsa aīa intendit interne munda
 tōi. Sapient. viij. Per natōes in animas
 sanctas se trāffert. Sanctū enim idē est
 qd̄ mūdū. Habitat in solario inferiori. i.
 in corpore qñ ipm corpus exerceatū in
 tendit mortificatōi. Juxta illud Gal. v.
 Qui aut̄ sunt xpi carnē suā crucifixerūt
 cum vitijs ⁊ cōcupiscētijs. Eiusdem. vi.

Ego enim stigmata dñi iesu in corpore
 meo porto. i. Corint. vi. Glorificate ⁊ por
 tate deū in corpore vestro. Propter ista
 tria d̄ in p̄o. Meditatus sum nocte eūz
 corde meo: ecce sp̄us superna p̄tēplatio.
 Et exercitabar: ecce corporis maceratio.
 Et scopēbā sp̄m meum: ecce anime in
 terna mūdatio. C Scdm̄ beneficiū est
 q̄ deus peccatorū linguaz aperit. Deus
 qd̄z dedit hominū linguā ad tria offi
 cia: sc̄z vt deū laudaret. Ysa. xliij. Popu
 lus istū formauit mihi laudē meā narra
 bit. Ut proximū edificaret. Eiusdem. l.
 Dñs dedit mihi linguā eruditā vt scirē
 fustētare eūz qui lapsus est verbo. Et vt
 coram deo se reprehēderet ⁊ accusaret.
 Job. xliij. Iterco me reprehēdo ⁊ ago pe
 nitentiā. Peccator autē lingua sua ad il
 la tria officia non vtit̄: ⁊ ideo recte mu
 tus vocat̄. P̄ P̄mo enim deū non lau
 dat: sed per mala opa ipm blasphemāt.
 Unde ppheta: omnes creaturas iustas
 ad laudandū deū. Inter ceteras inui
 tat dracones: infernū ⁊ serpētes dicēs:
 Laudate dñm de terra: dracones ⁊ oēs
 abyssi. Itē. Serpētes ⁊ omnes volucres
 pēnat. Nulquā autē inuitat peccatores
 ad laudandū deū: nec supbos: nec aua
 ros: nec luxuriosos: q̄ tales deū nō lau
 dant sed blasphemāt. Et ideo videntur
 eē peiores q̄ serpētes: q̄ dracones: q̄ in
 fernus. P̄ Secūdo est mutus q̄ p̄ximū
 nō edificat: sed potius scādalizat. Ecē.
 xxvij. Lingua tertia multos cōmouit ⁊
 disperxit illos de gēte in gēte. Tres eīz
 sunt lingue: sc̄lz diuina: cuius est loq̄ ea
 que ad salutē eternā spectāt. Unde dixit
 Petrus Joā. vi. Verba vite eterne ha
 bes: ⁊ ista est lingua perfectōz viroꝝ.
 Secūda est lingua humana: cuius ē lo
 qui de mūdo ⁊ de his que regit mūda
 na necessitas. i. Joā. iij. Ipsi de mūdo
 sunt: ⁊ ideo de mūdo loquūtur: ⁊ nun
 dus eos audit: ⁊ ista est lingua imperfecto
 rum. Tertia est lingua dyabolica: cuius
 est detrabere ⁊ mendacia dicere. Joā.
 viij. Cum loquit̄ mēdaciū ex pp̄ijs lo
 quitur. Huius etiā lingue est discordias
 seminare. Ipse enim dyabolus discordi
 as seminavit inter se ⁊ deū: ⁊ inde inter
 deū ⁊ hominē. Quotidie autēz seminat

inter homines et homines. Et ista est lingua be-
tractorum et malignarum. Illi igitur loquuntur
lingua prima. id est soluta. quod proximum edificat.
Illi loquuntur lingua secunda id est huma-
na: qui negotia humana et secularia de-
tractant. Illi lingua tertia. id est dyabolica: qui
discordias seminant. Ista autem lingua ter-
tia non solum proximos perturbat: sed etiam
sepe matrimonium separat. Ecce. xxvii.
Lingua tertia mulieres viratas deiecit:
et perstravit eas laboribus suis. Tercio
perit: est mutus: qui de suis peccatis in cor
fessio de se non accusat. cum tamen dicat Prover.
xviii. secundum aliam litteram. Iustus in princi-
pio accusator est suus. Perit enim hic prin-
cipium: scilicet mala delectatione et cogitatio-
ne. hic et medium: scilicet malum sensus. Habet
et finem: scilicet malum opus. Iustus autem non tamen
confitetur mala opera: sed etiam malum confitetur
sensus: malas delectationes et cogitatio-
nes. Tertium beneficium est: quod deus pecca-
torum lumen restituit. Signum autem quod ipse sit
illuminatus est: quoniam videtur a se retro. a dex-
tris et a sinistris: sicut dicit Apoc. iiii. o san-
ctus a talibus qui plena erat oculis a se retro:
et in circuitu. id est a dextris et a sinistris.
Iste in oculis retro qui considerat et reco-
gitat peccata sua que fecit: et inde hic dolor.
Ysa. xxxviii. Recogitabo tibi omnes annos
meos etc. Ille hic autem se quod videt et cogitat
de iudicia: et inde hic timor. ps. A iudicijs
eius tuis timui. Ille hic a dextris quod videt et
cogitat mundi ipsa que sunt caduca et va-
na. et ad ea non assuevit per amorem: sed resistit
per aspersionem. Naum. iij. Omnis qui vi-
derit te resistet a te. Ille hic a sinistris qui
videt mundi adversa que sunt brevia et vilia
et ideo in eis non frangit per impatientiam
vel desperationem. Quod autem sunt brevia et
vilia dicitur. i. Loq. iiii. Id enim quod in presenti
est momentaneum etc. Hinc est quod filij israel:
ut habet Exo. xxiij. cum egyptios fugerent
habebant retro se nubem condensam: ante se
columnam lucidam. a dextris et a sinistris ma-
re stans tanquam murum. Qui igitur vult eua-
dere persecutores egyptiorum. id est demonum
habeat post se nubem tenebrosam. id est peccata
sua: consideratione continua. Peccata enim et
sunt tenebrosa: quod animam obscuram faciunt.
Et sunt nubes: quod orationes nostras ne
ad deum perveniant impediunt. Thren. iij.

Opposuit nubem tibi ne transeat oratio.
Habeat ante se columnam igneam: id est iudi-
cium: duorum consideratione assequam.
Illa enim columna et erat alta: quia a celo
usque ad terram pertendebat. Et erat recta.
Sic dei iudicia et sunt profunda. ps. Iudicia
tua abyssus multa. Et sunt iusta et re-
cta. Apoc. xix. Vera et iusta sunt iudicia
eius. Habeat a dextris et a sinistris mare
tanquam murum. Mare significat mundum qui
tunc est tanquam murus a dextris qui non potest
per prospera animum mouere ad interperatiam.
Tunc est tanquam murus a sinistris: qui
non potest per adversa frangere animum per pa-
tientiam. Sic et muniri docebat apostolus. ij.
Cor. vi. Per arma iustitie a dextris et a
sinistris. Quartum beneficium est: quod peccator
audire deum admonet: nec deum be-
nefacientem: nec deum punientem: nec deum
inspirantem. Propter ista quattuor: quare
cum dicitur Prover. i. Vocari et reuocari: ec-
ce qui non audit deum admonentem. Extendi
manum meam: multa scilicet beneficia porrigen-
do. et non fuit qui aspiceret: ecce qui non audit
deum benedicentem. Desperasti omne consilium meum
quod scilicet vobis inspirabo. ecce qui non audit
deum inspirantem. Et increpationes meas ne-
glexisti: ecce qui non audit deum commina-
ntem. Tunc autem iste surdus auditum recti-
ficat: quoniam deum sic loquentem audit iuxta il-
lud ps. Audiam quid loquar in me do-
minus deus etc.

Sermo tertius.

The beelzebub prince
cipe demoniorum est demonum
Proprium est hominum invidorum
semper propter vitam infamare aut verba per-
uertere: aut opera denigrare. Iohannes filius phari-
sei qui christo inuidebat: nitebatur eius vitam
infamare dicentes Ioan. ix. Nos scimus quod
hic homo peccator est. Laborabat eius verba per-
uertere sicut patet Matth. xxij. qui ei dixit.
Magister scimus quia verax es etc.
Studebat eius opera denigrare: sicut pa-
tet hic ubi electores demonum quam christus in
virtute dei faciebat beelzebub attribue-
bat quem principes demoniorum appellabat.
Nota dum autem quod cultus idolatrie secundum
Iherosolymitanum regem assyriorum ortum habuit.

de morte Beli patris sui intantum voluit
 q in honore suū statuū erigi fecit: et diui
 nos honores sibi exhiberi iſtituit: ac oēs
 offeſas: ad ipſam statuū fugiētibus re-
 mittere coſueuit. Ad huius ſilrudineū
 diuerſi diuerſas ſtatuas erigebāt. et diui
 nos honores eis impēdebāt. Et ſic ido-
 latric cult^{us} excreuit: ſcōm ſua ideoma-
 ta glūbet noſabat ſuū idolū. Nā babylo-
 niū dicebant bel. Paleſtini baal. Beelſe-
 bub aut nullius idoli nomē erat. S3 iu-
 dei vnū dei cultores victmū ſibi. idolū
 acharonitay deriſiōis cauſa ſic nomina-
 bāt. Et ſonat vir muſcay ob ſordes imo-
 latrici ſanguinis aialū in tēplo: quē mu-
 ſce ſequunt. Aſſerebāt autē iudei in hoc
 idolo habitare demonioy pncipē. ¶ Vi-
 dēduz eſt iſtū circa hec qui ſunt pncipes
 inter ſōmones: et quali expellant. ¶ Cir-
 ca primū notādū q demones hnt ſua of-
 ſicia valde ordinata in malū. Eſt. n. vn^{us}
 demon q peſt ſupbſe. Et vocat lucifer de
 quo dicit Yſa. xliij. Quo cecidiſti de ce-
 lo lucifer qui mane oriebaris. Qui dice-
 bas in corde tuo. In celuz pſcēdam: ſup
 aſtra celi exaltabo ſoliū meuz Ecce ſp̄ta
 ſupbia. Et iſte h3 ſatellites q euz
 ſuūāt. Et multos ſubditos qbus pnci-
 pal ſc3 oēs ſupbos. Job. xli. Ipſe eſt rex
 ſup oēs filios ſupbie. ¶ Alius ē qui peſt
 luxurie. Et ille vocat aſmodens: de quo
 habet Thob. iij. Qui terfecit ſep̄tē vi-
 ros ſarre anteq ad eā accederēt. Iſte eiz
 demon odit legitmū matrimoniu: et iō
 per hūc modū volebat trahere hāc puel-
 laz ad fornicatōis vitiū: vt ſc3 poſtq nō
 poterat legitimo mſimonio vti cogereſt
 in fornicatōez labi. Et iſte demō multos
 h3 ſatellites qui ſibi aſſiſtūt. Et multos
 h3 ſubiectos: oēs ſc3 luxurioſos. Qui q
 dēz multi ſūt. q ſicut dī. i. Joā. v. Totus
 mūdus in maligno poſit^{us} eſt: deſt malo
 tēne cōcupiſcētē. ¶ Tertius eſt q preſt
 auaritie: et vocat māmona. Mat. vi. Nō
 poteſtis deo ſeruire et māmonē. Māmo-
 na autē ſicut dicit glo. nomen eſt demo-
 nis qui preſt diuitiū. Non q in eius di-
 tione poſire ſim: ſed qz eis vitiū ad deci-
 piēdum. Et iſte multos habet ſatellites
 qui eum ſuūāt. Et multos habet ſubdi-
 tos ſup quos regnat: oēs ſcilicet auaros

q multi ſūt. iuxta illud Hiere. vi. A ma-
 iore vſq ad minore omnes auaritie ſlu-
 dēt. ¶ Quartus eſt q preſt imūdis cogi-
 tatōibus: o dijs et rācorib^{us}: imūdijs et ma-
 lis affectōibus. Et vocatur beelzebub. i.
 vir muſcay. Beel eniz dī vir: zebub mu-
 ſca interpretat. Immitit eniz muſcas. i.
 malas cogitatōes et imūdas: o dijs et vo-
 litates malas: que dicunt muſce que ēt
 ad animā cito volāt: et ipſaz cōmaculāt.
 Iſte autē demon multos h3 ſatellites q
 eum adiuuāt. Et multos ſubditos qbus
 preſt. q ſicut dī Prover. xx. Quis pōt
 dicere mūdū eſt cor mēū: pur^{us} ſu3 a pctō
 ¶ Scdō vidēdū eſt quali ſtī pncipes et
 prefecti cū ſuis ſatellitibus expellātur.
 Circa qd eſt ſciēduz q dyabolus ſerpēs
 vocat vt dī Gen. iij. Serpēs aut natura-
 lis per quattuor expellit. ¶ Primo per
 odorē vinee florētis. Naturaliter. n. odit
 odorē vinee et ab ipſa fugit. Un quādiū
 ſunt vinee florētes: vix aut nunq aliqui
 ibi reperiūtur ſerpētes. ¶ Scdō expellit
 per ſputū hois ieiunī. Un dicit Amb. in
 exameron. Tāta eſt viſ ieiunij vt moriaſt
 ſerpēs ſi guſtauerit ſputū hominis ieiunī.
 ¶ Tertio expellit per venedatōez et ex-
 poliatōez hois. Nam ſicut dī in hystoria
 ſcholastica. Serpēs in hoiez veſtitū inſi-
 lit: nudū fugit. Et rō aſignat ibidem: qz
 qñ deus inimicitias iter ſerpētēz mulie-
 rē et ſemē eius ſtatuit: tūc hō nudus erat
 et iō hoiez nudū fugit tanq ſibi inimicū
 ¶ Quarto expellit per carmina ab incā-
 tatōibus. Un dī q qñ incātatoiez ſentit
 vnā aurē in terrā figit: aliā vero cūz cau-
 da claudit ne vocem audiat incātantis.
 Iuxta illō ps. Sicut aſpidis ſurde et ob-
 turātis aures ſuas et. ¶ Per iſta autēz
 qttuor ſpūalr ſic intellecta ſupra dicti qñ
 tuor demones expellunt. ¶ Primo. ſ. lu-
 cifet q peſt ſupbie expellit per odorē vi-
 nee florētis. i. per verā humilitatē mētis
 humilitas. n. adeo ē odorifera q deū at-
 trahit et demonē expellit. Lañ. i. Lū eſſet
 res in accubitu ſuo: nardus mea dedit
 odorē ſuuz. Nardus eſt herba odorifera
 callida et parua. Et ſignificat hūilitatez:
 que facit cor odoriferū corā deo. Un de^{us}
 ſenties odorē hūilitatis brē marte: mox
 in yterū eius deſcēdit. Legit de vnicor:

ne qd sit aial valde serox: z a nemine ca-
pi possit: sed in sinu puelle virginis caput
inclinat z dormit: sic capif z habetur.
Sic z deus adeo dur⁹ erat qd a nullo san-
cto ad misericordia poterat inclinari: sz
tractus humilitate virginis i ea descen-
dit z venit. Est etia nardus herba calli-
da: z humilitas facit cor seruile z calli-
dū corā dyabolo. qz ipm totū incendit z
adurit atqz expellit. Uñ legi i vitas pa-
trum qd diabolus dixit beato antonio.
Si tu vigilas: ego somnū nō capio. Si
ieiunas: ego cibū non fumo. Si diuitias
cōtēns: ego nihī terrenū possideo. Uñ
ē qd me valde terret: scilz humilitas tua
p quaz aduersus te nō valeo pualē. Est
etia nardus herba pua: qz humilitas fa-
cit cor puū coram seipso. Uñ dī. i. Regū.
xv. Nōne cū paruulus cēs in oculis tu-
is zc. Al si dicat dñs: Lū paruus cras co-
ram te magnus fuisti corā me. Adō autē
qz magnus es tu in oculis tuis pu⁹ a me
reputaris. De hoc ponit exēplū Greg. in
pupilla oculi: que quāto ē nigrior: z mi-
nor: tanto ē lucidior. Sic hō quāto corāz
se ē despectior: tāto corā deo est sublimi-
or. Secundus demon. s. asmodeus qui
pest luxurie expellit per spūm hōis ieiū-
nantis. i. p ieiuniū z mortificationē cor-
poris. Mar. ix. Hoc genus demoniorū
in nullo pōt exire nisi in orōe z ieiunio.
Faciendū ē igit de corpe nro sicut fit de
equo: agro: z apibus. Equus eiz si nimis
velicate pascit recalcitrat. si pabulū ne-
cessariū subtrahit nō laborat. si pōtū ne-
cessē ē pascit: tūc recalcitratōne dimittit
z labori intēdit. Silr z ager si nimis im-
pinguat vitiōsas herbas pducit. si nihīl
impinguat fructū non facit. si put expe-
dit ipinguat bonū fructum reddit. Silr
de apibus legi qd si nimis de melle eis
dimittit dant se ipinguatōi. si nimis pa-
rum tūc quasi indignate dāt se inertie z
vacatōi si vero tēperate opatiōi se dant.
Eodē mō de corpore nro est dicēdū. Hu-
go de sancto victore. Qui carnē suāz su-
pra modū affligit: cluē suū occidit. Si
plus qd oportet elemētis reficit: hostem
suū nutrit. Sic ergo nutriēda ē: seru-
atē sic domāda vt non supbiat. C. Ter-
tius demon. s. māmona qui pest auar-

tie expellitur p denudationē. i. per tēpo-
raliū abiectionē. Ista autē denudatio aut
totalr fit: sicut eā faciunt viri perfecti.
De quibus dī Mar. xix. Si vīs perfect⁹
eē vade z vēde oīa que habes zc. Aut fit
picularit sicut eā faciunt illi qui de sua
abūdantiā diuidūt z pauperibus largi-
untur. de quibus dī Luc. xi. Quod sup-
est dare elemosynā. Aut nullo mō fit sic
sunt illi qui nihīl paupibus dare volūt
Ali. Quid ē qd dñs ego dñes. ille pau-
per. nisi ego oneratus: ille leuis. Sarcī-
nam tuā cōmemoras: z pōdas tuūz lau-
das. O onerate. o ligate. qd te laudas.
qd te tactas. solue vīncula tua. mīnue s
sarcina tua. da comiti tuo z illū adiuua
z te releua. Tales igit sic diuitijs subar-
cinatos serpēs infernalis inuadit. i. Ebl-
mo. vi. Qui volunt diuites fieri scidunt
i tētatōes: z i laqueū dyaboli. Totaliter
autē denudatos totalr fugit. Ab illis ē q
piculariter se denudant z de superfluis
elemosynis dant: silr fugit. Elemosyna
cū expellit demonē i vitā: qz expellēdo
pctm expellit demonē. Ecc. iij. Ignez ar-
dentem extinguit aqua: z elemosyna resti-
tuit peccatis. Expellit ēt in morte: qz qñ
aiam plenaz operibus miserico: die iue-
nit ab ea cōsūsus recedit: sicut patet in
beato Martino. Expellit eim post mor-
tem: qz elemosyna ē scutū z lācea contra
eū. Eccl. xix. Super scutū potētis z su-
per lācea aduersus inimicū tuū pugna-
bit. Quartus demon. s. beelzebub q i
terpretat vtr muscar: qui pest odijs z rā-
coribus z cogitatōibus imūdis: expelli-
tur p icantatōes. i. per cōfessionē. Au-
see eim super carbonēs mortuōs residēt
Sup tepidōs aut volat. Ignis vero
fugiat. Quia eim male cogitatōes resi-
dent sup cori dei amorē frigidum. Uolū-
tant autē circa tepidū. Sed fugiunt cori
dei amorē inflāmatum. Iste eiz demon vt
dicum ē expellit p icantatōes. i. p sacer-
dotalē absolutōem. Incantatores eiz
dei sunt ipsi cōfessores. Qui serpētes in-
fernale incantant. qñ super caput pec-
catoris absolutōes z bñdictōem dāt. Et
qz dyabolus scit per cōfessionē se expel-
lit: tō tēpam cōfessionē nūqz impedit. Ad
similitudinē eim lupi qui non capit ouē

1. aiam p pedē: s; dimittit eā ad ecclesiā ire. Nec per aurē: s; dimittit eā verba dei audire. Nec p manū: s; dimittit eam ad pauperes manum extēdere. Sed capit eam p gulā: q; impedit ne possit cōfessio nem emittē: scētes q; p ipam cōfessionem expellit. Immo et vulnerat: Aug. Neq; eim diabolo acriores dolores affligit? q; cū plagas peccatorū nroꝝ cōfēndo z penitēdo sanamus.

Enica quarta. Sermo primus.

Hic iesus trās mare galilee qd ē tyberiadis Joā. vi. Istud euāgeliū bis i ano recitat in ecclesia. s. vltima enica añ aduētū xpi. Et hoc ppter finē euāgelij vbi dicit: hic ē ppba qui vēturus ē in mun dum. Et in ista quarta enica quadrage sime. Et hoc pp pncipij euāgelij vbi dicit: Erat aut pxiimū pascha dies festus iudeorum. p. Notat aut enica ista dupl. s. enica de rosa: z enica de panibus. Lā aut pime appellatōis ē: q; in hac enica siue die sumimus pontifex per vrbē portat rosam aureā musco z balsamo intus plenā: quā postmodū dat prefecto vrbis. Quare autem ista rosa portat triplex pōt rō assignari. p. Una lralis. alia spūalis. tertia moralis. C. Ratio autem lralis put dicit Innocētiū tertius in quodam sermone ē. Quia corruptibile corpus nostrū ex nimio labore z fatigatōne deficeret: nisi ipm quandoq; aliqđ recreatōis remediū releuare. Unde dicit: Interpone tuis fier dum gaudia curis. Quod caret alterna requie durabile nō ē. Unde et sanctus Antonius frēs post longū laborē solitus erat inducere ad aliquā recreationē. Et cū hoc cui dā sagittario displicuisset: docuit eū sanctus Antonius p arcus nimā extensionem: quia oportet interdū relaxare rigorem. Ecclesia igit populū seimū fatigatum triplici remedio nūtit hodie releuare. Primo verbo letificāte. oia enim q; sunt i hodierna missa tā in introitu q; i epla q; et in toto officio sunt gaudiosa. Et tō eos q; in penitentia laborant letificant. Sunt et fortificantia. quia delectatō fortificat operantem. vt dicit in Ethicis. Se-

cundo cibo cōfortante: sicut p; in euāgelio. Istud eiz miraculū de quq; panibus sicut tūc refecit corpus: sic nūc debz nos reficere spūaliter. Tercio quodam solatio recreāte. i. rose deputatione. Cū dicit idē Inno. Ne pp lē ppter aspiratē quadragesimalis obseruatē sub pxiuo labore deficeret. in hac mediana dominica rose solatiū interponit vt anxietas tēperata melius sufferat. C. Secūda rō ē spūalis: Per rosam enim tā per illam artificialē q; nālem xps significatur. In illa eim rosa artificiali tria sunt. s. aurū: muscus: z balsamum. Sicut z in xpo tres sunt substantie. s. caro que significat per aurū: q; corūpi non potuit. ps. Non dabis sanctus tuum vi. cor. Irē anima que plena fuit musco. i. odore oīum virtutū z grarum. Lā. i. Trahe me post te curremus in odore vnguetōꝝ tuorū. Et dicit: unitas que significat per balsamū. Eccl. xxiij. Balsamū nō mixtū odor me. Betas eiz fuit carni vnita: non mixta. Qui igit vult laborē pnie leniter ferre. debet hanc rosam in corde portare. Significatur et xps per rosam nālem que p ceteris floribus magis delectat visum suo colore. magis recreat olfactum suo odore. magis cōfortat gustū suo sapore. Sic et xps est delectabilis ad intue dūm. i. Per. i. In quē desiderant angeli pspice re. Est suauis ad odorandū. Lā. i. Trahe me post te curre. in odore vng. tu. Est dulcis ad pēgustādū. i. Per. ij. Si tamē gustatis q; dulcis est dñs. Non debēt igitur fideles fatigari labore pnie. cōsiderando hanc rosam in qua recepturi sūt visionem tante claritatis. odorem tante suauitatis: z gustum tante dulcedinis. C. Tertia rō est moralis. Per hoc enim significat q; per pniām spine nroū virtutum cōuertunt in rosas virtutū. Unde dicit Amb. in sermonibus q; per abstinentiam spine cōuertunt in rosas virtutum. Pro dicit eiz inquit p seimū libido castimonia. Superbia humilitas. Ebrietas sobrietas. Nec ē intelligēdū q; vitia per se pducant virtutes: cū cōtraria non sint ex alterutris. sed q; p seimū sit vt qui prius erat libidinosus efficiatur castus. Qui prius superbus erat

Dominica.iiii.in quadragesima. Sermo.i.

efficiat humilis et mansuetus. Qui prius ebriofus efficiatur sobrius. *Ysa. lv.* Pro saluica ascendet abies: et p. vitica crescet myrtus. Saluica est herba spinosa dicta a saliendo: eo quod se calcantes salire facit. Abies dicitur ab eundo: eo quod pie ceteris arboribus crescendo longe eat: et in excelsum p.ineat. Per saluicam igitur intelligitur amor mundi qui est spinosus. Iuxta illud *Matth. vii.* Nunc d. colligunt de spinis uuas. Abies cum cōsideratio facit resalire hominem ab eius amore. Nau. iij. Dis qui uideris resilire a te. Per abietem intelligitur amor dei qui fecit animam ascendere usque ad celum. Urtica facit purgationem. Hyrtus uero habet frigiditatem. Est igitur sensus quod per puritatem amor mundi uertit in amorem dei. Et purigo carnalis concupiscentie in refrigerium castimonie. *Ysa. xxxv.* In cubilibus in quibus prius uiacones habitabant oduerunt uiros calami et iunci. Locum enim auarorum quod prius erat cubile demonum: efficit per penitentiam humile et flexibile ad omne bonum et ibi nascitur uirorum uirtutum. Secundo hec uiaica uocat uia de panibus. Et hoc propter quod panes quibus dominus quingentia hominum satiavit. Notandum autem quod illi homines erant multi: et erant famelici quod inde colligitur quod transierat hora prandendi. Unde dicit *Matth. xiiij.* Desertus est locus et hora tam preterita. Panes autem illi erant pauci: quoniam quingentis erant et erant asperi et aspidi: quod ordeacei. Christus autem tam multos et tam famelicos sic satiavit ut pleni fierent. Unde dicit ibi. Ut autem impleti sunt etc. Panes paucos sic multiplicauit ut esset superfluent. Panes asperos sic dulcorauit: ut dulces et suauis saporem haberent. Primo igitur tam multos et famelicos sic satiavit ut pleni essent. Iam autem eos sic satiavit: quod prius esurierat. Sermo enim dei qui hic sunt in esurie: in futuro erunt in satietate. Mali autem qui hic nolunt abstinere nec ieiunare erunt in perpetua esurie. *Ysa. lxy.* Ecce serui mei comedent et uos esuriatis. Excusant enim se tales a ieiunando multis modis. Nunciam sub ratione temporis. Contra quos sic dicit Ambrosius. Estius mensibus sic dicunt. Dies longa et torrens sol est: pocu-

lis nos refrigerare debemus. Hyems uero tempore dicunt. Braue frigus est: rigo: res pessimi sunt: escis calefieri nos oportet. Qui dum se a ieiunijs excusant creatoris tempore ieiunant. Non fallat te ista excusatio: quod non te excusabit: sed potius accusabit. Alii se excusant sub ratione qualitatis ciborum. Contra quos sic dicit Bernardus super *Lam. i.* Legumina inquit uetosa sunt: potus aque non sustinet pectus: caules nutriunt me: lancoliam: potus coleram accendunt. Pisces de stagno vel pisces de lutoso aqua mee penitus non conueniunt complexioni. Quid dicitis ciborum observatores: morum neglectores: non de euangelijs uel prophetijs has differentias legisitis. Alii se excusant sub ratione complexionis. Contra quos sic dicit Hieronymus. Multo melius est stomachum dolere quam mentem. Impare corpori quam seruire. gressu vacillare quam pudicitiam amittere. Bernardus. Epicurus atque hy pocras aliter corporis uoluptatem: aliter bonam habitudinem prefert. magister meus uirumque rei preceptum predicat. Alii se excusant sub ratione laboris. Contra quos dicit Ambrosius. Dicunt plerique. Non possumus laborare et ieiunare. Iam non possunt quia nolunt. Saltem laborare eo minus ut ieiunare possint. Secundo uero panes paucos sic multiplicauit ut etiam superfluerent. Nunc enim multiplicat semina in terra: ipse multiplicauit panes quingentis in manu sua. Terra autem bona facit fructum centesimum. ut dicit *Matth. xij.* Fructus autem centesimus debetur uirginitati: martyri: et predicatori. Cum igitur Christus fuerit uirgo martyr et predicator: non fuit mirum si panes intantum multiplicauit. Intantum autem multiplicati fuerunt: quod duo decim copiam in superfluerunt: iuxta numerum duodecim apostolorum. Uoluit autem dominus ut fragmenta recolligerent tripliciter de causa. Prima uero est litteralis quam ponit Chrysostomus. dicens quod Christus fragmenta colligere precepit non ostentatio superflua fuit sed ut ne fantasiam reputarent quod factum esset. Propter quod etiam ex subiecta materia miraculum fecit etc. Secunda uero causa est spiritualis: quam ponit Augustinus. dicens quod fragmenta que populus non potuit manducare sunt secretiora intelli-

gēte que multitudo cape nō pōt: que illis sunt cōmittenda qui idonei sunt alios docere. Tertia ē moralis q̄ enim multe reliquie sunt collecte ē cōtra multos qui de suis sermonibus nullas volūt reliquias facere: sed totum q̄ cogitauerūt volunt effundere: grauantes corda auditorū p̄lixitate sermonum. Pro. xxix. Totum spūm suū p̄fert fatuus. sapiens differt et reseruat in posterū. Tercio ipsos panes aspos sic dulcorauit: vt dulce sapore ē haberent. L credendū ē eim q̄ nūquam fuerunt panes vel pisces melioris saporis. Et rō pōt eē: qm̄ quādo aliqd fit pōt fieri tribus modis: aut per naturā: aut per artem: aut p̄ miraculum. Istud qd fit per naturā ē melius in eodē genere et eadē specie q̄ sit illud qd fit p̄ artificium. Illud autē qd fit p̄ miraculum multo melius est q̄ illud qd fit p̄ naturā et p̄ artem. Aurū quidē alchimici p̄ artē hominū factum v̄t ē p̄ciosum. Sed aurū naturaliter radijs solaribus in terre visceribus generatū est p̄ciosius. Si vero aliquis sanctus miraculo se aliquā materiam cōuerteret in aurū: illud ēt p̄ciosissimum. sicut Ioānes euangelista legifecisse. Vinum ēt artificiose factum v̄t esse bonū: sed in vite generatū naturaliter ē melius. Vinū vero miraculose factum ex aqua ē optimū: sic fuit vinū in nuptijs quod fecit xps. Panis igitur quem quotidie comedimus: et ē opus nature iquā: tum grana ex terra naturaliter sunt p̄ducta. et est opus artis in quātum grana conterunt et redigunt in farina. Farina fermentat: panis efficit et decoquit. Hic igitur isti panes fuerunt p̄ ducti miraculo se. et panes quos comedimus partiz sint opus nature: et p̄tium sint opus artis. Et opus miraculi ē supra naturā et artem: manifestū ē q̄ isti panes et pisces melioris saporis fuerunt q̄ aliq̄ vnquā fuerunt māducati.

¶ Sermo secundus de eodē.

O Am subleuas? Iesus oculos et. In isto euāgelio de tribus personis ficit mentio. i. de xpo: de discipulis: et de turbis. In xpo aut tria cōmendabilia inue-

niunt. Primo enim in ipso cōmendat pietas in cōpassione: cum dicit. Lum subleuas? Iesus oculos. Deus enim habet duos oculos. scilicet oculū sapientie. Eccle. xxiij. Omnia videt oculus illius. Et oculum misericordie. Sap. iij. Gratia dei et misericordia ē in sanctos eius: et respectus in electos illius. Istos duos oculos deus videbat habere clausos. Et oculū sapientie quia nullus viā salutis cognoscebat p̄s. Viā ciuitatis habitaculi non inuenit. Et oculū misericordie: quia sibi nullum recōciliare volebat. Iō cōquerebat Job dicens. xxx. Sto et non respicias me: muratus es mihi in crudelitē. Tandem oculum sapie aperuit quādo populo iudeorum legem dedit. Oculū autē misericordie eis non apuit: quia nullum ad se recipiebat: sed oēs ad infernū descendebant. Nōdo autē abos oculos aperuit: scilicet oculū sapie: per quem nobis viā salutis ostēdit. et oculū misericordie: per quem ad suam gloriā nos admittit. Ioā. i. Lex per Moysen data est. Ecce quia tunc apuit eis oculū sapientie. Gratia et veritas per Iesum xpm̄ facta ē. Ecce quia nobis apuit oculum misericordie et gr̄e. ideo dicit. Lum subleuas? oculos. Be da. Quod subleuas? oculos Iesus et venientem ad se multitudinem vidisse phibetur. diuine pietatis indicium est: quia cum cōtis ad se venire querentibus gratia misericordie celestis occurrere consuevit. Secūdo cōmendat in xpo humilitas in collatione. cū dicit. Dicit aut philippus. Unde ememus panes vt manducet hic? Magna bonitas et humilitas dei qui de his que facturū erat cum seruis suis conferebat. Christus enim in sua familiaria. i. inter apostolos aliquando exhibebat se superiorē dicens. Ioan. xlij. Vos vocatis me magister et domine et bene vultis: Sum etenim. Aliquādo inferior: cū Luc. xxiij. Ego aut in medio vestrum sicut qui ministrat. Aliquando equalem dicens Ioan. xv. Iam non dicam vos seruos sed amicos. Amicitia enim non ē nisi equalium. In hoc autem dat exemplum cuiuslibet prelato q̄ inter suos subditos aliquando debet esse maior. Aliquando minor. Aliquādo vero equalis.

Maio: quantū ad conceptionē. Un̄ dicit
apls cui dā plato. Ad Titū. ij. Argue cuz
of iperio. M̄no: quātū ad humilitatis
reputatōem: per quā d3 hīs qbus p̄est
se reputare inferiorē. Taliter se reputa-
bat inferiorē vel minorē apls q dicebat. i.
Thesal. ij. Facti sum⁹ paruuli in medio
vestrū. Equalis q̄tū ad amicabilem quer-
sationē. Eccl. xxxij. Rectores te posuerūt
noli extollisti: in eis q̄i vnus ex illis.
Ista tria tāgit Aug. dices: Donoz coraz
vobis platus sit. Ecce reuerētia auctori-
tatis. Timore corā deo pstratus sit pedī
bus vestris. Ecce reputatio humilitatis
Circa oēs scipz bonoz opez p̄bebat exē-
plum. Ecce conuersatio amicitatis.
C Tertio in xpo p̄mendat potētia i mi-
raculi opatōe per quā gngz panes mul-
tiplicauit. Multiplicabāt aut gngz pa-
nes in manib⁹ xpi duz frāgerent. in ma-
nibus discipuloz dū apponerent. in dē-
tibus edentū dū comederent. Illud at
miraculū quotidie fit: t̄ n̄ nemo miraf.
Aug. Un̄ enī multiplicat d̄ paucis gra-
tis segetes: inde multiplicauit in man-
bus suis gngz panes. C Ideo notādum
q̄ sūt que dā miracula que t̄ n̄ h̄nt vtili-
tatē sed nō admiratōez: ex eo q̄ ex freq̄n-
ti vsu viliuerūt. de qbus dicit Aug. Ma-
ius miraculū est gubernatio totius mū-
di q̄ saturatio gngz mliū hōiū de qn-
qz panib⁹: t̄ n̄ hoc nemo miraf. illud
mirant̄ hōies: nō q̄ matius est: s3 q̄ rarū
est. Quedā aut̄ miracula sunt q̄ h̄nt t̄ n̄
admiratōez sed nullā vtilitatē: sicut sūt
miracula magoz t̄ antixpi. Tolare es in
per aerē sicut fecit symō magus. statuas
facere logi: ignē descendere de celo: t̄ hu-
iusmodi que faciet antixps admiratōez
quādā h̄nt: sed nō vtilitatē. Quedā aut̄
sunt miracula q̄ t̄ n̄ habeāt aliquā admi-
ratōez t̄ aliquā vtilitatem: t̄ n̄ h̄nt ne-
cessitatē. Et talia scdm Chyso. sunt mi-
racula maloz hōiū xpianoz qui dicēt
Matth. vij. B̄ne nōne in nosē tuo pphe-
tauiimus: t̄ in nosē tuo demonia multa
eiecimus t̄c. Nō enī facit illa propter
necessitatē: vt. s. i. fideles quertant vel si-
deles p̄firmen̄. sed ppter ostētatōez: vt
ipsi sancti reputen̄. Quedā sūt que h̄nt
admiratōez: q̄ sunt p̄ter ordinē cursūqz

nature. t̄ h̄nt vtilitatē: q̄ sūt ppter vti-
litatē primoz: sicut ē illuminare cecos:
isirmos curare t̄ huiusmodi. Et h̄nt ne-
cessitatē: q̄ sūt q̄ iminet necessitas si-
dei vel alicuius piculi. Et talia fuerunt
miracula xpi t̄ apostoloz. Et talia sunt
miracula que faciūt sancti viri in virtu-
te noī xpi. C Scdo fit mēto de discipu-
lis. Inter quos vidēnt fuisse tres differē-
tie. Quidā enim eoz adhuc habebant fi-
dē tardā. De quoz numero erat Philip-
pus. Unde dicit Aug. vnus. Si perfecte de
creatore philippus itelligeret: de eo po-
tētē largitate nō dubitaret. Alij hēbant
fidē imp̄fectā. De quoz numero erat an-
dreas: de quo dicit Chyso. Memori an-
dreas q̄ heliseus ppheta paviit centum
hōies de viginī panibus: credidit q̄ ex
istos quinqz panes posset multiplicare.
Sed in hoc fides sua fuit imp̄fecta: quia
credidit q̄ de pluribus pluraz t̄ de pau-
ciobus pauciora fieri possent. Et is vi-
cit. Sed qd̄ hēc inter tātos. Alij aut̄ erāt
q̄ habebāt deuotōez sollicitā t̄ opozaz: si-
cut ceteri discipuli qui panes a xpo rece-
ptos distribuebāt turbe sollicitē: sicut t̄c
Mat. xiiij. Nō est igit̄ mirandū si in aliq̄
p̄gregatōe iuentant aliqui nimis tardī:
aliq̄ ip̄fecti: aliq̄ magis p̄fecti aut̄ deu-
ti. Nā tardī sūt de nouo incipiētes. Im-
p̄fecti sūt de bono in melius p̄ficientes.
Deuoti sunt p̄fectōez apphēdētes. Pro-
uer. iij. Iustoz semita q̄ lux splēdens.
hoc respicit statū incipiētū. Procedit:
hoc respicit statū p̄ficiētū. Et crescit vs-
qz ad p̄fectū dī: hoc respicit statū perfe-
ctoz. C Tertio fit mēto de turbis: in q-
bus tria fuisse dicunt. P̄mo in sede-
do magna p̄gruitas: q̄ sederūt sup fenū
Erat inq̄ in loco multū fenū. Qui ergo
refici vult pane gratie celestis: p̄grui est
vt sedeat sup fenū: id est dīet corpi suo:
t̄ mortificet carnē suā. Nā sicut dī Ysa.
xl. Dis caro fenū. De ista mortificatōe dī
Col. ij. Mortificate mēbra vestra: q̄ sūt
sup terrā. Nō. n. dīet q̄ sūt sub tra vel i
terra: s3 sup trā. Sub tra ē hō in morte.
In terra aut̄ ē hō i senectute. Un̄ t̄ hō se-
nex dicere p̄suevit. Ego suz in terra. Su-
per terrā est hō in iuuentute. Un̄ de aliq̄
forti iuvene dicere p̄sueuimus. Jste ē su

per se. Sedere igitur sup. senū. i. morti-
ficare corpus suū dū est sub terra: est im-
possibile. dū est in terra: est vtile. dū ē su-
per terrā ē meritōsuū ⁊ salubre. ¶ Scdō
in edēdo magna satietas. An dī: vt autē
impletū sūt cē. In inferno qdē est esurics
magna. Tā magna qdē q̄ linguas suas
māducabūt. Apoca. xvi. Lōmanducaue-
runt linguas suas. Et brachia sua ⁊ bra-
chia alioz deuorabūt. Ysa. lx. Unusq̄sq̄
carnē brachij sui deuorabit. manasses et
fratim: ⁊ effraiz manassem. Et pre nimia
fame deū blasphemabūt. Ideo subdit:
Simul ipsi p̄tra iudā. Iudas interpretat̄
q̄ritens: ⁊ significat sanctos q̄ semp deuiz
laudabūt. Bānati aut̄ erūt p̄tra deū con-
fidentes: q̄ deū non laudabūt: sed blas-
phemabūt. Ysa. viij. Lū esurierit irasceat
⁊ maledicet regi suo ⁊ deo suo. In celo
autēst̄ satietas plena. ¶ Satiabor cuz
appauerit gloria tua. In mūdo vero ē
satietas semiplena. Sancti enī vīri ⁊
reficiunt per celestīū p̄gustationē: ⁊ tñ
spediunt p̄ corporis corruptionē. Ysa.
ti. Vīnū tuūz mixtū est aqua. ps. Clix. i.
manu dñi vīni meri. Ecce plena satietas
celi. Plenus mixto. Ecce semiplena sa-
tietas mūdi. Verūtñ sex etus nō est ex-
nānita. bi. o. p. ter. Ecce misera fames in
ferni. ¶ Tertio in laudādo magna focū
dītas: quod notat cū dī: Illi aut̄ homi-
nes cū vīdisent qd fecerat signū dicebāt
q̄ hic est vere p̄pheta. Ante qdē resectio
nē p̄mittit q̄ xps grātas egīt. Post rese-
ctionē dī q̄ turba deū laudauit. In quo
īstruimur q̄ añ resectionēz dī p̄cedere
b̄dictio ad cūbī sanctificationē. i. Thī-
mo. iij. Dīs creatura dei bona: ⁊ nihil
reiciēdū qd cum gratiā actiōe p̄cipit.
Sanctificat enīz p̄ verbū dei ⁊ orationē
Thys. sup illud. Hās egīt. Erudit nos
īngt nō prius tāgere mēsam donec grās
egerimus et q̄ cibū de dī. An dyabolus
ītrauit in sanctīmonīalē q̄ lactīcaz sine
b̄dictiōe comedīt. Scdō dīz cōcomitari
lectio ad spiritalē resectionē. Aug. Cum
acceditis ad mēsam donec inde surga-
tis qd vobis scōm p̄uatudinē legī sine
tumultu ⁊ cōtērtione audite: ne sōle fau-
ces cibū sumat: sed ⁊ aures esuriant ver-
bū dei. Tertio dīz subsequi laus ad gra-

tiarū actionē. i. *Cor. x.* Siue ergo mādu
caris siue bſibitis vel aliud quid facitis
omnia in dei gloriā facite.

¶ Serino tertius de eodem.

Quod si puer vnus hic
qui habet quinque panes ordeace
os est. Dicit illig. Non est ma
gnus pascere veters iter mortuorum. Sz
magnus est pascere atas in eternu victu
ras. Soluitur igitur istud quodq; milita totum
exceptis paruulis et mulieribus tunc refe
cit. sed putauit spuale id est p istud signifi
cat multo plures pascit. Et Sicut autem
tunc in illo quibus quodq; panes fuerunt sic
in nro spuali quibus quodq; panes distigunt
possunt. Et Primus est panis pualis. De q
dicit in ps. Libabitis nos pane la. et po. da.
no. in lachry. in me. Panis. n. et po. la.
chrymag. dat nobis i mensura et infra me
suram et supra mensuram. In mensura quod est p
portio: quod quantum homo est delectatur in portio
tunc de se affligere in parte lamentis. Dat
autem infra mensuram duratio: quod panis la
chrymatio est transitorio. Panis vero
solatio qui inde causatur est perpetuus. Dat
vero supra mensuram moderatio: quod
ille panis lachrymatio moderatur et me
suratur suscipit. Panis vero eterne so
latis supra mensuram dat. et de isto pane
dicit filius in ps. Surgite postquam sederitis quod
ma. pa. do. Al si dicat propheta. Vos qui
dum dormistis somno culpe: qui dum sedi
stis corpore negligetis: qui dum manduca
stis voracitate gula. amodo surgite et ma
ducate panem doloris et penitentie. Iste au
tem panis penitentis significat quoniam peccata mi
nutatim pterunt. ex grano enim integro
panis non significat. de grano autem fracto et fi
cificatur sed non delicatus habet. Ex gra
no vero minutatim pterito et in farinam
redacto panis significat delicatus. Sic etiam
dicendum est de corde humano. Quidam
enim habet cor integrum et dux quod per pe
nitentiam cor scindit non potest. Ex tali enim
corde non efficitur panis deified panis vya
boli. et tale quod hic non fuit fractum per do
lorem: in futuro frangit per demonum mal
lectionem. Prover. xix. Parata enim sunt
deorsibus in dicta et mallei penitentes
stultorum corporibus etc. alii sunt qui cor suum

fragunt et petra sua vniuersale plagunt: et quada supiciali contritione in corde gerunt. Tales et si de corde suo panem dei faciunt non tamen delicatam conficiunt. De quibus dicit Jobelis. *ij.* Scindite corda vestra et non vestimenta vestra. Alij sunt qui peccata sua sigillatim plangunt et minutatim contrerunt et oēs circumstantias peccatorum: et et peccata minuta in confessione dicunt. et tales de corde suo delicatum deo panem faciunt. de quibus dicit in ps. *Lxi.* contritum et hum. deus non despicit. Minus dicit et plus significat. i. multum acceptabis. et de hoc multum gaudebis. Simile est videre in specie aromatica. Species enim aromatica dum est integra non redolet: confecta pariter: contrita multum. Sic et contritum et per dolorem non scissum cor deo non redolet sed feret. supiciali autem fractum paruum odorem reddit. minutatim autem contritum magnum odorem emittit. Potest et ad ductum tertium exemplum in terra. Nazareth integra et nullo vomere scissa nullum fructum facit. terra autem in grossas partes scissa paruum fructum reddit. minutatim vero contrita et culta magnus fructum facit sic et de corde humano est dicendum. Secundus est panis sacramentalis qui est panis eucharistie quo fideles in festo pasche reficiendi sunt. De quo dicit Ioan. *vi.* Ego sum panis viuus qui de celo descendit. Iste panis in archa veteri virginalis fuit formatus de tribus farinīs sicut dicit Bernardus scilicet farina eterna. i. deitate eterna. ante quam deest carne ab adam tracta et noua. i. anima de nouo creata. Iste panis sic factus triplici igne fuit excocatus. scilicet igne deitatis quo ad farinam eternam. De quo igne dicit hebr. *x.* Deus noster ignis columens est. Igne passionis quo ad farinam antiquam. ps. *Ignem me examinasti et igne amoris: quo ad farinam nouam.* quia eius anima tota fuit igne amoris inflammata. De quo igne dicit Luc. *xij.* Ignem veni mittere in terram etc. Iste panis sic factus et sic excocatus per quinque frustra. scilicet quinque vulnera fuit incisus. ut primum vulnus reconciliaret patrem. Ro. *v.* Luz enim inimici essemus reconciliati sumus deo per mortem filij eius. Secundum vulnus ut celestem sanuam aperiret. hebr. *ix.*

Per proprium sanguinem introiit semel in sancta etc. Dico. Sanguis christi ianua est paradisi. Tertium vulnus ut ruinam angelicam reparet. Col. *i.* Pacificas per sanguinem crucis que in celis sunt et que in terris. Quartum vulnus ut sanctos patres de limbo educeret. Zach. *ix.* Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vincitos tuos etc. Quintum vulnus ut oēs homines ad amorem suum totalem inflamaret hoc significatum est. Zach. *vi.* vbi dicitur quod elephantis ostenderunt sanguinem vultus et mortem ad aciem dum eos in prelium. Iste sic factus et excocatus et sic incisus non restat nisi ut manducetur. Manducatur autem tripliciter. Aliquando spiritualiter tantum sic manducat eum quoties dicit boni per fidem et amorem: de qua manducatione dicit Aug. ut quid paras dicens et vitem. Crede et manducasti. Aliquando sacramentaliter tamen sicut manducant eum mali de qua manducatio dicitur. *1. Cor.* *xi.* Qui manducat et bibit indigne iudicium sibi manducat et bibit. Aliquando sacramentaliter sicut manducant eum virtus perfecti. de qua manducatio dicitur Io. *vi.* Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem habet vitam eternam. Tertius est panis materialis quem quotidie in ordo petimus de ceteris. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Iste panis est pauperibus coadunus alias enim ieiunia nostra deo non placet nisi elemosynis ornata sint. Unde postquam dominus dixit ps. *lvij.* Nonne hoc est ieiunium quod elegi dicit dominus. Et subdit. Neque esurietis panem tuum. Dicit enim Petrus Rave. quod elemosyna est ieiunio sicut oleum lucerne sicut sol dies et sicut anima corpori. Sic enim lucerna extinguitur cum oleum defecerit: sic ieiunium suum meritum perdit cum elemosyna defuerit. Unde dicit Bernardus. Talia sunt sine charitate nostra ieiunia qualis est sine oleo lucerna. Summare quidem et ferere sine oleo lucerna potest lucere non potest. Est et elemosyna ieiunio sicut sol dies. Sic enim sol tenebras et nubes expellit et glaciē dissolvit: sic elemosyna ieiunio omnia peccata excludit. Eccl. *ij.* Elemosyna pauperis non erit in oblivione: et sicut in sereno glacies solvunt peccata tua. Est et elemosyna ieiunio sicut anima corpori. sicut enim corpus moritur cum anima recedit: sic ieiunium meretur

tū p dñi cū elemosyna dñecerit. & sicut re
deunte aīa corpus vñificat: sic ieiunio
adiuncta elemosyna ipm ieiunū sc̄ifi
cat. Job. ii. Sanctificate ieiunū. ille
qd̄ sc̄ificat ieiunū q elemosynis ipsuz
ornat. Si igit volumus vt ieiunū nrm
ad celū ascēdat: duas alas factam⁹ ei
dē sc̄dm Grego. due ale sunt elemosyna
& orō sc̄dm Pe. rauen. f. due ale sunt ele
mosyna & veritas. vt. f. hō & elemosynas
faciat & de sc̄ipso in cōfessione veritatem
dicat. ps. Misericordia & veritas obuia
uerūt sibi. Tale ergo ieiunū elemosyna
& orō & cōfessio sic ornātū. facit hoīem
dignū padīso. Cōseruat a peccatorū dñ
lunio & p̄gigit a cōcupiscēte incendio.
Vltimū aut gule cōtrariū opat. Ista rāgit
Pe. rauen. dicens adā quādiu ieiunare
voluit in padīso mansit: sed gula ide cū
expulit. Noe ieiunās i archa a fluctibus
p̄seruatus fuit quē postmoduz ebrietas
dñudauit. Lot p ieiunū incēdiū sodo
mitarū euasit: qui inebriatus incēdio in
cestus a dustus fuit. Quartus ē panis
infernalis. de quo dī Prouer. iij. Come
derunt panē impietatis & vinuz iniquitatis
biberūt. Istū panē peccati p̄nitētes de
bent fugē & abhorē. Pax eīm p̄dēssie
iunare a cibis nisi hō abstinat a pecca
tis. M dñs oñdens ieiunū sibi acceptū
dicit. Ysa. lviij. Nōne hoc ē ieiunū quod
elegi: dissolue colligatōes impietatis: sol
ue fasciculos dep̄rimētes. Quidā eiz ha
bēt impietates colligatas de quibz p̄fici
vna chorda cū sex filiis: p̄ quas diaboli
aīam trahit ad supplicīū infernale. Pri
mū eiz filiū ē mala cogitatio. Secundum
ē mala delectatio. Tertium malus con
sensus. Quartū mala opatio. Quintum
mala cōsuetudo. Sextum necessitas pec
candi. Bebet etiam fasciculos dep̄rimē
tes solue. i. peccata abice. Sed sunt q
dam qui cū deberēt dī isto fasce dīminuē
sēp volūt p̄sa peccatis addē. Legit in
vitas patrum q angelus dixit Aīsenio:
Veni & ostēdā tibi opa hominum: & vī
dit quēdā ligna in nemore incēdētē & fa
scē faciētē & cū eleuare nō possit iteruz
ligna incēdebat & ad fasce addēbat. Be
nde vidit quēdam de puteo aquā hau
riētēz in cisternā p̄foratam refundē

tē. Bēnde vidit duos hoīes volētes tra
bem in ecclias intro ducē nō in lōgū sed
in trāuersum. Et exposuit angelus dī
cens. P̄m i sunt q peccatis p̄sa addūt
& tā magnū fasce faciūt q ipm ferre nō
pūt cū tñ nō debet addē sed minuire.
Eccl. xviij. Cōuerē ad dñm & relinque pec
care aī facie dñi & minue offendicula.
Sc̄d i s̄ q hñtes aīas suas p diuersa cri
mina p̄foratis qui si de genere bonorū
aliqua faciūt oīa amittūt. Elgēi. i. Qui
mercedes cōgregauit misit eas in faccū
ptusum. Tertij sunt supbi. Lumeīm por
ta padīsi sit angusta ipi tñ nolūt incedē
recti sed transuerſi. Nec volunt se incur
uare sed eleuare. & iō intrare nō pūt i tē
plum dei s̄z foris manent exclusi. Mat.
vij. q angusta porta & arcta via que ducit
ad vitam. Quintus panis ē celestis d
quo dī Luce. xliij. Beatus qui manduca
bit panē in regno dei. De ista mandu
catione dī eiusdem. xxiij. Et ego dispo
no vobis sicut disposuit mihi pater meus
regnum vt edatis & bibatis super men
sam meā in regno meo. Ex quibz ver
bis habet q illud cōsūtū habebit mīnī
strantis sublimitatē cū dicit: Ego. Non
aliquis angelus. nō petrus apls. nō ali
quis sanctus sed ipse xp̄s. Luce. xij. Amē
dico vobis q p̄inger se & faciet illos dī
sc̄ubere & trāns mīnistrabit illis. p̄ Se
cūdo habebit cōiuuantū ordinabilita
tem. cū dī: dispono. i. diuersis mēsis po
no. Nam in vna mensa erunt p̄farcbe. i.
alīa mensa p̄pbe. in alīa apostoli. & sic d
alijs. Jo. xliij. In domo p̄s meimulre
mansiones sunt. Tercio habebit cibi
& potus dulcē suauitatē cū dicit: vt eda
tis & bibatis. Eccl. xliij. Qui edunt me
adhuc esuriēt. Quarto habebit men
se p̄ciositatē: q̄ comedit in eadem mensa
cum deo: cum dī. Sup mēsam meā. ps.
Fili j tui sicut nouelle oliuarum in circui
tu mense tue. Quinto hēbit locū ame
nitatem: cum dī: In regno meo. Illa eiz
domus dē erit pulchra & amena. Nume
ri. xliij. q̄ pulchra tabernacula tua Ja
cob & tentoria tua israel. Erit magna &
lata. Baruth. iij. O israel quam magna
est domus dei & in gens locus possessio
nis eius.

Dominica in passione

Dñica in passiōe dñi. Sermo primus.

Quis ex vobis arguet me de peccato. Si veritatem dico vobis quare non creditis mihi. Jo. viij. Ista dñica vocat dñica in passione dñi. Non tamē q̄ tali die xps sit passus: sed vocat dñica i passione: q̄ post lazari suscitatiōe fuit ad mortē senectutatus vt habet Jo. xi. Istud aut miraculum de resuscitatiōe lazari legitur feria sexta pcedēte istā dñicā. Illa eis resuscitatio credit facta fuisse prima luna maris: cuius luna quinta decima crucifixus ē dñs. et q̄ post illam suam firmam ista dñica prima occurrit: id ecclesia in ista dñica officiū de passione incipit. Secūdu aut Augu. duo sunt que cōmendant martiriū. s. pena et cā. Est enim i libro de patientia. Quādo videris aliquē grauiā pati noli continuo laudare patientiam quā nō offēdit nisi cā patienti: qm̄ illa bona est: tunc ista vera est. C In euangelio igit hodierno ponit cā passionis. C In ep̄la aut ponit pena et efficaciam passionis. Causa aut passionis quare. s. iudēi xpm̄ occiderunt fuit duplex. s. sanctitas vite: et veritas doctrine. C Sanctitas q̄dem vite xpi iudeos incitabat ad inuidiam: cuius sanctitas notat cum dñs. Quis ex vobis arguet me de peccato. Cum enim quinq; modis fiat peccatum. s. corde: ore: opere: omissione et origine. Nullo istorum modorū xps peccauit. Non corde: q̄ semp habuit cogitationes mūdas. Apoc. i. Caput aut eius et capilli erant candidi tāquam lana alba. Capilli capitis sunt cogitatōes mentis: q̄ i illo fuerunt cādide atq; purissime. Non ore: quia habuit locutiones discretas et vtilissimas. Non opere: q̄ habuit opatōes sanctissimas. De his duobus dicitur. i. Petri. ij. Peccatū non fecit nec inuētus ē dolus in ore eius. Non omissione: quia nullū bonū omisit qd̄ facere debuit. ysa. v. Quid ē quod vltra facere debui vltimē mee et non feci. Non origine: q̄ nullum peccatū originale cōtraxit sed sanct⁹ fuit in cōceptu et sanctus in ortu. Luce. i. Ideoq; q̄ nascet ex te sanctum. C Secūda cā fuit veritas doctrine: que iude

os et incitabat ad inimicitias: q̄ veritas odiū parit: qd̄ notat cū dñs. Ego veritatē dico quare nō creditis mihi. Corripit eis de veritate sicut cōtingit de luce: odorē et sapore. Lux enim ē amabilis puris oculis: hūitibus oculos lippos odibilis. Augu. Oculis cgrīs odiosa lux ē que puris ē amabilis. Odor ē hōi gratus qm̄ recreat et cōfortat. sed odiosus ē serpētī. quia ipm̄ occidit et fugat. Panis palato sano ē sapidus: qui palato infirmo ē insipidus et penosus. Augu. Palato nō sano pena ē panis qui sano ē suauis. P Veritas igitur odiosa ē superbis sicut lux odiosa ē oculis lippis. Si enim predicat superbiis de veritate hūilitatis: talis veritas tā fulgens et clara ē eis odiosa. Eccl. xij. Albinatio ē superbo humilitas. Causa aut ē lippitudo superbie que obfistit ne ista lux fulgeat in oculis aīe. Greg. Tumor mētis obstaculū ē veritatis. Idem. Eam quippe quā nō inuenit humilē veritas fugit mentes. C Secūdo ē odiosa luxuriosis sicut odor serpētī. Si enim predicat eis de odore puritatis et munditie talis odor ei displicet. Eccl. xxi. Audiet luxuriosus et displicebit ei. Cā autē ē q̄ instar serpētū et porcorū malunt stare in fetore luxurie q̄ in odore munditie. Unde cū quidā lasciu⁹ audiret pythagorā diceret se male cū mulieribus q̄ cum philosophis cōuersari. Et sues ingreditus in ceno q̄ in aqua clara morantē C Tercio est odiosa avaris sicut panis palato corrupto. Si enim eis predicatur cōreptus terrenorū et appetitus celestiu: talis panis doctrine lēti se sit suauis eis nō ē execrabilis. Eccl. xij. Execratio est diuitū paup. Cā enim ē q̄ habent palatum corruptū: nō possunt sentire sapores celestiu. i. Lor. ij. Animalis homo non percipit ea que sunt spūs dei. Augu. Palatum febricitatis habet cui mel celestis insipidū ē. De habentibus autem palatum sanū dicit Lhry. Vere nō habz super terrā qd̄ amet qui donū celeste in veritate gustauerit. C In epistola aut hodierna ponit pena et efficaciam passionis et sanguis iesu xpi vbi offēdit q̄ sanguis xpi habuit efficaciam et virtutem in celo: i mundo: et in inferno. In celo aut habuit

duplice efficacia. **C** Prima ē: qz celum apuit. qd notat cū dī: p pprum sanguinem introiuit semel in sancta. Celū eim clausum erat: cū clausura figurata ē in clausura vie paradisi terrestris. Que a tribus clausa erat: vt dicitur Gene. iij. scilz angelica custodia. flāma appositaz romphea bis acuta. vt custodia angelica ostium clausum teneret. flāma appositā hoīem ab ingressu arceret. z romphea bis acuta hoīem dederet. Id san- gūis xpi fuit clausus dei: aqua dei: z etiā precii dei. Inquātuz aut fuit clausus dei ostium aperuit: vt dī ysa. xxiij. Dabo clauem dauīd sup humerū eius apiet z nō erit qui claudat eā. Quod secūdu glo. d cruce accipit qz xps suis humeris ba- sulauit. Ideo sanguis xpi clausus paradisi ē. Inquātum fuit aqua dei ignē interna- lem quo ad bonos extirxit. Eccl. iij. Ignē ardētem extinguit aqua. In huius signū aqua de xpi latere emanauit. Ista duo tā- gūt Hiero. dicens. Flāmea illā romphea z foribus pīdētia cherubin in xpi ex- tincta z referata sunt sanguie. Inquā- tum fuit pēcū dei romphea bis acutam abstulit. Per illā eim romphea iusticia dei figurabat que bis acuta erat: qz cor- pus z aiā occidebat. vel quia req̄bat satisfactionem de commissis z omīssis. Ista satisfactōem xpi fecit quando suū sanguinem i pēcū patri dedīt. Unde can- tatur. Qui p nobis eterno pī ade debi- tum soluit. **C** Secūda efficacia fuit qz deum recōciliāuit: quod notat cum dī: Et ideo noui testamēti mediator ē. Erat quidem guerra iter deū z hoīem. Ideo xps mediator se fecit. i. Thimo. ij. Un- d eim mediator dei z hoīum homo xps iesus qui dedit semetipsum p nobis. Se- pe eim cōtingit qz quādo quis iter vias rixantes se iter ponit ab vtroqz vulnūs accēpit: sic xps vulneratus fuit ab hoīe. zacha. xliij. hīs plagatus sum in domo eorum qui diligebant me. Et a deo patre ysa. xliij. Propter scelus populi mei p- cussi eum. Ibidē. Disciplina pacis nre sup eum. Homo qdem debebat discipli- nari: sed xps ipsam disciplinam recepit: z sic patrem pacificauit. Ista autēz disci- plina fuit multum fortis z dura. Illa au-

tem disciplina que fit cum virgis ē for- tis: quia carnem frangit. Illa que fit cū spīs est fortior: qz vsqz ad ossa pforando perstringit. Illa que fit cum ferreis instru- mentis est fortissima: qz aiā de corpore excutit. Ista triplici disciplina christus fuit disciplinatus. **C** Prio cum virgis quando ad colūnam fuit flagellatus z illa disciplina totum corpus suum vul- nerauit z sanguie repleuit. **C** Secundo cum spīs fuit coronatus. Et illa discipli- na secūdu Brego. os capitis pforauit z vsqz ad cerebrum puenit. Nec aliqz di- cat hoc esse impossibile qz spīs fragiles os durum capitis poterant pforare. qz oīs cedit natura vbi adest voluntas diuina. Tum eim xps voluerit sustinere durissi- mū cruciatum voluit vt spīsne ptingerent vsqz ad cerebrum. Nec ē cōtrarium ei qd dī Joānis. xxi. Os non cōminuetis ex eo: qz illud os capitis non fuit cōminu- tum lz fuerit perforatū. **C** Tercio cum i- strumentis ferreis. i. cum clauis acutis. Et illa disciplina animā eius a corpore excussit. Ioan. xix. Inclinato capite tra- didit spūm. **C** Secundo sanguis xpi habuit virtutem in mundo. Et ista est duplex. **C** Homo qdem erat seruus z i- mundus. Quia ergo erat seruus: ideo xps sanguinē effudit in precium redē- ptionis: quod notat cum dī. Eterna re- dēptōe tuā. Et fecit xps i ista redēptōe sicut liberalis mercator facere cōsuevit: qui inuento quē diu desiderauit lapide precioso sacculum pecunie studiose liga- tum non dissoluit sed lacerat. pecuniam non numerat: non ponderat: non men- surat: sed venditori exponit vt accipiat quantum vult. Christus qdem habuit sacculum pecunie: id est corpus pprum plenum precioso sanguine. Prover. viij. Sacculum pecunie secum tulit. Non au- tem expectauit vt iste sacculus dissolue- retur: id est cōmuni morte finiretur. sed quinqz partibus ipm lacerari voluit vt precium largiret egrediretur z homo ci- to redimeretur. Letera quidem deus se- cit in numero pondere z mensura. vt ha- betur Sapīē. xi. Excepto opere nostro redemptionis. Ibi enim non seruauit numerum: vt scilicet vna z vel duas gut

Dominica in passione

tas sanguinis sui daret: cum una sola sufficeret. Non seruauit pōdus: ut scz vnaz vnciā vel librā effunderet. Non seruauit mensurā: ut scilicet vnu calicem mēsuraret: sed totū dedit totum effudit. ps. Lo- ptofa apud eum redēptio. Berni. Prior: sus copiosa: quoniam gutta sanguinis sed vnda fluminis per quinque partes corporis emanauit. ¶ Secundo homo erat immundus: et ideo xps sanguinē suū effudit in lauacri emundationis, quod notatur cum dicit. Sanguis xpi emundauit pccatias nostras. Non solū autē pccatias nostras emundauit: sed etiā omnia elemēta purgauit. Erat enī infect⁹ aer ex idolo latrarū thurificatōe. Infecta terra ex in nocētis sanguis effusioe. Infecta aqua ex hostiaz lortōe. Infectus ignis: ex sacrificiorū concrematiōe. Ideo enim xps in aere pati voluit: ut aerē sanctificaret. Sanguis eius in terrā cecidit: ut terraz mūdaret. Aqua etiā de latere eius exiuit: ut aquā purificaret. Tāde p̄s sanctus in igne apparuit: ut ignē sanctificaret. ¶ Tertio sanguis xpi habuit virtutē in inferno: quia ipm p̄fregit p̄ sanctos patres inde eduxit. Nā ppter p̄uaricationes primog parētum que adhuc durabāt i veteri testamēto omnes ad limbus descēdebāt: sed xps per suā mortem eos inde eripuit. quod notat cū dicitur: Ut morte intercedere in redēptionē eaz p̄uaricationū que erāt sub priorī testamēto ēē. ¶ Legit in hystoria scholastica q Salomon habebat strutionē hītes puluz: quē pullū Salomon in caueā vitreā inclusit. Cū vero pater filiū habere non posset verinē de deserto attulit: et de sanguine eius caueā ipsam linxit: et p̄tinuo fracta fuit: et sic pullū suū inde eduxit. Iste vermis est xps: qui dicit in ps. Ego autē sum vermis et non homo. Vermis enim nascit de humore terre virtute caloris solaris. Et sicut iste vermis patres habet in celo scilicet solē: et matrē in terra scilicet terre humore. Sic etiā xps in celo habet patrē sine matrē: et i terra habet matrē sine patre. Pulli inclusi in cauea erant sancti patres inclusi in cauea infernali: sed venit iste vermiculus et virgute sui sanguinis caueā illam cōfregit:

et filios suos videlz sanctos patres inde eduxit. ps. Contriuit portas ereas et vices ferreos p̄fregit. Zach. ix. Tu quoq in sanguine testamēti tui emisisti victos de lacu in quo nō erat aqua et c.

¶ Sermo secundus de eodem.

Tulerūt ergo lapides iudei: ut facerēt in eum. Audus p̄sens erat tāq māre tēpētiosus: et tanq fluminis rapidus et p̄fundus in quo oēs piclatabātur: et deus quēdā pontē ibi posuit: p̄ quē oēs ad patriā celestē securi trāsiret. Est autē p̄suetudo q quī pons p̄struif p̄mo lapides iaciunt et pile fundant: deinde sup pilas pons ipse cōstruif. ¶ In euāgelio igit hodierno agif de pilaz fundatiōe cū dicit: Tulerūt lapides iudei. ¶ In eplā vero agif de ipsius pōtis fabricatōe cum dicit: Xps astitēs pōtifer. i. pontez faciēs. ¶ Circa p̄mū sciēdū q iudei xpo mortez intētauerūt: cū ipm lapidare voluerūt. Tribus enī viciis xpo mors intētata fuit. ¶ Primo per herodes q ipsuz voluit occidē cū isātes occidit: ut hētur Mat. ii. ¶ Secūdo p̄ suos p̄patriotas qui ipz volebāt p̄cipitare: ut habet Luc. iiii. ¶ Tertio p̄ iudeos: qui ipsuz voluerunt lapidare. Multi ēt adhuc hodie ipsum lapidare vidētur. De qbus sic dicit Beada. Quotquot malas cogitatōes q̄s assumit: quasi tot lapides in xpm mittit. Ac deinde quātū ad se p̄tinet si ad deliberationē trāsit iesum extinguit. ¶ Circa scōm notādū q xps dicit pōtifer ppter quattuor causas: scilz ppter vocabulū: ppter habitū: ppter vinctōis mysteriū: et ppter officiū. ¶ Primo igit dicitur pōtifer ppter vocabulū. Nā sicut dictum est: pontifex dicitur quasi pōtes faciēs. In mari enim huius mundi fere omnes periclitabātur et naufragiū patiebātur: ideo deus cōtra illud naufragiū triplex dedit adiutoriū: scilz nauez tabulaz et pontē. Nauis est innocētia in qua positus fuit adā: sed ista nauis fracta fuit quādo peccauit. In hac nauī fuit virgo beata: quē nauī integrā ad portum paradisi puenit. In hac nauī sunt omnes baptizati quādiu seruat innocē

tiam baptismale. Sed q; fere oēs frangunt nauē innocētie: ideo deus parauit secundum adiutoriu: scilz tabulā penitētie. Nam scdm Hiero. penitētia est secundum tabulā post naufragiū. In hac tabulā penitētie fuit insarīa magdalene. que cū ista tabulā ad portū paradisi puenit. Immo ē multas alias virgines q; erant in nauī innocētie trāscēdit q; spū ad meritū q; quātū ad premiū. Bern. Sicut deus nō priuauit bonis eos q; ambulāt in innocētia: ita nec priuabit bonis eos q; ambulāt in pnia. Quia uero sūt multi q; p̄p̄ciūt tabulaz pnie: ideo deus parauit certū adiutoriu scilz pontē: idest meritū passionis dñice. Tunc enīz xps pons factus est nobis: cuius pile ut dictū est hoc die sūt fundate. In pasceue aut quat tuor trabes fuerūt supinducte. Quaru vna fuit de palma. Scda de oliua. Tertia de cedro. Quarta de cysslo. De his quattuor crux xpi facta fuit. Deinde sup has trabes strata ē tabulā: idest caro xpi purissima: que quattuor clauis ibidē fuit clauata: ideo nō restat nisi vt homo sup hūc pontē ascēdat z ad patriāz pergat. C Scda dicit pontifex ppter habitum. Habuit enīz amictū quādo fuit velatus. Alba qñ ab hero de veste alba fuit circūdatus. Planetā: quādo purpura fuit indutus. Lingulū z stolā: quādo ad colū nam fuit ligatus. Manipulū: quādo in manibus fuit claus pforatus. Mitraz: quādo spinis fuit coronatus. Bacculū pastorale: quādo arido fuit sibi data in manibus. Sandalia: quādo clauos habuit in pedibus. C Tercio dicit pontifex ppter vinctiōis mysteriū. Solēt enīz pōtīfices quādo cōsecrant inungi. Xps igit fuit vinctus a patre: a matre: a magdalena z a iudeis. A patre quidē fuit vinctus vinctiōe charismatis: idest gratia vel bonis spiritus sancti. ps. Inxit te deus deus tuus oleo letitie p̄ cōsortibus tuis. Olim enīz deus erat hominū durus sed modo est vinctus: z ideo factus est flexibilis z māsuetus. ideo dicit: Unxit te deus deus tuus. Erat iratus: s; modo factus est letus. ideo subdit: Oleo letitie. Erat auarus: sed modo factus est largus. ideo subdit: P̄ cōsortib; tuis.

131
Bedit enīz xpo spū sine mēsurā: de cuius plenitudine accipiūt vnuerſi. C Scda fuit vinctus a matre vinctiōe lachrymarū: quādo scilz eius corpus de patribus lo fuit depositū. Unde p̄dī dicit de ea qd dicit de anna Thobie. x. Flebat igit mater eius irremediabilibus lachrymis: at q; dicebat. Deu me fili mi lumē oculorū meorū: solatiū vste mee: bacculus senectutis mee. Erat enim lumē oculorū suorū: q; oculuz intellectus eius illuminauit diuina sapiētia: z oculuz affectus celēstis gratia. Erat solatiū vste sue: q; totū gaudiū suū erat stare cū filio suo: loqui cum eo: ire cū eo z videre eū. Erat etiā bacculus senectutis sue: q; cū tūc esset fere quinquagenaria: ideo auxilio filij sui idigebat. Xps tñ loco sui dimisit sibi iōānem euāgelistaz qui respectu sui erat bacculus arūdineus z iſirmus. C Tercio fuit vinctus a magdalena que ip̄s inuinxit in capite z in pedib; . Etia in toto corpore inungere voluit: qñ ad monumētū cū aromatis fuit. Per qd datur intelli q; illi xpm vngit in capite qui ex deuotione afficiunt in sua diuinitate. Illi vngit in corpore: q; afficiūt i sua humanitate siue passiōe. Illi vngit i pedib; : q; misericordes sunt paupibus. C Quarto fuit vinctus a iudeis: q; ip̄m in toto corpore vinxerūt qñ totū corp; sanguine repleuerūt. Un angelī admīrātes cū sic inuinctū dixerunt Ysa. lxij. Quis est iste q; venit de edom tinctis vestib; de bostra. Ibidem. Quare rubū est idamētū tuū: z vestimēta tua sicut calcātū i torculari. C Quarto dicit pōtīfex ppter offm pōtīficis. Est autē offm pōtīficis triplex. C Unū ē p p̄plo orare. Leuit. v. Rogabit p eo sacerdos z pro peccato eius z dimittet ei. Xps igit orauit p nobis multipl̄. Nā orauit vrbis. Joā. xviij. Nō p eis rogo tñ: sed z p his q; credituri sunt p verba illorū i me. Orauit lachrymis. Hebr. cor. v. Qui in diebus carnis sue: idest mortalitatis sue preces supplicatōesq; ad illū q; posset eū saluū facere a morte euz clamore valido z lachrymis offerēs exauditus est p sua reuerētia. Orauit sanguine. Heb. xij. Accessistis ad sanguinis asperſionē melius loqntē q; abel. Sanguis enīz abel pete-

bat vin dicta: sed sanguis xpi petebat misericordiam. orat quoridie p cicatricu representatione. Heb. ix. Introiuit in ipm celu vt appareat vultui dei pro nobis. ps. Respice in facie xpi tui. Ubi dicit sanctus? Ansel. Si no vis o pater respicere i nos ppter nos: salte respice in facie xpi tui ppter nos alapis cesa: sputis illis: morte pallida. Beus ergo in facie filij sui respiciens. et qd care xps nos emerit videns in nos respicit et nobis parit. Bernar. Secur accessum habes o ho ad deu vbi stat mater ante filiu. filius ante patres. mater osidit filio pectus et vbera. fili? patri cicatrices et vulnera. Nulla ergo potest repulsa vbi tor occurrunt charitatis insignia. p Scdm offm pntificis e sacri filiu offerre. Heb. v. Dis pntifex ex hominibus constituit in his q fut ad deu vt offerat dona et sacrificia p peccatis. Xps igitur e pntifex: q seipm obtulit deo sacrificiu. Heb. ix. Per spm sanctu semetipz obtulit immaculatu deo. No solu aut i sacrificiu sed et in holocaustu. Heb. x. hoc locaustomata et p pectio non tibi placuerunt: tunc dixi. Ecce venio. supple vt de me facia holocaustu. Dixit aut holocaustu totu incensu ab holon qd et totum: et causa qd e incensu. xps eni in passio sua totus fuit incensu et inflamatus. Qd pz p quatuor signa. p Prmu e q valde sudauit. Luce. xxij. Sacer e sudor eius qn gulle sanguinis scurreret in terra. Qn qs stat ad paru igne sudat i facie. Qn vero stat iuxta fornace sudat in toto corpore. Magnus igit ignis amoris in xpi pectore erat qn in toto corpore sudabat. qn sudor in terra decurrebat. qn humor flegmaticus in humor sanguineu fuerat. p Scdm signu est q valde sitiit. Joa. xix. Sitio. Homo. n. valde inflamatus puenit e valde sitibundus. Ber. Sitio ait xps: n doleo. Dne quid sitis? Side vestra: salure vestra: gaudiu vestru plus aiaz vestraz q corpis mei cruciatu me tenet. et si no mei saltez vestri miseremini. p Tertiu signu e q tot in corpore rubuit ex eo q totus sanguine plenus fuit. ho stans ad paru igne rubet in facie. Sz stans ad fornace rubet in toto corpore. Ex quo videt q magnus ignis

amoris in corde xpi feruebat qui ipm sic rubere in toto corpore faciebat. Corpus qd eius qd fuerat albu et cadidu p mundicia et puritate postmodu factu e rubu: cu du p sanguinis effusione: et tadem nigru p mortis pallores. De his tribus dicit Lan. v. Dilect? meus cadidu e rubicu: dux electus ex milibus. In hoc. n. qd electus ex milib? notat nigredo sue mortis: quipsa eius nigredo fuit nra speciositas et pulchritudo. p Quartu signu est q vestes in cruce ferre non potuit: sed nudus ascendit: ac si ipso facto diceret. Tanto igne charitatis ardeo q vestes aliqs ferre non valeo. Hoc signatu est. ij. Regn. vi. vbi dicit q dauid nudus ludebat ante arca dni. Per arcam crux xpi significat in qua pfunda mysteria continent. Coraz qua xps lustr: q cu multo gaudio cruce sustinuit. Et nudus lustr: q nudus crucis ascendit. p Tertiu offm pntificis e prebendas et bnficia distribuere. Sic xps in cruce existens pbendas diuersas distribuit. De qbus sic dicit Amb. Auctor: humani generis in cruce exis pietatis officia videbat: psecutione aplis: pace discipulis: corp? iudeis: patri spm: virgin? paranympu: latroni paradisu: pctoribus ipentitibus infernu: xpianis penitentibus cruce pntie delegauit. Prebenda igit qua iste pntifex dedit aplis fuit mors et psecutio. Joa. xv. Si me persecuti sunt et vos psequent. p Prebenda qua dedit aliis discipulis q non erant adeo fortes: fuit pax et tranquillitas metis. Joa. xiiij. Paces relinquo vobis: pace mea do vobis. p Prebenda qua dedit iudeis fuit corp? ppsu vt ipm crucifigeret: vulneraret et penis afficeret: vt sic nra redemptio pficeret Job. ij. Terra. i. caro xpi de nra terra assumpta data e in man? impij. s. iudeis. p Prebenda qua dedit patri celesti fuit sps suus que in suis manib? pmenda: ut Luce. xxiij. Pater in man? tuas pme do spm meum. p Prebenda qua dedit matri fuit Joanes euangelista que sibi in paranympu et custode dimisit. Joa. xix. Mulier ecce fili? tuus. p Prebenda qua dedit latroni fuit paradisu. Luc. xxiij. Amc dico tibi hodie mecu eris in paradiso. Ecce quata securitas: quia sibi hoc

furauit. Quia hodie. Ecce quanta celeritas
quod non dixit usque ad menses vel annum expe-
cta. Quia mecum eris. Ecce quam beata socie-
tas. In paradiso. Ecce quanta loci ame-
nitas. Per prebenda quas dedit peccatoribus
ipenitentibus fuit infernus. Matthei. xxv.
Discedite a me maledicti in ignem eternum
Per prebenda quas dedit peccatoribus penite-
ntibus fuit crux penitentiae. Luce. ix. Si quis
vult post me venire abneget semetipsum et
tollat crucem suam et sequatur me.

¶ Sermo tertius unde supra.

Iesus autem abscondit se et exiit de templo. Dominus
noster Iesus Christus si aliqui dice-
bat verba: hec ordinabat ad nostram instru-
ctionem. Si aliqui faciebat miracula: hec
ordinabat ad nostram confirmationem. Si ali-
qui sustinebat aduersa: hec ordinabat ad
nostram consolationem. Quia dicit Bernardus.
Videntes angustias domini nostri Iesu Christi
in facie portabimus. Si faciebat aliqua fa-
cta hec ordinabat ad nostram informationem.
Vnde in hoc facto quod. Iesus Christus se abscondit
informamur ut nos a furentibus subtra-
hamus. Per Notandum autem quod dominus aliqui su-
stinebat. Aliqui occurrebat. Aliqui se occul-
tabat. Fugiebat quidem honores sicut patet
Iohannis. vi. vbi dicit. Iesus autem cum cognouisset
quod venturi essent ut raperent eum et facerent
eum regem fugit in montes ipse solus. Occur-
rebat autem suis crucifixoribus sicut patet
Matthei. xxvi. vbi dicit. Surgite eam. scilicet
obuiam eis. Ecce appropinquabit qui me
trahet. Abscondebat vero se a iudeis fu-
rentibus ut. scilicet ab ipsis subtraheret occa-
sionem furendi. sicut patet hic. Per ista
igitur tria exempla dat nobis tria salutifera
documenta. scilicet ut fugiamus mundi pro-
spem: desideremus pro Christo pati aduersa: et
vitemus iurgias. Nos autem contrarium faci-
mus quod honores appetimus et percuramus:
aduersa fugimus et vitamus: et litigijs nos
immiscemus. ¶ Primo igitur Christus fugit ho-
nores ut doceret nos mundanos hono-
res esse fugiendos. Ita est enim de honori-
bus mundanis sicut de vmbra. Si enim
homo vmbra peccati dente vult insequi: ip-
sam non apprehendet. et si vmbra subsequen-
tem vult fugere ipsa non euadet. Sic et

honores mundani fugiunt suos appetito-
res. Ecclesiastici. xi. Si secutus fueris non apprehen-
des et non effugies si percurreris. In hoc
tamen sunt pares. scilicet honores percurant et honores
ipetrant: quod ista vmbra cito transiit et de-
ficiunt. Sapientia. v. Transierunt omnia tanquam
vmbra. Nec simpliciter transiunt. Sed cum peri-
culo ipsos habentium transiunt. Quatuor enim
est maior ascensus: tanto periculosior casus
Qui enim de plano et infimo loco cadit ci-
to resurgit. Qui autem de alto surgere ne-
quit. Rami enim arboris sicut dicit Chryso-
stomus. qui sunt in summitate cito a vi ventorum
franguntur. Qui autem sunt ad radicem perfer-
uant. Unde et ait Quintus Curtius quem
dixisse Alexander: quod si arbor magna
crescat diu: tamen vna hora extirpabit. Et licet
leo sit tam superbus: paruorum tamen avium
cibus quicquid efficit. ¶ Secundo per hoc quod Christus
crucifixoribus suis obuiavit dat nobis
exemplum quod aduersa non debemus fugere
sed pro ipso ea pati. Debemus etiam de-
rare. et hoc ipse nobis posuit: et verbo et
exemplo. Verbo cum dixit Luce. ix. Si quis
vult post me venire abneget se. et tollat
crucem suam et sequatur me. Et exemplo quia
ipse carni sue semper molesta elegit: et in na-
tuitate et in vita et in morte. Aug. Dia-
terena contempsit homo deus ut contine-
nda monstraret: et omnia aduersa sustinuit
ut sustinenda doceret: ut nec in illis pone-
ret felicitas: nec in istis timeret aduersi-
tas. Tali igitur consilio. id est Christo credendum
est quod nec fallere potest nec falli. Sunt au-
tem tres alij stulti consilij quibus omni-
ter hostes magis credunt. scilicet dyabolus: mu-
ndus et caro. Diabolus enim consilium ut ap-
petamus honores et sublimitates. Mundus
vero consilium ut appetamus terrenas
cupiditates. Caro autem consilium ut ap-
petamus carnales voluptates. De his
tribus consiliariis dicitur Ecclesiastici. xxv. Tres
species odiuit anima mea: pauperem super-
bum: diuitem mendacem et senem fatuum et in-
sensum. Pauper superbus est caro: que est pau-
per in natiuitate: quod nuda nascitur. Pau-
per in vita: quod aliunde indumentis et aliunde
cibus fouetur. Pauper in morte: quod cum vili
cilio sepelitur. Pauper enim dicitur quasi pa-
rum potes vel paruus imperas vel paruus
potas. Est igitur caro in natiuitate pauper

et pax potēs. q: puer qñ nascit̃ est parūz potēs et infirmus. In vita aut̃ d̃z eē pax imperās: q: nō debet impare rōnī: sed sibi subijci. In morte aut̃ est pax portans: q: de oibz diuitijs suis nihil secū afferre potest. Sed ip̃ius caro sit paup̃ semp tñ superbit qñ rōnī contradicit. Diues mēdax est mūdus. Est enīz diues in quātū oīa ip̃alia possidet. Sed est mendax: q: nō attēdit qd̃ promittit. Nam in diuitijs pmittit satietatez: et dat magnā esuriē. Eccl̃. v. Auarus nō implebit pecunia. In delitijs promittit delectationē: et dat amaritudinē. Unde d̃i de carnali voluntate Prouer. v. Nouissima eius amara quasi absinthiū. In honoribus pmittit sublimitatē: et dat subitam deiectionē. Job. xxx. Eleuasti me et quasi supra ventum ponēs allisisti me valide. Senex fatuus et insensatus est dyabolus. Difficiliter autē fatuus et stultus. Fatuus enīz dicit a fando. qui. s. fando et loquēdo suā stultitiā manifestat. Stultus aut̃ d̃i cōuerſo quasi stolidus. Vel stultus d̃i quasi stupidus: q. s. ad oīa que videt et audit stupet et dicere et respondere nescit. Senex aut̃ sc̃d̃z J̃s̃s. d̃i quasi sine sensu. Et subdit: Nam phisici dicūt stultos eē homines frigidioris sanguinis. prudētes vero calidioris. Uñ senex in qbus iā friget sanguis et pueri in qbus nōdū caleant: unus sapiūt. Pueri igit̃ nōdū sapiūt: q: nōdū in eis sanguis icauit. Senes. n. desipiūt: q: i eis iā frigit. Iuvenes vero et etate viriles acutē sapiūt et memorie imprimūt: q: sanguis in ip̃is iuuenibz incalēscit. Antiqui vero h̃nt sensuz matur: q: eoz s̃guis nec ē frigidus nec calidus: sed ē tēperat⁹ sanguis. Ideoq: d̃i Job. xij. In antiquis est sapiētia: in multo tpe prudētia. Est igit̃ dyabolus senex fatuus et insensatus. Senex ppter antiquitatē: q: sicut d̃i Job. xl. Ip̃e est pncipiū viar̃ dei. Fatuus: q: fando suā stultitiā manifestauit: qñ dicit J̃sa. xliij. In celus p̃scēdā: sup̃ astra celi exaltabo solū meū. Inferat⁹: q: bona que a deo accepit seruare nesciuit. Et Tertio p hoc q: x̃ps se abscondit dat nobis exemplū q: a furentibz dei glorioſus est iraz tacēdo fugere q: respondēdo superare. Et Tertium

etra furorē et irā iudeoz x̃ps qñq: remedia p̃sueuit hēre. Et Primū ē patientiam vera seruando. Ira nāq: q̃ttuor gradus h̃z. Et Primus est qñ ē tñ i aīo. Et Sc̃d̃s est qñ est manifestata in exteriori signo. Et Tertius qñ ostēdit in inturioso verbo. Et Quart⁹ qñ exerceat in p̃tumelioso facto. Isti q̃ttuor gradus ponunt Matt. v. Audistis q: dictū est antiquis. Non occides. Ecce ira in facto. Omnis q: irascit̃ fratri suo. Ecce ira in aīo. Qui aut̃ dixit racha. Ecce ira in signo. Qui dixerit fatne. Ecce ira in verbo. Nullo aut̃ istorū modoz x̃ps vnq̃ fuit p̃motus. Unde d̃i J̃sa. xliij. Nō erit tristis neq: turbulentus. Nō. n. habuit ip̃atientiaz in aīo. J̃s̃s d̃i: Nō erit tristis. Nec in exteriori signo. ideo d̃i: Neq: turbulentus. Nec in verbo. Ideo d̃i: Nō clamabit. Nec i facto. Ideo subdit: Calamū quassatū nō conteret: et linū fumigans non exstinguet. Illos eīz qui sunt cōquassati diuerſis tērationibz non cōterit sed reparat. Illos in qbus ē fere extinctus ignis diuini amoris non exstinguit: sed reaccēdit et inflammat. Et Secūdu remediū qd̃ habuit x̃ps etra iudeos furētes fuit oīno tacendo. Sicut patet q: corā herode et pilato et alijs iudeis tpe passionis sue tacebat: sc̃lēs q: ex hoc amplius fuissent inflammati. J̃sa. xliij. Tacent: semp filii patris sui. Et iste est optimus modus exstinguēdi ignem furoris qñ. s. furēt̃ nihil respōdet. Sicut ignis in se deficit qui ligna nō apponantur. Sic ira furētis euānescit qñ verba nō respōdentur. Prouer. xxvi. Lū defecerint ligna exstinguet̃ ignis: et susurrone subtrahit̃ turga cōgescent. Quādo vero q: litigat: tūc ligna parat et furētis iram inflammat. Ecclesiastici. viij. Nō litiges cum homine linguato: et nō struas in ignē thilius ligna. Bicit. n. Chryso. qd̃ qñ aliq: tactat. si resistēs inuenit valde cōcutit. Si aut̃ nō inuenit per aerē dissoluit. Sic etiam iracūdu si resistētē inuenit amplius inflammat. si nō inuenit trāquillat. Ecclesiastici. xxvij. Sc̃d̃z ligna silue sic ignis exar descit. Et sc̃dm virtutē hoīs: sic iracūdia illius erit. Grego. Imitatōe zentis dei glorioſus est iraz tacēdo fugere q: respondēdo superare. Et Tertium

remediū qđ xps habuit fuit verba pacifi-
ca respondēdo: sicut pater hīc. Lū enim
verbū ptumeliosuz taz inuertosuz iudei
sibi dixissent qđ. s. demoniū haberet: ille
humilr z pacifice respondit dicens: Ego
demoniū nō habeo. Et vide qđ sibi duo
iponebāt. Unū in quo nō erat magna in-
famia: z poterat nihilomin⁹ sustineri. s.
qđ esset samaritanus: qđ custos interpretat.
Et ipse est custos. Juxta illud ps. Nisi
dñs custo dierit ciuitatē: frustra vigilat
qđ custodit eā zc. Aliud. qđ ptinebat infa-
miā z nō poterat sustineri. s. qđ demoniū
haberet. Ideo dñs ad primū nihil respō-
dit. Et secūdo aut humilr se excusauit.
In hoc dñs exēplū nobis ne ad omnia
que de nobis dicunt respōdeamus. sed
si talia sunt que tolerari possūt dissimu-
lemus. Si aut infamiā ipōtat: nos hu-
milr excusem⁹. Beda. Duo xpo illata su-
erūt. Unū negauit: z aliud tacēdo psen-
sit. Hic igit dñs in semetipso pbit exē-
plum patiētē: vt eo tpe quo a pñmis ex
falsitate ptumelijs accipim⁹: eoz ēt ve-
ra mala taceamus. Et iste ē optim⁹ mo-
dus extinguedi irā furētis: verba. s. pa-
cifica respōdēdo. Cor enim iracūdi litat
olle ebullire consuevit. Prouer. xv. Os
stulti ebullit stultitiā. Sicut igitur cessat
ebullitio olle qñ aqua frigida apponit:
sic cessat ebullitio ire qñ verba pacifica
respōdent. Ecce. xv. Responsio mollis
fragit iram. Sermo durus suscitāt furo-
res. C Quartū remediū qđ habuit xps
ptra iudeos furētes fuit ab eis receden-
do sicut pater hīc. Brego. Exēplo nobis
dñs loquit: vt cū ēt resistere possim⁹ irā
superbiētū declinemus. Et iste est altus
modus extinguedi ignē furētis: vt. s. illi
ptra quez furit ab eis pñtia recedat.
Sicut enim vas qñ fortiter ebullit: si ab
igne eleuet cessat eius ebullitio. Sic qñ
ille ptra quē furit recedit z elongat: ces-
sat illius ire inflāmario. Prouer. xx. Do-
nor eniz ē hominī qđ separat se a pñtio-
nibus. Dñs aut stulti miscēt ptumelijs
vel rixis. C Quintū remediū qđ habuit
xps ptra iudeos furētes: fuit bñficia lar-
giendo. Un postqđ iudei ei dixerunt: de-
moniū habes. Propter talia ipōperla
nō cessauit eis ipendere salutaria docu-

menta dicēs: Amē amen dico vobis: sigs
sermonē meū seruauerit: mortē non gu-
stabit in eternū. Glosa. Hic discat homo
lesus nō malū reddere: sed bonū. Ex ta-
libus tñ bñfecijs piores sūt effecti dī-
cētes: Nūc cognouimus qđ demoniū ha-
bes. Beda. Sicut accepta ptumelia bo-
nus melior fit. Ita mali de bñfecijs sunt
deteriores. Aliqui tñ ex bñfecijs melio-
res sunt. Unde dī Rom. xij. Si esurierit
inimicus tuus ciba illū. si sitit potus da
illi. hoc enim faciēs carbonēs ignis cō-
geres sup caput eius. Carbonēs isti scōz
Glosa: sūt vel feruor charitatis ad quā
ampli⁹ incitant: vel amor spūs sancti
ad quem inflamātur: vel ardo peniten-
tiē ad quam prouocātur.

C Bñica palmar. Sermo pñmus.

O Am appropin-
quasset iesus hierosolyinis
z venisset bethphage ad mon-
tem oliueti zc. Mar. xxi. Appropinquāte
die passiōis appropinqre voluit xps lo-
co passiōis: vt volūtarie se pati oñderet.
Et quāuis sepe hierles ascēderet: nunq̄
tñ aliquē honore sibi voluit exhiberi nī-
si mō cū ad passiōez ibat: vt ex hoc def-
itelligi qđ in morte sanctorū viroz nō est
dolēdū sed poti⁹ gaudēdū. z qđ sua pas-
sio erat sibi in gaudiū z magnūz festum
agendū. z qđ psecutores ppter xpm debe-
mus gaudēter appetere. mūdānos autē
honores vitare: sicut fecit xps qui regnū
honore fugit: vt habet Joā. vi. Ad locū
autem passiōis hodie gaudēter accessit.
C In hoc euāgalio quantum ad tria
instruimur z informamur. C Primo vt
carnem nostrā mortificemus z eius vi-
tys dominemur. qđ notat p hoc qđ xps
super asinā ascēdit. Asina ē caro nostra
super quā tunc ascēdimus cū eam ratōi
subijcimus z eam mortificamus. Et ista
mortificatio hz triplicē gradu. P Quī-
dā enim sic mortificant qđ cū prius uiue-
rent scōm appetitūz sensualitatis tanq̄
bestiales: postmo dū viuere incipiūt scōz
imperii rationis tanq̄ homines ratōa-
les. Et ista mortificatio ē magna. P Alij
sic mortificant qđ omnē actum carnalem
cōtēnunt z iniquitūz possibīle ē puritatē

Dominica palmarum.

angelice se cōiungūt: et ista ē maior. Alij sic oēs passiōes vīcūt et oīa carnalia et terrena p̄tēnūt et sola spūalia p̄cupiscūt et deo p̄ amore se vītiunt et ītīma charitate se cōiungūt: et ista est maxīma. Ex hīs patet q̄ quaduplex ē homo. s. brutalis rationalis: angelicus: et diuīnus. C. Brutalis est: qui vīuit more bestiāz. Bestia cū semp ad terram respicit. Tales sunt auari qui semp terrena p̄cupiscunt. ps. Oculi sui statuerunt declinare in terras. Bestia vna femina non est contenta sed plures inuadit. Tales sunt luxuriosi q̄ vxore prop̄ia nō sunt cōtenti. Hieremīe v. Unusquisq̄ ad vxorez proximī sui hīniebat. Ibidem. Et qui amatores in feminas et emissarij facti sunt. Bestia igitur non regitur ratōe: sed fertur impetu sue nature. Tales sunt superbi qui nō reguntur ratōe: sed p̄pria volūtate dicentes: Sic volo sic iubeo sit p̄ ratōe voluntas. Bernar. An non tibi videtur bestia bestialior esse homo ratōe vīgens et ratio ne nō vtens. C. Homo rationalis est: qui vīuit secūdm imperiū ratōis: qui tam īter cōiugia q̄ īter diuitias et honores discrete se habet. De talibus dicit. i. Corin. vi. Qui habēt vxores tāquam non habētes sint. et qui vtuntur hoc mūdo tāquāz nō vtant et qui gaudēt tāquāz non gaudeas. Ille habet vxorē tāquāz nō habeat qui ea vtitur non ad voluptatis expletionē: sed ad liberorū p̄creationem. Ille vtitur hoc mūdo tāquāz nō vtatur qui diuitias retinet non ad voluptatem: sed ad necessitatem: et pauperū sustentationē. Ille gaudet tāquam non gaudeat qui īter prospera non effert p̄elationes: sed humiliter recognoscit sue infirmitatis īmfectionē. C. Homo angelicus est qui ab omni actu carnali abstrahitur. Juxta illud Luce. xx. Filij huius seculi nubunt et tradunt ad nuptias. Illi autem qui digni habebunt illo seculo nec nubēt: nec ducēt vxores. Eq̄les enim angelis sunt. Ille est etia hōmo angelicus qui cuncta inferiora despiciens solo amore dei pascitur. Juxta illud Thob. xij. Et tūc cum essem vobis cum videbar quidē manducare et biberes sed ego cibo īuisibili et potu qui ab

hominibus nō potest videri vtor. C. Hōmo diuīnus est qui totaliter est conuersus in deum. Deus quidē est charitas. et est ignis: et est amor. Ille igitur est hōmo diuīnus qui totus est cōuersus ī charitatem. Unde dicit Chryso. de sc̄o paulo. Ut cū ferrum īmissum ī ignē totus efficitur ignis: sic paulus charitate succensus totus effectus est charitas. Ille est homo diuīnus qui tot⁹ seruet per ardorem dei. Quem ardorez petebat. Aug. gusti. dicens: O amor qui semper ardes et nūquāz extingueris: deus meus accende me. Ille est homo diuīnus qui tot⁹ liquefit per amores. Lant. v. Nūciate dilecto quia amore langueo. C. Secundo ī euāgelio erudimur vt operibus bonis et officiis que nobis magis competūt īstamus. Nō cū omnibus omnia competūt. Ambro. in lib. de officiis. Sepe quod alterū decet alterū nō decet. aliud iuuent aptus. aliud senī. aliud ī periculis. aliud ī rebus secundis. Unde secūdm philosophū verecūdia ī iuvene est laudabilis nō ī sene. Silētū etiam laudabile est ī muliere: magis q̄ ī viro. Et timor secūdm Aug. ī nobis est laudabilis: quē tamē ī deo ponere est blasphemīa reprehensibilis. Et ideo ī ista p̄cessiōe xp̄i nō vnus omnia faciebat: s. alij asinas adducebant. Alij vestimēta ī via p̄sternēbāt. Alij ramos olīuaz et palmarum cedebāt. Alij tumento vestimēta imponebāt. Alij iubilabāt. Unusquisq̄ illud officium debet assumere ad qd videt idoneū magis se esse. C. Quidam sunt quibus magis competit assumere opera penitēte sicut sunt penitētes viri. De quibus Luce. iij. Facite fructus dignos penitentie. Ille fructus dignos penitentie facit: qui ī corpore habet macerationē: et ī corde cōtritiōes. Isti significant per illos qui asinam et pullum ad xp̄m deducebāt. Sicut per asinas caro: sic per pullum aīa designat. Ille igitur asinas et pullus ad christū adducit qui et carnes suas dedit per mortificationē et animas per cōtritiōes. ps. Cor meum et ea. exult. ī deū vi. Tūc caro exultat quādo puritate īdūit. Tūc cor exultat quādo gaudēs conteritur. Juxta illud

Aug. Verus penitens semper doleat: et dolore gaudeat. Alij sunt quibus magis competit assumere opera virtutum: orationum: et gratie: sicut sunt viri perfecti. Isti significant per illos qui vestimenta sua in via sternebant. Vestimenta anime diuersorum colorum: sunt varietates diuersarum virtutum. De quibus dicit in ps. Assistit regina a dextris tuis i vestimenta circum. varietate. Charitas enim facit colorem aureum. humilitas nigrum. puritas album: meditatione passionis christi rubeum: contemplatio celestium viridem. Ista vestimenta virtutum tunc in via sternimus: quando ea in exemplum alijs prebemus. Cetera. Benedicta illa deo anima cuius humilitas alterius confundit superbiam. cuius patientia proximi extinguit iracundiam. cuius obedientia pilgritiam alterius tacite increpat. cuius serui in mercedem altissimi corporis suscitatur. qui proximi sui turbatum pro ira oculum cordis gratia consolationis atque edificatiois illuminat. Alij sunt quibus magis competit exercitare se circa opera misericordie. Isti significant per illos qui ramos oliue ferebant. Oliua signum est pacis. Unde Romani quando pacem dabant raium oliue mittebant. Oliu fomentum est lumis: et supereminet liquoribus vniuersis. Ex quibus patet quod ipsa misericordia valet homini in vitam: quod deum sibi pacificat. Hoc signatum est Beati. viij. Ubi coluba attulit raium oliue in signum diuine clementie. Ualet in morte: quia insinat lucerne viam illuminat: ne anima in tenebras cadat. Thob. iij. Elemosyna ab omni peccato et a morte liberat: et non patietur animam ire in tenebras. Ualet post mortem: quia animam in celum subleuat. Unde dominus de monte oliueti in celum ascendit: quia ipsa misericordia in celum deducit. Alij sunt quibus magis competit intendere circa victoriarum tetationum: sicut sunt de nouo conuersi qui multas patiuntur tentationes. Et ideo oportet quod sint parati ne ex improbitate feriantur. et habeant timorem dei tanquam scutum: et iustitiam bonorum operum tanquam gladium. Ista tria tangunt Eccle. ij. Si accedens ad seruitutem dei ita in iusticia et timore et prepara animam tuam ad tentationes. Isti significant per illos qui ramos palmarum

ferebant. Palma sicut dicit Irido. a fulmine non feriri prohibet: quia tales a fulmine diaboli tentationis feriri non possunt. Unde dicit de martyribus Apoca. vij. Palme in manibus eorum. Alij sunt quibus magis competit intendere circa expositiones scripturarum sicut sunt predicatorum deuotum. Isti significant per apostolos qui vestimenta sua tumento supponerunt. Unde dicit Hiero. ibidem vestimenta que tumento supponuntur est doctrina virtutum. vel per vestimenta discretio scripturarum intelligi potest: siue ecclesiasticorum dogmatum varietates: quibus nisi anima instructa fuerit et ornata seculo habere dominum non meretur. Isti igitur vestimenta tumento supponunt qui per suas exhortationes animam erudunt a peccato: abstrahunt: virtutibus ornant et componunt ut sic ibi christus sedeat et quiescat. Alij sunt quibus magis competit attendere circa deuotionem orationum: sicut viri contemplatiui. Isti significant per illos qui clamabant dicentes: Osanna filio dauid etc. Ubi notat quod in nostris orationibus triplex conditio esse debet. Prima est magna desiderij intentio: quod nota est in hoc quod clamabant. Intersum eius desiderium animi est quia si magnus clamor in auribus dei: sicut dixit dominus moysi nihil loquenti. Exodi. xij. Quid clamas ad me. Secunda est magna spei concepcio: quod notat in eo quod dicit: filio dauid. Multum enim sperare debemus quod nostras orationes exaudiat: tum quia pater misericordias habuit. De quo dicit. i. Macha. ij. Dauid in sua misericordia consecutus est sedem regni in secula. Tu qui frater noster esse voluit: dum de stirpe dauid carne assumpsit. Berna. Puto me iam spernere non poterit. os ex osibus meis: et caro de carne mea. Tertia est magna discretio. quod notat cum dicitur: Osanna in excelsis. Et est osanna secundum Remigium positum ex corrupto et ite gro: quasi osi anna. i. obsecro salua. Osi enim sonat salua. Anna est iterum obsecratis: sicut pape admiratis. Discretio eius orantis notat in hoc quod dicit. osanna in excelsis. Qui cum petit salutem corporalem petit in infimis. et ideo non petit discretum. Qui autem petit celestem: petit in ex-

Domenica palmarum.

celſus. Matthei. vi. Querite palmum re-
gnū dei. Tercio erudiſimur vt pſper-
tatem mūdā ſalubri triftitia tempere-
mus: qđ notat p hoc qđ dñs tanto hono-
rē & letitiā lachrymas iniſcitat qñ vidēs
ciuitatē ſup illam fleuit. Luc. xix. Mū-
dana eiz pſpitas ē ſicut vinū purū qđ ſi-
to inebriat & iſanire facit: niſi ex cōſide-
ratōe aduerſitatis alicuius tpeſ. Eccle.
vij. Lo: ſapiēs vbi triftitia ē: & cor ſuſtorū
vbi letitia. Refert Lactantius q poete
tres furias eē dixerūt. ſ. libidine: cupidi-
tatē: & irā. Sed deus iſtis certos terminos
dedit vt hō vrā cōcupiſcētia ad filiorū p-
creationē: cupiditate ad neceſſarioz p-
uiſionē: & irā ad ſubditorū correctionem.
hec ille. Jō aut vocant furie: q: niſi repri-
mant tāquā furioſe & iſane ſe hñt. Tñ
libido adeo iſanit q trahit aſam ad vo-
luptates illicitas. Sap. ij. Vno p̄cioſo &
vnguētis nos impleam⁹: & nō p̄tercat nos
ſlos t̄p̄s. Nemo n̄z ſit exoris luxurie no-
ſtre. Cupiditas trahit ad rapinas. &
vſuras. & fraudulētias. Sap. xv. Exiſti-
mauerūt luſum eē vitā & puerſationem
vite cōpoſitā ad lucrū: & oportere vnde-
ciqz ēt ex malo acqrē. Ira trahit ad
vindictas: & inimicitias: & iniurias mul-
tas. Sap. ij. Opprimamus pauperem iuſtū
& nō parcamus vidue nec veterano: nec
reueremur canos multū t̄p̄s: ſit aut for-
titudo n̄ra lex iuſticie. Reprimēde ſunt
iḡr iſte furie. C̄ Prima furia. ſ. libidine
reprimēbat qui dicebat Thob. viij. Tu
ſciō dñe q nō luxurie cauſa accipio ſo-
rorem meā: ſed ſola poſteritatis dilectio-
ne. Eccle. xxv. A carniſus tuis abſcinde
illā ne ſemp abutā te. C̄ Secūda furia
ſ. cupiditatē reprimēbat ap̄ls qui dice-
bat. i. Thimo. vi. Hñtes alimēta & qbus
tegamur hīs cōtenti ſimus. C̄ Tercia fu-
ria. ſ. irā reprimēda docebat. Job. xxxvi.
Non te ſuper ira vt aliquem opprimas.
Prover. x. Satius ſtatim indicat tram
ſuā q at diſſimulat iniuriā calidus ē rē.

Sermo ſecūdus.

Ecce rex tuus ve-
nit tibi maſuet⁹. Bñs noſter
ieſus xp̄s in hūc mūdū veni-
ens ſemp & vbiqz dilexit paupertatē & hu-

mitatē. ſ. in natiuitate. in vita. & mor-
te. & poſt mortē. Nam in natiuitate habu-
it humilē & pauperē m̄ſem. in vita pau-
perem ſocietatē. in morte pauperē lectū
ſ. crucē qui adeo fuit ſtrictus q duo pe-
des ibi quieſcere n̄ potuerūt: ſed vn⁹ ſup
aliū fuit cōſixus. Poſt mortē aut habuit
pauperē ſepulturā q: nō in pprio ſz alie
no ſepulchro poſit⁹ fuit. Ita ēt nūc pau-
perem habuit equitaturā. ſ. aſinaz & pul-
luz: ſd dicit p̄phetā: Ecce rex tuus venit
tibi maſuetus. vbi dicit quattuor i iſto
rege fuiſſe. C̄ Primo fuit in eo ſublimi-
tas diuina cū humana infirmitate. cum
dñ: Ecce rex tuus. fuit cū rex inquantū
deus ſumm⁹. ſz tuus inquantū factus eſt
hō iſimus. Ex quo habet quātū deſcen-
derit qm de diuina ſublimitate vſqz ad
humanā infirmitatē. Nō cū deſcēde ma-
gis potuit qđ inde manifeſtaſt. Qđ infra
nām diuinā ē natura angelica. Infra
naturā angelicā ē natura humana. In-
fra naturā humanā ē pena. Infra pe-
nā ē culpa. Infra culpā vero nihil ē
q: nihil inferius ē peccato. C̄ Chriſtus
ergo deſcēdit infra naturā diuinā q:
minor ſeipſo factus eſt. Phil. ij. Semet-
ipſum exinanuit formā ſerui accipiens
C̄ Secūdo deſcēdit infra naturā ange-
licā. q: paulomin⁹ ab angelis miſeratus. in
q̄tū. ſ. ageli hñt nāz i paſſibile & ipe hñt
paſſibile. ps. Miſiſti eū paulomin⁹ ab
angelis. C̄ Tercio deſcēdit infra natu-
rā humanā inquantū opprobriū hoſu
factus. ps. Ego aut ſum vermis & nō ho-
mo. videbat enī eē minor omni alto ho-
mine qui ſic fuit deſpectus. ſic fuit con-
ſpuitus. ſic deturpat⁹. ſic humiliatus.
Ysa. liij. Non ē ci ſpēs neqz decor: & vidi-
mus eū & nō erat aſpectus. vnde nec re-
putauimus eū. C̄ Quarto deſcēdit vſqz
ad penā. Circa penā aut triplex eſt gra-
dus. Eſt enim quedāz pena multū igno-
minioſa ſicut i ſuſpēſio in patibulo vbi
latrones puniūtur. Eſt quedam multū
doloroſa ſicut eſt excoꝛatio quam fuit
paſſus ſanctus Bartholomeus: & adu-
ſio quam fuit paſſus ſanctus Laurenti-
us. Eſt quedāz que vtrūqz habet ſicut ē
crucifixio. Erat enim ignominioſa quia
erat pena latronum. Et doloroſa. Tum

pppter neruositate: quia fit in locis ner-
uosis et maxie sensibilibus. Tū pp pōde-
rositate. qz ipz corpus pōdus pēdētis cō-
tinue auget dolorē. Tū pp vlturmitatē
qz nō statiz moriunt sicut illi qui gladio
feriunt. Usqz ad culpā aut nō descēdit.
Tū qz deus erat in quē peccatū cadē nō
poterat. Tū qz decebat vt nullū haberet
peccatū: qui nra veniebat auferre pecca-
ta. C Secūdo fuit in eo imēsa charitas
cū magna nra vtilitate. cū dicit: Venit tibi
t. ad vtilitatē tuā. In hoc eiz ostēdit infir-
mitatē eius charitatis. qz ideo ad nos venit
vt per suā passiōē nrām procuraret sa-
lutem. De qua charitate dicit Jo. xv. Ma-
iorē hac dilectionē nemo habet vt aut
mā suam ponat quis p amīcis suis. et po-
nitur hic vltimū signū amoris. Almor eiz
per quattuor signa manifestat. C Prio
per verba. quādo eim cor ē plēnū amore
tunc cō redūdat vel abūdat in sermone.
Luce. vi. Ex abūdatia cordis cō loqui-
tur. C Secūdo p collata beneficia et istū
ē maius qz primū. Multū eim bona ver-
ba vel amatoria dicerēt qui non seruiret
de rebus suis. Ergo. Probatio dilectio-
nis exhibitio est operis. C Tertio p ob-
sequia personalia. et istud adhuc ē ma-
ius. Multū enim seruirent de substantia
sua qui non seruiret de persona sua. Be-
ne. xix. Seruiuit iacob p rachel septē
ānis. C Quarto per aduersa. et istud est
vltimū vltra quod aliud nō inuenitur.
Multū eim darent personā suā ad ser-
uiendum qui non darent animā suā
ad monendum. De isto signo dicitur. ij.
Corinth. xij. Libertissime impendam et
superimpendam ego ipse p animab^{us} ve-
stris. Ista autē quattuor signa amoris
deus humano generi ostendit. Tempo-
re enim legis et pphetarū ostendit suū
amorem per verba: quia tunc hominī do-
cumenta dedit per que ad vitam perue-
nire potuit. Leuiti. xxvij. Custodite le-
ges meas atqz iudicia que faciens ho-
mo viuet in eis. Baruch. liij. Beati sum^{us}
israel: quia que deo placent sunt manife-
sta nobis. Deinde ostendit nobis amo-
rem suum per beneficia. Et hoc in lege
ante legem: et post legē: quia omni tēpo-
re beneficia sua dedit. s. bñficia tēpora-

lia: corporalia et spūalia. et pmisit etiā da-
re celestia. Matth. vi. Nōne aīa plus ē
qz esca. et corpus plus qz vestimentū.
Querite ergo primū regnū dei. Nomi-
ne autē anime intelligunt bona spū-
tualia. Nōie corporis bōa corporalia Nōie ve-
stimentū bōa tēpalia. Nōie regnū dei bona
celestia. Est ergo sēsus. Nō sitis solliciti
qzere nisi bona celestia: quia patet vlt
qui vult vobis dare bona celestia: dabit
spūalia. et si dabit bona spūalia dabit et
corporalia. et si dabit bona corporalia da-
bit et tēpalia. Quia qui dat maiora da-
bit et minora. Tandē christus ad nos ve-
nit et signū amoris quod ē per obsequia
personalia nobis ostendit quādo p tri-
gintatres ānos personaliter nobis ser-
uauit infirmos sanando. mortuos susci-
tando. demones expellēdo. Ect. x. Qui
pertransiuit benefaciendo et sanando
oēs oppressos a diabolo quoniam deus
erat cum illo. Vltimo ostendit signum
amoris quod est per aduersa. qz secūdū
Bernar. Pro nobis passus est dura ver-
ba. duriora vbera. durissima crucis tor-
menta. C Tertio in isto rege fuit mansue-
tudo cum benignitate. cum dicitur mā-
suetus. Dicit aut māsuetus quasi manu al-
suetus: sicut autē domestica dicitur mansue-
ta: qz ad offensionē frusti carniū statim
venit ad manū. Deus eim oīm erat val-
de durus. qz quātūcūqz vocare non ve-
niebat. s. in carnem. sed modo sic factus
est mansuetus qz ad modicū desideriu
nostrū venit ad cor nrām. Sap. vi. Prece-
cupauit qui se concupiscit vt illis se pri-
or ostendat. Multū autem sunt tāquam
aues contumaces et siluestres: quia lz re-
us ad eos veniat bona proposita inspirā-
do. ipsi tamen ad eum ire nolūt suis in-
spirationibus obediendo. Job. xxiij. Ip-
si fuerunt rebelles luminī. C Notandū
autem qz aues tribus de causis ad do-
minos suos non reuertunt: aut quādo
sunt nimis repleti: aut quādo sunt i de-
uoratione prede occupati: aut quādo nō
sunt bene domesticati. Sunt autem qui-
dam qui ad xpm non veniūt: quia diui-
tijs sunt nimis repleti. Deut. xxiij. In-
crassatus ē dilectus et recalcitrauit. Alij
qui spurcitijs peccatorum sunt ple-

ni:similes coruo q ad arcaz nō redijt: qz deuoratoī cadauer se ddit. Alij q adhuc nō sūt bene domesticati. Alia aut siue aues multiplē domesticant. Quēdā ex flagellatōe vel aliena vel ppria. Aliena sicut leo q domesticat qñ catulus coram eo flagellat. Vel propria sicut catulus q domesticat qñ sepius verberat. Quēdā domesticant ex lōga cohabitātōe cū ho/minib⁹ vel domesticis aialibus. Quēdā ex vini sūptōe: sicut pueri dāt aubus vt nū bibere qñ ad loquendū volūt eas docere. Quēdā ex beneficiorū spēsione. Nō eim est aliqđ aial ita siluestre qđ ex bñf/cijs n fiat lenē. Et tñ aliq adeo sūt siluestres q domesticati nō pñt. Nec ex pside ratōe flagellati leontis. i. xpī. Lucē. xxiij. Si i viridi ligno hoc faciūt: in arido qđ fiet. Nec ex imisidē alicui⁹ aduersitatis. Dīere. vi. Frustra pslaut pslator. Dalt. tic. n. eoz nō sūt p sūptē. Nec ex lōga cō/uerlatōe cū viris sanctis. imo qđ deterī⁹ est aliqñ bonos p maculant. Dīec. vi. In domo israhel vidi horēdum. Ibi fornica tōe effraim p taminat⁹ est israhel. Nec ex potu dñici sanguinis quē xp̄s nobis dī/misit ad bibēdū. Deut. xxxij. Sanguinez vne biberēt meracissimi. Nec ex assidu/te bñficijs. Dīere. xxxij. Fertam cū eis pa cti sempiternū z nō sīnā eis bñfacere. Quarto i isto rege fuit humilitas cū lenitate cū dī. Sedens super asinā. Ma gna humilitas fuit q sup asinaz sedere voluit talis actūs. Quod trib⁹ de cau sis fecit. P̄mo vt supbia p̄latorum multoz p funderet q dlectant in multis z magnis equis: in frenis argētēis: i sel lis depictis: calcarib⁹ deauratis: z alijs pōpis. Un post illud. Sedēs sup asinaz sub dīt Zach. ix. Et dispergā q drigaz de effraim z equū de hierusalē. Berni. Asi/ni i xpī sunt: z seruū antī xp̄o. honora ti incedūt de bonis dñi q deo honore nō deferūt. In hīs quoqz q̄tidie vige mere tricius nitor. hīstronicus habit⁹. regi⁹ apparatus. plus calcaria q̄ altaria sul/ gēt. Idē. Adīor: de clericis q aliud esse volūt z aliō videri: habitu milites: q̄stu rustici: actu neutri exhibēt: qz nec vt mi lites pugnāt: nec vt rustici laborant: nec vt clerici euāgelizant. z dū vtrūqz appe/

tunt: vtrūqz p̄fundūt. P̄ Scō vt super māsuētos se gescere demonstraret. Nō. n. gescit sup dextrarios. i. supbos nec sup palefredos. i. vanagloriosos: sed sup asī nā. i. aiaz mansuetā. Chrys. Nō sedet in curru aureo preciosa purpura fulgens: Nec ascēdit sup ferūdū equū discordie amatoz z liris sed sup asinā tranquillit/ tis z pacis amicā. P̄ Tertio vt in quo sta tu hō erat oñderet: qz filis erat bestijs z iumētis. Hoc signat⁹ est Daniel. iij. vbi dī de nabucho donosor. Eijciēt te ab ho/ minib⁹ z cū bestijs atqz feris erit habita tio tua. senuz vt bos comedēs. Septem quoqz tpa mutabunt sup te. Sicut autē dī in hytō. schol. Ista nō ē passus scōm corpis imutatōez. sed scōm mētis aliena tōez. Et sublat⁹ est ei sensus z vsus lin gue. Et videbat sibi q cēt bos siue taur⁹ in anteriorib⁹. in posterioribus autē leo. Daniel quoqz p eo orabat ita q septem tpa. i. septē anni ad pces suas in septem mēses redacti sūt. In qbus septē mensi/ bus p q̄draginta dīes infantā patiebat. per alios vero q̄draginta ad eoz reuer/ sus flebat z orabat: ita q ex magnis fletib⁹ oculi etus vt caro facti sunt. Mult⁹ aut ad eū exibat z euz videbat. Lēpletis aut septē mētib⁹ reuocat⁹ est. Noluit. n. statim regnare: s̄ vsqz ad septem annos pñiaz egit. panē z carnes nō comedēs z vinū nō bibēs. Ex hac hystoria quattuor eliciunt. P̄mo q̄lis ē hō in statu pec cati: qz simili bestijs. ps. Hō cū in hono/ re cēt nō intellexit: pparat⁹ est timentis insipierib⁹ z filis fact⁹ est illis. Berni. Ec ce quō de grege bestiaz facta ē nobis cre atura: puto iumēta dicerēt: si loq fas cēt Ecce adā quasi vnus ex nobis factus est. P̄ Scō q sūt illa pctā que aīam a simi/ lat bestijs: que qđ sūt luxuria z feroci/ tas nimia. hoc signat ex hoc q sibi vide bat q cēt bos siue taur⁹ in anterioribus z leo in posteriorib⁹. Nā in tauro seruēs luxuria: in leone effrenata supbia signi/ ficat. P̄ Tertio q̄libet hō dī esse in statu pñie: qz orōnibus z fletib⁹ insistere: z alioz sanctorūz suffragia ip̄lorare. Que quāte virtutis sint pz: qz daniel per suas orōnes septē annos mutauit i septē mē/ ses. Jaco. vlti. Multū. n. valet dēp̄catio

iusti assidue. **¶** Quarto qualis homo se debeat habere post pacta pnia: q. s. debet semper timere et usq; ad mortem in bonis opibus perseuerare. *Ecc. v. De ppietate pctor noli esse sine metu. Eiusdem. xviii. Ne verearis usq; ad mortem iustificari: qm merces dei manet in eternu etc.*

¶ Sermo tertius de eodem.

Purima autē turba strauerūt vestimenta sua in via etc. Maiores semper i vita sua xps familiaritate habuit cū pauperibus humilib; et simplicib; qm cū diuitibus potētib; et sapientibus: imo de oib; diuitib; nō hūit aliqū amicu nisi vnū solū. s. zachēū. de quo habet *Luce. xix. Et de oibus potētib; nisi vnū solū. s. cēturionē. De quo habet Mat. viii. Et de oibus sapientib; nisi vnū solū. s. nichodemū. De quo habet Joā. iij. Vinc ē q; hō dīerna vīe qm diuites potētes et sapientes. i. scribe et pharisēi mortē xpi tractabāt: tūc paupes humiles et simplices. i. turbe xpm honorabāt et ipm pcessionālī in iherusalē deducebāt. ¶ Notādū autē q; in hac vīe triplex pcessio celebratur. **¶** Prima est qua xps de mōre oliueti vsq; in iherlem honorabilī fuit associat;. De qua pessione agit in euāgelio hodierno. In qua pessione scdm Bern. triplex obsequiū xpo fuit exhibitū. Primū a iumēto cui insēdit. Scdm ab hīs q; vestimēta in via psternebāt. Tertiū ab hīs q; ramos de arboribus cedebāt. Possūmus etiā addere quartū qd fuit exhibitum a pueris qui eū laudabāt. Per ista igit significat q; debemus deo seruire et obsequiū exhibere de oibus q; in nobis vel circa nos sūt. **¶** Prius de vocib; nris vt. s. deū laudemus. Istud dsignabāt in pueris qui xpm laudabāt. Et istud obsequiū est deo valde acceptū. Ps. Sacrificiū laudis honorificabit me. Debet autē ista laudatio fieri corde ore et ope. *Aug. in li. homel. Qui nō pualet laudare vocibus laudet bonis opibus assidue: bonis oñibus: bonis cogitātib; sūt autē qdam qui laudāt ore sed non corde. Mat. xv. Populus hic labijs me honorat: cor autē eorū longē est a me. Alij sūt**

qui laudāt ore sed non ope. *Aug. vbi supra. Si male viuis et bona dicis non me laudas. si ceperis bene viuere et meritis tuis tribus nō me laudas. Rursus si fueris qm iustus et de iustitia tua inflat in cesseris et alios in tui cōparatōe pteperis non me laudas. ¶* Scdm debem; seruire deo de reb; nris: vt. s. misericordie opa faciam; et oñdam;. qd significat i illis q; ramos oliuay ferebāt. Per oliuā eiz misericordia significat q; sex ramos hz: q; sex misericordie opa ptiēt: q; sūt vestito: potio: cibo: tectū do: visito: soluo. Quor ergo misericordie opa facim; qm tot ramos de hac arboze icidimus. Quilibet aut ramos huius arboris deū ad misericordiā iclinat. *Mat. xv. Beati misericordes: qm ipsi misericordiā cōsequuntur. ¶* Tercio debem; deo seruire de exēplis nris: vt bona exēpla pxiis pbeamus. Istud significat in illis q; sua vestimēta in via psternebāt. Vestimēta aut aīe sūt ipsa bona opa. *Epoc. xvi. Bēs q; vigila et custodit vestimēta sua ne nudus abulet. Illi igit vestimēta sua i via sternūt q; p bona sua opa exēplā bñ viuēdi pxiis tribuūt. Sūt qdā qui ista vestimēta nolūt in via sternere s; semp i dorso tenē nolētes aliq; bona opa corāz alijs facere timētes laus glie motū scurrere. Cū tñ dicat *Mat. v. Sic luceat lux vra co. ho. etc. Aug. si times inspectatores non hēbis imitatores. Debēt igit et iteri tenere sin cerā stentōez: et exteri bona opa oñdere ad edificatōez. Bern. Sic sit op; i publi co vt tñ intēto remaneat i occulto. Alij sūt q; nō sternūt vestimēta sua s; aliena: q; s. hnt mala opa s; bona vba. De qbus d; *Mat. xxij. Quēcūq; dixerint vobis seruate et facite. scdm opa eorū nolite facere. Alij sūt q; nō ponūt in via vestimēta sua sed laqueos et retia. sicut plati q; hnt malā vitā et pculosā doctrinā q; sūt alijs in scādālū et ruīnā. Osee. v. Laqueus facti estis speculatōi et rethe expansi etc. ¶* Quarto debem; seruire deo de cordib; nris: vt. s. corda virida et florida semper geram;. qd significat i illis q; ramos palmarū ferebāt. Palma. n. floret i vere autūno: estare et hyeme. Per ver significat iuētus vbi oīa floret. per autūnum**

senectus ubi folia cadūt. per estatē pspēritas. p hyemē aduersitas. Illi igit sūt sicut palma quorū cor nūquā arefcit. sed semp viret. et in iuuetute p feruorē. et in senectute p pſeueratīe vigorē. inter pſperā p patietīā. ps. Iustus vt pal. flo. et. C. Quinto debemus seruire deo de corporibus nſis. vt. s. xpm in corpore nostro per mortificationē portemus. Isti tales significant per iumentū cuius xps inse dī: qui dīcūt cū ppheta. Ut iumentum factus sum apud te. De talibus dīcitur i. Loz. vi. Glorificate et portate dominū in corpore vestro. Coll. iij. Mortificate mēbra vſa que sunt super terrā. Non dīxit vīſificate vel occidite. sed mortificate. Illi vīuīſcāt qui corpus suū in delictijs nutriūt. et in mēbris suis vitia regnare pmittunt. De quib⁹ dī. i. Thimo. v. Adūa que i delictijs ē vīuēs mortua ē. Illi occidunt qui p nīmīa abstinētia sic se debilitāt q cū vitijs naturā necant. Jō monet ap̄la ibidē. Nō sī adhuc aquā bibere. s; modico vino vtē p stomachū et frequētes tuas infirmitates. Illi mortificānt qui naturā nutriūt et vitia extinguit. De quibus dī Roma. xij. Exhibeatis corpora vestra hostiā vīuētē et. vt dīcit. Bre. Hostia quippe imolat et vīua est quādo ab hac vitā hō non deficit. et tñ se carnalib⁹ dīderijs occidit. Scōda pcessio fuit qua a hierlīm vsq; ad caluarie locū ignominiose ē deductus. De qua legī i passione que in missa hodie recitat. Ab ista pcessione quidam recesserunt sed postea redierunt. sicut apostoli qui relicto eo fugerunt et fidē amiserūt: sed postmodum fidem recuperantes redierūt ad xp̄z. Quidam recesserunt et nūquā redierūt sicut iudas qui abiens laqueo se suspendit. Quidā nūquam recesserunt sic virgo beata et ceterae mulieres q iuxta crucem iesu semper steterunt. Sed cuz prima pcessio fuerit magne letitīe i ista sit magne tristitie: quare ecclesia vtranq; cōiungit. s. letitīā et tristitīā. legēs euāgelīi qd ē tanti gaudij et honoris. et passionem que fuit tanti ludibrij et doloris. Pōt dici q hoc sit trib⁹ de causis. Pri ma ē vt ostendat quāta in volūtate humana et dignitate mundana sit instabili

tas et breuitas. Bern. Ab eodē populo et in eodē loco et ipso tpe pacis diebus iter positus: prio cū tanto triūpho suscept⁹: et postea crucifixus ē. O quā dissimile est tolle tolle crucifige eū: et benedictus qui venit in noīe dñi. O quā dissimile est: rex israel: et nō habemus regē nisi cesarem: q dissimile ē rami virentes et cru: flo. res et spine. Lūi pſternebant vestimenta aliena: ecce lūis exult et socis mittit super ea. Lūi dixerūt. Osanna. i. salua obsecro tūc dixerūt alios saluos fecit seipm saluum facere nō pōt. C. Secūda ē vt ostēdatur q tēperanda ē mūdāna pſperitas meditātōe. s. mortis vel alicuius aduersitatis de facili cōtingentis. Jō enim nimia pſperitas salomōnē infatuauit: q ipam tēperare nesciuit. Istā pſperitatem et mūdāna letitīa hodie xps et ecclesia tēperauit. Christus duplī. Pāmo i hoc q honorē sibi exhibitū in tanta humilitate suscepit qñ nō sup palefstrū s; sup asinam sedere voluit. Secūdo in hoc q tanto honorē lachrymas admiscuit dñs sup hierlīm sicut vt habet Luce. xix. Ecclesia ē mundanā pſperitatē tēperādā docet dū letitīe pcessionis adiungit tristitiā passionis. Ber. Optime pcessionī passio est coniuncta vt discamus in nūlla letitīa huius seculi fiduciam habere: scientes quia extrema gaudij luctus occupat. Tertia ē vt ostendat quanta i hīs qui honorē appetunt sit fatuitas. Fatuus enim ē qui cum honore ad mortem deduci vellet. Fugit xps in vitā bonorem regnū: vt habet Joā. vi. Nūc autē ad mortē vadens suscipit honorem impensum vt ostēdat q cum hec vitā qdam sit cursus ad mortē: tale ē in vitā hac bonorem appetere quale ē ad mortem cū honore velle pperare. Greg. Qui presentī suauitate capis quasi p amena prata ad interitū ducis. Mortis igit adueniēs ostēdit fatuitatē ēē in hac vitā pſperitatē vel honores querere. Fatuum enim ē tot diuitias cōgregare cū non possit hō nisi sacco et cilicū secū portare. Job. xvi. Saccū cōfui sup cutē meā et. Fatuum ē corpus in delictijs enutrire qd postmodū vermes in cibis debent habere. Et iisdē xvij. Putredinē dixi pater me⁹ es et ma

fer mea et soror mea vermisibus. Sattum
 ē sup alios velle exaltari quem in breui
 cōtingit a bestiis cōcūcari. Ecclē. x. Nū
 enī mōis hōmō hereditabit bestiās:
 serpētes: et vermes. Tertia pcessio est
 quā hōdie facit ecclesia in qua plura no
 tant mysteria. C Primū ē q: ordiate de
 bent incedere. Si enī aliquis subsiste
 ret v: retro rediret vel nimis curreret p
 cessionem turbaret. Subsistunt tepidi et
 negligentes. Apoc. iij. Utināz frigidus
 esses aut calidus: sed q: tepidus es rē.
 Retro redeunt recidivantes. Luc. ix. Ne
 mō mittens manū suā ad aratru et re
 spiciens retro rē. Currūt presumētes.
 Prouē. xij. Substantia festinata minue
 tur rē. C Secūdu ē q: cito rami oliuaz
 et palmarū vbi haberi possunt debent de
 ferri. per oliuam misericordiā designat
 Amb. in libro sermonum. Sine causa ra
 mū oliue portat qui opera misericordiē
 non amat. Per palmā significat victo
 riā. Tū q: arbor illa dedicata erat marti
 Tum q: victores inde coronabant. Am
 bro. vbi supia. Sine vtilitate palmā por
 tat quem diabolus decipiendo superat.
 C Tertius ē q: cruces portant et capane
 pulsantur. vt demones videant vexilla
 dei et audiant tubas dei: sic territi fugi
 ant. Propter hāc cās pulsant campane
 et cruces exaltant quādo tēpestates con
 citantur. C Quartū ē q: versiculi clau
 sis ianuis decantant. Quod sit duplici
 de cā C Quarū vna ē lralis ex eo q: fue
 runt a clauso pūmītus decantati. Theo
 dulpus enī aurelianensis epus false
 apud Ludouicū imperatōrē ab inuidis
 accusatus: ab ipō est in custodia an de ga
 nis mancipatus qui in ramis palmarū
 illos versus a se editos pscēte impera
 tore et pcessione clausus in carcere: apta
 tamen fenestra decantauit. Qui intarū
 imperatōri placuerūt q: mox a vinculis
 ipm absoluit. C Secūda ratio ē mystica.
 Tempus enī illud signat tēpus vete
 ris testamenti in quo adhuc sanua re
 gni celestis clausa erat. et velamē legalū
 adhuc positum erat. sed in parascenē et
 sanua fuit aperta quātum ad pccū solu
 tionem: et velamēna remota quātum ad
 mysteriorū expositionē. Et tūc iō ihsus

agys in aperto decantatur et cortine
 que velabant altare penitus remouen
 tur.

C In die sancto pasche. Sermo pūm.

Maria magdale
 ne et maria iacobi et salome
 emerūt aromata rē. Mar. vi.
 Pauci sunt qui amicū diligāt in vita: q:
 fere oēs amicū diligūt ppter suā nō p
 pter se. Ecclē. vi. Est amicus socius men
 se et non permanebit in die necessitatis.
 Pauciores qui diligāt in morte. Imo se
 pe filij parentibus aduersant quādo in
 morte volūt aliqua ordinare. Paucissi
 mi q: diligāt post mortē: q: post modicu
 tps amici obliuiscunt. ps. Obluioni da
 tus suz tāquā mortuus a corde. Iste aut
 sancte mulieres xpm dilexerūt in vitā:
 q: sequebant eū predicantē. Lu. viij. Se
 quebat eū maria magdalena et ioanna
 vxor chuze procuratoris herodis et alie
 multe que ministrabāt ei de facultatib
 suis. Dilexerūt in morte q: sociauerūt se
 eim cruce pēdēt. Jo. xix. Stabat iuxta
 crucē iesu mater eius rē. Dilexerūt post
 mortē: iō vnguēta parauerūt vt corpus
 ei mūgerēt. Et hoc ē q: dī maria magda
 lena et iacobi et salome rē. In hoc igitur
 euāgelio de tribus firmētio. C Primo d
 scēaz mulierū deuotiōe. Quaz deuotiō
 ostēdit quātum ad tria. C Primo quā
 tū ad numerū personaz. Describunt eiz
 tres. s. maria magdalena: et maria mater
 iacobi. s. minois. et maria filia salome.
 Prima xpo nihil attinebat nisi fide et de
 uotiōe. Due sequētes erāt eius mater
 tere. Unde dī. Ex ioachim cleopha salo
 me tres āna marias quas habuit iuxit
 ioseph alpheo zebedeo. Unius hec mī
 lre q: tuor: illa duor. Iuxta. n. ioseph. s.
 bsa virgo fuit mī vnus. s. xpi. Iuxta al
 pheo fuit mī q: tuor. s. iacobi minois: si
 monis: et iude: et ioseph. Iuxta zebedeo
 fuit mī duor. s. iacobi maioris et ioānis
 euāgeliste. C Secūdo ostēdit eaz deu
 tiō quātum ad opus deuotiū. cū dī. Eme
 runt aromata. i. vnguēta aromatica. Lō
 suetudo enī erat iudeoz vngē corpōra
 mortuoz vt pseruaret a fetore: ab scine
 ratioe: et a vermū corpōsione. Sz ille mu

lieres erat decepte: q; cū corpus xpi deitate eēt imbalsamatu si per mille ānos i terra iacuiſſet nō potuiſſet putrefieri nec incinerari nec idē vermes generari. ps. Nō dabis sanctū tuū vidēre cor. Ter-
tio ostendit eaz deuotio quātuz ad op^o festinū. cū dī. Et valde mane. Sz si erat valde mane quō iam ortus erat sol. dicē dum q; ille mulieres in ciuitate habita-
bant. sepulchru autē extra ciuitatem erat z sic valde mane venerūt. i. venire incepe-
runt: sed iaz ortus erat sol quādo perue-
nerunt. Vel sol dupl^r dicitur ortus vel quātū ad fulgorē suū qui dī auroz. yf quātū ad speram suā. Primo modo ortus erat sol. Unde dicit Augu. Oro iā
sole. i. cum celū ab orientis pte iam albe-
fecerit. Vel nōmē solis xps intelligit qui
dupl^r fuit ortus. s. de matris vtero p na-
tiuitatem penosaz. z de sepulchro p re-
surrectionē glorioſam. Est ergo sensus
valde mane veniunt. sed tamē verus sol
i. xps qui prius fuerat ortus natiuitate
carnalis: iam erat ortus natiuitate celesti
Quod autē dī vna sabbatoz intelligēdū
ē prima die a sabbato que nūc dīſta dī-
tur: Dies eīm alr a iudeis. alr a romāis.
alr noiant ab ecclesia. Iudei enim no-
mīnant ipōs a sabbato dicētes. p̄sa fab-
bati. secūda sabbati. z sic de alijs. Et hoc
ppter reuerētiam sabbati in quo de^o re-
quieuit: in quo opa sua perfecit: z quem
p̄e oībus sanctificauit. Romani noiant
dies a planetis z maxime ab illo qui p̄i
me hōe illius diei dīſatur. Et q; sol dīſa-
tur prime hōe diei dīſice. ideo illū diem
vocabant diē solis. z sic de alijs. Diē au-
tem sabbati vocabant diē saturni: q; p̄e
hōe illius diei dīſat saturni. Ecclesia
nōmīnat dies a ferijs dicens: feria secū-
da. feria tertia. z sic de alijs. Et ē idē
feria q̄o cessatio. Unde antriqui diez so-
lēmē feriam appellabāt: q; ab op̄e ser-
uili cessabant. Vel dī feria a feriēdis vi-
ctimis: q; in diebus festiuis sacrificia of-
ferebant. Adodo autē ecclesia oēm diem
appellat feriā. q; omni tpe a vitijs ē cel-
sandum. Vel dī feria a fieri: q; oēs dies
facti sunt. per fiat z factum ē ps. Bixit z
facta sunt. Gen. i. Fiat lux z facta ē lux. z
factū ē vespere cē. Sed quare beata vir

go cū istis mulieribus ad monumētum
nō venit. dīci pōt q; triplici de cā. P̄i
ma ē q; nō potuiſſet sustinere vidē sepul-
chrum filij quā gladius doloris animā
eius p̄foraſſet. Secūda ē q; in pasce
ue z sabbato tātu se macerauerat z fleue-
rat q; p̄e nimia debilitate sustinē se non
valebat. Unde secūdū Bernar. Oportu-
it q; de loco passionis inter manus dīſci
puloz tāquam semitua ad domū p̄p̄i
am deferretur. Aug. Illa gippe pia ma-
ter inani dolore eiulans z pectora deli-
cata cōtūdēns: ita ipa viscera oīa fatiga-
uerat z mēbra vt iam sensu deficiēs vix
puenire potuiſſet ad xpi funus. Ter-
tia ē q; sciebat q; christus resurrexerat z
q; in monumēto corpus nō erat. Et p̄e
credēdū ē q; ante oēs sibi iam apparue-
rat. q̄o triplic^r ostēdi pōt. P̄i mōl^r au-
toritatē. Sedulius eīm agēs de xpi ap-
paritione dicit: Semp virgo manēs hu-
ius se vīſibus aſtans. Luce palaz domi-
nus p̄ſus obtulit. Secūdo per roma-
ne ecclesie approbatāz cōſuetudinē. Sū-
mus enim pontifex in die pasche ad san-
ctam Martā maiore primā facit statio-
nem: per hoc inuēs beate marie primā
factam fuisse apparitionē. Tertio per
quādam morālē rōem. Christus eīm p̄ce
pit honora patrē tuū z matrē tuā. Sz
qualis honor eēt si aliquis de vltz ma-
re veniēs p̄sonas extraneas primo visita-
ret z matrē de sua abſtītia. desolatā vltio
visitandā accedēt. Sic xps matrē non
multū honorāſſet si prius alios dī sua re-
surrectionē letificāſſet z tandem matrē de
solate apparuiſſet. Secūdo fit mētio
de monumēti clausione z ap̄tione cum
dicit: Quis reuoluet nobis lapidēz zc.
Adonumētū enīz tripliciter clausū erat
s. grādis lapidis ad hōstii aduolutōē:
figill^r appositōē: z militū deputatiōē.
Et iō mulieres non spabant se posse in-
trare: q; z lapidē tam grādē remouē nō
posſent. z milites eas fugarent. z figillū
p̄ſidis frāgere non auderēt. Christus au-
tem qui exiuit de clauso vtero matris ē
qui intrauit ad discipulos tanuis clau-
ſis ip̄e de sepulchro exiuit saluis figillis
Dicit in hystoria scholastica q; āno do-
mini. Dccc. cuiusdā monacho sancti laus

reñi extra muros miranti d cingulo suo
d quo cinctus erat insoluto p plecto añ
eñ vox in aere facta est. sic potuit christ^{us}
clauso p dñre sepulchro. **T**ertio fit mē
tio de angelica vñsōe: cū dī: Viderūt iu
uenem zē. Vbi describit quātū ad quat
tuor. **P**rimo quātū ad situm: cū dicif
Sedentē in dextris. **B**reg. Quid p finit
stram nisi vita pñs. Quid p dexterā nisi
vita ppetua designat. Quia ergo redē
ptio noster iā pñtis vite corruptionē trā
sierat recte āgelus q nūciare eius phēnē
vitam venerat in dextera sedebat. **P** Se
cūdo quātū ad hitū cū dī: Loopus sto
la cādida. **S**eue. Stola ista nō ē ex mor
tali vellē sed ex vitali virtute splēdēs ce
lesti lumine non terreno colore: dicēte p
pheta. **A**lmicus lumine sicut vestimen
to. Et de iustis dī: Tūc iusti fulgebūt si
cut sol. **B**re. Stola candida coop^{ra} apa
ruit q: festiuitatis nre gaudia nūciauit.
Lādor enim vestis splēdore deuñciat no
stre festiuitatis. **M**attheus autē dicit q
aspectus eius erat sicut fulgur. z vestit
mēta ei^{us} sicut nix. **F**ulgur ē de celo nix d
terra. **P**er qd dat intelligi q in xpi re
surrectōe terrenis celestia sūt pñcta. **S**e
cūdo autē **B**re. In fulgure terror timoris
ē. in nīue blādmētū candoris. per quod
dat itelligi q xps i iudicio terribil^{is} erit
peccatoribus: z blādus iustis. **T**ertio
quātū ad etatē cū dī: Viderūt iuuenē.
ad inuēdū q oēs in etate iuuenili resur
genus. **S**euerinus. Viderūt iuuenē vt
cernerēt nre resurrectōis etatē. q nescit
resurrectio senectutē. z vbi nasci z mori
nescit ibi etas nec admittit detrimenta:
nec indiget incremētis. **U**nde iuuenem
nō senē nō infantē sed iocūdaz viderūt
etatē. **Q**uarto quātū ad locutionem.
Allocutus ē cū mulieres triplr. **N**am
pūmo eas cōfortauit dicēs: Nolite expa
uescere. **S**icut dī. **i**. **L**oz. **x**i. **S**athanas
trāsfīgurat se in angelū lucis. **I**n hoc tñ
bonus angelus a malo discernit: q: bo
nus āgelus in pñcipio terret ex suo ful
gore: in medio cōfortat ex sua allocutōe
in fine letificat ex sua iocūda vñsōe. **P**ro
pñū vero mali āgeli ē in pñcipio ex sua
appitione terrē multū. in medio ex sua
allocutōe terrē magis. in fine ex sua hor

ribilitate z vñsōe terrere maxime. **S**e
cūdo ipas cōfortatas z de resurrectione
certificatas ad aplos destinauit dicens:
Ite dicite discipulis eius z petro zē. **P**e
trum autē solūmodo nominauit triplici
de causa. **U**num assignat **B**rego. dicens:
Petru vocat ex nomie ne despet ex nega
tōe. **S**i eim nominatiz cū nō exprimēt q
magistrū negauerat: ventre iter discipu
los nō audēt. **A**lta ratio. **I**deo spālī dī
cit **P**etro. q: idignū se iudicabat disci
pulu dū ter negauit magistrum. **S**z pe
catanō nocēt que nō placēt. **S**ecūda
cā est vt angelus sibi tāquā summo pōti
fici deferret. **S**i eim quis pape z colle
gio cardinaliū lras mittēt: papam no
minatim exprimeret. cardiales in gnālī
pferret: **A**ngelus igit nosatiz expñt pe
trum tāquā pontificē sumū. **D**iscipulos
autē gnālīter tāquā collegiū. **T**ertia
cā est q: petrus interpretat agnoscens. per
qd dat intelligi q illi xpm inueniēt qui
deum z se veraciter agnoscūt. **T**ertio
xpi appitionē z vñsōe per eas aplis p
dicēte cū ait: **P**recedet vos in galileam
Appitio autē facta in galilea lz fuerit ce
culat. tñ ppter mysteriū spālīter nomi
natur. **G**alilea vero interpretat trāsmigra
tio. **C**hrīstus dū esset in hac vita mortali
triplicē defectum patiebat. **U**num: quā
tum ad corpus. s. mortalitatē. **A**liū: qñ
ad aiām. s. passibilitatē. **T**ertiū: quātū
ad vtrūqz. s. multiplicē miseriā z penali
tatem. **S**z in resurrectione facta ē trāsmi
gratio. **S**i quidē trāsmigravit corpus d
mortalitate ad immortalitatem. **A**nima d
passibilitate ad impassibilitatem. **C**or
pus z anima de miseriā z penaltate ad
eternam glorie felicitatem. **D**e his trib^{us}
dicit **L**eo papa. **P**ost passionem chrisi
ruptis vinculis mortis: infirmitas i vir
tutem: mortalitas in eternitatem: z cōtu
melia trāsiit in gloriā zē.

Sermo secūdus.

Tesuz queritis na
zarenum crucifixum. resurre
xit non est hic. **C**hrīstus in vi
ta sua nobilem societatez habuit scilicet
apostolos z quasdam sanctas mulieres.
Horum autem tempore passionis qui

In die pasche

dam ab eo recesserūt. z quātū ad corporale associatiōe. z quātū ad fidē. z quātū ad amorē sicut iudas. Alij quātū ad corporale associatiōe z fidē: sed non quātū ad amorē sicut ceteri apostoli q̄ eo relicto fugerūt z fidem perdidērūt s̄ nō amorē. Alij quātū ad fidē sed nō ad associatiōe nec amorē: sicut sancte mulieres que iuxta crucē stabant z ipm etiā defunctū amabāt. Virgo autē beata a filio nunq̄ recessit. nec quo ad associatiōe: neq̄ iuxta crucē immobilis stetit. Nec quo ad fidē: q̄ ipsam retinuit. Nec quo ad amorē: q̄ ip̄s perpetuo amore dilexit. Istud representat in q̄ndeciz cadelis quē in matutinis paulatim extinguitur. Et representāt. xij. apostolos z tres marias qui oēs in passione xpi quo ad lumen fidei fuerūt extincti. Una tamē candela seruaf̄ inextincta que representat virginē mariā in qua lux fidei nunq̄ fuit extincta. Quis autē mulieres iste fidē amissis sent. ppter amorē tñ z deuotiōe ipm querebāt z corpus eius vngere volebāt. Ideo dixit eis angelus. Jesum queritis nazarenū zc. In qbus verbis tria ostendūt. C. Primo q̄ in mulierib⁹ fuit magna studiositas cū dī: Jesū queritis. Circa qd̄ tria sunt vidēda. P. Primo quare p̄ ceteris mulieribus iste sole venerūt. Et dicēdū q̄ ppter multa beneficia illi xpo plus ceteris tenebātur. Nam de magdalena septēz demonia eiecit: martha sororē suā a fluxu sanguinis liberauit: fratrē suū lazāz quatrīduanū suscitauit: z eā semper dulciter excusauit. s. apud phariseū q̄ dicebat eā imūdam: z apud sororē que dicebat ipsa z octosaz. z apud iudā qui dicebat eā p̄dīgā. Secūda maria. s. mater iacobi minoris ei mul tū tenebas. Tum q̄ nepos suus erat. Tū q̄ tres filios suos. s. iacobū: symonem z iudam cardinales. i. apostolos fecerat. Tertia. s. filia salome ei similr multū tenebat. Tum q̄ nepos suus erat. Tuz q̄ duos filios suos. s. iacobū z ioannē apostolos fecerat. P. Scdō vidēdū est quare isimultres venerūt. Et dicēdū q̄ ppter q̄ttuor causas. P. Primo ppter maiorez testimoniū firmitatē vt in oīe duob⁹ vel triū testiū stare oē verbū. P. Scdō ppter

decentiā z honestatē. Beceet enīz matronas ire bñ associatas. C. Tercio pp̄ mystica significatiōez: vt ex hoc def̄ intelligi q̄ illi ad xpm veniūt q̄ hnt fidē: charitatē z bona opa. P. Quarto pp̄ p̄mēdādā p̄gregatiōe. Luti⁹ ē enīz seruire deo in societate bona q̄ i singularitate. Eccl. iij. Melius ē duos simul esse q̄ vñū zc. Tales enīz merito societatis aliqui liberant a malo culpe ppetrate. Jō subdis: Si vnus ceciderit ab alio fulcieb. Aliqñ a malo culpe ppetrāde. Jō subdis: Si quisq̄ pualuerit aduersus aliu duo restēt ei. Aliqñ mutuo se accedūt in amore dei. Jō subdis. Si dormierint duo fouebunt mutuo. Vnus quo calefiet. Aliqñ p̄tegunf a tētatōib⁹ dyaboli. vñ dī Eccl. iij. Funiculus triplex difficile rumpit. Dyabolus. n. nō pōt rūpe seruos dei s̄i: mul p̄gregatos q̄ nō pōt sua dē nisi solos. Iuxta illd̄. i. Reg. xviij. Eligite vobis vīz z descendat ad singularē certamen. P. Tercio vidēdū est ppter qd̄ venerūt: vt. s. vngerēt eius corpus. Jā pus magdalena vnixerat pedes eius: vt habet Luc. vij. Vnixerat caput eius: vt habetur Mat. xvi. Modo ipsa cuz alys volebat vngere corp⁹ eius. p q̄ significat triplex vnguētū spūale qd̄ distinguit Ber. super Lam. i. p̄tristōis: deuotiōis z p̄passiōis. Spēs vnguētū p̄tristōis vt idē dicit sunt p̄trā p̄p̄ia. spēs vnguētū deuotiōis sunt dei bñficia. Spēs vnguētū p̄passiōis sūt p̄ximoz calamitates z t̄rogata suppl̄cia. Tūc igit̄ cum magdalena pedes xpi vngim⁹ z lachrymas fundimus cuz de peccatis nris dolemus. Tūc caput inungimus qñ de eius bñficijs sibi gr̄as exhibemus. Gratia. n. actio ipm letificat. z quodāmodo impingat. ps. Impinguaſti in oleo caput meū. Tūc corpus ei⁹ mortuū inungim⁹ qñ afflicto z pene mortuos oleo p̄passiōis z misericordie delinim⁹. C. Secūdo in xpo fuit festiua locūditas cū dī: Nazarenū. qui interpret̄ floridus. In sua enīz resurrectionē oīa florēt z gaudent. Iuxta illud. Dies venit magna in qua resloret̄ oīa. P. Gausse sunt oēs creature. s. superiores. sicut sol qui maiori luce resplenduit. Maximus. In resurrectione xpi elemēta omnia gloriānt. nam

et soles spm arbitror in hac die solito clariorum. Necessarium enim est ut sol in eius resurrectione gaudeat: quia in eius passione commoluitur. Quia autem tunc sol maior est quam nunquam habuit passus est obscuritate in signum trinitatis: quia credidit quod tunc fuerit universalis eclipsis. Idcirco nunc maior debet recte claritate in signum letitiae. Sed gauisse sunt creature inferiores. id est patres qui erant in limbo. Valde gauderet si quis de carcere sarracenorum evaderet. Multum igitur gaudent si fuerint qui fuerint ducti de carcere tenebroso ubi diuina visio carebat. De carcere hominibus ubi demonum societate habebat. De carcere ignominioso: quia sub terra in lacu facebat. De carcere tam longo: quia per multa multa annorum ibi remaserat. Psalms. xxxv. Gaudium et letitia obtinebunt et fugiet dolor et gemitus. Habuerunt. n. gaudium: quia assecute sunt diuine visionis aspectum. Habuerunt letitia: quia euaserunt tam horribile commortium. Fugit ab eis dolor: quia habebat per locum tam ignominiosum: et gemitus quem habebat per carcerem tam diuturnum. Si autem querat ubi sancti de inferno ducti fuerint versus ad ascensionem domini: ipse deus nouit quod eos eduxit. Vel sic dicunt: cum omnes fuerint in extremis maris. id est super amplissimos fines orbis. Vel forte fuerint in paradiso terrestri ubi nunc est enoch et helyas. Per Tertium gauisse sunt creature medie. id est homines. Hoc autem quidam erant preteriti. id est mortui. Istis fuit resurrectio in viuificationem. Mathaei. xxvij. Multa sanctorum corpora que dormierant resurrexerunt. Alii erant presentes et viui. Istis fuit in iustificationem. Roman. iij. Traditus est propter delicta nostra et resurrexit propter iustificationem nostram. Alii sunt futuri et nascituri. Istis fuit ad illuminationem. Ioannis. i. Illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum. Maxime in sermone de resurrectione. Letemur in hac die quod et viuos circumfulget et mortuos viuificat et viuos illuminat. Coniungit autem angelus ista duo nomina. scilicet nazarenum et crucifixum. ad innuendum quod qui vult florere in gloria crucifigat se in penam. Filij eius israel agni cum lacuets aggressibus comedebant. et discipuli christi pisces assum cum fauore mellis dederunt: et magister christum cum maria inuenerunt. Qui enim vult peruenire ad eius

agni celestis assumat lactucas amare commortis. Qui vult perfrui celesti dulcedine assecit igne penae. Qui inuenire Iesum vult in gloria habere secum penam amarum. Tertio ponit resurrectionis felicitas cum dicitur Resurrexit non est hic. Non erat enim ibi tamquam mortuus: quia iam resurrexerat gloriosus. Notandum autem quod eius resurrectio est figura nostre resurrectionis spiritualis: quia sicut christus velociter resurrexit: sic et nos ad deum velociter perueniamus. Debemus autem ad deum perueniri in iuuentute: quia talis peruenit habet felicitatem. Tales enim sunt sicut mollis cera: quia de facili ad bonum deducuntur. psalmus. Factum est cor meum tanquam cera liquescens. Sunt sicut recens testis: quia in bono odore versus in senectute perservant. Proverbium. xxij. Adolescens tertia via sua: et cum senuerit non recedet ab ea. Sunt sicut gracilis virgula: quod facili ad bonum flectunt. psalmus. Quorum filij sicut novelle plantationes in iuventute sua. Non debemus autem nostram peruenitionem differre: nec versus ad senectutem: nec versus ad mortem: nec versus post mortem. Primo non debemus eam differre versus ad senectutem: quia talis peruenio habet difficultatem. Difficile. n. peruenit qui in peccato inuenerat. Unde postquam propheta dixit in psalmo inueni. Factum est cor meum tanquam cera liquescens. Subdit in persona semini. Aruit tanquam testa virtus mea etc. Tales enim in malo indurantur: et ab humore gratiae exsiccant. Ioannis. n. dicit. Aruit tanquam testa virtus mea. Et vix autem nunquam vere perficitur. Ideo subdit: Et lingua mea adhesit faucibus meis. Et sepe in peccatis suis moriuntur. Ioannis etiam subdit. Et in puluerem moriuntur deduxisti me. Sed enim non debemus nostram conuersionem differre versus ad mortem: quia talis peruenio habet dubietatem. Augustinus. in li. i. homel. Fidelis bonus viuens securus hinc exit: baptizatus ad horam securus hinc exit: agens penam ad ultimum et reconciliatus. si securus hinc exit ego non sum securus. penam dare possum: securitate dare non possum. Numquid dico danabitur: sed non dico saluabitur. Vis de dubio liberari age pensantiam dum sanus es et securus es: quia penam egisti eo tempore quo peccare potuisti. Si autem vis agere penam quam peccare non potes peccata te dimiserunt et non

In die pasche

tu Ma: ergo tene certū & dimitte incertū
 Jō aut scūs Aug. dubitat de pnia illorū
 q penitēt in extremis: q tūc qdam peni
 tēt tñ timore pene. qdā amore iustitie. q
 dā pñderatōe vtriusqz cause. Et tales in
 extremis pñtunt vident potius penite
 re timore pene q amore iustitie. ideo cor
 pnia dubia eē dī. p Tercio nō debemus
 differre nřaz quersionē post mortē: q ta
 lis quersio hz impossibilitatē. Talibz eū
 dicit dñs Prover. t. Vocavi & renuistis.
 Et infra. Ego quoqz in iteritu vřo ride
 bo & subsannabo: cū vobis q timebatis
 aduenerit. Tūc inuocabūt me & nō exau
 diā: mane pñrgēt & nō inueniēt me rē.
 Inueniēt quidē dñatū deū: & nō inueni
 ent. Deus enim est in mūdo p misericor
 diā: in celo p gloriā: & in inferno p iustitiā
 Nō poterūt igit ipm inuenire vt misera
 torē: q hoc mō inuenit in mundo. nec vt
 glorificatorē: q hoc mō inuenit in celo:
 sed vt iudicē & tortorē: q hoc mō ē in infer
 no. C In hōz significatiōe xps post re
 surrectionē qdruplici tpe est quesitus.
 p Primo in mane ab istis mulieribus q
 de facili cū inuenerūt. per mane autē iu
 uētus significat. p Secdo in vespe a duo
 bus discipulis cūtibz in emaus q tar
 de & difficulter iuenerūt. vnde dixit eis:
 O stulti & tardi corde ad credendūz rē.
 Per vespe autē senectus accipit. p Ter
 tio in sero a discipulis pgregatis q dubi
 tauerūt credētes ipm esse spūm: vt dicit
 Luc. vlti. Per sero autē q est vltima pars
 diei mortis intelligit. p Quarto a militibz
 ad custodiā noctis deputatis q nūq in
 uenire potuerūt. Per noctē autē signa
 tur obscuritas infernalis.

C Sermo tertius de eodem.

Tercē dicite discipu
 lis etus & petro q pcedet vos
 in galileā. Prima mulier fuit
 medīa inter serpētē & hōiem trahēs ipz
 ad pñtionez. Secda mulier. s. beata vir
 go fuit medīa inter deū & genus huma
 nū facēs nostrā recōciliatiōē. Iste aut
 mulieres fuerūt medīe inter angelum &
 aplos annūciātes eis nostrā saluatiōēz.
 Jā nō pōr hō pqueri de muliere: q si pñ
 tia dñauit. scda saluauit. tertia mīcia

uit. Si prima fuit causa mortis nře. Se
 cūda fuit causa vite. Tercia fuit nuncia
 trix salutis eterne. Et ideo āgelus istas
 mulieres fecit nūcias resurrectionis dñice
 dicēs: Ite dicite discipulis eius & petro
 rē. C Circa istā aut resurrectionē xpi q
 tuos pñdere possum? que ē circa spī
 ritualē resurrectionē filii pñdere vale
 mus. s. velocitatē: veracitatē: pñtēz & in
 tēgritatē. C Primo nāqz resurrexit ve
 lociter: q die tertia: sic & nos saltē die ter
 tia resurgamus. Tres dies sūt: pñua de
 lectatio: pñsensus & opus. Qui nō resur
 git a delectatōe vel pñsensu: saltem resur
 gat ab opē: & hoc est resurgere tertia die.
 Quarta ē pñsuetudo: & ab ista cū difficul
 tate resurgit. Illud significatūz est ē in
 tribus mortuis qz xps resuscitauit. Nāz
 de facili resuscitauit puellā in domo: vt
 habet Mat. ix. De facili suscitauit ado
 lescentē delatū extra domū: vt habetur
 Luc. vii. Lazaz autē quatrīduanū cū dī
 ficulitate suscitare voluit. s. cū sui turba
 tiōe: cū ordne: cū lachrymarōe: cū clamo
 re: vt habet Joā. xi. Tūc mortuus est in
 domo qñ pñm adhuc est in aīo: aut per
 delectatiōē: aut p pñsensū. Tūc mortu
 s deferret extra domū: qñ pñm exteri⁹ extit
 in actū. Tales igit de facili suscitari pñt
 Tūc mortuus ē quatrīduan⁹ qñ p lōgaz
 pñsuetudinē i pñtō est inueterat⁹. Tales
 vix aut nunq suscitaf: nisi deus manūz
 sue pñeratis apponat. C Secdo resurre
 xit veraciter: in corpe. s. & in aīa. q hō ve
 raciter viuat duo sunt signa. s. sensus &
 motus. Spūs qdēz pñungit corpori ali
 qñ quātū ad motū: sed nō quātū ad sen
 sum: sicut qñ spūs bonus vel malus ali
 qd corpus assumit pñiunctus est corpi qñtū
 ad motū: q spūs mouet ipm de loco ad
 locū & mēbra ipsius corpis: sed nō quātū
 ad sensum: q p illud corpus nō videt nec
 audit: nec odorat: nec sapit: nec sentit: &
 vere illud corpus nō est viuū. Aliqñ cō
 iungit qñtū ad sensū: & nō qñtū ad motū
 sicut dicit Aug. q spūs mali sūt pñiuncti
 igni infernali: nō dantes illi motū s; reci
 piētes ab illo igne sensū: & illud corp
 simili nō est viuū. Aliqñ pñungit qñtū ad
 sensū & motū. sicut aīa pñiuncta est corpo
 ri organico: quod quidē mouet ad suas

opationes et in eo sentit per sensus corporales: et tale corpus est viuū. Est tñ aliquid corpus quod omnino caret sensu et motu: sicut lapis qui nec sentit nec per se mouet nisi ab alio moueatur. Sic igitur Christus ostendit quod corpus suū vere vivebat: quia spiritus suus cor/poris plurius erat quā ad motū: qui mouebat ipsum non vsque ad monumentū. mō ap/parēdo mulieribus. mō vsque in castellū emans. mō vsque ad discipulos clausos in hierlem. mō de hierles vsque in galileaz. mō de galilea vsque in montē oliueti. mō a mōte oliueti vsque in celus. Lōiunctus ēt erat quātū ad sensus: qui videbat audiebat et comedebat. In comestione tñ quattuor sūt. i. masticatio: traectio: digestio et or/atio. Quātū ad ista quattuor Christus autē pas/sione vere comedebat: post resurrectionē autē comedebat quātū ad duo. Primo: quia et cibū masticabat et in corpus traieciēbat: sed non quātū ad duo sequētia: quia nec et hū in stomacho digerebat: nec ad mēbra or/ingebat. Quid ergo dō illo cibo fiebat? pōt dici quod virtute deitatis absorbēbat: sicut aqua immisa in igne absorbitur ab igne. Un dicit glo. Luce vlti. Adūcauit po/testate non necessitate. Aliter. n. absorbet aqua terra sitiēs: aliter radius solis can/dēs. Illa indigētia ille prātē. Et si quis igitur vult scire vtrū a pctō sit resuscitat⁹ et veraciter viuatur: videat si hēat sensus et motū. Sūt. n. qui hñt sensus. i. fidem recte de deo sentiēs: sed non hñt motū. i. se per bona opa exercitātes: sicut mali xpīant. Isti non sūt viuī sed mortui: quia sicut dicit Jaco. ij. Fides sine operibus mortua est. Alij sūt qui non hñt sensum: quia de deo recte non sentiūt. vident tñ hēre motum: quia aliq de genere bonorū faciūt: sicut hereti ci. Isti ēt sūt mortui: quia aliquibus vide ant viuū. Apoc. ij. Scio opera tua quia non mē hēs quod viuas et mortu⁹ es. Alij sunt qui hñt sensus si dei rectū et motū opera/ tōis bone: sicut boni xpīant. Isti veraci/ ter surrexerūt et viuūt. Istū. ij. Sobrie et iuste et pie viuam⁹ in hoc seculo. Isti. n. viuūt pte quātū ad deū: sobrie quātū ad se ipsos: iuste quātū ad prīmos. Alij sūt qui nec hñt sensus nec motū: sicut sūt p/er/ qz qui falso noie dicunt xpīant: qui nec de futura vīta hñt fidē nec per bona opera se

mouent similes lapidibus et statuis que nec sentiūt nec se mouēt. ps. Simulacra gētiuz argētū et aurū. Os hñt et non loquē tur et c. Tertio resurrexit potēter vir/ tute ppria. Inuenim⁹ aliqui quod viuus sus/ citat mortuū: sicut petrus inhabitat vtrūq/ beatus Act. ij. Aliq mortu⁹ suscitauit mor/ tuū: sicut corpus helise suscitauit quen/ dā defunctū in sepulchro suo: vt habet ity. Reg. xij. Sed nusq inuenit quod aliq suscitauerit seipm. Christus autē viuus susci/ tauit mortuū: sicut lazarus. Et mortu⁹ sus/ citauit mortuos: quia in sua passiōe mul/ ta corpora scōp quod dormierāt surrexerunt: et mortuis suscitauit seipsus. Iuxta illud Joā. ij. Soluite tēplū hoc et in trib⁹ die/ bus excitabo illud. Per hoc dat intelligi quod facti viri qui sūt viuī pñt suscitare mor/ tuos in pctis. Mortui autē nec se nec ali/ os suscitare pñt. Si. n. carbones viuī po/ nanf cū viuīs: mutuo se inflāmāt. Si autē carbones viuī ponanf cū mortu/ is eos accēdūt et viuificāt. Si autē mortui ponātur cū mortuis ap/lius se denigrāt. Nā si boni moriūtur cum bonis in amore vel amplius se inflāmāt. Unus enī ab alio discit patētia. ab alio tēperatiā. ab alio humilitatē. ab alio pietatē. et sic de alijs. Prover. xvij. Ferrū ferro acuit et hō exacuit faciē amicū sui. Si vero boni moriūtur cū malis ipsos sepe viuificāt et inflāmāt. mō per ignita verba. mō per igni/ ta exēpla. mō per ignita merita. mō per ignita desideria. ps. Carbones succēsi sunt ab eis. Ro. xij. Si esurierit inimic⁹ tuus ciba illi. si sitit potū da illi. hoc. n. faciēs carbones pgeres super caput eius. Inimicus nō est pctōr: inqūt pctōr: quez tūc pascimus quā sacra doctrina ipz resi/ cimus. Tūc potamus quā p nras orōnes vinū sancti spūs sibi ppinamus. Et tūc carbones super caput eius cōgerim⁹: quādo ipsum in dei amore accēdim⁹. Si vero mali moriūtur cum malis: tunc ap/lius se op/auāt. Dīce. ity. Sāguis san/ guinē tergit. Tunc. n. sanguis san. tāgit quā vnus pctōr aliu inflācit. Quarto sur/ rexit integrali. quare integrali: quia depōsi/ ta omni miseria. Nilī enī in eo fuit quod gloriificatū non fuerit. Sic et nos integra/ liter resurgamus vt nīpsl i nobis rema/

Dominica. i. post pascha

neat qđ a peccato non resurgat. In hoc
quidē sunt potētia intellectiua: memorati
ua: affectiua z opatiua. Sunt igit qui in
intellectiua dant deo: memoratiua pecca
to: affectiua mūdo z opatiua z dyabolo.
In talibus tres ptes sunt mortue. quar
ta viua: z ideo integrari nō resurgunt.
Viuūt enīz quātū ad intellectiua: qđ ip
saz dāt deo per fidē. Taliter etiā viuūt
demonēs. Jac. ij. Tu credis qm vn^o est
deus z bñfactis. z hoc demonēs credūt
z cōtremiscūt. Sūt autē mortui qui me
moratiua dāt peccatis de aliquib⁹ imū
dijs z in iurijs z carnalitatib⁹ sepi⁹ me
morātes: similes illis qui dixerūt Nume
ri. xi. Recordamur pisciū quos comede
bam⁹ in egypto. In mentē nobis. veni
unt cucumeres z pepones: porri cepe z
allia. Affectiua etiā dant mūdo. aman
tes diuitias: delicias z honores: cū dicat
s. Joan. ij. Nolite diligere mūdū neq; ea
que in mūdo sūt zc. Operatiua etiā dāt
dyabolo: qđ faciūt opera dyabolo plac
ta z grata. Jo. viij. Vos facitis opa pa
tris vestri. Ille homicida erat ab initio:
z in veritate nō stetit qđ veritas nō est in
eo. Cū loquitur mēdaciū ex ppro loquit.
Sap. ij. Inuidia dyaboli mōdo irouult
in oib⁹ terraz. Job. xli. Ipse rex est sup
oēs filios supbie. Ex qbus verbis habet
qđ opa dyaboli sūt occidere: mēdacta di
cere: inuidere z supbire. z iō q talia opera
agūt: opa dyabolica faciūt. Ut ergo hō
integrari resurgat oportet qđ deo totuz
cor suū tribuat: vt. s. viuāt in intellectuā
in deū veraciter credēdo. Viuat in me
moratiua xpī passionem z dei beneficia
memoriter retinēdo. Viuat in affecti
ua deū super oīa diligēdo. Viuat in ope
ratiua pietatis opera faciēdo z sic intē
graliter resurgat zc.

CLBñica pma p^o pascha. Sermo p^o.

Quam eēt sero die
illa vna sabbatorum z fores
eēt clausē zc. Joā. xx. Post
passionē xpī discipuli remāserūt in mul
to merore. Juxta illud Joā. xvi. Plora
bitis z flebitis vos. Unde carā. Tristes
erāt apli de nece sui dñi. In multo timo
re ideo tenebant fores clausē pp metum

iudeorū. In multo errore qđ xpī resurre
ctionē apli⁹ nō sperabāt. Vñ dicit vnus
ex eis Luc. vlt. Nos autē sperabamus qđ
ipse eēt redēptur⁹ israel. Sed xpī resur
gēs z eis appens mestos letificauit. Jo
an. xvi. Itey autē videbo vos z gaudēbit
cor vestrū. Timidos pfortauit. Luc. vlt.
Ego suz nolite timē. Erroneos illumi
nauit. Ibidē. Tūc apuit illis sensus vt i
telligerēt scripturas. In hoc ergo euā
gelio tria pponunt. Primo quali⁹ me
stos letificauit cū dī. Venit iesus z stetit
in mediū zc. Et sequit. Gausi sunt ergo
discipuli viso dño. Iō in ipso die resur
rectionis qñques appuit illis. s. q maxie
turbati erāt z q p solatōe pēpue indige
bāt. P^o Nā pmo appuit magdalene q se
stetibus macerabat: vt habetur Joā. xx.
P^o Scōo ipsi z alteri marie q anxie mul
tū erāt: vt habet Mat. vlt. P^o Tertio pe
tro q ppter negationē in tribulacōe erat
vt habet Luce vlti. Vbi autē sibi appuit
nō legit nisi forte tūc qñ ad monumētū
cucurrit: vt habet ibidē. In hystoria nā
scholastica legit qđ petr⁹ qñ xpī negauit
in quādā foueā q gallicat⁹ dī fugit. z ibi
p tres dies in lachrymis fuit. z ibi forte
sibi appuit. P^o Quarto duob⁹ discipulis
eūtibus in emaus q multū tristes erant:
vt habet ibidē. P^o Quinto discipulis cō
gregatis z i multo timore positīs: vt ha
bet hic. Due pme z due vltime appitio
nes fuerūt manifeste mediā iter eas q. s.
appuit petro fuit occulta. Hoc repñat
sacerdos in missa qñques se ppro ma
nifestat: ita tñ qđ due pime z due vltime
manifestatōes sūt voce apta. mediā sit
voce submissa. nihilominus tñ z hodie
thome appuit qui in errore erat in quo
magna xpī pietas demonstratur qui pro
pter vnū solum venit. Chyso. Cōsidera
dnatoris clemētia quali⁹ p vna aia ostē
dit se vulnera hñrez: z accedit vt saluet
vnum. Ex hīs pater qđ xpī lz deposuerit
passionē: nō tñ p passionē: z tñ honores:
qñtuor mala inducē pauerūt. s. p Ob
liuiscē. sicut legitur Gen. xl. q pincerna
succedēth⁹ pspis oblit⁹ est scripturā fut.
P^o Scōo elationē. Bieg. Plerūq; si ad re
giminis culmē qs erigit in elationē pti
nus pmutat. Vñ saul q indignuz prius

se pſideras fugerat: mox vt regnū guber-
nacula ſuſcepit itumult. ¶ Tertio mox
mutationē. Tū dī q̄ honores mutāt mo-
res. Qui enī prius habebat mores mā-
fuetos icipit hēre pōpaticos. ¶ Quar-
to incōpaſſionē. De his duob⁹ dī Almos
vi. Optimates capita populoz ingredie-
tes pōpaticę domū dñi: nihil ppatiebā-
tur ſup p̄tritiōē dom⁹ ioseph. Xps autē
exaltat⁹ nec ſuoz pauper oblitus fuit:
ſz eos benigne viſitauit. Nec ſup eos ela-
tus ſed eos frēs appellauit. Joā. xx. Na-
de aut ad frēs meos zc. Nec in moribus
imutat⁹ ſed humilr cū eis comedit z bi-
bit. Nec durus ſz ppaſſibilis fact⁹: ideo
diſcipulos in merore: timore z errore po-
ſitos viſitauit z dulciter conſolat⁹ fuit.
C Scđo ponit quaſt timidos z fortiauit
Nō qđē multiplici fecit. C Priō exhiben-
do verbū pſolatiōis cū dixit: pax vobis.
Ecē. xviij. Nōne ardorē refrigerabit ros
ſic z verbū meli⁹ q̄ datū optimū. Et po-
nit hic tribus vicib⁹ pax ad inuendū q̄
triplex pax a xpo nobis datur. i. tps: pe-
ctoris z eternitatis. In hui⁹ ſignificatio-
nē in miſſa pontificat⁹ pax noiaſ. Sed
pma vice noiaſ eā vertēdo ſe ad populū
q̄ pax tps alioq̄ naſ in miſterio ſcōz
viroz. Scđa vice ſi ſe vertēdo: q̄ pax pe-
ctoris nō acq̄rit tumultib⁹ pploz ſe ſmi-
ſcēdo ſed ſibi ſoli yacando. Tertia vice
a toto clero cantat q̄ pax eternitatis ab
oib⁹ deſiderat. C Scđo eos pfortiauit
oſtēdendo eis grāde miraculū z exēplū
cuz dī. Oſtēdit eis manus z pedes. Mul-
tū enī miles animari z quādo regem
fortiter dīmicantē videt. Sic diſcipulū
multū animari debebāt vidētes xpm tā
fortiter dīmicatē z vicifſe. Sigs ergo eſt
frigidus in amādo: videat latus xpi lux-
ta cor perforatū z inflāmabīl ad amorē.
Lū. viij. Pone me vt ſignaculū ſup cor
tuum zc. Si eſt tepidus in operādo: vi-
deat manus eius perforatas z incitabi-
tur ad laborem. Yſa. xlix. Ecce in mani-
bus meis deſcripſi te. Si eſt iſtimus in
aduerſa ſuſtinēdo. videat eius pedes p-
foratos z animabīl ad ſuſtinēdū. ps. In-
tingat pes tuus in ſanguine. C Tertio
pfortiauit eos pmittēdo grāde auxiliū
cuz dixit: ſicut miſit me pater z ego miſi-

to vos. i. ſicut pater me ad patiendū mi-
ſi: z tū ſemp mecz fuit. Joā. viij. Qui
me miſit mecū eſt: ſic ego ad patiendum
vos miſto: z tū ſemp vobſcū ſuz oſus de-
vltimo. Ecce ego vobſcū ſuz oſus de-
bus vſqz ad pſumationē ſeculi. ps. Lum-
ipſo ſuz in tribulatōe. Deus. n. tribula-
tiōes noſtras ſupportat. z iō dicit cū ipſo
ſum in tribulatōe. Ab ipſis nos liberat:
iō dicit criptā eū. Et p ipſis remunerat:
ideo dicit gloriſicabo eū. ¶ Quarto eos
pfortiauit dādo grande ſolatiū cū dixit:
Accipite ſpm ſanctū: vos. i. pſolantē. iō
vocat paraclytus. i. cōſolator. ps. Secū-
dū multitudinē dolorū meoz in corde
meo conſo. lert. animā meā. Immo mul-
to magis conſolatiōes diuine ſuperāt tri-
bulatiōes mūdanas: ſicut linea pūctuz:
hora momētū: dies hora: annus diē. De
duob⁹ primis Yſa. liij. Ad pūctū in
modico dereliqz te: in miſeratiōib⁹ ma-
gnis cōgregabo te. In momēto i dīgna-
tionis abſcōdiſt facie meā parūper a te z
in miſericordiā ſempiterna miſer⁹ ſum-
tui. Tertū patet p hoc q̄ dicit Aug. q̄
dñs. xl. horis mortuus ſacuit. qđ fuit tri-
ſtitie: z. xl. diebus reſurgēs cū diſcipulis
maſit. qđ fuit letitie. De quarto dī Yſa.
lxi. Predicare annū placabilē dño z diē
vltiōis deo noſtro. Ecce p dte vltionis
reddīt annū placatiōis. C Quinto eos
pfortat dādo eis ſup alios grāde dñūz
cū dicit: Quom̄ remiſeritis peccata zc.
Sicut enīz aliqs rex mittēs aliquē prin-
cipem dat ei p̄tēz in carcerē mittēdi z
liberādi. Sic eſt q̄ dicit dñs. Quoz re-
miſeritis pctā zc. Hego. Ecce nō ſolū de
ſemetipſis ſecuri ſūt: ſed z pncipatū ſu-
perni iudiciū ſortitū vt vice dei qbusdā
pctā retineat qbusdā relaxēt. Hoz locus
tenēt tpi. Brādis honor: ſz graue pōdus
honoris. Durū quippe ē vt qui neſcit te-
nere moderamina vite ſcui⁹ dex vite ſi-
at aliene. Chryſ. Sacer dos z ſi ppiā be-
ne diſpēſauerit vitam: aliorū vero nō cū
diligētia curā habuerit: cuz pntiſſis in
gehēnā vadit. C Sexto eos pfortat pro-
mittēdo grande premiū. cuz dixit: Beati
qui nō viderūt z crediderūt. Et intelligit
de fide ſonnata. que hz ſecū charitatez z
opa. Eſt enīz neceſſaria fides: vt opa ſint

Dominica. i. post pascha

Deo accepta. Heb. xi. Sine fide impossibile
 ē placere deo. Charitas cū fide: ne fides
 sit vacua. i. 1. Cor. xiiij. Si habuero fidem:
 charitatē autē non habeam: nihil sum. Ope
 ra cū fide: ne fides sit mortua. Jac. ij. Si
 des sine opibus mortua ē. Tercio ponit
 qualr xps discipulos erroneos in fide cō
 firmavit. Quod quidē fecit per omnes
 quinqz corporis sensus. C Primo p au
 ditum cū dixit: Pax vobis. per hoc dās
 nobis exēplum vt semp habeamus ver
 ba pacis non diuisionis. quod de mul
 tis dī Eccl. xviii. Lingua tertia multos
 cōmouit: & dispersit illos de gente in ge
 tem. Contingit aliquādo magnū mōstrū
 q vnus homo tres linguas habeat. Ana
 ē adulationis que blādit in facie. Secū
 da detractōis: que mordet ī absētia. Ter
 tia diuisionis: que seminat iurgia. Dēs
 iste lingue sunt absēdē de. Prima quia
 decipit. ysa. iij. Popule meus qui bea
 tum te dicūt: ipi te decipiūt. Secūda: q
 infamat. Vnde Sapiēns admonet nos
 ne cū talibus assēdū sumus. Eccl. xxiij.
 Ne forte assēditate tua infatuatus im
 properū patiaris: & maluissēs nō nasci
 zc. Tercia: q cōturbat. Eccle. viij. Salum
 nia perturbat sapiētes. C Secūdo p vi
 sum cum dī. Ostēdit ei manus & pedes.
 Quidā eim ex eis credebant ipm ēē spī
 ritum: iō dixit: Paspate & videte zc. Alij
 ipm corpus alienū assumpsisse & nō suū:
 iō dixit: Videte manus & pedes meos zc.
 Alij ipm credebant assumpsisse corp^u suū
 sed nō vere: sed fantastice. Iō dixit: Ha
 betis hīc aliquid quod māduce zc. Ter
 tio per olfactū: per hoc q in eos insuffla
 uit. Status enim ille valde odoriferus
 erat: q ab illo pectore pcedebat qd qua
 si apotheca oīum carissimatus erat. Nam
 erat quasi odor myrrhe inquantū pcede
 bat a carne mortificata: quasi odor thy
 ris: inquantū ab anima deuota: quasi odor
 balsami: inquantum a deitate preciosa.
 C Quarto per gustū inquantū manduca
 uit pisces assus & fauū mellis. In fauo. n.
 est cera luminosa & mel saporosum. In
 xpo vero sunt tres nature. s. aia: caro: &
 deitas. Illi ergo comedūt pisce assum: q
 delectantē circa eius carnē crucifixā. Illi
 mel cū cera: qui delectantē circa aiaz ei⁹

luctā. Illi fauū: qui circa deitatē dulcis
 simā. C Quinto p tactus. cū dicit: Inser
 digitū tuū huc zc. In hoc dat nobis exē
 plū vt vulnera peccatorū nrōz dīm itra
 mus tangi. i. reprehēdi. Sed sūt quedā
 alia que nō pmittunt se tangi q sup
 ba sunt: sicut leo per quem supbi signan
 tur. Quedam q: hīspī da sunt: sicut eri
 eius. Quedā q: siluestria sunt: sicut lup⁹
 Supbi enim nō pmittūt se tangi. i. repē
 hēdi pp suā arogatiā. Tales eim videntē
 pati illud apostema qd dī. Noli me tēgē
 Exo. xix. Nis qui tetigerit montē: morte
 moriat. Auari qui sunt hīspīdi & spīnis
 diuitiaz pleni. nō sustinent se repēhēdi
 ij. Reg. xxiij. Sigs spias tāgere voluerit
 armabit ferro & signo lanceato. Oportet
 ergo q sit munitus armis ad pēgēdūz
 s. lorica ferrea. i. ipenetrabili patētia: &
 ad ferendū. s. lancea. i. oburgatōe sue
 ra. Luxuriosi autē nō sustinēt se repēhē
 di: q siluestres sunt & nihil qd sit dei &
 salutis pēpē pnt. i. 1. Cor. ij. Animalis hō
 nō pēpē ea que sunt spūs dei.

C Sermo secūdus vnde supra.

AEnit iesus et ste
 tit in medio zc. Magna di
 gnatio est qn deus ad seruos
 suos venire dignat. Maior qn cū eis ēt
 comorat. Joā. xxiij. Ad eum veniemus &
 mansionē apud eū faciemus. Maxima
 qn cū eis ēt conuuiat. Apoc. iij. Lenabo
 cum illo & ille meū. Siquis igit vult re
 cipere deū vententē & manentē & reficē
 tem: seipm disponat. Non eim ad oēs ve
 nit nec cū omnibus mansionē facit: nec
 oēs reficit: sed tm quinqz genera perso
 narum que in pnti euangelio notantur
 C Primo enim venit ad pferueantes:
 qd notat cū dī. Lum esset sero die illa. si
 cut enim per mane principū opīs: p me
 ridiem mediū operis: sic & per sero finē
 opīs intelligimus. Hora eim serotina est
 hora terminatī laboris & recipiēde mer
 cedis. vt habet Matthei. xx. Vnde dicit
 Prouer. iij. Iustorum semita quasi lux
 splēdēns pcedit & crescit vsqz ad per
 sectum diē. Lux splēdēs ē opus iusti p
 nt ē ichoatōe. Lux pcedens: put ē in p
 secutione perfecta. dies put ē in cōsumā

ttione. **I**n lege pceptum erat vt deo to-
ta hostia offerret. s. caput: corpus: z cau-
da. Per caput intelligē possumus iuue-
tutē: que ē prima etas. per corpus virilē
etate. per caudā senectutē. Sed sunt q-
dam qui dant diabolo suā iuuentutem:
isti auferūt de hostia det caput. Alij qui
dant similiter diabolo suam virilē eta-
tem z volūt deo dare solūmodo senectu-
tem. isti auferunt caput z corpus: z deo
offerunt solū caudā. Nos autē deo totū
offeramus: z nram iuuentutem bene in-
cipiendo: z nram virilē etatem viriliter
psequēdo: z nram senectutē feliciter cō-
sumādo. Vē ngueto aaron dicit ppha
Sicut vnguētum in capite qd descēdit i
barbā barbā aaron zc. Per caput inēt^o
p barbā etas virilis: p oīā vestimēti sene-
ctus intelligit: qz vinctōz spūs sancti d3
hō hēre in iuuetute z virilitate: z cōser-
uare in senectute. **S**cdo venit ad quie-
scētes: qd notat: cū dī: *Ura sabbatorum.*
Sabbatū enim quies interpretat. Hinc est
qz apli receperūt spūm sanctū sedentes
i. a cuijs noxijs gescētes. Et filij israel n̄
recepterūt mānā nisi postquā ptrauerūt
mare: qz nullus pōt recipe mentis dulce
dinē nisi hēat mētis getē. Sūt tñ quidā
q gescūt mēte s3 nō corpe: sicut serui dei
qui carnē suā crucifigūt: mēte tñ cūz eo
gescūt. *Matth. xi.* Inuentem requies-
atibus vris. **I**stud ē sabbatū. de quo le-
uiti. xvi. Sabbatū requētōis dñi ē: z as-
sigeris atas vīas religionē ppetua. Alij
sunt q gescūt corpe: s3 nō mēte sicut pec-
catores. *Hiere. xlviii.* Requēt moab in fe-
cibus suis. *Luc. xij.* *Alia mea habes mul-*
ta bona requiesce comede zc. **I**stud tale
sabbatū a demonibus irri det. *Thren. i.*
Viderūt eā hostes: z derisuerūt sabbata
eius. Nō eiz pnt hēre verā getē in mēte
z in corpe. Juxta illud. Ysa. lviij. *Cor im-*
pū: quasi mare feruens: qd quiescē nō po-
teit. Alij sunt q quiescūt mēte z corpore:
sicut beati. *Ysa. xxxij.* *Sedebit ppls me^o*
in pulchritudine pacis: in tabernaculis
fiducie: in requie opulenta. **I**stud ē illd
sabbatū de quo dī *Ysa. vlti.* *Erūt sabba-*
tum ex sabbato: qz ex requie mentis pue-
nif ad quietem eternitatis. Alij sunt qui
nec gescūt mēte nec corpe: sicut dānati

Hiere. v. *Servietis sibi dñs alienis die ac*
nocte qui non dabūt vobis reges. **T**er-
tio venit ad clausas qd notat cūz dī. *Et*
fores eēt clausę. qz aut dñs corp^o suum
clausis ianuis intro duxit: hoc fuit diui-
nū miraculū. **A**ugu. Quidam sic dispu-
tant. si corpus erat qud p hostia clausa i-
trare potuit: si cōprehēdis modū nō est
miraculū vbi defecit rō ibi ē fidei edifi-
carto. hoc eim fuit diuine ptātis i dictū.
Idē. *Queritis a me z dicitis. si p hostia*
clausa intrauit: vbi est moles corporis.
Et ego respondebo. Si super mare am-
bulauit vbi est corporis pondus: sed se-
cit istad dñs tāquam dñs. Nunquid er-
go qz resurrexit destitit eē dñs. Hoc etiā
attēstat qz corpus habuit gloriosuz. cui^o
natura ē vt corpus nō gloriosum sibi re-
sistere non possit. **S**ego. Quid mirū est
si ianuis clausis post resurrectōez intra-
uit qui antea non aperto vtero virginitas
exiuit. In hoc ergo qz ad clausas venit:
dat intelligi qz venit ad illos qui portas
sensuū suoz claudūt. Spālter aut porte
oculoz sunt claudēde: qz sunt magis pe-
riculose. **D**avid eiz qz non clausit: i adul-
teriū z homicidiū cecidit. **C**irca has
aut portas quattuor sūt attēdēda. **P**ri-
mo vt i feminis oculos nō figamus. **A**ugu.
Oculi nri z si faciunt inaliqūā semina-
rum in nullas figant. **L**egit in vitis pa-
trū qz qdā abbas frēm quēdā a pueritia
in heremo nutritū in claustratē duxit: z cū
quasdā formosas mulieres vidisset z ocu-
los in eas fixisset interrogauit cuiusmo-
di res eēt. **L**ut abbas: anseres filij sunt.
Lum ergo ad monasteriū redisset ille
strens dixit abbati: *Pater da mihi de an-*
seribus illis vnaz: qz antm^o meus i amo-
rē earuz exarsit. **T**unc abbas fratres ad-
monuit vt a spectaculis mulierū caue-
rent. **N**az hīc inquit puer qui nūquā mu-
lierē viderat: qz semel aspexit incaute: ec-
ce in quātā cōcupiscētiā exarsit. **S**ecū-
do vt formosas mulieres maxime fugia-
mus. **U**n legi qz cū paris helenaz dñxisset.
Philosophi quidā ad eā vidēdū p-
gētes z eius pulchritudinē vidētes vul-
tum opuerunt dicētes: fugiamus fugia-
mus. **S**icut enim naturaliter magis no-
cet oculis videre rem valde albaz qz nū-

gram: sic magis nocet aie respicere mul-
 lierem pulchriam q̄ fedas. Eccle. ix. Auer-
 te facie tuā a muliere cōpta. Tercio vt
 vidēdo pulchras q̄ sint fede interius co-
 gitemus. Animalia que linceos vocantur
 visus sut subtilitate corpora opaca pene-
 trare dicunt. In vidēdo igit mulieres
 formosas linceos oculos hēamus: q̄ se
 de sint interius cogitemus. Quid enim
 aliud ē corp⁹ pulcherrime mulieris: ni-
 si pulcher saccus stercoris. Quis autez
 tentari possit: si stercora vidēt. Lani. iij.
 Pulchra es amica mea: absq; eo quod i-
 trinsecus latet. i. pulchra es exterius: s; se-
 da interius. Quarto vt a muliere li-
 bidinosa aspici deitemus. Probabile
 enim v; q̄ qm mulier virum libidinose
 aspiciet: sumus libidinis ab eius oculis
 ascēdens aerē inficit: aer sinistr isect⁹:
 similiter inficit oculos virtutis sic infectio
 ad cor ascēdit. Si enim suo visu speculū
 inficit mulier mēstruosa scōz p̄bm. nō ē
 mirū si aiam inficit mulier libidinosa. Si
 cut enim basiliscus visu ignito aues vo-
 lantes occidit: sic aspect⁹ mulieris igne
 cōcupiscentie inflāmat aiam interfici-
 cit. Eccle. xvi. Fornicatio mulieris i ex-
 tollētia oculorū. Et v; fornicatio quasi
 fortis necatio: q; fortiter necat virum.
 Quarto venit ad cōgregatō: qd no-
 tatur cū dicit: Ubi erant discipuli con-
 gregati zc. Matth. xviij. Ubi duo vel
 tres sunt congregati in nomine meo ibi
 sum in medio eorum. Ex cōgregatiōe
 enim multiplex vtilitas acquirit. Pri-
 ma est: quia tales non possunt extingui
 a dei gratia. Videmus enim q; vna can-
 dela cito extinguitur: sed multe cōiuncte
 extingui nō p̄nt. Serui dei sunt lux mū-
 di. Matth. v. Vos estis lux mundi.
 Sunt carbonēs accēsi. ps. Carbones suc-
 censi sunt ab eo. Sūt lapides igniti. Eze-
 chiel. xviij. In medio lapidum ignito-
 rum abulasti. Sicut ergo lux siue ignis
 non melius accendit q̄ ignem igni ap-
 plicando: sic serui dei non melius inflā-
 mantur q̄ insimul habitando. Et sicut
 carbonēs mutuo se accendunt: sic illi
 mutuo se calefactunt. Et sicut ex mutua
 collisiōe lapidū ignis excutit: sic ex mu-
 tua exhortatiōe spūs sancti ignis auge-

tur. Ecc. iij. Si dormierint duo soubēti-
 tur mutuo: vnus quō calefiat. C Secū-
 da vtilitas ē: q; nō p̄nt vincit a tentatiōe
 diaboli. Videmus enim q; acies pugna-
 tium militū cōiuncte vinci nō p̄nt. s; si
 quis de acie egredit cito capif. Sic z de
 seruis dei. Iuxta illud Lani. vi. Terribi-
 lis vt castrorū acies ordinata. Id eis tho-
 mas a diabolo victus fuit: q; ab acie apo-
 stolorū recessit. Diabolus eim nō vult nī
 si singulare certamē. Sicut dixit Bolas
 i. Reg. xvij. Eligat ex vobis vix z descen-
 dat ad singulare certamē. Tertia vti-
 litas est q; non p̄nt frangi a mundo per
 aduersa. Videmus enim q; vna virga ci-
 to frangitur: sed plures insimul frangi
 nō possunt. Legit q; quidā habens tres
 filios dū mori appropiquaret dedit eis
 vnā virgam vt frangerent: z cōtinuo fra-
 cta fuit. Dedit eis duas z vix frēgerunt.
 Dedit eis tres z frangere nō potuerūt.
 Et ait. Sic erit de vobis. Si enim diuisi
 fueritis: cito ab inimicis superabimini.
 Si aut vniti non potueritis supari. Ec-
 cle. iij. Funiculus triplex difficile rum-
 pitur. C Quarta vtilitas est: q; non p̄nt
 seduci a mundo per p̄spera. Videmus
 enim q; quādū oves sunt in grege sunt
 secure: sed si aliqua sepat se a grege cito
 errat. Sic z serui dei a blādimentis mū-
 di decipi non p̄nt. Tū q; manu pastoris
 i. prelati regunt. Tū q; latratu canū. i.
 doctrina predicatorū muniunt. Tū quia
 exēplis eorum cū quibus sunt fulciunt.
 Ille aut qui solus ē cito decipit. Unde
 clamat p̄pha. Erraui sicut ouis que pe-
 ruit zc. Quinto venit ad timoratos:
 qd notat cū dicit: Propter merū iudeorū.
 Ber. sup. can. In veritate didici nihil tā
 efficax ad grām p̄merendam: retinēdam: z
 recuperandā: q̄ si omni tēpore coram deo
 inueniaris non alci sapere sed timere.
 Timor igit z p̄mo valet ad gratiaz
 p̄merēdam. q; sicut dicit Eccle. i. Qui sine
 timore ē non poterit iustificari. C Secū-
 do ad grām cōseruandam. Et uide. xviij.
 Si non in timore domini tenueris te in-
 stanter. cito subuerter dom⁹ tua. Terc-
 tio ad grām perditam recuperandam. Re-
 cupat enim per sancta desideria: p̄ sc̄sa
 suspiria: z per bona opa. Ysa. xvi. se-

cūdam aliaz lram. Et timore tuo conce-
pimus: et parturuiumus et peperim⁹ spūm
salutis. Lōceptio respicit fetū dū ē i vē-
tre. pruritio dū ē in dolore mulier prius
dū fetū emiserit. Virtute ergo timoris
dei cōcipimus scēsa desideria p turimus
scēsa suspiria. et parimus bona opa.

¶ Sermo tertius.

Insere digitum tu-
um huc: et vide manus zc. Se-
cū dū beatū Aug. triplex ē sta-
tus hoīs. Un⁹ put ē in vita. Alius put
ē in morte. Tertius put considerat post
mortē. Iō hoc triplici statu xp̄s discipu-
los suos dilexerat. s. in vita sua eis secre-
ta manifestādo et amicos vocando. Jo.
xv. Vos dixi amicos q̄ oīa que a patre
meo audiui nota feci vobis. In morte
sua p eis aīaz suā ponēdo. Ibidē. Ma-
lorē hac dilectiōe nemo h̄s. Post mortē
suā eis sepe appendo. Primo duo signa
amoris ostēdat b̄s thome sicut et cete-
ris. Tertiu aut nōdum sibi ostēderat: q̄
nōdū sibi appuerat: iō hodie sibi appa-
ruit: et tā p visum q̄ p tactū cū ad fidē re-
duxit dicēs: Insere digitū tuū zc. Circa
aut istā appitiōē trīa notabilia videri
pūt. C. Unū q̄ xp̄s quī cicatrices vulne-
rū i carne seruauit. Alia tñ de cā serua-
uit eas post resurrectiōē i mundo. Alia
nūc seruat i celo. Alia seruabit in iudi-
cio. Alia post iudiciū. C. Post resurrectiōē
nē qdē eas seruauit vt in discipulis et i
nobis fidē resurrectiōis astrueret. Blo.
Ad dubitatū corda sanāda vulnēz sūt
seruata vestigia. Bre. in omel. Egit nāq̄
mīro mō diuina supnāq̄ clemētia vt di-
scipulus dubitās: dū i magro palparet
vulnera carnis: in nobis vulnera sana-
ret sū delictis. Plus eīz nobis thome i
fidelitas ad fidē cōtulit q̄ fides creden-
tū discipuloy p fuit: q̄ dū ille ad fidem
palpādo reducū: nra mēs o dubitatiōe
postposita in fide solidat. C. Secūdo eas
seruat nūc in celo z hoc vt p̄i eas rep̄e-
sentet z nobis cū recōciliet. Licatricum
eīz rep̄itatio ē qdā apud p̄em p nobis
aduocatio. Sicut mīses tacēs ab ip̄ato-
re ip̄erat qñ vulnera que p eo prulit si-
bi dīmōstrat. Exēplū legis i h̄slo. scol. q̄

antipater idumeus p̄i magni herodis i
quodā seruitio impatoris multis vulne-
ribus ē cōfossus. Quātādē ab emul ac-
cusatus reiectis vestib⁹ dixit. Ego cesar
nolo me verbis excusare apud te: s̄ ista
vulnera q̄ suscepi p te loquant p me si
ego diligo te. Tūc cesar ip̄m in gr̄az suā
suscepit. Sic ēt xp̄s vulnera p̄i ostēdit
vt isinuer qñ nos dilexit. Ber. Securū
accessus h̄es o hō apud p̄ez vbi mī aīe
filiū z filiū an p̄ez. Nō ostēdit filio pe-
ctus z vbera. Fili⁹ ostēdit p̄i latus z vul-
nera. Nulla ergo poterit eē repulsa vbi
tot occurrit charitatis isignia. C. Tertio
seruabit eas in iudicio vt mali videant
q̄ iuste sint p̄denati. Un⁹ dicētis i hec v̄-
ba. vt dicit L̄hy. sup. Mat. Ego pp vos
hō fact⁹ suz. pp vos alligat⁹ sum z velu-
sus z celsus z crucifixus: vbi ē tāta mea-
rū insuriaz fructus. Ecce p̄ctū sanguis
mei quē dedi in redēptiōē aīaz v̄raz. vbi
ē seruit⁹ mibi sp̄sa quā p p̄cio sanguis
mei mibi deditis. Ego sup gl̄iaz meam
vos habui cū eēm deus appens hō: z v̄
liorē oībus rebus v̄ris me fecistis. Nāz
oēm rē v̄sissimā terre āplius dilexistis:
q̄ iusticiā meā z fidē. C. Quarto. serua-
turus eas ē post iudiciū in celo. Et hoc
pp se z pp sc̄os. Propt̄ se qdē vt semp se
cū deferat isignia sue victorie gl̄iose. Be-
da sup Lucā. Miles i p̄lio fortiter agēs
z victoriā obrinens multis vulneribus
cōfossus si vas ei medic⁹ z dicit. Usa sa-
nari sine oī cicatrice vel cū cicatricibus
sine oī deformatate: puto q̄ in signū sue
victorie cicatrices seruaret. Ille cū ci-
catrices in xp̄o sunt nō in deformatatem
s̄ ad magnam pulchritudinē. Un⁹ dicit
L̄hy. q̄ sup radios solis erunt lucidior
res. Sicut cū honor ē mīliti de p̄lio re-
uertēti deferre scutū fractū sic ē xp̄o ho-
nor secū deferre victorie sue gl̄iosuz triū-
phū. Gl̄iosa sup lucā. Nō ex ip̄ortētia cu-
radi cicatrices seruauit: s̄ vt p̄petuū vi-
ctorie sue circūferat triūphū. Seruabit
etiam eas propter sanctos: vt videntes
q̄ misericorditer sint redēpti content in
eternū misericordias dñi. Iuxta illd. Lō-
fitemini dño qm̄ bonus: qm̄ in secula mi-
sericordia eius. Dicāt nūc qui redēpti
sunt a domino zc. Nō solum autem cir-

ca cicatrices xp̄i: s; et las circa cicatrices
martyr sancti efficiens. Aug. de ciuitate
dei. Nescio quō sic afficimur amore mar
tyr b̄tor vt velimus in illo regno vidē
vulnerum cicatrices que p xp̄i nomie p
tulerūt ⁊ fortasse videbimus. Nō eim de
formitas in eis: sed dignitas ⁊ pulchritu
do erit. C. Scdm̄ notabile ē q xp̄s circa
trices thome palpas exhibuit: vt per
illas palpationē auferret illius dubita
tionē. Vñ mor certificat? dixit: dñs me?
⁊ deus meus. Per qd̄ daf̄ itelligi q vul
nera p̄cor n̄or nō debemus abscondere
sed ea p cōfessionē manifestare. C. S; no
tandū q vulnera aliqñ sunt recēta: alt
qñ inueterata. aliqñ putrida. Recēta sa
nānt vinctōe siue ēplāstri appositōe. In
ueterata aduētōe. Putrida incisiōe. Tūc
vulnera p̄cor n̄or sunt recēta qñ ad
huc sunt in volūtate vel in recēti ope: ⁊
tūc sanari p̄nt per vinctōe. i. spūs san
cti inspirationē. Vel ēplāstri. i. leuis pe
nitētiē ipositione. Ec̄. x. Lāguor: plixio:
grauat medicū breuē lāguorē p̄cidit me
dicus. Eiusdē. xxxvij. Anguētarius fa
cier p̄smēta suauitatis: ⁊ vinctōes cōfici
et sanitatio. Tūc sunt inueterata quādo
per lōgā cōsuetudinē sunt iterata. ps.
Inueter aut inter oēs inimicos meos. Et
tunc indigent adustione. i. adustua car
nis maceratione. ps. Ure renes meos ⁊
cor meū: Sacha. xij. Per ignē vram eos
sicut vris argētū. Tūc sunt putrida quā
do tādū stat hō in p̄ctis q̄ setet coram
deo ⁊ hoibus. Iohelis. i. Lūputruerunt
tūmēta i stercore suo. In quoz p̄sona di
c̄t p̄pheta putruerūt ⁊ corrupte sunt ci
catrices mee ⁊c. Et tūc indiget incisiōe.
i. incisiua tribulatiōe. Tūc eim sepe car
nes putride auferunt ⁊ ipsi ad deū cōuer
tunt. ps. Multiplicate sunt infirmita
tes eoz postea accelerauerūt. De ista in
cisione d̄ Job. xvi. Cōcidit me vulnē su
per vulnus. C. Tertiu notabile ē q xp̄s
per ostēsiōnē vulnēz thomā in fide soli
dauit. Ip̄e qd̄ erat tribulatus d̄ xp̄i pas
sione. despatus de eius resurrectione. ⁊ te
pidus factus in eius amore. Sed xp̄s p
ostēsiōnem vulnēz tribulatum letifica
uit. despātū certificauit. ⁊ tepidū inflā
mauit. Ista tria ēt in xp̄i vulneribus in

uenimus. C. P̄rio nāq; tribulati: ibi sue
ntunt q̄solationē. Greg. Si passio xp̄i ad
memoriā reducat nihil ē adeo durū qd̄
nō equo aīo tolere. Hoc significatum ē
Exo. xv. Vbi lignū m̄suz in aquas ama
ras eas dulcorauit: quia memoria crucis
oēs tribulatiōes in dulcedinē conuertit.
Refert aut̄ Aristot. q si vas cere noue vin
diq; clausum in mari ponat: aqua que
subintrat in dulcedinē conuertit. Istud
vas factū de cera noua est corpus xp̄i fa
ctū de carne virginea qd̄ vndiq; fuit clau
sum: q nulli vnquā rērationi fuit putūz
Si igit mittimus aquas amaras. i. tri
bulationes n̄as in poros. i. in vulnera
istius vasis oēs in dulcedinē cōuertent
Ber. Tua dulcedo dñe lapides tonētes
stephano dulcorauit. Tua dulcedo cra
ticulā Zaurētio dulcorauit. pre tua dul
cedine ibāt apostoli gaudētes a conspe
ctu cōcili. C. Scdo in xp̄i vulneribus de
sperati inueniunt spei corroboratiōez. In
passiōe eiz sua pactū firmauit. p qd̄ oib;
veniaz dare p̄misit. Pactū aut̄ oliz trib;
modis firmabat. aut manuū p̄missione.
aut signi erectiōe. aut aque effusione. De
duob; p̄mis habet Iosue vi. De tertio
i. Regū. vij. Sicut enim in aque effusio
ne nihil de aqua remanet nec quantum
ad substantiam: nec quātū ad saporē. sic d̄
illis qui pactū illud frāgerent nullū de
bebat vestigiū remanere. Christus igit
vt pactū nobiscū firmaret quo oibus ve
niam daret: fuit nō tm̄ in manibus s; ēt
in pedibus: ēt ilarē ⁊ toto corpore percus
sus. Ysa. liij. Propter scelus ppli mei p
cussi eū. Fuit in cruce exaltatus. Jo. iij.
Sicut exaltauit moyses serpētē in deser
to. Eiusdē. xij. Si exaltatus fuero a ter
ra oia trahā ad meip̄m. Fuit sicut aqua
effusus q̄ nihil ei remāsit. Nec aīa q̄ eā
in morte deposuit. Nec caro q̄ tota attri
ta fuit. Nec sanguis q̄ totū effudit. Nec
familia q̄ eū dereliquit. Nec vestes quā
eis spoliatus fuit. Et tō poterat dicē cō
p̄pheta sicut aqua effusus sū ⁊c. C. Ter
tio in xp̄i vulneribus frigidū inueniunt
inflāmatōnē. Hoc significatū ē. ij. Ma
cha. i. vbi d̄ q ligna aspersa aqua crassa
fuerunt vehēmenter accēsa. Et que ē ista
aqua crassa. nisi sanguis dñi spūs sancti

pinguedine perfusus. Quo si lingua. i. corda nra arida aspersa fuerint continuo inflamant. Istud et significatū ē. i. Ma-cha. vi. vbi dī q̄ elephātis oñderūt san- guinem vne: et mortu: ad acue dū eos ad p̄- lium. Fructus mort scdm̄ Elnb. primo ē albus: postea rubeus: postremus niger. Sic xps primo fuit albus et purus in to- ta sua cōuersatōe. rubeus in cruce. niger in morte. Dulcis mort sanguinis dī nos accēdere: et cor nrm̄ ad bellū cōtra vitia totaliter inflamare.

CDominica secūda. Sermo primus.

Ego sum pastor bonus. Jo. x. In p̄siti vsta nul- lus dī seipm̄ laudare: nec vel- le laudari ab alio. Et rō ē q̄ si cogitat tē- pus suū p̄teritū videbit q̄ multa fecē vñ dī dolere. Si futurū videbit iminē mul- ta vñ dī timere. Si p̄s inueniet multos in se defectus p̄ quibus dī erubescē et se humiliare. Quō igit hō debet se lauda- re et velle laudari: qui h̄z cām tantī dolo- ris et timoris et ruboris siue humilitatio- nis. In xpo aut nō sic ē: q̄ de nullo tran- sacto q̄d fecit voluit: q̄ fuit sanctissim⁹. De nullo futuro euz timere oportuit: q̄ erat omnipotētissimus. De nullo defectu p̄ senti vitioso erubescē debuit q̄ erat p̄fe- ctissimus. Si igit deus petiit a nobis lau- dari: hoc nō ē pp se sed ppter nos. Aug. sup ps. Laudari se a te vult deus: et hoc vt tu pficias: nō vt ille sublimet. Nō a te amat q̄ illū augeat: s̄z q̄ te ad illū pdu- cas. Sistr qñ se laudat hoc nō facit pp se sed ppter nos. Bre. in moral. Deus qui nos phibet ne p̄p̄rio ore laudemur per scripturas sacras laudes suas loquitur nō q̄ ipse eis indiget qui pficere laudib⁹ nescit: sed dū suam nobis magnitudinē narrat. nostra ad se impitiaz subleuat. et bona sua loquēdo nos edocet. que oīno hō nō cognoscēt si de se tacere voluisset. Beinde subdit. Tccirco igit laudes su- as indicat vt valeamus eū audiētes co- gnoscere cognoscētes amare. amātes se qui. sequētes adipiscit. adipiscētes vero eius visione perfrui. Propter nos igitur nō pp se xps in euāgelio se cōmēdat dī- cēs: Ego sum pastor bonus. In isto igit

euāgelio dī quattuor fit mētio. s. de pasto- re: mercenario: lupō: et ouib⁹. C Pastor bonus ē christus cuius tria ponit signa. C Primū ē q̄ p̄ ouibus aīam ponit. S̄z cū hō hēat tria. s. res p̄p̄inquos. p̄sonas p̄p̄ias. Ista tria p̄ ouibus sunt ponēda. Ber. sup Lañ. Nec ociose tortēs repetitū ē: petre amas me in cōmissiōe ouīū. Nē si dicat iesus. Nisi me valde et p̄fecte ames hoc est plus q̄ tua plus q̄ tuos: plus q̄ te. nequaquā suscipias curā hanc. Nec te itromittas de ouibus meis p̄ quibus sanguis meus fusus ē. Sua aut p̄ ouib⁹ nō ponit qui tpalia eis non tribuunt. i. Jo. iij. Qui habuerit substantiaz hui⁹ mū- di: et viderit fratrem suum necessitatē ha- bere. et clausit viscera sua ab eo quō charitas dei ē in eo. suos nō ponit q̄ cō- sanguineos insufficiētes pinoueri faci- unt. sepe aut q̄ carnalr intrat carnalr vi- ut. Jo. iij. Quod natū ē ex carne caro ē Petrus introductus in atrīū pontificis p̄ ancillā xpm̄ negauit. q̄ sepe quez caro que ē ancilla a se introduct: xpm̄ nō co- gnoscit. Personā non ponit q̄ malis n̄ resistunt. Ezech. xij. Nō opposuisti os murū p̄ domo israel et c. Christus autē ista tria p̄ ouib⁹ posuit. Dicere. xij. Reliq̄ domū meā. i. familiā meā. s. angelos. di- misi hēditatē meā. i. totaz celestē substan- tiam meā. Bedi dilectā aīam meā i ma- nus inimicorū meorū. C Secūdū signum ē q̄ oues cognoscit. Unde dicit cognos- sco oues meas et c. Cognoscit autē eas p̄ imaginē suā quā eis imp̄ssit. ps. Signa- tū ē sup nos lumen vultus tui dñe. Per arma et vestimēta virtutū quib⁹ fideles ornauit. Ro. xij. In duamur arma lucis Et infra. In dūm̄nt vñz iesus xps. Per signa bonorū op̄z q̄bus eos decorauit. ij. Thimo. ij. Firmū fundamētū dei stat h̄is signaculū hoc: cognouit dñs q̄ sunt eius. et discedat ab iniquitate oīs qui inuo- cat nomē dñi. Quasi dicat. hoc ē signūz q̄ sunt dñi qñ a malis discedūt et bōa fa- ciunt. Per doctrinaz suā qua eos infor- mauit. Jo. xij. In hoc cognoscen oēs: q̄ mei estis discipuli. si dilectionem ha- bueritis adinuicem. Quia vero mali ista non habuerūt: ideo in iudicio a chrī- sto non cognoscen. Unde Lhyf. super

Mattheu loquens in persona xpi dicit. Pater enim cognoscit filios suos pprijs per imagines suam. rex vero milites suos per arma sua. pastor oues per signa sua. magister autem cognoscit discipulos suos per doctrinam suam. Ego autem non cognosco vos tanquam pater filios meos: quia meam imaginem non habetis. Nec tanquam rex milites meos: quia mea arma abiecitistis. Nec ego cognosco vos tanquam pastor: oues meas: quia mea signa non portastis. Nec cognosco vos tanquam magister discipulos meos: quia meam doctrinam non contempnistis. **T**ertium signum est quod oues ad ouile deducit. Ideo dicit alias oues habeo que non sunt ex hoc ouili etc. Notandum autem quod sunt quidam qui sunt totaliter intra ouile sicut sunt boni christiani qui sunt de ecclesia et numero et merito. Quidam totaliter extra: sicut heretici qui nec fide habent nec opera. Quidam partim intra et partim extra sicut mali christiani. Nam inquam habent fidem sunt intra: in quantum quatuor mala opera sunt extra. Prelatus igitur oues que sunt intra debet fouere. moribundas vero que sunt extra debet effugare. Illas vero que sunt partim intra et partim extra debet excitare. Illud triplex officium representat bacculus pastoralis: cuius principium habet reflectionem. ad innuendum ut ea que aliquis predicat ad se reflectat: ut sic oues que sunt intra per bonum exemplum nutritur. Secundum autem habet rectitudinem et est aptus ad percutiendum: ut scilicet oues moribundas expellat. In fine habet stimulum et percutiendum: ut scilicet pigros in ecclesia introducat. **E**ccl. xij. Verba sapientium quasi stimulum etc. **S**ecundo fit mentio de mercenario quod autem aliquis sit mercenarius tria signa ponit. **U**num est quod de ouibus nullam curam gerit. quod notat cum dicit. Mercenarius vidit lupum venientem et dimittit oues. **A**ugu. Mercenarius si ouis oberat non reuocat. si infirmas non medetur. si deuoratas non lachrymas. si subterfugunt temporalia que ipse amauit fugit. **S**ecundo cum dicit signum est quod fugit. Unde subdit. Mercenarius autem fugit: quia mercenarius est. **A**ugu. O mercenarie lupum vidisti et fugisti. Forte dices. Ecce hic sum non fugi. Fugisti quia tacuisti. **C**orpoze hic fuisti: spi-

ritu fugisti. **B**reg. Lupus veniens indicat quo quisque animo super gregis custodiam stabat. Aliqui tamen plures potest fugere quoniam. ipse solus querit. sicut fugit paulus: ut habet. ij. cor. xi. quod secundum Augustinum. cessit precutioni ut seruaret se aliorum villitati. Alii quoniam debet se opponere. quoniam. scilicet persecutio populo inducit. Aliqui non debet fugere nec se opponere sed patienter expectare quoniam. scilicet tamen lana. i. temporalia diripiunt. **M**at. v. Qui vult tecum in iudicio contendere et tunicam tollere: dimitte ei et pallium. **T**ertium signum est quoniam tamen lana. i. temporalia gerit. **A**ugu. Sunt in ecclesia quidam spirituales non per deum: qui sunt dei que res sed temporalia commoda sectantes honores ab hominibus appetentes. quisque talis est mercenarius est. **L**egit. Gen. xxxi. quod quoniam laban iuravit ad iacob dicens oues iacob fugit: quod quoniam platus in subditis tamen temporalia gerit: christus ab eo recedit. **T**ertio fit mentio de lupo: cuius triplex officium ponit. scilicet rapere: dissipare et mactare. De duobus primis videtur hic. De tertio videtur supra Joa. x. **E**t non venit nisi ut huius et mactet et perdat. **L**upus igitur infernalis alias dissipat: dispersas rapit: raptas occidit. **P**rimo igitur dissipat. i. per diuersa vitia spargit. Nam lucifer spargit per superbiam. **D**emonia per auaritia. **A**simus deus per luxuria. **T**anto autem spargit crudeliter quanto scit se habere tempus breuius. **D**icit in li. de animalibus: quod quoniam lupus senescit et non potest predare: vadit de nocte iuxta ciuitates et viciibus insidiat. Sic vici bolus sciens tempus suum esse breue iam de vici minimis bestialibus non curat: sed bonos deuorare festinat. **I**sid. de summo bono. Tunc dyabolus contra eum quem possidet acrius seuit: quoniam se diuina virtute ab eo expellendum cognoscit. **A**poc. xij. Ve terre et mari: quod discit ad vos dyabolus huius iras magnas: sciens quod modicum tempus habet. **S**ecundo alias dispersas rapit ad penam et hoc quod cathena annulos multos habere edificat. n. ex mala suggestione: delectatio ne: sensu: opere: consuetudine et necessitate. **P**rouer. v. Funibus peccatorum suorum stringitur. **Q**uamuis autem elemosine sint lactes in corde demonis et sagitte et orationes sunt lapides: tamen postquam dyabolus sic eum in cathena uitae vix expellit potest sine per sagittas elemosynarum per lapides orationum. **J**ob. xli. Non

fugabit eū vtr sagittarius: et in stipulam versi sūt et lapides funde. **P** Tertio animas sic raptas occidit morte eterna. **P**s. **M**ors peiorū pessima. Est enim mala: quia anima deualtat et pascit. **P**s. **M**ors depascit eos. **G**lo. Hoc dicit ad similitudines iumentorum que nō radicitus herbas euellunt: sed similitates carpit vtr itez herbe nascant ad passū. Sic et illi morte depasci reuultū: quia nō deficiūt. Et ē peior quia nō pūt mori. **A**ug. de ciuitate dei. Nulla quippe maior et peior ē mors: quā vbi nō moris mors. Est pessima quia vtrūq; occidit: scilicet corpus et animā. **I**dē ibidē. **M**ors a se fit cū eā deserit deus. **M**ors corporis cū illud deserit anima. **M**ors vtriusq; cū anima a deo sepata deserit corpus. **I**ta. n. nec ex deo viuūt anima: nec corp⁹ ex ipsa. **Q**uarto fit mētio de omnibus xpī: de quibus tria signa ponunt. **P**rimū est: quia pastore re cognoscūt. **U**bi dicit: Cognoscūt me mee Boni enim cognoscūt deum nō tñ cognitiōe innata: que ē p instinctū nālem. **B**e qua **J**ob. xxxvi. **D**ēs hōies videt eū. Nō tñ cognitiōe speculatiua: que est p fidez. **B**e qua. **I**. **L**og. xij. **V**idemus nūc p speculū in enigmate. **S**z maxime cognitiōe practica que est p mādator dei obseruationē. **P**s. **E**l mandatis tuis intellexi. **B**e q tandē puenit ad cognitiōez que ē apta. **B**e qua ibidē. **T**ūc autē facie ad faciem. **P** Scōm est: quia vocē eius audiūt. **U**bi dē **isra**. **O**ues mee vocē meā audiūt. **U**bi supra dē: **N**ō nouerūt voces alienorū. **T**res enim voces sunt alienorū et q̄rta veri pastoris. **P**rima ē vt vox lupi. **I**. **d**emonis q̄ vocat oues ad occidēdū. **B**reg. **L**up⁹ est malign⁹ spūs q̄ caulās fidelū infidians circuit: et mores animarū q̄rit. **P** Scōa est vox furis. **I**. **c**arnis q̄ vocat ad predā. **d**ū. **B**e quo fure dē supra. **F**ur non venit nisi vt fures cē. **L**aro cū p vsuz et alios sensus corporis animā depredat. **T**hien. **i**. **O**culus meus depdatus est animā meam. **P** Tertia vox est mercenarij. **I**. **m**ūdī: qui eas vocat ad tōdendū. **L**icet mūdus vtilitas pmittat tñ in morte oues suas tōderet: attonsas ipsas extra mūdū mittit. **J**ob. xxvij. **B**uies cū dormierit nihil se: cū afficeret. **P** Quarta vox est veri pastoris. **I**. **x**pī: q̄ eas vocat ad pascēdū. **J**ean.

x. **I**ngrediet et egrediet et pascua inueniet. **B**e his q̄tuor vocibus dicit **B**er. **U**ocat mūdus: vocat caro: vocat dyabolus: vocat xp̄s. **A**dūsus dicit ego deficio. **c**aro ego inficio. **d**yabolus ego interficio. **x**p̄s ego reficio: vnde quē sequeris. **P** Tertiū signū est q̄ pastore sequunt et post cū vadunt. **U**bi postq̄ dixit dñs. **O**ues mee vocē meā audīt. **S**ubiūxit: et sequitur me. **I**deo xp̄s assimilāt se gallīne. **M**at. **x**xij. **Q**uoties voluit q̄gregare filios tuos. **q**uēadmodū gallina q̄gregat pullos suos sub alas. **I**nstar enim galline fouet bona nra pposita donec pficiamus per bona opā: tūc debemus eūz seq̄ regra. **t**iādo et cognoscēdo eius dona. **L**egit s̄ p̄phetatib⁹ auiū q̄ gallina interdū fouet oua anetaz et pauonū et p̄p̄ta. **S**ed cū oēs creuerint veri pulli mī adherēt. anetē in ags se immergūt. pauones de sua pulchritudine gloriantes: nutritē relin. **q**uit. **S**ic et deus bona pposita fouet et nutrit: sed qdā sibi adherēt q̄ ipm sequuntur p imitationē et gratiaz actionē. **A**lij vero cū deserētes in aquis voluptatū se immergunt. **A**lij vero de sua superbia gloriantes: ingrati existunt.

C Sermo secūdus vnde supra.

Bonus pastor animā suā dat p ouibus suis. **M**ercenarius autē: et qui nō ē pastor videt lupū venientē cē. **S**icut est differētia inter regē et tyrānū: quia rex intēdit vtilitatē populī: nō suā: tyrānus autē vtilitatē suā nō populī. **S**ic differētia ē inter pastore et mercenariū et lupū. **C** Officiū enim pastoris ē oues pascere. et mercenarij oues tōdere: et lupi oues occidere. **D**icit autē **A**ugu. de verbis dñi: q̄ pastor est diligēdus: mercenarius ē tolerā. **d**us: quia tādū est vtilis q̄dū nō videt lupū venientē: tūc enim fugit. **L**atro siue lupus ē vtiā. **C** Est igit offiū pastoris pascere verbo. **s**z exēplo: et tpali sub. **d**io. **V**erbo qdē p instructionē et correctiōē. **D**icere. **i**. **D**abo vobis pastorez iuxta cor meū q̄ pascet vos sciētia et doctrina. **y**. **T**himo. **i**. **A**rgue: obsecra: increpa: in oī patiētia et doctrina. **B**oni. n. sūt obsecrā. **d**i: mali arguēdi et increpādi. **D**eus au

Dominica. ii. post pascha

tē cū dīsceretē & patiētia tolerādī. Hinc est q̄ i arca moyſi erat māna: virga & tabule testamēti: vt habet Heb. ix. q̄ in prelato q̄ est arca dei d̄z eſſe māna: dulcis ex horatōis quo ad bonos: & virga ſeuere correatōis quo ad duos: & tabule dīſcretōis quo ad oēs. Hinc ē q̄ Salomon fecit ſculpi in baſis? tēpli boues & leones & cherubim. vt habet. iij. Reg. vii. In bene maſuetudo ſiue maturitas. In leone ferocitas. In cherubim ſciētia designat. Prelatus eim q̄ d̄z eſſe baſis. i. ſuſtenta: mētū eccleſie: d̄z q̄tū ad bonos eē man: ſuetus. q̄tū ad duos ſeuerus. q̄tū ad oēs ſapiens & dīſcret? & Scōdo d̄z paſcē exēplo p bone viſe iſomatōez. Ad Titū ij. In oībus reiſ p̄be exēplū bonorū op̄ez. Legiſ. i. Reg. x. q̄ ſaul fuit altior oī p̄lo ab humero & ſurſus: q̄ platus ſicut p̄ alīs eminet officio ſic d̄z emine: re exēplo. Reg. nō d̄z totūz ducatū ſuſcipere q̄ nescit hoīes viuēdo p̄ire. S̄z hoīe multi h̄nt vocē iacob p bonā doctri: nā: ſed man? eſau p opatōnē malāz. De talib? d̄z Job. xl. Oſſa behemoth velut ſiſtule eris. Sūt. n. oſſa dyaboli inquātūz carēt ſenſu b̄i viuēdi: ſ̄z vident eē ſiſtule dei inquātū h̄nt ſonū b̄i docēdi. Tales nō viuificāt aīas: ſed occidūt. & Tripl̄r enīz p̄t dīci paſtor: eē occiſor ouīū ſuaz ēt ſine iniectōe manuū. & Uno modo q̄n dat eis pabulū venenatū. & Scōdo modo q̄n ſubtrahīt eis pabulum neceſſariūz. & Tertio mō q̄n vīdet q̄ herbā venenatā comedūt: & tū nō arcet. Sic & prelatus ſubditos occidit. & Primo malū exēplū p̄bēdo. Oſee. vi. Particeps ſacerdotū in via interficiētū p̄gētes de ſiechē in h̄teru ſalē. Interl. Falſi ſacerdotes abſcōdunt viā & occidūt hoīes malis opibz: ne pueniāt in h̄ierlem. & Scōdo bona t̄palia auferēdo. Ecē. xxxiij. Panis egētū vita pauper eſt. q̄ defraudat eū hō ſan. ē. Ibi d̄z. Qui auferit in ſudore panē: q̄ſi q̄ occidit p̄mū. & Tertio vicia diſſimulādo. Ezech. xxxij. Si dicēte me ad ipiū morte morieris: & nō fueris ei locut? vt ſe cuſtodiat a via ſua mala. ipſe in iniquitate ſua moriet: ſanguine autē eius de manu tua requirā. Un̄ dicit negligēs plar? Zach. xi. Nō paſcaz vos. Nō moriet mor-

riatur: q̄d ſuccidit ſuccidat. Bieg. Tot occidimus quor ad mortē quotidie repti di & tacētes ire videmus. Tūc ſubditus moriſ ſine te q̄ſi in cauſa mortis p̄radi: cētē ptulerit te. & Tertio d̄z paſcē t̄pali ſubſidio p ſubmiſtrationē. Augu. Talis d̄bet eē rector q̄ pponat verbū doctrine ignorātibz: & meſam ſuā cōſcet idigētibus. Libētē audit etus lingua loquētē: cuius expectat dexterā p̄tigentē. Bie. Qui nō dat p ouibus ſubſtātia ſuā: q̄n p hīs daturus eſt aīaz ſuā. S̄z multi ſūt q̄ ſua ſubditis nō tribuūt: ſed potius ab eis bona ſua auferūt. Tales vident eſſe peiores dyabolo. Lū. n. hō tria habeat. ſ. res t̄pales: corpus & aīaz. Dyabolus nō curat de rebz: nec de corp̄: ſed tantū de aīa occidēda. Bene. xliij. Da mihi aīas: cetera tolle tibi. Quāuis autē aliq̄n res auferat & corpus ledat. hoc nō facit niſi ppter aīaz: vt. ſ. p rēz ablationē & corp̄is leſionē aīaz trahat in deſpationem. Prelat? aut auarus & res auferit indebitē rapiēdo. Ezech. xxxiij. Ue paſtoribus iſrael q̄ paſcūt ſemetipſos. Et corpus ledūt iniuſte opprimēdo: vt ex tali oppoſitione poſſint pecuniā extorquere. Adichee ij. Sigs nō dederit in ore eoz q̄p̄tā ſanctificāt ſup eū plū. Aīas occidit prauūz exēplū p̄bēdo. Zach. xi. Paſce pecora occiſionis. Glo. Quicūq̄ doctores mīnt mos ſcādaliſāt ipſi pecora occiſionis nūtriūt. & Sequit̄ videre de officio mercenarij q̄d ētōdere. & tū x̄ps primo paſtori nunq̄ dixit tōdere: q̄ nō erat mercenari? nec dixit occidere: q̄ nō erat lupus. ſed v̄xit paſce q̄: erat paſtor: verus. Semel tū ſibi dixit occide. Nā ſicut v̄ Act. x. Luz perrus viditſſet lintheū de celo deſcēdere in quo erat q̄drupedia & ſerpētia ter: & volatilia celli. facta eſt vox ad eū dicēs: Surge petre occide & māduca. Ibi enīz nō erat oues: q̄ nō dixiſſet ei occide ſed paſce. ſed erat volatilia p que intelli gūtur ſupbi. Et reptilia terre p que itelligūtur auari. Et q̄drupedia imūda per que itelliguntur luxurioſi. Luxuria. n. in corpore agit q̄d ex q̄tuor elemētis pponiſ. Vel ſignat luxuria p q̄drupedia: q̄ luxurioſus vadit in ſernū cū q̄tuor pedibus. Auarus aut vadit cum duobus.

Unus est q: male acgrit. Alius q: male retinet. Supbus enim vadit cū tribus. Unus ē q: bona que hz suis meritis recepiſſe ſe credit. Alius autē eſt q: falſo de ſe ſentit: & multa ſe credit hēre que nō hz. Tertius autē eſt q: in ſui pparatiōe ceteros paruipēdit. Luxurioſus vadit cum q̄ttuor. Unus eſt vitiiu guloliſiſſis. Vult eiꝝ laute comedere vt poſſit ſua libidinē exercere. Scōs autē ē vitiiu libidinofe voluptatiſ: vt dicit Hīero. Vēter mero eſtuans cito deſpumat i luxuriā. Tertio autē eſt vitiiu p diſſipatiſ. Sicut pz in filio p digo q diſſipauit vniuerſā ſubſtantiā ſua viuēdo luxurioſi: vt habetur Luce. xv. Quartus eſt vitiiu rapacitatiſ: q: poſtq̄ pſupſerit p̄p̄ia puerit ſe ad rapiēdum aliena. Quē igit tales p̄lat? vꝝ occidere: vt videlꝝ occidat ſupbiaꝝ ſupbiaꝝ: auaritiā in auariſ. luxuriā i luxurioſiſ. C Se quibꝝ videri de officio lupi. i. dyaboli: qd eſt oues occidere. quas qdē triplꝝ occidit. C Primo decipiēdo p aſtutiā. Legit enim q lupus aliquiꝝ voces hūanas emit tꝝt & aliqui latratu canuꝝ fingit vt ſic paſtores & oues decipiat. Aliqui enim dyabolus aliqua ſuggeſtione imitrit q hꝝ ſpēz boni: vt ſichoiꝝ decipiat. y. Lox. xi. Tineo aut ne ſicut ſerpē euā ſeduxit aſuria ſua: ita corāpanſ ſenſus veſtri. Ibi. dē. Ipſe. n. ſathanas trāſfigurat ſe i angelū lucis. Tūc ſe i angelū lucis trāſfigurat: qñ ea videt ſuggerere q boni angeli pſuadere pſuenerūt. C Secdo frangēdo per ipatiētiā. Legit q qñ lupus ad ouile vadit ne canes eiꝝ odores ſentiat p̄tra vētū vadit. Sicut aut p ventū pſperū pſperitas: ſic per vētū p̄rariū aduerſitas deſignat. Tūc igit dyabolus cōtra vētū vadit qñ hoīem i aduerſitatibꝝ exiſtēte itez tērado inuadit. ſepe eiꝝ dei iuſtitia pmittere hominū tribulatio ex ablatiōe terrene ſubſtantiē addit afflictioēz i corpe. & i de tentationē i mēte vt ſic ad ipatiētiā & deſperationē inducat. Si cut pater i Job: cut primo res abſtulit. Deinde filios extinxit. Deinde grauē vlcere eiꝝ pcuſſit: tandē per vxorē & amicos graues tētatōes i cor eiꝝ miſit: ſz ille eū i oībus ſupauit. Talis etz ē natura dyaboli q ſi i pncipio ei reſiſtit debi-

lis efficit. Chryſo. ſup Matth. In p̄mīs grauis & intolerabiliſ eſt ipectus dyaboli: quē ſigs fortiter ſuſtinuerit i ſecūdo inueniet eū infirmiorē. Quanto. n. plus repcuſſus fuerit: tāto magis refrigeſcit & deſicit. Tercio alludēdo p ſpēm vana. Legit i libro de aſalibus q lupus v̄l ligit valde ludere: & ſi pōt rapere puerū cū eo ludit & poſtea cū comedit. Quatr aut dyabolus cū peccatore ludat oſtēdit Hēg. i paſtorali dīcēs: Dyabolus modo alionū facta grauiora alleuiat. mō nīhil eē qd ppetratū ē aſſirmat. mō miſericordiē deꝝ loquit. mō adhuc t̄pē ſubſeqns ad p̄ſam pollicet: vt dū p hec decepta mens diutiꝝ ab icepta itētiōe p̄niē ſup̄ē daf. Prover. xiiij. Stultꝝ illudet p̄cni: idēſt dyabolus q fuit cā peccati. Poſtq̄ aut cū p̄cōre ſic iuſerit eū comedit. Almbro. i ſermonibꝝ. Dyabolus filios ſuos non dīligit ſed odit. Sic. n. eos amat vt p̄dat ſicut amat gluto porcellū vt comedat. Vel per lupos intelligi p̄nt tyrānī. Grego. Lupus ſup oues venit: cū glibet inſuſtus raptor: ſideſes & humiles oppat mīr. De iſtis luptis dē Sopho. ij. Iudices eiꝝ lupi veſpe nō relinq̄bāt i māne. Abachuc. i. Velociorē lupis veſp̄tiniſ. Sūt eiꝝ lupi veſp̄tini: matutini & meridiāni. q: ad huc nō eſuriūt multū: p̄tē ouis comedūt & partē relinquit. Tales ſūt multi tyrānī qui bona pauperꝝ rapiūt: ſed partē tñ eiꝝ dīmittūt. Lupi vero meridiāni. i. qui vſqꝝ ad meridiē nō comederūt: & q: multum eſuriūt: & q: ppter eſtū multū ſitiūt. totā ouem comedūt & ſanguinē bibūt. Tales ſūt q totā ſupellectilē auferūt. & inſuper poſſeſſiōes q̄s cū multo ſudore acquiſuerūt diripiūt. Iſd. Iudices p̄raui lupoz more cūcta diripiūt & vix pauca pauperibꝝ derelinquūt. Lupi aut veſp̄tini. i. q vſqꝝ ad veſperā nō comederūt: adeo eſuriūt q: & carnes ouis comedūt & ſanguinē bibūt: & pellē ſcindūt: & oſſa frangūt. Sic ſūt multi tyrānī q a paupibꝝ pecunias exhauriūt: poſſeſſiōes diripiūt: domos tollūt: veſtes auferūt: pſonas oppat mūt. Hiēre. li. Comedit me & deuorauit me Nabuchodonosor rex babilōis: hoc quo ad lupos matutinos q p̄tez carnū

Domica .ii. post pascha.

comedūt. Absorbuit me sicut draco. hoc quo ad lupos meridianos qui totā oues comedūt & sanguinē bibūt: vt sup̄ius dī: Iste nouissimus exossauit me. Nabucho donosor. hoc quo ad lupos vesperinos q oīa comedūt & sanguinē bibūt & ossa frangunt. Prouer. xxvii. Leo enī vigiliens & vrsus furiosus princeps impius sup̄ populū pauperē.

¶ Sermo tertius vnde sup̄ a.

Animam meam

Apono p ouibus meis. Serui dei p q̄b xps aīam suā p o sult. & q̄s p̄ioso sanguine redemit. pparatur ouib⁹ pp sex q̄ in ouibus repliuntur. ¶ Prio ē ouis aīal multa simplicitate p̄ditū. Sic serui dei debēt ēē simplices. i. sine plica duplictatis. De qua simplicitate dicit Greg. in moral. q̄d abhomināf egyptij: hoc israelite deo offerūt. q̄ simplicitatē & māsuetudinē deo imolat. quā abhōsantes egyptij. fatuitatē putāt. Et ista simplicitas cōsistit quātū ad aspectū affectū: & actū. ¶ Debēt eīz hēre aspectū simplicit. s. vt ipm ad deū tm̄ dirigant. & tūc totū corpus. i. cōgeries op̄e: erit lucidū. i. deo gratū. Mat. vi. Si oculus tuus fuerit simplex totū corpus tuū lucidū erit. Ista simplicitatē aspectus non h̄nt illi q̄ cū vno oculo volūt respicere in celū & cū alio in terrā idest qui volunt simul diligere deū & mundū. Cōtra quos dī Matthet. vi. Non potestis deo seruire & māmonē. Tales nō habēt simplicitatem aquilinā. Aquilla eīm pullos quos viderit celū asp̄icere tāquam p̄prios nutrit: quos autē ad terrā tāquam degenēs abijcit. ¶ Secūdo debēt habere simplicem affectū. vt. s. simplici corde nō duplici p̄simū diligant. i. P̄f. i. Simplici ex corde inuicē diligite attētius. Ista simplicitatem affectus non h̄nt illi qui in ore habent dilectionē: sed in corde seruant rancorem. Eccl. xii. In labijs suis indulcat inimicus & in corde suo insidiat vt subuertat te in foueā. Isti nō h̄nt simplicitatē colūbinā que caret felle amaritudinis & rancoris. Mat. x. Estote p̄uēdēs sic serpentes & simplices sicut colūbe. ¶ Tertio debēt hēre simpliciē actū vt simplici i-

tentione primo seruiāt. Ro. xii. Qui trābuit in simplicitate. Istaz simplicitates nō h̄nt illi qui tō aliq̄b tribuūt aliqua vt subsipiāt sua. Eccl. xii. Subridēs sp̄s dabit narrās tibi oīa bona. & dicit quid opus ē tibi: & p̄fundit te in cibis suis & nec exinanit te bis & ter. Isti non h̄nt simplicitatē ouis. Ouis enim nullū ledit & nescit mala inferre: sed illata patietur tolerare. Ovis seruit: q̄ pascit & indit. An dicit Aug. q̄ ouis ip̄s p̄ceptū euāgelicū. q̄ de duabus tunicis dat vnā nō h̄nt. ¶ Secūdo ē ouis aīal q̄d naturaliter fugit lupū sic quilibet dī fugere peccatūz. Eccl. xxi. Quasi a facie colubū peccatū. Imo multo amplius. Nā inter ea que sunt infra terrā nihil ē p̄tius inferno. Inter ea que sunt i terra nihil ē p̄tius serpēte & colubio. Inter ea que sunt sup̄ terrā. i. in aere nihil ē p̄tius dracone. Et tū ista trā inuitant a p̄p̄eta vt laudēt deū. Laudate sicut dñm de terra dracones & oēs abyssi: serpentes & volucres p̄nate. Nusquā autē p̄p̄eta dicit q̄ sup̄bi auari vel luxuriosi laudent deū. Ex quo seq̄t q̄ peccatū ē p̄tius dracone inferno & serpēte. Nec mirū q̄ iserus laudat dei iusticiā. sicut latro in patibulo iudicē laudat: q̄ ipm sustinēt de monstrat. Draco p̄e sui magnitudie laudat dei potētā. Est eīm maximus ofum aīantū super terras. Serpēs laudat dei sapiētiaz. Ip̄s eīm caput abscondit & corpus percussioni exponit. Et in hoc deum laudat qui tantaz sapiētiam sibi dedit. Peccator eīm deū si laudat sed blasphematur. Ro. ij. Nomē dei per vos blasphematur. ¶ Tertio ouis ē animal vtile & secūdū. Necesse ē autē q̄ quādo oues sūt fete pastor eas custodiat & portet. Ysaie xl. Seras ip̄e portabit. ¶ Tribus autē de causis ouis aliq̄n abominum patit. ¶ P̄mo secūdū Plinū q̄n ē sola. Tūc enim p̄e nimio timore sepe abhorrit q̄ timet ne in os lupi deueniat. ¶ Secūdo p̄pter tōstruū sicut idē dicit. ¶ Tertio quādo comedīt herbas venenatas. ¶ Ari. autē ponit quartū q̄d maxime eas abhorrit facit. s. fumus extincte candelę. Nā tūc ē pregnans q̄n bz multa bona p̄posita. Tūc parit q̄n ea p̄p̄et p̄ bona opera.

Sz peccator ē solus qñ nō hz deū secū z p dī dīc p ticipatīōez meritorū ecclē. Et qz ē solus nō hz qui euz adiuvet vel subleuet. Jō eīm fetū boni ppositi nec etiam in corde pōt nutrire: nec ipm per bona opā parere. z sic necesse ē qz paratū aboz sum. Ecclē. iij. Ue solt qz si ceciderit nō hz subleuantē. Avarus ī corde suo multa hz tonitrua. Unū ē anxietas in acqui rēdo. Aliud timor in custodiēdo. Aliud dolor in p dēdo. Et ista tonitrua boni ppositi fetū extingunt. Inter tot eīm anxietates timores z dolores bona pposita crescere non pūt. Sicut pz in semine qz spine suffocauerūt. Luce. viij. Luxurīa ē herba venenata que corpus z aīam inficit z corūpt ē boni ppositi fetū extinguit. Semē enim nō pōt crescere ī terra cōculcata. vt habet ibidē. Anima eīm luxurīosi a demonibus cōculcat. Ecclē. ix. Oīs mulier que ē fornicaria quasi ster cus in vīa cōculcabis. Superbia est fumus qui in altum ascendit z subito eua nescit. Iste fumus fetum boni ppositi extinguit. Semen enim non pōt cresce re in terra petrosa. i. in mente dura que ad penitētiā rescindi non pōt. vt habetur ibidē de semine qd supra petrā cecidit. Quarto ouis ē animal obediens z māsuētū. Illi autē pastores oues secure obedire pūt qui eas cognoscit vlligit z defendit. Sic z verus pastor xps circa eas habz scīētiam cognoscēdi. Jo. x. Cognosco oues meas. Potentias defendē di. Ibidē. Non rapiet eas quisquam de manu mea. Et volūtātē saluandi. Ibi dem. Animā meā p ouibus meis pono. Ber. Hūc secure me credo qui saluare me velit. nouit z possit. Dicis in lib. de aīalibus: qz pastores docent oues festine ambulare ad auditū alicuius vocis. Sic z viri religiosi debēt eē veloces multuz ad obedienduz ad vocē plati sui. Bz autē ista obediētia hīc tres comites. i. simplicitatē. charitatē z cōcordē volūtātē. Istō significatū ē Job. xlij. Ubi dī qz sob amī ei dederūt sibi ouē vnā. z inaurē aureaz vnā. Per inaurē itelligit obediētia. ps. In auditu auris obediuit mihi. ista obediētia bz hīc ouē anexas: qz bz fieri cū hu mili z simplici corde. Et bz eē aurea: qz

bz fieri ex vnanīmi z cōcordi voluntate. Quidā enim obediūt nō simpliciter sed fictē. Isti nō hnt ouē anexas. Alij obediunt nō ex charitate sz necessitate. Nouā iauris nō ē aurea. Alij pū dētes apud se metipsos suā volūtātē nolunt vnire cū volūtate plati. Hoz inauris nō est vnā. Quinto ouis ē aīal sobriū z modestū qz pūis pascuis ē cōtēta. z expēs modicis sustētā. Sic z serui dei modicis vebent eē contenti. Seneca. Vltus sit tibi ex re facili nec ad voluptatē sed ad cibū attēde. Palatū tuū fames excitet nō sapores. Bēsideria tua paruo redime: qz hoc tantū curare debes vt desinant. Lībus autē istaz ouū in futuro erit ille. de quo dī Ezech. xxiij. In pascuis vberri mis pascā oues meas. z in mōrib? excel sis erūt pascua eaz. tibi requiescēt in herbis virētibus z pascuis pinguisbus pascēt sup montes israel. Ex quibus verbis habet qz pascua beatorū erūt vberri ma: pinguis z virētia. Pascēt enim in cognitiōe summe veritatis. Et ista pascua erunt vberri ma: qz siue ingrediantē ad cōtēplādā deitātē: siue ingrediantur ad cōtēplādā humanitatē: vbtqz inueni ent plenā satietatē. Jo. x. Ingredietur z egrediet z pascua inueniet. Eiusdē. xvij. Hec ē vita eterna vt cogoscāt te solū vey deū z quē misisti iesum xpm. C Secūdo pascēt in delectatōe z fruitōe sūme suauitatis. Et ista erūt pascua pinguis. ps. Ex adipe frumētī sātīat te. Istud frumētū ē ille qui de se dicit Jo. xij. Nisi grā nū frumētī cadēs in terrā mortuū fuerit ipz solū ma. zc. Adeps istius frumētī est suauitas z delectatio que causat ex amore dei. ps. Sicut adipe z pinguedine repleat aīa mea. C Tercio pascēt ī eternitate ppetue securitatis. Et ista tūc erūt pascua virētia. Nūquam eīz illa pascua arefcēt vel marcescēt sed semp ipa vrescent z ppetua erunt. Sexto autē ouis ē animal multū pacificū mansuetū z gētū. Sic z serui dei laborare debēt vt quieti sūt. i. Thes. iij. Rogamus autē vos fratres vt abundetis magis z opam detis vt quieti sītis. istam autē quietē hnt illi qui terrena despiciūt z in deo amorē suū pōnūt. Jo. xvi. Hec eīm locutus sum vobis

Dominica. iiii. post pascha

ut in me pace hēatis. In mūdo aut pssu
rā habebitis. Greg. Quid. n. gertus q̄ ni
hīl in hoc mūdo appetē. qd laboriosus
q̄ terrens deſiderijs eſſuare. Hinc eſt q̄
iſrael ſabbatū accepit i munere: egypt^o
pcutit in muſcarū multitudīne. Lū enīz
tria ſunt que naturalr q̄rē appetāt. ſ. cor
pus: ſenſus ⁊ aīus. In hoīb^o terrenis de
ſiderijs deditis geſcere iſta nō pſit. Lor
pus enīz ſemp ē in labore ⁊ fatigatione.
Eccl. xxi. Laborauit diues in grega
tione ſubſtātie. Senſus nō pſit hēre ſom
nū nec quietē. Lū. n. q̄s ſenſuū ſit ſom
nus a talib^o ſomn^o fugit. Gen. xxi. Fu
giebat ſomnus ab oculis meis. Eccl. v.
Saturitas diuitijs. ſ. abūdātia diuitiarū
nō ſinit eū dormire. Alius enim ei^o ſemp
eſt in ſollicitudine. Hiere. xlix. Turbari
ſūt in mare p̄ ſollicitudine geſcere nō
potuerūt. Et q̄ iſta tria i auarijs quietē
non pſit hēre. Ideo dicit Aug. Diuitias
inueniſti: requiē p̄diſtiſti. Lū vigilas de
his cogitas. cū dormis latrones ſonias.
per autem mēdicus.

Cōſica tertia. Sermo palm^o.

Modicū ⁊ nō vide
bitis me. Itēz modicū ⁊ vide
bitis me. Joā. xvi. Naturale ē
inter amīcos q̄ cupiūt mutua viſiōe p
frui. mutua locutiōe reſci ⁊ corporali pre
ſentia pſolari. Ideoq̄ diſcipulī deſide
rabāt ſemp xp̄m videre: eiꝯ verba audi
re ⁊ p̄ntia retinere: ⁊ ideo nimis triſta
bant qñ xp̄s d ſuo reſeſſu mētionē facie
bat: ſicut dixit in verbis p̄miſſis. Modicū
cū ⁊ nō videbitis me. Circa qd ſciēduz q̄
ap̄lī fuerūt in q̄druplici ſtatu. C^o Palm^o
eſt in quo fuerūt in multo timore ⁊ hoc
aī p̄ſionē. Timebāt enim ſemp ne xp̄i
p̄ntia pderēt. ⁊ hoc p̄tinet ad hoc qd di
xit p̄p̄ ſupra. Nec aut ab initio nō dixit:
q̄ vobiscū erā. ⁊ nūc vado ad eū qui me
miſit. Iſtū. n. timorē i eis generabāt ver
ba triſtia q̄ ſup hoc ſepe eis replicabat.
Joā. xliij. Filioſi mei adhuc modicū vo
biſcū ſum. Et ſedē. xliij. Ad hoc modicū
⁊ mūdus me ſā nō videt. C^o Scōs ſtatus
eſt in quo fuerūt i multa triſtitia ⁊ dolo
re. Et hoc i paſſiōe ⁊ in toto illo triduo

in quo ip̄m nō viderūt. Et ad hoc p̄tinet
net illud qd dicit. Modicū ⁊ nō videbi
tis me. Et illud qd ſequit. Amē amē di
co vobis: q̄ plorabitis ⁊ flebitis vos ⁊ c.
C^o Tertius ſtat^o eſt i quo habuerūt gau
diū ſed ſemiplenū. ⁊ hoc poſt xp̄i reſur
rectōes. Gaudebāt. n. de hoc q̄ xp̄m ſibi
apparētē videbāt ſz plene gaude nō po
terāt: q̄ ſciebāt q̄ modico tpe. ſ. tñ q̄ dra
ginta dieb^o cū eis moratur^o erat. Et ad
hoc p̄tinet illud. Et itēz modicū ⁊ vide
bitis me. Et illud. Vos aut p̄triſtabimini
nū: ſz triſtitia veſtra vertet in gaudium.
Quo aut p̄dicata verba ſunt itelligēda vt
cit Alcuinus. Modicū tps fuit q̄ nō vi
derūt eū. ſ. illud triduo quo i ſepulchro
quieſcit. ⁊ itēz modicū quo eū viderūt. ſ. il
li q̄ dragita dies in qbus ſepi^o poſt reſur
rectōes ſuā eis appuit. Nec aut verba in
tñ eis erāt obſcura q̄ ea itelligē nō va
lebāt. Id dīcebat. Quid ē qd dicit nobis
modicū. Hui^o aut triplex erat cā. p̄. Pri
ma ſcōm Chryſo. p̄pter eorū triſtitia que
amouebat a mēte eorū ea que dīcebātur.
p̄. Alia erat ſcōm eū dē p̄trietas q̄ vide
bat eē i verbis dñi dīcētis: videbitis me
⁊ nō videbitis. p̄. Tertia erat q̄ credebāt
q̄ eis pabolice loqr̄ ſicut ſepe facē cō
ſuevit. C^o Quart^o ſtatus ē in quo habue
rūt gaudiū plenū ⁊ p̄petuū vt in beata
dei viſiōe in qua mō ſūt. Et ad hoc p̄ti
net illud. Itēz aut videbo vos ⁊ gaude
bit cor veſtrū ⁊ gaudiū veſtrū nemo tol
let a vobis. Scōm aut Augu. Iſtū d itell
giſ de gaudio illius brē viſiōis. De qua
dī. ſ. Joā. iij. Luz appuerit: ei ſimiles erū
mus: q̄ videbim^o eū ſicuti ē. Iſtū enim
gaudiū nūq̄ tollit nec ſinit. Aug. ibidē.
Ibi ſinit erit q̄ ſufficit nobis. Etern^o igit
tur erit. Neq̄. n. ſufficit nobis ſinit: niſi
cuius nullus ē ſinit. Iſtū aut q̄druplicē
ſtatū ap̄loz oſē dīc dñs p ſilitudinē mu
lieris pregnātis ⁊ parturiētis. Talis. n.
mulier q̄drupl^o pōt p̄ſiderari. p̄. Primo
put ē pregnas: ⁊ tūc eſt in multo timore.
Semp. n. timet ne fet^o diſpercat. Et bu
ic rñdet p̄mus ſtatus ap̄loz i quo ſemp
timebant ne xp̄s ab eis recedēt. p̄. Scōo
put ē in partu: ⁊ tūc ē in multo dolore p̄
pter ventris cruciationē. Et hūc rñdet
ſcōs ſtatus ap̄loz in quo fuerūt i multa

tristitia ppter xpi passionē. ⁊ Tercio p
ut ē post partū. ⁊ hoc duplī. ⁊ Uno mō
put pepit filiā: hz gaudiū semiplenū
Et huic rīdet terti⁹ status aploz i quo
fuerūt aliquatūlū i letitia ppter xpi re
surrectionē: ⁊ tūc semiplenū habuerunt
gaudiū. ⁊ Scōdo put pepit masculinū:
tūc hz gaudiū plenū. Et huic rīdet q̄r
tus status aploz: in quo mō sūt vbi hnt
plenū gaudiū ⁊ pfectū. Un̄ dicit Augu.
ibidē. Parturitio tristitie. part⁹ at gau
dio pparat. qd̄ nūc maius esse cōsuevit:
qn̄ nō puella: sed puer nascit. Istū q̄ dru
plicē statū hnt ēt seruit dei. Sunt enī in
timore ⁊ merore. In gaudio semipleno ⁊
in gaudio pfecto. C In timore q̄dez sūt
ne deū amittāt: sicut ppheta querebat
se amississe dicens: Redde mihi letitiaz sa
lutaris tui. ⁊ Sed notāduz q̄ ab aliqb⁹
recedit ⁊ nunq̄ redit. Ab aliqb⁹ recedit
⁊ redit: ab aliqb⁹ nūq̄ recedit: ⁊ iō opor
tet q̄ redeat. Et ista triplex differētia su
it in xpi familia: quā habuit in hac vita
⁊ Suit. n. vnus. s. iudas a quo xps reces
sit qn̄ ip̄s tradidit ⁊ nūq̄ rediit: q̄ despe
rauit cum dixit: Peccauit tradēs sangui
nem i iustū. ⁊ plenus malitia ⁊ oi iniquitate
sp̄z exalauit. Ibidē. Et i fine laq̄o se su
spēdit. ⁊ Scōdo sūt petrus a quo xps re
cessit qn̄ ip̄m negauit: sed statiz rediit qn̄
amare stetit. ⁊ Tertia sūt beata virgo
maria a qua xps nūq̄ recessit: ⁊ iō redire
nō oportuit. Istā triplex differētia quo
tidie in hac vita iuenit: ⁊ p silitudinē in
sole p̄siderat. Sol enī aliq̄s ptes mūdi
nunq̄ illuminat. s. regione infernalem.
Aliq̄s aliq̄s illuminat: aliq̄s nō sicut no
strā habetabilē. Aliq̄s autē semp illumi
nat: sicut ea q̄ supra sūt: vt dicit Diony
sius. Sicut ⁊ in hoībus qdā sūt a qb⁹ sol
iustitie recedit ⁊ nūq̄ redit: sicut sūt du
ri ⁊ obstinati: q̄ deū a se expellūt: ⁊ ne ad
eos redeat malis opib⁹ p̄radit. Job
xxi. Dixerūt deo recede a nobis. Ecce q̄
expellūt deū. Sciētiam viar tuar nolu
mus. Ecce q̄ ne redeat p̄radit. Eius
dē. xxiij. Ip̄s fuerunt rebelles lumini.
Isti sūt qui dicūt ysa. xxx. Aufer te a me
via: declinate a me semitas: cesser a facie
nra a sanct⁹ isrl. Nolūt eis q̄ deus ad eos
redeat nec p viā mādator: nec p semitas

psiloz: nec q̄ illuminet p inspirationē
faciē mētis eorū. ⁊ Alii sūt a qbus deus
recedit ⁊ postea redit. Sicut sūt penitē
tes a qbus deus recessit p culpā: s; redit
p pniām. Dicit. xviij. Si pniām gēs illa
egerit a malo suo. qd̄ locutus sūz aduer
sus eā: agā ⁊ ego pniām sup malo qd̄ co
gitauit vt facerē ei. Zach. i. Cōuertimini
ad me ⁊ ego conuertar ad vos: dicit dñs
exercitū. Tales ēt sūt viri sancti a qb⁹
ad modicū locūditas p̄tēplātōis subtra
hit. ⁊ hoc vt seruētus regat ⁊ forti⁹ te
neat. Bern. super Lani. Subtrahit se ad
tps ab eis q̄ audius reuocet ⁊ forti⁹ te
neat. Preteritēs vult teneri. Abies reuo
cari. Et tñ illud modicūz q̄ se subtrahit
valde videtis lōgū. Idē. O modicum
nō modicū: o modicū lōgū. Ple dñe mo
dicū dicis q̄ nō videamus te. Saluū sit
verbū dñi mei. Tñ lōgūz est multū ⁊ val
de nimis. Verūtū vtrūq̄ vez ⁊ modicū
meritis nō modicum votis. C Ali v̄ro
sunt a qbus nunq̄ recedit: sed q̄s violē
ter eū tenet. Lani. iij. Tenui eū nec dimi
tā. Amb. Vm facim⁹ dñō nō opellēdor:
sed fēdo. nō puocādo insuriis: s; lachry
mis exorādo. nō blasphemādo p supbi
as: s; p humilitatē viuēdo. O beata vi
lētia que nō indignatōe pcutitur s; mise
ricordia pdonat. C Scōdo serui dei sunt
in merore. Et hoc q̄ duplī de causa q̄
significat Iosue. xv. Suspirauit axa vt
sedebat asino ⁊ dixit patri suo. Terraz
australē ⁊ arētē dedisti mihi iūge ⁊ irri
guā. Deditq̄ ei irriguū supius ⁊ inferi⁹.
sedēs asino est aia p̄siciens corpi suo que
plorat. C Primo q̄ sepe hz mētez arida
aque humore deuotiōis interne. Hoc est
hēre terrā arenē. ps. Aia mea sicut ter
ra sine aqua tibi. Eccl. li. Aie nfe sitiunt
vehemētē. C Scōdo plorat q̄ adhuc hz
corpus inflamatū igne p̄cupiscētie: ⁊ hoc
ē hēre terrā australē. ppter qd̄ dicit apo
stolus Ro. viij. Infelix ego hō q̄ me libe
rabit d̄ morte corpis hui⁹. C Tercio plo
rat p dilātōe supne patrie: ⁊ hoc ē hēre
irriguū supius. ps. Sup flumina baby
lonis illic sedim⁹ ⁊ fleuim⁹ ⁊ c. C Quar
to plorat p incolatu p̄sitis miserie: ⁊ hoc
est hēre irriguū inferius. ps. Deu mihi
quicolat⁹ ⁊ c. C Tercio serui dei hnt hic

Dominica. iiii. post pascha

gaudiu & solatioꝝ semiplena. qđ signi-
ficatū est. iij. Regū. xviij. Vbi dī qđ deus p
coruōs mittebat helye mane & vespere
panē & carnes: & bibebat de torēre. Ille
panē & carne vescit qui celesti solatioꝝ
nutrit: que maxime ex meditatioe diuini
tatis & humanitatis p̄cipit. Sed ista so-
latio in tribus deficit. P̄mo qđ h̄z in
perfectioe: qđ notat p hoc qđ dabat tā-
tū mane & vespere: & nō merīdie. In ma-
ne & vespere est lux & calor: sed imperfectus.
In merīdie vero pfectus. Beati q pascūt
in merīdie. i. in pfecta dei cognitioe & di-
leccione. Lact. i. Indica mihi vbi pascas
vbi cubas in merīdie. In presenti autez
pascunt mane & vespere: qđ imperfecte deum
diligūt & cognoscūt. i. Loy. xiiij. Nūc co-
gnosco ex pte ec̄. & Secō h̄z admixtio-
nez que a admixtio causat: vel ex corporis
corruptioe: vel dyaboli tēratione: vel mū-
di psecutione. qđ notat p hoc qđ bibebat
de torēre. Ysa. i. Vinū tuū mixtum est
aqua. Tertiō habet terminationē. qđ
notat per hoc qđ deus illū cibū sibi sub-
traxit intantū qđ vadens in sacra p̄fido
nūq̄ bucellaz panis vix habere potuit:
qđ deus vris scis sepe cōsolatioes spūa-
les subtrahit. Aldeo vt etiā modicū hēre
nō sinat. & hoc facit deus: siue vt i humi-
litate pseruent. iij. Loy. xij. Ne magnitu-
do reuelationū extollar me ec̄. siue vt in
cauta securitas viciet que est in negligē-
tie. Greg. Bū mens secūra reddi: in tor-
porē relaxat. Quarto serui dei habēt
gaudiu plenuz: & hoc put sūt in beata vi-
ta qđ qđ ex dei visione causat. Et iō dī-
cit: Ite aut vīdebo vos & gaudebit cor
vrm ec̄. De qua vīdē dī Job. xxij. Vi-
debit facie eius i subilo. i. Per. i. In quē
desiderat angeli prospicere. Mat. xvij.
Angeli eorū semp vidēt facie patris mei.
Sed facit hic Greg. questionē in moral.
Quare si vidēt quō videre desiderant. &
si videre desiderāt quō vidēt. Et rīdet.
Desideriū inq̄ anxietatez h̄z. Anxietas
penā. Satietas vero fastidiū. Ne sit er-
go in desiderio anxietas desiderātes sa-
tiant. Ne sit in satietate fastidium satia-
ri desiderāt. Er̄t igitur nobis delectabi-
liter imp̄ssa sitis simul atq̄ satietas. Sz
lōge abest a siti necessitas. Lōge a satie

tate fastidiū: qđ sitiētes satiabimur & sa-
tiari silemus. Patet ergo qđ oīs defect-
ibz supplet & gaudiu plenu inuenit: ad
quod nos perducatur dominus.

C Sermo secundus.

Mulier cū parit tri-
stitia h̄z: qđ venit hora ei⁹ ec̄.
Inter malos & bonos hoc di-
stat: qđ mali volūt facere festū ante vigi-
liā volētes nūc gaudere t̄p̄aliter: & ideo
in futuro faciēt vigiliā qđ flebit eterna-
liter. Aliquī ēt sunt q vellent venire de se-
sto ad festū. i. de gaudio p̄sentis vite ad
gaudiu felicitatis eterne. Lōtra quos dī
est dīcro. Difficile imo ip̄osibile est vt
p̄ntibus q̄s & futuris fruatur bonis vt de
delitijs trāseat ad delitias vt hic vētrē &
ibi mētē ipleat: & in vtroq̄ seculo sit p̄-
mus: & in vtroq̄ appeat gl̄oriosus. Bo-
ni vero faciūt hic vigiliā in luctu p̄ntis:
& iō pueniūt ad festū locūditatis eterne.
Et hoc ē qđ dī hic sub methaphora mu-
lieris. Mulier cū parit: tristitia h̄z. Ecce
vigiliā p̄ntis. Deinde sub dī. Tristitia
vīa verref in gaudiu. Ecce festiuitas lo-
cūditatis eterne. In verbis p̄missis tria
ponunt. C P̄mo est silitudo mulieris
partētis cū dī: Mulier cū parit. Ista mu-
lier significat ecclesiā vel qualibet fidelē
alaz que p̄cipit p bona p̄posita: sed pa-
rit per bona opa. De qua dī Apoca. xij.
Mulier amicta sole & luna sub pedibus
etis: & in capite eius corona stellaz duo
deciz: & in vtero h̄is: & clamabat partu-
riēs & cruciat vt pariat. Tūc ista mulier
est amicta sole qđ i ducta est xp̄i quersa-
tōe. s. pietate: humilitate: patientia & obe-
dientia. Ro. xij. In diuinit om̄i iēsum
xp̄m. Per lunā significat mutabilitas re-
rū t̄p̄aliū. Sicut eis luna mutat: qđ nūc
plena nūc semiplena: modo vacua. Sic
mūdus aliquī ē plenus: qđ aliscū dat ple-
nā solationē. Aliquī semiplenus: qđ ex
vna parte dat solationē: ex alia tribu-
lationē. Aliquī vacuus qđ dat oīmo dāz
desolationē. Ista lunā sancti h̄nt sub pe-
dibus: qđ t̄p̄alia h̄nt sub affectibz. Auari
aut h̄nt istā lunā in capite: qđ h̄nt cupi-
ditatē in mente. Almos. ix. Auaritia i ca-
p̄te oīum. Debēt ēt habere coronā duo-

decis stellaz: q: debet imitari doctrinaz
 z exēpla duodecim apłoz. Parit autē p
 bona opa sed cū cruciatu: q: in bñ opā
 do multa sustinet aduersa. Roma. viij.
 Dis creatura ingemiscit: z parturit vsq;
 adhuc. Sūt aut aliq; mulieres q; nolent
 parere: q; nolunt dolorē prius sustinere.
 Sic et sunt multi q; nolunt facere opera
 pnie: q; timent aduersa sustinere. Sed in
 ter ceteras ppietates lilij legis q; succo
 eius pdest mulieri ad pariedū. Lerua et
 comedit quādā herbā vel radicē que dī
 dragatea: que parere eā facit. Alii quoq;
 pñitius q; aqla in nido suo ponit que
 dā lapidē pñosus q; ipsam iuuat ad pa
 riedū. Istud liliū est xps q; dicit Lant.
 ij. Ego flos capī z liliū puallū. Nō enī
 est flos orti: sed capī: q; odor sue miseri
 cordie nō est clausus: sed apertus. Et nō ē
 liliū mortuū: sed uallū: q; nō plantat in
 mortibus. Id est in cordib⁹ superbōz: sed
 humilū. Succus hui⁹ lilij est sanguis
 xpi. Per herbā significat humana fragi
 litas siue mortalitas. Ps. xl. Omnis ca
 ro fenu. Sicut enīz herba uirescit: de de
 arefcit: postea putrescit. Sic hō uirer in
 iuēture arefcit i senectute: putrescit in
 morte. Per lapidē pñosū significat glo
 ria sanctorū. Que z lapis ē in quātū ē so
 lida z eterna. Et pñosa est in quātū ē in
 effabilis z supra merita. Et lucida ē in
 quātū illuminat mētes z corda. ps. Po.
 sultū in capite ei⁹ coronā de lapide pre
 cioso. Ista igit trīa faciūt: vt hō non di
 mittat ppter aduersa quā pariat p bo
 na opa. p Primū est meditatio passio
 nis dñice. Debeoz. xij. Recogitare eū q;
 talē sustinuit a peccatorib⁹ aduersus se.
 metipm ptradictionē vt nō fatigemini
 animis uestris deficiētes. Grego. Si pas
 sio xpi ad memoriā reduci nīhil ē q; nō
 equo ato toleretur. p Scdm ē memoria
 mortis ppiē. Idē: valde se sollicitat in
 bono ope qui semp cogitat de extremo fi
 ne. p Tertū est meditatio celestis glorie
 Glo. sup illud Jac. i. Omne gaudiū ext
 imitate tē. Ne idignemini si mali i mū
 do florēt si z vos patimini: q; nō xpiane
 dignitatis in tpalibus exaltari: s; poti⁹
 deprimi. Adali nīhil habēt in celo z vos
 nīhil in mūdo sed spe illius boni ad qd

reditis quicqd in vīa cōtingat gaudere
 debetis. C Scdo ponit huius mulieris
 tristitia salubris cū dī. Tristitia hz. Que
 quidē tristitia causat ex qdruplici cā vt
 dicit Greg. i. moral. f. qñ qd pñiderat: vbi
 fuit: vbi erit: z vbi est: z vbi nō est. Vbi fu
 it ingit in pctō. Vbi erit in iudicio. Vbi
 est in miseria: z vbi nō ē in gloria. p Pri
 mo ergo trīstari dī: q; fuit in pctō ex eo
 q; pñidit deū z omne meritū suūz. Abi
 chec. i. Faciā eis plāctū velut draconū: z
 luctū quasi strutionum. Latulus draco
 nis i iudicis posuit caput cū plāta pñerit:
 tūc draco plāctū magnūz emittit. Stru
 tio oua in puluere relinquit eoz obli
 uiscit que aliqñ a bestiis pculcāt. Tā dēz
 strutio rediēs z fracta oua inueniēs lu
 ctū facit. Pctō: igit debet luctū facere z
 debet plāgere instar draconis: q; caput
 suū. i. deū pñidit. z instar strutionis luge
 re: q; pñidit oua sua. i. oīa merita sua z
 bona opa. p Scdo debet habere trīsti
 tiā z timorē pñiderādo q; erit in iudicio
 ps. Al iudicis etm tuis timui. Naz scdm
 Bernar. Superi⁹ erit iudex iratus infe
 rius infernus accūsus. Al dextris pecca
 ta accusantia. a sinistris dmonia ad sup
 pliciu trahētia. p Tertio dī habere trī
 stitā pñiderādo q; est in miseria. ps. Deu
 mihi q; icolatus meus plōgatus ē. Nec
 intrā: q; sicut dicit Lhyf. super dñt.
 Anima in hac vīa est potēs sed peregrī
 na. caro autē infirma. sed in domo pro
 pria est. Caro igit q; hic est domestica: se
 pe anime dominat. Anima vero q; ē po
 tens resistit z sepe carnē ad bonum tra
 hit. In futuro autē erit anima potēs: q;
 in domo ppiā caro vero infirma z pere
 grina. z ideo tūc aīa carnī totalr domi
 nabit. z qcd voluerit spūs mox cōse
 nter corp⁹. Et ponit exēplū Lhyf. Si n.
 aliq; potēs in domo pauperis hospita
 tur. paup tibi suber q; in domo sua ē. Bt
 ues autē aliqua ibi habet agēti fiduciā:
 q; potēs est. Sed si paup i domo diuitis
 strauerit nō est ausus os apērire. Tum
 q; peregrinus ē. Tū q; paup est p Quar
 to debet habere trīstitiā cōsiderādo q;
 nō ē in gloria. ideo suspirabat propheta
 dīcēs: Sicut ceruus desiderat ad fontes
 aquarū. z. Leruus qñ senescit grauāt in

comibus: inueterant pilis: caligant oculi.
tunc pugnat cum serpente et cum occidit: hau-
stoque veneno ardetissime sitit et in flumen
se piceis totius renouatur exit. Sic viri
sancti pugnant cum diabolo. carne. et man-
do. et ardentissime sitiant ad fontem vite perue-
nire: ubi renouantur in comibus. i. in vir-
tutibus. quia non habent eas imperfectas
tunc aut perfectas. i. Cor. xij. Cum venerit quod
perfectum est euacuabitur quod ex parte est. Reno-
uantur in pelle. i. in corpore quod efficitur in
mortale subtile clarum et agile. Renouantur
in oculis quia nunc vident in enigmate tunc
aut facie ad faciem. vt dicitur. i. Corinth. xij.
Tertio ponit oportunitas temporis:
cum dicitur: quia venit hora eius. In presenti eius
vita est tempus flecti peccata. In futuro
autem erit tempus letandi in gloria. Eccle. iij.
Tempus flecti et tempus ridendi. Modo est
tempus pugnandi contra vitia. Tunc erit
tempus quiescendi in pace perpetua. Ad
est tempus bellum: tunc vero tempus pacis. Ad
est tempus propter deum pugnandi modicum. Tunc erit tempus
acquirendi in eternum. Aug. in li. i. omel.
Quali sensus traiectionis cum deo facis:
hic das: ibi recipis. hic das res peritu-
ras: ibi recipies res sine fine mansuras.
Et notandum quod tempus quadruplex potest conside-
rari. scilicet in mundo: in iudicio: in celo: et in in-
ferno. Et in mundo est tunc est magna copia
et ideo ipso vti debemus ad bonum operandum.
Gal. vi. Bona tempus habemus operum bonorum
numquam ad omnes. Ad malum vitandum. Eccle.
iij. Locus et tempus deuita malum. Et ad
salutem procurandum. i. Cor. vi. Ecce nunc
tempus acceptabile: ecce nunc dies salutis
In hoc igitur tempore deus quilibet beneface-
re. priusquam tempus pretereat. priusquam mors
superveniatur. priusquam omnia derelinquat.
Eccle. xi. Nescit quod tempus pretereat et mors ap-
propinquat et relinquit omnia aliquid. Et in
iudicio autem erit deus tempus ratio districta. Tunc
enim deus omne tempus nostrum accipiet. et
secundum illud nos examinabit et iudica-
bit. ps. Cum accipero tempus ego iudica-
bo. Bernardus. Omne tempus nobis impenditur re-
quiret a nobis qualiter sit expensum. Idem
Sicut si peribit capillus a capite sic nec
momentum a tempore. Ideo sancti viri dilige-
ter cauent ne de tempore modicum quid amit-
tant. ne de eo in iudicio rationem reddant.

Unde Aug. in li. confes. accusat se coram
deo de hoc quod araneas muscas capiētes
aliquando libenter aspexit. et de hoc quod per
via transiēs canes lepores insequētes ali-
quando libenter vidit. Idem autem de his se ex-
cusat. non quia in his peccatus sit sed quia tempus
quod ibi occupauit: in bonis meditationibus
expendere debebat. Et in celo autem erit
tempus perfectio plena. Deut. xxxij. Adhuc se
stant tempus. i. ad perfectionem. Sed modo est
tempus preteritum. modo presens. modo futurum. Tunc
nullus erit preteritum: nullum futurum
nullus annus. nullus mensis. nulla heb-
domada. sed tantum una dies. 3a cha. xij.
Erit dies una que nota est domino: non dies ne-
que nox. et in tempore vespe erit lux. Et in infer-
no autem erit de tempore magna carissima. Apo.
x. Angelus iurauit perfruente quod tempus
amplius non erit. scilicet ad penitentium. Si
enim dānati possent habere aliquod re-
poris momentum: carius esset eis quam si totum
lucrarent mundum: quia tunc posset penite-
re et misericordias promereri. Unde dixit
sanctus Martinus diabolo. Si tu mi-
ser ab hominibus infestatione desisteres: et de
malis tuis peniteres: ego de deo confite-
reri tibi venias pollicerer. Sed quia diabolus
est extra tempus merendi: et in malo confir-
matus: non penitere non potest. Seruandum
est igitur quod dicitur. Eccle. ix. Quodcumque
potest manus tua instanter operare: quia nec opus
nec ratio: nec scientia. nec sapientia erit apud
inferos quo tu properas. Homo enim quatuor
modis mereri potest. Primo bona
opera faciēdo: sed hoc ibi non erit. ideo
dicitur quod non erit ibi opus. Damnati enim
manus ligatas habebunt: et ideo nihil boni
operari poterunt. Dat. xxiij. Ligatis
manibus et pedibus etc. Secundo po-
test quis mereri carnem suam mortificando
et rationi subiuciendo: sed hoc ibi non erit.
Idem dicitur quod ibi non erit ratio que sensua-
litate dñet. Non enim viuunt secundum
rationem sed secundum furiosam sensualitatem:
quia semper erunt in turbatione. ps. Pectoris vide-
bit et irasces. Sēpi despatione. Dicit. xviij.
Despauimus post cogitationes nostras inui-
mus. Tertio potest quis mereri per fidei
deum credēdo. sed hoc ibi non erit. non dicitur
quod non erit ibi scientia videlicet sanctorum quia per
deum deus cognoscunt. In hac enim vita

fideles hñt de deo verā fidē. In bñā autē vita hēbunt aptaz vñsionē sed vñanati hābebunt obunbratam. Mat. xxi. Mittite euz intenebras exteriores. C. Quarto pñt qñ mereri deū diligēdo. sed hoc ibi non erit. Un dē qñ nō erit ibi sapia. i. sapida scia: qua cū sapore deus diligit. Vñanati autē deū non diligunt sed odio habebūt. Unde ps. Supbia corz q te oderūt ascēdāt semper.

Sermo tertius.

O Am autēz peperit pueruz iam nō meminit pressure. ppter gaudiū: qñ natus ē hō in mūdū: quāvis penitētia sanctorz viro rum multā videat hēre aspiratē tñ leui garī dñz cōsiderando tāte glorie imēsita tem. Et istud ostēdit Hiero. quadruplici exēplo dñcs: Amari tudinē radictis pul cedo pñt cōpensat: pñcula maris spes portus delectat. Dolorēz medicīne spes salutis mitīgat. Qui eīm nucleū delide rat nucē frangat. Ergo pñsam agat qui eterno vult adherere bono. Quintū autē exēplū ponit dñs hic. qñ dolorē parturiē tis alleviat natiuitas optate. plis. Ideo dñc: Eū autē peperit puerū tā nō memi nit pñsure zē. Per hāc mulierē designat ecclesia siue quelibet fidelis aīa: quā qui dē xp̄s desponsauit: que desponsata cōcipit et parit. C. Desponsat autē eā christus anulo fidei Osee. ij. Sponsato te mihi i fide. Un dixit agnes. Annulo suo sub arrauit me zē. Designat autē fides p anu lum: qñ sicut anulus gēmis ornat. sic fi des duodeciz articulis quasi duodeciz lapidibus pñctis distinguit et decorat. Quod signat p duodecim lapides pñctiosos qui erāt in altari summi sacerdo tis: vt dr Exodi. xxviij. Ista autē fides tēz hēre anexam bonā opationē et spē et cha ritarē que ē in anulo significānt. Nam in quātū in manu deserūt bona opera ex primūnt. Luc. xv. Bate anulū in manu elus. Multū eīm sponsum p malo habe ret si sponsa sua anuluz in archa vel in bursa teneret et non in manu portaret. Sic xp̄o fides grata nō ē que tantum est in corde et nō manifestat in ope. In quā tñ aut ē figure sperice que finem nō ha

bet signat spem que ē de inuisibilibus et eternis. Ro. viij. Spes que vñ nō ē spes. nā qñ videt quis quidā sp̄at. Et aut qñ nō vīdimus sp̄amus p pariaz expectamus. In quātū autē anulus pñcti in quarto dē gito signat charitatē. Dñc eīm pñcti q a corde quēdā vena pcedit que i quar to digito rñdet. p qñ significat q spōsa dñz amare xp̄m spōsum suum amore pñct cordiali. Mat. xxij. Diliges dñz deū tuū ex toto corde tuo. Pñct autē tñ in vno digito: ad inuēdū q dñz amare cū amore singulari. In ceteris eīm hō vult habē sociū nisi in amādō vxorē. Sic et xp̄s nō vult vt mūdū cum ip̄o amemus. Ia. iij. Quicūqz voluerit amicus ē huius mñ di: inimicus dei pñstuet. Dñz autē anulus aureus esse: ad inuēdū q debet cū dil gere amore insupabili. Sicut enim aurū sua pñctiositate omnia metalla excellit: sic amor sponi et sponse oēs alios amores vincit. Unde vir et vxor: pñem et matrem relinquit: et inuicē sibi adherēt. Gen. ij. Relinquit hō patre et matrē: et adhibēt vxori sue. Sic et amor: quo xp̄s diligit: ceteros amores excellere debet. Mat. x. Qui amat pñem et matrem plusquā me: nō ē me dignus. C. Secūdo anima post quas xp̄o desponsata fuerit concipere et parere debz. Beatus conceptu et partu dñc Aug. in epistola ad pba et iulianā. Nec est vberior: secūdiōzqz fertilitas non ventre grauescere: sed mente grādescere non lascere pectore: sed corde candescere. nō visceribus terram: sed celum ora tionibus parturire. Sunt quēdam mu lieres que cōcipiunt: sed nūquā pariūt. Quēdaz que pariūt. Et harū quēdā pa riūt mōstra. quēdā pariūt tñ feminas. quēdā tñ masculos. Ista autē moraliter psequamur. C. Sūt enim quēdā aīe que cōcipiūt bona pposita: sñ nūquā pariunt ea per bona opa. Ysa. xxvij. Venerūt fi li vsqz ad pñt et virtus nō erat parēdi. Pro talibz dñz Mat. xxij. Ne pregnāti bus et nutriendis in illis diebus. Orate autē ne fiat fuga vsa hyeme vel sabbato. Scdm Amb. loquit hic dñs dñe vel su ga que ē in die iudicij: siue i morte cuius libet moriētis. Pregnantes autem sunt scdm eundem qui dei timore et bona p

posita cōceperūt: et per bona opa nō pe-
perūt. Nutritēs paruulos scdm eū dez
sunt: qui opa infirma et debilia habue-
runt. Vel aliter scdm Augu. Pugnātes
sunt qui iniquos cōcepti in cor: de gerūt
Nutritēs puulos sunt: qui diabolicas
suggerēdōes prauis delectatōib⁹ nutritūt
Qui dicunt puuli: q: non pōt vincē nisi
volēs. p̄a: Sagittae puulos facit sunt
plage eor. Idē. Beatus q: timebit et ali-
dei puulos suos a d. petra. Blo. Bēi qui
puulos qui ex carne nascunt. i. mor⁹ pra-
uos et malos anteq̄ crescant retinent ne
fiant liberi: et allidūt ad perram xpm vt
cōfracti dispeant. Est ergo sensus. Ne
illis qui in die mortis sue inuenient ti-
more dei et bona pposita cōcepisse et per
bona opa non pepisse: et opa ēta infirma
et pua fecisse. Itē ve illis qui iniqua desi-
deria habuerūt: et qui diaboli suggestio-
nes praua delectatōe cōsensu et ope nu-
trierūt. Bēin de subdit dñs. Qate ne fu-
ga v̄ra fiat hyeme vel sabbato. Bē autem
mors fuga: q: aia tunc fugat a deo vt si
bi rōem reddat. A diabolo: vt eā ad tar-
tarū rapiat. Laro fugat a vermis: vt
eā comedat. Bēi tunc fugant a parētib⁹:
vt eas diripiāt. Illi igit fm hylariū fu-
gant hyeme vel sabbato: qui moriūtur:
aut in frigore pcor: aut in ocio bonorū
operū. Lhy. aut dicit. Qui nō hz illum
ignē de quo dicit dñs. Ignē veni mittē
in terrā. in hyeme ē et si fuerit in mediā
estate. Est igit necesse ut oremus deū ne
mors n̄ra fiat in frigore peccati: vel cuz
extinctione ignis diuini: nec cū ocio in
opibus bonis. C Scdo quedā sunt que
pariūt mōstra. Unde refert Augu. de ci-
uitate dei. q: typhis suis natus ē homo
duplex in supioribus: simplex in inferio-
ribus. Habebat enī duo capita: duo pe-
ctora: quattuor: manus: tñ vñ v̄trem:
et duos pedes. Illi igit mōstra pariunt:
qui faciunt peccata. Peccatū eim facit
hōsem mōstruosum. Mōstrū cēt si quis
faciē retro et tergū ante haberet. Talis
ē qui libet peccator: qui habet facies re-
tro: mūdū per amorē respiciēdo. tergū
aut ante: deū. s. obliuiscēdo. Dief. ij. Uer-
terunt ad me tergū: non faciem. Ma-
ys mōstrū cēt si quis oculos et os in pedi-

bis hēret. Talis ē auarus qui ad terre-
na scmp respicit. ps. Oculos suos sta. de-
cli. in terrā. Et de terrenis semp loquit.
ysa. xxix. De humo eloquiū tuū nulli-
tabit. Maximū monstrū cēt si quis caput
deorsum et pedes sursum hēret. Talis est
auarus supbus q: hz caput deorsum ter-
rena auare amādo. Amos. ix. Auaritia
in capite oium et pedes sursum hz con-
tra deū p supbiaz recalctat. Deut.
xxxij. Incrassatus ē dilectus et recalctat
trauit. Similr maximū mōstrū cēt si quis
celū deorsum et terrā sursum vidēt. Ta-
lis ē hō carnalis et luxuriosus: i quo car-
nalitas et sensualitas rōi dñat. Facit eiz
celū. i. rōe deorsum descēdē. et terrā. i.
sensualitatē sursum ascēdere: cuz tñ di-
cat Prouer. xxy. Celū sursum et terra
deorsum. C Tertio sunt que daz que tñ
pariunt filias. Illi seminas piūm q: que-
dā vitia seminea faciunt. Ille parit filiā
qui hz iracundiā que ē virtūz semineus:
q: mulieres de facili trāscunt. Eccl. xxv.
Nō ē ira sup irā mulieris. Sicut eim p-
piūm virtūz ē hōis supbia: ita ppiūz vi-
ritū mulieris ē ira. Eccl. x. Nō ē creats
hoib⁹ supbia: nec iracundiā natiōi mi-
licy. Quasi dicat. Ista vitia nō h̄sit a na-
tura cōditā: sed a natura corrupta. Et q:
iracundiā ē ppiūm virtūz mulieris: iō
citi⁹ apparet i facie mulieris q̄ viri. Et
sicut viri ad pelum excecā: sic ei⁹ ani-
mus ab ira obnubilat. Et sicut sacc⁹ ap-
tus qd hz intus effundit: sic eius anim⁹
irac⁹ et apt⁹ i prospera dicit. Eccl. xxv. Ne-
gritia mulieris imutat faciē eius et obce-
cat vultū suū tā q̄ viri et quasi sac-
cus aptus effundit irā suā in medio p-
rimoz. C Ille p̄t aliā filiā q: hz emula-
tione et inuidiā que ē virtūz semineus:
q: cito mulieres ad inuidiāz cōmouentur.
Uñ dicit Aug. q: mulieres n̄r sunt in-
uide. Eccl. xxxvij. Luz muliere tracta de
his que emulat. Ille parit aliā filiā que
hz mētis icōstatiā que ē virtūz semineus:
q: mulieres et sepe et cito mutat. Uir. n.
bñ cōstas vsq: de mille vnus iuenis: iō mu-
lieribus autē nulla. Eccl. viij. Virum de
mille vnū repperi: mlierē nullā ex oib⁹
fuerit. Id fm iura testimoniū mulieris
in cāio nō recipit. q: fm Jhd. auarū et iu-

stabile testimoniu[m] semina p[er]fert. ¶ Ille parit alia filia qui in factis suis h[ab]et im-
prouidētia[m], que sicut ē vitu[m] semineu[m]: q[uod] p[ro]
pter defe[ct]u[m] c[on]suetudinis mulieres de faci-
li decipiunt. Iō serpēs nō iuit ad virū. s.
ad adā: s[ed] ad mulierē. s. eua: scies q[uod] mu-
lier decipi possit. i. Thimo. ii. Mulier se-
ducta ē nō vir. ¶ Itē eim ille parit alia
filia qui h[ab]et rixā et loquacitatē nimiam:
q[ua] ē vitu[m] femineu[m]: q[uod] mulieres sunt ver-
bose et rixose. Prouer. xxvij. Tecta iugit[er]
p[er]stillant in die frigoris et litigiosa muli-
er cōparant. Ecclē. xxv. Sicut eim ascē-
sus arenosus in pedibus veterant: sic
mulier liguata hōi quieto. Istas malas
filias diabolu[m] lib[er]t[er] nutrit. Aug. sup[er]
ps. Pharaō masculos occidebat: femi-
nas seruabat. i. virtutes p[ro]focabat. con-
cupiscētiā nutrebat. ¶ Quarto sunt
q[ua]dā q[ue] p[er]iuram[en]ta. Ista mulier vt bi-
tū ē signat ecclē[m] que oēs fideles filios
put sunt in hac vita in vtero gerit: sed
eos parit cū ad celos eos trāsmittit. Au-
gu. Sicut mulier nato in hoc mūdo to-
mine letat: ita ecclē[m] nato in vitā eternā
fidelium populo exultat[er] replet. Una at
de matosis cāis p[er] quas puer extra
vteru[m] ext[er]e appetit postq[uam] ad debitu[m] p[er]
mentū venit ē: q[uod] in vtero nō inuenit suf-
ficiens nutrimentu[m]. et ideo ext[er]e desiderat
vt sufficientem cibū inueniat. Ideo igit[ur]
sancti viri in celo cupiunt nasci: vt ibi
possint refici et satiari. In hoc enim mū-
do non ē sātietas aliqua sed esurēs itaq[ue]
in viris mūdant[ur] q[uod] in cōtēplatiuis vi-
ris. Noīes enim mūdant appetunt diui-
tias: delitias: et honores. et in his nulla ē
sātietas. Unde d[icit] Prouer. xxx. Tria sūt
insatiabilia. s. infernus: terra sitiens: et
ignis ardens. ¶ Infernus nō sātias ani-
mabus. Et signat sup[er]biū qui nō p[ot]t sa-
tiari ambitio[n]e et d[omi]nio hoīum. Un[de] refert
Valerius q[uod] cū Alexander audiuisset ab
Anaxato comite suo ex auctoritate sui
p[re]ceptoris innumerabiles ēē mūdōs: suspi-
rauit Alexander et dixit: Deu me miserū
q[uod] nec adhuc vno potius suū mūdo. Et
tū ille qui volebat totū mūdu[m] possidere
post modicu[m] sepultura vix quinq[ue] pedū
est cōtētus. Un[de] quidā p[re]s[bi]ter ad eius sepul-
turam veniens dixit: Ieri non sufficie-

bat isti totius mūdus: hodie sepultura
quinq[ue] pedū ē cōtētus. ¶ Terra sitiens
non p[ot]t satiari aqua. Et signat auarus
q[uod] ad instar hydropici: quāto plus bibit
tāto plus sitit. Ecclē. v. Auarus nō imple-
bit pecunia. ¶ Ignis non sātias apposi-
tione lignor[um]. Et signat luxuriosu[m]: qui
quāto plus delitias occupat: tāto apli-
us inflamat. Ecclē. xxvij. Secundu[m] signa fil-
ie sic ignis exar defecit. Sicut spūales vi-
ri et cōtēplatiui tria desiderant. s. amare
deū: cognoscere deū: summe delectari
in deo. Sed in istis sātietatem in presen-
ti habere non possunt. Item sunt tria
alia insatiabilia que ponit salomon. s.
oculus: auris: et cor. Ecclē. i. Nō satiatur
oculus visu[m]: nec auris impletur auditu.
Quid ē q[uod] fuit: ip[su]m q[uod] futurū ē. Quid ē
q[uod] factum ē: ip[su]m q[uod] faciendū est. Oculus
enim nō p[ot]t satiari in vidēdo pulchros
colores. Auris in audiēdo locudos ru-
mores. Cor in cogitādo mō p[er]terita mō
p[re]sētia mō futura. Ideo dicit. Quid est
q[uod] fuit et ē. In viris igit[ur] spūalibus ocu-
lus non p[ot]t satiari hic: in vidēdo pul-
chritudine[m] dei. Nec auris in audiēdo
dulcē inspirationē dei. Nec cor in afficiē-
do se circa dulcedinē dei. In futuro autē
ista tria satiabunt: p[ro]pter q[uod] d[icit] i. Cor. ij.
q[uod] oculus non vidit: nec auris audiuit:
nec in cor hoīs ascēdit. que p[re]parauit de-
us illis qui diligūt illu[s].

¶ Bñtea quarta. Sermo primus.

Ad ad euz qui
misit me et nemo ex vobis
interrogat me quo vadis.
Joan. xvi. Nū aliq[ui]s p[er] familias aliquo
est lōgi[us] p[er]fectur[us]: illis q[ui] sūt o[mn]ia sua fami-
lia hoc primo p[re]dicat. et si viderit eos p[er]tri-
stari tripliciter eos cōsolat: vel dicendo
q[uod] in breui reuertet[ur]: vel q[uod] mittet eis aliu[m]
tāquam se qui eos cōsolabit: vel q[uod] occa-
sione sui itineris magna vtilitas eis p[er]-
curabitur. Sic dōminus noster ascensu-
rus in celum. Primo discipulis suis su-
um recessu[m] p[re]dixit: euz ait: Vado ad
eū q[ui] me misit. Et q[ui] vidit eos ex hoc tri-
stari cōsolat eos. ¶ Primo p[er]mittendo
eis suā celere reuersionē: et hoc reco[n]sistit ec-
clesia in euāgelio d[omi]nicę p[re]cedentis. Vado.

dicā inq̃t ⁊ nō videbitis me ⁊c. C. Scđo
pmitte do alius p̃solatorē tāq̃ sc̃ipm̃ euz
ait. Si enīz nō abiero pactus nō veni
et ad vos ⁊c. C. Tertio pmitte do q̃ ex
suo recessu vtilitas magna erit sc̃z mūdi
argutio euz dixit: Arguet mundum de
peccato. Ip̃sōz ap̃sōz istructio: cum dī.
Docēbit vos oēm veritatē. Et xp̃i clarifi
catio cū dicit: Ille me clarificabit. C. Si
est ergo vado ad euz q̃ me misit. Qđ au
tem subdit. Et nemo ex vobis iterrogat
me quo vadis. Pōt dici q̃ hoc erat vel
ppter ascēsiōis euidētia qua fuerat cer
tificādi. Uñ dicit glo. Ita palā vt nemo
iterroget qđ visu corpōali fieri cerneret
Vel p̃p̃nūmā tristitiaz: cuius occasione
sui recessus fuerant absorpti. Vel p̃ pe
nāz tolerātia qbus fuerat exterriti. Bi
xerat. n. supra. His q̃ interficūt vos arbi
traf obsequz se p̃stare deo. ⁊ iō dicit: Ne
mo ex vobis iterrogat me quo vadis.
Xps̃ aut̃ q̃ erat in celestibus triūphator
i. Regū. xv. Porro triumphator in israel
nō parceret factus ē in terrestrib⁹ viator.
Diere. xiiij. Quare q̃n colonus fact⁹ es
in terra ⁊ q̃n viator declinās ad manen
dū. Iste aut̃ viator nihil habuit de pla
no: Is tota via sua fuit ascēsus vel descē
sus. Nā primo descēdit de celo in p̃mu
dū. deinde ascēdit de mūdo i patibulū.
postmodū descēdit de patibulo in lym
bū. deinde resurgēs ascēdit in celū. ideo
dicit: Vado ad eū q̃ me misit. C. Notan
dūz autē q̃ xp̃s̃ q̃ ē verus sol multos cir
cuit⁹ ⁊ multas vias fecit. De qbus dicit
Eccl̃s. i. Oriū sol ⁊ occidit ⁊ ad locū suū
revertit (ibi) renascēs gyrat p̃ meridiē
⁊ flectit ad aglonez: lustrās vniuersa: in
circuitū pergit sp̃s: ⁊ in circulos suos
revertit. C. Prima igit̃ via fuit q̃ p̃ nat̃
uitatē carnis venit in mūdu. Et hoc no
tas cū dī: Oriū sol. Venit autē p̃ scalā ha
benē tres gradus. s. humilitatis: paup
tatis ⁊ acerbittatis. Luce. ij. Inuenietis
infantē: ecce q̃ta humilitas. Pānis inuo
lutū: ecce q̃ta paupertas. Positū in prese
pio: ecce q̃ta acerbittas. Per istos autez
eosdē gradus: postmodū redijt in celū.
Phil. ij. Semetip̃m extinguit: ecce gra
dus inopie ⁊ paupertatis. Formā seruī ac
cipiēs: ecce gradus humilitatis. Factus

obediens vsq̃ ad mortem: ecce gradus
acerbittatis. Sz quo duxit euz ista scala.
Seg̃ enīz. Propter qđ ⁊ deus exal.
⁊ de dī illi nomē ⁊c. Stulti igit̃ sunt q̃
volūt in celū ascēdere p̃ scalā p̃tratiā. s.
p̃ diuitias: delicias ⁊ honores: q̃ ista sca
la ducit ad infernū: sicut p̃dicta ducit ad
celū. De hoc hēmus exēplum Luce. xvi.
Erat inq̃t qđā hō diues: ecce diuitiarū
abūdātia. Qui ē dicebat purpura ⁊ bys
so. ecce superbia ⁊ vana gloria. Et epula
bat quotīdie splēdidē: ecce delicias af
fluentia. Sed q̃ duxit eū ista scala. Seg̃
enīz. Mortuus ē diues ⁊ sepult⁹ ē in infer
no. Lazarus aut̃ erexit sibi ista scala cō
trarios gradus hētes. Iacebat inq̃t ad
ianuā eius: ecce gradus humilitatis. Erat
inq̃t qđā mēdicus vlcerib⁹ plenus: ecce
gradus acerbittatis. Lupiēs saturari de
miciis: ecce gradus paupertatis. Sed quo
duxit eū ista scala. Seg̃. Factū ē aut̃ vt
moreret mēdicus ⁊ portaret ab angelis
i sinu abrahe. C. Scđa via quā fecit xp̃s̃
fuit de mūdo in patibulū vbi occubuit.
Uñ postq̃ dixit: oris sol. Statim subiun
xit: ⁊ occidit. Et ista fuit via excellētissi
me charitatis. Uñ eius passio vocat ex
cessus. Luc. viij. Dicebat excessum eius:
quē p̃pleturus erat in hierlem. Excellit
clm̃ oēs aliorū passiōes in trib⁹. s. i amo
re. Joā. xv. Adiorē. n. hac dilectione ne
mo h̃z ⁊c. In dolore. Thren. i. Attēdite
⁊ videte si ē dolor: sicut dolor meus. Et ē
valore. Joā. xij. Si exaltat⁹ fuero a terra
oīs trahā ad meip̃s. C. Tertia via fuit q̃
iuit de cruce in tumultū. Et notat silr p̃
hoc qđ dī: Et occidit. Sicut. n. mortuus
fuit in patibulo: sic ⁊ mortuus iacuit in
sepulchro. Et ista via fuit magne paup
tatis: q̃ nō potuit hēre monumētū pro
p̃riū. Mat. viij. Vulpes foueas h̃nt ⁊c.
Alc si dicat. Paup̃ fui in hac vita: q̃ non
habuit n̄ dū. i. domū vbi possez habitare
sicut h̃nt volucres. Paup̃io: fui in mor
te: q̃ in cruce nō habuit crucifal vbi ca
put possez reclinare. Paup̃itū⁹ fui post
mortē: q̃ nō habuit foueā pp̃riā in q̃ cor
pus meū posset regescere: sicut h̃nt vul
pes. C. Quarta via fuit qua iuit in celū:
⁊ notat cum dī: Et ad locū suū reuertit.
Et ista via fuit magne iocūditatis. Lum

eniz sonus leticie et melodie fiat tribus modis vt dicit Aug. sup ps. i. voce flatu et pulsa. Xps ascēdit in celū cū melodia vocis. ps. Iubilare deo i voce exultationis. Lū melodia status. ps. Ascēdit de⁹ in iubilatioe quo ad patnū. Et dñs in voce tubequo ad scdm. Luz melodia pulsus. ps. Laudate eū in psalterio et cythara: quo ad tertiu. Quinta aut via ē q ad iudiciū est vēturus. Et hoc cū dī. Ibi qz renascēs gyrat p meridie: et flectit ad aglonē. Tūc eniz p meridiē gyrauit: qū bona illoz q erat a dextris enumerabit dicēs Mat. xxv. Esurui et dedistis mihi māducare etc. Et dicūt sancti merities: qz sunt in plena luce cognitiōis et calore amoris. In quoz cordibus flaut auster sancti spūs. Est. n. auster vētus calidus hūidus et fecundatius. Sic spūs sanct⁹ est vētus calidus iquātū glatiē pctōuz dissoluit. Eccl. iij. Sicut i sereno glacies soluent pctā tua. ps. Lōuerite dñe captiuitatē nrāz. i. nos ipsos q a dyabolo tene mur captiui: sicut torēs in austro. Aug. in glo. Pctā nos ligāt ne bñ opemur vel ad pñiam curram⁹: sic frīg⁹ vel glacies ligāt aquā ne currat. Qñ autē fiat calidus vētus auster liqescit glacies et iplent⁹ currūt torētes: sic flāte spū scō solui mur a pctis et curramus ad pñiam. Est et humidus. in quātū in lachrymas nos dissoluit. ps. Flaut spūs eius et fluēt aq. Roma. viij. Ipse spūs postulat p nobis gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Est et fecundatius: in quātū germinare nos facit p bona opa. Cant. iij. Veni auster pfla ortuz meū etc. Deinde flectit se ad aglonē qñ cō uertit se ad illos q sūt a sinistris et dicit: Discedite a me male dicti etc. Signatur aut mali p aglonē: qz ē frigidus et hicc⁹ et pluit retētius: sic dyabolus ifrigidat eoz corda frigore malicie. Eccl. xliij. Uetus frigidus aglo flaut et pcellant chri stallū. Christallus ab aq generat. deficit ab humore gratie. Hter. iij. Uetus vrēs in via deserti etc. Et ipedit ne fluāt pluite lachrymaz. Prouer. xxv. Uetus aglo dissipat pluuias. Sexta via est q in aplos misit spūm scū et nihilominus ipse cū eo venit. Iuxta illud Joan. xij. Nō relinqua vōs orphānos: veniam ad

vōs. Ista via notat cū dī: Lustrans vniuersa in circuitu pergit spūs. Vniuersa eniz itima aploz spūs scūs lustrādo circūiuit: ita q nihil vacuū in eis dē dereliquit. Et hoc quadrupli. p Primo isundēdo se eis ad iustificationem: et hoc qñ pmo xps eos ad se vocauit. Roma. viij. Quos vocauit: hos et iustificauit. p Secūdo isundēdo se eis ad miraculoz operationē. Luce. ix. Dedit illis virtutem et potēte sup oia demonia. p Tertio se eis isundēdo ad pctōz remissionē. Joā. xx. Accipite spūm scū: quoz remis. pec. remitt. eis etc. p Quarto isundēdo se eis ad corroboratōez: sicut in pēthe. ps. Spīritu ois eius ois virtus eoz. C Septia via est qua qñ dē ad scōs viros reuertit grāz isundēdo. qd notat cū dī: Et in circulos suos reuertit. Dicunt autē sancti viri circularis figure. p Primo qz vñdī qz sūt clausi ne dyabolus ad eoz in trare possit p illicitā cogitationē. Econtra in psona maloz dī Job. xxx. Quasi rupto muro et apta tanua irruerunt sup me. p Secdo qz sūt veloces per sollicitaz operationē. Sic forma sperica velociter currit. Prouer. xxij. Vidisti hoīez velocē in ope suo corā regib⁹ stabit. p Tertio qz mouent circulariter: a deo. i. in deuz. Dia. n. a deo recognoscūt: et p gratiaruz actionē cūcta ad ipm referūt. Eccl. i. Ad locū vñ exēit flumina reuertunt vt iter fluat. In istos igif tales circulos xps reuertit dū gratiā spūs sancti eis largit. Joā. xij. Ad eū ventem⁹ et māsionē apō cū faciem⁹. Venit igif p: nostrā impotentia roborādo. venit filius: nostrā ignorantia illustrādo. venit spūs scūs: nostrā tepiditate et negligētia inflamando.

Sermo secundus.

Expedi vobis vt ego vadā. Si enim nō abtero pacit⁹ nō veniet ad vōs etc. Scdm Chrysost. sup Mat. trīa sūt q īpediūt ne qz spūalia capere possit. s. amor carnalis: duritia cordis et p̄turbatio mētis. Ista trīa fuerūt i discipulis. Primo amor carnalis: qz nimis copale dei p̄sentia diligebāt et iō ad susceptōez spūs sancti mīn⁹ idonei erāt. Vñ sup verbis

premissis dicit Aug. Si carni adheferis capaces spūs nō eritis. Scdo duritia cordis. Mat. vi. Exprobrauit incredulitatem. Tertio pturbatio mētis de eo. s. q. xps eos relinquebat. Aug. Lōtristabat human⁹ affectus: q. carnalis desolabat aspect⁹. Ista tria in aplis pediebant ne intellerēt qd expediebat q. xps ad celū ascēderet. iō dicit: Expedit vobis tē. Apli qdē de xpi recessu. volebāt ex eo q. erat eorū cōsolator. Juxta illud Jo. xiiij. Non turbet cor vrm: creditis in deū et in me credite. Eorū defensor et excusator. Mat. ix. Nūquid pnt filij spōi lugē tē. Item erat eorū instructor. Jo. xv. Oīa que audī, ut a pte meo nota feci tē. Sz xps i pnti euāgelio cōsolat eos pmittēs q. mittet eis spūz. in cōsolatore. in defensore. et in eruditore. ¶ In cōsolatore cōtra omnē tristitiā: cū dicit. Si nō abiero pacitū i. cōsolator: nō veniet ad vs tē. Serui. n. dei de tribus hūit tristitiā. s. de aliqua p. petrata culpa. ps. Exitus aqua. dedux. oculi mei: q. nō custoditū legē tuaz. De eo q. sunt i miseris. ps. Deu mīhi q. i. colatus me⁹ plogatus ē. Et de eo q. nō sūt in pīa. ps. Fuerunt mīhi lachryme mee pa. die ac nocte tē. Sed spūs scs cōsolat eos. cōtra pīmū dādo remissionem peccatō. Bre. in omel. Cōsolator spūs vocat: q. de peccati ppetratōe merētis⁹ dū spē venie prepat ab afflictione tristitie mentē leuat. Contra scdm dādo in tribulationibus internā cōsolationē. ps. Scds multitudinē dolor meorū i corde meo cōsolatōes tue letificauerūt aīaz meam. Beda i omel. pacitū cōsolator: interpretat. q. corda fidelīū ne inter hui⁹ seculi aduersa deficiāt: celestis vite desiderio subleuat ac reficit. Bre. i moral. Qui supna degustat: sferiora equa nimis tolerat. Cōtra tertū dādo celestis dulcedinis p̄gustationē. Ista eim dulcedo q. hic dā d. gustus. arra. et gutta. Buss⁹ q. dez d. smp. Bustate et videte qm suavis est dñs. Lxxv. Vere nō hz sup terrā qd amet qui donū celeste in veritate gustauerit. Si aut tāta ē dulcedo in gustu: quanta erit in pleno potu. ps. Inebriabuntur i vbertate domus tue. Bē etiam arra siue pignus. Ep̄. i. Signati estis spū p̄mis

sionis sclo qē pignus hēditatis vīe. Si aut ē tanta securitas et iocunditas i arreatōe quāta erit in p̄mī et mercedis plenitudine solutōe. De qua d. Ben. xv. Ego p̄tor tu⁹ et merces tua magna nimis. Bē ē gutta. Aug. Qui biberit de fluuio paradisi cuius gutta maiorē oceano restat ut in eo sitis mūdi penitus extincta sit. Si igit ē tanta suauitas in gutta quāta erit in fluuio abundantiā. ps. Torrente voluptatis tue potabis eos. ¶ Secūdo misit spūm scm in defensore et rep̄hensore cōtra mūdi malitiā: cū dicit. Ille arguet mēdū de peccō. s. quod fecit. s. iusticia bonorū operū quam non habet. et de iudicio qd nō timet. Et sic illi qui sunt spū dei pleni debēt tria gīa hōium arguere s. peccātes. nō opantes. et dei iudiciū nō timētes. ¶ Arguēdus ē igit peccator: sicut argueret ille qui potius vellet esse i. ter spinas lacerantes q. inter flores redolentes. Talis ē avarus. Job. xxx. Et sub sentibus delicias cōputabūt. Arguēdus ē et sicut ille qui potius eē vellet in loco fetido q. in prato ameno. Talis est luxuriosus. Ecclē. ix. Oīs mulier fornicaria quasi stercus in vīa cōculcabitur. Arguēdus ē sicut ille qui potius eē vellet in vento valido q. in loco tranquillo. Et talis ē superbus. et iō cito desiccat. Job. xxx. Quasi supia vētū ponēs allissi me valide. ¶ Scdo arguēdi sunt nō opantes. Juxta illud Mat. xx. Quid hic statis tota die ociosi. Iste eim mundus nō ē datus ad otandū sed ad laborandū. ¶ Notandū aut q. sunt quidam qui transeunt de labore ad laborē. sicut auari qui die ac nocte laborant in cōgregandis pecunijs. Ecclē. xxi. Laborauit diues in cōgregatōe substantiē: post modū aut laborabit die ac nocte in infernalibus penis. Hiere. xvi. Seruietis ibi s. in inferno dijs alienis. s. demonib⁹ die ac nocte qui nō dabunt vobis requiem. ¶ Alij sunt q. de quiete transeunt ad laborem. sicut sunt delitiosi qui quiescūt hic in delitijs: sed postmodū laborabūt i p̄petuis tormentis. Job. xxi. Tenēt tympanū et cytharā et gaudent ad sonitū organū: ducunt in bonis dies suos. Ecce quāta quies in delitijs. Et in puncto ad in-

ferna defecit: ecce quat' labor i' tunc
tis. Luc. xij. Alia mea h'et multa bona re
quiesce bibe comedere epulare. ecce quata
quies delitaz. Sz seq. Stulte hac no
cte repetet aiaz tua a te. s. demones. ecce
quat' labor penaz. p' illi sunt q' d' labo
re pnte trahunt ad getem celestis glorie.
Apoc. xiiij. Amodo iam dicit sp'us vt re
quiescat a laboribus suis. Opa enim il
loz sequit' illos. Mat. iij. Agite p'nam.
ecce labor. Appropinquabit eis regnum
celoz. ecce qes. Isti ordine seruabat de'
q' prius sex diebus laborauit & postmo
du septia die quiesuit. Isti ordine quer
rit lucifer q' prius voluit gescere q' labora
re dicere. Ysa. xliij. Sedebat in monte testa
menti in lateribus aglonis. C' Quartaz
distans impossibile e' e' s. illoz qui de gete
trahunt ad quiete de delitijs ad delitias.
simo dato p' impossibile q' tales celestes nu
ptias intraret: deus eos ide expelleret. Hoc
significatu e' Mat. xxij. In illo q' ad nu
ptias venit: sz veste nuptialem no h'uit.
Per veste nuptiale sm glo. significat fi
des cu operibus charitatis. Tales etsi
h'nt fide in non habet opa charitatis sz
inigitatis & carnalitates. Et is expelleret
tur etiam si ingrederent. C' Tertio ar
guet' d' sunt iudicia dei cotenentes & no
timetes. Luz dicat ppha. Al iudicij. n.
tuis timet. Timor enim dei valde necessa
rius e' ad salute: q' incitat ad bonu: con
seruat in bono. & pseruat a malo. Et is i
edificio spuali tenet locu fundameti. ce
menti & tecti. Na iquat' e' principiu ois
boni. tenet locu fundameti. Proue. i. Ti
mor d'ni p'ncipiu sapientie. Inquatuz co
seruat & stringit in bono. tenet locu ce
menti. Eccl. xxvij. Si no in timore d'ni te
nueris te instat' cito subuertet domus
tua. Inquatuz pseruat a malo. tenet locu
tecti. Eccl. xxv. Timor d'ni sup oia se su
perponit. Sic enim tecti pseruat habi
tationem in domo ab estu a vento & a plu
uia. Sic timor d'ni pseruat hoiem ne ca
dat ab estu concupiscetis islamatus. Aut
vero diabolice tetationis impulsus. Aut
pluua exanimat' celestis & diuine p
batus. Ysa. liij. Tabernaculu erit i' im
baculo dei ab estu. & in securitate & ab
seditione a turbine & pluua. Alia enim q

e' tabernaculu dei q' h'z in se timore dei
tunc h'z vmbaculum refrigeratu contra
estu concupiscetie. tunc abscondit a turbine
tetationis diabolice. & a pluuiapbationis
diuine &c. C' Tertio insit sc'm sp'm in
eruditione contra ignoratia. qd' notat cu
di. Cu aut venerit ille sp'us veritatis do
cebit vos oem veritate. Scdm Augu. ve
ritas opponit falsitati. vanitati. & dupli
citati. Illud enim qd' veru e' non e' falsu.
no est duplex. no e' vanum. Est igit sp'us
sc'tus sp'us veritatis. q' excludit falsa va
na & duplicia. s. amore terrenoz. que qui
de' terrena sunt falsa vana & mendacia.
C' Primo hec terrena sunt falsa. Hiere.
xvi. Vere me dacti possederunt p'cos n'ri.
Hiero. Si mundus cultello veritatis ape
reres nihil i eo apperet altud q' falsitas
q' q'qd' i mudo e' aut e' p'teritu & taz non
e'. Aut futuru & incertu e'. Aut p'ns e' & in
stabile: aut inometaneu e'. C' Secdo hec
terrena sunt vana & ex pte principij: qz
desunt facta. & ex parte medij q' muta
bilitati sunt subiecta. & ex pte finis: quia
cito transitura. Eccl. iij. Luncta subiacet
vanitati quo ad mediu. De terra facta
sunt oia quo ad principiu. Et in terram
p'iter reuertent. quo ad finem vltimum.
C' Tertio hec terrena h'nt duplictatem
Ille e' duplex qui aliud p'mittit & aliud
facit. Mundus tria p'mittit amatorib'
suis. s. logeuitate satietate & suauitate.
Ista tria p'misserat illi qui dicebat Luc.
xij. Alia mea h'et multa bona reposita e'
anos plurimos. ecce p'ra logeuitas. Bi
be & comede. ecce quata satietas. Requie
sce & epulare. ecce quata suauitas. Sed
male attedit qd' sibi p'misserat. qz dedet
sibi breuitate. vacuitate. & acerbitem.
Un sequit'. Stulte ac nocte repetet. ecce
quata breuitas. Anima tua a te. s. demo
nes ad puniedum. ecce quata acerbitas.
Que aut cōgregasti culus erunt tua no
q' nihil inde portabis: ecce quanta va
cuitas.

C' Sermo tertius.

Quam venerit pa
ractus ille arguet mundu
de p'cor: & de iusticia: & iu
dicio &c. Ad hoc q' resp'ensio ordiate fiat

tria regrunt. **¶** Unū ex pte rephēdētis
 scilicet irrepheñibilis vita. Aug. Iudex i
 nullo eoz sit iudicandus que i alio iudic
 care ē p̄mptus. **¶** Scōs ē ex pte rephēñ
 etus. i. rephēñibilis culpa. q̄ sicut dicit
 Aug. Si ea in me rephēñdis que rephēñ
 dēda nō sunt teipm portus ledīs q̄ me.
¶ Tertiu ē ex pte modi rephēdēdi scilicet
 discretio puidā. De discretōe dicit Bre. i
 moral. Subiectoz vitia aliqñ sunt pau
 denter dissimulanda. aliqñ subtilr inue
 stiganda. aliqñ leutrer puniēda. aliqñ
 do vehemēter obiurganda. Ista tria apo
 stoli habuerūt. z iō mūdū digne arguē
 potuerūt. Habuerūt eiz vitā sanctā. Job
 xvi. Spūs ei? ornauit celos. i. aplos su
 os bonis z virtutibus suis. Habuerūt et
 in arguēdo discretōez puidā. De qua di
 scretōe dī. i. Thessa. v. Corripite inquietos
 cōsolamini pusillanimos. suscipite iñf
 mos. parietes estote ad oēs. Inuenerūt
 et in mūdo triplicē culpā: de qua dī in
 verbis pmissis. Ille. i. spūs sc̄s arguet
 mūdū d vos de pctō. z de iusticia. z d iu
 dicio. Ad quoz verboz intelligētiaz nō
 tandū q̄ iudei z ceteri hōes qui erāt in
 mūdo tria vitia hēbāt. Erāt eim inūde
 les inīusti z temerarij. Quia cimerāt in
 fideles iō spūs sc̄s p aplos z aplicos vi
 ros eos arguit de pctō infidelitatis: q̄
 nō crediderūt in xpm. Hoc eim peccatū
 vt dicit Aug. quasi solū p ceteris posuit:
 q̄ hoc manēte cetera detinēf. z hoc disce
 dente cetera dimittunt. Erāt et inīusti.
 z iō arguēdi sunt de iusticia quā hñt in
 iñ: quā ipi nō imitant. Que inīrāto ē lau
 dabilior quāto credūt. z sperant in xpm
 quē nō viderūt: q̄ ad p̄m iust. Jo. xx.
 Beati q nō viderūt z crediderūt. Erant
 et temerarij. q̄ princeps huius mūdi. i.
 diabolus qui ē princeps mūdanoz iam
 iudicatus ē. Magna temeritas ē non ti
 mere quādo vident tantū principē iudi
 catū eē. y. Petri. ij. Si eim angelis nō
 peccit zc. Iñā expōēs Aug. breuiter re
 colligit dīces. Crēdāt itaqz oēs i xps ne
 arguant de pctō infidelitatis. Et tran
 seant in numerū fidelīū ne arguant de
 iusticia illoz: quoz iusticiaz nō imitant.
 Laueāt futurū iudiciū ne cū mūdī princi
 pe iudicēf quē iudicātū imitant. Iñā at

q̄lr nobis pueniāt vīdeam. **¶** Illi eiz q
 sūt spū dei pleni debēt arguē mūdanos
 de pctis: de iusticia: z de iudicio. **¶** De
 pctis qdē q̄ hñt. Ephē. v. Nolite cōica
 re opibus instructuosis tenebray: magis
 aut redarguite. Vbi dicit Aug. Duob
 modis nō te maculat malus. si nō cōsent
 tis z si redarguis. Tales aut qui opa te
 nebray faciūt rephēñdi nō lūe. Jo. iij. Vis
 q̄ male agit odit lucē. i. correctionē. Que
 dā eim aīalia sunt q̄ vllgūt tenebras q̄
 sunt odiof: sicut bubo. quē ceterē aues
 odiūt. Quēdā q̄ sunt noctua: sicut lupi
 qui oues rape conant. Quēdā q̄ sunt i
 visu debilita sicut noctue. In hoc igit q̄
 mali tenebras pctoz vllgūt ostendunt
 q̄ deo sunt odiofi z noctui sibiip̄is z ad
 cognoscēdū deū debiles z infirmi. **¶** Sūt
 eim odiofi deo. Sap. xiiij. Odio sūt deo
 ipsius z impietas sua. Tria sūt glia hōiū
 q̄ nālīt vllgi cōsueuerunt. i. filij: amici: z
 frēs. Deus aut inīrātū pctm odit: z pp ip
 sum destrūēdū filiū suū occidi permittit
 Si alicui diceret nō possuz occidē inimi
 cū tuū nisi cū illo occidā simul z filiū tu
 um: z ille hoc cōcedēt multuz inīmicūm
 odiret. Hoc fecit deus filij qui vt peccatū
 occideret: filiū occidi pmissit. Col. ij. Be
 lens qd̄ aduersum nos ē cirographū de
 licti: z ipm tulit de medio affigens illō
 cruci. Ibi dicit Alibi. Bū in nocens occidit
 tur: pctm crucifigif. Ro. viij. Proprio fi
 lio nō peperit de? zc. Ber. Qui nō peper
 cit filio: nūquid p̄cet figmēto. Nūqd par
 cet seruo nequā. Inīrātū de? peccatūm
 odit q̄ amicos suos si inuent in eis pctm
 eternalr punit sicut pz in lucifero. Luc.
 x. Videbā sathanā quasi fulgur de celo
 cadētē. Imo et petrū ap̄lm eternalr pu
 niūssēt si in pctō negatōis mortuus sine
 pnia fuiss. Inīrātū pctm odit q̄ et frēs
 suos. i. xp̄ianos si mali sunt non redimit
 sed eternalr punit. ps. Grat nō redimit
 redi. ho. zc. **¶** Secūdo ipi peccatores sūt
 noctui sibiip̄is. **¶** Primo q̄ auferūt si
 bi deum. Dīere. ij. Ad dereliquerūt son
 tem aque viue zc. Et istud magnū picu
 lum tāgit Aug. dicens in li. sol. Deū de
 relinquare. hoc ē perire. Quilibz igitur
 debz dicē hoc qd̄ dicit Alibi Aug. P̄se
 si vis vt recedā a te da mihi aliū te: alto

quā nō dimittā te. C. Scdo peccator auferat a deo semetipsum. Augu. de ciuit. dei. Qui funduz aufert et a quo emptus est et tradit ei qui nihil iuris habet intus. Et qui seipsum aufert tradit se malignis spiritibus intusus ē. C. Tercio peccator amittit oē meritū suū: qz vulnerat in naturalibus et spoliat in gratuitis. Et minus malū ēē pde vitā corpis: qz merita et virtutes mētis Berni. qz mētius me pūuaret amara mors vite vsu qz fructu. Nā vita sine fructu grauior mors. Deniqz duplex malū ligno parat infructuosos: securis et ignis. Amittit et participatio: nē meritorū osum sanctorū. Peccādo cū efficit canis: sicut dī Ecclē. xxiij. Que cōtatio hōi sancto ad canē. C. Tercio ipse pctor: hz debile oculū intellectus ad deū agnoscēdū: et oculū affectus ad deū dīligēdū. Istos vnos oculos demones a peccatoribz effodiūt. et per oia picipitia peccatorū eos ducūt. Prouer. xxx. Oculū qz sub sanat pēem et despicit pū mris sue. effodiēt eū corut et touētibus. Pctor patrē suū deū sub sanat: qz cū pcepta ptenit. Partū et mris sue. i. ecclē que cū p pniām puriuit despicit: dū ad peccata itēz redit. Istos igit oculos. s. intellectū et affectū effodiūt corut. i. demones qui sunt nigri pignis adustione. qui sunt i. gluue dediti p insatiabilē deuorationē: et faciūt nos pcrastinare p tardā cōuerfionem. Isti corut hstant in touētibus. i. in inferno vbi gnos sunt torrentes. s. torrens odij: obliuiois: ignis: et fletus: et tristitia. quos et poete ppijs nobis appellarunt. C. Primus tonēs dī stitit qz interpretat odij: qz demones et dānati deum odiūt et a deo in ppetuū odiunt. Hugo de sancto victore. Qui cū dei odio d hac vita deccdit: sub eodē odio in eternum tabescet. C. Scdos dī lethē: qz interpretat obliuio. Deus. n. ppetuā obliuionē corū habet: ex eo qz nūquā eos liberabit. Jō et infernus vocat a ppha terra obliuiois. C. Tercio dī flegeton qz interpretat ardens: qz sūt i ppetuo igne. Ysa. vi. Vermis eorū nō moriet et ignis non exstinguetur. C. Quarto dī tartar qz interpretat luctus: qz ibi erūt fletus et stridor: dētiū: vt habet

Mat. xv. C. Quit? acharō qz interpretat tristitia. i. qz sunt i ppetuo vñ Jo. xvi. Tristitia spleuit cor vñm. C. Scdo illi qz sunt spū dei pleni debēt mūdū arguē: et mūdānos dī iusticia quā non hnt vt iusticia large accipiat p oī. s. bono. vñ sup illud ps. Dilexisti iusticiā. dicit gl. i. oē bonū. Oīa eīz bōa et merita nra ex qttuor cānē s. ex fide vera: spe certa: charitate ignita: et opatōe sollicita. Tāto magis at hōies mūdāni arguēdi sūt: qz ista talē iusticiā nō hnt. qto eā nō nisi i hac vitā hēe vīdebūt. Eccl. xxiij. An obitū opare iusticiā qm nō ē apud iferos iuenire cibū. Iste ē ille quadrās: de quo dī Mat. v. Nō extes fide. s. de carcē ifernali: donec reddās nouissimū quadrātē. Illa. n. qttuor dīcuntur qdrās. qz scōz hēe. Quātū credis tñ speras. Quātū credis et spās tñ dīligis. Quātū credis et spās et dīligis: tñ bene oparis. Nō poterūt ergo dānati mereri p cognitōez dei qz p fidē: qz erūt cecitatis tenebris inuoluti. Vñ Job. x. Vocat i. fernus terra tenebrosa et opta mortis caligine. Nō poterūt mereri p spē. qz crunt in baratro despatōis inmersi. Hierē. xviij. Despauim? post cogitatōes nras ibim? Nō poterūt mereri p charitatē: qz in ppetuo dei odio erunt inclusi. ps. Supbia corū qz te ode. ascē. semp. Nō poterūt mereri p aliqz bonū op? qz ibi nō poterūt opari. Jo. ix. Venit nox. i. ifernalis obfcuritas. qd nemo pōt opari. Quia igit istū quadrātē nūquā solū poterūt: id ē illo carcē nūquā exhibūt. Ista qttuor significānt. Mat. xxij. Ligatis manibus et pedibz mīr. eū in te. exte. zc. Non poterūt aliqz bonū facē: qz hēbūt ligatas manus. Nō poterūt deū dīligē: qz hēbūt ligatos pedes. Nā scōz Aug. Pes aīe est affect? aīe. Nec poterūt deū p fidē cognoscere: qz erūt i tenebris. Nec poterūt i deum spāre: qz ille tenebre erunt exteriores i. extra abitū dīuine misericordie. C. Tercio illi qz sunt spū dei pleni debēt arguē mūdānos de extremo iudicio qd non tēmet: cū tñ oēs illud debeant tīmē. Nam scdm Aug. Oēs qui de hac vita deccdūt aut sunt valde boni: aut valde mali: aut mediocriter boni: aut mediocriter mali. Valde boni sunt iusti qui etiā timent

ex eo q̄ humana iustitia diuine iustitie
 pparata iniustitia esse videt. Et hoc ostē
 dīt Greg. triplici exēplo. s. lucerne regu
 le ⁊ sigilli. Opera qdē nostra q̄q̄s vidē
 tur ēē lucida: q̄q̄s recta: aliq̄i ēē pfecta.
 Sed si opa nra diuine luci cōparant: ea
 que videbant lucida appebūt obscura.
 Et hoc ostē dīt ēē Greg. in moral. exēplo
 lucerne dicēs. Iustitia nra diuine iusti
 tie cōparata iniustitia est: q̄ lucerna in
 tenebris fulgere cernit: sed i solis radijs
 posita tenebras. Aliq̄i ēē opa nostra vi
 dent esse recta. sed si regule diuine recti
 tudis p̄fecta fuerit videbunt tortuosa.
 Et istud ostē dīt exēplo regule dicēs: Se
 pe lignū credit rectū: si ad regulā nō du
 cit. sed tñ si regule p̄iungit per quādam
 tortuositatē vbi tumescat iuenit. Aliq̄i
 opa nostra vident esse pfecta: sed in ocu
 lis dei sunt valde ip̄fecta. Et istud ostē
 dīt exēplo sigilli dicēs: Sepe. n. imago
 sigilli videbit pfecta in oculis tructū: ⁊
 tñ multū est ip̄fecta in oculis artificis.
 Un̄ idē in moral. Sepe solet in discre
 tione iudicis: qd in estimatōe fulget ope
 rantis. Valde mali tūc multuz timebūt:
 q̄ i placabile iras dei sup se hēbūt. Mul
 tū videt pater iratus ēē filio: q̄ si ip̄m ma
 le dicit. Plus q̄ ip̄m a se expellit. Plus
 q̄ ip̄s i carcere tenebrosō retrudit. plus
 q̄ cum munq̄ in de educere statuit. plus
 q̄ carnifices q̄ p̄tinuo eū cruciēt sibi ap
 ponit. Istā talē iram deus reprobis op̄e
 det i finia quā p̄tra eos feret: vt habetur
 Mat. xxv. Naz ipsos maledicet cū dicit:
 Ite maledicti. Eos a se expellit. cum di
 cit: Discedite a me. In penoso carcē eos
 retrudet cū dicit: In ignē. Eos idē nun
 quā educet cū dicit: Ete. nū. Carnifices
 vero torquētes eis ap̄ponit. Dabit eim
 eis tyrānum ipe rari. s. dyabolū lucife
 rum. ⁊ carnifices obsequētes. i. altos de
 mones cū dicit: Qui paratus est dyabo
 lo ⁊ angelis ei⁹. Ad dīocriter boni ⁊ me
 dīocriter mali sūt: qui parua merita cō
 gregauerūt. Isti valde isti tūcere pote
 rūt. De hoc sic dicit Grego. Ecce in ma
 testate terribili ⁊ iter angeloz ⁊ archan
 geloz choros: quid vnusq̄s sit opatus
 ostē dīt. Ibi petrus cū iudea p̄uersa ap
 parebit quam post se traxit. Ibi paulus

quersus vt ita dixerim totū mūdum du
 cens appebit. Ibi andreas achaiā. Phi
 lippus azotiū. Joānes asiā. Thomas in
 dia: in p̄spectu sūmi iudicis dūcet p̄uer
 sos. Quid nos dīcitur sumus mīseri: q̄
 ad deū nostrū vacui venimus. ij. Loz. v.
 Dēs nos manifestari oportet ante tribu
 nal xp̄i: vī referat vnusq̄s p̄p̄ia corpo
 ris put gessit: siue bonū siue malū.
 C Bñica q̄nta. Serino p̄mus.

Aden amē dico

Avobis: si qd petieritis patre
 in noīe meo dabit vobis. Jo
 an. xvi. Si q̄ta in curia ipe ratoris habe
 ret aliq̄e sapiētē aduocatū vel auxilia
 torē sollicitū vel fratrē vterinū: multuz
 gauderet ⁊ multū securus eēt. Ascē dēte
 xp̄o in celū i cepimus habere in curia re
 gis celestis: sapientē aduocatū. i. Joā. ij.
 Aduocatū habemus apud patrē iēsum
 xp̄m iustum auxiliatorē sollicitū. Deut.
 xxxij. Ascē sor celī auxiliator: tu⁹. Et fra
 trē vterinū. Un̄ de dixit marie magdale
 ne: Uade ad frēs meos ⁊ dic eis: Ascē do
 ad patrē m. cū ⁊ patrē vestrū ⁊c. Debem⁹
 ergo isto tēpore p̄tītōes nostras forma
 re: ⁊ eas aduocato nro dare vt eas sumo
 regi offerat. Philip. iij. P̄tītiones v̄re
 in. otescat apud deū. Debemus nuncios
 orationū nostraz ad auxiliatorē nostrū
 mittere: vt adiutricē manū nobis porri
 gat. ps. Emite manū tuā de alto: ⁊ libe
 ra me de aqs multis ⁊c. Debem⁹ eos dē
 nūcios ad fratrē nostrū dirigere: vt post
 se nos trahat. Lanf. i. Trahe me post te.
 Xps t̄gis q̄ est dīcator: noster dīcat p̄tī
 tōes nostras q̄s sibi aduocato auxilia
 tori ⁊ fratri porrigere debem⁹: vt eas pa
 tri offerat dicēs: Amē amē dico vobis: si
 qd petieritis patrē i noīe meo dabit vo
 bis ⁊c. C Sūt aut̄ q̄ttuor necessaria si vo
 lum⁹ q̄ nre orōes dēbeat exaudi. C P̄t
 mo. n. q̄ petant digna. qd notat cuz dī:
 Si qd. Intellige q̄ sit aliqd v̄x vt ē eter
 nū ⁊ nihil trāsitorū. Circa qd notat scōz
 Aug. q̄ tria sūt genera bonoz. s. infima:
 mediā ⁊ sup̄ima. P̄ Bona infima sūt tem
 poralia que q̄si nihil sūt. H̄ere. iij. Aspe
 xi terrā: ⁊ ecce quasi vacua erat ⁊ nihil.
 Istā autē tā viliā aut nō debemus a deo

petere: aut cū moderamine & cū p̄ditōe:
q: nō decet deū taz villa dare. Un̄ refert
Seneca sic: q̄ Alexander cui dā petēti de-
nariū dedit vrbē. Et cū ille rīderet: tū
donū sibi si querire. dixit Alexander: Nō
q̄ro qd te deceat accipere s̄ qd me deceat
dare. Thys. sup̄ Mat̄. Illud pete a deo
qđ tibi expēdat accipe. & illū deceat pre-
stare. Si autē petis terrena: aut difficile
ipetras: aut forte nō ipetras. Quō enim
tibi p̄stet libēter nō habēt: que si habes
admonet vt p̄tēnas. Si autē tēporalia
petimus debemus illa petere cū mode-
ramine & p̄ditōe. De moderamine dicit
Bernar. in quodā sermone. In petendo
tp̄alia cauēda sūt & superstitias & volu-
ptas. Prouer. xxx. Mendicitatē & otu-
tias ne oideris: sed tū p̄ctui meo tribue
necessaria. i. Thimo. vi. Habētes alimē-
ta & qbus tegamur his contenti sumus.
De cōditōe apponēda dicit Aug. Quā-
do a deo petitis tēporalia cū modo peti-
te & cū moderamine & cū timore illi p̄nit-
rite vt si p̄nit ver. & si fecit obesse nō ver.
quid obit vel p̄nit nouit medicus non
egrotus. & Bona mēsa sunt sp̄ualia: &
ista petēda sūt cū attentōe & seruo-
re. tra illos qui nō habēt attētiōē dicitur
Matth. xv. Populus hic labijs me bo-
norat. cor autē ipsoꝝ lōge est a me. Aug.
Sicut vox sine modulatiōe est quasi vox
picarū: sic oratio sine deuotiōe quasi mu-
gitus boū. Idē. Ecce qđ iniurie deo fa-
cis si aliqūē iudicē interpellas. & subito
cū loqueris ad eum illū dimittas: & cum
alio fabulari incipias: quō te tolerabit &
tamē tolerat de? cōrda precātū & diuer-
sas res cogitātū. Lyprianus. Quomo-
do audiri te a deo postulas cū teipm nō
audias. Deū tui memorē esse vis cū tui
memor nō sis. De desiderio autē & seruo-
re v̄ d̄ hiere. xxi. Lū quēsieritis me in to-
to corde vestro inuentar a vobis. Un̄ vi-
ctū fuit Moȳs tacēt sed corde clamāt.
Exo. xxi. quid clamas ad me. Breuo. in
moral. Eternā vitā si ore petimus nec ta-
mē corde desideram? clamātes tacem?
Signū autē desiderij interioris est abū-
dantia fletus exterioris. Aug. Quanto
q̄sqz ē sanctior & sancti desiderij plenior:
tato sit eius in orōne flet? vberior. Breu.

vbi supra. Tractat orare est amarus cō-
pūctionis gemitus & nō cōposita verba
resonare. & Bona sup̄rema sunt bona ce-
lestia. & illa nō tū petēda sunt cū atten-
tiōe & seruo-: sicut sp̄ualia: sed etiā cū
humilitate & sine p̄sumptōe. Lū humili-
tate petūt q̄ de suis meritis nō p̄sūdūt.
Bernar. In petēda beatitudine elatio ē
cauēda ne tanḡ ex p̄p̄ioꝝ meritoꝝ fidu-
cia exquirat. Stultus ēēt ille paup̄ qui
manibus plenis elemosinā peteret. Sic
stultus ēēt ille qui ex meritis p̄p̄is bea-
titudine obtinere vellet. Lū tamē dicat
Luce. xvi. Lū feceritis oīa que p̄cepta
sunt vobis dicite serui inutiles sumus:
qđ facere debuim? sequimur. Cauēda est
etiā ibi p̄sumptio ne sine nostro labore glo-
riā velim? habere. De tali p̄sumptōe re-
prehēdunt filij zebedei a dño. q̄ sine la-
bore & passōe volebāt cum xp̄o regnare
Matth. xx. Nescitis qđ petatis. & Se-
cūdo oportet q̄ petitiōes nostre fiat cum
instātia & p̄seuerātia. qđ notat p̄ verbum
subiunctū cū v̄ petieritis. Jac. vi. Mul-
tū valet deprecatio fusti assidua. Ro. xi.
Oratōi instātes. Illi nō instāt nec perse-
uerāt qui p̄mo orāt seruēter: postea te-
pidi: postmodū frigide. Aug. super ps.
Multi in nouitate sue p̄uersiōis seruē-
ter orāt: postea languide: deinde frigide
q̄i securi fiāt. S̄ tū cū videris depecca-
tōes tuā nō amota a te secur? esto q̄ nō ē
amota misericordia eius a te. Ideo dicit
Eccl. vii. Bellor est finis orōnis q̄ p̄ncē-
piū. Oratio h̄z principitū: mediū & finem.
& Principiū d̄z h̄erimēdiocriter. mediū
seruēter. finis perseuerātē. Sed multi
sunt qui ordinēz peruertūt qui seruēter
inchoāt. tepide mediāt & finē frigide cō-
sumāt. Isti sunt similes chīnere cui? pat-
ma pars ē leo q̄ ē animal calidū. media
est capra que ē animal tēperatū. finis est
serpēs qui ē aīal frigidū. & Tertio opor-
tet q̄ illi q̄ petūt habeāt innocētā vitē.
qđ notat cum d̄: Patrē. q. d. Ille qui pe-
tit nō d̄z esse filius dyaboli p̄ imitationē
malitiē: sed filius dei per imitationē per-
fectōis gratie. Matth. v. Estote p̄fici si-
cut & p̄i vester zc. Deus. n. illos nō exau-
dit qui in peccatis ēēt. Joan. ix. Sci-
mus q̄ peccatores deus nō exaudit. La

les enīz q a deo aliqd petūt: z semper in
 pctō exīstūt tribus siles sūt. p. Primo si
 miles sūt illi q vellet sanari z hēret ferz
 in vulnere. Jhsd. Sicut nullū pficit i vul
 nere medicamētū si adhuc in eo sit ferz
 ita nūbīl pficit oratio illius cui? adhuc
 pctm in mēte vel p odiū manet i pectore
 p. Scdo siles sūt illi q aliqē orat z eum
 vitupat. Chryso. super Mat. Qui orat z
 peccat: nō orat deū s; deludit. Jhsunt si
 miles militib? q xpo genua flectebant z
 alapas dabāt. Talis est generator qui ex
 vna pte orat z ex alia ftenere nō cessat.
 p. Tercio siles sūt aut q vult volare inui
 scata: vel mole corporis aggrauata: sicut
 est structio. vel laqueis irretita. Alia qdē
 inuisca p auaritiā. Ambio. in lib. de bo
 no moztis. Dū aut petim? strāgulamur
 Buz argentū qrmus: visco etus adhere
 mus. Dū p dā iuadimus alligamur. In
 flaf aut aia per supbiā. Sap. iij. Virum
 per illos inflatos malleo. s. sine finalis.
 Et hoc sine voce excusatois vel defensio
 nis. Illaqat aut aia p luxuriā. Eccl. vij.
 Inueni amariorē morte mulierē que la
 queus venator est: z sagena cori cī. Un
 cula sūt man? vtus. Laqo capiunt aues
 sagena pisces: vniculis ligant homines.
 Mulier ergo cepit aue qm dcepit dauid
 celestia penetratē. Lepit hoiez rōnalem
 qm dcepit salomonē taz sapientē. Lepit
 maximū piscē qm dcepit sampsonē taz
 fortē. C Quarto oportet q illi q petunt
 habeāt discretione i petitiōe: vt. s. illa pe
 rat q sūt ad salutē. qd notat cū dī: In no
 mine meo. Aug. Nō petis in noie salua
 toris qcquid petis ptra rationē salutis.
 Ideoq; scdm Aug. mali qnqz petūt bo
 na: s; q mali sūt exaudiri nō merentur.
 Qui enīz deū ptenūt in pceptis suis ex
 audiri nō merent in ordibz suis. Pro
 uer. xv. Qui dclinat aurē suas ne au
 dīat legē: oratio ei? erit execrabilis. Ali
 qm mali petūt mala: z tūc aliqñ exaudī
 tur: aliqñ nō. Qñ aut nō exaudīunt: tūc
 est signūz magne misericordie. Jac. iij.
 Petitis z nō accipitis eo q male petatis.
 Qñ vero exaudīunt tūc ē signū ire sicut
 exaudīt? fuit dyabolus q petijt vt Job
 tēaret. Exaudīt? n. fuit ad volūtatez s;
 nō ad vtilitatē: q maiorē sibi acquisiuit

dānationē. Aliqñ vero boni petūt bona
 z tunc aliqñ exaudīunt. Juxta illud ps.
 Clamauit ad me z ego exaudīā eū. Ali
 qñ vero nō exaudīunt. z hoc est: q aut p
 malignis vel p idignis petūt. Hier. vi.
 Noli orare p populo isto neq; assumas
 p eis laudē nec ordinez z ne obstitas mi
 hi. q nō exaudīā te. Aut q alio tpe ma
 gis pgruo accipiūt qd petūt. Aug. Qui
 a deo aliqd petit accipit qd petit: aut qñ
 bz accipe accipit. Quedā aut nō negant
 s; vt pgruo tpe deū differunt. Un z ec
 clesia quotidie petīt. Adueniat regnum
 tuū. z nō statiz aduenit: s; iudicio finito
 adueniet. Aliqñ vero boni petūt nō bo
 na: sicut apls petijt stimulū amoueri. J
 la. n. amotto stimulū aplo bona nō fuiss;
 q ad humilitatis custodiā sibi dat? fue
 rat. Beda. Aplis nō in noie saluatoris pe
 tijt vt tentatōe careret quā ob humilita
 tis custodiā acceperat. qñ hac caruisset
 salu? eē nō potuisset. Aug. Exaudif dya
 bolus petens Job tēdantē: z nō exaudif
 apls petēs stimulū amouēdū. Exaudī
 uit deus quē disposuerat dānare: z non
 exaudīuit quē volebat saluare. Nā eger
 petit vīnū a medico z nō dat. Medicius
 nō exaudīt ad volūtatez vt exaudīt ad
 sanitatē. Qñ igit aliqñ hec qttuor: q p dī
 cta sunt in ordīe sua obseruat: q digna
 petit: z pseuerat petīt: z sine pctō exīs
 petīt: z ea q sūt ad salutem petīt: manifestū
 ē q ipetrat illō qd petit. Et dñs hoc
 nō tm pmittit qd euz subiūgit dabit vo
 bis: s; p iuramētū pmittit dicēs: Amen
 amē dico vobis zc. Et ē modus iurandi
 ipsi? xpi. Hō aut h; suū modū iurandi:
 deus suū. Hō autē tres modos habuit p
 quos iurauit. C Un? fuit in veteri lege
 scz vīuit dñs. ij. Reg. vi. Attit dñs: q lu
 dā z vīlto: fiaz ante dñm q elegit me zc.
 C Ali? fuit tpe ecclesie pmittit. s. testis
 est mibi dñs. Ad Roma. i. Testis ē mibi
 deus cui seruo zc. C Tertius ē moder
 no tpe quo iurat p deū sanctū z p sicta
 euāgelia: p sanctā Mariā z hmōi. Sīr
 deus tres modos iurandi habuit. Unus
 añ legē. s. p semetipz. Heb. vi. Abrahe nā
 qz pmittēs deus qm neminē habuit per
 quē iuraret maiorē: iurauit p semetipm
 zc. Scds fuit i lege. s. vīuo ego. Numeri

pslū. Ut uo ego implebit gloria dei vni-
uersa terra. Tertius tpe gratie. s. Amen
amen dico vobis et est idē qd vere. Item
natio autē dictionis est ad confirmatio-
nem pmissionis et.

¶ Sermo secundus vnde supra.

Quod modo non

petistis quicquid in nomine meo peti-
te et accipietis ut gaudium vestrum
sit plenum. Quauis oī tpe sit orādū tñ hīs
diebus tria tpa elegit ecclesia. p. Prīmū
anāscētiōē in quo letante iustitute sunt:
vbi. s. aduocato suo ad curiā eunt peti-
tōes suas porrigat. p. Scdm inter ascen-
sū pēthe. Exēplo aploz qui tūc orōnt in-
stabat ut spm sanctū acciperent. Act. i.
Erāt oēs pscuerātes et. s. lū. n. regū re-
gno suo recuperato larga munera militi-
bus largiūt. Et iō ecclesia orat post ascē-
siōē ut ab ipso xpō in regno suo confir-
mato munera gratiarū accipiat. ps. Abi-
riscāuit dñs sanctū suū. p. Tertiu ē post
pēthe. vñ tūc orōnes et ieiunia sūt istitu-
ta. Cōsuetudo. n. est qd rege coronato qd
se et sua regie custodie milites recōmen-
dat. Ideo igit orat ecclesia post pēthe. ut
munera gratiarū sibi collata deus custo-
diat. ps. Cōfirma hoc deus et. Xps igit
ad petēdū et rogādū nos iudcēs ait: v. s.
qz mō nō petistis quicquid in nōie et. In q
bus verbis duo ponunt. p. Primo. n. re-
prehēdit hūana negligētia cum dē vsqz
modo nō et. p. Scdo. p̄mendat liberali-
tas diuina. Lū subdit: Petite et accipie-
te. C. Circa primū notādū qd negligētia
in orādo est valde reprehensibilis ex eo qd
ipse orōnes sunt valde viles et fructuo-
se. p. Sūt enī deo placite: Angelo grate
dyabolo inimice: Et hominū necessarie.
¶ Deo qdēz sūt placite triplici ratione.
Sūt eis tributū dei et sacrificiū dei et mu-
rus dei. p. Tributū qdē sunt qd deo psol-
uimus. cū eis hō a deo tria recipit. s. res
corpus et aīaz. vult deus ut de rebus de-
mus sibi in tributū elemosynarū elargi-
tiōē. de aīa oratiōē. de corpe mortifica-
tiōē. Sz p̄mū tributū est de his qd ho-
minis sūt extra. Scdm de his qd sūt intra.
Tertiu de his qd sunt iustitia. et iō illud est
magis gratū. Chyso. sup. Mat. de orōe

est nobis sermo quā solā qsi spūale tribu-
tū aīa offert deo de viscerib⁹ suis. C. Se-
cūdo sunt sacrificiū quo deo odorē faci-
mus. ps. Dirigat oratio mea sicut incensum
in conspectu tuo. Eleuatio manū mearū
sacrificiū vesprinu. Illi offerunt deo sa-
crificiū matutinu qd deo grās agūt de eo
qd dedit eis bñ incipere. Illi meridiana qd
deō grās agūt de eo qd dedit eis pcedere.
Illi vesprinu qui deo gratias agūt de
eo qd dedit eis bñ finire. Vel illi offerunt
deō sacrificiū matutinu qui offerunt deo
suā iuuentutē. Illi meridianū qd offerunt
deō suā virilē etatē. Illi vesprinu qd offe-
runt deo suā senectutē. De isto sacrificio
dicit Chyso. sup. Mat. Ut scire qd pre-
ciosa sit orō: nulla iustitia thymiamati
pparat nisi sola orō. Sicut enim thymia-
ma bñ pfectū delectat hominem odorātē: sic
orō iusti suauis est aīa deū. C. Tertio sūt
murus quo tre dei resistit. Hiero. super
Eze. Sicut hosti murus opponit: et ad-
uersario ex aduerso ventē occurrat. ita
dei ira scloz p̄cibus fragit. An et Moy-
si dī Exo. xxxij. Dimitte me ut irascatur
furore meus cōtra eos. Et qz pauci sunt
qui se hic in murū opponāt et deū teneant
iō dī Eze. xij. Nō ascendistis ex aduerso
neqz opposuistis vos murū p domo isra-
el ut staretis in p̄lio in die dñi. p̄sa. lxij.
Non ē qui suocet nomē tuū qui confur-
gat et teneat te. C. Scūdo orōes sunt an-
gelo grate. Chy. Ut scire dignitatem
orationis mox ut de ore tuo pcesserit su-
scipiūt ea angeli in manibus suis et offe-
runt ante deū. ps. Preuenerūt p̄cipes
cōiuncti psallētib⁹ in medio iu. tipa.
Isti p̄cipes sunt angeli qui cōiungūt
se illis psallētib⁹. de quibus dī Ephe.
y. Cantātes et psallentes in cordib⁹ vīs
dño. Et eos pueniūt: qz orōibus ip̄orum
occurrūt. et in manibus suscipiūt. Et sūt
in medio iuēculaz. i. aīaz que i orādo
et psallendo debēt eē iuēcule. i. alacres
seruētes et ifatigabiles. Et debēt eē tym-
panistrie. i. xpi memoriā in corde retine-
re. Chyristus eīm dī eē tympanū: qz in co-
sult figura spherica. i. deitas eterna. et pel-
lis extensa. i. caro crucifixa. et melodia
anima omni iubilatiōe et gaudio ple-
na. C. Tertio orationes sunt dyabolo inī

mice. Et hoc triplici de causa. Sūt enim scutum dei: sagitte dei: et carbones dei. **P**er scutum quidē dei sunt quo tērationib⁹ inimici resistimus. **A**mb. Bonū scutum orō quo oīa aduersarij spicula repelluntur. **U**nī ps. Inimici mei detrahebāt mī, hī ego autē orabā. **T**ūc autē ad istud scutum orōis oīs tēratio frāgit. qū ip̄a oratio cum magna fide effūdit. **E**ph. vi. In omnibus sumentes scutum fidei in quo positis oīa tela nequissimi ignea exringuē. de isto scuto orōis dī Sap. xviij. Proferens aaron seruitutis sue scutum orōnem resistit ire: et necessitati finem impōsuit. **D**i autē orō scutum. Sicut enim scutum habet tres angulos: sic orō debet fieri cū fide. i. sine aliqua hesitatione. et cum spē. i. sine aliqua dissidentia. et cū charitate. i. cum desiderio et amore. **S**ecūdo sunt sagitte dei et iacula quibus diaboli vulneramus. ps. Emitte sagittas tuas et dissipabis eos etc. **O**rg. sup. numeri. Ad istud plus valet vnus sc̄s orādo q̄ peccatores innumerabiles p̄lando. **O**rdē eim celos penetrat. et q̄q̄s ē in terris hostē vicit. **E**xo. xviij. Cū eleuaret manus moyses vincebat israel etc. **S**i autē paululum remisisset vincebat amalech etc. **T**errō sunt carbones dei quibus diaboli sc̄dīmus. **T**hob. vi. Lordis eius particula si super carbones ponas fumus eius extricat oē genus demoniorū siue a ytro siue a nulle re. **I**sta duo. i. sagittas et carbones petebat ppheta sibi dari cōtra dolosas suggestiones diaboli. ps. Quid des tibi aut quid apponās tibi ad linguā dolosam sagitte potentes acute cū etc. **Q**uarto orōes sunt hōi necessarie ex eo q̄ sūt nūcū ei⁹ quos hō mittit ad deū vt petat sue curas. **U**nī sup. illud ps. Intrret in sp̄pectu tuo orō mea. **D**icit glō. Magna vir tus pure orōis hīc notat. q̄ quali quedā p̄sona intrat ad deū et mādaturū pagit quo peruenire caro nequit. **I**stū nūciū dūc domicle afficiant. **Q**uod signatū ē Hester. xv. vbi dī q̄ ip̄a regina ad regē cum duabus famulabns ingrediēs vnicaz iniebat. **A**llera vestimēta in humū defluentia colligebat. **H**ester interpretat abscondita siue eleuata: significat orōes que dī eē abscondita a fauore populī et

eleuata ad deū per fauorē animi. **D**ue famule sunt elemosyna et ieiunū: cū quibus dī venire ad regē celorū. **S**amula cui orō intit ē elemosyna: que ip̄as ad deum introduct. **E**st enim elemosyna sicut petitioarius in curia principis quā si fuerit auarus ostiū sibi claudis. si misericors apit. **P**rouer. xviij. Bonū hōis dilatat viā eius. et ante principē spaciū ei facit. **S**amula que vestimēta deflue: tia colligit ē ieiunū q̄ affectus carnales restringit ne nimis lasciuant. **E**ph. vi. State subcincti lumbos vestros in veritate. **S**ecūdo ponit liberalitas diuitia que apparet in tribus. **P**riō in hoc q̄ ad petēdum nos inuitat dicens petite. **P**auca sunt qui inuitat vt ab eis petat. s̄ multi sunt qui fugiūt ne ab eis petat. refert Se. q̄ paup̄ ryncus ab athigono rege petij talētū. **R**ndit ille plus esse q̄ ryncus deberet petere. **P**etit denariū. rñdit ille minus eē q̄ regē deceret dare. **E**t si turpē. viā excusandi inuenit cū potuisset dare denariū tāquā ryncos et talētū tāquā rex. **D**eus autē nō se excusat sz oēs ad petēdum inuitat. **A**ug. Nō tñ hortaret vt peterem nisi dare vellet. **E**rube scat humana pigritia. plus ille vult dare q̄ nos accipere. **P**lus ille vult miserreri q̄ nos miseria liberari. ideo monet nos ap̄s. i. **T**hes. v. Sine intermissione orate. **N**ō tribus modis sit. **P**riō locis et ip̄ibus debitis orādo. **A**mb. in li. d̄ vīrginitate. **S**olēnes orōes deferēde sūt cū gr̄az actione et cū a somno surgimus: cū pcedimus. cū cibū sumere paramus. cū cibū superimus. cū cubitū p̄gim⁹. **S**ecūdo celestia desiderādo. **A**ug. sup. illud verbū apli. Sine intermissione orate. **B**onū desiderij orō ē. et si p̄tinuū sit desiderij cōtinua ē orō. **T**ertio bene viuēdo vel agēdo. **A**ug. vi sup̄a. **I**ustus nūquā desinit orare nisi desinat iustus eē. **E**t sp̄ orat qui semp̄ bñ agit. **O**rgē. Si omnis actus iusti quē fm̄ dei agit orō reputat: qui sine intermissione que iusta sunt agit sine intermissione orabit. nec vnquā ab orōne cessat nisi iustus eē desistat. **S**ecūdo apparet dei liberalitas in hoc q̄ ad magna petēda nos inuitat et animat dīcēs. **P**etite vt gaudiū vestrū sit pleni.

Gaudium mundi est vacuum. Ysa. xlix. Sicut
somnia sunt effusio et comedit. qui aut fuerit
expugnatus vacuum est anima eius etc. Gaudium
vero de spiritualibus in presentia est semiple-
num. i. loq. xliij. Ex parte cognoscimus
et ex parte prophetamus. Ysa. i. Unum
timum mixtum est aqua. Gaudium aut beato-
rum est plenum. Ber. Reuera illud est bo-
num et summum bonum et summum gaudium quod
non de creatura sed de creatore concipitur.
cui propata omnis alia locunditas meror est.
omnis suauitas doloris: omne dulce amarum: omne
delectabile: omne posibile quicquid de
lectare potest terrenum molestum. Et Ter-
tio apparet liberalitas dei in hoc quod ad
vandum quod nos petimus asscurat deos
Et accipietis. Illud aptius promittit. Ma-
th. vij. dicentes. Petite et accipietis. querite
et inuenietis. pulsate et aperiet vobis. Ista
verba Augu. in sermone domini in mo-
re exponit: adducendo exemplum alicuius
hominis qui ad aliquod locum perge-
re vellet et tamen infirmos pedes haberet
et viam nesciret: et loci illius ianua clausa
esset. Oportet ergo quod in pedibus sanetur
deinde quod sibi via demonstraretur. quod parum va-
leret sanos pedes habere et per deum p-
gere. Deinde quod ostium sibi aperiretur.
alias nihil valeret nec ambulare potuisset
nec viam rectam tenuisset: nec ad locum
peruenisset. Nos ergo per viam presen-
tis exilij sumus ad patriam perueniunt.
Peccator autem habet infirmos pedes anime
per peccatum. ps. Miserere mei deus quoniam
infirmus sum etc. Ignorat viam que ducit
ad celum. ps. Unius ciuitatis hi aculei non inue-
nerunt. Et celestis sibi ianua clausa est.
Mat. xxv. Et clausa est ianua. Debet ergo
per ipsum petere sanationem: et eam accipiet. Et
hoc est quod dicit. Petite et accipietis. ps.
Sana animam meam quia peccauit tibi. Debet
querere directorem: et eum inueniet. Et hoc est
quod subdit. Querite et inuenietis. Hoc autem
facit gratia sancti spiritus. ps. Spiritus tuus bonus
deducet me in terram etc. Debet pulsare et
petere celestis ianue apertione: et sibi aperiet.
Et hoc est quod subdit. Pulsate et aperiet vo-
bis. ps. Januas celum aperuit. Ysa. xlv. Ape-
rit ante eum ianuam: et porta non clau-
detur.

¶ Sermo tertius.

Tertio pater amat vos: quia
vos me amastis et credi-
distis quod ego a deo exiui etc. Bi-
scupuli domini quatuor scire pluri-
mum affectabant. Et primo si deus eos in
suis petitionibus exaudiret. Et secundo si
eos amabat. Et tertio si Christus erat cuius pie-
tatem substatie. Et quarto si Christus debe-
bat ad patrem redire. Christus autem quod omni-
um cordium occulta nouit ad ista quatuor etiam re-
spondit. Et primo quia in suis petitionibus erat
exaudiri: dicens dixit eis. Amé amé dico vo-
bis: si quod petieritis pater in nomine meo da-
bit vobis. Et secundo quia pater erat dilectus: dicens
dixit. Ipse enim pater amat vos etc. Et ter-
tio ostendit eis suam eternam de patre suam
temporalem de matre generationem: cum dixit.
Exiui a patre et veni in hunc mundum etc.
Et quarto ostendit eis suam ad patrem reuer-
sionem: cum ait. Itaque relinquo mundum et ad
patrem vado. Biscupuli ergo videntes quod
eis manifestauerat omnia que in corde ha-
bebant: dixerunt. Ecce nunc palam loqueris et
puerbum nullum dicis. Sunt autem puerbia
secundum Augu. dicta obfcura que solent audi-
re homines et non intelligere. Tunc scimus quod
scitis omnia. Beda. Merito illi scire omnia quod
deus ostendit affirmat. Apertum namque diuini-
tatis indicium est: cogitationum nosse secre-
ta. Ista ad nos conuertentes possumus de-
cere: quod Christus de his quatuor nos certificat.
¶ Primo de orationum nostrarum exauditione
ne cui dicit. Amé amé dico vobis si quod
petieritis pater in nomine meo dabit vobis.
Sunt autem tria secundum Bernardum. in quodam sermone
neque impediunt ne orationes nostre exaudia-
tur. scilicet pusillanimitas: tepiditas: et teme-
ritas. Pusillanimitas impedit. quia qui habet
considerat suam indignitatem non audet occu-
los vertere ad dei dignitatem. Talis oratio
sic timida in celum non audet ascendere: sed in
infirmis lacet. Talibus dicit Ysa. xxv. Dicite
pusillanimes confortamini et nolite timere.
¶ Secundo quod impedit est tepiditas. Dico etiam
tepidus ascendit quod sed statim deiecit et la-
quescit: quia vigorem non habuit. De talibus dicit
apocalyp. iij. Utina frigidus es: aut ca-
lidus: sed quia tepidus es: incipias te euomere
ex ore meo. Et tertio quod impedit est temeritas.
Dico enim temeraria ascendere conatur
sed tamen dei virtute repellitur: et non inuenit

nd meret grām: s; potius meret offen-
sam. Tales sunt orōnes eorū qui de suis
meritis trunescūt sicut fuit oīs pharisei
De quo dī Luce. xviij. Phariseus stans
hec apud se orabat. deus grās tibi ago:
q; non sum sicut ceteri hoīum rē. Uer-
go oīs nra exaudiri meret sicut dicit
idē Ber. Oportet q; sit fidelis: seruus: &
hūilis. Fidelis cōtra orōem timida. Ser-
uus cōtra tepidā. Humilis cōtra teme-
rariā. C Scdō nos certificat de pīa er-
ga nos dilectiōe: cū dicit. Ipse eīm pater
amat vōs. Nō aut pī diligat nos p quq;
signa manifestat. C Prio p hoc q; oīa vi-
sibilia dedit nobis: vel in dominūz vel
i vsuz. ps. Constituisi eum super omnia
opa manuū tuaz. omnia subiecisti sub
pedibus eius rē. C Secūdo per hoc q;
oīa celestia. i. angelos nobis dedit i mi-
nistertū. Heb. i. Dēs sunt adiuuato-
rī spūs in ministeriū missi ppter eos q;
here. capi. salutis. C Tercio per hoc q;
filiū suū dedit vobis in pēiū nostre redē-
ptionis. i. Joā. iij. In hoc apparuit cha-
ritas dei in nobis: q; filiū suū vnige-
nitū misit in mūdū vt viuamus per ipm
C Quarto per hoc q; dedit nobis spūz
sanctum in priuilegiūz nostre adoptio-
nis. i. Joan. iij. Cognoscimus q; in ipso
manemus & ipse in nobis: qm de spiritu
suo dedit nobis. Ro. viij. Accepistis spi-
ritum adoptionis filiorū in quo clama-
mus abba pī. C Quinto per hoc q; seip-
sum seruat in hereditatē adoptionis.
Ezech. xliij. Non erit etis hereditas: ego
dominus hereditas eorum. Deut. xviij.
Dominus ipse hereditas eorum ē. Ista
quinq; signa amoris tangit Bernar. di-
cens: Domie quid ē homo q; memor es
eius: aut filius humanis qm vñsitas eius.
oīa subiecisti sub pedibus eius rē. Veni
q; mittis et vñgenitum tuum: imittis
spūm tuūz. pmittis etiam vultūz tuūz.
& ne quicquā vacet in celestibus ab ope-
re sollicitudinis etiaz beatos illos spūs
ppter nos mittis in ministeriū nostrūz.
C Tercio nos certificat de sua tēporali
& eterna generatione: cum dicit. Exiui a
patre. s. per eternā de patre pcessionē: &
veni in mundum per tēporalē de matre
generationē. Quantum ad primā natto

nē ē imago dei. quātū ad scdāz factus ē
speculū dei. Est igit imago dei quātū
ad primā nationē. C Sed notāduz q; in
ipsis sensibilib; quādrupliciter fit ima-
go. C Prio per generationē sicut in fi-
lio Beñ. v. Venit adā filitū ad imaginē
& similitudinē suā. C Secūdo p impressiō-
nē: sicut i nūmo. Mat. xxi. Lū? ē ima-
go hec & supscriptio. C Tercio p icōio-
nē: sicut in lapide vel in ligno. Sap. xij.
Artifex faber sculpsit lignū diligenter
vt assimilet imaginē hominis. quarto p
colorū suppositionē: sicut in pariete pi-
cto. Ezech. viij. Antuerfa idola domus
israel depicta erāt in circuitu i pariete p-
totū. Chistns dī imago dei per eternāz
generationē. Col. i. Qui ē imago dei in-
uisibilis. Glosa. i. plene similis pī & de
patre. Joā. xiiij. Qui videt me videt &
patrem. Eiusdē. x. Ego & pī vnū sumus
Nō aut dī imago siue ad imaginē dei fa-
ctus: alijs tribus modis sequentibus.
C Prio per impressiōnē: quia deus in
ipm imaginē suā impressit. Beñ. i. Facia-
mus hominē ad imaginē & similitudinē
nram. Un sup illud Col. i. Qui ē imago
dei inuisibilis: dicit Glo. Alia ē imago
regis in nūmo. alia in filio. Nos sumus
nūmus in quibus imago dei ē. Chistns
ē filius qui ē hoc qd pater ē. qd subdit
glosa. Nulla imago colli d; nisi illa que
est qd ipse non illa qd ille: sed cum illo.
C Scdō mō homo dī imago dei per de-
cissionē. Corpus eīm nostrum modo pa-
titur multas supfluitates vitorū & pena-
litarum. Sed in beata resurrectione oīs
mortalitas & vñsitas a corpore decide-
tur. & intantūz reformabit q; corpū xpī
glorioso cōfigurabit. Phil. ij. Saluato-
rem expectamus dñm nrm iesum xpīm
qui reformabit corpus humilitatis nre
cōfigurati corpori claritatis sue. C Ter-
tio dī homo imago dei per colorū appo-
sitionem. Anima eīm nra mō habet de-
fectum multorū colorū. i. diuersarū virtu-
tum. S; in patria colorabit & depingit
quattuor coloribus. De quibus dicitur
Exo. xxvi. Facies velū de hyacintheo &
purpura coccoq; bis tincto & byssō re-
torta. Hyacinthus ē coloris aerei siue ce-
lestis. Purpura sanguinet. Loccus fla-

uet. Byssus nuel. C Tngis igit aia co-
lore hyacinthino siue celestiu per celestiu
dulcedine: et suauitate. ps. Delectationes i
dextera tua usq; ad finē. C Tngis colo-
re purpureo siue sanguineo p mūditiā
et puritatē. Et enī sanguis aliorū homi-
nū inciat: in sanguis xpi hz virtutem
purificatiuā: p quā aīas sanctorū purifi-
cat et dealbat. Apoc. vii. Lauerūt stolas
suas: et dealbauerūt eas in sanguie agni
C Tngis colore coccineo siue flauo p
imēsam dilectionē et charitatē. Ado
enī igniculus dilectionis: tūc autē erit
fornax charitatis et amoris. Ysa. xxxi. Bi-
xit dominus et i. ignis ē in syon: et cam-
pus ei. in hierl. C Tngis colore byssi-
no: per lucidaz et apertam visionē. Ado
enī videmus obscure: s; tūc clare et lu-
cide. Lox. xii. Videmus nunc per spe-
culū: et in enigmate: tūc autē facie ad facie-
m. Posset nihilominus dici q; scī viri
etiā in pīti imago dei et cūcūc ē per im-
pressionē: quia imago dei ē in eis impīsa
et per decessionē: q; a se refecant oīa vitia.
et per colorum superpositionē: q; colo-
res virtutum plingunt in aīa. et per gene-
rationem: quia a deo generant in gra-
tia. Iuxta illud Jo. i. Dedit eis potesta-
tem filios dei fieri his qui credūt in no-
mine eius. C Secūdo quātum ad hāti-
tudinem tpalem xpi factus est speculum
dei. Sap. vii. Landoz ē lucis eterne et spe-
culum sine macula. Speculum fit ex cō-
lunctione vitri cū plumbo. Quātūcūq;
enī homo speculet in vitro tūc vel in
plumbo tūc imaginem suam videre non
poterit. Sed quādo fit cōiunctio vtriūq;
q; tunc ipam videbit. per vitru signifi-
cat dētras fulgida. per plūbū caro terre-
na. per plūbū qd habet colorē terrenum
humanitas figurat. Ado igit nō poterit
se speculari in deo ppter nūmā suā cla-
ritatē. i. Thimo. vi. Lucem inhabitat i-
accessibilē. Nec in hoīe aliquo ppter suā
tenebrositatē. Job. xxxvii. Nos quispe
inuoluimur tenebris. Ideoq; vitru sue
destratis cū plumbo nostre humanitatis
est cōiunctum. et sic vnum speculū ē esse
cū in quo quilibet defectus suos spe-
culari et reformare pōt. Nam superbus
porci speculati humilitatē. Matth. xi.

Biscite a me q; mitis sum et humilis cor-
de. Auar. paupertatē. Mat. vii. Vulpes
foucas hūt. Bulosus sobrietatē. q; qua-
draginta diebus et quadraginta nocti-
bus ieiunauit et nūquā carnes comedisset
legit nisi de agno paschali propter le-
gis preceptum. Tristis locūditatem. Ysa.
xlii. Non erit tristis neq; turbulentus.
Tracūdus patētia et taciturnitatē. Ibi-
dē. Tacuit semper filius patris sui. Quā-
to nō certificat de sua gloriosa ad pīem
reuerēdē: cū dī. Ierū relinquo mūdum
et vado ad pīem. Marci. xlii. Dns qdē
iclus postquā locutus ē eis: assumptus ē
in celū: et sedet a dextris dei. Dextera at
dei ē equalitas dei. Sūt potiora bōa dei:
et ē virtus dei: et ē potestas dei. Christus
autē ē deus nī: frater nī: et iudex nī. In
quātū igit deus nī sedet a dextris dei:
i. eqūitate dei. ps. Dixit dñs dño meo.
Inq; et ē frater nī. i. hō ver. sedet a dextris
dei. i. in potiorib; bōis dei: et potiori mō.
Act. vii. Ecce video celos apēos et filium
homis stantē a dextris virtutis dei. In-
quātū ē iudex nī sedet a dextris dei. i. ē
potētia dei: q; dedit ei deus oēm potatem
iudiciū faciēdi. Joā. v. Patēc et dīc ei iur-
diciū facē q; filius hoīs ē.
C Dñica isra octauā ascēdīs domini.
Sermo pīmus.

O Am venerit pa-
raclitus quē ego mittā vo-
bis a pīe tē. Jo. xvi. Scīēs
benignus dñs de suo recessu discipuloz
afos cōturbatos: eis benigne cōpatit: et
cōsolatorē mittē pollicet. Iste ē ordo cō-
solationū: vt dicit Grego. in moral. Ut si
aliquē afflictū volumus cōsolari: pīus
debemus ei cōpati et emolliri. Et istud
ostendit triplici exēplo dicē: Neq; eim
ferrū ferro pīngit si nō vtrūq; ignis exu-
stione liqueat. Et durū molli nō adhēt nī
si prius duritia tpata mollescat. S; nec
facētes erigimur nisi a rigore nī status
nos iclinet. Dñs igit discipulis tribu-
latis benigne cōdescendēs: scīēs: q; re-
manebat desolati: ignari: et timidi: eos
triplic cōsolatur. pmittendo. s. q; mittet
eis spūm sanctum ad cōsolandum ipos
desolatos. et ad instruendum ipos igna-
1 3

ros. & ad roborandum ipsos timidos.
CPrimo igitur p mittit eis sanctus spūm
 ad cōsolandū ipsos desolatos: euz dicit.
 Cū venerit paraclytus. Paraclytus eim
 cōsolator: interpretat. Ipse eis cōsolat in
 hoc mūdo lugētes. Mat. v. Beati qui lu
 gent qm̄ ipsi cōsolabunt. Et pōt hoc in
 telligi de triplici luctu. Vel de luctu de
 uotionis qui fit p p absentia visionis vi
 uine. ps. Fuerūt m̄hi lachryme mee pa
 nes die ac nocte &c. Vel de luctu cōtri
 tionis: qui fit ppter perpetratiōē cul
 pe. ps. Extus aquar deduxerunt oculi
 mei: q non custodierunt legē tuā dñe.
 Vel de luctu lamentationis qui fit p ali
 qua graui tribulatione. ps. Intret in cō
 spectu tuo gemitus cōpeditōr. Omnes
 isti luctus per spūm sanctū cōsolatorem
 vertuntur in gaudium. Videmus enim
 q post pluitam sequit magna serenitas
 post nubilum magna claritas. Et post
 tempestatē magna trāquilas. Eodem
 modo post pluitā lachrymar deuotio
 nis sequit magna seruitas cōtēplatio
 nis. Be. Mens lachrymis baptizata in
 cōtēplatione videt sympidius. Post
 nubilū lachrymar cōtitionis sequitur
 magna claritas exultationis. Be. super
 illud Be. xxij. Vidī dñm facie ad faciē.
 Prius inquit esurgens tristitē caligo
 detergit. & sic resplendente raptim icir
 cūscripto lumine mens illustratur. Pro
 uer. xij. Lor q nouit amaritudinem aie
 sue in gaudio eius non miscebit alien
 Post tēpestatem lachrymar lamentatio
 nis sequitur magna tranquillitas & exul
 tatio mentis. Thob. iij. Post tēpestates
 trāquilū facis. & post lachrymationēz
 fieri exultationē in fundis. ps. Secūdu
 multitudinem dolor meor &c. Hiero. su
 per psal. Quot vulnera patimur: tot cō
 solationes meremur. Unā fudit lachry
 mam: vnā cōsolatiōē meruit. Decem la
 chrymas fudit: decem cōsolationes me
 rit. Sicut aut cōsolatur in mūdo lu
 gentes: sic non cōsolatur in mūdo hoc
 gaudentes. imo dicitur eis. Luc. vi. Ne
 vobis diuitibus qui habetis hic conso
 lationem vestram. Sicut enim sponsa q
 recipit alienum non meretur consolari
 sed flagellari. Sic & anima non meretur

cōsolatiōē diuinā que recipit alienas.
 Bern. Delicata ē diuina cōsolatio & non
 datur admittentibus alienam. Jō pro
 pheta refugiebat eam dicens: Renuit cō
 solari aia &c. **C**Secundo pmitit xps q
 mitteret discipulis suis spūm sanctum
 ad instruendum ipsos ignaros: cū dicit.
 Spūm veritatis. Dicit aut spūs verita
 tis: q instruit veritatē de qualibet re. &
 maxime de mūdo: ostēdes q nulla veri
 tas ē in mūdo. Nam sicut dicit Ihero.
 Veritas nihil habet falsum: nihil incert
 tum: nihil imperfectum. In presenti igit
 tur vita non est veritas: q is est falsitas
 incertitudo: & ipsectio. Est eim falsitas:
 q oia que in mūdo sunt: falsa & menda
 tia sunt. Ihero. xvi. Vere mendaciū pos
 sederunt patres nostri: vanitatis: que eis
 non p fuit. Est enim mendaciū significa
 tio false vocis cū intētiōe fallēdi. Ista
 terrena & mundana sunt bonis signifi
 catio vera. & malis significatio falsa.
 Qualiter aut bonis sint significatio ve
 ra ostendit Ihero. sup Mattheū dicens:
 Cōsidera q deus non creauit bona dele
 ctabilia in hoc mundo vt eis fruamur:
 sed vt per hoc intelligamus q si tā bo
 na sunt delectabilia terrena: q bona sūt
 ipa celestia putas. Scis q bonum est gau
 dere carnaliter. per hoc debes intellige
 re q melius est gaudium anime. Gaudi
 um carnis cum carne finitur. Gaudium
 anime euz anima perseverat. Scis quia
 bonum est gloriari in terris: per hoc in
 tellige q melius est gloriari in celis.
 Quanto clarius est celum q terra: tāto
 gloriosior est gloria illa q ista. De ista. n.
 significatiōe dicit Hierony. Sicut sa
 crificia in figura instituta sunt ita tem
 poralia tantum fuere promissa & data i
 figura eternorum. Et sicut deus permī
 sit sibi immolari hostias ne demonibus
 immolarentur. Sic & diuitias dat vt po
 tius ab ipso q a demonibus possulētur.
 Malis autem sunt significatio falsa. Bi
 uttie enim habent apparentem satieta
 tem sed veram esurientem. Ysa. xlix. Sicut
 somnat esuriens & comedit: cum autē
 fuerit experget factus vacua est anima
 eius. Belitē enim habent apparentem
 dulcedinem: sed veram amaritudines

Prover. v. *Sauis distillans labia mere-
trices: nouissima illius amara quasi ab-
sinthium. Honores habent apparentem
sublimitatem sed veram et subitam dele-
ctiones. Job. xxx.* Eleuasti me et quasi su-
per ventum ponens alissisti me valide.
Diabolus igitur in omnibus istis osten-
dit apprensus bonum: et celat verum ma-
lum. Et ideo per talem falsam significa-
tionem decepit animas stultorum. Se-
cundo in hac vita non est veritas: quia
hic non est aliqua certitudo neque securi-
tas. quia sicut dicitur **Eccl. ix.** Nescit ho-
mo vtrum odio aut amore dignus sit. Et
intelligendum est quod nescit vtrum finaliter
dignus sit odio vel amore. Potest ta-
men dici quod nescit scientia certitudinis
nisi hoc habeat per gratiam reuelatio-
nis. Potest tamen hoc cognoscere ex ali-
quibus signis. Videndum est igitur quod
tria sunt signa sicut dicit **Chrysostomus** super
Matth. Sicut ignis cognoscitur scintil-
lis suis: sol radijs suis: et rosa odoribus
suis. Sic viri sancti habent tres scintil-
las. **Primo** seruentia desideria quae ha-
beant prophetia dicentia: Situit anima mea
ad deum fontem viuum. **Secundo** ser-
uentia verba. **Eccl. xlvij.** Surrexit hely-
as quasi ignis et verba eius quasi facula
ardebant. **Tertio** seruentia opera. **Job**
xxvij. Nonne vestimenta tua callida sunt cum
pulsata fuerit terra austro. Sic ergo vbi
cuius scintillas videmus presupponimus
ibi esse ignem materiale. Sic quicumque habet
istas supradictas scintillas presupponere
deus quod habeat ignem celestem. De istis scintillis
dicit **Eze. i.** Scintille quasi aspectus aeris
cadentis. Desideria enim et verba et opera
sanctorum virorum et sunt scintille quantum
sine pondere terrenorum sunt leuia. Et sunt
aeris in quantum sunt auribus vel sona-
tia. Et candentia in quantum sunt per amo-
rem inflammata. **Secundo** sancti viri ha-
bent tres radios. **Primus** est scientia quod
cognoscunt deum et eius iustitiam et bonitatem
per se. **Secundo** hoc audiunt quod potestas dei est et
tibi dominus misericordis. **Secundus** quo
cognoscunt mundum et eius miseria et va-
nitatem. **Tertius** quo cognoscunt
se ipsos. i. miseria et vilitatem.

Mich. vi. Humillatio tua in medio tuti.
Et sicut quoniam videmus radios presupponi-
mus esse ortu sole materiale: sic quoniam istos ra-
dios in nobis sentimus debemus presuppo-
nere in nobis sole super substantiale. De his
tribus radijs dicit **Eccl. xlvij.** Triplex sol
exurres motes radios igneos exustillans
et. **Tertio** sancti viri habent tres odores
et. **Unus** est deuote orationis. **Alph. v.** Haben-
tes singuli cytharas et psalteria plenas
odoramentorum que sunt odores sanctorum.
et. **Secundus** est fame scilicet. **u. Lxx. ij.** Chrysostomus
bonus odor sumis in omni loco. **Tertius**
est conscientie floride. **Lañ. i.** Lectulus noster
floridus. Et sicut quoniam sentimus odorem ro-
sarum ibi rosas esse presupponimus etiam
si eas minime videmus: sic quoniam in nobis
istos odores sentimus: rosas gratiarum et
virtutum in nobis esse presupponere debemus.
De quo odore dicit **Eccl. xlvij.** Quasi pla-
tatio rose in hierico. **Tertio** in hac vi-
ta non est veritas quod hic non est perfectio aliqua
sed oimoda imperfectio. Pauci enim sunt
qui conent ad perfectionem et multi sunt qui
tendunt ad imperfectionem et instanti defici-
unt quod ad nihilum deveniunt. Isti similes
sunt statue nabuchodonosor de qua le-
gitur **Dan. ij.** quod caput erat aureum. pectus
et brachia de argenteo. venter et femora de
ere tibi ferree. pedum quedam pars erat
ferrea. quedam fictilis. Multi enim sunt
qui in primo anno sue conuersationis sunt
aurei. i. ligni et valde feruentes. In secun-
do argentei efficiunt: id est tepidi et ne-
gligentes. Argentum enim deficit ab au-
ro. et quantum ad valorem et quantum ad
fulgorem: quia tales non tamen valent in secun-
do anno quantum ad meritum: nec tantum ful-
gent quantum ad exemplum. **In ter-**
tio anno efficiuntur erei. i. impatientes et
murmurantes. Es enim si tangis statim
resonat. In quarto anno efficiuntur ferrei
i. importabiles et verbis et iniurijs cere-
ros ferientes. Ferrum enim ponderosius
est: et cetera metalla domat et scindit. Sepe
autem contingit quod ferrum domat fer-
rum: quia vnus tyrannus sepe alius hu-
miliat. In quinto anno efficiuntur ter-
rei id est fragiles et omni tentationi ce-
dentes. **Sed** sicut lapis statum in
pedibus fictilibus percutiens ipsam

Dominica infra oct. ascē. Domi.

cōmūit: sic modica tētatio vel tribula-
tio eos fragit. Tercio pmissit discipu-
lis qd mitteret eis spūm sanctū ad robo-
randos eos timidos: cū dicit. Ille testio-
niū phibit de me: et vos testionū phibe-
bitis. Aug. Ille testimoniz phibedit de
me in cordib: vris: et vos i vobiscus vris.
Ille ispirado: et vos in sonado. Ideo. n.
facti sūt fortes ad testificandū de xpo. qd
qui prius timebāt testificari in vna lingua
postea testificati sūt in oib: linguis. Qui
prius i vno angulo: postea in toto mūdo.
Qui prius voce: postmodū morte. Hoc pz
in petro qd prius ad vocē viliissime mīerie
negavit xp̄m. Nā s̄m Greg. i moral. Fuit
p̄sona vilis q̄ntū ad sexū: qd nō vir sed fe-
mina. Vilior q̄ntū ad p̄dicationē: qd nō li-
bera s̄ ancilla fuit. Viliissima q̄ntum ad
officiū: qd nō thesauraria s̄ ostiaria fuit.
Qualis aut postmodū facta est fortis ostē-
dit Grego. ibidē dicens. Lorētū petrū fla-
gella cedētū qd paulo ante timuerat vba
requirētū. Et qui ancille vires requisitus
expauit: vires p̄cipuz celsus nō timuit.

¶ Sermo secundus de eodem.

Quam venerit para-
clyt^{us}
que ego mittā vobis a patre
meo etc. Predicauerat xp̄us
iter iudeos vba sue sapiētie. Jo. vii. Nū-
quā hic locut^{us} est hō sic hic hō loq̄t. Sece-
rat iter eos opa sue sapiētie et potentie.
Eiusdē. xv. Si opa nō fecistis in eis q̄ ne-
mo alius fecit etc. Exhibuerat eis exēpla
scitatis et vite. Mat. xi. Discite a me: qd
mittis sup et hūilis corde. Et nū iudei dice-
bāt verba sue sapiētie eē falsa. Joā. viij.
Tu de te ipso testimoniz dices: testionū
tuū nō est verū. Et miracula sue potētie
dicebāt viriute fieri diabolica. Mat. xij.
Hic nō eiecit demonia: nisi in beelzebub
p̄cipe demoniz. Et exempla scitatis
sue. dicebāt eē exēpla hoīs pctōris. Joā.
ix. Nos scim^{us}: qd hic hō pctor est. Pote-
rāt igit xp̄o discipuli dicē. Quomō nos
relinqs et quō ad iudeos nos mitteris. Si
eniz falsa dixerūt vba tua eē. Si miracu-
la tua diabolo attribuerūt. Si scitatem
tuā puerterūt: qd iter eos facē poterim^{us}
nos signari qui habem^{us} parū sapiētia.
Nos infirmi qui habem^{us} parū potētia.

Nos pctores infirmi qui habem^{us} culpa-
bilem vitam. Et ideo xp̄s cōsolat eos vi-
dens. Luz venerit paraclyt^{us} etc. Ubi cō-
solat eos ostēdēs qd cū eis tota trinitas
remanebit. s. p̄sona patris qui dabit eis
potentia in miraculis. p̄sona filij qui da-
bit eis sapiētia in doctrinis. et p̄sona
spūs sancti qui dabit eis scitātē et grā
in exēplis. In verbis igit p̄missis quat-
tuor tanguntur. Primo p̄sona pa-
tris spiritum spirantis: euz dicitur. Spl-
ritus veritatis qui a patre pcedit. Quā-
tis autem similiter procedat a filio: si-
lius tamen dicit qd procedat a patre ex
eo qd penes patrē residet auctoritas. p-
pter quā filius solet attribuerē patri etiā
qd suuz est: qd qd habet a patre habet.
Per hoc aut qd dicit. Quē ego mittā vo-
bis a patre: manifeste ostēdit qd etiā ab
eo pcedit. Si eniz nō pcederet ab eo: nō
mitteret euz. Ex hoc aut qd hic exprimit^{ur}
qd spūs sanctus pcedit a patre. et non ex-
primit qd pcedat a filio. causat^{ur} est error
grecoz dicentū spiritus sanctū tū a p̄e
pcedere et nō a filio. Qui quidē error cō-
futat auctoritatibus doctor scōz. et
primo auctoritate apli: qui dicit ipm esse
spūm xp̄i. Roma. viij. Qui spūm xp̄i nō hz:
hic nō est ei^{us}. Aut eniz hoc est rōne soli^{us}
substātie. et sic dici posset qd fili^{us} sit spūs
sanctus: aut rōne alieut^{us} relatiōis: s̄ in v-
tūnis nō est relatio nisi originis. Et ideo
oportet qd fili^{us} sit a spū sancto. qd nullus
dicit vel qd sanctus spūs sit a filio. et
cūdo hoc ostēdit auctoritate eiusdē apli
qui dicit filū imaginē patris potius esse
q̄ spūm sanctū. Col. i. Qui est imago dei
inuisibilis. Et hoc ideo: qd nō solū habet
essentiā cōmunē euz patre: sed etiā affi-
nitatē patri in hoc qd pducit ex se p̄sonā
s. spūm sanctū. et Tercio ostēdit hoc au-
ctoritatib: scōz doctor grecoz. Atha-
nāsius eniz in simbolo fidei sic dicit. Spi-
ritus sanctus a p̄e et a filio nō facit^{ur} nec
creat^{ur} nec genit^{us}: sed pcedēs. Vidimus
eniz magn^{os} doctor grecoz i libro de san-
cto spū. et Cyrillus epus et Joā. Chryso.
hoc idē testant^{ur}. et Secūdo ostēdit rōnib^{us}.
et Prima ratio est: quia notū est per se qd
amor pcedit ab amante. Luz igit sanct^{us}
spiritus sit amor quo pater amat filium

et filius patre: manifestum est quod spiritus sanctus
 procedit a patre et a filio. *¶* Secunda ratio est: quia
 in sole relucet trinitatis vestigia. vide-
 mus quod radius est a sole et calor procedit
 a sole et a radio sic spiritus sanctus a patre et a
 filio. *¶* Tertia ratio est: quia in aia que est
 imago dei propter tres potestates amor pro-
 cedit a notitia: sic spiritus sanctus qui est amor
 procedit a filio qui est sapientia et notitia
 patris. *¶* Secundo tangit personam filii mitten-
 tis spiritum sanctum: cuius dicit. Quia ego mittam
 vobis a patre. Ex quo igitur spiritus sanctus
 ad nos mittitur: nos ipsos preparare debe-
 mus. Ideo aduenit spiritus sanctus in hac domica
 recolit dupliciter de causa. *¶* Primum quod christus spi-
 ritum sanctum promittit et promissum exhibuit.
 In hac domica recolit promissio: in sequenti
 exhibitio. *¶* Secunda causa est: quia ideo missio
 spiritus sancti in brevi futura recolit ut no-
 ster animus appareat: ipsius scilicet mundatio et pu-
 rificatio. Spiritus quidem sanctus figuratur per
 columbam. Columba autem in locis lutosus non
 nanct: sed fugit totaliter. In locis pulue-
 re aspsis moratur sed non libenter. In locis
 sordidus et mundis moratur et electatur. Secundum
 ait Augustinus: quidam sunt valde mali: quidam
 valde boni: quidam mediocriter boni et
 mediocriter mali. Valde mali sunt qui ha-
 bent corda lutosissima. id est immunda in quibus spiritus
 sanctus non habitat. Sapientia. id est in malivolis
 animis non intrabit sapientia: nec habitat in
 coram subdito peccatis. Et bene dicit sub-
 ditopetis. Aliud enim est subditum esse pec-
 catis. Aliud est cum peccatis esse. Et aliud su-
 perior esse peccatis. Ille subditus est peccatis cui
 peccata videntur. In cuius persona dicit propheta.
 Iniquitates mee supergressae sunt caput
 meum et Augustinus. Peccator seruus est torde
 momorumque vitiorum. Ille est superior peccatis
 qui ea supeditauit et vicit: ita quod vltimus
 sibi dominus non possunt. *¶* Confringaz il-
 los nec poterunt stare: cadet subter pedes
 meos. Cum peccatis vero sunt omnes homines.
 Juxta illud. id est. Iohannis. Si dixerimus quoniam
 peccatum non habemus nos ipsos seduci-
 mus: et veritas in nobis non est. Alii sunt
 valde boni. viri perfecti qui habent corda
 munda et florida in quibus spiritus sanctus ha-
 bitat delectabiliter. In quorum cordibus na-
 scitur liliu puritatis: rosa charitatis: viola
 humilitatis: qui possunt dicere illud. Liliu.

Lectulus noster floridus. Alii sunt me-
 diocriter boni et mediocriter mali. scilicet im-
 perfecti: quorum corda puluere venali sunt
 aspsa. Et ideo in eis spiritus sanctus ha-
 bitat: sed non libenter. Nemo quidem libe-
 ter vult stare in puluere. Homo enim valde
 promptus est ad istos pulueres strahen-
 dos. Et ratio est quia cum puluere habet ma-
 gnas similitudinem et cognationem. Est enim
 de puluere factus et in puluere resoluen-
 dus: et puluerem habet corpus. *¶* Beatus. iij.
 Donec reuertaris in terra de qua sum
 prout es. Ecce quia de puluere est conditus.
 Quia puluis es. Ecce quia puluerem habet
 corpus. Et in puluere reuerteris. Ecce
 quia est in puluere resoluendus. Quia igitur
 tanta habet similitudinem cum puluere:
 et simile appetit suum simile: ideo tam de
 facili contrahit terrenas affectiones. Ab
 his tamen pulueribus animus est purga-
 dus. *¶* Mat. x. Excute puluerem de pedi-
 bus. id est de affectionibus vestris. *¶* Tertio
 ponit personam spiritus sancti apostolos conso-
 lantis: cuius dicit. Cum venerit paracly-
 tus. id est consolator. *¶* Notandum autem quod in tu-
 ria sue tribulatio quam homines patiuntur
 tripliciter potest considerari. Aut put est
 preterita: et tunc relinquit odium in corde et
 rancorem. Aut put est presentis: et tunc habet
 annum dolorum. Aut put dubitat futura: et
 tunc habet timorem. Sed spiritus sanctus
 contra istas tres tribulationes dat tres con-
 solationes: ideo in tribus signis appa-
 ruit. Nam contra preterita auferit rancorem.
 ideo in specie columbe apparuit super
 christum baptizatum: ut habet. Luce. ij. Colu-
 ba enim felle caret: et signat quod spiritus sanctus
 illum in quem venit felle rancoris carere fa-
 cit. Sap. vii. Vocatur idem spiritus suauis
 benignus et humanus: quia illos quos re-
 plet facit fructus in corde: benignos et ser-
 mone: et humanos in conuersatione. Con-
 tra presentem refrigerat et restringit dolorem:
 ideo apparuit in specie nubis super christum
 transfiguratum: ut habet. Mat. xvi. Tuba
 enim habet per se calorem refrigerare. *¶* Ber-
 nardus. Quia non refrigerat dulcedo illa quod mor-
 tem quoque facit dulcissimam. Que aspiras
 resistere potest illiunctioni. De qua dicit.
 Bern. iij. Fecit medius fornacis quasi ve-
 tum rois flammam. Contra futuram animam ad

cōstantē p̄fessionē: ideo apparuit in spe
ele ignis sup̄ apostolorū collegiū cōgre-
gati. Sicut enīz vas terrenū est fragile:
sed igne excoctū efficitur solidum. Sic ⁊
apostoli ante aduentū spūs sancti erant
fragiles ⁊ tanq̄ mollis cera siue terra: s̄
igne spūs sancti excocti facti sunt sicut
testa fortis. Unde poterat quislibet eorū
dicere cum p̄pha. Factum est cor meum
tanq̄ cera liquefeciens. s. ante aduentum
spūs sancti. sed postea aruit tanq̄ testa
virtus mea. C Quarto ponunt persone
apostolorū qui fuerūt idonei in testimo-
niū phibebitis. Sicut autēz dicit Ihs.
Testis tribus modis cōsiderat. s. natura
vt sit vtr nō mulier: q̄ variū ⁊ instabile
testimoniū femina p̄fert. Lōditiōne: vt
sit liber nō seruus: q̄ seruus metu p̄fesi-
dentiū testimoniū sup̄primat veritatis.
Vita vt sit inocēs nō infamis: q̄ iusticia
cum homine scelerato nescit habere cō-
mercū. Apostoli igitur fuerunt idonei
testes. P̄mo q̄ fuerunt viriles non fe-
minci neq̄ molles. ideo nullis p̄scutto-
ribus cedebant. Unde cum flagellaren-
tur dicebāt Act. v. Obedire deo oportet:
magis q̄ hominibus. P̄ Secōdo q̄ fuerūt
liberi nō serui: ideo sine timore verita-
tem p̄dicabant. Act. iiii. Virtute magna
reddebant apostoli testimoniū resurre-
ctionis dñi nostri iesu xpi. P̄ Tercio quia
fuerunt innocētes ⁊ sancte vite ⁊ ideo a
testificatione repellī nō poterāt. Nō eīm
poterat eis dici illud Ro. ii. In quo enīz
iudicas altum: teipsum p̄dēnas. Ista tria
tangit Augusti. dicens. Talis est gratia
spūs sancti que si tristitiam inuenit dis-
soluit. si desiderii p̄nitiosus cōsumit. si
trepidatiōē abicit. In hoc q̄ dissoluit
tristitias: dat cordis firmitatem. In hoc
q̄ desiderii p̄nitiosus p̄sumit: dat vt
te sanctitates. In hoc q̄ trepidatiōem
abicit: dat cōstantiam ⁊ animi libertatē.

C Sermo tertius.

ABiq̄ synagogis faciēt
vos: sed venit ho-
ra vt omnis qui interficit vos
arbitret obsequiū se prestare
deo. Quia discipuli multa aduersa erāt
passuri: ideo xps eis illa p̄dicit: siue vt ex

hoc verum deū esse cognoscāt: q̄ ita scit.
futura sicut p̄ntia. Siue vt in illis picu-
lis cautus ipsi p̄uidere valeāt. Siue vt
p̄tra ista clypeis patietis se muniāt. Pre-
dixit autē tria eos cōpassuros. P̄mo
a synagoga separationem: cui⁹ dicit. Abiq̄
synagogis faciet vos. P̄ Secōdo diffama-
tionem. P̄ Tercio occasionē. Ista duo tā-
git cum dicit. Venit hora vt omnis qui
interficit vos ⁊c. Ac si dicat. Ideo malos
vos reputabūt: vt quicunq̄ vos occide-
rit deo seruire crederet. C Circa primum
notandū q̄ sicut dicit hugo de sancto vi-
ctore. Tunc tēporis fuit graue apostolis
eijci a synagogis: q̄ nōdum erant ecclesie.
⁊ ipsi adhuc ad templū causa orationis
ibant. Act. iiii. Petrus ⁊ iohānes ascende-
bant in templū ad horam orationis no-
nam. Tamen s̄m veritates vt dicit Aug.
nullum malum fuit eis excludi a syna-
gogis iudeorū qui inde exiri erāt etia⁹
si nullus eos expelleret. Ista autē sentē-
tia qua iudei apostolos ab ingressu tem-
pli separauerant iniusta erat. P̄ Tribus
enim modis sententia aliqua iniusta ei
potest. videlicet ex animo quādo scilicet
p̄fertur ex odio vel ira. Ex causa: quādo
s. causa rationabilis nō subest. Ex ordine
quādo scilicet p̄mittitur ordo iuri-
s. Ista tria tangit cōciliū sardicēse: vt sa-
betur in decretis p̄bi dicitur. Si episo-
pus forte tracundus q̄ non debet esse ci-
to ⁊ asperē cōmoueat: p̄uidendū est
ne innocēs cōdēnetur. q̄ dicit iram
dus refertur ad animū. q̄ dicit cōre-
fertur ad ordinem. q̄ dicit asperē: refert
ad causam. P̄ Fuit igitur illa iudicium
sententia iniusta ex animo: q̄ ip̄m ex
odio ptulerunt. Matth. x. Eritis odio
omnibus hominib⁹ p̄pter nomen meū.
P̄ Secūdo ex causa: q̄ ex eo q̄ in xp̄s cre-
debant ⁊ eum p̄dicabant. Ioan. ix. Jam
enim cōspirauerunt iudei vt si quis cō-
fiteretur cum esse xp̄m extra synagogam
ficeret. P̄ Tercio ex ordine. Unde dicit pau-
lus Act. xxii. Si hominem romanū in-
dēnatū licet vobis flagellare. Interli-
neatis. Indēnatū id est ordine iudicia-
li de nullo reatu cōuictū. Tales senten-
tias ex cōmunicationis sic iniustas prela-
ti nostri temporis sepe ferunt. Et tamen

talis sententia excommunicationis a pla-
tis fulminata quis sit iniusta et iniqua:
tamen est timenda et seruanda et patien-
ter ferenda. Tunc enim non nocet: sed pdest.
Meretur enim in hoc talis quod vercun-
diam sustinet in hoc quod superiori hono-
rem exhibet: et in hoc quod primo exemplum
patientie prebet. Quam autem quis su-
se excommunicatur tunc illa sententia val-
de est timenda: propter periculum animi:
et obprobrium. Et periculum autem triplex
est. Primum quod in potestatem demonis
traditur. Sicut enim patet. i. Cor. v. de
illo fornicatore publico: quem apostolus
excommunicauit: et mox in ipsum sath-
anas potestatem accepit. Aug. Dis christia-
nus qui a sacerdote excommunicatur sath-
anæ traditur. Extra ecclesiam enim est via-
bolus: sicut in ecclesia christus: et propterea
diabolo traditur: quia ab ecclesiastica com-
munionem remouetur. Et secundum peri-
culum est quod dei gratia et protectio ab eis
subtrahitur: et sibi ipsis relinquatur ut li-
berum sit eis ruere in peccati precipitium
quo extra non valent cum sint soli. Eccl.
iij. Ne soli quod si ceciderit non habet sub-
leuantem. Et tertium periculum est: quod
communicatio est morbus contagiosus. Si
enim participans leprosus incurrit
lepram: sic participans excommunicatis in-
currit excommunicationem. Unde legitur
quod quidam sanctus quendam demonem
qui hominem inuaserat adiuuauit: ut sibi
diceret quod esset illud peccatum per quod
diabolus plures lucraretur. Qui respon-
dit quod excommunicatio: quia excommunica-
tus homines tota die peccare facit: dum
eos ad participandum secum inducit.
Et secundo timenda est propter animam:
quod est triplex. Primum est: quia tales
suffragiis orationibus: et beneficiis eccle-
sie priuantur. Quorum participationem
propheta optabat dicens. Participet me
fac deus omnium timentium te etc. Et se-
cundum est: quia a spiritu sancto non vult
cantur. Sicut enim ignis non inflamat
ligna diuisa: nec spiritus humanus viu-
ficat membra a corpore separata. Sic nec
spiritus sanctus inflamat nec viuificat
excommunicatos: id est a corpore ecclesie se-
paratos. Aug. super iohannem. Nihil sic for-

midare debet christianus: sicut separari a
corpore christi. Jam enim non est membrum
eius: iam non vegetatur spiritu eius. Et Ter-
tium danum est: quia a suis infirmitatibus
non curantur. Non enim curantur possumus:
quia portiones medicinas: et remedia pdes-
derunt. Que quidem sunt ecclesie sacra-
menta: que istar vini sanie vulnerum mor-
tificant. Instar olei dolorem vulnerum
dulcorant. Ista duo notatur Luca. x. in
homine fauciato. Et instar vnguentorum
vulnera sanant. Eccl. xxxvij. Vnguentu-
rus conficit pigmenta suauitatis. Et Ter-
tio timenda est propter obprobrium siue
infamiam. Infamia enim in tribus ap-
paret. Primum quia tanquam canes de ec-
clesia expelluntur. Apoca. vii. Foris ca-
nes. Non enim sunt digni videre dei my-
steria. Math. vij. Nolite sanctum dare ca-
nibus. i. hereticis oblatribus et dilace-
rantibus: et neque porcis. i. ebriosis. Nec sunt
digni fidelibus admisceri. Eccl. xij. Que
communicatio homini sancto ad canem.
Et secunda infamia siue obprobrium est:
quia magis quam saraceni vel iudei vitan-
tur: vel aliqui alij peccatores. Potest enim
homo loqui alicui saraceno vel usura-
rio: nec propter hoc aliquam excommu-
nicationem incurrit. i. Corinth. v. Si ge-
frater nominatur inter vos fornicator
aut auarus etc. Cum eiusmodi nec cibum
sumere. Augustinus. Excommunicationem
intelligi voluit apostolus que sit contra
quem: cum sententia ordine iudicia-
rio: et integritate profertur. Item super
illud Math. xviij. Sit tibi sicut ethnicus
et publicanus. dicit glossa. Detestabilior
est qui tui nomine fidelium agit opera
infidelium: quam aperte infidelis. Ideo pro-
pter talem detestationem ecclesia in pa-
rasceue cum orat pro iudeis et paganis:
non orat pro excommunicatis. Et tertia
infamia est: quia excommunicatus vide-
tur esse sine omni lege. Iudet enim leges
suam habent: licet non sufficientem. Sa-
raceni suam. Christiani suam. Sed cum
excommunicatus sit extra christianita-
tem: non erit iudeus nec saracenus nec
christianus. De tali dicitur Proverbio.
vi. Homo apostata vit inutilis etc. Il-
li autem qui cum excommunicato par-

recipiat peccat i excōicatorē cuius aucto-
ritatē p̄tēnūt: et p̄ p̄ns peccat in deum.
Iuxta illud Luce. x. Qui vos sp̄nit me
sp̄nit. Peccat in excōicatorē cuius san-
cta rē impediūt: cū verēcūdiā et p̄fusione q̄
aliquādo ē cā salutis ab eis auferūt. Ec-
cle. iij. Est cōfusio adducēs grām et glo-
riā. Peccant in seip̄os: q̄ moribz p̄ragio-
suz vitare p̄tēnūt. Peccat in illū cui⁹ oc-
casiōe excōicatorū sunt q̄ p̄ hoc satisfactō
nem sibi fiendā impediūt. C Secūdum
malū qd apli passuri erāt fuit infamatio.
Nō ē tñ ista infamatio timēda qñ a tur-
pibus hoibus ē ora. Tunc. n. potius vi-
esse ad p̄mendationē q̄ ad vitupationē.
Greg. sup. Ezech. Peruersorū derogatio
vite n̄rē ē approbatio q̄ iā ostēdumr iu-
stitie aliqd nos hēre si illis displicere in-
cipimus qui nō placēt deo. Et hoc ostēdi
pōr quadruplici exēplo. s. lucis: odoris:
coloris et medicī. P̄rio exēplo lucis:
q̄ nō ē derogatio sed cōmendatio lucis si
eā fugiūt et odiūt vesp̄tillationes. Sacti. n.
viri sunt lux. q̄ habēt lucidā famam. i.
Thessal. v. Oēs vos filij lucis estis et filij
diei. Peccatores autē sunt tanquam
vesp̄tillationes qui diligunt opera tene-
brarū et odiūt opa virtutū. Et ideo cū
viris lucidis p̄uenire nō p̄iūt. ij. Cor. vi.
Que societas lucis ad tenebras. Nō ē er-
go derogatio viris lucidis si infamātur
ab hoibus tenebrosis. Cū quidā su⁹ ami-
cus Diogeni philosopho dixisset. Lucrē-
te vitupant: ait. Oportet sapiētis ab infi-
piētibus feriri. Et meliorē indicat eē lin-
gua mala iñm quē caput. P̄ Scōo hoc
ostēdit exēplo odoris. Nō ē. n. derogatio
s̄ p̄mendatio odoris si eū fugiūt serpētes.
Serut. n. dei sunt odoriferi i fama. ij. Lo-
rintb. ij. Odores nōstrie sue manifestant
p̄ nos i oi loco. Peccatores autē sunt ser-
pēti. q̄ virus detractōis semp porant
et venenū in lingua. ps. Venenū asp̄iduz
sub labijs eorū. Sicut autē odor virtutū
bonos recreat: sic malos p̄turbat. ij. Lo-
rintb. ij. Alijs. n. sumus odor mortis in
mortem. alijs odor vite in vitam. Nou ē
ergo derogatio viris odoriferis si infā-
mātur ab hominibus feridis. Unde Ari-
sto. phis cum quidā diceret. Doses te cō-
temnūt: ait. Et illos asini: sed nec illi asi-

nos. ne ego curo illos. P̄ Tertio hoc ostē-
ditur exēplo coloris q̄ nō ē derogatio
sed p̄mendatio coloris si cecī de illis fal-
sa iudicat quos nūquā viderūt. Sancti
enī viri colorati sunt albo puritatis. n̄
gro humilitatis. rubeo charitatis. aereo
celestis p̄templationis. et viri amabilis
p̄uersationis. Peccatores autē sunt cecī.
Sap. ij. Excecauit illos malitia eorū. Nō
ē igit derogatio quādo peccatores cecī d̄
coloribus virtutum male iudicare vo-
lunt. imo a talibus laudari et diligi ē vi-
tuperatio et odire ē p̄mendatio. Tñ cum
quidā iuuenis speciosus diceret. Demo-
stheni p̄ho. Si homines me odiret sicut
te suspēdio me perimerē. R̄ndit. Et ego
me p̄imerē si me quēadmodū te amaret.
P̄ Quarto vero hoc ostēdit exēplo
medicī: q̄ nō ē derogatio medicorū: s̄ cō-
mendatio si frenetici eos p̄tēnant. Adēd̄
ci sunt serui dei ab hoibus honorandi.
Eccl. xxxvij. Honorā medicū p̄pter ne-
cessitatē. Frenetici sunt peccatores qui
manus sibi injiciunt. Sap. xvi. Occidit
hō per maliciā animā suā. Si igit frene-
tici seruos dei infamāt: nō debēt curare
sed eorū blasphemā deridere. Legit de ve-
spasiano imperatore q̄ cū eēt auarus et
senex: et quidā improbando sibi diceret:
vulpē pellem posse mutare non anīmū.
R̄ndit. Huiusmōi hoibus debemus risū:
nobis correctōnē: penā criminosis. C Ter-
tium malū q̄ apli erant passuri ē occisio
corporis. Nō est tamē timēda occisio p̄-
pter xpm̄ p̄pter quattuor rōnes. P̄ P̄ia:
rō est q̄ miles nō timet exponere mortē
rūcinū pigrum quādo sperat accipere a
rege dextrariū velocē. P̄iger rūcinus ē
corpus nostrum ad oē opus bonū tardū
et pigrum: post cuius mortem accipiem⁹
velocem dextrariū. i. corpus ipsū glo-
rificatum quātū ad dōrē agilitatis. De
qua agilitate d̄ Sap. ij. Fulgebūt iusti
et tanquā scintille in arūdineto discū-
rent. C Secūda rō est q̄ libenter sustinet
quis lacerationē grossi sacci: vt hēat in-
dumentum byssini subtilissimi. Saccus
grossus ē corpus nostrū. post cuius lace-
rationem induemur vestimēto byssino.
id est ipsuz corpus glorificatū quātuz ad
dōrē subtilitatis. Apoc. xix. Datum est

et ut cooptat se byssino splendēti et cādēdo. **T**ertia rō ē q̄ libēter p̄mittit ho-
mo frangi carcerem tenebrosum q̄s spe-
rat venire ad palatium lucidū. Carcer
tenebrosus anime ē ipsum corpus: post
cūsus fractionē recipiemus palaciū lu-
cidum. i. corpus gloriificatū quantū ad
dotem claritatis. **M**atthēi. xliij. Tūc sul-
gebunt iusti sicut sol in regno patris eo-
rum. **Q**uarta rō ē: q̄ libenter p̄mittit
homo destrui domū luteam et casurā ut
possit recuperare domū aureā et eternā.
Domus lutea et casura ē corpus nostrū d-
luto factum et mortū additum. post cui⁹
destructionē recipiemus domū eternam
idest ad ipsū corpus gloriificatū quātū
ad dotē immortalitatis. n. **L**oz. v. Scīto
enim quonīa si terrestris domus nra bu-
ius habitationis dissoluā q̄ edificatio-
nem ex deo habemus domū nō manufa-
ctā sed eternam in celis: quam nobis p-
stare et.

C Sinit ps hycmalis.

Incipit ps estivalis. In die sancto pē
thecostes Sermo primus.

Quis
diligit
me imo-
nē meuz
suabit et
Jo. xliij.
Seruādi
in ha cy-
ta super
oiatria d-
siderant.

Primo
habere amores dei. **S**ecūdo p̄firmari
vīq̄ in finem in ipso amore dei. **T**er-
tio per aliquē modū scire se esse in amo-
re dei. **I**sta tria a dño hic tangunt. **S**pi-
ritus enī sanctus ut dicit **B**rego. amor
est. **P**rimo igitur ponit spūs sancti i
corda sanctorū missi cūm dicit. **A**d euz
veniemus. **S**ecūdo spūs sancti missi cō-
firmatio: cum subdit. **E**t mansionē apd
eum faciemus. **T**ertio ipse missi et
p̄firmati manifestatio: cū p̄mittit. **S**i-
quis diligit me sermō meū seruabit
Circa primū notandū: q̄ sicut dicit

Aug. Veniunt ad nos pater et fili⁹ et spi-
ritus sanctus. veniūt subueniēdo. ve-
niamus obediēdo. veniūt illuminādo. ve-
niamus imitēdo. veniūt amando. ve-
niamus imitādo. **A**d hoc autē q̄ spūm
sanctum ad nos veniētem possumus re-
cipere: debemus nos disponere et p̄pa-
rare. **S**unt autē tria que nos preparāt et
disponūt. **P**rimo. n. necessaria ē cor-
dis purificatio. nullus. n. sapiēs pone-
ret balsamū in vase impuro. sic nec de⁹
balsamū spūs sancti mittet in corde im-
mūdo. **U**nde p̄pheta prius peccat vasis
mundificationē. cū dicit. **L**oz. mundum
crea in me deus. **D**einde balsamū imis-
sionē. cum subdit. **E**t spūm rectū inoua
in visceribus meis. **L**ibēter hospitaf ho-
mo in domo mūda. sic et spūs sanctus i
p̄scietia pura. **B**rego. i. omel. **L**erte si do-
mū vēstrā quisq̄ diues aut p̄potēs ami-
cus intraret. omni festinatione domus
tota iuundaret: ne quicquā forte eēt qd
oculos amici intrātis offenderet. **T**er-
gat ergo sordes prauī op̄s qui deo p̄pa-
rat domū mentis. **A**tribus autē peccatis
maxime oportet cor purgari. q̄ spiritus
sc̄s cum illis stare non pōt. **D**e quib⁹ d-
Sap. i. Spūs sanctus discipline effugi-
et ficti. et auferet se a cogitationibus q̄
sunt sine intellectu. et compiet a supue-
niēte iniquitate. **P**rimū igit ē peccatū
dupliciter. **I**deo d- q̄ spūs sanct⁹ effu-
giēt discipline ficti. i. illum qui fingit se
habere morū correctionē. et morū p̄posi-
tionē non hz. **I**pse est. n. spūs veritatis
Jo. vi. **L**um autē venerit spūs veritatis.
et. **V**eritas autē integra et pura cum du-
plicitate vel fictione stare nō pōt. **S**ecū-
dū peccatum ē carnalitatis. id sub-
ditur. **E**t auferet se a cogitationibus q̄
sunt sine intellectu. **C**arnalis. n. imūdi-
cia facit hominē esse bestialē et sine intel-
lectu. **P**s. Nolite fieri sicut equus et mu-
lus quibus nō est intellectus. **S**pūs. n.
sanctus ē spūs sanctitatis. **J**o. xliij. **P**a-
raclitus autē spūs sanctus et. **S**anctitas
autē cum imūditia stare non pōt. **T**er-
tium autē peccatū ē elationis. ideo subdi-
tur. **E**t compiet. i. expellet a supueniēte
iniquitate. **I**niquitas d- quasi equali-
tas. **N**ullus autē magis inequalis ē q̄ su

In die penthecostes.

perbus. q. nullum vult habere equales. imo sicut dicit Plautus poeta. Natura supbi ē mīores despīcere. maioribus iūdere. ab equalib⁹ dissētere. Cū tali igit supbo spūs scūs habitare nō pōt cū sit charitas. i. Jo. iij. Deus charitas ē. spiritus autē charitatis nō pōt stare cū spū diuisionis. C Sedo necessaria ē p̄funda humiliatio. Libenter. n. hō venit ad illud hospitū vbi honorari se credit. Hūilitas autē spūi scō honorē facit. Eccl. iij. Magna potētia dei solius ⁊ ab humilibus honorat. Et qm̄ spūs scūs aq̄ dī ideo nō fluit in mōtib⁹ supborū sed in vallibus humilitatū. ps. Qui emittit sōtes in p̄uallibus inter mediū montium p̄trāsibūt aque. Duo mōtes sūt due species supbie. Una que nascit ex re spūali. Alia que nascit ex re tpali. In medio istoz duorum montū trāsit humilitas que semp mediū dī derat. nec ad aliquē illorū declinat. ⁊ iō in tali medio aq̄ gratia p̄trāscūt. q. eū spūs scūs nō habet nisi cū humilibus ⁊ māsuetis significatū ē. Bēn. i. Vbi dicit q. spūs dīi ferebatur sup aquas. Nō. n. fert sup terrā q. nō requiescit in corde terreno. Nec sup aerē. q. nō requiescit in corde elato. Nec sup ignē. q. non requiescit in corde igne concupiscētie inflāmato s3 super aquā. q. requiescit in corde tucili ⁊ mansueto. Ecōtra spūs malignus requiescit super terrā. q. data ē sibi ad manducādum. q. dyabolus terrenos hoīes sibi icorporat. Genes. iij. Terrā comedes cūctis diebus vite tue. Super aerē q. datus ē sibi ad habitandū. q. dyabolus supbas īhabitāt. Eph. ij. Scdm̄ p̄ncipē potestatis aeris huius. Super ignē gehēne. q. datus est sibi ad p̄yrendū. Mat. xxv. Bīscēdite a me maledicti in ignem eternū q. paratus ē dyabolo ⁊ angelis ei⁹. Et super ignē concupiscētie qui datus ē sibi ad succedēdum. Dīec. vij. Dēs a dulterātes quasi clibani succēsus a coquente Super aquam antē nō fertur q. in corde ducti ⁊ mansueto nō moratur. imo ibi contribulat. ps. Contribulasti capita draconum in aquis. Ibi submergit. Exod. xv. Submersi sunt quasi plūbz ī aquis vehemētibus. C Tercio necessaria ē mē-

tis trāquilla vacatio. Libenter eīm homo ad illud hospitūm diuertit vbi q. tem se habere credit. Vbi dicit Ysa. lvi. In aliam trāslationē. Super quē regescet spūs meus. nisi super humilē ⁊ qetē In huius significatiōē filij israel non potuerunt recipere māna q̄ dīu fuerunt in egipto. nec q̄ dīu habuerunt scū farinam egipti. ⁊ q̄ dīu non trāsierūt mare egipti. quia in egipto non est quies. nec cum farina egipti ē quies. nec cōtra mare egipti est quies. Illi sunt in egipto qui adhuc sunt in p̄erō. In istis non est quies. Ysa. xlvij. Nō ē pax impijs dicit dñs. Illi retinēt farinam egipti. qui adhuc habēt cogitatōes ⁊ delectatiōes peccati. Nec in istis ē quies. Job. xvij. Cogitationes mee dissipate sunt torquētes cor meum. Illi nōdum p̄trāsūt mare egipti. qui adhuc p̄mūtur varia p̄suri ⁊ sollicitudinibus seculi. Nec ī istis est quies. Jo. xvi. In mundo p̄ssuram habebitis. in me autē pacem. C Secūdo pōt spūs sancti p̄seruatio. cū dī. Et māsionem apud eum faciemus. Spūs sanctus ignis ē qui per trā p̄seruat. sicut ⁊ ignis materialis. P̄mo per cineris suppositiōem. i. mortis meditatiōē. Eccl. x. Quid superbis terra ⁊ cinis. Istomodo p̄seruabat apls qui dicebat. y. Lorinth. iij. Habemus thesaurum. i. spūm sanctorum in vasis fictilib⁹. Vas fictile ē corpus mortale. Non enim est vas ferreum. sed tanquam fragile fenem q. cito secatur. Ysa. xl. Omnis caro fenus. Tanquam vas terrenum quod cito frangit. ps. tanquā vas figuli confringēs eos. Tanquā vitreum quod cito cōminuit. Aug. in lib. l. omel. Fragiliores sumus q̄ si vitres essemus. Vitrum enim ⁊ si fragile est tamē seruatum diu durat. ⁊ inuictos tales calices ab autis ⁊ proavis sacros. in quibus bibunt nepotes ⁊ pronepotes. Vita autē humana quātūcūq. seruetur. durare non potest. Istomodo olim imperatores istum ignem cōseruabant. Sicut enim legitur in vita sancti Joānis elemosynarij. Illa die qua i. perator coronabatur. edificatores mōnumetōrū eum interrogabant dicentes. De quali marimore lybet imperiū tuū

tibi fabricari sepulchrum. Et sic ea die qua sibi imponebatur corona sibi etiam fabricabatur sepultura: vt sic mortalem se esse cognosceret: et semper se in humilitate teneret. quia sicut dicitur Eccl. x. Omnis potestatus brevis vita. et secundum do conseruatur per lignorum. id est bonorum operum oppositionem. Si enim ipsa lignorum bonorum operum multiplicatur. ignis. id est spiritus sancti augetur. Eccl. xx. vij. Secundum ligna silue sic ignis exardescit. Sic continuatur semper conseruatur. Leuit. vi. Ignis in altari meo semper ardebit quem nutriet sacerdos subiiciens ligna per singulos dies. Si diminuitur tunc ipsa charitas quantum ad feruorem diminuitur. Unde quidam de hoc respondit. Hec dicitur Esopa. y. Habeo aduersum te paucula: quia primam charitatem tuam reliquisti et. Si autem penitus auferunt: tunc iste ignis extinguit. Prover. xvi. Cum defecerunt ligna extinguet ignis. et Tertio conseruatur ignis per sufflationem. Sunt autem istius ignis tres sufflatores. et Primus est ipse homo qui debet in ipsum sufflare feruorem desideria et suspiria concipiendo. Eccl. xxvii. Si sufflaueris quasi ignis exardabit. et Secundus est chrystus: qui in istum ignem sufflat ipsum amplius inflammando. Job. xx. Insufflauit et dixit: Accipite spiritum sanctum etc. et Tertius est dyabolus qui in istum ignem sufflat malam concupiscentiam inflammando. Ysaie. lviij. Ecce ego creavi fabrum sufflantem in ignem prunas. et Tertio ponitur sancti spiritus manifestatio cum dicitur. Si quis diligit me sermonem meum seruabit. Manifestum est signum spiritus sancti: obseruatio otusul mandati. Preter istud autem signum sunt alia tria signa per que quis potest conicere se spiritum sanctum habere. Ideo spiritus sanctus in triplici signo apparuit scilicet in specie nubes: super christum transfiguratum. In specie columbe super christum baptizatum. In specie ignis: super apostolorum collegium congregatum. et Primum igitur signum est abundantis lachrymarum. Et ideo apparuit in specie nubes. Sicut enim ad ueniēte austro nubes resoluuntur in plu-

uias: sic adueniēte spiritu sancto mentes resoluuntur in lachrymas. Unde spiritus sanctus petit dicens Lano. iij. Surge aquilo et ueni auster. ps. Flauit spiritus eius et fluent aque. Roma. viij. Ipse spiritus postulatur pro nobis. id est postulare nos facit gemitibus inenarrabilibus. et Secundum signum est dimissio iniuriarum. ideo apparuit in specie columbe que selle caret Odium quidem animam inflamat. indurat et amarecat. sed spiritus sanctus describitur nomine rosis: uinctionis et mellis. Nam in quantum cor odio inflammatum spiritus sanctus refrigerat dicitur ros. Eccl. xviij. Nonne ardorem refrigerabit ros. Dio. Sui rosis intima asperione fecundet. In quantum cor odio induratum mollificat dicitur uinctio. i. Jo. ij. Uinctionem habetis a sancto et uobis omnia. In quantum cor odio amaricatum dulcorat dicitur mel. Eccl. xxiij. Spiritus meus super mel dulcis. et Tertium signum est desiderium supernorum: ideo apparuit in specie ignis. Sicut enim ignis semper sursum tendit: sic spiritus sanctus corda sursum eleuare facit. Ezech. viij. Eleuauit me spiritus inter celum et terram. Non dixit posuit me in terra quia ibi sunt auari. Non dixit posuit me in celo: quia ibi sunt tunc beati. sed dixit. Eleuauit me inter celum et terram: quia ibi debent esse fideles christiani. qui aliquando debent ascendere in celum celestia contemplando. aliquando descendere in terram: proximorum utilitatibus prouidendo.

et Sermo secundus.

Ad eum ueniamus? et mansionem apud eum faciamus. Secundum Gregorium. Spiritus sanctus ad quosdam uenit. sed mansionem non facit: quia per conceptionem respectu dei percipiunt: sed tunc ipse hoc ipsum quod percipi fuerint obliuiscunt. Ad alios autem uenit et mansionem facit: quorum cor sic amor diuinitatis penetrat: ut ab hoc amore tunc ipse non recedat. Sunt tamen quidam sic indurati ad quos nec uenit nec mansionem facit: nec aliqui sunt perperitones aliqui: et uiculis a qualibet tunc. De bonis autem et deuotis dicit dominus. Ad eum ueniamus: et

mansione[m] apud e[um] faciemus &c. Nō tñ
ad omnes venit: nec apud oēs mansio-
nem facit. Videamus igit ad quos ve-
nit spūs scūs. Deinde ad quos venit spi-
ritus malignus. Spūs autē sanctus non
ad oēs venit nec mansione[m] facit: sed tñ
ad bonos p[er]tinētes: & bonos p[er]ugatos: &
viros p[er]templatiuos. Istud significatur
ē Bēn. viij. Ubi dicit q[ue] noe tribus vic-
tibus emisit colūbam. P[ri]mo nāq[ue] eaz
emisit. & cū inuenisset terrā adhuc palu-
dosam & nō aridā ibi nō mās[er]it. Si enim
aridam inuenisset ibi mansisset. P[er] Secū-
do eā emisit: & tunc sup[er] arbore[m] oliue vi-
rentis mansit. P[er] Tercio emisit eā: & tunc
p[er] diuersas arbores virētes & flores redo-
lētes discurrit & spaciata fuit. Ex hīs
igit habetur q[uod] spūs sanctus p[er] colūbam
designatus venit ad illos qui habēt cor-
da & corpora arida. i. ab omni humore
concupiscentie desiccata: sicut sunt bo-
ni continētes: & hoc significat p[er] p[ri]-
mam emissionē. de quibus dicit Ysaie.
lvi. Nō dicat cunuchus. ecce ego sum li-
gnum aridū. q[ui] dabo eis in domo mea
locū: & nomē melius a filiis & a filiabus.
Ista corda sic arida spūs sanctus viuifi-
cat. Ezē. xxxvij. Ossa arida audite ver-
bum dñi: ecce ego intro mittā in vos spi-
ritum & viuētis. De talibus Bēn. i. Con-
gregētur aque que sub celo sunt in locū
vnū & appareat arida. Aque iste sunt flu-
xus carnales: qui sunt tñ sub celo. q[ui]
sicut dicit Mat[th]. xxiij. In resurrectio-
ne nec nubent nec nubent &c. Iste aque
cōgregate sunt in vnū locū. i. in matri-
moniu[m]. Si. n. extra locū istum fluxerint
aque putride sunt dicende. De quibus
d[icit] Bēn. xliij. Effusus es sicut aqua. non
crescas q[uia] ascēdisti cubile patris tui. Ni-
hilominus & ipse aque matrimoniales
possunt esse clare. possunt esse putride.
possunt esse nec plene clare: nec plene
putride. Tribus. n. de cāis pōt quē cō-
iugio vti. P[ri]mo p[ro]pter pl[ur]is p[ro]paga-
tōem. ad dei. s. cultum nutriendum: & tūc
ille sunt clare aque. De quibus dicitur
P[ro]uer. v. Bibe aquā de cisterna tua: ha-
bet o[mn]e cam solus ne sint alieni p[ri]ncipes
tui. Quod. n. ibi salomon ad litteram
de istis aquis quibus alieni. i. demones

p[ri]ncipes non sunt: quādo ipsi cōiuges
honore dei intēdunt. P[er] Secūdo p[ro]pter
solā voluptatis expletionē: & tunc ille
aque putride sunt. Thobie. vi. In eos
qui coniugiu[m] ita suscipiūt vt deū a se & a
sua mente excludant. & sue libidini ita
vacent vt equus & mulus quibus non ē
intellectus: habet super eos potestatem
demoniū. Ideo dicit sextus in suis sen-
tentijs. Adult[er] ē i[n] sua vxore amator: ar-
dentior. P[er] Tercio p[ro]pter infirmitatis sui ca-
sus p[er]seruationē: & tūc iste aq[ue] sunt nec ple-
ne clare nec plene putride. De quib[us]. i.
Corinth. vij. Propter fornicationē. s. vi-
tandam: vnusq[ue]q[ue] vxores suam h[ab]eat. Et
subdit. Hoc at[que] dico v[obis] in indulgentiā non
im[per]iū. Glosa. Paratus est medic[us]
ne celestis apostolus. Nō enī tam sanis
insistit: q[uam] infirmis mēdicamētā mōstra-
uit. Istis igit aquis sic in vnū cōgre-
gatis apparet arida. i. castitas pura. q[ue]
in tribus locis apparet. s. virginibus:
viduis & cōtinētibus. C[on] Secūdo sp[iritu]
sancti: q[uod] infirmis mēdicamētā ap[er]t[um]
illos qui habent corda pia & viridia: si-
cut sunt boni coniugati: & misericor-
die opera exercētes. Quod significat p[er] se-
cundam missionē colūbe. s. quādo super
oliuā sedit. Oliua quidem in solis ha-
bet virore[m]. In liquore habet dulcedi-
nem. P[er] Quantū ad p[ri]mum signatur q[uod]
boni coniugati & actiui debēt habere vi-
rore[m] bone vite. De quo virore dicitur
Bēn. i. Germinet terra herbā virentes. i.
vitā gratā & deo placen tē. Tunc autē
vita eorū deo ē placita: quādo habēt tñ
more[m] quantū ad deū. carnis mortifica-
tionē quantū ad seip[s]os. & charitatem
quantū ad proximos. De istis trib[us] d[icit]
Mat[th]. iij. Alro. n. terra fructificat p[ri]-
mū herbam. Deinde spicā. Deinde fructū
plenu[m] in spica. i. s. in glo[ria] timore. p[er]niam.
& charitatē. Per herbā. n. intelligitur tñ
mor[is]. q[uod] sicut herba ē p[ri]ncipiū spice: sic
timor ē p[ri]ncipiū noue vite. P[ro]uer.
i. Timor domini p[ri]ncipiū sapiētie. Per
spicā quē ē aspera significat p[er]niam dura[m].
Job. xlij. Ipse me reprehēdo: & ergo pe-
nitētiā ago in fauilla & cinere. Per ple-
num fructum in spica signat charitas.
q[uod] sicut dicit Roma. xij. Pleuitudo le-

gla ē dilectio. Qui enim h3 charitatem
h3 operū plenitudinē: q3 sicut dicit Breg.
Nūquam est amor dei ociosus. Opas ei3
magna si ē: si aut opari desinit amor non
ē. ¶ Secūdo oliua in liquore h3 dulcedi
nem: quātus ad hoc signat opa p̄cta.
ris que boni actiū ē cōiugati habere de
bent. Oleū enim habet virtutem penē
tratiuā. ps. Intrauit sicut oleū in ossib⁹
meis. Impinguatiuā. ps. Impinguasti
in oleo caput meū. Letificatiuā. ps. Ut
exhilarer faciem in oleo. Et eleuatiuā. q3
sup ceteros liquores eleuat. Per q3 dat
intelligi q3 ipsa elemosyna diaboli pe
netrando vulnerat cū sit lancea dei. An
dē de elemosyna. Eccl. xix. Sup scutus
porētis et sup lanceā aduersus inimicū
tuū pugnabit. Anīmā impinguando
delectat cum sit adēps dei. ps. Et adipe
frumenti satiat te. Unde dicit oliua. Ju
dicus. ix. Nunquid possum deferre pin
guedinem meam: quā dñi vtunt et hoies:
et ventre vt inter linguā pmouear. Con
scientiam letificat cū sit vinum dei. ps.
Vinū letificat cor hominis. Unde dixit
vitis Iudicū. ix. Nunquid possum dese
rere vinum meū quod letificat decem et
homines etc. Anīmā ad celestia suble
uat cum sit virtus dei. Hinc est q3 xps d
monte oliueti ascendit in celum. ad inu
endum q3 ipsa opa misericordie animas
in celū deducunt. i. Timoth. iij. Pietas
ad oīa vtilis ē: pmissionē habens vite:
que nūc ē et future. ¶ Tercio spūs sc̄us
venit et māsiōnē facit apud illos qui ha
bent corda florida. i. diuersis virtutibus
adornata: sicut sunt viri p̄tēplatiui. Qd
significat p̄ tertiam emissionē columbe.
De his diuersis florib⁹ dicit Eccl. xxxix.
Quasi rose plantate super riuos aquarū
fructificate. quasi libanus odorē suauit
atis habere. Florete flores quasi lilium.
Date odorē et frōdete in gratia. Secūdū
Ihs. Rosa dē eo q3 rutilanti colore rube
at. Libanus vno modo p̄ thure accipit.
et candidatio interpretatur. Flores ha
bent gratum colorē et odorē. Lilia vñ
Ihs. dicuntur quasi lactea. In cordib⁹
igitur sanctorum crescit rosa rubentis
charitatis. Liliū lacte puritatis. Li
banus. i. suaves orōnes et candidē affe

ctiones. Flores. i. odorifere voluntates.
Et frōdes. i. sermones virentes. Vñ in
quibus spūs sanctus mansionē facit. vi.
deamus in quibus spūs malignus simi
liter māsiōnē facit. ¶ Circa q3 sciēdū q3
diabolus vocat serpēs: et coruus: et por
cus. ¶ Inquātū ē serpēs habitat i homi
nibus spinosis. i. in avaris. Diuitie enī
spine vocant. Luce. viij. Aliud cecidit i
ter spinas et simul exiit spīe suffocauit
runt illud. Inter tales spinas serpēs ha
bitat infernalis. i. Timoth. vi. Nam qui
volūt diuites fieri incidunt in tētationes
diaboli et desideria multa etc. ¶ Secun
do inquātus diabolus ē coruus habitat
in cadaueribus. i. in mūdī honoribus.
Cadauer eim videt eē homo et non est: s3
si ei anima cōiūgeret: tūc vere homo di
ceretur. Sic et honores mūdī non sunt
veri honores quāuis videant. Antīne ve
ro honor ē ipsa charitas que ipam viuifi
cat. Tunc igitur sunt veri honores qñ
ad ipsos suscipiendos inducit fraternā
charitas nō aliqua ambitio vel vanitas
¶ Tercio inquātum diabolus porcus ē
habitat in luto. i. in omnibus inmundis
et luxuriosis. ij. Petri. ij. Sus lota in vo
lutabro luti. Et non tñ tale lutum inha
bitat: sed etiam cōculcat. Naum. iij. In
tra in lutum et calca. Tales deberēt cla
mare cū ppheta et dicere: Adferere mei
dñe quonā cōculcauit me homo. Et q3
mēbra diaboli sepe a suo capite denomi
nantur. Ideo ex quo diabolus ē serpēs.
coruus et porcus possunt et ipsi vocari
serpētini. coruini. et porcini. Et q3 sunt
serpētini. ideo a deo maledicunt. Gen.
ij. Dixit deus serpēti. Maledictus eris
inter oīa asantia et bestias terre. Et tādē
maledicent maledictōe perpetua. Abat
th. xxy. Biscedite a me maledicti i ignē
eternū. Quia coruini sunt. ideo vix aut
nūquam ad arcem. i. ad sanctam eccle
siā per penitentiam reuertunt. Gene.
viij. Apcriens noe fenestram emisit cor
uum qui egrediebatur et nō reuertebatur.
Tales eim suā cōuersionē p̄crastinādo.
differunt. Augu. Remanēt foris cū vo
ce coruina. q3 noluerūt habere gemitum
columbinū. Sopp. ij. Vox cantātis i se
nestra. coruus in superliminari. q3 por

In die penthecostes.

clitideo in baratrū inferni demergent.
Matth. viij. Impetu abiit totus grex
porcorū per p̄ceptū ī mare. ⁊ mortui sūt
in aquis. Ista tria loca in quibus diabo-
lus mansionē facit ponit Job. xl. Sub
vmbra dormit. in secreto calami. ī locis
humētibus. Quiescit enim in hominibus
vmbrosos. i. in auarīs. Ideo dicit. Sub
vmbra dormit. Diuitie enim tāquā vmbre
cito trāscūt. Sap. v. Trāserūt enim oīa
tāquam vmbra. Quiescit enim ī hoīb⁹
superbis ⁊ vane glorioſis. Jō subditur.
In secreto calami. Superbi enim exteri-
us vident eē nitidī: sed intertus sunt va-
culi. In quibus diabolus quiescit. Job
xli. Ipse enim ē rex sup oēs filios super-
bie. Quiescit in hominibus delitiosis ideo
subditur. In locis humētibus. In locis
enim aridīs. i. in sanctis viris ab huius
mundi delitijs exsecatis quiescere non
pōt. Mat. ij. Similat p̄ loca arida que
rens requiē ⁊ nō inuenit.

C Sermo tertius vnde supra.

Paraclitus autēz
spūs sanctus quez pat̄ intret
in nomie meo ille vos docebit
oīa cē. Magnum donum deus pat̄ no-
bis dedit quādo filiū suū nobis misit
ad nostrā redēptionē. magnum etiāz
superaddidit. quādo hodierna die sp̄-
ritum sanctū nobis exhibuit ad n̄rā fi-
lialem adoptionē. Maxime nobis re-
seruat. s. vultū suū ad nostrē beatitu-
dinis cōsumationē. Nos igitur festuz ce-
lebrauimus de n̄rā redēptione: hodie se-
stum agimus de nostrā adoptione. In
futuro autē festū faciemus de bcata visio-
ne. festum igit̄ q̄ hodie agimus de no-
stra adoptione expr̄mis in verbis p̄mis-
sis: cum dī. Paraclitus autē spūs sanc-
t⁹ ē. Abi de sancto spū quattuor tangunt
p̄. Primo q̄ ē aduocatus noster. p̄ Se-
cūdo q̄ ē cōsolator noster. Ista duo no-
tant in hoc verbo qd̄ dicit̄: paraclitus.
nam s̄m Hieg. Greca lingua paraclitus
latina aduocatus siue cōsolator dicitur
p̄ Tertio q̄ ē sanctificator noster: cū dici-
tur: Sp̄ritus sanctus. p̄ Quarto q̄ est
instructor noster siue informator noster:
cum dicitur: Ille vos docebit omnia.

C Circa primum notandum q̄ sicut dī-
cit Hieg. Spiritus sanctus ideo aduo-
catus dicitur. quia pro errore delinquē-
tium apud iustitiam patris interuenit.
cum eos quos repleuerit exorantes fa-
cit. Spiritus igitur sanctus in eo q̄ apo-
stolos repleuit exoratores ⁊ nostros ad-
uocatos eos fecit. Ille est bonus aduo-
catus qui ⁊ iudici scit luculenter persua-
dere. ⁊ clientulo sapienter consilire. ⁊
aduersarium potenter confutare. Et iō
in bono aduocato tria requirunt scilz
eloquentia: sapientia: ⁊ constantia. Ista
tria apostoli sufficienter receperunt a
sp̄ritu sancto. Luce. xxi. Ego enim da-
bo vobis os ⁊ sapientiam cui non pote-
runt resistere ⁊ contra dicere omnes ad-
uersarij vestri. Pulchra p̄mixtio: eloquē-
tie cū sapientia ⁊ p̄stantia. Sapientia. n. sine
eloquentia h̄z inutilitātē. Eccl. xliij. Sapie-
tia abscondita ⁊ thesaurus inuisus: q̄ vti-
litas in virisqz. Eloquentia sine sapientia
h̄z garrulitatē. qut. n. minus sunt sapien-
tes sepe sūt magis loquaces. Unde cum
Solon p̄būs alijs loquentibus taceret.
interrogat⁹ ē si taceret p̄pter inopiā ver-
borū vel q̄ stultus eēt. Qui r̄spondit. Null⁹
stultus tacere pōt. Sapientia ⁊ eloquentia
sine p̄stantia h̄nt timiditatē. Jō tales timi-
di monētur. Eccl. viij. Noli querere fieri
iudex nisi virtute valeas irrupere inigra-
tem ne forte extimescas faciē potētis cē.
Dicit ergo dñs. Ego dabo vobis os. i. elo-
quentiā: ne sitis inutiles ⁊ infructuosi. da-
bo vobis sapientiā cū eloquentia ne sitis tā-
tum garruli ⁊ verbosi. Et cū hīs dabo cō-
stantiā: cui nō poterūt resistere ⁊ p̄tradi-
cere oēs aduersarij vestri. ne sitis timidi
⁊ foanidolosi. Jō ēt apli receperūt spūz
sanctū in linguis ⁊ in igne. In linguis
q̄ dedit eis faciēdiā. In igne qui lucet ⁊
ardet q̄ dedit eis lucidā sapientiā ⁊ feruē-
tem constantiā. Sed multi sunt qui non
habēt linguā inflāmatā igne isto. s. spūs
sancti sed potius igne infernali. Iaco.
ij. Lingua p̄stituit ī mēbris nostris que
maculat totū corpus: ⁊ inflāmat rotā na-
tūalitatis nostre. inflāmata a gehēna. Et
iō ad linguā pōt homo cognosci. si ē in-
fernalis vel celestis vel terrestris. Deus
quidē tres prouincias fecit ⁊ ī qualibz

proprium linguagium. Posuit scilicet pro
uinciam celestem terrestrem et infernale
et Linguagium provincie celestis est de
um laudare et benedicere. ps. Beati qui
habitant in domo tua domine: in secula
seculorum laudabunt te. et Linguagium
provincie terrestris est de terrenis tra
ctare. Joannis. iii. Qui de terra est de ter
ra loquitur. et Linguagium infernalis
provincie est deum maledicere et blasphemare. Unde dicitur de damnato Ysaie
viij. Et esurierit et trahetur et maledicet
regi suo et deo suo. Cognoscitur igitur
quis de qua provincia sit ad loquelam
suam. Unde dictum fuit petro. Matth.
xxvi. Balileus es: nam et loquela tua te
manifestum facit. Qui igitur loquitur
verba laudis dei et edificationis proxi
mi signum est quod spectat ad provinciam
celestem. Unde dicebat dominus qui li
guagium celeste habebat. Joannis. viij.
Quare loquelam meam non cognosci
tis. Qui loquitur verba terrena et mun
dana signum est quod spectat ad provinciam
mundi. i. Joannis. iij. Ipsi de mundo sunt
ideo de mundo loquuntur et mundus eos
audit. Qui vero loquitur verba male
dictionis et mendacij: signum est quod spe
ctat ad provinciam infernale: quia illud est pro
prium linguagium infernalis. Joannis. viij. Et
loquitur mendacium ex proprijs loqui
tur: quia mendax est pater eius. Et Se
cundo spiritus sanctus est consolator
noster. Act. ix. Ecclesia quidem cre
scebat et habebat pacem et edificabatur
ambulans in timore domini et consola
tione spiritus sancti replebat. Vera. n. con
solatione non est nisi in deo et de deo loqui.
Et ista consolatio divina non possunt re
cipere illi qui habent consolationem munda
nam. Joannis. xij. Spiritum veritatis quem mu
ndus. i. amatores mundi non possunt accipere:
quia non videt eum nec sciunt eum. In mundo
enim tria sunt. iuxta illud. i. Joannis. ij. Omne
quod in mundo est: aut est concupiscentia car
nis: aut concupiscentia oculorum: aut superbia
vite. Ista tria peccata. i. luxuria: auaritia: et
superbia vite: consolatione sancti spiritus im
pediunt. sicut ostendit Chrysostomus super Mattheum
per tria exempla. et Primum exemplum est: quia si
ostendas leoni pratum vires non excitatur

eius appetitus: quia non est in natura sua
comedere herbas virescentes: sed carnes.
et Secundo est quod si pluuia super lapidem descen
debat: lapis a foris balneatur: intus autem
siccus remanet. et Tercium est quod si vasis ple
no aceto gutta mellis infunditur et mel per
ditur et acetum non dulcoratur. et Primum igitur
consolatione et visitatione spiritus sancti non
possunt recipere illi qui habent cor aiale per carnis
lasciuia. Tales enim instar leonis non ap
petunt herbas virescentes. i. spirituales et cele
stes ammentat: sed carnales voluptates.
i. Corinth. ij. Alialis homo non percipit ea que
sunt spiritus dei. Ipsi circa cor suum faciunt
fossatum plenum aqua turbida et fetida. i.
carnali concupiscentia. et ideo ad cor suum
intrare non possunt inspiratio diuina. Hic.
ij. Quid tibi vis in terra egypti vt bibas
aquam turbidam. et Secundo consolatione et vi
sitatione spiritus sancti non possunt recipere
illi qui habent cor durum per superbiam. Locum
superbiam est durum sic lapis. et ideo si pluuia
diuine inspirationis cor eius aspersit: a
foris quidem tangere poterit. intus autem cor
siccu remanebit. Iuxta illud. ps. Anima
mea sicut terra sine aqua tibi. Ipsi faciunt
circa se murum lapideum. i. animam obstruunt
vt diuina inspiratio transire non possit.
Job. xli. Cor eius indurabitur quasi la
pis. et Tercio consolationem et visitatio
nem spiritus sancti recipere non possunt
illi qui habent cor acerbum per auaritia
m. Auarus enim habet cor suum ple
num aceto: quia multas patitur acerbis
tates siue in congregando: siue in custo
diendo: siue in per dendo. Ipsi tales non
possunt sentire melleam dulcedinem spi
ritus sancti pie nimia acerbitate amoris
mundi. Aug. super illud ps. Diligite do
minum omnes sancti eius. Disce non di
ligere mundum: vt discas diligere deum.
auerte vt auertaris: funde vt implearis.
Ipsi faciunt circa cor suum acerrimum lu
teum et ideo non potest transire ad ali
quod bonum propositum. Abachuc. ij.
Ne qui congregat et multiplicat non sua
visquo et aggrauat contra se densus lu
rum. et Tercio spiritus sanctus est san
ctificator noster. Est autem sanctum idem
quod mundum. Tunc autem nos sanctificat qui per
aquam gratie sue nos mundat. Ezech. xxxvi.

De sancta trinitate.

Effundā sup vos aquā mundā ⁊ mūda
bimīni a. oibus inquinamētis vestris.
Illa ē aqua gr̃e de qua dī Eze. xlvij. Mē
sus ē mille cubitos ⁊ traduxit me p aquā
vsqz ad talos. Rursus mēsus ē mille ⁊
traduxit me per aquam vsqz ad genua.
Rursus mēsus ē mille ⁊ traduxit me p
aquā vsqz ad renes. Et mēsus ē mille p
torētē quē non potuit transire: qm̃ intu
muerūt aque p fūde torētis quī nō po
tuit trāsua dari. Cā aut quare nō potuit
trāsire forte ē illa que ponit. Ysaie. xxx.
Spūs eius velut torēs inūdas vsqz ad
mediū colli. In talis aut ē tota corporis
supportatio. in genubus ē deambulatio:
i renibus ē fomes ⁊ ꝑcupiscētia. a collo
pcedit verborum affluētia. Eplī igit in
flumē spūs sancti introducti fuerunt vs
qz ad talos: qz facti sunt fontes ad susti
nēdum pōdus oīum passiōnū. ps. Ego
confirma. co. eius. Usqz ad genua qz fa
cti sunt magnanimes ad ꝑgrediēdus ⁊
aggrediēdū opa virtutū. ps. Ibūt d vir
tute in virtutē. Usqz ad renes: qz debili
tauit ⁊ extirxit i eis oēs fomitē ⁊ ꝑcupiscē
tiā. ps. Inflāmati ē cor meū ⁊ renes mei
zmutati sunt. Usqz ad collū qz dedit eis
oīum linguarū peritiā. Sap. i. Spūs dñi
repleuit orbem terrarū. ⁊ hoc qd ꝑtinet
oīa. i. ipse hō qui hz ꝑticipatiōē cū om
nibus: sciam hz vocis. Illi igit q i aduer
sitatibus nō sunt fortes sꝫ ipatētes nō/
dū sunt itroducti i flumē spūs sci vsqz
ad talos. Illi qui in melius nō ꝑficiūt sꝫ
aut deficiūt aut subsistūt nō sūt introdu
cti vsqz ad genua. Illi vero qui nō hñt
cordis mūdiciā sꝫ carnalibus desiderijs
agitātur nō sunt itroducti vsqz ad renes
Illī q linguas suas nō refrenāt sed eas
ad verba iordinata relaxant nō sunt in
troducti vsqz ad collū. C Quarto spūs
scūs ē instructor: noster. Nisi eim ipse vo
ceat interius frustra oīs alius magister
laborat exterius. Greg. in ome. Nisi spi
ritus sanctus cordi assit audietis inua
cū laborat lingua docētis. Nemo ergo
docenti homini tribuat quod ex ore in
telligit docentis. quia nisi intus sit q vo
ceat: doctoris lingua exterius inuacuiz
laborat. Nō est ergo attribuendum vo
croi sed spiritui scō. si aliquādo quis bñ

doceat vel fructū faciat. Qd ostēdit Ber
nar. sup Lañ. triplici exēplo. ꝑ Primus
ē qz aqua non fuit a fonte ad hortos: sꝫ
per cānalē siue aque ductū. Si igit i hor
to auditor fiat germinatio virtutū non
est gloria cānalis sed fontis. De quo fon
te dī Lañ. iij. Fons hortorū pute aquarū
viventū ē. ꝑ Scdm exēplū ē: qz mens
hominis format verba sua: per lingue:
aut dētū instrumenta. Si ergo in aure
audietis inferunt verba ꝑudētie non ē
laus plectri lingue sꝫ momētis animi.
Matth. v. Non eis vos estis qui loqm̃/
ni: sꝫ spūs ꝑies vestri qui loquit i vobis
ꝑ Tertū exēplū est qz manus figurat
pulchrā sculpturā vel pīcturam: sed per
calamū. Si ergo per aliquē doctorez in
corde alicuius scribunt dei ꝑcepta vel
ꝑtingunt virtutū ornamenta: non ē ꝑmē
datio calamī scribentis: sed manus scri
be per calamū opantis. ps. Lingua mea
calamus scribe velociter scribētis.

De sancta trinitate. Sermo primus.

Rat homo ex pha
risaīs nī
cho demus noīe princeps iu
deor. Ioan. iij. Festus de tri
nitate oīm ab ecclesia non fiebat. sed qz
circa ipam trinitatē multe hereses suc
crescebant. Ideo charolus xp̃stianissim⁹
iperator: rogauit aliquinū magistrū suū
vt hystoria de trinitate cōponeret: ꝑ quā
errores eliminaret ⁊ fidē catholicā edo
ceret. Qua cōposita ordinatū ē vt festū
istud solēniter celebraret. Sunt tamen
quidā qui festus istud solēniter celebrāt
in octaua ꝑthecostes que ē principium
vniūcay subsequētū. ad inuēdū q ipa tri
nitas ē ꝑima cā oīum. Alij in vltima il
lay vniūcay que ē ante aduentū. ad inuē
dū q ē finis oīum. Alij nūquā celebrant
cōtēnt illa lau de ꝑtinua trinitatis: qua
dī. Gloria ꝑi ⁊ filio ⁊ spūi sancto. Illi
aut qui istud festū celebrāt in octaua ꝑ
thecostes rōnabiliter facere videntur.
Celebrauimus enī festū de filio ⁊ de
spūi sancto. Celebrauimus sumus i patria
festum de patre eterno. Hodie vero ce
lebrauimus insimul festum omnīū trium
personarum: ne videretur inter eos esse
diuisa maiestas quonū est indiuisa vni

tas. Supra dictū aut euangelīū hodie le-
gitur in quo quelibet persona apte ex-
primi. Nam persona filij ē que loquitur.
Persona patris exprimitur: cū dicitur: Scimus
quia a deo venisti. Persona spūs sancti
cū dicitur: Nisi quis renatus fuerit ex aqua
et spū sancto etc. et illud. Spiritus vbi
vult spirat etc. Exprimunt aut persone
diuine cū suis appropriatis. Cum enim
attribuat potētia patri. filio sapiētia. et
spiritui sancto bonitas. Exprimi pso-
na patris cum sua potentia: cū dicitur: Ne-
mo enim potest hec signa facere que tu
facis: nisi fuerit deus cum eo. Miracu-
la enim facere diuine potētiē ē. Expri-
mi psona filij cū sua sapientia: cū dicitur.
Scimus quia a deo venisti magister. Ma-
gistrum enim spectat sapiētiam do-
cere. Exprimi psona spūs sancti cū sua
bonitate: cū dicitur: Spūs vbi vult spirat etc.
Non enim ex nostris meritis sed ex sua
gratuita bonitate se nobis infundit.
¶ Quāto enim pater et filius et spiritus
sanctus habeant eādem potētiam: sapi-
entiam et bonitatē: tamē quā apud nos no-
men patris propter antiquitatem impo-
tat impotētiam. Ne simplices hoc crede-
rent de patre celesti: attribuit sibi poten-
tiam. ¶ Similiter nomē filij apud nos pro-
pter iuuentutem impotat imperitiā: ideo
ne filio dei hoc credas sibi attribuit sapi-
entiam. ¶ Similiter nomen spūs sancti
apud nos impotat quādam spumofita-
tem et furore. Iuxta illud ysaie. y. Quē
scite ab hoīe cuius spiritus in naribus
eiūs ē. Iō ne de spū sancto hoc credas:
attribuit sibi bonitas. ¶ Primo igitur
patri attribuit potentia. Est aut omni-
potēs: quia pot oīa que vult. ps. Dīa que-
cūq; voluit dñs fecit in celo et in terra: i
mar et in omnibus abyssis. Celum enim
cum suis sideribus obedit sue voci. Ba-
ruch. iij. Stelle vocare sunt et diserunt:
assumunt etc. Terra etiam tremit et obe-
dit suorespectui. ps. Qui respicit terrā
et facit eā tremere. Mare obedit sue or-
dinationi. de qua dicit Job. xxxviij. Huc
usq; venies et nō pcedes amplius et hic
confringes tumētes fluctus tuos. Abys-
si. i. demones obediūt sue cūssioni. Si-
cut patet in legione demonū cui xps im-

parauit vt de homine extrēt et porcos in-
trarent: et pñius obediērūt vt habetur
Mat. viij. Solus aut homo nec sue vo-
ci obedit. Prouer. i. Vocauit et renuistis
Nec ad eius aspectū peccare erubescit.
Lū tamen dicat Eccl. xviij. Uie eorū non
sunt abscondite ab oculis spūs. Nec ei
ordinationē custodit qua ordinauit vt
ratio pñsit sensualitati: sed in hoīe pest
sensualitas rōnt. Nec eius pcepta facit.
ps. Nō custodierūt testimonia eius et in
lege eius noluerūt ambulare. Quāto
aut deus sit omnipotens: duo tñ sunt in
ipso et duo in nobis que ipm vincē vt
dicuntur. ¶ Primū ē sua pietas viscerosa
dicere. xxxi. Lōturbata sunt viscera mea
sup eū miserans miserabor eius. Augu.
Promptio quidē vī deus peccatori ve-
niam tradere q̄ ipse accipere. Sic enim
festinat reū absolueret a tōnēto pñscien-
tie sue: quasi eū plus cruciet cōpassio mi-
seri q̄ ipm miserū passio sui. ¶ Secūdu
ē sua charitas affectuosa que ipm de ce-
lo ad terram deposuit. Aug. O charitas
q̄ magnas vtres habes: deus de celo ad
terras deposuisti. Ip̄m etiam in cruce
ascēdere coegisti. Luc. xij. Baptisma ha-
beo baptizari et quō coartor donec perfi-
ciatur. Nihil aut cū ēē omnipotēs coar-
tare eū poterat nisi charitas qua plen⁹
erat. ¶ Tertū ē nostra oratio lachrymo-
sa. Un̄ dicit de Jacob. Gen. xxxij. Si cō-
tra deū fortis fuisti quāto magis contra
hoīes preualebis. Preualuit aut per la-
chrymas vt dicit Osec. xij. Inualuit ad an-
gelū: et cōfortatus fletu et rogauit eum.
Ber. O humilis lachryma: tuū ē regnū:
tua ē potētia: ante cōspectū iudicis in-
trare nō vereris: sola si intraueris nūq̄
sola redibis: quicquid patieris obtine-
bis: vincis inuincibilē et ligas omni po-
tentem. Hoc ē inuit. iij. Reg. xx. d. Eze-
chie rege cuius lachryme deum vicerūt.
¶ Quartū ē nostra humilitas gratiosa.
Istud inuitur. iij. Reg. xxi. vbi dixit co-
minus helye. Nōne vides achab humi-
liatum coram me. Quia igitur humilita-
tus est mel causa: non inducam malum
in diebus eius. Hoc etiam patet in nū-
uitis quorū humilitas deus vicit. ¶ Se-
cūdo sapiētia attribuit filio. De cuius

sapiētia dicit Leo papa. Ista ē scientia
summi iudicis. iste tremēdus aspectus
cui pūis ē oē qđ solidū ē: z apertū omne
secrētū. cui obscura clarēt. muta respō
dent. silentiū cōfitef. z sine voce mēs lo
quif. Quāuis aut sit sapiētissimus tamē
sciēter pmittit se decipi a nobis in ven
ditiōe. ēptōe. z cōmutatiōe. p in vē
ditiōe quidē: q; vidēdo nobis regnū
celorū dimittit se a nobis decipi infra
dimidia sōrē iusti precij. Uēdidit enim
ipm aplis p retibus z parua nauicula.
Iacobe p dimidia substantia. Vidue pro
duobus minutis. Quibusdā p calice
aque frigidę vt habet Matth. x. Qui
busdā p sola bona voluntate. Diero.
Que offeruntur nō sui pondere: s; offe
rentium voluntate pensant. Aug. Re
gnū celorū tantū valet quātūz ha
bes. Nihil vilius cum emitur: nihil cari
us cum possides. p Secūdo dimittit se
decipi a nobis in emptione: q; vilia no
stra caro precio emit. Nam corpus nrm
emit precio sui sanguinis. i. Lox. vi. Em
pti cūmēstis precio magno zc. Animā
nfam emit positōne aie sue. i. Joan. iij.
Ille pro nobis aiam suam posuit. Res
nostras emit ad cēruplum vt habetur
Matth. xix. Lēntuplūz accipietis. Pe
nitentiam nram emit regno celorū
Mat. iij. Pniā agite zc. p Tertiō di
misit se decipi a nobis in cōmutatiōe
Cōmutat enim nobiscū aurū sue gratie
in lutū nre culpe. Celū sue glorie in ter
ram nre tpalis substantie. Aceruum gau
diorū in semina lachrymarū. Nā ac
cipit nostra peccata z ea destruxit. Ysa.
xliij. Belevi vt nubem iniquitatem tuā
Accipit nostras elemosynas z eas secus
recōdit. Mat. vi. Thesaurizate vobis
thesauros in celo vbi nec erugo nec ti
de. zc. Accipit nostras lachrymas z eas
coram se ponit. ps. Posuisti lachrymas
meas in cōspectu tuo. Pro his autē dat
nobis aurum grē. Celum glorie. ps. Gra
tiam z gloriā dabit dñs. Et aceruum in
finite letitie infundit. ps. Eūtes ibant z
stebant zc. vsq; ibi. Mantpulos suos s.
Tertio bonitas attribuit spiritui san
cto que quidē tāta est vt ab ea nullus ab

scōdere se possit: Juxta illud ps. Nō est
qui se abscondat a calore eius. Nam i ce
lo est eius misericordia saluās. ps. Bñe
in celo misericordia tua. In purgatorio
ē misericordia liberans. Eccl. li. Libe
rasti me a pressura flāme que cōfūdedit
me. In inferno ē misericordia mitigās:
q; et ibi deus punit citra cōdignūz. ps.
Aut obliuiscet misereri deus: aut conti
nebit in ira misericordias suas. In mū
do vero ē modo misericordia cōseruās
quātum ad iustos. Adōdo misericordia
expectans quātum ad malos. Adō mi
sericordia trahens quātum ad vīcos: q
per beneficia z flagella trahunt. Adōdo
misericordia suscipiens quantūz ad re
uertentes: vt possit dici illud ps. Mife
ricordia dñi plena ē terra. Ista autē bo
nitas z misericordia spūi sancto ē pro
pita z innata. Juxta illud. Deus cui p
pūm ē misereri semp z parcere. Puni
re aut ē sibi alienū z contra naturā. Il
lud aut q; homo contra naturam habz
inuite z tarde facti. z iō deus inuite pu
nit z tarde. Quod enim inuite punit z
vī Ysa. i. Deu consolabor super hostib;
meis: z vindicabor de inimicis meis. In
te. Affectu pī patris eos s; inimicos plā
git z percutit. Chrys. super Mat. Deus
inuite z cum magno dolore compellitur
peccatores dānare. Non enim sic dolet
q; ipse ab eis offendatur: sed quia violē
ter cogitur aliquem perdere qui oēs cu
pit saluare. Quod aut sit tardus ad pu
niendum habetur per illud Gen. iij. Cū
audisset vocē dñi deambulātis in para
diso ad aurā post meridiem: abscondit
se adam z vxor eius. Ecce deus vadens
ad puniendum transgressorē non curre
bat: sed deambulabat. i. lento passu incede
bat. Vadens vero ad recipiendū ad mi
sericordiam filiū p dīgum non ambula
uit sed recucurrit: q; accurrēs cecidit su
per collum eius vt habetur Lu. xv. Per
qđ datur intelligi q; ipse ē tardus ad pu
niendum z pūptus ad miserāndūz. Et
vī q; deambulabat post meridiem: Adā
creditur peccasse hora sextar: tamen ex
pectauit punire post meridiē q; penam
differēbat: z ipsum ad misericordiā expe

etabatur. Bñ iteruz q̄ deambulabat ad auram. i. cōtra aurā. Homo vadens contra auram ab itinere retardat. ⁊ que est ista aura nisi refrigerans dei misericordia. Quando enīz deus aliquē punire delibet: mox eius misericordia sibi obuiat: ⁊ quodammodo in faciem sibi contradi- cit: ⁊ ad parendū ⁊ ad miseranduz in- ducit.

¶ Sermo secundus.

Adēn amen di
co tibi nisi quis natus fue-
rit denuo: non pōt videre re-
gnū dei. Sanctus nichodemus de salu-
te aīe sue volens consiliū accipere ad
xp̄m accessit: quē sapientissimū eē cogno-
uit. Multum cū homo dīz sollicit⁹ eē
vt cōsiliariū sapientem inueniat a quo
cōsiliū petat. Duo igitur in isto euange-
lio ponuntur. ⁊ Primū ē ex pte nīcho-
demi magna discretio inquirēdo. ⁊ Se-
cūdū ē ex parte xp̄i magna sapientia in
respondendo. ¶ Circa primū notandū
q̄ quislibet debet eē valde sollicitus ⁊ dī-
cretus vt possit bonū cōsiliariū inue-
nīre cui secure possit se cōmittere. Ad bo-
nū aut cōsiliariū p̄tinet tria habere
⁊ tria vitare. ⁊ Primo enīz debet habe-
re magnā sapientiam. Ambrosio. in lib. de
offi. Quis se cōmittat et quē non putat
plus sapere q̄ ipse sapiat qui querit con-
siliū. Necessē ē igitur vt prestantior sit
a quo cōsiliū petitur q̄ ipse qui petit. At
tali igitur consiliario sapiente secure de-
bemus consiliū petere. Thob. iij. Cō-
siliū semper a sapiente perquire. Ecō-
rra dicitur Ecclē. vij. Cum fatuus ne ha-
beas consiliū. Non enīz poterunt dī-
ligere nisi que ipsis placent. Ista enīz ē
differentia inter sapientem consiliariū
⁊ fatuum: quia fatuus non respicit nisi
p̄ncipiū facti. Sapiens autem respi-
cit finem ⁊ ea que sunt ad finem. Unde
legitur de quodam philosopho qui in
foro in loco eminenti residens dixit se
velle vendere sensum. quod quidaz p̄-
ceps regionis illius audiens nuncios ⁊
aurum misit vt ab eo sensum emerent.
Ille vero in cedula scripsit dicens: In

omnibz que factur⁹ es semper cogi-
ta quid tibi possit accidere. Quod cum
nunciij deriderent ⁊ cedullam vellent
proicere ait. portate secure ad domūz
vestrum: quia bene valet p̄cium. Ad
cū p̄nceps accepisset: litteris aureis
in ostio sui palatiij istō scribi fecit. Post
multum vero tempore: quidam etus
inimici cum barbario ordinauerunt vt
ipsum p̄ncipem iugularet. qui cūz per
ostium intraret ⁊ scripturam illam le-
geret eo quod legē sciebat. cepit treme-
re ⁊ pallere. ⁊ Quo viso p̄nceps eum
capi fecit: ⁊ minis ⁊ tormentis verita-
tem extorqueus sibi pepercit sed acto-
res sceleris interfecit. ⁊ Per quod pa-
tet q̄ sit vtile in omnibz finem pensa-
re. ¶ Secundum est iusticia: vt scilicet
nec amore nec odio nec timore nec p̄-
cio rectum consiliū derelinquat. Am-
brosius vbi supra. ⁊ Illi vero salutem
nostram committimus qui sit iustus ⁊
prudens. Facit enīz iusticia vt nullus
sit fraudis metus. Facit prudentia vt
nulla erroris suspitio sit. Tutius tamē
viro iusto q̄ prudenti nos committa-
mus: quia consiliū viri iusti frequen-
ter sapientissimū ingentium p̄ponde-
rat. ¶ Tertium est innocentia siue bo-
na vita. Ambrosius vbi supra. Aduerti-
mus q̄ in querendis consilijs plurimū
adungat vite probitas: virtutum p̄-
rogatiua: beniuolentie vsus. Quis enīz
in ceno fontem requirat. Quis ex tur-
bida aqua potum petat. ⁊ Itaque vbi
iniusticia: vbi intemperantia: vbi vt-
tiorum cōfusio. Quid inde sibi aliquis
hauriendum estimet. ⁊ Quis vtilem
anīme sue iudicet quem videt inutilem
vite sue. Quomodo potest iudicare cō-
silio superiorē quem videt inferiorē
moribus. ⁊ Supra me debet esse cui me
committere volo vel paro. Aut quomo-
do idoneum eum putabo qui mihi dat
consiliū quod non dat sibi. Et mihi
vacare credam qui sibi non vacat.
⁊ Triā autem sunt a bono consiliario
vitanda. ¶ Primo enīz vitanda est se-
stinantia subita. Prouer. xix. Qui festi-
nus est pedibus offendet. Ex. Cōsilio in

agentē pascit duz rōne animuz imbues
 phibet eē precipit. Socrates. Uelox cō
 silia seg: ut pnia. Ideo libro de duode
 cim cesaribz. Aug. dicebat qd festinatio ⁊
 temeritas male in duce cōueniūt dicēs.
 Satis celeriter sit qcqd bñ sit. Ideo etiā
 dicit Varro: Impititū signū est qd difficil
 limū est exigere cito fieri. ⁊ Sed vitāda
 est turbatio siue ira. qz impedit ira auz
 ne possit cernere verū. Grego. i. registro.
 Ira si semel mētē possidere cepit iustum
 esse deputat qd etiā crudeliter sit. Chrys.
 Nō pōt pacifice loqui qui cor habet tur
 batum. Ideo dixit Socrates: qz in consi
 lio duo maxime sunt cōtraria. s. festina
 tio ⁊ ira. ⁊ Tercio vitāda est crudelitas
 nimia. Sepe eniz ptingit q illi qui dant
 cōsilia crudelia cōtra alios: qz super eos
 deuoluūt. Eccl. xxvij. Faciēt cōsiliuz
 nequissimū sup eū deuoluet: ⁊ nō cogno
 scet unde adueniat illi. Refert Orosius
 q dum Valerius tyrānus multos inno
 centes dānaret pītus argētarius volens
 sibi placere taurū erēū fecit: cui ex latere
 ianuā cōposuit: per quaz dānati possent
 includi. deditqz eū tyrāno vt quos ego
 sos haberet ignibz suppositis introclu
 deret: ⁊ cum gemitus emitterent non ge
 mitus hoīs sed mugit⁹ pecudis viderē
 tur. Sed tyrānus factuz tā crudele exe
 crans dixit vt pītū intraret: vt sic qua
 liter per eos tauri mugitū emitteret scire
 posset: ⁊ sic enī inclusit ⁊ punit. Xps
 igit fuit verus pīllarius: qz in ipso fuit
 sapiētia ⁊ iustitia. Hiere. xxij. Regnabit
 rex ⁊ sapiēs erit ⁊ faciet iudiciuz ⁊ iusti
 tiam in terra. Fuit in eo vite inocētia. s.
 Pet. ij. Peccatū nō fecit nec inuētus est
 dolus in ore eius. Fuit in examinando
 maturitas. Ioan. v. Sicut audio. s. licet
 examino sic iudico ⁊c. Fuit in iudicādo
 magna tranquillitas. Sap. xij. Tu autē do
 minator virtutis cū trāqllitate iudicas:
 fuit i parecdo magna pietas. Mat. ix.
 Misericordia volo ⁊ nō sacrificiū. C Se
 cūdo ponit magna sapiētia ex pte xpi cū
 nādit. Nisi qz natus fuerit de nouo ⁊c. Cir
 ca qd notāduz qz triplex est natiuitas. s.
 naturalis: spūalis: ⁊ celestis. ⁊ Hō igit q
 est natus natiuitate nālī nō pōt irare in
 regnū dei nisi itez nascat natiuitate spū

rituali que sit in baptismo. Quātūcumqz
 etiā sit renat⁹ natiuitate spūali: adhuc nō
 intrare nō poterit in regnū celoz nisi ite
 rum nascat natiuitate tertia. s. natiuita
 te celesti q sit in morte cuiuslibet sci viri.
 ⁊ Prima natiuitas est hoī ad humilita
 tem. Scda ad iustificationem. Tertia ad
 btitudinē. Puer qd nascens natiuitate
 carnali tria facit que sunt nobis ad hu
 militatis exēplū. ⁊ Prīmū est qz non na
 scit ridēdo sed flēdo. Sap. vij. Prīmaz
 vocē similes oibz emissi plorās. Augu. de
 ciui. dei. Puer qui nascit a ploratu inci
 pit. nesciēs pphetizā qd maloz passur⁹
 sit. Solū qñ nar⁹ est rrisse ferūt zoroastē.
 ⁊ nō ille rrisus mōstruosus parū pfuit si
 bi. Fuit eniz inuētor artū magicarū. Et
 cū eēt rex bytānoz a nino rege assyrioz
 interfect⁹ est in bello. Hiero. etiā dicit ad
 tirasū qz dñs fleuit qñ lazariū suscitauit
 ex eo qz amicu charissimū ppter alios
 saluādos ad hostilē vitā reuocare iterū
 cogebat. Nō etiā apud multos est p sue
 rudō vt dicit Solinus: qz qñ puer nascit
 a parētibz ⁊ ppinga desit. Nō vō quis
 mouet ad tumultū cū tripudio deportat.
 ⁊ Scdm est qz puer more bestiaz. s. cur
 uis ⁊ qñ i qntuo: pedibz nascit. ad inuē
 dium qz cōparat⁹ est iumētis insipitibz
 ⁊ similibz facit⁹ est illis. Propriuz eniz iu
 mēti est oculos ad terrā hīc. Et quātum
 ad hoc bestialis est auarus. ps. Oculos
 suos sta. decli. in ter. Propriū iumētis est
 vna femina pētū nō esse. Et quātū ad
 hoc bestalis est luxuriosus. Hiere. v. Eq
 amatores i feminas ⁊ emissarij facti sūt:
 vnusqzqz ad vxorē primi sui hīniebat.
 Propriū iumētis est nō regi rōne sed ferri
 nature sue ipetu. Et qntū ad hoc bestia
 lis est supbus qui dicit Sap. ij. Sit autē
 fortitudo nostra lex iustitie ⁊c. ⁊ Tertiū
 est qz mor puer inanū ad os ponit ad in
 nuēdiū qz ad tantas deuenit miseras p
 pter peccū ore factū pmoz parētū. Nam
 mulier peccauit ore per malā suasionem
 qñ. s. viro vt d pōmo comederet psuasit.
 Vir peccauit ore per fatuā excusationē.
 Uterqz peccauit ore per illicitā comestio
 nez. Multū autē hodie ore suo taliter pec
 cant: aut mala pīllā dādo: aut male ex
 cusando: aut nimis se ingurgitando.

¶ Secda natiuitas est spūalis que fit i ba
ptismo vbi spūs scūs tenet locū pīs. aq
scificata tenet locū mīs. verbū est tanq
semē diuinū. De quo dicit Aug. Accedit
verbū ad clemētē & fit sacramētū. Eph.
v. Abūdans lauacro aque in verbo vite.
In baptismo aut puer ter in aqua mer
gitur: huc ad repñtandū triduanā sepul
turā. huc ad inuēdū q ibi remittit pec
catū originale: veniale: & mortale: huc ad
inuēdū q ibi tota trinitas opat. huc ad
inuēdū q in baptismo xpī tota trinitas
se manifestauit. s. pater in voce. filius i car
ne. spūs scūs in colūbe specie. ¶ Tertia
natiuitas est celestis: qua sci viri de vte
ro matris ecclesie per mortē egrediētes
in celo nascūtur: & ideo mors sanctorū na
tale vocat. ¶ Ratio autē est: q infans in
vtero existens dum ad debitū cōplemen
tum deuenerit de vtero exire appetit ex
eo q requirit ampliorē locū ad manen
dum. vberiorē cibū ad vescendū. liberio
rem aerē ad respirandū. & maiorē lucem
ad videndū. Similiter & sci viri appetūt
in celo nasci: q ibi recipiēt ampliorē lo
cum ad manendū. Adodo enī sunt i lo
co arto: q tota terra respectu celī est qdā
punct. De amplitudine aut celī dicitur
Baruch. iij. O israel q magna est dom⁹
dei tē. Illa enī dom⁹ infinita hz ampli
tudine. iō dī. q magna ē domus dei tē.
Infinita lōgitudine. iō subdī. Magn⁹
& nō hīs finē. Infinita altitudine. iō sub
dī. Immēsus & excelsus. Est. n. lōgior q
oculus possit cōspicē. Est latior q auris
possit audire. Est altior q cor valeat co
gitare. i. Lox. ij. Nō oculus nō vidit nec
auris audiuit tē. ¶ Secdo tunc recipient
vberiorē cibū ad vescendū: q erūt in pfe
cta satietate: que satietas erit euz deside
rio ne ibi sit fastidium. Eccl. xxiij. Qui
edunt me adhuc esuriēt. Desideriūz erit
cum satietate: ne ibi sit pena. ps. Satia
borcū apparuerit gloria tua. Et vtrūq
cum securitate erit: ne ibi sit timor. Pro.
verb. xv. Secura mens quasi iuge cōui
uiūz. ¶ Tertio tunc recipiēt liberiozem
aerē ad respirandū. Adodo enī sci viri
vix respirare pñt. i. multo dolore de pñs.
s. multo labore afflicti. multo timore an
xij. Job. x. Et si iustus fuero non leuabo

caput. ecce qto dolore de pñs. Satu
ratus afflictiōe. ecce qto labore afflicti.
Et miseria. ecce qto timore pñstrat. Sed
tunc libere respirabūt q nullus hebunt
dolore. Ysa. xxxv. Fugiet dolor & gemit⁹
Nullū laborē. Apoc. xij. Amodo laz dī
cit spūs vt regecat a laborib⁹ suis. Nul
lum timorē. Prouerb. i. Qui aut me au
dierit absq timore quiescet. ¶ Quarto
tūc habebūt maiorē lucē ad videndū.
Nam supra se habebūt deū tam lucidū.
Apoc. xxi. Claritas dei illuminabit illā.
Infra se locū taz luminosus. Thob. xij.
Luce splendida fulgebis. Infra se aut
tam illustratū. Ysa. lvij. Implebit splen
dore aiām tuā. Extra se corpus tā glo
rificatum. Mat. xij. Tūc tūst fulgebūt
sicut sol in regno patris eoz.

¶ Sermo tertius.

Amen dico tñbuq
qđ scimus loqui
mur. & qđ vidim⁹ testamur: &
testimoniu nostrū nō accipi
tis. Sicut dicit Hiero. ad heliodor. Brā
des materias igenia parua nō sufferūt.
Nullū materia grandior & pculosior q
loqui de pñdo mysterio trinitatis. Vi
cit enim Augu. in libro de trinitate. Vbi
queritur vnitas trinitatis patris & filij
& spūs sancti. Nec pculosius alicubi ex
ratur: nec laborios⁹ aliquid querit: nec fru
ctuosius aliquid inuenit. Nos igit alia
sapientib⁹ relinquentes. humilia & plana
dicam⁹. In verbis igitur premissis tria
ponunt. s. fides recta: & testificatio va
rā & ingratiitudo humana. ¶ Est autē fi
des recta vt credam⁹ q in deo sit psona
rum pluralitas & essentie vnitas. Igitur
psonarū pluralitas insinuat p hoc q dī i
plurali. Nō scimus loquimur: & qđ vidi
mus testamur. Vnitas essentie in hoc q
non dicit testimonia nostra: sed testimo
niū nostrū. Hoc igit veraciter est creden
dum & nō est aliquid aliud inquirendum.
Bern. ad Eugeniu. Dicim⁹ tres psonas:
sed nō ad pñu dictum vnitatis. Bicimus
vnū: sed nō ad cōfusionē trinitatis. Que
ris quō possit hoc esse. sufficiat tibi cre
dere sic esse. scrutari hoc temeritatis est:
sed credere pietatis. nosse vita est & vita
eterna. Hippolom⁹ in brā trinitas & in

Ad hanc duam unitatem quadrupter ostendi potest.
Primo scripturarum testimoniis. Et talibus testimoniis in quibus error vel falsitas non potest incidere. Tres enim sunt qui mentiri vel falli non possunt. scilicet deus qui est ipsa prima et summa veritas. Jo. xliij. Ego sum via veritas et vita. Angelus qui omnia videt et ipsa veritate. Mat. xvij. Angeli eorum semper vident faciem patris mei qui in celis est. Et prophete qui receperunt influentiam ab ipsa prima veritate. j. Pet. i. Spiritus sanctus inspiratio locuti sunt sancti dei homines. Quamvis autem prophete potuissent fallere et falli in quantum erant homines puri tamen non in quantum immediate a deo fuerunt edocti. **P**rimo igitur ostendit testimonio dei Beati. i. faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. Non potuit autem esse hoc verbum ad angelos: quia ipsi homines non sunt. Quod igitur dicitur faciamus. et ad naturam pluralitatem indicat personarum: quia si ibi non esset pluralitas in personis non diceret faciamus: sed faciamus. nec nos faciemus. Quod vero dicitur ad imaginem et similitudinem: prinet ad unitatem substantie. que scilicet unitas si non esset non diceret ad imaginem: sed ad imagines. nec ad similitudinem: sed ad similitudines. **S**ecundo hoc ostendit testimonio angelorum. Nam sicut habet Psalms. vi. Angeli quoties die clamant et dicunt. Sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum. plena est omnis terra gloria eius. quod enim tres dicunt sanctus sanctus sanctus: respicit trinitatem personarum. quod semel dicunt dominus deus: respicit unitatem substantie. **T**ertio hoc ostendit auctoritate prophete dicentis. Benedicat nos deus deus noster benedicat nos deus et cetera. In hoc quod dicitur ter deus ostendit personarum trinitatem. In hoc quod in singulari subinfertur. enim ostendit essentiam unitatem. Et quia apostoli eodem quo et prophete spiritus fuerunt inspirati. Ideo etiam ostendit apostolica auctoritate cum dicitur. i. Jo. v. Tres sunt qui testimonium dant in celo: pater verbum et spiritus sanctus. et hi tres unus sunt. **S**ecundo ipsa trinitas et unitas ostendit creaturarum vestigiis. Non est tamen aliquam creatura que sibi valeat assimilari: quia nec umbra assimilatur corpori cuius est umbra. nec vestigium pedi cuius est vestigium. nec unago eius cuius est imago. Possit tamen aliquam similitudinem tenuiter inveniri: et hoc in creaturis superioribus: mediis: et inferioribus. **I**n creaturis superioribus: sicut in sole.

Nam secundum Augustinum. tria in sole considerantur. scilicet quod est. et quod lucet. et quod calefit. i. substantia solis. radii. et calor. Radius ergo de sole nascitur: quia filius de patre generatur. Calor ab vitro quod pergitur: quia spiritus sanctus ab vitro quod spiratur. Ipse autem sol a nullo preceeditur: quia pater non est factus nec creatus nec genitus nec procedens. et omnia tria sunt unum solus: quia omnes tres personae sunt unus deus. **S**ecundo invenitur in creaturis inferioribus: sicut in elemento aquae. Fons enim generat rivum. sic pater generat filium. fons et rivus faciunt stagnum: sic pater et filius spirant spiritum sanctum. Fons autem a nullo preceeditur: quia pater a nullo existit: et tamen in fonte rivus et stagnum est eadem aqua: quia in patre et filio et spiritu sancto est eadem substantia. **T**ertio invenitur in creaturis mediis: sicut in homine. Istud ostendit Augustinus in libro de trinitate dicens. Mens et notitia eius et amor tria quod datur sunt. Mens enim novit se et amat se: nec enim posset se amare nisi se nosset. ipsa autem mens est quasi parens. notitia eius quasi pater. tertius est amor: qui de ipsa mente et notitia preceedit dum mens cognoscens se diligit se. non enim posset se diligere nisi se cognosceret. **T**ertio ipsa trinitas et unitas demonstratur ostensio figuris. **Q**uamvis una ponitur Beati. xvij. ubi abraham vidit tres viros et unum adoravit. Ubi secundum Beatum Hieronymum. trinitatis et unitatis mysterium declarat. **S**ecunda figura ponitur Beati. xl. ubi dicitur quod picerna regis pharaonis vidit tres paginas in una vite: per quas significans tres personae in una deitate. **T**ertia figura ponitur Beati. v. ubi dicitur quod apparuerunt tres digiti quasi manus hominis scribens appropinquavit. numeravit. et divisit. Manus ista est ipse deus quod omnia creavit. In qua manu sunt tres digiti. i. tres personae. de quibus dicitur Psalms. xl. Quis appropinquavit molae terre tribus digitis. Quamvis igitur omnes isti tres digiti habeant appropinquare numerare et dividere. pater tamen per suam potentiam omnia appropinquat. i. ponit et custodit. filius per suam sapientiam omnia numerat. i. cognoscit et investigat. Spiritus sanctus per suas bonitates omnia dividit. i. per dona sua omnibus distribuit. **Q**uarto ipsa trinitas et unitas demonstratur ostensio miraculis. Quorum tria tamen ponamus. **L**egitur in historia scolastica. Et Eusebius idem testatur quod circa natiuitatem christi tres soles in oriente

apparuerūt. qui paulatim ad se appropinquantes in vno solē redacti sunt. per quod figurabat qd cognitio trinitatis et vnitatis dei toti iminebat oībi. Et secundum miraculū est quod narrat eutropius. Lū. n. quidam sacerdos arrianus quēdam baptizaret. et forma trinitatis mutaret dicens. Baptizate in nomine patris cuius filio in spiritu sancto. volēs ex hoc offendere filiū et spūm sanctū patri equalē non esse. subito aqua disparuit et baptizandus ad ecclesiam catholicā cōfugit. Et tertiū miraculū est quod narrat Sigibertus: et in quadā chronica legitur. Lū. enī intra gallias arriana heresis pāllularet: que filiū et spūm sanctū minores patre affirmat: vnitatis substantiē trīū personarū euidētī miraculo demonstrabatur. Nam circa annos dñi gngētos gñgēta: in vrbē vāsacensē. Būm epus eiusdem vrbis missas celebraret: vidit tres guttas clarissimas equalis magnitudinis de celo super altare emissas. que sibi paulatim appropinquantes vnā gēmā pulcherrimā effecerūt: quā cum in medio cuiusdā crucis auree posuisset. alię gēme quę ibi erant tantā excellentiā eius nō ferētes subito ceciderūt. Immediātis autē hostias terribilibus videbat et obscura. Mundis autē et pijs amabilis et clara. Infirmis multis dabat sanitatē: et adorantibus ipsas crucē augebat virtutes. Et scōdo in vrbis pñis. sic ponit certificatio vera: cum dicit. Nō scimus loquimur: et quod vidimus testamur. In hoc autē quod dicit: quod scimus loquimur. dat nobis intelligere quod de eo loquitur vel testificari nihil debemus nisi aut quod per diuinam scripturā scimus: aut quod per dei reuelationē cognoscimus. alis enī piculū nobis esset si ea vellemus curiosē ingredī: que nostrū intellectu excedunt. Et istud ostēditur per tria exēpla. Et primū est quod legitur in apocriphis Edece. Luz enim ipse cōstans miraretur cur malis florēt et boni depāmerent: necnō et alia quādam secreta dei vellet inquirere nec rationē posset inuenire. Angelus sibi appārens dixit. Si vales stāmas ignis pōdera. mēsurā statū venti: et dēspicētā reuoca. Alis si dicat. Si ea que tecū sunt nō vales cōprehendere: quō ad ea que supra te sunt valebis attingere. Et secundū exēplū est

quod ponit rabbi moyses. Alii enī quod thalmutiste dixerunt quod quicūq; posuerit ingenuū suū circa hūnos recipiet p̄sionē quā. i. vult scire quid est in summo. quid est in imo. et quid fuit in primū. et quid erit in vltimū. Summū et primū vocat ipsū dei inq̄ntū est principiu oīus. Imū autē et vltimū inq̄ntū est finis oīus. et hoc nō debemus curiosē inuestigare. Ea quę sunt inter primū et vltimū. i. diuinos effectus possumus inquirere vt ex his possumus ipsū intelligere et eū laudare. Et tertiū exēplū est in bñs Augustino. Eo enī tpe quo libru de trinitate cōponebat cum per litus maris socijs a longē sequentibus quedā de trinitate meditādo discurrēt: puerū quedā in litore maris inuenit. qui cum quedā cocleari argenteo in quadā quā fecerat foueā aquā de mari effundebat dicens se totū velle mare in illas foueā sic haurire. Lū. Aug. in risu puer catus ait. Quō fili hoc facere posses cum mare sit magnū. coclear modicū. foueā parua. Et ille. Facilius est hoc mihi agē quā tibi quod cogitas adimplere. Cogitas cū in libro tuo mysteriū trinitatis comprehendere cum liber tuus sit parua foueā ad recipiēdū. ingeniū tuū parū coclear ad inquirendū et trinitas ipsa inēsum pelagus ad exhauriēdū. Statim puer disparuit. et Aug. deo grās agens quod sit verū quod puer dixerat cognouit. Et tertio ponitur magna ingrātūdo humana cum dicitur. Et testimoniū nostrū non accipitis. Pater enī et filius et spiritus sanctus fidem trinitatis nos docuerunt: et ideo eorū testimoniū fideliter est admittendum. Maxime autem xps hāc fidem nos docuit dicens. Bat. vlti. Baptizantes eos in nomine patris et filij et spiritus sancti. Ista autem fides et cōfessio si eam deuote receperimus maxie ad tria valet. Et primo ad demonū expulsiōem. quod significatur in quodā fidelis notario apud p̄stātinopoliz. De quē legimus quod cum quādam mago ad quedā locū eū duxisset vbi multitudo demonū fidebat. vñ eorū i throno sedēs iterrogauit eū si suū eē vellet. At ille signauit se dicens. Ego sum seruus trinitatis. Audito autē nōie trinitatis vñ signo crucis oēs dēmones ausu

gerūt. Lū igit ad ecclīaz scē sophie iussit
 set imago xpī que ibi erat oculus ad ip-
 sum quocūq; p ecclīa pgeret querte-
 bat. Ac si ipso facto diceret sibi xps quia
 cōfessus me fuisset corā demonibus i ter-
 ris: et ego te psterbor corā patre meo i ce-
 lis. p Secōdo valet ad tribulationū ppul-
 satōē. Nā sicut ait Jo. Bama. lt. iij. Lū
 apud pstatinopolim pestilentia grauis
 eēt: quidā puer i medio ppul in celū ra-
 ptus canticū scē trinitatis. s. scē deus
 scē foris scē i mortalīs i misericors
 saluator miserere nobis: ab angelis est
 edoctus. Qui cū rediēs corā ppo decā-
 tasset: mox oīs pestilentia ē fugata. p Ter-
 tio valz ad maloz pstatatōē et puerio-
 nē. Sicut. n. refert Bonifō in libro quem
 scripsit ad comitissam Aechtildā. Lū
 eps Eburgdunensimoniacus eēt et oēs
 testes pecunia corrupisset quidā legatus
 vir scūs ei pcepit vt versum scē trinita-
 tis. s. Bīa patri et filio et spūi scō. diceret
 rogans deū vt si simoniacus eēt: spūi sā-
 ctū cui iniuriā fecerat noīare nō posset
 qd et factū ē. Et sic ille deprehensus pccm
 suū humili cōfessus fuit et pniā egit.
 Illū aut versuz. s. Bīa patri et filio et spi-
 ritui scō zc. synodus nicēna edidit. Sz
 scūs Hieronymus in fine psalmozū: ipm
 decantādū instituit.

C Dominica pīma post festū trini-
 tatis Sermo pīmus.

Homo quidam
 erat diues et induebat pur-
 pura et bysso zc. Luce. xvi.
 Sepe dñs illud qd docebat verbo: post-
 modū affirmabat exēplo. Suptus qdem
 ab appetitu diuitiarū hoīes retraxerat
 et ad faciendū elemosynas iducebat.
 Pharisei aut qui erāt auari euz deride-
 bāt. Iō istud exēplū ptra eos adduxit vbi
 verificabat qd ei Abat. viij. q lata ē via
 que ducat ad pditionē: et arta ē via q du-
 cit ad vitā. Diues qdē iuit p viā lataz: et
 iō pditionē incurrit. Lazarus p viā artā
 et iō vitam inuenit. Scdm Aug. Status
 hominis triplē pīderat. scz in vitā. in
 morte et post mortē. Quātū igit ad istuz
 triplicē statū describit hic diues et paup-
 er. Pīo. n. ostēditur q status diuitis i vi-

ta fuit valde gloriosus qz fuit in magnis
 diuitijs. delictijs et honoribus. C Pīmo
 igit fuit in magnis diuitijs. Est aut di-
 uitē non ē culpabile. Deus. n. diuites et
 potētes nō abhēct: cū ipse sit diues et po-
 tens vt dicit Job. xxxvi. Et multi sancti
 diuites fuerunt qui deo placuerūt. sicut
 Abrahā et ceteri patriarche. Sed notan-
 dum q circa diuitias quattuor mōis qz
 culpam incidere potest. aut auare retine-
 do. aut indebite expēdēdo. aut nimis ar-
 dēter amādo. aut iniuste acquirēdo. Et
 quantū ad istos quattuor modos quat-
 tuor diuites reprehēdibiles in euāgelio i-
 uenimus. Et saltem cum hīs tribus pī-
 mis iste diues reprehēdibilis fuisse videt.
 C Pīmus diues fuit qui auare retine-
 bat: ille. s. qui dixit Luce. xij. Minima mea
 habes multa bona posita i annos pluri-
 mos zc. Talis erat iste diues qui auare
 sibi oīa retinebat et nihil mēdico cōicare
 volebat. Legit q cū alexāder per quādā
 siluā pergeret et ipse cum suo exercitu se-
 re siti deficeret: quidā p magno munere
 ciphū aque sibi de dit quē ille pīn^o cū
 di mandauit. Noluit enim solus bibere
 postquā suis militibus nō potuit cōmū-
 nicare. Econtra dicit auarus Ecclē. xi.
 Inueni requiē mihi: et nūc māducabo t
 bonis meis solus. p Secūdus diues fuit
 qui vane expēdebat. filius. s. p dīgus: q
 acceptam substantiā in vanitatibus con-
 sumpsit. vt habet Luce. xv. Talis fuit
 iste diues qui expēdebat in vestibus cu-
 riosis et epulis delicatis. Et tamen sicut
 dicit Chrysostomus. Deus dispensator
 diuitiarū suarū nos esse voluit nō dños.
 Per quod pz q diuitie non sunt nostre
 pprie sz nobis accōmodate. et iō nō de-
 bemus eas expendere ad nostram volū-
 ptatē sz ad pauperū necessitatē. Qd eim
 non sunt nostre pprie pz in morte. S. n.
 canis duos homines sequitur: cuius sit
 ignorat: sz cum ab inuicē separatur: ca-
 nis domini suū sequit. Quasi duc pso-
 ne sunt homo et mūdus. sz cuius diuitie
 sint hominis an mūdi nō videt. sz i mor-
 te diuitie remanēt in mūdo: et homo mu-
 dus recedit a mūdo. p Tertius diues fu-
 it ille qui nimis diligebat diuitias. ille. s.
 cui dixit dñs Luce. xviij. Omnia que ha-

bes v̄de z da pauperibus c̄. Et sequit̄
 his auditis contristatus ē q; diues erat
 valde. Talis iste diues fuit qui diuitias
 nimis amauit. Contra tales dicit̄ dñs. Th̄.
 mo. vi. Qui voluit diuites fieri incidit̄ i
 tentatōes z laqueū dyaboli. z desideria
 multa z inutilla z nociua que mergunt
 hominē in interitū. Et ideo nos potius
 eas mergere debemus. Sicut refert̄ hie
 ro. de Erate thebano philosopho. Qui
 collectō magno auri pondere in mare
 piccit̄ dñs cor abite male cupiditates in
 pfundum: ego vos mergaz ne ipse mer
 gar a vobis. ¶ Quartus diues fuit qui
 iniuste acquirebat. iste fuit villicus inig
 ratis qui de bonis dñi sui ditatus fuit:
 vt h̄ Luce. xvi. Contra tales dicit̄ Augu.
 Res quas capis muscūpula ē. dñi capis ca
 peris. tenes alienū: tenetis a dyabolo.
 Ideo dñs Osee. vii. Factus ē efratz quasi
 columba seducta nō habēs cor. Bñ dicit̄
 seducta: q; cū auarus granum aliene sub
 stantie vult capere a laqueo dyaboli capi
 tur. Et bene nō habēs cor: q; auarus nō
 hz cor in corpore sed in arca. ¶ Secūdo
 iste diues fuit in magnis honoribus: q; i
 duebatur purpura ad ostētatōē: e bys
 so ad delectatōē. Nō deberet tñ hō de
 vestibus gloriari respiciēdo ad p̄m su
 um: ad subiectum suū z ad finem suum.
 Peccatū. n. fuit cā vestitū: q; homo ante
 peccatum nudus erat nec veste indige
 bat: q; indutus erat veste innocentie z de
 core. Videmus. n. q; sol non indiget ve
 stimēto: q; indutus ē suo splendore. ps.
 Amictus lumine sicut vestimēto. Nec li
 lum q; indutū ē cadore. Mat. vi. Consi
 derate lilia agri zc. Et sequit̄. Nec salo
 mon in omni gloria sua cooptus ē sicut
 vnum ex istis. Nec ager: q; idutus ē suo
 virore. Luce. xij. Si autem fenū agri qd
 hodie ē z cras in clibamū mittit̄: deus sic
 vestit̄ zc. Homo enim nō indigebat ante
 peccatū vestimēto: q; p̄supponēdo q
 creatus fuit in gloria ipse instar solis in
 dutus erat luce gratie. Instar lilij cado
 re innocentie. Instar agri virore virtutū.
 Sed p̄stā innocentia aduenit verecun
 dia z tñc deus hominē vestes pelliceas
 fecit. hō quidē per peccatū fuerat vul
 neratus excecatus z in furto dephesus.

z ideo tanq̄ vulnerato ligaturaz adh̄
 buit. tāquam excecato velamē apposuit
 z tāquā furti cauterium imp̄ssit. Tale est
 igitur de pulc hūidine vestitū gloriari q;
 le esset si aliquis vulneratus gloriaret̄
 eo q; hz ligamē sericū. vel excecatus de
 eo q; habet velamē deauratū. vel fur de
 eo q; hz pulchrum cauterium. Bernar.
 Qui gloriatur de veste similis ē furi q; de
 cauterio gloriat̄. ¶ Scdo nō dz hō gloriari
 de vestibus respiciēdo ad subiectū suū
 hō quidē ē tāquā pomū in quo sūt tria.
 scz cortex exterior. substantia media. z gra
 num interius. Per corticē exteriorē itel
 ligitur hūis exterior. Sicut. n. cortex
 pomi ē alba z rubea: sicut hō in diuersis
 coloribus vestitū delectat̄ z gloriat̄. Per
 substantiā pomi intelligit̄ ipsum corpus
 per granū interius intelligit̄ aīa. Unde
 z vulgariter ip̄suz granū anima pomi
 vocat̄. Stultus aut̄ ēet ille qui totū po
 mū alteri daret. z sibi solā corticē retine
 ret. Tales sunt vanagloriosi qui dant oya
 bolo corpus z aīam. z sibi tñ retinēt ve
 stimētoz vanaz gloriā. Sz aliqui accidit̄
 q; hō pomū exconias corticē p̄scit. sub
 stantiā comedit z granū dissipat̄. Sic ē et
 qñ hō superbus morit̄ vestibus denuda
 tur. caro a vermibus comedit̄ z aīa per
 diuersas penas dissipat̄. ¶ Terrio nō dz
 homo in vestibus gloriari respiciēdo
 ad finē suū. Qui. n. induebatur vestimē
 to purpureo cito induet̄ sacco viliissimo.
 Job. xvi. Saccum p̄sum sup eutem meas
 Qui inducbat̄ molli byssino cito indue
 tur aspero cilicio. ps. Posuit vestimētuz
 meū cilici zc. Qui capitia tunicaz suaz
 onabat fixis hinc inde margaritis: cito
 deuorat̄ a vermibus infinitis. Job. xxx.
 Qui me comedūt. i. vermes nō dormi
 unt a multitudine eoz p̄sumit̄ vestimen
 tum meū. i. corpus meū. z quasi capitio
 tunice succixerūt me. ¶ Tertio iste dñes
 fuit in magnis delictis. quod notat̄ cū
 dz. Epulabaz quotidie splendide. Etus
 estm puluīa fuerunt lauta: iō dz epulaba
 tur. Epule. n. ab opulētia sunt dicte: z
 talia quiuīa ducūt ad iopiam. Prover.
 xxi. Qui diligit epulas in egestate erit.
 fuerūt p̄tinua iō dz quotidie. Et talia
 p̄dere faciūt tēperātiām. Prover. xxij.

Dominica prima post festū trini.

Noli ēē in iuuujs peccatorū vel potatorum. fuerunt nimis delicata sō dī splēdide. Et alia generant luxuriā. Brego. Celebriari cōiūta sine culpa vix pōt bene. n. semper epulas comitaf voluptas. Nā dū corpus i relectōis delectatōe resoluit: cor ad iane gaudiū relaxaf. Statu aut paupis fuit statui diuitijs oino p̄trari. Ille. n. fuit in diuitiarū vbertate: hic in extrema pauprate. Ille purpura et bysso amictus: iste vlceribus circūdat. Ille abūdabat delictijs: iste digebat micis. Et ex his patiebat graue tētatōez cordis. Ista. n. tria patiebat. s. extremaz paupratē. vlcerosaz infirmitatem. et graue tētatōem. Et nō quodlibet istorū a dēna sibi sufficiebat. aut paupras sine infirmitate. aut infirmitas sine pauprate. aut grauis tētatio sine vtroqz. Ista tria tāgit Aug. dīcēs. Quātus putamus fratres charissimi tūc i corde pauperis tu multus tētatōis fuit: cui certe poterat ad penā sufficere paupras vel egritudo s; vt p̄baref amplius simul hūc et paupras et egritudo tabescit. Jd. Quātas hūc egenū et vulneribus obfessuz tētardes creditis i sua cogitatōe tollerasse cum ipse egeret pane et nō hēret et salutē atqz aīse diuitē cerneret salutē et diuitias habere cū voluptate. Lazarus. n. erat aurum vel. margarita dei. et stella dei. Ut ergo p̄baref positū ē illud aurū in capō paupertatis et nō potuit compl. Posita est ista margarita in sterquilinio vlceroſe infirmitatis et nō potuit infici. Posita est ista stella in nebula tētardis et nō potuit obscurari. S; inō extractū ē istud aurū de camino et positū ē in celesti thesauro. Leuata ē margarita i sterquilinio: et posita est in regis ornamēto. Purgata ē stella ab oī nebula et data ē nobis i exēplo. Posito statu vtriusqz in vita ponit status vtriusqz i morte. Uterqz quidem ē mortuus et raptus s; differēter. Diues quidē ē mortuus triplici morte. s. morte culpe dū ēē in mūdo qua sepaf anima a deo. A morte nature qua sepatur aīa a coipe p̄pulo. Et morte gehēne qua sepaf aīa a visione dei et beatorū p̄fontio. Lazarus aut mortuus ē vnica morte. s. nature. Fuit aut viuus et in mūdo p grām. et

mō viuūt corā deo p glām. Uterqz ēt fuit de hoc mūdo raptus s; differēter. Nā lazarus in sinū abrahe ab angelis ē portatus. Ista aut portatio ab angelis scī ē i tutamentū custodie. ps. Angelis suis deus mādauit de te. In signū reuerētie sicut epī i manibus portant qñ i tronizantur. ps. In manibus portabūt te. Et in signū leticie. Lxxi. Sufficiebat ad portandū pauperē vnus angelus. S; p̄pterea plures veniūt vt chor letitie faciāt. Diues. n. tāquā diaboli poebian⁹ ad cūm tertiū infernale a demonibus ē deduct⁹: et ibi sepultus. De qua sepultura dī die re. xxi. Sepultura aīni sepeliet. Sepultura aīni talis ē: q; excoſat. et pellis a dīno possidet: carnes a canibus lacerant ossa pluuijs et gradinibus relinquitur. Sic qñ aliquis diues iniquus moritur parētes possidēt substantiā frenā: vermes lacerāt carnē suā. Supplicia infernalis torquēt aīam suā: q; naturaz ossis hēbit: q; p̄simi nūquā poterit. Eccl. x. Cū moritur hō hēditabit spēs. s. infernales p̄tū ad aīam. et bestias. i. pētes vastātes terrā substantiā. Bestia. n. quasi vastator. Et vnus cono dētes carnē p̄pūā. Ter tio vidēdū ē de statu vtriusqz post mortē q; valde ē dissimilis: q; diues ē i tormentis et paup i loco getis. vii dī. Eleuās at diues oculos suos cū ēē in tormentis. B; aut tormentū quasi torquēs mētē. Torquebat aut diues de glia lazari quā videbat: et de sua pena quā sentiebat: et de impossibilitate remedi p quo des̄pabat. ps. P̄cor vīdebit et irascet quo ad p̄mū scdm. Bch̄deriū p̄cor p̄bit: quo ad terrā. Paup aut erat in loco getis. s. i sinu abrahe. B; aut sinus abrahe locus superio: inferni habēs aliquātā lucem. Et dīcīf sinus p̄pter quietē et trāglitatem sicut sinū maris dīcimus locū a vētis et tēpestatibus quietū. Et dīcitur a sino sinus: quia a ventis finitur esse quietus. vel quia finimur esse tuti in tranquillitate a tempeſtate. Abrahe autem sinus dīcitur eo q; abraham fuit prima via credēdi: et p̄mus aperte p̄dicauit fidem vnius dei.

¶ Sermo secundus.

Homo quidā erat diues
et. Terciatu est
in istis duobus qd dicitur. Pro-
uer. xxi. Diues et paup ob-
tulerunt sibi. et viriusq opator est dñs.
Dñ diues egrediens paupere ante sanua
iueniebat et paup diuite egrediente et re-
gredientē sepe videbat. quodāmo sibi
obutabāt. sed de vtroqz ē dñs mira iudi-
cia opatus. qz diues ad extremā venit in
opā et paup ad oīum bonoz abūdātiā.
Describens aut dñs istius diuitis vitaz
mox adiūxit eius penā vt oēs considerātes
eius penā nō timentent vitā. et Pro-
go describit eius vitā culpabilē cū dicit:
Hō quidā erat diues. et Secūdo eius penā
horribilē: cū subdit. Mortuus ē aut di-
ues. Circa pñm notādū qd pñm di-
uitis fuit quadruplex. s. auaritia. vana
gloria. gula. et inuiscordia. et Auaritia
eius notat cū dicit. Hō quidā erat diues.
Nō dicit aut diues qz diuitias hēbat. s.
qz auare retinebat et illicite expēdebat. et
ideo nō noīat tāquā si a deo nō cogno-
scat. iō caret noīe qui deū noluit cogno-
scere et paupere: qui oīe. Mat. xxi. Quā-
diu vnt ex minimis meis nō fecistis. Hic
ē qz virgines fatue: qm hūerat oleum
in misericordie a deo nō fuerunt cognite.
Mat. xxi. Amē dico vobis nescio vos.
Sunt aut alie tres rōnes quare xps no-
mē diuitis nō posuit et nomē paupis di-
xit. et Una rō ē qz nomen ē qd significat
substantiā cū qualitate et casu. Iste diues
pāderat substantiā. i. verū ēē gē et glie.
Retinebat aut qualitatē diuitiaz et rādē
incurrit casum penaz. qz igit verū ēē p-
didit. iō nō dēz noīari noīe pprio. qz vero
qualitatē diuitiaz retinuerat: ab ipis di-
uitijs debuit noīari. et iō vocat quidā di-
ues. qz vero penaz casum incurrit debuit
denoīari cū adiūcto penaz. et iō vocatur
diues in inferno sepultus: et diues in tor-
mentis positus. Lazarus vero substantiaz
pseruabat qz habuit verū ēē gē: et post
modū verū ēē glorie. qualitatē tribula-
tionū patieter portauit et casum mortis
corporalis incurrit. et iō triplē describit. s.
noīe pprio qd ē lazarus ppter verū esse
qd habuit. et medicū ppter qualitatē ad-
uersitatu quas sustinuit. et mortuus pro

pter casum mortis quē incurrit: s. mox ab
angelis subleuatus fuit. et Secūdo rō est qz
noīa maloz sunt deleta de libro dei. ps.
Deleatur de libro viuētium. Sunt scilicet
pta in libro diaboli. Hiere. xxi. Peccatū
iude scriptū ē in filo ferreo in yngue ada-
matino. Et sunt scripta in palatio infer-
ni. Eiusdē. xxi. Recedētes a te in terra
scribētur in terra. s. infernali qm dereli-
querūt venā aquarū viuētū dñm. Et p-
pter ista deus sciētia approbatōis noīa
maloz nō cognoscit. Nota aut scōroz
cognoscit qz hēca scripta i li. vte. ps.
vlt. Quorū noīa scripta sunt i libro vite.
In palacio suo Luce. x. Gaudeat qz no-
mina vestra scripta sunt in celo. Et i ma-
nibus suis. Ysa. xlix. Ecce in manibz me-
is descripsi te. et Tertia rō ē qz nullū hō
honestus in ore suo poneret ponū imū-
dū et putridū vel a porcis conosū. pec-
catoz igit noīa sunt imūda qz ponūt ea
in terra que plena ē multiplici imūdicia
ps. Vocauerunt noīa sua in terris suis.
Sunt et putrida: qz omnia que sunt in
peccatore putrida putrida cēsunt. Pro-
uerb. x. nomē impiorū putrescet. Sūt et
p ora hominū porcinorū trāsēntia cono-
sata a quibus sepe landatur. Prouer. xx
vii. Qui dereliquerūt legē laudat ipiūz
et qui custodiunt succēdētur contra eūz.
Et ideo non esset puentēs qz nomina ta-
lium per oēs xpi trāsīrēt. ps. Nō memo-
rētur noīa eorū p labia mea. et Secūduz
peccatum istius diuitis fuit vana gloria
quam habuit in portando vestes precio-
sas. Quatuor autem modis potest esse
reprehensio circa vestes. p. Primo quan-
do sunt nimis preciosi. Brego. Si cultū
preciosaz vestīū culpa non esset: sermo
dei non tā vigilāter exprimeret qz diues
qui bysso et purpura induebat apud in-
feros torqueretur. Mat. x. vestis pise
fuit multum vilis. s. peltis cum lana.
Gen. iij. Fecit deus ade et vxori sue tuni-
cas pelliceas. i. de pellibus animalium
mortuoz. deinde processum est ad lanaz
purā. deinde ad lanam multiplici colo-
re infectam. deinde ad sericū de quo pur-
pure fiunt. deinde ad aurum simul et se-
ricum de quo fiunt pāni desurati. deinde
ad aurificia et lapides preciosos.

Legit in historia romanorū q̄ ille qui pri-
mus apud eos purpura ē indutus a sul-
mine percussus interiit. ¶ Secūdo quā-
do ipse vestes nimis sunt curiose. Beg.
Nemo existimet in fluru et studio sciosa-
rum vestiu peccatū deesse. q̄ si hoc pecca-
tum nō esset nullo uis dñs iocū de vesti-
menti sui asperitate laudasset. Nā q̄ p
sola inani glia vestimētū pfectissimū que-
ratur: res ipsa testat: q̄ nemo vult ibi p-
ctosis vestibus indui vbi ab alijs non
possit videri. ¶ Tercio q̄n ipsa vestimen-
ta non sunt statui cōuenientia: sicut
quādo clericus vult habere vestem mili-
tarem: vel monachus vestem nimis secu-
larem vel vir habitū muliebrem: vel ecō-
uerso. Sophonie. i. Visitabo super oēs
qui induti sunt veste pegrina. Vestis pe-
grina ē que nō ē fm statū pñone. Deut.
xxij. Non induet mulier veste virili: nec
vir vtetur veste feminea. ¶ Quarto q̄n
quis habet diuersa mutatoria ita q̄ a ri-
neis demoliunt. et xps in pauperib⁹ nu-
dus relinquit. Jac. v. Agite nūc diuites
et c. Et sequit. Vestimenta vestra a ripis
comesta sunt. Bern. Clamant nudī. cla-
māt famelici. nobis iquāt fame et frigo-
re miserabiliter laborātibus quid cōse-
runt tot mutatoria extēsa in pñis. vel
plicata in mātis: nīm est qd effunditis
nobis crudeliter subtrahit qd inaniter
expēditis. ¶ Terciu pñm ē fuit gula:
q̄ epulabat quoti die splēdide. fac autē
gulosus iniuriā trib⁹. ¶ Primo nature.
nam sicut dī in libro de aialibus. Nulli
aialī tam magnū corpus hūti dedit na-
tura tam parū os et collūz sicut hō: vt
per hoc ad cibi et potus pñatē et tēpan-
tiā nos moueret. Bern. Voluptas gut-
turis que hodie tantū emittit vir duorū
obruet latitudinē digitorū. ¶ Secūdo iur-
riā facit cōsuetudinē humane que est vt
veter cigulo restringat. hō in alijs aialī-
bus nō inuenit: vt per hoc ostendatur q̄
veter a nimia cibi et potus sumptūe est
restringēdus. Ecē. xxij. Aufer a me ven-
tris pñpiscēnas. Sen. Vttri obediē-
tes loco aialīū numerem⁹ nō hominūz.
¶ Tercio iniuriā facit ordinatiō diuine
que est hō hō os sursum hēat: vt per hoc
significet q̄ non tñ epulas corpales sed

maxime celestes appetat. et iō gulosus q̄
circa epulas corpales totat se effundit:
et os suū versus terrā vertit bestialia vo-
cat. ps. Lōparatus est iumētis insipier-
bus et c. ¶ Quarto pñm istius diuitis
fuit misericordia: q̄ mēdici nullā misē-
ricordiaz hēre voluit. Aug. de vrbis dñi.
Inexplebilis est auaritia diuitū: semper
rapit et nunq̄ satiat. nō parit patri: nec
matrē agnoscit. nō patri obtempat am-
co fidē nō seruat. viduā opprimit. pupil-
lum inuadit. Talsis fuit auaritia isti⁹ di-
uitis paupis vlcerosi noluit miseri. Pe-
trus rauit. Aurib⁹ diuitis obruratis ni-
hil ēēt vox vni⁹ clamātis. Unde dñs ad
aperiendū cor ei⁹ totū corp⁹ paupis vul-
nerib⁹ aperuit. vt quot erat vulnera tot
ēēt ora clamātis. Nō potuit autē aliqua
excusationē hēre vel q̄ ēēt multi: quia
tm vñ⁹ erat. vel q̄ sibi ipsi sufficiebat: q̄
erat mēdic⁹. vñ⁹ ēēt sibi ignot⁹: q̄ ante
ianuā posuit. vel q̄ laborare poterat: q̄
vulnerib⁹ plen⁹. vel q̄ nimis delicata pe-
tebat: q̄ micis erat cōtētus. vel q̄ fami-
lia sua sibi subuenebat: q̄ nemo illi da-
bat. Iste igit diues vt ait Grego. non est
punit⁹: q̄ aliena rapuit: s; q̄ ppria nō de-
dit. Et subdit. Hinc ergo colligēdū est
qua pena multatūsus sit qui aliena dir-
pit si infernali dānatōe pcutit qui ppria
nō largit. Dicit aut Bern. Quantos ho-
dīe lazarus videtis et plus de equorū fa-
lertis q̄ de primorū miseria cogitantes.
¶ Secūdo describit hui⁹ diuitis pena hor-
ribilis: cū dī. Mortuus est aut diues et c.
Quia dō scriptū est Sap. xi. Per q̄ pec-
cat q̄s: per hec et torquet. ¶ Ideo iste di-
ues qui peccauerat pñio auaritie: pūi-
tus est extrema paupertate. Job. xxvj.
Diues cū dormierit nihil secum afferet:
apiet oculos suos et nihil inueniet. appre-
hendet eū q̄si aqua inopia. Nō est aliq̄s
ita miser qui nō possit aliqd recuperare
aut pñio aut mutuo: aut salte mēdicādo
sed iste nihil recuperare potuit pñio: quia
nullū pñū secū attulit iō dī. Diues cum
dormierit nihil secū afferet. Nec aliq̄s
sibi mutuantoz inueniet: iō subdit. Apiet
oculos suos et nihil inueniet: nec ē iue-
niet q̄ det sibi modicūz aq̄. Et iō subdit.
Apprehēdet eū q̄si aqua inopia. ¶ Secūdo

peccauit peccato vane glorie: vestes varias deferendo. Et sicut peccauit in varietate vestium: sic punitur in varietate tormentorum. Habuerat quidem duo mutatoria vestium. scilicet purpura et byssum: et idem habebat duo mutatoria penarum. De quibus dicitur Job. xxiij. Ad calorem nimium transiit ab aquis intui. Qui enim tunc induebat purpura: nunc induit veste ignita. et qui tunc induebat byssum nunc induit vestimento nixeo. Purpura enim habet calorem ignis: et byssus colorem nixis. Tercio peccauerat peccato gula. Sicut igitur fuerat profundatus in delictis: sic modo profundatur in tormentis. ideo dicitur quod sepultus est in inferno. id est in glo. in profunditate penarum. Est enim infernus tanquam puteus huius superficiali in qua sunt peccatores minimores. habens medietatem in quo sunt peccatores maiores. habens profundum in quo sunt peccatores maximis. ps. Non me demergat tenebris aque. quantum ad illos qui sunt in medio. Neque absorbeat me profundum. quantum ad illos qui sunt in profundo. Neque urgeat super me puteus os suum: quantum ad illos qui sunt in superficie. Et ideo sunt in superficie: tamen inde non exiunt: quia puteus urget et claudit super eos os suum. Quarto peccauerat peccato in misericordia: id est punitur in iudicio misericordie. Iaco. ij. Iudicium sine misericordia fiet illi qui non fecerit misericordia. Viues iste non petebat situlam aquae: nec manum plenam aqua: nec digitum maiorem infusum aqua: sed minimum et extremum. Nec petebat guttam balsami: sed aque. et non potuit obtinere. Plusquam mille anni sunt quod istud petijt nec adhuc obtinuit: nec in perpetuum obtinebit. Vocabat autem extremum digitum lazari modicum suffragium meritis suis. Et vocabat guttam aquae: modicum quid refrigerantis misericordie. Bre go. Diues qui pauperi mense sue minima dare noluit: in inferno positus usque ad minima peruenit petenda. Nam guttam aque petijt quoniam panis negauit.

C Sermo tertius.

Diuus est autem diues: et sepultus est in inferno. Juxta dictum sapientis. Non quod

situm est ante oculos sufficit intueri: rerum exitus prudentia meritis: sed illud quod situm erat ante oculos si fuissent intuiti quod tunc erant. scilicet diuites sic epulantes et lazari sic mendicantes: potius affecissent statum diuitis quam pauperis: sed si finem exitum attingerent: statum diuitis refugeret et statum pauperis affecerant. Sinit enim pauperis fuit eterna consolatio. sinit diuitis perpetua cruciatio. Sinit igitur diuitis describitur in verbis premisis et sequentibus: cum dicitur. Mortuus est autem diues. Describitur autem quantum ad quadruplicem penam. Primo enim ostendit qualis sit eius pena ab inferno: quantum ad profunditatem suppliciorum: cum dicitur. Et sepultus est in inferno. Sicut enim ille qui est sepultus supra et infra a dextris et a sinistris terram possidet: sic quilibet damnatus supra et infra a dextris et a sinistris penam habet. In inferno autem non est tantum unum sepulchrum sed multa. Ibi enim sepulchrum habet superbi: luxuriosi et auari. De quibus dicitur Ezech. xxiij. Ibi affur et omnis multitudo eius in circuitu illius sepulchra eius. In mosoch et omnis multitudo eius in circuitu illius sepulchra eius. qui descenderunt in infernum cum armis suis. Ibi etiam et omnis multitudo eius per gyrum sepulchra sunt: qui descenderunt ad terras ultimas. Donantur autem hic demones principes. scilicet Assur. Mosoch. et Elam. id est Damona. Assur deus et Lucifer. Assur autem interpretatur diues: et significat mammonam qui est demon super avaros. Iste habet in inferno sepulchrum altissimum: in circuitu eius sunt sepulchra avarorum omnium. Mosoch interpretatur captura: et significat asino deum. id est demones qui est super luxuriosos: quos ipse capit et illaqueat. De quibus laqueis dicitur y. Timotheo. y. Resipiscat a diaboli laqueis: a quo captiui tenentur ad ipsius voluntatem. Iste habet in inferno sepulchrum maximum: et in circuitu eius sunt sepulchra omnium luxuriosorum. Elam interpretatur subliminare. et significat luciferum qui est super superbos: qui semper vult alijs eminere. Iste habet sepulchrum in inferno altissimum: et in circuitu eius sunt sepulchra omnium superborum. Sicut autem super mortui sunt tres planctus. Unus

Dominica prima post festū trini.

in domo. Alius quādo fert extra domū
Tertius quādo portat ad tumulū. Sic
istī tres demones supradicti sup avaros
luxoriosos et superbos faciunt tres ma/
gnos nō planctus sed plausus. ¶ Unū
quādo aiam peccatoris deus adhuc ē i
domo. i. in corpore pprio ad peccandū
inducit. ¶ Secūdo quādo animā pec/
catoris extra corpus suū quasi extra do/
mum exte faciunt. ¶ Tertiu quādo ip/
sam animā ad sepulchru infernale de/
ducunt. ¶ Secūdo describit eius pena
qualis sit a superiorū quātum ad vitionē
beatorum: cū dicit. Vidit abrahā et la/
zarū in sinu eius. Vidēdo enī lazari
et abrahā in tanta requie agebat i ipso
cruciatu pene. Chryso. sup illud. Inter
nos et vos magnū chaos firmatū est et.
Videre possumus: trāsire non possum⁹.
et nos videmus qd fugimus et vos vide/
tis quod perdidistis et nostra gaudia ac/
cumulant vīa tormenta: et vīa tormenta
accumulant nīa gaudia. Sicut dīc Be/
go. vsqz ad iudiciū et boni malos: et ma/
li vident bonos. Post iudiciū autē mali
non vident bonos. boni autē semper vi/
dent malos: vt sic eorū gaudiū semp cre/
scat: qz mali cōspiciūt qd misericorditer
euaserūt. Ex ista autē vitione quinqz ma/
nifeste colligunt. ¶ Unū ē q post hanc
vitam boni cognoscūt bonos: q abrahā
cognouit lazari: et lazarus cognouit
abrahā. ¶ Secūdu q mali cognoscent
malos. Unde diues sciens q fratres su/
os cognosceret si in infernū descēderēt:
et ex hoc ei⁹ pena amplius cresceret no/
lebat q illuc venirent. ¶ Tertiu q boni
cognoscēt malos qz abrahā et lazarus vi/
stitem cognouerūt. ¶ Quartū q malico/
gnoscent bonos: quia diues cognouit
abrahā et lazari. ¶ Quintū q non tātu
cognoscent illos quos in hac vita vide/
rūt: s; et quos nūquā viderūt. Nā diues
cognouit lazari quē in hac vita viderat
et abrahā cognouit lazari et diuitē quos
nūquā viderat in hac vita. ¶ Tertio
describit eius pena qualis sit ab interio/
ri quātum ad remediorū desperationem.
Duo enim remedia petierat. ¶ Unum
vt abrahā lazari ad se mitteret. S; ad
hoc nō dīc q nō posset ad se venire di

cēs. Inter nos et vos chaos magnū fir/
matū ē. Istud autē chaos multiplī pōt i/
telligi. ¶ Primo distantia et differentia
duorū dñorū. s. xpi et diaboli. qui adeo in/
ter se differūt q xps semp vult oē bonos
et diabolus oē malū. Et iō nūquā possūt
adinuicē cōuenire. ij. Loy. vi. Que con/
uentio xpi ad belial. Sicut igit istī domi/
ni nūquā cōuenire pnt: sic nec serui iporū.
¶ Secūdo pōt intelligi istud chaos dif/
ferētia meritorū. Amb. Inter diuitem et
pauperē chaos magnū firmatū ē q post
morē nequeūt merita imitari. Illi eis
tāquā peccatores remunerat morte eter/
na. Isti tāquā iusti beata vitā: iō nō pōt
sunt adinuicē cōcarere. Eccl. xij. Si cōi/
cabit lupus agno aliquādo: sic peccator
iusto. ¶ Tertio pōt intelligi differētia
voluntatū. Boni enim hnt voluntatē firma/
tam in bono: mali autē obduratā i malo
et iō boni sunt iusti et mali iniqui: et ideo
nō pnt adinuicē participare. ij. Loy. vi.
Que participatio iusticie ad iniquitatē.
¶ Quarto pōt intelligi dīa affectionū
Boni enim sunt in ppetuo amore dei. Ma/
li autē sunt in ppetuo odio dei. Nam bo/
ni tāquā fideles amici deo semp adhe/
serunt. Mali autē tāquā infideles deum
dereliquerūt: et iō nō pnt adinuicē parti/
cipes eē. ij. Loy. vi. Que pā fideli ad infi/
delem. ¶ Quinto pōt intelligi differen/
tia cōsciētīarū. Boni enim hnt cōsciētīas
redolētes. Cant. i. Lectulus nī floridus
Mali cōsciētīa remordēt. ysa. vi. Ver/
mis eorū nō moriet. Et iō boni hnt cōsci/
entiam bonā et mūdā: mali autē cōsciētīa
caninā et laceratēm: et iō nō pnt adinuicē
cōcarere. Eccl. xij. Que cōuētio hoi san/
cto ad canē. ¶ Sexto pōt intelligi diffe/
rētia aīarū. Boni enim hnt aīas lucidas
ysa. lvij. Implebit dominus splendor/
bus aīam tuam. Mali autē hnt aīas tene/
brosas. Threnoz. iij. Benigrae sunt su/
per carbonēs facies eorū: et iō nō pnt ad/
inuicē societatē habere. ij. Loy. vi. Que
societas luci ad tenebras. ¶ Septimo
intelligi distātia et differētia māi onum
Mali enim hnt māiōnē in infimis: bo/
ni autē in excelsis. Theophylus. Chaos
magnū signat iusticiā peccatoribus di/
stantia. Nam sicut affectus eorum va-

rū fuerunt: sic et mansiones non modicu differunt. Mansio igit bonorū ē replū celeste. Mansio malorū ē habitaculū infernale. Et iō nō pōt aliquis consensus inueniri. ij. Cor. vi. Quis aut cōsensus tēplo dei cū idolis. C. Secūdu remediū qd̄ prebat erat: vt lazarus lingua suam sibi refrigeraret. Nō eim ē dicēdū qd̄ diues lingua habuit corpale. sed dī cruciari in lingua. i. in aia que p̄ peccato linque amplius torquebat. Tripl̄ enī in lingua peccauerat vel paup̄rē irridendo. vel nīis voluptuose edēdo. vel in ter cōiūia ad detractiōē linguam laxando. De duobus primis dicit Petrus ranci. Lingua magis ardet que paup̄ri insulsaui. et primo degustat cruciatus que p̄ciosos cibos et odorata pocula degustauit. De tertio dicit Lhy. Quia cōiūando magis in loquacitate peccauerat. in lingua atrocius ardebat. Nullaz aut potuit habere refrigerationē: quia nullā voluit paup̄ri impēdere miserationem. Prouer. xxi. Qui obturat aurē suam a clamore paup̄ris ipse clamabit et non exaudiet. Multi igitur sunt qui pro isto triplici peccato lingue in aīna puniuntur. qui et de pauperibus irrisiōnes faciūt. et laute. et nīis voluptuose comedunt: et bonis petrabere non desistunt. Quarto describit̄ eius pena q̄ illis est ab exteriori quantū ad dānationē amicorū: cū dicit: Rogo te ergo pater vt mittas eū in domū eē. Ista aut petitiō et ex parte fuit iniqua: et ex parte fatua: et ex pte pūda est. Iniqua fuit enīmqz lazarus quē sic miserū viderat: iterū volebat miserū facere dum eū iterūz volebat ad vitam miserā destinare. Glevit domū super lazariū quē suscitauit ex eo qd̄ fuit: dicit Hiero. ipm ad huius mūdi miseriam itēz reuocabat. Petrus raue. Petiti lazariū mītri ad fratres suos sic vult vexare paup̄rē sicut diuites i hoc seculo vexare cōsueuerūt. Secūdo ista petitiō dūctis qua pety lazariū mītri fuit fatua ex eo qd̄ plus mortuis q̄ scripturis credendū ē putauit. qd̄ aut hoc sit fatuum asserere. ostēdit Lhy. triplici ratione. Prima est qz lazarus resurrexit et multi cum xp̄o resurrexerunt: et tamē

tū dei eis credere noluerūt. imo lazarus occidere cogitauerūt. Secūda rō ē: quia magis credēdū ē deo q̄ alicui hoi viuo vel mortuo vel ēt angelo. Scripturę aut sunt a deo: qz illud qd̄ dicit scripturę dī est deus. iō credēdū ē magis scripturis q̄ alicui hoi viuo vel mortuo vel ēt angelo. Unde dato per ip̄osibile qd̄ abrahāz vel lazarus resurgens vel angelus dī celo veniens aliquid diceret qd̄ cōtra scripturam esset: magis scripturę q̄ eis esset credendū. Tertia ē: quia si eēt cōfuetudo qd̄ mortui resurgerēt et homines eis crederēt. diabolus aliquādo aliq̄s fantastice suscitaret: qui multa falsa posset dicere et multos mittere in erroē. Tertio fuit ista petitiō pūda. Sciebat enīz qd̄ ex dānatione fratru suorum cresceret suum supplicium. et iō pūde faciebat si hoc ip̄e dicebat. Grego. Ut peccatores in supplicio apl̄us puniatur: et eorum vident gloria quos cōtemserunt. et de illorum pena torquent quos inutiliter dilexerunt. Rogabat igit vt ad fratres suos lazariū mitteret: qz adhuc sciebat eos eē in mūdo. ex eo qd̄ nec videbat eos i finē abrahę cū lazaro: nec secū in inferno p̄ter hūc aut modū scendū sunt tres alij modi quibus mortui ea que in mūdo geruntur scire possunt. vt dicit Augu. in li b̄o de cura p̄ mortuis agenda. P̄mo alijs aiabus de mūdo venientibus ea reserentibus: sicut forsitan abrahā scuit lazariū fuisse in tot doloribus et dūctem in tot dūctis ip̄o lazaro idicāte. Secūdo p̄nt scire ab angelis qui p̄sentes sunt omnibus que aguntur. Tercio p̄nt scire aliqua que necessaria sunt eos scire: nō solū p̄ntia s̄ et p̄terita et futura dei ip̄i reuelate.

Enica secūda. Sermo primus.

Homo quidaz fecit cenam magnā et vocauit multos. Luce. xiiij. Cum hō ad imaginē dei sit factus. nō ē incōgruū si deus noīe sue imaginis appellet: vt. s. homo dīcat. Et sicut dicit Grego. Quādo deus vult indicare suā potestatiūz frutē dī leo. qm̄ vero suā misericordiā dī hō. Per istū igit hōiez deō intelligit. Per

Ista vero cenā s; bre. satietas eterne bul
cedinis significat: que dicitur cena ⁊ non
prādiū. Nā prādiū ē refectio sanctorū in
via. Cena vero in patria: q; post prādiū
adhuc cena restat: post cenā vero conu
tium nullū restat. post prandiu adhuc
restat labor. post cenam vero non restat
nisi quies. Circa istā autē cenam tria no
tantur. s. inuitantis magna liberalitas.
nūm; magna fidelitas. ⁊ vocatorū ma
gna diuersitas. C. Liberalitas autē inui
tantis in duobus apparet. ⁊ in hoc q
cenam magnam preparauit. ⁊ in hoc q
multos vocauit. Cena autem dicitur ma
gna: quia magna sunt fercula que ibi
apponunt: ⁊ quia magni sunt fructus q
ibi dantur. De magnitudine ferculorū
dicitur. ysa. xxv. Faciet dñs exercitūz
omnibus populis in monte hōc cōsulū
pinguis. cōsulū vnde dñs defecate.
cōsulū pingutū medulorum. Ex qui
bus verbis habet q; oia que dantur in
ista cena sunt pinguta medullita ⁊ dese
cata. In pñti enim vīta anima nostra
subiacet multis doloribus: corpus nñm
multis passionibus. ⁊ vtrūq; multis ti
moribus. Sed anima que nunc subiacet
doloribus tunc implebit pinguedine. s.
dulcedine ⁊ suauitate. ps. Sicut adipe
⁊ pinguedine repleat anima mea. iher.
xxxi. Consolabor eos ⁊ letificabo a dolo
re suo. ⁊ inebriabo animas sacerdotum
pinguedine. Corpus quod sic nūc subia
cet passionibus tūc gaudebit deificatōe
s. omnium malorū ablatōe. Corpus enī
mō ē tenebrosū: grossū: ponderosū
⁊ mortalitati subiectū. Sed tunc de seca
bitur ⁊ depurabit: ⁊ remanebit in corpo
re vinū purū ⁊ claritas: subtilitas: agili
tas: ⁊ immortalitas. Et in infernū pñden
tur feces: q; corpora dānatorum erunt te
nebrosa vt nūquam lucē videāt. Erunt
grossa ⁊ spissa vt ignis in ea fortis agat
Erunt ponderosa vt nūquam resurgāt
⁊ de pena in penam cadant. Erunt sem
per in morte vt tamē nūquam deficiant
De isto vino sanctorū ⁊ fece dānatorum
dicitur in ps. Calix in manu domini vt
ni meret. Et subdit. Verūtamen sex eius
non ē exinanita ⁊c. Vtrūq; autē. s. corp⁹
⁊ aīa que mō sunt subiecta timorib⁹ tūc

replebuntur medulla. s. securitate ple
na. ysa. xxxij. Sedebit populus meus in
plenitudo dñe pacis. Sicut enim medul
la intra ossa abscondit. Sic sancti a ti
more omnīū abscondent. ps. Abscondēs
eos in abscondito faciei tue a cōturba
tione hominū. Fructus autē qui ibi dant
figurati sunt. Numeri. xij. In illis fru
ctibus quos de terra pmissionis explo
ratores detulerunt q; fuerunt ficus: vua:
⁊ malagranata. Per ficū intelligit bul
cedo que causat ex cōtemplatione dei
tatis. Sicut enim ceteri fructus vident
insipidi respectu dulcedinis ficū. sic re
spectu diuine dulcedis omnis alia duli
cedo videt amaritudo. Bernar. Reuera
illud ē verum ⁊ solum gaudiū quod nō
de creatura sed de creatore concipitur.
Qui cōparata omnis alia iocunditas me
rorē. omnis suauitas dolor. omne dulce
amarū. omne deconū sedū. dē postremo
q; cūq; aliud delectare possit molestus.
Per vua significat dulcedo que causat
ex visione humanitatis xpī. que quidē
vua fuit de vīte vīrginea nata. Eccl. xxx.
iij. Ego quasi vītis fructificauit suauita
tem odoris. fuit igne charitatis excocta.
Lati. i. Botrus cypri dilectus meus mi
hi in vineis engadi. Ad litteram enim
ille vince radus solaribus dicitur aduri
fuit in torculari crucis cōculcata. Eccl.
lxij. Quare rubcū est indumentū tuū: ⁊
vestimentū tuum sicut cal. i. tor. Per ma
lagranata intelligit letitia que causatur
ex sanctorū societate. Lati. iij. Sic frag
men malipunicū ira gene tue. Sicut autē
ibi dicit glo. Malipunicū habet cando
rem ⁊ ruborem. Habet ⁊ in grātia ma
gnam ordinabilitatē. Sancti igitur qui
sunt gene dei: per similitudinē erunt in
corpore candidi ⁊ lucidi ppter nūmiam
claritatem. Erunt in aīa rubicūdi p
pter nūmiaz claritatem. Erunt inter se
valde ordinati per locūdam societatez.
C. Secūdo ostendit liberalitas inuitan
tis ex eo q; vocauit multos. Vocauit au
tem eos per quattuor modos. scilicet p
exteriora documenta. per collata benefi
cia. per interna consilia. per irrogata fla
gella. Sed sicut dicit Grego. Vocat mul
tos: sed pauci veniunt: q; nōnūquam ip

fi qui et per fidem subiecti sunt eterno eius cōstituto male viuendo cōtradiciūt. De hoc ipse cōquerit dicens. Proder. i. Vocauit. s. p. legē et pphetas et aliorū doctōrum exteriora documēta: et renūciasti. Extendi manū meā dādo vobis multa beneficia et non fuit qui aspiceret. De speiuit de cōsiliū meū quod vobis sepius inspirauit. Et increpationes meas idest flagella mea que aliquādo vobis i siliū neglexistis. Ideo subdit. ego quoque in interitū vestro ridebo. C. Secūdo ponit nunciū magna fidelitas: cū dicit. Misit seruū suū. i. s. m. Brego. ordinē predicatorum dicere inuitatis vt veniret quia parata sunt omnia. Quia parat⁹ ē locus. Joan. xiiij. Vado parare vobis locum. Parate sunt mense. Luce. xxij. Ut edatis et bibatis super mēsam meā in regno meo. Paratus ē panis. Sap. xvi. Paratum de celo panem prestitisti. illis. Parata sunt fercula. Matth. xxij. Tauri mei et altilia occisa sunt et omnia parata sunt venire ad nuptias. Paratū est vinum. Lau. v. Bibite et inebriamini charissimū. Parati sunt seruatores. i. angelī. Heb. i. Omnes sunt ad ministratorij spūs in ministeriū missi. Paratus ē ipse pincerna. i. xps. Luce. xij. Precinget se et faciet illos discumbere et transire mē. illis. Non restat ergo nisi vt manus lauemus. i. corda mūdemus. ps. Secundum puritatē manū mearum retribuet mihi. C. Tertio notat vocatōz diuersitas magna. Nam s. m. Brego. tres fuerūt differētie vocatorum. C. Quidam enim vocant et venire cōtēnunt. P. Alij vocantur et veniunt. P. Alij cōpellunt vt intrēt. C. Illorū autē qui vocant et venire cōtēnunt. tres sunt differētie s. m. Augu. de verbis domini. s. superbi. auari. et luxuriosi. C. Excusatio igit p. m. pertinet ad superbos qui dixit. Vltimā emi. i. dñatū terrenum multo labore acquisiui vel in felici cōmercio. s. precio anime siue regni celestis cōparauit rogo te habere me excusatum. Brego. Humilis as ē in voce sed dum venire cōtēnit. superbia ē in actio. ne. Satiitas autem istius notatur non tantum in hoc q. dominatum tam care emi: sed etiam in hoc quod dixit. Necess

se habeo exire et videre illam. P. t. enis. debuit videre q. emere. Nullus autem dominatū terrenū tam care emeret si bene videret et consideraret. P. Primo ipsi us breuitatē. Eccl. x. Omnis potentat⁹ breuis vita. P. Secundo eius periculū et anxietatem. Rami enim arboris q. sunt et imo sunt in quiete. qui autem sunt in vertice semper sunt in agitatione. Refert Valerius q. cum quidam rex debebat coronari. coronam in manu tenens dixit: O nobilem magis q. felicem coronam. quāz si quis cognosceret q. multis periculis et sollicitudinibus sis plena nec humi iacentem tollere vellet. P. Tertio eius precipitiū imanitatē: quia quāto altior ascensus: tanto grauior casus. Cecidit petrus sed de infimo: ideo statim resurrexit. Cecidit dauid sed de plano q. se in altū non extulit. Intra illud ps. Domine non est exaltatū cor meū. et iō cito surrexit. Cecidit adā s. de alto quāto de paradiso. et ideo cum difficultate surrexit: q. cum morte xpi. Cecidit lucifer s. de altissimo celo. iō nūquam surgere potuit. P. Excusatio secundū p. m. et ad aua ros. qui dixit. Iuga boum emi quinqz. Per quinque iuga boum intelliguntur quinque sensus corporis. Et dicuntur iuga q. s. m. Aug. Instrumenta sensui cōbinantur. Duo enim sunt oculi. due aures. due nares. duo instrumenta. gustus lingua. scilicet et palatum. due manus cū quibus sit maxime tactus. Sicut igitur boves terram versant. sic sensus auari circuita terrena delectantur. Magis enim delectatur eius oculi in videndo massas auri q. corp⁹ xpi. Eccl. xliij. Insatiabilē oculus cupit dī. Plus delectatur eius aures in audiēdo aurū q. vbu⁹ dei. Nō erat talis ppha qui dicebat. Bonus mihi lex oris tui sup multa auri et argenti. Nares eius semp vellēt a remotis nūdinas odorare: vt illuc posset currere. Tales sunt sumiles vulturi qui a remotis odorat fetorē cadauerū et illuc currit. Et que sunt ista cadauera nisi aurū et argentū quorū vni s. m. Berni. est lutū rubēū. aliū lutū albu⁹. Cuius autē currit avarus ad nūdinas q. ad missas: cūctus ad mercationes: q. ad pdicationes. In ore autē auari vultorē

noiatto auri q̄ noiatto vbi dei. Nō erat talis ppheta qui dicebat q̄ dulcis fauci- bus meis eloquia tua zc. Manus etiam auri libentius tangunt aurū z argētū q̄ sanctū euangeliū. Et tñ dicitur spine sunt: z magis delectant in tāgēdo illas spias q̄ lila vī rosas. Job. xxx. Esse sub sentibus delitās cōputabāt. ꝑ Excusa- tio terrij p̄tinet ad luxuriosos qui dicit. Uxorē duxi: z ideo nō possūz venire. Si vxor hic accipit ꝑprie falsū dixit. Si aut accipit ꝑ carnali voluptate: verū dixit. Breg. Nōnulli in ꝑiugio nō secūditates ꝑlīs sed desideria experunt voluptatis. Et idcirco per rem iustam figurari pōt nō inmerito res iniusta. Nō igit voluptuo- sus ad celestē cenā venire nō pōt. nō de- bet. nō est dignus. Nō pōt: q̄ est cōpēdi- bus alligat. Eccl. vii. Inueni amariorez morte mulierē: que laqueus venatorum est zc. non debet: q̄ est feridus. Jobel. i. Cōputruerūt iumēta in stercore suo. Nō est dignus: q̄ est sordida veste indutus. Iudc. i. Odientes eā que carnalis est ma- culatā tunicā. Si enī indign⁹ fuit stare in nuptijs qui nō habuit vestē nuptialē. vt dicit Mat. xxi. Adulto forius qui hūit vestem vitupabilē. C Deinde ponit scda differētia vocatorū illoz. i. qui vocant z veniunt. Unde dicit Pauperes ac debi- les: cecos z claudos intro duc huc. Et p̄sit intelligi litteralr: q̄ sū Breg. Infirmi q̄q̄ z in hoc mūdo d̄specti: plerūq̄ tāto celerius vocē dei audiūt: quanto in hoc mūdo nō hūit vñ delectent. Vel possunt intelligi spūaliter vt dicit glosa. Sicut peccatores fuerunt qui venire voluerūt: ita z peccatores sunt isti qui veniūt. sed peccatores superbi respuunt z humiles eligunt. Hoz aut quattuor sunt genera. ꝑ Quidaz autē peccāt per torporē z ne- gligentā. Isti sunt paupes quasi parū opantes. ꝑ Alij per fragilitatē humanā. Isti sunt debiles sicut fuit petrus: qui ti- more mortis christūz negauit. ꝑ Alij per ignorantā. Isti sunt ceci talis fuit pau- lus qui dicit. i. Timoth. i. Ignorans feci in incredulitate. ꝑ Alij ꝑ certā malitiāz. Isti sunt claudi: qui vñ pedem volunt habere in celo z alterū in terra. Omnes isti aliqñ reatū suū cognoscūt z ad deū

veniūt. C Deinde ponit tertia differen- tia vocatorū illoz. i. qui cōpellunt: cū dī. Exi in vias z sepes z cōpelle irare. Isti sunt qui per longā ꝑfuerū dīnē in pecca- tis indurant qui dicunt morari in vñs: q̄ demonibus sunt pūi. Job. xx. Uadēt z veniēt sup eūz horribiles. Et dicuntur morari in sepibus: q̄ ꝑinas ꝑctōz colligunt in quibus cōburunt: z in quib⁹ ser- pentes ifernales morant. Tales vix aut nunq̄ cōuertunt nisi cōpellant. Istā aut cōpulsionē facit aduersitas. Breg. Ma- la que nos hīc ꝑemunt. ad deū nos tre compellūt. Aug. Felix necessitas que ad meliora nos cōpellit. Idē. Si foris inue- niatur necessitas nascet intus volūtas. Seneca. Infirmiati mee gratias ago: q̄ cogit me non posse que nō debeo velle.

C Sermo secūdus.

O Xorem duxi z iō
nō possum venire. Non dixit iste: virginitatē noui aut cōt- nētiam ꝑmisi: z iō non possum venire s̄z dixit: Uxorē duxi zc. Certū ē aut q̄ qui vxorē ducit ad celestes cenaz venire pōt sunt: sed iō dicūt non posse q̄ non ita libere: nec ita expedit possunt venire cō- iuges sicut virgines vel cōtinentes ex eo q̄ plura habēt inducētia ad malū. z plu- ra retrahētia a bono. i. Cor. vii. Qui si- ne vxorē ē sollicit⁹ ē q̄ sunt domini: quō placeat deo. qui autem cum vxorē ē sol- licitus ē que sunt mundi quomodo pla- ceat vxori z d̄tusus est zc. Nihilominus tamē vt dictum est venire possunt si ordi- nem matrimonialem seruare volūt. De- us enī matrimonium in paradiso in- stituit quādo dixit Ben. i. Crescite z mul- tiplicamini zc. Si igit grauter peccat qui frangit ordinē quez instituit Augu- vel Benedictus. Adulto grauis peccat qui ordinē frangunt quem instituit ipse deus. Et quia quilibet ordo habet regu- lam suam: ideo in isto ordine matrimo- niali data ē regula z viris per se z vxorib⁹ per se. Quia enim sunt diuersariū conditiōnū morum z voluntatum. ideo oportuit q̄ cuilibet daretur sua regula specialis. C Regulam autem virorum fecit z dictauit paulus apostolus z ha-

bet quattuor capitula. **C** Primum ē qz viri vxores suas debent instruere & regere. Istud capitulum ponit. Eph. v. dicens Mulieres viris subdite sunt sicut domus: quoniam vir caput ē mulieris. sicut xps caput est ecclesie. Ex quo igitur vir caput est mulieris debet eam instruere & regere: leges ei imponendo. put videat expedit. Quedam enim sunt matrone pbate. Istis non sunt legis imponende sed sue libertati sunt penitus relinquende. Sed quedam mulieres sunt pbate & honeste & fortes ad resistendum viris. Talium enim vita virum nō sollicitat sed delectat. Eccle. xvi. Mulier fortis oblectat virum suum. Queda sūt suspecte. Istę legibus sunt artade & sub manu viri arcende. alias magnum periculum est. Unde dicitur de muliere suspecta. Eccle. xvi. Si non ambulauerit ad manum tuā cōfundit te in conspectu inimicorum tuorum. Quedam sunt medicę que adhuc non sunt bene probate. Istę nec nimis sunt artande nec nimis relaxande: sed sunt prius probande. Si enī amicus antequam homo de eo confidat est probandus: multo fortius vxor. Eccl. vi. Si possides amicum in tentatio: ne posside eū: ne facile ei teipsum credas. **C** Secundum capitulum est quia vir debet vxorē suam discretē diligere. Istud capitulum apostolus ponit ibidem dicens: Viri diligite vxores vestras sic Christus dilexit ecclesiam. i. diligite eas amore discreto & ordinato. Quod quidē fit quādo seruat qd dī. i. Lox. vij. Qui hnt vxores tāquā non habētes sint. Ille hz vxorē & nō hz qui tpe debito scit opī coniugali intēdere. & tpe debito abstinere. d quo tpe dicit Chrsō. super Mattheum. Abstinate a mēstruata. abstinere a pgnāte quādo ē dies sextus est & dies ieiunij. Ex his habet qz quattuor tpsibus ē abstinentiā. i. tpe mēstrui. qz sicut dicit Hiero. Tunc cipiuntur pueri mēbris dānati. s. claudi. cecī. leprosi. elephāticī. tunc cunctis patebunt pēra penitē. Abstine dū est tpe pgnatōis qd ē bestie observāt. Vt eim in lib. de natura aialū qz elephas feminā suā pgnatē nō tangit. Abstine dū ē tpe fello & ieiunior. Aug. Tpe p

cessionis & ieiuniorū nō hz p singulis cōuenire qz tunc a licitis abstinēdum ē vt facili impetret. quod postulat. **C** Tertium capitulum ē qz viri debent vxoribus in necessarijs puidere. Istud capitulum ponit ibidē dicens. Qui suam vxorem diligit semetipsum diligit. Nemo ēz carnes suā vinqūa odio habuit sz nutrit. Blo. Libo & potu. Et fouet. Blo. Vestimentis. Non tamen debent viri permitttere qz vxores sue nimis vane se ornēt. Talis enim ornatus reprehēibilis est quadruplici ratione. Una sumitur ex parte ipsius mulieris quantum ad animā. qz chrsi sum in anima sua induere non potest. Unde super illud. i. Petri. ij. Quorum sit capillatura dicit glosa. sicut Lypria. nus ait. Serico & purpura indute. xpm induere non possunt. auro argento molibus & margaritis exornate. ornamenta cordis & pectoris pdiderunt. quod de illis intelligēdū est que se ornant ad animas capiendas. **C** Secūda sumitur ex parte eiusdem. quantum ad corpus qd est cinis & puluis. Stultus autē ē ille qz cinerem & puluerē veller in facto serico custodire. Chrsō. super illud luce. xvi. Induebat purpura & bysso dicit. Puluerem & cinerē purpura & bysso tegebat. **C** Tertia ratio sumit ex parte xpi. quia Christus tales non cognoscit. Lum enim per diuersos colores faciē suā transmittent. xps nō cognoscit quod ibi nō creauit Hiero. Qua fiducia erigit ad celos vultus quos conditor non cognoscit. **C** Quarta sumit ex parte proximi quęz mulier cito recipit & ad cōcupiscētiā trahit. Chrs. sup Mat. Si se mulier decoraauerit vt oculos hominū ad se traxerit & vocauerit. & si plagā nō intulerit extremam tamē vindictā dabit. venenū. n. obtulit. & si nullus qui bibat inuentus sit. **C** Quartum capitulum est. quia nō debēt vxoribus suis nimis rigidi & duri esse. Istud ponitur Col. ij. viri diligite vxores vestras & nolite amari esse ad illas. Talis enim amaritudo est causa et scordie inter illos que multum deo displicet. Sicut & concordia multum placet. Ecclesiastici. xxv. In tribus beneplacitum est spiritui meo. Et sequitur.

Vir et mulier bñ sibi pñtētes. q̄ enī nō bñ cōueniāt: culpa aliqñ est ex parte viri. aliqñ ex parte vxoris. aliqñ ex parte vtriusq̄. Et sup̄ hoc pōt poni tale exem- plū. Si q̄s enī ferruz ferro vult iūgere: oportet q̄ vtrūq̄ per ignis exustionem mollescat. Si enī vtrūq̄ fuerit duruz vel alterū istoz: nō poterūt cōiungi. Qñ igit vir est nimis seuerus: et vxor: nimis asperatūc ambo sunt duri: et ideo nō poterūt pacificari. Qñ vir est benignus et vxor: supba. vel ecōuerso vxor: māsueta et vir seuerus non poterūt bene puenire. Oportet ergo q̄ vterq̄ mollescat: q̄ scilz vir habeat benignitatē et vxor: māsueta- dinē. et tūc fiet qd̄ dicit scriptura. q̄ mul- tum placēt deo vir et mulier sibi bñ pñ- tiētes. Secūda regula est ipsaz mulier: que tradit Thob. x. Dimiserūt filiā ire. mouētes eam honorare soceros diligere maritū: regere familiā: gubernare domū et seipsaz irreprensibile exhibere. Et ha- bet ista regula qnqz capitula: et iō est ma- ior: q̄ regula viroz que habet tñ q̄tuor. Quia. n. mulier magis deficit in discere: tūc: ideo maior iūget eruditōe. Pri- mum caplm est: q̄ debet soceros honora- re. Iustū est. n. vt tanq̄ patrē et matrē so- ceros honoret: cū ipsi ea sibi in filia assō- cient. Unde et socer a socia dō nomine acce- pit. Sed sepe p̄trariuz sit. Unde Hiero. p̄tra iouiniani. In quadā regione con- suetudo ē vt nurus altera die postq̄ tra- ducta est a socru ollā mutuo petat. cū il- la statim negat: vt cōprobet illd̄ Terētij verū esse. oēs socrus oderūt nur. Secūda caplm est: q̄ debet viruz diligere et hoc amore casto et singulari. Beq̄ amo- re dicit L̄hyf. sup̄ Mat. Ecce si vir hēat vxorē quō cognoscit plena vxoris dile- ctio. Vxor: neminē debet putare sapien- tiorē q̄ virū suuz. et si alter sit sapientior: tñ illa sapientiorē itelligere non d̄z. Vxor: neminē fortiorē d̄z putare q̄ virū suuz. et si alter sit fortior: tñ illa itelligere nō d̄z alterum fortiorē. Vxor: neminē d̄z pu- tare formosiorē q̄ virum suū et si alter sit formosior: nō tñ debet sibi apparere. Per fecrū. n. odiū et pfectū amor verū rerū iū- dictū nō cognoscit. v̄puta si p̄cedit odi- as aliqñ: quāliacūqz fuerint apud illuz

oīa tibi displicent siue que vident siue que agit. et si vere bona sunt: tñ tibi displicēt et mala vident. Sic et si perfecte aliquem amas quēdāqz sunt apud eum placēt ti- bi. siue que loquit siue que agit. et si vere mala sunt: tñ tibi bona vident. Tertium caplm est: q̄ debet familiā suā regē. Sicut. n. d̄. i. Timo. v. Qui suoz et maxi- me domesticoz curā nō habet fidē nega- uit. Glo. Operibus etī nō verbis: q̄ pro- ximū non diligit. Et est infideli deterior. Glo. q̄ hīc: veritatē nondū cognouit vel pmit. Sed de multis mulierib⁹ potēt dici illd̄ Thēn. iij. Filia populi mei cru- delis: quasi strutto i deserto. Strutio oua sua terra coopit: et abiens ea derelinquit que sepe a bestiis cōculcant. Sic sūt mul- te que pmittunt filios suos terrenis affe- ctibus inuolui: et a demonib⁹ cōculcarē: ipse nō curant. In hoc tñ sunt strutioni- bus crudeliores: q̄ illi super oua cōcul- cata faciunt magnū plancrū. Iste autē super filios a demonibus cōculcatos nō plangunt. De hoc filij in iudicio cōque- rentur. Eccl. xli. De patre impio cōque- runtur filij: q̄ ppter illū sunt in obpro- brium. Quartū caplm est: q̄ debet do- mum suam gubernare. et iō oportet ipaz tria habere. s. sapientiā: vt omnia sapien- ter disponat. Prover. xliij. Sapiēs mu- lier edificat domū suā. Insipiens quoqz extructā mamb⁹ destruit. Diligētiam: vt sollicite cuncta pmoueat. Prover. xij. Mulier diligēs corona est viro suo et. Et pudentiam: vt suo tempore necessa- ria cunctis pvideat. Propter ista tria vi- citur Prover. vlti. d̄ muliere forti. Opata est cōsilio manū suarū: ecce q̄ sapiens. Et de nocte surrexit: ecce q̄ sollicita. Et dedit p̄cā domesticis suis: ecce q̄ pro- uida. Quintū capitulū est: q̄ debet se irreprensibile exhibere: vt scilz nullā maculā habeat nec in vita: nec in fama: nec in cōscientia. Et istas maculas suas in triplici speculo debet videre. Pri- mum speculum est sacra scriptura siue dei p̄cepta. Grego. Specula sūt dei p̄ce- pta in quibus anime sancte semp aspici- unt: vt si que in eis sunt scditates dep̄e- hendant. Secūm speculuz est vita xpī: ad cuius potentiam humilitatem: et pie

tatem se debet speculari. Bern. sup. Lañ. Utrūq; mihi es domine: et speculū patie di et precium redimendi. Tercium speculum est exemplum ancillarū xpi. Si enim mulier dicat se nō posse imitari vī tam sanctoꝝ viroꝝ: saltem imitetur vītā suarū sororū. scilicet Magdalene. Agnetis. Cecilię et ceterarū. Omnes autēz maculas quas mulieres deprehēderint ad ista specula lauare debēt in cōfessione vera. In huius significationē in lauatorio tēpli erant specula: vt dicit Exo. xxxviij. Bern. Alma p̄fessionē si affectas decorē. Cōfessionī enim iungitur decor. ps. Cōfessio et pulchritudo in p̄spectu ei. Sed multe sunt que libentius viderēt facies carnis sue in speculo vanitatis: q̄ facies mētis sue i supradictis speculis. Hicō. Mulier ad speculum pingitur. et in contumeliam artificis conatur pulchrior ēē q̄ nata est.

Sermo tertius.

O Ico autem vobis: q̄ nemo illoꝝ viroꝝ qui vocati sūt gustabunt cenam meam. Ex eo q̄ dicit dominus. Nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati sunt gustabit cenam meā: dat in telligere q̄ gustabunt aliam cenam que non est sua. Ideo notandū q̄ est quadruplex cena. scilicet corporalis: spiritualis: infernalis: et celestis. In cena corporali debent refecti pauperes. Luce. xiiij. Cum facta cenam vel prandium: voca pauperes ac debiles: cecos et claudos. Scien dum est autem q̄ antiqui comedebāt tñ semel in die: et in loco cōmuni: et cōmuniter. Et q̄ tñ semel in die comedebāt: iō cenam appellabant. q̄ post cenam nulla comestio restat. Quia etiā comedebant in loco cōmuni et cōmuniter: ideo cena similiter dicebatur. a cenon q̄ est cōmune. Ex primo igitur ostendebant suāz frugalitatem. Tante enim erant abstinentie q̄ cōtenti erant vna cōmestione i die. Ex secundo ostēdebant suā honestatem. Ideo enī in loco cōmuni et eundē comedebāt. ne occasiōe seceri foci lasciuiflerent: vel verba detractoria resonarent. Ex tertio ostēdebant suā liberalitatem: q̄ nō singulariter sed cōmuni

ter comedere volebant. et ideo pegrinos et hospites ad suā cōuiuia aduocabant. Exemplo igitur antiquoꝝ et nos ista tria in nostris cōuiujs habeamus. Primo temperantiam et frugalitatem. Eccl. xxxi. Ut ere quasi homo frugi hīs que tibi apponuntur. Et iudez. xxxvij. In multis escis erit infirmitas. Et infra. Propter crapulam multi pierunt: qui autēz abstinentes est: ad hylē vitāz. Unde refert Aug. tria documenta se a beato Amb. vīdiciſſe. Unum est ne officium militādi aliquibus suadeat: ne forte ipsi calūnias et expōsitiones exerceant. Secū dum ne vxore alicui percat: ne forte ipsi coniuges male inter se cōueniant et tibi maledicant. Tertiū ne ad cōuiuū nō inuitatus accedat: ne forte ibi temperantie modum perdat. Secundo debemus habere honestatem. ne. s. in nostris cōuiujs fiat lasciuia solatia. Ysa. v. Lythara et lyra et tympanum in cōuiujs vestris tē. Et ne ibi dicantur verba detractoria. Prouerb. xxiij. Noli esse in cōuiujs potator: nec in cōmestationibus eorum qui carnes ad vescendum cōferūt. Illi carnes ad vescendum conferunt singlo. qui in locutione vicissim proximorū vitia dicunt. Ideo Aug. contra pestem detractionis hos versus in mensa sua habebat inscriptos. Quisquis amat vltis absentium rodere vitam. Hanc mensam indignāz nouerit esse sibi. Tercio debemus habere pietatez: vt peregrinos et pauperes in nostris cōuiujs habeamus. Job. xxxi. Si comedī ducellam meāz solus et non comedī pupillum ex ea. Econtra dicit auarus Eccl. xi. Inuent regem mihi: et nunc manducabo de bonis meis solus. et nescit q̄ tempus precreat et relinquat omnia alijs et ipse moriatur. Secunda est cena spiritualis quāz deus facit cum anima. Apoc. i. Ego sto ad ostiū et pulso. si quis aperuerit mihi ianuam ibirabo ad illum et cenabo cum illo et ille mecum. hoc est ponemus ad symbolum. Peccator enim penitens debet in ista cena ponere tria fercula. scilicet contritionem: confessionem: et satisfactionē. Beatus autem tria alia penit. scilicet misericordiam: gratiam: et gloriam. Be ista cena dicit Joā.

xij. Gecerūt ei cenā ibi. i. xpo. s. martha & maria. Lazarus vō erat vn⁹ ex discipul⁹ bus. Per marthā significant actiui. per mariā cōtemplatiui. per lazariū de nouo a peccato resuscitati. Lenat igit xps cuz actiui: qz delectat in eoz opatione. Lenat cum cōtemplatiui: qz delectat i eorum deuotione. Lenat cū pensētibus & de nouo cōuersis: qz delectat in eoz conuersione. ps. Myrrha & gutta & casia & vestimētis tuis a domibus eburneis. ex quibus delectauerūt te filie regū in honore tuo. Per myrrham que amara ē intelligit cōtritiō. Per guttas que singlo sam expellit tumorē: intelligitur humilitas. Per casias que singlo. nutrit i ags: intelligit fides que datur in baptismo. Fide igit regū. i. anime sanctorū que se bene regunt: que sunt domus eburnee. i. pure & caste & quoz vestimēta. i. opa aro matibus virtutū sunt plena xpm multū delectant. Delectat. n. in cōtritione penitentū. in humilitate cōtemplatiuoz. & i fide formata actiuoz. Sicut. n. cōtritiō necessaria est de nouo conuersis. fides formata necessaria est actiuis. sic humilitas necessaria est cōtemplatiuis. Nemo enim pōt ascēdere ad deū nisi hēat humilitatis gradū. Aug. Tutā securūqz vbi sibi soluit humilitas leuans cor ad deū nō pōt deum. C Tertia cena est infernalis. De qua dicit Apoc. xix. Venite cōgregamini ad cenā magnā dei: vt māducatis carnes regū &c. In ista cena dabitur duplex panis. Vn⁹ durissimus q nūq̄ poterit digeri. s. mors eterna. ps. Dors depascet eos. Prouerb. xx. Suis est hominī panis mendaciū. Et post sequitur. Implebis os eius calculo. Sicut enim calculus nō potest masticari nec digeri sic mors eos depascet. & tñ nūq̄ poterit fūiri. & Alius panis erit amarus. s. cōscientia amara. Job. xx. Panis eoz vertetur in fel aspidum intrinsecus. Breg. Nicen⁹. Mala cōscientia segete. s. nō recedit a se. vir potest foris aliquid esse remediū quando intus est vultus inclusum. & Secūdo in cena ista dabitur duplex vinum. s. rubrum quod est fel draconum: & album qd est venenum aspidum & serpentum. Deut. xxxij. Fel

draconum vinum eorum & venenū aspidum insanabile. & Tercio in ista cena apponentur carnes lixe & asse. Sicut enim dicitur Apoc. xvi. Lōman ducuerūt linguas suas p̄ dolore. Dānati quidē trāsiunt ab aquis nūmū ad calorem nūmū. vt dicitur Job. xliij. Quando igit erūt in aquis nūmū tunc p̄ nimio dolore manducabunt linguas suas cōgelatas & sic quodāmodo comedēt carnes lixas. Quando vero erūt in igne tunc p̄ nimio dolore manducabunt linguas suas adustas. & sic quodāmodo comedēt carnes aslas. Quāticūqz autem & quotiescūqz lingua comedatur subito reintegrabitur: vt iterum comedatur. Et qm̄ in magnis cōuiuijs cōsueuerunt sonare diuersa musicoz genera. ideo in illa cena resonabunt tria genera musicorum. & Primū est stridor dentium. Dat. viij. Ibi erit fletus & stridor dentium. & Secundū est ululatus demonū. Ysa. xvi. Ululabit moab ad moab vnīuersus ululabit. Illud de moab interpretatur ex patre. & significat illud de quo dicitur Jo. viij. Ex patre diabolo estis. Moab igitur ululabit: qz dmones maiores ululabūt ad moab. Similiter vnīuersus ululabit: qz ceteri demones eis respondebūt. & ad eos similiter ululabunt. & Tertium est planctus cōmūter omnium. Zach. xij. Plāget terra. s. infernalis familie. & familie seorsum. Nam seorsum plāget familia superboz. seorsum familia luxuriosoz. seorsum familia auaroz. C Quarta cena est celestis. de qua dicitur Apoc. xix. Beati qui ad cenā nuptiarū agni vocati sunt. Circa istam autem cenā duo sunt videnda. & Primo quis eam p̄parauit. & Secundo propter qd eam p̄parauit. & Circa primum notandum qd ceenam istam p̄parauit tota trinitas: ita qd pater sua fercula sibi ponit: & fili⁹ suus: & spiritus sanctus sua. Pater enim posuit ibi tria fercula. & Primo sue facie clarā visionem. i. Ioan. iij. Scim⁹ qm̄ cum apparuerit similes ei erimus: quia videbimus enim sicut est. & Secūdo omnium bonorū plenā possessionē. Tunc enim erit deus omnia in omnibus: vt dicitur. i. Cor. xij. Sap. vij. Venerunt mibi

omnia bona pariter cum illa. *¶* Tertio omnium voluntatum et desideriorum plenam completionem et quietationem. *Joā. xliij.* Domine ostende nobis patrem et sufficit nobis. Propter ista tria dicitur. *Joā. ij.* Quod oculus non vidit nec auris audiuit et. Oculus enim non sufficit videre tantam visionis claritatem. Nec auris audire tantam bonorum omnium veritatem. Nec cor cogitare tantam voluntatum completionem et tranquillitatem. *¶* Illius autem in illa cena ponit tria fercula. *¶* Primo panem vite. De quo dicitur *Joā. vi.* Ego sum panis vite. *¶* Secundo satietatem in sua humanitate. Unde dicitur *Joā. vi.* Qui veniet ad me non esuriet. *¶* Tertio satietatem in sua deitate. *Joā. x.* Ingredietur. scilicet ad consideranda desideria. et egredietur ad consideranda humanitatem et pascua inueniet. Spiritus sanctus in cena tria fercula ponit. *¶* Primo ignem quo fercula decoquunt. *ysa. xxi.* Dixit dominus cuius ignis in syon et caminus in iherusalem. *¶* Secundo vinum quo sancti inebriabunt. *ps.* Inebriabuntur ab ubertate domus tue. *¶* Tertio fructus quibus delectentur. *Gal. v.* Fructus autem spiritus caritas gaudium pax et. Quamvis autem tam delitiosa cibaria in ista cena dentur: aliqui tamen ventre contempserunt: ex eo quod eterne dulcedinis experientiam non habuerunt. *Bregio. in omel.* Corporales delitie cum non habentur graue in se desiderium accedunt. Cum autem habite eduntur: comedentem protinus in fastidium per satietatem vertit. Et contra spirituales delitie cum non habentur in fastidio sunt. *Luz* vero eduntur in desiderio sunt. Audent enim spirituales delitie desiderium dum mentem satiant: quanto magis sapor earum percipitur: eo amplius concupiscitur eo quod audius ametur. et propterea non habite amari non possunt: quia earum sapor ignoratur. Quis enim amare valeat quod ignorat. *¶* Circa secundum. scilicet propter quid deus istam cenam preparauit et tam multos vocauit. Sciedum quod propter hoc fecit ut scilicet celestis ciuitas suis ciuibus impleatur. Unde dicitur *xit.* Compelle intrare ut impleatur do-

mus mea. *blo.* Numero predestinatorum fidelium qui numerus inextinguibilis non remanebit. Ante ascensionem quidem christi in celum domus dei quantum ad homines omnino erat vacua: quia nullus adhuc ibi fuerat. Nunc autem est semiplena. Tunc quod numerus sanctorum adhuc non est impletus. *Luz* quia anime sanctorum adhuc non habent suam beatitudinem completam: ex eo quod eorum corpora adhuc non sunt glorificata. Post iudicium autem totaliter domus dei erit plena. quia et numerus electorum erit impletus. et quilibet sanctus in corpore et anima erit glorificatus. Unde dicitur de christo *Proverb. vij.* In die plene lune reuersurus est in domum suam. Sicut enim luna aliquando est vacua. aliquando plena. aliquando semiplena. Sic domus dei ante christi ascensionem de animabus sanctorum omnino erat vacua. post ascensionem vero fuit semiplena: quando post iudicium christus in domum suam celestem reuertetur: tunc totaliter erit plena.

Enchiridia tertia. Sermo primus.

QUANTUM appropinquantes ad ierusalem publicani et peccatores ut audirent illum. et murmurabant iudei et scribe dicentes: quia hic peccatores recipit et manducat cum illis. *Luce. xv.* Sicut dicit Augustinus super *Joā. ij.* Quidam sunt infirmi: sed sanabiles. quidam infirmi sed insanabiles. quidam autem perfecte sani. Ista triplex differentia tangitur in hoc euangelio. *¶* Nam infirmi sanabiles erant publicani et peccatores. *¶* Infirmi insanabiles erant scribe et pharisei. *¶* Perfecete autem sani sunt iusti qui non indigent penitentia. In medio autem horum erat medicus constitutus. *¶* Primo igitur ponuntur infirmi sanabiles. scilicet publicani et peccatores. De quibus duo dicuntur. scilicet quod ad christum appropinquabant. et quod eius verba audire affectabant. *¶* In hoc autem quod dicitur appropinquabant offenditur quod prius longe erant. *ps.* Longe a peccatoribus salus. Appropinquanti autem deo propinquas deus appropinquat per gratiam. *Jac. iij.* Appro-

Dominica. iiii. post festū trini.

pinquate deo et appropinquabitis vobis. Ista autē elongatio et appropinquatio nō sūt loco s; similitudine vel dissimilitudine. Aug. super ps. Deo qui vbiq; ē neq; p loca appropinquamus neq; ab illo p loca remouemur. Appropinquare illi ē simile illi fieri. Recedere ab illo dissimile fieri. Et subdit Aug. Nōne cum vides duas res ppe sibi similes dictas appropinquat hec illi. Quando autē dissimiles q̄ ut vna manu teneantur. dicis longe est hec ab illa. Si ergo vs appropinquare similis ei esto si nō vis eē similis elongaberis. Dec Aug. Boni igit et sunt xp̄o p̄pinquit et a xp̄o longinqui. Propinquitū ad similitudinē vire. Ipse. n. est misericors et ipsi misericordes. Luc. vi. Estote misericordes sicut et pater vester misericors ē. Ipse pfectus ē et ipsi pfecti. Matthei. v. Estote perfecti sicut et pater vester pfectus ē. Ipse sanctus ē et ipsi sancti. Luc. iij. Scit estote q; ego scis sū. Sūt autē longe a deo tñ vno mō. s. quātū ad statum miserie sū quem ei dissimiles sūt Christus enim est in statu felicitatis et ip̄ si in statu penalitatis. Olim quidē christus similis eis fuit quando in corpore habuit mortalitatem in anima passibilitatem. in vtroq; multiplicem miseriam et penalitatem. Sed post resurrectionē corpus eius induit immortalitatem. anima in passibilitate et vtrūq; omnimodā felicitatem. Et ideo sancti viri modo sibi dissimiles sunt cum sint mortales. passibiles et multas penalitates habentes. Peccatores autem a deo longe sunt et dissimiles duplici modo. Primo quātū ad statum miserie q; sunt mortales et corruptibiles sicut boni. Secūdo quātū ad dissimilitudinē vire. Unde dicit ps. lv. Sicut exaltantur celi a terra: sic exaltate sunt vire mee a vīs vestrīs et cogitationes mee a cogitationibus vestrīs. Ute quibus christus ad nos venit: fuerūt humilitas et pietas. Cogitationes autē ei⁹ fuerunt pure imo ipsa puritas. Superbus igitur non assimilatur ei in sua humilitate: nec auarus in sua pietate. nec luxuriosus in sua puritate. Damnati autem sunt lōge a deo triplicif. Primo quātū ad statum miserie. Licet enim habeant

corpus imortale adeo tamē erit passibile et tot miseris subiectum q; subsistere vix valebit. ps. In miseris non subsistent. Secūdo quātū ad dissimilitudinē vire. Et quātū ad hoc nō tñ erunt dissimiles deo s; et sanctis. Valde enim dissimile ē eē in satietate et esurire: et vlulatu et in cantu: in gaudio et in dolore. Ista notatur ps. lxx. Ecce serui mei comedent et vos esurietis. Tertio q; erunt extra ambitū diuine misericordie et ideo dicuntur proijci in tenebras exteriores. vt habet Matthei. viij. Peccata enim sunt tenebre sed put sunt in p̄sentia sunt tenebre interiores: quia adhuc sūt itra ambitū diuine misericordie. Prout autē sunt in inferno sūt tenebre exteriores: q; extra ambitū diuine misericordie cōputatur. Secūdo publicani et peccatores christi verba audire affectabat. Peccatores sunt sedi. tenebrosi et frigidi. Verba autem dei sū Ambro. super. Beati imitulari. habet mūdare illuminare et accendere. Utile igit est peccatoribus ad verba dei accedere: q; si sunt sedi mūdantur. Jo. xy. Jam vos mundi estis propt̄ sermōem qui loquutus sum vobis. Si sūt tenebrosi illuminantur. ps. Lucerna pedibus meis verbum tuū et lumen semitis meis. Si sunt frigidi istam. ps. Ignitum eloquū tuum vehemēt. Orige. super Josue. Scriptum ē qui appropinquant mihi appropinquant igni. Si autem aurum vel argētum fueris multo rutilatior per ignem effulgebis. Si autē fueris fenum vel stipula consumeris. Secūdo ponitur insinuas. s. scribe et pharisei. qui sū glo. dupliciter errabant: quia et se iustos putabāt cū eēnt superbi et illos reos cū eēnt penitentes. Primo error eorum erat quia se iustos putabant euz essent superbi. et ideo nulla compassione ad peccatores mouebantur: sed contra eos potius indignabatur. In peccatore enim penitente tria considerantur. s. vera penitētia culpa perterita et iustificatio assecuta. Secundum autem Bregeo. nature debemus compassionem siue dilectionem. culpe distractionem. i. districtam correctionem. Unde ait. Oportet vt sollicite discernamus:

quia dissectionem debemus vitis com
passionem nature. Si enim sciendus
est peccator: nutriendus est proximus.
Augu. Sic diligēdi sunt homines vt eo
rum non diligant errores. Iustificatio
ni autem assecute debemus congratula
tionem. Iuxta illud Luce. xv. Epulari
autem et gaudere oportebat q: frater tu
us fuerat et reuixit etc. Isti autem nec de
natura curabant vt diligerēt: vel com
paterētur. nec de iustificatiōe assequuta
vt congratularētur: sed nū de culpa pre
terita vt indignarētur. Grego. in omel.
Vera iustitia compassionēs hēt. falsa de
dignationem. quāto et iusti solcant re
cte peccatoribus indignari. Sed aliud ē
quod agitur typo superbie aliud quod
zelo discipline. ¶ Secundus error istorū
erat q: illos peccatores reputabant cum
essent penitētes. Et ideo contra christum
de duobus murmurabāt. ¶ Primo de
eo q: eos recipiebat. ¶ Secundo de eo
q: cum eis comedebat. Ex eo enī q: eos
recipiebat: credebant ipsum cōquina
ri. Sicut et phariseus ex accessu peccatri
cis magdalene christus inquinari crede
bat. Petrus ratiō. Erras pharisee lutū
tangit sol. sed lutum non inficit solem.
Medicus tangit vulnera sed ipsum pu
tredo non corrumpit. Reus tāgit iustus
iudicem sed ipsum maculare non pōt.
Et vocat hīc christum solē medicum et
iudicem. Peccatorem autem vocat lu
tum vulneratum et reum. Christus igit
qui est verus sol lutum tangebāt cū pec
catores recipiebat. sed tamē ipsius lutus
solem non inficiebat: sed potius sol lutū
in aurum mutabat: cum peccatores iusti
ficabat. Christus etiam qui est verus me
dicus vulnera peccatorum curabat et fe
torem non sentiebat: sed fetorem fuga
bat cum culpam remittebat. Christus et
qui est iustus iudex. reos admittebat: et
ipsos per iustam penitētiā absoluebat
dicens. Gaudium est coram angelis dei
super vno peccatore penitētiā agente.
¶ Secundo contra christū murmurabāt
q: cum peccatoribus comedebat. Hoc
autem christus ex magna dispensatione
faciebat. Inter iudeos enim quidā erāt
superstitiosi qui diligebant in alijs ma

gnam vite austeritatem. Alij erant terre
nis asueti qui magis diligebant quan
dam vite cōmuniteratē. Alij erant curio
si qui requirebant miraculorū potestātē
Secti igitur christus sū Jo. Chasfo. sicut
faciunt venatores qui per duas vtas cō
trarias aliquē animal insequuntur vt
in alteram incidat. Visit enim Joannē
baptistam cum vita austerā: vt sic cōuer
teret supstitiosos. Venit ipse cum com
muni vita manducās et bibens cū pec
catoribus vt sic conuerteret terrenis as
suetos. Venit cum miraculorū potētiā
vt sic conuerteret duros et curiosos. Sz
cōqueritur dicens Matthei. xi. Vēit io
annes nō manducās nec bibens et dicūt
demonium habet etc. ¶ Tertio erat qui
dam perfecte sani. s. iusti qui non indi
gebant penitētiā. Grego. Sunt pleriq:
iusti in quorum vita tantū est studiū:
vt eis quelibet peccatorum penitētiā p
poni nullatenus possit. Hinc ergo colli
gendum est quantū deo gaudiū faciat:
quādo humiliter plangit iustus. si sic fa
ctū est in celo gaudium quādo in se qd ma
le gesserat per penitētiā dānat iniu
stus. Tales igitur penitētiā indigēt et nō
indigent. Est enim penitētiā purgās: si
cut fuit penitētiā magdalene. Est pe
nitētiā ornans: sicut fuit penitētiā Joā
nis baptiste. Bernar. Confessio peccato
rem purgat et iustum ornāt. Est peniten
tia cōseruās que iustum cōseruat a cāu
Juxta illud Corin. ii. Castigo corpus
meum et in seruītem redigo etc. Perfe
cti igitur viri et si non indigēt penitētiā
purgante: indigent tamē penitētiā ornā
te et cōseruante. ¶ Quarto in istorū me
dico erat iudex et medicus constitutus. q
infirmos sanabiles. i. peccatores penitē
tes recipiēdos et ostendit. Et super hoc
tres pabolas adduxit. Vnam de oue p
dita. Aliam de diagma amissa. Tertiam
de filio prodigo reuertēte: que post istas
duas ponitur imēdiate. ¶ Tria enī sūt
que hominem ad miserēdum inducere
conseruerūt. s. simplicitas. propinquitās.
et necessitas. Ista tria similiter deum ad
miserēdum inducūt. ¶ Primo nra sim
plicitas. Et ad hoc pertinet prima para
bola de oue errante. Hō. n. ē simplex. re

Dominica. iiii. post festū trinitatis.

spectu hostis tam astuti. i. diaboli. et is-
cario decipit. Unde clamat. ps. Errant si-
cut ovis que p̄it: regre serauit. et. Secū-
do nostra p̄pinq̄itas quā nobiscū con-
traxit. Hebr. y. Nusquā angelos appre-
hēdit. Et ad hoc p̄inet secūda para-
bola de dragina amissa in qua ē imago
cesaris vel regis et superscriptio nomis.
Sic et homo ē ad imaginē dei formatus
et h̄z superscrip̄iōz xp̄i q̄a xpo d̄i xp̄ian⁹:
et iō xp̄s d̄i nostri misereri. Juxta illud
Eph. v. Nemo carnē suā vnquā odio ha-
bit. et. Tercio nostra necessitas et pau-
pertas. Et ad hoc p̄inet tertia parabola d̄
filio p̄digo reuertēte qui dixit. Quanti
mercenarij in domo patris mei abundāt
panibus. ego aut̄ hic fame pereō. Qui
enim hō cognoscit suā miserīā et infirmi-
tatē. tūc deus sibi exhibet suā pietatem.
Vnde dicit ibidē q̄ pater vidēs cum misē-
ricordia motus ē sup̄ eū. et cecidit super
collū eius et oscularis ē eum.

Sermo secundus.

Quānti appropinquantēs
ad iesum publicā-
ni et peccatores. et. Libenter
debet oēs ad xp̄m appropin-
quare: q̄ oīa remedia in ipso poterūt in-
ueniri. De quibus sic dicit Ambro. in li.
de virginib⁹. Omnis anima accedat ad
christū: q̄ oīa xp̄s est nobis. Si vulnera
curare desideras medicus ē. Si febribus
estuas fons ē. Si grauiaris iniquitate: iu-
stitia ē. Si auxilio indigeo: virtus ē. Si
mortē times: vita ē. Si celum desideras
via ē. Si tenebras fugis: lux ē. Si cibum
queris alimētum ē. Ex hīs verbis habe-
tur q̄ debemus ad xp̄m accedere et ap-
propinquare. P̄mo sicut vulnerati
ad medicū et sanatorē. iō dicit. Si vulne-
ra curare desideras medicus ē. Sūt aut̄
quedā peccata que vulnerāt corpus si-
cut gula. Eccle. xxxvii. In multis estis
erit infirmitas. Quedam que vulnerant
animā: sicut supbia qua primus angelus
vulneratus fuit. Unde alij angeli q̄ cum
eo ceciderunt sibi insultāt dicētes Ysa.
xliii. Et tu vulneratus sicut et nos nostri
similis factus ē. Quedā que vulnerant
vtrūq̄z sicut luxuria. Que quidē vul-
nerat corpus mala concupiscētia. Job.

xvi. Conuulnerauit lumbos et. Et anima
amara p̄sciētia. Prover. vii. Statim eas
scz mulierē sequit̄: sicut boē ductus ad
victimam donec transfigat sagitta secur
eius. Ista sagitta ē p̄scia amara. Et quo-
niam sunt quedā vulnera que sanantur
per incisionē. quedam p̄ adustionē. que-
dam per emplastri appositionē. et. Ideo
iste medicus vulnus gule sanādum do-
cet per incisionē. q̄ iordinatus gule ap-
petitus ē penitus rescādus. Unde dicit
tur Prover. xxii. Quādo sederis vt co-
medas cum principe diligētē attride q̄
posita sunt ante faciem tuā et statue cul-
trum in gutture tuo. Ille in gutture suo
cultrū statuit q̄ inordinatū gule appe-
titū abscidit. et. Vulnus supbie p̄ empla-
stri appositionē. i. per passionis christi
meditationē sanari d̄z. Aug. super illud
Phil. ii. Factus ē obediēs vsq̄ ad mor-
tem. ecce habes humilitatis exēplū sup̄
bīe medicamentū. Quid igit̄ itumescis
o homo: o pellis morticina qd tēderis.
o sanies fetida quid inflaris. Princeps
tuus humilis et tu supbus. et. Vulnus lu-
xurie p̄ adustionē. i. p̄ adustiuam carnis
mortificationē: sicut petebat propheta
dicēs. Arc renes meos et cor meū. et. Se-
cūdo debemus ad christū accedere: sicut
estuati ad refrigerantem. Ideo subdit.
Si febribus estuas fons ē. In p̄iti vita
boni et mali estus multipliciter patiun-
tur. Nā boni actiui et p̄iugati patiuntur
estum tribulationū. i. Lxxviii. vii. Tribu-
lationē carnis habebunt huiusmōdi. In-
ter l. i. coniugati pro necessarijs rebus.
Contemplantur patiūtur estum tentatio-
num: q̄ ob humilitatis custodiā aliquā-
do a deo molestari p̄mittūtur sicut patet
in apostolo vsq̄ ad tertium celum ra-
pro. vt habet. ii. Cor. xii. Alii autem ali-
quādo patiūtur estum auaritiē. aliquā-
do carnalis concupiscētiē. aliquādo furē-
tis supbie. Omnes aut̄ iusti ad christum
fontem accedant: et ibi refrigeriū inue-
niant. Zach. xiii. Erit fons patēs domus
dauidi et habitantibus hierusalē in ab-
lutione peccatoris et mēstruate. Per da-
uid qui interpretatur manu fortis: intellē-
guntur actiui. Per hierusalēq̄ interpretatur
visio pacis intelliguntur p̄iugati. Noīc

aut peccatoris signatur auari & supbi. Nole vero mēstruare luxuriosi. In isto igitur fonte actiui inueniūt refrigeriū patietie: premlatiū refrigeriū deuotionis interne. Ceteri pccōres refrigeriū misericordie. Hier. vi. Inuenietis refrigeriū afabus vris. Tercio debemus ad xpm accedere sicut grauati ad iustus releuatores. Ideo subdit. Si grauatis iniquitate iustitia ē. Mūdus grauat nram inuisibile trahēdo ad ipatiētia. Diabolus nram rōnālē decipiēdo p fraudulētiā. Caro nostra pcupiscibilē. Ināmando p malā pcupiscētiā. Sz tales sic grauati ad xpm accedant. & ipse de talibus iustitiam faciet. s. de psequutoribus mūdici: q ad nihilum eos deducet. De diabolo qritus fallacias detegit. Et de carne q: eam rōni subijciat. Jo. xij. Nūc iudicium ē mundi: quo ad primū. Nunc pīnceps huius mūdi eijciē foras: quo ad secundū. Et ego si exaltatus fuero a terra oīa trahā ad meipm: quo ad tertiū. Tūc xps oīa que sunt in hoīe ad se trahit qn corpus & animā sibi subijciat vt iam caro anime non resistat: sed vtrūq deo scruiat. Juxta illd. ps. Cor meum & caro mea exultauerunt in de. vi. Quarto debemus ad xpm accedere sicut fatigati ad auxiliatores. Ideo subdit. Si auxilio indiges virtus ē. Indigemus. n. auxilio xpi & in vita & in morte & post mortē. Et ideo ad xpm accedamus vt nobis ferat auxilium in vita conseruādo a casu peccati. In morte: custodiēdo a laqueis diaboli. Et post mortē: deducēdo ad glāz celi. ps. Tenuisti ma. dexte. meā a peccatis. s. me in vita pseruādo. Et in volūta te tua deduxisti me. in morte. s. a laqueis diaboli me custodiēdo. Et cū gloria suscepisti me post mortē. s. i celū me deducēdo. Quinto debemus ad xpm accedere sicut mortui ad viuificatores. id subdit. Si mortem times vita ē. Est autem triplex mors. s. nature. culpe & gehēne. Qui igit ad christum accedit non debet timere mortem nature. quia corpora su scitabit. i. loz. xv. Per hominem mors. & per hominē resurrectio mortuorū. Ne qz mortem culpe. qz omnem culpam debet. ysa. xliij. Ego sum ipse qui deleo

iniquitates tuas propter me: & peccator tuorum vltra nō recordabor. Nec mortē gehēne: quia ipsam precipitabit. Eiusdem. xxv. Precipitabit dominus mortē in sempiternum: & auferet omnez lachrymam ab omni facie. Sexto debemus ad christum accedere sicut pegrini & errabundi ad ductorem. Ideo subdit. Si celum desideras via ē. Ipse enim via ē: & ductor vie & terminus vie. Juxta illd Jo. xij. Ego sum via veritas & vita. Ista via est penitētia. De qua dicitur. ysaie. xxx. Hec est via ambulata in ea neqz ad dexterā neqz ad sinistram declinabis. Et penitentia enim nō debemus declinare neqz per aduersa neqz per prospera. Ista via est multum brevis quia tantum continet tres vietas. Primā vietam facit contritio. Secundam confessio. Tertiam satisfactio. Ista est via trium dierum qua ab egypto id est peccato receditur ut deo gratum sacrificiūz offeratur. vt habetur Exo di. v. Eodem modo via que ducit ad infernum habet similitē tres vietas. Primam facit malās cōsentus. Secundam malum opus. Tertiā mala consuetudo. Ductor autem in via penitentie ē christus qui est veritas: & ideo anima errare non poterit in hac via. Licet enim vna sit via que ducit ad infernum. alia que ad lymbum. alia que ad purgatorium. Alia que ad celūz. Iste tamen ductor omnes vias nouit: & ideo animas sanctorum per bonam viam deducit. ps. Deduxit eos per viam rectāz vt fient in ciuitatem habitationis. Terminus huius vie est vita beata. Juxta illud Matthei. iij. Agite penitentiam: appropinquabit enim regnum celorum. Libenter igitur per hanc viam ire debemus: & propter vic breuitatem: & propter ductoris talis societatem: & propter tanti tantam vtilitatem. Septimo debemus ad christum accedere sicut tenebrosi ad illuminatores. id subdit. Si tenebras fugis lux ē. Iste at tenebre qz debemus fugere sunt tenebre infernales. ybi sunt tenebre superiores que causantur ex absentia visionis diuine. Tenebre inferiores quia ipsa infernalis regio est tota de se tenebrosa. p Tenebre interio

res q̄ ipse anime ⁊ cōscie tenebrose erūt. Et tenebre exteriores. q̄ ipsi demones tenebrosi sunt qui erāt dānatorū socij. Sed illi qui ad christū accedūt istas tenebras fugiūt ⁊ lucē inueniūt. Habet. n. Incens a superiorū. s. visionē dei. Apoca. xxi. Clartas dei illuminabit eam: ⁊ lucerna ei⁹ est agnus. Ab inferiorū. s. mansionē clarā. Thobie. xxiij. Luce splēdida fulgebis. Ab interiorū. s. lucidā aiam. Ysaie. lviij. Implebit dñs splēdoib⁹ animā tuā. Et ab exteriorū. s. societatem fulgidā ⁊ locūdam. Sap. iij. Fulgebūt iusti ⁊ tāquam scintille in arūdmēto discurrēt. ⁊ Octauo debemus ad christū accedere sicut famelici ad cibariem. ideo subdit. Si cibum queris alimētum est. Notandum autem q̄ filij israel dum exirēt de egypto triplicem habuerūt cibum. s. farina egypti: qua deficiente habuerunt māna deserti: quō deficiente habuerūt fructus terre promissionis. Peccatores qui de mpaſcuntur farina egypti. i. delectatione peccati de qua fit panis dyaboli. Qui licet videatur non esse dulcis. Juxta illud. Eccle. xxiij. Domini fornicario omnis panis dulcis. In futuro tñ multum erit amarus. Job. xx. Panis in vtero illius vertet in fel aspidum intrinsecus. Sed cum defecit ista farina peccati tūc aia reficitur māna. i. grātia dei. ps. Panem celi dedit eis. Eccle. xv. Liba vit cum pane vite ⁊ intellectus. Quando vero labor deserti. i. p̄sens vita finitur. tunc anima reficit fructu terre promissionis. i. dulcedine celesti sariat. Qui quidē fructus causat ex p̄mplantatione deitatis ⁊ ex visione hūanitat. ps. Luz de de. dile. sus somnum. ecce here. domini filij merces ⁊c. Hoc refert ad visionē diuinitatis. q̄ s̄m Aug. Visio ē tota merces. Fructus ventris: hoc refert ad visionem humanitatis. quia fuit benedictus fruct⁹ v̄tris virginis benedicere.

¶ Dominica tertia Sermo s̄tus.

Gaudium erit corā angelis dei super vno peccatore penitētiā agente ⁊c. Magna ⁊ p̄ciōsa ē p̄nia p̄ccatoris. de qua angeli in celo faciunt tñ festum. Non enim dicuntur gau-

dere de tam glorioſa dei visione. de qua dī. i. Pet. i. In quem desiderant angeli p̄spicere. Nec de sua tam iocunda iubilatione. de qua dī in ps. Laudate cū oēs angeli eius. Nec de sua tam dulci epulatione. de qua dī Thob. xij Ego cōso inuisibili ⁊ potui qui ab hoib⁹ videri non potest vto: Sed dicunt gaudere de nostra cōuersione: ideo dī. Gaudū erit corā angelis dei ⁊c. In qbus verbis tria tangunt. ⁊ Prīmū est angelorū letitia: cū dī. Gaudū erit in celis corā angelis dei. ⁊ Scdm est letitie materia cū subditur. Super vno peccatore. ⁊ Tertiū ē materie causa cū subdit. P̄niam agēte. Circa prīmū notandū est q̄ de nostra cōuersione nō tñ angeli gaudēt: sed etiā tota trinitas gaudet. Angeli enī gaudēt triplici de causa. ⁊ Prīmū q̄ vidēt sue custodie tam glorioſum fructū. Cuilibet. n. hoī angelus ad custodiā delegat. Et dū est in vtero: ne ibi a diabolo suffocet. Et dū est egressus ex vtero: ne forte a baptisimi gratia impediatur. Et dum est in mundo: ne forte ad p̄tā plurimā p̄trahatur. Et dū exit de mundo ne forte a diaboli laqueis teneatur. Sicut enim medicus gaudet q̄ videt erga infirmū suū curatiōis fructū. Sic angelus multū gaudet cū videt circa hoīem sue custodie effectū. De contrario aut multū dolet. Juxta illud Ysa. xij. Angeli pacis amare stebunt. ⁊ Secūdo gaudēt q̄ vidēt ex p̄ccatib⁹ queris suū adimpleri numerū. Siue enī tot ascendant de hoib⁹ quot angeli ceciderūt. siue quot steterūt: manifestū est q̄ eorū ruina debet de hoib⁹ reparari: ideo multū gaudent q̄ p̄ccōres cōuertuntur v̄ de ipsis eorū numerus replet. Ideo in xpi resurrectione per quā p̄ccōres sūt iustificati angelus totus festiuus apparuit ostendēs suam letitiam in aspectu: qui instar fulguris fuit coruscans in habitu: qui instar niuis fuit candid⁹ ⁊ i affatu dulcis fuit ⁊ amenus q̄ dixit mulierib⁹. Mat. vlti. Jesum queritis crucifixum ⁊c. ⁊ Tercio gaudent q̄ vident in laudando deū tale se habere cōsortiū. Olim quidē laudabat deū sola natura angelica: sed nūc addita est natura humana: ⁊ iō modo vicerit dici pōt illud Job. xxxvij. Luz me

laudarent astra matutina hoc spectat
ad laudē angeloz. Et iubilarent oēs fi-
lij dei: hoc spectat ad laudē hominum.
¶ Secundo de cōuersione peccatoris gau-
det et festū facit tota trinitas. scilicet pater et fi-
lius et spūs sanctus. ¶ Ex primo pater.
¶ Dulcius quidem gaudet rex terrenus:
quādo filius sibi cōcipit. Sicut letatus
ē abrahā de pceptu sarre. ¶ Dulciū gaudet
quādo nascit: sicut gauisi sunt zachari-
as et helisabeth i ortu precursois. ¶ Dul-
tuz gaudet quādo filius ablactat. Unde
abrahā facit magnū cōmūiū in ablactio-
ne ysaac filij sui: vt habet Gen. xxi. ¶ Dul-
tum gaudet quādo filius grādīs effect⁹
ad mēsam suaz recipit. Pater igit cele-
stis de filio spūaliter cōcepto: nato: abla-
ctato: et ad mēsam recepto multū gaudet
Cōceptio aut attendit in cōditione siue
in boni ppositi cōceptione. Ysa. xvi. Sa-
cie tu abne concepimus et parturimus
spūm salutis. Natiuitas attendit in con-
fessione vel bonoz operū ostensione. Sz
de multis pōt dici illud Ysa. xxxvij. Ve-
nerunt filij vsqz ad partū: et virtus paritē
di non ē. Ablactatio attendit in vite p-
fectione quādo. scilicet homo intantum pficit
qz iam nō indiget lacte paruuloz scilicet
bo solido perfectoz. Heb. v. Perfectiorū
ē solidus cibus. Ad mēsam recepto at-
tendit in celesti refectione. Iuxta illud
Luce. xxiij. Edatis et bibatis super mēsam
meam in regno meo. ps. Filij tui sicut no-
uelle oliuaz in circuitu mēse tue. ¶ Se-
cūdo de cōuersione peccatoris gaudet
filius. Et hoc triplici de causa. ¶ Primo
qz ex hoc videt effectū siue passionis. qd
notat in prima parabola de oue p̄dita
et inuenta. Grego. Una ouis perijt quan-
do homo peccādo vite pascua dereligit.
In humero aut posuit qz peccata nostra
in corpore suo portauit ipse. de hoc sic di-
cit Aug. in li. cōtra quinqz hereses. Ho-
mo cū cēs inimicus patri meo recōcilia-
ui te per me: cum inter montes et siluas
errares quesui te: humeris meis porta-
ui te: patri meo reddidi te: laboraui: su-
dasti: caput meū spūis opposui. Adan⁹
meas claus obiecti: lancea latus meum
apuit. Tot vt iradicā inturys: asperitati
bus laceratus sum sanguinē meū sudā.

aiam meam posui vt cōiungerē te mihi
et tu diuiseris a me. Tantum aut desi-
derum de oue inuenienda habuit qz de-
sertum. i. celū dereliquit. quod dicit de-
sertum. i. derelictū quia fuit derelictum
ab angelo in quo fuerat creatus. Tū qz
fuit derelictuz ab homine qui ipsuz fue-
rat habiturus. Tum qz ad instar deserti
in eo sunt dulces cantus autū. i. angelo-
rum. Ibi sunt rose martyrum: viole con-
fessorum: et lilia virginum. ¶ Secundo
gaudet filius quia in peccatore cōuerso
videt reformationē sue imaginis. quod
notatur in secūda parabola de diagma
perdita et inuenta. In qua imago regis
refulget. Decet enim diagme sunt nouē
ordines angelorum: et decimus hominū
qui ad imaginem sunt creati. Sed deci-
ma diagma perditā fuit: quādo homo
peccauit: sed xp̄s ipsam quesuit et suaz
imaginem repaui. ¶ Tercio gaudet ex
eo qz videt resuscitationem sui fratris:
quod notatur in tertia parabola d̄ filio
p̄diso de quo dicit: Epulari et gaudere
oportebat: quia frater tu⁹ perierat et re-
uixit. ¶ Tercio de cōuersione peccato-
ris gaudet spūitus sanctus triplici de
causa. ¶ Primo quia recuperat templū
suum quod debet inhabitare. Iuxta il-
lud. i. Loz. iij. Nescitis quia templū dei
estis: et spūitus dei habitat in vobis. Ha-
bitare autem non posset nisi spūitus ma-
lignus recederet. ij. Loz. vi. Que autem
conuentio xp̄i ad belial. Quis aut con-
sensus templo dei cum idolo. ¶ Secun-
do gaudet quia recuperat membrū suū
quod debet viuificare. i. Loz. vi. En ne-
scitis quoniam mēbra vestra templū sunt
spūitus sancti etc. Videmus enim qz mē-
brum precisum vel putridum vel para-
lyticū non viuificat a spūitu humano.
Eodem mō nec peccator a spūitu diuio
Tum quia diuisus est ab eo. Ysa. lxx. In-
quitates vestre diuiserunt inter vos et
deum. Tuz qz putrefactus ē in peccato.
Jobels. i. cōputruerūt iumenta in ster-
core suo. Tum qz paralyticus ē ex motu
inordinato. Non enim habet sensu in
amorē dei. de quo. d̄ Sap. i. Sentire d̄
domino in bonitate. Nec habet motum
ordinatum operis boni: sed inordinatū

Dominica.i.iii. post festū trīni.

operis mali. **per**. Turbati sunt et mortui sūt sicut ebrius. **per** Tertio gaudet: quia recuperat vas suū quod dicitur implere. Oportet autē quod istud vas sit vacuum ab amore mūdi si dicitur impleri amore dei. Augustinus. super iohannē. Vases si pleni aera funde. ad hoc dei. Hoc signatū ē. iij. regum. iij. In hoc dicitur ille qui vasa vacua impleuit. Be istos festos dicitur in ista dicitur. iij. regum. iij. In hoc festo et gaudio quod facit deus dicit Origenes. super illud Numeri. xxvij. Oblatio nemine et panes et incensum odoris suauissimi offerre per tempora sua. Littera autē Origenis. In diebus festis vestris. hic inquit sua festia deus. Est. non. magna festiuitas salus humana. puta per singulos fideles qui conuertuntur ad deū et in fide proficiunt. Festiuitas dicitur quādo letificat eum impudicus si sit castus: et iniustus quāsi iustus querit. **Secundo** ponit huius leuitice materia. cum dicit. Super vno peccatore. Et super dicit quod super non agita nouē iustis. Quod quidē intelligi potest aut de peccatis iustis: aut de feruentibus. Si primo modo tunc verum ē quod hic dicit. Et super hoc ponit Gregorius. duo exempla. dicens. Maius de peccatore conuerso quod dicitur iusto gaudium sit in celo: quia dux iste plus illū mittit diligere qui post fugā reuersus hostē fortiter pericit quod illū qui nūquā terga vertit et nunquā aliquando fortiter fecit. sic agricola illā terram magis amat: quae post spinas vberes fruges profert quā eam quae nunquā spinas habuit: et nunquā fertilem messim produxit. De hoc et sic dicit Augustinus. in libro cōtra faustum. Agricole placet placet agri quod spinis magnis eradicatis ceterisque proferunt quod nullas spinas nunquā habuerunt et vix ad tricesimum peruenerunt. **Si** autem intelligatur de iustis feruentibus: tunc distinguendum est inter affectum et effectū. Nam secundum Bernardum. melior maior est tribuendus effectus. magis enim indiget maior est tribuendus affectus. Videmus enim quod si aliquis mater habeat decem filios si vnus infirmatur et postea sanatur: maior gaudium ostendit de sanitate istius recuperata quā de sanitate in alijs conseruata. Super hoc etiam Angustinus. in libro confessionum. tria exempla

ponit dicens. triumphat imperator et vincit: sed nisi pugnasset non viciisset. Et quod maior periculum fuerit in prelio: tanto maior est gaudium in triumpho. Jacet tempestas nauigantes minatur: et in tempestate nauis periclitatur. **Vnde** dicitur. Aliquis infirmatur: omnes animo egrotant cum eo. postquam vero conualuerit rursus aliquis infirmatur: omnes animo egrotant cum eo. postquam vero conualuerit sit ei et omnibus tale gaudium recte quale ante nō fuerat. **Tertio** ponitur letitiae et materie causa: cum dicitur. Penitentiam agente: Non dixit penitentiam cogitante quae est penitentia perastinarum. Proverbia. iij. Ne dicas amico. i. christo vade et reuere et cras dabo tibi: eum statim possis dare. Nec dicit: penitentiam docete quae est pernia verbozum predicatozum. Mattheus. xxij. Dicit. non. et si faciūt et. Nec dicit perniām ostendere quae est pernia hypocritarum et simulatorum. Mattheus. vij. Veniūt ad vos in vestimentis ouium et. Sed dicit penitentiam agente quae est pernia deuotozum. de quibus dicitur. Lucas. iij. Facite dignos fructus pernitentiae quarta. Sermo primus.

Estote misericordes sicut et pater vester misericors est. Lucas. vi. Inter leges mosaycas et euangelicam ista differētia esse videtur. quia in illa predicabatur seuerā iusticiā in ista dulcoras misericordiā. ideo subdit. Estote misericordes et. Ibi deus vocabat se deum metuendū. hic vocat se patre benignū. ideo subdit. Sic et pater vester misericors est. Ibi promittuntur carnalia et terrena: hic spiritualia et eterna. ideo pater ille sepe vocat pater celestis. i. dator celestis. In serie igitur huius euangelij tria tanguntur. **Primo**. non. xristus exemplo dei ad misericordiā nos inducit. **Secundo** ista misericordie tres species ponit. **Tertio** rōnes et causas specierum ostendit. **Primū** notat cū dicitur. Estote misericordes sicut et pater vester misericors est. Circa quod notandū quod hic deus habeat potentiam. sapientiam. et bonitatem. diuinitatem. cognitiam et misericordiā. tamen nō dixit. Estote potentes sicut et pater vester potens est. Nec estote sapientes nec locupletes: sed misericordes. Ratio huius est: quia appetitus

potentie habet deiectionem. ps. Delectasti eos vñ alleuarent. Hoc patet in lucifero qui dei potentiaz appetijt: & ideo i abyssi sum delectus fuit. & pperitus sapiēte h3 inflammatione. i. Loz. viij. Scietia inflat Loz. ij. Infla: 2 sensu carnis sue. Diuitie inducunt obliuionē dei. Bess. xl. Succedentibus pspertis ppositus pncernaruz oblitus est interpretis sui. Deut. xxxij. In crassatus est dilectus & recalcit. Et sequit Berelquit deum factorez suuz. Adiferi cordia autēz inducit hominez in celestis regni eternā possessionē. Unde dicit xps misericordibus. Mat. xxv. Venite benedicti patris mei possidere paratum &c. Non enim dicit. Venite potentes: sed ve vobis qui potentes fuistis ad bibendum vinum: & viri fortes ad miscendam cōbrietatem: vt dicit ysa. v. Nec dicit. Venite sapientes: sed ve vobis qui sapientes fuistis i oculis vestris: & corā vobismetipsis prudentes. vt dicit ibidē. Nec dicit. Venite diuites: sed ve vobis diuitibus qui habuistis hic cōsolationē vefuraz: sed dicit. Venite misericordes q: esuriu: & de distis mhi māducare &c. C Secōdo ponitur huius misericordie tres spēs. C Pri ma consistit iā non iudicando: cum dicitur. Nolite iudicare & non iudicabim: ni Interf. Non nisi in largitate beneficio rum sitis misericordes sed etiam in iudicando. Notandum autem q secundum Augustinum de sermone domini. Quēdam sunt manifesta: quedam occulta: quedam media. De manifestis autēz possumus iudicare. Unde dicit ibidem. De apertis que bono animo fieri non possunt. vt sunt supia. blasphemie. & huiusmodi. permittitur nobis iudicare. Alia sunt occulta. Et de his iudicare periculo sum ē. Unde super illud. i. Corinth. iij. Neqz meipsum iudico. dicit Augu. Periculū est nobis de ignotis cordibus alioz iudicare. Tanta enim pfunditas credēda ē esse in homine q lateat ipsum hominē in quo est. In petro pfunda infirmitas latebat cuz se cuz domo moriturum pmittebat. Luz ergo quisqz de se aut nō oīno aut vix po sit veraz ferre iūia: quō pōt de alijs iudicare cum nemo sciat qd agatur in homine nisi spīritus hominis

qui est in ipso. Adēia autem sunt que bono & malo aio fieri possunt. De quibz nō debemus certaz sentētiāz parere: sed debemus ea in melioze partē cōuertere. Unde super illud. i. Loz. iij. Nolite ante tēpus iudicare. dicit Augu. Et si suspitiones vitare non possumus: qz homines sumus. tamē iudicia. i. diffinitiuas firmas: qz sententias cōtinere debemus. Si ergo suspicamur qd ē humana tentatio: salte3 non iudicemus. Hoc enim ad humanam tentationē pertinet: sine qua vita ista nō ducitur. Item super illud Ro. xiiij. Strabit autēz &c. dicit Augu. Hic inuit apostolus q ambigua debemus in melioze partes vertere: & in futuro spem boni habere: etiam si aliter sit in presenti. Manifesta igitur sunt iudicāda. Occulta sunt diuino iudicio relinquenda. Adēia autem non sunt diffinitiuē iudicāda: sed in meliozem partem vertenda. C Secunda species misericordie consistit in dimit tendo: cuz dicit: Dimitte sc3 iniurias & dimitte vobis. s. peccatuz vestruz. Alia vero littera habet dimitte & dimittemini. Homo qui de3 aliquādo detinet a peccato quādo. s. enonitas peccati non dimittit ipm cōfiteri. s3 tūc a peccato dimit titur: quādo ipse p cōfessionē peccata dimittit. Prouer. xviij. Qui abscondit scelera sua non diriget. Qui aut confessus fuerit ea & reliquerit misericordiam consequet. Legit Zacharie. v. q missa ē massa plumbea in ore suo vel in gutture tenet: suffocaf. Si deglutit extinguit: si reiecit libraf. Ista massa plumbea ē peccatuz ponderosus: qd hōi claudit os qñ phibet cōfiteri. Tūc aut deglutit: quādo delectatio peccati in corde habet. s3 tūc reiecit qñ hō cōfitef. Aliquādo peccator tenet a diabolo qñ. s. mala ablata non vult restituere. i. Tim. vi. Qui volūt diuites fieri incidūt in tēratōes & in laqueum diaboli. Tūc aut a diabolo dimit tūf: qñ ipa mala ablata dimit tūf: vel restituntur. Iustissimi dicim: homines tenet diabolus per capillos. Capilli enim nascuntur ex superfluitate humorū: & significant superfluitatem malaz diutiaruz: qñ homo illos capillos cadit: tūc dia

Dominica. iiii. post festū tri.

bolus ipm dimittit. Aliquādo tenetur a deo: qñ. s. iniurias non vult remittere. Mat. vi. Si non dixeritis hominib⁹ nec pater vester dimittet vobis peccata vestra. Quādo autē hō dimittit iniurias tūc de⁹ nfas dimittit offensas. Et ibidē. Si dixeritis hostibus peccata eorū: dimittet vobis p̄ celestis peccata vestra. Aug. sup ps. Dicit tibi deus. aliquid cōtra te tenco. aliquid tu cōtra aliū tenes: dimitte et dimitta. C Tertia species misericordie cōsistit in elemosinarū largitione: cū dñs. Date et dabit vobis. Interl. Date bñficia: et dabit vobis vita eterna. Qui enim dat tp̄ alia: deus dat sibi et tē. Poratā ad suscitacionē. et corporalia ad cōsolacionē. et spūalia ad iustificacionē. et celestia ad glorificacionē. ysa. lviij. Gran geesuriētī panē tuū. Et sequit. Et sanitas tua citius oīetur: hoc refert ad bona corporalia. Et antebit facie tuam iusticia tua: hoc refert ad bona spiritualia. Et gloria dñi colliget te: hoc ad bona celestia. Et eris quasi ortus irriguus cui⁹ non deficient aque: hoc quo ad tēpora. lia. C Tercio xps ponit rōnes et causas p quas inducit nos ad supradictas tres species misericordie. C Primo enim inducit nos ne alios iudicemus ex cōsideratione maioris defectus pprii: cū dicit. Quid autē vides festucam in oculo fr̄is tē. Per festucā peccata minūta. per trabē peccata magna intelligunt. Sunt enim multi qui non vident sua graua: et vident aliorū leuia p̄cta. Ante peccatum in primis parentibus oculus erat aptus ad videndum opa dei. Post peccatum vero aptus ē ad vidēdū defectū et miseriam suā. qz tūc apti sunt oculi eorum et cognouerunt se nudos. Ad autē cōtra est: qz oculus n̄ nō ē aptus ad vidēdū et cōsiderādū opera dei nec ad vidēdū defectus et miseria nfas: sed ē apertus ad vidēdū defect⁹ pprios. Ber. Egregium infirm̄ corpis est oculus si sicut cetera viderit etiam possit seips cognoscē. C Legitur i vitis patrū qz qdaz frater porta bat an se sacculos p̄os et post se saccos magnos arena plenos. Et sup hoc iterrogatus r̄ndit. Sacculi pui sunt p̄cta pua aliorū que ante oculos meos semper ha-

beo. Isti magni sunt peccata mea magna que post dorsum meū p̄icio. Lbryf. Multi sunt q cū viderint monachū suū p̄suū vestimentū habētē ac copiosiorē cibo portū amarū sunt accusatores quod tūdie ipsi rapientes et crapulā patiētes. C Secūdo nos inducit vt iniurias remittamus ex cōsideratōe magni periculi et magni exēpli. C Primo ponit periculum dicens: Si cecus ceco ducatur p̄beat tē. Aliqñ cōtingit q ille qui facit iniuriā et ille qui recipit ambo sunt videntes. qñ. s. ille qui fecit iniuriā humiliter recognoscit. et ille qui recipit libera liter dimittit: et tūc nullū ē periculū. Ali qñ vero cōtingit q alter ē cecus et alter vidēs: qñ. s. ille qui fecit vult satisfacere: sed ille qui recipit nō vult remittere vel econuerso. Et tūc nō ē magnū periculū: qz sepe benignitas vnus cōuertit cor aliterius. Rom. xij. Si esurierit infim⁹ tuus cibā illū. si sitit potū da illi. hoc enim faciēs carbonēs ignis pgeres sup caput eius. hoc ē induces eū ad amorem tuū. C Aliquādo cōtingit q ambo sunt ceci qñ. s. nec ille qui iniuriā fecit vult satisfacere: sed nec ille qui recipit vult parere. et tunc ē magnū periculū: qz ambo cadunt in foueā peccatorū. C Deinde inducit ad iniurias remittendas ex cōsideratione magni exēpli qñ dicit. Nō ē dispululus sup magnū. Adag. eis n̄ iniurias oēs sic remittit: qz nec seruauit turbarionē in corde: nec dixit ipropiū ore. nec fecit aliquā iniuriā in ope. ysa. xliij. Non erit tristis neqz turbulētus: quo ad p̄mū. Nō clamabit: neqz audiet foris vox eius: quo ad secūdū. Calamū quassatum nō p̄teret. et linū sumigās non exstinguet i. minimā iniuriā nō inferet: quo ad tertiu. C Tercio inducit nos dādū ad elemosinas ex cōsideratōe magni p̄mij: cū dicit. Adfura bonā tē. Sinus autē aie ē intellectus q implebit gl̄ia visibis apte. et affectus q implebit gl̄ia v̄slectōis imense. Est autē mēsurā bona in aie bñficatione. Cōserta in corpis gl̄ificatione: qz ad beatificationē aie p̄feret et ad def. gl̄ificationē corpis: et tunc ē mēsurā cōserta. C Laogitata erit in locūda et inordinata sanctorū societate. Sicut enim in coagitatōe vasi

grana adinuicē ordinant et associant: sic
societas scilicet erit ordinata et iocunda.
Suppluēs erit in apta dei visione. ysa. lx.
Tūc videbis et affluēs: quo ad mēsuram
supēffluētē que erit in dei visione. Et mē-
rabit et dilatabit cor tuū. quo ad mēsurā
bonā que erit in mirabili et leta aīe glori-
ficatione. Quā cōuersa fuerit ad te mul-
titudine maris: quo ad mēsurā cōfertaz q̄
erit in corpis glorificatione. Corpus enim
mare aīe fuit: quā multas amaritudines
sibi dedit. Sed tūc cōuerteret. i. aīe totalit̄
subiiciet. Fortitudo gentiū venerit tibi.
quo ad mēsurā cogitata que erit in fan-
ctoꝝ societate iocūda que ex omnibz gē-
tibus ē collecta: et p̄tra mūdū carnē et dīa-
bolum fuit fortis et robusta.

¶ Sermo secūdus.

Estote misericordes sic
et p̄ vester miseri-
coria ē. Nusquā legis q̄ deus
voce p̄ potētē: nec p̄ sceler-
sz p̄ misericordie: ad inuēdū q̄ illi qui
sunt eius filij nō debent in potētia: nec i-
scia sz in misericordia eū imitari. Deus
habuit tres filios. s. luciferū: adā: et xp̄m.
¶ Sed p̄m^{us} appetiuit suā potētia: et iō
tāquā filius degener fuit exheredatus.
¶ Scd̄s appetiuit ei^{us} scia: et iō fuit simi-
liter exheredatus. ¶ Tertius secū^{us} ei^{us}
misericordia: et iō eternā ē assecutus he-
reditatē. ps. Postula a me et dabo tibi
gētes hēditatē tuā etc. Si igit̄ volumus
ēē filij legitimī et non exheredari imite-
mur piem nrm. nō i potētia nec i scetia:
sed i misericordia. Aug. sup̄ illud. Estote
misericordes etc. Inuenisti patrē. imi-
tare p̄rem. Si eū imitari non vis: exhe-
redari disponis. Vicit ergo: Estote mise-
ricordes. Ubi xp̄s nos inducit ad dupli-
cē misericordia: scilicet corpālē: et spūalem.
¶ Misericordia corpālīs cōsistit in ele-
mosynarū largitione: ad quā nos indu-
cit verbo: p̄mio: et exēplo. ¶ Verbo tri-
plicit̄er: q̄ ip̄s misericordie opus precipit
cōsult: et requirit. Siquē hēret dñz aliquid
p̄cipiētē: et sapiētē a duocatū idē cōsulētē
et dilectū amicū idē volētē et requirētē:
deberet illud cū omni desiderio adiple-
re. Deus aut̄ misericordie opus p̄cipit
tāquā dñs: sicut p̄ h̄c cū dīc. Estote mi-

sericordes etc. Cōsultit tāquā sapiēs ad
uocatus. Mat. xix. Si vis p̄fectus ēē va-
de et vēde oīa que hēs etc. Vult et requi-
rit tāquā dilectus amic^{us}. Eiusdē. ix. Ad
sericordiā volo et nō sacrificiū. Nos igit̄
debemus implere p̄ceptū dñi taz potētis.
audire cōsiliū a duocatū tā sapientis: et p̄-
ficere volūtātē amici tā dilecti. ¶ Scd̄s
do inducit nos ad misericordie opus p̄-
mio: videlz tpālī: spūālī: et celestī. ¶ P̄-
miū tpālē cōsistit in tēporaliū multiplici-
tatione. Prouer. iij. Honora dñm de tua
substantia: et de p̄mitijs frugū tuarum
da paupibz: et implebunt horrea tua sa-
turitate. Legit in cesario: q̄ cū frēs cu-
susdam monasterij multū abūdarent: et
multū ad paupes libérales eēnt: tandem
elemosynas dimiserūt et ip̄i egere cepē-
runt. quod cū cuiusdā vtro sancto referrēt
ait. Duo socij in isto monasterio p̄sue-
rūt habitare. s. frater dāte et frater dabitur
vobis. Vos expulistis p̄mū: et scd̄s sine
eo noluit remanere. ¶ P̄mū spūālē cō-
sistit in tribus. P̄mo in peccatorum re-
missione. Eccle. iij. Elemosina paupis nō
erit in obliuioe. Et sicut in sereno glaci-
es soluetur peccata tua. Eiusdē. iij.
Ignē ardētē extinguit aqua: et elemosy-
na resistit peccatis. glo. sup̄ illud. Mat.
xij. Extēde manū tuā. Frustra p̄ pecca-
tis manū ad vtrum expādit qui eas ad
pauperes iuxta posse suū non extēdit.
¶ Scd̄s in diuine gracie collatione. ii.
Laz. ix. Qui seminant in bñdī. de bñdī.
merēt ḡfāz. s. in p̄senti et gloriā i futuro.
¶ Tertio in ḡfē cōseruatione. Eccle. xxix.
Elemosyna viri q̄m sacculus eius ip̄so. et
ḡfāz hoīs q̄m pupillā p̄seruabit. Sic. n.
man^{us} opponit vt pupillā cōseruet. Sic
elemosyna tērationi diaboli se īterponit
et animā a pctō custodit. ¶ P̄mū aut̄
celeste ponit hic: cū dīc. Mēsurā bonā et
p̄ferrā etc. Sunt enī qui dant paupibz
p̄tē sup̄fluoꝝ et p̄tē retinēt. De qb^{us} dicit.
Luc. xi. Nō sup̄stē date elemosynā: et
ce oīa mūda sūt vobis. Isti h̄nt mēsurā
bonā. Alij sunt qui dant oīa sup̄flua: et
retinēt necessaria. De quibus dīc. Luc. iij.
Qui habet duas tunicas det vnā nō ha-
benti. Prima tunica est necessitas. Scd̄a
sup̄fluitas. Isti h̄nt mēsurā p̄ferrā. Alij

Dominica. iiii. post festū trinitatis.

sūt q dāt ptē necessariorū & ptē retinēt. sic fecit Barti. cū clamē dē diuinit. Isti hnt mēsurā coagitatā. Alij sunt q oīa necessaria dāt & nihil sibi retinēt sicut sūt viri spūales q relinquūt oīa pp deū. Matth. xix. Ecce nos relinquimus oīa & secuti sumus te. Isti hnt mēsurā superfluitatem. Tertio inducit nos ad opus misericordie exēplo oīum creaturarū. Tū scis iob ad ipas creaturas hoīes misericordies mīttit dicēs: Job. xij. Interroga tuamenta & docebūt te volatilia celis: & incubant tibi: loquere terre & rēdebit tibi: & narrabūt tibi pīscēs maris. Primo igit nos mittit ad iūmēta. Et istud patet in elephātibus: q si vn⁹ cadit ceteri currunt ad subleuādū illū. Patet & in equabus: q si mater vni⁹ pulli mori: alie suscipiūt filiū ad nutriendū. Patet in leonibus: q aialib⁹ paruis & humilitatis corā eis & pueris parciūt nisi magna fame vrgeant. Deinde mittit ad volatilia. Istud patet in ciconijs que parentes seles in nido collocāt & nutriunt. Patet i aquila que pda sola non comedit: s; aut bus se sequētibus pē dimittit. Patet i chobar. de quo dicit Ari. in li. de aialib⁹ q aquila qñ tres pullos h; in finis grauatur in pascēdo. & iō vnū a nido reijcit. & autē que arabice dī chobar eum suscipit ad nutriendū. Deinde mittit ad terraz. Ambro. Noli eē deterior insensibili elemento Terra illos fructus quos affert: non sua vībus vēdicat sed tuis ministrat obsequijs. tu vero fructus illius solus inuadis & tibi soli cōcludis. Deinde mittit ad pīscēs. Istud patet i delphinis qui hoīes mortuos in mari ad litus portant. Patet in cōchlis marinis q semper sunt clausi. Quidā aut pīscis ad eas passum defert: ad cuius tactū ille se aperit qui passum in eas pīcit & recedit. Secūdo inducit nos ad misericordiā spūalem que in duobus consistit. Primo in iniuriarū & odiū dimissione: cū dicit. dimittite & dimittet vobis. Periculū est enim in corde odiū retinere. q ē sicut ignis: tinea & apīs. Sicut enim ignis ppriā de qua nutritur cōsumit materiā sic odiū mētem que nutrit ipsum cōsumit: & omnia merita ad nihilū redigit

Ideo comparat somaci babylōnis que cōbussit ministros qui eas incēdebāt vt habet Daniel. iij. Secūdo odiū assimilatur tinea que sicut vestimenta corrodit & cōsumit oīa de quibus nascit. Sic ira oīa merita que sunt in aīa cōsumit & qua oīis. Gal. v. q si inuicez mordetis & comeditis videte ne ab inuicez cōsumamini. Tertio odiū assimilatur api: que dū aliū pūgit aculeum dimittit: & vltra mellificare non pōt: imo & vltra viuere nō pōt. Sic & coraculeo odiū aliū pūgēs. & dulcedine gratie dei perdit & seipsum occidit. i. Jo. iij. Qui odit frēm suū hōmīcidā ē. s. suscipius. Secūdo misericordia spūalis cōsistit in delinquentiū correctione. Bz tamē ille qui alios vult corrigere & iudicare: primo defectus suos respicere. Unde. Mat. ca. Turpe est doctōri cum culpa redarguit ipsum. Ideo dī. Quid autē vides festucaz in oculo frīis tui &c. Et vt istam correctionē ordinate possit facere quinqz cōsideratōes debet habere. Quarum tres ponit Augu. sup illud Matth. vij. Hypocrita eyce primum trabē de oculo tuo &c. Reliquas duas ponit Grego. in mora. Primo nāqz q alium vult corrigere & iudicare debet cōsiderare si est ei similis vel equalis vel maior. i. si est in simili culpa: vel equali vel maiori: & tunc non debet ipsuz corrigere: sed ambo super se debēt gemere: & ad totum conari pariter & cōmonere. Alias posset sibi dici illud Ro. ij. Qui alius docet te ipsum non docēs: qui predicas non furandū furaris. Grego. Durū ē vt qui nescit tenere moderamina vite sue tunc fiat vīte alieni. Si nō ē similis: tunc debet transire ad cōsiderationē secūdaz & videre si aliquādo fuit similis. Et ideo sicut tūc volebat sibi misericordiā exhiberi: sic & ipse debet eas alteri exhibere. Eccl. vij. Ne despicias homines auertētem se a peccato: nec impio peres ei. Memento quoniam omnes in corruptione sumus. Eiusdem. xxxi. Intellige que sūt prīmi tui ex teipso. Si vero non est ei similis: nec aliquando fuit similis: tunc debet cogitare quia adhuc posset esse similis: & ideo ratione talis dubij debet superbitre: sed delinquentibus conde

scēdere. i. *Corinth. x.* Qui se existimat stare videat ne cadat. *Regii. xx.* Ne glorietur accinctus eque ut discinctus. Augustinus. Nemo ē qui securus eē possit in hac vita que tota tentatio nominat: utinam qui potuit fieri ex deteriori melior: non possit fieri ex meliori deterior. Si autem non est similis nec vnaquāz fuit similis & de dei bonitate cōsidit q̄ nūquam erit si milis: tunc debet transire ad quartaz cōsiderationem: & videre si iste qui est ita reprehensibilis in aliquo cōmendabilis sit. Et si habet aliquos defectus videre debet si habet aliquos profectus: & tūc ratione corū bonorū que habet supportandus ē in his que minus habet. Istam cōsiderationem docet dominus. *Apoc. ij.* Volens enim reprehendere ep̄m ephesi.

Primo ponit quoddāz malū quod habet dicens: Habeo aduersū te pauca, quia charitatem tuaz primaz reliquisti. Sed statim ponit quoddāz bonum qd̄ habet dicens: Sed hoc habes bonum: quia odisti facta nicolaitaz que ego similiter odi. Similiter volens reprehendere ep̄s sardis. Primo ponit quēdam suum defectum dicens: Non inuenio opera tua plena coram deo. Sed statim ponit quēdam suū bonū p̄fectum dicens: Sed habes pauca nomina in sardis, quia nō in quinauerunt vestimēta sua &c. Ecce domini postquā posuisti illa in quibus isti ep̄i erant reprehensibiles: statim posuit illa in quibus erāt cōmendabiles. ad inuendū q̄ si p̄pter aliquē defectū aliquis ē reprehendēdus: si tamē habeat aliquid bonū ē supportandus. Si vero quis oīo videt eē malus nec aliquid bonum habere p̄pter qd̄ sit tolerandus: tunc debz transire ad quintaz cōsiderationē. q̄ iste qui sic videt alieui esse malus: forte i cōspectu dei ē sibi in merito proferendus. Et ponit exēplūz Bre. in stephano & paulo. Nam cū stephanus cōsentire & adiutante paulo lapidaret: stephanus oīno erat bonus. Paulus vero oīno videbatur eē malus. & tamē in cōspectu dei paulus erat stephano in merito & p̄mio p̄ferendus.

¶ Sermo tertius.

N Anquid potest cecus cecū ducere: nōne ambo in foueaz cadūt &c. ¶ In isto euāgelo dñs instruit quales debent eē prelati, quales subditi, quales omnes & prelati quidē non debēt eē cecī sed videntes. In celo eīm sunt oēs vidētes & sapiētes & deū cognoscētes. Ideo non indigent aliquo instructore. Hier. xxxi. Nō docebit vltra vir proximus suum: & vir fratrē suū dicens: Cognosce dñm: oēs enī cognoscēt me a minimo vsq̄ ad maximū ait dñs. In inferno autē sunt oēs ceci: ideo cadunt in foueaz idest in p̄funditatem penarū. *Ysa. xliij.* Formido & fouea & laqueus super te qui habstrator es terre: scilicet infernalis. Et erit qui fuerit a facie formidinis cadet in foueaz & qui se explicuerit de fouea tenebitur laqueo. Dammati enim semper formidant parī supplicia grauiora. Et volentes fugere a tali formidine: cadunt in foueam i. in p̄funditatem penarum. Volentes autē exire de illa fouea: & non valentes tenentur laqueo desperationis perpetuo colligati. In presenti autem sunt quidā ceci. s. subditi & illiterati qui non habent cognitionē diuinorum. & quidāz videntes. s. prelati qui debent habere duos oculos. s. doctrinaz fulgidaz: & vitaz preclarā ut illuminēt & ducant subditos verbo pariter & exēplo. Sed quādo isti ductores sunt ceci: & ducunt subditos cecos tunc ambo in foueam cadunt. Subditi quidēz cadunt in foueaz peccatorū. Prelati autēz in foueaz suppliciorū. Maius autem pericilū ē ceco ductorē cecūz habere q̄ nullū ductorem habere. Si enim cecus ductorē nō habet viam bacculo perquirat. Si autē cecū ductorē habeat: se cū illo in foueaz precipitat. Formica itēz sit animal cecuricens: tamē ducet sibi non p̄ficit. sed habet velut quēdāz bacculū a natura per quēz vias perquirat. Sic et frequēter accidit q̄ simplices homines quodam instinctu nature simpliciter & immodenter viuunt: sed quādo habent malum pastorem tunc ambo in foueam peccatorū cadūt. Quia sicut dicit Bre. Lū pastor per abrupta graditur: necesse est

ideo dicit. Orate pro psequētib⁹ ⁊ calū-
niatib⁹ vos. ⁊ Tertio dicit qd elemo-
synas dandas debent esse liberales: cum
dicit. Date ⁊ dabit vobis. Vbi tria de ele-
mosyna notant. Primo debet esse gra-
tuita: cū dicit. Date nō vēdite. Trib⁹. n.
modis elemosyna vendit pōr. ⁊ Primo
qñ datur cum spē retributionis future.
Hicrō. ad nepotianū. Sunt qui parum
paupib⁹ tribuūt vt amplius accipiāt.
⁊ sub elemosyne p̄textu diuitias querūt:
que magis appellanda est venatio q̄ ele-
mosyna. ⁊ Secōdo. qñ fit cū appetitu lau-
dis humane. Abat. vi. Lū facis elemosy-
nam noli tuba canere ⁊c. ⁊ Tertio qñ fit
cum quadam violētia ⁊ extorsione. Eccl.
liij. Lor inopis ne afflixeris ⁊ ne protra-
has datum angustianti. Augu. Qui dat
vt careat tedio interpellātis nō vt reficiat
at viscera indigētis ⁊ rez p̄dit ⁊ meritū.
⁊ Secōdo debet fieri in vita. Unde dixit.
Date in p̄senti: nō dabit in futuro. Ele-
mosyna enī que fit in vita vilior est q̄
que fit post mortē. Unde versus. Adunc
ra que donat moriēs hec munera nō sūt
Ista enī atam custo dūt ne in fouea pur-
gatorij cadat. Ista vero adiunat vt a fo-
uea resurgat. Adeli⁹ aut est in fouea nō
cadere q̄ inde resurgere. Ista custodit
alam ne in carcere purgatorij includat.
Ista adiunat vt inde educatur. Adeli⁹
est aut nō incarcerationi q̄ inde educi. Ista
custodit alam ne in igne purgatorij cō-
buratur. Ista vero adiunat vt post com-
bustionē ab igne eripiat. Adeli⁹ est aut
nō cōburi q̄ post cōbustionē ab igne li-
berari. ⁊ Tertio elemosyna est multum
vtilis ⁊ fructuosa. ideo dicit. Et dabitur
vobis. s. regnū celoz. Per tria aut qd cō-
sueit aliqd a rege obtinere. Aut per al-
legationes aduocatorū: aut per preces
amicorū: aut per munus oblatū. ⁊ Ele-
mosynarij autem in iudicio pro se ⁊ pro
suis allegabūt. Iuxta illud ps. Jociū dū
homo qui misere ⁊ cōmodat: dīspōnet
sermōnes suos in iudicio ⁊c. ⁊ Secūdo
īpī paupes facti amīci pro īpīs orabūt.
Luce. xvi. Facite vobis amīcos de mā-
mona iniquitatis: vt cū defeceritis recipi-
ent vos ⁊c. Nihilomin⁹ ⁊ īpā elemosyna
orabit pro eo qui eaz fecit. Eccl. xxi. Lō

cludē elemosynam in sinu paupis. ⁊ hec
p̄te exorabit vt eruaris ab omni malo.
⁊ Tertio per munus oblatū. Ipse enī
elemosyne sunt munera que deo offerre
debemus per que iras dei extinguemus
⁊ regnū obtinebimus. Prouer. xxi. Abu-
nus absconditū extinguit iras: ⁊ donū
in sinu indignationē maximā mitigat.
Et dicit elemosyna munus absconditū:
q̄ a laude humane debet abscondi. Vti-
litas etiā elemosyne notat: cū dicit. Adē-
surā bonā ⁊ cōfērtā ⁊c. Beatitudo enī
nostra erit in dei cognitōe ⁊ vīsiōe ⁊ in
tuitiōe. ⁊ ista est mensura bona. In dei
cogniti dīlectiōe ⁊ ista est mēsurā p̄fērtā.
Et in dei cogniti ⁊ dīlecti eterna posses-
siōe. ⁊ ista est mēsurā coaggrata. Inco-
gniti ⁊ dīlecti ⁊ possēsi delectabili frui-
tione. ista est mēsurā superflūes. De hac
q̄druplici mēsurā dicit Aug. Facta est
creatura rōnalis: vt sūmū bonū ītelligē-
ret. ītelligēdo amaret. amādo posside-
ret: ⁊ possidēdo frueret.

EBnica quinta. Sermo primus.

O Az turbe irruerent ad iesum
vt audirēt verbū dei ⁊ ipse
stabat secus stagnū geneza-
reth ⁊c. Luce. v. Sicut dicit Chrysos. sup
Abat. Signū studiōsi agricolē ē messis
secūda. Signū boni negotiatoris est the-
ca referta. Signū gratiosi p̄dicatoris est
ecclesia plena hoīb⁹. Vides ergo qd xps
gratiosissim⁹ p̄dicator erat. q̄ tāta mul-
titudo populī ad ipsū cōfluebat. Dicit
autē idem Chrysos. ibidē qd tribus dē cau-
sis sic ad eum veniebāt ⁊ irruebāt. s. pro-
pter verba gratiosa que p̄dicabat p̄pter
faciē amabilē qua cunctos attrahēbat. ⁊
p̄pter miracula crebra q̄ faciebat. Jōqz
naue ascendit: vt oēs eius verba possēt
audire. ⁊ oēs eius faciē possēt īspicē:
⁊ miracula possēt vidēre. Sicut omnes
vidēbāt miraculū qd factū est in capu-
ra p̄scū. Dicit ergo. Luz turbe irruerēt
ad iesū ⁊c. In isto ergo euāgelio īstru-
tur audītores verbī dei q̄les esse debeat.
In quib⁹ quidē q̄ttuor esse debēt. ⁊ Pri-
mum auditas in audīēdo. qd notat cū
dicit. Luz turbe irruerēt. i. cū quodam
impetu īrent. Sicut paupes in distribu-

Domenica, v. post festū trinitatis.

tionē elemosynarū tpe famis irruere cō-
sueuerūt. In p̄mitiua. n. ecclia fuit ma-
gna fames audiēdi v̄bz dei. iuxta illud
Amos. viij. Mīta famē in terrā nō famē
panis: nec sitis aque. s̄ audiēdi v̄bz dei.
Talis fames attestat sanitati mentis. sic
fames corporalis attestat sanitati corpis.
In fine ē ecclie sibi ista fames reuocabi-
tur. iuxta illud ps. Cōuertens ad vesp̄as
et famē patiens vt canes. Nam s̄m glo. ip̄i
iudei et alij de gētib⁹ quertens ad vesp̄e-
ram. i. in fine mūdi. et famē patiens. i. ma-
gnū desiderū habebūt alios quertēdi: et
erūt vt canes: q̄ cōtra incredulos lātra-
būt. et circuibūt ciuitatē. i. muniēt eccliaz
p̄ra hereticorū spūgnationes. et disp̄gens
vbiq̄ ad manducandū vt. s̄ alios lucen-
tur xpo et incorpōrēt. Et si non fuerint sa-
turati fide. s̄ cōuersione populorū mur-
murabūt. i. dolebūt. vel murmurabunt
cōtra nolētes credere: eos. s̄ grauit̄ ar-
guēdo. In medio autē ecclie. i. moderno
tpe. nō est fames. s̄ magna copia v̄bz dei.
ysa. xl. Repleta est terra scia dñi. sic aque
maris operiētis. Tanta autē est copia q̄
sepe multis uertit in fastidiū: q̄ est ma-
gnū piculus. Sicut. n. fames verbi dei si-
gnū est salutis sic fastidiū signū est mor-
tis. ps. Omnē escā abhominata est aīa eo-
rum: et appropinquauerūt vsq̄ ad portas
mortis. V̄cis autē sermo dei oīs escā: quia
replet et satiat oēm famē dylitiaz: honoz
et delitiaz. Ostēdit. n. in deo veras esse sa-
tietatē. Nam auarus ibi inuenit veras di-
uitias. Sup̄bus veros honores. Delitio-
sus verā delectationē. De duob⁹ p̄mis
Prouer. viij. Decus sūt diuitie et gloria.
De tertio ps. Delectationes in dextera tua
vsq̄ in finē. Et dixit appropinquauerūt
vsq̄ ad portas mortis. Illi. n. qui libēter
verba dei audiūt: a portis inferni sūt oi-
no remoti. Illi v̄o qui fastidiū sunt pro-
pinqui. Illi qui deridēt et nō credūt: fami
vident esse inclusi. Cōscō in auditori-
bus debet esse velocitas in obedien̄do: q̄
signatur i petro qui mox dño obediuit.
Precepit. n. sibi dñs duo. Unus q̄ vide-
batur p̄tinere obsequiū xp̄i et p̄olationē
populi q̄ rogauit eum a terra reducere
pusillum. ne. s̄ turba ip̄s cōprimeret: et

vt populus eum cōmodū audire et vide-
re posset. Aliud q̄ videbat p̄tinere vtili-
tatem ipsius petr̄: cui⁹ ait. Duc in altum
et laxate retia vestra in capturas. Ex quo
datur intelligi q̄ platus nihil debet p̄-
cipere nisi q̄ cōtineat: aut honorem dei:
aut edificationē p̄m̄i: aut vtilitatē ip̄i
subditi. In hoc aut appet magna hūili-
tas et obediētia petr̄: q̄ cū xps sibi dixit
set. duc i altū et. nō se excusauit: s̄ hūili-
ter obediuit. Trib⁹ enī de causis cōsue-
uit quis se ab intuncto opere excusare.
¶ Aut quando altas esset valde fatigat⁹
et vellet q̄scere. ¶ Aut quando illud q̄
intūgit videt ē nimis arduū et difficile.
¶ Aut quādo videt esse infructuosum et
sine vtilitate. Petrus quidē per totā no-
ctem laborauerat: et ideo valde fatigat⁹
erat. Illud etiā q̄ p̄cipiebat videbat ē
difficile. s̄ in altū nauē ducere et retia la-
xare. Difficilius est enī piscari in mari
alto q̄ in infimo. Poterat etiā rōnabili-
ter timere inutilitatē opis futuri: ex ifru-
ctuositate opis p̄teriti. Et tñ petrus non
attēdit ad suā fatigationē. Nec ad labo-
ris difficultatē. Nec infructuositatē: sed
simp̄l dixit. In verbo autē tuo laxabo re-
te. Ex quo datur intelligi q̄ q̄n prelatus
aliquid p̄cipit q̄ videt cōtinere honorem
dei. vel edificationē p̄m̄i. vel meritum
ip̄i subditi nō debet se excusare. Nec p̄-
pter fatigationē corpis. Nec ppter diffi-
cultatē opis. Nec ppter apparentē inuti-
litatez laboris: sed debet deo se cōmittē et
simpliciter obedire. Habet autē aīa duas
aures. s̄ intellectū et affectū. Luz aure in-
tellectus audit q̄n illud q̄ p̄dicat intel-
ligit. Lum aure affectus audit q̄n illud
sibi placet et diligit. Sed parū prodest si
quis aliq̄ verbū itelligat et diligit: nisi
hoc per aliqua opa ostēdat. Tunc igitur
auditores sunt vere obediētes q̄ et ea q̄
p̄dicant itelligūt: et intellecta diligūt:
et dilecta per opera ostendunt. Luce. xi.
Beati qui audiūt verbū dei: itelligēdo
s̄. et amādo. et custodiūt illū: ope. s̄ ad im-
plendo. C Tertio in auditoribus debet
esse modestia in amando terrēna. q̄ nō
ratur cū dic̄. Rogauit autē euz a terra
reducere pusillum. Non rogauit eum vt

stet in terra. Nec ut penitus se elonget a terra sed ut pusillum se reducat a terra. Quidam enim penitus sunt in terra: sicut avari. Alij penitus sunt reducti a terra: sicut vtri perfecti. Alij sūt reducti pusillum a terra: sicut boni layci & perfecti: qui nō debēt esse in terra per inordinatū amorē terrenorū. Nec omnino requirunt ab eis q̄ omnino retrahāt se a terra per omnino dū cōtemptū terrenorū: s̄ q̄ pusillum reducat se a terra per amorē inordinatū. In terra penit⁹ erat qui dicebat Luc. xij. Anima mea multa bona habes: regesce: comede: & bibe: epulare &c. A terra penitus se elongauerunt qui dicebāt. Mat. xix. Ecce nos relinquimus oīa &c. Pusillum a terra docebat apostolus reduci dicens. I. Cor. vij. Qui habent vxores tanq̄ non habentes sint. & qui vtunt hoc mundo tanq̄ nō vtant. Ille h̄ vxorem tanq̄ nō habens qui ea vti non ad libidinis expletionem: sed ppter proles procreationē: vel saltem ppter casus vite lubrice vitatōnes. Ille vtitur mūdo tanq̄ nō vtatur qui rebus mundi vti non ad supfluitatē: sed ad necessitatē. Cuiusmodi in auditoribus debet esse reuerētia in audiēdo verba diuina. qđ innuit eū dī. Ut cessauit aut loqui. Eius enīz predicationē nō interruperūt: sed quousq; cessauit narrare iustē audierūt. Verba q̄ de dei eūz multa reuerētia sunt audiēda: q̄ sunt medicīne dei. gēme dei. & reliquie dei. Quibusdā. n. sunt medicīne purgatiue: sicut penitētibus a quibus purgant malos humores peccati. Sap. xvi. neq; herba neq; malagma sanauit eos: s̄ tu⁹ domine sermo qui sanat omnia. Quibusdā sunt medicīne melioratiue: sicut pfigiētibus quos ad meli⁹ sollicitat. Eccl. xij. Verba sapientum quasi stimuli & q̄i clauit in aliu defixi: que per magistrorum cōsiliū data sunt a pastore vno. Vtrisq; autēz sunt medicīna cōseruatiua. Iuxta illud. ps. In corde meo abscondi eloquia tua: ut nō peccem tibi. Si quis talē medicinam doceret que morbos purgaret: sanitates auget & in sanitate cōseruaret: libentissime audiret. ¶ Secō sunt gēme dei. Istas gēmas sancti diligunt. ps. Di-

lexi mandata tua sup aurū & topacion. Homines autē porcini p̄tēnt. Mat. vij. Nec mittatis margaritas vras ante porcos. Sed tū poma putrida. i. verba carnalia. tales porci cū auaritia suscipiūt. Si quis gēmas haberet quam xps in ore portasset: cum magna reuerentia eaz seruaret. Cum magna igitur reuerētia verba sancti euangelij sunt habenda que in corde xpi fuerūt: & ab eius ore pcesserūt. ¶ Tertio sūt reliquie dei. Verba ēt scī euangelij sūt reliquie xpi. Verba ēt aliorū scđōz sūt reliquie ipsoz. Reliquie aut corpales aliorum scđōz: alij sanāt morbos corpales. Verba aut dei sanāt spūales. Nam atam cecam illuminant. ps. Preceptū dñi lucidum illuminans oculos. Animaz mortuam viuificant. Joā. v. Omnes qui in morte sunt. i. in fetore peccatorū audient vocem filiū dei: & qui audierint viuēt. Animā febili calore inflāmata refrigerant. Eccl. xvj. Nōne ardorem refrigērat bit ros: sic & verbū melius q̄ datum aui: mam male infrigidatam inflāmat. ps. Ignituz eloquiū tuum vehemētior &c. Si igitur medicīna corporale vlt spiritualem p̄cipere eūz attentionē: & diligeremus cum deuotiōe. Si gēmas que fuerunt in ore xpi cōseruare eūz deuotiōne: & reliquias sanctoz a dōrare eūz cum reuerentia exhibitione. manifestus est q̄ verba dei deberemus cum attentione intelligere: & eūz deuotione suscipere. & cum multa reuerentia retinere.

¶ Sermo secundus.

Ascendens autē in vnā nauim que erat simon: rogauit eūz a terra reducere pusillum. Quando deus primū homines creauit: ipsum in nauī innocentē posuit. Sed fracta nauī innocentie tabulam penitentie preparauit: qua interdum amissa misericordie pontem erexit. Qui enim perdit innocentiam & penitentiam: saluari non potest vltēus nisi per dei misericordiam. Quāuis autem penitentia dicatur tabula: tamen quando pfecte agitur homini innocentiaz restituit. & ideo nō lūerito nauis potest appellari.

Dominica .v. post festū trinitatis.

ri. Circa hoc aut duo sunt vidēda. Priore quare pnia siue religio dicat nauis. Secundo quoque sunt merces istius nauis. Dicitur aut nauis quadruplici rōne. Primo rōne materie. Nauis. n. constructa ex tabulis cū clauis firmatis et bitumine linitis. Ad cōstructionē aut nauis materia. līs multę tabule requirūtur. Ad cōstructionē aut nauis pnie pertinet tñ tres tabule. s. cōtrictio. confessio et satisfactio. Clauis ē timor dñi. ps. Lōnfige timore tuo carnes meas etc. Isto clauo timoris dñi nisi penitēs firmet cito nauis pnie dissoluit. Eccl. xxvij. Si nō in timore domini tenueris te instāter cito subuertet domus tua. Maxime aut iste clauis timoris domini necessarius ē incipiētibz Aug. tanto minor sit timor: quāto patrie ad quam tēdimus sit ppinquior. Maior. n. timor dñi ē peregrinātiū. Minor ppinquatiū. Nullus pueniētū. Bitumen est ipsa charitas que aīam plungit deo: cordi suo et primo. Qui enim nō habet vīculum charitatis ē diuisus a deo diuisus ē a corde suo. diuisus ē a prio. Sed charitas ista oīa coniūgit. Col. iij. Super omnia habete charitatē quod ē vīculum perfectionis. Secūdo dicitur nauis rōne forme. Nauis. n. in principio et in fine est stricta: et in medio lata. Est etiam superius aperta: inferius clausa. Pnia. n. in principio quersionis videtur esse angusta ppter inexpētiā et tentationū frequētiā. Eccl. ij. Fili accedens ad seruitutem dei. sta in iustitia: et timore: et ppara aīam tuam ad tērationē. In fine finaliter erit stricta ppter vīstricam rōnē reddēdaz. ij. Loz. v. Dēs nos manifestari oportet ante tribunal christi vt referat vnusquisqz ppta corporis put gessit. In medio autē ē lata propter charitatem diffusā. Ro. v. Charitas dei diffusa ē in cordibz nostris. ps. Uiam mandatorum tuorū cucurri cū etc. Debz etiam verus penitēs hēre cor apertū a superiorē vt diligat celestia. et clausū ab inferiorē vt nō amet terrena. Jō cor hominis superius ē latum. inferius strictū ad innuēdum qd dñi ē latū ad supiora. et strictum ad inferiora. Sed de multis pōt dici illud Thren. i. Submersum est

cor meum in me metipso. Tertio vñctū nauis rōne finis. Nauis. n. scā ē pp istuz finem vt hominē p pelagus ad portū deducat. Sic et pnia data ē hominē vt p pelagus mundi ad portū paradisi ipsa deducere pueniat. Et sicut hō in nauē existens dormiēdo. comedēdo et quiescēdo semper vadit ad portū. Sic et verus penitēs et religiosus dormiēdo vadit ad celum. Nam sicut Grego. Somnus sanctorum nō vacat a merito. Ideo. n. dormiēdo vt ad laudādum deū fortiores exurgāt. imo et ipsa sanctorū somnia aliquando sunt meritoria. ps. Reliquie cogitationū diem festum agent tibi. Reliquie cogitationū sunt somnia que sanctis viris accidunt ex bonis meditatōibz quas vigilādo habuerunt. que quidem deo factūnt magnum festum. Similiter comedēdo vadunt in celū. Ideo. n. comedūt vt sint fortiores ad seruīdum deo. i. Loz. x. Siue māducatis siue bibitis. omnia i gloriā dei facite. Similiter quiescēdo vadunt in celum. Ideo. n. quiescunt vt fortiores sint ad laborādū. Sicut. n. mali vītrū sua fortitudine ad malū. iuxta illud psa. v. Ne qui potētes estis ad bibēdū vinū etc. Sic et bonē vītrū ad bonum. Jō dicebat ppheta. Fortitudinem meā ad te custodis. Quarto dicif nauis rōne regiminis. Nauem. n. regit naut clerus a posteriori. Pars posterior hoīs ē ipsa mors. Nā clerus ē meditatio mortis. Clamat igit iste nauclerus ad auiros ne ament diuitias q: nō portabunt inde nisi viliissimū sacculū. Jo. xvi. Sacculum psum super cutem meā. Clamat ad voluptuosos vt tēmittāt delictas. q: corum caro cito erit cibū vermiū. Job. xx i. Simul in puluere dormiēt: et vermes operient eos. Clamat ad superbos vt tēmittāt ambitiones suas. q: illi qui volūt eleuari super alios p clationem. cito bestie sup eos ascēdēt per pculcationem. Eccl. x. Lum. n. moritur hō hereditabit serpēs et bestias et vermes. Secūdo vidēdū ē que sint merces istius nauis. i. religionis. que quidem sunt tres. castitas. obediētia et paupertas. Et notatur i verbis pmissis. Nā votū castitatis notat p hoc quod dicif. Ascēdēs iesus i vnam

nauem. Per castitatē eīsm maxime virgī
nalem homo ascēdit vsqz ad angelicam
similitudinē. Mar. xij. In resurrectione
neqz nubēt neqz nubētur sz erunt sicut
angeli dei in celo. Ascēdit vsqz ad ange
licā equalitatem. Luce. xx. Sily hui⁹ se,
culi nubunt eē. Et infra. Equales enim
angelis sunt. Trāscēdit angelicā forti
tudinē. Ambro. Virginitas p ditionē hu
mane nature supgrēdit z angelicā digni
tatē p quā hoīes āgelis assimilatur. Ma
r. iij. tñ ē victoria virgīnū q angeloz. an
geli enīz sine carne viuūt. hoīes vero vir
gines in carne triumphāt. Ascēdit vsqz
ad diuinā cognitionē. Sap. vi. icorruptō
pīmū facit deo. Secūda merces ē votū
obediētē. qd notatur p hoc qd dicit q il
la nauis erat simonis. Ubi notādum q
sz petrus fuerat trinominis. i. cephas.
petrus z simon. tamē nō dicit q ascēde
rit in nauē cephe nec petri sed symonis
Cephas enīz interpretat caput. z signat p
latos sublimes qui in ecclesia capitū lo
cum tenēt. Petrus interpretat agnoscēs
z significat illos qui vidēt hēre magnā
pfectionē sciētīe. Interpretat ēt discipula
tus z significat illos qui vidētur habere
magnā austeritatē vite. Simon aut iter
pretat obediēs. Non igit dī q xps ascen
derit in nauem cephe vel petri sz simonis
qz nō habitat cū aliquibus ppter suam
potētiam vel suā sapiām. nec ppter suā
austērā vitā. sz tñ habitat cum illis qui
habēt sapientē z humilē obediētā. Iō
aut dīct. sapientem z humilem qz ē que
dam obediētia stulta qua quis obedīt
sue sensualitatī. De qua dicit ad Roma.
vi. Non regnet peccatū in vestro mortu
li corpore vt obediatis concupiscētīs eius
Istud ē. n. valde stultum qz hoc ē hoīem
se tradere in manibus demonū. Ecclē. xv
ij. Post concupiscentias tuas non eas.
zē. vsqz tibi. Faciet te in gaudiū inimicis
tuis. Est enim alta obediētia superba
qua quis vult qz prelati sue obediat vo
luntati. Et ista ē obediētia cecī cui dīxit
vīs Luce. xviij. Quid tibi vis vt facias
Sic oportet vt prelati talibus dicāt. Qd
officium vel quales obediētias vultis
vobis cōmitti. z ista nullus est meritū.
Est alia obediētia humilis z deuota;

quādo quis volūtatem suā volūtati pla
ri totaliter cōmittit. Et ista fuit pauli q
dīxit Act. ix. Domine quid me vis facere.
Et ista magni ē meritū. Tertia est
merces paupertatis. qd notat cū dicit. Ro
gauit eum a terra reducere pussillū: nō
dīxit reducere penitētem. Sancti enim vi
ri qdū sunt in hoc mūdo nō possūt pe
nitus elongari a mūdo. sz oportet q cor
pori pūdeant z necessitatibus primoz
satisfaciāt. Ideo dī. Ezech. viij. Eleuauit
me spūs in terra z terrā. Non dīxit
posuit me in terrā: ibi sunt auari. nec
posuit me in celo qz ibi sunt beati. Sed
eleuauit me inter celum z terrā: quia tibi
sunt sancti viri in hoc mūdo positi qui
z ascēdūt in celum per amorē. Et quan
doqz descendūt in terrā per necessariorū
pulsionem. Et hīc ē q cor hominis sz
sit situatū in sinistra: tamen respirat ad
dexteram. Sic sancti viri qūs sūt i mū
do per corporālē habitatiōē. tamen su
spirāt in celū per ardētem amorē. Si
cut suspirabat propheta dīcēs. Sitiuit
anima mea ad deum fontē viuū.

C Sermo tertius.

Preceptor per totā no
ctēm laborā
tes nihil cepimus zē. Predica
tores dei vocātur piscatores z
venatores z vindemiatores. Sz p dīcato
res pūmītiū fuerūt piscatores: qz vno
tractu retis. i. p dīcatōis aliqui magnam
multitudinē hoīm pueriebāt. Predica
tores aut moderni sūt venatores. qz cum
multis fatigatōib⁹ z clamoribus vtr ali
qū poterūt capere vnā ferā. i. puertere
vnā animā. Dīcē. xvi. Ecce ego mittam
piscatores multos z piscabūtur eos. Et
post hoc mittā eis multos venatores z
venabūtur eos. Predicatores aut vltimī
sue ipsi angeli erunt vindemiatores. qz
cum falce diuini eloquij vvas maturas
a putridis sepabunt: z maturas reponēt
in cellaria dei: putridas in torcularia in
ferni. Epoca. xij. Misit angelus falcē
suā in terrā z vindemiat vīneam terre
Modo diabolus videt esse vindemiatōr
terre: quia omnes magnas vvas colligit
Christus autem ē racemorū collector: qz
vix aliquos paupes cōuertit. Dīcēc.

Domenica. v. post festū trinitatis.

vij. **U**e mihi q: factus sum sicut qui colligit in autūno racemos. Quāvis autē prius institui predicatorēs vt dictū ē: fuerūt p̄secutores: nihilotamen minus & moderatē possunt vocari piscatores. Nā piscatores alii capiūt magnaz piscium multitudine: & tales fuerunt predicatorēs primitiui. aliquādo paucos: & tales sunt p̄dicatores moderni. q: autē pisces non capiunt potest esse causa. aut ex parte piscatorum. aut ex parte piscum. **E**x parte piscatorum potest esse quā duplex cā. **P**rima est quādo piscatur in tempore non debito. Unde dicit Petrus in verbo premissio. Per totā noctem laborantes nihil cepimus. Illi piscatur in nocte qui non habent lūmē sacre scripture sed sunt in tenebris ignorantie. Tales alios non conuertūt sed in errorem mittunt. i. **T**himo. i. Volentes esse legis doctores: non intelligētes: neq: que loquūt: neq: de quibus affirmant. **B**rego. nazanzenus. **M**undari prius oportet & sic alios mundare. Sapientem prius fieri: & sic alios facere sapientes. Lumen effici & tra alios illuminare. Accedere ad deū: & sic alios adducere ad deum. Vel illi p̄secantur i nocte qui aliqua de genere bonorum faciunt in peccato mortali. Tales nihil capiunt: quia nullum meritūz vite sibi acquirunt. **A**ggel. i. Qui merces congregauit misit eas in sacculum p̄tustum. Saccus cōsutus est anim⁹ i gratia stabilitus. Saccus pertusus est aius peccati gladio lacerat⁹. Talis nulla merita tenere potest sed omnia effundūt. Vel illi piscantur in nocte qui expectāt penitere in morte. Tales nihil capiunt: quia vltimus aliquid boni facere non possunt. **J**o. ix. Venit nox quādo nemo potest operari. Tales etiam potius vidētur penitere i ore mortis & pene q̄ amore iusticie. Ideo dicit Augu. Agens penitentiam in extremis si secur⁹ hic exist ego non sum securus. **S**ecunda causa est quādo piscatur in loco vel in fundo infimo. Ideo dicit christus petro. Duc in altum &c. Locus infimus est terra. Locus medi⁹ est aer. Locus alt⁹ ē celum. Illi igitur piscatur in loco infimo qui laborant in acquisitione terrenorum

Tales nihil capiunt nisi lutūz. **A**bachue ij. **U**e qui congregat non sua vsq: quo etiam aggrauat contra se densum lutū. Illi piscatur in medio. i. in aere qui laborant in acquisitione superbiorum bonorum. Tales non capiunt nisi muscas. Sicut enim aranea se euiscerat vt muscas capiat. Sic superbi interiora sua damificant vt aliquos honores acquirant: qui musce sunt. Tum quia mentes multis tribulationibus pungūt. Tum quia multis anxietatibus animā instabilem reddūt. Tum q: mentē sedant. Tū quia cito euolant. Illi piscatur in alio qui laborant in acquisitione celestium. Tales multum capiunt. s. regnum celorum. **M**arthet. i. Regnū celorum viz patitur & violenti rapiunt illud. **T**ertia cā est quādo piscatur cum instrumento nō cōgruo. i. cum retribus fractis. Ideo dicit. **M**at. iij. Reſcietes retia sua. Illi retia sua frangunt qui ea que verbo predicant male viuēdo lacerant. **B**rego. **N**ō verbis predicant moribus impugnant. Illi retia reſciet qui vitā suā bonis actibus componūt. **B**reg. **A**d hoc vt feruetur veritas predicatūz necesse est vt feruetur vita bene viuēdi. **Q**uarta cā ē quādo piscatur in loco non debito. **U**bi dixit dñs. **J**o. vlt. Mittite in dexteram nauis rete & inuenietis. Illi enim qui piscatur in sinistra p̄ſita vite. s. in diuitijs. delicijs & honoribus nihil capiunt: q: hec nihil sunt respectu eternoz. **M**at. x. **A**specti terrā & vacua erat & nihil &c. Illi vero qui piscatur in dextera. s. vite eterne multūz capiunt: quia sicut dicit. **L**op. ij. **N**ō oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascēdit &c. In presenti enim vita non satiat ocul⁹ in vidēdo: nec auris in audiēdo: nec cor in diligēdo. **S**z i futuro satiabit oculus in dei visione. auris i angelica tubilatione & cor i dulci dei dilectione. **D**icit autē vita b̄ta dextera & presens sinistra: q: p̄s dextera i hoīe ē honorabilior: fortior & calidior q̄ sinistra. Sic & vita b̄ta ē honorabilior: q: sicut dicit Aug. **I**bi ē vera dignitas que nulli dā i digno: & nulli negatur digno. In p̄ſenti autē sepe digni despiciuntur & i digni exaltantur. Est etiā fortior q: ibi ē ve-

ra eternitas. *Ysa. xxiij.* Oculi tui videbāt tabernaculū q̄ nequaquā trāsserri poterit. In p̄nti autē ē stabilitas. *i. Jo. ij.* Adū duo trāsire ꝓcupis: cētia ei⁹. Est ēt calidior q̄ tibi ē inēsa charitas. Unde sancti vocāt carbonēs ardētēs ⁊ lampades fulgētes. *Ezech. i.* Similitudo aīālū ⁊ aspect⁹ corūz quasi carbonū ignis ardētior ⁊ quasi aspect⁹ lapidariū. In p̄nti autē quo ad bonos ē ipsēcta charitas: quo ad malos ē frigiditas: quo ad p̄gros ē tepiditas. *Apoca. iij.* Utinā frigidus eēs aut calidus: s̄ q̄ tepidus es zc. *¶* Secūda cā q̄ re p̄sēs nō capiūt p̄tē ē ex parte p̄sctū: ⁊ hoc q̄drupl. *¶* Prima cā ē q̄. s̄ nimis sunt astuti ⁊ cauēt sibi a reib⁹ ⁊ ab hāmo. *¶* Multi. n. ex quā dā astutia diabolica vitāt intrare predicationis retia: timētes ne sua ibidē rāganf victa. Nam sup̄bus nō vult audire verba hūilitatis nec luxuriosus verba castitatis: nec avarus verba liberalitatis. S̄z sicut d̄r *Job v.* Apprehēdit sapiēs in astutia eorū. Quāvis. n. nō mō p̄ntitāt se capiti in morte capiētur a deo: a diabolo ⁊ a peccato. Deus. n. eos capiet ⁊ diabolo tradet. diabolus ipsos carceri infernali includet. peccatū autē ipsos iculus sic alligabit ⁊ inuoluet: q̄ nunq̄ inde erient. *¶* Matthei. v. Esto consentiens aduersario tuo. *i. diuino sermoni* qui aduersas tibi peccātū vel peccare volēti. Ne forte tradat te iudici. *i. xpo* ⁊ sit tibi cā quare tradaris. Et iudex tradat te minist̄ro. *i. diabolo ⁊ in carcerē m̄sttariis.* Amē dico tibi non exies inde donec reddas nouissimū quadratē. *i. donec exsoluas penam nō tm̄ ꝓ peccatis magnis s̄z ēt minimis.* Et q̄ hoc facere nō poteris: ideo nunq̄ exibis. *¶* Secūda cā ē quādo sūt nimis magni: q̄ tunc retia frangūt. Sic ⁊ magi in seculo dei p̄cepta p̄tēnunt. Unde dicitur de optimatibus. *Diēre. y.* Hi simul magis confregerunt iugum: rupe runt vīcula. Tales enim ad penitētiāz se capi non permittant. Unde christus in hoc mūdo de omnibus sapientibus non cepit nisi vnum. scilz gamalielez legis doctorem. Nec de omnibus nobilib⁹ nisi vnum. *s. paulum:* qui dicitur fuisse nobilis ciuis romanus. Nec de omib⁹

diuitibus nisi vnum. *s. Zacheum.* Nec de omnibus principibus ⁊ potentibus nisi tres. *s. Nichodemus. Centurionē: ⁊ Regulum.* De infimis autem ⁊ simplicibus ⁊ ignobilibus ⁊ pauperibus multos cepit. *i. Lothū. i. Videte* vocationē vestrā fratres: q̄ nō multi potētes zc. *¶* Tertia cā est quādo scilz sunt nimis lubrici sicut patet in angustis que postq̄ capte fuerint de manibus lubricat. Sic sunt multi lubrici qui lubricat de culpa i culpam. *¶* Themo. iij. Lubricauerūt vestigia n̄ra zc. *¶* Greg. Peccatū qd ꝓ p̄niā nō diluit mox suo pōdere ad aliō trahit. Lubricant de culpa in penam. *Job. xxi.* Ducunt in bonis dies suos. ecce culpa. In puncto ad inferna descēdunt. Ecce pena. Lubricant d̄ pena i pena. *Job. xliij.* Ad nimis calorem transeunt ab aqua n̄iūm. *¶* Quarta cā est quādo sunt nimis parui. q̄ de rete profiliūt. Isti sunt qui paruum cor habētes timent aggreddi quodlibet arduū. S̄z serui dei nō debent timere bona agere. p̄pter aliq̄ aduersa que p̄nt p̄tingere. Sic oīdit *Chri. so. sup̄ Mat. p̄ tria exempla.* Dicit. n. q̄ sūt tria genera p̄sonaz q̄ p̄pter aduersa nō timēt agere opa sua. *s. milēs. agricola ⁊ negociator.* Nō debēt igit timere serui dei p̄tra vicia certare: cū sint milites x̄pi ij. *¶* Tūo. ij. Labora sicut bonus miles x̄pi iesu. Nec debēt timere bona opa seminare cū sint agricole dei: q̄ sicut d̄r *Ecc. xi.* Qui obseruat ventū nō seminat zc. Nec debent timere talēta. *i. grātas sibi dātas ad lucrādas animas exponere:* cum sint negociatores regis. *Luce. xix.* Negociamini dum venio zc.

¶ Dominica sexta Sermo primus.

Nisi abūdauerit iustitia v̄sa plusq̄ scribar ⁊ phariseorū n̄ strabitis i regnū celoz. *Mat. v.* Solēt magis scolariū tres ordinē habere scolarium: quorum quidam sunt incipientes qui indigent primis litterarum elemētis. Istos magister non docet per sese: sed per alios minus eruditos. Isti sunt proficientes qui adhuc indigent instructionibus leuius ⁊ planis. Istos similiter non do

et per se sed per alios magis doctos. Tertij sunt perfecti qui iam apti sunt sensib⁹ profundis. istos magister per seipsum docet et instruit. Magister verus est christus. Unde dicit Matthei. xxiij. Unus enim est magister vestrum. ps. Scola eius est totus mundus. Habet enim tres ordines scolarium. Quorum quidam fuerunt tpe legis nature. Isti oio erant rudes et incipientes et per elementa et creaturas mundi instruebant. legentes in ipsis dei potentia ex sua magnitudine. dei sapientia ex ordine. dei bonitatem ex utilitate. Roma. i. Inuisibilia dei a creatura mundi per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur. Alij fuerunt magis proficietes: qui. s. fuerunt tpe re legis scripture. quos deus docuit per magis eruditos. s. per Moysen et prophetas Alij fuerunt perfecti. s. christiani. Istos xps docuit per seipsum sublimiora mandata. io oportet qd eorum iustitia magis abundet qd iustitia ceterorum. Et ideo dixit. Nisi abundauerit iustitia vestra etc. In hoc igitur euangelio christus nos instruat ad perfectam iustitiam. Deinde ostendit que sint ista iustitia. Ultimo que sunt signa. Ad persectam aut iustitiam nos inuitat dicens. Nisi abundauerit iustitia vestra etc. Iustitia. n. scribarum et phariseorum erat simulatoria et mercenaria. tepida et seuera. Habebant. n. iustitia simulata in quo ad deum: quo ad primos et quoad seipsum. Nam quo ad deum simulabant se habere deuotas orones Mat. vi. Cum oratis non eritis sicut hypocrite qui amant in synagoga et in angulis platearum fratres orare vt videatur etc. Quo ad proximum simulabant se dare elemosynas ppter deum: cum tamen daret eas propter fauorem humanum. Ibidem Cum facis elemosynam noli tuba canere ante te etc. Quo ad se simulabant se magna seruare ieiunia. Ibidem. Cum ieiunatis no lite fieri sicut hypocrite tristes etc. Iustitia aut christianorum dz ab ista abundare: quia eorum orones debet fieri cum cordis attentione. Unde ait ibidem. Tu autem cum oraueris intra cubiculum tuum in secretum cordis tui. Et clauso hostio scz. exteriorum sensuum: ora patrem tuum etc. Elemosyne debet fieri cum recta in-

tentione. Ibidem. Te aut faciente elemosynam nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua. Ieiunium debet fieri cum cordis et vultus exhilaratione. Ibidem. Tu aut cum ieiunas unge caput tuum. Secdo eorum iustitia erat mercenaria: qd seruabant seges et madata ppter pitalia assequenda. Tria enim seruatiibus pmittebant. s. augmetatio substantie tpalis. ysa. i. Si volueritis et audieritis me bona terre comedetis. Prolongatio vite corporalis. Leui. xviij. Custodite leges meas atqz iudicia que faciet homo viuet in eis. Et pax temporis. Mich. iij. Conuertunt gladios suos in vomeres: et hastas suas in ligones. Iustitia enim christianorum magis abundat: qd seruatiibus euangelica perfectione pmittitur regnum celorum. Mat. iij. Omnia agite etc. Promittit vita eterna. Eiusdem. xix. Centuplum accipietis: et vita eterna possidebitis. Promittit pax tpis et eternitatis. Joa. xxiij. Pacem relinquo vobis: paces meas do vobis. Multi tñ hodie sunt scribe et pharisei inter christianos qui plus curant de tpali comodo qd de celesti regno. plus de vite corporali qd de vite eterna. pl⁹ de pace tpis qd eternitatis. Tercio eorum iustitia erat tepida et remissa. Scribe. n. phidebant in sua scientia. Pharisei aut in sua vita. Et ideo non curabant amplius acquirere scitatis merita. Iustitia. n. christianorum debet abundare: qd de sua scientia et trasacta vita non debet phideri: sed semper ad maiora phicere. Phil. iij. Quequidē retro sunt obliuiscēs: ad ea vero que sunt priora extendēs me. Sed multi sunt qui non phiciūt: sed deficiunt. Hodie. n. aliquid faciūt: cras parum: post cras minus: postea nihil. Tales sunt lunatici. Eccl. xviij. Stult⁹ vt luna mutatur. Luna modo est plena: modo est semiple: nam modo est semiuacua: modo tota vacua. Luz. n. tot sunt ptes satisfactionis. s. orationes: ieiunia: et elemosyne. Sūt qui dam qui orones multas faciunt: ieiunia custodiūt: et elemosynas tribuūt. Isti sūt luna plena. Postea dimittunt orones: et sic sūt luna semiplena. Postea dimittūt orones et ieiunia: et sic sūt luna semiuacua. Tandē totū dimittūt: et sic sūt luna tota vacua. Prouer. x. Egessatē operata

est manus remissa: manus autē fortū di-
tittas parat. Manus remissa opas ege-
statē in mūdo: q̄ pauat in ecclesia oibus
suffragiis. Egestatē in iudicio: q̄ nō po-
tērūt habere modicā stillā olci cōpassio-
nis: sicut patet in vīginib⁹ fatuis. Ege-
statē in inferno: q̄ nō poterūt habere mo-
dicā guttā aque refrigerātis: vt patet in
diuite epulone. Sed sancti viri q̄ fuerūt
fortes p̄ira mūdū: carnē z dyabolū: pa-
rauerūt in mūdo diuitias gratiarū. In
iudicio diuitias meritōū. In celo diui-
tias p̄miorū. C. Quarto eoz iustitia erat
nimis seuera. Mat. v. Audistis q̄ dictū
est antiquis: oculū pro oculo: dentes pro
dente. Tūc enī deus hēbat duos officia
les valde seueros. s. veritatē que culpas
strictē discutebat: z iustitiaz que culpas
seuere puniebat. Iustitia autē euāgelica
habet pietatē. Nā istis duobus officiali-
bus deus dedit duos p̄silarios. s. miseri-
cordiā veritatē: z pacē iustitiē. Si igit̄ ve-
ritas h̄z culpas iniret: misericordiā si-
bi cōsultit vt videat si fuerit tibi aliq̄ igno-
rantia vel infirmitas humana vel tēratio
dyabolica. Per ista enī culpe alleuari
consueuerūt. Lū vero iustitia debet cul-
pas punire. par p̄bit p̄sultit vt nō intēdat
p̄fusiōis: sed tū intēdat vt hominē recō-
ciliat deo: pacificet proximo z trāquillet
in corde suo. Hicre. xix. Ego cogito co-
gitatōes pacis z nō afflictōis. Et sic ve-
rificat q̄ dicit in ps. Misericordia z ve-
ritas obuierūt sibi zc. C. Secūdo x̄ps
ostendit que sit perfecta iustitia: euz ait.
Audistis q̄ dictū est antiquis. Iustitia enī
scribāz z phariseorū erat dīminuta. Quā-
tūz ad vtrāqz partē iustitiē: que ē decli-
nare a malo z facere bonū. C. Quantum
enim ad p̄mā partē dīminuta erat: q̄
non cōhibebāt animūz ab odio: nec lin-
guam simplici mēdacio: sed nec a per-
iurio. Nec manū a vindicta: vt p̄z Exod.
xxi. in lege talionis. Iustitia autē euāge-
lica est perfecta: q̄ cōhibet animū ab ira:
sicut patet hic. Et oculū a concupiscen-
tia. Mat. v. Qui viderit mulierem ad
concupiscendū eaz sam zc. Et cor a cogi-
tatione mala. Mat. ix. Ut quid cogi-
tatis mala in cordibus vestris. Cōhibet
etiā linguam non tantūz a verbo iniu-

rioso: sicut patet hic. Nec tāū a simplici
mēdacio. Mat. v. Sit autē sermo vester
est: est: nō non. Sed etiā a verbo ocioso
Mat. xij. De omni verbo ocioso quod
locuti fuerit homines: reddēt rationem
de eo in die iudicij. Cōhibet etiā manū a
vindicta: vt. s. homo nō vindicet iniuriā
p̄sonalē. Mat. v. Sigs te percussit in
dextera maxillā zc. Nec iniuriā realem.
Unde segtur. Et qui vult tecū in iudicio
p̄tendere zc. Nec violentā extorsionem.
Unde segtur. Et q̄cuqz te angariauerit
mille passus zc. C. Erat etiā dīminuta
quātū ad secūndā partē iustitiē que ē fa-
cere bonū: q̄ non tenebātur inimicos dī-
ligere nec pro eis orare nec eis beneface-
re. Iustitia autē euāgelica oīa ista p̄cipit
Mat. v. Diligite inimicos vestros: bñfa-
cite his qui oderūt vos: z orate pro perse-
quētibus z calūniātibus vos. C. Tercio
x̄ps manifestat que sint signa p̄fecte iusti-
cie cū ait. Nā de prius reconciliari fratri
tuo. Qualiter autē ista recōciliatio sit fa-
cienda ostendit Chryso. dicēs: Si cogita-
tu offendisti: cogitatōe recōcilia. Si ver-
bis offendisti: verbis recōcilia. Si operi-
bus offendisti: operibus recōcilia. Logi-
tatu igit̄ siue corde offendit qui aliquez
odit: sed tūc eum recōciliat quādo odiū
deponit z ip̄suz diligit. Altas enī deus
munera nō reciperet: sigs odium corde
retineret. Nāz sicut dicit Chryso. Nemo
inter duos inimicos pōt esse fidelis ami-
cus amborū. Ideo z deus non vult esse
amicus aliquorū quādiu inter se fuerint
inimici. Nos autēz igit̄ fidem deo non
seruamus si inimicos eius diligimus z
amicos eius odimus. Si offendit verbo
detrahēdo: debet recōciliare famā ressi-
tuendo: euz p̄ciosior sit fama q̄ tēpora-
lis substantia vel corpus. Si tenet satiffa-
cere raptorres resstituendo. si persecutor
emēda offerēdo: multo fortius affamator
famā resstituendo. Si offendit factis: debz
reconciliare factis. Aliter enim sm Chry-
so. Nisi quem factis lesisti factis placare
ris: sine causa oras deū: sine causa ele-
synam facis de rebus quibus alios spo-
liasti. Quid enim tibi prodest si vnus p̄
te orat z alius aduersum te deum inter-
pellat.

C Sermo secundus.

Offeris munus
 tuum ante altare et ibi recorda-
 tus fueris quia frater tuus habet
 aliquid aduersum te. Et in omni opere
 nostro tria attendere debeamus. scilicet hono-
 rez dei: edificatione proximi et meritu no-
 strum. Deus tu est tante bonitatis quod plus
 respicit ad nostra utilitatem et proximi edifi-
 cationem quam ad suum honorem. Offerre enim
 munus ad altare pertinet ad honorem dei.
 sed quod illud offert cum odio proximi non ha-
 bet meritum: sed scandalizat proximum. Vult
 igitur deus ut homo suum ierimittat hono-
 rem ut sit primo reconciliatus meritoria
 offerat oblationem. Chrysostomus. Unde miseri-
 cordia dei: que respicit plus hominum uti-
 litatem quam suum honorem. Plus enim diligit cor-
 cordia fidelium quam munera sua. Bicit ergo
 si offers munus tuum. Notandum autem quod
 quadruplex munus: scilicet munus a cor-
 de: et munus ab ore: et munus a manu:
 et munus ab obsequio. Munus a cor-
 de est munus amoris: quod intantum est deo
 acceptum ut sine illo nullum aliud munus
 sibi placeat. Nihil enim valet offerre deo
 verba nostra per gratiarum actionem: nec
 corpora nostra per mortificationem. Nec
 nostras per elemosinam largitionem
 nisi sibi offeramus cor: nostra pro amore
 Istud patet Luce. xviij. i phariseo qui vi-
 debat offerre deo verba sua gratias refe-
 rendo dicens: Deus gratias ago tibi. Corpore
 suum macerando dicens: Ieiuno bis in sab-
 bato. Res suas ministris dei largiendo
 dicens: Decimas do omnium que possideo.
 Sed nihil sibi profuit: quia non offerebat deo
 cor suum ipsius dei et proximi diligendo.
 Non enim deum diligere poterat quod om-
 nes proximos contenebat dicens: Non sum
 sic ceteri hominum: raptores: iniusti: adul-
 teri: velut etiam hic publicanus. Publica-
 nus autem a longe stans percutiebat pec-
 ctus suum. Altare super quod debe-
 mus offerre deo munus amoris: est alti-
 tudo trinitatis. De quo dicit Exodus. xx.
 Non ascendes ad altare meum per gra-
 dus: ne reueletur turpitudine tua. In tri-
 nitate enim non sunt gradus inquiren-
 di: ut pater maior filio: vel filius minor

patre: vel spiritus sanctus minor utroque cre-
 dat. Unde Arrius istos gradus facere vo-
 luit: ideo sua turpitudine reuelata fuit: quia
 per blasphemum omnia sua interiora emi-
 sit. Istud igitur munus amoris debemus
 offerre super altare sancte trinitatis: ut
 se diligamus patrem qui per suam potestatem
 nos creauit. Filium: qui per suam mi-
 sericordiam nos redemit. Et spiritum sanctum
 qui per suam gratiam nos in filios adopta-
 uit. Frater autem noster est quilibet christianus
 quem si offendimus reconciliare debemus:
 alias munus dilectionis deo offerre non
 possumus. Quia sicut dicitur. i. Joan. iij. Si
 quis dixerit quoniam diligio deum et fratrem
 suum odit: mendax est. Dicunt autem omnes
 christiani fratres: quia omnes sunt ab uno patre
 creati: uno precio redempti: uno fonte rege-
 nerati: et ad eandem hereditatem vocati.
 Secundum est munus ab ore: quod est mu-
 nus orationis. quod est deo valde odoriferum.
 ps. Dirigat oratio mea sicut incensum. Et
 sumus incensum est leuis calidus et odorife-
 rus. Hinc igitur oratio est sicut incensum quoniam
 est leuis: calida et odorifera. Tunc autem
 est leuis quando habet secum humilitatem: que
 sic facit eam leuem quod versus ad celum ipsam de-
 ducit. Eccl. xxxv. Oratio humilitatis se nu-
 bes penetrabit. Tunc est calida quando habet
 secum seruilem charitatem. Eccl. i. Quasi
 ignis effulget et thorus ardet in igne. Thorus
 quidem ardet in igne quando oratio fundit a ser-
 uentis corde. Tunc est odorifera quando ha-
 bet secum puritatem. Apoca. v. Hinc singu-
 li citharas et psalteria aureas plenas odo-
 ramentorum: que sunt orationes sanctorum. Al-
 tare autem super quod orationes nostras deferimus
 est ipse christus: qui per ipsum omnes orationes offert
 mus dicentes. Per dominum nostrum iesum christum
 filium tuum. Sicut enim a sole propter ni-
 miam distantiam non possumus habere lumen
 vel ignem nisi mediante crystallo vel ali-
 quo simili. Sic nec a patre propter suam
 nimiam excellentiam aliquam gratiam possumus
 percipere: nisi tercedente mediatore. Bi-
 cit autem christus altare terreum: eucum et au-
 reum. De primo dicitur Exodus. xx. Altare de ter-
 ra facietis mihi. De secundo. iij. Reg. xvi.
 Altare eucum quod erat coram domino. De
 tertio Apocal. viij. Data sunt ei incensa
 multa ut daret de orationibus sanctorum

super altare aureū. In xpo quidem tres sunt substantie. scilicet caro mortalitati subiecta: et quātū ad hoc fuit altare terreum. Anima iustissima: et quātū ad hoc fuit altare cneū. Et deitas p̄ciosissima: et quātū ad hoc fuit altare aureū. Frater noster filius est ipse xps. quē si per peccatum offendimus per verā p̄fessionē recōcella re dōbemus. B̄ autē xps dñs noster frater noster et mīster noster. Dñs autem dī per sublimitatē. Frater p equalitatē. Mīster per inferioritatē. Xps igit̄ vocat se do minū nrm: vt ostēdat q̄ sit maior nobis rōne nature dīuine. Joā. xliij. Vos vocatis me magist̄r et dñe et bñ dicitis: sum et enīz. Vocat se fratrē nrm: vt ostēdat q̄ sit equalis nobis rōne nature humane. Heb. xij. Nō p̄fundit eos frēs vocare dīcēs. Nūclabo fratribus meis nomē tuū. Vocat se ministrū nrm: vt ostēdat q̄ fuit minor nobis ratōne humilitatis p̄funde. Luc. xxiij. Ego autē i medio vestrū sum sicut qui ministrat. C̄ Tertius est munus a manu qd̄ p̄stuit in largitōe elemosynar. An̄ dī de muliere forti Prouerb. vltimo. Danū suam aperuit in op̄t: et palmas suas extēdit ad pauperes. Frustra autē mulier fortis manū paup̄i apiret et extēdet: r̄ si eā vacuā h̄eret. Ideo dāf itelligit q̄ hō mīsericors debet ad paup̄es h̄ere manū aptam: extēsam et plenā. Apertā vt det cito et facili ter. Eccl. iij. Lor̄ op̄is ne attigeris: et ne p̄trahas datū angustiat̄. Extensam vt det cōster. Sūt enim qdaz qui vident habere manū ad se et ad suos p̄p̄inuos tantū reflexā: sed etiā debent ad alios habere extensam. Luc. vi. Om̄ni p̄erēti te tribue. Plenā vō vt det abundanter. Thob. iij. Si multum tibi fuerit abundanter tribue. Altare enīz est cor nostrū sup̄ qd̄ elemosyne nostre inolantur qñ eas facimus cum cordis h̄silitate. ij. Lor̄. ix. H̄sarē datorē diligit deus. Cum cordis cōpassione. Job. xxx. Cōpatebas anima mea paup̄i. Cum cordis recta intentione. Mat. vi. Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. De isto altari cordis n̄rī dī Exod. xxxvij. Fecit altare th̄mū: matis de lignis sethim. Lignū sethim est leue: cremabile et i putribile: quia cor nostrum nō debz aliquo peccati pōdere p̄e

gruari. nec aliquo igne tribulatiōis cōsumi: nec aliquo fetore peccati corrumplī. Fratres nostri angeli sūt quos tūc offendimus qñ eorūz inspiratiōibus nō obedimus. Tunc autē eos recōcellamus qñ eorū inspiratiōes recipimus. Et tunc ipsi n̄ras elemosynas deferūt ante deūz. B̄ cū autē fratres n̄rī: qñ cū dñm habemus patrē: et ad eādēz facti sumus imaginez: et ad eādēz vocati hereditatē. 7 Quartū est munus ab obsequio: qñ. scilicet totū corp⁹ nostrū et totā vitā nostrā in dē obsequio mactamus iuxta illud 1. Cor. i. Scrutamur dño in sanctitate et iustitia corā ipso oib⁹ diebus n̄ris. Debemus. n. seruire deo cū mūlticia cordis: cū iustitia boni op̄is: cū rectitudine intentionis: et cū lōganimitate finalis intentionis et p̄sumatiōis. Altare est fides n̄ra: qñ n̄rī opa nostra in fide offeruntur: inutilla reputant. Heb. xi. Sine fide impossibile est placere deo. Frater noster ē spūs n̄r quē tunc offendimus qñ sensualitatē sibi p̄ponimus. Tūc autē eūz recōcellamus quādo sensualitatē sibi subijcimus. Deus quidē in domo a se n̄re posuit frat̄r et sororē: vtz et vxorēz: dñaz et ancillā. scilicet rōnem et sensualitatē: vt scz ratio sensualitatē instruat tanq̄ frater sororē suā: et eam corrigat tanq̄ vir vxorē suam: et eam sibi subijciat tanq̄ dñā ancillā suā: vt in oib⁹ sibi obediat.

¶ Sermo tertius vnde supra.

Omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. Sēd̄z beatū Aug. de ciuit. dei. Vtrū tra et cetera aie passiones cadāt i sapiētē. aliter sentiūt stoici. aliter p̄phetici. aliter xp̄iani. Stoici. n. dicūt huiusmodi passiones non cadere in sapiētez. quāuis eūm qñqz aliqua sustineat aduersitatē in ipso retinet firmū animūz et p̄stātē. An̄ refert Seneca de fœcitate: q̄ portione veneni sibi iniuste oblata tanq̄ medicamētū immortalitatis bibit. et de aie immortalitate dīu disputas: potione illaz letus et libēs hausit. Peripathetici vero dicunt has passiones in sapiētē cadere: sed moderatas rationisqz subiectas. Et ponit exemplūz Seneca de xenophonte rege: qui audita filiū morte dolens co-

Dominica. vii. post festū trini.

ronā s capite depofunt. Sz audito q for
titer pugnādo occubuit: depofitas coro-
naz reafumpfit dices fe magis gaudere
de filij virtute q de morte dolere. In vi-
fciplina aut xpiana vt in eodē li. Aug. de
ciuit. dei dicit. Nō queris vtrū pius ani-
mus irafcif aut triftet fed vnde. Naz vt
idē dicit in lē retractionum. Alio ē ira
fci fratri. aliud culpe frīs. Non eiz fratri
irafcif: nec fine cā irafcif qui pctō frīs
irafcif. Dicit ergo. oīs qui irafcif fratri
fuo zc. Sicut i quolibz pctō pōt eē gra-
uis culpe: ita z pene. Nā eodē genē pec-
cati pōt qd aliqñ peccare graui. aliqñ
grauī. aliqñ grauiſſime. Si ſis gradus
ē ē in pena. Et illud oīdīr oīs i pctō ire
qd hz tres gradus. Pūm? ē qñ ira tñ
ē in corde vel in aio: qd notaf cū dī. Oīs
qui irafcif fratri ſuo. C Scōs ē qñ mant
feſtaf in exteriori ſigno: qd notaf cuz dī:
Qui aut dixerit fratri ſuo racha zc. Eſt
aut racha ſm remigiū hebraicū: z ē inte-
riectio in dignatō: velut cum diceretur
a dolēte heu. ab irafcēte hem. a cadente
ha. Tertiū qñ manifeſtaf i ptumelio
fo verbo: qd notaf cū dī. Qui aut dixerit
fratri ſuo ſatue. C Be iſto triplici gradu
fic vicit Aug. z Beda. In pūmō ē vnum
f. ira ſola. In ſcōo ſunt duo. f. ira z vox:
que iram ſignificant. In tertio ſunt tria
f. ira vox z in voce vitupatōis expreſſio.
Sicut aut ē gradus in culpa. ita z in pe-
na. qd exprimit noie iudicij: cōcilij: z ge-
hēne. Per que tria pena infernalis intel-
ligit. Sed nomie iudicij intelligit pena
grauis que debet prime ire. In iudicio
enim cauſa diſcutit. z adhuc locus ē de-
ſenſioni. z ideo tunc reus ē in periculo
graut. Noie cōcilij intelligit pena grauior
que debet ſecūde ire. In cōcilio enīz cau-
ſe ſnīa diſſiniſ adhuc tñ pena diſſerſi: z
locū habz dilatto: tñ reus ē in piculo
grauiori. Noie gehēne ignis intelligitur
pena grauiſſima que obet tertie ire. Tūc
enīz daf ſnīa diſſiniſtiua: nec locū hz de-
ſenſio vel dilatio. z tunc reus ē in piculo
grauifſimo. Iſtud aut totū intelligit de
ira deliberata que odiū nūcupat. C Eſt
igit pūm? gradus ire qñ ē in animo. Se-
cūdu aut Damaceſē. Ira eſt accēſio ſan-
guinis circa cor. Iſta aut accenſio qua-

drupliciter fit. In aliqb? eiz ignis iracū-
die cito accēdit z cito extinguit. Iſti ſm
Biego. ſunt ſimiles ficcis arū dīnibus: in
quibus ignis cito accēdit z cito extinguit
In alijs ignis iracundie cito accēdit z
tarde extinguit. iſti ſūt cetis dīteriores. Et
ſūt ſiles teſte q dū adhuc recēs ē facilis
ē ad recipiēdū: ſz igne aduſta difficilis
ad pdēdū. In alijs tarde accēdit z tarde
refrigerat. Iſti ſm Biego. ſimiles ſunt li-
gnis groſſioribus in quibus ignis tardi-
us accēdit z tardius extinguit. In alijs
vero ignis iracūdie tardius accēditur
z cito refrigerat. iſti ſunt ceteris melio-
res. De quibus dicit ppha. Irascimini
z nolite peccare. Pena huius tre put
ē in aio ē iudiciū. Talis eim ad iudiciū
citabiſ. Et quā illud pceptū. Diliges p-
ximū tuū ſicut teipm. ſeruauerit require-
tur: z tueniet q dilexerit eū minus q ſua
q bona ſua ſibi nō cōcauit. minus q ſu-
os: q ppings ſuis tñ benefecit. z minus
q ſe: q corpus ſuū ſaluti aſe fratris pre-
poſuit. C Secūdu gradus ē qñ ira ē in
ſigno. Signa aut odij ſunt locutionem
ſubtrahere: faciē auertere z huiuſmo dī.
Qñ aut vexillū tyrāni occulte habetur i
caſtro: qz caſtrū ſit tam captū. nō tamē ap-
paret captio niſi quādo erigit. Sic etia
quādo odiū later i animo captus ē hō
a dyabolo. Sed tamē eius captio non vi-
detur niſi quādo ſigna odij manifeſtant
Pena huius tre ē cōcilium: qz contra-
tales in cōcilio ſcēe trinitatis ſnīa dicta
biſ: q ſicut fecit alijs ſic fiat ſibi. Q: enīz
cōtra pximū habuit ſignū rancoris. iō
cōtra ipm ſigna ire ſue oīdet deus: z to-
tus angeloz exercitus z ſanctoz cetus.
Signū magnū ire det erit: qz tales d tor-
mentis nō liberabunt. Imo ſi oīs ſancti
p eis orarēt illi nō liberarent. Hier. vij.
Noli orare p populo hoc: ne aſſumas
p eis laudem z ordē: z nō obſiſtas mihi:
qz nō exaudia te. Signū magne ire ange-
lorū erit: qz ipſos igni eterno tradēt. Mat-
th. xij. Mittet filius hoīs angelos ſuos
z colligēt de regno ei? oīa ſcādala z mit-
tent eos in caminū ignis. Signū ire ma-
gne ſanctoz erit: qz modicū ſuffragiū
eis nō impēdēt. ſicut pz in diuite epulo-
ne. C Tertius gradus ē quādo ira eſt in

cōtumelioso verbo vocādo. s. fatuū frēs suū. Unde aut q̄ xps z apls cōtra hoc fecerunt. L̄hus enim discipulos suos stultos vocat dicēs Luce vlti. O stulti z tardi corde zc. Apl̄s ē t̄ Gal. iij. O insensati galat̄e. Sed sciēdū q̄ sicut dicit Ihs. in li. de sumo bono quadripartita ē loqn̄ d̄ rō. vel q̄ bonū bñ vel malū male: seu bonū male: seu malū bene proferit. Bonū quippe bñ loquit̄ qui ea que recta sunt humiliter annūciare videt. Malū male loquit̄ qui quodlibet flagitium suadere conat̄. Boni male loquit̄ qui rectū aliq̄d arroganter predicare sentit. Malū bene loquit̄ qui aliquod narrādo vitium detestatur: vt ab eo hoies auertant. Christi igit̄ z apls vocauerūt illos stultos: non vt cōfunderēt sed vt conigerēt. Pena que debet huic ire ē gehēna ignis. Bicis aut̄ gehēna a geos q̄ ē terra z hēnos q̄ ē profundus: q̄ infernus ē in pfundo. i. in cētro terre. Et talis locus cōpetit peccatoribus ppter elongationē: obscuritatē: z frigiditatē. Nullus eū locus tantū distat a celo quātum mediū terre. Jō d̄. gn̄t̄ q̄ sicut homo elōgauit se a deo per p̄ctm̄. sic et elonget̄ a celo p nouissimum locū. Nullus locus ē obscurior q̄ mediū terre. iō dignū ē vt qui disceperunt opera obscura tenebrarum teneant̄ i locis obscuris penarum. Nullus locus ē frigidior q̄ mediū terre. iō dignum est vt p̄ctores qui fuerūt frigidī in dei amore semp̄ strideant̄ dentibus p̄ nimio frigore. P̄t̄ aut̄ addi quartus gradus ire quādo. s. est p̄ iniurioso facto vel verbo. q̄ notat̄ cū d̄: Alu distis q̄ dictum ē antiquis. Non occides. Istud aut̄ homicidium multis modis cōmittit̄. Vō qui dē h̄z res suas: corpus aiam z famā. Lō. mittit̄ igit̄ quis homicidius quantū ad res ipsas in recipiēdo. Eccl. xxixij. Pānis egētūz vita paupis ē: qui defraudat illum hō sanguinis ē. Quantū ad corpus non tm̄ gladio necando: sed et necessitatis tpe non subueniēdo. Ambro. Pasce fame moriētē si nō paup̄i occidi s̄t. Quantū ad aiam tripl̄r. Aut maluz exēplū prēbēdo. Ro. xliij. Noli cibo tuo illū p̄dere p quo xps mortuus est. Aut veritatē vite tacēdo. Bre. Tot occidimus

quot ad mortē ire tepidat̄ tacētēsq̄ viuimus. Aut peccatū mortale cōmittēdo. Sap. xvi. Occidit hō per malitiā animā. Quantū ad famā detrahēdo. Eccl. xxvij. Flagelli plaga liuorē facit. Plaga lingue cōminuit ossa. Pena huius ire est iudiciū illud de quo d̄. Mat. xxvi. Dis qui accipit gladiū gladio p̄bit. Iste aut̄ gladius faciet in dānatis triplicē mortē. Juxta illud Ezech. xxi. Duplicetur ac triplicetur gladius interfectoz. Primo mors erit q̄ igne inextinguibili cremabunt̄. z ista erit mala. Secūda q̄ a beatorū cōsortio sepabuntur: z ista erit peior. Tercia q̄ dei visiōe priuabunt̄: z ista erit pessima. Mat. xliij. Exibunt angeli z sepabūt zc. Istud respicit sepationē a cōsortio beatorū. Et mittet̄ eos in caminum ignis. Illud respicit ignis inextinguibilis cruciatus eternos. Ibi erit fletus z stridor: dentū. Illud respicit d̄tine visiōis perpetuū dānū. Visio enim dei sanctos letificat: z in amorē inflāmabit. Et q̄ dānati visiōe dei carebunt: iō semp̄ in fletu erūt z semp̄ dēribus stridēbūt. C̄thica. vij. post festūz trinitatis. Sermo primus.

Quam turba multā cēt cūz iesu: nec hēret quod māducaret̄ zc. Marci. viij. Sicut dicit L̄yriso. Non est credēdum q̄ turbe sine viatico ad d̄m i solitudinē venerint: sed prima z secunda die oīa cōsumpserūt. Et iō xps tertia die oibus tam cōsumptis miraculum fecit. Jō aut̄ tādū secū manebat: siue ppter suos infirmos quos sanari affectabat. Unde d̄. Mat. xv. vbi de isto miraculo agit. Accesserūt ad eū turbe multe h̄ntes cecos z claudos zc. siue pp documēta salutaria que ab eo audiebāt. Siue pp exēpla sanctitatis que in ipso videbant. Iste due cause vltime ponunt̄ in glo. Matt. xv. Quia igit̄ turbe tam triduo cū eo fuerant z alimēta non habebāt: xps illō cōmitumēsis fecit. Quod quidem cōmitumēsis cōmendabile ē. ex parte xpi faciētis. ex parte cōmitumētū. z ex parte ministrantium. Ex parte igit̄ xpi tria cōmendabilia fuerunt. Primo humilitas in cōferendo: cum p̄: Conuocatis discipulis

Dominica. vii. post festū trinitatis.

27. Glosa sup. Mat. xv. Cōuocat discipu-
los vt doceat maiores minoribus sua cō-
silia cōdicare. Pōt at circa cōsiliū triplex
esse reprehēsiō. Vna ex parte petētis cō-
siliū: qñ h̄ intellectū nimis superbu.
Alia ex parte dātis: qñ non h̄ sensum p-
riūm nec aium iustū. Tercio ex pre-
terea de qua petis quādo non habz decētē ti-
milum. Debet igitur in illo qui petit con-
siliū eē mens humilis et mansueta: vt scz
suo sensui nō nimis credat. Qd ē contra
multos qui credūt sibi sufficere et cōsilijs
non indigere. Ber. Omnia illi desunt qui
sibi n̄spil deesse putat. Augu. Tbi dixisti
sufficit: tbi defecisti vbi tibi placuisti: tbi
peristi. Prover. xvi. Vidisti hoīez sapi-
entem sibi videri: magis spem illo habe-
bit insipiens. In illo aut qui dat cōsiliū
debet eē discretio puida et incussa iusti-
cia. Amb. in li. de offi. Secure salutē no-
stram illi viro cōmittimus: qui sit iustus
et prudens. Facit enim iusticia vt nullus
sit fraudis metus. Facit prudētia: vt nul-
la erroris suspitio sit. In cā de qua petis
debet eē utilitas et necessitas: qñ non de-
bet cōsiliū peti de rebus supuacuis. Ec-
cle. ij. In supuacuis rebus noli scrutari
multipliciter. Nec de rebus vanis. ps.
Non sedit cū cōsilio vanitatis. Nec dē re-
bus prauis. prepetrandis. quia sicut dici-
tur Job. v. Cōsiliū prauorū dissipat. Sz
de rebus vtilibus et necessarijs. ij. Regū.
i. Accipe cōsiliū a me et salua animaz
tuam. p. Secundo in christo fuit pietas
in compatiendo: cum dī. Misereor super
turbam. Qlm̄ erant quattuor incōpassi-
bilis et dura: scilicet deus: angelus: celū:
et mors. Deus eis hoīez sibi reconciliare
noibat. Angelus hoīem non diligebat
nec animas deserebat. Celum tūc nullū
suscepiebat. Mors oēs deuorabat: et ad
tartara rapiebat. Sed modo recessit to-
ta duritia: et aduenit magna misericor-
dia. Nam in christo tanta pietas fuit q
homīnez sibi recōciliauit. Roma. v. Luz
enim essemus in inīci recōcilia ti deo su-
mus p mortē filij eius. De ista sua pietate
effudit in angelum et eum sic compassibi-
lem fecit q homīnez deinceps tanquam
suū concituez dilexit: et i para distuz ani-
mas deportauit. Unde super illud Mat

ci vltimo. Nolite expauescere. dicit Be-
gorius. Vos autē cur expauescitis qui
vestros concituez videtis. Sic effundit i-
celum q ipsum intantū flexibile fecit q
ad omnem iustum suscipiendū statim se
flexit. In cuius significatiōe super ste-
phanum se aperuit et eum recepit. Sic
effudit in mortē q que prius erat terribi-
lis et dura: facta ē dulcis et mansueta: ita
q a iustis non timetur: sed desideratur.
Phil. i. Desiderium habēs dissolui et eē
cuz christo. C Tercio in christo fuit libe-
ralitas in saturando: cum dī. Sanduca
uerunt et saturati sunt. In peccatoribus
est fames continua. Eorum enim memo-
ria est famelica: quia semper volunt re-
cordari de inmunditijs peccatorum. Nu-
meri. xi. In mente nobis veniant cucu-
meres et pepones poni et cepe et allia. Cu-
cumeres et pepones sunt dulces et sua-
ues: et significant peccata suauia: sicut gu-
lam et luxuriaz. Poni cepe et allia sunt
acerba: et significant peccata acerba: sic
tristitiam iram et inuidiam. Item intelli-
gentia eorū est famelica: quia semper vo-
lunt inuestigare curiosa. Eccle. vii. De-
fecit hominē rectum: et ipse inīgnis se
miscuit questionibus. Et volūtas eorū
famelica ē: quia semper volunt diligere
vana. ps. Ut quid diligitis vanitatē et.
In futuro aut ille tres potentes satura-
buntur. Nam s̄m Bernar. Filius satura-
bit intelligētiam plenissimā cognitione.
Spūs sanctus volūtatem suauissimā di-
lectione. Pater memoriā: securissimā
vtriusqz retentione. C Secūdo istud cō-
uincitū fuit cōmendabile ex parte cōul-
uantium. In quibus tria fuerūt que xp̄s
ad misericordiaz in duxerūt. p. Primum
ē patientia in sustinendo: cuz dicit. Tri-
duo sustinet me vel triduo perseuerant
mecū: vt dī. Mat. xv. Qui vult ergo a do-
spūaliter passerī: secū triduo cōmoietur.
Primum dicit est dolor cōtritionis. Se-
cundus pudor confessionis. Tertius la-
bor satisfactionis. Istud est illud tridūū
quo in deserto penitentie itur: vt deo
gratum sacrificiū offerat. De quo dicit
Exodi. ij. Vel s̄m glosam. Turba triduo
dominū sustinet cuz multitudo fidelīuz
peccata sua per penitentiam declinans

247

ad dñm se in ope: in locutione: et cogitatione cōuertit. De primo Roma. vi. Si cut exhsuistis membra vestra seruire i munditie et iniquitati ad iniquitatem et. De secundo. i. Reg. ij. Recedant vetera de ore vestro. De tercio. Eph. iij. Renouamini spiritu mēto vestre et. Et secūdu q xp̄m ad misericordiaz in duxit fuit labor in ventēdo: cum dicit. Quidā aut ex ip̄sis de longe venerunt. Secūdu glosam. Ad seruitiū dei quidāz veniūt de prope. quidā de minus ppe. quidā de longe. Qui enim integritatē mentis et corporis seruant de ppe: ad deū festinat. Qui vero confugio vitur nullis tamen alijs flagitijs inquinat: de minus prope venit cognoscit. Qui aut post multa flagitia cōuertit: de longe venire pbat. Eph. ij. Veniens euāgelizauit pacem vobis q longe fuistis: et pacē hīs qui ppe. Secūdu hoc igit de ppe venit virgo beata: q mentis et corporis integritatē seruauit. De minus ppe helisabeth cōiugata: q i suo cōiugio honeste vixit. De lōge magdalena: que post multa flagitia ad deum totaliter se cōuertit. Et Terciu q xp̄s ad misericordiam in duxit fuit victus deficientia in redeundo: cū dicit. Si dñmiserō eos ierosolimis in domū suam deficient i via. Circa quod notandum q sunt quatuor genera hominū qui difficulter ieiūna ferre possunt. scilicet a magna egitudine cōualescentes. itinerantes. pueri. et senes. Tales sunt qui de nouo ad penitentiam veniūt. Ideo cibo verbi dei indigent: q ipsi cōualuerūt de magna infirmitate peccati. Heb. ix. Conualuerūt de infirmitate. Ipsi aggressi sunt viam paradisi. iij. Re. xix. Surge comede. grādis enim tibi restat via. Glosa sup Mat. xv. Perit qui sine celesti pane ad patriā tendit. Ipsi tāquā pueri sunt recenter in gratia renati. i. Petri. ij. Quasi modo geniti infantes sine dolo lac concupiscite. Ipsi quādoq fuerūt in peccatis inueterati. ps. Inueteraui inter oēs inimicos meos. Et Terrio istud cōiūtiū fuit cōmendabile ex parte ministrantiū. i. ex parte discipulor. Et fuit tamē in eis quoddā reprehensibile. quoddā tollerabile: et quoddā cōmendabile. Et fuit reprehē-

sibile in eis istud q dixerunt. Un istos quis poterit saturare panibus in solitudine. Non enim de hoc debuerūt dubitare: cū paulo ante xp̄s quinqz milia hominum de quinqz panibus saturauit. vt habetur supra Joā. vi. Ipse aut dñs nō eos inclamauit: sed leniter interrogauit dicens. Quot panes habetis. Bas. ei. Vos qui spūales estis instruite hmoi in spiritu lenitatis. Non dicit in sermone lenitatis: nec in disciplina lenitatis: sed i spiritu lenitatis. Quidāz entz corrigendi sunt in sermone asperitatis. alij in disciplina seueritatis. Dñs aut in spū lenitatis q quātūciqz sonet in voce aspitatis: in correptione seueritatis: semp debet eē i corde tranquillus. Nū aut aliquadāz simpliciter eucunt. sicut erāt isti discipuli: tūc tales corrigendi sunt cū sermone lenitatis: et cū spū lenitatis. Et Secūdo fuit in eis quoddā tollerabile. s. qz necessitati vite sue panes reseruabāt. Sed contrariū videt q dicit Mat. vi. Nolite solliciti esse in crastinū. Et Sed aliud est habere sollicitudinē nimiam: per quaz celestia tpalibus postponunt que ē phibita. Unde dicit Lu. xij. Primum querite regnum dei. Aliud ē habere prouidentia quā laborando vite necessaria acquirunt: q ē cōcessa. ps. Labores manū tuarum quā manducabis et. Ideo labor est exercendus: sollicitudo tollenda. Et Aliud ē seruare ordinationē diuinā qua deus ordinauit vt predicatoribus verbi dei a subditis ministrēt necessaria. i. Cor. ix. Deus ordinauit hīs qui euangelium annūciant de euangelio viuere. Unde dicit Luce. x. Dignus est enim operarius mercede sua. Et Terrio fuit in eis quoddā cōmendabile: qz in distribuēdo panes xp̄o reuerēter assistebant. Propter q instrui mur q prelati debemus subire: et in aīo eos nobis humiliter pponēdo: et in corpore eis assurgēdo et genua flectēdo: et in ope eis velocit obedēdo. Heb. xij. Obedite. ecce obedientia operis. Prepositis vestris. ecce humilitas corporis: quia debent reputare eos sibi in omnibus esse prelatos. Et subiacet eis. ecce reuerētia cum signo cordis.

Sermo secundus.

Misereor sup turbā: quia
 ecce iam triduo
 sustinet me zc. Olim misecor/
 dia tm erat in celo. Unde ps.
 Dñe in celo misericordia tua. Beinde de
 scēdes de celo inuoluit se in quodā angu
 lo. i. in iudeor. populo. ps. Notus in iu
 dea de. Bein de effudit se in ēgints vre
 ruz. ps. Suscepim de misericordia tuā.
 Tandē diffusa est in vniuerso mūdo. ps.
 Misericordia dñi plena ē terra. Et sic de
 qui tm videbat esse misericors sup turbā
 angelor. zc posimodū sup turbā iudeor.
 Mōdo est misecors sup turbā oīuz fidē
 liuz. ideo dicit. Misereor super turbam.
 De illa aut misericordia tria dicunt. p. Pri
 mo pōit promptitudo misericordie. p. Se
 cundo causa motiua misericordie. p. Ter
 tio effectus misericordie. Promptitudo
 diuine misericordie notat in hoc q. dicit.
 Misereor sup turbā. Primo ponitur
 promptitudo diuine misericordie quam
 quidēz promptitudinē tria faciūt. i. pro
 prietas naturalis. potentia vniuersalis.
 zc experiētia singularis. C. Sicut eiz na
 turalis p. prietas igitur est calefacere. Sic
 p. est dei semp miseri zc parcē. Bio
 n. n. Neq. n. p. prius ignis est in frigidā
 re: neq. boni nō bona p. ducere. q. igitur
 miseri est deo p. prius. iō punire est deo
 alienū: inuolūtariū: zc etia tar dū. q. enīz
 sit alienū dicit ysa. xxvij. Alienuz ē op
 elus ab eo. Et loquitur de opē punitio
 nis. apis enīz habet mellificare. zc hoc est
 suuz officiz p. prius. habet etia pūgere
 q. n. i. molestā. zc hoc est sibi alienū. Sic zc
 de q. dat mel sue misericordie facit of
 ficiū sibi p. prius. Quando vero adbi
 bet stimulu iustitie facit officiz sibi alie
 num. Est etia inuolūtariū: q. inuite pu
 nit. ysa. i. Deu cōsolabor super hostibus
 meis: zc vīdicabor d. inimicis meis. Ubi
 dicit glo. more p. p. patris eos lz inimicos
 plangit zc pcurit. Est etia tar dum q. sicut
 dicit Chryso. Illud qd homo fm naturā
 facit cito facit. Illud aut qd p. tra naturā
 facit tar de facit. Sic zc de cito facit op
 misericordie quia est fm naturam suam.
 Tar de opus iustitie: q. est cōtra naturā
 suam. Ro. ij. An diuitias bonitatis eius

z patientie z longanimitatis cōtēntis.
 Si igit opus iustitie est deo alienū iuo
 luntariū z tar dūz querit Chryso. super
 Mat. Quare ergo punit. Et respondet.
 q. compellit. Unde ait. Deus enīz inuit
 z cuz magno dolore cōpellit peccatores
 dānare. Non enīz sic dolet q. ipse ab eis
 offendat. sed q. violēter cogitur aliq. p
 dēre: qui omnes cupit saluare. Beinde
 querit dicēs. Luz in potestate sua de ha
 beat p. dēre z saluare: quis cuz inuituz cō
 pellit. Et respōdet. Tu qui nō desideras
 misericordiā dei. Nā sicut qui desiderāt
 misericordiā denegat crudelis est. Sic q.
 nō desiderāt misericordiā pstat iniustus
 est. Beinde tertio querit dicēs. Quis est
 homo qui nō desiderat misericordiā dei.
 Et respondet. Tu qui pmanes in pecca
 tis. Desiderare enīz misericordiaz dei est
 cōuerit ad deū. Ille enīz desiderat mise
 ricordia dei qui timet irāz eius. Qui aut
 nō timet nō desiderat misericordiā sz cō
 tēnit. C. Scdm qd facit deūz promptum
 ad misericordiā est eius potētia. vniuer
 salis. Quāto enī quis est magnanimior
 tanto ad indulgendū est p. nior. Hoc vīde
 mus in aialib. z in hoib. Nāz inter aia
 lia ea que sunt nobiliora ad indulgendū
 sunt magis prona. z ecōuerso. Un leo a
 catulo puocatus se non vindicat p. pter
 suā magnanimitatē z catuli vilitatē.
 Sed si catulus mordet catulū: statiz mur
 tuis morsib. se lacerāt: q. vilia animalia
 sunt. Similiter videm q. homines ma
 gnanimēs sunt ad indulgentiaz faciles.
 Amb. Procul a magnanimitis cupiditas
 vltionis. iij. Regū. xx. Reges dom. israel
 clemētes sunt. Ecōuerso autēz mulieres:
 q. sunt viles z fragiles. ideo sunt ad irāz
 z ad vīdictā faciles. Eccl. xxv. Non est
 ira sup irā mulieris. Deus igitur cum sit
 oīpotens: z nos viles z inuiles vniculū
 nostras iniurias pūpendit. Et si eas re
 cognoscimus: statim remittit: z hoc pro
 pter suā maiestatem z nostrā vilitatē. ps.
 Excelsus domin. z humilia respicit. Ac
 si dicat: q. ipse est excelsus per potentiaz
 maiestatis. Ideo humiles respicit oculo
 pietatis. Sap. xi. Miseris oīuz: quia oīa
 potes. Ac si dicat: q. tu habes potentiam
 vniuersalem: ideo habes misericordiam

generales. Et in isto sensu loquitur ecclesia. Deus qui omnipotens tuam parcedo maxime et miserando manifestas. Certe sum quod facit deum promptum ad misericordiam est experientia singularis. Adest enim morbi medicus tribus modis scire potest. Primum per suam scientiam theoreticam. et tunc est infirmo multum medicus. Aliquando per quandam practica et exercitationem longam. et tunc est magis medicus. Aliquando per experientiam quando in propria persona infirmitates plurimas expertus est. et tunc est maxime medicus. et ideo bonum est ut aliquis infirmus ut infirmus melius copatatur. Sed si esset aliquis medicus qui esset bonus theoreticus et bonus practicus et infirmitates esset expertus ille adhuc esset magnus medicus. Deum igitur ante incarnationem infirmitates nostras corporales et spirituales cognoscebat per eternam sapientiam quasi per quandam theoreticam. Et ideo tanquam pater benignissimus multum erat medicus. ps. Quomodo miserebatur pater filiorum misertus est omnium timentium se. quoniam ipse cognovit figmentum nostrum. Recordatus est quoniam pulvis sumus et homo sicut senex etc. Post incarnationem autem scivit per quandam practica et exercitationem longam. quoniam xxxij. annis circa nostras infirmitates sanandas tam corporales quam spirituales practicauit et se exercitavit. et sic fuit magis medicus. Act. x. Qui pertransiit benedicens et sanando omnes oppressos a diabolo etc. Et sicut medicus multum commisitare qui circa aliquem infirmum diu se exercitasset et nihil profecisset. Ita Christus. ps. Contristatus sum in exercitatione mea: et commotus sum a voce inimici et a tribulatione peccatoris. Ac si dicat. de tribulatione et contristatione. scilicet quando mea exercitatio nihil valet. et quando vox inimici id est suggestio diaboli plus valet quam mea inspiratio. et quando ego peccator tribulor. i. punior. Tandem scivit per experientiam quoniam expertus est tentationes famem: dolorem: et mortem: ideo factus est maxime medicus. Heb. iij. Non enim habemus pontifices qui non possint copari infirmitatibus nostris etc. Heb. v. Vidit ex hijs que passus est obedientiam. Certe ponitur causa motiva huius misericordie que quidem fuit deo

tio turbe: que in duobus appetit. Primum in hoc quod de longe veniebat. Illi de longe ad Christum veniunt qui de peccatis multis et magnis ad deum se convertunt. Sunt autem quidam qui timore peccati per infirmitates humanas. sicut petrus qui timore mortis Christum negavit. Isti veniunt de longe. Alii per ignorantiam sicut paulus. i. Timotheus. Ignorans feci in incredulitate. Isti veniunt magis de longe maxime quando est affecta ignorantia. Alii per certam malitiam sicut dicitur qui adulterum et homicidam commisit. Isti adhuc veniunt magis de longe. Secundum apparet eorum devotio: in hoc quod tri-duo secum manebat. Prima dies est cognitio veri. Secunda est detestatio mali. Tertia amor boni. Sunt autem quidam qui cum Christo nolunt stare nisi per dies sicut mali christiani qui habent cognitionem veri. i. fide veram: sed tamen negant malum odium nec bonum faciunt. Ad Titum. i. Edocent se nosse deum: factis autem negant. Alii autem sunt qui stant secum tamen bi-duo: sicut desidiosi et ociosi: qui habent cognitionem veri et detestationem mali: tamen non habent amorem et operationem boni. de quibus dicitur Luc. ij. Omnis arbor non faciens fructum bonum excidetur etc. Boni autem stant cum deo tri-duo: quoniam deum per fidem cognoscunt et malum fugiunt et bonum faciunt. De isto tri-duo dicitur Beati. x. Tres enim dies sunt post quos recordabitur pharaon infirmitatem suam. et restituetur in gradum pristinum dabitque et calicem etc. Ex his verbis habet quod isti tres dies acgrunt nobis dei memoriam: mansionem eternam: et deo faciunt magnam letitiam. Tertio ponit magnam efficaciam misericordie qua fit saturatio turbe. Distinguit autem gloriam super dicitur. xv. quatuor tempora. scilicet ante legem: sub lege: sub gratia: et in gloria. In primo fuit satietas nulla nec in intellectu: quoniam deum non cognoscebant: nec in affectu quoniam iustificari non poterant. Ephe. iij. Tenebris obscurati habebant intellectum: quo ad primum. Aliena tamen a via dei: quo ad secundum. In secundo tempore fuit satietas semiplena: quoniam intellectus erat resocillatus per legem: quo ad cognitionem. Sed affectus remansit vacuus quo ad iustificationem. Ro. iij. Per legem cognitio peccati: quo ad primum. Nunc autem sine lege iustificatio: quo ad secundum. In tertio

tye est satietas plena: qz satiatuſ est intel-
lectus cognitione: et affectus gratie ple-
nitudine. Joā. i. Gratia et veritas p̄ iesuſ
xp̄m facta est. In futuro erit satietas ple-
nissima: qz totus homo saturabit: et in
terio: qz intellectus satiabit in apta dei
visione: et affectus in p̄fecta dei dilectione:
q̄ exterior: qz saturabit oculus in viden-
do oculo ad oculū facie xp̄i. auris in au-
diendo vocē eius. olfactus in sentiendo
odore xp̄i. Os in loquēdo ore ad os cum
ore xp̄i. **¶** Hanc et amplectēdo vestigia xp̄i.

¶ Sermo tertius.

Alcipiens. dñs septeſ panes gra-
tias agens fregit et c. Cum hō
tripliciter cōsideret. s. q̄ntuſ
ad corp⁹ q̄ntuſ ad aīam. et q̄ntuſ ad utrūqz
cōiunctū. ideo deus triplicet cibum sibi
p̄parauit. s. corpalem quo corpus reficit.
spūale quo anima nutrit. et celestem quo
totus homo beatificat. Cōiutū aut cor-
porale tm̄ xp̄s in hac vita fecit. s. hic de
septe panibus. et supra Joā. vi. de quinqz
panibus. Cōiutū aut spūale multoties
fecit. nam quotiens predicauit: totiens
alimēta spūalia attribuebat. Aug. Non
est magnū pascere ventres cito morietes
vel morituros. Sed magnū est pascere
anīmas in eternū victuras. Cōiutū aut
celeste tm̄ semel facit: qd̄ tm̄ nunq̄ finem
accipiet. De quo dicitur Lucē. xxi. Edatis
et bibatis sup̄ mēsam meā in regno meo.
Istud igit cōiutū corpale signare pōt
spūale et celeste. In isto igit cōiutū po-
nunt tres differentie psonarū. s. xp̄s. turbe.
et discipuli. **¶** In xp̄o aut duo fuerunt. s.
magna misericordia: cū dicit. Misereor
sup̄ turbā. Et magna potentia: qz panes
multiplicauit. **¶** Misericordia autē dei
dicit magna quattuor modis. Magnū
enī alqd̄ qd̄ dupliciter dici pōt. Aut al-
titudine sicut arbor: p̄ccra dicit magna.
Aut p̄funditate: sicut puteus p̄fundus
dicit magnus. Aut latitudine: sicut pla-
tea lata dicit magna. Aut longitudine:
sicut vsa longa dicit magna. Eisdē mo-
dis misericordia dei magna vocatur. Est
enī tam alta qz in celū ascendit: et sc̄os
sup̄ merita remunerari facit. ps. Magni-
ficata est vsqz ad celos misericordia tua.

Et tam p̄funda qz vsqz in infernū descē-
dit: et sanctos patres idē eduxit. ps. Misericordia tua magna est sup̄ me. et erui-
sti animā meā ex inferno inferiori. Est tā-
lata: qz in totū mundum se expandit. ps.
Misericordia dñi plena est terra. Est tāz
longa qz ab eterno incepit: et vsqz in eter-
num durabit. ps. Misericordia dñi ab
eterno et vsqz in eternū sup̄ timētes eum.
¶ Sc̄o in xp̄o fuit magna potentia per
quā septe panes sic multiplicauit: qz
tuorū milia hominū idē satiauit: et nihil o-
mīus etiā septe sp̄te sup̄fuerūt. Que-
rit aut̄ Chyſo. cū plures panes fuerint
hic et pauciores comedētes q̄ i priori mi-
raculo: quid est qz pauciores reliquie re-
manerūt. Et respondet: qm̄ aut hoc fuit:
qz sp̄te sunt maiores q̄ cophini: aut vt
ex diuersitate rememorent: et illius et istius
miraculi. et p̄pter hoc tunc fecit cophi-
nos reliquiāz equales discipulis. Nunc
autē sp̄otas equales panibus. Multi-
plicauit autēz bñdicens: frangendo: et
gratias agendo: per que instrumur qz ci-
bum bñdicere debemus. Illa enī bñdi-
ctio cibum sanctificat. i. Timo. iij. dicit
de cibo. Sanctificat per verbū dei et ora-
tionē. Diabolū ne se immisceat fugat: sicut
pater in sanctimoniali: in quā diabolus
intrauit: qz lactucam sine bñdictione co-
medit: vt ait Grego. in dial. Et salubrem
vsum rei prestat. Non enim est magnum
habere rem sed vsum rei. Unde Seneca.
Stulto nulla re opus est. nulla. n. re scit
viri. **¶** Sc̄o multiplicauit frangēdo. ad
inuēdū qz in nostris cōiutis panē pau-
peribus frangere debemus. vt dicit ysā.
lviij. Frange esuriēti panē tuū. **¶** Tertiū
multiplicauit gratias agendo. ad inuē-
dū qz in nostris refectionibus gratias
deo agere debemus. i. Timo. iij. Nihil re-
ficiendū qd̄ cū gratiarū actione p̄cipit.
¶ Sc̄o in isto cōiutū fuerūt turbe. In
quibus duo fuerūt. s. magna humilitas.
et saturitas. **¶** Humilitas que notatur in
hoc qz super terrā sederūt: per qd̄ signifi-
catur cōtemptus terrenorū: quē debet illi
habere qui a dño volunt pasci. Quidāz
autem stant infra terram. sicut auari qui
habent terram sup̄ caput suū. Almos. ix.
Auaritia in capite oīūz. Alij stant super

terram: sicut pfecti qui terrenis omnib⁹ dñant. Juxta illud Mat. xix. Si vis pfectus esse vade & vende oia &c. Alij nec sunt infra terrā per cupiditatem: nec sup^{er} terram per omnimodā paupertatē: s; stant in terra per terrenorū administrationes. Tales fuerunt parētes beate marie: qui res suas in tres partes diuidebant. Unā seruitoribus templi dabant. Aliam pauperibus distribuēbāt. Tertiā sibi & fami-
līe sue vñbus reseruabant. C Secūdo in turbis fuit magna satietas. Unde dicit. Manducauerūt & saturati sunt. Habuerunt enī tria per que saturari merito debuerūt. P^{ri}mo habuerūt stomachum vacuū qđ notat per hoc qđ dicit. Non habent qđ manducēt. Stomachus enī pfectus fastidit. vacu⁹ appetit. Sic & qñ stomachus anime plenus est silijs porcorū fastidit: dulcedinē celestium. Prouerb. xxvij. Anima saturata calcabit fauim. Quando enī homo vacuas amore mundū: implet amore dei. Aug. Vas es. s; plenus es: funde qđ habes vt recipias qđ nō habes. funde amores seculi vt implearis amore dei. P^{ri}mo habuerūt stomachū a noxijs humoribus expurgatū qđ notatur per hoc qđ priusq̃ eos pasceret ipsos sanauit. vt habet Mat. xv. Glo. ibidem. Prius dñs aufert infirmitatē & postea cibatur: prius peccata sunt remouenda: & verbis dei postea anima nutrienda. Que aut sunt ille infirmitates dicit ibidē. Accesserunt ad eum turbe multe habentes claudos: cecos: debiles: mutos: & curauit eos. Ab istis infirmitatibus tanq̃ a malis humoribus stomachus anime est purgandus: que sunt claudicatio per deusa virtutē. cecitas ad cognoscendū deum. debilitas ad faciendū bonū. mutitas ad laudandū deū. Dicit in glo. super illud ps. Pullis coruorū inuocantibus eum. qđ dñs pulli coruorū sunt albi pascunt rore celesti. quando vero nigrescere incipiunt corui parentes eos pascunt. Sic etiā anima alba per puritatem pascit a deo. Nigra per iniquitatem pascit a diabolo. Tercio habuerūt palatū sapidū. Intarū enī verba xpī eis sapiebant qđ ab eo recedere nesciebāt: sed iam tri duo cuz eo māserant. Unde poterāt dicere cū ps. Quā

uolūcia faucibus meis elo. &c. Xps ergo nō pascit illos qui habent palatū insipidū celestia nō sapiēdo. vel amarus diligendo terrena. sed qui habent sapidū diligēdo celestia. Unde in huius significationē dicit de aq̃a qđ nō pascit pullos illos qui respiciunt versus terram sed qui respiciunt versus celū. C Tercio in isto cōsilio fuerunt discipuli: in quib⁹ duo fuerūt. s. mediator pia. & sollicitudo p^{ro}uida. C Discipuli enī fuerunt mediator res inter xpī & populū: qđ xps nō dabat panes turbe s; discipulis: & discipuli turbe dabant. Et sic paret qđ ibi fuerūt tria. s. dās & nō recipiēs. s. xps. recipiēs & dās sicut discipuli. recipiēs tm̃ & nō dāns. s. turba. Per qđ datur intelligi qđ ille ordo in ecclia militanti debet seruari. Est eim ecclia spūale celum & corpus mysticu. In celo autē est quoddā corpus qđ illuminat. s; nō illuminat sicut sol. Et significat xpī qui lumen sapiētie a nullo recipit sed alijs infundit. Aliud qđ illuminat & illuminat: sicut luna que recipit lumen suū a sole & illuminat ita inferiora. Et significat prelatos qui illuminantur a xpō & illumināt subditos. Aliud qđ illuminat & nō illuminat sicut firmamentū qđ de se nō illuminat s; a sole luna & stellis illuminatur. Et significat subditos & laicos quorū est a prelatīs lumen recipere & illuminari. Est etiam ecclia corp⁹ mysticu. In corpore autē humano sicut anima. est quoddā mēbū qđ influit sed non recipit sicut caput. & signat xpī. Quoddā qđ influit & recipit: sicut vena: & signat prelatos. Quoddā qđ recipit sed nō influit sicut caro & designat subditos. C Secūdo fuit in discipulis sollicitudo p^{ro}uida in hoc qđ fragmenta collegerūt vt pauperibus darent. Voluit autē xps vt colligeretur triplici de causa. P^{ri}mo ppter mysteriū qđ qđ tangit in glo. sup^{er} Mat. xv. Propter altiora inquit mysteria que nō capit cōmunis turba apostoli sustollunt & implent septem portas. id est perfectorum corda sepius omni sancti spiritus gratia ad intelligendum illustrata. P^{ri}mo ppter exemplum. In hoc enim datur nobis exemplum vt ea que nobis supersunt: vel que ieiunando nobis

Dominica .viii. post festū trinitatis.

subtrahimus pauperibus erogem⁹. Augu. De ieiunio fames paupibus satiet. aut si ieiunare nō potes; magis pascas pauperē cui⁹ saturitare tibi venia cōcedat. Illud qđ māducaturus eras si non ieiunas da pauperibus vt ieiunius tuū sit saturitas aienū marisq; lucrū. Ter-
tio ppter documētū vt ex hoc instrua-
mur qđ illis qui sunt paupibus miseri-
cordes bona ipalta multiplicātur. Pro-
uer. xi. Alij diuidūt ppra z diuiores sūt
Grego. in dial. Terrene substantie p hoc
qđ paupibus distribuūt multiplicātur
Sicut pz. iij. Regū. xvij. In vidua qđ he-
lyam paupibus cui dñs farina z oleum mul-
tiplicauit. Per qđ dā intelligit qđ pau-
peres magis pascunt elemosynarios qđ
ecōuerso. Vel spūaliter eis veniam ipe-
trādo vel ipaliter bona tēporalia multi-
plicando.

¶ Dominica octaua Sermo primus.

Atendite a falsis pro-
phetis qui
uentū ad vos in vestimētis
ouium zc. Mat. vij. Scdm
leges humanas puniēti sunt falsarij lit-
terarū regalū z bullaz. falsarij moneta-
rū; z falsarij ponderū z mēsurarū. Falsa-
rij sclarū regalū sunt hērici qui sclarū
mī regis. i. sacram scripturā falsificant.
Quācūq; filius dei per quinq; bullas. i. p
quinq; vulnera roborauit. quas bullas
heretici falsificāt: duz xpm nō vere passū
sz fantastice fuisse affirmāt. Falsarij mo-
netarū sunt hypocrite. Moneta. n. re-
gis celestis sunt orōnes ieiunia z elemo-
syne. que ipsi falsa faciunt quia i his nō
intendūt honorem dei: sed fauorem po-
puli. Falsarij ponderū sunt mali prela-
ti. De quibus dicit Matthei. xxiij. Allu-
gant onera grauiā z importabilia: z im-
ponūt in humeros bonūm zc. Falsa-
rij mēsurarū sunt mali subditi qui cū
deo male mēsurant: qđ dāt sibi res tem-
porales: z diabolo seipos. Heretici igit
sunt falsarij litterarū z bullarū dei. Hy-
pocrite monete dei. Mali christiani: siue
fiat prelati siue subditi ponderum z mē-
surarum dei. Ab istis tribus falsarijs do-
minus nos attendere admonet dicens.
Attendite a falsis prophetis zc. Primo

igitur falsi prophete sunt heretici. De q-
bus trita tangūtur. C Primo corūz fratrū
dulcētia cum dicit. Veniunt ad vos i ve-
stimentis ouium. Ista autem vestis ouī-
na triplex est. simulata locutio. simula-
ta quersatio. z simulata operatio. C Pri-
ma igitur ē simulata locutio. Lupus q-
dem vt dī in libro de animalibus. Aliquī
singit vocem canis vt nō lupus sz canis
esse credatur. Canes dei sunt pdicatores
qui habēt linguā medicinale. ps. Lin-
gua canis tuorū zc. Heretici aliquādo
singunt se habere verba predicatorū: di-
centes aliqua vera vt sic trahāt ad falsa.
Roma. xvi. Per dulces sermones z bene-
dictōes seducūt corda innocentium. Jo
Apoca. ix. Assimilātur scorpionibus qz
in facie. i. in principio dicunt verba bla-
da: sed in cauda pungūt: qz in fine dicūt
verba venenata. Aug. Vestimēta ouium
sunt blanda verba. Glo. Heretici quada-
pietatis veste tecti venenato animo ra-
paces sunt vt lupi. C Secūda vestis est
simulata conuersatio: qz prēdunt ma-
gnam māsuetudinē. Bñ in libro de ani-
malibus. qđ lupus aliquādo emittit vo-
ces humanas vt nō lupus sed hō videat
Sic heretici prēdūt se hēre cōuersatō-
nem hūanā. i. humilē z māsuetam. hō
enim naturaliter ē animal mansuetum
rōnale z mortale. Quia heretici simulāt
se habere māsuetā discretionē. z qđ habe-
ant desiderium monēdi. ideo assimilant
sepulchris dealbatis: vt dī Mat. xxij.
quia exterius vidētur esse de picti decore
virtutū: sed intus sūt pleni spurcicia pec-
catorū z viciōz. C Tertia vestis ē simu-
lata opatio: sicut sūt ieiunia: orōes z ele-
mosyne sub quibus malicia sua regunt.
Legit qđ lupus sub⁹ folia virētia se ab-
scōdit vt oues veniētes ad carpēdū rap-
at z occidat. Folia virētia sūt scōz viro-
rū opa i charitate facta. sub quibus hērici
se abscondūt dñ hec eadē faciūt vt simpli-
ces decipiat. ij. Timo. iij. Hñtes quidem
spēm pietatis: virtutē autē eius abnegan-
tes. Jo assimilātur veneficis qui dñ vene-
na offerūt melle inuolūtū. C Secūdo po-
nit cor seuitia: cū dī. Intrinsicus autē
sūt lupi rapaces. Vel im gl. spūal cor-
rūpēdo. vel si pñt corpāl psequēdo: vt

uz in Arrio cuius p̄silio oēs epi catholi-
ci in exiliū sunt missi vt vix tres inuenirē-
tur q̄ fidē defenderēt. Act. xx. Scio q̄ in-
trabūt post discessū meū lupi rapaces
i vos zc. Cōtra tales lupos necessarij sūt
canes latrātes. Refert petrus māduca-
tor q̄ dū Philippus rex macedo obside-
ret athenas. dixit eis. Date mihi decem
oratores quos ex vobis elegero z p̄fede-
ratus recedā. R̄spondit demostenes pitissi-
mus orator. Lupi dixerūt pastorib⁹. To-
ta cā discordie inter nos z vos sūt canes
sz date nobis canes z erimus amici. Qd̄
cū fecissent dormitētib⁹ pastorib⁹ lupi in-
gregē ad libitū defuerūt. Ex quo p̄ q̄
magnum periculū ē qñ canes. i. p̄dicato-
res gregē deserūt vel latrare negligunt.
Ysa. lvi. Canes muti nō valētes latrare.
Sicut enim mansuetudo in hoīe est lau-
dabilis z ira v̄superabilis: sic ecōuerso
in cane. Dionysius. Māsuētus in oib⁹
factus canis fami nō ē canis. C Tercio
ponitur corū notitia cū d̄r. Al fructibus
eorum cognoscetis eos. Non enim co-
gnoscūtur a vestimentis simulatis: sed a
fructibus apertis qui sunt tres. P̄ Pri-
mus est doctrina pestifera. q̄ dicūt dia-
bolum esse creatorem omniū visibilīū z
multa talia diabolica z peruersa. Job.
xij. Ostendam vos fabricatores eē men-
daci z cultores peruersorū dogmatū.
P̄ Secundus est simulata v̄ra. Multum
eīm intēdunt illis per que possunt repu-
tari sancti. Sicut exterminatōi faciei z p̄-
l̄ritati orationū. Matthei. vi. Extermi-
nat enim facies suas zc. Eiusdem. xxiij.
Deuorant domos viduarū sub obtentu
pl̄ix oratōis. P̄ Tertius est proles ip̄ia:
q̄ omnes credētes ab eis geniti sūt vsu-
rarij. perituri. z multis sceleribus pleni.
Sap. iij. Ex iniquis omnes filij qui na-
scūtur testes sunt nequitiē aduersus pa-
rentes suos. C Secūdo falsi prophete
sunt hypocrite. Et isti ecclesiā periculo-
se impugnat. Olīm. n. passa est bellū tyrā-
norum: sed illud vicit per patiētīā. pati-
tur quotidie bellū hereticorū. sed illud
vincit per sapiām. Bellum autē hypocri-
tarū vincere nō pōt. z q̄ occultūz q̄
domesticum z q̄ intestinū. ideo p̄missit
dominus. Attendite. L̄p̄is. Ubi res cer-

ta est aspicitur. vbi autem incerta ē atten-
ditur. i. caute consideratur. Induūt eīm
se vesti. ouium. i. ielu. z ora. z elemo. itus
autem sunt lu. rapa. q̄ malo animo hoc
faciunt. Vel pōt dici q̄ fideles sunt ve-
stimentū xp̄i. ps. 25. r. z gut. z ca. a vesti.
zc. Ab istis enīz vestimentis fluit gutta. i.
lachryma compūctōis. Gutta eīm ē spe-
cies aromatica que lachrymas stillat.
Fluit casia. i. p̄dor p̄fel. casia. n. hz folia
purpurea z significat pudorē p̄fessionis
Fluit myrrha. i. labor satisfactōis: vbi
multiplex amaritudo notatur. Et q̄ hy-
pocrite fingūt se aliquando lachrymas
fundere. confessiōē p̄mere. satisfactōēz
assumere. ideo difficile cognoscūtur. Bi-
cit tamē L̄p̄iso. super Mat. q̄ lupus te-
ctus pelle ouina p̄ tr̄la cognoscit. i. per
actū: q̄ dentibus mordet. ouis vero ne-
minē moribus ledit. Per vlulatum: q̄
versus celum vlulat. ouis vero versus
terram balat. Per cibū: q̄ carnibus ve-
lectatur. ouis vero herbis pascit. Eodez
mō ip̄i hypocrite cognoscūtur. C P̄rio
per actum: q̄ bonos mordet z eis detra-
hunt. Bal. v. q̄ si inuicē mordetis z co-
medetis: videte ne ab inuicē p̄sumamini
Ille qui mordet partem subtrahit z par-
tem relinquit: sic aliquādo detractor in
parte laudat z in pte vituperat. Ille ve-
ro qui comedat cibū masticat z incorpo-
rat: sic z multi contra aliorū vicia mur-
murāt. z tamē eadē faciēdo sibi incorpo-
rant. Ille autem qui p̄sumit nec de pel-
le nec de carne nec de ossē aliqd̄ dimittit:
q̄ pleriqz sunt qui p̄demnat vitāz samā
z consciām aliorum. C Secūdo cogno-
scūtur per vocē. L̄p̄iso. Qui vocem hu-
mil̄itatis z vere confessiōis emittit ouis
est. qui vero cōtra veritatem blasphemans
vlulat contra deum: lupus est. ps. Iniq-
tatem in excelso loquuti sunt. C Tercio
cognoscūtur per cibum: q̄ boni pascunt
herbis virētib⁹. i. celestibus amenitatī-
bus. Ezech. xxxiij. Requiescent in her-
bis virētib⁹. Malt autem carnalibus
voluptatibus. Roma. viij. Qui sūt i car-
ne: que carnis sunt sapiunt. C Tercio p̄-
phete falsi sunt mali christiani. Vestimē-
ta ouium quibus se induunt sunt ope-
ra que de genere bonorum faciūt. tamen

Dominica. viii. post festū trini.

q: in mortali hec faciunt: nihil sibi ad salutem proficiunt. Sunt enim respectu operum que sunt in charitate, sicut homo pictus respectu veri. Sapiēs. Apud sapientē omnia sunt honesta. Apud vulgus simulachra sunt rerum honestarū. Sunt sicut lignum putridū in nocte lucidum respectu vere lucis que tamen in die iudicii putrida apparebunt. i. Loz. itij. Illuminabit abscondita tenebrarū ē. Sunt sicut auricalcum et plūbum respectu veri auri. Berni. Melius ē pal lens aurum q̄ fulgens auricalcum. Sūt sicut flores respectu fructuum. Et sicut homo de omnibus floribus vnius virtutis non posset semel refici: sic de qbus, cuiq; talibus operibus non possit ad mētū paradisi dulcedine satari. Sicut aut flores fructus producit: sic talia opera sepe ad grām disponūt. Et sicut flores vinearū bufones fugant et dñz vinee recreant. sic talia opera inquantū disponūt ad gratiā diabolo displicēt: et deo et angelis multū placent.

¶ Sermo secundus vnde supra.

Atendite a falsis prophetis etc. Triplex inuenit prophetia. Una de preterito: sicut illa. In principio creauit deus celū et terram. Alia de futuro: sicut illa ysa. viij. Ecce virgo concipiet et pariet filiū. Alia de pñti oculto sicut illa Jo. i. Ecce agn⁹ dei. Et secundū hūc modū accipit triplex falsus prophetia. scilicet diabolus: mūdus et caro. Diabolus ē falsus prophetia dō preterito. Suadet ei⁹ hōi stare in pectō supbie: luxurie et avaritie: adducens in exēplū quosdā pñti: totos q peccauerūt: et tñ multū a deo exaltati fuerūt. Sicut Paulū q peccauit peccato supbie et tñ fact⁹ ē ap̄ls. David qui peccauit pectō luxurie et tñ fact⁹ ē pphe-tarū eximius. Et mattheū qui peccauit pectō avaritie: et tamē factus est dei euangelista electus. Et ex his diabolus arguit i corde peccatoris q et talia pectā leuia sunt: et q deus ea leuiter punit. Sed ista prophetia pñt tria falsa. ¶ Unum est q: predicti viri non sunt nobis datī exēplū vt peccem⁹: s; si peccauerimus vt de dei misericordia cōdam⁹. Legit i hūto

ria tripartita q cū Theodosius impator quēdā excessus commiseret: et in sui excusatione daut q peccauerat adduxisset dixit ei Ambrosio. Qui secutus es errantē: seque penitētem. Refert Aug. in eplā ad Hiero. q cū quidā in puteum ceci disset et alius supueniēs. quō illuc ceci dderat iter rogaret ait. Nō queso queras qualiter huc ceci dderat: s; inquire qualiter liberare me possis. Sic nullus d; iterrogare qualiter ceci dderit talis sed qualiter resurrexit. ¶ Secundū similit ē falsum. scilicet q peccata leuia sint: cum sint grauissima et ponderosa. Quod patet per hoc quoniam tria sunt fortissima ac robustissima. scilicet celum. terra et deus. Celū enim habet fortissimā soliditatem. Job. xxxvij. Tu fortitan cui⁹ illo fabricatus es celos qui solidissimi q si ere fusi sunt. Terra habet ppetuam stabilitatem. Ecclē. i. Terra aut in eternum stat. Deus habet infinitā fortitudinem p quam totum mundū sustentat. Debe. i. Portans omnia verbo virtutis sue. et tñ peccatum est ita ponderosum q celū fre-git. Luce. x. Videbā sathanam quasi fulgur de celo cadentem. Et terraz aperuit sicut paret Numeri. xvi. quādo sub pedibus peccatorum dirupta ē terra. Et deū fatigari facit ita q peccatores portare nequit. Hiere. xxiij. Vos estis onus pñci am vos quispe dicat dñs. ¶ Tertium si-militer ē falsum q. scilicet talia peccata deus leuiter puniat cum cōtrariū vīdeamus. Nam peccatum superbie in angelis puniuit infernali incarcerationē. Ysa. xliij. In celus pscēdā. Et sequit. Verūtamen ad infernus detraheris. Peccatū avaritie puniuit ppetua mēdicatōe: sicut patet Luce. xvi. In diuitie qui guttā aque mēdicauit et hēre nō potuit. Peccatū luxurie puniuit fetēti odore. Sicut p3 Berni. xix. in fo domitis. ¶ Scōs falsus prophetia ē caro q ē prophetia de futuro. Suadet eim hōi vt i carnalib⁹ delictis pgecat: et alio tpe poterit penitere et i sua senectute deo viuere. S; ista prophetia pñt tria falsa. ¶ Unū q quiescat i delictis cū nec i delictis sit quies. q: pūgūt aīam nimia amaritudine. Prover. v. Nouissima ei⁹ amara quasi absinthius. Nec i diuitijs q: pūgūt nimia sollicitudine. Jo. Adad-

rlii. Buitie spine vocat. Nec in honorib⁹
 q: pūgūt multplici anxietate & timore.
 Job. xv. Sonit⁹ terroris semp i auribus
 ei⁹ &c. Refert Tullius de tusculanis qd⁹
 nib⁹. qd dū quidā Dionysū tyrānū i tot
 diuitijs delitjs & honoribus pstituti vi-
 deret & diceret eē beatū. Ille eū i thronū
 aureū iussit eleuari & mēsz cū oibus de-
 litjs an eū appoi gladiū aut acutissimū
 cū seta equina sup caput ei⁹ appēdi. Cū
 vero ille nō comederet sz i timore maxi-
 mo eēt: Dixit ei dionysius. Talis ē vsta
 mea q̄ tu beatā putabas. C Scōm simi-
 liter ē falsus q. s. alio tpe penitebit. Hō
 eim p se pōt in pccnū ire sz nō redire. qd
 p quattuor exēpla ondi pōt. C Primū ē
 anselmū qui dicit qd hō in fouea vel i pu-
 tēi p se pōt pccipitari sz non pōt p se exi-
 re. Et istud exēplū cōuenit auaris. Ysa.
 xxiij. Formido & fouea & laqueus super
 te q̄ habitator es terre. Auarus. n. qui in
 habitat terrā p amorē ē in formidine ne
 diuitias pdat. Est i fouea cupiditatis q̄
 ipm nō satiat. Est a diabolo illaqueat⁹:
 vt nunq̄ aliena restituat. C Scōm exem-
 plū ē Chriſto. qui dicit. Sicut nauis fra-
 cto gubernaculo illuc vbi tēpestas vo-
 luerit ducit. Sic hō p dīto auxilio gra-
 tie dei non facit qd vult sz qd diabolus.
 & istud exēplū quērit luxuriosos. Pro-
 uer. xxi. Ocult tui vidēbūt extraneas &
 cor tuū loquet puerſa. & cris sicut domi-
 ens i medio mari. & quasi sopit⁹ guber-
 nator amisso clauo. Adare ē pfunditas
 pcupiscētiar & qbus hō dormit cū i ipis
 voluptatibus pquiescit vbi gubernacu-
 lum. i. auxiliū grē dei pdat: & iō quocūqz
 vētus tēpestatis. i. tēratōis eū ducit illuc
 vadit. C Tertiū exēplū similē ē Chriſto.
 qui dicit. Anteq̄ peccemus liberi sum⁹
 sz si semel opibus diaboli nos obligauē-
 rimus iā nostra virtute nō possum⁹ libe-
 rari. Sicut. n. regē facit populus: eū iāz
 factum deponere non pōt: quia i sua po-
 testate fuit facere: sed iā in sua prāte non
 ē expellere. Sic postq̄ hōies thronū dia-
 boli in suis cordibus posuerūt. iā null⁹
 pōt eos corrigere nisi deus. Et istud exē-
 plū cōuenit supbis qui p rege diabolum
 hñt. Job. xli. Ipse ē rex sup omnes filios
 superbie. C Quartum exemplum pōt

Aug. dicens qd homo pōt seipm vulnera-
 re sz nō pōt seipsuz curare. Et istud exē-
 plum cōuenit omnibus peccatorib⁹. qz
 quodlibet peccatū mortale vulnus ē ani-
 mę. sicut patet Luce. x. De illo qui cecidit
 in latrones. i. demones qui vulneraue-
 runt eum. C Tertius similiter ē falsū si
 scz sufficit dare deo suam senectutē. Est
 enim iuuetus sicut vinum purum. Se-
 nectus vero sicut vinum mixtū. qz sene-
 ctus multas miseras hz admixtas. qui
 ergo deo suā iuuetutē dant. vinū purū si
 bi ppinant: qui vero senectutē vñū mix-
 tum. Peccatores aut in suis fecibus rege-
 scūt. Hier. xlvij. Requiescūt in fecibus
 suis. Deus aut habet tres calices. Unus
 ē plenus vino mero. Alius ē plenus nu-
 xto. Tertius plenus fece. ps. Calix i ma-
 nu domini plenus &c. Illis igitur q deo
 dederunt suam iuuentutem: dat bibere
 in calice vini meri quia dat eis purā glo-
 riam & nullam purgatorij penam. Illis
 qui deo dederunt suam senectutem: dat
 bibere de calice mixto. quia non dat eis
 puram gloriam sed pilus patiūtur pur-
 gatorij penam. Peccatoribus autēz dat
 bibere d fecē ifernali. ysaie. li. Usqz ad
 fundū fororis calicis bibisti & potasti vs-
 qz ad feces. Iste. n. calix hz supficiē. me-
 diū & fundū q̄ in iferno quidā multum
 quidam plus: quidā plurimū patiūtur
 C Tertius falsus propheta ē mūdus q
 est ppheta de pñi. Lum. n. mūdus habz
 tria in se. s. concupiscētiā carnis. pcupi-
 scētiā oculorūz & superbiāz vite. Sua
 det homini vt sita diligat q̄ diu viuat.
 Sed est falsa suasio quia cito deficiūt ho-
 mini quantū ad ista. Istud signatum est
 Naum. ij. vbi dicit. State state & non est
 qui reuertatur. vsqz ibi nigredo olle. Al-
 loquitur propheta primo supbos morē-
 tes dicens. State state: dēst vos qui con-
 sueuistis tam potenter stare: modo sta-
 te. i. statum & spm p̄tinetē & de mūdō
 nolite exire. Et respōdet ppheta. Et nō
 ē qui reuertatur. quasi diceret. Quāuis
 sic alloquar tamē non est qui ad vitam
 possit redire. Deinde alloquitur aua-
 ros morētes dicens. Diripite argētum
 diripite aurū: quasi diceret. Ad regionē
 ignotam pergitis. de vestro auro & ar-

Dominica. viii. post festū tri.

gento vobiscū poteritis. Et nūdet. Nō est finis diuitiarū ex oībus vasis desiderabi-
libus. i. mors que ē finis. hōis nō ē depu-
tata ad diuitias deferendas: nec ad vasa
aurea vel argētea asportāda. Quid autē
fiet de ipso auaro subdit. Dissipata est. s.
eius substantia a parētibz. Scissa ē. s. ei-
aia a demonibz. Dilacerata est. s. eius ca-
ro a vermibz. Deinde alloquit delictosos
dicēs: Lor tabescēs z dissolutio geniculo
rū z defectio in cūctis renibz hoc est: vos
delictiosi qui habuistis cor tā letū: habebi-
tis illud acerbitate penarū plenū: a qui-
bus erit tabescēs z stupēdū. Et q habu-
istis genua nō infirmata a teinuo: sed ipin-
guata pē nimio cibo. habebitis ea lasa
z dissoluta pē nimia fame z esurie in in-
ferno. Et qui habuistis renes inflamatos
igne male ꝑcupiscētie habebitis eos con-
stipatos igne gehēne. Deinde ponit qd fi-
et de oībus: tā supbis q̄ auarīs q̄ delicti-
sis dicēs: Facies eorū quasi nigredo olle.
Dēs enī habebūt facies nigras pē nimia
ignīs adustione. Nigriores pē nimia fa-
mis attenuatōe. Nigerrimas pē nimia
infernalis sunt obfuscatōe. Dēs isti ꝑ-
phete supius nomiati sunt falsi z stulti.
Thren. ij. Prophete tui viderūt tibi fal-
sa z stulta. nec aperiebāt iniquitates tuam
vt te ad penam prouocarēt.

C Sermo tertius vnde supra.

Omnis arbor bo-
na fructus bonos facit zc. hō
latine, grece autē dī antropos
id est arbor euersa. Habet enim radices:
id est capillos supius: ad inuēdū q̄ debz
plātari in celo. Habet ramos. i. brachia z
manus inferius: ad inuēdū q̄ bz opari in
mūdo. In arbore autē tria p̄sideramus. s.
radices que hauriūt humore. z Stipitē
qui hz rectitudinē. z Eramos q̄ debēt
habere fructuū vbertatē. C Radices autē
arboris sūt sicut os alialis: quo humores
attrahūt vnde arbore nutriūt z fructus
ꝑducūt. Radices igit hōis sunt affectio-
nes mētis. Tūc autē iste radices bonū vel
malū humore attrahūt. put in bono vel
in malo loco fixę sūt. z Sunt. n. qdā qui
habēt radices fixas in terra ꝑ amore ter-
renorū. Isti auriūt humore corruptū. ps.

Oculos suos statuerūt declinare i terrā.
z Allū in aquis delictiarū. Isti hauriūt hu-
more aquaticū. Apoc. xvij. Veni z ostēdā
tibi dānatōem meretricis magne q̄ sedet
sup aquas multas. z Allū in aere ꝑ amo-
rez ambitōbz. Isti hauriūt humore ven-
tosuz. Osec. xij. Effraim pascit ventum.
z Allū i igne iracūdie ꝑ odtū. Isti hau-
riūt humore ignitū. Eccl. xij. Alia calli-
da q̄n ignis ardēs non extinguet donec
aliquid glūtiat zc. Allū in celo ꝑ amore
celestiū. Isti hauriūt humore dulce z sa-
lutarē. Talis erat aꝑls q̄ dicebat Phil.
ij. Nostra ꝑuersatio in celis est. C Scdo
arbor hz in stipite rectitu dñe. Homo. n.
bz esse rectus: aliter deū diligere nō pōt.
Lanē. i. Recti diligūt te. Est. n. rectū cui-
mediū nō exit ab extremis. Duo extrema
in hōie sunt. s. natiuitas z mors. Meditū
iter has est vīta. Illa autē extrema. s. nati-
uitas z mors sunt extreme paupertatis.
Job. i. Nudus egressus suz de vtero ma-
tris mee: z nudus reuertar illuc. Isti igit
tur q̄ hnt natiuitatē pauperē z mortem
pauperē: z volūt habere vītā locupletē nō
sunt recti q̄ eorū mediū discordat a suis
extremis. Mat. xix. Facilius est camelū
ꝑ foramē acus trāsire zc. Camelus ē aua-
rus q̄ in ꝑncipio z in fine. i. in natiuitate
z morte est dep̄ssus. i. mēdicus. In medio
aut. i. in vīta est gibbosus. i. diuitijs onu-
sus. Natiuitas ē z mors sūt multe vili-
tatis z abiectōis q̄ vīlter nascit z vīl-
ter hō morit. Et hoc oībus est cōe. Sap.
vij. Unus est oībus itroitus ad vītā sū-
z exitus. Illi ergo q̄ hnt natiuitatē abie-
ctā z mortē: z volūt habere vītā elatā nō
sūt recti. Cōtra quos dī Eccl. x. Quid su-
p̄bis terra z cinis: q̄n diceret. mōstrū es:
q̄ cū sis ꝑ terra formatus z in cinere re-
digēdus: adhuc tū vis ēē supbus. Nati-
uitas ē z mors sunt cū fletu: q̄ flent qui
nascunt z flēt vel saltē deslent q̄ moriūt.
Isti igit q̄ hnt natiuitatē flebilē z mortē
flebilē z volūt hēre vītā risibilē nō sūt recti
De. qbus dī Job. xxi. Tenent tympanū
z cytharā z gaudēt ad sonitū organi. ou-
cūt in bonis dies suos: z in ꝑicto ad iser-
na descendūt. C Tertio arbor bz habere
in ramis fructuū vbertatē. Distinguit autē
hic dñs triplicē differētiā arborū. Est. n.

quedā que facit fructus bonos. quedā q̄ facit fruct⁹ malos. q̄daz que est sterilis. Arbor igit bona est h̄c bonus vel voluntas bona. Nō pōt aut arbor bona fruct⁹ malos facere zc. Nec ecōuerso. s. manēs talia. Sicut ponit Augu. exēplū de nīue que nō pōt calefieri manēs nix. pōt tñ in aq̄ liq̄ieri: z tñ pōt calefieri. Arbor igit bona potest fieri mala z econuerso: sicut Saulus fact⁹ est Paulus. Et iudas qui erat ap̄ls factus fuit p̄ditor: tñ ille bonū fructū z iste malū fructū p̄duxit. Est igit p̄ima arbor q̄ facit fructus bonos. Tñ dicit Chryso. sup Mat. q̄ sicut de rāmis nascunt gēme z de gēmis flores. z de floribus poma. Sic de sensibus bonis nascunt bone cogitatōes que sunt coraz deo velut gēme. De bonis cogitatōibus nascunt bone volūtates que sunt coram deo odorifere sicut flores. De bonis volūtatibus nascunt bona opa: que sunt sicut poma dulcia corā deo. Et dicit idem Chryso. q̄ aliqui de ista arbore vetus traditionis excutit gēmas: qñ aufert bonas cogitationes. Aliqñ flores: qñ aufert bonas voluntates. Aliqñ poma: qñ aufert bona opera. Habz aut ista arbor. i. homo ramos inferius: ad inuendū q̄ opera misericordie nō sunt faciēda in celo sed in mundo: sicut oñdit Aug. in lib. i. homil. dicens: Nemo in celo est qui dicat pascere vel pota me: q̄ nō inuenies ibi esurientē nec sitientes. Nec vesti nudos: vbi vestis immortalis est. Nec suscipe peregrinū: vbi oēs in patria sua sunt. Nec sepeli mortuū: vbi mors moris. Et sicut arbor nō fructificat tñ in vno ramo sed in pluribus: sic z homo de oibus sensib⁹ suis debet deo seruire. Sicut ostendit Chryso. in homil. quā fecit de vltimo. ps. Oculi inquit deo prestat obsequium si turpia z vana declinet aspicere. Lingua meretur premiū suū: quādo dei laudibus occupat. Auditus placebit deo: si se detractoribus non imiscet. Pedes deum laudabunt: si cursus suū ab omni malitia reuocare festinent. Manus benedicūt: si rapina renunciant z ad misericordiā propendant. Sicut autem rami quāto plus sunt onusti: tanto magis inclinant. Sic z viri

sancti quāto bonis operibus plus replentur: tanto magis humiliantur. C Alia arbor est que facit fructus malos. Mala inquit arbor fructus malos facit. Ad hoc autē q̄ a sua malitia cōuertat z bonos fructus faciet quattuor sūt necessaria. s. labor: locus: tēpus z surculus. C Est. n. necessarius labor. Naz sicut dicit Aristot. Arbores siluestres per culturā debitam efficiuntur hortenses. Et ponit exēplū de amigdalō: que per culturā ex amara efficitur dulcis. Sic et homo debet cor suum excolere z purgare: tñ bonos fructus faciet. prime Corinth. iij. Dei. n. agricultura estis. Et tunc deus etiā ip̄suz similit⁹ ter plus purgabit. Joā. xij. Euz qui fert fructū purgabit: vt fructū plus afferat. C Secundo necessarius est locus. Dicit enim Aristot. q̄ quedā plante in vno loco faciunt fructū permittosuz: que transplantate faciunt bonū. Et ponit exemplū in quibusdam plantis egypti: que ibi faciunt fructū maluz: sed alibi bonū. Sic etiā aliquādo p̄dest homini mutatio loci. Nihil tñ prodest nisi sequat mutatione animi. Quia sicut dicit Berni. Nec lucifero p̄fuit locus celi. nec Ade locus paradisi. nec Loth locus mortis excelsi. nec filiis israel locus deserti. Interrogatus Socrates a quodaz: cur mutatio locorum nihil sibi p̄deset ad mutationem vitioz. Respōdit. Nō est mīz si mutando locū nō mutas vitūz qui semp circūfers teip̄suz. C Tercio necessariū est tempus. Dicit enim Aristot. q̄ plures plante plantantur in vere. paucē in autūno. pauciores in hyeme. paucissime in estate. Plantatio enim spiritalis cōueniētius fit in vere iuuentutis q̄ in autūno mature etatis: vel in hyeme senectutis: vel in estate idest in seruiore male consuetudinis: vbi totus humor gratie desiccatur. C Quarto necessarius est surculus qui trunco in seruis totam eius virtutē in suam trahit qualitātē. Et signat verbum dei. qd̄ animā sic timutat q̄ que prius fert fructus porcis infernalibus comestibiles: postmodum fert fructus deo z angelis delectabiles. C Tercio est arbor sterilis que bonos fructus non facit. De qua dicit. Omnis arbor que non facit fructum bo-

Domenica. ix. post festū tri.

num zc. q. autem aliquæ arbores bonos fructus non faciunt: possunt esse quattuor cause. 1. Una est quādo sunt nimis frondosæ: q. humor qui deberet transire ad fructus peruenit ad folia. Isti sunt q. tñ deletrant in folijs verborum: qui signantur per ficulneam cui dñs maledixit: vt habetur Mat. xxi. 2. Secūda causa est qñ sūt nimis peccare. Humor enim a radice ascēdens ppter arboris altitudinē z latitudinem se diffundit: z ad ramos trāsiens paulatim euanescit. Sic magni viri z prelati aliqui sunt infructuosi: q. ea q. deberēt dare pauperibus expēdunt in suis vanitatibus. Ambrosio. Auis se associat auib⁹: piscis piscibus: pecus pecorib⁹. Solus tu hō confortē excludis. feras includis. parietē vestis auro. z pauperes nudas vestimēto. panē petit pauper z non accipit: z equ⁹ tulus aux sub dentibus mādīt. 3. Tercia causa est qñ sunt nimis vetuste. Dicit Aristot. q. si amygdalus vetus pforat humor in medulla depurabit z fertilior efficiet. Quā enim q. est vetustus in pctō tria foras. na in corde suo facere debet: z tūc bonus fructū producat. Prīmū est dolor contritionis. Scd impudor p̄fessionis. Tertius est labor satisfactoris. 4. Quarta causa ē quādo nō sunt domesticæ sed sunt siluestres. Nā sicut dicit Aristot. Arbores siluestres magis fructificāt q. hortēses: s. fructus hortensii sunt meliores. Sic homo in suis opationibus plus debet attendere ad bonitatē q. ad multiplicitatē. ps. Scūdūz puritatē manū mearū retribuet mihi. Non dicit s. multitudinē sed s. puritatē: quia ipsa opera quātūcūq. sint multa non sūt deo accepta nisi sint munda. Cant. ij. Qui pascit inter lilias. i. delectat inter opa pura.

C. Dñica nona Sermo p̄mus.

Homo quidā ues q. habebat villicū zc. Luc. xvi. Sicut dicit. Interl. Spūalr hō iste deus om̄s est. Per villicū autē intelligi potest quilibet homo cui dñs oīa tpalia dispēdanda p̄misit. Juxta illō ps. Oīa subiecisti sub pedibus eius. S. sepe illa dissipat vel iniuste congregādo: vel indebite retinēdo: vel illicitē expēdēdo.

Et ideo talis apud deū nō imerito diffamatus. Diffamatio autē aliqui causat a psonis grauib⁹: z tūc facit violentā p̄sumptionē. Aliquī a psonis leuib⁹: z tūc facit leuē suspicionē. Aliquī ab infantib⁹: z tūc potius in diffamato facit p̄medatōnē. Infamia igitur peccatoris causat ab angelis q. sunt fide digni: q. nobis ministrat: z oīa opera nra deo annūciat. Et tō dñs in morte cuiuslibet vel in iudicio rōnem regit. C. De isto igit villico q. tuor ponunt. 1. Prīmū est collatio potestatis cū dī. Homo qdā erat dñes q. hēbat villicū. Sicut autē dicit glosa. Villicus est p̄prie cuius ville: sed hic ponit p̄p̄conem. i. dispēsatores: qui vniuersas substantias domus dispēsant. Et ideo bene signat quēlibet hoīem q. tria a deo dispensando recipit: scz res tpales: corpus ppriū z animā. Ut d. rebus reddat sibi elemosynas. de corpore: casta teinua. de aīa orationes deuotas. Ista sunt tria munera que magis offerēbāt dño. s. aurū substantiē tēporalis. Thob. iij. Ex substantia tua fac elemosynā. Thus deuote oratōis. ps. Dirigat oratio mea in p̄spectu tuo. Myrrhā mortificationis carnis. Col. iij. Mortificate mēbra vestra zc. C. Secūdo ponit diffamatio criminis: cum dicit. Et hic diffamatus est apud illū. Peccator enim dissipat res tēporales: dum eas illicite expendit. Dissipat corpus: dū ipsum in voluptatibus nutrit. Dissipat aīam: dum nō deuotas orōnes effundit. sed inuidas cogitationes in eas mittit. Talis significat⁹ est per filiū prodigūz. Luce. xv. qui totā substantiā suāz dissipauit quādo corpus suū in voluptatibus dedit: qui animā inuidis cogitatōibus impleuit. que significatur per filiquas porcorū quibus saturari cupiebat. Tales enim cogitatōes sunt cū bi porcorū. i. demonū. C. Tercio ponitur districta requisitio rationis cum dī. Redde rationēz villicatōis. Requirit eis dōminus post mortē vel in iudicio qualiter hō dispēsauit illa tria sibi cōmissa. s. res: corpus z animā. Sed tamen ante illud districtū examen ubi dabitur diffinitiuā sentētia: tres interim super illis tribus incidunt quæstiones que per sententiā interlocutoriam dirimuntur. C. Prīmā

questio incidit quātum ad res tempora-
les inter viros religiosos et mundanos:
vtrū scilicet melius sit diuitias cōtinere q̃
eas retinere. Et dicūt viri religiosi q̃ me-
lius est eas cōtinere. Et adducūt p̃ par-
te sua duas leges. Unam euangelicam.
Matth. xix. Vade et vēde omnia que ha-
bes et da pauperibus: et habebis thesaurū
ī celo. Aliā apostolicā. i. Thimo. vi. Qui
volūt diuites fieri incidunt in tentatiōes
et laqueos dyabolī: et desideria multa:
et inutilia que inergūt hominē in interitū.
Contra religiosos homines mūdani di-
cunt q̃ melius est diuitias retinere: quia
multe elemosyne inde fieri possunt. Et
adducūt pro parte sua duas leges. Unā
euangelicā que hic ponit. Facite vobis
amicos de mamona iniquitatis. Aliā
apostolicā. ii. Corin. ix. Qui seminant
in benedictiōibus de benedictiōibus et me-
tent vitam eternā. Iudex autē noster au-
ditis allegatiōibus hinc et inde dat sentē-
tiam interlocutoriā dicens Matth. xix.
Diues difficile intrabit in regnū celorū.
Facilius est camelū per foramē acus tra-
hīre et cetera. Et itelligit de illis diuitibus q̃
totum cor suū in diuitiis posuerūt. Ideo
monet prophetā: Diuitie si affluar nolite
cor apponere. Et secūda questio incidit
quātum ad corpus inter viros spūales et
carnales: vtrū scilicet sit melius castitatē ser-
uare vel matrimoniū p̃rabere. Et dicūt
viri spūales q̃ melius est cōtinentiā ob-
seruare. Et adducūt pro parte sua duas
leges. Unā euangelicā per quā suadet
vt matrimoniū dimittat: castitas serue-
tur. Mat. xix. Omnis q̃ reliquerit domū
aut fratres: aut vxores p̃pter nomē meū
et cetera. Aliā apostolicā. i. Cor. vii. Qui ma-
trimoniū iungit virginē suā bene facit:
et q̃ nō iungit melius facit. Econtra ho-
mines carnales dicūt q̃ est melius ī ma-
trimoniū viuere. Et adducūt pro parte
sua duas leges. Unā diuinā per quam
deus matrimoniū instituit dicens Gen. i.
Crescite et multiplicamini et cetera. Aliā apo-
stolicā. i. Thimo. v. Volo at iuniores nu-
bere et filios p̃creare et cetera. Iudex autē sup̃
hoc dat sniam interlocutoriā dicens Luce
xx. Filij huius seculi nubūt et tradunt ad
nuptias. Illi vero q̃ digni habebunt se-

culo illo in resurrectiōe ex mortuis: neq̃
nubent: neq̃ nubent: neq̃ ducēt vxores.
Ac si dicat illi qui volūt habere suas con-
solatiōes in mūdo vxores ducāt. Illi ve-
ro q̃ volunt tantū placere deo nō accipi-
ant. Tertia questio scilicet inter fideles
quātum ad animā: vtrū. scilicet melius sit ha-
bere fidem magnā: an opera magna. Et di-
cūt qdam q̃ melius est habere fides ma-
gnā. Et adducūt p̃ parte sua duas leges
Unam euangelicā. Mat. xvij. Si habue-
ritis fides sicut granū synapis et cetera. Aliā
apostolicā. Heb. ix. Sine fide impossibile ē
placere deo. Econtra alij dicūt q̃ melius
est habere opa magna. Et adducūt p̃ se
duas leges. Unā apostolicā Iaco. ij. Vis
autē scire homo inanis quā fides sine ope-
rib⁹ mortua est. Abrahā pater noster nō
ne ex opib⁹ iustificat⁹ ē et cetera. Aliā p̃phetiā
ps. Labores manū tuarū q̃ man. et cetera. Ju-
dex autē dat sniam interlocutoriā dicens
Mat. vij. Non omnis qui dicit mihi dñe
dñe intrabit in regnū celorū et cetera. Illi di-
cunt bis dñe qui credunt corde et p̃ntent
ore. Illi nō intrabunt nisi dicāt ter. s. ope-
re. Ideo sequitur. Sed q̃ fecerit voluntates
patris mei et cetera. Deinde iudex p̃cedet ad
inquisitiōem cāe p̃ncipalis: cū dicit. Esuri-
ui et nō dedistis mihi māducare et cetera. Post
modū fert sniam diffinitiuā dicens. Dis-
cedite a me maledicti et cetera. Et ista snia va-
bitur p̃ribus puocatis. Mat. xxv. Cōgre-
gabūtur ante eū oēs gentes: et separabit
eos. Babit in scripturis. ps. Ut faciat in
eis iudiciū p̃scriptū. Dan. vij. Ad iudici-
cū sedet et libri ap̃ti sunt. Babit se dēdo.
Mat. xxv. Sedebit sup̃ sedē maiestatis.
Babit in die. Roma. ij. In die cū iudica-
bit dñs occulta hōiū. Babit ī loco eui-
denti et honesto: q̃ in aere et in valle tosa-
phat. i. Thes. iij. Rapiemur in nubibus
obuiam xp̃o ī aera. Iohel. iij. Congrega-
bo oēs gentes et deducā eas ī vallem to-
saphat. Quarto ponitur impossibilitas
exercēdi laboris cum dñ: Jam eim vstra
non poteris villicare. Et in inferno cuius
non poterūt satisfaccere deo de corpore p̃
ieiunia spūs eis semper ieiunabūt: tamē
hoc sibi non erit ad meritū sed ad supplē-
cū. Hiere. xliij. Cū ieiunauerint nō exau-
diam p̃ces eorū: quā gladio peste et fame

ego cōsumaz eos. **P** Secūdo non poterūt satisfaccere deo de aia per oīdes. Lūz q; a deo non exaudiunt. Prouer. i. Tūc inuocabūt z nō exandīā. Tū q; in pctm̄ eis reputab. ps. Dñs eius fiat in pctm̄. Tū q; z si oēs sancti p eis orarēt adhuc non exaudirent. Hiere. viij. Noli orare p populo hoc: qm̄ nō exaudīā te. **P** Tercio nō poterūt satisfaccere deo p elemosynas de rebus. Nō eim poterūt aliqūē iduere q; ip̄i erūt tota līr denudati. Ezech. xvi. Eris nuda z cōfusione plena. Nō cibuz vel potū alicui pomigere q; erūt ppetua fame z siti afflicti. Ysaie. lxxv. Ecce serui mei comedēt: z vos esurietis zc. Nec hō spicio aliquos rectos: q; erūt a ciuitate dei in ppetuū bāniti. Apoca. xxij. Foris canes z venefici zc. Nec infirmos visita: re: q; iacebūt ppetuis doloribus cruciat. Ysa. i. In doloribus dormietis zc. Nec ad incarcerationes ire: q; erunt in ppetuis vinculis p̄pediti. Sap. xviij. Vinculis te, nebray z longe noctis cōpediti zc. Nec aliquos sepelire: q; ip̄i erunt in inferno sepulti. Luce. xvi. Mortuus ē diues z sepultus ē in inferno.

Sermo secūdus.

Quid facias q uia
dñs meus aufert a me villi
cationē zc. Post hanc vitam
nullus poterit aliqđ bonū opus facere. Jo. ix. Venit nox in qua nemo pōt opari. Nullus audebit deo de suis meritis rēdere. Job. xxxi. Quid faciā cū surrexerit iudicā dū dñs: z cū quēserit: qđ rēdebo ei. Nullus manū dei poterit euadere. ps. Quō ibo a spū tuo zc. In pnti igit vīta hō debet sibi puidere vīhic se exerceat p opationē sollicita. hic deo respondet obediētiā. hic fugiat ad dei misericordiā: iō quilibet debet intra se dicē. Quid faciā q; dñs aufert a me villi cationē fodere non zc. In quibus verbis quattuor ponunt. **P** Prime sui discusio: cū dī. Quid faciā zc. Eccle. xviij. Ante iudiciū interroga teipsum. i. Lor. xi. Si nosmetipsos iudicaremus zc. In isto aut iudicio qđ intra nos ē faciēdū: ratio tāquā iudex dī aiam tāquā reaz ad iudiciū cōuocare. Cogitationes debēt ipsum

accusare. Cōsciētia testimoniū phibere. Timor tāquam carnifex eam torquere z a pssina peccati cōuerfatōe occidere: vt sic inde sa nguis exeat lachrymaz. Aug. in li. de pnia. Alēdāt hō aduersus se tribunal mentis sue. cōstituat se ante faciē suam. atq; ita cōstituto in corde suo iudicio. affit accusatrix cogitatio. testis cōsciētia: carnifex timor vt sic inde quidaz sanguis quasi cōtēntis per lachrymas cōfluat. **C** Secdo ponit impotētiē recogitatio: cum dicif. Fodere non valeo zc. Duplicitē hō pōt sibi puidere indigēs. Aut laborādo. Cōtra qđ dicit. Fodē non valeo. Aut donū siue mutuū mēdicādo. Contra qđ sub dīt. mendicare erubescō. Post mortē igit vel in die iudiciij nullus poterit laborare. Eccl. ix. Quodcūq; pōt manus tua instāter opare: q; nec opus nec rō zc. Iō salomon pigrum qui non vult p̄is laborare mittit ad formicā dicēs Prouer. vi. Vade ad formicaz o piger z discē sapiētā que cū non habeat duces nec p̄ceptorē: nec principē. parat in estate cibum sibi: z cōgregat in messe qđ cōmedit in hyeme. Legif q; formica grana pforat ne germinēt. Unde formica nō solum dicit ferēs micas: sed etiaz foras micas. Grana ēt decorticat. vel pp eandem cām: vel vt mūdus ea comedat. Si forte ēt fuerit balneata extrahit z ad solē calēfacit z exponit. ne forte putrefiant: In quattuor igit p̄sistit sapiētia formice. **Q**z grana in estate z in messe cōgregat: p̄gregata pforat: pforat a decorticat: z decorticata exficcat. **C** Prime igit dī homo bona opa in estate z in messe p̄gregare. Blosa ibidē. Nec vīta messi cōparat z cstat: q; nūc inter ardores tentationū tēpus ē colligēdi futuroz merita p̄mior. Bies iudicij hyemi: q; nulla reliquit facultas laborādi pro vīta eterna: sed tū cogitur quisq; de hōneo p̄sice actōis quod recōdīt p̄ferre. **C** Secūdo dī hō ip̄a bona opa pforare gladio verbī dei. Heb. iij. Annus ē sermo dei z efficax: z penetrabit lior omni gladio ancipiti. Et illa pforatio impedit germinatiōē peccati. Heb. xij. Ne qua radix amaritudinis sursum germinans impediāt. ps. In corde meo abscondi eloquia tua: vt non peccē tibi.

Tertio homo dicitur ab ipſis ſuis opibus
ſc̃m peccati cortice remouere: vt ſic xp̃s
dy eoz puritate pascat. **Lant. ij.** Qui pa-
ſciſ inter lilia. vt ſic et h̃o dei familiarita-
te fruatur. **Diere. xv.** Si ſepaueris p̃cioſus
a vili quaſi os meū eris. **C**uarto ſi al-
qua opa ſint humida humore vitioum
exiccata ſunt ad ardore veritatis. i. xp̃i:
qui fuit ſiccus in natiuitate. **ysa. lty.** Aſce-
det ſicut viſgultu corā eoz: ſicut radix d̃
terra ſit̃ſet. **Siccor.** in vita. **ps.** Aruit r̃
qua t̃ſta virtus mea. **Sicciſſimus** i mor-
te. **ps.** Oſſa mea ſicut cremiū aruerūt. **Ni-**
hil enim h̃o poſt hanc vitā poterit mēdi-
care. **Sancti hoſes** qui ſunt in patria ſūt
valde miſericordes. Et ſancte mulieres
naturaliter debent eſſe miſericordiores.
Chriſtus autē ē ſons miſericordie et tñ mē-
dicatū fuit ad oſtiū ſanctorū viroz abra-
he. ſ. et lazari: nec vnam gutt a aque vo-
luerunt porrigere. **Mēdicatū** fuit ad oſti-
um ſanctay virginū: nec vllā ſtilla olei
voluerūt impēdere. **Mēdicatū** fuit ad
oſtiū xp̃i: qñ dixerūt. **Bñe dñe** apert no-
bis. Et xp̃s non ſolū aliquā elemoſynam
eis nō pōnexit. ſed nec oſtiū etiā eis ape-
ruit: imo turpiſter eas licētiauit dicens:
Amen dico vobis nescio vos. **T**ertio
ponit diſcreta puſio: cū dicit: **Scio qd**
faciam. puidit enim ſibi debitoribus gra-
tiam faciēdo. **Sic et nos** pauperibus ele-
moſynas largiēdo. **Bonus** enim elemoſy-
narius puidet ſibi i vita: in morte: et poſt
mortē. In vita: q̃ elemoſyna expellit ſri-
gus culpe cū ſit ignis dei. **Ecc̃l. ij.** Sicut
in ſereno glacies ſoluent peccata tua.
Generat bñdictiōe gratie dei cū ſit ſemē
dei. **ij. Cor. ix.** Qui ſeminat in bñdictio-
nibus de bñdictōibus et meter. **Facit cu-**
ſtodiam in vitro: cū ſit ſacculus et palpe-
bra dei. **Ecc̃l. xxix.** Elemoſyna viri quaſi
ſacculus euz eo. Et gratiam hoīs quaſi
pupilla oculi cōſeruabit. **S**ecūdo pui-
det ſibi in morte: q̃ elemoſyna aīam deo
aſſociat. **Amb.** Non ſunt hoīs bona que
ſecū ferre non pōt. **Sola miſericordia**
comes ē deſuictoy. hoſtes fugat. **Unde**
dicit de elemoſyna. **Ecc̃l. xxix.** Super ſcu-
tum potentis. et ſuper lanceā aduerſum
inimicū pugnabit. **Viam** demonſtrat.
Prouer. xviij. Bonum hominis dilatāt

viam eius. **T**ertio puidet ſibi poſt mor-
tē: q̃ elemoſyna aīam ab inferno liberat.
Thob. iij. Elemoſyna nō patit aīas ire i
tenebras. **A** purgatorio ſaluat. **Prouer.**
xij. Redēptio aīe virt diuitie ſue. **Vitam**
eternā donat. **Amb.** Ars artū poſſiſſima
ē elemoſyna. Non enim nobis domos ſa-
bicat luteas: ſed vitā phēnem impendit.
Cuarto ponit puidētē illius omen-
datio: cū dicit. Et laudauit dñs viſlicū
iniquitatis: q̃ puidēt feciſſet et. Non
laudauit cū de frau de ſed de pudentia
Et ē ſimilitudo a cōtrario ſenſu ſz **Aug.**
Quia ſi ille laudatus ē qui ſibi prouidet
de re ſlicita. multo fortius a deo lauda-
bitur ille qui ſibi puidet de re iuſta. **Vi-**
dendū ē aut qualiter filij huius ſeculi. i.
homines mūdant dicant prudentiores
q̃ filij lucis. i. q̃ filij dei. **Ad** quod ſc̃i dñs
ē q̃ **Augu.** in libro de quātitate aīe diſtin-
guſt triplicē ſapiētiaz. ſ. noctuaz. ſuper-
fluam. et neceſſariā. Et hoc oſtendit p̃ ſi-
mile in corpore humano. **Cum** enim ſpi-
ritualiter aīa diſcēdo dicatur creſcere. et
de diſcēdo decreſcere. Et ſicut in corpore
ē triplex augmētū. **Unū** nociuū quod
humor vocat. **Alterū** qd vocat ſupflu-
um cū quis ſentiſ digitis i manibus et pe-
dibus naſciſ. **Tertiuū** neceſſarium quo
naturalis cōueniētia implet in mēbris.
ſic et in aīa triplex ē ſapiētia. **Prima** ē
nociua que ē de impediētibus ad ſalutē
Et iſta r̃idet incremēto corpis qd ē noctu-
um. **Iſta** aut ē ſapiētia carnalis quā ha-
bent auari in acquirēdo diuitias. **Sup-**
bi in acquirēdo honores. **Luxurioſi** in
acquirēdo delitias. **De iſta ſapiētia** dicit
Roma. viij. Sapiētia carnis mors eſt.
Quantū autē ad iſtam ſapiētiam veruz
ē q̃ filij huſus ſeculi ſint prudentiores ſi-
liis lucis. q̃ filij lucis carn abhominant
et fugiūt. cū nō ſit diuina ſed diabólica.
Ja. ij. Non ē iſta ſapiētia deſurſum de-
ſcendens. ſed terrena quo ad auaros ani-
malis quo ad luxurioſos. diabólica quo
ad ſuperbos. **S**ecūda ē ſapiētia ſup-
flua que ē de impertinētibus ad ſalutē
Et iſta reſpondet incremēto corpis qd
ē ſupfluū. **Iſta** aut ſapiētia ē mundana
et ſecularis ſiue ſit philoſophica: ſiue phi-
ſica: ſiue ſc̃iētia legum: ſiue decretalium

que p̄ tanto dicunt sup̄flue: q̄ sine illis
p̄t ēē salus. De ista dicit ap̄la loquēs de
ph̄is ad Roma. i. dicēs enim se ēē sapi
entes: stulti facti sunt. Unde Arist. i mor
te stultus factus fuit: q̄ totā sapiētīā suā
p̄didit. Vñ cuiusdā suo discipulo appuit
dicēs: q̄ n̄h̄il amplius sciebat n̄h̄i penā
quā sentiebat. quātū ēt ad istas sapiētias
filij huius seculi sepe sunt p̄uētiores q̄
filij lucts. q̄ viri sp̄iales de talibus scien
tijs parū curant. vñ dñ. i. Loz. ij. Loquū
mur non in doctis humane sapiētiē ver
bis ēē. C Tertia sapiētia ē necessaria: q̄
ē de expeditijs ad salutē: ista rīdet
īncrimēto corporis qd̄ est necessariū. Et
ista ē sapiētia diuina que cōsistit in vera
dei cognitiōe. De qua dñ. Hier. ix. In hoc
gloriet̄ qui gloriat̄ scire z nosse me. Qua
tū ad istam sapiētiā filij lucts sunt p̄uē
tiores q̄ filij huius seculi. imo in rebus
diuinis filij huius seculi vident̄ ēē stulti.
filij autem lucts sunt valde sapiētes z p̄
uidi. i. Loz. ij. Alialis hō non p̄cipit ea q̄
sunt sp̄s dei. Sultitia eim ē illi z nō po
test intelligē. Sp̄ialis aut̄ diuīdicat oia:
z ip̄e a nemine iudicat̄.

C Sermo tertius vñ supra.

Acite vobis amicos de
māmona iniquitatis
z. Scdm̄ dictū cuiusdā ph̄i
glibz d̄bēt h̄ere vñū amicū: z
vñū inimicū vt amicus veritatē sibi dīce
ret. z inimicus vias eius obseruaret. vt
amicus eū corrigēt. z inimicus p̄secutio
nibus exercitaret. Nūc aut̄ q̄libet hō
habz angelū bonū vt ad bonum p̄moue
at: z malū vt tētarōibus exerceat. Sz q̄
nomē inimici ē odiosum. z nullus vult
h̄ere inimicos. Videamus salrē quātr̄ pos
sumus h̄ere amicos. Istud dñs nos docet
dicēs: Facite vobis amicos de māmona
iniquitatis z. Ubi trīs offēdit. s. cui amici
tia sit faciēda. quātr̄. z pp̄ quid. C Pri
mū notat cū dicit: Facite vobis amicos
de māmona z. Amicitia aut̄ aliqñ ē bo
nōz cū bonis. Aliqñ bonōz cū malis vel
econuerso. Aliquando malōz cū mal.
Amicitia aut̄ q̄ est bonōz cū bonis ē ami
citia vera. q̄ nō p̄t ēē vera amicitia nisi
inter bonos. Tullius. hoc primū sentio:
nisi in bonis amicitia ēē non posse. Dicit̄

naturales q̄ qñ aurū dz argēto per mal
leationē incorporari oportet a tribus p̄
caueri. s. a v̄to. puluere. z humore. q̄ si
aliqd̄ istoz se iterponit: p̄fecta vñio fieri
nō poterit. Si igit̄ aliq̄ volūt p̄ amicitia
fungi: oportet vt caueant ne inter eos sit
aliquis v̄tus sup̄bie vel puluis auaritiē
vel humo: luxuric: q̄ inter sup̄bos auar
ros: z luxuriosos vera amicitia ēē nō p̄t
Non eiz p̄t eē allicui amicus qui sibi ē
inimicus. Eccl. xliij. Qui sibi nequas ē
cui alij bonus erit. Ad idē versus. Qui
sibi nō parcat̄ mihi vl̄ tibi quō parcat̄. De
veris aut̄ amicis Tullius dicit. Qui v̄z
amicū intuet̄ tāquā exēplar aliqd̄ sui in
tuet̄: quo circa z absentes assunt z egen
tens abundant z imbecilli valēt. Et qd̄ dī
ctū ē difficilius. mortui viuūt. Veri entz
amici z si sint absentes corpore: tñ sunt p̄
sentes mēte. Et si vnus mortuus ē egenus
in alio ē abundans z plenus. z si vnus ad
resistēdū diabolo ē debilis: in alio ē for
tis. Et si vnus ē mortuus: in alio in his
que spectat̄ ad ordinationē domus z aie
ē viuus. C Scda amicitia ē bonoz cum
malis z econuerso. Et ista bonis aliqñ est
p̄iculosa: quāuis malis aliqñ inueniatur
fructuosa. Boni eiz ex maloz familiari
tate aliqñ corumpunt̄ in vitā. Inquinan
tur in p̄sciētiā: z ob fuscant̄ i fama. p̄ De
p̄mo ponit exēplū Lhyf. super Matt.
Quia si vinū admisceat̄ aceto: vinū non
corumpit̄ acetū sed acetū vinū. Acetum
sunt mali: q̄ deum in suis operibus ex
acerbant. p̄s. Exacerbauerūt deū excel
sum. Vinū sunt boni qui deū lertificant p̄
bonas cōsciētiā z p̄ximū edificant p̄bo
nam famā. Iu dīcū. ix. Nūquid̄ deserere
possum vinū meū qd̄ lertificat̄ deū z homi
nes. Nū igit̄ boni miscēt̄ cū malis: quā
uis mali aliqñ meliores. boni tñ sepe i
vita corumpunt̄. i. Loz. xv. Corumpūt̄
bonos mores colloquia mala. C De se
cundo ponit exēplum Lhyf. vbi supra.
Quia si admisceat̄ farina cū lutū. Farina
nō coīquinat̄ lutū: sed lutū farinā. Bo
ni sunt farina qui mola timoris z amo
ris se cōterūt: z ad cādorē cor suū dedū
cunt z deo suauē panē faciūt. Lutū sunt
mali in cōspectu dei fetidi. p̄ pedibus de
monū cōculcādī. z in cloacā infernalem

pūcledī. Qñ igit boni miscent cū malis
quāuis mali quādoq; dealbent. tñ boni
sepe in cōscientia inqñat. i. l. loz. v. Mo.
Aicum fermentū totā massā corrupit
p. De tertio ponit exēplū Bre. q. si auz ar
gēto miscet. argētū ad auri claritatem
exurgit. aurū vero pallefcit. Auz sunt vi
ri sancti fulgidi in fama: p̄ciosi in vita
Argētū sunt mali q. tactu suo alios deni
grant. Qñ igit boni miscent cū malis:
quāuis mali vident lucē tamē boni in
fama vident pallefcere. Sepe autē q. tñ
git q. boni cū malis miscent & tñ nec bo
ni malos cōuertūt: nec mali bonos corū
punt. Qd p. tria exēpla videri pōt. p. U
nū. n. ē cū fecerit tñ sex nec aufert vīno su
am dulcedinē. nec vīnū fecit suam acedī
nē. p. Sili rose morant cū spinis: & tamē
nec spine auferre pñt rosas quin redole
ant: nec rose spinis qñ pūgant. p. Simili
ter aurū qñq; occultat a luto & tñ lutum
nō pōt auferre auro suū fulgorē. nec au
rū luto suū fetorē. Sic sepe boni morant
cū malis: & tñ mali nō pñt auferre bonis
suā sanctitatē. nec boni malis suā inq̄ta
tē. C. Tertia amicitia ē maloz cū malis:
Et ista ē nimis periculosa. Mali enim
sunt igne cōcupiscētie inflāmati. & iō am
plius inflāmant. Proue. vi. Nūquid pōt
quis abscondere ignē in sinu suo vt nō cō
burant vestimēta eius. Sūt luto auari
tie infecti. & iō amplius infectiunt. De q.
luto dī Abach. ij. ve qui cōgregat n̄ sua.
vsquequo aggrauat cōtra se densum lu
tū. Sūt pice supbie inquinati. & iō aplius
mutuo inqñant. Eccl. xxiij. Qui tetigerit
picē inqñabit ab ea. Affimlas autē super
bia p̄ciosi: q. tante ē adherētie vt ceteris vi
tīs supatis adhuc ipa remaneat. C. Se
cūdo dñs ofēdit quātr ista amicitia fit fa
cienda. cū dī de māmona iniquitatis. i.
de diuitiis paupibus erogādis. Scōm
autē Bedā māmona lingua syrioz diuitie
vocant. Que dicunt iniquitatis sim. Au
gu. tribus de causis. p. Primo q. sepe fa
ciunt hoīem iniquū. & sunt materia mul
tarū iniquitatū. vñ dicit q. ois dñs: aut
ē iniquus. aut heres iniqui. p. Secundo
dicunt iniquitates ex eo q. hominē deci
piunt: q. nec tenet qd pmitrunt: pmitrūt
enim securitatē & dant timorē. satietates

& dant esuriē. stabilitatē & dant subitam
deiectionē. p. Tercio dicunt iniquitatis:
quia sepe p rapinas & alios modos illicitos
acquirunt. p. Pōt ēt dici quarto q.
dicunt iniquitatis. i. equalitatis. q. sequa
liter habent. Nam vnus hz ad supabū dā
ttam. alius ad sufficiētiā. alius ad neces
sitatē extremā. alius hz totalē penuriā.
C. Tercio dñs ofēdit propter quid ista
amicitia fit cū paupib; faciēda: cū dicit.
Ut cū defeceritis recipiāt vos in eterna
taber. zc. Blosa. Nō quoslibet pauperes
sed qui pñt in eterna tabernacula vos re
cipere. Ideo dicit. Eccl. xij. Ba bono &
ne receperis peccatorē benefac humili:
& ne dederis impio. Qd tripliciter ē in
telligendū. p. Primo q. nō debet dare q.
impio si credit q. per donū iusticiā dēre.
linquat. p. Secūdo q. nō dē dare quis im
pio ituitu prauitatis: vt faciūt illi q. dāt
histrionibus ituitu histrionatus. Pie
ro. histrionib; dare: ē demonibus imo
lare. Blos. sup predictū locū dicit. Qui at
bat indigēti p̄ciosi nō q. peccator ē: scd
q. hō ē: nō peccator ē: s; iustū nutrit: quia
culpaz nō diligit s; naturā. p. Tercio in
telligit electiue: q. in dādo iustus ē ipso
p̄ponēdus. Patus ē eim subueniēdū ser
uis dei q. seruis diaboli. p. Ista tñ er
na tabernacula nos hic de elemosynis
edificamus. Sunt tñ quidāz que edificāt
sibi tabernaculū suū domū in inferno. q.
dā in purgatorio. qdā in celo. p. Nā val
de mali edificant sibi domū in inferno
de triplici materia. i. de lapidibus sup
bie. iō cū istis lapidibus a demonibus la
pidabunt. Eccl. xxiij. In lapide luteo lapī
datus ē piger. Nullus eim ad bñ operā
dum ē piger: q. supbus. De luto luxu
rie inquinati. iō a demonibus tāquā lutū
vile cōculcabunt. Ysa. x. Pones illuz in
cōculcationē vt lutūz platearūz. De spi
nis auaritie: iō de spinis ipsis cōburent.
Ysa. xxxij. Spine cōgregate igni cōbu
rentur. p. Mediocriter autē boni edificāt
sibi domū in purgatorio de materia tri
plici. i. de ligno: sēno: & stipula. vt dicit. i.
Loz. iij. Lignū plus hz de humore q. se
nū: iō tardius cōburit. Scenum plus ha
bet q. stipula: iō tardius consumitur
Per ista tria intelligitur triplex amor.

f. carnalitatibz. vt vxoris ⁊ filioꝝ. vel cupiditatibz: vt diuitiaz. vel ambitioꝝis vt honoruꝝ. Qui igitur plus vel minus hz de humore carnalitatibz vel cupiditatibz vel ambitionibz: diu vel citius vel citissime cōburetur. ⁊ Valde autē boni edificant sibi domū in celo. de triplici materia. s. de auro: argēto: ⁊ de lapidibz p̄ciosis vt di. i. Loꝝ. iij. s. de amore dei ⁊ p̄mi: ⁊ bonis opibz. ⁊ Per aurū enīz qđ est incorruptibile intelligit amor dei: qui non corūpit nec finit. Fides enīz hic finitur: ⁊ ei succedit apta visio. Spes hic finit: ⁊ ei succedit plena possessio. Charitas autē nō finit: sed hic incipit ⁊ ibi cōpletur. q: nō est aliqđ melius qđ sibi succedere possit. ⁊ Per argentū intelligit amor p̄mi: ximī. Sicut post aurū argētū est p̄ciosū. sic post p̄ceptū de amore dei p̄ceptuꝝ de amore p̄mi est maior. sicut di. Mat. xxij. ⁊ Per lapides p̄ciosos intelliguntur bona opa. Nam quilibet elemosyna. que libet oīo. qđlibet icūmū: sūt lapides p̄ciosi. Paupes igit nos recipiunt in suas domos celestes: si nos eos recepimus in nostras domos terrestres. Aug. Omnia bona sua dñs dedit duobz hoīb: diuitibz terrena: paupibz celestia. Sed deus volens vtrūq; saluare p̄stituit vt hic diuites in sua hereditate recipiāt paupes: ⁊ paupes in sua hereditate diuites collocent vt in eterna hereditate vterq; per alium collocetur.

Cōnica decima Sermo primus.

O Am appropinquaret ierosolymā videns ciuitates fleuit sup̄ rē. Luc. xix. Sic dicit Eccl. xix. Ex visu cognoscit vir ⁊ ab occurſu faciei cognoscit sensatus. Amictus corpis ⁊ rīsus dentū ⁊ ingressus hoīs enūciat de illo. Ex istis q̄tuor: in isto euangelio x̄ps cognitus videt. **C** Primo ex visu faciei quāte fuerit maiestatis: q: sicut dicit scī quidāz splendor mirabilis de eius facie p̄cedebat: ita qđ nullus in ei⁹ facie stueri nec sibi p̄ra dicere audebat. **C** Secdo ex amictu quante fuerit iustitie ⁊ equitatis: q: iustitia se induit qñ vendētes ⁊ ementes de templo eiecit. Job. xxx. Iustitia indutus suꝝ ⁊ vestitus me sicut vestimēto.

C Tercio ex fletu non ex risu: q̄te fuerit cōpassionis. **C** Quarto ex ingressu: q̄te fuerit deuotionis. Nū enīz homo libenter gradis ad spectacula signū est vānitatis. quando vero libenter ad ecclesiā signū est deuotionis. X̄ps autē qñcunq; iherusalē veniebat mor ad templū ibat. In p̄firi euāgelio tria de x̄po tanguntur. **C** Primo qđ x̄ps fleuit post honores sibi exhibitū. Sup̄a enim imediate legit: qđ cum appropinquasset ad descēsus montis olueti turbe sibi occurrerūt: ⁊ cū canitibz ⁊ laudibz eū susceperūt: ⁊ cū appropinquaret iherosolymā fleuit sup̄ ea. Ex qua re voluit ostēdere qđ mundana letitia cito in fletu cōuertit. Prouerb. xiiij. Risus dolore miscebit. Est aut letitia mūdāna sicut vinū purū qđ cito febriat nisi temperet vel meditatione mortis. vel recordatione alicuius aduersi p̄teriti vlti: moꝝe presentis vel timore aduersi futuri. Eccl. xi. In die bonoꝝ ne inemor sis maloz. Eri enīz sunt que occidūt homines: s. letitia. tristitia. ⁊ ira nisi temperentur. ⁊ Nimia enīz letitia aliqui subito occidit q: cor tūc nimis dilatat: ⁊ calor ad exteriora transit ⁊ a corde recedit: ⁊ iō moꝝis interuenit. Unde refert Valerius. qđ cū curdā mulieri moꝝis filij absentis ex errore fuisset nūciata. dum illa merens sederet subito filius aduenit. quē illa videns subito in amplexu ei⁹ iuit: ⁊ moꝝ exanimata corruit. Legit de Aristo. qđ cum remearet ad p̄pā nūciavit matri sue aduentuꝝ suū dicens. Ne turberis cum p̄ceperis de infirmitate mea modica. statim vt cōuenit simulās se infirmari vt letitia matris tēperaret dolore ei eueniret: sicut euenit mulieri p̄habite que ruerat in amplexu filij ad se ventētis. ⁊ Tristitia autē nō occidit subito sed paulatim: q: in tristitia primo retrahit calor: nālis ad interiora: ⁊ postea exhalat ad exteriora. Et talis exhalatio calor: is p̄hibet nutrimentū in mēbris: ⁊ operat cōsumptionē in illis: ⁊ ideo per p̄cessum t̄pis sequit ethica. Prouerb. xvij. Spūs tristitiae exsiccat ossa rē. ⁊ Ira vō nunq; occidit: q: in ira nō solū calefiūt mēbra interiora: sed et exteriora. ⁊ sic remanet calor in sua radice: ⁊ ideo moꝝis in hoīe nō causatur ex ira. Ex

his datur intelligi qd nimia letitia et tri-
stia animam occidunt. Propter primus de-
trouet. i. Prosperitas stultorum perdet illos.
Propter secundum dicit. ij. Lor. vii. Seculi
tristitia morietur opas. In hoc tamen differunt:
qd tristitia mouit animam in prosperitate qd
in aduersitate. Augusti. In libro. l. Omel.
Multi res aduersas timeant: prosperas non ti-
ment. periculosior tamen est res prospera aio qd
aduersa corpori. Prius enim corruptum pro-
spera ut inueniant qd frangunt aduersa.
Quando sanctus dauid saul inimicum
patebat: aliam non concupiscit uxorem. Et
ubi factus est securus tumor excreuit et i-
a dulterium et homicidium cecidit. Ira vero
que est per zelum non occidit sed viuificat. et
illud qui sic transiit: qd meritum inde acqui-
rit. et illud contra que transiit: qd sepe ad vitam
grate redit. Ezech. iij. Si tu annunciaueris
iusto ut non peccet: ille non peccauerit vi-
uens uiuet: qd annunciasse ei. et tu a iustis tuis
liberasti. Secundo tamen qd xps fleuit sup-
er omnem periculum: cuius dixit. Si cognouis-
set mala tibi imminere: et tu. s. fletes. Qui
que autem uictus xps legit fleuisse. Cuius
ex infantili necessitate. Sap. vii. Primam
uocem emisit similem oibus plorans. Unde
cantat ecclesia. Uagat in fatis iter astra etc.
Et signat fletum quo flere debemus: quia i
hac miseria positi sumus. Aug. Puer qd
nascitur incipit a ploratu. Lachryme testes
sunt miserie: nondum loquitur et iam propheta-
tat. Ista autem miseria incipit a natiuitate.
continuat in uita: et preeditur usque ad mor-
tem: ideo uita humana fluuius comparat.
Fluuius enim in principio et in fine habet
amaritudinem: qd in mari oritur et in mare per-
greditur. In medio autem habet labilitatem.
Sic natiuitas nostra est amara: qd im-
unda. uita amara: quia labilis et caduca.
mors uero amarissima: qd periculosa. Cuius
cuius fleuit ex nimia compassione: sicut per
hic. Et signat fletum quo flere debemus sup-
er calamitatibus miserorum. Job. xxx. Finit
bam quondam super eo qui afflicto erat etc.
Ista autem compassio maior fuit in xpo qd i
aliquo alio. Et ratio est: qd compassio aliqui
causatur ab amore naturali in quo homo hominem
naturaliter diligit: et ideo naturaliter compassio
homo homini afflicto. Immo non uidetur
esse homo sed bestia crudelis qui hominem af-

flicto non condolere. qd tamen iste amor est
paruus ideo paru mouet. Aliqua causa
tamen ab amore accidentaliter in qua homo dili-
git alius quidam amicitia ipsa. Et ex tali
amore compassio amice dolens non tamen quod
sed qd amicus. et iste amor magis mouet
qd primus amor. Aliqua causa ab amo-
re spirituali in qua homo diligit alterum in deo
et in deum. et est maior qd primus vel secundus:
non tantum facit duo corda conuenire. Act. iij.
Multitudo animarum credentium erat cor unum et
animas una etc. sed ut ambo sint unum corpus
mystici membra: et ideo si dolens unum membrum
compassio altius. Et iste amor magis mouet qd
primus vel secundus. Et qd iste amor in xpo fuit
maior qd in aliquo alio: ideo in eo compassio
maior fuit. Sed multi sunt qui hanc com-
passionem non habent. Aug. Sunt ne in te vi-
scera compassionis christiane qui plangis cor-
pus a quo recessit anima: et non plangis animam
a qua recessit deus. Tercio fleuit ex im-
mensio amore super lazari mortuum. Et signat
fletum quo flere debemus super illos qui
mortui sunt in peccatis. Hier. ix. Quis da-
bit caput meo aquam et oculis meis fonte
lachrymarum: et plorabo die ac nocte inter
secutos populi nostri. Aug. super hoc. Multi ma-
le gemit. gemo et ego. qd compassio his qui
male gemit. amittit numerum minimum et ge-
mit: amittit deum et non gemit. Eccl. xxiij. Super
mortuum plora: qd deficit lux eius. Et super
fatum plora: deficit enim sensus. Et infra.
Luci mortui septem dies. Fatui autem et im-
pii omnes dies uite illorum. Ex qd et habet ha-
bitur qd tres sunt plorandi. s. mortui: fatui
us: et impii: sed differenter. Mortui. n.
est plorandus: sed pro tempore. Fatui autem plo-
randus est toto tempore uite sue. Impii autem
plorandus est in tota uite sua: et etiam post
uitam suam. Quarto fleuit xps ex viscero-
sa pietate super casus iude. Aug. in quodam
sermone. Dominus noster delictum iude lachry-
mauit: ut enim ait euangelista. Cum uidisset
et esset turbatus est: et dixit. Unus ex uobis
me tradet. Quanta misericordia dei. tra-
ditus propter peccatores. dolet. peccatus pro
peccatore turbatur. Per quod datur intelligi
qd debemus flere peccatores et clericos qui ca-
dunt. qd eorum casus est valde periculosus.
Sicut enim bonus sacerdos vocatur ange-
lus. ut dicit Malach. ij. sic malus vocatur

diabolus. Ioan. vi. Nōne duodecim vos
elegi. et vn⁹ ex vobis diabolus est. Lh. yf.
Nihil intantū destruit ecclesias dei sicut
clericos laicos esse deteriores. Ysa. xliij.
Erit sicut pplus sic sacer dos. Bern. Uti
naz sic et nō p̄lor: pplō sacer dos. Qui
to fleuit ex intimo dolore. et hoc in cruce:
vt habet Heb. v. Et signat fletū cōpūctio
nis quā debet hēre illi qui sunt in cruce
penitente. ps. Lauabo per singulas no
ctes lectū rē. Aug. Sciat se culpabilr du
rum qui deslet mortē amici vel dāna rei
tpalis. et dolore pcti nō ostēdit in lachry
mis. De isto fletu dicit glo. super Thob.
Dō deum lenit. lachryma cogit. hec vn
git. illa pungit. Quāuis igit xps tot vici
bus fleuerit. rissē tñ n̄ legit. Bern. Xpm
fleuisse: rissē vō aut leuiter iocasse nunq̄
legimus. Lh. yf. Frequenter iucnis dñm
flente: nūq̄ aut ridentē. nec saltez leuiter
subridentiē. Nec hoc dico vt risus penit⁹
abscondā: sed vt dissolutionē extinguas.
Tertio ostēdit in euāgelio q̄ xps post
fletū assumpsit magnū zelus: q̄ de tēplo
expulit vēdētes et emētes. Dicit. n. Joā.
ij. q̄ expulit de tēplo oues et boues et nū
mularios et vēdētes colūbas: q̄ p̄elatus
debet cōstater reprimere hypocritas pel
lem ouinā simulatē: tyrānos cornu sue
potētie bonos vtilitēs. vsurarios et si
moniacos bona sancti spūs que per co
lumbā itelligunt vēdētes. De zelo aut et
q̄stātia p̄elati dē Ezech. iij. Ut adamātē
et vt silicē dedi faciē tuā. Hiē. i. Ego qp̄
pe dedi te in colūā ferreā: in murum
eneū sup omne terrā. Ex quib⁹ vbi hī q̄
q̄stātia p̄elati debet esse instar adamā
tis: silicis: ferrū: et eris. Adamas sicut di
ct glo. est in honores. Et quis cus auro
ponat tñ nō extollit. Siler est in cōcul
cationem et tamen non frangitur. Ferrū
omnia domat. Es percussū resonat.
Tunc igitur p̄elatus est sicut adamas
quando impensus honor ipsum non ex
tollit. Tunc est sicut siler quando nulla
aduerfitas ipsum frangit. Tunc est sicut
ferrum quando colla tyrānorum poten
ter premit. Tunc est sicut es quando ad
uerfitatibus pressus dei laudē depromit.

C Sermo secundus de eodem.

Aenient dies in ter et cir
cūdabūt te in
mici tui vallo rē. Sicut legi
in libro qui dē mitralis. Istō
euāgelio ideo in mēse augusti decantat.
q̄ ciuitas hierusalē in illo mēse p̄imo a
nabuchodonosor: deinde a romanis de
structa fuisse inuenit. Supradicta autes
vba que de ciuitatis destructione dicuntur
itelligi p̄nt litteralr et moralr. Quātum
enit ad litterā vix fuit q̄ romani p̄inci
pes. s. Vespasianus et Titus hierusales
oblederūt. et circa eam fecerūt tres agge
res: et sup aggres fecerunt vallū. i. cōca
thenaturā de vallis hoc est de palis. La
pīctes aut ciuitatē eā destruxerūt. Iudei
aut qui in siluis et in spelūcis latitauerāt
redierūt: et ciuitatē rebedificare ceperūt.
Tunc romani illuc miserūt Helu adria
num qui ciuitatē funditus euerit: ita q̄
lapis sup lapidē nō remāsit. Iuxta locū
tñ illū quādā ciuitatē eis rebedificauit:
et suo noie eā Helyam nolauit. Et longo
tpe sic vocata fuit. q̄ aut illa ciuitas non
sit modo vt p̄i⁹ erat patet. q̄ sepulchru
xpi tūc erat extra muros. Adodo autē in
medio ciuitatis est. Istā aut victoriz vt
dicit Aug. sup ps. Romani a deo habue
runt: ipsi dñs suis ascriberēt. Et vicit
Aug. ibidē q̄ in hoc romani facti sunt
instrumētū irati nō regnū placati. Facti
sūt securis dei qua iudei sunt excisi. et vir
ga dei: qua sunt pro meritis flagellati.
Et subdit Aug. q̄ pater qñ filiū verberat
virgā pūcit in ignē: et filio seruat heredi
tatē. Sic romani illi perierūt et multi ex
iudeis crediderūt. et in fine mundi credi
turi sunt. Noluit enim deus vt iudei p̄ni
tus consumant sed dissipant p̄pter tres
causas. p̄pter quas etiā ecclesia non p̄legit
iudeos quos p̄sequat hereticos. p̄ P̄mo
q̄ in fine mūdi oēs debēt cōverti. Iuxta
ps. Cōuertent ad vesp̄erā rē. p̄ Scōdo vt
sint nobis memoriale vñice passionis.
Quoties enim iudeos videmus toriens
passiōis dñi recordamur. ps. Ne occidas
eos ne qñ oblitiscantur populi mei rē.
p̄ Tertio qm ipsi sunt librarij nr̄i. Aug.
sup ps. Ne forte pagani dicāt nobis. Nos
xpiani litteras istas cōposuistis. profert
mus codices a iudeis inimicis vt cōsum

damus alios inimicos. Lodice[m] portat
 Judeus vt inde credat xpianus. Librarij
 nostri facti sunt:quo serui post dños co-
 dicē ferre solēt. Causa autē hui⁹ euer-
 sionis ponit cū dicis. Ex eo q nō cognō-
 uisti tempus visitationis tue. Hier. viij.
 Nilus in celo cognouit tēpus suum.
 turtur ⁊ hyrudo ⁊ cyconia custodierūt
 tēpus aduētus sui: populus autē meus
 nō cognouit iudiciū dñi. Blo. Alues sua
 nouerūt tpa vt sciāt qñ ad calida festinā-
 tes loca rigore hyemis declinare debeāt.
 ⁊ veris pñcipio ad solitas redire regio-
 nes. De miluo autē vnū verbum moraliter
 videamus. Dicit autē q primo anno est
 multuz audax ⁊ multe magnanimitatis
 ⁊ magnas capit aues. In secundo anno
 efficit pusillanimis ⁊ ad capiēdos pul-
 los ⁊ passerēs se cōuertit. In tercio timi-
 dōr efficit: ita q muscas ⁊ vermes sibi
 querit. In quarto sic est timidus q nihil
 viuūz audet inuadere: sed ad cadauera
 bestiārū se cōuertit. In qnto fit sic miser
 q nihil tāgere audet: ⁊ sic fame moritur
 Sic etia sunt multi qui primo anno cō-
 uersionis opa fortia faciūt. In secō effi-
 ciunt tepiditate q vix parua facere vo-
 lunt. In tercio cogitationes volatiles ⁊ li-
 mūdās recipiūt. In quarto ad imunditias
 peccatorū redeūt. In qnto tantas fa-
 mē semp inueniūt. q in tali fame miseri
 moriunt. C Scō pñt verba illa exponi
 moraliter. Peccator qdem in morte cir-
 cūdatur coangustat ⁊ ad terraz pñternit
 ⁊ lapso sup lapidē nō relinquet. Circun-
 datur a demonib⁹. Venit quisqz diabo-
 lus ad xpm morientes. venit ad bonos.
 venit ad malos: sed differēter. Venit ad
 xpm quidē: sed nihil in eo inuenit suūz.
 Joā. xij. Venit enī princeps hui⁹ mun-
 di ⁊ in me nō hz quicq. Grego. in omel.
 Quia. n. hūc morale hōem vidit: suūz
 aliqd inuenire in ipso posse se credidit.
 sed sine vllo pctō a mūdī corruptōe exiit
 qui sine pctō in mūdū venit. Ad bonos
 etiā venit: ⁊ suū aliqd in eis inuenit s3 in
 eos rape negr: q xps pro eis debitus sol-
 uit. Grego. Venit inquit princeps mūdī
 hui⁹ ⁊ c. Hoc dicere non psumpsit petrus
 clauiger celestis. nec paulus ad celū ra-
 ptus. nec Joānes in sinu xpi recept⁹: q

sine culpa in mūdō esse nō potuit: qui in
 mūdū cuz culpa venit. Venit etia ad
 reprobos ⁊ sua multa in eis inuenit. ⁊ eos
 ad tartara rapit. Grego. Maligni spūs
 ab aia egrediente opa requirūt: mala que
 suasorit replicāt: vt scū ad tormēta tra-
 hant. Specialiter autē diabolus ad mo-
 rientes venit: vt de articulis fidei eos tē-
 tare possit. Nō enīz tūc diabolus homi-
 ni morietē imittit suggestionē diuitiarūz
 vel honorū vel delictarū: qz posset sibi mo-
 riens rñdere: ad qd mihi diuitie: qz eas
 mecū nō possum portare. Ad qd delicta:
 qz vermes statim corp⁹ meū debēt come-
 dere. Ad qd honores. qz statim in pulue
 rem debeo redire. Et ideo imittit sugge-
 stiones de fide que est fundamētū vt illo
 destructo totū edificū destruat. Ideo in
 ordine nostro est laudabilis cōsuetudo:
 vt cū aliqs frater in extremis laborat: sa-
 cto aliquo signo: fratres vbicūqz sint: si-
 ne in lectis siue in mēsa surgūt ⁊ ad mo-
 riēte dicēdo symbolū fidel currūt. C Se-
 cūdo pctō in morte coangustat a pctis.
 Demones. n. oia pctā ad memoriā sibi
 reuocāt: vt ad despationē trahāt. Grego.
 Maligni spūs aiam vñdīqz angustant.
 qñ ei nō solū optis: verū ⁊ locutiōis ⁊ co-
 gitatiōis iniquitates replicāt. vt qui prius
 se p multa dilatauit in scelere. ad extre-
 mus oib⁹ angustet i retributiōe. Pctā
 enīz illa aia nō pōt negare: nec illa effu-
 gere: nec ea cōmēdare. ⁊ iō in angusto ⁊
 in arcto multū posita erit. Ber. Tunc lo-
 quētia simul ei⁹ opa dicēt. Tu nos egisti
 opa tua sum⁹: nec te deseremus: s3 semper
 tecū erim⁹: tecū ad iudiciū pgem⁹. Ideo
 nō est tutū hōiez in extremis laborantez
 iducē ad recordationē suoz pctōz s3 po-
 tius ad spēs diuine misericordiē. ad memo-
 riā dñice passiōis. ⁊ ad recordationē suoz
 bonoz meritorū q i vita fecit ⁊ p qbus
 de dei misericordia spare pōt. C Terrio
 hō i morte ad terrā pñternit: qz corp⁹ ici-
 nerat. Eccl. iij. De terra facta sūt oia: ⁊ in
 terrā pariter reuertent. Noli autē dñs
 hōiez facē de aq ne cēt nimis delictuosus.
 Nec d aere necēt nimis supb⁹. nec d igne
 necēt nimis iracūd⁹. S3 de terra que est
 elemētū frigidū ⁊ sicū ⁊ iūmū: vt p h va-
 ref intelligi: q hō dz cē frigidus ab igne

tracū dīe. siccus ab humore lascīue. et in-
firmus a timore supbie quātū aut deus
hōmīni fecerit corpus terrefreī animaz
tamē fecit celestem. Unde sancti viri hī
in terra habitauerint corpe in celo tam
habitāt mēte. Dīcet igit deus in iudicio
quaris. terra es et in terra infernali sepe
lieris. Luce. xvi. Mortuus ē dīues et se-
pult⁹ est in inferno. Dīcet iracūdis: ignis
es et in igne gehēne cōbureris. Job. xxx
1. Ignis ē vsqz ad cōsumationē deuorās
Dīcet delitiosis. aqua es et in aquis iser-
nalibus demergeris. Exo. xv. Submersi
sunt quasi plūbū in ags vehemētib⁹. Bī-
cet supbis. ventus es: et tō grauitē alli-
deris. Job. xxx. Eleuasti me et quasi sup
ventū ponēs allīstisti me valide. Bonis
aut qui habuerūt animā celestem dīcet.
celum es et ideo in celo regnabis in eter-
num. Mat. xxv. Possidete paratum vo-
bis reg. et. Quarto lapis super lapi-
dem non relinquetur. quod q̄lter sit in
telligēdum Grego. ostēdit in omel. di-
cēs. Peruersa mēs cum peruerse cogi-
tatōi adhuc puerhorē adīcit. quid aliud
q̄ lapidē super lapidē ponit. Sed cum
adulsiōnem suā anima ducitur oīs illa
cogitationē suarum cōstructurō dissīpat
Iuxta illud ps. In illa die peribunt oēs
cogi. eo. nec mirū si anima sic dissīpat in
morte que prius fuerat dissīpata in vīta
sicut ostēdit Orige. dicens. Tercis chri-
sti cultor templū ē dei integrū et perfe-
ctum. sed si fidem teneat et opera deserat
templū ē ex parte consistēs et ex parte d-
structū. Si aut in peccato pmaneat sic
paulatim minuit donec in eo lapis sup
lapidē mādatorū dei non remaneat q
non destruat.

Sermo tertius.

Domus mea dom⁹ ora-
tionis vocabit⁹
et. Consuetudo christi erat
q̄ quādo veniebat hierusa-
lem mor ad templū currebat. qd facie-
bat duplici de cā. vt dicit Chriſo. Cui
mo vt in hoc exemplū nobis daret. An-
de dicit. Proprium erat boni filij venie-
tis hierusalem vt ad domū curreret pa-
tris. Tu autē imitator christi facies cum
aliquā ingressus fueris ciuitatem. prio

ante omnes actum ad ecclesiam debes cur-
rere. C Secūdo vt sacerdotiū sanaret.
Dicit enim q̄ sacerdotiū ē sicut stoma-
chus in corpore. q̄ sicut stomacho languē-
te oīa alia mēbra languēt. Sic qñ sacer-
dotium languet: languēt omnia mēbra
subditōnū. Ideo christus origēē sue pas-
sionis curare volēs ad templū venit: et
vndentes et emētes eiecit. Sacerdotes
enim in atrio templi boues et oues tene-
bant ne ex defectu hostie se aliquis excu-
saret. Lampsores et ibi stabant vt nō ha-
bētibus vnde emerent pecuniā mutua-
rent. Isti autē tanta auaritia sacerdotū
fuit magna cā destructōis iudeoz. vnde
dicit Beda. Post numerata mala ingres-
sus in templū vendētes et emētes eiecit.
Jo hoc innuēs q̄ ruina populi maxime
sacerdotū culpa fuit. Buz. n. vendētes
et emētes pcutit ostēdit. vnde radix per-
ditōis pcessit. Exponēs aut supradictū
verbum dixit ab iustio. Bonus mea do-
mus orōnis vocabit⁹. Bonus aut dei ad
quadruplex officium ē facta: sicut ex p-
senti euangelio colligitur. C Primo. n.
facta est deo ad habitādum. quod notat
cum dī. Bonus mea. i. mihi ad habitā-
dū electa. Apoca. xxi. Ecce tabernaculū
dei cum hominib⁹. et habita. et. ij. Pa-
ral. vij. Elegi locū istum vt sit nōmē me-
um ibi in sempiternū et pmaneat oculi
mei et cor meū ibi cūctis diebus. Ex qui-
bus verbis habet q̄ deus in ecclesia po-
nit oculos suos nōmē suū et cor suū.
Oculos suos ibi hī quibus videt orōnes
genu flectēdes et lachrymas bonorū. qui-
bus et videt vanitates ornamētōz. Am-
bro. super primā epistolā ad Timo. qui
in orōne vult exaudiri amota a se pom-
pa inclinare se dī vt dei misericordiā p-
uocet. Habitus nāqz superbus non spe-
trat qd orat. nec de se recta facit credi. et
quāto magis hominib⁹ mulier splende-
scere videt: tanto magis deo displicet.
Videt et illos et illas qui verba vana et
detractoria in ecclesia loquūtur. Legit
de sancto Sixto epo ianuesi. q̄ semel in
ecclesia consistēs in risu ē maximū pro-
uocatus: asserēs se vidisse demonē loquē-
tes in ecclesia pscribentē: et cum carta d-
ficeret et ille cum dētib⁹ eā elōgare vel-

let: subito carta fracta caput eius valido ictu murū impetijt: ita vt sonitus collisio-
nis & vulnus capitis inquereret: & sic ille
evanuit. Videt et illos qui ecclesia pol-
lunt p aliqua illicita vel secularia que
sibi faciunt. Legit q pompeius equos i
porticu templi salomonis stabulari fecit
& cum vsq; ad die illam fuisset fortuna-
tissimus nunq; postea pugnavit qn sem-
per ab hostibus vinceret. C Secūdo ibi
h3 nomē suū q: domus dei vocatur. Do-
mus aut a domo domas appellari p sue-
rit q: domatur. i. humilant in ea habi-
tantes. & ex hoc humiles & boni sūt dom^o
dei. Superbi aut debēt vocari domus lu-
ciferi. Et in hoc poterit derivari a do-
ma: que eleuat super oēm structurā do-
mus. Et postime hoc nomē supbis com-
perit talibus qui gloriātur & vtunt ea cū
et hoc derivetur a sup & beo beas. q: ta-
lis vult super oēs esse beatus & eleuatus.
Avari & vsurarij domus māmone debēt
appellari. Luxuriosi & imūdi dom^o al-
modei. Instabiles & qruulosi dom^o beelze-
bub qui dicit deus muscarum. C Tertio
deus habet ibi cor suū. Bf enim Matth.
vi. Ubi est thesaurus tuus: ibi & cor tuū.
Thesaurus dei ē corpus christi quod in
ecclesia p̄ficitur. Sunt sacramēta eccle-
sie que ibi ministrant. Suspiria & orōes
sanctorum que ibi fundūt. Thesaurus
etiā dei est christi meritū infinitum & ex
cellētia & supabundātia merita sanctorū
viroz. De quibus thesauris ecclesia idul-
gentias facere cōsuevit. C Secūdo eccle-
sia facta ē ad orādum. Unde subditur.
Domus orōnis vo. ij. Paral. vi. Nuscū-
q; orauerit in loco isto exaudī. de habi-
ta. i. Tribus autē de causis ptingit vt di-
cit Beda. Quare orōnes nostre aliquan-
do nō exaudītur. C Primo quādo pe-
timus indigna & nobis nocua. sicut tē-
poralia & terrena. Legit in fabulis poe-
tarum q mīda rex petijt ab appoline vt
quicquid tangeret aurum fieret. & cōces-
sum ē ei. Cum igitur cibum vel potū ma-
nibus vel labijs tangeret mox vertebat
in aurum. & sic fame inortuus est. Sic et
abundātia dīstīnarū facit auarum fame-
licū & ipsuz trahit ad interitū. i. Tīmo.
vi. Qui volūt dīuites fieri rē. Et subdif

Qui mergunt hominē in interitū. C Se-
cūdo quādo petimus indigne. i. existen-
tes in aliquo crimine. Ysa. i. Cum mul-
tiplicaueritis orōnes non exaudīā. ma-
nus enī vestre sanguie plene sūt. Thren.
ij. Opposuiſti nubem tibi ne trāseat ora-
tio. Zach. v. Misit massam plumbeaz in
os amphore. i. anime. & dixit hoc est in-
quitas. Et ex his habet q peccatus tan-
q sanguinis oratōem maculat & ideo nō
audet coram dei oculis apparere. Tan-
q nubes eam obtenebrat. & ideo nescit
per vias incedere. Tanq plumbez eam
pregrauat. & ideo nō potest in celū ascen-
dere. C Tertio quādo petimus pro in-
dignis. Hier. xv. Si steterint Moyses
& Samuel coram me. nō ē anima mea ad
populū istum. Legitur in vitas patrum
q cūz quidā frater tentaret. & quidā san-
ctus pater pro eo oraret & tētatio nō re-
cederet. vidit deo sibi renelante spīrituz
fornicatōis dīuersis formis mulierū co-
ram illo fratre ludētez & ipsi applauden-
tem. vldit etiā angelū ipsum increpantē
quare se non iuuaret. Et dixit ei senior.
Impossibile est q tu saneris nisi te adīu-
ues orōnibus inuītēdo & tētarōib^o dīa-
bolici viriliter resistēdo: & corpus ieiū-
nijs macerādo. qd cum ille fecisset libera-
tus est. Si etiā de aliquibus constaret
q p̄sciti essent ad p̄dēnationē non plus
pro ipsis q p demonibus eēt orandū.
Augu. de ciuit. dei. Si ecclesia certa esset
de aliquibus q predestinati eēt ad ignē
eternū cū diabolo tam p eis nō oraret.
q nec p ipso diabolo. Sed q: de nullis
certa est: orat p omnibus dūtaxat homi-
nibus in hoc corpore cōstitutis. C Ter-
tio ecclesia facta ē ad deum laudādum.
Unde cum pueri christū laudarēt: vt dī
parum supra. & pharisei hoc rep̄hēde-
rent. dixit christus. Dico vobis q si b̄ta
cuerint lapides clamabūt. Iste enīz lau-
des puerozū facit fuerunt in templo.
vt dicit Matthei. xxi. Iste autēz laudes
in septem horis canonicis sunt fiende.
& In matutinis enīz deus laudat: q il-
la hora xps fuit natus. a iuda traditus
a iudeis captus & illusus. & ad iudiciū
credidit esse vēturus. Juxta illud Math.
xxv. Media nocte clamor factus ē &c.

Dominica. xi. post festū trini.

In hora prima deus laudatur: quia tunc celum et terra ad nostrum seruitium creauit. Ad templum personaliter Christus ire consuevit. Iuxta illud Lucæ. xxi. Dis populus mane, cabat. id est mane festinabat ad ipsum in templo. scilicet existentem. Mulieribus et post resurrectionem in hac hora apparuit. Et in hora tertia laudatur: quia tunc Christus ad colunam flagellatus fuit: suam sue mortis accepit et spiritum sanctum misit. Et in sexta hora laudatur: quia tunc Christus in cruce fuit confixus: sol fuit obscuratus: et Christus volens in celum ascendere fuit cum discipulis conuatus. Et in nona laudatur: quia tunc Christus in cruce spiritum emisit: vulnus in latere accepit: et celos ascendit. Et in vespertinis laudatur: quia tunc sacramentum corporis et sanguinis instituit: discipulorum pedes lauit: in habitu peregrini resurgens apparuit. Et in completorio laudatur: quia tunc Christus sanguineas guttas sudauit. De cruce depositus: in monumento clausus fuit. Et post resurrectionem clausis ianuis ad discipulos introiit. Quarto ecclesia facta est ad docendum. Unde subdit. Et erat quotidie docens in templo etc. Ille autem qui docet salubriter debet docere et debet habere vitam perfectam: doctrinam clarā et sonorā: charitatem succensam: et in his omnibus finalem perseverantiam. Ista quatuor signata sunt Exo. xxxix. ubi dicitur quod in parte inferiori per circuitum tunice sacerdotalis erant mala granata: et tintinnabula aurea. Per mala granata que habent in cortice amaritudinem: et intus dulcedinem significatur perfecta vita doctorum qui debet habere aspiratē vite in corpore: scilicet dulcedinem deuotionis in mente. De quo dicit Bernardus. Multa videtur crucē nra: quia non videtur vncionē nra. Per tintinnabula significatur doctrina que debet esse clara et sonora: quia sicut dicitur. i. Loq. x. iij. Si incerta vocem dederit tuba quis preparabit se ad bellum. Per hoc autem quod tintinnabula erant aurea significatur charitatis successus. Per aurum. id est feruor charitatis accipit: quia tunc debet esse in predicatione ut non dimittat eum tacere. Hicere. xx. Factus est timor dei in corde meo quasi ignis estus: ans clausus quasi in ossibus meis: et defectus ferre non sustinens. Per hoc autem quod tintinnabu-

la erat in fine tunice: significat finalis perseverantia sine qua nulla bona sunt deo accepta. Bernardus in epistola ad ianuarium. Tolle perseverantiam: nec obsequium mercedē habes. nec beneficium gratiam nec laudem multitudinis.

Dominica undecima Sermo primus. **O** homines ascenderunt in templum ut orarent. unde propheta. **O**riseus et alter publicanus etc. Lucæ. xviij. sicut dicitur in historia scolastica pharisei dicunt diuisi: quia a ceteris iudeis in quibusdam obseruationibus diuisi erant. Nam in fratre et in manibus mēbranas portabant: in quibus decalogus scriptus erat ad inuendū quod dei precepta autem oculos cordis habere debebant per iugē meditationē et in manibus per implerionem. In fimbriis etiam palliorum spinas alligabāt ut recedentes pergererent: sic mādatorū dei memorie recederent. De hoc nūtero erat ille phariseus de quo in primo euangelio agit qui cum publicano in templum ascendit. Et quāuis ex societate publicanus debuisset humiliari: magis tamē inde intumuit. Vnde super illud. Velut et hic publicanus. Dicit Interf. Ecce ex vicino publicano malorū tumor occasio. Superbus enim ex malis et ex bonis proximi semper facit damnum suum. Si habet iuxta se miserum inde magis inflatur. si felicē liuore torquetur. E contra humilis vbiq; lucrat. Si habet iuxta se miserum parat miserum. si felicē de magis humiliat. Habuit autem iste phariseus bonum principium: sed malum progressum: et peiorem exitum. Habuit quidem bonum principium: quia ascendit in templum ut oraret: Propter hoc enim quilibet ad ecclesiam ire debet ut ibidem oret: non ut se ostēdat sicut vane faciūt mulieres. Est autem oratio ut dicit Damascenus petitio desiderium. A deo enim debemus petere ea que decet eum dare: et nobis expediat accipere. Que autem sunt illa dicit glossa super illud Matthæi. xvi. Orauit tertio eundem sermonem dicens. Tribus iugibus orauit ut nobis a preteritis peccatis veniā: et a presentibus malis tutelam: et a futuris periculis cautela impetraret. De primo Eccle. xxxviij. Sile in infirmitate tua ne despicias teipsum: scilicet orā deū et ipse curabit te. De secundo Mat. xx

vi. Vigilate et orate ut non intretis in temptationem. De tercio luce. xxi. Vigilate quoniam tempore orationis ut digni habeamini fugere que ventura sunt. Decet etiam deum nobis dare celestia ad fructuationem et temporalia ad sustentationem. Sed ista duo differenter petenda sunt. Bona cum celestia sunt simpliciter bona: magna et eterna. Quia igitur sunt simpliciter bona petenda sunt sine conditione: quia magna petenda sunt cum magno desiderio et seruire. quia eterna petenda sunt cum perseverantia et continuatione. Bona autem temporalia non sunt simpliciter bona: ideo petenda sunt cum conditione. Sunt bona parua: et id petenda sunt cum paruo desiderio et affectione. Sunt transitoria: ideo petenda sunt sine instantia et replicatōe. Secundum istum phariseum habuit malum progressum. Ascendit enim ut oraret: sed nihil oravit: sed seipsum laudavit. publicano insultavit et ceteros homines condempnavit. Tria quidem mala ceteris imponebat. scilicet rapinam, adulterium et iniustitiam. Sed contra ista tria mala dicebat se habere tria bona. Nam contra rapinam dicebat se habere decimarum solutionem: quia non tantum aliena non rapiebat sed et sua dabat. Contra adulterium dicebat se habere sue carnis macerationem dicens. Ieiuno bis in sabba. Contra iniustitiam habebat publicanum in aspernationem quasi diceret. adeo sum iustus quod omnium peccatorum consortia scit et isti publicani abhorrere. et tamen veritate ipse erat raptor: quia gloriam quam propria dei sibi usurpabat. ysa. xlii. gloriam meam alii non dabo. Ipse erat adulter quia deum qui est sponsus anime relinquebat et cum mundo amicitiam fecerat. Iaco. iiij. Adulteri ne scitis quia amicitia huius mundi inimica est deo. ipse erat iniustus. quia ius non redderet sibi ipsi quod debebat in eo quod ieiunabat. et deo in eo quod decimas dabat. primo tamen ius suum non reddebat quia ipse temere iudicabat. Et autem sic se iustificaret duplex tamen peccatus in eo fuit. scilicet iniustitia simulata et tumens superbia. Simulabat enim se habere iustitiam quantum ad illam partem que est declinare a malo dicens. Non sum sicut ceteri hominum. Et quantum ad aliam que est facere bonum dicens. Ieiuno bis in

sabbato. et. Fuit et in eo tumens superbia per quam publicanum despiciebat dicens. Velut et hic publicanus. Quatuor autem phariseus ista verba superbe protulerit: tamen verum dixit. quia in hoc mundo sunt multi raptores iniusti et adulteri. pauci vero sunt qui ieiunent et qui decimas solvant. Raptores quidem sunt multi. ysa. iiij. Rapina pauperum in domo vestra. In huius significatōe dicitur Leuit. xi. Accipitrem non comedes iuxta genus suum. id est. raptores non imitaberis in rapina. Et dicit iuxta genus suum quia tria sunt genera accipitrum. Quidam enim sunt qui tantum rapiunt sibi et pullos suos sicut accipitres siluestres. Alii sunt qui tantum rapiunt dominis suis sicut sunt accipitres domestici. Alii sunt qui rapiunt sibi et dominis suis: sicut accipitres gulosi qui antequam dominus ad eos veniat partem prede quam ceperant comedunt et preter dominum dimittunt. Eodem modo sunt quidam qui rapiunt sibi et filijs suis sicut usurarii et avari. Prouer. i. Semine ois avari avaras possiderunt rapiunt. Alii sunt qui rapiunt tantum dominis suis sicut mali officiales et batuli. Abachuc. ij. Ne enim ei qui multiplicat non sua. Alii sunt qui rapiunt sibi et alijs sicut raptorum socii. Prouer. xxiij. Ne emuleris viros malos nec desideres esse cum eis. quia rapinas mendicant mens eorum et fraudes labijs eorum loquuntur. Secundo sunt et in hoc mundo multi iniusti. De quibus dicit. Sap. xi. quod deus creauit omnia in pondere numero et mensura. Sunt igitur iniusti qui in fuisse numerant: quia mala aliorum credunt esse multa: sua vero pauca vel nulla. De quorum numero erat iste phariseus qui mala aliorum numerabat et sua tacebat. Alii sunt qui iniuste ponderant quia mala aliorum faciunt gratia et sua leuia. Mat. viij. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui et trabem in oculo tuo non vides. Alii sunt qui iniuste mesurant qui magnam mensuram preceptorum et penitentiarum alijs sponunt: et ipsi digito suo minimo ea tangere noliunt: ut dicit Matth. xxij. Tertio sunt in mundo multi adulteri. Et dicit adulter quasi ad alter qui. scilicet ad alterius uxorem accedit. Gen. xlix. Effusus es sicut aqua non crebas. quia ascendisti cubile patris tui. Job

Dominica. xi. post festū tri.

tū non tū fuit adulteriū sed et incestus.
 Et legi in li. de naturis animalū q̄ came-
 lus nunq̄ matri sociat vel iungit. Et cū
 magis cameloz semel mris caput coope-
 ruisset et camelus sup eā saltasset casu ve-
 lamē incidit: et cognita matre sup magi-
 strū insurrexit: et ipm calcibus iterfecit.
 Mulier aut adultera peccat in deū eius
 pceptū trāsgrediendo. Peccat in virum
 ei fidē nō seruādo. Peccat in mrimoniū
 heredes de adulterio statuendo. De his
 dī Eccl. xxiij. Ois mulier relinquēs virū
 suū peccabit. p̄ Primo enī in lege altis-
 simi iudex fuit. p̄ Secūdo vltz suū dere-
 liquit. p̄ Tertio ex alio viro heredes sibi
 statuit. Pauci et sunt q̄ bis ieiunēt i sab-
 bato. i. in septimana. imo nec semel iei-
 nāt: et tū libet ieiunare deberēt. C̄ Pri-
 mo q̄ ieiuniū dyabolus expellit: sicut sa-
 mes lupū de nemore eicit. Mar. ix. Hoc
 genus demoniorū nō eicit nisi in orōne et
 ieiunio. Amb. Vide quāta sit virtus iei-
 niū: q̄ ex spūto suo hō ieiunus serpētē oc-
 cidit. C̄ Secūdo vitia extinguit et ad para-
 disum reducit. Aug. Eva q̄ diu abstinu-
 it virgo fuit et in paradiso p̄māsit. q̄n aut
 pceptū abstinentie violauit libidinis in-
 centiua sensit: et de paradiso eiecta fuit.
 C̄ Tertio deus ad misericordiā cogit: si-
 cut patet in nīmiuitis p̄tra quos deus cō-
 minatus fuerat penā: sed ipi mutauerūt
 vitā: et statim deus mutauit sententiā. Pauci
 et sunt q̄ decimas soluāt: cū tū sit pceptū
 Mal. iij. Inferte oēm decimationē i hor-
 reū meū etc. Seruātes aut istud pceptum
 qua druplū remunerant. p̄ Primo remu-
 neratiōe tpali que est abūdantiā rerum.
 p̄ Secūdo remuneratiōe corpali: q̄ sanitas
 est corpus. De his duobus dicit Aug. Si
 decimas dederis nō solū abūdantiā fru-
 ctuū recipies: sed et sanitatē corpis cōse-
 queris. p̄ Tertio remuneratiōe spūali: q̄
 est remissio peccōr. p̄ Quarto remunera-
 tiōe celesti: q̄ est adeptio celestiu p̄miorū
 De his duobus dicit Aug. Qui vult sibi
 premiū eternū p̄parare ac peccōr veniā p̄-
 mereri: decimas reddat. Qui autē deci-
 mas nō soluit: tria mala icurrūt. C̄ Unū
 est penuria rer. Aug. Aduerſarij nři ideo
 corpīs opus abūdabāt: q̄ decimas dabāt.
 Ad aut q̄ discēssit deuotio dei: accepit

redēcatio n̄sci. Nā tollit fiscus: q̄ nō re-
 cipit xp̄s. Iō hec est dñi iustissima p̄su-
 tudo vt si tu illi decimam nō dederis: ad
 decimā reuocaris. C̄ Secūm est eternū in
 suppliciu. Aug. Redde decimas: aliter de-
 ducaris ad partē decimā angeloz: q̄ de
 celo cecidit in infernū. C̄ Tertio ē q̄ hoc
 est graue peccm: q̄ tales vident cruciāge-
 re xp̄m. Mal. iij. Si affiget hō deū quia
 vos phigitis me. Et distitit in quo phigi-
 mus te in dēnis et p̄mitijs. Interl. Nō
 redēdo. s. decimas et p̄mitias. C̄ Tertio
 phariseus iste habuit malū exitū: q̄ de-
 scēdit reprobus. Fecit. n. sicut stultus
 medicus: qui videt in se sanasse vulnus
 lasciute dicens: Ieiunio bis i sabbato. vul-
 nus auaritiē dicens: decimas do etc. s. nō
 sanauit vulnus supbie. fecit et sicut stul-
 tus nauta q̄ in nauī cordis sui obstruxit
 foramē luxurie et auaritiē: sed nō supbie.
 Fecit et sicut stultus p̄liator qui oīa ostia
 castri claudit: et vnū aptū dimittit. Bre.
 in moral. Ecce phariseus ciuitatē cordis
 sui in diuitijs hostibz p̄ elationē apuit
 quā frustra per orōnes et ieiunia clau-
 rat. Incassū munita sunt cetera cum lo-
 cus vnus de quo costibus patet aditus
 munitus non est.

C̄ Sermo secūdus vnde supra.

Publicanus a lon-
 gestas nolebat nec oculos ad
 celū leuare: s. pcutiebat pect̄
 suū etc. Consciētia hoīs est quoddā spe-
 culū mētis: in quo gl̄bet sua pulchritu-
 dinē et feditatē speculari pōt. Sepe autē
 ptingit q̄ ipm speculū p̄sciētiē deprauat
 timore supbie: et tūc est speculū mendax:
 q̄ nō iudicat hominē veritatē de se. Hoc
 pz in isto phariseo cniū p̄sciētia sibi mē-
 tiebat ranḡ si eēt mūdus cū esset fedus.
 Iō bñ significat per naaman. iij. Regū
 v. Qui interpretat decorus cū tū eēt lepro-
 sus. Cōsciētia aut publicani fuit speculū
 verū: q̄ in eo videbat se eēt fedū. et iō suas
 feditates mūdare cupiebat dicens: deus
 p̄pitiū esto mihi peccatorū. Uterq̄ da-
 tus enī est nobis in speculū. s. pharise-
 vt videamus q̄tū sit macula supbie dete-
 ctāda. Et publicanus: vt videamus q̄tū
 sit pulchritudo humilitatis et penitentie

desiderada. Tenet autē publicanus iste
 et p̄p̄ peccantū: penitentiū et iustor. Pec-
 centū qdē qdē qdē publicanus erat qd a
 lōge stabat et qd ad celū oculos nō leua-
 bat. Pctm̄. n. in hōie tria mala facit: qz
 ip̄z ifamat: a deo elōgat et execat. C In
 famat aut dū facit ip̄m publicanū. i. pu-
 blicū canē. i. publicū peccatorē: qz publi-
 canus d̄ q̄si publicus canis. Tales. n.
 publici pctōres quo ad deū et quo ad ho-
 mines sunt ifames. Hiere. iij. Fr̄s me-
 retricis mulieris facta est tibi et nolūsti
 erubescere. P Sūt tñ aliq p̄e verecun-
 dā humana peccare dimitūt. sz qñ la-
 tere p̄t̄: peccare nō desinūt. Ec̄. xix. Si
 meminerit t̄p̄s malefaciē d̄t malefaciet.
 P Alij sūt qui quātūcūqz laterāt: adhuc
 tñ pctm̄ vitaret: scīentes se a deo latē nō
 posse. Ec̄. xxiij. Dia videt oculus eius.
 P Alij sūt qd et si hōies scirent latē et deū
 ignoscē: adhuc tñ pctm̄ vitarēt. In q̄rū
 p̄sona dicit Seneca. Si scirē hōies igno-
 rates et d̄s ignoscituros: adhuc tñ pec-
 care dedignarer. Illi igit qui peccāt oc-
 culte sunt mali. Illi q publice sūt pesti-
 mi. Illi q nō peccarēt et si hōies laterēt
 sunt boni. Illi qui nō peccarēt: et si ho-
 mines laterēt et deus ignosceret: sūt opti-
 mi. De his duobus dicit Amb. in lib. de
 officiis. In terre statū gigas descēdisse
 atqz ibidē enē equū inuenisse a Plato-
 ne iducit qd cū i lateribus suis fores ha-
 beret quas vt aperuist hōiem mortuū ibi
 reppit et anulu de eius manu sustulit.
 Quis cū ad p̄pastores regionis redisset
 et anulum in dextera posuisset: ipse oēs
 vidēs a nullo videbat. Deinde p annu-
 lū opportunitatē regīne stupro potitus
 necē regi iulit: ceterisqz q sibi nocē po-
 terāt irrefectis: libere regnū obtinuit.
 Postea sub d̄t Amb. Bā hūc annulū fa-
 ctū vt bñficio eius possit latere cū de-
 lictū. non minus fugiet pctm̄ q̄ si non
 possit latere. Nō. n. latebra sapiētī spes
 ipunitatis sz inocētia est. C Sc̄do pec-
 catū a deo hōiem elōgat. ps. Lōge a pec-
 catoribus salus. Et qz pctōr longe est a
 deo. iō sepe errat de paradiso. Nimia eim
 elōgatio im Basilium facit errare circa
 tria. s. circa q̄ritatē. Et ponit exēplū in
 sole et in iussis: qz sol cum sit salcē octies

maior terra. tñ ppter nimia elōgatiōez
 tā puus ē vt. Insule et maris cum sint
 magne pp nimia elōgatiōē vident esse
 pue colūne. P Sc̄do circa q̄lstatē ponit
 exēplū de vellis nautū q sūt alba. sed pp
 nimia distantiā vidēt ēē nigra. P Tertio
 circa figuras ponit exēplū i turribz ciui-
 tatū: que cū sint q̄drate tñ ppter nimia
 elōgatiōē vident esse rotundē. Eodē mō
 cū pctōr sit nimis a deo elōgatus: nō co-
 gnoscit deū q̄uis sit. i. q̄ potēs et q̄ imē
 sus: qz si cognosceret eū timeret. Hiere.
 x. Quis nō timebit te o rex gentū. Ti-
 ment eius. potētā angelice potestates.
 Job. xvi. Colūne celli contremiscūt. Ti-
 ment ei⁹ potētā et demones. Iaco. ij.
 Demones credūt et cōtremiscūt. Solus
 hō nō timeret: cū tñ dicat Luce. xij. Time-
 te eū q postq occiderit corpus. hz pote-
 statē mittre in gehennā. P Sc̄do nō co-
 gnoscit q̄lis sit. i. q̄ sapiēs et clarus. qz
 si cognosceret corā eo et ipso vidēte pec-
 care erubesceret. Ec̄. xxiij. Oculi d̄st
 multo plus lucidiores sunt sole: circū-
 spicientes oēs vias hōium et pfundum
 abyssi et hōiūz corda itruentes. Boetius
 Adā gna est vobis si dissimulare nō vul-
 tis idētia necessitas pbitatis. cū aī ocu-
 los agitis iudicis cuncta cernētis. P Ter-
 tio nō cognoscit q̄lis figure sit. i. q̄ mi-
 sericors et pius. qz si eius misericordiaz
 cognosceret nunq̄ desperaret. Est eim
 eius misericordiā q̄dra. i. q̄tuoꝝ angu-
 los habēs. P Primus est qz pctōres lon-
 ganimit̄ expectat. P Sc̄do est: qz reuer-
 tentē statim recipit. P Tertius est qz om-
 niū pctōꝝ poim̄ amplius nō recordat.
 P Quartus ē qz a casu custodit. C Ter-
 tio pctm̄ hōiem execat vt ad celū ocu-
 los nō possit leuare. Et hoc triplici ra-
 tōe. P P̄io qz hz oculos ifectos humo-
 re carnalis p̄cupiscētis. Sicut eim ma-
 defactio et nimia pinguedo ipedunt ne
 cādela accendat. Sic nimie delicti ipe-
 diunt ne grā dei ab aīa recipiat. i. Loz.
 ij. Alialis hō nō p̄cipit ea q sūt sp̄s dei.
 P Sc̄do qz hz oculos asperfos puluere
 auaritiē. ps. Oculos suos statuerunt de-
 clinare in terrā. Nota fuit questio iter
 quosdā sapiētes qd esset mēbz magis
 satiable in humano coꝛpe. Et dixerūt

Domica.xi.post festū tri.

q̄daz q̄ vēter qui satiari nō pōt epula
tionibus. Alij dixerūt q̄ corpus q̄ sa
tari nō potest pretiosis vestibus. Alij q̄
cor: q̄d satiari nō pōt varijs cogitationi
bus. Alij q̄ oculi: et isti verius dixerunt:
q̄ oēs supfluitates vestimentoz edificio
rum: vasoz aureoz: argētoz: et huius
modi sūt vt oculi pascant. ¶ Tertio q̄
hūt oculos istatos timore supbie. Se
cū dū p̄m in li. de aīali. Oculi p̄em
nēs est debilis visus. p̄fundus vero est
boni visus et subtilis et distāta
melius videt. Sic et humiles clarij vi
dēt diuina q̄ supbi. Prover. xi. Ubi hu
milis: ibi sapia. Bicit ē p̄s q̄ hō ext
stēs in puteo p̄fundo stellas videbit in
die. Per q̄d dat itelligi q̄ hō humilita
te p̄ditus ad diuina suscipiēda magis ē
idoneus. Mat. xi. Cōfitebor tibi pater
dñe celi et terre: q̄ abscondisti hec a sapie
tibus et p̄uētib⁹ et reuelasti ea paruul
tis. C Sēdo iste publican⁹ tener typum
penitentiu. Habuit eim contritiōē cor
dis: q̄ p̄cutiebat pectus suū sub quo est
cor. Est enī cor: hōis sicut rota plaustrī
Eccl. xxiiij. Precordia fatui sicut rota
carri. et q̄i axis versatilis cogitat⁹ illi⁹.
Rota carri sup q̄libet iūda trāsit sem
per vertit⁹ et ad finē nō puenit. onus por
tat et murmurat. Percutiat igit p̄ctō:
penitēs pectus suū de eo q̄ iūda cogi
tauit. Est. n. cor: sicut dicit Berni. tanq̄
molēdinū q̄d oīa molit q̄ recipit. Per
cutiat igit pectus de eo q̄ bona p̄posita
habuit et ad finē opis boni non p̄duxit.
Percutiat de eo q̄ si aliq̄ de genere bo
noz fecit euz murmuratōē et tedio fecit.
C Sēdo habuit p̄fessionē oīs: q̄ pecca
torē seipm vocauit. Ysa. xliij. Sēd3 aliaz
littera: dic tu prior iniquitates tuas vt iu
stificeris. Eccl. iij. P̄o anima tua nō cō
fundatis dicere verē tē. Berni. O pueri
tas nō p̄der maculari et p̄der ablui.
Chryso. Dic homo qd peius ē facere ma
lū an dicere. Si ergo ante p̄spectu3 dei
nō erubuit malū facere: quō ante p̄spe
ctū hōis erubescis dicere: ad iracūdiam
eū excitare nō erubuit et ad misericor
diā eū placare dubitas. C Tertio hūit
satisfactōē3 opis. Alro. n. meli⁹ q̄ pha
riseus deo satisfecit. siue p̄ciūia quia

ille abstinebat a cibis: iste a pctis. Breg.
Incausus q̄pe caro macerat si a p̄ciūis
voluptatib⁹ aius si refrenat. Iho. Qui
a cibis abstinet et mala agunt demonēs
imitant q̄bus esca semper abest et culpa
semp adest. Siue per elemosynas: q̄ ille
dabat sua deo et se dyabolo. Iste vero to
tus se dabat deo. Un dicit Chryso. Qui
esca aut velle paupibus elargit: sed euz
aīe aut corp⁹ iniquitate polluit: q̄d mīn⁹
est offert iustitie: q̄d mātus ē culpe: sua
q̄pe dat deo et se dyabolo. Siue p̄ ora
tiones: q̄ ille se laudabat: iste humiliter
orabat dicens: Deus p̄piti⁹ esto mibi pec
catorū. C Tertio iste publican⁹ gerit ty
pū3 iustioz. ideo dī: descēdit hic iusti. zē.
Ambo q̄d ad fontē misericordie vene
rūt phariseus. s. et publican⁹: sed ille si
tēs rediit. iste ad satietatē hausit. Et hu
ius q̄d duplex ē causa. ¶ Una cā est: q̄ il
le venit cū vase tumido elatōis. Iste ve
nit cū vase p̄cauo humilitatis. ps. Qui
emittis fontes in cōuallibus. Ubi dicit
Aug. Alia sicant: ima replent. ¶ Sēda
cā est q̄ ille venit cū vase pleno dicens.
Ieiuno bis in sabbato zē. Iste euz vase
vacuo: q̄ nihil boni se habere estimabat
Phariseus enim impleuit vasa vacua: vt
habet. iij. Regū. iij. Tertia causa est: q̄
ille stetit ad fontē cū ore erecto: iste cum
ore ad fontes inclinato. Prover. ij. Inclina
cor tuum ad suscipiēdam p̄uētiā.
¶ Quarta cā est: q̄ ille stetit ad fontē cū
ore clauso. Iste cum ore apto. ps. Os meū
aperui et attraxi spūm.

C Sermo tertius vnde supra.

Omnis qui se ex
altat hūiliabit⁹: et q̄ se humi
liat. Si cōsideremus exitū rei
in lucifero superbiēte: et in xpo se humi
liante. In eua elata et virgine tā humi
liata. In osuite purpurato et lazaro. vi.
cerato. In phariseo se extollēte: et publi
cano penitēte. Ut debemus manifeste q̄
verē sit q̄d hic dicit dñs: q̄ oīs q̄ se exal
tu. zē. Sicut autē dicit Breg. i mora: et
habet i glo. Quattuor sunt spēs tumo
ris. ¶ vel cū alijs bonū q̄d h3: a se habe
re estimat. ¶ Aut si datū a deo pro meri
tis datū putat. ¶ Aut euz tacet se hēre

qđ non h3. ¶ Aut cum despectis ceteris appetit singulr videri habere hoc qđ h3. Omnes aut iste spēs tumoris habēt defectōes. ¶ Prima enīz spēs humiliat hōiem vsqz ad brutale vilitatē: sicut patet Dan. iij. in Nabuchodo. qui ait: Nōne hec est babilon ciuitas magna quaz edificauit in robore fortitudinis mee rē. Et statim subdit: Eiciēt te ab hoibus z cū bestijs z feris erit habitatio tua senū quasi bos comedes. ¶ Scda spēs humiliat vsqz ad infernale pfunditatem. Si cut patet in lucifero q ex pprijs viribus voluit sibi vsurpare dei equalitatez dicens Ysa. xliij. In celum pscendā rē. Et subdit: Verūtamē ad infernū detrahe ris in pfundū lact. ¶ Tertia spēs humiliat vsqz ad extrema paupertatē. qđ maxi me in iudicio appebit: vbi multi q vident banī eē meritis pleni repient vacui. De qbus dī Apoc. iij. Dicis q: diues sum z locupletar? z nullius ego: z nescis q: tu es miser z miserabilis z paup z cecus z nudus. ¶ Quarta spēs humiliat vsqz ad infimā suppeditationē. Iustū est enīz vt q se sup alios singulariter efferebāt: infra illos humiliatū subiaceāt. Nō paruit in phariseo q super publicanū se extulit. z ideo reprobat? z publican? iustificatus fuit. Debemus ergo aliorū facta semp maiora estimare q nra. Un Beg. Tertū est q humilitatis radīo se illuminat q aliorū bona subtilr pēsat: q: duz ea que ipse fecit facta ab alijs conspēcit. tūc tumorē supbie q intus de singularitate erūpere nitit pēmit. Idē. Sicut in centuū est elatōis pñderatio deterioris sic z cautela respectu melioris. Viso de spēsbus superbie: videamus de ipsa humilitate. De qua duo vidēda sūt. ¶ Pri mo que sint illa que nos ad humilitatez inducūt. ¶ Scdo que bona ex humilitate proueniat. ¶ Ad humilitatē aut nos inducūt pñderatio nostri z cōsideratio dei. Un Aug. sic describit humilitatez. Humilitas est ex itustu pprie cognitio nis vel nostre conditōis cū sit conditō ris volūtaria mētis iclinatio. Ex cōsideratōe autem pprie conditōis ad humilitatē se reducebat qui dicebat Eccl. xviij. Loquar ad dominū meū cum sim

puluis z cinis. Bern. ad Eugētiuz. Sa lubris sit copulatio vt cogitas te sumūz pontificē attēdas te pariter viliissimū cinerē nō fuisse s3 esse. Unde xerxes potētissimū rex cuz infinita multitudinē suū exercitus ex alto cōspiceret fuisse dī eo q isra cētū annos tota illa multitudo i cinerē esset puer tēda dicens: Regē me vocat hoies exercit? tā potētis. ego aut fa teor me eē regē pulueris. Hiero. in epla Platonis snia est oīuz sapiētū vitā meditatōes eē mortis. Ad istā aut hūilitatē reducimur Michē. vi. Humilitatio tua in medio tui. Adediū autem pñponit vtrūqz extremū. Duo aut extrema i hōie sūt: natiuitas z mors. Adediū aut inter hec: est vita. Insultari igit debem? pñderatō nostrā natiuitatez: vitā z mortem. Bern. Vide vñ veneris: z erubescē. vbi sis: z igenisce. quo vadis: z cōtemisce. ¶ Interrogauit qdē quēdā pñm dicens: Quid fuit: quid sum: z qd ero. Et rñ dicit. Sperma fetidū: vas siccōz z esca vermū. ¶ Legit q cum Aristoteles mortū appropinquet: discipuli cū rogauerunt vt aliqđ verbū sentētiosuz p testamētō eis relinqueret. Qui igeniscez ait: Humiliatus in hūc mūdū itrauit: anxius vixit: z turbatus egressio: infelix z ignar? Ubi ostēdit suā natiuitatē fuisse missera bilē cū dixit: Humiliat? in hūc mūdū itrauit. Nā itrauit cū pēto: cū ficto: paup z nudus. Deinde ostēdit suā vitāz fuisse penale cū dixit: Anxius vixit. Est tñ que dā laboris anxietas laudabilis. ps. Laboraui in gemitu meo. Quedā culpabilis. Hiero. ix. Ut inique agerēt laborauerūt. Quedā indifferēs. Job. v. Nō nascitur ad laborē. Anxietates aut quas iste prulit in scribēdo z docēdo nō fuerunt sibi meritorie: q: eas nō prulit ppter deū sed ppter fauorē humanū. Deinde ostēdit q habuit exitū tristabile cum dixit: Lōturbatus egressio. Peccatores enīz conturbati monūtur siue propter terrēna que dimittūt. siue ppter demones quos pñcipiūt. siue ppter penā eternaz quā expectant. Et ideo dixit: Infelix z ignarus: q: sicut dī Eccl. ix. In inferno nō est rō: nec scia: nec sapia. ¶ Secūdo inducimur ad humilitatē ex pñderatōe

Dominica. xii. post festū trinitatis.

xpi. Qui sū Ber. humiliatit se vsq; ad carnē: vsq; ad crucē. & vsq; ad mortem. **Phil. ij.** humiliatit semet. &c. Ubi dicit Aug. Ecce hēs humilitatis exēplū: sup; hic medicamētū. Quid igit inrumescis hō o pellis morticina qd tēderis. o sani es scīda qd inflaris. princeps tuus humiliatit ē tu supbus. caput hūile & mēbrū supbū. Ex quo igit ille q sic erat magnus sic ē humiliatus docet hōes quātūcūq; inagnos hūiliari. **Eccl. iij.** Quāto magn⁹ es hūilia te in oībus. Prelatus eim corā deo se d; humiliare in oībus. vt illos quibus preest reputet meliores. **Phil. ij.** In humilitate superiores sibi inuicē arbitratēs. Corā subditis vero aliqui debz se humiliare in oībus aliqui in aliquibus: aliqui in nullo. & Sūt cū quidaz pusillanimes qui ducunt benignitate: s; frangunt seueritate. Circa hos debet se humilitare in oībus. **Bre. nazāzenus.** Alios curare lenitate obtemus: alios curare humilitate. & Alij sunt psumptuosi qui ex plati benignitate superiores sūt. Coram istis in nullo d; se humiliare: s; eorū supbiā frāgere. **Gal. ij.** Quibus nec ad horam cessimus subiecti &c. & Alij sunt q in seueritate frangunt & lenitate soluitur. Corā istis d; se humiliare in aliquibus faciēdo. s. tēperamētū. De quo dicit **Bre.** Faciēdū ē quoddā tēperamētum vt nec nimia asperitate frangan; subditi nec nimia lenitate soluant. **C. Secūdo** vidēdū ē que bona nobis ex humilitate pueniant. Ipsa eiz humilitas multum deo placet: diabolo multū displicet: hōi multum pdest. Deo quidē multū placet Tū q; deū honorat. **Eccl. iij.** Magna dei potētia solius & ab humilibus honorat Tū q; nobis eā xps multū cōmendauit. **Mat. xi.** Discite a me: q; mittis sup; & humilis corde. **Aug.** Nō dixit. discite a me mūdū fabricare: aut mortuos suscitare: s; q; mitis sum & humilis corde. Tū q; humilitas ad nos deū inclināt. Nō p; i publicano qui nō audebat appropinquare deo: statim sibi deus appropinquauit q; nō audebat ad celū respicere: mox ipsum deus oculo sue misericordie respexit. q; de se penas exigebat: mox sibi xps pcepit. q; de se peccatorem cognoscebat:

mox ipm peccatū deus ignoscebat. **Un.** de dicit glo. ibidē. Sic humilis nō audeat appropinquare vt deus appropinquet. nō aspice vt aspiciat: pcutit pect⁹ & penas de se exigit vt deus pcat. cōfite; & cognoscat: vt deus ignoscat. **C. Secūdo** diabolo multū displicet. Tū q; eius caput cōterit. Caput serpētis infernalis supbia ē: qd tūc cōterimus qñ humilitate sibi obijcimus. **Ber. ij.** Ipsa conteret caput tuū. Tū q; laqueus eius euadit. Unde cū Antonius mūdū laqueis plenū vidisset & iterrogaret quis eos euadere posset: audiuit. humilitas. Tū q; diabolu vincit. **Un.** dixit diabolus **Asachario.** Si tu ieiunas: ego cibū nō sumo. si vigilas: ego somnū nō capio. si paup; te serues: ego nihil possideo. vnū est qd me vincit. s. humilitas tua. **C. Tertio** hominū multū pdest. & Valet eim p;io ad grāz infusionē: cum sit aqueductus dei. **Ber.** Iō fluēta grē tanto tpe defuerunt: q; nō dū interuenerat aqueductus. & vocat aqueductū humilitatē sancte **Marie.** & Secūdo valet ad virtutū cōseruationē: cū sit balsamū dei. Sicut eim balsamū fundū petit & a corruptiōe custodit: sic humilitas atq; inclināt & virtutes cōseruat. **Bre.** Qui sine humilitate virtutes cōgregat: quasi q; puluē in vētum portat. & Tertio valet ad diuinorū reuelationē: cū sit pupilla dei. Dicit eiz **Bre.** q; pupilla nigra videt. & albuginē tolerans nō videt: q; qñ hō se nigrū. i. hūilē recognoscit: diuina intelligit. **ps.** Intellectū dat puillis. **Bydinus** p;h; ad **Alexandrū.** Deus p;to ē largiri tibi sapientia: s; nō habes vbi eā recipias. hoc dicebat q; **Alexander** supb⁹ erat. **Pytholome⁹** p;h; inter sapientes sapientior ē: q; humilior ē. **C. Quarto** valet ad iudicis placationē: cum sit reconciliatrix dei. **Bernar.** Apud deū fratres ius habere nō possūmus: quonā in multis offendimus oēs. S; nec fallere eū q; pōt; nouit abscondita cordis: nec resistere viribus: quoniam nō potens ē. Quid ergo restat nisi ad humilitatis remedia tota mente confugere. Et quicquid in alijs minus habem⁹ de ea suppleamus.

C. Dñica duodecima. Sermo primus.

Quiē iesus de si-
nibus tyri venit per sydonē
ad mare galilee iter mediōs
fines decapoleos: et adducit ei surdus et
mutus etc. Marc. viij. Iste due ciuitates
s. tyrius et sydon sunt iter mediōs fines
decapoleos. Est autē decapolis vt dic glo.
regio decē urbium trans iordanē ad oriē-
tem. Ad duxerunt igit ad eū quēdam ho-
minē surdū et mutū: cui diabolus instru-
menta abstulerat magis necessaria ad sa-
lutē. s. audiri ne verba salutis possit au-
dire. et loquelā ne de his que salutis sūt
posset cōsiliū petere. Per istū igit sur-
dum et mutū a dño curatū intelligē pos-
sumus pcorē a dño iustificatū. Et circa
cūlū curationē vidēda sunt quedā an-
tecedentia. quedā cōcomitantia. et que-
dam subsequētia. Antecedētia fuerunt
tria. s. adductio. deprecatio. et separatio
C Primo eim ipm ad xpm adduxerunt
Peccator eim cū sit infirmus nō pōt p-
se ad deū accedere: et iō oportet qd aliorū
meritis adducatur. Et istud maxime spe-
ctat ad prelatos. quibus nō sufficit ad de-
um venire: nisi et alios adducant. maxi-
me cū ipsi sint pastores venatores et pi-
scatores. Quia enim sunt pastores dicē-
tis in iudicio. Hicre. xij. Vbi ē grex qui
datus ē tibi. Qui sunt venatores dicunt
eis Bess. xxvij. Alfer mihi de venatione
tua vt comedā. Quia sunt piscatores di-
citur eis Jo. xxi. Alferre de piscibz quos
predidistiis mīc. C Secundo cū rogaue-
runt vt ipm curaret. p qd daf intelligi
q aliqui pēbus sanctorū salus alicui spe-
tratur. Job vlt. Seruus meus Job ora-
bit p vobis. Faciē eius suscipiā vt non
vobis imputet stultitia. Custos ē vinee i-
petrauit de ficulnea ne succideret vt ha-
betur Luce. xij. Peccator eim nō pōt ex
meritis suis sibi obtinere salutē: cum sit
infirmus: imū dus et dei inimicus. Quia
eim infirmus nō pōt ad deū recōsiliā-
dū accedere. Quia ē imundus nō audet
coraz deo apparere. Quia ē dei inimic⁹
nō pōt a deo aliquid obtinere. Ideo de-
bet ire ad sanctorū viroꝝ suffragia: quia
sunt fortes ad accedendū. Ysa. xl. Qui
sperat in dño mutabūt fortitudinē etc.

Pulchri ad cōparendū. ps. Ambulās in
via imaculata: hic mihi misrabat. Vel
amici: et iō digni ad impetrādū. Jo. xv.
Jam nō dicā vsus sed amicos etc.
C Tercio xps ipm de turba separauit p
qd daf intelligi vt illi qui saluari deside-
rant malas societates dimittant. Hicre/
mie. li. Egredimini de medio babilonis
popule meus: vt saluet vnusquisqz aīaz
suam ab ira furoris dñi: et ne forte mel-
lescat cor vestruz et timeatis auditū qui
audiet in terra. Ex quibus verbis ha-
betur qd ille qui a malis societatibus se
separat quattuor mala vitat. P Primo
dānationē eternā: iudeo dicit: vt saluet
vnusquisqz aīaz suā. Bone eim societates
ad bonū se inducūt: male vero ad malū
Prouer. xij. Qui cū sapientibus gradif
sapies erit. amicus stultorū: similis effi-
ciē. C Secdo vitat indignationē diuinā
Vbi subdit. Vbi ira furoris dñi. iij. Para-
lip. xix. Impio prebes auxiliū: et his qui
oderūt dñm amicitia iūgeris etc. C Ter-
tio vitat ignominia: iō subdit. Ne forte
mollescat cor vestrū. Mali eim semp ad
mollia. Boni vero ad fortia se inducūt.
Prouer. xxvj. Ferrum ferro acuit etc.
C Quarto vitat auditionē malā: illa. s.
de qua dicit Sath. xxv. Discede a me
maledicti: ignē eternum. Ideo subdi-
tur. Et timeatis auditū qui audiet in ter-
ra. ps. Vbi auditiōne mala non timebit.
C Cōcomitantia fuerunt quattuor. Pri-
mū est: quia digitū in auriculas eius po-
sist. Per manū enim dei grā intelligit
ps. Alerte tu manū tuam etc. Et ista ma-
nus habet quinqz digitos. i. quinqz effe-
ctus. Et quilibet preter primum hz tres
effectus quasi tres functuras. P Prim⁹
effectus ē collatio virtutis et potentie.
Et iste ē pollex: qui ideo sic dñ: qd inter ce-
teros pollet virtute. Et habet duas fun-
cturas: qd facit aīam potentē ad faciēdū
bonū: et ad resistendūz malo. Phil. iij.
Omnia possum in eo qui me confortat.
C Secundus ē infusio cognitōis et scien-
tie. Et iste est index quo oīa indicamus.
Et habet tres effectus. Quia docet nos
cognoscere deum tāquam creatore: redē
proximū gloriōratore. Deut. xxxij. Vti-
nam saperent quo ad patrem. et intellige-

rent: quo ad secundū. atq; nonissima putarent: quo ad tertium. **Tertius** ē benīgnitas queratōris. Et iste ē mediū. Ex qua benignitate habemus ad superiores reuerentiā. ad equales concordia. ad inferiores disciplinā. **Quartus** ē infusio pēnitētie salutaris. Et iste ē medicus. qui sic vocat: q; medicū ad tangēdū vulnera eo vtunt. Pnia autē ē medicina afe culus tres sunt ptes. s. cōtritio. cōfessio et satisfactio. **Quintus** est obedientia humilis. Iste ē auricularis. Et ista obedientia cōsistit in faciēdo pcepta. i. adimplēdo cōsilia. et i. vitādo phibita. **Secūdū** cōcomitās ē: q; cū salua ei⁹ linguam tetigit. Salua est a capite fluxiua. saporis discretiua: et lingue humectiua. Per saluaz igit sūm glo. diuina sapientia intelligit: que a xpo capite pcedit Ecclē. xliij. Ego ex ore altissimi pcedij. Que sapores discernit: q; mūdāna amara: et spūalia vula ēa cōdit. que ad loquēdū de deo disertōs facit. Glosa ibidē Expuens tāgit linguaz. cū ora diu clausa et mutata verba sapientie pferenda. cum tactu sue pietatis informat. **Tertium** cōcomitans ē: q; in celū suscepit. per quod datur intelligi nobis vt sepe ad celū respiciamus. Libenter enim hō respicere consuevit amicu suū. thesaurū suū. auxiliū suū. et palatiū suū. **Bebe mus** ergo ad celū respicere: q; ibi habemus amicu nostrum. **Prouer. xviij.** Omni tpe diligit quis amicus ē. Et dicit omni tpe: q; in vita diligit a pco custo diendo: et i morte a demonibus defendēdo: et post mortē ad gloriā deducendo. **ps.** Tenuisti manū meā dexterā: et in voluntate tua deduxisti me etc. **Secūdo** ibi habemus thesaurū nostrum. **Matt. vi.** Ubi ē thesaurus tuus ibi ē et cor tuū. Et iste thesaurus vt habet. i. **Lor. iij.** Lō fictur ex auro dilectōis dei: et ex argento dilectionis proximī: et lapidibus pciōsis bonorū operū. **Tertio** inde speramus auxiliū nostrū. **ij. Paral. xi.** Lū ignoremus quid agere debeamus hoc solū habeamus residū vt oculos nros dirigamus ad te. Glosa super illud ps. Firmabo super te oculos meos. Non auferam oculos meos a te: q; tu semper le

uas oculos tuos ad me. **Quarto** ibi habemus palatiū nostrum. **ij. Lorint. v.** Edificationē habemus a deo: domū nō manufactaz sed eternaz in celis. **ps. Lō** cupiscit et deficiit anima mea in atria domini. **Quartū** cōcomitans ē: q; ingerit. Quod facere voluit. **Primo** vt ostenderet humane nature veritatem. Unde dicit Beda q; quasi homo igemur: sed quasi deus curauit. **Secūdo** vt ostēderet peccati grauitatē: q; tam graue ē q; cuius dei gemitu ē curatum. **Tertio** vt ostēderet gemitū necessitatē. Beda Non opus erat sibi cū gemitu aliquid petere sed vt nobis gemitū daret exemplū cum p nostris vel p nostrorū proximorū erratibus superne pietatis pcediū inuocamus. **Quarto** vt ostēderet suam inatā pietatē: per quaz peccatoribus cōpatitur et inuite punit. **ysa. i.** Deu conso labo: super ostibus meis. **Subsequen tia** fuerūt tria. **Primū** ē aurū apertio Signū autē q; homo bene audit est q; percipit sonum qui sit a superiori. i. a deo precipiente. Alias enim deus ipsum in suis orōibus non audiret. **Aug. Liti⁹** exauditur vna obediētis oratio: q; decem milia ptemporū. Quādo percipit sonū qui sit ab inferiori. i. pauperē vociferantem. Sed sicut dicit. **Prouer. xxi.** Qui obturat aurem suā a clamore pauperis: clamabit ipse et nō exaudiet. Quādo pepercit sonum qui sit ab equo. i. p; ximū veniā postulante. **Eccl. xxviij.** Relinque primo tuo nocenti te: tūc deprecanti tibi peccata soluent. **Secūdū** ē vinculū lingue solutio. Quod tūc soluitur quādo lingua vtit ad orationē: ad primi instructionē: ad peccati cōfessionē: et ad dei laudē. Alii enim hō mutus dicit. Sicut nāq; aialia dīcīm⁹ muta q; non hnt verba formata: sic homo ē mutus quādo nō hz verba debita. **Aug. in li. cōfessionū.** Ne tacētibus de te: quia loquaces muti sunt. **Tertium** ē miraculi publicatio. quāuis eim xps sciret q; miracula publicarent euz: tū tribus de causis ne publicarent pcepibat. **Primo** vt vanā gloriā fugiēdaz eē doceret. **Secūdo** vt pigritia nram confunderet. **Ubi** dicit **Augu. q; p hoc pigris volebat**

ostendere: cū quāto seruiore predicare deberēt quibus iubet vt predicet: qñ illi q. phibebant tacē nō poterant. Tercio vt datis ⁊ recipiētis bñficiū differētiā demonstraret. Vñ dicit Theophilus q. p. hoc instruiūtur q. bñficia dātes non debent laudes appetere. Alcipiētes vero debēt suos bñfactores etiā si nolint laudare ⁊ predicare.

¶ Sermo secundus vnde supra.

Aducunt ei surdū ⁊ mutū ⁊ c. Sic dicit theophilus. Oīa quē in xpī corpore fuerūt: sancta ⁊ diuina fuerūt: siue vestimenta eius: siue digiti eius: siue spiritus eius. ⁊ Et ideo aliquādo curabat p. t. cū vestimētōz. aliquñ per. digitū. aliquñ p. spiritū: sicut pater hic. ¶ Per istū igitur surdū ⁊ mutū peccator intelligit. Vñ dea. mus ergo qualiter ē surdus. ⁊ postea q. liter ē mutus. Est enim surdus quia nō audit deū inspirantē: nec pēpiētē: nec admonētē: nec comminantē. Sunt autē maxime tria peccata quē hōiem surdū faciūt. s. supbia: auaritia: ⁊ luxuria. Vñ demus eīm q. tribus de causis hō aliquñ surditatē incurrit. aut quādo in aure ī flatura nascit. aut qñ terra replet. aut qñ putre die corūpfit. ¶ In aure igitur aīe supbus ponit inflaturā. auarus terram. luxuriosus imunditiā. ¶ Superbia eīm ē quēdā inflatura in auribus aīe generata quē impedit ne īspiratio diuina vel aliq. verbū salutis ad cor trāsire possit. ⁊ tumor mētis ē obstaculū veritatis. Aug. in libro cōfessionū. Nūms inflata facies claudebat oculos mētis mee. Ista autē inflatura supbie detumescit ī morte: sicut accidere solet in vesica vērō inflata quē acū pūcta detumescit. Aug. O pel. lis morticina quid tēderis. o fanies fetida quid inflaris. Ista enim inflatura cōfringet in die iudicij. Sap. iij. Diripet illos inflatos sine voce. Vñ alleabif autē a demonibus in inferno. Prover. xix. Parata sunt derisoribz iudicia: ⁊ male pēcutiētes stulto corporebus. Auarus autē ponit terras. i. cupiditatē terrenorum: quibus dicit Hier. xxi. Terra terra terra. audi verbū dñi: id est de au-

ribus aīe tue terras cupiditatis remoueas vt dei verba recipere valeas. Et dicit ter terra: q. auarus habet terrā in ore: q. libētius loquit de auro q. de deo. Joā. iij. Qui de terra ē de terra loquitur habet terras in oculis: q. libētius videt aurū q. cclū. Habet in auribus terrā: q. libētius audit notare aurū q. sanctum euangeliz. Eccl. i. Non saturat oculus visu nec auris auditu implet. ¶ Luxuriosus ponit imunditiā: ideo nihil sp. rituale ad cor eius potest ascendere. i. Cor. ij. Animalis homo non percipit ea quē sunt spiritus dei. Nec verba dei possunt placere. Eccl. xx. Audiet luxuriosus ⁊ displicebit ei ⁊ c. Tales qui sic sunt surdi similes sunt aspidi quē dum sentit se incantari tres hz astutias. ¶ Una ē quia de cauerna non egreditur. ⁊ quāvis illa cauerna sit fetida: libētius tamen vult ibi morari q. foras egredi ⁊ incantari. ¶ Secunda est: q. si foras egreditur mox vnam aurem in terram figit ne incantatorem audire possit. ¶ Tertia est quia si incantator alta voce precinatur: secundam aurem cum cauda obturat. Incantatores dei sunt predicatorēs qui incantant serpentes infernales vt de cordibus peccatorū exeāt. ¶ Primam autem astutiam habet luxuriosus qui potius vult stare in conscientia fetida q. inde exire. Nulla enim latrina est sic fetida sicut luxuriosi conscientia. ¶ Legitur in vitiis patrum: q. cuq. quidam angelus in specie humana cum quodam heremita pergeret: obturauerunt quidam iuueni speciosus: statimq. angelus nares obturauit. Deinde muerunt quoddam cadauer putridum: iuxta quod angel⁹ stabat aīose ac si eēt odoriferum cunq. de his heremita miraretur: dixit ei angelus. Ille iuuenis speciosus tantus erat imunditia luxurie fetidus. Iste autem fuit quidam peregrinus innocenter occisus: cuius anima redolet coram deo. ¶ Secundam astutiam habet auarus qui obturat aurem suam in terra. i. in cupiditatibus terrenorum: ita q. nulla īspiratio diuina possit transire ad cor suum. ps. Infix⁹

Dominica. xii. post festum trinitatis.

sum in luno profundus et non est substantia. Tales. n. qui terrentis se insigunt: nullam in bono proposito subsistentiam habere possunt. Eripe me de luto ut non insigam. Potest quidem homo per terrena transire: sed cor suum non debet ibi insigere. Ad cor etiam talium non potest transire memoria officio passionis. Job. xvi. Terra ne operias sanguinem meum etc. Et vocat avaritiam terram: quia per amorem terre non terra efficitur. Tertia astutia habet superbia qui claudit aurem a se sua cum cauda. i. cum longe vite via ducta. Job. xv. Luctus diebus vite sue impius superbit: et numerus annorum incertus est tyrannidis eius. Luce. xxi. Tali cauda longa clauserat aurem suam qui dicebat Luce. xxi. Alia mea habes multa bona posita in annos plurimos. Sed ista cauda fuit multum abbreviata cuius dictus est et. Stulte hac nocte rapsum autem tuum etc. Consequenter videndum est de isto surdo quasi est sanatus. Est enim sanatus per immersionem digitum in auriculam. Per digitum intelligitur spiritus sanctus. iuxta illud Luce. xi. Si in digito dei eicio demonia etc. Non igitur iste digitus in corde peccatoris se ponit. statim frangit inflaturam superbie. Abijcit terram avaritie. Et mundat fetores luxurie. Quod per exempla possumus videre. Paulus habebat inflaturam superbie: contra christum et christianos turbabat: sed mox ut christum ipsum digitum in aure cordis sui posuit cum ad terram prostravit. inflatura fregit: et de lupo agnum fecit. Athanasius plenus erat terra avaritie: quia lucris terrenis inhiabat. sed mox ut digitus omnem terrenam cupiditatem purgavit. ita quod omnia terrena dimisit: et christum in paupertate secutus fuit. Magdalena plena fuit fetore luxurie: sed mox ut digitum in eam purgavit et mundavit fecit. Secundo peccator est mutus: quia deum non laudat: siue quia deum non orat: siue quia proximum non edificat: siue quia peccata sua confiteri dissimulat. Iste mutus sanat per immersionem saluam in linguam eius. Per saluam secundum gloriam intelligitur sapientia que a christo capite descendit. Est autem salua medium gustus que si corrupta fuerit decipit gustum in iudicio de sapore cibi. sicut patet in fabis: quibus propter amarum humorem quo palatum infectum est: cibum dulcem ama-

rum videtur. Salua igitur aliqui est amara et tunc facit cibum amarum. Aliqui insipida: et tunc facit cibum insipidum. Aliqui est dulcis et bene disposita: tunc iudicat de sapore: putant sunt. Per istam triplicem saluam intelligere possumus triplicem sapientiam. scilicet diabolicam. mundanam. et divinam. Sapientia diabolica est qua homines sunt sapientes in malo. Hiere. iij. Sapientes sunt ut faciant mala. boni autem facere nescierunt. Ista sapientia significatur per saluam amarum. La lib. n. opera pietatis videntur mala. Spiritualia videntur amara. Vitia videntur lucida. Ysa. v. Ue qui dicitis bonum malum: et malum bonum ponentes lucem tenebras: et tenebras lucem ponentes amarum in dulce: et dulce in amarum. Talis salua loquela non aperit sed magis claudit siue a confessione peccatorum: siue a laude dei: siue a proximi instructione: siue ab oratione. Nec enim omnia fatua et amara a talibus reputantur. Secunda sapientia est mundana quod est sapiens in diuitiis acquirendis. siue quod est magnus philosophus vel physicus vel legista. Ista significatur per saluam insipidam. Iste enim sciens si non sunt diabolice tamen sunt insipide: quia non habent saporem amoris dei sed insipiditate amoris mundi. quod enim aliquis sit sapiens mercator vel magnus philosophus vel physicus vel iudex. propter hoc non est maior in amore dei sed in amore mundi. Talis salua similiter loquela non aperit: quia sibi non docet quod debet deum laudare vel orare. vel proximum edificare. vel peccata sua in confessione dicere. Legas in omnibus libris Aristoteli. Iustiniani. et hypocritarum. ibi ista non inuenies. Tertia sapientia est divina que significatur per saluam dulcem et sapientiam. Est enim sapientia a sapore dicta. Ecce. vi. Sapientia doctrine secundum nomen eius est. Ista iudicat de saporibus: putant sunt. scilicet carnalia esse amara. spiritualia dulcia. Ista muto loquela aperit. Docet enim deum laudare. Ecce. xliij. Boni dicentes dominum exaltate eum quantum potestis: maior est enim omnia laude. Docet orare Luce. xviij. Oportet semper orare et non deficere. Docet peccata confiteri. Jac. v. Confitemini alterutrum peccata vestra. Docet proximos errantes corrigere. desolatis consolari. impendentes infirmos suscipere. patientias in omnibus exhibere. i. Thessal. v. Rogamus vos fratres corripite ineros

edolamini pusillanimes. suscipite infirmos. patientes estote ad omnes.

¶ Sermo tertius unde supra.

Bene omnia fecit

Surdos fecit audire: et mutos loqui. Ante aduentum filij dei in carnes homo deus factor: et omnium rerum esse non credebatur: nec dei precepta audire volebat. nec sua precepta recognoscebat. sed veniens christus de his tribus hominem in forma uitae: quomodo deus factor: omnium credit. Ideo dicit. Bene omnia fecit. modo precepta dei audit. Ideo subdit. surdos fecit audire. et precepta sua recognoscit. ideo subdit. Et mutos loqui. In vobis promissis homo de tribus beneficiis deo regravatur. ¶ Primo: quod est de eo quod de omnia propter homines creauit quod notat cum dicit. Bene omnia fecit. Sunt autem tria opera dei. scilicet opus creationis redemptionis: et glorificationis. Ista tria opera bene fecit. per. Omnia in sapientia fecisti. ¶ Opus creationis fecit potenter. ¶ Opus redemptionis sapienter. ¶ Opus glorificationis misericorditer. ¶ Opus quidem creationis potenter fecit: quia sola voluntate et solo verbo cuncta creauit. per. Omnia quaecumque voluit domini fecit. Idem. Ipse dixit et facta sunt etc. Aug. in lib. de ciuit. dei dicit. De omnia potest faciendo quod vult et non faciendo quod non vult. propterea quod non potest: quia omnipotens est. In hoc etiam sua potentia appetit: quia creaturas tam magnas creauit. Amb. Deus namque quia natura inuisibilis est: ut etiam a visibilibus possit sciri. opus fecit quod opificem visibilitate sui manifestaret: ut per certum incertum posset sciri. et ille de omni est creator. qui hoc fecit: quod ab homine fieri est impossibile. Accedat quicquid vis creatura et faciat tale celum et tale terram: dicam quod deus est. ¶ Secundum opus. scilicet redemptionis fecit sapienter. Job. xvi. Prudentia eius percussit superbum. scilicet diabolum. ¶ Erat enim diabolus tanquam piscis qui in mari huius mundi ceteros deuorabat. ¶ Erat tanquam auis que in altum per superbiam se exaltabat. ¶ Erat tanquam mus: quia merita nostra omnia corodebat. ¶ Sed christus istius piscis: aue et muris: sapienter cepit. Nam piscem cepit hamo sue diuinitatis. Job. xl. An extrahere poteris leuathan hamo. Iudas. de summo bono.

Diabolus dum in christo carnes inspicere quod patebat: quasi hamo diuinitatis eius caprus est que latebat. Et subdit. Est enim in christo hamo diuinitatis esca caro. linea genera: logie que ex euangelio recitat. et ab abraham usque ad christum extendit. tenens vero hanc linea deus pater est. ¶ Secundo istam auentem cepit laqueo sue potestatis. Job. xl. Numquid illud des et quasi aut. aut litabis cum ancillis tuis. Iudas. ubi supra. Illud est diabolus in morte domini quasi auis. Nam christus sub sue carnis mortalitate abscondit diuinitatem: ut laqueum quo cum velut aue in prouidam prudenti irretiuit decipula. ¶ Tertio istum murum cepit muscipula sue crucis. Unde Aug. Venit redemptor: et victus est deceptor: et quod fecit redemptor: captiuatorum nostrorum. Tere dicit muscipula crucis suae: et posuit in ea esca sanguinem suum. Ille vero rapuit sanguinem nostri debitoris: propter quod recessit a debitoribus. ¶ Tertium opus. scilicet glorificationis fecit misericorditer: quia sicut dicit. I. Cor. ij. Non oculus non vidit nec auris audiuit et in cor hominis non ascendit: que preparauit deus diligenter sancti. n. viri passi sunt a malis odiis cordium: obprobria linguarum. Et facti sunt spectaculi insipientium oculorum. Iuxta illud i. Cor. iij. Spectaculum facti sumus mundo etc. Luce. vi. Beati eritis cum vos oderint homines. ecce odium. Et exprobrauerint. ecce vituperium. Et elecerint nomen vestrum tanquam malum. ecce spectaculum. Quia igitur passi sunt odia cordium: recipiunt tantam mercedem quam cor non sufficit cogitare. Quia passi sunt obprobria linguarum: recipiunt tantam consolationem quam auris non sufficit audire. Quia facti sunt spectaculi insipientium: recipiunt tantam letitiam quam oculus non sufficit videre. ¶ Secundum beneficium consistit in preceptorum dei adimplerione. quod notat cum dicit. Surdos fecit audire. Tunc surdus audit quasi preceptis dei obedit. Peccator autem vere surdus est: quia quatuor magnas voces audire non potest. ¶ Prima est vox mire pietatis. Ista est vox sanguinis christi: qui tripliciter clamat. ¶ Primo petendo pro nobis misericordiam dicit. Heb. xij. Accessisti ad sanguinem asperisionem mellis loquentem quam abel. Interfuit. Quia ille veniens: ille vini dictam petiit

¶ Secūdo petēdo a nobis sui memoriā. Job. xvi. Terra ne operias sanguinem meū: nec iugent in te locū latēdi clamor meus. i. ne operias meū sanguinē p terrenā cupiditatē: nec in te lateat per obliuionē. ¶ Tercio cōquerēdo q in nobis parua habeat efficacā. ps. Que vtilitas in sanguine meo: duz descēdero in coruptionē. Quasi diceret. parua & modica. ¶ Scda ē vox toti vniuersitatis. vox. s. oīuz creaturaz: que qdē tripliciter clamat. Sunt. n. magni: pulchri: & viles. Earū magnitudo clamat dei potentiaz vt ipsū timeamus. Apoc. xliij. Timebunt dñm & adorabunt eūz qui eūz fecit celuz & terrā &c. Earū pulchritudo clamat dei sapientiā vt ipsūz laudem. Eccl. xliij. Altitudo dñs firmamētū pulch. eius &c. Et infra. Bñdīcētes dñm exaltate illūz. Utilitas eoz clamat dei bonitatē vt ipz amemus. Aug. in lib. cōfessionū. Celum & terra & oīa que in eis sūt vndiqz mīhi dicūt vt amē &c. Nec cessant hic oīb? dicere vt sint excusabiles. ¶ Tertia vox ē mīre sonozitatis. s. vox tube iudicialis q tripliciter clamat. ¶ Primo vt oēs mortui resurgāt. i. Loz. xv. Lanet enīz tuba &c. ¶ Scdo vt coram iudice cōpareant. Hiero. Siue comēda siue bibaz siue aliquid aliud faciā: semp videt sonare i auribus meis illa terribilis tuba. Surgite mortui: venite ad iudiciū. ¶ Tercio vt oī omnib? suis opib? rōnē reddāt. ij. Loz. v. Oēs nos manifestari oportet ante tribunal xpī vt reserāt vniūsqz ppia corpeis put gessit siue bonū siue malum. ¶ Quarta vox est mīre magnitudinis & horribilitatis. s. vox tonitruū snie iudicis qua dicitur. Biscēdite a me maledicti &c. ps. Deus maiestatis itonuit. Job. xxi. Lū parua stilla sermonū ei? vix audierim: quis poterit tonitruū magnitudinis eius intueri. Illa aut vox tria cōtinebit. Juxta illud Apoc. xvi. De throno pcedebāt fulgura & voces & tonitrua Voces examinatiōis. tonitrua snie terribilis: & fulgura gehēne ignis. Matth. xxi. Esuriū & nō dedistis mīhi māducare. ecce vtr examinatiōis. Biscēdite a me maledicti. ecce tonitruū snie terribilis. In ignē eternū. ecce fulgur ignis ge-

hēnalis. ¶ Terciu? beneficiūz cōfiteamur humili cōfessione: qd notat eūz dīcī. Et mutos loqui. Unde dicit supra. Solutū est vīculū lingue ei?. Est aut qd ruple vīculū qd hōiem a cōfessione ipedit. ¶ Primū est pudor peccati. Sed istud soluere debet pudor iudiciū: vbi tres erūt qui pctā oīa reuelabunt. ¶ Primus erit deus. Naū. iij. Reuelabo pudenda tua & facie tua &c. ¶ Scds erit diabolus. Amb. sup ps. Iustus in principio accusator est: sui vt delictū alieniet dum illud cōfitebitur: tūz nō hēat qd aduersarius criminet. Nō enīz accusator expectat sed puenit: & voces sibi furripit & dentes sibi peccatorū suoz cōfessione cōstringit. ¶ Terciu? est ipm scelus qd seipm manifestabit dñi ad collum appensum apparebit. Thre. no. i. Uigilaust iugū mīgratū mearū in manu eius polute sunt & iposite collo meo. ¶ Scdm vīculū est spes vana alias penitēdi. & vere vana. Tū qz hō sepe subito morit. Eccl. v. Ne tardes cōverti ad dñz: & ne differas de die in diē: subito enīz venit ira illius &c. Tum qz pctōr ex vsu cōtēnt. Aug. in lib. omel. Omne peccatū ex cōsuetudine vilesit: & sic hō videtur qsi nullū sit. dolorē perdit. qd putridū est vō dolet. qd nō dolet nō pro sa. nō habendū sed pro mortuo cōputadū. Tum qz hō in necessitatē & obliuionē sepe inducīt. Brego. Iustus est vt qui noluit penitere eūz potuit: eūz voluerit se ro nō possit. Idem. Hac ai aduersus peccator: putit vt mortuus obliuiscat. sūg dum viueret oblitus est dei. ¶ Tertium vīculū est timor grauis penitētiē. Sed cogitare debet pctōr: qz pnia aut est maior: aut equalis: aut minor. Si maior: valet ad dimissionē culpe: & ad augmētū glorie. Si equalis: valet tñ ad dimissionem culpe. Si minor: deus supplebit in purgatorio de rigore sue iustitie. Tū? ē tñ dare penitētiā minores qz maiores tribus de causis vt dicit Chyso. super Mat. ¶ Prio ne illi penitētiā reiciāt: & scandalizati ad pctā redeant. ¶ Secūdo qz melius est reddere rationē de nīmia misericordia qz de nīmia iustitia. ¶ Tercio: qz paterfamilias est liberalis nō debet ēē dispēfator avarus. ¶ Quar-

tum vinculum est despatio venie. Ben. iij. Dato: est iniquitas mea q̄ vt venia merear. Scdm̄ Augustinū in libro p̄io omel. ¶ Quidam percunt cōsidendo in vite diuturnitate: vt sunt procrastinantes. ¶ Quidam sperando de dei bonitate: vt sunt presumentes. ¶ Quidam vīs fidendo p̄ peccati inhumanitate: vt sunt desperantes &c.

¶ Dominica tertiadecima. Sermo primus.

Beati oculi qui vidēt
detis &c. Luce. x. Sicut dicit
Amb. in libro de officiis. Bea-
titudinem quidam posuerunt in corpo-
ris voluptate: sicut epycuri. Quidam in
animi virtute: sicut stoici. Quidam in
animi virtute & exteriori quadam bone-
fiatē: sicut perypaterici. Quidam in dei
cognitione & visione. sicut xp̄iani. Et istā
opinionem dominus approbat cum di-
cit. Beati oculi qui vident que vos vide-
tis. Apostoli quidem fuerunt beati qui
viderunt xp̄m oculis cordis in eum cre-
dendo. & oculis corporis eius facies de-
siderabilem intuendo. Pharisei fuerūt
miseri. q̄ ipsum non viderunt oculis p̄
fidem veram. Viderunt tamen oculis
corporis: sed morti ad inuidiaz. Juxta il-
lud Sap. ij. Brauis est nobis etia ad vi-
dendum. Patriarche & p̄phete fuerunt
beati qui viderunt xp̄m incarnandum
sed a longe per speculū & in enigmate.
Moderni sunt beatores: qui vident xp̄m
incarnatum oculis cordis per fide. Il-
li vero qui sūt in patria sunt beatissimi:
quia vident eum facie ad faciem. C. E. I. r
qua istam visionem notandum q̄ est visio
vie & visio patrie: luxta illud. i. Cor. xij.
Videmus nunc per speculū in enigma-
te: tunc autem facie ad faciem. C. Visio
autem vie consistit in vera fide & dei co-
gnitione. Quā cognitionem in lib. soli
loquorū perebat. Augu. vbi ratio euz
alloquitur dicens. Ora q̄ breui potes.
Et respondet Augu. Deus semper idē.
nouerim te nouerim me. Homo nō sem-
per idem: sed modo vult vnum: modo
aliud. Hoc autem non est in deo. Licet
enim dicatur penitere. Ben. vi. Penitet

me hominem fecisse. Penitere tamē pōt
dicere mentis instabilitatem: & sic non
est in deo. vel exterioris operis deletio:
nem: & sic est in deo. & est sensus. Penitet
me fecisse hominē. i. faciam quod peni-
tens facere cōsueuit: quia delet quod se-
cit. Homo etiam non est semper idem: s̄
modo est letus: modo iratus. Deus autē
semper est letus & tranquillus. Et q̄uis
q̄nq; dicatur iratus: hoc tamen nomen
ire nō est in deo. sicut dicit Augusti. Nō
vsurpauit sibi turbulentos affectus: s̄
vindictantis effectus. Homo etiam non
semper est idem: sed modo est pius: mo-
do seuerus. Deus autem semper est p̄s.
¶ Pietas tamen aliquando dicit passio-
nis affectum: & sic non est in deo. Aliq̄
miserationis effectum: & sic est in deo.
¶ Anselmus. Cum nobis compateris nos
sentimus miserationis effectum: tu non
sentis miserie affectum. Est igitur deus
semper idem. i. semper stabilis. semper
tranquillus. semper letus. semper pius.
¶ Petri igitur a deo qui est semper idem
vt cognoscat deum. & se. i. dei potentiaz.
sapientiam. misericordiam. & sui miseri-
am. ¶ Cognitio potentie generat timo-
rem. Luce. xij. Time te cum qui post h̄ oc-
ciderit: habet potestatem mittere in ge-
hennam. ¶ Cognitio sapientie inducit
ad cordis custodiā & conseruationē: q̄
sicut dicitur Eccl. xxiij. Oculi dñi mul-
to plus lucidiores sunt super solem cir-
cūspicientes omnes vias hominum: et
p̄fundum abyssi & hominū corda. ¶ Lo-
gnitio misericordie generat spem & amo-
rem: q̄ enim deus est bonus ideo ipsuz
diligimus & in eum speramus. ¶ Logni-
tio p̄p̄ie miserie generat humilitatem.
Michae. vi. Humiliatio tua in medio
tui. Ex his ergo patet q̄ predicta oratio
continet omnia que sunt necessaria ad
salutem. Timor enim facit vitare malū.
¶ Proverbio. xv. Per timorem domini de-
clinat homo a malo. Custodia cordis fa-
cit cor purum. Proverbio. quarto. Om-
ni custodia serua cor tuum: quia ex ipso
vita procedit. Amor sollicitat ad bo-
num. Gregorius. Nunquā est amor: vel
ociosus: opas enim magna si est. Si autē
opari negligit: amor nō est. Nullitas au-

tem ē custos osūm predictōū. Idēz. qui sine humilitate virtutes cōgregat: quā si qui in ventum puluere portat. Scda visio ē patrie. De qua sunt duo vidēda p̄ p̄mo p qd acquiratur. p̄ Secūdo in quo p̄sistat. Acquirat aut p̄ trīa sicut vicit Aug. in lib. de ordine. p̄ Videbit i quit deum qui bñ viuūt. bene studet. z bene orat. C̄ p̄mo igit videbit deum qui bñ vixerit. Distinguit aut idē Aug. in li. de ciuit. dei. triplex genus vite actiua: p̄templatiua: z ex vtraqz composita. Ille igit qui habuit vitā actiua bñ vixit. Ille qui habuit p̄templatiua melius. Ille qui ex vtraqz p̄posita optime. Isti tales edificauerūt aurū z argentū z lapides preciosos: vt dī. i. Cor. iij. Argētum ē lucidū: aurū lucidius: lapis preciosus lucidissimus. Qui. n. habuit vitā actiua edificauit argētū. ille videbit clare. Qui habuit vitā cōtemplatiua edificauit aurum. ille videbit clarissimē. Oporet igit vt mūde z sancte viuāt: quisquis deuz vidēre desiderat. Dat. v. Beati mundo corde quōtā ipi zc. Aug. Errat quisqz veritatē agnosce reputat si adhuc nequiter viuāt. p̄ Idē in li. soli loquor. Deus quē nemo amittit nisi deceptus: quē nemo querit nisi admonitus: quē nemo inuenit nisi purgatus. C̄ Secūdo videbit deuz qui bene studuerit. Ille bene studet qui ea q̄ legit memoriter retinet z opere complet. Jaco. i. Estote factores verbi z nō audītores tm̄. q̄ siqz audītor: ē verbi z non factor: hic p̄pabit viro p̄siderāt vultum natiuitatis sue in speculo. Nō respiciēs i speculo postmodū sue faciei obliuiscit. Respiciēs vco faciē alterius melius recordat: ex eo q̄ faciē illius directe p̄spexit: suā aut faciē nō directe tm̄ speculo vidit. p̄ Scriptura igit sacra z ē speculuz z ē facies. Speculū ē quādo quis in ea sciētiaz speculatiua tm̄ querit. Talis nō directe i ea respexit. z iō deū cito obliuiscit. p̄ Facies ē qm̄ nō solū sciētia spectatiua: s̄ maxime practica ibi q̄rit. q̄ tūc in ea directe p̄spicit quādo nō tm̄ sciaz sed et opationē in ea inquit. z iō dē

cōgitionē z hoc retinet p̄fidē. z in futuro hēbit p̄spēm. Maxime aut plus ē studendū in libro p̄cie q̄ in libro scientie. Ibi. n. p̄fecte se hō videt z cognoscit: s̄ qui ibi nō studet se nō videt. Greg. i. moral. Quāto quisqz se melius videt tāto melius sibi displicet. z quanto maioris ḡie lūmē recipit: tāto amplius rep̄hēbilem se eē cognoscit. Augu. i. li. i. omē tractas illud prophete. Arguā te z statuā p̄ra faciē tuaz. Nō te nō vides: facias vt videas te. q̄ si videres te z displiceres tibi placeres miseri. q̄ vero non te vides placuisti tibi. displicebis z miseri z tibi. Nisi cū iudicaberis: tibi cum ardebis. q̄ tu post dorsūz posuisti: ego aut faciē tuā ponā videbis seditatē tuā non vt corrigas s̄ vt erubescas. Fac ergo q̄ tibi munatur deus facere: tolle te dōz. so tuo z cōstitue te ante te z dīc. Nūi inquitatē m̄a ego cognosco zc. Nō ergo erat post te: hāt ante te z puniat a te: nō tuipse adeo postea fias ante te z non sit quo fugias a te. C̄ Tertio videbit deuz qui bene orauit. i. cū attētiōe: deuotōe z p̄tinuatiōe. i. Cor. xij. Orabo. Ecce cōtinuatio. Spiritu. Ecce deuotio. Et mē te. ecce attētiō. Jo. iij. Veri adoratores adorabunt patrē. hoc refert ad cōtinuatiōem. In spū. hoc refert ad spūale deuotōem. Et veritate. hoc refert ad attētiōem. Prouer. ij. Si querieris ea q̄i pericunā: z quasi thesauros effoderis illaz zc. Pecuniā queris i fatigabiliter. Unde secūdo p̄hūs interrogatus qd ē qd hominē fatigat n̄ sinit. R̄dicit lucrū. Thesaurum queris desiderāter vtraqz attētiōem. Sic deus d̄z querit in orōne z amari sine fatigatiōe cum seruire z cū attētiōe. Aug. i. li. de disciplina xpiana. Improbis loquor: auaris loquor. Pecuniā diligitis: tm̄ me diligite. Certe melior sum i compabili. Nolo a vobis ap̄liorē amorē: quātū diligitis pecuniā: tātū me amate. C̄ Secūdo vidēdum ē i quo consistit visio patrie. Istud ostēdit Augu. super Ben. ad lram dicens q̄ beati habebunt tripl̄cem v̄sionē. s̄ spūalem: corporalē z intellectualem. p̄ Spūalis est qua videbunt angelos z aīas beatorū. Ex qua v̄sione resultabit gaudium magnum. S̄

eum fm Chryso. videre demonē est magna pena: & quedā gehēna: pstat q̄ vide re angelos erit magna gloria. ¶ Secunda ē visio corpalis qua videbunt christi humanitatem: ex qua visione refultabit gaudium malus. Lañ. iij. Egredimini sive syon & videte reges salomonē in via demate. i. i. hūana carne quo coronauit eū mater sua. Et dicis caro diadema xpi siue q̄ fuit nobis victorie causa. siue q̄ nullo vicio vel prauē suggestioni vnq̄ fuit apta. siue q̄ fuit tantū vna linea. i. carne virginea figurata. Lete eiz figura diuersis lineis formatur. Figura autē circularis tñ vna linea claudis: q̄ caro ceterorū formata ē ex semine viri: & parentis. caro autem christi tñ ex sanguinibus virginis. ¶ Tertia visio ē intellectuālis siue sup̄intellectualis qua deum videbūt. ex qua refultabit gaudium maritū. De hac visione dicit Fulgētiū. Si cut per speculū vitreū trina nobis visio administrat q̄ nos ipsos & ipm speculū & quicqd̄ adest videmus. Sic p̄ speculū diuine claritatis & ipm deū q̄m possibīle erit creature & nos ipsos: cetera oīa nra ex certa scia cognoscemus.

¶ Sermo secundus vnde supra.

O Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo &c. Cum oīs scia diuidat in tres. i. in physicā siue naturalē. ethicā siue moralem. logicā siue rōnalem. Dñs huius scie pfectio ē dei & proximi vera dilectio. Vnde Aug. in li. de agone xp̄lano tractās istud verbum. Diliges dñm deū tuū. dicit hic physica. qm̄ oēs omniū naturarum cause in deo creatore sunt. Hic ethica quoniam vita bona & honesta nō aliudē forma q̄ cū ea que diligenda sunt diligūtur: quēadmodum diligenda sunt deus. i. & proximus. Hic logica quoniam lumen anime ratio nalis non est nisi ipse deus. Quia igit dilectio dei & proximi est totius legis impletio & omnis sciētie perfectio. ideo ad vitā eternā ē pfecta introductio. Et tō cum legi spiritus dñm interrogasset quid faciendū vitā eternā possideret. & dominus ad legem tenēdam ipsū remississet. ille propositū verbum respōdit. Diliges

dñm deū tuū &c. Est igitur prima dilectio qua diligimus deū. ¶ Secunda qua diligimus proxmū. ¶ Circa dilectiones autē dei tria sunt vidēda. s. causa. modus & fructus. Cā autē diligēdi deum ē ipse deus. q̄ in ipso inueniē omnis cā & rō diligēdi. Tria eū sunt que nos in ducūt ad aliquem diligēdū. s. bonitas. pulchritudo & amor. ¶ De primo ait Aug. in li. de tri. Cum ista non diligānt: si q̄ bona sunt pudeat illis inherendo nō amare bonum ipsū: vnde bona sunt. ¶ De secūdo Dionysius. Dñs inquit bonū & pulchrū desiderant. ¶ De t̄tio Ambro. in lib. de officiis. quid tam inuitum nature. quid tā impressū hūanis affectibus q̄ vt diligas diligētem. Seneca. Si vis amari ama. Est igit deus diligēdus. ¶ Primo q̄ h̄z summā bonitatem. Bonitates eū sunt que sunt in creaturis sūt accidentales. & ideo sepe eis priuamur. Sunt particulares q̄ nulla creatura h̄z omnes bonitates. Sūt mixte: q̄ nulla habet puram bonitatem. & ideo affect⁹ noster delectari nō pōt in creaturaz bonitatibus sic accidētālibus. sic particularibus. sic permixtis. In deo autē ē bonitas essentialis. & ideo dī Bar. x. Ne mo bonus nisi solus deus. Est bonitas vniuersalis. Sap. vii. Venerūt mihi oīa bona pariter cum illa. Est bonitas pura. Aug. de ciuit. dei. Quanta erit tibi felicitas vbi nullū erit malum: nullum latebit bonū. ¶ Secūdo deus h̄z summā pulchritudinē. Sap. vii. Lando est eū lucis eterne &c. Ista autē pulchritudo attēdit quātum ad tria. ¶ Priō q̄m ad sapientie splendore: qui tantus est q̄ nostra sapientia sue sapientie comparata ignoratla ē. Sic ut ponit exemplum Chyso. q̄ tanta ē claritas solis q̄ omne lucidū sibi comparatū videt obscurum. ¶ Secūdo attēdit quātū ad etus puritatis nitorem qui tātus est q̄ oīs nostra puritas sue puritati comparata imunditia est. Sic ut ponit exemplum Chyso. in niue. in qua tanta est puritas q̄ omne aliud sibi comparatum videtur sordidū. ¶ Ita. xliij. Quasi pānus mēstrua te oēs iusticie nostre. ¶ Tercio attēditur quātū ad etus sanctitatem que tanta ē q̄

Domenica. xlii. post festū trinitatis.

nra sanctitas est scitasti comparata malitia
 ē. Luc. xi. Si vos cū sitis mali nostis bo-
 na dare filiis vestris. Tercio de-
 bz ad nos sumū amorē. Qui qui dem
 omnes alios amores excedit. Primo
 quidē amorē qui ē inter virū z vxorē. Si
 quis hēret vxorē que multas hēret ma-
 culas z nō possent deleri nisi fieret col-
 liriū ex sanguine viri. nullus vir hoc ali-
 quatenus pateret. Xps autē hoc mō ec-
 clesiā dilexit. Eph. v. Viri diligite vxo-
 res vras sicut xps ecclesiam. z tradidit se
 metipsum pro ea vt exhiberet sibi glō-
 sam ecclesiam nō habētes maculā neqz
 rugam. Aug. Ut xps spofas suā lauaret
 seipsum vulnerare permittit. Si sic fieret in-
 ter viros z vxores nemo iueneret qd ou-
 ceret vxorē. Secūdo excedit amorē q est
 inter patrē z filiū. Nullus. n. p̄r vel maf
 ob amorē filij semp vellet in manibz vul-
 nera deferre. vt hīs vñs posset eius me-
 moriā hēre. Hoc tñ fecit xps yfate. xlii.
 Nūquid oblitisci pōt mulier infantem
 suū vt nō misereatur filio vteri sui. Et si
 alla oblita fuerit ego tñ nō oblitiscartui
 Ecce in manibz meis descripsi te. Tercio
 excellit amorē qui ē inter amicum z
 amicū. Jo. xv. maiorē charitatez nemo
 bz q vt aīam suam ponat zc. Ro. v. Vix
 eim p iusto quis mori. Nā p bono for-
 tan qz au deat mori. Cōmēdat autē deus
 suā charitatē i nobis: qm cū adhuc pec-
 catores essemus xps p nobis mortuus ē.
 Facit hic differētia apls inter iustum
 peccatorē: z bonum. Petōr ē glibet sce-
 leratus. Iustus ē homo in virtutibz ex-
 ercitatus. Bonus ē homo quādā simpli-
 citate peditus. Nullus autē mori vellet
 p suo inimico. Pro amico autē z iusto a
 virtutibus exercitato vix aliquis mori
 vellet. Pro aliquo autē simplici innocen-
 ti aliquis quādā compassione cōmo-
 tus forsitan se morti exponeret. Nos au-
 tem nec eramus iusti nec in virtutibus
 exercitati. sed multis vicijs pleni. Nec
 eramus boni. i. innocentes. sz eram⁹ mul-
 tum nocētes. Et iā eramus impij z sibi
 inimici: z tamē pro nobis christus mor-
 tuus est. Quarto excellit amorē qui ē
 inter corpus z animā q tantus ē qz ē in
 vñs scis aīa nolit a suo corpore natura

liter separari. Unde super illud Jo. vlti-
 mo. Ecce ducet te quo tu non vis. Dicit
 glo. Effectum ē dicat infirmitatis huma-
 ne quo nemo velit mori. q adeo est natu-
 ralis vt eum a petro nec senectus expel-
 leret. Unde z vñs dixit. Transseat a me
 calix iste. Sed quātuncunqz sit molesta
 mors: vincit eam vis amoris. Christ⁹ au-
 tem in tñ nos dilexit q aīam suā p no-
 bis a suo corpore separauit. Jo. x. Aīam
 meam pono pro ouibus meis. Secūdo
 deo vidēdum ē qz sit modus diligēdi de-
 um: qdē triplex est. Est eim diligē-
 dus super oīa: ppter se: z sine mō. Sur-
 per oīa quidem spsum diligere debem⁹
 idest plus q nostra. plus q nostros. z
 plus q nos. De hīs tribus dī Lu. xlii.
 Qui non renūciauerit omnibus q pos-
 sidet non potest meus esse discipulus q
 ad primū. Siqz venit ad me z nō odit
 patrem suū z matrem quo ad secundū
 Adhuc autes z aīam suam quo ad ter-
 tium. Isto triplici modo christus ē nos
 dilexit. i. plus q regnum suū: qz ipsum
 reliquit z ad nostrā miseriā venit. Plus
 q suos. i. angelos qz eos dimisit z nobis
 cum parentēla contraxit. Plus q seip-
 sum qz pro nobis i mortem se tradidit.
 De hīs tribus dicitur Hier. xj. Reliqui
 domum meāz idest regnum meum. Di-
 misi hereditatem meāz. i. angelos q sūt
 hereditas mea. De dī dilectam animāz
 meāz i manibus inimicorū. Secūdo
 diligendus est deus propter se. Aug. i
 lfb. de doctrina xpīana. Dīs petōr: iquā-
 tū ē petōr nō ē diligēdus z oīs homo in-
 quātuz homo est diligēdus propter deū
 deus vero propter seipsum. Multi sunt
 qui diligunt deū propter beneficia q ab
 ipso recipiunt: quorum dilectio mercē
 naria dici potest. Aug. Minus te do-
 mine amat qui tecum aliquid amat qd
 non propter te amat. De tali dilectōe di-
 cit Seneca. Ad musce sequitur. formi-
 ce frumentū. cadauera lupi. sic quidem
 predicta sequitur turba ista nō hominēz
 Si enim deus aliquibus dederit mel. i.
 aliquid temporale in quo suauiter rege-
 scant mox ipm sequitur sicut musce. sed
 si mel deficit mox auolat z recedūt. Si
 aliquibus dederit frumentūz idest cor-

porale cōmodum mox ipsuz sequit̃ vt
formice. sed si frumētuz deficiit: vermes
colligunt quia se ad turpia lucra quē-
runt. Si aliquibus dederit cadauera. i.
honores mox ipsum sequitur vt lupi.
Et assimilantur honores mundani ca-
daveribus: tū q̃ corā deo ferent. tum q̃
vidētur esse honores et non sunt sicut ca-
daver videtur esse homo et non est. Si
autem ista cadauera deficiūt mox ver-
mes celum vlulant. quia deum et sanctos
blasphemant. Tercio diligēdus est si-
ne modo. Bernar. Laus diligēdi deus
deus est. Modus est sine modo dilige-
re. In ceteris virtutibus est nimietas vt
ciosa. Nam nimia credulitas habet le-
uitatem. Nimia spes habet presumptio-
nem. Nimia misericordia fatuitatem. Ni-
mia iustitia credulitatem. Nimia prudē-
tia curiositatem. Nimia fortitudo fero-
citatē. Nimia abilitas debilitatem.
Si nimia charitas habet beatitudinem
et felicitatem. Unde non tñ ille beatus
dicitur qui nimis diligit deum: sed etiā
qui nimis diligit mandata dei. ps. Bea-
tus vtr̃ qui timet dominū in mandatis
eius cupit nimis. Tercio videndum
est quis sit fructus diligēdi deum qui. s.
est totius trinitatis inhabitatio. Joan.
xiiij. Siquis diligit me sermonem meū
seruabit. et pater meus diligit eū. et ad
eum veniemus et mansionē apud eum
faciemus et c. Pater quidem mansionē
facit in memoria inhabitās ipsam Per
sui iugem recordationē. Filius in intel-
ligentia illuminans ipsas per veras co-
gnitionē. Spiritus sanctus in volun-
tate inflamās ipsam ad amorem. C Se-
cundo agitur de dilectione proximī: cū
dicit. Et proximū tuum sicut te ipsum.
Quod tribus modis intelligi potest: vt
dicit s̃c̃t̃e ĩp̃s ad id ad q̃ teip̃s. s. ad
gl̃iā ĩ p̃s̃ti. et ad gl̃iā ĩ futuro. Vel si quo
teip̃sum. i. in deo. Augu. in libro cōfess.
Beatus qui amat te. et amicos in te: et ini-
micos propter te. Solus eim ille nullū
eorum amittit cui omnes cari sunt i il-
lo qui nō amittit. Vel potest intelligi vt
homo faciat alteri quod sibi vult fieri.
et non faciat quod sibi non vult fieri. vt
duo precepta iuris naturalis ibi intel-

ligatur. Unum affirmatiuū qd̃ ponitur
Abarci. vij. Aliud negatiuū quod ponit̃
tur. Thob. iij. Jsid. Duo sunt erga dis-
tione proximi seruāda. s. vt beneficij i-
p̃sione foueatur: et nulla malitia ledat̃
C Sermo tertius vnde supra.

Homo quidam descen-
debat ab hieru-
salem in hierico et c. Pecca-
tor non ē statim abiectus
sed curādus. Sicut traianus optimus
augustorum per tria exempla ostende-
bat sicut legitur in polierate. Oculi eim
lippī non sunt statim eruedi sed curādī
Vngues acutiores non sunt euellendi
sed prescindendi. corde in cythara ni-
mis extense non sunt frangēde sed re-
mittēde: Lippi sunt luxuriosi qui sunt i
mundi et excecari. vngues acutiores sūt
superbi qui multos scindūt et lacerant.
Chorde extense sunt auari qui per ni-
mia desideria se extendunt. Tales non
sunt statim abiecti sed benigne curan-
di. Datus exemplum habemus in no-
stro samaritano qui hominem vulnera-
tum et expoliatum non abiecit: sed ben-
igne curauit. Per quem quilibet pecca-
tor intelligi potest. Circa quem tria no-
tantur. Primo dispositio ad pecca-
tum. Secundo icōmoda que faciūt pec-
catum. Tercio remedia contra pecca-
tum. Circa primum notādum q̃ illud
ad peccatū disponit quādo quis. s. trā-
quilitem mentis deserit: et ad mutabi-
litatez rerum tēporaliū se conuerit. qd̃
notatur per hoc: q̃ ille ab hierusalem
que interpretatur visio pacis: recessit. et
in hierico que interpretatur luna: deue-
nit. Prosperitas. n. mundana lune as-
similatur quaduplici de causa. C Prio
eim luna h̃z lūcē eclypsatā. q̃ septi ecly-
psm patitur. Sic prosperitas mundana
hominē eclypsatur in vita: et in morte et
post mortem. Nam in vita sepe subtrahit̃
tur. Job. xxi. Quotiens lucerna impio-
rum extinguetur et c. In morte non suf-
fragatur. Eccl̃. v. Noli attendere ad
possessiones iniquas. Nihil enim prode-
runt in tempore vindicte et obductio-
nis. Et dicitur mors obductio: q̃ tunc
palpebre et labia obducuntur. id est cōtra

se ducunt qñ claudunt. Eclipsat etiāz post mortē qñ mortuū non pcomitat. ps. Cū interierit nō sumet oīa: neqz descendet euz eo gloria eius. C Scdo luna hz lucē maculatā: sic mūdāna pspertias ē in se multis amaritūdinibus est resp̄sa. Boetius in lib. de p̄solar. qñ multis amaritudinib⁹ humane felicitatis pulcedo resp̄sa est. ysaie. i. Unū tuum mixtū est aqua. Et alior est maculatua. August. Amor inferioris pulchritudinis polluit mentē. Eccli. xij. Qui tetigerit picē in quānabit ab ea. Et dō p̄x amor terren⁹: ē qñ ingrat: ē qñ nimis adheret. Augu. Quisqz es q es in mūdo. ad te venit qui fecit mūdū: vt eripiat te de mūdo. q si adhuc aliq delectatōe te retinet mūdus semp vīs eē imūdus. C Tertio luna hz lucē variatā: qñ mō ē plena: mō semiple: namō vacua. Sic de mūdāna pspertia te accidit. Un dō ps. lxxiij. Salix in manu dñi rē. ecce luna plena. Plenus mixto. ecce luna semiplena. Verūnī sex ei⁹ nō ē exinanita. ecce luna vacua. Itē ps. Vidit ipiū sup exaltatū ē eleuatū sup cedros libani. ecce luna plena. Trāsiit. ē ecce nō erat intm scz exaltat⁹ ē eleuatus sicut prius. ecce luna semiplena. Quēsi ut ē nō est inuētus locus eius. ecce luna vacua. C Quarto luna hz lucē mutuatā qñ nō a se lucet: s̄ a sole. Sic ē hō quicqd hz nō a se s̄ a deo hz. i. Lōmth. iij. Quid habes qd nō accepisti. De lege at ē natura mutui ē obligari ad obsequia mutuati. Cōtra hoc faciūt ingrati. Die. re. v. Nō dixerūt in corde suo: meruam⁹ dñm deū nrm qui dat nobis pluuiā temporalem ē ferotina ēē. De natura ē mutui ē vti re mutuata ad illū vsuz ad quē mutuata ē. Deus mutuauit nobis tēporalia vt eis vtamur ad sustentationē non ad voluptuosas delectatōes. Cōtra hoc faciūt voluptuosi. Sap. ij. Unio p̄ciosa ē vnguentis nos impleam⁹ ēē. De natura ē mutui ē rez mutuata reddere nō debet r̄foratā. Deus dāt hōi aīaz bonā. Sap. viij. Sortitus suz aīaz bonā. Sed cōtra hoc faciūt oēs mali q aīaz occidūt. Sap. xvi. Occidit hō p malitiā aīaz suā. C Scdo vidēdū est qñ sint icōmoda qñ s̄ cū homini p̄cni: que qdē sūt tria: qñ hō

spoliat: vulnerat ē semitutus relinqs. C Primo a dyabolo spoliat. Dicit autē Chyso. sup Mat. q dyabolus dī fur: q furat homini aux sapiētie: argentū eloquētie: vestimēta virtutū: ē lithēamina gr̄az. Primo igit furat aux sapientie. Nihil. n. est qd latro tñ odiat qñ lumē Istud lumē est sapiētia diuina: quā fures ifernales multū odit. Joā. iij. Qui male agit odit lucē. Et iō libet ea extinguit: qñ aut extingere nō pnt territi fuūt. Job. xliij. Si subito appuerit aura arbitrant vmbiā mortis. Istud aut rū demones furant qñ auferūt sapiētia diuinā ē imittūt sapiētiam terrenā. Baruch. iij. Filij agar qui exgierūt sapientia q de terra est: viā aut sciētie nescierūt C Scdo furant argētū eloquētie. i. p̄dicatōis ē doctrine. Multū timent latrones qñ aliqs clamat: sic demones qñ aliqs p̄dicat. Legit Josue. vi. Ad clamorē filiorū israel muri hiericho ceciderūt: q sepe ad vocē predicatoris oīa arma dyaboli corruūt. Istud argētū dyabolus furat: qñ argētū sanctorū eloquiorū vertit in scoria fabulaz. Isa. i. Argētū tuū ver suz est in scoria. C Tertio furant vestes virtutū. Facit igit dyabol⁹ sicut fur vto lētus ē malus q oīa p̄ciosa tollit: vīsta dimittit: media aliqñ tollit: aliqñ dimittit. P̄ciosa aut sunt aīc. Istas tollit cū eas ad p̄cni ducit. Ben. xliij. Da mihi aīas: cetera tolle tibi. Vīsta sūt peccata. Istā dimittit: q tñ vīsta eēnt a p̄ciosa aīa separada. Hier. xv. Si sepaueris p̄ciosa: suz a vīstis os meū eris. Ade dīa sūt tēporalia: q dyabolus aliqñ tollit vt inducat hoīem ad erroē ē ipatentia. Aliqñ dimittit: vt eū peccare faciat p itēperantia. C Quarto furat lithēamina gr̄az. Gratia dei dī lithēamen: qñ facit atam cadidā. ps. Lauabis me ē sup niuē dealbabor. Facit eā subtilē. i. p̄sciētia. Ezech. xvi. Induit te subtilib⁹ ēē. Dyabolus aut furat ipsa lithēamina qñ facit aīaz nigrā. Thien. iij. Venigrate sūt sup carbones facies eoz. Et facit eā in p̄sciētia grossā. Mat. xxiij. Excōlates calicē: camelū autē glutietes. C Scdo p̄ciorū vulnerat. Sed notāduz q vulnera p̄ciorū aliqñ sunt recēta: ē ista sanant vinctōes

scz spūs sancti inspiratōe: siue peniten-
tie leuis impositōe. Eccl. x. Breuē lāguo-
rem praeceidet medicus. Aliqñ sunt inue-
terata. Ista sanant adustione. i. adustis
ua carnis maceratōe. ps. Ute renes me-
os & cor meum &c. Aliqñ sunt putrida.
Ista sanantur incisione. i. incisua tribu-
latōe. ps. Multiplicate sunt infirmitates
eorū &c. Ideo xps fuit inunctus vt sana-
ret vulnera recentia. ps. Unxit te deus
deus tuus &c. Fuit igne passionis adu-
stus: vt sanaret vulnerata inueterata.
ps. Igne me examinasti &c. Fuit in qñ
qz partibus iclusus: vt sanaret vulnera
putrida. C Tertio peccator semiuuius
reliquit. Lū. n. duo sunt signa vite. i. sen-
sus & motus. Quidā sunt totalr viui: q
scz de deo recte sentiūt p fides & mouent
per bona opa. Ad Roma. i. Iustus: ecce
opera. Ex fide uiuit: ecce fides vera. Alij
totalr sunt mortui q neutruz hñt. Be q
b^o dñ i epla Jude. Arbores autūnales i
fructuose bis mortue. Alij sūt semiuui:
q hñt fidē sed nō opa. Titū. i. Cōstent se
nosse deū: factis autē negant. August. de
qñstionibus euāgelij: Semiuuius dñ q ex
parte qua pōt cognoscere deū yltius est.
Ex pte vero qua peccatis pñit mortuus
est. C Tertio vidēdūz est q sint remēdia
ptra peccatū. Ad sanādā. n. peccata tria
sunt necessaria. C Primo ysnū morden-
tis timoris. p Sed notādū q timor ali-
qñ causat ex consideratōe pene: & tūc est
quasi quoddā cauteriūz per qd purgat
fantes peccatorū. ps. Conhige timore tuo
carnes meas. Eccl. i. Timor dñi expellit
peccatū. Aliqñ causat ex consideratōe iu-
dictioz dei: & tūc est quasi feuitis fluctus
maris nauē mētis cōcutiens donec pon-
dus peccati abijciat. Job. xxi. Semper
quasi tumētes sup me fluct^o timui dei:
& pōdus eius ferre nō potui. Aliqñ cau-
sat ex consideratōe glorie: & tūc est quasi
quoddā electuariū qd animā fortificat.
Prouer. xiiij. In timore dñi fiducia for-
titudinis. C Secūdo necessaria est olei:
id est spei dulcoratōis iusio. Spes instar
olei animā subleuat: vt de salute obtinē-
da cōfidat. Prouer. xxix. Qui sperat in
dño subleuabit. Roma. viij. Spe eiꝝ sal-
ui facti sumus. In aduersitatib^o dolorē

mitigat. ps. In quo mihi spem dedisti:
hec me consolata est in humilitate mea.
Ignē grē pferuat. Un in cayn iste ignis
extinctus fuit: qz olei spei caruit dicens
Ben. iij. Mator est iniquitas mea qz vt ve-
niā merear. C Tertio necessaria est alli-
gatura pnie salutaris. De qua dñ Eccl.
vi. Vincula illi^o alligatura salutis. Ista
alligatura si ē debito mō facta sanitates
inducit. si nimis laxa: fluxū nō restituit.
si nimis stricta: lesionē facit. Sic ē de
pnia iponenda: qz si est culpe pporio-
rata ualet ad dimissionē culpe & pene.
Tale pniaz assumēdā docet apls Rom.
vi. Sicut exhibuistis mēbra vestra serui-
re inuiditiē & iniquitati ad iniquitatem: ita
nūc exhibere mēbra vestra seruire iusti-
tie in sanctificatōez. Sz si ē nimis laxa:
pctm nō iestrigit nec remittit. Ideo dñ
Ezech. xvi. A qua nō es lota in salutē:
nec sale salita: nec inoluta pānis. Si est
nimis dura potius nocet: qz pctō: ipsa
pūciat & ad pctm redit. Chrys. Uis ap-
parere iustus vl scūs: circa vitā tuā esto
austerus. circa alioꝝ autē esto benignus.
Audiat te hoies pua mādātē: & grādū
videat facietē. Sed de multis dñ Mat-
thei. xxiii. Alligat onera graua & ipor-
tabilia & iponunt in humeros hominū. dñ
gito aut suo nolunt ea mouere &c.

C Dñica qrtadecima Sermo primus.

Quam ingrederet
iesus quoddā castellum oc-
currenēt ei decē viri leprosi
&c. Luce. xvij. Sicut dicit Aug. de celo
venit magn^o medicus. qz p totū mūdū
magn^o sacebat egrotus. Magna egrit-
udo est lepra corpis sed maior est lepra
mētis: que est pctm. Utrāqz autē xps in
istis decē leprosis curauit: dñ ipsos cor-
porāl^r & spūāl^r sanauit. Significat au-
tē pctm p lepra tripliē de cā. p Est. n. le-
pra morb^o fetidus: & sitibūdnus: & conta-
giosus. Inqñtū ē morb^o fetidus: signat
pctm luxurie. Inqñtū ē sitibūdnus: pctm
auaritiē. Inqñtū ptagiosus: pctm sup-
bie. Inqñtū igit ē fetidus: designat luxu-
riā: qz corā deo & hoibus fetet. Iohel. i.
Computruerūt iumēta in stercore suo.
Breg. Iumēta aut in stercore suo cōpu-

trascere: est carnales hoīes in fetore luxurie: vitā finire. Tūc aut aiūs luxuriosus ē fetidus: qñ est q̄triduanus. Juxta illud Joā. xi. Dñe iā fetet q̄triduan⁹ est eīm. ⁊ Prima dies est mala cogitatio ⁊ electatio: ⁊ tūc adhuc nō fetet. ⁊ Secūda est malus p̄sensus: ⁊ tūc adhuc nō fetet. ⁊ Tercia est malū opus: ⁊ tūc aiūs ī sūt mortu⁹ p̄ vntico tñ actu nō fetet. ⁊ Quarta ē mala p̄suetudo: ⁊ tūc aiūs ē mortuus. ⁊ est fetidus: qñ est q̄triduanus: ⁊ maxime qñ penitēre nō vult. Ista sūt quatuor seclera damasci: de qbus dī Amos i. Sup̄ trsbus seclerib⁹ damasci: ⁊ super q̄tuor non p̄uertā eū. Ubi dicit Glosa. ⁊ Primū est malū cogitare. ⁊ Scdm est p̄ntire. ⁊ Tertiū ope iplere. ⁊ Quartū nō penitēre. Et subdit Glos. Qui ī tribus p̄obus peccat: si penitet conuertit eū deus ad vultū elemētis sue. Si vero nō penitet auertit ab eo vultus clementie dei. Et q aiūs carnalis fetet in vita per culpā sēbet in inferno p̄ penam. Ysa. iij. Erūt p̄ suauit̄ odore fetor. Larnas voluptas videt esse suauis ⁊ odorifera: sed talis odor suauitatis vertet in fetore infernalis seditionis. Fetor aut ipe in inferno causabit ā q̄tuor. ⁊ Primo a fetentē p̄sortio. Demones eīz q̄ sunt dānatorū socij sūt valde fetidi. Job. ij. Ascēdet fetor eius ⁊ ascēdet putredo eius: qñ supbe egit. ⁊ Scdo a fetētī supplicio: qñ p̄na ferentī. s. sulphurea pūnent. ps. Ignis sulphur spūs pcellaz ⁊c. In huius significatōez dñs sup̄ sodomitas sulphur ⁊ ignez pluit: vt habetur Gen. xix. ⁊ Tercio a fetentē corpe suo: qñ corpa dānatorū erūt fetida. Ysa. xxxij. De cadaueribus corū ascēdet fetor. ⁊ Quarto a fetētī loco. Terra enīz infernalis tota est fetida: qñ oīum fetorū ⁊ imūditiaz ē sentina. Sz in iudicio deus vinū de fecib⁹ leuabit ⁊ in cloacā infernalē oēs feces laetabit. sicut patet in elemētis ⁊ rebus ceteris. Sz pmo ē elemētis vīdeam⁹. Terra eīm est frigida sicca ⁊ obscura. deus aut in iudicio ab elemento terre sepabit q̄qd ē frigiditatis ⁊ obscuritatis ⁊ siccitatis: ⁊ totā frigiditatem: siccitatem ⁊ obscuritatem in cloacā p̄iciet infernalē: ⁊ remanebit splendida terra sicut auz. Job

xxvij. Gleebe illius auz. Apoc. xxi. Ipsa ciuitas auz mundū ⁊c. Elemētū aque ⁊ maris aliquē est turbidū ⁊ gelidū ⁊ tepēstuosus. Sed tūc deus oīa ista ab aq̄ maris iudet ⁊ totā turbulentia: tepēstuo firatē ⁊ gelatōez in infernū p̄iciet: ⁊ remanebit mare fulgidū tanq̄ cristallū Apoc. iij. In p̄spectu eius mare vitreū sūt cristallū. In aere generant nubes: gradines. fulgura ⁊ tonitrua. Tūc autē deus ab aere ista separabit: ⁊ oēs nubes gradines: fulgura ⁊ tonitrua in infernū lactabit: ⁊ remanebit aer lucidus ⁊ serenus. Ysa. lxx. Ecce ego creo celos nouos. Tūc celū ⁊ aerē nouū creabit nō q̄rū ad substantiā sz q̄rū ad p̄stina formā. Ignis ē h̄z fumositatē: ardorē ⁊ lucē. Tūc autē deus fumositatē ⁊ ardorē mittet ad regionē dānatorū: totā autē lucez mittet ad regionēz b̄torū. ps. Vox dñi iteridentis flāmā ignis. Flāmā ignis iteridet qñ fumositatē ⁊ ardorez a luce diuidet. Nō solū aut deus in cloacā infernalē p̄iciet feces elemētōz sz etiā aliaz rez. Sigdē sex gaudij est dolor: sex sapiētie est fatuitas ⁊ obliuio. Sex sanitatis est egritudo. Sex vite mors. Tūc ergo deus a gaudio sepabit dolores. a sapiētia fatuitatem ⁊ obliuionē. a sanitatē egritudines. a vitam mortes. ⁊ oīm dolorem fatuitatē: infirmitatē. ⁊ mortē in latrinā p̄iciet infernalē. Sāctis aut remanebit gaudij sine dolore: sapia sine obliuio: sanitas sine egritudo: ⁊ vita sine morte. Ex his patet q̄ elementa p̄nt tripl̄ p̄siderari. ⁊ Aut p̄ ut sunt mixta: ⁊ sic sunt in mundo: q̄ ibi multis ipuritatis⁹ sunt respa. ⁊ Aut p̄ ut sūt pura: ⁊ sic erūt post iudiciū: q̄ tūc deus a purgabit ⁊ oīm ipuritatem separabit. ⁊ Aut put sūt seculenta: ⁊ sic erūt in inferno: qñ oēs feces elemētōz illuc p̄iciet. Similr ⁊ cetera res tripl̄ p̄nt p̄siderari. ⁊ aut put sūt mixte: sic sunt in hac vita in qua est gaudij cū dolore: sapientia cū obliuione: sanitas cū infirmitate: vita cū morte. ⁊ Aut put sūt pure: sic sūt in beata vita: vbi est gaudij sine dolore: sapiētia sine obliuio: sanitas sine infirmitate: vita sine morte. ⁊ Aut put sūt seculente: ⁊ sic erunt in inferno: vbi est oīs dolor: obliuio infirmitas ⁊ mors. ps.

Calix in manu dñi vini meri zc. ecce puritas q̄ est in celo. Plen⁹ mixto. ecce mixtio que est in mūdo. verūm sex eius nō est exinanita zc. ecce seculētia que est in inferno. C Scōdo lepra est morbus sitibū. duo z q̄m ad hoc designat pctm̄ auaritie. Auarus. n. adeo sitit q̄ satiari nō potest. Proverb. xxx. Terra sunt insatiabilia. z q̄ruiz qd̄ nunq̄ dicit sufficit. infernus: z os vulue: z terra q̄ nunq̄ satiatur aqua. P Ignis vero nunq̄ dicit sufficit. C Primū igit̄ isaturabile est infernus: q̄ quis quorūdie alias q̄m infinitas deuoret: satiari tñ n̄ pōt. Tēpus vero veniet qñ dicit sufficit. Iudicio. n. extremo celebrato oēs reprobi in inferno recludent̄: z infernus ipse replebit̄: z manu dei claudet̄: tunc infernus dicit sufficit. C Secūdu isatiabile est carnalis ꝑcupiscētia que adeo famelica est q̄ satiari non pōt: tñ tēpus veniet in quo dicit sufficit. Qñ eim̄ hō valde senescit ita q̄ calor naturalis in eo deficit: tūc ꝑcupiscētia carnalis dicit sufficit. q̄ senex velit nolit cogit ꝑtinere naturali calore in eo deficit. C Tertiū isaturabile est terra sitiens que semp aquā absorbē desiderat. Tempus tñ veniet qñ dicit sufficit. Qñ eim̄ est magna inūdatio pluuiarū ita q̄ aque sunt supabūdātes: per diuersa loca discurrūt: tunc terra dicit sufficit: q̄ plus absorbē nō pōt. Ignis vero ē isaturabilis: nunq̄ dicit sufficit: q̄ q̄ro plus ligna apponunt̄: tāto magis accēdit̄: z id̄ recte ꝑ ignē avaritia designat̄. Eccl. xxiij. Alia calida q̄m ignis ardēs nō extinguet̄ donec aliqd̄ glutiat. Auarus igit̄ est isaturabilior q̄ ista tria p̄dicta isaturabilia. C Primo est isaturabilior q̄ in fernus: q̄ infernus postq̄ plenus fuerit dicit sufficit. Auarus aut̄ q̄ro magis est plenus: tāto magis ē cupidus. Proverb. xxiij. Infernus z p̄ditio nunq̄ replent̄: supple in p̄nti. Sicut oculi totum isatubiles. Eccl. v. Auarus non implebit̄ pecunia. C Secūdo avarus est isaturabilior q̄ carnalis ꝑcupiscētia: q̄ in hōie senē ꝑcupiscētia carnalis dicit sufficit. Auarus vero in hōie senē nō senescit: s̄z amplius iuuenescit. Hiero. Lū oīa vitia senescit in hōie: sola avaritia iuuenescit.

Tullius in lib. de senectute: Avaritia senis qd̄ sibi velit nō itelligo. Quid. n. absurdus ē pōt q̄ quo min⁹ restat vīe eo plus viatici q̄rere. C Tertiū avarus est isaturabilior q̄ terra sitiens q̄ dicit sufficit: qñ plena est qñ est magna inūdatio aquarū. z qñ ipse aque supabūdātes per diuersa loca discurrūt: dicit sufficit. Auarus aut̄ si h̄z magna inūdatiā diuitiarū non tñ dicit sufficit. siue sue diuitie currāt in Franciā ꝑ diuersas nūditas: siue vsq̄ vltimam ꝑ diuersas merationes adhuc nō dicit sufficit. Jō 13 Seneca affinitas cani ꝑpecta mox deuorat z rursus ad alia deuoranda suspēsus anhelat. Assimilat hydropico q̄ q̄ro plus bibit tāto plus sitit. Joā. iij. Dis q̄ biberit ex hac aq̄ sitiet i eternū zc. C Tertiū lepra ē morbus cōtagiosus. Et q̄m ad hoc ligat pctm̄ supbie qd̄ ē ꝑtagiosū. Juxta illd̄ Eccl. xiiij. Qui cōticauerit supbo id̄ et supbia. Signat ēt omne aliū mortale pctm̄ qd̄ de se est ꝑtagiosus. ex eo q̄ vnū trahit ad aliud. Et hoc pōt ē q̄ drupliciter de cā. C Prima cā est ꝑ pcti pōderositatē. An̄ Bieg. Pctm̄ qd̄ ꝑ p̄ntam nō dicit sufficit: mox suo pōdere ad aliud trahit: q̄ sicut iudicio deus cor pctōis obnubilat vt ꝑcedētis pcti merito ēt in aliā cadat. C Scda cā est ꝑpter pctōis cecitatem. Et ponit exēplū Chrys. de sampsonē cui cū capilli i qbus erat virtus sua amputati fuissent: mox philister ipm̄ ligauerūt z oculos eruerūt: z ipm̄ ēt molere fecerūt: q̄ qñ pctō p̄dit robur suarū virtutū mox demones sūntibus diuersorū desideriorū ipm̄ ligāt in intellectu: z affectus excecāt z de vīto in vitiiū ipm̄ currē pcurat. C Tertiā cā est ꝑpter demonū p̄fectatē. Dicit. n. Chrys. q̄ pctōies sūt eq̄ diaboli quos exagitat ꝑ diuersa deserti facinorū duz eos ducit de pctō in pctm̄. C Quarra causa est ꝑpter quādā peccatorū ꝑnexionē. Quedam. n. pctā sunt s̄m Bieg. que vident ēē ꝑnexa. Nā avaritia trahit ad rapinā. ad furtum z ad multa mēdacia. Bula trahit ad ebrietatē z luxuriā. Hiero. Venter mero citius cito despumat in libidīnē. Supbia trahit ad multas iniurias inferēdas z ad multas ambitiones appetendas.

Sermo secundus. vii supra.

Ocurrerūt ei de cem viri leprosi qui steterunt a longe &c. Sicut dicit phia Boetii. Si curari desideras oportet ut vulnus detegas. Bñ Eccl. xviij. In tēpo re infirmitatis ostēde cōuersationē tuā. Cōuersatio dicit totā vitāz peccatoris. s. cogitatōes: locutōes: & opa. Debet eim ostēdere medico spūali cogitatōes si fuerint imūde. locutōes si fuerint nociue. opa mala que fecit: & opa bona q̄ omisit. Iō isti leprosi sua vulnera & suas infirmitates nō absconderūt: sed medico spūali. xpo apuerūt & curari petierūt. Circa curatōne aut ipōz trīs cōsiderant. s. infirmitatis genus: curatōis modus: & curatōis effectus. Cū aut infirmitatis ē lepra qd ē morbus incurabilis & abhōiabilis: & vniuersalis: & iō merito peccatū signat. Est igit primo morbus incurabilis. Sicut eim hō a lepra humana auxilio vit aut nūquā curat. sic nec peccator curari pōt nisi diuino auxilio adiueat cū sit spūs per se vadēs in peccatum. s. p se non rediēs a peccato. Legitur. iij. Re. vi. q̄ tēplū dei fuit septem annis edificatū. Legit aut Jo. ij. q̄ quadraginta sex annis fuit repatū. Per qd bas intelligi q̄ hō antequā peccet de facili pōt fieri tēplū dei. sed si semel cadit difficile: imo nūquā per se resurgit. Iō casus peccatoris pōt cōparari sagene piscatoris in quā piscis per se exire non pōt. Cōparat ē casui elephātis q̄ postquā ceciderit p se resurgere nō potest: nisi alij elephātes supuenerint qui ipm adiuent. Cōparat ē fractioni vasis vitrei vel fictilis: qd vltērius reintegrari non pōt. Cūm exēplū pertinet ad luxuriosos qui sunt in aquis delictarum vbi sunt multi laquei & sagene. Eccl. viij. Vidit amatorē morte mulierē que laqueus venatoris ē: & sagena cor ei. Un cū quidā phs vidisset quēdā aucupem cū muliere locantē ait. Tu quā ues occipe niteris: vīde ne quasi aucula factus: hulus visco capiaris. Cū secundus exemplū pertinet ad supbos qui more elephantis nō flectunt. & iō qñ cadunt

si resurgūt nisi ab alijs sanctis viris meritis adiuent. ysa. lxiiij. Cecidim⁹ quā si solū vniuersi. Solū qñ cadit vltēri⁹ ad arborē non resurgit. Cū Tertiu exemplū pertinet ad auaros qui amādo terrā efficiunt terrā. Aug. Talis ē vnusq̄ qz qualis ē dilectō sua. Si terrā diligas terra es. si deū diligis de⁹ es: nō qdē p naturā s. p grām. Et iō si tales franguntur nūquā p se reintegrant. ps. Tāquā vas figuli cōfringes eos. Iurantū enim pterunt q̄ nec in eis igniculus pui desiderij: nec modici aque lachrymarū inueniunt. ysa. xxx. Cōminuet sicut pterit laqueā figuli pteritōe pualida: & nō inueniuntur de fragmentis eius testā: in qua potest igniculus de incendio: aut hauriatur parū aque d fouea. Cū Secūdo lepra ē morbus abhōiabilis: sic peccatores abhōiabiles sūt apd deū. ps. Corrupti sūt & abhominabiles facti sūt. Osee. ix. Facti sūt abhōiabiles sicut ea q̄ dilexerūt. Auari. n. diligūt lutū: nō sunt luto viliiores. Sap. xv. Luto vilior vita illius &c. Luxuriosus si diligūt imūda. & iō sūt spurcitij settiores. Iohel. i. Cōputruerūt iumenta s stercore suo. supbi diligūt vētosa & iō sūt vesica miseraiores. sicut vesica acupuncta detumescit: sic eorum superbia & inflatio subito euāescit. Sap. iij. Dirūpet eos inflatos sine voce. s. excusatiōis vel ordōis. Qualiter aut peccatores sint deo abhōiabiles dicit Lhy. sup illō Matt. xxv. Discedite a me &c. quasi nō sufferat pñiaz illor. vel aspice sicut dicit. Nā sicut carnales oculi carnalē speciositatē vīdēdo delectant. Si quā aut dissipata vī deformata videam⁹ qñ vulnerat aspectus nū. Sic & de⁹ qñ scitate delectat aīaz peccatrices aīas qñ grauat⁹ aspectus nō suffert. tāquā si dicat eis quasi putredo & spurcitia estis. Nectandū vos sustineo q̄diu statis in iudicio meo & iō discedit a me. Cū Tertio lepra ē morbus vniuersalis: sic & peccatōrū corpus corūptū. iuxta illō ysa. i. A plāta pedis vsqz ad verticē capitis nō ē sanitas in eo. Ex quo p̄ q̄ peccatū hoīem: & p pedes ligat & capiti dñat. Ligat eim p pedes. Job. xviij. Immisit in rete pedes suos: & in maculis ei⁹ abulat. Bre. Qui pedes

in rete mittitur: nō cū voluerit exit. Sic q
in pctō se deicit: nō mox cū voluerit sur
git. Et qui i maculis retis ābulat: gres
sus suos ābulādo iplicat. z cū se expedi
re ad ābulādū ntit: ne ābulet obligat.
Dñas ē capiti. Aug. Pctō: seruus ē tot
remontōz quor vitioz. C. Un legif de
diogene ppho. q cū Alexāder diceret se
dñatorē orbis. Ille ait. Nequaquā es to
minus: s; seruoz meoz seru⁹. Supbia
eiz ē dñia tuaz: z ācilla mea. Te eiz ducit
ego aut eā suppeditaui. Carnalis ꝑcupi
scētia z gula z ira sunt dñe tue z ancille
mee: q; te ducūt z tibi dñant: ego autē
eas suppeditaui z vici. Et iō es seruoz
meoz seruus. Et cū seruū alexāderi vellēt
in ipm intruē z ipm occidere alexāder ait
Videte ne ipm cōtingatis q; vire seru⁹
dei ē: z veritatē dicit. C. Scōdo ponitur
curatōis modus: qui ē triplex. C. Prio
cūm pctōr curat p humilē sui recognitiō
nē: qd notat cū dicit. Qui steterūt a lon
ge. Scdm eim legē nō audebant leprosi
stare cū sanis. z iō de lōge steterūt. Simi
liter z humilis pctōr deo appropinqua
re nō aude. Sicut dī Luce. xviij. Publi
canus a lōge stans zc. Et talis humili
tas deo appropinquare facit. Iuxta illō
ps. Respexit in osem humilū. Idē. Lor
cōtritu z humiliatū deus nō despiciet.
Jaco. iij. Appropinquate deo z appropi
quabit vobis. Pctōr eim appropinquat
deo p humilē sui recognitionē: z deus si
bi appropinquat p benignaz exauditiō
nē. Nisi aut deus hoi pri⁹ appropinquas
set: hō nullaten⁹ dō appropinqre potuiss
set Aug. de ebis dñi. Quid tā lōginquū
qd tā remotū q deus ab hōibus. imor
talis a mortalibus. Iustus a pctōribus: si
loco s; dissimilitudine. Lū ergo deus in
se hēat duo bona. s. iusticiā z immortalitā
tē. z nos duo mala. s. iniquitatē z morta
litatē. Si vtrūq; malū nrm suscepisset
par nobis fuisset. z liberari nobiscū op⁹
hēret. Ut ergo eēt nō hoc qd nos s; ꝑpe
tus nō ē factus ille peccator qd tu. s; fa
ctus ē mortalis qd tu. suscipiēdo eim pe
nam z nō suscipiēdo culpā: culpā dele
uit z penā. C. Secūdo pctōr curat p ascē
sum desideriu z clamorē: osem. qd no
tatur cū dī. Leuauerunt vocē zc. Ille ad

deū clamat qui sua desideria ad deū le
uat. vt sicut prius desiderauit terrenas
sic postmodū desideret celestia. Aug. O
si possemus excitare iōies z cū illis pa
riter excitari: vt tales essemus amatores
vite pma nēris: quales sunt homines vite
fugitiōis. Lū tali desiderio clamabat p
pheta dicens: Clamaui i toto corde meo
exaudi me dñe. Et bene dixit in toto cor
de. Quidā enim clamat cū toto corde. s.
qui in suis oīsibus hnt itellectū z effe
ctū. t. attētionē z deuotionē. t. Lor. xiiij.
Orabo spū: orabo z mēte. Alij orant euz
medio corde qui hnt attētionē s; nullā
deuotionē. Osce. x. Viuisus ē cor eorum.
Alij cū nullo corde q nullā hnt deuotiō
nē nec attētionē. ysa. xxix. Populus hic
labijs me honorat: cor aut eoz longe est
a me. C. Tercio peccator curat p puram
cōfessionē: qd notat in hoc qd xps dixit
leprosis. Ite ostēdite vob sacerdotibus
Sed m in via mūdati sunt q; deus vir
tute cōfessionis peccatorē mūdāt. Inte
rius priusquā a sacerdote absoluat ex
terius. Hoc ēt patet in lazaro quē domi
nus suscitauit priusquā a discipulis sol
ueretur. Hoc ēt pz in leproso quē domi
nus tangēdo mūdauit: z postea vt sa
cerdoti se repñit z sacrificiū offerat p
cipit. vt habet Mat. viij. Tūc leprosus
a dño tangit qñ pctōr cōpungit. Tūc sa
cerdoti se repñit: qñ peccator sua pctā
cōfiteōdo māifestat. Tūc sacrificiū offert
quādo satisfactiōē ꝑplet. ps. Dixi cōfi
tebor zc. Dixi. i. firmē statui. Aug. Ma
gna pietas dei vt ad solā pmissionem
pctā dimittat nōdū pnūciat ore: z tñ de
us tam audit iu corde. C. Tercio pontē
curatōis effectus qui fuit in corpe z aia
pfecta sanatio: qd notat in illo qui redi
it. Qui dixit dñs. Fides tua te saluū fecit
Ubi notat q priusquā leprosi sanarent
clamauerūt: post sanationē ēt iste clama
uit. Un dī. Reuerfus ē cū magna voce.
ad inuēdū q ad deū clamare debemus
z vt sanemur: z vt in sanitate seruemur
z merito. C. Quattuor eim de causis hō
aliqui clamat. s. a facie ignis. a violentia
surs. z ab ipetu aquaz. z a terrore hosti
um. In nobis adhuc ē ignis cōcupiscē
tie. Job. xxxi. Ignis ē vsq; ad consuma

tionē deuorās. Sed felix qui dicere pōt
Eccl. li. In medio ignis nō sum estuatus
Cōtra hūc ignē debemus ad deū clamare
Job. i. Ad te vñe clamabo: q; ignis co
medit speciosa deserti. Debemus ad pē
aqua lachrymarū que hūc ignē extinguit.
Eccl. iij. Ignē ardētē extinguit aqua. In
nobis ēt sunt fures. i. oculi lasciuī. Ju
cta illud Thren. iij. Oculi meus depre
datus ē aiam meā. Jō debemus ad deū
clamare et petere oculorū custodiā. Ysa.
xxi. Ad me clamat ex seyr. Custos qd de
nocte. Seyr interpretat hyrcus. Oculi autē
hirci ppter libidinē tortuose aspiciunt.
Et sō per seyr intelligit ille cuius oculi
sunt lasciuī. Talis debet ad deū clama
re q ē custos in nocte aduersitatū et tēta
tionū. Sic clamabat ppha dicēs: Auer
te oculos meos ne videant vanitatē. In
nobis ēt sunt aque multarū tribulatio
num. ps. Saluū me fac deus etc. Et ideo
debemus clamare et dei cōsolationē pe
tere: sicut discipuli clamauerūt dicētes
Mat. viij. Dñe salua nos pīmus et facta
ē tranquillitas magna. In nobis ēt cō
tinuum bellum. Job. viij. Asilitia ē vita
hōis sup terrā. Jō debemus ad deū cla
mare et auxiliū petē: sicut clamauit moy
ses. Cui dñs dixit Exo. xliij. Quid cla
mas ad me. Et tunc dñs pharaonē cum
suo exercitū in mari submersit: quia ad
clamoē nfm dñs vires diaboli et toti⁹
exercitus sui fragit.

¶ Sermo tertius vii. sup. iā.

Tesu precepto: mi
serere nři. Sicut dicit Bern.
Illi me secure pmitto q salua
re me possit nouerit: et vult. Christus eis
pōt saluare q; ē virtus dei. Nouerit sal
uare: q; ē sapiētia dei. Et vult saluare: q;
p nobis se fecit sacrificiū dei. Ista tria
tangunt. i. Loy. i. Predicamus xpm cru
cifixū: ecce q; sacrificiū dei. Et sequit de
duobus alijs. Predicamus xpm dei vīr
tutē et dei sapiētia. Isti igit leprosi scē
res xpm habere potētiam sapiētiā et vo
luntatē saluādi et miserendi ipm iuocāt
et dicūt. Jesu precepto: miserere nři. In
quibus verbis vo cant eū. saluatorē. pre
ceptorē et miseratorē. C Saluatorē vo

cant eū cū dicūt. Jesu qui saluator inter
pretat. Ipse a tribus nos saluauit. s. a pec
catoria diabolo: et a pena: sicut dicit in li
bro tertio sniaz. Et peccato aut tribus
modis nos saluauit: sicut ibidē dī. C Pri
mo p charitatē inflāmantē. Sicut enim
dicit ad Ro. v. Lōmēdat deus suā cha
ritatē in nobis. Quā cū adhuc peccato
res essemus xps p nobis mortuus ē. Ex
hibita igit nobis arra tāte dilectiōis ac
cendimur ad dīgēdū deū qui p nobis
tanta fecit. et ex hoc iustificamur: et a pec
catis mūdāmur. Et tōsm Aug. Ij fuerit
alius modus possiblis nre redēptiōis:
nullus tñ nre sanāde miserie fuit cōue
niētior: q; nullus alius intantū nos in
flāmasset: sicut quādo cogitamus q det
filius frater nr eē voluit: et p nobis mo
ri dignatus fuit. C Secūdo soluamur
a pctō per fidē iustificantē. Sicut eis dī
Ro. iij. Deus ipm posuit p pccatorē p fi
dem in sanguine ipsius. i. per fidē passio
nis ipsius. Sicut cū aspiciētes ad ser
pentē enē in palo erectū sanabantur a
moribus serpētū. Sic et illi qui vera fi
de aspiciūt ad xpm in cruce exaltatum
sanant a vulneribus peccatorū. C Ter
tio soluamur a pctō pper satisfactiōē et
penā sufficiētē. Penā cū que p nostris
pctis debebat ipse in corpe suo sustinuit:
et sic nos absoluit et suo linore sanauit. i.
Petri. ij. Pctā nra. i. penā p pctis no
stris ipse ptulit in corpe suo sup lignum:
vt pctis mortui iusticie vīuamus cuius
linore sanati esstis. C Scdo xps nos sal
uauit a diabolo. Diabolus cū hōies nō
detinebat nisi peccatorū vinculis: et ideo
eōs q sum⁹ a pctis saluati. sum⁹ et a di
abolo liberat. Aug. In xpo vīcūt intm
ci nobis iustificabiles pīates: vbi vīcūt ius
tibiles cupiditates. Suso. n. sanguie xpi
sine culpa: ofus dīctorū chyrographa se
dlera. Et quāuis diabolus adhuc nos tē
tet eis dē modis quibus antē: tñ iam vīn
cere nō pōt sicut ante. q; xps fortē i sua
passione alligauit. i. prātē eius cōpescu
it. vt dī Mart. xij. Habebat enim duas
manus. Unā attrahēt p quam et scōs
ad in feros attrahēbat. et illaz xps i cru
ce amputauit: et oēs sanctos deiceps ad
ie traxit. Jo. xij. Si exaltat⁹ fuero a ter

ra: oia traham ad meipsum. Aliam impelle-
 bat & vincebat. & ista xps in cruce sic vul-
 nerat & debilitauit qd de cetero nō po-
 test vincere nisi volentes. Abachuc. iij.
 Cornua in manibus ei⁹. Prās eim & vir-
 tus xpi apparuit in manibus diaboli:
 qd vnā amputauit & altam vulnerauit.
 Tercio xps nos saluauit a pena & a
 morte tpali: & hoc in gnālī resurrectione
 & a morte eterna que erat in vltimo vltio
 nro pūatide. Jō fm hie. Vna die inte-
 gra & duabus noctibus facuit in sepul-
 chro. ad inuēdū qd lux vnice sue mortis
 destruxit duplicē nras mortē. In vāna-
 tis aut mors eterna nō destruet: s; semp
 viuificat vt hō iteruz moriat. ps. Sicut
 oues in inferno positi sunt: mors depa-
 scet eos. & Dicunt aut pōi in inferno
 sicut oues: qd sicut oues herbā comedūt
 & iterū reuiuiscit vt iterū comedat: sic &
 mors videbat vānatos occidere: & tamē
 iterū reuiuiscit vt iterū occidant: & iō
 dicat mors depascet eos. Vel dicunt in
 inferno pōi sicut oues: quia sicut oues
 postq pauerint in vno prato ducunt a
 pastore ad aliud pratum: sic erit in ier-
 no. Jbi eim sunt duo prata. s. pratu frī-
 goris: & pratu caloris. Postquaz igitur
 oues infernales pauerint in prato frī-
 goris pastor eaz. s. diabolus deducet eas
 ad pratu caloris & sic alternatim erit in
 ppetuū. Job. xxiij. Ad nimiu calorem trā-
 seunt ab aquis nūtiū. & Vel dicunt po-
 ni in inferno sicut oues: qd sicut huius-
 iusmodi aialia distinguuntur per greges
 qd oues stant p se: & capre per se: sic etiaz
 vānati similiter per diuersos greges di-
 stinguunt. Nā superbi faciēt vnu gregē
 Luxuriosi aliu: auarū aliu: zach. xij. Plā-
 gent terre familie: & familie scorsum.
 & Vel dicunt in inferno sicut oues: qd
 sicut oues rudent qd sic tōse ad pascua
 mittunt: sic peccatores hic dimittent la-
 nam: i. diuitias. & sic attonsi ad pascua i-
 fernalia transmittent. ps. Lū interierit
 non sumet oia nec descēdet cū eo gloria
 eius. & Vel dicunt pōi in inferno si-
 cut oues: qd sicut oues in calore stant cō-
 pisse & vna super alia: in frigore autem
 hāt segregate. Sic & vānati cū erunt in

igne infernali stabūt cōpessuri vt vn⁹ sup
 aliū magis incēdat. Lū vero erūt in frī-
 gore erūt sepati: vt quilibet p se frideat
 Mat. viij. Jbi erit fletus & stridor dētiū
 C Scōo leprosi vocant xpm pceptorem.
 Ipse eis ē verus pceptor qui decē pcepta
 nobis dēd. que si aliquid transgredimur
 ipm vt nri misereat rogare debemus.
 Vñ & isti leprosi dicunt fuisse decē. sicut
 enim decē leprosi significant illos qd de-
 cem pcepta sunt transgressi: sic decē mū-
 dati significant eos qui per xpm ad eo-
 rum obseruantia sunt cōuersi. Iste decā
 legus pceptorū ē illud psalterium decā
 chordū. De quo dicit ppheta. In psal-
 terio decachordo psallam tibi. qd verbū
 tractans Aug. in libro de decē cordis di-
 stinguunt tres vīas. Quidā cantz istud
 psalteriū portant sed in eo non cantant
 qui. s. pcepta dei ex timore seruant. por-
 tare enīz psalteriū: s; nō cātare i eo on⁹
 qd ē h; s; dilectationē nō h;: qd timor pe-
 nam h; & Alij portant & cātant: qui scz
 mādāt se laborā: & ex amore seruant.
 Tercio enī sit labor in portando: ē tñ dele-
 ctatio in cātando. Juxta illud ps. Cāta-
 biles mihi erāt iustificatiōes tue. & Alij
 nec portant nec cantāt sed pñctūt: qui. s.
 mandata dei nō ex amore nec ex timore
 seruat. Melius ē aut vt ibidem dicit Aug.
 gu. psalteriū portare & cantare qd tantū
 portare. Rursus melius portare & nō cā-
 tare qd pñcere: quia melius est pcepta
 dei ex amore qd ex timore facē. Rursus me-
 lius ē facē ex timore qd nullo mō facē. Pōt
 ē addi quarta regula. Mox. s. qui non
 portant. sed cantant. Isti sunt qui dicūt
 & non faciunt. In psalterio quidē de-
 cem chordarū cantant qui pcepta dei
 alijs pēdicant: sed non portant qd ca nō
 seruant. De talibus dicitur Mat. xxiij.
 Alligant onera graua & importabilia
 & imponūt ea i hūeros hominū: dīgitō at
 suo nolūt ea mouere. Tercio vocant
 xpm miseratorem: cum dicunt. Miserere
 nostri. Ad misericordiā aut impēdendā
 tria ipm inclinant. s. sua affectio pcor-
 dial. nra deuotio filialis. & nra miseria
 generalis. Amor precor: dialis ē quando
 radīcat in corde. qm manifestat in opib;
 exhibitione. quando ostendit i aduersi

tantum ppeffione: et qñ est cū pfeuerátia
et pñuatiōe. Isto mō xp̄s in passiōe ad
nos affectiōne habuit p̄cordialē: ip̄e enī
iuxta cor suū fuit p̄fessus: ad innuēdū
q̄ amor n̄ in eius corde est radicatus.
Ber. In quo enī clarus q̄ in vulnerib⁹
tuis ē luxisset: q̄ tu dñe suauis et mitis et
multe misericordie. Ip̄e fuit in mani-
bus p̄foratus: ad innuēdū q̄ in bñficijs
est liberalis et largus. Sicut enī vas p̄fo-
ratū nihil retinet: sic xp̄s nihil sibi retē-
uit sed oīa nobis dedit. s. carnē in refe-
ctionē: sanguinē in ablutionē: alaz in re-
dēptionē et deitatē dat i frustionē. Ip̄e
enī in pedibus fuit p̄fixus. ad innuēdū
q̄ p̄dus pctōy n̄for portauit. Ysa. liij.
Uere lāguores n̄ros ip̄e tulit: et dolores
n̄ros ip̄e portauit. Ip̄e etiā fuit in cruce
totus extēsus. ad innuēdū q̄ amor quo
nos dilexit vsq; in perpetuū se extendit
Matth. vlt. Ecce ego uobiscū sum oī-
bus diebus vsq; ad p̄sumationē seculi.
C Sc̄do felicitatē ip̄z ad miserādū n̄ra de-
uotio filialis. Hier. xxxi. Si filius ho-
norabilis effraim. Si puer delicatus: q̄
ex quo locutus sum de eo: adhuc reco-
dabor eius. Idcirco p̄turbata sunt viscē-
ra mea sup eū. Miserās miserebor etius.
Ac si dicat dñs: intatū viscēra mea sup
eū cōmouent. Ac si ex eo mihi accresce-
ret magnus honor. et iō dixit. Si filius
honorabilis. Ac si ex eo mihi proueniat
magna utilitas: et iō dicit effraim. q̄ iter
p̄teraf fertilitas. vel ac si esset delicate nu-
trit⁹. et iō dicit. Si puer delicatus. Et
reuera sc̄ti viri sūt filij honorabiles de-
i: in ip̄is est imago dei quā tu seip̄s ho-
norat. Eccl. x. Sili in māsnetudine serua
aiāz tuā: et da illi honorē s̄m meritū eius
Sunt et viles deo nō rōne dei: s; rōne
ip̄oz. L̄hy. Sicut bñficiētes nō deo pre-
stamus s; nobis. dñs autē gaudet nō de
suo lucro. sed de n̄ra salute. Sic peccan-
tes nō deo nocemus: s; nobis. deus autē
tristat aīo nō de sua iniuriā sed de no-
stra p̄ditiōe. Sūt et puuli in dei cognitō-
ne et dilectiōe: q̄dū sunt in p̄nti vīta. i.
Loy. xij. Lū essz puulus loquebar vt
puulus zc. Sūt et a deo delicate nutriti
s. pane angelico. i. sc̄spo. ps. Panē ange-

loz māducabit hō. Tercio dei ineli-
nat ad miserādū nostra miseria giālis.
Sūt tñ qdā q̄ nullā hñt miseriā et nō in-
digēt misericordiā. s. bri in gbus nulla ē
misiā: nec q̄tū ad corpus. nec q̄rum ad
aīam. Ap̄o. xxi. Absterget deus oēm la-
chrymā ab oculis sc̄toz zc. Aug. de ci-
dei. Erit in singulis isepabilis volūtas
libera. ab oī malo liberata. et iplēta oī
bono: fruēs idēciēter eternoz gaudio
rū iocūditare. oblita culpaz. oblita pe-
naz. nec tñ iō sue liberationis oblita: vt
liberatorū suo nō sit iqrata. Alij sunt q̄
oēz hñt miseriā nec vllā pñt recipere misē-
ricordiā. s. dānati. Loy enī cor erit subie-
ctū oī pene et misē. Ysa. i. Al plāta pedis
vsq; ad verticē nō est in eo sanitas. Loy
enī aīa erit plena oī angustia q̄tum ad
culpā p̄teritā. Sap. v. dicēt itra se pñiaz
agēres et p̄ angustia spūs gemētes zc.
Erit plena oī dolore: q̄tū ad penā p̄ntē.
Ysa. xlij. Toriōes et dolores tenebūt zc.
Erit plena oī toriōe imaginatiua et for-
midatiua. Sap. xvij. Timore p̄cūi illi-
us q̄ nō videbat faciei estabant deterio-
ra eē q̄ vīdebant. Erit plena oī desp̄atio-
ne p̄p̄ ventā denegatā. Adichee. i. De-
sp̄ata ē plaga eius. Alij sūt q̄ nec oēs nec
nullas: s; tñ aliquas hñt miseriās: et iō
multiplici idigēt misericordiā. Illi. s. q̄ sūt
in via q̄ multas hñt miseriās q̄tū ad cor-
pus. Berni. Id natus de muliere: iō cum
reatu replet multis misēis: iō cū fletu. q̄
quasi flos egredit et cōteritur: iō cū me-
tu. Idē etiā multas misēis in aīa. q̄ bñ
Ber. Rō obnubilatur multiplicet errore.
Memoria p̄fundis multiplicet obliuiscōe.
Volūtas sacra multiplicet p̄turbatiōe.

Nemo p̄r duobus dñis
seruire zc. Mat.
vi. Sicut dicit Aug. Deus ho-
minē fecit vt sūmū bonū in-
telligeret. itelligēdo amaret. amādo pos-
sederet. et possidēdo frueret: iō xp̄s i hoc
euāgelio itēdit nos ab amore terrenoz
ad amorē celestiuū iducē. Et hoc quatuor
mōis. p̄ P̄rio dissuadēdo diuitiaz sui-
tutē: dicit. Nē p̄r duobus dñis ser-
uire. p̄ Sc̄do iter dicēdo nimia sollicitudī-
nez: cū dicit. Id dico vobis ne solliciti si-

tis et. **T**ertio ostendēdo ista per similitudine: cū dicit. Nōne aīa pl^a ē q̄ esca et. **Q**uarto iducēdo suā intētionē: cū dicit. Querite ergo p̄mū regnū dei. **C**irca p̄mū notandū q̄ nemo pōt seruire duob⁹ dñis p̄traria p̄cipiētib⁹. Isti duo dñi sunt de⁹ et diabolus. vel deus et mūdus. vel de⁹ et caro. **P**rimis duob⁹ nemo pōt seruire: q̄ deus p̄cipit humilitatem. **S**at. xl. Visite a me: q̄ mīris sum et humilis corde. Diabolus supbia. **J**ob xli. Ipse est rex sup oēs filios superbie. **G**rego. Euidētissimū signū reproborū est supbia: hūilitas electorū. Lū ergo quam ḡqz hēat cognoscit: sub quo rege militet iuenit. **S**cōis duob⁹ nemo pōt seruire: q̄ deus diligit pacē: mūdusurbationē. **J**oa. xvij. In mūdo p̄sura habebitis: in me autē pacē. **T**ertis duob⁹ nemo pōt seruire: q̄ deus p̄cipit puritatem. **L**aro appetit voluptates. Isti sunt due leges. **D**e q̄b⁹ d^r Roma. xv. Vidēdo aliaz legē in mēbris meis: repugnātē legi mētis mee. **L**ex carnis est carnalia cōcupiscere. **L**ex mētis est mūditiā desiderare. **S**at. v. Laro p̄cupiscit aduersus sp̄m et sp̄s aduersus carnē. **S**eq. n. Aut vnū odio hēbit. s. diabolū: et alterū diligit. s. deū. Aut vnū sustinebit. s. diabolus. non qdē diligit. **A**ug. Nemo diabolū diligit s̄ sua cupiditate simpliciter subdit ei: et eū diligit: sicut q̄ ancille altene cōsuetus est ppter p̄cupiscētā panis diuturna seruitutē. et si nō diligit eū cur^a ancilla diligit: et alter cōtēner. s. deū. **N**ō qdē odio hēbit. **A**ug. Nullū p̄scia deū o dīsser. hoc autē **A**ug. postmodū retraxit ppter illud ps. Supbia eorū q̄ te oderūt ascēdit semp. **S**z sine dubio nullus deū odit affectu: et si effectus: nec ē diabolus inq̄tū. **E**st oīus gubernator: s̄ inq̄tū ē eorū puitor. sic nec latro odit iudicē inq̄tū est hō s̄ inq̄tū est iudex et toror. **P**ostq̄ dixit i ḡnali descēdit ad sp̄ale vicēs. **N**ō potestis deo seruire et māmonē. glo. **M**āmona nomē ē demonis qui p̄est diuitijs: nō q̄ in e⁹ ditione sint: s̄ q̄ ipsi vritur ad decipiēdū irretiēdo laqueis diuitiarū. **N**ō dixit. **N**ō potestis h̄re s̄ nō potestis seruire. **L**icite. n. h̄rēt p̄nt qñ bñ dispēsanf. **Q**uidā. n. eas diligūt p̄tra deū: sic

auari q̄ sūt earū sūt. **D**e q̄b⁹ dicit glo. Seruire diuitijs deus negare est. **A**lij eas diligūt: s̄ istra deū. sicut vīri imperfecti q̄ adhuc terrenis sūt dediti. Isti sūt q̄ edificāt lignū fenū et stipulā: q̄. s. trena plus iusto vel minus vel minime dilexerunt. **A**lij retinēt eas ppter deū vt. s. patrib⁹ inde subueniat. sic fuerūt patriarche: sic fuit sc̄tus **J**oānes p̄farcha alexadrin⁹ q̄ in orōne x̄po dicebat. sic bone iesu ego dispēdo tu subministrādo: vt videam⁹ q̄ vincat. **C**irca sc̄m notā: dū q̄ x̄ps iter dixit supflua curā mūda noz. **D**iabolus. n. p̄lo sollicitat hoīem vt q̄rat nēcia. **S**icut de⁹ videt hōi p̄misse. **S**en. iij. In sudore vult⁹ tui velsertis pane tuo. **H**abitis necessarijs sollicitati vt q̄rat supflua: q̄ sollicitudo dissuadet **Phil. iij.** Nihil solliciti sitis. **Chrys.** Sollicitudo desp̄tōis est filia. **H**abitis necessarijs et supfluis sollicitat vt q̄rat noxia p̄ vsuras. s. rapinas. **P**rouerb. i. Semite oīs auari aīas possidētū rapiunt. p̄cipiū igit tērationis in auaritia ē nimia sollicitudo circa nēcia. p̄gressus estra supflua. s̄ cōsumata malicia circa nociua. **H**īs igit studeat amputare tērationis p̄cipiū qdē est nimia sollicitudo circa nēcia: cū dicit. ne solliciti sitis aīe vestre et. **Q**uo ablato p̄ n̄s auferē p̄gressus et finis. **Qui. n.** nō est sollicitus circa nēcia: nec circa supflua et noctua. **C**irca tandū tñ q̄ est qdā sollicitudo quā facit charitas. **D**e qua **Roma. xij.** Qui p̄est in sollicitudine. **A**lia quā facit necessitas. **T**ertia quam facit cupiditas. **D**e hac duplī dicit glo. In sudore vult⁹ tui paraf panis: s̄ panis exercēdus ē. sollicitudo tollēda q̄ mentē pturbat dū timet ne aut possessa dispēat: aut elaborata nō p̄tingat. **C**irca p̄cipiū. **S**cōa p̄mitit. **C**irca p̄hibet. **C**irca tertiū tandū q̄ dñs p̄hibet hāc supflua sollicitudinē p̄ mltiplicē s̄litudinē. **E**t p̄io p̄ s̄litudinē creature rōnalis. **D**e q̄ ponit duo exēpla. **Unū** cū dicit. nōne aīa plus ē q̄ esca: et corpus plus q̄ vestimētū. **Q**uid dicit mātēra. i. aīam. p̄i debet mīnora. i. esca et vestes. **E**t dñs ponit hic tria bona q̄ de⁹ hōi dāt. s. corp⁹. aīas et res. **A**lia autē d̄z subijct suo supiori. i. deo sibi obe-

diēdo. et corp^o suo supioribus. i. aie sibi obtē
perādo. Et res suis supioribus. s. deo vt
paupib^o distribuans. et aie vt discrete di
ligant. et corpi vt sibi necessaria ministrē.
rur. Sed istū ordinē puertūt diuites. nō
subijciunt deo q^o paupib^o nūhil tribuūt
nec aie q^o eas inique diligunt. nec corpi:
q^o illud fame afficiūt. **C** Aliud exēplū
q^o ponit circa creaturā rōnālē esticū dī
cit. Quis aut vestruz cogitās pōt adijcē
ad staturā suā cubitū vnū. **G**lo. **M**ier
go regēdi corpis curā relinqte q^o illū ad
hāc staturā fecit puenire. Tangit autē
hic in glo. magna silitudo vtrū nostruz
corp^o erit sile corpi xpī qntū ad eandē sta
turā. et dicē dū q^o ista silitudo qntum ad
trīa pōt pīderari. vel qntuz ad eiusdem
glorie xpī pformitatē: et sic est ipossibile:
q^o nullū gloria pōt glie xpī ad equat: q^o
glia corpi xpī erit instar solis. glia bea
te vginis instar lune. et glia ceteroz san
ctorū erit instar stellarū. i. **L**oz. xv. **A**lia
claritas solis. i. xpī. **A**lia claritas lune. i.
beate **M**arie. **A**lia claritas stellarū. i. ce
teroz scōz. **U**el pōt pīderari qntuz ad
eiusdē stature qlitatē: et sic nō erit ibi ta
lis silitudo. **A**ug. de ci. dei. **S**i dixerim^o
ad dīctū corpi modū minor maiorūq^o
corpa redigēda pibit de multoz corpib^o
per plurimū: cū ipse nec capillū cē pitu
rum pmittat. **U**el pōt intelligi qntū ad
eandē etatem. et sic erit ibi ista silitudo.
Unde subdit **A**ugu. **R**estat ergo vt qsq^o
recipiat suā mēsurā quā habuit in iuue
tute. **S**i senex est mortu^o vel fuerat habi
turus si est ante defunct^o. et iō nō est vi
ctū ab aplo. **E**ph. iij. **I**n mēsurā stature
sed in mēsurā etatis plenitudinis xpī:
q^o resurgēt corpa mortuoz in iuuenili
etate ad quā xpī puenisse cognouim^o.
Hec **A**ug. **E**t scō hoc ostēdit exemplo
creature sensibilis: cū dicit. **R**espicite vo
latilia celi et. **E**x hoc vt dicit **A**ug. **Q**ui
dam dixerūt hoīez nō debere laborare.
s. diuine puidētē se cōmittere. **S**z sicut
ille ait. si adest tptis facultas debem^o vi
ctū laborādo acgrē. als si vellem^o sicut
volatilia volare: aut sicut natātia nata
re hoc cēt deuz tētare. **S**i vō iminet ne
cessitas debem^o nos diuine puidētē cō
mittere: et tūc ille nos pascet sicut auca.

Et ponit exēplū in paulo et petro. **P**au
lus qdē mortē fugit et tñ xpī petruā a vi
culis liberauit. **P**aulus. n. per humanā
auxiliū euadere poterat. et iō si voluisset
expectare diuinū auxiliū hoc fuisset ten
tare deū. **P**etr^o aut carebat humano au
xilio: et iō se cōmittebat diuino. **E**t
tio ostēdit hoc exēplo creature vegetabi
lis cū dicit. **C**ōsiderate lila agri. **E**t ista
Si aut fenu agri et. **H**iero. **Q**uō sericu: q^o
purpura: que pictura textricū pōt floa
bus cōparari. **L**iliū igit induit veste cā
dida. rosa veste purpurea. viola veste
hyacinthina. fenu agri veste viridi. sicut
et sol veste lucēti. **J**uxta illud ps. **A**mic^o
lumine sicut vestimēto. **S**ic etiā iter san
ctos viros qdā iduunt candore purita
tis. qdā rubore charitatis. qdā hyacin
thino celestis ptemplatiōis. qdā virore
virtutis qdā splēdore honeste cōuersa
tiōis. **E**t ultio pcludit suā intētiōē. cū
dicit. **Q**uerite ergo primū regnū dei et
iustitiā ei^o: et hec oīa adijciēt vobis. **J**
ustitia cū dicit. **C**ōsiderate illa p quā ipsuz
regnū acgrit. **D**e q^o sic dicit **A**ug. **U**e
nale. hēo dicit dñs. **Q**uid regnū celoz.
Quo emif: paupitate regnū. dolore gau
diū. labore reges. ignominia glia. mor
te vltā. **M**oneta igit q^o emif regnū ē pau
peritas. **M**atth. v. **B**eati paupes spū: qm
ipsoz est regnū celoz. **M**oneta q^o emif
gaudiū est dolor et psecutio. **I**bidē. **B**ea
ti q^o psecutionē patiunt ppter iustitiā:
qm ipsoz est regnū celoz. **M**oneta qua
emif reges ē labor pnie. **M**at. iij. **P**eni
tentia agite appropinquabit enī regnū
celoz. **M**oneta qua emif glia est igno
minia et humilitas psumda. **M**at. xviij.
Nisi quersi fueritis et efficiamini sic par
uuli et. **M**oneta qua emif vita est mors
ppter xpī assūpta. **M**at. xi. **R**egnū ce
loz vim patit et violenti rapiūt illū. **M**a
gnā vim et violentiāz qlibet sibi facit qm
ppter regnū celoz vitā suā cōtēnt. **Q**uō
aut diē hec oīa adijciēt vobis nō est in
telligēdū sic diē **A**ug. q^o semp adijciant
cū apls de se dicat. **I**n fame et siti in frī
gore et nuditate. sed aliqn dantur. aliqn
subtrahunt. **E**st. n. de^o sic diē **A**ug. **A**de
dicus q^o nouit qm sunt apponēda et qm
subtrahēda. **L**ū ergo appōit sūt ad gfa

ru3 actionē. cū ſubtrahit ſūt ad pbatidēz.

¶ Sermo ſcōs vnde ſupra.

Nemo pōt duob⁹ dñis ſeruire zc. Scōz Aug. tria ſūt gñā hoīum. ſ. valde boni ſicut viri pfecti. valde mali ſic peccōres z impij. Medio- criter boni z medio criter mali ſicut ſūt negligētes z tepidi qui volūt deū dīligē z mūdū. Iſta tria gñā hoīuz dñs dīſcri- bit in pñti euāgelio. ¶ Primo. n. deſcri- bit medio criter bonos z medio criter ma- los. cū dicit. Nemo pōt duob⁹ dñis ſer- uire. Iſti duo dñi ſūt mūdus z deus qui ſimul dīligi nō pñt ſicut ſci viri p multa exēpla oſtēderūt. Augu. ſup Joānē hoc oſtēdit exēplo vāſis dicēs. Si hīter i te amor mūdū nō ē quo ſtret amor dei. vas eſz plen⁹ es funde qd habes vt recipi- as qd nō hēs. ſunde amorē ſeculī vt im- plearis amorē dei. De hoc eodez idēz ſic dicit in libro ibidē. Omel. l. Eſt amor vti- lias amor noxi⁹. amor vtilis amore ippe- dit. amor noxiuſ recedit. z amor vtilis ſuccēdit. pleni ſunt hoīes amore huius ſeculī. fundāt z capiāt. viſ vt intret mel vbi acētū inſuſuſi. Idē etiā ſup Joānē. hoc oſtēdit exēplo man⁹ dicēns. nō pōt quis amare qd eternū eſt: niſi ſubtrahat amare qd tēporale ē. Amorē hoīs ſic pu- tato qñ manū aleſi aliqd tenet aliud te- nere nō pōt: vt aut poſſit tenere qd datur dimittat qd tenet. Qui. n. amat ſeculūz: deū amare nō pōt. q⁹ occupatam h3 ma- nuz. Dicit illi dñs. Tene qd do. non vult dimitte qd tenebat. nō pōt accipe qd of- fert. Si neceſſitate impedit⁹ poſſidē co- gitur: poſſideat nō poſſideat. teneat nō teneat. dñs ſit rei ſuc: nō ſeruus auar- itie ſue. Lyprian⁹ in tractatu de. xij. abu- ſionibus ſeculī: oſtēdit hoc exēplo ocu- loz dicēs. Mundi amor z dei pariter in vno corpe habitare nō pñt: quēadmodū oculi celū z terrā pariter nequaquā cōſpi- ciunt. Lhyſo. ſup Mat. hoc oſtēdit exē- plo p naturā celeſtiū z terrenoz dicēns. Celeſtia z ſpūalia leuia ſūt naturalr ſur- ſum tendentia: terrena pōderoſa ſunt z deoſuz trahentia. Si ſpūalia tenueris ſurſuz te ducūt. Si terrena deoſuz te po- nent. De hoc dicit et quedā glo. ſup hūc

locuz. Res inquit terrena vel deus ſi in corde hoīs dñet ad p̄traria ex vtraq3 hō trahit. Nā deus trahit ad ſuperiora ſibi ſeruentē. Res vō terrena trahit ad in- ferio: a. Raban⁹ ſup Lucam oſtēdit hoc exēplo vāſis dicēs. Diſlectio dei nō reci- pit ſectionē. Nā qñtū diſlectiōis in ſumīs expēderis hoc tibi neceſſario a deo deſi- ciet. Sicut. n. in vaſe aliquo pleno liquo- re inquātū emanauerit foras: intātū ne- ceſſariū eſt in plenitudine dñegare. Sic z aīa inquātū emanauerit ab ipſius di- lectiōe ad illicita: intātū minūſ neceſſa- riū eſt a deo. Pōt aut hō z deo ſuīre z dī- uitiās hīe ſed nō eis ſeruire: q⁹ tūc diut- tiarū ſuus eēt z auaritia dñareſ eidem. Juxta illud Almos. ix. Auaritia in capi- te oīuz. Auaritia. n. aliqñ occupat ſma- num: qñ. ſ. q⁹ ſemp vult accipe z nō da- re. Eccl. iij. Nō ſit p̄uocata man⁹ tua ad accipiēdū z ad dādū collecta. Aliqñ os: qñ. ſ. d. terrenis vult loq z tractare. Joā. iij. Qui de terra eſt de terra loq⁹. Aliqñ oculos. Juxta illud ps. Oculos ſuos ſta- uerūt deſcl. in ter. Talū auaritia cura- ri pōt: ſz qñ aſcēdit ſup caput z dñā eſſi- cit vlt curat. In ſeruīs aut dei auaritia nō occupat caput: q⁹ eis nō dñatur. Nec os: q⁹ de terrenis nō loquunt. Nec ocu- los: q⁹ in talib⁹ nō delectant. Nec man⁹ q⁹ liberaliter paupibus largiunt. Sciūt enīz q bona tpalia nō ſunt p̄pua: ſz ac- cōmodata. Non ſunt ſecura ſed tranſito- ria. Nō ſunt p̄cioſa: ſz vilia. Elemoſyna aut facit vt ſint p̄pua. Petrus rauenſ. Ba paup⁹ vt dei tibi: q⁹ qcqd paupi de- deris tu hēbis qd paupi nō dederis alē hēbit. Facit vt ſint ſecura. Amb. Heredē- tas in tuto ponit q⁹ deo cuſto de ſuaſ. Facit vt ſint p̄cioſa: q⁹ plūbū cōuertit in aurū. Aug. Laudas mercatores ſi vēdit plūbū z acqrit aurū z nō illū qui erogat pecuniā z acqrit iuſtitā. ¶ Sedo deſcri- bit valde bonos: z hoc exēplo volatilib⁹ z liſtoz. Per volatilia enīz ſeti vtri ſtelli- gunt: ex eo q corde i celis morant. Phi. iij. Noſtra querſatio in celis eſt. Pericu- luſ eſt. n. iſtis volatilibus hītare i terra. Juxta illud Yſa. xxij. Formido z fouea z laqueus ſup te q hītor es terre. Auſ eis q hītat in terra. Aut eſt in formidine

Dominica. xv. post festū trinitatis.

ne capiat. Aut cadit in foveā decipule que sibi preparatur. aut laqueis irretitur. In fomidīne sunt avari Job. xv. Sonitus terroris in auribus eius ēē. In foveā cadūt luxuriosi. Prover. xxiij. Fovea p̄fida ē meretrix. Laqueis irretitū supbi: quos superbi demones in terra abscondūt. ps. In via hac qua ambulabam absconderūt superbi laqueū m̄i. Et subdit Ysa. Et erit oīs qui fugerit a facie fomidinis cadet in foveā. z qui se explicuerit de fovea tenebit laqueo: q̄ sepe fit quādo q̄s desinit ardēter amare terrena trāssert se ad amādū carnalia. z quādo subiugauerit avaritiam z pecū piscētē inde efferit in superbiā. Intelligūt ē vīr scī per lilia. Nam lilium extra ē candidū intus ē aureū. intus z extra odoriferū. Sic vīr scī in corpore sūt cādidi p puritatē. in corde aurei p charitatē. in p̄cia z vita sunt odoriferi p s̄citatē: q̄ eorū vita ē odorifera deo z p̄ximo. Lati. v. Dilectus meus cādīdus: ppter puritatem. Rubicūdus: propter charitatem. Electus ex milibus ppter vitē z conscie scitatem. Uir. n. de mille inuenitur vnus qui hanc duplicem habeat scitatem. Thes. iij. Candidiores nīe. nīdiores lacte. rubicūdiores ebo re antiquo. saphyro pulchriores. Sunt ēim cādidi z nīdi in corpore. rubicūdi in mente. fulgidi in cōscia z quersa. tōe. Tertiō dñs describit valde malos cum dicit. Si aut fenum qd̄ hodie ē z cras in clibanū mittis zē. Per fenum reprobi intelligūt in qui hic fuerunt aridi i fide z in bono opere: z postmodum mittēt in clibanū infernalem per p̄bustionē. Quomō aut corpora dānatorz possint cōburi z nō cōsumi ostēdit Augustinus. de ciuit. dei multis p̄ciis exēplo. Pri mo exēplo vermiū dīcēs. Nōnulli genus vermiū in aquaz calidaz scaturigine reperit. quozum feruorē nemo impune p̄trebat. ille aut non solū ibi sunt sine vlla lectione sed ē extra nō possunt viuere. Tēcūdo exēplo montū dīcēs qdā notissimi montes siclicet q̄ tanta tēporis vetustate vsqz nūc flāmis estuant z integri pseuerāt. satis idonei testes sūt nō omne qd̄ ardet cōsumi. Tertiō exē

plo carbonū qui ignis opatōe sic facti sunt incorruptibiles vt in terrā hūidas suffossi dum ēēt ligna putrefecēt cor rūpi non p̄nt. Quarto exēplo pavonis dicens q̄ deus dedit carni pauonis mortui ne p̄trefecet. z narrat ibi q̄ semel cū hec avis sibi cocta fuisset oblata de pectore eius vsqz ad annū seruare fecit. z nullam lesionē incurrit nisi q̄ aliquātulū corpulētice ficcioris z contrāctōis fuit. Quinto exēplo salamadre dīcēs sicut scripserūt qui d̄ naturis animalū curiosius indagant. Salamadra in ignibus viuit. De cuius ēt pellibus fiunt corrigie p̄ciosae que quasi iustitiae cōsumpte si proyiciāt in ignem ex veteribus fiunt noue. Ultimo domini s̄ruit oēs. s. valde bonos z valde malos z mediocriter bonos z mediocriter malos quādo cōcludit. Quente ergo p̄imo regnū dei. In hoc q̄ dicit p̄mum dat intelligere q̄ p̄mo z p̄ncipaliter spūalia sunt petēda postremo tēporalia sunt querenda. Sed istum ordinē peruertit avari. Contra quos vicit Augustinus in libro. i. omel. vsqz adeo citas mentis hominem occupauit vt oīa bona velit hēre p̄ter seipsum. vllā vis habere bonā. vxorem bonā. domū bonā. Aut currā per singula. caliga non vis habere malā. z vis habere vitā malā. nūquid nocebit tibi plus malā. caliga q̄ malā vitā. Cum. n. malā caliga cōstricta nocuerit sedēs discalitiās te abigēt. aut corrigis. aut mutas. Quia igit vitaz zē. Deinde subdit. sed plane vt deo vnde falleris. Caliga nocēs dolorē facit. vitā nocens voluptatē. illud nocet. istud libet. sed qd̄ ad tempus libet postea petus dolet. Quod aut ad tēpus salubater dolet: postea i infinita voluptate z abundanti gaudio letificat. Im illud. Qui semiant i lachrymis i gaudio merent. Per hoc aut q̄ dñs subdit. Et hec oīa adhiēt vobis. dat intelligere q̄ bona tēporalia debemus amare sicut accidentia. Accidens aut ē qd̄ adest z abest p̄ter subiecti corupcionem. Serui igit dei diligūt temporalia sicut accidentia. Quia si assunt nō corūpūt eorū aīus p̄ superbiā. Si desunt nō corūpūt per ipa

tiētiaz. Talis erat q dicebat Phil. iij. Scio hūilitari: scio et abundare et penuriā pati. Auari aut diligunt diuitias et terrena tāquā substantiā: q si assunt cōrūpūt per superbā. vnde ostendit Aug. Radix diuitiaz ē superbia. Si de sunt frangūt per ipatiētā. Ecclē. v. Bt uitte pseruate i malū dñi sui: perierunt i afflictōe pessima.

¶ Sermo tertius vñ supra.

Scit eim pater vester celestis: q hīs oībus indigetis et. Magna nobis d deo nro debz eē fiducia q i ipso ē magna beniuolētia: iō dñr. pater vester. In eo eim ē oīum futuroz pscia. iō dñr. Scit. n. qualis in nobis sit magna indigetia. ppter qd dñr. hīs oībus indigetis. Circa pīmū notādū q magna dei beniuolētia i hoc exprimit q p nō vocatur. Benf. xxxij. Nōne ipse ē p̄ tuus: qui possedit te et fecit et creauit te. Ipse eim nos fecit quātū ad corpus. creauit quātū ad aīam: et possidere nos debet quātū ad res. Sza dñio corporis ipz expellūt luxurio si. a dominio aīe superbi. a dñio rerū auari. Ista sūt tria q im dicta salomonis hoīem de domo expellunt. s. fumus. mala vxor. et stillicidiuz. Ista aut spūaliter intellecta deū ab homine expellūt. s. fumus supbie q in astus ascēdit s3 cito euanescit. Mala vxor carnalis concupiscētie. et stillicidiū auaritie q hoīem sollicitudinib⁹ iquerāt. Circa scdm. s. dei psciam. Quidā. n. curiosi. duo maxie ingere cōsueuerūt. ¶ Unuz q: cū pscia tci falli nō possit si pscit ali. quē damnadū oportet cū dānari. et iō nī hīl pdest agere bonū. et nīhīl obest facere malū. ¶ Scdm ē quare deus creat vī nāci pmittit quos scit esse dānandos. Quid ista aut trib⁹ mōis rñderi potest. ¶ Prim⁹ modus ē nām i sufficiētā p̄ fite dō. cū dicit pbs. Intellect⁹ nō h3 se ad manifesta nature sicut ocul⁹ noctue ad solē. In tm̄. n. cognitio nra ē dñilis. q nullus phūs potuit vnq naturā vni⁹ musce pfecte cognoscere. vñ igit q vn⁹ phūs multis aīis i solitudine sterit: vt naturā apū posset cognoscere. et tamē pfecte cognoscere nō valuit Si ergo intel

lectus nō sufficit cognoscere manifesta nature create. quomō itelligere poterit occulta scie diuine. ¶ Unde narrat Tullius de natura deoz. q quidaz rex quesuit a quodā pho qd esset deus. Et phūs ad respondēdū terminū posuit laui. cui rex triū dierū terminū dedit. Quo expleto terminū iterū petijt: et triū dierū terminū adhuc recepit. Illo expleto adhuc maiorē terminū requisit. Cui rex vt video me deludis. Et ille nō facio vñ: sed deus ē hōi tā imensus q qto de eo plus cogito: rāto plus in eo deficio. et i eo qd dicā nō inuenio. ¶ Secundus modus respōdēdi ē qōnem qōntibus repellēdo. et istū modū traditū habemus a dño. Mat. xxij. Qui ait phariſeis ipm iterrogātib⁹. iterrogabo et ego vos vnū sermonē et. Talibus igitur curiosis p qōnibus qd ē reddēda. vt dum nō possunt rñdere ad minima et manifesta defināt iuestigare profūda. De hīs aut minutis et manifestis aliqua exēpli grā pponamus que Aug. de ciui. dei dicit i mediū. ¶ Prio querit q cū tria sūt lucidissima. s. oleum. argētū. et ignis. et nīhīl habeat i se iugredinis: et si dēt q nō hñt. Quid ē q oleū lucidū maculas nigras infundit. Argentū candidū lineas nigras tingit. Et ignis fulgidus ligna et paleas nigras facit. et oīa que laberit deterrima reddit. ¶ Secūdo querit qd ē q palce tante sūt caliditatis q poma cruda maturāt et tāte frigiditatis q nīues in media estate cōseruāt ne sināt. cū tñ calidū et frigidū sint oīo contraria. et duo p̄traria i eodē subiecto eē non pñt. ¶ Tertio querit d quādā ficu egyptia. ca que si ponat i aqua mox fundā petie vbi madefacta et aqua repleta ad superficiē redit et ibi confisut. ¶ Quarto querit de calce i quo ignis latēs p̄tinet. et cū naturalit aqua ignē extinguit et oleū nutriat. tñ figs aqua i calcē istū dat mox ignis latēs vrere icipit. et si oleum adhibeat mox illū ignē extinguit. ¶ Quinto querit d a damate q nullo ferro frāgitur: nullo igne cōsumit. et tñ hircio sanguine frāgit phsbec. Dñr aut q in ethiopia ē quēdā calamita que ferrū nō attrahit sed repellit. et quēdā alia q i vno an

Domica. xv. post festū trinitatis.

gulo ferrum attrahit & in alio repellit. Sexto querit d' duob' fontib'. quoz vnus ē in egypto i quo faces extinguūt accēse. & reascēdunt extincite. Alius est apud garamates q in nocte ē tā calidus vt nō bibat. In flūie ē mīra & stupēda apparēt. Bī. ii. lapillus ēē modicus ad modū sagitte figuratus: & i medio inter stitit i modū aeris generatus. Hic aurū & argētū in marsupio lanco & scintilo liquefacit. & marsupiu & scintiliū nō ledit & multa alia stupēda facit. Si igit homines curiosi istoz & similiū nesciūt rōnez reddere: desinat celestia idagare. ¶ Tertius modus rūdēdi ē rōnibus & exemplis veritatē astruēdo. ¶ Primū igit q' .s. diuina p'escia nullā necessitatē iherat ostēdit Boetius rōne & exēplo. Rō eius ē qm deus p'scit futura. quē dā d' necessitate vt solē orit. & quē dā ex libera volūrate: sicut hoīem currere vel aliqd opari. Et iō sol' necessario orit q' deus sic p'sciuit & ordinauit. & hō volūtare opat quia deus sic p'sciuit & ordinauit. illa igitur quē sūt a cā naturalit' operanto vētura sunt d' necessitate. Quē vero a cā libere opante ventura sunt libere & nō de necessitate: q' deus sic instituit & p'sciuit. Exemplū aut tale ponit. sit alicui al' qd tritū i quo hō sit paratus ad ambulandū. alius aut hō sit super altā speculā p'scius futurorū qui monet eū ne p' viā sinistrā icēdat: s' aut p' dexterā aut saltē per mediā vadat. & illi p'tēnez sinistras teneat & in latrones icēdat: nō fuit culpa speculatoris q' hoc p'sciuit & maxime q' amonuit s' illius qui p'tēpsit. Potest igit dici q' viā dexterā ē p'niā quē ducit ad celū. viā sinistra ē p'niā qd ducit ad tartara. viā mediā ē p'niā imp'ectorū: q' ducit ad purgatoriu. Deus igit scit quā viā quislibet est facturū & monet ne per sinistram succedat sed aut per dexterā: aut saltē per mediā vadat. Siquis igit viā p'cti eligit & ad tartara descēdit non deo vident & admonēti: s' sibi p'tēnēti imputari d's. ¶ Postea querit. q're vulneratus medicinas requirit cū deus scit qm ē moriturus. & quare agricola terrā serit & vineā colit. ex quo deus scit quos

fructus debeat p'ducere. sed si vulneratus medicinā p'temnit mortē icurrat. Si agricola terrā vel vineā nō colit steriles fructus hēbit. q' sic dñs fructū esse instituit & p'sciuit. ¶ Ad scdm querit quare. s. deus creat & nasci p'mittit quos dāna: dos ēē cognoscit. Rūdit apls Ro. ix. an nō h'z p'tā tē figulus ex eadē massa facere aliud quidē vas in honore. aliud i cōtumeliā. Vbi dicit Aug. Iō nō vtrūq' i honore ne hoc inersisse estimēt & si vtrūq' in cōtumeliā: vt iudiciū misericordiā superalret. Ac p' hoc ne dānatus ex debito d' supplicio suo iuste p'querat. Nec liberatus gratis sup'be d' merito gloriē. Aug. aut in enchiridion ad istā qōnem rūdit dices q' deus cū sit sūme bonus nō sineret malū ēē in operib' suis nisi adeo ēēt oīpotēs q' de malis posset bona elicere. ¶ Quattuor igit bona d' malis hominibus maxime deus elicit. ¶ P'io q' ex hoc boni meliores apparēt: sicut ēt albu iuxta nigrū magis relucet. Aug. vbi supra. Illi qd malū d' bñ ordinatū & suo loco positū cōtinētius p'mēdat bonū vt magis placeat & laudabilior fiat bona dū p'parant malis. ¶ Secūdo q' ex hoc dei iustitia cōmēdat. Lū. n. vn' uerse vie oīi sint misericordiā & veritas si oēs ex misericordiā saluaret nō appareret eius iustitia. & si oēs ex iustitia dānaret nō appareret eius misericordiā: velut si iu dex oībus malefactorib' parceret nō appareret iustus. & si nulli vn' q' p'ceret nō appareret pius. ¶ Tertio q' p' malos boni exercētur & maior eis corona p'parat. Si eim mali nō fuissent nec xps fuisset occisus & hō nō fuisset redēptus. nec stephanus fuisset lapidat'. nec aliquis scūs p' martiriū fuisset coronatus. Greg. q' lima ferro: & fornax auro. & tribula grano. hoc facit tribulatio viro iusto. ¶ Quarto: q' de malis sunt sepe multi sancti generati. sicut de esau malo natus ē scūs Job. De achaz malo ezechias bon'. De amon malo iosias bonus. De h'ricis petrus martyr egregi'. Ex spinis. n. nascit rosa. s' si spina penitus p'cidere nulla rosa nasceret. seruat igit inter dū deus spinas vt inde electas suscipiat rosas. ¶ Tertio ponit n'ra in

Indigētia: cum dī. q̄ his oībus īdīgētis. ex quo dāf intelligi q̄ nō debemus tempo ralia querere ad sup̄fluētiā sed ad sub leuandā īdīgētia: aut in nobis aut in alijs. Cōtra hoc faciūt gulosi q̄ nō respi ciūt ad necessitatē sed ad voluptatē cū tñ dicat Seneca. Palatū tuū fames ex ciet et nō saporēs. Legit q̄ dario fugiē tī a facie Alexādrī ī magna siti oppres so aqua turbida ē cadaueribus inqui nata ē ei ad bibēdū oblata quā bibēs vi xit se nūquā bībisse iocū dī. Cōtra hoc ē faciūt auari q̄ alioz īdīgētias nō lūt supplere s̄ sibi oīa retinere: cū tamē aqla ē leo p̄dā soli nō comedat: s̄ au bus et bestijs a longe sequēribus partē relinquat. Legit q̄ cū Alexāder p̄ quā dā siluā pergeret et ipse cū exercitū sibi fere deheret. et ciphus aque sibi oblat fuisse ipam aquam effundī mandauit. Nōluit. n. solus bibere postq̄ militibus suis hoc nō poterat cōicare. Cōtra hoc ē faciūt superbi quī nullo reputāt se īdīgere et tamē omnibus īdīgēt. Superbia enī oīa bona corodit et folia bo noz verborum et flores bonaz volūtātū et fructus bonoz operū. Juxta illud Ec cle. vi. Non te extollas in cogitatōe ani me tue velut taurinus ne forte elidat vir tus tua per īutilitā: et folia tua come dat. et fructus tuos p̄dat. et relinquareis velut lignū aridū in heremo.

Cōtra decīasexta Sermo primus.

Barthesius in ciuitatē que vocat nāym. Et ec ce defunctus efferebat. et. Lu ce. vii. Iste filius vidue defun ctus erat et ad monumētū portabatur et īā extra portā delatus erat et mater vi dua eū flebat. Per istum igitur defun ctum peccatō significatur. De quo qn q̄ per ordinem sunt videnda. P̄ Prio quare peccatū per mortuū ītelligitur P̄ Secūdo quod ē monumētū in quo ī cluditur. P̄ Tercio qui sunt portatores a quibus portatur. P̄ Quarto que ē ista porta extra quā deservit. P̄ Quinto q̄ est vidua a qua deservit. C̄ Circa primū notādū q̄ peccatō per mortuū ītel ligitur ex eo q̄ īstīat mortuū est frigi dus. ponderosus. et fetidus. Frigiditas

autem in eo causatur a tribus. P̄ P̄mo causatur a frigida suggestiōe diaboli. De qua dicit Ecclē. xliij. Frigidus ven tus aquilo flauit et cōgelauit cristallus ab aqua. Iste ventus aquilonaris ten tatio est illius qui dixit ysa. xliij. Sede bo in lateribus aquilonis. Ex cuius tē tatiōe frigida anima que erat cristall us inquantū ad dei imaginē ē creata: tota efficit gelida. P̄ Secūdo causat a frigida natura peccati. Peccatū eīm de se frigidū est et cum sit venenū serpen tis infernalis vel q̄ p̄e sui frigiditate extinguit calorez cordis. De frigiditate peccati dicitur Hiēre. vi. Sicut frigida facit cisterna aquam suā. sic frigidam facit malitia animaz suā. P̄ Tercio cau satur ab extinctiōe ignis diuini amoris. Amor enim dei ignis est. Luce. xij. ignē veni mittere in terram. et. Istum ignēz predictus ventus aquilonaris extinguit. et ideo animaz frigidam relinquit Chry so. Qui non habet istum ignem: de quo dicit dominus. Ignem veni mittere in terram. In hyemē est. etiam si fuerit in media estate. Sicut autem frigus po ros terre constringit ne aliquid germi nare permittit. Sic tale frigus in anima generatum siue a frigida suggestiōe dia boli siue a frigida natura peccati: siue ab extinctiōe ignis diuini: sic omnes bo nas affectiones constringit q̄ nullū bo num prop̄ ositū. nullum bonū opus animaz producere sinīt. Ideo dicit Ec cle. xliij. Belu sicut salem effundam su per terrā. i. effundī permittā. Tale enim gelu habet naturam salis: q̄ animaz q̄ prius fructifera erat sterilem fecit. ps. Terram fructū. et. C̄ Secūdo peccatō est ponderosus. Peccatū enim dicit̄ ponderosus. tum q̄ vnus ad aliud tra hit. Greg. Peccatū qd̄ p̄ p̄nitētiaz nō dī luitur mox suo pondere ad aliud tra hit. ysa. xxxvij. Pilosus clamabit alter ad alie. Glo. p̄petrata malitia p̄petra da vocat. tū q̄ laborare facit et p̄mit ysa. xliij. Seruire me fecisti in p̄etis tuis. p̄ buisti mihi laborē ī īstītatib⁹ tuis. tū q̄ subito ad īfernū dīmergit. Job. xxi. ī pū cro. ad īfērnā descendit. Si omnes mō tes essent plūbei et sup̄ aliquem iussu ca

deret ipm ad infernū nō traherent et tñ
petm sic est pōderosus q in momēto il
luc traxit nobilissimū spūm. Luc. x. Ut
debā sathanā qñ fulgur de celo cadētē.
¶ Tercio pctōr est fetidus. Est. n. cor ei
sicut latrina in qua porci isfernalis dele
crabillr volutant. Un demones non pe
tierūt mitti in colūbas q hñt simplicita
tē. Nec in agnos siue oues que hñt ino
centiā. Nec in turtures q diligūt caslita
tē: s; in porcos q amat unū dñtā. Demo
nes aut nō habitāt in cordib; simplicitū:
nec innocentū: nec puritatē amātū: sed
in cordib; supboz: raptorū et imundoz.
Job. xli. Sub vmbra dormit. i. in corde
raptoris et auari: q ipse diuile fugiunt
sicut vmbre. in secreto calami. i. in corde
supbi q extertus videt ntidus: s; intus
ē vacuus: et in locis humētib; .i. in corde
luxoriosoz q semp natare volūt in ag
sordidit delitiāz. ¶ Secō vidēdū ē qd
sit monumētū in quo pctōr icludit. Ad
qd notādū q sicut dicit Aug. de ciui.
dei. Triplex est mors. ¶ Prima est mors
corpis q fit qñ ipm deserit aia: et ista est
mors nature. ¶ Alia est mors aie qñ ip
sam deserit deus. et ista est mors culpe.
¶ Tertia mors est vtriusq; .i. corpis et
aie que fit qñ nec aia viuificat corpus:
nec deus viuificat aiaz: et ista ē mors ge
hēne. Iuxta hāc triplicē mortē triplex ē
monumētū. ¶ Primū est materiale in q
sepelit corpus mortuū. ps. Sepulchra il
loz domus eoz in eternū. Et vñ monu
mentū sm Aug. qñ monēs mentem: qz p
hoc glibet admonef vt mortālē se eē co
gnoscat. Eccl. xxxvii. Admor esto iudt
cy mei. sic. n. erit et tuū. ¶ Scdm ē corpo
rale. i. ipm corpus in quo aia facit sepul
ta. qd qdēz lz a foris videat speciosum.
intus tñ est plenuz spurcitijs peccatoz.
Mat. xxii. Ne vobis scribe et pharisei et
hypocrite q siles estis sepulchris deal
batis q a foris appent hoibus speciosa:
itus aut plena sunt ossibus mortuoz et
omni spurcitiā. ¶ Tertiu monumētū ē
isfernalē in quo sepelit corp; et aia: q am
bo sunt mortui morte eterna. Luc. xvi.
Mortu; ē diues et. ¶ Tercio ē vidēdū
q sint portatores. et sicut est triplex mors
et triplex monumētū: sic ē isti portatores

tripli; distinguunt. Nam portatores cor
poris mortui ad sepelchū materiale sūt
q̄tuor: elemēta ex qbus corpus ē pposi
tū: que tādsu adinutē pugnāt donec in
corpe dissolutōes iducātib; tñ de; mul
tū posuit de terra et paz et ceteris elemē
tis. Elemētū. n. aq appet in humoribus
et sanguibus. Elemētū aeris in respira
tōe flatus. Elemētū ignis in calore na
turali. Elemētū terre in carne: neruis et
ossibus: et sic pz q multo plus ibi posuit
de elemēto terre q̄ ceteroz. Si. n. posu
isset multū de igne: hō fuisset nimis ira
cūdus nel auarus. Si multū de aere ni
mis supbus fuisset. Si multum de aq ni
mis fuisset libidinofus. Sz multum ibi
posuit de terra q est elemētū infimū: vt
hō nō supbiat sed in humilitate p̄sistat.
Portatores aie ad monumētūz corpale
sunt q̄tuor: que in pctō hoiez p̄seuerare
faciūt. ¶ Primus ē fiducia lōgioris vite
que tñ hoiez sepe decipit. Unde dī Ysa.
xxxvii. Dū adhuc ordiret succidit me.
¶ Scds ē cōsideratio culpe aliene. Eccl.
xxxij. Pctōr hō deultrabit corpeionē. et
sm volūtates suā iueniet p̄parationem.
¶ Tertius est fiducia d̄ ventā quā aliq
p̄cipit ex magna dei misericordia. Eccl.
Ne dicas miseratio dei magna est multū
tudinis pctōz meoz miserebif. ¶ Quar
tus est adulatio peccatiū blādā. Ysa. lvi.
Popule meus q bñm te dicūt ipi te de
cipiūt. Portatores corpis et aie ad sepul
chū isfernalē sm Amb. sup Lucā sūt q̄
tuor: spūalia elementa. Quidā illuc por
tant a terra pp appetitū terrenoz sicut
auari. Alij ab aq ppter appetitū delitiā
rū sicut luxuriosi. Alb aere pp appetitū
ambitosus sicut supbi. Alij ab igne per
irā et odium sicut iracūdi. ¶ Quarto vi
dēdū est q sit porta extra quas mortuus
egredit: que qdē est sm glo. aliq de qn
qz corpis sensibus. Nā q videt mulierez
ad p̄cupiscendum eā mechā; est eā et.
mortuus extrahit per portā visus. Qui
aut detractōibus et lingua litigijs accō
modat: extrahit mortuus p portā audi
tus et oris. et iō ad istas portas sūt custo
die adhibēde. Nā ad portā visus ponē
da est pactio mutua. Debēt. n. cor et ocu
lus adinutē pactum facere q. i. cor nō

dirigat oculū ad aliqua illicita: et q̄ oculi
 sui renūciat cordi aliq̄ vana. **Uñ** Job
 xxxi. Pecegi se domus cum oculis meis ne
 cogitē qdē de virgine. Ad portā auditus
 ponēda ē sepes spinea. i. rep̄hēsiō dura.
 Eccl. xviii. Sept. aures tuas spinis et no
 li audire linguā nequā. **Et** sū. xxv. Uē
 tus aquilo dissipat plumas: et facies tri
 stis linguā detrahēre. **Dico.** ad rusticū
 monachū. Sicut sagitta si mittit cōtra
 durā materiā nōnūq̄ i mittētē reuertit
 et vulnerat vulneratē. Sic detractor cui
 tristē faciē viderit auditus illico p̄tabe
 scit: pallet vultus: perēt labia: salua sic
 cas. Istas tales spinas et philosophi ali
 qñ opponēbāt. **C** Biogenes. n. cui dā re
 ferēt qdā malū ab amico de sp̄o. planū
 ait: Dubiū vero est an amic⁹ hoc dixerit.
 Tertio ē aut mīsi q̄ tu male dicis. **Anti
 sthenes** cui dā dicēt: ille de te malū hoc vi
 dit. ait: nō d me hoc dixit s̄ de illo q̄ hoc
 in se hīc recognoscit. Ad portā oīs po
 nēdū ē ostiū vt qñ expe dit apia. et qñ si
 expe dit clausus teneat. Ponēda ē stae
 ra vt verba pōderata pferant. Ponēdū
 est frenū vt ab assessorē animi lingua rega
 tur. Ista doctrina tradit **Eccl. xviii.** Qui
 tuo facito ostia et vbi suis facito statera
 et frenos oīs tuo rectos. **C** Quinto vidē
 dū ē q̄ sit ista vidua a q̄ mortu⁹ deslet: s̄
 glo. ista vidua est ecclia q̄ sp̄s sui p̄nta
 viduata filios suos plorat q̄s ad morte
 ire sp̄cit. **Mat. ij.** Rachel plorat filios
 suos: sic plorabat paulus dicēs **Gal. iij.**
 Filioli mei quos iter p̄turio donec for
 met xps i vobis. **C** Notā dū autē q̄ tres
 plactus circa mortuum fieri p̄ueuerāt.
P Un⁹ sit cū adhuc mortu⁹ est in domo.
P Ali⁹ dū fert extra domū. **P** Tertio dū
 deslet ad tumulū et sepeli. Tūc mortu⁹
 ē in domo qñ p̄m̄ adhuc ē in aio. Tūc
 deslet extra domū qñ p̄cedit i actū. Tūc
 sepeli qñ mole terre. i. p̄suetudine pec
 catorū p̄m̄. **Glēdus** est igit p̄ctō q̄ est in
 p̄ctō male volūtatis. **Glēdus** est q̄ proce
 dit in actū p̄m̄ operis. **Glēdus** est q̄
 in peccato male cōsueru dūis. Iste tres
 differētie peccatorū et isti tres plactus
 figurati sunt p̄ tres mortuos quos xps
 suscitauit in qbus oīs fuit plactus.
 Suscitauit enī puellā in domo: et signi

ficat peccatū in anima: et ibi fuit plactus
Uñ dī **Matth. v.** Uñ dī tumultū et fle
 tes et elulantes multū et. Suscitauit ad
 lescētē platū extra domū: vt habet hic
 et hoc significat p̄m̄ qd̄ p̄cessit in actū:
 et hic sibi fuit fletus: q̄ mī flebat. Susci
 tauit lazā iam sepultū et fedi dū: et signi
 ficat p̄m̄ p̄suetudinis: et ibi fuit magnus
 fletus. nā flevit martha: flevit magdale
 na: flevit iudei: flevit et xps. Isti tales
 maiori fletu idigent q̄ p̄m̄ vel secūdi.
P Demones ei⁹ circa peccatorē mortuū
 faciūt tres: nō plactus sed plausus. Sa
 ciūt cūm plausus magnū: qñ peccat i do
 mo hoc est in aio suo. **Ad** atorē qñ proce
 dit in actū. **Ad** actū qñ p̄suetudine
 sepeli. **Thy. ij.** Aperuerūt super te os
 suū inimici tui. hoc p̄m̄ ad plausum
 p̄ p̄ctō cordis. **Sibilauerūt** et fremuerūt
 dētib⁹ suis. hoc p̄m̄ ad plausus pro
 peccato op̄is. Et dixerūt deuorabimus
 eū. En iste est dies quē expectabamus in
 uenimus et vidimus. hoc p̄m̄ ad plau
 sum pro peccato p̄suetudinis.

C Sermo secundus vii de supra.

Adolescēs tibi di
 co surge et. Sicut p̄r istuz
 defunctum significat misera
 peccatoris p̄ditio: sic per istū suscitatus
 intelligit salutaris penitenti⁹ queris.
 Cuius suscitatio: quedā cōuersionis quedā
 sunt inductiua: quedā effectiua: quedā
 ostēsiua et quedā cōsecutiua. Inductiua
 autē duo sunt. s. p̄passio vidue et p̄sen
 tia turbe. **C** Prīmū igit qd̄ xpm̄ iduxit
 ad istū resuscitadū fuit cōpassio vidue.
Unde dī: Quā cū vidisset dñs misericor
 dia mortus et. Ista p̄passio vidue signat
 cōpassionez peccatricis anime quā xps
 sup̄ ea gerit. et tanq̄ pater benignus cō
 solationē infundit. **ij. Lox. i.** Bñdictus
 deus et p̄ dñi nri iesu xpi p̄ misericor
 diaz et de totū p̄solatioz et. Et vocat
 hic ap̄lo deū triplicē noie. s. deū: dñm et
 patrē. Nā sm̄ triplicē tp̄is veritatē asse
 cutus est hāc triplicem deuotionē. In
 statu enim legis nature: vocat⁹ ē deus.
Unde dicit. In p̄ncipio creauit de⁹ et.
 Et rō est: q̄ tūc erat tps iſtruendi hoies
 in vni⁹ veri dei cognitione. Deo enī

vt Barmascenus dicit. dicit a theos qđ ē deus siue cognoscēs: quia scīpm nos cognoscere facit. In statu legis scripse vocatus est dñs. Tñ dicebat: Ego dñs tñ. Et rō est: qđ tñc tps erat tenēdi hōies in timore. dñs enīz est nomen timoris. In statu legis euāgelice sepe vocat pī. Tñ in orōne dñica non dī deus nī: nec dñs nī: sed pater nī. Et rō est: qđ mō est tps psonēdī filios in amore pīa. Pater. n. nomē est amoris. Ro. viij. Nō enīz accepistis spīm seruitutis itēz in timore: s; accepistis spīm ad optōis filior. C Se cū dū iductiū fuit pīta turbe. Nam cū ipso erat multitudo copiosa: z cū vīdua sūt turba multa. ideo fm glo. xps iductus fuit corā illis facē miraculū: vt illi crederēt z isti miraculi testes eēt. Sed norandū qđ suscitatio filie archisynagoge facta ē: electa multitudo pīte. Suscitatio vero istius z lazari in pīta multitudo ē qđ ē dī durauit z lōgo tpe vixit: z lōgā pīaz egit. Per puella igit suscitata in domo: itelligit pctor oculi: sus qđ dēu offendit. Per puer extra domū suscitatu pctor: manifestus: qđ dēu offendit z pīmū scādalizauit. Per iaz qđ iudicauit z scidit pctor: pīuēdī narij itelligit: qđ dēu offendit z pīmū scādalizauit: z dēu a seminū elōgauit. Pctor igit oculus: d; facere pīaz in oculto vt placet dēu. Pctor: manifestus d; facere pīaz manifestā z diurnā vt plz dēu z edificet pīmū. Pctor: pīuēdī dīnari: d; facē pīaz māifestā z diurnā vt plz dēu z edificet pīmū z paulatiz possit appropinqre ad dēu. C Scđo ī ista resuscitatōe fuerūt qđā effectiua. qđ dē fuerūt duo. s. tacitus loculi z iussio pcepti. De pmo dī: accessit z tetigit loculū. Tūc dñs loculū tāgit qñ cor dñz peccatoris ad pīam emollit. Loculus em īste est pscīētia pctoris: in quo tanqđ ī lecto male pscīe regefcit. Est enīz locus iste spinosus: z tñ ī ipso regefcit auari vt dī Job. xxx. Est sub sentib' delitias pputabā. Est lutosus: z tñ ī ipso regefcit voluptuosus: vt dī. j. Pet. ij. Sus loza ī volutabio luit. Est vētosus: z tamē ī ipso regefcunt superbi: vt dicit Hier. xxiij. Omnes pastores tuos pascit vētus.

Ecce quāta cecitas regefcere ī lecto spīnofo lutofo z ventoso. Sed accedit dñs. Et loculū tāgit dñz peccatorē ad sui cognitōne reducit. Et tunc ille locus spinosus erat spinosus per pūctiōne vitiorū: efficit floridus p amētatē virtutū. Cā. i. Lectulus nī floridus. Qui prius erat fetidus per imūditia: efficit odoriferus p puritatē internā. Cā. v. Vinea florētes odor dederūt. Odor vineaz homīnes recreat: serpētes fugat. Sic odor castitatis delectat dēu z hōies: z fugat serpētes īfernales. Qui pū erat ventosus per īgetudinē: efficit gēus p mentis tranquillitatē. Ecē. xliij. In sermone eius siluit vētus: cogitatōe sua. i. sapia: placauit abyssus. i. cor pctoris cōfusus. C Scđm effectiū huius resuscitatōis fuit iussio pcepti cū ait: Tibi dico surge. Ista aut iussio est diuina inspiratio. De qua dī Eph. v. Surge qđ dormis z exurge a mortuis: z illuminabit te xps. Dicit na qđ ē īspiratio excitat dormiētē. ideo dicit: Surge qđ dormis: viuificat moriētē. ideo sub dī: Et illuminabit te xps. Est enī xps via veritas z vita: vt dī Joan. xliij. Est via per quā hō ad celus vadit. Est veritas que hōiem ne erret deducit. Est etiā vita per quā hō tanqđ ad terminū puenit. Quia igit est via excitat dormiētē vt surgat z p viā vadat. Quia est veritas deducit īgnorātē ne p deuta īcedat. Quia est vita viuificat moriētē vt ad vitā eternā pueniat. C Tertiō ī ipsa suscitatioe fuerūt quedā offēsiua. i. quedā p que offendit qđ fuit vere suscitatus. Et illa sūt duo. s. sessio z locutio. C De primo dī: Resedit qđ erat mortuus. Non dī qđ stetit nec qđ iacuit: s; qđ resedit. In stādo: totū corpus laborat. In faciendo: totū gescit. In sedēdo: partim laborat z partim gescit. Illi stant qđ circa curas teporalū nimis laborāt. Illi faciūt qđ bonis opibus nimis torpēt. Neuter istorū vere sunt suscitati. Illi sedēt qui dediti sunt z labori actōis z qđ ī pēmplarōis illi sunt vere suscitati. Tales qđ habent ytrāq; vitā. s. actiua z pēplatiua vāt se deo p deuota orōnez. pīmo: per miseri corde subuētoez: z sibiipsis p humilem recognitōez. Et sic hñt offīciū magda-

lenc: marthe & lazari. Berni. Opus est vt maria pie & subtili sentiat de deo. Martha misericorditer & benigne de primo. Lazarus misere & humiliter de seipso. Secūdo peccator ostēdit suscitatus qñ ille q̄ p̄suevit loqui verba mūdi vel verba peccati: incipit loqui verba dei. Sicut etz tūc ostēdebat se esse ciuē babilonie: sic mō ostēdit se esse ciuē hierlem ciuitatis sup̄ne. Ad linguā agnū. n. qđ qđ loquit ostēdit ciuitatē quā p̄tref. Un dictuz fuit Petro Mat. xxvij. Vere & tu ex israh es. Nā & loq̄la tua māifestuz te facit. Qui ergo loquit verba mūdi: ostēdit qđ sit p̄fessus ciuitatē mūdi. Joā. iij. Qui de terra ē: de terra loquit. Qui loq̄t verba p̄cti: idicat qđ sit p̄fessus ciuitatē inferni. Jac. iij. Lingua nra ignis ē islama: ta a gehēna. Qui loq̄t verba dei: idicat qđ sit p̄fessus ciuitatē paradisi. Un dñs loquēs semp verba dei: p̄querebat de turcīs dīcēs Joā. viij. Quare loq̄la meā n̄ cognoscitis. Quarto in sp̄a resuscita tōe sūt qđā p̄secutua. i. qđā que ad ip̄s miraculū sūt p̄secuta: que qđ sūt duo. Primo est dei laudatio. Un dñs: Accēpit aut oēs timor & magnificabāt deum. Nā sicut dicit Aug. Nemo donis deest beatus qđ donati exstitit ingratus. Quasi at deus laudet ostēdit in li. i. homl. in p̄so na dei dicens. Si fueris iniquus nō me laudas. Si fueris qñ iustus & de iustitia iustus: nō me laudas. Si vltā cū lingua p̄sentit me laudas. Et subdit: Melius ē tacere & bñfacere: qđ laudare & p̄ctm cōmittere: cantet vita: cātē facta. Secūdo est xpi fides & cognitio cū dixerūt. Propheta magnus surrexit in nobis. Et vocant xpm p̄phetā magnū & v̄sitatorem nostrū. Fuit aut xps p̄pheta magnus: qđ habuit verba magne sapie. Jo. viij. Nun qñ sic locutus est hō sicut hō iste. Hūit miracula magne potētie. Act. x. Qui p̄trā sūt bñfaciēdo & sanādo oēs opp̄ssos a dyabolo. Habuit exēpla magne sanctitatis & vite. Mat. xi. Bñfice a me qñ mitis suz & humilis corde. Luc. vlti. Qui fuit vtr p̄pheta potens in ope: qđ ad miracula. & sermone: quo ad verba coram deo & oī pp̄lo quo ad exēpla. Fuit ēz v̄sita-

tor n̄r. Luc. i. V̄sitauit nos oriens ex alto. In huius figura dixit Isai ad dauid i. Reg. xvij. Frēs tuos v̄sitaabis si recte agāt. Et cū qbus ordinari sūt disce. V̄sitoris cū officiū est ingreire de vita. ideo dñs: Si recte agāt. Ingreire d̄ fama. iō subdit: Cū qđ ordinari sūt disce. & ista facē dz ex charitate fraterna. iō p̄mittit frēs tuos. Xps igit ad nos v̄sitados veniēs & ingrens de vita: inuenit in nobis mala opa. Joā. iij. Erāt aut eoz opa mala. Ingreis de fama inuenit qđ eramus demonibus associati. Job. xxx. Si eras draconū: s̄ focus iurtritionū. iō quiste v̄sitor opa mala dissoluit. Jo. vi. i. Joā. iij. In hoc appuit filius dei vt dissoluat opa dyaboli. ip̄s dyabolū nobis associatū de mūdo eiecit. Joā. xij. Nūc iudiciū est mūdi: nunc p̄nceps huius mūdi ei ciet foras. Ita aut non fecit tanq̄ tyrānus: sed tanq̄ frater vterius. ps. Narabo nomen tuum zc.

C Sermo tertius vnde supra.

Et hec vidua erat zc. Mulier ista de morte filij sui multū dolebat: & iō lamētabili cū siebat. Dolor aut ei ex q̄rtuor causabat: videlz ex eo qđ erat mulier: ex eo qđ erat mīr: & ex eo qđ erat vidua mīr: ex eo qđ erat vnici mīr. Primo igit causabat dolor: ex eo qđ erat mulier. Naturā. n. mulieres magis patitū & magis p̄patunt qđ vtr ex eo qđ h̄it aīam magis mollē. Un mulier qñ mollis aer dīcta est. Jo. h̄z p̄hm in li. de aīaltb. In oī genē aīaltū semie sūt molliores qđ vtr p̄ter vrsā & leopardā. Un igit inuenit aliq̄ mulier seuera & dura nō pōt dīci semina: s̄ vrsā & leopardā. Mulier qđez filij est naturalr frigida & humida: & iō de facili est passibilis & p̄passibilis. Vtr aut naturalr est calidus & sicc⁹. iō nec sic de facili patit nec p̄patit. iō i filij morte & aduersitate naturalr plus dolet mīr qđ pater: ex eo qđ ē magis mollis & p̄passibilis. In filij aut honore & sublimitate naturalr plus gaudet pater qđ mīr: qđ ē magis magnanimus. Et istud ap̄e innuit Prover. x. Filij sapiēs lertificat patrē. huius vero stult⁹ mēstita est mīrto sue. iōc

filio autē sapiēte et bono h3 pat letitiam:
et mī vanā gloriā. De filio at stulto et ma
lo h3 mī tristitiaz: pī vero irā. Prover.
xviij. Ira pīs filius stultus: et dolor ma
tris que genuit eū. C Secūdo causabat ei
dolor: ex eo q̄ erat mī. Naturaliter enī
mī plus diligit q̄ pater: et iō plus d̄ mor
te eius tristat. De amissione eim eius rei
quā maxime diligimus maxime trista
mur. Quare autē mī plus diligit filiū q̄
pī multe sunt cause. C Prima ē: q̄ natu
raliter plures h3 defectū q̄ vir. qui qdē
defectus releuant qñ ab ip̄a filij generat
Unde multe mulieres que a viris odire
tur ppter filios quos generant diligun
tur. et iō mulier scīēs ppter filiorū gene
rationē se in suis defectibus releuari: et
a viro plus diligit vchemētē eos amat.
C Secūda causa ē: q̄ illud p quo plus la
boramus plus diligimus. Mater autē
plus laborat circa filios q̄ pī: et iō p portā
do q̄ in partē dō: q̄ ē et iō educādo. C Ter
tia causa ē: q̄ illaz rē plus diligit: quā
certitudinaliter nostrā cē scimus. Ma
ter autē certitudinaliter scit q̄ filiū de se
generauit. vir autē et si credat tñ certus
nō est q̄ sit de suo semine p pīto genera
tus. C Quarta cā est: q̄ illaz rē plus di
ligimus in qua maius ius nō habē scī
mus. Scdm autē ph3maio: portio d̄ sub
stantia mītis ē in corpore filij q̄ de sub
stantia patris. C Quinta cā ē: q̄ sicut
dicit Aug. Amicitia trahit ex cōsuetu
dine cohabitandī: colloquēdī: et conuer
sandī. Matres autē cū filiis magis con
sueuerūt habitare: colloqui et cōuersari
quāuis autē mater plus diligit filiū q̄
pater. tñ filius naturaliter plus amat
pīem q̄ mīem. Et vna ratio ē: quia pa
ter ē principii effectiui et formalis filij
generatōe carnalis. Et Alia ē: q̄ filius de
bet patri in oībus bonis succedere. Ter
tia ē: q̄ partus sequit vtrē quo ad li
bertatem et seruīturē. ita q̄ natus d̄ an
cilla matre et libero patre erit seruus. Na
tus de seruo patre et libera matre erit li
ber. In bonis autē et muneribus et
dignitatibus partus sequit patrē. vt si
rex cōtrahat cū aliqua plebeia filius q̄
nascit dignitatē habebit regalē. Et filius
igit plus diligit patrē q̄ matrē. tñ quia

ab ip̄o recipit formationē. tñ q̄ ab ip̄o
expectat oīum bonorū successiōē. tñ q̄
ab ip̄o h3 dignitatē et honore. Pater tñ
et mī plus naturalr diligit filios q̄ a fi
liis diligant. Et iō ē q̄ parētes de natu
ra sua pp̄ia cederūt filiis corpus pro
pīū. Filij autē parētibz in gnātōe nō
hīl cederūt. et iō parētes filios vt opera
sua: vt carnē suaz: vt mēbra sua diligit.
Videmus eim q̄ humor arboris fluit a
radice in ramos nō econuerso et amor a
patre qui ē radix magis fluit in filium
tāquā in ramū q̄ econuerso. C Tertio
causabat eius dolor: ex eo q̄ erat vidua
mater. vidue eim sepe decipiunt: q̄ sūt
sine viro cōsiliatore. Unde dī. Matrh.
xij. Deuorant domos viduarū sub obrē
tu plixē orōis. Sepe molestant: q̄ sunt
sine viro defensore. ysa. x. Erūt vidue p̄
de eorū. iō dicit. ysa. i. Defendite viduā.
Sepe sunt in tristitia: q̄ sūt sine viro cō
solatore. et ideo grane ē peccatū cōtrista
tas frerū cōtristari. Hier. xxiij. Viduam
nolite cōtristare. et magnū ē meritū eas
cōsolari. Job. xxiij. Ego vidue cōsolatus
sum. Iaco. i. Religio mūda et inaculata
apud deū et patrē. hec ē visitare pupil
los et viduas in tribulatiōe eorū. Quan
do igit vidue filios suos amittūt multū
dolere cōsueuerūt: q̄ remanserāt eis lo
co viri cōsiliatōis: defendētis: et cōsolā
tis. Aliquādo tamē expedit viduis vi
ro et filiis carere: q̄ magis libere pñt dō
seruire. Unde dicit Hieron. in eplā ad
paulā. Sancta melania calefēre adhuc
mariti corpusculo: necdū humato ou
os filios p̄didit que ad pedes xpī pu
luta est. Expeditus tibi seruītura sum
dñe. q̄ tanto onere me liberauit. Debēt
autē ip̄e vidue tria vitia fugere. scilicet ociosi
tatem: loquacitatē. et curiositatē. de quibz
b̄ dicit. i. Timo. v. Sile et ociose discite
circuire domos: non solū ociose sed et
verbose et curiose loquētes que nō opor
tet. C Primo igit nō debēt eē ociose. Die
ro. Semp aliquid boni operis facito vt
diabolus te inueniet occupatū. Ezech.
xvi. Hec fuit iniquitas sōdome sororis
tue supbia: saturitas panis: oculi et abun
dantia. i. Timoth. v. Vidua que in deli
ctijs ē: viuens mortua ē. h3 enī sit viuēs

in corpore: tamē ē mortua in mente. **Be-**
xit Agellius q̄ corpus hominis ē sicut
 ferru instrumentū qd si exercitat l3 cōte
 ratur tamē lucidū efficit. Si vō si exer
 citatur rubigine cōsumit. Si enim cor
 pus n̄ in se iunij s̄ v̄gilis exercemur
 debilitatē incurrit. si nō tōpore marce
 scit. Melius ē aut ipm laborando cōte
 rere q̄ inertia cōsumere. **Secūdo** nō
 debent eē verbosē. quāvis cūm verboli
 tas reprehēnsibilis sit in viris: tamen in
 feminis magis ē reprehēnsibilis et magi
 me in feminis v̄duis. Nā sūm **Chry.** **Au**
 lieres sunt incaute. molles et fragiles. et
 q̄ incaute iō cito decipiunt ex eo q̄ ea
 que audsūt rōe non discernunt vel dī
 scutūt. q̄ vero sunt molles: ideo ad bo
 num et ad malum cito flectuntur. quia
 autē sunt fragiles: ideo de facili superā
 tur. **Uñ** diabolus nō ē aggressus virum
 sed mulier: sciens q̄ mulier facilius de
 ciperetur ex eo q̄ sexus incautiōr ē. et ci
 tius flecteret. ex eo q̄ ē sexus mollis: et
 facilius vinceret: ex eo q̄ ē sexus fragi
 lis. **Tertio** non debet eē curiosē: q̄
 non debent de domo in domū circūire:
 sed in domo manere aut in ecclesia ora
 re. i. **Tim. v.** Que vere vidua ē et deso
 lata speret in dño et in se obsecrationi
 bus et orationibz nocte et die. Legitur
 de naturis aialium q̄ turtur amissō cō
 pari stat in hyeme in nido. in estate ve
 ro transit ad loca frigida. sic vidua in
 hyeme. i. in vīta presentī in qua ē frig
 peccati et carētia ignis dñi et sufflatō
 mali v̄t̄. i. rētrationis diaboli debet mo
 rari: vel in nido domus pprie non di
 scurēdo: nec vagādo memo: **Dñe** que
 q̄ discurret castitatē amisit. Vel in nido
 sue cōsuetūe ipsam. s. mūdando v̄pos
 sit dicere. **Lam. i.** Lectulus noster flori
 dus. Vel in nido sancte ecclesie oratio
 nibz scilicet insilendo. exemplo anne
 vidue. de qua habet **Luc. ii.** Si vero sen
 tit in carne aliquem malum calozē tran
 seat ad loca frigida hoc est assumat re
 media refrigerantia. s. maceratonē car
 nis carnalitatē exurentem. ps. Ure re
 nes meos et cor meū. abundātiā lachry
 marum cōcupiscētiā et extinguentem. et
 tunc dicere poterit cū p̄pheta. Transi

uimus per ignē et aquaz et eduxisti nos
 in refrigeriū. nihilominus vadat frequē
 ter ad rōē verbī dei refrigerantē. **Eck.**
xvii. Nōne ardōres refrigerabit rōs: sic
 et verbū melius q̄ datus. **Quarto** cau
 sabatur eius dolor: et eo q̄ erat vnicū ma
 ter. non enim alijs filiis sibi remanse
 rat qui ipsam aleret vel nut̄ret. hoc
 quispe spectat ad filios parentes. s. nu
 trire et fouere ad quod inducimur ver
 bo siue p̄cepto. **Exo. xx.** Honora patrē
 tuū et matrē. Et intellige non tm de ho
 norē reuerētē sed etiam beneficentiē. s. q̄
 plus mouēt exempla q̄ verba. iō in
 ducimur exemplo dñi qui de matre cu
 ram habuit et in v̄tra sibi obediēdo. **Zu**
ce. ij. Erat subditus illis. Et in morte ip
 sam iōāni recōmendando: et post mortē
 sibi apparendo. q̄ vero multo plus in
 ducunt p̄missa q̄ exēpla vel verba. iō
 dñs nos p̄missione inducit cū p̄cepto
 supradicto p̄missionem addidit dicēs:
 Ut sis longeuus sup terrā. et intelligit
 nō tm de terra mortētium sed etia viue
 tium. Sed quāz aliqui sunt v̄t̄ri quos
 plus mouent cōminatiō supplicia q̄ ver
 ba vel exēpla siue p̄missa iō dñs cōmina
 tionem facit dicēs. **Exo. xxi.** Qui male
 dixerit patri vel matri morte morietur.
 et intelligit non tm de morte tpali s. et
 de morte eterna. Sed dato q̄ deficiant
 omnia verba: exēpla p̄missiones: et cō
 minationes adhuc inducimur infictu
 nature. **Et** super hoc **Valerius** tria
 ponit exēpla. Lumen enim quedam mul
 er nobilis ob quoddā flagitium carcerē
 manscipata eēt vt ibi fame deficeret. filia
 sua nupta de licētia iudicis ipam quo
 tidie visitabat. pilus tñ diligēter per
 scrutabatur ne comestibz: leci d̄ferret. **Al**
 la vero extracto vberē singulis diebus
 de lacte p̄p̄to matrem p̄p̄tā alebat. Cū
 vero iudex miraret q̄ tanto tpe supul
 ueret rep̄rum ē qd̄ fiebat. tūc iudex pie
 tate motus infem filie cōdonauit. Simi
 le fere per oīa refert **Solinus** q̄ quodā
 patre sene et grādeuo taliter a filia i car
 cere sustentato. **Secūdu** exemplū po
 nit dñs: q̄ qñ ciconie senescūt filij pa
 rentes suos in nido ponūt et velut stan
 tes iuxta pectus suū collocant fouent

et nutrit. soli vultures pentes suos mori pmissit. Tertiū exēplū ponit qd cū Barius rex pfar fines scytar inuasisset miserūt ei scyte ifas qd depopulationez agroꝝ et vinear equanimiter toleraret. sz si sepulchra parētū ptingerēt: tūc scytarū potestas et vires sentiret: qd p eo defensione mortū se exponē sunt parati.

Confitebor decima septima. Serino primū.

Quā intraret iesus i domū cuiusdā principis phariseorū sabbato māducare panē etc. Luce. xliij. **L**ibellus in glo. sepe in sabbato docebat et curabat siue vt plures qui ad sabbatū cōueniebāt lucrificerent. siue vt i sabbato celestia quieris oēs infirmitates curādas eē ostēderet. siue vt iterdū a gete cōtēplatiōis ppter salutē aiay nos subtrahēdos eē docēt. id ad māducādū sabbatū cū isto principe intrauit nō ppter cibū sed ppter aiay lucrū. Vbi ē hydropicū istū in corpe et in mēte curauit. Circa cū curatiōem ex pte phariseorū fuit magna malitia. Ex pte hydropici fuit magna miseria. Ex pte xpi magna misericordia. Malitia aut phariseorū i tribus fuit. Primo i hoc qd cū obseruabant si videlz sabbato curaret: vt sic posset ei detrāhere qd sabbatū soluēt. Magna malitia eorū: qd eū pascebāt et sibi infidias parabāt: cū eō comedebant et ipz morderē volebant. Tales sunt multi qd alios pascūt cibis corporalibus: et tñ rescūtur eorū carnibus. Prouer. xliij. Noli eē in comessatiōibus eorū qui carnes ad vescēdū cōferūt. Sō. Carnes ad vescēdū cōferre ē in collocutiōe vicissim vitia proximorū dicē. Gal. v. qd si inuicē morderis et comeditis etc. Ille mordet qd ptez accipit et pte relinquit. Ille comedit qd accipit qd sibi sufficit et reliquū dimittit. ille cōsumit qd nihil relinquit. Pharisei ergo xpm aliqui morderāt ipm in aliquo laudādo et i aliquo reprehēdēdo. Juxta illud Mat. ix. Quare cū publicanis et peccatoribz māducat magister vester et bibis. In hoc qd magistrū cū vocāt laudāt eū. sed in hoc eū reprehēdūt qd cū peccatoribus māducabat. Aliqui ipm māducabāt: eius opa pervertendo. ex eo qd in sabbato ea faciebat

Jo. ix. Non ē hic homo a deo qui sabbatum non custodit. Aliquādo ipsum cōsumebant: totā vitā suā cōdēnando. Mat. xi. Ecce hō vorax et potator vini. et peccatorū et publicanorū amicus. Sūt etiam multi qui alios in parte laudant et in pte vituperant: isti mordēt. Alii sūt qui oīa bona opa in alijs puerūt: isti cōmedūt. Alii sūt qui et opera iudicāt et i tētiōe cōdēnant: isti cōsumūt. **S**cōdo eorū malitia in hoc erat qd tacebāt. cū enim dñs eos interrogaret. Si i sabbato curare: ipi tacuerūt. qd sicut dicit Be. da quisquid dixissent: cōtra se dictū fuisset. Nam si i sabbato curare: quare xpm obseruant. Si non i sabbato pecora curant. qd igit tacebant cū eos dñs interrogaret: ex angustia pcedebat. Sed notandum qd aliqui bonū ē tacere: aliquādo bonū respondere. Bonū quidē ē tacere. Aut ppter sapiētiam. Eccl. xx. Est tacēs qui i uenit sapiēs et ē tacens sciens tps apti tps. Aliquādo tacēt rōne ignorantie. Ibidē. Et tacēs nō habēs sensus loquēdi. aliqui rōe patiētie. ps. Posui os meo custod. dñi cōfi. pec. aduer. me. Aliquādo vero bonū ē respondere. Prouer. xxvi. Responde stulto iuxta stultitiā suā: ne sibi sapiēs eē videat. Et dñt tñ ibidē. Ne respondeas stulto iuxta suā stultitiam: ne efficiaris ei similis. Non ē enim stulto respondēdū stulte et impatiēter: sed discretē et sapiēter. Unde et phi aliquādo male dicentibus respondebat. sz patienter. Xenocrates enim cuiusdā male dicēt ait. Ut tu lingue tue: sic ego aurium meorū dñs sum. Antisthenes et cū eū dīcēt: hoies de te male loquūtur: ait. Superioris est hoc pati: inferioris dicere. Xenophon cuiusdā male dicēt ait. Tu didicisti male dicere: ego tēse cōscientia didici male dicere: cōtēnē. **T**ertio malitia eorū in hoc erat qd plus dñi malibus qd de afibus curabant: qd nō tatur cū dñi. Lulus vestrū asinus aut bos i puteū cadit. sic et sūt multi prelati qd minimis habēt curā magnā: de magnis paruum vel nullam. Job passus est dāna rerū: mortē filiorū: corporis cruciatum: et tamen non scidit vestimenta sua nisi in morte filiorū. Nam in dāno re-

ru ostēdit patientiāz dicens: Dominus
de dñs abstulit rē. In cruciatu corpo
ris ostēdit nō tm patiētiā: sed et humili
tatē magnā. **Uñ dñs:** De testa saniē rade
bat sedēs in sterquilino. In morte autē fi
lios ostēdit magnā tristitiā. Sed plati
plus curat de decimarū subtrahēde et fi
lurariū interrogatōe: q̄ de subditōy perdit
tione. **Chry.** Si ppl's decimas nō obtule
rit murmurat oēs: sed si populū peccā
tem viderit: nemo murmurat. **Pro** eos
oēs de hōnōre suo solliciti sunt: de hō
nōre autē dei nullus. **Ber.** Cadit asinus
et ē qui subleuet: pit aīaz nō ē qui recog
tet. **Secūdo** ex pre hydroptici fuit ma
gna miseria. Hydropticus sū Bedam
tres hz miseriae quē et tangunt i glosa.
f. inflationē vētris. ardorē sitis. et exha
lationem fetoris. **Primo** igit hz infla
tionē vētris p quam intelligit supbia.
Sap. iij. Dirūpet illos inflatos sine vo
ce. f. excusatiōis vel deprecatiōis. et dicit
dirūpet. i. in diuersis ptibus rūpet. Nā
a supiori rūpet eos malleus diuine sūie.
De qua dñs **Mat. xxv.** Nōcēdit a nre ma
ledicti dñe. **Diere. xxiij.** Nōne verba mea
quasi malle^o cōterēs petras. Ad inferio
ri malleus voracis gehenne. **Job. xxxi.**
Ignis ē vsqz ad cōsumationē deuorans
scētiē. **Ysa. vlti.** Malleus corū non mo
riet. Ab exteriori malleus pcutiōis via
bolice. **Prover. xix.** Parata sunt pecca
toribus iudicia. et mallei pcutiētes stul
torū corpibus. Nimis igit ē durus q nō
frāgit in cōsideratōe istorū malleorū. **Au
gu.** Ut miserabilis duritia ad quā cor
fringēdā leues sunt grādes mallei. o i
sensibilis torpor ad quē excitandū obtu
si sunt tā acuti aculei. o letalis sopor ad
quē excitandū rauē ē tā terribile toni
trum. **Secūdo** hydropticus hz ardorē
sitis p quā intelligit avaritia. Avarus
eīz tā ardētē sitit pecuniā q q̄to plus
bibit: tāto plus bibē cupit. **Joā. iij.** Dis
qui biberit ex hac aqua sitiet iter. **Poe
ta.** Sic gbus itimuit vēter suffusus ab
vnda. Quo plus sunt pote: plus situnt
aque. Tā ardētē sitit q aqua turbida
vel furtiua. i. pecūia iniuste acq̄sita dul
cius sibi sapit. **Hiere. ij.** Quid tibi vis i

via egypti vt bibas aquā turbidā. **Pro
uer. ix.** Aque furtiue dulciores sunt. Tā
ardētē sitit: q et sanguinē pauperū bi
bit. **Ecc. xxxiij.** Panis egētū vīta pau
peris ē: qui defraudat eū hō sanguinis
ē. **Tertio** hydropticus patit exhalatō
nē fetoris: p quā intelligit luxuria que
feret corā deo. **Johe. ij.** Ascēdit fetor: ei^o
et ascēdet putredō eius quia supbe egit.
Ben. xvij. Clamor sodomoy et gomone
orū multiplicatus ē: et pētm eoy aggra
uatū ē nimis. ille autē clamor non ē nisi
pecti fetor. Est at fetor tolerabilis qm tm
ex vna re fetida causat. vel si ex diuersis
rebus: tm leuis ē fetor. vel si ē grauis: tm
cūto deficit. qm vero causat ex diuersis
rebus fetiditas et ē fetor grauius et dūtur
nus: tūc intolerabilis. Fetor igit illoz
causabat ex multis pcutiōis dicit. Cla
mor eoy multiplicatus ē. Erat grauis:
iō subdit. Et pētm eoy aggrauatum est.
Erat nimis. i. dūturnus. iō dñs: nimis
Talis fetor deū de celo dēscēdere fecit:
iō subdit. Dēscēdā et videbo et c. Tāquā
si aliquis diceret: Recessi a domo mea p
pter fetorē quēz sentiebā. Ille fetor: etā
hodie in mūdo ē: qui quāqz causat ex
multis peccatis. **Osee. iij.** Maledictus
est mēdaciū et homicidiū furtū et adulte
riū tūndauerūt. Causat et ex corpibus
p luxuriā putridis. **Ysa. xxxiij.** De cada
ueribus eoy ascēdet fetor. Est et dūtur
nus: q vsqz ad mortē in imāditis pseue
rant. **Johe. i.** Lōputruerūt sumēta i ster
core suo. Sumēta quidez in stercore suo
putrescere: ē carnales hoīes in fetore lu
xurie vitā finire. **Tertio** ex parte xpī
fuit magna misericordia: qd notat cum
dñs. Ipse eīm apprehendit sanauit eū ac
dimisit. **Ubi** oñdis triplex effectus misē
ricordiē. **Primus** est: q ipm apprehen
dit. pcutiō: eīm ē in faucibus diaboli. Sz
tūc dñs ipm apphēdit: qm de faucibz eū
trahit. **Job. xxi.** Cōterebar i molas iniq
et de dēribus illius auferebā pdam. Et
istud maxime fit per contritiōē. Ma
xilla enim diabolici est perforata: et ideo
quando peccator conteritur: mor inde
egreditur. **Ber.** super illud **Job. xl.** Ar
milla pforabit maxillas eius. Quis ore
illius semel raptus: maxillas ei^o nō cūa

deret si pforata nō eēt. ¶ Scōs effectus est: q; ipm apphēsū sanauit. ⁊ hoc fit p pfectionē in qua sanant vulnera pctōz htere. xxx. Obduca cicatricez ⁊ sanabo te a vulneribus tuis. ¶ Tertius effectus est q; sanātū dimisit. ⁊ hoc fit per satisfactiōē. Mat. xviij. Misertus dñs serui illius: dimisit eū ⁊ debitū dimisit ei. Nō sufficit aut q; q; pctā dimittat nisi cum hoc p pttitiōē ⁊ pfectionē ⁊ satisfactiōē ea oleat. sicut ondidit Breg. i pastoralibus p tria exēpla. C Primum est q; siq; lras vel aliq; istrumētū salūm scribit nō sufficit q; vltius nō scribat nisi etiā qd male scripsit oleat. Pctā nra oīa scripta sunt. Hier. xviij. Pctm iuda scripū est in siso ferreo in yngue adaman tino. Non sufficit ergo vt quis dimittat pctā nisi qd ⁊ male fecit p pttitiōē in la chymis delectat. ps. Lauabo p singulas noctes lectū meū ⁊c. C Scōm exēplum est: q; si quis alicut blasphemias dixerit: nō sufficit q; vltius non dicat nisi de his q male dixit peniteat pctōr deū blas phemat. Ro. ij. Nōm dei p vos blasphe mas iter gētes. Nō sufficit igit vt a talibus blasphemias desistat: nisi de his que fecit se in pfeccōe culpabilē recognoscat. Prouer. xviij. Iustus pisor accusator est sui. C Tertiu exēplū est: q; debitor non absolut a debitis q; ptraxit p eo q; alia nō multiplicat nisi ea q; ptraxit p soluat qñ peccamus debitores dñi sumus. de his aut debitis absoluti nō sumus p eo q; alia nō sup addimus. nisi de illis di gne deo satisfactam. Ad Roma. iij. Et aut qui operatur merces nō imputatur sibi gratiam: sed sibi debitum.

C Sermo scōs vnde supra.

Quæ bō qdā hydropicus erat ante illū ⁊c. Si cut dicit Beda. Hydrops est morbus ab aquoso humore vocabulū trahēs. Brece enī hydrops: aq latine vocat. Cui ppiū est q; quāto magis abūdat humore inordinato. tanto amplius sitit. Per hydropicū igitur in telligere possumus hīc siue appetitūz delitiar. honorū maxie aut diuitiarum. C Sed primo videamus qualiter hec tria auarū significēt. Sicut enī dñs Pro-

uer. xxx. tria sunt isaturabilia. s. infer nus: ⁊ os vulue. vel s; alia litterā amor multerts: ⁊ terra sitiēs. Per isernū itel ligif supbia. Tū q; p supbia angeloz p mo fuit factus. Tū q; a supbiis angelis prio fuit pfeusus. Tū q; pūmū pctm ibi punitū fuit. s. supbia. ⁊ iō isernus ē ppi us locus supborū. sicut isernus nō facta tur aiabus. sic nec supbius honoribus. Per amorē mulieris itelligif carnalis pcupiscētia: que nō satiat. Hiero. Libi do trāfacta sp sui reliquit putredinē vl penitudinē nunq; satata ⁊ exticta reac cedit. vsq; crescit nec rōnī parēt. impetū deducif. Per terrā sitiē itelligif auaritia. q; sicut illa nō satiat aqua: sic nec auarus pecunia. Eccl. v. Auarus nō imple bit pecunia. ¶ In morte aut ostenditur q; sitis corū sit vana. ⁊ noctua. ⁊ mortifero potu extingūda. C Est enī vana. q; oīa huius mūdi i morte euāescūt. hoc pz in morte alexādrī. qui cū fuisset totius mūdi dñs cupidus ⁊ luxuriosus. ⁊ eius ossa in vase aureo fuissent recōdita illuc ppi a diuersis mūdi ptribus puen gunt. Unus igit volēs ostēdere suū dñū vānū fuisse: ait. Veni isti nō sufficiebat totus mūdus: hodie sepelē pedū sepul tura est pētus. Alius volēs ostēdere vā nū ēē aurū ⁊ argētū pgregare ait. Veni iste faciebat thesaurū de auro: hodie aurū thesaurū facit de ipso. Alius volēs ostēdere vānū ēē corpus nutrire delitiis dixit. Veni iste corp suū diuersis nutrie bāt dñtīs: hodie comedif a vmbis iūni tis. C Scōo ista sitis ē nociua. Nā illi q; sūt i magnis honorib; hūiliant vsq; ad infimā deiectionē. Hoc pz in pso angelo. de quo dñs ysa. xliij. Detracta est ad inferos supbia tua. ꝑcidit cadauer tuū. sub tus te hernet tinea ⁊ opmētū tuū erunt vermes. Nūo cecidisti d celo lucifer qui mane oriebaris. Corruisti in terrā qui vulnerabas gentes: qui dicebas i corde tuo. In celū pscēda ⁊c. Et sequit. Vcrū tñ ad isernū detraheris ⁊c. Sic illi qui fuerūt i magnis diuitiis deuenerūt vsq; ad vltimā pauptatē. sic pz. Luce. xij. in illo diuite qui volebat destruere hoīes sua ⁊ facē maiora. Illi qui pascebāt cor pus suū magnis delitiis deducēt vsq;

ad extremā esuriē. sicut p3. Luc. xvi. in-
diuite epulone qui hēre nō potuit gut-
tam aque. Tercio ista sitis in inferno
potu mortifero exstinguet. Nam supbrē
tyrānt bibēt sibi sanguinē humanū: q. s.
de suis et aliorū corpib⁹ fluēt. Apoc. xvi.
Sanguinē scōrū effuderūt. et sanguinez
eis de āstī bibere vt digni sunt. Legitur
in cronicis q. Thcodora regina cum ce-
pisset Lyrū regē psarū caput eius ampu-
rari fecit: in vtrē plenū sanguine inier-
sit vices. Sanguinē sistsit: sanguinez bi-
be. sic supbrs et tyrānis diceēt vt sangui-
nem bibāt quē siterūt. Auari. n. sibi bi-
bent aurū liquefactū. Unde refert qdā
phus q. nero impator visus est in auro
liquefacto se apud iseros balneare. et cū
vidisset cūcū aduocatoz dixit eis. Ve-
nite venale gen⁹ hōiuz et mecu3 balnea-
mini htc: q. vobis ptē optimā restituit.
Luxuriosi ibi bibent fel draconū tanq̃
vinū rubeū: et venenū aspidū tanq̃ vinū
albūz. Beut. xxxv. Fel draconū vinū eo-
rum: venenū aspidūz insanabile. Nō
qdē vinū miscebūt effusione ppetua la-
chrymarū: ita q. tori inebriant. Ysa. xvi.
Inebriabo te lachryma mea. Vocat autē
deus lachrymas ipsoz suas: q. eius iusti-
tia puocat eas. In seruīs autē dei aq̃ scōi
spūs ista triplicē sitim extinguit. Augu.
Qui biberit de fluuio padisi cui⁹ gutta
maior est oceano: restat vt in eo sitis hu-
ius mundi penit⁹ extincta sit. In paulo
entz extinguit oēm supbiā: q. qui pā dice-
batur saulus a saule rege supbo: postea
dictus est paulus: q̃s pūlus: qui prius
erat lypus. postea factus est agn⁹. q. pā
scōs in carcerē trahēbat: postea pro scōis
carceri et mortē se exponēbat. In aplis et
zacheo extinguit oēm auaritiā. Naz apli
reliquerūt habita et nō desiderauerunt
hūda. Zachēus largit⁹ est ppria et resti-
tuit aliena. In magdalena extinguit oēs
luxuriā. Hoc p3 in qdā vanissima mu-
liere. De q̃ legit in vitis patrū q. cū p ci-
uitatē qndā cū nimia ambitione proce-
deret: qdā scūs eps eā vidēs ad terrā p-
strauit se et amarissime flere cepit ex eo
q. illa plus erat sollicita placē mūdo q̃
spē deo. et cū pro illa orasset vni⁹ est sibi
q. qdā comitula nigerrima ad eū venit:

quā ille accipēs in aq̃ demerit et mori
colūba cāda uersa fuit. Sequēt igit
dicē illa lachrymis resoluta ad pedes e⁹
pcidit. et q. pā peccādo nigerrima fuit:
postmodū i lachrymis baptizata tota fa-
cta ē cāda. Cūso q̃r p hydropicū scil-
ligit sitis diuitiarū: delitiarū: et honoz.
Vidēdū est q̃r spāl hydropis signat
auariū. Circa qd notādū q. iter pdigū
et auariū: et cupidū dīta est. Prodigus
est i exponēdo q. oīa sua dissipat et consu-
mit ille h3 man⁹ pforas gūgil rectitē
scit. s3 in epulis et luxuriis oīa cōsumit.
Iac. v. Epulati estis et i luxuriis enutriti.
Istis corda vīa. Prius dicē epulati et postea
luxuriati: q. sic dicē Hiero. Venter mēro
estiuas cito respumat i libidine. Et sub-
dit. Enutristis corda vīa. Quidā. n. enu-
truit corda q. s. hīit imūdas cogitāōes.
Quidā oīa: q. hīit lasciuas locutiones.
Quidā corpa: q. exercēt libidinosas opa-
tiones. Nō debem⁹ igit nec corda nec ora
nec corpa i luxuriis enutrire: s3 poti⁹ ef-
fugare. i. Log. vi. Fugite fornicationēz.
Luxuria. n. inelī vincit fuga q̃ resisten-
tia. Vñ dī i polterate. Iul⁹ cesar aiebat
in bello corpa gladijs in pace voluptatē
vulnerari. Et subdit. Sensera gentiūz
trūphatoz voluptatē nullo mō iā facile
supari q̃ fugare: q. ipm q. gētes domue-
rar: viceris nexibus inodauit mlier im-
pudica. Et Auar⁹ est in retinēdo: q. s. oīa
retinet et nihil cōstat. Ille h3 in mām ptra-
ctas. Ecē. xi. Est q. locupletat pce agēdo
et pce māducādo: et dīcē. Nūc māducabo
de bonis meis solus. Immo ē aliquid in
tātū sūt auari q. nec māducare audent.
Amb. in li. de vinea nabuthe. Non ego
dūitē q. nolebat obturati apire hōiūz:
ne qd de p̃dito minueret. Panis vni⁹
diei deputabat q. famē vix satiare possit
Lōperī et vera fide si qñ oūū eēt apposi-
tūz cōqueri. si qñ oūū tractū eēt q. pull⁹
eēt occisus. Lupidus est in agredō q. s.
nimis ardetē cupit. Ille h3 man⁹ aper-
tas: q. ab oib⁹ vult accipere et oēs expo-
nere. Cū mī dicat Ecē. iij. Non sit porrecta
man⁹ tua ad accipiedū et ad vādū colle-
cta. Talis patit famē canina. ps. Famē
patient vt canes. Lapis. n. cūz videt al-
quē os corrodētē ptra cū latrat nisi sibi

Illud pūciat. et postq̄ habuerit illud vi-
mittit eū donec ad corodēdū ibi iuene-
rit quo comestio statim ad alia suspēsus
ambelat. Sic sunt multi tyrantē q̄ corā
subditos trōnāt vt oīa sibi expōnāt. et
postq̄ exposuerūt totalit̄ eos expoliāt
aut violēt̄ aut fraudulēt̄. q̄ spolia-
tis mox ad alios spoliatos se quertunt.
Eccl. xij. Diues inuiste eget et fremet.
Paup̄ at̄ lesus tacebit. ecce cōminatio.
deide subdit. Si hēs quiuet tecū et eua-
cuabit te. ecce euacuatio. Et subdit. Et
p̄funder te in cibis tuis donec exīman-
at te bis zc. Ecce iterata expoliatio. Pa-
ter igit̄ q̄ auarus siue cupidus pecunia
nō satiat. Nō p̄ q̄tuor: exēpla oīdī pōt.
C Prīmū ē tale. si aliq̄s valde sitiet et
tota aq̄ effūderet in dōlto et nihil in sto-
macho: ex hoc sitis ei⁹ nō extingueret: s̄
augmētaret. Cupiditas auari est q̄dam
sitis ei⁹. Sitis aq̄ sunt ipse diuitie. sed
ista sitis sedari nō p̄t: q̄ cupiditas est in
aīa: et diuitie ponunt i arca. Joā. iij. Nis
q̄ biberit ex hac aq̄ sitiet itēz. C Scdm
exēplū est tale. Si ēēt aliq̄s magn⁹ ignis
q̄to plus ligna ibi ponunt: tāto magis
īflāmat. et q̄to magis dīminuūtur: tāto
magis remittit. Cupiditas auarū ē q̄dā
ignis: cuius ligna sunt ipse diuitie: quā-
to igit̄ ampli⁹ diuitie multiplicant: tan-
to magis cupiditas augez: et q̄to plus
dīminuūtur: tāto plus remittit. Eccl. xx
vij. Scdm ligna siluaz sic ignis exarde-
scet. Breg. in moral. Auaritia desiderā-
tis reb⁹ nō extinguit: s̄ augez. Naz more
ignis cū ligna que p̄sumit excipit excre-
scit. Tertiu exēplū est tale. Sigs vellet
īplere situla sapia stultus esset. q̄ sapia
est situla nullā hñt quēsentia: q̄ sapia
est res spūalis: et situla res material. Eo-
dē mō est q̄ vult īplē aīaz pecūia. cū nul-
lā adiuticē quēsentia hēant: q̄ aīa est res
spūalis: et pecūia res mālta. S̄ aīa im-
plet pōt sapia: et arca pecūia. et tūc bñ
quēntiū. y. Loz. vi. Quis at̄ p̄sensūs tē-
plo dei cū idolo. Tēplū dei est aīa. y. ad
Loz. vi. Nos estis tēplū dei viui. Idolū
auari est nūmus. Lot. iij. Auaritia q̄ est
idolorū fuitus. Ista igit̄ duo. s. aīa q̄ est
tēplū dei: et nūmus q̄ ē idolū auari que-
nire nō p̄nt. C Quartū exēplū est tale.

Sigs vellet īplere horreū amplissimū
cū vno grano milij stultus ēēt. Amplissi-
mū horreū est aīe appetitus: cut tot⁹ mū-
dus est angustus et velut granū milij re-
putatur. Si enī totū mundū posside-
ret adhuc altū mūdus peteret: quo ha-
bito: adhuc altū affectaret: sic q̄ in īfi-
nitū appetitus se extēderet. Solus igit̄
deus q̄ ē maior oī aīe appetitū īp̄s appe-
tū īplere p̄t. Aug. in li. p̄f. Secūti nos
dñe ad te. et īgetum est cor nōstrum nisi
requiescat in te. Et omnis repletio que
deus meus non est: egestas mihi est ps.
Qui replet in bonis desiderium tuum.

C Sermo tertius.

Quam vocatus fueris ad
nuptias zc. Magis
hūilitatis sepe nos ad hūi-
litate reducit. Tūc hic oīen-
dit q̄ nullus p̄t venire ad nuptias eter-
ne felicitatis: nisi discubāt in loco nouis-
simo hūilitatis. Qui enī vult discubē in
loco celestidinis: dat locū illi q̄ discu-
bit in loco hūilitatis. Nā lucifer pos-
suit se in loco prioz: s̄ dedit locū xp̄o qui
posuit se in loco nouissimo. Eva posuit
se in loco alto: et s̄ dedit locū gēnti q̄ se
posuit in loco īfimo. Dñes sedet in loco
purpureoz: dedit locū lazaro sedē in
sterquilino. S̄ dē dñs. Lū vocatus fue-
ris ad nuptias nō discubas in prie loco
zc. Vbi duo vidēda sunt. P̄ Prioz q̄ sunt
īp̄e nuptie. P̄ Secūdo q̄ sit vīa ventēdi
ad istas nuptias. C Circa p̄mū notādū
q̄ sunt quedā nuptie spūales: et quedā
celestes. Spūales sunt q̄s fac deus i p̄n-
ti cū aīa i thalamo p̄scētie. De q̄bus d̄
Alpōe. xix. Venerūt nuptie agni et vxor
eius preparauit se. P̄ In hoc q̄ d̄ vxor
agni notat felix quētio. P̄ In hoc q̄ d̄
p̄parauit se: notat pambula dispositio.
P̄ In hoc q̄ d̄ nuptie notat festiua epu-
latio. C Cōsuetio at̄ aīe cū xp̄o sit p̄ fidē
et dilectionē. Ex q̄ quētio venit triplex
bonū. s. p̄ fidē. p̄ p̄is. p̄ sacri. C Bo-
nū fidē est in diabolu adulter suscipiat
Zectus enī n̄re p̄sciētie est angustus. et
s̄ deus et diabolus ibi nō p̄nt regescere.
et palliū n̄ri amoris ē breue. et ideo deū et
mūdū nō p̄t cooptre. ysa. xxvij. Loan-
gustatū ē strātū ita vt alī decidat: et pal-

Ita breue vtrūq; cooptre nō p̄t. S3 d m̄-
tis d̄t ysa. lviij. Intra me coepuisti te. i.
p̄sensu tuū: z suscepisti adulect. C Se-
cūdo d3 sibi ē bonū p̄sē: vt. s. spōsa xpi
p bōa opa se exerceat. s. tmo. h. Salua
bit at mulier p filioz gñationē. i. bonoz
opuz p ductionē. Aug. ad pbā. Hec est
vberior fecūdiō: q3 fertilitas non vētre
grauescē nō lactescē p̄torio s3 corde cā-
descere. nō vīscerib3 terrā s3 celū oīont-
bus p̄stare. C Tertio ibi d3 ē bonū sa-
cramētū: vt iter spōsuz z spōsam diuī-
nūq; fiat. Sicut enī in m̄rimonio corpa
lēt triplicxvno. p̄ Una s3 p̄sensu aīo-
rū. p̄ Alia s3 p̄mixtionē corporoz. p̄ Ter-
tia p̄ idm̄dua cohabitationē aboz. sic
z in isto m̄rimonio spūali xps nobis co-
pulat? ē p charitatē. Hier. xxxi. In cha-
ritate p̄petua dilexite zc. Per nature cō-
fomitatē. heb. ij. Nusq; enī angelos ap-
prehēdit s3 semē abraē. z p̄ isepabilitatē.
Mat. vlt. Ecce ego vobiscū suz oīb3 die-
bus. p̄ Scōdo d3 ē pambula dispositio.
iō p̄parauit se zc. Ista p̄paratio in trib3
p̄nitit. Iste enī spōsus vult h̄re spōsam
pulehriā. ps. Lēgypt fecit rex decorē tuuz.
Spōsa pacificā. q; sicut d̄t. Prouer. xxi.
Melī ē sedere in āgulo domatis q̄ cu3
muliere litigiosa i domo cōi. Isti litigio-
si sunt supbi. Prouer. xij. Inter supbos
sp̄ iurgia sunt. et vult h̄re spōsaz totalit̄
amori suo intentā. sicut z ipse sibi itē d̄t
Lanf. ij. Dilectus meus mihi z ego illi.
Spōsa igit vel q̄ nō ē pulchra p̄ p̄scien-
tīe puritatē. vl nō ē pacifica p̄ hūilitatē
vel nō ē sibi itēta p charitatē ad ei? nu-
ptias nō meret admitti. Jō fatue v̄gies
nō sunt admisse: q3 nō hūerūt oleū. i. ni-
torē z suauitatē p̄scie vt h̄t. Mat. xxv. Il-
li q̄ nolūt sedere in loco nouissimo s3 in
p̄rio loco supbie expellunt cū rubore vt
d̄t hic. Illi q̄ n̄ h̄nt velle nuptiale. i. dei
z p̄ximī charitatē s̄nt de nuptijs expel-
lunt. sicut p3 Mat. xxv. vbi dicit dñs.
Amice quō huc itasti zc. C Tertio in
isto m̄rimonio spūali ē festiua epulatio
tō d̄t. venerūt nuptie agni. Et ista epula-
tio h̄nt fieri p gratiā. isto tñ cibo gr̄e nō
pascunt nisi illi q̄ h̄nt tria p̄dca. q. s. sūt
puritate nīdī. corde trāgillī. z amore ce-
lestiū audī. h̄ic ē q̄ s̄nt israel si potuerūt

recipe māna nisi p̄a? extrēt d̄ egypto z n̄
si p̄a? trāsiret p mare egypti. z nisi p̄ius
d̄icēt eis farina egypti. C Qui igit vult
pasci māna diuīne gr̄e o3 q̄ sit puritate
nīdī? z hoc ē extrē d̄ egypto z d̄ tenebro-
sitate p̄cti. Be. n. si pascit aīaz tenebro-
saz vl nīgrā: s3 purā z cādīdā. Vñ sup il-
lud. ps. Pullis coruoz suocātib3 cū. Bi-
xit remigib3 q̄ q̄dū pulli coruoz h̄nt plu-
mas albas a coruis parētib3 tāq; d̄ gene-
res reliquū z roze celesti pascunt. Lū at
corū plume nīgrescē cepit tñc a coruis
cadaueribus nutriunt. Eodē mō deus
aīaz que h̄t munditiā p̄scie pascit roze
gr̄e. que at h̄nt nīgrescē p̄ctōz pascit
a demonib3 cadaueribus imūditariuz.
C Scōdo o3 q̄ si mēte trāquillus. z hoc
est trāsire mare egypti. Mare eim semp
est in motu. z signat illos q̄ diuersis an-
xietatibus z tribulatiōibus cōmouētur
ysa. lviij. Corpij q̄n mare feruēs qd q̄
escere nō p̄t. In corāstibus igit talit̄ de-
p̄ grāz h̄itare nō p̄t. Qd signatū est. iij.
Regū. xix. Ecce dñs transit z spūs gra-
tis z fortis subuertēs mōtes: z p̄terens
petras aī dñs. Non in spū dñs. Et post
spū cōmōtio: nō in cōmōtīe dñs z post
cōmōtione ignis: z nō i igne dñs. z post
ignē sibilus aure tenuis z sibi dñs. Non
est dñs in spū p̄uertēte: nec in cōmōtīe
p̄strepēte: nec in igne exurēte. s3 i sibili
demulcēte. Tria enī sunt que faciunt
cor ingētū. p̄ s. supbia. z ista est spūs grā-
dis z fortis subuertēs mōtes z p̄terens
petras. p̄ Scōz ē auaritia z ista est com-
mōtio que mēte sollicitudinibus inge-
tat. p̄ Tertiu est iracūdia. z ista ē ignis.
Deus igit nō ē in corde supbo: nec aua-
ro nec iracūdo: s3 in corde hūili vbi est si-
bilus aure tenuis. Sibilus h̄t demulce-
re. aura h̄t refrigerare. s3 aura tenuis
h̄t alleuiare. Per sibilū igit intelligit̄
hūilitatē: q; sibilus equos m̄tigat z ca-
tulos iſtigat. sic hūilitas mentes elatas
trāquillat z demones irritat. p̄ aurā si-
gnificat māsuetudo que ignē iracūdie
refrigerat z extinguit. Per aurā tenuēz
significat paup̄tas que aīaz alleuiat ab
oneribus sollicitudinū. Deus igit ha-
bitat vbi est sibilus aure tenuis. i. vbi in-
uenit hūilitatē: māsuetudinē: z paup̄

tatē. Tercio oportet qd sit celestis amoris auditus. et hoc ē abicere farinā egypti. quādiu enim hō delectat circa terrēna et mūdāna nō pōt amare celestia. Farina inquatū ē farina ē alba. s; iquantū ē farina egypti ē tenebrosa: q; delectatio tūdi v; esse pulchra sed tū mentē facit obscurā. Legit de naturis axiū qd a quib; pullos quos ad terram respice. q; spicet: tāquā degeneres abicit. q; vero ad celū tanq; p;rios nutrit. q; de cibo grē sue non cibat illos quos videt amare terrena: sed quos videt desiderare celestia. Berni. Delicata ē diuina p;solatio et non dat admittētibus alienam. Secūdo sunt nuptie celestes. de quibus dicitur Apoc. xix. Beati qui ad cenā nuptiarū agni vocati sunt. Ille aut nuptie sunt reflectio visionis diuine ubi erit plena satietas: iō d; nuptie. In nuptijs. n. consueuerūt oīa abūdare. Erat dulcis auditas. ideo d;. Agni qui h; carnes delectabiles. Erat eterna saturitas. iō d; cenā: quia nullū aliud cōuiuius illi succedet. Satietas aut parit fastidium. fames siue auditas h; penam. dubitatio ne alimēta deficiāt h; timorē. Ideo dñs posuit famē siue auditatē in satietate: ne satietas faciat fastidium. Posuit satietatē in fame ne fames hēat penas. Posuit securitatē in ytroq; ne dubitatio hēat timorē. Ecce. xxiij. Qui edunt me ecce satietas. Adhuc esuriet. ecce auditas. Qui audit me nō confundet. ecce securitas. Secūdo vidēdum ē que sit via veniēdi ad istas nuptias. Et dicēdum qd ē hūilitas: quod notat cum d;. Uade et recūbe in nouissimō loco. Humilitas. n. meretur grām: qd ē venire ad nuptias spūales. meret et gloriā qd ē venire ad nuptias celestes. Quāto enī aliquis humilior: tanto in grā et gloriā erit maior. et hoc per quattuor exempla ostēdī pōt. Prīmū ē in pupilla: q; sicut dicit Grego. Pupilla quāto ē nigrior: tanto lucidior: sic hō quāto magis nigrificat in cōspectu sui tāto lucidior erit in cōspectu dei. et hic per grām et in futuro p gloriā. Secūdū ē in candelā que p;ro plus inclinā tanto maiori luce p;fundit. Sic hō quāto magis p humilitates

inclinat tanto maior: lumine grē et glorie repletur. Tertiū ē i aqua que p;ro magis descendit deorsum tāto magis ascendit sursum. sic et hō p;ro magis dicit humiliādo seipsum: tāto plus ascendit ad deū. Aug. Descēdite vt ascēdatis ad deū. cecidistis. n. ascēdendo p;tra ipsum. Quartū est i corde. Alia enim bñta cor magnū in quātitate sunt tūmida. sicut p; in ceruo et asino. Habentia cor: mediocre sunt audacia. sicut p; i cane. Habēta parū sunt audacissima. sicut p; in leone. Uidem. n. q; ignis magna domū parū calefacit. mediocre magis. parua maxime. Sic et accedit d; spū et calore in magno et mediocri et puo corde. sicut igit quāto ē minus i quātitate tāto ē fortius in virtute. sic et hō quāto fuit humilior: tanto in grā et gloria erit sublimior.

Dñica decima octaua Sermo primus.

Adientes pharisei et iudei qui iesus filius hominis imposuisset saduceis eduenerunt in vnu etc. Mat. xxi. Sicut dicit in historia scholastica. Tres fecerant iter iudeos ab alijs differētes. s. pharisei. saducei. et esset. Pharisei ab alijs erant diuisi quātū ad habitum: q; in fronte et i brachijs chartas i quibus decalogus erat scriptus portabant que philatrus a vicebatur a philatre quod ē seruare. et thoras quod sonat legem. Habebant et in fimbrijs palliorum spinas alligatas quibus pūcti dum iter derēt mandatorū dei memores fierent et q; sic ab alijs diuisi erant. Pharisei a phariseis quod ē diuisio dicebant. Alij erant saducei q; ab alijs differēbant quātū ad doctrinā. ipsi. n. resurrectionē negabant. Alias cum corpore interire credebant. quinq; libros moysi solūmodo recte ptebant. Alij erant esset qui ab alijs differēbant in vita et modo vinēdi: q; fere monastica vitā ducebant. cōiugia vitabāt. oīa in cōs habebāt. De duabus aut primis sectis mētio in isto euāgelio habetur. Notādum igit q; in presenti euāgelio tres qñones ponūt. Prīma est quā fecerūt saducei. Secūda ē quā fecerunt pharisei. Tertia quā fecit xps

Questio quā fecerūt saducei: et si hic tota nō ponat. tamē hic tāgīt cū ē q. testus silētiū iposūisset saduceis. Ipsi. n. saducei xpō volebāt pbare per mulierē et virū resurrectōem nō ēē: q. si resurrectio fieret tūc talis mulier septem viros hēret. Sed xp̄s per suā r̄sionē silētūz eis iponebat et tria determinabat. C. Pri mo q. in alia vita nulla erūt p̄iugia. vñ ait. In resurrectiōe neq. nubēt neq. nubent. Et rō huius reddīt Luce. xi. Neq. cū vltra mori poterūt: q. in hac vita multi moriunt. id multi nascunt. Si cū nullus moreret non ēēt necesse q. aliquis nasceret. Est cū humana generatio tanq. arbor. Eccle. xxiij. Oīs caro sicut fenum veterascet: et sicut solit fructificans in arborē videri alia generant et alia deiciūtur. sic generatio carnis et sanguinis alia finit et alia nascit. Est et sicut murus. Unde or̄ i quadā Blo. in fine Eccle. In muro quādo sit quidā lapides latēti ad exteriorē producūtur. q. dam p̄m̄nēt: isti ad interiorē reducunt. et sic tandē in muro omnia adequātur. sic est et in mūdo. Nam latēt homines an q. nascātur: p̄deunt cū nascūtur. Homines orti suo tempore moriūtur: et tandē oīa adequātur: q. oēs vno fine claudūtur. C. Secūdo determinant q. homines erūt angelis similes et etiā equales. Unde subdit. Sed sunt sicut angeli dei in celo Luce. xx. Equales enim angelis sunt et. Hoīes enī respectu angelorū possunt dici minores. equales. et maiores. Minores inquātuz adhuc sūt i carne mortali. Nam sicut dicit Aug. Sicut aurū corruptus melius est q. argentūz incorruptū. et argētum corruptū melius q. plūbum incorruptū. sic et quilibet sp̄ritus melior ē q. corruptibile corpus. q. diu aut sum⁹ in carne corruptibilis angelis nobis cōpariūtur et nobis ministrāt. Post resurrectōem aut homines āgelis erunt equales in officio laudādi: quia i laudādo deū angelis coniūgētur. ps. P̄ueniunt principes cōiuncti psallētibz. Job. xxxviij. Ubi eras cū me laudarent astra matutina. i. angeli. Et subdarent oēs filij dei. i. sancti. Erunt autē homines angelis maiores inquātū ha-

bebunt deū tanq. fratres suū: āgelis vero tāquāz domini suū. Et inquātū beatitudinē habebūt in visione hūanitatē et in cōtemplatiōe diuinitatis. angeli vero tūc i cōtemplatiōe diuinitatis. Ad ista significāda quattuor legūtur de angelis quos salomon i p̄phetia orto fecit. P. Pri mo q. erat de lignis oliuaz. P. Secūdo q. alas habebāt expāsas. per ista duo significabāt q. inquātuz homines sunt eis minores et corruptibiles sunt eis cōparabiles. hoc significat q. erat de lignis oliuaz: et q. parati sunt eis manifestare. hoc significat q. alas habebant expāsas. P. Terrio legīt q. hēbant pedes obliques et eleuatos ad modū subilantiū: ad innuēdiū q. sunt socij hoībus ad laudādū deū. C. Quarto legīt q. versis vultibus mutuo se respiciebant. hoc signat q. supēt et intrātur naturā humanā cū diuina in vnitāte p̄sone ēē vnitā. P. Terrio determinauit q. aīe post mortē corporis viuūt dicēs. Non ē deus mortuorū sed viuētium. Istud et gentiles p̄bi crediderūt. Unde ait Aug. in li. de ciuitate dei. Theobrotus lecto Platonis libro: vbi de anime immortalitate disputauit se precipitem de diti de muro: vt ex hac vita migraret ad illā quā credebatur esse meliōrē. Sicut autē hic dicit Blo. Probādo xp̄s eternitatē animaz p̄sequēter p̄bat resurrectiōē corporis: que cum aīa bus bona vel mala gesserūt. C. Secūda questio ē quā fecerūt pharisēi xpō. Nam multi p̄uenērūt sed vnus tētādo quērit dicēs. Magister qd ē mā datum magis in lege. Chyso. Lōuenerūt pharisēi in vnū vt multitudine vincerēt quē rō ne superare nō poterant. a veritate nudos se professi sunt qui multitudine se armauerūt. Dicebant enim apud se. vñ loquar p. omnibus et omnes loquamur p. vñ. vt siquidē vicerit oēs videamur vicisse. Si autē victus fuerit vt solus videret confusus. Idem. Magistru vocatus non vult esse discipulus. De magno mandato interrogat qui nec mīn mū obseruat. ille d. interrogare d. maiori iustitia qui iaz minora compleuit. Ad ista questioē dominus r̄spondit dicēs. Diliges dominū deū tuū. sm Chyso.

Non dicit time vel cognosce: sed dilige. Timere inquit ē seruorū: diligere filiorū. Qui timet penā: mercedē iustitie nō hz. Nō dixit. et cognosce sed dilige. Cognoscere inquit deus ppriū ē nature hūane. Diligere autē religiosi cordis et recti. In hoc autē precepto de dilectione ostēdit dñs modū diligēdi deū et prīmū euz diligi. Ex toto corde tuo et. In aīa eim est memoria. intelligētia. et volūtas. sūm gūf. Aug. debet diligi deus ex toto corde. i. intellectu sine errore. Sed q: fides sine operibus mortua ē debet diligi ex tota anima. i. voluntate sine ptradictione vt in preceptis dei voluntatē suam ponat et ei per opera nō ptradicat. In hīs autē duobus d3 perseverare: iō subdit. Ex tota mente tua. i. memoria sine obliuione. sūm Chrysos. Deū diligere ex toto corde est vt cor nostruz non sit inclinatū ad aliu? rei dilectionē magis q̄ dei. Pro quāta enī parte inquit cor tuū fuerit ad aliquā rem: pro tanta parte minus ē ad deū. Diligere ex tota anima ē animuz habere firmū in fide et veritate. Qui ergo de deo dubitare cepit vel incatationes vel diuinatōes aliquid valere crediderit: ille non in tota aīa diligit deū. Diligere deū ex tota mente ē vt oēs sensus vacent in obsequiū dei. Unde subdit. Nam cuius intellectus deo misitrat cuius sapiētia deo vacat: cuius scientia circa deū ē: cuius cogitatio ea quē dei sunt tractat: cuius memoria q̄ bona sūt recordatur: tota mente diligit deū. Deinde ponit modū diligēdi prīmū cum ait. Et prīmū tuū sicut teipsum. Hō quadrupliciter debet seipsum diligere. p̄ p̄mo veraciter vt. i. diligit se propter virtutem. q: bonus est vel vt bon? sit. Eodem modo d3 diligere prīmū. Aug. de citi. dei. Qui amat homines aut q: sunt iusti aut vt iusti fiant amare d3. Sic eim et seipsum amare debet. aut q: iustus est aut q: iustus fit. Secūdo ordinatē vt. i. nihil diligit supra deū aut contra deū: sed diligit deū sup oīa et postea animā suā: postea corpus suū: vltimo res extrinsecas. Sic et prōximum suū debet diligere nō supra deū aut contra deū: sed diligit deū sup oīa.

dein de debet diligere in ipso bona spūalia. deinde bona corporis. deinde bona extrinseca. Lanf. ij. Ordinauit in me charitatē. et Tertio efficaciter. Homo enī efficaciter se diligit q: bona sibi pcurat et nociua deuīrat. Sic etia3 d3 diligere p̄ xpm. i. Joannis. iij. Non diligam? verbo nec lingua s3 ope et veritate. Quarta to perseverare. nullo enī tempore homo desinit se amare. Eodem modo deb3 prōximū diligere. i. tēpore. p̄p̄eritatis et aduersitatis. Prouer. xvij. Omni tempore diligit qui amicus est. Tertia q: stio est quāz facit christus phariseis dicens. Quid vobis videtur de christo cuius filius est. Pharisei enī credebant christus esse puram creaturā. Sed cum dāuid vacet euz dominū suū cōstat cū esse maiorem. Non autē eos reprehendit q: filius dāuid euz credunt: sed q: filius dei esse non credūt. Ostendit hic duas fuisse in christo naturas. i. tēporeales sūm quā dicitur esse filius dāuid: et eternā sūm quā est filius dei. Christus enī erat filius dāuid inquantū de sua stirpe sūm carnem erat natus. et erat dñs dāuid i: quātum ab eterno patre fuit genitus. Uterq: autem pater suus fuit mitis et mansuetus. De dāuid dicit. Admemento domine dāuid et oīs mansuetudinis et. et. De deo dicit in ps. Quoniam tu dñe suavis et mitis et. Non ergo mirum si christus sic fuit mitis et mansuetus q: patres habuit tam mansuetos: ideo vult filios habere mansuetos dicens Mat. xi. Discite a me quia mitis sum et humilis corde. Sed multi sunt degeneres q: non sunt mansueti: sed instar ericij valde hispidi et pungitui. Ericius si tangitur statim interitus se abscondit et exterritus pungit. et dicit habere quinqz pedes. Sic multi quādo reprehenduntur per verba maledictōis pungūt et yicia sua abscondūt. Quinqz autē dētes sūt quinqz modi excusandi s3 Bernar. Iste enī qui peccauit quādo reprehenditur dicit: non feci si feci: non male feci. aut si male feci: non multum male. Aut si multum male: non mala intentione. aut si mala intentione: tamen aliena persuasionē.

C Sermo secūdu.

O Illiges dominū deum tuū ex toto cor de tuo &c. Sicut dicit Aug. in libro de disciplina xp̄sa, na vt nemo circūfationēz habeat voluit dñs osūmare & abbiētiare verbū super terrā qđ citāz non obscurā esse voluit. ideo breue ne nō vacaret legere. id aper tum ne quis dīcat nō mihi sicut intelli gere. thesaurus ē magnus diuināz sc̄pturaz. Si piger eras perscrutādo sc̄ptū non sis piger vñaz margaritā ferre sub lingua. & quo uis securus ambula. Istō verbū abbiētiatū & ista margarita ē pre ceptum de dilectione dei & proximi. De hac duplici dilectōe agendū. s. dei & p. ximi. C Circa primū aut sciendūz qđ sex sunt que mouēt ad diligēdū que omnia sunt in deo. s. pulchrum. bonū. hone stum. simile. vñle & delectabile. C Pri mum igitur qđ mouet ad diligēdūz est pulchritudo. Dionysius. Omnia bonūm & pulchritudo desiderant. In christo autē est sūma pulchritudo. & ideo sūme ē diligē dus. Sap. ix. Lando est eim lucis eter nē & speculū sine macula: imago bonita tis illius. vbi trīa dīcuntur. s. qđ sit eādor lucis eterne: speculū puritatis: & ima go diuine bonitatis. In christo qđē sunt tres substantie. s. caro. anīa. & deitas. La ro eim etus fuit candida & lucida. qđ d purissima sanguinibus virginis gene rata. Anima etus fuit ad dei imaginem creata: & omni bonitate repleta. Deitas fuit speculū sine macula: qđ in christo re lucent oīa & prēterita & p̄sentia & futura & verba & facta & corda. De ista pulchri tudine dei dicit Augu. in libro de libe ro arbitrio. Tanta ē pulchritudo iusti tie: tanta locūditas lucis eterne. Et si nō liceret in eo amplius viuere qđ vñi⁹ dici hora. ppter hoc solū innumerabiles an īi huius vite pleni delictis & circūfuen tia boniorū temporalīū recte meritoqz cōtemnerent. C Secūduz qđ mouet ad diligēdū ē bonitas. sicut patet in su periori auctoritate Diony. In deo autē est sūma bonitas. & ideo ē sūme diligen dus. Augu. de ciuitate dei. Cum ista nō diligant nīl quia bona sunt: pudeat si

lis inherēdo non amare bonūz ipsum. vñde bona sunt. De cuius bonitate dī cit Damascen⁹. Bonus & omni bon⁹ & super bonus domin⁹ totus ens boni tas ppter superabundantes diuitias sue bonitatis non sustinuit solūz esse qđ bo num est sin suis ipsius naturā a nullo pti cipatam. Ista auctoritas ē euz diligētia exponēda. Homo sc̄us est bonus s̄z non omni bonus. i. ex omni parte bonus. qđ multos h̄z defectus. Angelus ē bo nus & oī bonus: sed nō super bonus: qđ habet super se bonitatē diuinā. Homo autē & angel⁹ licet sint boni nō tamē sunt sūma bonitas: qđ non habēt bonitatez essentialē sed accidētale. qđ possunt eam perdere. & tamē homo remanebit hō: & angelus remanebit angelus: sicut p̄ in malis angelis. Bonitas autē sic ē in deo essentialis: qđ sicut ignis nō pōt perdere suū calorē sic nec deus suā bonitatem: qđ igit deus sic est bonus: & bonū est suū cōsecutiū. id suam bonitatem creaturis participauit quibusdāz dāns esse. alijs viuē. alijs sentire. alijs intelligere. C Ter tium quod mouet ad diligēdū est ho nestum. Est enim honestūz quod sua vt attrahit & sua delectatōe nos allicit. In deo autē est sūma honestas & ideo sū me est diligēdus. Sap. vij. Innumera bilis honestas per manus illius. Est enim in deo summa delectatō que nos allicit. ps. Delectatōes in dextera tua vsqz in finem. Et honestas in eo est vīs que nos attrahit non voluntatem co gendo sed allicēdo. Ioānis. vij. Nemo potest venire ad me nisi pater meus qui misit me traxerit eum. Et super hoc ponūtur tria exempla. Nam s̄m Augu. Dñs trahit ad ostensionē virge vel ra mi viridis: sic anima attrahi debet desi derio diuine visionis. Iuxta illud ps. Stultū anima mea ad deū fontem vi uum &c. Puer trahit ad ostensionē nu cis: sic anima attrahi debet ad pmissio nem glie celestis que intus habet dulce dinē visionis diuine s̄z extra durū corti cē penitentis. Matthei. iij. Peniten tiam agite. ecce cor ex exteriori. Appro pinquabit. n. regnum celorū. Ecce nu cle⁹ interior. Pellipari⁹ trahit cēptorē ad

emen dū: per pellū extensionē nō cogen
do sed afflicto. Sic et deus trahit aīaz
ostendēdo celū stellatū tanq̃ pelles va
riā et depictā. ps. Extēdēs celū sicut pel
les. Quartū qđ mouet ad diligēdū ē
filitudo. Ecclī. xij. Omne aīal diligit si
bi sise. Inter xp̃m et nos triplex filitudo
p̃siderat. Xps. n. factus ē nobis filius ra
tione assūptē carnis. Philīp. ij. In simi
litudinē hominū factus ēē. Nos debem⁹
ei esse filies rōne imitatiois. Eph. v. Esto
te imitatores mei sicut filiū charissimū.
Ipse vero et nos sum⁹ filies rōne imagi
nis: s; tñ differēt: q; sicut gl. dicit sup
Col. i. Qui est imago dei inuisibilis. Ali
ter imago regis est in nūmo. aliter in fi
lio. Nos sumus nūmus. xps vero filius.
Quintū qđ mouet nos ad diligēdū
est vtilē rē. Homo. n. sepe amicus diligit
ppter vtilitatē quā hēre se credit. Xps
igit tanq̃ verus amicus est diligēdus:
q; ab ipso vtilitatē recipim⁹ in vita et in
morte et post mortē. nā in vīa dilectores
suos dicit spūalibus diuitijs. Prover.
vij. In vīs iustitie ambulo in medio se
mitarū iudicij vt ditem diligentes me et
thronos eorū repleas. In morte custodit
ab inīdijs hostis. ps. Custodit dñs oēs di
ligētes se rē. Post mortē suscipit i glia
parris. Ecclī. i. Scđm datū suū. i. sm qđ
debet enī dare p̃bet illā. i. celestē gloriā di
ligētibz se. Sextū qđ mouet ad dili
gēdū ē delectabile. Naturali. n. hō rez
diligit in q̃ aīus delectabilis cōquiescit.
In deo autē est sūma delectatio: sō est sū
me diligēdus. In p̃nti eīz vita delecta
tioēs scōz qđ hñt in deo hñt impfectioēs
admixtionez et irrūptioēs. hoc signatū
est. itij. Regū. xvij. vbi dī qđ deus pasce
bat helyā mittēs ei carnes mane et vespē
re: tñ bibebat de torēte. Tādeēz illā refe
ctōem deus sibi subtraxit ita qđ vix mo
dicū panis et aq̃ potuit hēre. Cū sit igit
spūales p̃solatioēs scōz impfectioēs. qđ
notat p̃ hoc qđ illa refectio nō habet in
meridie s; mane et vespē. In meridie qđ
dē est p̃fectio lucis et caloris: et signat re
fectioēs beatorū qđ sūt in plena luce cogni
tiois et pleno calore amoris. In mane at
et vespē ē lux et calor: s; ip̃fecte. et signi
ficat refectioēs scōz in vīa qđ hñt ip̃fectas

cognitiōē et imp̃fectū amorē. i. Corin.
xij. Cū venerit qđ p̃fectū est euacuabit⁹
qđ ex pte ē. C Scđo p̃solatioēs scōz hñt
admixtionez qđ sepe admiscen⁹: vel a cor
poris corruptioē: vel a dyaboli tentatioē:
vel a mundi p̃secutioē. hoc significat per
hoc qđ bibebat de torēte. ysa. i. Vinum
tuū mixtū ē aq̃. C Tertiū p̃solatioēs san
ctorū hñt irrūptioēs: qđ sepe ab eis sub
trahunt vel vt aplius humilient⁹: vel vt
seruētus desideren⁹: vel vt cautius cō
seruēt. hoc significat p̃ hoc qđ deus istū
cibū helye subtraxit. Dicto de dilectioē
dei dicēdū est de dilectōe prīmī. C Lir
ca qđ notādū qđ Aug. in li. l. homī. iqui
rēs qđ sit ista dilectio: de qua dictū est. Bi
liges prīmū tuū sicut rē. Quattuor dile
ctōēs distinguit. C Prīma est carnalis
qđ est iter vīz et vxorē. et ista s; sit licita: tñ
de se nō ē meritoria: q; et i diuitijs aīalib⁹
lūenit. Passeres inq; p̃ingta hñt: mīdos
faciūt: oua p̃ouē: pullos nutriūt. quīs
autē ista de se nō sit meritoria pōt tñ fieri
meritoria: qñ. i. vir diligit vxorē: qđ bona
est vel vt bona sit: tūc. n. nō diligit vxorē
vt vxorē: s; deū diligit in vxore: et tūc re
ducit ad illud p̃ceptū. Diliges prīmū
tuū rē. i. ad grām in p̃nti et gloriā in fu
turo. Eph. v. Viri diligite vxores vīas si
cut xps dilexit ecclesiā. C Scđa est dile
ctio nālīs qđ pater diligit filiū: et ista s; sit
licita: tñ de se nō ē meritoria. Tñ sub dī
Aug. Pro magno laudatur⁹ suz i vxorē:
qđ video i tigrīde. serpētes et lupi amāt
filios suos. Nō est laudādus qđ amat fili
os sed detestādus qđ non amat. Si filios
amas serpētib⁹ p̃paratis. si nō amas a
serpētibz viceris. Pōt autē hec dilectio
fieri meritoria qñ. i. pater filiū diligit: qđ
bon⁹ est vel vt bonus sit. Tūc. n. nō dili
git filiū vt filiū: s; deū diligit in filio. Et
tūc reducit ad istud p̃ceptū. Diliges p
rimū tuū rē. Ad Eph. v. Vos patres no
lite ad tracūdiā puocare filios vīos: s;
educate illos in discēplina et timore dñi
C Tertia ē dilectio socialis siue p̃suetu
dinis qđ p̃trahit ex p̃suetudine cohabitā
di: colloquēdi et quersandī: qđ s; sit licita
tñ nō est meritoria: q; est etiā iter aīalig.
Tñ sub dī Aug. Duo equi mādūcat istū
mul: desiderat se videre ad aliam diem.

precedit vnus: festinat alter. vix regis a
fessor: et tādū ipetu suo se prouocat do
nec ad amicū pueniat. Cūq; peruenierit
qñ in loco suo regescit. Quis aut ista vi
lectio de se non sit meritoria: pōt tñ fieri
meritoria qñ. s. q. diligit amicum: q; bo
nus est vel vt bonus sit. Tūc. n. non dili
git amicu vt amicus: sed deum diligit in
amico: et tūc talis dilectio reducitur ad
preceptū de dilectōe pximi. De tali ami
co dicit Eccl. vi. Amico fidelis medicamē
tuū vste et immortalitatis q metuiunt dñm
inueniūt illū. C. Quarta est dilectio rō
nis qua q. diligit aliu ppter fidē et veri
tatē et bonitatē. et ista nō pōt cē iter aia
lia que rōne carent: q; non diligunt alia
aialia ppter bonitatem et veritatē. et ista
dilectio est meritoria. de qua datū ē pce.
ptū. Diliges pximū tuū sicut teipz. Tul
lius: Nihil ē virtute amabilius: nihil qd
magis allicitat ad diligēdū cū pp verita
tē et pbitatē et eos quos nunq; viderim
diligam. Idē. Tāta est vis pbitatē vt
etia caz in his quos nunq; vidimus vel
qd maius est in hostie diligamus.

C Sermo tertius vnde supra.

In his duob; mā
dati vniuersa lex pēdet et p
phete. Omnia diuina pcepta
que p decalogū sunt accepta in his duo
bus pceptis depēdent. s. in dilectōe dei
et pximi. Ipsa enim decē pcepta in dua
bus tabulis moysi fuerunt conscripta.
Sed in prima tabula fuerūt pscripta
tria prima que ptiñt ad dilectōē dei.
In secūda tabula fuerūt scripta septē
reliqua que ptiñt ad dilectōē proxi
mi. Prīmū pceptū est: Non habebis
deos alienos. et istud ptiñt ad patrem
quis tanq; fontale principiū totius deita
tis est pncipaliter adorandus. Bētilles. n.
olū faciebāt deos alienos. s. que daz si
mulacra in qbus demones habitabāt et
respōsa dabāt. sed tñ sapiētes inter eos
ea diridebāt et pteñebāt. Vñ dicit Amb.
in li. de virgibus: Cū intrassz dionysius
templū iouis amictū aureum quo eius
operiebatur simulacrū detrahī iussit et im
poni laneū et dixit. aurum hyeme est fri
gidum: estate onerosus: deū aut suū sic

irrsit: vt nec onus ferre posset nec frig
portare. Itē cū esculapij vidisset barbaz
aureā cū apollo pater eius nō haberet
tollī iperauit incōgruū esse appellās vt
filius barbā habebat quā pater nō habe
ret. Itē simulacris tenēib; pateras au
reas ademit: allegās se accipe debere qd
dī darēt. Et subdit Amb. Ita ludibrio
habiti sūt vt neq; iuppiter vestē suā de
fendere potuerit nec barbā esculapius
nec apollo pubescē adhuc cepit: nec oēs
q dicunt dī trahere potuerunt pateras
q; tenebāt. Refert et Aug. in li. de vera
religione q Socrates a pplo fuit occi
sus: q; noluit idola adorare. vicebat n.
q poti⁹ adoraret canes q erat opus na
ture qd idola q erat opus hoīus. Adul
tū aut hōie q facit sibi deos alienos.
Nā sicut dicit Augu. Hoc ab hoīe p deo
colit qd p ceteris diligit. Supbus er
go p deo suo hz supbiā: luxuriosus lu
xuriā: auarus auaritiā. Roma. i. Adula
uerit gloriā icorruptibilis dei in situ
dñe volucrū et qdrupedū et serpentū.
Per volucrē supbia itelligit q semp in
altū volat. Per qdrupedē luxuria q p
corpus explet qd qtuor elemētis cōpo
nit. Per spētē auaritiā q semp terrenis
scūbit. Quis aut qlibet istoz triū habeat
suū deū ipālez nihilominus et hñt deū
cōz. s. beelzebub q dē deus muscar. mu
sca. n. inquātū ē volatilis signat supbiā
q sup alios volat. inquātū ē semper in
gnat luxuriā. inquātū ē pūgtitua signat
auaritiā q mentē vniuersis sollicitudib;
pūgit. lō diuitie spine vocant. C. Scdm
pceptū est: Nō assumes nomen dei tui in
vanū: et istud ptiñt ad filiū q ē nomē pa
tris. In vanū aut nomē dei assumit q tu
rat p nihilo et frivolo: vel quiurat falsū
vel quiurat qd iniquū. Talis iniuriā
facit deo et sibi et proximo. Deo qdem qz
cū iurare aliqd nihil sit q eius testimo
niū inuocare. q falsū iurat supponit q
deus mēdaciū diligit cū tñ dicat in ps.
Perdes oēs q loquunt mendaciū. Fa
cit et iniuriā sibi: qz iudicio dei puniēdū
se obligat. Nihil. n. ē aliud dicere p deū
ita est: nisi deus me p dēnet si non est ita.
facit et iniuriā pximo: qz per falsā iura
tionē ipsum decipit et defraudat. Refert

Aug. in quodā sermone: q̄ cū qdā nega-
ret pecuniā creditorū: iuramentū ex ipso
credito: exegit. In ipsa aut nocte ad iu-
diciū raptus audiuit iudicē sibi dicēte:
q̄re puocasti hoīez ad iurandū quē scie-
bas falsū iuratur. r̄ndit: q̄ negasti mi-
hi pecuniā. Et iudex: meli⁹ erat vt pecu-
niā tuā pderes q̄ aīaz et⁹ falsa iuratiōe
p̄meres. p̄strat⁹ igit rā grauit⁹ verbera-
t⁹: et vt in dorso vigilātis plagaz vestigia
apperet. C. Tertiu⁹ ē vt diem sabbati san-
ctifices. Istud refert ad sp̄m sc̄m in quo
reges vera habet. Lōra istud p̄ceptū sa-
cit q̄ cā cupiditatis die sabbati op⁹ fer-
uile facit. v. l. aliq̄s p̄ctm̄ p̄mittit vel opa
m̄ie d̄mittit: q̄ a bonis opib⁹ nō est va-
cādū. C. Notādū est aut q̄ ē trīplex sab-
batū. P̄mū ē sabbatū t̄pis. s. dies se-
ptim⁹ quē deus voluit obseruari in me-
morā q̄ oīa i sex dieb⁹ creauit: et i septi-
mā a nouis creaturis p̄dendis regauit.
Exo. xx. Sex dieb⁹ fecit deus celū et ter-
ra: mare et oīa q̄ in eis sūt: et regauit i die
septimo. P̄ Scōm ē sabbatū pectoris: et mē-
tis: qd nō habet nisi i deo. sicut. n. res nō
regescit nisi loco p̄posito: sic nec aīa rege-
scit nisi in deo q̄ ē locus aīe. ps. Esto mi-
hi in deū p̄tec. et. et in lo. et. Joan. xvi.
Dec locut⁹ sū vobis vt in me pacē habea-
tis: in mūdo p̄sura habebitis. P̄ Tertiu⁹
ē sabbatū eternitatis. ysa. lvi. Erit sab-
batū ex sabbato: q̄ d̄ rege mētis hō pue-
nit ad requiez eternitatis. Eiusdē. lviij.
Vocaberis sabbatū d̄licatū. plus ē dicē
do cibū d̄licatū q̄ bonū vel sapidū.
P̄mū igit sabbatū. s. q̄s t̄pis ē bonū.
Scōs. s. q̄s pectoris ē sapidū. ps. Busta-
te et videte qm̄ suauis est d̄s. Tertiu⁹. s.
eternitatis ē d̄licatū. Job. xxi. Dūc sup̄
oīp̄tentes delictis affluēs. C. Positis p̄-
ceptis p̄me tabule q̄ p̄nēt ad d̄lectōez
dei. sequunt p̄cepta scōe tabule que per-
tinent ad d̄lectōez p̄imi. Ad d̄lectōez
p̄imi p̄nēt sibi b̄nifacere et ab offensis
cauere. Debemus autē p̄ncipalr benefa-
cere hīs q̄ nobis magis cōiuncti sunt. s.
patri et matri. P̄ Et iō quartū p̄ceptū ē:
Honora patrē et matrē. Et itelligit iste
honor: nō tñ in verbo vel signo sed etiā
in obsego. Debemus autē ipsos hono-
rare: q̄ ab ipsis ic̄ipim⁹ eē nutrimentū

et documētū: q̄ vero ab ipsis recipimus
eē: debemus eis magnā reuerentiā. Eccl.
vij. Honora p̄ez tñ et genit⁹ m̄ris tue
ne ooliuiscaris. Memento qm̄ nisi p̄ il-
los natus nō fuisses. Qu: ab ipsis habui-
mus nutrimentū: debem⁹ eis magnā d̄li-
gētiā: vt sicut nutrīerunt nos in iuētute:
sic et nos nutrīam⁹ eos in senectute.
Eccl. ij. Fīli suscipe senectutez p̄is tui
et. Quia ab eis hēmus disciplinā et do-
comētū: debemus eis magnā obedētiā.
Eph. vi. Fīlij obedite p̄ntib⁹ v̄ris i d̄no
hoc iustum est. C. Quinū est: Nō occides.
ad d̄lectōez. n. p̄xim⁹ p̄nēt vt d̄m̄ est:
nō tñ b̄nifacere s̄ etlā ab offensis cauē:
offensa aut p̄t fieri facto: verbo vel vo-
lūtate. Facto aut vel in p̄pua p̄sona: vel
in p̄sūra: vel in rebus. Offensa in p̄pua
p̄sona p̄hibet cū d̄: Nōn occides. q̄ ho-
mīcidia aliqñ fit corde per oīdiz patet
i. Joā. iij. Qui odit fr̄m suū homicida
est. Aliqñ ore p̄ maluz p̄siliū vel verbuz
detractoriū. ps. Fīlij hoīum dentes eorū
arma et sagitte et. Aliqñ ope: et istud est
trīplex. Quidā enim occidunt corpus
tñ: et ista occisiō nō est t̄menda maxime
qñ p̄pter iustitiā sustinet. Mat. xx. Nō
lite timere eos q̄ occidunt corpus et. Ali-
q̄ occidit aīaz tñ qñ. s. eā ad p̄ctm̄ tra-
hūt. Unde d̄ de dyabolo Joā. viij. Ille
erat homicida ab initio: ex quo. s. p̄mos
parentes ad p̄ctm̄ traxit. Alij occidunt
vtrūq̄. et hoc p̄t fieri in duobus casib⁹
Unus qñ q̄s p̄curat abortiū: q̄ tūc pu-
er et in corpe et in aīa morit⁹. Alius qñ q̄s
iterficit seipm̄ vel alium in p̄cto mortali
existētē. C. Sextū est: Nō mechaberis.
vbi p̄hibet offensa in p̄sona p̄sūra. Est
aut adulterii graue p̄ctm̄ in viro et mu-
liere. tñ q̄ vterq̄ p̄ctm̄ dei p̄ceptū. tum
q̄ vterq̄ p̄mittit furtum. Nā sicut d̄. s.
Loy. viij. Adulter suū corporis p̄tatez nō
h̄z sed vir et cōuerso. Aut ergo corpus
suū alteri tribuit furtū p̄mittit: sicut ser-
uus furtū p̄mitteret q̄ alteri d̄no se da-
ret. tñ q̄ vterq̄ facit p̄tra dei sac̄m. Nā
sicut d̄ Eph. v. vbi agit d̄ m̄m̄onitio sic
dict. sac̄m hoc magnū est. ego autēz d̄
co in xpo et in ecclesia. Significat enim
vniōē nature diuine cū humana q̄ m̄
sepābilis est. Qui igit carnē suā diuidit

sacramēto icarnatiōis dei iniuriā facit. Per hoc autē qd dī. Nō mechaberis. phī bet oīs carnalis corruptio pter eaz q est mītimoniū. C Septimū est. Nō furaberis. vbi phībet offēsa i rebus. Per fur tuz itelligit oē maluz ablatū: siue oculi te accipiedō: siue violēter rapiēdo: siue fraude in mercatōibz pmittēdo: siue mercedē debitā nō solūēdo. Est. n. furtū graue peccatū. P Prio respectu dei: qz bo na talitū nūmū excrant. Eccl. xxxij. Qui offert sacrificiū ex substantia paupē rī: qñ q victimat filluz in p̄spectu p̄is. P Secōdo respectu p̄imi: qz hoc ē qñ ho miciditū pmittē. Ibidē: Panis egerū vi ta paupis est. qz fraudat illū hō sangui nis est. P Tertio respectu sui. De ceteris eiz peccatis hō cito penitet: sicut de ho miciditō cessante ira: et de fornicatōe ces sante p̄cupiscentia. De furto autē et hō aliqñ peniteat tñ vir satisfaciāt. C Octa uū est: Nō loq̄ris aduersuz p̄imū tuuz falsuz testimoniū. vbi phībet offēsa in verbo. Testis at falsus tres offendit. Si cut dicit. Jhd. de sūmo bono dicens: Te stis falsidic⁹ tribus psonis ē obnoxius. Prio deo quē piurādo p̄tēnit. Secōdo iu dici quē mētiēdo fallit. Postremo ino cēt quē falso testimonio ledit. C Nonū est. Nō p̄cupisces rem p̄imi tui. In isto autē p̄cepto et in sequēti phībet offēsa in volūtate. Cupiditas igit phībet. P Pri mo qz ē radix et cā oīs mali. i. Thim. vi. Radix oīuz maloz ē cupiditas. Eiusdē vi. Qui volūt diuites fieri scidūt in tēta tōes et laqos dyaboli et desideria multa et inutilia et nociua. C Secōdo qz turbat qe rez aie. id diuitie spinis p̄parant. Augu. Diuitias iuētili: regēz p̄didisti. Lū vi. gilas de his cogitas. cum domis: latro nes somnias. in die sollicit⁹: in nocte pa utus semp medicus. P Tertio qz facit diuitias eē iutiles possessori. nihil. n. ex his hz nisi qz eas custodit et cernit. Eccl. xliij. Uiro cupido et tenax sine rōne est substantia rē. Eccl. v. Quid pdest posses sori nisi q oculis cernit diuitias suas. C Decimū ē: Nō p̄cupisces vxorē p̄imi tui. Lōcupiscentia auz carnalis tres hz gradus. P Un⁹ ē put ē in corde male cō sentiēte. Mat. v. Qui viderit mulierem

ad p̄cupiscēdā eā iaz mechatur ē eā in cōr de suo. P Secōdus put ē in ore verba carna lia pferēte. Eph. iij. Ois hmo malus ex ore vso nō pcedat. Un⁹ poete oīs singen tes carnia amatoria expellebat de ciuitatibz. P Tertius put est in ope malū cō cupiscentia p̄siente. Roma. vi. Non re gnet p̄ctm in vso mortali corpe vt obe diatis p̄cupiscētis citus. Est igit sensus Nō p̄cupisces vxorē p̄imi tui. i. nō con cupisces eā in corde nec eam per verba amatoria sollicitabis ore: nec concupi scētiam tuaz cōplebis opere.

C Dñica declinanona Sermo primus.

Ascendēs iesus

Ai nauticulaz trāstretauit et ve nit in ciuitatē suā: et ecce offe rebat ei paralyticū rē. Mat. ix. De⁹ oia elemēta creauerat mūda. sed ex vso ha bitatū facta sunt imūda. sed xps ea mū dauit. Terra facta est imūda ex effusio ne sanguis inocētis: s3 xps hāc munda uit qñ. xxxij. ānta sup eā iuit. Mer fact⁹ ē imūdus ex fumo icēsoz imolato ido lis. S3 xps hunc mundauit qñ sub te ro s3 ad aerē: pati voluit et qñ p aera in celuz ascēdit. Ignis fact⁹ ē imūdus ex idoloz hostijs p̄rematis. S3 hunc xps mundauit qñ spm scm in specie ignis misit. Aqua facta ē imūda ex nefandis hostijs ablutis. S3 xps hanc mundauit qñ i iordane baptizat⁹ fuit. et qñ p mare ambulante: sicut ho die legif euz dī: Ascen dēs iesus in nauiculā rē. Per hāc nauē religio siue p̄nia itelligit: quā tūc iesus ascēdit qñ aliqz sue salutis auid⁹ p̄niaz assumit. id dī: Ascēdens iesus in nauicu lam. Nec p̄nia duo bona facit. P Unum qz in ciuitatē celestem deducit. id sequi tur: Et venit in ciuitatē suā. P Aliud qz s̄firmuz ad sanitatē reducit. qd significa tur in paralytico curato. Circa primuz quattuor: sunt vidēda. P Primuz quare per nauē religio itelligit. P Secōdo qz sint venti qd ista nauis ipellit. P Tertio qd sit faciēdū qñ tēpētias tentatōis iminet P Quarto qd p mare significat. C Cir ca p̄mū notaduz q religio p nauē itel ligit pp tria vota: s. paupertatis: castita tis et obediētē. P In nauē qd non regit

Dominica. xix. post festū trini.

ritur cib⁹ vel potus delicat⁹: s; necessari
us. nec lata mēsa: s; arcta. Quia in reli
gione nō debēt queri delicata s; necessa
ria. nō lata. s; arcta. et hoc refert ad vitiū
paupertatis. Ex quo eiz paupertatē vitiū:
tū necessaria et arcta q̄rere debemus. i.
Timo. vlti. hñtes alimēta et quibus te
gamur: his cōtētī sumus. Mat. vii. Ar
cta ē via que ducit ad vitā. C Scōdo in na
ui sunt oēs gubernatori obe diētes. et h;
sit aliquis ibi magn⁹ mō tñ designatur
ad cūus pedes sedere. sic et in religiōe de
bēt oēs eē obe diētes plato. Et si ē ibi alt
quis magn⁹ genē vel scia: nō d; dīgna
ri plato subijci. Heb. xlii. Obe dūc p̄posi
tis vñs et subiace eis. Eccl. iij. Quan
to magnus es: humilia te in oibus. Et
illud p̄tinet ad vitiū obe diētie. C Tercō
nauis si ē vacua vacillat. si nimis onu
sta submergit. si moderate stabiliē. Sic
et si quis carnē suā in nullo macerat effi
cit lasciuia. Si nimis macerat: efficit in
firma. Si debito mō ē aīe vñs et rōni
subiecta. Hugo. Aut carnem suā supra
modū affigit ciuē suū occidit. Si plus
q̄ expedit alimētis reficit hostē nutrit.
Sic ergo ē nutritēda vt feruiat: et sic vo
māda vt nō supbiat: et illud spectat ad
vitiū castitatis que tñ seruatur qñ caro
macerat. C Circa scōm notādū q̄ istam
naue quattuor vñs rētatōnū īpellunt.
Nā q̄dā religiosos exagitat vana glo
ria. et iste ē vñs qui stat ab oīēte. hñt
eīm vana gloriā. Aut q̄ sunt orti de ma
gno genē. Aut q̄ hñt lumē magne sciē
tie. Quosdā exagitat carnalis cōcupi
scentia. et iste ē vñs q̄ stat ab occidente
i. a carne. q̄ quotidiē tēdit ab occasum.
Quosdā exagitat auaritia. et iste ē vñs
qui stat a meridie. i. auster terrene pro
speritatis. Quosdā exagitat accidia et
iste ē vñs q̄ stat a septētrione. i. a quilo
frigiditatis. i. accidia et torporis. De his
quattuor vñs dī Bañ. vii. Udebā i vi
sione noctis: et ecce quattuor venti pu
gnabāt in mari magno. C Circa tertiū
notādū q̄ imminēte tēpestate rētatōis q̄t
tuor facē debz. p̄ P̄rio d; onus p̄p̄cē. i.
on⁹ cupiditatis et petōnī. Heb. xij. Depo
nētes oē pōdus et circūstās nos peccatū
scē. Un dī Jone. i. Miserūt vasa q̄ erat i

naut i mare vt alleuaret ab eis. p̄ Secū
do velū elatōis d; reponē et i imo humi
litis d; manē: q̄ vñs celsa exagitat et
istima nō īquietat. Un dicit Lhy. q̄ ra
mi q̄ in alio sunt: sepe a vñs frangunt.
q̄nī sunt i imo: securi cōsiliū. C Tercō
āchorā spet d; in deū figere. Heb. vi. Lō
fugimus ad tenēdā p̄positā spē quam
sicut āchorā hēm⁹ turā et firmā. C Quar
to ad deū et ad scōs d; refugē. Sicut le
gis Mat. viij. Lūg nautēla fluctibus
optret dixerūt discipuli x̄po. dñe salua
nos: p̄imus. C Circa quartū scēdū ē q̄
p̄mare significat mūdus triplici de ca.
p̄ P̄rio p̄p̄ īngredīnē. Ysa. lviij. īp̄i qñ
mare serues q̄ gescere nō pōt. Lōgit
eīm sepe q̄ i religiōe vbi debent eē aque
siloe que vadūt cū silētio: vt dī Ysa. viij.
Ibi fuenit mare: q̄ vbi d; ē silētū. ibi
fuenit tumultus litigatiū. vbi d; ē trā
quillitas: ibi ē aīositas. tales non vtiunt
more hōiū: s; feraz. Geres eiz a dīnuices
pugnat. aut p̄p̄ cibū aut p̄p̄ dōiciliū. aut
qñ ad libidīnē cōcitant. Sic multi reli
giosī litigāt aut p̄pter cibū: q̄ nō delica
te nutriti: aut p̄p̄ locū: q̄. i. in magnis
monasterijs nō collocant. aut p̄pter li
bīdīnē dñandū: q̄ ad magnas abbatias
nō pmouent. p̄ Scōdo dī mare p̄p̄ īsta
bilitatē. Nā sicut dī Eccl. ix. Vīa flu
mina ītrāt in mare: et mare nō redūdāt.
Trīa sunt flumina īfernalia que hoc ma
re ītrāt. De quibus dī. i. Jo. ij. Dē q̄ ē
in mūdo aut ē cōcupiscentia carnis: aut
cōcupiscentia oculorū: aut supbia vite.
S; ista flumina mūdū non satiant: quia
nec cōcupiscentia carnis satiat dēstij:
nec cōcupiscentia oculorū diuitijs: nec
supbia vite honoribus vanis. p̄ Tercio
mūdus dī mare p̄pter amaritudinē:
habz enim in semultas amaritudines.
Nā diuitie delitie et honores hōiū mū
danis vident dulcia: sed in veritate sūt
amara. Sicut eiz p̄sces nō sentiūt ama
ritudīnē maris: q̄ ibi sunt nutriti: sic
nec hōies mūdāni sentiūt hōiū ama
ritudīnē: quia sunt talibus affucti. Dat
etia mūdus sanctis viris multas amari
tudīnē: que tamen in eis dulcorant per
diuinas cōsolationes. ps. Scōm multi
tudīnē dolorū meorū et. Tribus nanq;

modis pñt fieri dulces aque marie. Aut
radus solartibus i nubibus eleuate. Aut
p venas in terre viscerib⁹ depurate. Aut
p poros subtilis in cereuz vas ingressi.
qz sm phm. Si fiat vas cereuz z in mari
ponat: aque que per poros ingreditur
dulces reddunt. Sñt in sanctis virtus
tribulatioes dulcorant. p^o Prio ex prem
platione celestis glorie. An enim celestē
gloriz cōtēplant: tunc in nubes quodā
modo eleuant: z ex tali cōtēplatioe leui
gatur pene. Sic. Cōsideratio premij mi
nuit vim flagelli. p^o Secdo ex recordatio
ne mortis ppe. Quādoqz entz quis
habet in memoria q cito erit sub terra:
cōtēnit oia mūdalia tam pspira q ad
uersa. Micro. Facile cōtēnit: oia q se sem
per cogitat moriturū. p^o Tertio ex medī
tatione passionis dñice. Christus enim
ē tāquaz vas ceruū. ps. Factū ē cor meū
tāquā cera liquefcēs. Pon sunt ei⁹ vul
nera: in que nre tribulatioes misse dul
ces reddunt. Sic. Si xpi passio ad me
moria reduci: nihil ē adeo durū qd nō
equo aio toleret. p^o Secdo ponit bonum
qd assequimur ex naut penitētie: q i ce
lestē patriā nos inducit. Ideo dicit. Et
venit i ciuitatē suā. Zitteraliter ciuitas
ista xpi fuit capharnaū. sicut dicit. Dat
the. ij. Nā sm L hy. xps habuit tres ciui
tates. Una ē in qua fuit natus. s. bethlē
Secda in qua fuit nutritus. s. nazareth.
Tertia in que fuit cōuersatus. s. caphar
naum. Spūaliter aut ciuitas ista nra ē
ciuitas celestis que nra erit iure ciuita
tis ppetue habitatioes z filiatōis. Be^o
enim facti nos ibi suos cōcūtes z perpe
tuos habitatores z filios siue heredes. z
de his nobis faciet instrumentū. Apoc.
iij. Scribā super eū nomē dei mei. i. sm
glo. hoc nomē qd ē eternū. Et nomē ciui
tatis noue iherlm. i. sm glo. hoc nomen
qd ē ciuis: z nomē meū nouū. qñ ē filius
Dicit aut infra. xij. Habebāt nomē ei⁹
z nomen patris eius scriptum in frontib⁹
bus suis. Sancti igit in frontibus suis
hec tria nomina scripta habebunt. s. ci
uis. eternus. z filius. Dato enim per im
possibile q deus alicui sancto diceret
egredere de ciuitate mea: quia peregrī
nus es. Respōderet. Ecce dñe me in ea

scripsisti: qz ciuis sum. Si iterū diceret.
Si ciuis es mane in ciuitate mea p an
nos mille: z postea egredere. Rñderet.
Ecce dñe: qz scripsisti q eternus sum.
Si iterū diceret. Mane ergo in ciuitate
tāquaz ciuis z eternus: ad curia tamen
z secreta mea nō ventis. Rñderet. Ecce
dñe: qz scripsisti q filius vester sum.
C^o Tertio ponit aliud bonū qd a naut
pnie assequimur: qz ab oi infirmitate li
beramur: qd nōat in curatioe palytic.
Est aut palytic morbus qui membris
reddat mollia z dissoluta z dissipata: z
iō paraliticus significat voluptuosos z
delitijs assuetos. De quibus dicit. Pro
uer. xviij. Qui mollis z dissolutus est in
ope suo sup est sua opera dissipatis. Bis
ferentia ē inter ista tria que ponit Salo
mon: Molle: dissolutū: z dissipatū. Nā
molle ē quod cedit omni duro. Dissolu
tum est quod nullo vinculo ē colligatū.
Dissipatū ē quod totaliter est cōfactū.
Sicut patet in vase cōfracto. Tales igit
sunt molles qui omni duro z tentatioe
cedunt. Dat. xij. Facta aut tribulatio
ne z persecutioe ppter verbū continuo
scandalizant. Tales igit non sunt ali
quo vinculo timoris vel amoris ligati:
ideo sunt inmundi. Numeri. xix. Vas qd
non hz operculū nec ligaturā inūdum
erit. Tales et sunt cōfacti: quia nullū
bonū ppositum retinere possunt. Eccl.
xxi. Cor saturat quasi vas cōfractum z om
nem sapiētiaz non tenebit. Sanat autē
ille paraliticus quādo ille qui erat mol
lis ad cedēdū efficit durus ad resistēdū
ps. Factū ē cor meum tāquaz cera lique
fcens. ecce q mollis ad cedēdū. Aruit
tāquaz testa virtus mea. ecce q durus
postea ad resistēdū. quando ille qui non
erat colligatus postmodū fortiter cum
deo ligat vinculo amoris. Lok. iij. Sup
oia hēc charitatē habentes qd ē vinculū
pfectiōis z vinculū timoris. qz sicut dicit
tur Eccl. xxvij. Nisi in timore dñi tenue
ris te instanter: cito subuertet dom⁹ tua.
Quādo ille qui erat tāquaz vas cōfra
ctum: postmodū efficit vas solidū z pre
ciosum. Eccl. i. Quasi vas auri solidū
ornatum omni lapide precioso.
C^o Sermo secundus. yn de supra.

Asferebant ei pa
ralyticū iacētē in lecto: & vi
dens iesus fidē illoꝝ &c. Asi
racula que fecit xps aliquibus fuerunt
ocasio infirmitatis spūalis. sicut phari
seis qui dicebāt Jo. ix. Nō ē hic hō a dō
qui sabbatū nō custodit. & sicut scribis
illis qui dixerūt hic blasphemāt. Aliq
bus fuerūt cā sanitatis: & hoc tripliciter
Vel sanitatis corp̄alis tñ sicut ceco na
to & mūdo in principio. Jo. ix. Ille aut
dixit: qꝫ ppheta ē. Blo. adhuc imūdu
ē in corde qꝫ nō dñi dei filiū cōfiteat. Aliq
bus sanitatis spūalis tñ. sicut illis que
ad hec miracula pueriebant. sicut istis
turbis de quibus dī. Vidētes eū turbe
timuerūt &c. Aliquibus sanitatis corp̄
alis & spūalis. sicut isti paralytico quem
dñs in corpore & mēte sanauit. ¶ Et circa
istud aut miraculū ponunt quinqꝫ dis
ferentie psonarū. C. Primo psonē offe
rētū in quibus fuit magna fidei cōstan
tia. vñ dī. Offerebant ei paralyticū & vi
dēs iesus fidē illoꝝ &c. Ex quo pz qꝫ me
rito fidei illoꝝ xps hunc sanauit. Blo.
quātū valet apud deū fides pp̄ta. apō
illū sic valuit fides aliena vt intus & ex
tra sanaret hoīem. Per oīes eīm scōrū
deus sepe dat prima grām peccatorū. vñ
modo quattuor in se hēat qꝫ ponit Byo.
nisi in septē libris ecclīasticis hierar
chie dīcēs: Dico aut qꝫ vtilēs sunt oīes
sanctoꝝ fm hūc modū. Si aliquis san
cta desiderās dona. & ad p̄ticipationē
ip̄oꝝ habitū sanctū habens. sicut pp̄t
cognitor: p̄auitatis ventēs ad aliquem
sanctoꝝ viroꝝ. rogat ip̄m fieri suscepto
rē & cohortatorē: p̄sequit oīa que petit
diuiniſſima dona. ¶ Prīmū igit est de
sideriū rei hīde. iō dicit. si aliquis san
cta desiderās dona. Deus enim nō dat
dona sua negligētī sꝫ desiderātī. ps. De
sideriū paup̄ exaudiuit dñs. Sap. vii.
P̄occupat qui se cōcupiscit &c. C. Se
cū dū ē imunitas culpē. & iō dicit sanctū
habitū hīs. i. mūdū affectū gerens. si
enim i actu vel pposito peccādi eēt san
cti viri p eo obtinere nō possent. Diere.
xv. Si steterint moyses & samuel coram
me: nō ē ala mea ad pp̄lin istū. Peccatū

enim ponit obstaculū ne oīes ad deum
possint ascendere. Thren. iij. Opposuit
nubē tibi ne trāseat oīs. Facit elōgatio
ne ne deus possit audire. Ysa. lix. Non
ē aggravata auris eius & nō exaudiat:
sꝫ iniquitates vestre diuiderūt iter vōs &
deū vestrū. ponit velamē ne possit eas vi
dere. Vñ sequit & pctā vestra abscondē
runt faciem eius a vobis ne exaudiret.
¶ Tertio ē recognitio p̄auitatis pp̄t.
Vñ dī. sicut pp̄tē cognitor p̄auitatis.
Legit. iij. Reg. ij. qꝫ cū helyseus pallio
helye aquas iordanis percussit non sunt
diuise. qꝫ de suo merito cōfiderē vñ. Sed
postquā magis meritū ip̄lorauit dīcēs.
vbi ē deus helye. statim diuise sunt aque
C. Quartū ē postulatio rei vigne. iō sub
dit. consequit oīa que petit. & si petit dī
vniūſſima dona. fuerūt eīm qui petierūt
terrena & repulsi sunt. Ja. iij. Petitis &
nō accipitis eo qꝫ male petatis. Alij pe
tierunt carnalia & puniti sūt. Nume. xi.
Quis dabit nobis ad pascēdūz carnes.
Et ponit sibi pūitio ip̄oꝝ. Alij petierūt
sublimia & repulsi sūt. sicut filij zebedei:
vt pz. Mat. xx. C. Scōdo ponit psona in
firmi in quo fuit magna miseria qꝫ erat
paralyticus. Causat palisim qñqꝫ ex frigi
ditate cōstringētē. qñqꝫ ex humore opi
lante qñqꝫ ex vulnere neruos incidente
Ex hīs eīm impedit trāitus spiritūz
ad infra sensuū. & fit p̄uatio sensus &
motus. Alia ergo auari palisim incurrit
ex nimia frigiditate. Est enim sic cōgela
ta qꝫ nullā sentit fraternā charitatē.
Mat. xxij. Abū dabit iniquitas & refri
gescet charitas multoꝝ. Alia luxuriosi
paralysim incurrit ex nimia humidita
te que generat ex nimietate cibi & pot.
De cibo dī. Ezec. xvi. Dec fuit iniquitas
sodomē sororis tue. saturitas panis: &
abū dantia &c. De potu dī. Eph. v. Noli
te inebriari vino in quo ē luxuria. Alia
supbi palisim incurrit ex incisione & se
paratōe. Supbia eīm sepat aīam a deo.
Et iō spūs sanctus ad cor eius transire
nō pōt. Eccl. x. Intiū supbie hoīs apo
statare a deo: qm ab eo qui fecit illū re
cessit cor eius. C. Tertio ponitur psonē
scribarū in quibus fuit cognitatio teme
raria dīcēs intra se: hic blasphemāt.

Tribus autem modis blasphemia in deum committitur. Primo quando deo negatur quod sibi convenit. Secundo quando sibi attribuitur quod ei non convenit. Tercio quod id quod dei est aliis sibi attribuitur. Et quod scribitur christum deum esse non credebatur: id ipsum blasphemare dicebatur quod remissionem peccati quod est solus dei sibi attribuebat. Contra istam tertiam speciem factus superbi qui sibi attribuit gloriam que est propria dei. Psal. xlvij. Gloriam meam alteri non dabo. Faciunt iracundi qui sibi attribuit vindictam que est propria dei. Roma. xij. Absit vindicta et ego retribuam. Faciunt quidam temerarii qui volunt de aliorum cordibus iudicare cum hoc sit proprium dei. i. Cor. iij. Nolite autem tempus iudicare etc. Quarto ponitur persona christi in qua apparuit magna misericordia: sapientia et potentia. Misericordia in hoc quod dixit. Remittuntur tibi peccata. Nam sicut dicitur infra patet huius filius hominis in terra dimittit et dedit peccata. Et beatus dixit in terra: non super nec infra terram. Remissio enim ista non huius loci super terram. i. i. celestem: ibi nulla sunt peccata. nec huius loci infra terram. i. in inferno: quia ibi sunt peccata perpetua. huius autem locus in terra. i. in mundo: quia ibi sunt peccata remissa. sibi. Secundo apparuit eius sapientia in hoc quod eorum cogitationes vidit: et hoc quod tanta sapienter eos confutavit dicens quod est facile dicere. Dimittuntur tibi peccata etc. Ista autem comparatio potest fieri respectu operantis: et sic ambo sunt ibi equae facilia. Vel respectu operis: et sic remittere peccata est difficilius quia in Evangelio. Maius est deo ipsum patrem facere quam celum et terram creare: quod huius sibi re sistetiam. s. voluntate pravam. In creatione autem nihil resistens fuit. Vel potest fieri respectu nostre cognitionis et sic facilius est peccata dimittere quam hominem sanare: quia illud non videmus: istud autem videntes admiramur. Lxxij. Quanto anima corpe portio est: tanto curatio anime plus est quam corporis: sed quia illud occultum est: addit quod manifestum est. Vel potest intelligi respectu locutionis ac si dicat. equae facile est dicere. Remittuntur tibi peccata. vel dicere. Surge et ambula. si ergo videritis quod ad meum dicere. Surge et ambula. sequitur curatio corporis. creditis quod ad meum dicere. Remittuntur tibi peccata. sequitur curatio mentis. quod autem

subdit: ut autem sciatis etc. triplici potest exponi. Primo ut coniungat immediate ad illud quod sequitur. tolle lectum tuum. sub hoc sensu. Ut sciatis quoniam filius hominis etc. quod autem interponitur tunc ait paralytico sit verbum euangeliste tunc postquam. s. quesierat ab eis: quod est facilius dicere etc. Secundo ut fiat superpletio in huiusmodi. Ut autem sciatis: quoniam filius hominis etc. Dico faciam ut surgas. Postea subdit euangelista. tunc ait paralytico etc. Tercio ut sit verbum euangeliste ad nos. ut autem vos postea sciatis quoniam filius hominis huius patet in terra dimittit peccata. tunc ait paralytico etc. Tercio apparet eius potentia in hoc quod dicit. Surge tolle grabatum tuum. Tria incommoda iste patebatur. Non eis stare poterat. totis viribus resolutus erat. et cedere non volebat. Sed verbis christi tante fuit potentie quod sibi dedit robur ad standum. id dicit: surge. fortitudinem ad graue onus portandus. id dicit: tolle grabatum tuum: et facultatem ad ambulandum. id dicit: Et vade in domum tuam. Moraliter legitur peccatoris est ipsum peccatum in quo male delectando gessit. Tunc ergo surgit quoniam peccatum deserit. ps. Surgite postquam sederitis etc. Tunc lectus portat quoniam peccatum quod sibi erat quieti et delectationi incipit esse dolori et oneri. ps. Lauabo per singulas noctes lectus meus etc. Tunc ergo in domum suam vadit quando in celum meditato ne pergit. vel quando conscientiam suam discutit. vel quando utilitatem sui corporis quod domus est anime conspiciat. Quinto ponitur turbe in quibus fuit laudatio diffusiva. Unde dicitur videntes autem turbe timebant. Christus tribus de causis miracula faciebat. Primo propter illos circa quos hec faciebat utilitatem: quia eos in corpore et anima curabat. Secundo propter aliorum conversionem. quia multi videntes christi miracula conuertebantur. Tercio propter dei gloriam et honorem. sicut dicitur Ios. ix. Neque hic peccauit neque pariter eius: sed ut manifestent opera dei in illo. Ista triplex causa ponitur. nam iste paralyticus in corpore et in anima fuit curatus Turbe fide christi receperunt: et deum gloriosi cauerunt.

Sermo tertius. unde supra.

Orit iesus paralitico. Cōfide fili remittunt tibi peccā tua. Sic dicit Beda. et hī in gl. qnqz modis infirmitates cōtīgūt. Vel vt iustis merita per patiētā augeant: vt Job. Vt ad custodiā virtutū ne supbia tentet: vt Paulo. Vel ad corrigendū peccā: sic marie lepra: et sicut huic paralytico. Vel ad glīaz dei: vt ceco nato: et lazaro. Vel ad inīitū pene: vt herodi. qten^o hic videat qd in inferno sequat. Un^o dī dīere. xvij. Duplicit^r p^ritide p^rtere eos. Hec igit in- firmitas ideo paralytico accidit vt sua purgaret peccā. Un^o xps sciēs peccatūz suis eā infirmitatis sue. Primo cāz sa- nat: cu^z dicit. Cōfide fili: remittunt tibi peccā tua. In verbis p^rdictis igit tria tā- gunt. s. grauitas morbi. benignitas me- dici. efficacīa remedij. C^o Primūz notat cū dicit. dixit iesus paralytico. Est enīz paralytis grauis morbus quē tria mala cōcomitant. s. tremor. imobilitas. et īsen- sibilitas. Sicut aut paralyticus perōres vel quoslibet delictis assuetos in quibus est tremor. Timēt. n. aliq opus p^rue asu- mere. ps. Illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Legit Gen. iij. q^o de^o po- suit signū in cayn. et dicit. i. hīstoria scē. lastica. q^o illud signū fuit tremore capti- ris: per qd ostēdebat q^o de^o ipsuz abiece- rat. Videt q^o ille a deo sit reprobatus qui in bñ opando timet vel tremūt. Legitur de nā a salū q^o ceru^o hz cor timidū: s. co- medit herbas medicinales virtute grūz cor p^rfortat et medicinale efficit: et osūz cartilago in ei^o corde generat. Ille her- be medicinales sūt memoria dñice pas- sionis que fuerūt amare. Lasi. i. Salsicu- lus myrrhe dilectus meus mibi. S. no- bis sūt medicinales. Eccl. xlij. Ad dicta- na oluz in festinatōe nebulē. Laro cūm xpi fuit nebula. q^o nullo vnq^o pcti pon- dere p^rgrauata ab hac emanauit medici- na sanguinis: et hoc in festinatōe sue iu- uētū. Ad ditatio igit istarū passionū xpi: cōfortat cor ad aggrediēdū ardua. s. Nachab. vi. Elephātis ostēderunt san- guinē vūe et mori: ad acuendū eos ad p^rli- um. Cor medicinale facit: ad sanandūz vulnera. Ber. Astrabilis passio tua dñe

iesu p^rpitata est oīs^o inq^oatib^o n^ois: et nulli vnq^o infirmitati inuenit inefficax. Os. i. robur glīat in corde ad sufferēdūz aduersa. Breg. Si passio xpi ad memo- riā reducīt: mibi est qd nō equo aio tole- ret. C^o Sedm malū est imobilitas: q^o ca- ret motu. Si. n. paralyticus ambulare voluerit: aut penit^r subsistit: aut retroce- det: aut vnūz passūz ad dexterā et alium ad sinistram facit. Tales sūt hodie multi paralytici. Be q^o dicit Aug. de cantico nouo. Trīa sūt genera hoīūz quos deus odit. s. remanētes: retro abeūtes: et aber- rantes. Quī nō p^rficat remāsit. qui a bo- no p^rposito declinauit retro abiit. qui si- dem deseruit: a vīa veritatis errauit. Et subdit Aug. Remanētes ergo excitandī sunt. retrocedētes reuocandī. errantes in vīa reducēdī. P^o Primū ergo sūt qui sub- sistunt. s. tepidī et negligētes. Bern. In vīa dei nō p^rgredi regredi ē. Amb. Aque stantīue putrescunt. Aque stantīue sunt negligētes: qui ignaui et torpore mar- cescunt. Josue. xvij. Usquequo marce- tis ignaui. ij. Cor. vi. Dormam vō me in vacuū grāz dei recipiat. Ille in va- cuū grāz recipit qui in ea non p^roficit. P^o Secūdi sūt qui retro ad peccā redeūt. Isti sunt filēs vxorī loth: q^o retro aspe- xit in statuā salis cōuersa fuit in vīa. vt hī Gen. xix. Inquātū versa est in statuā amīsit sensus et motū: q^o tales oīa merita p^rdidērūt que acq^rierāt. vī sensu fidei re- cte. vel motu opatōis bone. Inquantūz versa est in statuā salis est alijs in cōdi- menti ne ipsi retro respiciāt. Inquantūz remāsit in vīa datur itelligi q^o ipsi alijs vīa demonstrare p^rntesed ad patriā ven- re nō p^rnt. P^o Tertiū sūt qui errāt. s. decli- nādo ad dexterā spet p^rsumptionē. mō ad sinistram timoris per p^rsumptionē. mō ad dexterā p^rspitatis p^rintēperan- tiā. mō ad sinistram aduersitatis p^r impa- tiētīaz. Legit. i. Reg. vi. q^o vāce que p^ro- tabant arcā dñi ibant mugietes nō de- clinantes ad dexteraz neq^o ad sinistram donec venirent bethsames. Illi eīz qui iugū dei deserūt debēt de peccatis gēme- re: et non debent amore alicuius p^rspici vel timore alicuius aduersi a vīa dei de- clinare: donec veniant bethsames. i. ad

domi dei: quia bethsames interpretatur domus solis. Tertiū malū ē insensibilitas: quia carent sensu. Tales cum quattuor mala nō sentiunt. Primo diaboli: casu tentatōes. et hanc insensibilitatem facit consensus. quia dicit Hiero. Non sentit qui cōsentit: sed sentit qui dissensit. De salibus dicitur Proverb. xxy. Verberauerunt me et non volui: traxerunt me et non sensi. ideo autem tentatōis cōsentiant et non dissentiunt: quia attendunt ad id quod delectat: non ad id quod cruciat. Dicit Beda quod serpens qui etiam seduxit faciē habebat virgine amā: sed cauda serpentina. quia diabolus in principio blanditur: sed postmodum veneno interficit. Ideo similis est scorpionis qui blanditur in facie: sed pungit in cauda. Secundo non sentiunt diutinas suauitates. et hanc insensibilitatem facit amor mundani: qui non permittit sentire suauitatem amoris dei. Bebeamus ergo cor ad mundum claudere et ad celū aperire: si volumus diuinas inspirationes suscipere et earū suauitates sentire. Hinc ē quod cor hominis ē latū superius et strictū inferius: quia debemus esse stricti ad amandū terrena: et debemus esse elati ad amandū celestia. Dicit Aristot. in lib. de animalibus quod aues claudunt oculos cum palpebra inferiori. Alia gressibilia cum palpebra superiori: quia viri spirituales habent oculos clausos ad terrena: animales vero ad celestia. Tercio nō sentiunt suos defectus et imperfectiones. et hanc insensibilitatem facit superbia. Humilitas vō sentit et recognoscit. ps. Si non humiliter sentiebam. Et quia sentit: ideo deus ipsos defectus perficit. ps. Infirmata est tu vero perfecisti eā. Aug. Si non infirmaretur non perficeretur. Idem. Multos impedit ab infirmitate presumptio firmitatis. Tales superbi sunt similes vesperilionibus qui amiserunt vsum propter volatū. Humor enim christallinus qui exigit ad videndū trāsit in substantia alaz. Eodem modo superbi qui in altū volāt defectus suos nō considerāt. Quarto nō sentiunt proximorum miseras et afflictiones. et ista insensibilitatem facit auaritia: quia auarus nullū

habet sensum cōpassionis. Unde dicit de auaro Eccl. x. In vita sua proiecit iūma sua. Proiecit quidem exteriora. omnem proximū extraneū. Proiecit interiora: id est oēm propinquū et amicū. Proiecit iūma: id est patrē et matrē: aliaz suā et deū. Aug. de verbis dicit. Inexplebilis est auaritia diuitū: nec deū timet: nec homines veret: nec principis defert honorē: nec patri parcat: nec matrē agnoscit: nec fratri obsequat: nec amico fidē seruat. Secundo ponit benignitas medicū cui dicit: Confi de fili. Debemus ergo considerare quod deus peccata nostra nobis remittet: et ad istā confidentiā nos inducunt exempla peccedentium qui tam grauiter ceciderunt: et tamen misericorditer reuocati fuerunt. De quibus sic dicit Hiero. homel. xxv. Immensam misericordiaz conditoris nostri fratres debemus aspicere qui nobis velut insignio ad exemplū penitentie posuit eos quos per penitentiā viuere post lapsum fecit. perpendo enim petrum. considero latrone: aspicio zacheū: sintueo: mariam magdalē: et nihil in eis video nisi ante oculos nostros posita spei et penitentie exempla. Fortasse enim in fide lapsus est aliquis: petrum qui amare fleuit: quod timide negauit aspiciat Alius contra proximū suū in malitia crudelitatis exarsit: aspiciat latronem qui in ipso mortis articulo ad vite premia penitendo peruenit. Alius auaritie estibus anhelans aliena diripuit. aspiciat zacheū: qui siquid alicui abstulit: quadruplū reddidit. Alius libidine igne succensus carnis mundiciam perdidit: aspiciat mariam magdalē: que in se amorem carnis igne diuini amoris excoxit. Tercia ponitur efficacia remedij cum dicit: Remittuntur tibi peccata tua. Sed quoniam hoc est proprium dei: ideo scribe cum blasphemare dicebant ex eo quod peccata se remittere asserbat: quia ipsum esse deū non credebāt. Solius enim dei est remittere peccata. ysa. xliij. Ego sum ipse qui deleo iniquitates tuas propter me. et tamē dicit Joā. xx. Quoniam remisistis peccata remittuntur eis. Deus enim et sacerdos remittit peccata: sed differēter. In peccato enim

tria sūt. s. dei offensa. deformis macula.
 ⁊ obligatio ad penā eternā. Threno. ij.
 Quō obtextit caligine: ecce deformis ma-
 cula. In furore suo dñs fillas syon: ecce
 dei offensa. Prosekit de celo inclatā hie-
 rusalē. ecce obligatio ad penā eternā.
 Ista tria solus deus remittit: qđ signifi-
 cat Luc. xv. In filio pdigo de quo ista
 tria dicitur. s. qđ p osculatus est eū: p
 qđ significat remissio offēse qđ iduit eū
 stola pīa. p qđ significat munditia aie.
 Et qđ ipse mortuus fuerat ⁊ reuixit. per
 qđ significat dimissio pene eterne. Sa-
 cerdos at quātū ad alia tria dñs remitte-
 re pēa. ⁊ Prīmū est qđ pēa ē absolutū
 a deo ēē demiciat. Aliter enī p absolu-
 to nō recipet. ⁊ Scōs ē qđ a pena purga-
 toria eū deobligat: pēa pīali eū ligat.
 ⁊ Tertiu est: qđ tute clauis de ipsa pēa
 pēa relaxat. Iuxta illud. ij. Eoz. ij. Nā
 ego qđ donauī si qđ donauī pp vos in p-
 fona xpī. Ista tria norant Joā. xi. in re-
 suscitatōe lazari vbi dñs discipulis tria
 cōmisit. s. vt lapidē tollerēt: vt ipm sol-
 uerēt: ⁊ libez abire pmitterēt. Tūc sacer-
 dos lapidē tollit qñ ignē granē purga-
 torij in leuē penā pñe puerit. Tūc ipm
 soluit qñ aliquā penā sibi dimittit. Tūc
 libere abire pmitterit quando ipm p abso-
 luto liberū recipiendū esse diffinit.

Domica vigesima Sermo pīmus.

Simile est regnū celoz ho-
 mini regi q fecit.
 pīas filio suo zc. Mat. xij.
 Quia sumus sensibilibus as-
 sueti: s. dñs sepe p sensibilis manu
 ducit ad intellectualia ⁊ p intellectu-
 alia ad diuina. sicut pz in sanctis magis
 quos p sensibile stellā manu duxit ad in-
 telligibile pphetiā. ⁊ p intellectuāle pro-
 phetiā ad xpī visionēz imēdiatā. Sic ē
 hīc p nuptias corporales xps nos māu du-
 xit ad intelligēdū spūales. ⁊ p spūales
 ad intelligēdū celestes. In ista ergo pa-
 bola plura sunt vidēda. ⁊ Prīmū qđ si-
 gnificat p regnū celoz. ⁊ Scōo qđ sit
 iste homo rex. ⁊ Tertio que sint iste nu-
 ptie. ⁊ Quarto que sint iuitati. ⁊ Qui-
 to que sit ista vestis nuptialis. ⁊ Sexto
 que sit ista ligatio pedū ⁊ manū. ⁊ Se-
 ptio qđ sint iste tenebre exteriores. ⁊ Cir-

ca prīmū notandū qđ sūm Glo. per regnū
 celoz pīens ecclesia siue pgregatio
 iustoz intelligit. Nō enīz pōt intelligi dē ec-
 clesia triumphāte. Tūq: qđ pīdū vocat.
 ⁊ post pīdū adhuc restat aliū pīdū
 Tū qđ vnus eiecit eū inde nullus eiecit.
 Et s. pīdū de quo hīc Luc. xij. de
 eterno intelligit. ⁊ qđ cena vocat: ⁊ quia
 nullus inde eiecit fuisse phibet. ⁊ Dñs at
 ecclesia celū qđ in celo est quoddā corp⁹
 celeste qđ illuminat ⁊ nō illuminat. sicut
 sol. Isti sunt plati maiores q nō debent
 indigere aliena illuminatōe: s. ipsi ver-
 bo ⁊ exēplo dñt alios illuminare. De q
 b⁹ dñs Mat. v. Vos estis lux mūdi. ⁊ Ali-
 ud est qđ illuminat ⁊ illuminat: sicut lu-
 na ⁊ stelle. Isti sunt plati minores q dñt
 a supiori lumē accipe ⁊ inferioribus ifun-
 dere. ⁊ Tertio est qđ illuminat ⁊ nō illu-
 minat. sicut firmamētū. Isti sunt boni
 subditi q debēt a platis illuminari. s. illi
 minare alios illi nō tenentur. Dan. xy.
 Qui docti fuerint fulgebūt sicut splen-
 dor firmamētū. hoc refert ad subditos il-
 luminatos ⁊ ad iusticiā erudiūt mul-
 tos qñ stelle i ppetuas eternitates. hoc
 refert ad platos mīores illuminatos ⁊
 illuminatos. Circa scōm notādū qđ
 iste hō rex est deus pz qđ rex: qđ regit in
 celo p gloriā. in mūdo p grāz. in inferno
 p iusticiā. Dñs at hō pp psonitatem q est
 iter deū ⁊ hoīem. Ex qua psonitate ac-
 cidit qđ hō aliqui accipit psonā dei. ps.
 Ego dixi dñs es. ⁊ deus psonā hoīs. si-
 cut pz hīc eodē mō tanta psonitas est
 inter xpī caput ⁊ mēbra qđ aliqui caput
 accipit psonam mēbroz. Act. ix. Saule
 saule qđ me psequeris zc. Aliqñ mēbra
 psonā capitis. ps. Noli tāgere xpos me-
 os. Pari mō tāta conformitas est inter
 diabolu q est caput maloz ⁊ cuius mēbra
 q aliqui caput accipit psonā mēbroz.
 Mat. xij. Inimicus hō hoc fecit. Aliqñ
 mēbra psonā sui capitis. Joā. vi. Unus
 ex vobis diabolus est. Circa tertiu no-
 tādū qđ sicut dicit Bre. Deus pz filio suo
 nuptias fecit qñ ipz nature hūane pūn-
 xit. Et subdit. Nuptialis thesaurus est
 vterus vginis. ps. Ipse tāq spōsus pce-
 des de thalamo suo. Et qñ thalami re-
 gales sunt depicti: s. iste thalamus su-

et depictus colore nigro humilitatis. albo
 vincte puritatis. rubeo charitatis. pul
 chra comixtio. s. nigri albi et rubei: quia
 pulchra pinctio humilitatis. puritatis: et
 charitatis. Lant. i. Nigra suz. ecce color
 niger humilitatis. Sed formosa. ecce co
 lor albus puritatis. Sicut pelles sala
 monis que erat rubicate ecce color ru
 beus charitatis. Circa quarum notan
 dum quod isti inuitati sunt omnes fideles. Sed
 fidelium quidam sunt boni qui habent fidei opera.
 Quidam mali qui habent fidei sine operibus. Un
 de. infra. Congregauerunt omnes quos inue
 nerunt bonos et malos. Ad do enim boni
 sunt mixti cum malis. quod sicut dicitur. Ec
 clesia est in medio iter celum ubi sunt tamen
 boni: et infernum ubi sunt tamen mali. Greg.
 Mali miscetur bonis: quod nequaquam produci
 tur ferrum aie ad subtilitatem acuminis si
 hoc non abarserit alicui lima prauitatis.
 Idem. Bonus non fuit qui malos tolera
 re recusauit. Inuitati ergo sunt omnes
 fideles: s. hominum quidam veniunt: qui. s. habent
 fidem: charitatem: et opera. Alii non ve
 niunt: qui. s. habent fidem tamen sine operibus
 charitatis. Sunt autem quique cause quare
 non veniunt. Primum quidam propter eorum volunta
 tem pueriam. quod notat cum dicitur. et volebat ve
 nire. Nullum enim aliud impedimentum habent quod
 quod noluit. Tales nihil vident de sua salu
 te curare. pro. Pro nihilo habuerunt ter
 ram desiderabilem. Alii non veniunt propter suam
 negligentiam. Iohannes subdit. Illi autem neglexe
 runt. Multi enim sunt sic pigri quod cum aia
 habeat duos pedes. s. salubre propositum: et
 opus bonum. Aliqui pedes boni propositi
 ponunt in via iusticie. Reliqui autem ad mul
 tos annos differunt ponere. sed sicut dicitur
 Ecce. vij. Qui timet deum nihil negligit.
 Tertium non veniunt propter eorum superbiam et
 vanam gloriam. Iohannes subdit. Et abierunt alius
 in villam suam. Per villam enim terrena diu
 tio intelligitur. Superbus enim non solum non
 venit: sed etiam deo traditur. Job. xxiij.
 Ipsi fuerunt rebelles. lumini. Quarto
 non veniunt propter eorum avaritiam: et hoc est
 quod subdit. Alius ad negotiationem suam
 Avarus enim non potest seruire deo et mundo
 Mat. vi. Non potestis seruire deo et mammo
 ne. Quinti non veniunt propter eorum apertam
 malitiam. Et hoc est quod subdit. Reliqui ve

ro tenuerunt seruos eius: et contumelios
 affectos occiderunt. Tales sunt multi p
 uerfi qui illos qui se admonent et corrigunt
 odiant et persequuntur. Amos. v. Odio habent
 in porta corripientem: et loquentem perfecte
 abhominati sunt. Circa quorum notan
 dum quod charitas dei vestis. Tunc quod operi deli
 cta. Prover. x. Uniuersa delicta operis
 charitas. Tunc quod calefacti desideria. Job.
 xxxvij. Nonne vestimenta tua calida sunt
 cum pspicata fuerit terra austro. Tunc quod or
 nat opera nostra. Sine charitate enim opa
 nostra deo non placet. i. Cor. xlii. Si di
 stribuero in cibos pauperum omnes faculta
 tes meas: charitate autem non habero nihil
 mihi prodest. Bicitur autem vestis nuptialis: quod
 matrimonium fuit pro amicitia reformanda
 vel confirmanda. vel augenda. In matrimo
 nio ergo filij dei quod fecit cum natura huma
 na amicitia inter nos et deum est reforma
 ta. Eph. ij. Ipse enim est pater nostra ecclesia. Est
 propter confirmata. Hic. xxxi. In chari
 tate propter dilexi te. Est augmentata: quod
 filius dei qui erat deus noster: factus est fra
 ter et amicus noster. Bern. Hoc loco inquit
 non predicatur magnus deus et laudabilis
 nimis: sed paruus virgatus: quod natus est no
 bis. Ex hoc enim natura nostra intantum
 est exaltata quod etiam ab angelis in multa
 reuerentia est habita. Tamen angelus non su
 stinuit se a soane adorari: vt habet Apo
 cal. xxiij. Tamen tamen angelus incarnationem sustine
 ret. Circa sextum notandum quod in celo sunt
 omnes soluti. Hinc enim solutum intellectum: quod
 deum videt sine enigmate. i. Cor. xij. Vi
 demus eum nunc per speculum in enigmate: tunc
 autem facie ad faciem. Hinc solutum cogitatum
 quod omnes cogitationes puerunt in deum sine
 retardatione. Sap. v. Cogitatio illorum
 apud altissimum. Habent solum affe
 ctum: quia totus transit in deum cum
 dedicatione. Unde deus dicitur ignis
 Heb. xij. Deus noster ignis consumens
 est. Sancti dicuntur carbones succen
 si: vt habetur Ezech. i. dicuntur lapides
 ignis. Etiamdem. xxvij. In medio lapi
 dum ignitorum ambulasti. Dicuntur ar
 dores sempiterni. ysa. xxxij. Quis habi
 tabit de vobis cum ardoribus semper
 nris. In inferno autem omnes sunt liga
 ti. Habent enim ligata potentia operari.

Dominica. xx. post festū trinitatis.

nam. q. nullū bonū opus possunt face-
re. Jō dī. Ligatis manibus. Per man-
us potētia operatiua intelligit. Hīc
ligatā potētiā affectiua q. deum dīli-
gere nō possunt. id dī. Ligatis pedibus.
Nam sū Aug. Pedes aīe sunt affectus
habēt ligatā potētiā intellectuā q. do-
minū nō pōt cognoscere cū sint ī terra
obscuritatis et obliuiois. Ideo dī. Mit-
te eū ī tenebras. Hīc ligatā potētiā
operatiua q. nunq. ad pniā repara-
ri possunt. id dī. Exteriores. Peccator
enim ī hac vīa ē ī tenebris interiorib.
q. adhuc ē ī spe venie. In inferno autē
erit ī tenebris exterioribus: q. erit ex-
tra ambitū diuine misericordie. In
mūdo aut sunt quidā ex toto ligati hīc ī
peccato mortali existētes: qui ligati sūt
vinculo culpe et additi sunt pene etne.
In cuius significatōe dicis. Judic. xv.
Ligauerunt sampson duobus nouis fu-
nibus. Alij sunt ex toto soluti: sicut viri
perfecti qui sicut dī. i. Lotū. ii. Edī-
ficant aurū et argētum et lapides precio-
sos. Salco. n. nullū habēt vinculiū cul-
pe et nulli sunt obnoxij pene. Alij sunt
ex parte soluti et ex parte ligati: sicut pe-
nitētes q. soluti quidē sūt a vinculo cul-
pe. Ecclē. ii. Sicut a sereno glacies: ita
soluent peccata tua. Sed tñ ligati sunt
funibus pene satisfactorie. In cuius si-
gnificatōe dī. Dicere. xxxvii. Extraxe-
runt hieremias funibus et eduxerūt eū
de lacu. De ista ligatōe et solutōe dicitur
Mat. xvi. Quo deūq. ligaueris sup ter-
rā erit ligatū et. Circa septimū notā-
dum q. tenebre infernales dicūt extērio-
res q. sunt extra oēm diē. Triplex ē or-
do dierū et noctū. Unus quo dies pce-
debant et noctes sequebātur. Et iste or-
do post peccatū pñm hōis currere ince-
pit ad inuēdū q. de diē grē cecidit ī
noctē culpe. Et durauit iste ordo vsque
ad passionē xpī. Tūc aut sū Bedā mu-
tatis ē ordo: q. noctes pcedūt et dies se-
quuntur. ad inuēdū q. hō p xpī passiones
de nocte culpe rediit ad diē gratie. Et
iste ordo durabit vsq. ad diē iudicij.
Tūc aut mutabitur tertius ordo: q. tñc oēs
dies erūt se et noctes p se. Deus. n. tunc
sepabit noctes a dieb. et oēs noctes p j.

et ī infernū: et oēs dies mittet ad celus.
Noctes ergo nūc dicunt tenebre iterio-
res q. sūt pñcte cū diebus. Tūc aut erūt
extēriores. quia tunc erunt separate ab
omnibus diebus.

C Sermo secundus vnde supra.

Simile est regnū celorum
hac regiā secū
ptias filio suo. In pñti vīa
celebrant nuptie carnales q.
sūt iter vīrū et vxorū. In futura cele-
brant nuptie eternales q. sūt iter deū
et curiā celestē. Tale aut nupric. s. car-
nales institute fuerūt a deo: cū dicit Bēn-
t. Crescite et multiplicamini. Et ad adā
cū ait Esufdē. ij. Hoc nūc os ex ossib. me-
is et caro de carne mea: hec vocat vira-
go: quoniam vīro sumpta ē: q. obzē relin-
quet hō patrē et matrē suā et adherēbit
vxorī suē: et erunt duo ī carne vna. In
q. bus verbis ostendit adā q. līter vīr debeat
se hēre ad vxorē. et q. līter vxor ad vīrū.
et qualiter ambo pariter. Vīr aut dī vxorē
rī sincerā dilectionē. id dī. Hoc nūc os
ex ossib. meis tē. Debet. n. eam dilige-
re sicut os suū et carnē suā. i. seip. Eph.
v. Qui suā vxorē diligit seip. diligit.
Se aut dī diligere q. ē bonus. vel vt sit
bonus. Tūc. n. vxorē suā sicut seip. dī-
ligit q. eā diligit q. ē bona vel vt sit bo-
na. Ex quo p. q. hō plus dī diligere bo-
nitatē ī vxorē q. pulchritudinē. quia si-
cut dī. Prover. vlti. fallax grā et vana
est pulchritudo. Est. n. fallax q. decipit
intuētē. Unde Aug. Mulier ē ī miscipū-
la aīe. latro vitē. suauis mors. blāda p-
cussio. pernītes delicata. rosa fetēs. ma-
lū libēs. Secūdu pñs pulchritudo ē
flos marcidus. carnalis felicitas. pec-
piscencia humana. Unde Boetius. Si
lineis oculis homīes vterent: vt eorū
visus obstacula penetraret. Nōne itro-
spectis vīsceribus etiam pulcherrimū
corpus turpissimū videret. non solū aut
ista pulchritudo ē fallax intuētī s. et va-
na habent: quia sepe est sibi causa mul-
tiplīcis vanitatis. Prover. xi. Circulus
aureus ī naribus suis mulier pulchra
et fatua. Quādo mulier est fatua et tur-
pis nō ē periculum: quia nemo eam sol-
licitat. Quādo etiam ē pulchra et sapiēs

Similiter non ē periculus q; sapienter se custodit. Sz quādo ē pulchra z fatua tūc ē periculu q; tāquā sus lota inmundi tie se imergit. Uxor autē debet viro suo subiectionē z obediētiā. qđ notat cū dī xīr: q; de viro sumpta ē. Ex quo etm dī vī ro est sumpta v; esse sibi subiecta in his scz que nō sunt cōtra deum. sicut autem ait Aug. supra psal. q; quādo vīr z vxor adinuicē dissentīūt tunc in domo ē turbario multa. Quādo vero vīr subijcitur z vxor dominat tūc ē pax peruersa. Qsi vero vīr dñat z vxor subijcit tunc ē pax recta. Pōt addī quartū quādo. s. vīr z vxor bene conueniūt: tūc est pax deo et hominibus grata. Ista etiā ostēdit Aug. in domo aīe dicens q; caro ē vxor. z ratio vīr. Quādo ergo caro concupiscit aduersus spūm: z econuerso: tunc in domo animē magna ē pugna. quādo autē caro dominat rōni tūc est pax turpis z peruersa. Quādo autē rō dñatur carnī: tūc ē pax recta. Quādo vero nec caro aduersus spūm: nec spūs aduersus carnē pugnat: tūc ē pax omnimoda que tātūz erit in patria. Ambo at. s. vīr z vxor pariter tria sibi debent. C Primo in diuissibiles habitatiōem: qđ notat cū dicit. Reliquet homo patrē suū z matrē zē. Jō paritē z matrē relinquit vt insimul habitent. Et ista habitatio nō v; separari nī si ppter mortē corporalem vel spūalem: aut pp fornicatōz corporālē vel spūālēz. Tunc aut qđ mouit spūaliter qñ religio nē ingredit. Tūc spūaliter fornicat qñ in heresim labitur z ad errorē trahere conatur. C Secūdo sibi debēt iniolabile fides. q; sicut dicit. s. 1. Cor. vij. Mulier nō habet potestates sui corporis sed vīr z econuerso. Istam tamē fidē melius seruat vxor: q; vīr. q; sicut dicit Aug. in enchiridion. Mulier quatuor h; retrahē ita que sunt timor domini. diligēs custodia vīri. verēcūdia z cōsilio mīdi. z terror: legūz publicārū que puniūt vxorēz fornicariā non vīrū fornicariū. Vir at h; tñ vnū retrahēs quod ē timor dei. z subdit Aug. Ideo necessaria fuit mulier maior custodia: quia in ea est maior infirmitas. C Tercio debent habere i opere coniugali puram intētionem: vt. s. hī

gantur propter pcreandas prolem. qđ notatur cum dicit. Et erunt duo in carne vna. s. generāda. Ipsa entz carnalis cōiunctio aliquādo nullam habet culpam: quādo. s. fit intētiōe pīolis pcreāde. Breg. tunc cōiuges in admixtione sine culpa sunt quādo pro percipiēda p. le miscētur. Aliquādo habet culpaz venialem quādo. s. fit cā pēcupiscētie exple de que tamē ita ē rōni subiecta q; ea nō expleret nisi cū vxore propria. Iso. super l. 1. Cor. vij. Cōiugalis cōcubitus generādi gratia nō habet culpā. cōcupiscētie vero satiāde: sed tñ cū iunge h; culpam veniālē qñ fit rōni subiecta q; ea non expleret nisi cum vxore propria. sz tūc mortale quādo. s. concupiscētia sic ē imoderata q; cū quēcūq; expleret. Aug. cōtra Julianū. Intēperans in cōiugio quid aliud nisi quidā adulter vxoris ē. Aliqñ h; culpam mortaliissimā. Aug. in lib. de bono coniugali. Cum ille vsus qui p labitur vltra pacta nuptialia z vltra p paganda necessitatē venialis fit in vxore in meretrice dānabilis. Ille qui ē cōtra naturam execrabiliter fit in meretrice: sed execrabilius in vxore. C Secundo de sunt nuptie celestes in quibus multa sercula apponētur. De quibus dicit sic Aug. de ciuitate dei. Quis est aliū qđ dominus per prophetā dicit. Ero illoz deus nisi ero vnde satiens. ero quēcumq; ab hominib; honeste desiderant: z vita z salus: z victus z copiar: gloria z honor: z pax z omnia bona. Ecce octo sercula ponit que deus nuptiis suis dabit. C Primum ē vita que tripliciter cābitur. C Primo q; sancti manducabūt z bibent vitam. De māducatiōe dicitur. Jo. vi. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. si quis māducauerit ex hoc pane viuet in eternum. De potu Apoc. vij. Alnus qui in medio throni ē reget eos z deducet eos ad vīte fontes aquar. C Secūdo quia viuet cum vita. Deut. xxx. Illi adhercas. ipse enim ē vita tua. Prouer. vii. Qui me inuenerit inueniet z vitam. C Tercio quia tota mortaltas absorbebitur a vita. u. 1. Cor. v. Nolumus expoliam sed supuestiri vt absorbeatur qđ mortale ē a vita. C Secūduz ser

Dominica .xx. post festū trini.

euluz est sanitas que causabit a tribus.
 p. Primo q: habebunt substantia tēpera
 tissimā. modo enī corpus nostrū ē dissē
 peratū cū sit ex quattuor elemētis: et ex
 quattuor qualitatibus p̄rarijs cōposi
 tum. et id dissolutioni subiectū. Tūc autē
 ad summā temperatā oīa reducuntur.
 Job. xxviii. Bebe illius. s. ciuitatis sup
 ne aurum. Bebe nostre scilz corpa sunt
 lunum s; tūc cōuertent in aurū q: erunt
 fulgida tempata et preciosa. p. Secūdo
 q: habebūt aerē sanitissimū. ysa. lxi. De
 cupabit salus. i. aer sanitissimus oēs mu
 ros tuos. Sed dānatis dicis Deutero.
 xxviii. Percutiet te domin⁹ aerē coru
 pio. p. Terti⁹ q: habebūt animū locū
 dissimū. ps. Sicut letitius omnīs habi
 tatio ē in te. ysa. li. Letitia sempiterna
 super capita eorū. Letitia enim sepe in
 sanitate cōseruat. Prover. xxviii. Anim⁹
 gaudēs eratē floridā facit. p. Tertium
 ferculū est victus. i. quidā cibis precete
 ris magis dulcis qui causabitur ex ap
 ta dei visione. qui quidē cibis erit co
 piofus. delitiosus. et eternus. q: copio
 sus dabit satietatem. ps. Satisfabor cū ap
 paruerit gloria tua. q: delitiosus pa
 ruerit esurietz et audiatz. Ecce. xliiii. q
 edunt me adhuc esuriēt: q: eternus ex
 cludet omnē timorē. Non eīz timere po
 terunt nec cibis iste deficiet: q: erūt in
 magna satietate: quādo dānati erunt in
 ppetua esurie. ps. In diebus famis satu
 rabūtur. ysa. lxi. Ecce serui mei come
 dent: et vos esuriētis. C. Quartū fercu
 lum ē copia diuitiarū et abūdātia. ps.
 Gloria et diuitie. In domo eius. Diuitie
 nostre habēt laborē in acquirēdo. timo
 rem i custodiēdo. dolorē in per dēdo.
 Ibi autē null⁹ labor. Apoca. xliii. Almo
 do tā p̄s spūs vt regescat a laborib⁹ suis
 Null⁹ timor. puer. i. q: me audierit absque
 timore q̄scet. Null⁹ dolor. ysa. li. Augiet
 dolor et gemitus. C. Quintū ferculū est
 gloria et pulchritudo glorioza que cau
 sabitur a virtutū varietate. ps. Dis glo
 ria eius filie regis ab intus in fimbrijs
 aureis etc. A dei refulgenti maiestate. i.
 Macha. vi. Refulsit sol in clypeos au
 reos. idest in sanctos qui fuerūt clypei.
 idest triangulati ppter fides trinitatis

et aurei ppter preciositatem charita
 tis. et erei ppter firmitates spei: et can
 sabitur a christi conformitate. Phil. ii.
 Saluatorem expectemus dominū nō
 strū iesū christū qui reformabit corpus
 humilitatis nostre cōfiguratū corpori
 claritatis sue. C. Sextum ē honor. Erūt
 enī sancti asseiores dei. iudices mūdi.
 et reges celi. Matthei. xix. Sedebitis su
 per sedes duodecim. ecce asseiores. Judi
 cantes tribus israel. ecce iudices et om
 nes qui reliquerūt vsqz ibi: et vitaz eter
 nam possidebunt. ecce reges. C. Septi
 mus est pax. De qua dicis ysa. xxxii. Se
 debit populus meus i pulchritudie pa
 cis. in tabernaculis sūducte. et in requie
 opulenta. Tunc quidē pax est pulchra:
 quādo sit hostibus supeditatis. Tunc
 pax est secunda quādo sit hostibus lon
 ge exterminatis. Tunc est opulēta quā
 do sit hostibus spoliatis. Sancti eīz ha
 bebunt pacēz pulchram: quia habebūt
 omnes hostes supeditatos. Malach.
 iiii. Latēbitis impios cū fuerint ch
 nis sub planta pedūz vestroz. Habebūt
 pacem securā q: habebūt hostes exter
 minatos et in infernū precipitatos. ysa.
 xxv. Precipitauit dñs mortem in sempi
 ternū. i. demones qui fuerūt nobis cau
 sa mortis. Habebūt pacē opulentā: quia
 habebūt hostes spoliatis. Tūc enī ex
 poliabūtur egyptū et dirabūtur hebrei.
 C. Octauū et vltimū ferculū ē oīa bo
 na. s. bona superiora que erūt in visiōe
 dei. Exod. xxxii. Ego ostēdam tibi om
 ne bonū. Jo. xliii. Domine ostēde nobis
 patrē et sufficit nobis. Bona inferiora
 que erūt domus dei in ordinatissima di
 spositiōe. ps. Videas bona hierusalem
 oībus diebus vite tue. Itē. Quā dilecta
 tabernacula tua dñe virtutū etc. Joan.
 xliii. In domo patris mei mālōes mul
 te sunt. Bona inferiora que erūt in ani
 marū illustratiōe. ysaie. lvi. Implebit
 dñs splēdoribus animā tuā. Et bona ex
 teriora que erunt in corporis immortalita
 te et hominūz et angelorū locūda so
 cietate. ps. Altit regina. i. triumphans
 ecclesia. a dextris tuis in vestitu deaura
 to. i. cū corpe glificato. circūdata varie
 tate. i. hōinū et angeloz locūda societate.

Sermo tertius. unde supra.

Admice quomodo huc itra-
stis nuptiale zc. Per istuz
qui nō habuit vestē nuptia-
le significat vniuersitas maloz qui ha-
buerūt fidē sine operibus charitatis. de
quibus dicit Ista. i. Constatunt se nosse
deū: factis autē negant. Sed nō videt
q̄ iste debuerit ex hoc reprehēdi q̄ rex
dixit seruus suis. Itē ad exitus viarū: z
quoscuqz inueneritis zc. In talibus at
locis nō inueniunt nisi pānosi. Sed vi-
cendum q̄ dñs oibus quos inuitat ve-
stem nuptiale offert. Aliqui autē recipi-
unt sicut deuoti z humiles. Aliqui reci-
pere contēnunt sicut in peccato p̄sue-
rantes. Aliqui accipiūt z postea p̄iciūt
sicut ad vomitū redeūtes. Iste ergo reci-
pere noluit. aut si recepit postea abiecit
z ideo merito fuit reprehēsus z de nu-
ptijs eiectus. Ista autē reprehēsiō z abie-
ctiō fiet in iudicio quādo christus ma-
los christianos arguet. qui in militanti
ecclesia existētes fidē tñ habuerūt: sed
charitatem nō habuerūt. Chrys. Si ali-
quis cū nigra veste inueniat in nuptijs
sordidat nuptiaz gloriā. ita qui ope-
ra tenebrosa inter christianos agit: ipsi
christianitati facit iniuriā. Homo itaqz
aut sin locū eligat vestem. aut sin veste
eligat locū. i. aut sin opera eligat perfe-
ctiōem. aut sin p̄fectionem faciat opera.
Alloquin audiet. Amice quomodo huc in-
trasti zc. In verbis ergo p̄missis trita
de isto ponitur p̄ que vniuersitas malo-
rū xpianozū figurat. p̄ P̄lo eius verba
lis dilectiō cū dī. Amice. p̄ Scōo eius te-
meraria p̄sumptiō cū dī. quō huc itra-
sti zc. p̄ Tertio eius seuera punitiō euz
dī. Ligatis manibz z pedibz zc. Cū
ca p̄mū notādū q̄ triplex ē dilectiō. s.
verbalis. p̄cordialis z realis. De qua
dī. i. Jo. iij. Nō diligamus verbo neque
lingua tñ. ecce verbalis. sed opere. ecce
realis. z veritate. ecce p̄cordialis. Ista
ergo dilectiō est vera que radicatur in
corde. Ex parte ergo istius fuit tñ dile-
ctiō verbalis. quia deū tñ ore cōfessus
fuit. sed nō fuit p̄cordialis q̄ ipm ex cor-
de nō dilexit. neqz realis: q̄ mie opa nō

habuit. xps vera dilectiōe nos dilexit z
verbalis. i. nos vtilit instruēdo. ysa. xlvj.
ij. Ego sum dñs de⁹ tuus docēs te vtilita-
tē p̄cordiali aīam suā pro nobis ponē-
do. Jo. xv. Maiorē hac dilectiōez nemo
h̄z zc. Et reali bonis oibus nos vitā dō
Jaco. i. Dē datum op̄mū z oē bonum
perfectuz desursus ē zc. Est ergo sensus
Amice q̄ tñ me dilexisti v̄bali n̄ p̄cordia-
liter nec reali quē tñ ego dilexi. z verbo
docēdo vtilit. Et corde redimēdo misert
corditer. z ope vitādo m̄simpli. quō huc
intrasti. i. qua temeritate xpianitatis tibi
nomē vsurpasti: cū nec corde me dilexe-
ris. nec ope m̄sibi seruieris: s̄ tñ v̄bore-
nus m̄sibi m̄sistrueris. C Notandū q̄
vera amicitia quattuor impoitat. C Bi
est p̄mo cōmunicatiōem q̄ veri amici
cuncta sibi cōmunicāt. Unde cum dice-
retur Socrati de quodā paupere qui cu-
tusdam diuitis amicus erat ait. Cur er-
go illo diuitie iste pauper ē: amicus nō
ē qui fortune particeps nō est. Sicut. n.
membra sibi s̄nusec subseruiunt in vno
corpore: sic z amici cum habeant vnum
cor sibi debēt mutuo deseruire. Manus
enim seruit ori cibum apponēdo. os sto-
macho cibū destinādo. stomachus mē-
bris sibi cibum deriuando. cor pulmonē
vitam z motū sibi tribuēdo. pulmo cor-
di aerem sibi ad temperamētū caloris
tribuēdo. sic z amicus debet esse amicus.
Manus defendēdo ab inimicis. os do-
cēdo bonis consiliis. stomachus nutrit
endo beneficiis. cor vtilificādo bonis ex-
emplis z pulmo refrigerando p̄tra ad-
uersa bonis verbis. Ista conditio scilz
cōicatio ē amicitia quā habēt sancti cuz
deo q̄ bona que ab ipso receperūt ei cō-
municāt paup̄ibus largitēdo. i. Paral.
xix. Tua sūt oīa: z q̄ d manu tua accepti
m⁹ de dñ⁹ tibi. Ista at p̄ditio amicitie n̄
ē i malis q̄ bona sua p̄ deū paup̄ibz nō
cōicāt s̄ sibi auare reseruat. Ecē. xi. nūc
māducabo d̄ bōis meis sol⁹. C Secūdo
amicitia dicit assilatiōez. Amos. n. assi-
milat amātē amato. Hug. d̄ scō victore.
Scōo aīa mea q̄ qcqd diligis i ei⁹ silitu-
dinē trāformatis. Cū pp istā assimila-
tiōem quidam phis interrogatus quid
esset amicus. Respondit. aliter ego. Ista

¶ Dicitur est in amicitia dei et sanctorum viro-
rum. Ipse enim inquit deo per amorem assimilatus
est quod dicitur appellatur. ps. Ego dixi deus es
Aug. Unusquisque talis est quod est dilectio
sua. Si deum diligis: deus es. Si terram di-
ligis: terra es. Sicut enim amor facit ho-
mines deo filios: sic diuersa vita faciunt ho-
mines esse brutales. quod ostendit Boetius in
lib. de consolatoribus dicens: Euenit ut quod trans-
formatum vitium videas: hominem existimare
non possis. Avaritia quod seruet alienarum
operum violentiam erectorum. hinc lupo similes
dixeris. feror atque inquietus lingua liti-
gans exercet canibus comparabilis. Invidia
tor occultus surripuisse fraudibus gau-
det vulpeculis exequetur. Ira intemperans
frenit leonis alius gestare credat. pau-
dus ac fugax non metuenda formidat cer-
uis silis habeat. Segnitas ac stupiditas tor-
pet animi vitium. leuitas ac incostas studia
permutat: nihil ab ausibus differt. sed deus
inuidiosus libidinibus immergit sordide su-
is voluptate detinet. Ita fit ut quod proba-
re desiderat homo esse desiderat cum in diuinam con-
ditionem transire non possit vertat in beluina
¶ Tertio amicitia dicitur voluntatum identita-
tate. Nam secundum Tullium: vera amicitia est idem
velle et idem nolle. Et ista dicitur est in ami-
citia dei et sanctorum viros. Nam et deus vult quod
sancti volunt. ps. Voluntas timetum se fa-
ciat. Et sancti volunt quod deus vult. ps.
Beatus vir qui timet dominum: in mandatis eius
volet nimis. Ista autem dicitur non est in ma-
lis: quia voluntate dei non faciunt: sed sibi resi-
stunt. sed tamen resistere non valebunt: quia volun-
tas dei aut in presenti fit ab homine. aut in futu-
ro fiet a demone. ps. lxxvi. Consilium dei
stabit in ois voluntas eius fiet. ¶ Quarto
amicitia dicitur equalitate. Nam superioris ad
inferiorem est habere benignitatem. Inferioris
ad superiorem est habere reuerentiam. Equalis ad
equalis habere amicitiam. Dicitur. super. xii. pphe-
tas. Amicitia pares autem accipit autem fa-
cit. ubi autem equalitas est et alteri? emine-
tia alterius subiectio ibi non tamen amicitia
est: sed adulatio. Ista dicitur olim non erat
in amicitia dei et hominum: quia deus erat su-
mus et homo infimus: sed ne aliquid in amici-
tia deesset quod prius erat prius: factus est
frater noster. Et sic factus equalis vocat se amicum
dicens Ios. xv. Vos autem dixi amicos etc.

¶ Secundo ponitur huius temeraria presum-
ptio cum dicitur: Quis huc intravit non habens vestem
nuptialis. Vestis nuptialis est charitas:
que tribus de causis nuptialis vocatur.
¶ Primo quia Christus in suis nuptiis eas pre-
parauit. Nam in cruce nuptias fecit ubi carne
per panem et sanguinem per vinum apposuit ut
reficeret angelos in celo eos reparandos.
homines in mundo eos redimendos. patres in
limbo eos liberandos. In istis nuptiis ve-
stis charitatis preterit. si de peccatis aialium.
non de corticibus herbarum. non de interiori-
bus verminum: sed de interioribus suorum vi-
scerum. et hoc quando lateris apertus amore cor-
dis patefecit. Bernardus. Claudius pene trans
clausus referas factus est mihi ut videam vo-
luntatem vestri. quod ut videas per foramen clamat
claudius: clamat vulnus: patz arcum cor-
dis per foramen corporis. ¶ Secundo dicitur vestis
nuptialis: quia sine hac nullus in nuptias
celestes intrare valet. hoc significatur est
desiderium. ubi dicitur quod non licebat intrare au-
tem asinum regis id est in sacco. Saccus est ti-
mor seruilis cum quo nullus regni celorum
intrabit. Abijciendus est ille ergo saccus et
vestis nuptialis terenda. Iuxta illud Pro-
uer. vlt. Quiesce lana et linum: et opera-
re filio manuum suarum. Christus fuit agnus. ps.
xvi. Emitte vine agnum vinatorem terre etc.
huius agni lana sunt etiam beneficia. Sunt
et herba rationis carnis. ps. xl. Dis caro
fenu. Datus herbe linum fuit cadaver sue in-
nocentie. Texenda est ergo ista vestis ex la-
na et lino: quia charitatem nostram istamare de-
bet Christi beneficia et eius innocens vita. ¶ Ter-
tio dicitur vestis nuptialis: quia in magnis nu-
ptiis. id est in die iudicii sole sponte Christi hac
veste indute erunt. Apoc. xix. Venerunt nu-
ptie agni et viros et viros parauit se: datus
est eis ut coequet se byssino etc. Adultere
eius alii nudi erunt: et turpitudinem suam oculos
videbunt. Vnde dicitur Apoc. xvi. Beatus qui cu-
stodit vestimenta sua ne nudus abulet: et
videant homines turpitudinem suam. ¶ Ter-
tio ponitur istius seuerus punitio cum dicitur: Li-
gatis manibus et pedibus. In hoc quod da-
tatis habebunt: ligatas manus et pedes: dat
ire illis quod nunquam ab illa pena poterunt exi-
re. hoc quod sunt admitti in tenebras exterio-
res potest intelligi quod nunquam ad dei misericordiam po-
terunt venire. Dicitur. n. tenebre eterna.

les exteriores: q: sūt extra ambitū diuine misericordie. Erīt ergo illa pena eterna ppter duo. C. Primo q: nullū poterunt ibi acgrē meritu. Eccl̃s. ix. Qd̃cūq: pōt facē manus tua ištātē opare: q: nec op^o nec rō: nec scia: nec sapia erunt apud in feros &c. Meritum sancto & puenit ex si de: ex ope: ex amo: & ex rōne siue discre tiōe. pp. qd̃ dī Roma. xij. Rōnabile obse/ quū vrm. ibi autē nō ērit meritū proue/ niēs ex ope. Jō dī: nec opus. Nec pueni ens ex fide. iō dī: nec scia. Nec pueniens ex amorē iō dī: nec sapia. i. sapida scia. Nec pueniēs ex discretiōe. iō dī: nec rō. Nō. ii. vtent rōne vel discretiōe s; furore C. Scdō non poterūt de illa pena exire: q: nullū ibi poterit remitti peccatū. ysa. i. Vlnus liuor & plaga tumēs nō ē circū ligata nec curata medicamine: nec fota oleo. Vln^o luxurie circūligat ligatura gfe. Sap. viij. Nō possūz esse p̃tines nisi deus det. Liuor auaritiē curat medica/ mēto elemosyne Luc. xi. Date elemosy/ nā: & ecce oīa mūda sūt vobis. Plaga tu mens supbie fouet vnguento passionis dñice. Aug. Que supbia sanari pōt si hu militate filij dei nō sanat. In iſterno autē nō est deū gfa. ideo ibi nō circūligat vul nus luxurie. Nec ibi elemosyna: iō ibi nō curat liuor auaritiē. Nec ibi se extendit merituz passionis dñice. ideo ibi nō so/ uetur apostema superbie.

C. Dñica vigesima pma Sermo p̃mus.

Rat quidā regu

lus cuius filius iſfirmabat ca pharnaui. Joā. iij. Sicut di cit Theophylus. Iſte regulus interfuit miraculo scō in nuptijs qñ xps aquā in vinū mutauit: tūc credidit sed in diu/ nitatē xpi pfecte nō cognouit. Et ad hoc inuendū euāgelista iſtō miraculū reme/ morat dicens: Venit itēz iesus in chana galilee vbi fecit ex aq̃ vini: & erat qdāz regulus &c. Circa curatōez autē filij iſt us reguli notant trīa. Nā in patre nota tur magna nobilitas & credulitas. In fi lio magna iſfirmitas. In xpo magna pte tas. Nobilitas notat in hoc q: dī regu/ lus. q: sūm Chyso. Vel erat de genere re galii. vel hēbat aliquēz p̃ncipatum. Ille

antez recte rex dici pōt qui regit populū sapienter & republicā vīllr & scipm ino/ center. C. Debet quidem pplm regere sa pienter. Eccl̃. x. Iudex sapiens iudica/ bit pplm suū & p̃ncipatus sensati stabi/ lis erit. Eccl̃a dī ibidē: Rex iſtipiens p/ det suū pplm & ciuitates iſhabitabūtur per sensūz prudentium. Prouer. xvij. Dux indigēs sapiētia multos opprimet p calūniā. Jō dicit Valeri^o q: plato tūc seculū beatū fore dixit cū sapiētes regna rent vel reges sape cepissent. Et Seneca dicit q: seculū aureū dicebat cū sapiētes regnarēt. C. Scdō dī regere republicas vīllr quā tūc vīllr regit qñ nō pp: iū sed cōez vīllratē attēdit. Legif de romanis q: oliz pugnatat p gloria acgrēda: pro libertate assequēda: & pro republica con seruāda: & tunc semp vincebat. s; postq se ad auaritiā extēderūt semp vici fue/ rūt. Un dicit Aug. in ep̃lis. q: q: pruden ter attēdūt plus volēt paupratē q: opu/ lentia perijſſe romanā. In pauprate cim mox iſtegritas suabit. opulētia autē men tis hōiū oī pelor: hoste cōūpit. & Le/ gif in hystoria romanorū: q: dum legatī missi a samitibus romā venissent inue/ nerūt Sabatū p̃ncipez romanorū iſcam no sedentē & ligneo catino cenatēm. Cui cū pro sua libertate multa aurī pōdera obrulissent. Ille nō ad propriā sed cōem vīllratē respiciens ait: abī: & aur̃ vrm asportate. q: Romani malūt diſari hūit bus aurum q: auro. Et memētoze Sabi ctuz: nec auro nec hospitiū vinct posse. C. Tertio debet regere scipm ino/ center vt. i. inunis sit ab illis vitijs que in alijs reprehendit nō sibi dicatur Roma. y. In quo enim iudicas alterū teipsum condē nas. & Legif q: dum magistratus athe/ niēsum quēdāz furem ad penā trahi se cerunt. Xenocrates p̃hs dixit: Magni fures minores puniūt. maxime autē de/ bet princeps a tribus vitijs esse inunis a quibus nec ipse p̃nceps maxim^o Ale/ xander legitur inunis fuisse: i; enim vi/ ctor fuerit oibis terraz: tamē ab ira: a vi nolētia & cupiditate nimia vincebatur. C. Abscindenda est ergo a principe ira. quā sicut dicit Prouer. xvij. Ira non habet misericordiam nec erumpens &c.

Domica. xxi. post festū tri.

Nūq̃ enī iudex iratus sentētia pferre
d3. Un̄ refert Valerius q̃ cum Archita
tarētius p̄tra seruū suū iratus ēēt ait:
o infelix ia de te supplicū sumere si ira-
tus nō essem. ¶ Legit in hystoria roma-
nor q̃ cū Theodosius impator ad iussa
seuēra n̄imis ēēt p̄ceps: qdā sapiēs cum
admonuit: vt cū se irasci sentiret p̄usq̃
aliquā s̄niam pferret viginti q̄tuor lit-
teras alphabeti intra se morose diceret:
vt sic refrigeratus qd statū ēdū esset ma-
turius videre posset. ¶ Scdo abscondē-
da est vinolētia. Prouer. xxxi. Noli regi
bus dare vinū o samuel: q̃ nullū secre-
tus est vbi regnat ebrietas. ¶ Refert Va-
lerius q̃ cū philippus rex temulentus
esset iniustā s̄niaz p̄tra viduā tulit: qd ad
ipm accedēs dixit se appellare a philip-
po ad philippū sobriū: qui cum vinū di-
gessisset s̄niam reuocauit. ¶ Tertio ab-
scindēda est cupiditas n̄imia. Prouer.
xxviii. Leo rugiēs ⁊ vrsus esuriens prin-
ceps ipius sup p̄p̄s paupes. Refert Va-
lerius q̃ Tyberius cesar iudices p̄uicia
rū raro mutabat ex eo q̃ noui q̄libet ad
rapiendū intētī erūt. Ponēs exemplū
de quodā vulnerato quē cuz multitudine
muscay operuisset ⁊ qdā eas remouisset
ait. Male fecisti q̃ iste plene erat ⁊ fame
lice veniet: ⁊ amplius me affligēt. Noui
qdē in dico maxime qñ sūt paupes vel
auari semp ad recipiēdum sunt auidi.
¶ Un̄ dicit ibidē q̃ cū p̄sules in hyspa-
niā mitti deberēt: ⁊ de duobus p̄siliū ha-
beret. Scipio dixit: Neuter mihi placet
q̃ alter nihil h3. alteri nihil satis est: eq̃
malū in magnatibus iudiciis inopiaz ⁊
auaritia3. ¶ Scdo in patre fuit fides ⁊
crudelitas. Dicit n̄ Bedā: Et fides tri-
plice h3 gradus sicut ⁊ q̄libet alia virt̃
sc3 in triū: ieremēn p̄fectionē. Habuit
enī in triū qñ ipm rogauit vt descende-
ret ⁊ filiū suū sanaret. tūc eim ⁊ credidit
⁊ dubitauit. Credidit qdē q̃ filiū sanare
posset: sed nō credidit q̃ posset eū sana-
re nisi p̄s eēt ⁊ coipe. Sed de fides eius
accepit ieremēn qñ. s. credidit sermoni
dñi dicētis: Vade fili⁹ tuus viuit. Ulti-
mo p̄fecte cre didit qñ. s. seruū sanitates
filiū nūclauerūt: q̃ tūc credidit ⁊ domus
eius tota. h3 ⁊ autē duo notabilis sunt.

¶ Un̄ in dñio: q̃ ad filiū reguli tre no-
luit ēt rogatus: q̃ tū ad seruū cēturionis
venit: se dixit: ēt non rogatus vt habet
Mat. viij. In quo n̄ a3 supbia rep̄en-
dit. In boīe nō naturā qua ad imaginē
dei factus est: sed oluitas honoramus.
Seneca: Quēdamodū stultus ē q̃ equū
cinctur ipm nō aspiciat: sed strarū ⁊ fre-
nos: sic stultissim⁹ q̃ hoīem ex veste effi-
mat. ¶ In regulo ēt notabile est q̃ licet
eius fides fuerit diuinita: in salutē filij
ipetrauit. Ex quo magna fidei virtus in-
linuat que etiā imp̄fecta apud deū tū
meret. Un̄ Alexader. Per fidē insonnē
filiōz israhel sc̄lusionēz obtinuit. nā sicut
ait Iosephus. Lū ad mōtes caspios ve-
niss3: ⁊ filij captiuitatis decē tribuū egrē
dēndi s̄niam petissent. Ille cognita cau-
sa sc̄lusionis dixit q̃ ap̄s eos sc̄ludē-
ret. ⁊ cū cepisset ⁊ videret q̃ opus huma-
nū ad hoc nō sufficeret rogauit deū vt il-
lo p̄p̄leret ⁊ subito p̄upra montū ad se
iuice accesserūt ⁊ loc⁹ icōmeabilis fact⁹
est. Et subdit Ioseph⁹ qd factur⁹ ē deus
p̄ fidelibus si tū p̄ infidelī fecit. ¶ Scdo
in filio notat magna infirmitas. Dicitur
aut q̃ infirmabat capharnā: ⁊ q̃ erat
filius reguli. Quātū ad p̄mū notat tria
que sunt cā spūalis infirmitatis. Caphar-
nā interpretat ager p̄igie dimis vel villa
p̄solatib3. erat etiā ciuitas magni hono-
ris. Injta illud Luce. x. Tu capharnā
ēē. Ex q̄b3 verbis habet q̃ sepe causa
spūalis infirmitatis est nimia abundātia.
ps. Prodiit qñ ex adipe iniquas eorum.
Nimīa cōsolatio mūdāna. Ideo dī Luce
vi. Ne vobis diuitibus ēē. Et nimīa exal-
tatio terrena. q̃ qui sunt in p̄latib3
maiores: sepe sūt in t̄sgressionib3 p̄io-
res. Hier. v. Ibo ad optimates ⁊ loqr
eōz: ecce magis h3 simul cōfregērūt in-
gu3 ruperunt v̄ncula. In hoc q̃ erat fi-
lius reguli dat̄ intelligi q̃ nobilitas gene-
ris sepe est causa infirmitatis spūalis filij
nobilitū sepe effrūt in superbā. Ofce
ix. Gloria eoz ⁊ a partu ⁊ ab utero: ⁊ a cō-
ceptu. i. gloriānt de eo q̃ de magno ge-
nere sunt cōcepti ⁊ nati. Sepe exerceant
rapinam. Unde dī de leena Ezech. xix.
Eduxit vnum de leucalis suis ⁊ leo fa-
ctus est: ⁊ didicit p̄edaz capere: hostes

comedere. Sepe mergūt etiā se in lutū luxurie: et in hoc de sua nobilitate degerat. Porci enī morant in luto: s; anī malīa nobilia in loco munito. Siliy ergo nobiliū hīs tribus vitijs sepe laborat. s. supbia: rapina et lasciuia. sed illi qui sūt in dei filios adoptati ista detestant. Et sicut in hystoria schol. q. cum filia pharaonis moysen in filiū adoptasset rex corā in quā erat imago idoli capiti pueri iposuit sed puer cain in terrā protecit et cōmūta est. Et euz sacerdos idolorū diceret eum occidendū fore: ex eo q. per ipm cultus idolorū euacuāduz esset ad suasionē sapiētis cuiusdā allate sūt puerne quas puer accipēs in os posuit et os cōbussit: et sic innocēs cōprobatus fuit. Siliy ergo dei adoptiū debent detestari superbiā. qd significat p hoc q. coronāz piciet et pfregit. ysa. xxvii. Pedibus cōculcabis corona supbie effraim. Debent detestari auaritiā que significat p hoc q. idolum cōminuit. Juxta illud Eol. iij. Auaritia qd est idolorū seruit. Debēt timore dei adurere et restrainare lasciuiaz. qd significat per hoc q. prunas in os posuit et os cōbussit. ps. Ure renes meos et cor meū. Itē. Consume timore tuo carnes meas. Tercio i xpo notat magna pietas: cū dicit. Uade fili tuus uiuit. Non dixit curat est: ad ostendendū q. in nām moribus ille erat ad mores. Neq; tm d; itelligit de vita nature sed et de uita grē q. saluatus est in corpe et in mēte. Parus enīz fuffet dare sibi tm uita nature cūz sit breuis et caduca. Juxta illud Ja. iij. Que est enīz uita vīa nisi vapor: ad modū dīcū parēs. Ubi tria iplicant. s. q. est vapor: et vapor parēs et ad modicū parens. Est enīz uita vapor: q. sicut vapor a calore solis dissipat: sic uita humana a modico calore febili extinguit. Sap. ij. Transiuit uita nostra tanq. uestigiu nubis. et sicut nebula dissipat q. fugata est a radīs solis. Est etiā vapor nō exis sed appens sicut etiā auz somniatū nō est aurū sed apparēs auz. sic humana uita nō est uera uita sed apparēs uita. Job. xx. Velut somniū auolās nō inuenit: transiet sicut visio nocturna. Est et vapor apparēs nō ad lōgū s; ad modicū. Aug. i. li. i. homl.

Tota uita humana ab infantia vsq. ad decrepita senectutē breuis est. Et subdit Si adhuc adā uiueret et hodie morerē: qd illi uite lōgitudo pfuisset. nec mirū si uita est breuis: q. depēdet a scintilla: a fummo: et a statu. Scintilla ē in corde. q. opci. to extinguit: tācito homo moif. Sumus est in naribus. cuius si uia intercipit uita finit. Flatus ē in ore. q. si qm impedit hā p̄tinue soffocat. De his tribus d; Sap. ij. Fumus et flatus ē in naribus nra. et sermo fecitille ad p̄monēdū cor nrm.

¶ Sermo secūdus vnde supra.

Hora septima religit eum febris. Joā. iij. Si cut corpus febricitas inducit laguorē ignis: sic mens p̄ctis estuas idūcit laguorē aie. Nam sicut febricitas mō patit tremorē mō calorē: sic et p̄ctō: mōdo timet pati aduersa vel assumere p̄nē opa: mō nimis amat bona terrena. Sic eiz dicit Aug. sup illud ps. Incensa ignis et suffocata. Dia p̄ctā due res faciunt. s. cupiditas et timor. In uerbis ergo p̄missis duo tāgunt. s. inhrmitatis genus q. erat febris: et curatōis tps: cū d; hora septia. Circa primū notādū q. sicut sūt diuerse spēs febriū sic sunt diuerse spēs peccatorū. Prima est febris quotidiana. et significat p̄ctū gule ppter quotidianam exactionē. ysa. lvi. Uenite sumamus uinum et ipleamur ebrietate: et erit sicut hodie sic et cras et mltro āplius. Jō cōparat sanguifuge. Prouerb. xxx. Sanguifuge due sūt ille dīcēs. affer. affer. q. gulo. sus post vnu ferculūz dicit affer aliū. Et sicut febris q̄tidiana de facili murat in aliā: sic et gula cito trāsit in luxuriā. Hiero. Ueter mero estuas cito despumat in libidinē. vel febris quotidiana aie sunt p̄ctā uenialia q. quotidiana agimus. q. sm Aug. in li. i. homl. a simlanti guttis aq. et arene et scabiet. Buttis aque q. seruoze charitatis remittūt. Arene: q. sepe a bonis opib. aiaz sterile faciūt. Scabiet: q. decorē aie dimittūt. Et dicit Aug. ibi. dē q. multe gutte iplēt fluit: et nauis fauit naufragiū. Multa grana arene faciūt on. p̄derosū. Multitudo scabiet cor p̄redat corruptiū: sic et uenialia qm p̄t.

nuant sepe sua multitudine. sua pōde
 rofiteat. et sua deformitate ad pctm mor
 tale disponunt. C. Secūda fragilis ē effi
 mera: que dī ab effimere pisce martino q
 eodē die quo nascit morit. et signat subī
 tū motū ire qui dī finiri ante occasum.
 Eph. iij. Sol nō occidit sup iracūdiām
 vīaz. Bō. Ira nō dūret. Subitus enim
 ire motus quasi nāls ē q: sicut dīc hic
 ro. Q. nulla animi p̄turbatōe mouetur
 vt simplr dicat: aut deus ē: aut lapis est.
 Jō dicit Greg. nazāzenus q̄ duo sunt in
 celo que nō p̄st cōmoueri. s. deus et ange
 lus. et terti⁹ in terra. s. xpian⁹ p̄hs. L3 eiz
 deus aliqui dicat irasci. hoc nō dī pp alt
 que turbulētū affectū s3 pp vindictē ef
 fectū. Ip̄as eim vindictā nō facit cū alt
 qua ai cōmōde: s3 cū mētis fragilitate.
 Sap. xij. Lū trāglitate oīa iudicas. An
 geli s3 et dī p̄dītōe pctōrū dicat flere. ysa.
 xxxij. Angeli pacis amare flebūt. tñ fle
 tus vel p̄turbatio i eis cadē n̄ pōt. S3 dī
 cū flere. i. ad modū flētū se h̄ere. Xp̄ia
 nus aut p̄hs quāuis aliqui turbationē
 patiat ex hoc tñ eius rō nō obnubilat:
 q: eā tenet sub dñio rōis. Un̄ dicit idē
 nazāzenus. Xp̄ianus p̄hs in terra cele
 stis ē in corruptiōe ip̄a sibilis. in oībus
 vincit p̄ter q̄ in ai libertate. C. Tertia
 sebris ē erraticā: q: nō accidit certis ho
 ris. et significat pctm mūdīe que quā
 do aligs laudat accedit: cū vituperatur
 recedit. Nō eim h3 hora determināta: s3
 qñcūq; renouant laudatōes renouāt
 accessiones. Hoc pz. i. Reg. xviij. Lepe
 runt enim puelle cantare Saul p̄cu s̄it
 mille. et Dauid decē milia. Et tunc Saul
 hūit vnā accessiōe magne inuidie dī
 cens: mibi dederūt mille. et Dauid decē
 milia. Tādē Jonathas cū placauit: et sic
 cessauit accessiō. Quotiescūq; vero Sa
 ul audiebat de eius p̄bitate: toties labo
 rabat ista accessiōe. Ista aut sebris nō na
 scit nisi de felicitate alterius: q: sola mi
 seria caret inuidia. Un̄ dicit qdā. Oībus
 inuideas nemo tibi inuideat. Ideo si
 gnificatur p̄ hēli sacerdotē. B̄e quo dī
 cetur. i. Regū. iij. q̄ non poterat videre
 lucernam dñi antequāz extingueretur.
 Lucerna accēsa lucet. extincta feret. Lu
 cerna accēsa sunt viri sancti et virtuosī

extincta peccatores fetidi. Inuidus ee
 go nō pōt sustinere vel vidēre vīros vīr
 tuosos: sed libētius videt mīseros et abie
 ctos. Ista sebris multuz affligit h̄sem.
 Un̄ dicit quidāz inuidus inuidia cōburit
 intus et extra. iō dicit Socrates. Utinā
 inuidi i oībus ciuitatibus oculos et aures
 haberēt: vt de cūctoꝝ felicitatibus toiq;
 rentur. C. Quarta ē sebris tertiana qua
 laborant illi qui de malis que fecerunt
 satisfaccere nolūt: habēt cōtritiōē et cō
 fessiōē sed nō satisfactiōē. B̄e vero q̄
 quidāz demōtac⁹ ad quēdā vīrū sanctū
 adductus ē qui p̄cepit demōnē vt exi
 ret et nomē suū diceret. et ille. Nō sum⁹
 tres qui in isto homīne habitam⁹. Ego
 vocor claudēs cor. Alius frater me⁹ clau
 dens os. Tertius vocat claudēs marsu
 pium. Officiū enim meū ē cor: peccatoꝝ
 in durare ne p̄o s̄it p̄tritiōē habere. et si
 forte p̄teris laborat frat me⁹ vt a p̄fessiōe
 ip̄edias. et si forte p̄teris et p̄ntes. alio frat
 me⁹ laborat ne satisfacciat. Et p̄ hūc mo
 dū fere oēs lucramur. Terti⁹ tñ fr me⁹
 s. claudens marsupiu plures nobis om
 ntibus acquirit. C. Quinta sebris ē con
 tinua. Ista febrie laborant auari: et maxi
 me vsurarij. Ceteri peccatoꝝ interpo
 rationē faciūt in peccatis. Usurari⁹ ve
 ro qualibet die qualibet nocte: et quali
 bet hora: quolibet momento: et quolibet
 festo peccat. Ideo videtur eē p̄ior q̄ iu
 das. Ille enim tantū vendidit xp̄m. iste
 autē vendidit xp̄m et beatam virginē
 et sanctos et sanctas: q: earum festiuita
 tes computat in vsuras. et quia similis
 fuit iude in culpa: ideo similis erit et in
 pena. Iudas enim in aere qui est medi⁹
 inter celū et terram interit. et inuendū
 q̄ neq; in celo debebat stare cū angelis
 neq; in mundo cum hominibus: s3 i ae
 re cum demōnibus. Sic et vsurarius
 non habitabit in celo: q: deum et beatam
 virginē: et sanctos et sanctas offendit.
 Nec in mundo: quia homines cōturba
 uit: sed in inferno cum demōnib⁹ quos
 per auaritiā adorauit. Iuxta illō Lō.
 iij. Auaritia que ē idoloꝝ scrustus. Ista
 sebris cōtinua. s. auaritia tito occidit. q:
 tollit tria que sunt causa vite. s. cibum:
 somnū: et quietē. Auarus enīz nō audet

comedere. Eccl. xliij. Non satiabis pane indigeno: et in tristitia erit super mesam suam. Nec potest dormire. Eccl. ij. Luncti dies eius doloribus: et erunt pleni sunt. Nec per noctem mens eius requiescit. Prover. xij. Non enim dormiunt nisi male fecerint: et non rapit ab eis somnus nisi supplantaverint. Nec potest quiete habere sed die ac nocte est in labore et fatigatione: Hieme. xliij. Pre sollicitudine quiescere non poterunt. Avari ergo parum vivunt: sed frugales et liberales multum. Prover. xxiij. Qui odit avaritiam legem sicut dies eius. Sexta febris est quartana: et signat superbiam propter quatuor species superbie. De quibus dicit Be. Quatuor species tumoris sunt. Cum vel aliquis bonum quod habet a se habere existimat. Vel per suis meriti sdatum sibi putat: vel cum iactat se habere quod non habet. vel cum despectis ceteris appetit singulariter videri habere quod non habet. Vel potest significare luxuriam quod per corpus expellet quod ex quatuor elementis componitur. Vel potest significare consuetudinem longam peccandi ut prius dices sit mala suggestio. secunda malus consensus tertia malum opus. quarta mala consuetudo. Ista triplex species quartane diffcultur curat. Superbia enim diffcultur curat: quod semper est in ascensu. ps. Supbia eorum qui te oderunt ascendit semper. Hinc est quod orum habuit in celo. sed instanti creuit quod descendit in terrestrem paradysum. et iterum sic creuit quod replevit totum mundum. Per alia species quartane. scilicet luxuria diffcultur curat. quod in anima et in carne nimis radicat. Ipsa enim radicat in anima. in memoria per turpium imaginationem. in intellectu per turpium meditationem. in voluntate per turpium affectionem. Radicat et in corpore: quod ipsum totum inflammat. Job. xxxi. Ignis est versus ad consumptionem devorans et omnia eradicans gemina. Ipsum totum conculberat. Eiusdem. xvi. Conculberat lumbos meos. Ipsum totum corumpit et fedat. Job. i. Consumuerunt summenta in stercore suo. Tertia species quartane. scilicet mala consuetudo diffcultur curat. Ista signatur est Jo. xi. in lazaro quatuoriduo et fetido. Ceteros quidem mortuos facillime suscitavit dominus. lazaro vero quatuoriduo.

nunc cum quadam difficultate suscitare voluit. scilicet cum oratione: cum clamore: cum susciturbatione: et cum lacrymarum effusione. Septima febris est ethica: que est febris radicata in membris in quibus naturalis humiditas consumitur et signat tristitiam et maxime illam de qua dicitur. h. Luctu. vij. Seculi tristitia mortem operatur. Talis enim tristitia etiam exiccat ossa. id est animam virtutes. Prover. xvij. Spiritus tristis exiccat ossa. Sunt tamen quedam ossa que non tantum sunt exiccanda: sed etiam incineranda. Amos. ij. Incendit ossa regis idumee versus ad cinerem. Idumea interpretatur sanguinea: et signat vitam volutam qui sanguinem nostrum sitit. Eius ossa sunt nostra peccata per que in nobis robur sumitur. Sunt ergo qui ista ossa habent integra: qui scilicet de peccatis suis non contreruntur. Alii in grossas partes ea frangunt: qui scilicet superficialiter coteruntur. Alii ea incinerant: qui scilicet peccata dialiter coterunt. et hanc contritionem facit salubris tristitia. De qua dicitur. h. Luctu. vij. Quiescent in modum tristitia: penitentia in salutem stabilem operatur. Secundo ponitur tempus: cuius dicitur hora septima. Per horam septimam secundum hylarum intelligitur fides trinitatis in quatuor mundi partibus predicanda. Vel intelligitur timor qui est spirituum donum spiritus sancti. Vel intelligitur mors quia in hora septima sol declinat a meridie et vergit ad occasum. Vel secundum Origenem intelligitur quies: quod septima dies est requiescentis. Ista ergo quatuor scilicet fides. timor. memoria mortis. et quies. ad sanitatem spirituales multum operantur. Nam fides et timor morbum peccati expellunt. De fide dicitur. x. Fide purificans corda eorum. De timore Eccl. i. Timor domini expellit peccatum. Memoria mortis preservat ab infirmitate. Eccl. vij. In omnibus operibus tuis memorare novissimam tuam et in eternum non peccabis. Quies mentis conservat in sanitate. Per quem enim mentis homo a tumultu mundanorum avertitur et deo vivitur. et id in gratia conservatur. Unde angelus dixit Arsenio. Si vis saluus fieri fuge homines: tace: et quiesce.

Sermo tertius versus supra.

Quod credidit ipse et do-
mus eius
tota Per istā domū intelligit
militās ecclesia que mō p. h.
de abulat: nō p. spēm. sicut dī. ij. Cor. v.
Fundamētū huius domus ē xps. Juxta
illud. i. Cor. ij. Fundamētū aliū nemo
pōt ponē pter id qd positū ē qd ē iēsus
xps. i. fides xpi iesu. In fundamēto er-
go huius domus dēt: apli posuerūt. xij. la-
pides pscosos. i. xij. articulos fidei. Apo.
xxi. Adurus ciuitatis hīs fundamēta
xij. et in spīs noīa. xij. aploz. Apli namqz
post missionē spūs sancti p. mūdū disp-
gēdī infimul quenerūt: et simbolū fidei
xij. articuloz cōposuerūt. C. Primū arti-
culū posuit Petrus dicens. Credo i deū
patre oipotētē creatore celī et terre. Ex
quo p. q. deus saluare vult: q. ē p. et po-
tēst: q. ē oipotēs. et scit: q. sapiētē scilicet
creare celū et terrā. Viciū at oipotēs. Tū
q. oīa que vult facē. pōt. Tū q. ad opā-
dū nullo adminiculo idiget. Tū q. eūz
nihil impedire pōt. Potētia tū eius ē or-
dinata: q. hz secū ānēxā sapiētīā. miseri-
cordiā. et iusticiā. Si quis eīz hēret potē-
tiaz sed sine sapiētīa: multa faceret in-
piētē. si sine misericordiā: mltā faceret
crudeliter. si sine iusticiā: multa facēt in-
iuste. Deus aut nihil pōt facē inpiētē
nihil crudelē. nihil iuste. quāuis ergo
oīa possit de potētia absoluta: tū de po-
tētia ordinata nō posset illud qd p. iū-
dicaret sue sapiētīe sicut vere penitenti
venīā dnegare. hoc eīz sue sapiētīe et veri-
tati p. iudicaret: q. cōtra veritatē sue p.
missionis faceret. ij. Timo. ij. Negare se
ipsum nō pōt. Blo. Qui veritas ē quid
faceret si dicta sua non impleat. imo si-
cut dicit Aug. Tardius sibi vī hoi pec-
catori venīā tradere q. spām peccatori
accipe. Nec possz illud quod p. iudicaret
sue misericordie: sicut ab aliq. vīro san-
cto grām suā violētē auferre. Cū enim
voluntatē nām p. ueniat et grām suāz
qibus offerat: mulrum sue misericordie
p. iudicaret si eā ab aliquo inuito aufer-
ret. Unū dicit Anselmus. Vūz deus velit
q. hō hēat rectitudinē voluntatis si eam
ab initio auferret. iāz veller eū nolle qd
vult eū velle. Nec illud qd p. iudicaret

sue iusticie: sicut saluādū dānare. Unde
dixit angelus qui gerebat psonam dei
Loth. Bēn. xix. Scēfina et saluare ibi: q.
nō potero facē quicquā donec igredia-
ris illuc. Nō eīm deus iuste dānaret sal-
uandū: qui ēt eūz dolore dānat pscitum.
Ehry. Deus inuitus et cū magno dolore
cōpellit dānare peccatores. C. Secūdu
articulū ponit Andreas dicens: Et in se-
sum xpm filiu eius vnīcū vīm nostrūz.
Credere eīm debemus q. xps lz sit filius
et tāmē ē patri coequalis et coeternus.
Jo. x. Ego et pater vnū sumus. Sed con-
trariū vī q. dī eiusdē. xij. Pater maior
me ē. Ad hoc respondet Aug. ad felicia-
nū dicens. Maior et minor tribus mo-
dis dici pōt. etate. forma. et potētia. Eta-
te senior puero. forma longior puo. po-
tētia fortior imbecillī. Et subdit Aug.
Videamus vtrū aliquid hōz accēdat fi-
lio. Nam nec etate minor ē: quē de p. iū-
cipio patre cōstat extitisse principium.
Nec forma quē nō aliud fas ē predicare
q. deū. Nec potētia per quez oīa nouim
cē facta. Idē super ps. Unū qd dñs dicit i
euangelio. Ego et pater vnū sumus. hoc
intelligit fm formā dei. Et pater maior
me est. hoc intelligit fm formam serui.
C. Tertiu posuit Ioānes euāgelista di-
cens: Qui cōceptus ē de spīritu sancto
natus: ex mariā virgīne. Per hoc quod
dī: Conceptus de spū sancto: oīdī q. si
ne peccato nō tū natus fuit: sed etiam
cōceptus. qd nō ē inuenire in alijs in vī-
ro sanctificātis. Beata enīz virgo fuit i
peccato cōcepta: sed sine peccato nata.
Nos aut in pētīs p. iūcipimur et nascimur.
Christus aut fuit sine peccato conceptus
et natus. Istud vī insinuari Job. iij. Vbi
loquitur de culpa originali dicens: Ob-
tenebrent stelle caligine eius: expectet
lucē et nō videat. nec ortum surgētis au-
rore. Per stellas vīri sancti. per lucē xps
per aurorā beata virgo intelligit. San-
cti vīri culpa originali fuerunt obtene-
brati: q. in ea cōcepti et nati. Lucē autem
i. xpm: non vidit. nec in cōceptu: nec in
ortu. Aurorā aut. i. virgīnē mariāz vīdīt
qui dē quantū ad cōceptū: sed nō quantū
ad ortum. Per hoc qd dī natus ex ma-
ria virgīne dāt intelligi q. ille qui apud

patre erat inuisibilis: nobis factus ē vi-
sibilis. Verbum enim hoīs tripliciter cōsidera-
ri pōt. Aut put ē in corde: et sic ē inco-
gnoscibile nisi ab ipso corde. Aut prout
p voce pferit: et sic ē audibile. Aut put ē
in charta scribit: et sic ē visibile et tangibile.
Eodem modo verbum patris put erat in ipso
patre: nō cognoscebat nisi ab ipso patre.
Mat. xi. Nemo nouit filiū nisi pater. De-
inde istud verbum in dūti ē voce. i. hūana
carne. et sic hoībūs se manifestauit. Ba-
ruch. iij. Pest hec in terris visus ē: et cū
hoībūs quersatus ē. Tūc et fuit scriptū
in charta. i. in carne humana. et sic non
tantū potuit audiri: sed et videri et tāgi
i. Jo. i. Qd̄ audiuius qd̄ vidimus oculis
nris et in manus nre contrectauerunt de
verbo vite etc. Quartū posuit Jaco-
bus maior dicens: Passus sub pontio pi-
lato: crucifixus mortuus et sepultus. quā-
uis aut mortuus sit: tū ex sua potētia glo-
riose resurrexit: et nos similiter resurgē-
cit. Jo. assimilāt fenici. leoni. et pellicāo
Fenix enim ē avis singularis trecentis vel
quingētis annis viuēs qui ignē a se pa-
ratum spōte se pñcit: et tertia die de ei-
cinere nouus fenix resurgit. Sic etiam
christus sponte ad mortem se tradidit:
et tertia die renouatus surrexit. Lun-
culus etiam mortuus nascitur. sed die
tertia pater clamorē emittit: et ille reui-
uiscit. sic etiam die tertia pater clamauit
dicens: Surge glia mea etc. Et statim xps
surrexit. Serpens etiam pullos pellica-
ni occidit. sed pater rostro se vulnerat: et
illi sanguine aspersi resurgunt. Sic etiam
christus nos a serpente infernali mortu-
os suo sanguine resuscitauit. Quintū
posuit Thomas. Descendit ad in-
ferna. Voluit quidē ad inferna descēde-
re. Primo pp̄ triumphum. Tunc enim
perfecte de hoste triumphat quan-
do non solum in campo eum vincit: sed
etiam ipsum expolat et in domo sua li-
gat. Christus diabolum in cruce vincit:
sed in inferno eum spolauit et ligauit.
Lol. ij. Expolians principatus et pote-
states etc. Secundo ppter remedium
vri. i. sanctis patribus subueniret: et eos
inde educeret. zach. ix. Tu quoque i san-
guine testamenti tui emissiisti vinctos tu

os de lacu in quo nō erat aqua. Tertio
ppter exemplū vt erudiamur sepe in in-
fernum mēte descendere. ps. Descēdet
in infernū viuētes. Ber. Si descēderēt
viuētes non descēderēt moriētes. et hoc
etiam erudimur illis qui sunt in purga-
torio subuenire: qd̄ sit sim Bre. Per orōes
elemosynas missas et teiunia. Sextus
posuit Mat. dicens: Tertia die resurre-
xit a mortuis. Ante tertiam diem resur-
gere noluit ppter mortis pbatōnē. Si-
entim statim resurrexisset non fuisset cre-
ditum qd̄ vere mortuus fuisset. Sicut
i ore duoz vel trū testū stat pfectū oē v-
bum. sic in tribus diebus exproari possu-
mus omne factum. Ultra tres vero dies
noluit differe ppter apostolorū cōsola-
tiōnem qui remanserunt in errore: ti-
more dolore. sed ipse resurgens eos cer-
tificauit: confortauit: et letificauit. In ter-
tia aut die voluit resurgere ppter signi-
ficatiōnem: vt per hoc significaretur qd̄
lux sue mortis fugauit nrām duplicem
mortem. Et iō sim Grego. vna die integra
et duabus noctibus tacuit in sepulchro.
Septimū posuit Philippus dicens:
Ascēdit ad celos sedet ad dexteram dei
patris omnipotentis. Ascēdit autē ad
celos. primo vt celestem ianuā apiret.
Heb. ix. Per ppriū sanguinē introiuit
semel in sancta. Secūdo vt nobis vi-
am ostēderet et secū nos duceret. Adich.
ij. Ascēdit pandēs iter ante eos: quō ad
vitē ostēsiōnem. Transibūt portas et egre-
diētur per eam: quō ad ianuā apitiōnē
et Tertio vt apud patrem p vobis iter
pellaret. Heb. ix. Introiuit in ipsum ce-
lum vt appareat vultui dei pro nobis.
Octauū posuit Iacobus minor di-
cens: Inde venturus ē iudicare viuos et
mortuos. Secūdū aut Grego. Quattuor
erunt ordines iudicandoz: aut eiz erūt
mali: aut boni. Maloz quidam non
iudicabuntur et cōdēnabunt. sicut iusti-
des quozum facta non discentent. De
quibus dicit Jo. ij. Qui non credit tā iu-
dicatus ē. Alii iudicabunt et cōdēnabū-
tur: sicut mali xpiani quoz facta exami-
nabunt. Mat. xxv. Esuriui et nō ddistis
mihi manducare etc. Benoz autē qui
dam non iudicabuntur et saluabun-

tur sicut apłi xpi. Mat. xix. Sedebitis sup sedes iudicātes duo deciz tribus Isra-
el. Alij iudicabuntur & saluabuntur sicut boni xpiani qm aliqui lapsi fuerūt: & iō rōnē reddēt de oibus factis. Eccl̃s. xij. Lūtra que fuit adducet deus ad iudiciū &c. De oibus cogitatis quātūcūq; sint occulta. Soph. i. In tpe illo scrutabor hierusalē in lucernis. De oibus verbis. Mat. xij. De oī vbo ocioso quod locuti fuerint hoīes reddēt rōnē in die iudiciū. Nonnū posuit Bartholomeus dicēs. Credo in spm sc̃m. Sicut enī in patrē & filiū: sic & in spm sanctū credere. o3 cū ipse sit patrē & filio consubstantialis & ab vtroq; pcedat eternaliter: pcedit tamē quotidiē & in nos spūaliter. Sed o3 vt si eius amorē recipere volumus triplicem altēnū amorē ptenamus. s. terrenū: ppriū & carnalē. Aug. Procedat spūs sc̃s i mediū & dicat amatorū suo. Vis me frui. volo. Cōtēne quodq; terrenū. Cōtēpsi: parum fecisti. qd amplius. Cōtēne te ipm. p̃tēpsi. Multū fecisti. sic me inueni stit. sic tre. sic amare. sic p̃ire. est ad deū puenire. Cōtēnimū posuit S̃mō dicens Sancta ecclesiā catholicā. Est aut sc̃a ecclesiā mō in tres ptes diuisa. Una est in mūdo que adhuc est in timore & expectatiōe. Alia est in celo q̃ est sine timore & expectatiōe. Tertia est in purgatorio q̃ medio mō se hēt: q̃ est in expectatiōe cū adhuc p̃ire gloriā nō hēat. Est tñ sine timore: q̃ hēt liberū arbitriū in bono p̃firmatū. Istud rep̃sant tres ptes q̃ de corpore xpi sūt. & Undecimū posuit Thā deus dicēs. Setōz cōiōnē: remissionem pctōz. Credere enim debemus q̃ in ecclesiā fit cōiōnatio bonoz. Juxta illud. Particeps ego sum osum timētū te. Et q̃ ibi etiā def remissio pctōz p baptisimū & p̃niz. & alia facit. Dicit aut Amb. in li. de apologia David dicēs. Pctm̃ aut donat: aut delect: aut tegitur. donat per gratiā: delect p sanguinez crucis. tegit p charitatē. De primo Luce. vij. Nō hñtibus illis vñ redderēt donauit vtrisq;. De sc̃do Apoca. i. Lauit nos a pctis nostris i sanguine suo. De tercio Prover. x. Uniuerſa olēta opit charitas. C Duo decimū posuit Mat̃thias dicēs. Carnis

resurrectionē: & vitā eternā Amen. Cre-
dere enim debemus q̃ oēs resurgēt: sed mali ad mortē eternā: & bōi ad vitā eternā. Jō postq̃ dixit. Carnis resurrectionē statim ad differētā maloz subiūxit de bonis vitā eternā. De qua d̃r. Mat. xix. Vitā eternā possidebitis. Hoc q̃ dicit vitā respicit illos qui sunt in iserno q̃ nōn hñt vitā s3 mortē p̃tinuam. Hoc q̃ dicit eternā: respicit illos q̃ sunt in mūdo q̃ hñt vitā t̃asitoria. Hoc q̃ dicit possidebitis: respicit illos q̃ sunt in purgatorio q̃ adhuc nō sunt in possessione. Beati at hñt vitā sine morte: p̃tra illos q̃ sunt in inferno: eternitātē sine fine: p̃tra illos q̃ sunt in mūdo: & possessionē sine expectatiōe: p̃tra illos q̃ sunt in purgatorio.

Enica vigesima sc̃da Sermo p̃m.
Simile est regnū celorum hōi regi q̃ posuit rōnē cū suis suis. Mat. xviij. Superius interrogauit petr̃ iēsum quotiēs peccabit in me frater meus & dimittā ei vsq; septies. Cui dñs respondit. Non dico tibi vsq; septies: s3 vsq; septuagies septies. Et ponit ibi nūerus determinatus p̃ indeterminato. s. quotiēs peccabit: totiēs dimittē. Iste ñ numerus septuagies septies potius ponit q̃ aliquis alius: q̃ ab adam vsq; ad ipsum fuerūt septuaginta septē generationes. Sicut ergo xps totius generis hūani olēnt culpas. sic & hō oēs suas dimittere d3 offensas. Vel iō posuit in isto numero: q̃ p̃stat ex numero vñuersitatis. i. septē. & numero t̃asgressionis. i. vñde cim. q̃ septies vñdeciz faciūt septuaginta septē. Est ergo sensus. Dimittē septuagies septies. i. vñuersas t̃asgressionēs & iniurias tibi factas. Ut aut istud qd dñs dixerat petro melius mētibus nr̃is infigeret. iō qd dixerat verbo cōfirmat exēplo ponēs parabolā istā. & dicēs. Si misse est regnū celoz. & In hoc ergo euāgelio describunt p̃sona regis & persone seruoꝝ. Per istum aut regē intelligitur deus qui tripliciter describit. C̃ p̃mo q̃ sit descriptus oibus in exigēda rōne qd notat cū dicitur. Qui voluit rōez ponere cum seruis suis. & infra. Cum autē nō haberet vñde redderet: q̃ s̃m Remi-

gium. licet homo pet se peccet: tamen p se a peccato non valet surgere. Iussit eū dominus eius venundari & vxore eius & filiosque omnia que habebat & reddi. Per ista autem quatuor que dominus iussit venundari intelliguntur quatuor que homo potest habere. H3 enīz quod dā quod ipse ē. s. corpus & animā. quod dā quod est quasi ipse. s. vxores. quod dā quod est ab ipso. s. filios. quod dā quod est extra seipsum. s. res tēporales. ¶ Sunt ergo qui male regūt seipsos. i. corpus & iāant. Tales venundant. i. dō. mīsto demonū mancipant. Homo enīz merito peccati efficitur seruus diaboli. Joā. viij. Dīs qui facit peccatū seruus est peccati. ¶ Alij sunt qui vxores suas nimis voluptuose diligunt. & libidinis tanq̃ equus & mulus inferunt. Isti cum vxoribus venundant. i. eūz eis dōmīno demonū subiugāt. ¶ Alij sunt qui filios suos inordinate diligunt exercentes rapinas & vsuras vt eos vīta repossint. isti cū filijs vendunt. i. seruituti demonū eū eis tradunt. ¶ Alij sunt qui bona temporalia. aut auare retinēt: aut vane expendunt. Isti vendunt cum oībus que hnt q̃ potestati demonū traduntur pro eo q̃ bona tēpalia pauperibus nō cōmunicauerunt: sed aut auare retinuerūt: aut in vanitatibus expendunt. ¶ Secundo ostendit de rege q̃ sit liberalis humilibus in debiti dīmissione cum dicitur. Misertus dominus serui illius &c. ecce quā liberalitas dei: nam seruus petebat dīlationē: & accepit totū debiti dīmissionē. Simile habetur Lu. cc. xxij. de latrone vbi dicit Aug. Consi- derabat latro facinora sua & pro magno habebat vt vel in fine sibi parceretur. dominus autem sibi dixit. Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso. Misericordia obtulit quod miseria distulit nec mirū si deus est modo ita liberalis & misericors: quia modo est forum mis-ericordie. Habet enim deus triplex forum ¶ Vnū est in presenti quod est forum solius misericordie. Ab eo enīz misericordia audit causas: iustitia facit sentias. Ysa. xvi. Preparabitur in misericordia solius eius. Ideo omnes causas iustitia

remittit ad thronum gratie eius. Unde dicitur Heb. iij. Adceamus cum fiducia thronum gratie eius &c. ¶ Secundū forum erit in iudicio quod erit pure iustitie: vbi iustitia audiet causas: & misericordia facit sentias. & ideo misericordia omnes causas deinceps remittit ad solū iustitie. Ysaie. ix. Super solium vā- uid & super regnū eius sedebit: vt confir- mer illud & corroboret in iudicio & iusti- tia amodo: & vsq̃ in sempiternū. ¶ Ter- tium forum est in purgatorio quod est forum mixtū: quia ibi erit iustitia que pe- na infligit: & misericordia que gloriā do- nat. ps. Misericordia & veritas pcedent faciem tuā. Unde quilibet qui est in pur- gatorio vīcere pōt. Misericordia & iudi- cium cantabo tibi dñe. Et illd. hec duo audiui. q̃ potestas dei est & tibi domine misericordia &c. ¶ Tercio ostenditur de rege q̃ sit seuerus ingratis in totius de- biti dīmissione cū dī. Iratus dñs tradidit ipm tortoribus. i. demonibus quousq̃ redderet vniuersum debitum glo. Si nō dimiserimus ex corde quod in nos delingitur: & hoc quod p priam dīmissionem erat a nobis exiges. Ex quo vi- det q̃ pctā dīmissa redeūt ppter pecca- tū odiū. Sup hoc dixerūt qdā q̃ nō rede- unt quā: ū ad maculā vel reatū: sed quā- tū ad ingratitude. Quē enim post ac- ceptā remissionē ad pctm redit. magis deliq̃t q̃ ingratus de tāto bñficio existit: & ita ingratitude pctm reciduatīs ag- grauat. Alij dicūt peccata redire quātū ad penam substantialem. Sicut eim in celo est vnus denarius idest vna beati- tudo substantialis licet stella differat a stella in claritate. Sic & in inferno est vna pena substantialis per modū dāni scz carētia vñionis dei. Et alia per mo- dū sensus. s. ignis & vermis. & vtraq̃ de- bet pro quolibet peccato mortali i3 sin maioritatez vel minoritate pctōz senti- et pctōr maiorē vel minorē ignis vredi- nemz vermis corrosionē. Debent ergo pctā redire: q̃ reciduant eadem pena ignis in genere debet q̃ prius maior tñ q̃ prius. Alij dicūt sicut pposuimus q̃ pctā redeūt in quattuor casibus. s. p- pter odiū fraternū. propter apostasiam

a fide. ppter cōtempnū p̄fessionis. & pro
pter dolorē de p̄niā habitā. Un̄ versus
fratres odit apostata sit. spernitq; fate
ri. Penitus ille piget: p̄stina culpa reedit.
¶ Secundo ponitur plōne seruoz: &
hoc triplici differētia. ¶ Primo ponit
seruus ille q; debebat decē milia talenta
Scdō ille q; debebat cētū denarios. Ter
tio illi q; dñō anūclauerūt. Per illū ser
uum q; debebat decē milia talenta intelli
gunt illi q; offēdūt in deū. Per illū q; de
bebat cētū denarios: intelliguntur illi q;
offēdūt in prīmū. vñ dicit Chrysostomus. Ta
ta est differentia p̄ctōz que cōmittuntur
in deū & hoībz: quāta est differētia inter
decē milia talentorū & cētū denariorum
magis autē & multo plus. Ipse enim. cor
pus nobis fecit. aīam inspirauit. filiū mī
sit. celū apuit. nos in filios suos adopta
uit. Nūq; ergo si vnaquaq; diē inuere
mur pro illo retribucremus ei aliqd di
gnū. Nequaquā Augu. Nō possum dicit ali
qs diligere inimicū. O quicūq; es atten
dis quid tibi fecerit hō: & nō attēdis qd
tu feceris deo. Quare nō dimittis homi
nī parū: vt tibi deus dignet dimittē mil
liā. ¶ Serui atq; dñō mīclauerūt signāt
angelos s; glo. Qui p̄tōres deo accusa
bunt & nō solū boni angeli: sed etiā mali
ipsos accusabūt. Imo etiā ip̄a p̄ctā & oīa
elemēta. Isti quattuor accusatores stabūt
in iudicio contra peccatores. ¶ Primi
erūt ageli. Job. xx. Reuelabūt celis: id est
angeli iniquitatē eīus. Quorū dā etiā in
gratē reuelabūt: illorū scilicet q; fuerunt
valde mali scilicet qui vtrā suā in iniqui
tatibus finierūt. Aliorū occultabūt illorū
scilicet q; fuerūt valde boni: qui peccata
sua penitēdo delcuerūt. Aliorū ex parte
reuelabūt. & ex parte occultabūt: illorū
scilicet qui fuerūt medioriter boni q; se
cū aliqua cremabilia portauerūt. Horū
enī peccata angeli deo reuelabūt vt de
ipsis purgētur & demōibus occultabūt
ne ab ipsis accusentur. ¶ Secundi accu
satores erūt demones. De quoz accusa
tione dicit Augu. Diciturus est in iudi
cio aduersarius. Equissimē iudex iudi
ca istū meum esse ob culpā: q; noluit tu
esse per gratiā. tuus est p naturā: meus
est per miseriā. tuus per passiōē: meus

per suasiōē. Tibi inobediēs: mihi obe
diens. Et te accepit immortalitatis stolaz:
a me accepit hac p̄anosam qua indutus
est tunica. Tuam vestē dimisit: cum mea
huc venit. Equissimē iudex iudica istū
meū esse: & mecum dānandum esse. In q;
bus verbis ponitur quinque allegatio
nes quibus vult diabolus ostēdere pecca
torē secum esse dānandū. ¶ Prima est ta
lis. Tu obtulisti sibi tuas gratiās: ego me
am culpā. Tuā grām contēpsit: meā cul
pā recepit. ergo debet eē meus. ¶ Scdā
est talis. Tu creasti eū per naturā: iō de
beret esse tuus. sed fecit se meū per suam
magnā miseriā: iō d; esse meus. ¶ Ter
tia est talis. Tu sustinisti ppter eū gra
uē passiōē: iō debet eē tuus. ego vero ob
tulī sibi meā suasiōē. s; ipse tuā passio
nē p̄tēpsit: s; meā suasiōē recepit: ideo
d; eē meus. ¶ Quarta est talis. Duo sūt
scilicet obediētia & inobediētia. quicūq;
autē est tibi obediēs est tuus. quicūq;
vō est tibi inobediēs est meus. Sed iste fuit
tibi inobediēs sed mihi obediēs: ergo
debet esse meus. ¶ Quinta est talis. Tu
um est facere hominī vestē fulgidā vir
tutū. meum est facere sibi vestē sordidā
vitiōz. quicūq; autē habet vestem virtu
tum est tuus. qui vero habet vestē vitiō
rum est meus. Sed iste tuā vestē abiecit
& meam sēcz portauit: ergo d; esse me.
¶ Tertii accusatores erunt pp̄ia pecca
ta. Sap. iij. traducunt illos et. aduerso
iniquitates ipsorū. Istud ostēditur Jaco
bi. v. vbi dicitur. Agite nūc diuites plo
rate v̄lulantes in miserijs vestris que ad
uenient vobis diuitie vestre putrefacte
sunt. & vestimenta vestra a tineis come
sta sunt. aurum & argētū vestrū erugina
uit: & erugo eoz in testimoniū vobis erit
Et infra. Ecce merces operariorū que de
fraudata est a vobis clamat: & clamor eo
rum in aures dñi sabaoth introiuit. Vbi
ostēdit Jacobus q; cōtra malos diui
tes tria clamabūt in iudicio. scilicet eru
go: tinea: & merces defraudata. Sūt enī
q; diuitias suas auare retinēt & recedūt
contra hos clamabit erugo. Alij sunt q;
cas vane expendunt & multa mutatoria
vestiū emūt. contra hos clamabit tinea.
Alij sunt qui bona pauperum rapiunt.

et eos expollant et mercedibus laborum suorum eos defraudant. propterea hos clamabit merces iniuste detenta. **¶** Quarto accusatores erunt omnia elementa. Istud ostendit hugo de sancto victore. Contra peccatorem in iudicio celum dicet. Ego lucem sibi ministravi ad solatium. Aer dicet. Ego omne genus auium sibi dedit ad obsequium. Aqua dicet. Ego diversa genera piscium sibi dedit ad esum. Terra dicet. Ego panem et vinum sibi dedit ad nutrimentum. Postquam vero omnia elementa reclusauerunt omnia beneficia conuerterentur petitoribus ad supplicia. sicut idem hugo ostendit dicens. Nam ignis dicet. in me comburam. Aqua dicet. in me demergam. Aer dicet. in me ventilem. Terra dicet. a me absorbeam. Infernum dicet. a me deglutiam. Sapientem vero armabit omnis creaturam ad ultionem contra insensatos.

¶ Sermo secundus unde supra.

Oblatus est ei vnus qui debebat decem milia talenta. Secundo dum beatus beris. Oblatus sumus deo ad quatuor debita maxima persolunda. Unde videtur. Qui cognouisses quid multa et quod multas debes. videres: quod nihil est quod facias. **¶** Primo debes christo totam vitam tuam quia ipse pro tua posuit suam. **¶** Secundo exigunt preterita peccata tua futuram vitam tuam ut facias fructus dignos penis: et recogites omnes annos tuos in amaritudine anime tue. **¶** Quia si tertium debitorem ostendat qui vendit eam totam sibi: puta quod desideras gloriam quam oculus non vidit et. Nonne ad hanc emendam te totum et quicquid poteris dare oportebit: et cum omnia compleris dices. Non sunt condigne passionibus huius seculi ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis. **¶** Quarto creditur debes quod es a quo totum habes: quod te fecit. et benefacit. et cuncta ministrat. Ita ergo tam in maxima debita sunt decem milia talenta. de quibus christus in iudicio a nobis rationem requirit. qualiter. scilicet. totam vitam nostram dederimus ei qui nos creauit. ei qui nos redemit. ei qui tot et tanta peccata nobis dimisit. et qui tantam gloriam nobis promisit. Ad istam autem rationem exigendam quadrupliciter procedet. **¶** Primo enim omnes ad suum iudicium citabit. et hoc

triplici ratione: scilicet monitoria. preceptoria. et peremptoria. **¶** Citationes monitorias mittet per prophetam iohel. iij. Consurgant et ascendant omnes gentes in valle iosaphat: quia ibi sedebit ut iudicet omnes gentes in circuitu. **¶** Citationem preceptoriam mittet per dauid prophetam qui dicit. Exurge domine deus meus in precepto quod mandatum sit: synagoga populorum circumdabit te. Et propter hanc in altum regredere: dominus iudicat populos. **¶** Citationem peremptoriam mittet per angelum. Apoc. x. Angelum quem vidi stantem super mare leuauit manum suam super celos et iurauit per viuentem in secula seculorum: quia tempus amplius non erit. sed in diebus vocis septimi angeli cum ceperit tuba canere consumabitur mysterium dei. De hac triplici citatione dicitur. i. thessal. iij. Ipse dominus in iussu. ecce citatio preceptoria. Et in voce archangel. ecce citatio monitoria. Et in tuba dei descendet de celo: et mortui qui in christo sunt resurgent prius. ecce citatio peremptoria. **¶** Secundo ipsos citatos examinabit: et maxime de quatuor. **¶** Primo de bonis commissis. Quatuor enim bona nobis commisit scilicet corpus: et animam: et res temporales: et tempus. De quibus dicitur. Ecce. xviij. Deus creauit hominem. hoc refertur ad corpus. Et in imaginem suam fecit illum. hoc refertur ad animam. Numerum dierum et tempus dedit illi. hoc refertur ad tempus. Et potestatem eorum que sunt super terram. hoc refertur ad omnia temporalia quibus ipse homo est prelatus. Dedit ergo dominus homini corpus ut conseruet illud in munditia et sanctificatione. i. thessal. iij. Sciat vnusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione et honore. Dedit animam ut faciat sibi magnum honorem. Si enim honoramus imaginem dei pictam multo fortius debemus honorare imaginem eius in anima nostra creatam. Ecce. x. Sicut in mansuetudine serua animam tuam: et da illi honorem secundum meritum suum. Dedit et deus omnia temporalia ut pauperibus ea di-

spenset Chryso. Deus dispensatores nos diuitiarum suarum esse voluit non dominos: et id cui voluerit dat eas: quod voluerit tollit. Illud propter nos est quod in nostra potestate habere si volumus. Dedit et hoc tempus ut id cōseruet. Eccle. iij. Filius p̄serua tempus. Ber. Nihil preciosius tempore: si heu hoc dicitur vilius reputat. Trāseunt dies salutis et nemo recogitat. Idē. Nemo vestrum fratres potest estimare tempus quod in verbis consumit oculos. volat verbum irreuocabile. volat tempus irremediabile. nec aduertit insipiens quid amittat. Libet cōsulari alicui donec hora pretereat. donec tempus transeat. donec hora pretereat: scilicet quam ad agendam penitentiam ad obtinendam veniam. ad acquirendam gratiam. ad promerendam gloriam. miseratio cōdito. ris indulget. Et. Si. n. diabolus vna hora tibi posset habere cum illa et gehennam euaderet et gloriam obtineret. De his ergo quattuor nobis commissis nos rationem reddere oportebit. Sed de corpore mala ratione reddet luxuriosus: illud in delictis nutritur. Ia. v. Epulati estis et in luxurijs enutristis corda vestra. De anima malam ratione reddet superbi qui animam in honorem auerunt: dum ipsam omnibus meritis per superbiam expoliauerunt. Eccl. vi. Non te extollas in cogitatione anime tue velut taurus ne forte elidat vir tus tua per stultitiam et folia tua comedat et fructus eius operdat. De rebus materialia ratione reddent avari: qui pauperibus nihil dare voluerunt. Unde dicitur eis in iudicio. Esuriui et non dedistis mihi manducare: sitiui et non. De tempore enim mala rationem reddent ociosi. qui ipsum tempus negligenter expendunt. Unde Ber. Omne tempus nobis impensum requirit a nobis qualiter sit expensum. sicut capillus non peribit de capite: sic nec momentum de tempore. Secundo ratione requirit de bonis a nobis omnia. Istud patet Mat. xxv. Ubi dominus seruus qui omisit lucrari in talento accepto redarguit et in tenebras mitti iussit. Per talentum intelligit dominum intelligit quod quidam abscondunt in terra. Unde dicitur ibidem. Abiis foras in terram et abscondit pecuniam domini sui. Quidam enim ponunt in sudario. vñ

dicitur Luce. xix. Ecce moneta tua quas habui reposita in sudario. Alii ponunt ad mensam: sicut boni seruus. unde dicitur ibidem. Et quare non dedisti pecuniam meam ad mensam. Pecunia autem abscondita in terram rubiginem contrahit. Reposita in sudario non crescit: posita ad mensam fructus facit. Illi in terra abscondunt quod non intelligunt: in cupiditatibus terrenorum ponunt. ex hoc sepe contrahunt rubiginem peccatorum. Illi ponunt in sudario qui dant se torpori et ocio. tales nullum fructum faciunt bonorum operum. Illi ponunt ad mensam qui dona intelligentie ponunt ad sacram scripturas. tales sibi acquirunt magni cumuli meritorum. De qua mensa dicit ps. Parasti in conspectu meo mensas. Tertio requirit rationem de malis a nobis commissis. Iudex terrenus rationem non requirit de minimis: nec de alienis: nec de occultis. Iudex. n. eternus tante erit severitatis quod rationem requirit de minimis sicut de verbis ociosis. Matthei. xij. De omni verbo ocioso quod loquuti fuerint homines reddet rationem in die iudicii. Rationem requirit de malis alienis et maxime de preclatis. Ezech. ij. Sanguinem eius de manu tua requiram. Rationem regret de cogitationibus occultis. Sap. vi. Cogitationes nostras scrutabit. Job. xxx. Nonne ipse considerat vias meas. Blosa. Sicut deus vniuersum quod vias considerat: sic et gressus dinumerat. ut nec minutissime cogitationes: nec verba tenuissima que apud nos vñ vñ fuerunt. eius in iudicio discussa remaneant. Quarto rationem requirit de malis nobis commissis. sicut per hoc in seruo cui dimittimus dimiserat decem milia talenta. qui noluit cōseruo dimittere centum denarios. Per decem milia talenta signatur decem precepta. que quidem qui transgreditur debet deo decem milia talenta id est penam pro transgressione decem preceptorum. Per centum denarios intelligunt quolibet minores offense que in proximos committuntur. Dico. Dicamus sub exemplo. Si quis nostrum commiserit a dulterij: homicidij: sacrilegij: maiora crimina: decem milia talenta roganti dimittuntur: si et ipse minora dimittat peccantibus.

¶ Tercio ipsos examinatos quincet. Et hoc per auctētica istrumēta. i. per sancta euāgelia. Roma. ii. In die qua dñs iudicabit occulta hominū etc. Sunt enim quedā opera que tñ sunt hoīs sicut est opus peccari. ps. Non loquet̃ os meum opera hominū. Quedā que sūt tñ op⁹ dei sicut ē opus creatōis. Job. ix. Exten dit celos solus. Quedā que sunt opus dei ⁊ homis sicut ē opus iustificatiōis. i. Cor. iij. Dei eīz sumus adiutores. Jo. xv. Sine me nihil potestis facere. Op⁹ ergo creatōis deus nō iudicabit nec cō demnabit sed reformabit in melius. sicut celū ⁊ terrā ⁊ omnia elemēta. Simi liter opus dei ⁊ hoīs nō cōdemnabit s; remunerabit. Opus autē solius homis. s; peccatū iudicabit ⁊ cōdemnabit. ps. In operibus manū suā ⁊ cōprehēsus est peccator. ¶ Quarto cōtra ipos pūctos sūtiāz diffinitiuā pferet dicens. Adat thei. xxv. Discedite a me maledicti etc. Illa autē sūtiā nullo auxilio poterit subleuari. Quattuor. n. auxilijs cōsuevit sūtiā subleuari. ¶ Primo p appellatiōez. Secūdo p supplicatiōem. Lū. n. sūtiā fer tur a pīncipe tunc nō l; appellare sed l; supplicare. ¶ Tercio per querelā sal si. ut dicat q sentētiā lata sit per falsos testes iudice circūueto. ¶ Quarto per integram restituēdē. Est autē in integrum restituere. i. reducere in eū statūz in quo erat ante lesionē. Illa autē senten tiā non poterit releuari: primo per ap pellatiōem. Appellatio. n. ibi locū nō habebit: qz crimē cuiuslibet notoriū erit. ⁊ hoc tripliciter. ¶ Primo p p̃fessionē p̃ p̃lam. Cōscia. n. cuiuslibet p̃fitebit̃ suū scelus. Aug. Quisq; iudiciū futurorūz tmet p̃ntem p̃sciam cōtēge. Sermo. n. cause tue testimoniū cōficiet̃ tue. ¶ Se cūdo erit notoriū p facti euidētiā. Hierō. Alderit dies illa in qua facta n̄ra quasi in quadā tabula picta demōstra buntur. ¶ Tercio erit notoriū p p̃sūptiō nem violentā. in eo eīm q ponētur a si nistris p̃sumet q sūt dānandi. Sicut ⁊ iustis in eo q ponētur a dextris p̃su metur q sint saluādi. ¶ Secūdo illa sen tētiā non poterit releuari per supplica tiōem. Si enim omnes potentes celestis

curie. sicut beata virgo. apostoli. ⁊ mar tyres ⁊ oēs sapiētes: sicut confessores. ⁊ doctores. p̃ces ad supplicatiū cōpone rent: deus non exaudiret. Job. li. Non parca eis verbis potētib; ⁊ ad deprecā dum compositis. imo si omnes sancti p eis supplicarēt ⁊ ipsi ieiunādo se afflige rent ⁊ sacrificia deo offerrēt: deus eos non exaudiret. Hier. xliij. Noli orare p populo isto in bonum: cū ieiunauerint non exaudia p̃ces eorū. Et si obtulerint holocaustomata ⁊ victimas nō sis cōspiciā ea: quoniam gladio ⁊ fame ⁊ peste consumā eos. ¶ Tercio non poterit releuari per querelā falsi. ut dicat q illa sūtiā sit lata p falsa istrumēta. vel p falsos testes iudice circūueto: qz ille iudex nō poterit decipi nec circūueniri: cū sit veritas ⁊ sapiētiā dei. Job. xxi. Serua torē anime tue nihil fallit. Eiusdē. xij. Ipse nouit decipiente ⁊ eum qui decipit tur. Contra ipsius ergo sapiētiāz nihil valebunt loquacitates aduocatoz: nec sophisinata phorūz: nec faciēda orato rum: nec argutie versutoz. De his Hierony. Quanti cinguea ⁊ muti sceltio res loquacibus erunt. quanti pastores phlosophis. quanti rustici orationibus quanti hebetes argutijs preferēdi sūt ciceronis. ¶ Quarto non poterit illa sententia releuari per in integrum restituēdē. ut scilicet ad p̃stimum statū restituātur. Dehe. vi. Impossibile enim est eos qui semel illuminati sunt etc. ⁊ plap̃i sunt scilicet per finalez impenitētiāz rursus reuocari ad penitētiā. ps. Reges eos in virga ferrea: ⁊ tā q vas figuli confringes eos. Ip̃i enīz non erant vas encūz sed terreū. quia amando terrena facti sunt terra. Ideo dicit tanq vas figuli. ⁊ non franguntur ab aliquo angelis: sed a validissimo pū gile deo. Ideo dicit confringes eos. Nec franguntur cum virga lignea id est cūz flexibili misericordia: sed cum virga ferrea. i. cum inflexibili iustitia. Ideo p̃mittit. Reges eos in virga ferrea. ⁊ propterea tā valide frāgētur ⁊ nunq rein tegrabūtur. Hier. xx. Sic p̃teram popu lum istū sicut cōteritur vas figuli quod nō potest vltra restaurari.

¶ Sermo tertius.

Serue nequaz omne
tū dñi tibi zc. Secūdu Ali
gustinu. Habere odiū i corde
ē habere gla diu: scorpionē z ignē. ¶ De
p̄mo sic dicit in sermone. Qui aliq no
cere desiderat similis ē illi qui gladio se
trāsuerberat vt tunicaz alterius cedat.
¶ De scdo sic dicit in sermone. Refrena
te iram que vos stimulat ad vīdictam.
Ira. n. scorpio est si intertus flāms exci
tauerit. Si ergo te vis vindicare de ini
mico tuo ad ipsaz irā tuā te cōuertere: qz
ipsa ē inimica tua que occidit animā tu
am. ¶ De tertio sic dicit sup ps. Sic pu
ta malitia esse quomō ignē. Si incēdere
vis aliquid illud qd apponīs igni pu
ardet: nisi eim ardeat nō incēdit. Verbi
grā. Lū saeculā apponīs igni p̄ius ar
det vt aliud possit incendere. Ita ergo
malitia p̄cedet ex te. z quid vastat ante
qz te malitia tua. vt alteri non noceat sic
vt pōt vt tibi non noceat fieri nō potest
Quia ergo ille qui odiū retinet seipsus
occidit. venenat. z incēdit: ideo neq ap
pellat. Et sic dī Ecclē. xiiij. Qui sibi ne
q est: cui aliq bonus erit. Unde s3 Lhy.
to. Quādo seruus decē milia talēta de
bebat non ē vocatus neq. sed qñ fratri
remittere noluit: dñs eum neq vocauit
dicens. Serue neq. Vocat autem neq
ppter duas neqtias q̄s habuit. ¶ Pri
ma fuit neqtia in agne crudelitatis. qd
notatur cum dicit. Tenēs suffocabat eū
Nō enim rogauit nec admonuit sed sta
tim ad gulam cucurrit. Tales sunt mul
tis furiosi qui feruntur ipetu sue ire. Pro
uer. xxvj. Ira nō habet misericordiā nec
erumpēs furor: imperiū concitāt spūs
ferre q̄s poterit. Prouer. xv. Lor fatuo
rum ebullit stultitiam. Et bñ dicit ebul
lit qz cor fatui ē iracūdi est sicut olla bul
liens que sepe q̄tuo: mala facit. ¶ Unū
qz aqua feruētē extra p̄icit z escūstan
tes adurit. ¶ Scdm qz ignem extinguit.
¶ Tertium pingue dñm extra emittit.
¶ Quartū qz ipsa olla sepe cōfringitur.
Olla ergo bullis ē animus iracūdi: qz
sepe verba ignita z contumeliosa p̄icit
ex quibus alios inflāmat. i. ad scandaliz

puocat. Ignem ē celi qui erat in illis q
cum ex charitate arguebant extinguit.
Nullus eim audet eūz reprehēdere post
qz videt ipsuz sic ad contumelias para
tum ē. si ipse etiam hēat aliquā pingue
dinē deuotōis vel grē: tota effunditur
ppter furorē ire. Eius ē cor sic fran
gitur vt vsq ad tranquillitatem reitēgre
tur. Contra ergo istam ollā sic bullientē
tria sunt remēdia. ¶ Unū ē vt ollaz ab
igne remoueamus. i. ad talitū presentiaz
nos subtrahamus. Prouer. xx. Honor ē
homini qui separat se a p̄tentiōib. Nō ē
autē stulti mīscetur contumelijs. ¶ Se
cūdm est vt ligna auferamus. i. verba
incentiua subtrahamus. Prouer. xxvi.
Lum defecerint ligna extinguet ignis z
suffurione subtracō iurgā cōquiescit.
¶ Tertius ē vt aquaz frigidam appo
namus. i. verba refrigeratiua respōdea
mus. Prouer. xv. Responso mollia frā
git iram: sermo durus suscitāt furorē.
Sicut enim ab ore duo procedunt: quo
rum vnū ignem materialem accendit. s.
status. Aliud extinguit scilz sputum. sic
ab ipso ore duo procedūt. quorum vnus
ignem iracūdiē accendit. s. verba dura.
Aliud extinguit scilz responso blanda
Ecclē. xviij. Si sufflaueris quasi ignis
exardebit. z si expueris super illam ex
tinguetur: z vtraqz ex ore proficiscuntur
¶ Secūda nequitia istius fuit peccatū
ingrati tudinis: Unde dicit ei dominus
Serue neq omne debitum dimisi tibi:
quontā rogasti me. Nōne ergo oportuit
z te misereri p̄serui tui zc. Quidā nō di
mittūt offensas nisi semiplene: qz aliq̄s
dimittūt: aliquas non. aliq non dimittūt
nisi habeant magnā emendatū. aliq nisi
diu rogent. Deus autem dimittit totali
ter sine exceptōe. Ideo dicit omne debi
tum. i. omne penam qua. s. homo sibi ob
ligatus ē pro peccato cordis. oris. z ope
ris. Eodem mō debet quilibet inimico
reconciliari corde ipsum diligendo. ore
pro ipso orando: z opere sibi seruendo.
Ista tria notātur Luce. vi. Billigite imi
cos vestros z benefacite his qui o de
runt vos. z orate pro calumniātib. vōs.
¶ Secūdo dimittit liberaliter cum par
ua satisfactiōe. Ideo dicit. Dimisi non

vendidi. Quidam enim offensas suas
vendunt cum pecuniis et magnas emen-
das regunt. Qui autem non dimittunt ma-
gis sibi nocet quam illi quod si dimittunt: quod
liberaliter dimittunt magis sibi proficit quam illi
quod dimittunt. Chrysostomus. Si odieris inimicum
tuum apostolus tibi nocuisti sed aiaz quam illi sit
corpus. et illi forsitan nihil nocet odies eum.
tempus autem sine dubio ledit. si ergo peccet
ris inimico tibi apostolus peccasti. si ei bene
ris tibi apostolus proficisci quam illi. Et Tertio
dimittit facilius sine extorsione: sed dicit: quoniam
rogasti me. quidam remittere nolunt nisi aut
rogati: aut coacti: aut nimis exterriti.
Deus autem facilliter remittit. nam remi-
sit dauid adulterum et homicidam cum tri-
bus syllabis quando dixit peccauit. Remi-
sit petro peccatum negationis cum paucis
labyrinthis. Remisit publicano peccata
sua cum quinq; verbis: cum dixit. Deus pro-
pitius esto mihi peccatori. quia ergo deus
remittit sic totaliter. sic liberaliter. sic fa-
cilliter. ideo valde ingratus est qui proxi-
mo non remittit. Ingratitudo. n. graue
victum est et quinq; mala facit. Primum
est quod peccata prius remissa reuocat. Au-
gustinus de verbis domini. Dicit tibi deus. Dimit-
te et dimittet tibi. Sed ego prius dimisi:
dimittite tu vel postea. Nam si non dimisse-
ris reuocabo te: et quicquid dimiseram repli-
cabo tibi. Secundum est quia omnia meri-
ta dissipat. Bernardus. Ingratitudo inimica
est anime: ex manifestis meritorum: virtutum
que dispersio: ac beneficiorum perditio.
Tertium est quod fontem diuine gratie ex-
siccat. Idem. Ingratitudo est vetus vites
siccanque fontes pietatis: rorem miseri-
cordie: et fluentia gratie. Quartum est quod
viam gratie obstruit. ne. scilicet ad animam in-
trare possit. Idem. Ingratitudo vias
obstruit gratie. et ubi illa fuerit: gratia ac-
cessum non inuenit. Idem. Accipiens dignus
est qui fuerit de acceptis ingra-
tus. Quintum est quod pontes misericor-
die frangit. Augustinus. si per psalmum. Deus ultio-
num. Ne felices alium punire si ipse re-
lesit sicut nolles puniri alio rogare que-
lesisti. Noli misericordie pontem subuer-
tere quem transtisti. et si ille peccat in te ne
pecces tu: deterius blasphemans deum
Quia vero seruus neque habuit duas

predictas nequitias: ideo habuit duas
penas. scilicet penam damni et penam sensus
et utraque est eterna. Pena damni no-
tatur cum dicitur. Et iratus es. Damna
tamen nunquam videbunt deum placatum: sed
iratum. Et utraque est magna pena. Nam
videre deum iratum est maxima pena.
Apocalypsis. vi. dicent montibus et petris: ca-
dite super nos et abscondite nos a facie
sedentis super thronum: et ab ira agni.
Non videre etiam deum placatum est maxi-
ma pena. Chrysostomus. super Mattheum. Mul-
ti gehennam horrent. ego autem casum il-
lius glorie multo maiorem penam gehennam
esse existimo. Verum et simile po-
nat aliquis gehennas nihil tale dicitur quod
excidi a gloria illa. et odio a christo ha-
beret et odire non noui vos. Etiam melius
est sustinere decem milia fulgura quam
faciem illam mansuerat videre a nobis
auersam: et tranquillam oculum non teren-
tem videre nos. Pena sensus notatur
cum dicitur. Tradidit enim tororibus. id
demonibus in carcere infernali. Habet
enim deus carcerem. palatium. stabulum.
et hospitale. In carcere sunt omnes ma-
li. In palatio omnes boni. In stabulo
boni et mali. In hospitale mediocriter bo-
ni et mediocriter mali. Carcer est iter-
nus. Tunc autem homo habet carcerem pe-
nale quando manibus et pedibus vincu-
latur. Tunc habet penalem quam prius tene-
bris inuoluit. Tunc habet penalem quam co-
tingit sletibus et dentium stridoribus an-
gustat. talis est carcer infernalis. Juxta
illud Matthei. xxi. Ligatis manibus et
pedibus mittite cum in tenebras exterio-
res. ibi erit sletus et stridor dentium. Pa-
latium est paradysus. quale autem palatium
homo sibi edificat periale ibi iuuetur. Edi-
ficat enim de auro dilectionis dei: de ar-
gento dilectionis proximi. et de lapidibus pro-
phetis bonorum operum. Juxta illud. i. Co-
rinthios. iiij. Sicut autem super edificat super fun-
damentum hoc aurum. argentus. lapides
preciosos etc. Stabulum est isle mundus
in quo homo positus fuit postquam pecca-
uit: quod teste propheta: paratus est iumentis si-
milibus: et similibus factus est illis. Bernardus.
Puto iumenta dicerent. loquitur fas es-
set. ecce Alda factus est quasi vnus ex no-

bia. Ad hoc significadū dñs nascens in
mūdo ponit voluit in stabulo. Si autem
torpulis: et delectabilis inuentus in
stabulo: qualia sunt illa q̄ sūt in palatio
et tñ respectu illorū ista sūt fetida. Ne au
tez illi q̄ diligunt fetore stabuli et nō curat
venire ad odore palatij. Et hospitale dei
est purgatorij in quo sanant iherini. quo
rū qdā habuerūt multū de humore. i. de
mūdano amore. isti tardius cremabunt
vt lignū. Alij minus: isti citius purgabu
tur vt fenū. Alij minime: isti citissime cre
mabūt vt stipula. i. **Lxx. iij.** Sigs supedit
ficauerit lignū: fenū: stipula: vniuscuius
qz opus manifestabit. vtraqz aut pena. i.
dāni et sensus erit eterna. Hoc notat cū
dī: Quoad usqz reddat dōbit vniuersū.
Remigius. Nota quoad usqz ponit p
ininito. Et est sensus. Nunq̄ p̄soluet: sed
p̄ penā luet. Sed nō videt q̄ diuine iu
sticie p̄petat hōiez p̄ culpa trāsitōria pu
nīre pena eterna. Ad hoc dicēdū q̄ hoc
diuine iusticie p̄petit q̄druplici ratione.
Et primo p̄pter ininitatē offēsi. Est. n.
cōis animi p̄ceptio: q̄ iniuriosus tanto
dignus ē maiori pena: q̄to ille maior est
cui isert iniuria. vñ dī q̄ pena taxat s̄m
dignitatē eius in quē sit offēso. Cū igit
tur maiestas dei sit ininita: ille q̄ cū offē
dit dignus ē pena ininita. Nō pōt autēz
pena esse ininita q̄m ad itēnsionē: q̄ nul
la pura creatura capax est q̄litaris inini
te: et iō esse ininita q̄m ad durationēz.
Secūdo p̄pter eternitatēz pabuli. In p̄tō
qdē sunt q̄nqz. i. actus: delectatio: macu
la. volūtas praua: et reatus siue obliga
tio ad penā eterna. Duo aut p̄ma. i. act⁹
et delectatio aliqui trāseunt in mōmēto.
Alia aut tria post mortē remanēt: quoz
duo. i. macula et volūtas praua sunt pa
bulū ignis ifernalis. nō. n. p̄it deleri nī
si p̄gratā. Post mortē aut homo nō est
susceptibilis gr̄e. Sicut igit ignis mate
rialis est eternus: si ligna essent eterna:
sic ignis ifernalis est eternus: q̄ eius pa
bulū. i. macula et volūtas praua sūt eter
na. et iō remanēt tertij. i. reatus. **Ter
tio** p̄pter eternitatē mali p̄positi. Volūtas
eius peccat in eis non habuit finē: ergo
nec pena eoz habebit finē. Ergo. in mo
ralibus. Alunt qdā q̄ sine fine nō debet

culpa puniri euz sine. Quibus estus re
spōdēmus q̄ recte dicerēt si iudex eter
nus nō corda hōium sed facta pensaret.
Intq̄ enim ideo cū sine deliquit: q̄ cū si
ne vixerūt: voluissent qdē sine sine viue
re: vt potuissent sine sine in iniquitatibus
pmanere. Ad iudicis ergo districti p̄ti
net iusticiam vt nunq̄ careat supplicio:
quoz mens in vīa hac nunq̄ voluit ca
rere p̄tō: et nō des iniquo terminus dī
latōis. q̄ p̄dū vixit noluit habere termi
nū criminis. **Quarto** p̄pter imitatioēz foī.
**Videmus. n. q̄ vñ et idē furtū in diuer
sis foris diuersimode puniūt. Nā alicubi
p̄ eodē furto fur cauterizaf: alicubi mu
tilaf: alicubi suspēdit. Deus aut h̄z du
plex for. vñ in p̄nti qdē est for ecclesie et
misericordiēz: vbi culpe puniuntur pena
trāsitōria. Aliud in futuro qdē est for pu
re iusticie: vbi culpe puniuntur pena eter
na. An dicit **Chrys.** q̄ p̄p̄t distat deus
ab hōie: tñ distat dei iudiciū extremum
a iudicio hōis. Nec rectpt tunc natura
iudicis misericordiāz: sicut nūc tempo
re misericordiē iudicium.**

Deūca vigesima tertia Sermo p̄mus

A Benentes phari
set p̄siliū interūt vt caperent
iesus tē. **Mat. xxiij.** Eo tēpo
re quo cesar augustus vniuersūz mūdū
describi fecit: et censūz capitales ab om
nibus solui iussit: vt habet **Luce. ij.** Ju
dea quoqz tributaria facta est. Magnū
tñ scisma erat in populo sup hoc: q̄bus
dāz dicētibz q̄ p̄ securitate et q̄te ha
benda: q̄ romani p̄ oībz militabant.
deberēt soluere tributa. Phariseis ecō
trario asserētibz q̄ p̄p̄s dei q̄ dēimas
et p̄mitias et alia in lege p̄cepta deo sol
uebat. non tenebat hōi terreno tributa
psoluere. Intm aut iualuit p̄uasio pha
riseoz q̄ tributū romanis est negatū. p̄
pter qdē duos iperatores Titū et Vespā
sianū in iudeā miserūt et eā euerterunt.
quāuis phariseoz malitia sepe fuerat a
xpo p̄fusa. nō tñ refrenata: q̄ affectata
malitia aliqui rōne veritatis p̄fundis: s̄
nō emendat. Et istud ostēdit **Chrys.** exē
plo aque et ignis dicēs: Quēadmodum
si quis claudere voluerit aquē currētis

meatus: aliu de sibi semita praecepit. Sic
 istoz malignitas ex vna parte cofusa:
 aliu sibi aditu adiuuent. Et sicut ignis
 quato amplius ligna susceperit: tanto
 maior excrefcit. Sic animus malus qto
 magis veritate audierit: eo amplius in
 malitiam excitat. Volentes ergo phari
 sei iesuz capere in sermone non fuerunt
 psonaliter: sed miserunt discipulos suos
 duplici de causa vt dicit Lhyso. Misit
 inquit discipulos suos quasi adhuc mi
 nus cogniti: ideo vt aut incogniti faci
 le deciperet: aut deprehensi minus erube
 sceret. Et subdit Lhyso. Discipuli autē
 illi magistris suis erant etate minores:
 malitia aut pares. Nā et pulli serpentuz
 statura breuiiores sūt: veneno aut equa
 les. Et catuli lupoꝝ et si venationē tene
 re nō possunt: tamē in sanguine gau
 det: et moribus iudat. Miserunt etia cuz
 suis discipulis et ipsos herodianos. Vi
 cebant aut herodiani milites qdā hero
 dis, ascalonite q adhuc supstes erat. Vel
 milites herodis tetrarche: q tūc ad hie
 rusalē ad diē festū venerat. Vel sū die
 ro. Pharisei illos iudeos verdēdo he
 rodianos vocabāt qui tributa romanis
 solubāt. Jō herodianos miserūt vt p il
 los silū capent quē timore turbe cape
 nē audebāt. Dixit ergo: Abeunt pharisei
 et. In isto autē euagelio tria ponunt ex
 pte phariseoꝝ et tria ex pte xpi. Nā ex pte
 phariseoꝝ et discipuloꝝ. C. Primo fuit
 malitia in siluado. qd notat cuz dicit: Ab
 eunt pharisei et silū inierūt et. Isti autē
 siluatores fuerūt pharisei et herodiani
 Pharisei at erat xpo iudi. Mat. xxv.
 Sciebat. n. q p iudiā tradidissent euz.
 Herodiani erat auari: q exactioes mul
 tas i poplo faciebāt. Utriqz aut erat xpo
 inimici. Inuidus aut intendit denigrare
 famā. Auar⁹ rape ipalē substantiā. Intus
 euz opprimē psonā. Cōtra xpm ergo phi
 liū inierūt pharisei iudi: vt ei⁹ famā de
 nigraret. Si. n. rñdisset q tributū cesari
 eet soluedū: ipz apud pplm isamassent.
 Inierūt aut philiū herodiani auari: vt si
 rñdisset q deberet tributū dari: tūc ma
 iore occasione hūissent maiores exactio
 nes faciēdi. Inierūt et tam isti q illi: q
 erat inimici: vt si rñdisset q non liceret

dare. eū caperet et occideret. Quia sicut
 dicit Lhyso. Multi ppter istos sermo
 nes a romanis occisi fuerūt. Ecce quale
 philiū et quales philiarij. s. pharisei iudi
 q xpm volebāt isamare. Herodiani auar
 i q volebāt populuz spoliare. Et vtriqz
 inimici q occiderē xpm volebāt. Sed dicit
 Job. v. q deus philiuz prauoꝝ dissipat.
 Lhyso. sup hūc locū. Dis colon⁹ cuius
 terrā possidet illi⁹ auxilio opus hz. Co
 lonus dei: auxiliū dyaboli nō requirit.
 Colonus dyaboli: auxilium dei. et si que
 rat nō inuenit. Uidisti ne aliquē latronē
 euntē ad furtū dei orare vt prospere in
 furto. Aut q vadit ad fornicandū nūq
 nō sibi signuz crucis ipōnit in fronte vt
 nō deprehēdat. Qui tñ ideo nō adiuvat
 sz tato citius capit: q nescit iustitia dei
 patrociniū dare criminib⁹. C. Secdo fuit
 in eis fraudulētia in laudādo cū dicit.
 Magister scimus q verax es et. Lhyso.
 Magistri eum vocant vt quasi hono
 rat mysterioruz sui cordis simpliciter eis
 aperiat. Nec est enim hypocritaz prima
 potētia: cūmulata laudatio. Qñtis autē
 adulādo sic eum laudauerūt: verūtāmē
 dixerūt. Pōt enim quis esse magister sal
 utatis quattuor modis. P. Primo men
 daciū inserēdo. Eld Rom. i. Cōmutaue
 rūt veritatem dei in mendaciū. P. Secdo
 veritatem tacēdo. Aug. Uterqz reus est
 apud deū et q veritatē occultat et q men
 daciū dicit. Ille q p desse nō vult: iste q
 desiderat nocere. P. Tercio veritatē per
 uertendo: sicut faciūt mali iudices qui
 amorem munere vel timore: veritatē iusti
 tie peruertūt. Prouer. xvij. Accipe per
 sonā impij in iudicio nō est bonū vt de
 clinet a veritate iudicij. P. Quarto veri
 tatē nō defendēdo: que tñ defendēda est
 vsqz ad mortē. Eccl. iij. Vsqz ad mortem
 certa pro iustitia. Xps autem fuit magi
 ster veritatis. P. Primo: q puraz verita
 tem in ore suo habuit. Jō bñ dicit. Sci
 mus q verax es. Nō enī aliqd mēdaciū
 dicere poterat q deus erat. Heb. vi. Im
 possibile est deū mētri. P. Secdo veritatē
 nō tacuit. iō dicit. Viam dei in veritate
 doces. Joā. viij. Si ego veritatē dico vo
 bis: quare nō creditis mihi? P. Tercio ve
 ritatē iustitie: nec amorem: nec timorem: nec

munere pmutabit in iudicio. id dicunt. Nō est tibi cura de aliquo. Job. xxi. Nū qd times arguet te: et veniet tecū in iudiciū. Prover. vi. Nō recipiet p redēptiōe munera plurima. 7 Quarto veritatē de fendit. id dicunt: Nō accipio psona 3 ho minū. Defendit eis ipas vsq; ad iniuria rū interrogatōneq; verbis insultosis fuit laceffitus. Usq; ad spoliatiōem: q; vesti bus fuit denudatus. Usq; ad verberu p pessionē: q; ad colūna fuit flagellatus. Usq; ad mortē: q; morte turpissima fuit p denatus. 7 Tertio fuit in ipis versu tia in interrogādo qñ dicerūt: Licet cen tuz cesari dare an nō. Logitauerūt eim. aut respōdebit p nobis: aut p cesare: aut oīno tacebit. Si nō debet p nobis. s. q nō debemus soluere: tūc icurret cesaris idignatiōe. Si respōdebit p cesare q debemus soluere: tūc icurret populi ru rore. Si oīno tacebit: tūc ipm rephende mus q veritatē timet dicere: ppter timo rem humanū. In xpo vero tria notant. 1. Pīto q pīlia eoz praua p cognouit. Un dē: Cognita aut iesus negtia eoz di xit zē. 2. Id eos hypocritas appellauit: q; sub simulato sermone negtia absconde bāt. Sunt aut qdā qui abscondunt se sub simulato amore: fingentes se amare cele stia cū diligāt terrena. ps. Posuerūt i ce lū os suū. Alij sub simulato timore: fingē tes se timere dei: cū potius timeant mū dū. cū m dicat Mat. x. Nolite timē eos q occidūt zē. Alij q sub simulato sermo ne habētes mel in ore: s; venenū i corde. ps. Molliti sūt sermones eius sup oleū Alij sub simulata cōuersatiōe fingētes se habere puerfationē outū: cū habeāt mē rez lupinā. Mat. vii. Veniūt ad vos in vestimētis outuz. Irinsecus aut sunt lu pi rapaces. Diuini talū cogitatōes 7 in tendēs diuina sapientia p cognoscit. Unde ppha: Si ascēdero in celū. i. sinxe ro me amare celestia: tu illic es. i. cor me uz vides. Si descēdero ad infernū. i. si sin xero me timere iudiciū tuū. a des. i. iten tiōe meā vides. Si suspicero pēnas me as diluculo zē. Sicut pēne scōrum sunt virtutes: sic pēne hypocritarū sūt simula ti sermones q ēt vident hēre altiquā ap parētia veritatis. 7 Id dē diluculo. i. si sin

xero me hēre celestes sermones veritatē aliquā pndētes. Illuc man? tua dedu cet me. i. falsitatē meā ostendet. Rursus. Si hitauero in extremis maris zē. Ma re est mūdus in cuius mēdo cōuersant hoies mūdant. Sacti aut vtri habitāt in extremis maris: q; i mūdo puerfiant ad necessitatē: nō ad supfluitatē. Si igit sin xero me hēre puerfationē celestē: extra tua tenebit me: z falsitatē meā cūctis in iudicio dmostrabit. 7 Secdo q; xps eoz laudes respuit: z id eos dure rephendit dicēs: Quid mē tētatīs hypocrite. Non eis mīdit ad eoz verba blāda s; ad eoz corda praua. Lxxv. Pharisset blādiebā tur vt pderēt: sed iesus pfundebat vt sal uaret: q; vtilior est deus irat? q hō ppti tius. In hoc aut q xps laudes respuit: dat itelligere q nullus d; velle laudari respiciēdo ad vitā suā pteritā pntē z futurā. Nā si respicit ad vitā pteritā: in uenit se multa pmississe de qbus coram deo d; erubescere. Ro. vi. Quē ergo fru ctū habuistis tūc in illis i qbus nūc eru bescitis. Si respicit ad ptesentes: inue nitet se esse in loco exili: de quo multum d; dolere: Juxta illud ps. Neui mihi qz inco. meus plon. est. Si respicit ad futu ram: inuenit super se iudicia dei: de quib; multū debet timere. ps. Aludicōs eim tuū timui. Quō ergo q; in hac vi ta debet velle laudari q habet causā tā ti ruboris: doloris 7 timoris. Beati autē secure laudari pnt: q; nec de pterito hūt vnde possint erubescere: cū sint i plena felicitate. Nec de pnti vnde debeant do lere: cū sint i oīmoda iocūditate. Nec de futuro vnde debeāt timere: cū sint i eter na securitate. 7 Tertio xps eoz inter rogatōi sine alciuius pntiudicio respon dit dicēs: Reddite ergo que sunt cesaris cesari zē. Ex hoc eim saluat iura iperij z iura dei. Et nī multa crant que xpm ad cōtrarium iducebant. Si eim attēdisset q cesar erat alienigena 7 iudei domesti ci non dixisset vt aliqd cesari soluerent. Rursus si attēdisset q per talem solutio nem pauperes grauabātur. similiter nō dixisset vt soluerēt. Iterum si attēdisset q ex solutio talium tributorū populū Poterat retrahī a solutiōibus decimarū

et obligationum dei: non dixisset etiam
ut soluerent. Si etiam attēdisset ad po-
tentia cesaris et tyrānorum nō dixisset q̄
deo decimas soluerēt: cum ipsi gentiles
et tyrāni in deum israel: non crederent.
Sed noluit xp̄s alicui preiudicium fa-
cere: nec propter amores p̄suasit: nec in
favore pauperum: nec etiā sub pretextu
cultus dei: nec ppter timorē alicuius ty-
rāni: dāns nobis exēplū ut et nos eadez
similiter faciamus.

¶ Sermo sc̄s unde supra.

Beantes phari

Asci consiliū inierunt ut cape-
rent iesus etc. Scribe et pha-
risaei sepe conati sunt capere iesus in al-
quo suo opere sed non potuerūt: q̄ sua
opera omnia erant sanctissima. Deinde
conati sunt euz cape in aliquo verbo sue
doctrinae: sed non potuerūt: q̄ doctrina
sua erat verissima. Ideo modo consiliū
fecerunt ne caperēt euz in aliquo sermo-
ne: ignorat plato unde reprehēdere eū
posset sed nō potuerūt: q̄ ipse est vir?
dei et sapiētia dei. Serpens enīz Moysi
serpentes magorū deuorauit: ut dī Exo-
vij. Sic sapiētia dei vincit astutiā mun-
di. ¶ In p̄senti enīz euāgelio circa quat-
tuor edocemur. ¶ Primo ut lingua cu-
stodiamus pro eo qd dī q̄ voluerūt iesū
cape in sermone. Si enīz voluerūt illuz
cape in sermone q̄ est dei sapiētia: tamen
dū est ne nos in lingua aliquē offenda-
mus: q̄ sicut dī Jaco. iij. Si quis in ver-
bo nō offendit hic p̄fectus ē vir. Qui en-
go nescit discrete loq̄: saltē studeat sapiē-
ter tacere. Job. xij. Utinam taceretis ut
putaremini esse sapiētes. Seneca. Taciturnitas homini stulto p̄ sapiētia ē. La-
uēdus est ergo cuiuslibet a multiloquo quia
dupliciter de cā. ¶ Primo q̄ ē occasio cul-
pe. Proverb. x. In multiloquo nō decet
pctm. Socrates p̄bs euz iter multos tā-
ceret iter rogat? cur hoc faceret? Rēdit
q̄ locutus me ē aliq̄ penitus: tacuisse
autē nunq̄. ¶ Secūdo q̄ est signū stultitē.
Eccl̄s. x. Stultus verba multiplicat. So-
lon p̄bs euz alijs loquētibz taceret. In-
terrogat? vtrū taceret ppter inopiā ver-
borū aut q̄ stultus ēēt rēdit. nullus stultus

tacere potest. ¶ Tertio est cā displicētē.
Eccl̄s. xx. Est tacēs q̄ iuuenis sapiēs. Et est
odibilis q̄ p̄car ē ad loquēdū. Xenocra-
tes cuiādam verboso ait: si nostris auri-
bus te audires: taceres. ¶ Quarto ve-
ro est p̄tra ordinatiōē ip̄ius nature. Na-
tura. n. imo auctor nature ordinauit ut
hō vni os et duas aures h̄z ad inueniēdū
q̄ dī multa audire et pauca loq̄. Jac. i.
Sit oīs hō velox ad audiēdū: tardus
autē ad loquēdū. Xenocrates cuiādam mul-
ta loquēti ait: os vni et aures duas ad
audiēdū a natura recipimus: q̄si diceret
pauca debem⁹ dicē: multa audire. ¶ Se-
cūdo docemur ut adulatorē vitē? in
hoc q̄ xp̄s adultores suos tāz dure rep̄-
hēdit: et eos nō laudatores sed tētratores
vocabat dicē. Quid mē tētratis hypo-
crite. Sic enīz dicit Aug. super ps. Duo
sūt genera p̄secutorū. s. lingua adulatūz
et manus p̄secutūz seu vitupantiū. Et
plus p̄sequit lingua adulatorū q̄ man⁹
p̄secutorū. Debēt igit adultores rōne q̄
dupliciter vitari. ¶ Primo q̄ sūt sicut su-
cupes alas capientes. Proverb. xxix. Hō q̄
fictis blādisq̄ sermonib⁹ amico loquit̄
rete expandit gressibus eius. Sed debe-
mus ēē oculati ut fallacias tales ppēda-
mus. Proverb. i. Frustra facit rete ante
oculos p̄natorū. Unde qdaz p̄bs nepos
Platonis cuiādam adulari dixit: Desine
adulari nihil p̄ficiēs cū te intelligā. ¶ Se-
cūdo sūt sicut syrene dulces atq̄ in pec-
catis dormire faciētes. Ysa. xij. Syrene
s. s. libris voluptatis. Syrene sūt p̄sces
maris h̄ntes spēm mulieris q̄ tra dulci-
ter cantat q̄ nautas ob dormire faciūt: et
sic naufragiū patiunt. sed sapiētes nau-
te aures claudūt: sic euadunt. Syrene
iste adulator sūt q̄ pctōē in pctis dor-
mire faciunt. Ysa. iij. Popule meus q̄ te
bini dicit ip̄i te decipiūt. Sed debēt
bi claudere aures sp̄itus. i. rep̄hēsiōib⁹
duris. Eccl̄s. xxvij. Sepi aures tuas sp̄i-
tus. i. duris rep̄hēsiōibz. noli audire
linguā neq̄. Hiero. Nos ergo ad patriā
festinātes: mortiferos syrenaz cātus sur-
da debemus aures pertrāsire. ¶ Tertio
sunt sicut scorpiones et apes. Scorpio
enim facie blanditur sed cauda pungit.
Apis mel portat in ore: sed pungit a po-

Dominica. xliii. post festū trini.

Mertori pte. Tales sūt q hoies i facie lau-
dant & in abñtia vitupant. Jō tales scō-
piones & serpētes sunt expellendi. Vie.
10. in epla ad mīez & filiā. Quis ynquā
iuxta viperā securus somnū capit. q si n̄
pcurat certe sollicitat. Securi² ē pire n̄
pōsse q iuxta piculū si pisse. Seneca. h3
suū venenū blāda adulatio. C Quarto
sunt sicut frīgatores. fricāt cīm sermōni-
bus blādis quē nō pñt vincē minis. Sic
ponit exēplū Chry. i tauro quē si nō pote-
rit qs vīrib² subiugare fricat manibus
e² cerute. & sic eū apphēdit. S3 nō d3z
alīqs sustinē vt qs cū fricer vel oleo ip̄m
guet a dulariōis. ps. Corripiet me sustus
i miserticōdia & increpabit me. oleū autē
pctōis nō ipīguet caput meū. Sicut ar-
dēt Pioner. xxvij. Mēstia sunt vulnera
diligētis q fraudulēta oscula odientis
C Tertio instrumur vt dei imaginem &
sup̄scriptiōē i nobis custodiām². p eo
qō dī: cūlus ē imago hec & sup̄scriptio.
Hec cīmtria ponūt eē i homīe. moneta:
imago & sup̄scriptio. Dicit igit dñs i iu-
dicio: cūlus ē imago & moneta & sup̄scri-
ptio hec. Si dixerit cesaris. i. demonis
p̄ficiet i somacē inferni. Si dixerit dei
reponet in thesau² celestē. Moneta bo-
na qua emī regnū celeste sunt elemosy
ne: oīdes: & ieiunia &c. Mōeta qua emī
sup̄plicii i fēnale sūt opa tenebray. De
hac duplīci moneta dī Bal. vi. Qui se-
minat in carne de carne metet corruptio-
nē. q seminat in spū de spū metet vītam
eternā. Ista duplex moneta cū aīa semp
sibit. Apoc. xliij. Opa illoz sequūt illos.
Imago aut̄ triplex est. C Una iterior a
deo hōi īp̄ressa sīm q aīa facta ē ad trini-
tatis imaginē sīm tres potētiās. i. memo-
riā: intelligētiā: & volūtātē: vt. i. memoria
sit camera p̄is i qua bīet p̄ oīnū & re-
cordatiōē. Intelligētia camera filij i q
habitet p̄ verā fidei cognitiōē. Volūtās
camera spūs sc̄i i qua habitet p̄ sincer
amorē. Et iō ista imago i hōie ē honora-
da. Eccl. x. In māstetudine serua aīam
tuā: & dā illi honore sīm meritū suū.
C Secda imago ē interior s3 sup̄inducta
p̄a. facies pctōni summis. Boetius d eō
sola. Qui vīrtute deserta hō esse definit
cū in cōditiōē otuīnā trāsire nō possit:

vertet in belluā. Sup̄bus eīz hō faciem
h3 leoninā. Luxuriosus facie porcīnam
Bulosus vīfinā. Auarus serpētinā: q
semp terrā comedit. rapitor facie lupinā
detractor facie caninā. C Tertia ē ima-
go exterior: s3 trāsformata. sicut p3 i mu-
lieribus vanis que per varios colores
facies suas trāsformāt. Dicit ergo deus
cūlus ē hec imago. Rīdebit. Tua dñe.
Et dñs ad eā. Mētiris: q: mea nō ē. ego
feci tibi pellē brunā: & tu habes albas. fe-
ci tibi albas & tu habes rubicū dā. feci tibi
bi grossas & tu habes subtilē. feci tibi ca-
pit planū & tu habes comitū. feci tibi
capillos nīgros & tu habes flauos. feci tibi
bi sup̄cilia depressa & tu habes eleuata.
Et iō dicit illi & sibi similibus illō qō dī:
ctū sūt quīqz vīrginitas satuta. 2 Mart.
xxv. Amē amen dico vobis nescio vos
biero. Qua fiducia tollis vultus ad si-
dera quos p̄dītor nō cognoscit. Sup̄scri-
ptio ē illa de qua dī Bañ. v. Māne che-
tel phares. i. numeravit. appēdit & diuī-
sit. B3 quībz peccata sua numerare: vt
sciat quot sunt: pōderare: vt sciat q̄ gra-
uia sunt. & diuidere. i. p̄ p̄fessionē a se re-
mouere. In malis at̄ diabolus hāc scri-
pturā falsificat opponēdo nō ad quāli-
bet dictiōē dīces: Non appēdas: nō nu-
meres: non diuidas. C Quarto edoce-
mur vt mūdo & deo que sua sunt reddā-
mus p eo qō dī: Reddite que sunt cesa-
ris cesari &c. Debemus cīm mūdo redde-
re suos honores eos respiciēdo. suas ve-
littas eas abhorēdo. & suas diuitias eas
cōtēdēdo. De his tribus dī Heb. xi. Sīde
Moyses grādis effectus: negauit se esse
filīū filie pharaonis: quo ad cōtēptū ho-
norū. Magis eligēs affligi cū populo
dei. & hoc quo ad cōtēptū delictarū.
Matores diuitias estimans thesauro
egyptioz īproperiū xp̄i: quo ad cōtēptū
diuitiarū. Deo aut̄ debemus reddē sīm
dīro. decimas primitias: & oblatiōes.
C Solutio aut̄ decimarū p̄m a natura
hē iure. eo q̄ naturalis ratio dīcat vt
necessaria ministremus eis qui nobis
spūalia subministrāt. Partiz ē a dei aīdē
Malach. iij. Inferte oēs decimas i hor-
reum meū: vt sit cibus in domo mea. Et
dato q̄ ibi sit cibus. adhuc tñ dī inferri

propter pauperes quibus tenent de talis
uidere. Partim ē ab eccle istitutioe q̄ or-
dinauit q̄ sicut i veteri lege sic & i noua
decime p̄soluant. Et q̄ decimaz solutio
pt̄m ē a iure naturalit̄ pt̄ma det aucto-
ritate. & pt̄m ab eccle insōde. iō dīc Aug.
Decime er debito requirunt. & q̄as da-
re noluerit res alienas inuadit. C Sc-
cūdo debēt deo dari p̄mitte. i. de p̄cipu-
is fructibus terre. Itē tñ p̄mitte solut
debēt s̄m cōsuetudinē patrie & indigen-
tiā ministror̄ ecclesie. C Tertio dari de-
bent deo oblatōes. & quāuis oblationes
sunt uolūtarie. n̄ in duobus casib⁹ neces-
sario sunt soluēde. Primo pp̄ necessita-
tē q̄. s. ministri eccle nō hñt ēt vñ sustē-
tarent. Secōdo pp̄ approbatāz cōsuetudi-
nē. s. q̄n poct̄m cōsueuerūt certis festi-
uitatibus oblatōes facere. si illas uellēt
subtrahere possent cogi ad laudabiles
p̄suetudines obseruādas.

C Sermo tertius vñ sup̄a.

Redde ergo que sunt
cesaris cesari
& que sunt dei deo. Ep̄s vi-
cit Rom̄. xij. Redde oib⁹
debitū. cui tributū. tributū. cui vectigal
vectigal. cui timorē timorē. cui honorem
honore. Ita sunt q̄ hic dicit xp̄s. Reddēt
te que sunt cesaris cesari & q̄ dei deo. De
sari debemus reddē tributū & vectigal.
p̄ deo aut timorē & honore. C Principi
ergo terreno debemus tributū reddere:
maxime q̄n uidemus ip̄m rez publicam
strenue gubernare. Est eim ad istar capi-
tis: & ceteri ad istar mēbris. Vñ dīc plu-
tarchus p̄s insitruē s̄ p̄ eplam traianū.
Principes capitis obtinet locū vñ tñ
subiectus deo. Lordis locū senatus t̄. a
quo bonor̄ & malor̄ initia. Onor̄ aur̄
um & lingue officia sibi vēdicant iudi-
ces & p̄sides p̄uinciar̄. Officiales v̄ro
& milites manibus coaptant. Aut v̄ro
semp̄ assistūt principi: lateribus assimilā-
tur. Pedibus aut̄ solo adherētib⁹ agri-
cole coaptant. q̄ ergo princeps locū capi-
tis t̄. iō totū corpus. i. vniuersum pplm
sibi subiectū vtiliter regē d̄. C Ut autē
bene & vtilit̄ regat quib⁹ h̄ere d̄. C Pri-
mo eiz d̄z pplō se cōm & amabilē exhi-
bere. Ec̄. xxij. Rectore te posuerūt: nō

extollē: cō in illis quasi vnus ex illis:
Vñ dī i Policrate q̄ Julius cesar nūq̄
dixit militibus suis ite s̄z venite. Dice-
bat eim q̄ pitius cū duce labor̄ vñ militi-
bus minor. & dur q̄ nō laborat vñ militi-
bus carus sit milites nescit amare. Vñ
ē dicit Seneca. Nō est opus regi altas
edes cōstruere: nec murō & turrib⁹ se se-
pire. In expugnabile eim monimentūz
ē amor ciuitū. C Secōdo rēpublicā d̄z zela-
re. q̄ p̄munia p̄p̄is d̄z antepone. Vñ
dicit Seneca in laudē Augusti cesaris.
Ex quo cesar orbī terraz se dedicauit se
sibi eripuit. & siderū more q̄ cursus suos
semp̄ explicat: nūquā licebat sibi subsi-
stere: nec quēquā suū facere. oīum bonos
illī: vīgilla defendit. oīuz oīū illī labor̄
oīum vilitias illī idustria. oīuz uocatio
nū illius occupatio. Intan̄ ē rēpublī-
cā d̄z zelare q̄ p̄ ea saluāda mori se d̄z
exponere. Vñ refert valerius q̄ cū Lo-
drus rex atheniensī ab hostibus vrgerē-
tur. accepit ab Epolline rñsuz q̄ exerci-
tus suus victorā obtinēt si ab hostibus
suis se occidit p̄mitrēt. Qd̄ rñsum cū et̄ā
hostibus innotuisset: p̄ceperūt ne q̄s co-
drū tägeret. Tñc ille mutato habitu ad
hostes p̄cessit: & quēdā sibi militē p̄cussit
qui p̄cussus mori s̄ eū fruit & occidit. Lo-
gnito vero corpe codri continuo hostes
oraculi memoros territ̄ fugerūt. Intan̄
tū ē rēpublicā d̄z zelare q̄ nec filius pa-
tri d̄z parcere si videt eū cōtra rēpublī-
cā aliqd̄ agē. Vñ Tullī in li. de offi. In
quirit si p̄ p̄iam vult p̄dere vtrū filius
d̄z silere. Et rñdet q̄ filius p̄io d̄z roga-
re p̄em vt desistat. Si nō vult p̄ces audī-
re d̄z minas addē q̄ ip̄m populo publī-
cabit. Si nec p̄ces nec minas vult recipere:
d̄z salutē patrie salutē p̄is antepone.
C Tertio leges quas p̄didit d̄z seruare.
Vñ refert valerius q̄ cū talē princeps
legē statuis̄ q̄ quicq̄z thōū alteri v̄io-
laret: abos oculos p̄deret. & cū fili⁹ et̄ā
i adulterio dephēsus fuisset p̄ & legē ser-
uare volebat: nihilominus filio p̄dole-
bar: s̄z iuentis remediū p̄ q̄ & legē p̄fer-
uauit & filio visum reliquit. Nā sibi vñ
& filio aliū oculuz erui fecit. C Quarto
cōtra hostes d̄z victoriosus existere. D̄z
aut̄m Policrate q̄ tria fecerunt roma

nos ē victores. s. fides. sapientia. z exerci-
tatio. Scrubāt eim fidē oibus illibātā
Uñ cū qdā ab hānibale captus romā ve-
nire sui sct pmissus. z iurasset se reditu-
rū si psciū hēre nō possz. z cū vltimus re-
dire nollet senatus eū pprehēdere fecit
z ad carcerē hānibalē destināuit. Ute-
bant eim romani magna maturitate z
sapia. Uñ romulus cētū de ppo senio-
res elegit: quos ēt senatores appellauit.
quoz. s. pilio respública regebat. Nam
vt dī in libro Ethicorū. Iuuenes nemo
eligit duces eo q nō cōstet eos ēē pūdē-
tes. Debāt z romani exercitiūz pūdi. z
iō plurimū docti erāt. Nā sicut dī Ecclē.
xxxij. Utr in multis expius cogitabit
multa. z qui multa didicit enarrabit in-
tellectū. Qui nō expi? recognoscit pau-
ca. Iudic. iij. Derelict dñs gētes vt cru-
diret in eis israel: vt postea docerēt fili-
os eoz certare cū hostibus: z hēret p sue-
tudinē pūdi. C. Quinto iustū z hone-
stū semp vtili debet pponē. C. Et super
hoc plura exēpla poni pnt. vnū ē quod
narrat Valerius z Amb. i lib. de offi. q
cū macedones ptra atheniēses classē
magnā direxissent. venit quidā de exer-
ctu ad eos dicēs q si clāculo classēz adi-
rēt torā icēdē possēt. Sz illi nullaten? ac-
qescere volebant dicētes hmoi victoria
z si vlti. in nō ēēt honeste acqūta. Amb.
Valuerūt min? posse honeste q pl? tur-
piter. C. Aliud exēplū narrat Aug. i li.
de ciuī. dei. q cū marcus regulus capti-
uus a chartaginēsis detineret. z roma-
ni multos d chartaginēsis iuuenes de-
tinerent. missus ē dicit? regulus romā p-
mutatōe fieda: iurās q rediret si pmu-
tatio fieri nō possz. Qui cū romā venissz
supra dictā pmutationē dissuadēs feri-
to q ipse senex ēēt z par viuē possz. Illi
aut iuuenes z multa pūta mouē possent.
Et cū rogaret vt saltē ipse remanēt: nul-
latenus acceperit. Rediēs at crudeli mor-
te interijt. Utile qdē sibi remanē fuisset:
sed ppter iustitiam nō fuisset honestū
C. Tertū exēplū legi in hystorijz roma-
noz. z recitat Amb. in li. de offi. q cum
medicus Pyrrhi regis ad fabriciū du-
cem romanorū venissz. asserēs q pyrrho

medicinā itorleatā daret. z sic rege mor-
tuo ipse victoriā obtineret. Iussit eū fa-
bricius ligari z ad dñm suū remitti. Et
subdit Amb. Reuera pclarū vt q virtu-
tis certamē suscepit noller fraude vni-
cere. Tūc Pyrrh? dixisse fert. Iste ē fa-
bricius q difficilior a lealitate q sol a
suo cursu auerti possit: z sic cū eo ad libi-
tū cōposuit. C. Viso qd debeamus red-
dere terreno principi. videam? nūc qd de-
beamus reddē principi deo. Super hoc
fuerūt tres opiniōes. Quidā. n. dixerūt
q sufficit deo dare obsequiū psonale q
pūdit in genuflexione. z Alij. dixerunt
q nō sufficit deo dare obsequiū psona-
le nisi ēt demus sibi obsequiū reale qd
cōsistit in elemosynarū largitiōe. z Alij
dixerūt q nō sufficit obsequiū psonale
z reale nisi demus sibi obsequiū spūale
vt. s. nos vel aliqū nrm ad cultū dei p-
petuo deputemus. C. Uñ quidā bonus
hō venit ad micheā pphētā. z super his
trib? opiniōib? interrogauit ipsum vt
habet Mich. vi. C. Et priō interrogat. si
sufficit deo facē multas genuflexiōes vi-
cēs. Quid dignū offerā deo. Lurnabo ge-
nua deo excelsō. Et ppheta nihil rñdit
Deinde interrogat si sufficit deo multas
elemosynas dare dicēs: Nūqd offeram
deo holocausta pinguū z vitulos anni-
culos. Nūquid placari pōt dñs i milib?
arietib? aut in multis milibus hircorū zc.
Propheta nihil rñdit. z Deinde interro-
gat. si sufficit ad ppetuā dei cultū filius
suū primogenitū in religionē ponē vi-
cēs. Nūquid dabo primogenitū meū p
scelere meo fructū vētrīs mei p pecca-
to aie mee. z Et tūc ppheta ad ista tria
retrograde rñdit sibi dicēs. Indicabo
tibi o hō qd sit bonū: z qd dñs regat a
te. vtiqz facere iudiciū. diligere miseri-
cordiā z sollicitū ābulare cū deo tuo. Bi-
cit ergo: vtiqz facere iudiciū. ac si dicat
ppheta: Interrogasti si tibi sufficit ad
salutē filiū tuū in religiōez ponere. z ego
vico tibi q nō nisi iudiciū facias de teip-
so. vt sicut caro tua delectata ē in pecca-
tis. sic iudicēs z affligēs in pnie lamen-
tis. Nō eim ēt equū q tu petā faceres.
z fili? tu? penā portaret. Et iō oportet vt

carne tua iudices. si nō vīs a dño iudi-
cari. i. loz. xi. Si nosmetipfos iudica-
remus: nō vitijs a dño iudicaremur. De
inde rñdet ad alia qđem dicēs: Distingere
misericordiā: ac si dicat. Interrogasti si
tibi sufficit multas elemosynas facere.
z ego dico qđ nō nisi eas prius tibi faci-
as z aie tue misericordiā impēdas nihil
valebit. Ecc. xxx. Diferē aie tue placēs
dō. Prouer. xi. Benefacti aie sue vir mi-
sericors. Non eim eēt cōueniēs vt alteri
sit pius z sibi ipius. Quia sicut dī i ps.
Qui diligit iniquitatē odit aiam suā. De-
inde rñdet ad alia qđem dicēs. Et solli-
citu ābulare cū deo: ac si dicat. Interro-
gasti. si tibi sufficit multas genuflexiōes
facere. Ego dico tibi qđ non: nisi p bona
opa studeas sollicitus eē: Ille aut cū dō
sollicite ābulat qđ in sua iuēritate deo ser-
uire incipit. vel qđ bona opa seruēter facit
vel qui dō ptingētibz nihil omittit. ij.
Tim. ij. Sollicite cura teipm p̄babilem
exhibere deo. opartū incōfusibile. recte
tractatē verbū veritatis. Sūt qui pigre
i. in senectute seipsos curant. i. seipsos
emēdāt. Jō dicit. Sollicite cura teipm
z c. Alij sunt qđ p̄fusibili. i. negligēter ope-
rant. Jō subdit. Opariū incōfusibile. Alij
sunt qđ recta qđ faciūt z dicūt: s; nō re-
cte: qđ circūstātijs multas omittunt. Jō
dicit. recte tractatē verbum veritatis.
C. Dñica vigesimaquarta. Sermo pri-
mus.

Loquente iesu ad
turbas. Ecce princeps vn⁹ ac-
cessit z adorauit eū dicēs: Do-
mine filia mea mō defuncta ē z c. Matt.
ix. Seruis dei valet corp⁹ suū i quadru-
plici statu. s. qñ ē sanū vel infirmū vl mor-
tuū vel suscitātū. Valet eiz sanū: qđ aia
mediatē corpe merita multa acgrit que
sine corpe acgrere nō valeret. sicut ieiū-
nare: pegrinationē facē: martiriū susti-
nere. Valet et infirmū qñ. s. ipas infirmi-
tates patiēter portat. Juxta illd. ij. loz.
xij. Libēter gloriabor de i infirmitatibus
meis z c. Valet mortuū: qđ aia desiderat
sibi vniri z in ipō remunerari. vnde cla-
māt aie. Aspice. vi. Usquequo dñe sanct⁹

z verus nō vīdicās sanguinē nrm de
his qui habitāt i terra. Valet resuscita-
tū: qđ tūc hō beatificat. z in aiam p̄tēpla-
tione deitatis. z in corpe in vīsiōe huma-
nitatis. Jo. x. Ingrediet z egrediet z pa-
scua inueniet. Ista patēt i istis duabus
mulieribus. s. i emoriosa z filia archy-
synagogi. C. Na prima corpus infirmū
habuit: s; postea sanum. Valuit igit sibi
corp⁹ infirmū: qđ illa infirmitas corpi
fuit sibi occasio sanitatis mētis. Valuit
corpus sanatū: qđ illa sanitas in corpore
fuit ad p̄seruādū sanitatē in mēte. p̄ Se-
cūda. s. filia archysynagogi habuit cor-
pus mortuū: s; postea resuscitatū. Va-
let sibi corp⁹ mortuū: quia illa mors cor-
poralis fuit sibi cā vite spūalis. Valuit
z resuscitatū: quia illa resuscitatio fuit
anime iustificatio. Per has autē duas
viam scilz grauitē infirmam. z aliam
mortuam peccator significatur. De p̄sa
enim tria dicuntur. s. qđ graui infirmita-
te erat circumdata qđ misraculose fuit sa-
nata. z qđ sanator nō fuit ingrata. C. In-
firmitas quidem grauis erat: quia duo-
decim annis fluxum sanguinis patieba-
tur. Et sicut dicitur Marc. v. Omnia
bona sua in mēdicos erogauerat nec qđ
qua p̄ccerat: sed magis deterius habe-
bat. Peccator enim sanguine fluit quā-
do de peccato i peccatū cadit. Osce. iij.
Sanguis sanguinē retigit. Tūc sanguis
sanguinē tangit qñ qđ p̄ctō i petm ca-
dit z fluit. P̄ctō: eiz fluit d mala cogita-
tōe in malā delectationē. de delectatiōe
in cōsensum de cōsensu in opus. d ope-
re in in cōsuetudinē. de cōsuetudinē in
necessitatē. de necessitate in desperatio-
nē. z tūc tāquā infirmus desperatus nul-
lum cibum nociuū: dest nullum vitat
peccatum. Prouer. xvij. Impius cum
in pfundū p̄ctōm venerit p̄tēnt. Lhy.
Sicut infirmus donec medicrē hz p̄s-
sionem z sperat posse curari: seruat se a
nociuis. Si autem intellexerit passio-
nem esse insanabilem: iam non parat si-
bi. Sic z homo donec medicrē peccat
z sperat salutem: obseruat se a malo
Si aut grauitē peccādo cepit despe-
rare nil iam dubitat facere. nesciens mi-

fer q̄ sicut in bono grad⁹ sunt gloriāz
sic i malo gradus sūt penāz. Medici at
fallaces q̄ aiam deteri⁹ habere faciunt
sūt honores: delicti: et diuitie. Nā hono
res p̄mittūt exaltationē: et dāt subitā de
fectionē. Vñ vita. Vñ d̄ Job. xxx. Ele
uasti me: et q̄n sup vētū ponēs elisisti me
val de. Vñ in morte saltē. Eiusdē. xx. Si
ascēderit vsq; ad celū supbia eius: et ca
put ei⁹ nubes tetigerit q̄n sterquiliniū se
rēs p̄des. Diuitie p̄mittūt satietatem: et
dāt esurē. sicut p̄ in diuitie epulōe q̄ ad
tātā deuenit paupertatē q̄ modicū aq̄ ha
bere nō potuit. Delictie p̄mittūt delecta
tionē: et dāt amaritudinē. Istud ostēdit
Salamō vbo: exemplo: et facto. Verbo.
Prouer. v. Sauius distillās labia merē
triciis: nouissima at illi⁹ amara q̄n abstin
thiū. Exēplo sui ipsius dīcēs. Eccl. ij. Et
oīa q̄ desiderauerūt oculi mei nō bene
gaui eis: nec p̄hibuit cor meū qn oī volu
ptate frueret. Et ostēdit hoc idē facto.
Lū enī multis vacasset delinīs: tadē se
ip̄s exspoliavit vt dicūt iudei. et vsq; ad
sanguinē se vberari fecit: et extūc p̄nīaz
durā fecit. C Scdō ista mulier miracu
lose fuit sanata p̄ trīa. C Priō p̄ visum
xp̄i. Vñ d̄. Et iēsus quersus vidit eam.
Ista visio fuit respectus diuine misericor
diē quo de⁹ p̄ctōrē respicit. Quo etiā re
spexit Petrū peccatē vt d̄ Luc. xxij.
Quo et mulierē istā respexit et sanauit
Vidēmus enī q̄ sol poros terre pene
trat: et aur⁹ et lapides p̄ciosos in eius vi
scerib⁹ generat. Multo igit fort⁹ ocu
li misericordiē dei sup solē lucidiores s:
p̄ funda p̄ctōrē corda penetrāt. Eccl. xxiii.
Oculi dñi sup solē lucidiores multū pl⁹
hominū corda iūtētes. absconditas pres
cordis penetrādo generāt aur⁹ gfe: et la
p̄idē p̄ciosum misericordiē. Sapientie.
iij. B̄ra dei et misericordiā ē in sanctos ei⁹
et respectus in electos illius. Tātus enī
fulgor de xp̄i facie procedebat q̄ ad se
p̄ctōres attrahebat. Vñ dicit Hieron.
Lette fulgor maiestatis et diuinitatis
etis occult⁹. et i hūana facie relucebat
ex quo p̄ctōres ad se trahē poterat aspe
ctu. C Scdō fuit sanata p̄ vbi xp̄i q̄n dī
xit. fides tua saluā te fecit. ps. dabit vo
ci sue vocē virtutis. Pectus qdē xp̄i fuit

apotheca oīum carismatū. et iō vba que
inde p̄cedebāt erāt medicinalia et sana
tiua. Sap. xvi. Neq; herba. neq; mala
gma sanauit illos. s; sermo tuus dñe q̄
sanat oīa. Est enī xp̄s lignū vite. vt dicit
Apoc. xxij. Lusus folia. i. vba sunt ad sa
nitatē generatiua. C Tertiō sanata fuit
p̄ tactū xp̄i q̄n tetigit hūmilitatē vestimētū
eius. Luce. vi. Dis turba q̄rebat eū tāge
re: et virtus de illo exibat et sanabat oēs
Si. n. magnes tactu suo attrahit ferruz
multo fortius q̄n xp̄s p̄ fidē et deuotionē
tāgit trahit ad se ferreas mētes. Hiero.
Si in magnete lapide virtus esse d̄ vt
anulos et festucas sibi copulet: quanto
magis dñs oīuz creaturaz ad se trahē
re poterat quos volebat. C Tertiō hēc
mulier sanator: nō fuit ingrata. Dicit
enī Eusebius in istoria ecclesiastica q̄ mu
lier emoriosa postq̄ a fluuio sanguis
fuit sanata. in cesarea philippi vñ fue
rat oriūda: iussit fieri statuā in curia sua
ad imaginē xp̄i cū hūmbris vestimētū p
ut viderat xp̄s hēre et ipsaz imaginē de
uotissime adorabat. Fecit et imaginem
sui ipsius statē an imaginē xp̄i genibus
flexis: et manibus cācellatis. Et d̄ ibi
dē q̄ sub statua xp̄i qdā herbe crescebat
que cū prius nullius essent virtutis post
q̄ hūmilitatē xp̄i attingebāt tāte virtutis
erāt q̄ oēs infirmitates curabāt. Dicit at
Hieronimus in istoria tripartita. q̄ iu
lianus apostata imaginē xp̄i remouit et
suā ibi collocauit: que tñ postea scru flux
minis cōminuta fuit. C Per puellā et i
am mortuā significat p̄ctōrē. De qua filr
trīa dicunt. C Priō q̄ mortua ploraba
tur. Vñ d̄ Luce. viij. Flebat at omnes
et plāgebāt illā. Eodē mō p̄ctōrē ab oib⁹
plāgi deberet. C Priō enim plangit a
deo. Michæ. viij. Ne mihi q̄ factus sum
sicut q̄ colligit racemos i autumnio vin
demie. Doler et xp̄s q̄ diabol⁹ hoīes col
ligit magnos: et ip̄e vix p̄t hēre puos. ysa.
i. Non cōsolabor sup hostib⁹ meis: et vidi
cabor de inimicis meis. Blosa. A dore p̄ ij
patris eos i inimicos plangit et peccit.
C Scdō plorat ab āge lis. Sic. n. angelī
gaudēt d̄ p̄ctōrē quersidē: sic dolēt d̄ cor
puaricatiōe. ysaie. xxxij. Ecce vidētes
clamabūt sois: angeli pacis amare fle.

bunt. Tercio ploratus ē a seipso. die re. vi. Luctu vniuersi fac tibi placu amam. Adiepe. i. facta placu velut era conu et luctu quasi strutionum. Draco plagit q̄ elephas caput suum conerit. Strutio vlulat quādo oua sua p̄dit. Bz igit peccator flere. et q̄ diabolus caput suū. i. christū in eo extitit. et q̄ oua. i. me rita sua p̄dit. Quarto flendus est a quolibet xp̄iano. Eccl. xxij. Luctus mori septē dies: fatui at et ip̄ij osbus diebus vite ip̄sorum. Aug. Sū ne in te xp̄sa ne viscera misericordie q̄ plagis corpus a quo recessit n̄ia: et nō plangis atam a q̄ recessit deus. C Secūdo ista puella fuit resuscitata: et hoc manu eā tagēdo et ele uādo. Manus autē dei quinqz digitos habet. P̄ Primus est potētia dei. ille est pollex. P̄ Secundus sapiētia dei. iste est index. C Tercius gratia dei. iste est me dius. q̄ per gratia mediātem peccator iustificat. C Quartus charitas dei. iste est medicus. Charitas autē dei maxime apparet in xp̄i passione: que est medic na oīus peccator. C Quintus est miseri cordia dei. iste est auricularis: q̄ maxime per misericordiā pctā purgant. Pecca tor autē est infirmus: ideo indiget potētia dei que ip̄suz faciat forte ad resistendū et opandū. Phil. iij. Oīa posuisti in eo qui me p̄fortat. Est cecus. iō indiget sapiē tia dei que sibi viā demonstrat. ps. Dedu xit eos in viā rectā ut trer in ciuitatē ha bitatiōis. Est dei inimicus: ideo indiget gratia dei que ip̄suz reconciliet et saluet. Eph. ij. Cui⁹ gratia vos saluati estis. Est vulnerat⁹: ideo indiget charitate et me dicina dei que fuit in xp̄i passione. Eccl. xxxvij. Est siliū de terra. i. de carne sua creauit medicinā. Est siliū deus: ideo indi get misericordia dei que siliū ditiās pec catorū purget. Prouer. xv. Per miseri cor diā et fidem purgant peccata. C Tercio ista puella post resuscitatiōē fuit nutrita. Unde dicit Adarci. y. Iussit illi dare māducare. Post q̄. n. peccator est resuscitatus indiget pane verbi dei qui ip̄sum fortificet. ps. Panis cor hominis confir met. Indiget cibo gratie dei que ip̄sum fortificatiū delectet. Eccl. xxxij. Spiritus me⁹ sup me dulcis. Indiget vino amo

ris q̄ ip̄sum cōfortatur et delectatū leti ficet. ps. Vinū letificat cor hominis. Iſo vino hic aspergimur: sed in futuro ip̄m in suo fonte bibemus. Aug. In regione illa intelligibilius beata vita in suo fon te bibis: in de hūc humane vite aliquid aspergit: ut tentationib⁹ huius seculi tē perant: fortiter aſcēsu p̄u dēterqz viuaf.

C Sermo secundus vnde supra.

Confide te saluā fecit. Scdm beati Ambrosij in lib. 8 sapiētissimo salomone Mulier ista fuit Martha. Est enim sic. Xps largum sanguinis fluxum siccauit in martha. Demones expulsi de maria. Corpus rediuiui spiritus calore cōstrin xit in lazaro. Iſti ergo mulieri christus tria verba dixit. P̄ Unū q̄ fuit magne familiaritatis euz dixit: filia. P̄ Secū dū q̄ fuit magne securitatis euz dixit: con fide. P̄ Tertium q̄ fuit magne letitie et iocūditatis euz ait. Fides tua te saluam fecit. Iſta tria verba similiter dicit xp̄us cuilibet anime fidei. C Prīmū verbum est magne familiaritatis eaz noiando fi liam. Est. n. fidelis anima filia dei tripli ci iure. C Prīmo p̄pter generationem. Deus. n. ip̄saz generauit generatiōē nat urali quando ad similitudinē suā eam fecit. Sed istaz generatiōē prīmus ho mo deturpauit: et ideo totā naturā hu manā imundā fecit. Si enīz massa est vi tiata et panis. Et sicut vinū purū si pona tur in yas vitiatū vinū corrumpit: sic aīa mūda creata et corpi imūdo infusa vitia tur. Eph. ij. Eram⁹ natura filij ire. Ideo deus ip̄saz aīaz regenerauit generatiōē sacramentali: que fit in baptismo. Jo. iij. Nisi quis renatus fuerit denuo: non pōt videre regnū dei. In ista regeneratiōe sp̄s sanctus est loco patris. aqua loco matris. verbis dei loco diuini seminis. Sed ab ista regeneratiōe multi degene rant qui baptismale innocentiaz sedant. ideo deus ip̄saz adhuc generauit gene ratione spiritali que fit per penitētiā. Et sicut deus non abiect a sua filiaritōe illos qui seruant baptismalez innocen tiam: sic nec illos qui redeunt ad penitē tiaz. sed tam illos q̄ illos generat tades

quarta generatione. s. gñatione celesti.
De qua dñs. Gen. xv. Gñatione q̄rta reuer
tes huc. Beda. Non noui dñs videri si na
sci dicat q̄ ex hac vita migraverit. Sic
enim p̄uete nasci dñs cū q̄s de vtero ma
tris p̄cedēs in hac vita ingredit. Ita p̄t
natus appellari q̄ solutus v̄nculis car
nis ad lucē sublimat eternā. C Secūdo
aīa dñs filia dei pp̄ imitationē. Nō debe
mus tñ ipm̄ imitari in potētia q̄ ineffa
bilis ē. ps. Quis loq̄ potētiās dñi. Nec
in sapiētia: q̄ scōp̄rēhēbilis est. ps. Mir
rabilis facta est scia tua ex me. Sed in
mīa: q̄ i hac imitabilis ē. Luc. vi. Esto
te mīsericors sicut et p̄r vester mīsericors
est. In futuro at ecōuerso sc̄ti imitabun
tur deū in potētia. ps. Introibo in potē
tias dñi. In sapia. ps. Erismabā vt co
gnoscerē. hic labor est aīa me donec itre
in sanctuariū dei. Nō at oportebit q̄ ip
sum imitent in mīa. Nec q̄tū ad bonos
q̄ in eis nulla erit miseria. Nec q̄ruz ad
malos: q̄ gau debūt dñi iustitia. C Ter
tio dñs filia dei pp̄ hereditatis successiōez
Rom. viij. Si filij et heredes. Hereditas
trāsīt ad heredes cū suo onere. Celestis
eniz hereditas hēt annexū onus hūilita
tis et obediētē: et aduersitatis. Lū isto
onere eā habuit xps. Phil. ij. Hūiliauit
semetipm̄. quo ad p̄mū. Fact⁹ obediēs
vsq̄ ad mortē. quo ad scōz. Mortē autē
crucis. quo ad tertiu. Lū isto onē et nos
eā hēre debemus: vt. s. sum⁹ hūiles. Mat
th. xviij. Nisi cōuersi fueritis et efficiami
ni sicut paruuli: nō intrabitis in regnū ce
lor. Sim⁹ mādatis dei obediētes. Eius
dē. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mā
data. Simus in aduersitatib⁹ patiētes
Matth. v. Beati q̄ p̄secutionē patiunt
pp̄ iustitiā: qm̄ ipsoz est regnū celorum.
C Scdm̄ verbū fuit magne securitatis
cū dixit. Cōfide. Valde eniz de nra salu
te securi esse possumus. ex quo ad fidē
dñi sic animam sumus. Sicut at xps dñs no
stra salute nō securos p̄ tria. P̄mo p̄
iuramētū qd̄ tripliciter nobis iurauit.
P̄mo p̄ se oipotētē. Gen. xxij. Per me
merit⁹ iurauit dicit dñs: q̄ benedicēs
bñdica tibi bñdiciōe. s. gñe i p̄nti: et glo
riam futuro C Scdo iurauit p̄ se viuē
tē. Nūc. xiiij. Vtuo ego dicit dñs. ipebñ

gloriā dñi vniuersa terra. s. terra viuēt
unū: q̄ gloria dñi tñc ipebñ q̄ numer⁹
saluādoz erit cōpletus. P̄ Tertio iura
uit p̄ se veritatē. Matth. xix. Amē dico
vobis. q̄ vos q̄ reliquistis oīa et secuti estis
me et. Rō at quare deus isto triplici mō
iurauit pōt assignari. hō enim tribus de
causis iuramētū q̄q̄z nō seruat. aut pp̄
impotētā qm̄ nō pōt seruare qd̄ iurauit.
Aut pp̄ mortē subitā qm̄. s. morte p̄uētus
nō pōt seruare qd̄ iurauit. Aut pp̄ frati
dulētiā qm̄. s. intēdit decipe eū cui iura
uit. De⁹ at iuramētū suū nō violat. Nec
pp̄ impotentiā q̄. s. omps est iō iurat per
se oipotētē. Nec pp̄pter mortē iterpositā
q̄ ipse est vita iō iurat p̄ se viuētē. Nec p̄
pter aliquā frau dulētiā: q̄ ipse est veritas.
ideo iurat p̄ se veritatē. Veritas enī
nemine decipe pōt. C Scdo fecit nos se
curos p̄ instrm̄ qd̄ scripserunt quatuor
euāgeliste. s. p̄ quatuor euāgelia. Tunc
autē instrm̄ est autenticū qm̄ hēt sapien
tē dictatoz: testes veraces: et fidelē nota
riū. Dictator hoz instrm̄ fuit spūs san
ctus. ij. Pet. i. Spūs sancto inspirati lo
cuti sunt sancti dei hoies. Sicut et dicta
tor filius dei qui euāgelia dictauit. Que
rūt testes vno deciz apostoli. Act. i. Eri
tis mīhi testes in hierusalē et. Notarij
fuerūt quatuor euāgeliste. quoz lingua
spūs sanctus tanq̄ calamo vsus est. ps.
Lingua mea calam⁹ scribe velocitē scri.
Notarius fidelis fuit Mārchus q̄ oīa
audiuit a petro. Sicut lucas q̄ oīa audi
uit a paulo i paradisu rapto. Sicut Mat
theus qui oīa audiuit a xpo. Sicut Joan
nes q̄ sapiētiā hausit de pectore vnico.
C Tertio fecit nos securos per pignus.
Dedit enim tria pignora. C P̄mo corpa
sanctoz suoz que apd̄ nos sepulta sunt.
Ecē. xliij. Corpa sanctoz in pace sepulta
sunt: et viuēt nomia eoz in eternū. Nult
enim deus vt ip̄sa corpora in pignore te
neamus: ne sine nobis resurgat. Heb. xi.
Hij oēs testimonio fidei p̄bati inuenti
sunt: nō acceperūt repromissionem. deo
aliquo pio nobis melius promittēte: ne si
ne nobis consumaretur. C Scdo dedit
nobis corpus pp̄mū. Matthei vltio. Ec
ce ego vobiscū sum oībus diebus vsq̄
ad cōsumationē seculi. Et bene dicit vsq̄

q̄ ad consummationem seculi: q̄ postmo-
dum nobiscū nō erit sub forma panis:
sed in apta gloria maiestatis. Tercio
dedit nobis sp̄m sanctū. Eph. i. Signa-
ti estis sp̄s p̄missionis sancto q̄ ē p̄gn^o
hereditatis vestre. Terciu verbiū fuit
magne locūditatis cū suā salutē sibi pro-
misit dicēs. Fides tua saluā te fecit. De
rito ista mulier fuit sanata q̄n oēs virtu-
tutes que crāt sub cā salutis secū assum-
psit. s. verecūdiā. si dem timorē: dilectio-
nem: et humilitatē. Verecūdia eius ap-
paret in hoc q̄ nō ante factē: sed retro ac-
cessit. Fides in hoc q̄ dicebat. Si ter-
gero tū fimbriā vestimēti eius salua ero.
Timor in eo q̄ retro stabat. De cuius
timore dī. Mar. v. Mulier autē timēs et
tremēs et. Dilectio et fides i hoc q̄ te-
rigit. Fides enī cū dilectione deū tan-
git. Humilitas eius p̄ in eo q̄ nō re-
putauit se dignā tāgere pedes. nec etia
plentū dñē vestimēti. s. nī fimbriam.
Iste quoq̄ virtutes sunt valde necessarie
cuiuslibet per ordinē ad salutē. nā verecū-
diā h̄z cor peccatoris ad p̄niam dispone-
re. Quā enī statū sue miserie cōsiderat:
incipit de seipso erubescere: et de pecca-
to suo dolere. Sicut enī mala verecū-
diā ipedit p̄fessionē: sic bona inducit do-
lorē. Eccl. iij. Est cōfusio adducēs p̄ctm̄.
et est cōfusio adducēs gloriā et gratiā. La-
lis cōfusio facit hominē querti a culpa
p̄terita. ps. Dixit dñs ex basan quertā
Basan interpretat cōfusio. Liberat a p̄-
fenti culpa. Aiehe. iij. Veniens vsq̄
ad babylonē ibi liberaberis. ibi redimet
te dñs de manu inimicorū tuorū. Baby-
lon enī interpretat cōfusio. Obseruat
a culpa futura. Philosophus quidā vi-
xit. Erubescētia salua res est. Nō tū autē
cōmēdabilis est verecūdia in corde: sed
etiā in facie: maxime i adolescēte. Am-
brosius in libro de officiis. Sicut in senī-
bus grauitas: et in iuuenibus hilaritas.
sic in adolescētibus maxie verecūdia cō-
mēdā. Sed multi sunt sic infruniti: q̄
nec de peccato p̄terito volūt cōfiteri:
nec p̄ctens dimittere. nec de futuro ca-
uere. Cōtra quos dicit. Miere. iij. Fron-
mulieris meretricis facta est tibi: noluit
erubescere. C Secūdo aduenit fides

que cor sic dispositum h̄z p̄rigare. Act.
xv. Fide purificas corda cor. Fides enī
expellit oēm sordinatū timorē: honoz:
delictay: et diuitiay. Heb. xi. Fide moy-
ses grādis effectus negauit se cōfiliū si-
lic pharaonis. ecce p̄ fidē cōtempnus ho-
noz. Dagis eligēs se affligi cū populo
dei et. ecce cōtempnus delictay. maiores
diuitias existimās thesauro egyptiorū
improperū chisti. ecce cōtempnus diui-
tiay. Tercio aduenit timor q̄ cor sic di-
positū et sic purificatū h̄z munitū ne vl-
terius aliquē imunditie ingrediant. est
enī tanq̄ speculator: q̄ a longe infidias
considerat et vltat. Eccl. xxv. Timor dñi
super oīa se supposuit. Est tāq̄ sanitor
q̄ cōtra peccatū ostiū clausū tenet. Pro-
uer. xv. Per timorē dñi declinat oīs hō
a malo: imo si strauit statim expellit. Eccl.
i. Timor dñi expellit peccatū. Nā q̄ sine
timore est nō poterit iustificari. Est autē
magnū p̄culum quādo iste sanitor dor-
mit. Iuxta illud. Eccl. vij. Si nō in timo-
re dñi tenueris te instanter: cito subuer-
tur domus tua. Iste timor etiā ciues ci-
tostat ne diuisio subintret. Aug. de ciui.
dei. Scipio volebat cartaginē emulas
romani imperij dīru et decernēti vt di-
rueretur contradixit Latho. timēns isir-
mus alius hostiū securitatē: et idoneū tu-
torē videns esse terrorē. Quarto acce-
dit dilectio que cor dispositū: purificatū
et munitū h̄z gratificare. Sine hac enī
ea que faceremus deo grata nō essent. vt
h̄. i. Lox. xij. Nec ea que facerem^o quā-
tū ad deū: sicut deum laudare. Unde vi-
cit. Si linguis hominū loquar et angelo-
rū. i. si lau dauero deū: sicut laudat ange-
li et beati. charitatē autē nō habeam: fa-
ctus suz velut es sonās: aut cimbālū tin-
niens. Nec ea que faceremus quo ad p̄-
ctm̄: sicut elemosinas dare. unde sub-
dit. Et si distrībuerō in cibos pauperū
omnes facultates meas: charitatē autē
non habuero nihil mihi prodest. nec ea
que faceremus quo ad nos. sicut corp^o
morticās vel mortū exponere. unde
subdit. Et si tradidero corpus meū: ita
vt ardeam et. Quinto accedit humi-
litas que h̄t omnia supradicta custo-
di re. quia sicut dicit Greg^o. qui ceteras

Dominica. xlii. post festū trinitatis.

virtutes sine humilitate cōgregat quā
si q puluere ante vetū portat. Est. n. hūi-
litas sicut cinis. fundamētū ē radix. Si
cut eim cinis custodit ignē: sic hūilitas
grām spūalē. Ecclē. x. Quid supbis ter-
ra ē cinis. Et sicut fundamētū q̄to ma-
gis pfundat tāto magis edificij stabili-
tur. Et sicut arbor: q̄to magis radices
pfundit: fixerit: tāto firmitus exurgit: sic
et hūilitas q̄to fuerit pfundior: tāto aīa
i grāa delectat solidior. Aug. Legitas ma-
gnā fabricā p̄struere celsitudinis. d. fun-
damētō cogita hūilitatis arborē attēde
figit radice i hūili: verticē tēdit ad celū:
si sine radice aurās petit ruina ē nō icre-
mētū ē.

C Sermo tertius.

Filia mea mō defuncta est.
Quid significet tres
mortui quos xps suscitauit.
ōndit Aug. i. li. d. sermōe dñi
i mōte. Pēti tres sunt dñe. s. i corde. i. sa-
cto. et i p̄suetudine. Et subdit. Una ē q̄li
i domo sicut puella q̄li i corde p̄sentit li-
bidint. Alia iā plāta extra domū p̄ce-
dit. s. vidue filius. q̄li in facm̄ p̄cedit cō-
sensu. Tertia q̄li cōsuetudine mala tā-
q̄ mole terrena p̄mitit antinus: q̄ tūc i se
pulehro ē iam ferēs: sicut lazarus: q̄ igitur
ista puella signat p̄uinā diuinā p̄fē-
put ē in aīa. iō d̄z quilibet rogare et vi-
cere. Dñe filia mea. i. aīa mea mō defun-
cta ē ē. C S̄z vī ē p̄trietas iter mat-
theū marci et lucā. Matthe⁹ dicit q̄ p̄
dixit q̄ filia mortua erat. Mar. v. d̄z q̄
p̄ puelle dixit filia mea facet i extremis
Luce. vii. d̄z q̄ hec moriebat. S̄z dicen-
dū q̄ p̄ q̄ recessit a filia iā moriebat
Nū vero veniebat ad xp̄z p̄supponebat
q̄ eēt mortua. et iō utrūq̄ potuit dicere.
et q̄ dimiserat eā in extremis: et q̄ crede-
bat q̄ eēt mortua. Aug. de p̄sensu euāge-
līstaz dicit q̄ p̄ puelle volebat q̄ dñs
ad eā veniret quā dimiserat in extremis
ut si nōdum esset mortua eā sanaret. Si
vero eēt mortua: qd̄ quidē credebatur: eaz
resuscitaret. Mattheus igitur posuit ver-
ba i mētis. Marc⁹ verba oris. Et subdit
Aug: Dic rē necessariam discim⁹ nil in
cuiusdā verbis debere inspicere nisi vo-
luntatē cui debēt verba seruire. nec mētē
rē q̄p̄ si alijs verbis dixerit. qd̄ ille vo-

luit cuius verba nō dixit. C Per istas
igit filia defuncta significat aīa p̄ p̄ctm̄
mortua. De qua ponunt duo. s. status p̄
uaricatōis. et status iustificatōis. Stat⁹
p̄uaricatōis notat. cum d̄r. Filia mea
mō defuncta ē. Alimila f̄ aut p̄cor mor-
tuo triplici de cā. C Primo p̄pter feto-
rē. Sicut. n. mortuus fctet copulter: sic
p̄cor spūalit. Sunt aut quatuor p̄pter
que cadauera mortuoz multū ferent. s.
locus. calor. ventus. et sp̄s. C Locus q̄n
sc̄z cadauer ē in loco alto: tūc fetor ma-
gis diffundit. et signat superbīā que co-
rā deo et angelis feret. Jobel. ij. Ascen-
det fetor eius et ascendet putredō eius q̄
superbe egit. C Scdm̄ ē calor: q̄ magis
sentit fetor cadaueris in calore q̄ in frī-
gore. Et signat carnalem p̄nīscētiā
q̄ corā deo feret. Ysa. xliiij. De cadaue-
ribus eoz ascedet fetor. C Tertiū ē ven-
tus qui fetorē ad longinquas partes de-
fert. Et signat detractiōē que semp in
ore h̄z fetorē. ps. Sepulchrū patēs ē gut-
tur eoz: linguis suis dolose agebat. Tūc
fetorē ad instar vēti desert q̄li alio-
rū defectus refert. C Quartū ē sp̄s olu-
turnitas: q̄ quāto magis fuerit cadauer
p̄surtū: tāto magis fetidū. Et signat
p̄ctm̄ cōsuetudinis. Jobel. i. Lōp̄trūe-
rāt iumēta in stercore suo. C Scdm̄ pec-
cator assimilaf mortuo p̄pter obliuioz
ps. Oblioni datus sum raquā mortu⁹
a corde. N. igit p̄cor oblitus fuit dei in
mūdo: iō deus obliuiscet elus in infer-
no. Psal. liij. N. oblitus es legis dei tui
obliuiscar tui et ego. Jō ifernus d̄r ter-
ra obliuiscōis. Et n. quedā terra vbi ē
cognitio apta. s. terra viuētū. Et Alia ē
vbi ē cognitio obscura. s. terra peregrī-
nantū. Juxta illō. i. Lōp. xliij. Quidē
nunc per speculū in enigmate: tūc autē
facte ad faciem. Et n. etia terra vbi est
obliuio p̄petua. s. morientū. Nam deus
eoz obliuiscet q̄tūm ad effectū miseri-
cordie. Job. xliij. Obluiscat eius mise-
ricordia. Et ipsi obliuiscunt dei q̄tū ad
spem ventis. Acth. i. Desperata ē plaga
eius. Et vnusquisq̄ obliuiscet suū p̄p̄m
p̄pter imensitatem pene. Unde Aristo-
teli discipulo suo apparuit dicens
q̄ totam sciam suā oblitus ē: et nihil ali

h^{ic} sciebat nisi penas suā. Tercio peccator assimilatur mortuo ppter veritū corosionem. h^{ic} n. trā genera veritū. p^{ri}mus ē remorsus conscie qui ē in inferno non morit. Ysa. vlt. Vermis corum nō moriet. Ambro. Que pena grauior q^{uam} iterius vulnus cōscie. Nōne hoc magis fugiēdum ē q^{uam} mors. q^{uod} dispēdit um q^{uod} existum. Alij dīcēt s^{ed} ipsa victa ē peccata. De quibus d^{icit} Ysaie. xxxiij. Ibi cubauit lamia: et inuenit sibi requiem. hoc q^{uod}um ad luxuriā. Lanna sicut dicit glo^{ria} h^{ic} pedes caninos et cetera seminea. Luxuriosus eim ē i peccata currit: et sepe ad vomitū redit: et maxime quando catulos suos. i. tentatōes suas diuersis delitijs nutrit. Thren. iij. Sed et lamie nudauerūt māmas: lactauerūt catulos suos. Sequitur. Ibi habuit fouea erict^{us} hoc quātū ad auaritiā. Erictus est aīal spinosum et significat auarū ppter anxietates spinosas. C^{on}icit autē Irido. q^{uod} erictus super vitē ascēdit: et vīas ad terram excutit. et postmodū descēdens super eas se inuoluit. que spinis vndiq^{ue} infigūtur: et sic escam catulis suis portat. Spine auarorum sunt astutie eorū quib^{us} pauperes puniūt p^{ro} quas ē bona spōū rapiunt: et filijs suis trībūūt. Sequit^{ur}. Illic congregati sunt miseri: alter ad alter hoc quantū ad superboā. Diluus. n. in fidias autibus domesticis: et maxime pulis paruulis. Sic superbus psequit me^{os} liores se et pauper vōā rapit. Et vt possit aliq^{uando} melior rapere: eiusdē malitie socios fecit adūgit. Ideo dīc^{it}. Alter ad alterum. p^{ri} Alij vermes sunt quedā peccata que nullā h^{ab}ent delectatōem: s^{ed} aīam cruciāt. sicut iracūdia. tristitia. et inuidia. Nā iracūdia vitā dīminuit. Ecce. xxx. Zelus et iracūdia dīminuūt diē. Tristitia ossa p^{er}uēt. puer. xvij. spūs trīstis eric cat ossa. Inuidia ossa putrefacit. puer. xliij. Putredo ossū inuidia. C^{on} Secūdo pōit stat^{us} iustificatōis q^{uod} significat i^{us}ti puel resuscitatōe. Ad resuscitatōes autē spiritūalem quedā cooperant. quedam disponunt. et quedam offendūt. Cooperant quidem sanctorū oratōes: quod si g^{ra}ficatur per hoc quod dīc^{it} q^{uod} pater qui dicebatur Jayrus vt dīc^{it} Ward

v. p ipsa rogauit. Jayrus interpretatur illuminans. et signat cetum sanctorū qui a deo illuminati sunt et alios illumināt. ps. Illuminans tu mirabiliter a montibus eternis. Si. n. sancti pro peccatoribus orabant dum essent in miseria. multo magis modo dum sunt in gloria. eorum charitas non sit dīminuta s^{ed} augmentata. Berni. Orant pro nobis scī patres: quia illa beata patria charitatē eorum non minuit sed augmētauit. Sācti ēt dum erant i hac vita de sua adhuc salute erant solliciti: et tamē adhuc peccatoribus orabāt. Nunc autē dī sua salute sunt securi: et ideo de nostra totaliter possunt esse solliciti. Iuxta illud. ij. Petri. i. Dabo autem operam: et frequenter habere vos post obitum meum cē. Sunt etiam sancti iuxta speculum eternitatis. in quo clare vident miseriā nostrē penalitatis. et ideo mouēt^{ur} ad effectum pietatis. Berni. Si sancti dum adhuc viuerent miseri sunt peccatoribus: quia pro eis orauerunt. nunc tanto amplius quāto verius nostras agnoscant miseras p nobis intercedūt. C^{on} Secundo videndum ē que sint illa que disponūt ad spūalem resuscitatōem. Nūq^{uam} dem sunt trā. C^{on} Primum ē vilitatem sue originis recognoscere. quod notat p hoc q^{uod} christus ad illā resuscitatōem assūpsit patrem et matrem. illos. s. d quibus d^{icit} Job. xvij. Putredini dīc^{it} pater me^{us} et mater mea. Talis. n. cōsīderatio humilitatem iducit. Michce. vi. Humilitio tua in medio tui. Ac si dicat. Nō solum habes cām humilitatis ex his que sunt supra te. vbi habes iudicia dei. ps. Iudicia tua abyssus multa. Non solum ex his que sunt infra te. vbi bēs tormentata inferni. Ecce. vij. Humilia valde spūrituum tuum: quoniam vindicta carnis i phīgnis ē vermis. Non solum ex his q^{uod} sunt extra te vbi habes pericula mundi i. Joan. v. Mundus totus in maligno positus est. Sed et ex his que sunt intra te et in medio tui. Sap. ix. Corpus quod corūpit aggrauat aīam. C^{on} Secūdo vī spōritūus est gaudīi mūdi excludere. q^{uod} notat per hoc q^{uod} christus tibīcēs cāntantes carnē lugubie inuēit exte. Car

me lugubre ē gaudiū mūdū. Amos. viij.
Conuertam festiuitatem uestrā in lamen-
tum: & gaudiū uestrū in luctū. Presens
eīm vita ē vigilia. exiliū. & stadiū. Ut sic
de vigilia ventas ad festū eterne solēni-
tatis. De exilio ad patriā celestis hī dī-
tatis. De stadio ad ociū eterne geris. S3
mali faciunt festū de vigilia. d exilio pa-
triā de stadio ociū. Et iō in futuro sē-
per erūt i vigilia: qz semp erūt tristes &
ieiunātes. Semper in exilio: qz a celesti
patria semp erūt exules. Semp i stadio
qz de pena in penā semp erūt currētes &
in tormentis laborantes. ps. Laborabunt
in eternū & viuet adhuc i finē. Sed bea-
ti semp erūt in patria. in letitia. & in ge-
te eterna. Tertiū dispositiū ē turba-
rum tumultū vitare. qd signat per hoc
qz christus turbā cecit. Seneca. Socra-
ti & scipioni & helio honestatē excuteret
dissimilis multitudo. Idē. Quoties cū
hominibz habitauī mior hoīe redij. In
terrogatus quidā phīs quid eēt bonū
ni inimicis mī. rīdūt aliter hō. C In vi-
tis patrū dicit quidam senex. Qn moy-
ses intrabat in nubem loquebat cū deo:
quādo exibat loquebat cū populo. Sic
monachus qn ē in clauistro loquit cū
deo: qn exit ad turbas loqz sepe cū dya-
bolo. Tertiū vidēdū ē que sunt illa q
osidunt resuscitatōem eē verā. Que quī
dē sunt tria. C Primū ē velox resuscita-
tio. Fantastice. n. & magice resuscitāt nī
surgūt velocit: s3 nō mouēt pedes: mo-
do manus: mō caput. Illi vero qui ve-
racter suscitāt ptingo surgūt. Jō dī
d illa puella Luce. viij. Surrexit conti-
nuo. Et de lazaro. Jo. xi. Statiz prodijt
quiserat mortuus. Peccatum habet ca-
put. s. malam suggestionē & consensum.
Habet manus scilz malum opus. Habz
pedes scilz malam consuetudinē. quan-
do quis de peccato in peccatum currit.
Prover. i. Pedes eorū ad malum cur-
runt. Sunt igitur quidam qui peccatū
dimittūt quantū ad consuetudinē. quia
nō ita sepe peccant illi resuscitant in pe-
dibus. Dein de dimittūt opus. isti susci-
tatur in manibus. Tādem dimittūt con-
sensum. isti suscitāt in capite. Sed qui
veracter suscitāt: statim dimittūt pec-

catū: & quantū ad p̄suetudinē & p̄tū ad
opus: & p̄tū ad p̄sensum & suggestionē.
C Scdm signū ē fontis ambulatorio. Fan-
tastice eīm suscitāt nō p̄t ire nisi p̄ ali-
quos passus. Bict. n. petrus alphosues
qz nō p̄t ire nisi tantū p̄tū extendit vni-
bra corpis sui. Veraciter autē suscitāt
vadūt libere sicut p̄tus. Ut aut ondas
qz ista puella fuit veracter suscitata dī
Marc. v. Cōfestiz surrexit puella & am-
bulauit. De lazaro dic dñs. Soluite eū
& sinite abire. Sūt aliqui q aliquos pas-
sus tñ faciūt. Faciūt eīm vñ passum
cū faciūt aliqua opa d genere bonaz. Fa-
ciūt aliū: dū habēt aliqua bona pposita
cordiū. Faciūt aliū: dū pcta dimittunt.
quantū ad opus extrinsecū. Sed illi q
vere suscitāt nō faciūt passus: sed die-
tas. Una dicta ē cōr̄itio cordis. alia cō-
fessio oris. tertia satisfactio opis. Exod.
lij. Ibiinus viāz triū dierū in desertū vt
inolemus deo nfo. Tertiū signū est
māducatio: qz sicut dicūt marcus & lu-
cas xps fūssit puelle dāri māducare. Si-
cut. n. dicit Ambro. Fantastice suscitāt
māducare nō p̄t. Abag eīm & nigro-
mārici quosdam caracteres sub apellis
mortuorū ponūt & faciūt eos aligūlūz
ambulare & aliqua verba dicere. s3 non
p̄t facere vt māducēt. Libus qn mādu-
cat p̄rio masticat: dein de ad stomachūz
dirigif. ibiqz digestus ad mēbra deriuat-
tur & sic icorpat. Ille ergo ē vere suscita-
tus q mādara dei masticat p mēditatio-
nē: & ea i stomacho memorie recōdit per
recor̄ationem: & sibi incorporat p epe-
rationem.

Dominica. xxv. Sermo primus.

Am subleuasset oculos
iesus & vidisset q
multitudo maxima venit ad
eū &c. Jo. vi. Sicut dic Au-
gu. sup Jo. Lras pulchras & bñ forma-
tas aliter laudat ille q nescit lras aliter
ille qui nouit. Nam primus laudat figu-
raz pulchritudinē. Alius sensus pfun-
ditarem. Sic etiam aliter laudat pictu-
ra: aliter scriptura. Nam tota laus pictu-
re est in decore exteriori. Laus aut scri-
pture maxime ē in sensu interiori. Eo-
dem modo miracula xpi aliud p̄tendūt

exterius aliud continet interius. Nam
exterius preter dicit admiratorem vñ par-
uili ediscens. Interius continent myste-
ria vñ de pfecti exercant. Habet. n. ipsa
miracula vt ibi dicit Aug. linguas su-
as. Nam qz xps est dei verbu: id et factu
verbi e nobis dei verbu. Mystice ergo
loquedo xps in hoc euangelio qua dru-
plice gerit persona. C. Primo gerit pso-
nam patris miseretis in hoc qui oculos
subleuauit et turbā respexit. Respectus
eniz ille signat respectu paterne miseri-
cordie. que respectu ppheta ptebat di-
cens. Respice me et misere mei. Idez.
Quomō misere pñ filioiū misertus est
dñs timētibus se. Et subdit triplice cāz
quare sic misere. 1. Vna sumit ex par-
te pñcipij: qz d vili et fragili materia fa-
cti sumus. 2. 3o dicit. Qm ipse nouit figmē-
tu nostru. 3. Secūda ponit a parte finis
qz. i. in cōtere redigēdi sumus. Et iō sub-
dit. Recordatus ē quonā puluis sumus.
2. Tertia sumit a parte mediij: qz. i. iusta
bilē vitam habemus. 3o subdit. Nō sic
senū ēē. Nam ad instar senū et flois ho-
mo nō virefcit i iuētute. mō arefcit in
senectute. mō floret in sanitate. mō aret i
infirmitate. mō potrefcit in morte.
C. Secūdo gerit psonam amici familiarit
colloqueris in hoc qz tam familiarit cū
philippo locutus fuit et cōs. Vñ eme-
mus panes ēē. Jo. xv. Jam non dicam
vos seruos sed amicos: quia omnia que
audistis a patre meo nota feci vobis. Qd
autem sequitur. Hoc aut dicebat tentās
eum. inuit qz nullus secreta sua amico
cōmittere debet: nisi prius eum tentet. i.
probet. Ecclē. xi. Non omne hominē in-
ducas in domū. i. in cor tuū. multe eniz
infridie sunt dolosi. Eiusdem. vi. Si pos-
sides amicum in tentatōe posside illuz;
et non facile credas ei teipsum. Ante pro-
bationem enim nō debet de facili seipm
sibi credere: sed postquā ipsū tentauit
id est probauit et fidelē inuenit debet se-
cure sibi seipsum cōmittere. C. Unde le-
gitur de Alexandro qz cum philippus
eius medicus et probatus amicus med-
icinā sibi dare deberet supuenerūt lfe ab
emulis missi continētes philippū i me-
dicina veneni admiscuisse. quas cū ale-

xander legisset medicinā prius hausit:
postea lfas legēdas philippo dedit. ob
magnā. n. fiduciā quam de ipso hēbat
malum d illo suspicari non poterat. qd
etiā d tentans eum: vt ēē cōtrariū ei qd
dicit. Jaco. i. Deus. n. neminē tentat. Sed
dicēdū qz aliter tentat diabolus. alit ho-
mo: aliter deus. Diabolus. n. tentat vt
deceptat. i. Petri. vlti. Aduersarius ve-
ster diabolus tanqz leo rugēs circuit qz
rens quē deuoret ēē. Nō tentat vt probet
et agnoscat. Ecclē. xlii. Ex multa loquel-
la tentabit te. Deus tentat vt tētatum et
a seipso et ab alijs cognosci faciat. Iuxta
illud Beñ. xxi. Tentauit deus abrahā
ēē. Et sequit. Nunc cognoui. i. cogno-
scere feci qz times deum. Sed videt qz
de turba pascēda christus nō debuit re-
quirere philippū sed iudā qui oculos
portabat. Sed dicēdum qz philippus
oriundus erat de patria illa. i. galilea. et
ideo notus fuerat turbis. et ppter hoc
turbis pascēdis magis erat sollicitus.
Et cum dīcat Matthei. xlii. Vespē aut
facto accesserunt ad eum discipuli dicē-
tes. Desertus est locus et faz ptereyt ho-
ra. dimitte turbas vt euntes in castella
emant sibi escas. Credēdum est qz phi-
lippus inter eos erat qui christum ma-
gis sollicitabat: et ideo christus philip-
pum requisit dicens. Unde emem⁹ pa-
nes ēē. C. Tertio christus gerit personā
domini potenter operātis in hoc qz qu
qz panes sic multiplicauit: et qz quinqz
milia hominū idē satiauit. exceptis mu-
lieribus et paruulis. vt dicit Mat. xlii.
Hoc enim fuit potēte infante. Volut
quidē deus vt dicit Aug. super Jo.
horitiam sui dare humano generi. sed
quia non poterat ab oibus videri ocu-
lis corporalibus voluit se manifestare
ostēdis miraculis. Ideo in prima crea-
tōe miracula multa fecit: inter que vnū
fecit qz terrā segetes pducere fecit. Sed
qz ista miracula ex assiduitate viderunt
igif xps aduentēs multa alia miracula
fecit. pter vītatū cursuz ordinēqz natu-
re nō qz sint maiora: s; qz sunt magis in-
solita. Et subdit Aug. Mat. n. miracu-
lū ē gubernatio totius mūdi qz satura-
tio quūque multum holū d qnqz pa-

nibus. & tamen hoc nemo mirat. Istud mirant homines: nō q̄ malus est: sed q̄ rarum est. Idēz. Unde enī multiplicat de paucis granis segetes & cetera blada inde multiplicauit in manibus suis quāq̄ panes. Potestas enim erat in manibus xp̄i: panes autē illi quinq̄ quasi semina erant: non quidēz terre mandata: sed ab ipso qui terraz fecit multiplicata. Quāuis autē xp̄o tam facile fuisset panes de nouo creare sicut iāz factos multiplicare. volebat tamen iam factos multiplicare vt confunderet hereticos quos sciebat esse dicturos: omnia v̄sibi lā a dyabolo esse creata. Cum enim dicitur. i. Joā. iij. In hoc apparuit filius dei vt dissoluat opera dyabolī. Sed si illi panes a dyabolo fuissent facti: ch̄ist⁹ eos nō multiplicasset: sed potius destruxisset & alios de nouo creasset. Isti quāq̄ panes possunt intelligi quinq̄ considerationes que mentes reficiunt. ¶ Quorum panum quidā conficiuntur ex farina tota amara: quidāz ex amariori: quidāz ex amarissima: quidā ex farina tota dulci: quidāz ex farina partim dulci & partim amara. ¶ Primus est panis cōpassionis. Iste p̄ficitur & efficitur de farina amara. i. ex miserijs proximorū. De quo dicitur Thob. ij. Adūcauit panes in luctu & tremore. memorās illuz sermonē quez dixit dominus per Amos propheta. B̄es festi vestri conuertētur in luctum. ¶ Secundus est panis afflictionis qui cōficitur ex farina amarior. i. ex cōsideratione passionis xp̄i. De quo dicitur Deut. xvi. Septez diebus comedēs absq̄ fermento afflictiois panes. Ille panem afflictiois comedit qui cōsiderādo domini nostri iesu xp̄i passionēz corde & corpore se affligit. corde condolēdo. corpore se mortificādo. Sed debet comedere sine fermento malitiē & nequitie. Cum fermento nequitie comedūt vt heretici: qui dicunt xp̄m non vere fuisse passūz. Cum fermento malitiē comedūt mali christiani: qui fidēz habēt sed opera non habēt. Debet igitur comedere sine fermento. i. euz fide vera & operatione bona. Et dicitur q̄ comedebat septez diebus. quia septez effusionibus sanguinis dñi no-

stri iesu xp̄i debemus esse intenti. Quāz due fuerunt in duabus manibus: & alię due in duobus pedibus. Quinta in toto corpore quādo fuit flagellatus. Sexta in capite: quādo spinis fuit coronat⁹. Septima in latere quādo fuit lāceatus. ¶ Tertius est panis tremoris: qui cōficitur ex farina amarissima. i. ex cōsideratione penarūz infernalīū. De quo dicitur Ezech. xij. Panes tuum in conturbatione comedere. Multūz enim debet timere & cōturbari qui cōsiderat penam inferni. Job. xxi. Cum recordatus fuero pertimesco: & contrahit carnes meas tremor. ps. Timor & tremor venerūt super me: & contexerūt me tenebre. Nec mirūz: quia ibi comedetur panis amarissimus & venenosus. Job. xxi. Panis eius vertitur in vtero illius: in fel aspidūz intrinsecus. ¶ Quartus est panis deuotiōis: qui cōficitur ex farina tota dulci. i. ex cōsideratione celestium gaudiorū. De quo dicitur in ps. Suerūt mihi lachryme meę panes die ac nocte &c. Nilil enim sanctis viris in hac vita dulcius q̄ lachrymis deuotiōis pasci. Ps. xvi. Inebriabo te lachryma mea &c. Sicut enīz edūz dolo rem non sentit dāna paruipēdit: & verba cōtēnit: sic sancti viri talibus lachrymis inebriati paruipēdunt dolores corporum: dāna rerum & iniurias verborū. ¶ Quintus vero est panis cōpunctiois: qui. i. cōficitur ex farina amara & dulci. i. ex cōsideratōe peccatorū nostrorū. Illa eim cōpunctio habet amaritudinē ppter offensaz: & habet dulcedinē propter spem veniē. Unde dicitur in ps. Liba bis nos pane lachrymarū. ecce amaritudo. Et potū dabis nobis i lachrymis in mensura. ecce cōsolatio. Illi autē q̄ non habent spem veniē debēt flere sine mensura. sed illi q̄ sperant veniāz debent in flendo habere mensurā. Proverb. xlij. Lor quod nouit amaritudinē a se sue. ecce amaritudo p culpa. In gaudio eius non miscebis extraneus. ecce gaudium pro venia. ¶ Quarto dñs noster iesus xp̄s gerit personā magistri sapiēter cōsulentis: euz ait. Colligite que sup̄erauerunt &c. Voluit autēz dñs noster iesus xp̄s vt dicit Chrysostomus. fragmēta colligi nō

propter ostentationem: sed ut cordibus discipulorum quod erat in mundo predicaturi miraculi artius fingeret. Et ut miraculorum non fantasticum: sed verum crederet. Et ut turbes discipulorum et pauperum multis diebus de ipsis fragmentis sustentarent. Et nota dum est autem quod quidam relique peccatorum sicut cogitatio mala et delectatio que aliqui remanent post peccatum iste sunt dispergenda. **Ubi dicitur:** ysa. xliii. Perdam babilonis non me germe et reliquias. Nomina babilonica sunt verba lasciuia. Sermina sunt opera. Reliquie sunt cogitationes male. Ista omnia sunt dispergenda. **Secundo** sunt quedam relique bonarum cogitationum: iste sunt perscrutando. De quibus dicitur in psalmo. Cogitatio hominis prestatbitur tibi. id est. laudabit te. et reliquie cogitationes deus festinus agent tibi. Reliquie cogitationes sunt bona verba: quod ex abundantia cordis os loquitur. Sunt etiam bona opera: quod illud quod cor concipit manibus operatur. Hec igitur tria deus laudant et magni solum sibi faciunt scilicet bona cogitatio: locutio et operatio. **Verum.** Puto quod per singulos fideles qui conuertuntur ad deum et in fide proficiunt: festinus omnia domino. **Tertio** sunt reliquie ciborum et vitularum que sunt pauperibus erogande. **Luce. xi.** Quod superest date elemosinam et ecce omnia munda sunt vobis. Sed dicitur de auaro **Job. xx.** Non remansit de cibis eius: et propterea nihil remanebit de bonis eius. ps. Saturati sunt filii. id est. cum filii. et tamen reliquias non dederunt egenis sed dimiserunt eas paruulis suis. id est. famulis suis. Vel deus saturauit eos filii. id est. multis diuitijs. et in morte nihil dimiserunt egenis: sed reliquias suas. id est. diuitias quas habuerant reliquias: secum portare non possunt. dimiserunt paruulis suis. id est. filiis et nepotibus suis.

C Sermo secundus.

O Am subleuassz oculos iesus etc. Scriptura sacra habet duplicem intellectum. scilicet. litteralem et mysticum. Et ideo assimilatur grano mellis: species grani et ignito lapidi. De duobus primis dicit Augustinus. De verbis domini. An possumus de diuinis operibus quod legimus intellectum altius spiritualis significatiois exculpere: quasi de obscuris fauoribus cellis

mella producamus: vel christi discipulos imitantes species manibus perscrutemur: ut ad latentia grana. id est. spiritualia verba perueniamus. De tertio dicit Beatus Gregorius in moralibus. Cum verbum sacri eloquii lapidi simile dixerim in quo ignis latet qui manu frigidus tenet sed percussus ferro ignem emittit. Sic verba sacri eloquii que per narrationem littere frigida tenent. si quis intento intellectu pulchrauerit de eius sensibus ignem producit ut in eius verbis animus ardeat qui prius per litteram frigidus tenebatur. Educamus ergo de perfrictu euangelio mel quo dulcoremur: gratum quo nutriamur: et ignem quo accendamus. In hoc quidem euangelio multa genera bonorum formantur. **Primo** preterlatul ut. scilicet. oculos cordis ad deum erigat. quod notat in hoc iesus oculos subleuauit. **Debetur.** n. subleuare ad deum oculum intellectus per meditationem et affectus per deuotionem. **Eccl. ij.** Sapientis oculi in capite eius. **Illi.** n. qui sunt celestia sapientes debent habere in christo capite oculum intellectus et affectus. **Refertur.** al. gellius quod democritus philosophus oculis sibi eruit. Et huius causa triplex ab alijs philosophis assignatur. **Prima** quod visus ipsum a meditationibus interioribus impediebat. **Secunda** quod mulieres sine cupiditate videre non poterat. **Tertia** quod malos florere nimis impatienter videbat. et sic a sua philosophia eum impediebat visio rerum sensibilium: et visio rerum delectabilium: et visio rerum sublimium. Eodem modo impeditur quis ne oculos subleuet ad deum. **Primo** quoniam quod nimis occupatur circa sensibilia. id est. circa terrenas diuitias. quod tunc oculus sedatur puluere auaritie. **ps.** Oculos suos statuerunt declinare in terram. **Secundo** quoniam occupatur circa delectabilia. id est. circa carnales delicias. quod tunc oculus excecatur igne cupiditatis. **ps.** Super cecidit ignis et non viderunt solem. **Tertio** quoniam occupatur circa sublimia. id est. circa ambitiones mundanas: quod tunc obsecratur fumo superbie. **Apo. ix.** Ascendit fumus putei abyssi et obscurat est sol et aer: et de fumo putei exterrant locuste. Iste fumus infernalis est superbia que primo ascendit in celum: et ibi obscurauit solem. id est. angelum. Deinde descendit in aerem. id est. in paradisum terrarum: et ibi obscurauit primos parietes.

Aer eim sicut dicit Ihs. p̄tin ad celestē
prim ad naturam terrenā pertinet. Sic
paradisu terrestris medius ē inter ce-
lestem ⁊ terrestrē regionē. Deinde ipse
sumus superbie descendit de paradiso
terrestris: venit in mūdū: ⁊ sibi genera-
uit locustas. i. lōgas hastas. i. sup̄bos q
nō solum de ppe sed ēt de longe feriūt.
Secundo informant actui vt opib⁹ mī
sericordiē insistant. In hoc. s. q. dñs tur-
bam pauit: dāns nobis exēplū vt opib⁹
mīsericordiē insistant. Et lz hoc sit la-
boriosum: tñ multū fructuosum. Visti-
guit eim b̄re. i. moral. sup illud Job. viij.
Habuit mēses vacuos. ⁊ noctes laborio-
sas enumerat mīst. q. sunt quedā opa
vacua ⁊ laboriosa. quedā vacua s; nō la-
boriosa. quedā laboriosa s; non vacua.
Pati eim aduersa p mūdō ē laboriosū
s; tamē vacuū. q. nulla retributiō ē di-
gnū. Sap. v. Lassati sumus in via p di-
tione ⁊ iniquitatis ⁊ ambulauimus vi-
as difficiles. Resolut aut delitij ē qdes
vacuū sed nō laboriosum. Ibi dē. Quid
nobis p̄fuit supbia: aut quid diuitiarū
sacrata cōtulit nobis. trāsierūt oīa tan-
quā vmbra. Pati vero ppter ch̄istū vel
pietatis opera exercere: ē quidē laborio-
sū sed nō vacuū. Imo valde fructuosū
Sap. iij. Bonorū laborū gloriofus ē fru-
ctus. Tercio informant plati vt i cor
rigēdo debilitā formā teneāt. in hoc scilz
q xps dedit turbis panes hordeaceos ⁊
p̄fices: ⁊ ipsos diuisit. In panibus hor-
deaceis asperitas. in p̄fibus dulcedo.
in diuisiōe discretio notat. Et p hoc dā
telligi q plati quosdā debet corrigē cū
seueritate. quosdā amonere cū amoris le-
nitate. oēs aut cum discretiōe. Eccl̄s. xij.
Verba sapiētū quasi stimuli: quasi cla-
ui in altū defixi. Stimulus sup̄ficialiter
pūgit. clauus defixus in altū idest in p-
fundum fortiter penetrat. vterq; adhī-
bendus ē sapiēt̄r. Jō p̄mittit verba sa-
piētū. Prelati eim quibusdā debet ad-
h̄bere sup̄ficiales correctiōes sicut man-
suetis. Quibusdā p fundas obiurga-
tiones sicut sup̄bis. Dñ⁹ tñ cū discretio-
ne: q. i oī sacrificio sal discretiōis offert.
Quarto informant subdit: vt sensua-
litate restringāt. qd notat i hoc q disci-

buerunt sup senū. Per senū eiz caro in-
telligit. Ysa. xl. Dis caro senū. ē eiz sen-
sualitas ceca. id dicit aīam p viā picu-
losam. Eccl̄. xviij. Si p̄stes aīe tue p̄cupi-
scētā eius faciet te venire in gaudiū inī-
micis tuis. Est aīe inīmica. Gal. v. Caro
cōcupiscit aduersus sp̄m. Est in domi-
ta ⁊ lasciuia nisi a deo castigetur. Hiere.
xxxi. Castigasti me ⁊ eruditus sum quasi
vitulus vel iuuēculus idomitus. q. igit
ē ceca dz ip̄am rō p viā rectā ducere. q. ē
aīe inīmica dz ip̄am potēter ferire. q. ē
lasciuia dz ip̄am in seruitutē redigere. i.
Lor. ix. Ego aut sic curro n̄ quasi i scer-
tū. ecce q. sensualitate suā p viā certam
ducebat. Sic pugno nō quasi aerē ver-
berans. ecce q. ip̄am potenter ferebat.
Sed castigo corpus meū ⁊c. ecce q. ip̄az
in seruitutē redigebat. Quinto infor-
mant p̄dicatores vt verba que populo p̄-
dicant: nō a seipsis sed a deo se habē re-
cognoscant: qd notat p hoc qd dī Abat.
xliij. q xps dedit discipulis panes ⁊ di-
scipuli turbis. Peccator qd ē vulnera-
tus: seminiuus: ⁊ spoliatus vt hētur Lu-
ce. x. de illo qui incidit in latrones. Pre-
dicatores eiz debēt aīam vulneratū sa-
nare medicinis orōnū. q. eim orō. sanat
dī Jac. v. Infirma quis in vobis indu-
cat p̄sbyter os ecclesie vt orēt super eū. ⁊
orō fidei saluabit infirmū ⁊c. Debēt aut
maz seminuam nutrire pane doctrine.
Abat. iij. Non in solo pane vīuit hō ⁊c.
Debēt aīam spoliata induere vestimen-
tis virtutū. de quibus dī ad Rom. xij.
Abijcimus opa tenebrarū ⁊ induamur
arma lucis ⁊c. Et tñ q p̄dicatores vulne-
ratos sanant vel seminuos nutriūt vel
spoliatos induūt: nō a sede s; a xpo h̄nt.
Unde quislibet p̄dicator dz dicere. Ysa.
iij. Non sum medicus: quo ad primum.
Nec in domo mea ē panis: quo ad scōz.
Nec vestimētū: quo ad tertū. Sexto i-
formant auditores vt qñ aliqua audiūt
que cape nō p̄st non ea negligāt s; co-
p̄sino memorie recōdāt. Hoc notatur i
hoc q xps dixit: Colligite q sup̄auerūt
fragmēta ne pereāt. Sepe eim difficul-
tas i sacra scriptura accidit trib⁹ dī cāsa.
Vñ dicit Hiero. Ignosce obcuritatē: q
trib⁹ modis nascit: aut rex difficultates:

aut magistri iperitit: aut discētis nimis tarditate. Quādo igit quis nō pōt ali quid capere. siue q: illud i se ē nimis difficile. siue ille qui docet nescit bñ expo nere. siue ille qui audit ē ad intelligēdū durus. nō tñ illud negligat sed in memoria recōdat. z suo tēpore peritiores cōsulat: sicut faciebāt discipuli qui qñ a xpo occultas parabolas audiebāt: ab xpo postea requirebāt. Unde dixit et Petrus. Mat. xv. Ediscite nobis parabola ista. C Septimo informant benefactores vt beneficia sua maxime ipē dāt illis qui sunt in maiori indigētia z necessitate. qd notat p hoc q xps turbā satiāuit: que vsqz ad vespēra ieiunauerat: z cibos altitē habē nō poterat. Nā sñ Ambro. in li. de offi. Beneficium debemus dare pauperi indigēti potius q diuiti tribus de caulis. C Primo ppter maius meritū. Luc. xiiij. Cū facis cōsiliū noli vocare diuites: ne forte z ipsi te reīnūctent: z si a tibi retributio zc. C Secūdo pp maius debitū. pauperes eim se obligatos reputāt illis qui bene eis faciūt. Diuites aut reputāt se prestare grām illis a quibus bñficiā recipiūt. C Tertio pp maius pconiū. Paupes eim laudāt illos q bñ eis fecerūt. Diuites vero nō laudant sed nec grās agūt. imo verēcūdan cōfiteri se bñficiū recepisse. C Octauo informant bñficioz receptores. vt scilz suis benefactoribus grās agant. qd notat per hoc qd dicit. Illi aut homines cum vidissent quod fecerat signū dicebat. Quia hic ē vere ppheta qui venturus ē in mundum. Quod ē contra illos qui beneficia non recognoscūt nec grās agūt sz statim obliuiscunt. Beneficium enī aut potest esse singulare: aut cōmune: aut datū a paupere. C Beneficium singulare obliuiscitur homo de facili. Simonides philosophus interrogatus quid inter homines facile cōfiteretur. respondit beneficium. Seneca. Demonia beneficiorū labilis: inturbari vero tenax ē. Beneficiū vero cōe obliuiscit homo facili: q: scilicet dñci confuevit. Qui seruit cōmunitati: seruit nulli. C Beneficiū autem a paupere impensum obliuiscitur homo facillime. Unde dicit Eccles. ix. d. il.

lo paupere qui ciuitatē obsessaz p suam sapientia liberauit: q nullus deinceps recordatur ē hois illius pauperis.

C Sermo tertius vnde supra.

Quod autem impleri sūt. Per ista refectionē christi qua oēs impleti sunt intelligit celestis refectio vbi erit plena satietas atqz repletio. Tria autē sunt loca. s. mundus. infernus z celum. In mūdo nō ē satietas aliqua. In inferno ē fames ppetua. In celo ē satietas plena. In mūdo quidē ē cibus materialis z spūalis: z tñ neutrum satiat. Cibū autem materialē z corporale deus diuersimode hoī pparauit: sñ diuersuz statuz ipsius. C In primo eim statu. s. ante pctm deus dedit hominī in cibum fructus arborū. Et ille cibū cōpetebat innocētie. Dedit autē tunc sibi tria genera fructuū. Unū quo nutrit. ref. Aliū quo in vita conseruaret. Tertium quo pbaret. De isto triplici fructu dicit Beñ. ij. Produxit dñs deus d humo omne lignum pulchrum visu. z ad vescēdum suauē: quo ad primū. Lignū etia vite in medio paradisi: quo ad secūduz. Lignū quoqz scientie boni ac mali: quo ad tertiu. C Secūdo hominī in cibū dedit olera herbaruz: z hoc post peccatū. Quia enim primus homo dei preceptū cōtempnit z cibum vetitū māducauit. s. de paradiso in hūc mundū tanqz i exiliū. unde deus cum misit vt de peccato suo penitētiam ageret. z ideo dedit sibi in cibū olera herbarū qui ē cibus penitētū. vñ dixit ei dñs post peccatū. Beñ. ij. Adale dicta terra in opere tuo. spinas z tribulos germinabit tibi: z comedes herbas terre. Et isto cibo homo vsus est vsqz ad diluuiū. C Tertio deus dedit hoī cibū esum carniū z pisciū: z hoc post diluuiū. Tunc. n. natura humana ē debilitata. Olera herbarū nō habuerūt post diluuiū tantā virtutem: nec terra tantā fertilitatē. Et ideo deus humane infirmitati pdescēdens esum carniū z pisciū sibi concessit. Unde dixit post diluuiū noe z hñs suis Beñ. ix. Terroz vester z trēor sit super cūcta animātia terre: z sup oēs volucres z pisces maris: quasi olera vti.

reſtia vobis dedit oſa. ſ. ad māducādus.
In magnis tñ aialib⁹ ſicut in leonibus
hō perdidit vñum ſuū vt cognoſcat p/
pter pctm̄ diuinitatē eſſe ſuā dignitatez.
In minimis et ſicut in muſcis ⁊ pullet
bus pdidit vt cognoſcat ſuā miſeriaz ⁊
viſitates. In medijs aut ſicut in pecori/
bus ⁊ ſumētis retinuit ppter ſuā neceſ/
ſitatē. Iſta aut cōceſſio de eſu carniſ ⁊
piſciⁿ poſt diluuiū adhuc durat. ⁊ In
nullo aut iſtorū ſtatuū homo ſatietarez
ſnuent. Nam nec an pctm̄ ſuēt ſatie/
tatē in fructibus arbor. Nec poſt pctm̄
in oleribus herbar. Nec poſt diluuiū
vel modo in eſu carniū vel piſciū. Sz ſi
hō hodie bene comedit ⁊ bibit: cras me/
litus vult comedere ⁊ bibere. ꝑ ſate. lvi.
Venite ſumamus vinū ⁊ impleamur ebrie/
tate: ⁊ ſicut hodie ſic erit ⁊ cras: ⁊ mul/
to amplius. **Quarto** dabit deus hōi
i paradifo cibū diſſimilē ab iſtis. Nō fru/
ctū arboris materialis. ſz fructum vteri/
virginalis. ꝑs. Lā dederit dilectis ſuis
ſomnū. ecce hī ditas dñi filij merces fru/
ctus ventris. Nō olera ſiue herbas ter/
re: ſz virentia pascua vire. Jo. x. Ingre/
dieris ⁊ egredieris ⁊ pascua inuenietis. Nō
carnes animalium vel piſciū: ſed delicias
angelorum. ꝑs. Panē angelorū mandu/
cauit hō. **Secundo** mūdus hz cibū ſpi/
ritualē. i. appetitum diuitiarū ⁊ hono/
rum. Et cibus iſte etiā non ſatiat. Quo/
mō poſſet quis ſatari de vmbra: vento:
⁊ fetore. Umbra quidē nō pōt ſatire: ſz
infrigidare. Ventus non poteſt ſatire:
ſed inflare. Feto: non poteſt ſatire: ſed
inſicere. Umbra ſignat diuitias: ex eo q
cito tranſeūt. Sap. v. Tranſierunt om/
nia ſicut vmbra. ⁊ ideo cor auari infrigi/
dat. Ecce. xliij. Helu ſicut ſalem ſuper
terrām effundet. i. effundit permittet. Et
dicit ſalemq; tale gelu facit cor auari eē
ſterile ab omni opere bono. Ventus ſi/
gnat honores. Job. xxx. Eleuaſti me ⁊
quaſi ſup ventū ponēs eſiſti me valide
Talis ventus cor ſupbi iſtat. Ad col. ij.
Inſtatos ſenſu carnis ſue. Tales infla/
tos dirumpit malleus diuine ſententie
Mat. xxv. Diſcedite a me male dicti in
ignem eternum ⁊c. Sap. iij. Dirumpet
illos inflatos ſine voce. Nō. n. emittent

voce alicuius excuſatōis vel appella/
tōis. Feto: ſignat immūditas carnales.
Iuxta illud ꝑ ſate. xxliij. De cadaueri/
bus eorū aſcendet fetor. Job. l. Lōpū
truerūt iumēta in ſtercore ſuo. Iſte fetor
nō reſicit ſed totā terrā inſicit ⁊ eorum/
pit. Ezech. xxxij. Rigabo. i. rigari pmiſ/
tā terrā fetore ſanguinis tui. **Secun/
dus** locus eſt infernus vbi erit fames ꝑ/
petua: tanta ſcz q; prenimia fame eorū
caro erit cōſumpta. Threno. iij. Adhe/
ſit cutis eorū oſſibus: aruit ⁊ ſcā ē qua/
ſi lignum. Tanta q; pellis eorū erit adu/
ſta. Thren. v. Pellis noſtra quaſi eliba/
nus exuſta eſt a facie tempeſtatiū famis
⁊c. Tanta q; fames intra coſtas eorum
erit incluſa: ⁊ ideo erit perpetua: q; d co/
ſtis eorū nunq; exire poterit. Job. xviij.
Attenuet fame robur ei⁹: ⁊ iedta inua/
dat coſtas eius. Tanta q; linguas ꝑꝑū
as manducabunt. Apoca. xvi. Man du/
cauerunt linguas ſuas. Tanta q; ſua ⁊
aliorū brachia deuorabunt. ꝑ ſate. ix.
Unuſquiſq; carnē brachij ſui vorabit.
Manaſſes eſtraim: ⁊ eſtraiz manafken.
Tanta q; prenimia fame diabolū ⁊ deus
blaſphemabūt. ꝑ ſate. viij. Cum eſurierit
iraceſcit: ⁊ maledicet regi ſuo ⁊ deo ſuo
Tertius locus ē celū: vbi ſatietas ple/
na eſt. Ibi. n. totus homo in quinq; ſen/
ſibus ſatfabit. Nam viſus ſatibit in vi/
ſione chriſti. Viſus autem delectat i co/
lore viridi qui ē medius color conſtans
ex albo ⁊ nigro. Color albus eſt deitas
lucida. color niger eſt caro de terra for/
mata. Iſte duplex color ideſt deitas cla/
ra ⁊ nigra humanitas in chriſto eſt con/
iunctus ⁊ totus amicus ⁊ viridis ē eſſe/
ctus. Unde vocat ſe viridez dicēs Luce
xxij. Si i viridi ligno hoc faciūt. in ari/
do quid fiet. Jo quilibz ſcūs dicere pōt
illō heſter. xv. Valde mirabilis es de⁹
⁊ facies tua plena ē grāz. Jo dr. i. Peſ.
i. In quē deſiderāt āgeli ꝑſpicere. ⁊ Ol/
factus delectabit in redoleſcētia chriſti
In ipſo. n. eſt baſamū diuine nature. ci/
namomū deuote aie. ⁊ myrrha carnis
mortificate. Ecce. xxliij. Sicut cinnamo/
mun ⁊ baſamum aromatizans odo/
rem dedit. quaſi myrrba electa dedit ſua/
uitatem odois. ⁊ Ex his ergo tribus

spelebus aromaticis sciti tñ odorē sen-
tiēt: q̄ elamabūt z discēt illd̄ Lanf. i. Tra-
be me post te curremus zc. ⁊ Gustus de-
lectabit in gustādo dulcedinē xpi. Un-
cātat ecclesia. z sumit ex Jobel. iij. In il-
la die stillabūt mōtes dīcedinē: z colles
fluēt lac z mel. Per lac itelligit caro xpi
mūdissima. Per mel aīa xpi dulcissima.
Per dulcedinē deitas xpi suauissima.
Dōres itis z colles. i. magni z mīores
sancti: z gust⁹ habebūt dulcedinē a car-
ne xpi mūdissima: z ab aīa xpi dulcissi-
ma: deitate xpi suauissima. ⁊ Tactus
delectabit in tāgēdo xps. multū delecta-
tur hō in tāgēdo amicū. plus in ample-
ctēdo amicū. multo plus in osculando
amicū. Tūc ergo sancti xpm tāgent z te-
nebūt fortiter. Lanf. iij. Tenui illū nec
dimittā. Tūc āplerabūt hīlarit. Pro-
uer. iij. Arripe illā. s. sapientia q̄ est xps
z exaltabit te z glorificaberis zc. Et tūc
osculabunt dulcis Lanf. viij. Quis mi-
hi det vt fratrē meū sugēt vbera matris
mee vt inuentā te foris z deosculer: iaz
me nemo despiciat. Christus ante incar-
nationē erat in sinu patris: s. foras ve-
nit qñ naturā humanā assūpsit. Et tunc
hō deū osculatus fuit qñ. s. natura diuī
na humanā naturā in vnitate psonē sibi
vnitit. Et illud tale osculio petebat gen⁹
hūanū dicēs Lanf. i. Osculef me osculo
hōis sui. Et sic eū nō desperit. Nec de-
us: sed multū dilexit. Nec angelus: s. in
recuerētia habuit. Nec diabolus: s. deī
cep̄s multū eū timuit. ⁊ Auditus satia-
bit in audiēdo vocē xpi que tā dulcis est
vt qlibet sanctus clamat z dicat Lati. ij.
Soner vox tua i auribus meis: vox enī
tua dulcis. Vicit Aug⁹. q̄ sonus tripli-
citer fit. Aut pulsus: sicut i cythara z psal-
terio. Aut flatus: sicut i organo. Aut can-
tus: sicut in voce. Iste triplex sonus in ce-
lesti patriā resonabit. Sonus enī q̄ fit
cū pulsus. sicut in cythara z psalterio: si-
gnat dulcissimā xpi allocutionē. Ipse q̄
dē est cythara z psalterius. Juxta illud
ps. Exurge gloria mea psalteriū z cytha-
ra. Psalteriū qdē sonat a supiori: cytha-
ra ab inferiori. Illa ergo vox xpi ē suauis-
sima q̄ pcedit a psalterio diuīe nature q̄
est natura supior: a cythara nature hu-

mane q̄ est inferior. Sonus q̄ fit cū flatus
sicut in organo signat sanctorū laudem
q̄ fuerūt organū spūs scī. q̄ spūs scīs p
ipsos sicut p organū est locutus. ij. Pet.
i. Spiritu sancto ispirati locuti sunt san-
cti dei hōes. Ipsi ergo spiritu sancto
afflati in laudē z gratiarū actionē promū-
pent. Juxta illud ysa. li. Gaudium z leti-
cia inuenietur in ea: z gratiarum actio z
vox laudis. Sonus qui fit cum cantu
sicut in voce: significat angelicā iubilā-
tionē. De qua dicitur Job. xxxviij. Ubi
eras cum me laudarent astra matutina:
z iubilaret oēs filij dei. Iste ergo triplex
sonus in celesti patriā audiet. Unus q̄
causat a voce xpi dulcissima. Alius qui
causatur a iubilatiōe angelica. Tertius
qui causat a gratiarum actione z laude
humana. Istud enī erit offm̄ omnium
sanctorū z angelorū: cōtinue scilicet lau-
dare deū. Aug⁹. in li. de ci. dei. Ibi va-
cabimur z videbimus. videbim⁹ z ama-
bimus. amabimus z laudabimus. Ecce
quid erit in fine sine fine. Nā quis alius
est noster finis: nisi peruenire ad regnū
cuius nullus est finis. In isto ergo fine
nostri opus finiamus rogātes deū vt
sicut est finis nostrorum laborum: sic vi-
gnetur esse finis nostrorū desideriorū.
Juxta illud qd̄ idē doctor in eodē libro
testat. Ipse inquit erit finis desideriorū
nostrorū qui sine fine videbit. sine fasti-
dio amabit. sine satiatiōe laudabitur.
hoc munus. hic affectus. hic actus p se-
cto erit oibus cōis sicut ipa vsta erit cō-
munis. Ad illū beatū finem pducāt nos
ille q̄ est principium z finis. Qui sine fi-
ne uiuit z regnat per infinita seculorum
secula. Amen.

Explicit sermones bñcales fratris
Jacobi de voragine ordinis predicatorū
quōdam archiep̄i Januēsis q̄ diligētissi-
me emēdat: ac cum magna sollicitudine
conecti z castigati. Papie impressi cura
ac ip̄sis Jacob de paucis drapis de bur-
gosfranco. Die 14 nouēbris 1499 ad
laudē dei ac gloriose virginis. Amen.

Registrum

^a
Sermones aurei
noster quod
rionē. carnalis
clūtur. Thienoz

^b
sue:q: abstinēs
fratris tui.
quod dicenduz
inferna

^c
cognoscit
defectū. i.
gītime seruati.
Sed de multi.

^d
per aquas
opibus iustitie
te ferere
similant

^e
ad fidē:
sientes coronā
muz ne quis
tia fructuuz

^f
gaust. hoc
veniebant.
itij. Circa
notat cū dī:

^g
serpentia
de monte
.i. animaz
gētie que

^h
iurauit.
remediū
Aug. Uerus
propter

ⁱ
opationes
se cōsiderans
tione. Jo.
cū dum aliaz

^k
tristitia.
dectz stellaz
fideles hñt
stabile testimoniū

^l
xiiij. Uiuo
Baudū mūdi
uel. Byllus
Prouer. y.

^m
gis ē dilectio
proprium
tas supradictū
etabat. dī

ⁿ
peccauit
rij fuerunt
fi qui ei
ber quattuor

^o
laudarent
potentie
grana
scendere

^p
est manus
super altare
cōsumelioso
ad dñm

^q
quedaz que
questio incidit.
Tertio homo
proiciendi

^r
desiderāda
qđ non hz
Extens testis
ostendere cū

^s
scilz spūs
Calix in manu
in rete mittit
ra: oia trahā

^t
dirigat oculū
Iene: marthe
in corpore
rū ostendit

^v
precedit
sacramento
modis pñt
Tribus autēz

^x
les exteriores
comedere. Sepe
comedere. Ecce.
patre erat

^y
meatum
z obligationuz
ppter paupes
carnē tuam

^z
propter
aut magistri

